Dokument nr. 15 - Bind I

(2005–2006)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1 - 629

11. oktober 2005 - 16. mars 2006

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Dokument nr. 15 - Bind I

(2005-2006)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1 - 629

11. oktober 2005 - 16. mars 2006

Innhold

Spørsmål		Side
1.	Fra stortingsrepresentant Knut Storberget, vedr. avslag på asylsøknad, besvart av kommunal- og regionalministeren	33
2.	Fra stortingsrepresentant Signe Øye, vedr. asylsak, besvart av kommunal- og regionalministeren	34
3.	Fra stortingsrepresentant Thore A. Nistad, vedr. veistandarden i Norge, besvart av samferdselsministeren	34
4.	Fra stortingsrepresentant Rolf Terje Klungland, vedr. erstatning etter flomskade på festet tomt, besvart av landbruks- og matministeren	35
5.	Fra stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo, vedr. HPV-test, besvart av helse- og omsorgsministeren	36
6.	Fra stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo, vedr. gjenåpning av medisinsk avdeling i Halden, besvart av helse- og omsorgsministeren	37
7.	Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. utvikle lokale næringsaktiviteter rettet mot turisme, besvart av miljøvernministeren	38
8.	Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. støyforskriften og diskusjonen rundt "tilstrekkelig ventilasjon", besvart av miljøvernministeren	38
9.	Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. internasjonal flyavgift, besvart av finansministeren	39
10.	Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. beltebilen på Høvringen, besvart av miljøvernministeren	39
11.	Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. jakt for rullestolbrukere, besvart av miljøvernministeren	40
12.	Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. brukerstyrt personlig assistanse, besvart av helse- og omsorgsministeren	40
13.	Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. å begrense helseforetakenes bruk av private aktører, besvart av helse- og omsorgsministeren	41
14.	Fra stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide, vedr. generell studiekompetanse, besvart av kunnskapsministeren	41
15.	Fra stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide, vedr. kompetansemål for elever, besvart av kunnskapsministeren	42
16.	Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. omregistreringsavgiftene, besvart av finansministeren	43
17.	Fra stortingsrepresentant Martin Engeset, vedr. billigere kraft for industrien, besvart av olje- og energiministeren	43
18.	Fra stortingsrepresentant Martin Engeset, vedr. bruk av vannbåren varme, besvart av olje- og energiministeren	44
19.	Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. CO_2-håndtering, besvart av olje- og energiministeren	45

Side

20. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. nye oljeblokker i Barentshavet, besvart av olje- og energiministeren 45

21. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. skatt på bolig eller eiendom, besvart av finansministeren 46

22. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. toppskatt, besvart av finansministeren 46

23. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. Regjeringens mål om å avskaffe fattigdommen, besvart av arbeids- og sosialministeren 47

24. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. stønadssatsene i kommunersosialhjelpssatsene, besvart av arbeids- og sosialministeren..... 47

25. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. konkurranseutsetting innen samferdselssektoren, besvart av samferdselsministeren 48

26. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. konkurranseutsetting av person- og godstransport på jernbane, besvart av samferdselsministeren 48

27. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. bompengefinansierte samferdselsprosjekter, besvart av samferdselsministeren 49

28. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. redusere formuesskatten, besvart av finansministeren 50

29. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. skattenivået, besvart av finansministeren 51

30. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. styremedlemmer i interkommunale selskap, besvart av kommunal- og regionalministeren..... 51

31. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. politiets IKT-løsninger, besvart av justisministeren 53

32. Fra stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg, vedr. arbeids- og oppholdstillatelse for utenlandske sjøfolk på skip under fremmed flagg, besvart av arbeids- og sosialministeren 54

33. Fra stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg, vedr. likestilling av skiftarbeid og sammenlignbart turnusarbeid, besvart av arbeids- og sosialministeren..... 54

34. Fra stortingsrepresentant Petter Løvik, vedr. omorganisering i Avinor, besvart av samferdselsministeren..... 55

35. Fra stortingsrepresentant Petter Løvik, vedr. konkurranseutsettingen av drifts- og vedlikeholdsoppgavene i Jernbaneverket, besvart av samferdselsministeren 56

36. Fra stortingsrepresentant Inge Lønning, vedr. EUs kampgrupper, besvart av forsvarsministeren 56

37. Fra stortingsrepresentant Inge Lønning, vedr. opplæringsprogrammet i Irak, besvart av utenriksministeren 57

38. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. skille mellom drift og langsiktige investeringer, besvart av finansministeren 57

39. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. vertikal skatterettferdighet, besvart av finansministeren 58

40. Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. konkurranseutsetting av tjenester i kommunene, besvart av kommunal- og regionalministeren 59

Side

41. Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. Regjeringens kontaktordninger med partene i arbeidslivet, besvart av arbeids- og sosialministeren 59

42. Fra stortingsrepresentant Søren Fredrik Voie, vedr. konkurranseforholdene i havbruksnæringen, besvart av fiskeri- og kystministeren 60

43. Fra stortingsrepresentant Søren Fredrik Voie, vedr. Regjeringens satsing på Innovasjon Norge, SIVA og reiseliv, besvart av nærings- og handelsministeren 60

44. Fra stortingsrepresentant Børge Brende, vedr. totalkvoten for fisk, besvart av fiskeri- og kystministeren 61

45. Fra stortingsrepresentant Erna Solberg, vedr. samordningen av de europeiske fellesinteressene og politikkutformingen innen EU, besvart av utenriksministeren 61

46. Fra stortingsrepresentant Erna Solberg, vedr. 2. fremmedspråk på ungdomstrinnet i grunnskolen, besvart av kunnskapsministeren 62

47. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. omlegging av kontantstøtten, besvart av likestillings- og forbrukerministeren..... 63

48. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. makspris for barnehager, besvart av kunnskapsministeren 63

49. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. stenging av Goliat-feltet for leteboring, besvart av miljøvernministeren 64

50. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. forventet produksjonskapasitet fra småkraftverk, besvart av olje- og energiministeren 64

51. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. hytteområde ved kysten, besvart av miljøvernministeren 65

52. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. Folketrygdfondets grense for eierskap i enkeltbedrifter, besvart av finansministeren..... 65

53. Fra stortingsrepresentant Finn Martin Vallersnes, vedr. WTO-politikken, besvart av utenriksministeren 66

54. Fra stortingsrepresentant Finn Martin Vallersnes, vedr. bruk av reservasjonsretten i EØS-samarbeidet, besvart av utenriksministeren 67

55. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. forsinkelser i flytrafikken, besvart av samferdselsministeren..... 68

56. Fra stortingsrepresentant Børge Brende, vedr. Norges kraftsituasjon, besvart av olje- og energiministeren 69

57. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. utvalg for fiskeriflåten, besvart av fiskeri- og kystministeren..... 69

58. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. nasjonal tiltaksplan for unge homofile, besvart av likestillings- og forbrukerministeren..... 70

59. Fra stortingsrepresentant Petter Løvik, vedr. ervervslova, besvart av nærings- og handelsministeren 71

60. Fra stortingsrepresentant Børge Brende, vedr. arbeidssituasjonen for ansatte ved Elkem Meraker, besvart av nærings- og handelsministeren 71

61. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. vern av bygård i Oslo, besvart av miljøvernministeren 72

62. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. behandling av dødfødte barn, besvart av helse- og omsorgsministeren 73

Side

63. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. gondolbane til og fra nasjonalparkgrensen i Jostedalsbreen nasjonalpark, besvart av miljøvernministeren 73

64. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. verdien av å fullføre prøveprosjektet med fangetransport i regi av andre enn politiet, besvart av justisministeren..... 74

65. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. skjerping av offentlighetsloven, besvart av justisministeren..... 75

66. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. anbudskonkurranse ved offentlige innkjøp, besvart av fornyelsesministeren 76

67. Fra stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo, vedr. fugleinfluensa, besvart av helse- og omsorgsministeren 77

68. Fra stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo, vedr. personer med minoritetsbakgrunn i regjeringsapparatet, besvart av likestillings- og forbrukerministeren..... 78

69. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. anbudsdokument for veimerking i Polen, besvart av nærings- og handelsministeren..... 79

70. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. Forsvarets bistand med materiell til naturkatastrofen i områdene i Pakistan og India, besvart av forsvarsministeren 80

71. Fra stortingsrepresentant Ola T. Lånke, vedr. bedring av skolen, besvart av kunnskapsministeren 80

72. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. bruk av militære anlegg til fengsel, besvart av justisministeren 81

73. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. fjernvarme, besvart av olje- og energiministeren 82

74. Fra stortingsrepresentant Heikki Holmås, vedr. utviklingen i Etiopia, besvart av utenriksministeren 83

75. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. kredittveksten i Norge, besvart av finansministeren..... 84

76. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. barne- og ungdomskriminalitet, besvart av justisministeren..... 85

77. Fra stortingsrepresentant Børge Brende, vedr. gasskraftverk på Skogn, besvart av olje- og energiministeren..... 86

78. Fra stortingsrepresentant Børge Brende, vedr. CO_2-rensing fra gasskraftverk, besvart av olje- og energiministeren..... 86

79. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. årsverk i pleie- og omsorgstjenesten, besvart av helse- og omsorgsministeren..... 87

80. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. falske legeerklæringer, besvart av justisministeren 88

81. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. den nye redningshelikoptertjenestens rekkevidde, besvart av justisministeren 89

82. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. oppdrettsvirksomhet i landskapsvernområdet ved Froan, besvart av miljøvernministeren.... 89

83. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. om opprettelse av en vinterskole på Terningmoen i Elverum, besvart av forsvarsministeren..... 90

84. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. CO_2-rensing/ håndtering ved gasskraftverk, besvart av olje- og energiministeren... 91

85. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. klage på vedtak om dispensasjon fra kommuneplan, besvart av miljøvernministeren 92

Side

86. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. premieutbetaling i bedriftenes forslagsordning, besvart av finansministeren 93

87. Fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen, vedr. videre dirift ved Tou scene i Stavanger, besvart av kultur- og kirkeministeren..... 93

88. Fra stortingsrepresentant Martin Engeset, vedr. bygging av nytt renseanlegg ved industribedriften M. Peterson & Søn As i Moss, besvart av miljøvernministeren 94

89. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Andersen, vedr. rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag, besvart av miljøvernministeren . 95

90. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. planene for et Nasjonalt Motorsportsenter, besvart av kultur- og kirkeministeren.... 95

91. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. sikkerhetsarbeid i flyselskapene og andre transportbedrifter, besvart av samferdselsministeren 97

92. Fra stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen, vedr. falske erklæringer fra sakkyndige, besvart av likestillings- og forbrukerministeren..... 97

93. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. retningslinjer for oppgaveskriving ved Institutt for industridesign ved Arkitektur- og designhøgskolen, besvart av kunnskapsministeren..... 99

94. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. private rehabiliteringssentre, besvart av helse- og omsorgsministeren..... 99

95. Fra stortingsrepresentant Erna Solberg, vedr. kriteriene for å sende norsk militært mannskap til andre land, besvart av utenriksministeren 101

96. Fra stortingsrepresentant Erna Solberg, vedr. internasjonal skattlegging, besvart av utviklingsministeren 101

97. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. yrkesskaddes rettigheter i forhold til yrkesskadeforsikring fra forsikringsselskapene, besvart av arbeids- og sosialministeren..... 103

98. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. allmennhetens adgang til strandsonen, besvart av miljøvernministeren..... 104

99. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. benådningene på begynnelsen 1990-tallet, besvart av justisministeren..... 105

100. Fra stortingsrepresentant Børge Brende, vedr. tiltak for å utnytte gassressursene utenfor kysten til innenlands energiforsyning, besvart av olje- og energiministeren..... 106

101. Fra stortingsrepresentant Børge Brende, vedr. lik tilgang til høyspesialisert medisin, besvart av helse- og omsorgsministeren..... 107

102. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. bruk av falske legeattester, besvart av justisministeren 108

103. Fra stortingsrepresentant Olav Akselsen, vedr. salmonella i importert kjøtt fra Polen, besvart av helse- og omsorgsministeren 108

104. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. nødvergeparagrafen i viltloven, besvart av miljøvernministeren..... 110

105. Fra stortingsrepresentant Eli Sollied Øveraas, vedr. utbygging og modernisering av nye veg- og jernbanestrekninger, besvart av samferdselsministeren 111

106. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Sundsbø, vedr. opptreningsinstitusjoner i Helse Øst RHF, besvart av helse- og omsorgsministeren 111

Side

107. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. Den europeiske patentkonvensjonen, besvart av nærings- og handelsministeren 112

108. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. midler barn har tjent ved eget lønnet arbeid og sosialhjelp til deres familier, besvart av arbeids- og sosialministeren 113

109. Fra stortingsrepresentant Petter Løvik, vedr. flytting av fiskekvoter fra linebåter og trålere til kystflåten, besvart av fiskeri- og kystministeren 113

110. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. oljeomlastingsprosjektet i Bøkfjorden, besvart av miljøvernministeren 114

111. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. patologisk og smittefarlig avfall, besvart av miljøvernministeren 115

112. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. bruk av varetektsfengsling, besvart av justisministeren 115

113. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. fotobokser og gjennomsnittsmåling, besvart av justisministeren 116

114. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. meldeplikt for asylsøkere, besvart av justisministeren 117

115. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. politiets oppgaver, og private vakt- og etterforskningsselskapers rolle, besvart av justisministeren 118

116. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. holdninger blant imaner til kvinnemishandling, besvart av likestillings- og forbrukerministeren 118

117. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. rovvilt i Elverum kommune, besvart av miljøvernministeren 119

118. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. byggingen av gasskraftverket på Kårstø, besvart av olje- og energiministeren 120

119. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Andersen, vedr. regjeringserklæringen og småkraftverk, besvart av olje- og energiministeren 121

120. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. samarbeidsordninger mellom politiet og psykiatrien, besvart av justisministeren 122

121. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. Regjeringens målsettinger for vindkraftverk, besvart av olje- og energiministeren . 123

122. Fra stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg, vedr. rapporten "Informasjon og rettssikkerhet. Informasjonsformidling til asylsøkere i en tidlig fase", besvart av arbeids- og sosialministeren .. 123

123. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. deponering av tekstiler, besvart av miljøvernministeren 124

124. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. skjult rasistisk motivert kriminalitet, besvart av justisministeren 125

125. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. eiendommen Vestre Vollene på Hardangervidda, besvart av miljøvernministeren 126

126. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. MIT-FabLab i Lyngen, besvart av finansministeren 127

127. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. forurensning av polysykliske aromatiske hydrokarboner i Nygården i Hommelvik, Malvik kommune, besvart av miljøvernministeren 127

Side

128. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. tildelinger av leteareal i 19. konsesjonsrunde, besvart av miljøvernministeren 128

129. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. funksjonsperioden for de sittende fylkesting, besvart av kommunal- og regionalministeren 129

130. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. oljevernberedskap, besvart av fiskeri- og kystministeren..... 130

131. Fra stortingsrepresentant Martin Engeset, vedr. jernbaneutbygging gjennom Moss, besvart av samferdselsministeren..... 131

132. Fra stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen, vedr. oppnevning av sakkyndige i barnevernssaker og særskilt kontrollorgan for sakkyndigrapporter, besvart av likestillings- og forbrukerministeren 131

133. Fra stortingsrepresentant Gunn Berit Gjerde, vedr. flytting av Freia sjokoladefabrikk, besvart av nærings- og handelsministeren 132

134. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. Halkavarri skytefelt i Porsanger, besvart av miljøvernministeren..... 132

135. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. den foreslåtte økningen i rammetilskuddet til kommunene, besvart av kommunal- og regionalministeren..... 134

136. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. Havarikommisjonen for Sivil Luftfarts rapport om flysikkerhet i norsk luftfart, besvart av samferdselsministeren..... 134

137. Fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum, vedr. doktoravhandlingen "Rasekrigen", besvart av forsvarsministeren 136

138. Fra stortingsrepresentant Ingvild Vaggen Malvik, vedr. salg av Telenors Opplysningstjeneste 1881/1882, besvart av nærings- og handelsministeren 136

139. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. Hærens virksomhet i Nord-Norge, besvart av forsvarsministeren..... 137

140. Fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen, vedr. den irakiske petroleumsvirksomheten, besvart av utenriksministeren..... 138

141. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. Hardangerbrua, besvart av samferdselsministeren 138

142. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. ansvaret for skyss av helsepersonell, besvart av kommunal- og regionalministeren 139

143. Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. modernisering av Statens lånekasse., besvart av kunnskapsministeren..... 140

144. Fra stortingsrepresentant Jon Lilletun, vedr. asyl til forfulgte troende, besvart av arbeids- og sosialministeren 141

145. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. maksimalpriser på jakt- og fiskerettigheter, besvart av miljøvernministeren..... 142

146. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Andersen, vedr. energiforsyning, besvart av olje- og energiministeren 142

147. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. Statoil og Hydros engasjement i fattige land, besvart av olje- og energiministeren..... 143

148. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. klagesaker til Akademiet Norge, besvart av kunnskapsministeren..... 144

149. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. kommunenes inntekter de er forespeilet ved behandling av statsbudsjettet hvert år, besvart av kommunal- og regionalministeren 145

150. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. russisk studentvisum, besvart av arbeids- og sosialministeren 146

Side

151. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. støtteordninger ved pålagt vern av eiendom og areal, besvart av miljøvernministeren 146

152. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. rovdyrproblemer i Nordlandskommunene, besvart av miljøvernministeren 147

153. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. tilbud til farlige psykisk utviklingshemmede, besvart av helse- og omsorgsministeren 148

154. Fra stortingsrepresentant Per-Kristian Foss, vedr. lokalisering av USA-ambassaden i Oslo, besvart av justisministeren..... 149

155. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. modell for statlig lånfinansiering av samferdselsprosjekter, besvart av samferdselsministeren..... 149

156. Fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen, vedr. styrke innsatsen for kvinners rettigheter i Afghanistan, besvart av utenriksministeren..... 150

157. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. endringen for transportplanens handlingsprogram, besvart av samferdselsministeren..... 151

158. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. slakting av oppdrettstorsk, besvart av fiskeri- og kystministeren 152

159. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. tiltak for at funksjonshemmede får et godt og likeverdig tilbud fra hjelpemiddelsentralene, besvart av arbeids- og sosialministeren 153

160. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Andersen, vedr. kalkingsprosjektet i Arendalsvassdraget, besvart av miljøvernministeren 154

161. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. vegsalt, besvart av miljøvernministeren 155

162. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. høyere bilavgift i byene, besvart av samferdselsministeren..... 156

163. Fra stortingsrepresentant Anne Marit Bjørnflaten, vedr. voldssaker, besvart av justisministeren..... 157

164. Fra stortingsrepresentant Inge Lønning, vedr. Regjeringens europapolitikk, besvart av utenriksministeren 158

165. Fra stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg, vedr. gassrør til Grenland, besvart av olje- og energiministeren 158

166. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. bruk av kollektivfeltene, besvart av samferdselsministeren 159

167. Fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen, vedr. nedlegging av sykehusbarnehager, besvart av kunnskapsministeren..... 160

168. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. manglende fengselskapasitet, besvart av justisministeren..... 161

169. Fra stortingsrepresentant Torstein Rudihagen, vedr. beredskapsplikt ved utlysing av anbud for offentlig betalt transport, besvart av helse- og omsorgsministeren 162

170. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. ordningen SkatteFUNN, besvart av finansministeren..... 164

171. Fra stortingsrepresentant Finn Martin Vallersnes, vedr. kutt i Utenriksdepartementets driftsbudsjett, besvart av utenriksministeren 165

172. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. fallende optimisme i norsk økonomi, besvart av finansministeren 165

Side

173. Fra stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo, vedr. bemanning ved lensmannskontorer i Finnmark, besvart av justisministeren 166

174. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. medbestemmelsesretten i barnevernloven, besvart av likestillings- og forbrukerministeren 167

175. Fra stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo, vedr. norskundervisning for asylsøkere som venter på å få behandlet sine søknader, besvart av arbeids- og sosialministeren 168

176. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. EUs direktivforslag om tvungen lagring av elektroniske spor fra telefon og Internett, besvart av samferdselsministeren 169

177. Fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen, vedr. EUs forslag om lagring av elektroniske spor fra telekunder, besvart av justisministeren 170

178. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. søknader om godkjenning av friskoler, besvart av kunnskapsministeren 171

179. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. deltakermodellen og foretaksmodellen i skattereformen, besvart av finansministeren..... 171

180. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. Selskapsformen BA (selskap med begrenset ansvar), besvart av justisministeren..... 172

181. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. motorferdsel i utmark, besvart av miljøvernministeren..... 173

182. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. evaluering av vern, besvart av miljøvernministeren..... 174

183. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. person uten lovlig opphold i landet som har begått et drap, besvart av justisministeren . 174

184. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Andersen, vedr. soningskapasiteten på Sørlandet, besvart av justisministeren..... 175

185. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. bruk av naturgass i husholdning, besvart av finansministeren..... 176

186. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. den planlagte bomringen i Nord-Rogaland, besvart av samferdselsministeren 177

187. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. tiltak for å redusere prostitusjonen, besvart av arbeids- og sosialministeren..... 178

188. Fra stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund, vedr. varige eller tidsbegrensede uføreytelser, besvart av arbeids- og sosialministeren..... 179

189. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. nedfrossen sæd og eiendomsretten, besvart av helse- og omsorgsministeren..... 179

190. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. reguleringsplan for gravsted, besvart av miljøvernministeren 180

191. Fra stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund, vedr. begrepet "særlig uavhengige" arbeidstakere, besvart av arbeids- og sosialministeren..... 180

192. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. ny vegtrasé mellom Rørvika og Strømsnes, besvart av samferdselsministeren..... 181

193. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Andersen, vedr. opprusting/ utvidelser av vannkraftverk, besvart av olje- og energiministeren 182

194. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. trygdebiler, besvart av arbeids- og sosialministeren 183

Side

195. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. samarbeid mellom Innovasjon Norge og reiselivsnæringene, besvart av nærings- og handelsministeren 184

196. Fra stortingsrepresentant Petter Løvik, vedr. frysing av strukturkvoteordningen, besvart av fiskeri- og kystministeren..... 185

197. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. investeringsmidler for Sykehuset i Vestfold, besvart av helse- og omsorgsministeren..... 185

198. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. kvalitetssikring av Jondalstunnelen, besvart av samferdselsministeren..... 186

199. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. enslige mindreårige asylsøkere, besvart av justisministeren..... 188

200. Fra stortingsrepresentant Anne Marit Bjørnflaten, vedr. nye politimetoder ved mistanke om menneskesmugling, besvart av justisministeren 189

201. Fra stortingsrepresentant Jon Lilletun, vedr. boikott av Israel, besvart av utenriksministeren 190

202. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. finansieringen av menighetshuset i Ølen, besvart av kultur- og kirkeministeren..... 190

203. Fra stortingsrepresentant Finn Martin Vallersnes, vedr. GATS, besvart av utenriksministeren 191

204. Fra stortingsrepresentant Petter Løvik, vedr. utforming av ein heilskapleg "havpolitikk", besvart av utenriksministeren..... 192

205. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. såkornfond knyttet til universitetene, besvart av nærings- og handelsministeren . 193

206. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. flyttinng av Avinor AS fra Røyken til Stavanger, besvart av samferdselsministeren..... 194

207. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. eiendomsskatt, besvart av finansministeren..... 195

208. Fra stortingsrepresentant Martin Engeset, vedr. Rygge flyplass, besvart av forsvarsministeren 196

209. Fra stortingsrepresentant Martin Engeset, vedr. enslige asylsøkerbarn, besvart av arbeids- og sosialministeren 197

210. Fra stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo, vedr. Lerresfjord-raset i Alta, besvart av samferdselsministeren..... 198

211. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. sædprøve etter avdød ektemann, besvart av helse- og omsorgsministeren..... 199

212. Fra stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo, vedr. brudd på menneskerettighetene i Tibet, besvart av utenriksministeren 200

213. Fra stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn, vedr. ansattes stemmer på bedriftens generalforsamling, besvart av justisministeren 200

214. Fra stortingsrepresentant Dag Ole Teigen, vedr. tilbudet for mennesker med spiseforstyrrelser, besvart av helse- og omsorgsministeren 201

215. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. rammevilkårene til norsk næringsliv, besvart av justisministeren 202

216. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. forvaltningsplanen, besvart av miljøvernministeren..... 202

217. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. døgnåpent på tollstasjoner ved grenseovergangene til Finland og Russland, besvart av finansministeren 203

Side

218. Fra stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg, vedr. avvikling av barnehagen ved Sykehuset Telemark, besvart av kunnskapsministeren 204

219. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. hjemmebaserte tjenester i kommunene, besvart av kommunal- og regionalministeren 205

220. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. Trøndelagsprosjektet, besvart av fiskeri- og kystministeren 206

221. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. væpna konflikt i Colombia, besvart av utenriksministeren 206

222. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. gangbro over E6 ved Furuset, besvart av samferdselsministeren 207

223. Fra stortingsrepresentant Petter Løvik, vedr. gasskraftverk i Møre og Romsdal, besvart av olje- og energiministeren 208

224. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. krigsseilermuseum om bord i "Hestmanden", besvart av kultur- og kirkeministeren 209

225. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. urørte kystområder på Flekkerøy i Kristiansand kommune, besvart av miljøvernministeren 210

226. Fra stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund, vedr. finansieringen av nye kirkebygg, besvart av kultur- og kirkeministeren 211

227. Fra stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund, vedr. innstramminger i rammene for arbeidstiden, besvart av arbeids- og sosialministeren 211

228. Fra stortingsrepresentant Børge Brende, vedr. forbud mot miljøgifter i alle forbruksvarer, besvart av miljøvernministeren 212

229. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. sikring av petroleumsaktiviteten i nordområdene, besvart av fiskeri- og kystministeren 213

230. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. innflytelsen Stortinget skal ha på petroleumsaktiviteten i nordområdene, besvart av olje- og energiministeren 214

231. Fra stortingsrepresentant Børge Brende, vedr. kaos i flytrafikken på grunn av sykmeldinger på Røyken kontrollsentral, besvart av samferdselsministeren 215

232. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. norsk luftfart, besvart av samferdselsministeren 215

233. Fra stortingsrepresentant Martin Engeset, vedr. gravferdsstønaden, besvart av arbeids- og sosialministeren 216

234. Fra stortingsrepresentant Signe Øye, vedr. Lundeby Bokbinderi, besvart av finansministeren 217

235. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. RIBO attføringssenter, besvart av justisministeren 217

236. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. kvinnelig sykepleier som selv må betale for ryggoperasjon i Sverige, besvart av helse- og omsorgsministeren 219

237. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. salg og kjøp av mennesker, besvart av justisministeren 221

238. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. flytting av kystjegerkommandoen, besvart av forsvarsministeren 222

Side

239. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. SkatteFUNN-ordningen og reiseliv, besvart av finansministeren 223

240. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. el-bilprodusent Think Nordic, besvart av nærings- og handelsministeren 224

241. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. etterlønn ved frivillig fratreden, besvart av arbeids- og sosialministeren..... 224

242. **S**pørsmålet ble trukket 225

243. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. tilbakebetaling av penger fra staten, besvart av finansministeren 225

244. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. innsnevring av praksisen mht. tilbakebetaling av for mye betalt moms, besvart av finansministeren 226

245. Fra stortingsrepresentant Ola T. Lånke, vedr. forskrifter ved utbygging og behandling av ballbinger og andre nærmiljøanlegg, besvart av helse- og omsorgsministeren 227

246. Fra stortingsrepresentant Ola T. Lånke, vedr. skolegudstjenester, besvart av kunnskapsministeren 228

247. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. kapitalavkastningskrav mot TINE, besvart av landbruks- og matministeren..... 229

248. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. energiforsyning på Træna, besvart av olje- og energiministeren 230

249. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. organisasjonsfrihet og demokratiske rettigheter for innbyggerne i Hviterussland, besvart av utenriksministeren 232

250. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. merverdiavgift for utenlandske og fylkeskommunale kurssentre, besvart av finansministeren 232

251. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. flyselskapenes bruk av kanselleringer, besvart av samferdselsministeren 235

252. Fra stortingsrepresentant Linda Cathrine Hofstad, vedr. kjønnsrepresentasjon i allmennaksjeselskapene, besvart av justisministeren 236

253. Fra stortingsrepresentant Helge Solum Larsen, vedr. dobbeltsporutbyggingen Stavanger-Sandnes, besvart av samferdselsministeren..... 238

254. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. Jondalstunnelen, besvart av samferdselsministeren 239

255. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. fremmedspråktolketjenesten, besvart av helse- og omsorgsministeren 240

256. Fra stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo, vedr. de norske visumreglene for russiske statsborgere, besvart av arbeids- og sosialministeren..... 241

257. Fra stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo, vedr. kontrakt om ekteskap, besvart av justisministeren 242

258. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. retningslinjene for Kystvakten, besvart av justisministeren 244

259. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. dobbeltsporet mellom Sandvika og Lysaker, besvart av samferdselsministeren..... 244

Side

260. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. regelverket knyttet til økonomisk sosialhjelp, besvart av arbeids- og sosialministeren 245

261. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. fødselspermisjonsordningen, besvart av arbeids- og sosialministeren 246

262. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. reguleringsplanen for Malmøykalven,, besvart av miljøvernministeren 246

263. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. fastlandsforbindelsen til Finnøy, besvart av samferdselsministeren... 247

264. Fra stortingsrepresentant Jan Sahl, vedr. gebyrer og avgifter innen sjøtransport, besvart av fiskeri- og kystministeren 248

265. Fra stortingsrepresentant Jan Sahl, vedr. jernbane i nord, besvart av samferdselsministeren..... 249

266. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. nedleggelse av Rygge flystasjon, besvart av forsvarsministeren..... 250

267. Fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum, vedr. friskoler, besvart av kunnskapsministeren 251

268. Fra stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen, vedr. den norske sjøfuglbestanden, besvart av miljøvernministeren..... 252

269. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. bompenger ved terminalbygg ved flyplasser, besvart av samferdselsministeren..... 253

270. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. pensjonsreformen, besvart av finansministeren..... 254

271. Fra stortingsrepresentant Carl I. Hagen, vedr. knekkpunktet i Statens Pensjonskasse, besvart av fornyelsesministeren 254

272. Fra stortingsrepresentant Kåre Fostervold, vedr. opprydning av forurensningen på smelteverkstomta i Odda, besvart av miljøvernministeren 255

273. Fra stortingsrepresentant Kåre Fostervold, vedr. konsekvenser ved et norsk veto til en ny WTO-avtale, besvart av utenriksministeren..... 256

274. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. forslaget til nye eierbegrensninger i havbruksnæringen, besvart av fiskeri- og kystministeren 257

275. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. rovdyr, besvart av miljøvernministeren 258

276. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. kriseberedskap ved ambassaden i Bangkok, besvart av utenriksministeren..... 259

277. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. finansieringen av menighetshuset til Filadelfia i Fredrikstad, besvart av kultur- og kirkeministeren..... 260

278. Fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum, vedr. eventuell nedleggelse av stasjonene Stryken og Sandermosen, besvart av samferdselsministeren..... 261

279. Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. EU-direktivet Fjernsyn uten grenser, besvart av kultur- og kirkeministeren..... 262

280. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. Kyotoprotokollen, besvart av miljøvernministeren 263

281. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. nivå på dagens strømpriser, besvart av olje- og energiministeren 264

Side

282. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. felles kontrollsentral for Sør-Norge på Stavanger Lufthavn Sola, besvart av samferdselsministeren 265

283. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. nedsettelse av avgiftene for å begrenes smuglingen av alkoholholdige varer, besvart av finansministeren 265

284. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. bruktbilavgifter, besvart av finansministeren 266

285. Fra stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg, vedr. superjernbane på Østlandet, besvart av samferdselsministeren 267

286. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. beredskapsferger, besvart av helse- og omsorgsministeren 268

287. Fra stortingsrepresentant Jan Bøhler, vedr. oppfølgingen og kvaliteten i kreftomsorgen, besvart av helse- og omsorgsministeren . 269

288. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. regularitet, og åpenhet om kanselleringer i norsk luftfart, besvart av samferdselsministeren 270

289. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. økt ferjekapasitet i Boknafjordsambandet, besvart av samferdselsministeren 271

290. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. konkurransevilkår mellom regionene langs kysten, besvart av fiskeri- og kystministeren 271

291. Fra stortingsrepresentant Gunn Karin Gjul, vedr. makspris i barnehagene, besvart av kunnskapsministeren 272

292. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. rettferdig rettsavgjørelse og gjennomføring av frie valg i Uganda, besvart av utenriksministeren 273

293. Fra stortingsrepresentant Magnhild Meltveit Kleppa, vedr. politiattest i helse- og omsorgssektoren, besvart av helse- og omsorgsministeren 274

294. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. jul og kultur, besvart av kunnskapsministeren 275

295. Fra stortingsrepresentant Jan Sahl, vedr. den russiske tråleren "Elektron", besvart av forsvarsministeren 275

296. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. finansiering av gassrør, besvart av olje- og energiministeren 276

297. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. Regjeringens næringspolitikk, besvart av nærings- og handelsministeren 277

298. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. styrehonorar for verv i statlige selskaper, besvart av samferdselsministeren 277

299. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. kvalitetssikring av Jondalstunnelen i Hordaland, besvart av samferdselsministeren 278

300. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. trafikkspørsmålet ved avhendingen av Forsvarets eiendommer på Flekkerøy, besvart av samferdselsministeren 279

301. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. realisasjonsreglene for enkeltpersonsforetak, besvart av finansministeren 279

302. Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvassheim, vedr. kystregnskogen i Midt Norge, besvart av miljøvernministeren 280

303. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. tråleren "Elektron", besvart av justisministeren 281

Side

304. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. engangsavgift for små lastebiler, besvart av finansministeren 282

305. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. strukturplanen for domstolene, besvart av justisministeren 283

306. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. begrepet "overskudd" i lov om foretakspensjon, besvart av finansministeren 283

307. Fra stortingsrepresentant Gunn Karin Gjul, vedr. kostpenger i barnehager, besvart av kunnskapsministeren 285

308. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. eierskap i Norske Skog ASA, besvart av nærings- og handelsministeren 285

309. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. voldsutsatte med hemmelig adresse, besvart av finansministeren 286

310. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. avgift på naturgass, besvart av finansministeren..... 287

311. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. varmepumpeavgift, besvart av olje- og energiministeren 287

312. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. importstoppen på norsk laks til Russland, besvart av fiskeri- og kystministeren..... 288

313. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. utvinningstillatelser i Nordsjøen, besvart av olje- og energiministeren 289

314. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. bromerte flammehemmere, besvart av miljøvernministeren 290

315. Fra stortingsrepresentant Petter Løvik, vedr. såkornfond, besvart av nærings- og handelsministeren 291

316. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. vernekonflikter på Grünerløkka i Oslo, besvart av miljøvernministeren 291

317. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. avgift på biogass, besvart av finansministeren 292

318. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. redningstjenesten, besvart av justisministeren 293

319. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. fremtiden for Konventionsgården i Moss, besvart av miljøvernministeren..... 294

320. Fra stortingsrepresentant Jan Sahl, vedr. portoøkning, besvart av samferdselsministeren..... 294

321. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. Goliat-feltet, besvart av miljøvernministeren 296

322. Fra stortingsrepresentant Inge Lønning, vedr. egenbetaling for fysioterapibehandling, besvart av helse- og omsorgsministeren 296

323. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. offentliggjøring av kanselleringsfrekvens, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren..... 297

324. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. bekjempelse av lakseparasitten gyrodactylus salaris, besvart av miljøvernministeren 298

325. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. bensinprisen i Nordreisa, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren..... 299

326. Fra stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo, vedr. finnmarksloven, besvart av justisministeren..... 300

327. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. forskningsprosjekt om barn av kvinner som gikk på metadon eller buprenorfin under svangerskapet, besvart av helse- og omsorgsministeren..... 300

328. Spørsmålet ble trukket 301

Side

329. Fra stortingsrepresentant Erna Solberg, vedr. LO-monopolet, besvart av statsministeren 301

330. Fra stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund, vedr. utstøting av eldre arbeidstakere, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 302

331. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. strafferammen for vold mot offentlig tjenestemenn, besvart av justisministeren 303

332. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. Regjeringens holdning til utbygging av Goliat, besvart av olje- og energiministeren 304

333. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. gebyrer ved innkreving av bompenger, besvart av samferdselsministeren..... 304

334. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. minsteinntekt, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 305

335. Fra stortingsrepresentant Petter Løvik, vedr. medisinbruk i oppdrettsnæringen, besvart av fiskeri- og kystministeren 306

336. Fra stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg, vedr. lønnstilskudd, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 307

337. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. det lokale selvstyret, besvart av kommunal- og regionalministeren..... 309

338. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. brudd på alkoholloven, besvart av helse- og omsorgsministeren 309

339. Fra stortingsrepresentant Thomas Breen, vedr. politistudenter med flerkulturell bakgrunn, besvart av justisministeren..... 310

340. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. beredskapsferge inn i anbudsgrunnlagene for ferjesambandene, besvart av samferdselsministeren..... 311

341. Fra stortingsrepresentant Erna Solberg, vedr. reservasjonsretten i forbindelse med EUs tjenestedirektiv, besvart av utenriksministeren 312

342. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. utvinning av olje fra Goliat-feltet, besvart av olje- og energiministeren 312

343. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. omstillingsbøter for bedrifter som legger ned lønnsomme arbeidsplasser, besvart av nærings- og handelsministeren 313

344. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. APOK og yrkesskadde, besvart av helse- og omsorgsministeren 314

345. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. Ski sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren 315

346. Fra stortingsrepresentant Inge Lønning, vedr. psykisk helsevern, besvart av helse- og omsorgsministeren 316

347. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. velferdstilbudet til norske sjøfolk, besvart av nærings- og handelsministeren 317

348. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. samarbeidsforholdene mellom Regjeringen og hovedorganisasjonene på arbeidstakersiden, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren. 317

349. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. nisjeprodukter fra landbruket og innpass i EU-markedet, besvart av landbruks- og matministeren..... 318

350. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. Samisk videregående skole i Karasjok, besvart av kunnskapsministeren 319

351. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. styrking av omsorgssektoren i Østfold, besvart av helse- og omsorgsministeren . 320

Side

352. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. heldøgnspleie og omsorgboliger i kommunene, besvart av helse- og omsorgsministeren 321

353. Fra stortingsrepresentant Børge Brende, vedr. norsk-svensk grønt sertifikatmarked, besvart av olje- og energiministeren 322

354. Fra stortingsrepresentant Børge Brende, vedr. rensing av gasskraftverket på Kårstø, besvart av olje- og energiministeren 323

355. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. utbygging og drift av Goliat-feltet, besvart av olje- og energiministeren 324

356. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. miljøavgift på drikkevareemballasje, besvart av finansministeren 325

357. Fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum, vedr. gangbrua over E6 ved Furuset senter, besvart av samferdselsministeren 326

358. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. garantien om gjennomføring av 6. byggetrinn ved Sykehuset i Vestfold, besvart av helse- og omsorgsministeren 327

359. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. forvaltningsplan for Barentshavet, besvart av olje- og energiministeren 328

360. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. hyttestopp Lysefjorden, besvart av miljøvernministeren 328

361. Fra stortingsrepresentant Martin Engeset, vedr. dagpenger, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 330

362. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. digitalt bakkenett, besvart av samferdselsministeren 330

363. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. vekst i de samlede inntektene til kommunesektoren i årene 2002-2005, besvart av kommunal- og regionalministeren 331

364. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. redningshelikopterbase i Florø, besvart av justisministeren 332

365. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. tomtefesteloven, besvart av justisministeren 332

366. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. opphold mellom sosiale ytelser, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 333

367. Fra stortingsrepresentant Astrid Bekkenes, vedr. E39 i tunnel gjennom Kristiansand, besvart av miljøvernministeren 334

368. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. forsvarsadvokater, besvart av justisministeren 334

369. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. foretakspensjonsloven, besvart av finansministeren 335

370. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. egenandelen på fysioterapi, besvart av helse- og omsorgsministeren 336

371. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. adopsjonsloven, besvart av barne- og likestillingsministeren 337

372. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. fiskefartøyet "Western", besvart av justisministeren 338

373. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. innføringen av elsertifikater, besvart av olje- og energiministeren 338

374. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. ny eiendomsmeglerlov, besvart av finansministeren 339

Side

375. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. skjemavelde for næringsdrivende ved kjøp av en tjeneste, besvart av finansministeren 340

376. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. merverdiavgift på mobilbruk i utlandet, besvart av finansministeren 341

377. Fra stortingsrepresentant Morten Høglund, vedr. , besvart av arbeids- og inkluderingsministeren..... 343

378. Fra stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen, vedr. Kristina-saken ved Haukeland Universitetssykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren 344

379. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. pasientrettigheter, besvart av helse- og omsorgsministeren 345

380. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. Sokn bomstasjon, besvart av samferdselsministeren 346

381. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. regler i landbruket, besvart av landbruks- og matministeren 348

382. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. opprusting av strømnettet, besvart av olje- og energiministeren 349

383. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. oppfølgingen av Industriutvalgets utredning, besvart av nærings- og handelsministeren 349

384. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. gyroinfiserte Steinkjervassdraget, besvart av miljøvernministeren..... 350

385. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. oljeprisen, besvart av finansministeren..... 351

386. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. mål om å redusere bruken av mineraloljer, besvart av olje- og energiministeren..... 352

387. Fra stortingsrepresentant Gunn Berit Gjerde, vedr. innreisenekt til Norge for en familie fra Afghanistan, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren..... 352

388. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. etablering av kulturminneplaner i kommunene, besvart av miljøvernministeren 353

389. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. sykmeldinger fra SAS-Braathens-ansatte piloter, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren..... 354

390. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. restaureringen av Hestmanden, besvart av miljøvernministeren 354

391. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. havneavgifter, besvart av fiskeri- og kystministeren 355

392. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. Boknafjordsambandet, besvart av samferdselsministeren 356

393. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. autorisasjonsprosedyren for spesialistleger fra land utenfor EØS-området, besvart av helse- og omsorgsministeren 357

394. Fra stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen, vedr. propagandafilmen om Stoltenberg, besvart av kultur- og kirkeministeren..... 359

395. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. pleie- og omsorgstjeneste til feriegjester, besvart av helse- og omsorgsministeren 359

Side

396. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. strømprisene, besvart av olje- og energiministeren 361

397. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. IDABC-programmet, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren 361

398. Fra stortingsrepresentant Gunn Berit Gjerde, vedr. fiskebåtreiarlag, besvart av fiskeri- og kystministeren 362

399. Fra stortingsrepresentant Jon Lilletun, vedr. menneskerettighetssbruddene som finner sted på Cuba, besvart av utenriksministeren 363

400. Fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum, vedr. byråkratiseringen av lærerrollen, besvart av kunnskapsministeren 364

401. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. trafikale problemer på E18 ved Asker, besvart av samferdselsministeren 365

402. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Sundsbø, vedr. transporten av flybensin til Gardermoen, besvart av samferdselsministeren 366

403. Fra stortingsrepresentant Inger S. Enger, vedr. integreringstilskuddet, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 366

404. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. oppgradering av Stord Lufthavn, besvart av samferdselsministeren 367

405. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. kontroll med bompengeselskapene, besvart av samferdselsministeren 368

406. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. tilskudds- og støtteordninger innen jord- og skogbruksnæringene, besvart av landbruks- og matministeren 369

407. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. utvikling i passasjerantallet for Flytoget, besvart av nærings- og handelsministeren 370

408. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Sundsbø, vedr. sosialhjelp, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 371

409. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. Universitetet for miljø- og biovitenskap på Ås, besvart av kunnskapsministeren 372

410. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. barmarkskjøring i sårbart terreng, besvart av miljøvernministeren 372

411. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. kompetansesenter for fangst og foredling av kystsel og grønlandssel, besvart av kunnskapsministeren 373

412. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. plikt til å benytte kasseapparat, besvart av finansministeren 374

413. Fra stortingsrepresentant Petter Løvik, vedr. gassferjer, besvart av samferdselsministeren 376

414. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. omgjøring av sykehjemsplasser til omsorgsboliger, besvart av helse- og omsorgsministeren 377

415. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. brannrisiko i forbindelse med utette Leca-piper, besvart av kommunal- og regionalministeren 377

416. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. barnehageutbygging, besvart av kunnskapsministeren 379

417. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. faktisk tilgjengelighet for arbeidsmarkedet, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 380

Side

418. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. norsk lobbyvirksomhet i USA, besvart av utenriksministeren 380

419. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. kystvaktens adgang til å benytte tvangsmidler, besvart av justisministeren..... 381

420. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. Utenriksdepartementets informasjonssider, besvart av utenriksministeren..... 382

421. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. akutteam som rykker ut og tar seg av psykiatriske oppdrag, besvart av helse- og omsorgsministeren 383

422. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. Skattefunn, besvart av finansministeren..... 384

423. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. pneumokokkvaksinen for barn, besvart av helse- og omsorgsministeren 385

424. Fra stortingsrepresentant Ingvild Vaggen Malvik, vedr. kartlegging og forebygging av ras, besvart av nærings- og handelsministeren 386

425. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. opprettelsen av internasjonale skoler, besvart av kunnskapsministeren..... 387

426. Fra stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen, vedr. rettsutviklingen innen EØS-området, besvart av kultur- og kirkeministeren 388

427. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. merverdiavgift på tannhelsetjenester, besvart av finansministeren 389

428. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. rammebetingelser for private offshore og maritime kurssentre i Norge, besvart av finansministeren..... 390

429. Fra stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg, vedr. Unions kraftkontrakt, besvart av nærings- og handelsministeren 392

430. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. Borealis arbeidsplasser, besvart av olje- og energiministeren..... 393

431. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. Zimbabwe, besvart av utenriksministeren 394

432. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. avskrivningssatser for industrien, besvart av finansministeren..... 395

433. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. Kolsåsbanen, besvart av samferdselsministeren 396

434. Fra stortingsrepresentant Eirin Faldet, vedr. føreropplæring, besvart av samferdselsministeren 398

435. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. eiendomsskatt, besvart av finansministeren 399

436. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. verdifastsettelse/ taksering av TINE, besvart av landbruks- og matministeren..... 400

437. Fra stortingsrepresentant Lars Sponheim, vedr. provenyet for kommunesektoren, besvart av finansministeren 401

438. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. lokaliseringssaken for driftsorganisasjonen for digitalt bakkenett, besvart av kultur- og kirkeministeren 401

439. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. ambulansetjenesten i Kvinnherad kommune, besvart av samferdselsministeren..... 402

440. Spørsmålet ble trukket 403

Side

441. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. utvalg som skal se på flytting av oppgaver fra kommunalt til regionalt nivå, besvart av kommunal- og regionalministeren 403

442. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. utmarksbeite i hele landet i 2006, besvart av miljøvernministeren 403

443. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. brannslokkingsapparater, besvart av miljøvernministeren 404

444. Fra stortingsrepresentant Steinar Gullvåg, vedr. høyhastighetstog på dagens intercitystrekninger i Vestfold, besvart av samferdselsministeren 405

445. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. medisinerstudenter uten turnusplass, besvart av helse- og omsorgsministeren 406

446. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. analyseselskapet ECONs rapport om regelverk og innovasjon i landbruket, besvart av landbruks- og matministeren 407

447. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. belønningsmidlene for kollektivtrafikk, besvart av samferdselsministeren 407

448. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. sikring av fradragsrett til offentlig tjenestepensjon, besvart av finansministeren 408

449. Fra stortingsrepresentant Martin Engeset, vedr. tiltaksforskriften, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 409

450. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. skattefritak ved familieoverdragelser når eierskapet er i sameieform, besvart av finansministeren 410

451. Fra stortingsrepresentant Karin S. Woldseth, vedr. hestemelding, besvart av landbruks- og matministeren 411

452. Fra stortingsrepresentant Kåre Fostervold, vedr. Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (GIEK), besvart av nærings- og handelsministeren 412

453. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. Sødra Cell Toftes arbeidsplasser, besvart av olje- og energiministeren 412

454. Fra stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen, vedr. friskole i Nes kommune, besvart av kunnskapsministeren 413

455. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. Lødingen Rehabiliteringssenter, besvart av helse- og omsorgsministeren 414

456. Fra stortingsrepresentant Henning Skumsvoll, vedr. arbeidsgruppe i Kystverket vedrørende Nasjonal slepeberedskap, besvart av forsvarsministeren 415

457. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. vern av Vefsna, besvart av olje- og energiministeren 416

458. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. Auraverkene, besvart av olje- og energiministeren 417

459. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. utbetringa av straumnettet i Møre og Romsdal, besvart av olje- og energiministeren 417

460. Fra stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg, vedr. Telemarkskanalen, besvart av miljøvernministeren 418

461. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. kommununale kontrollutvalgene, besvart av kommunal- og regionalministeren 419

462. Fra stortingsrepresentant Børge Brende, vedr. utbyttet i Statkraft, besvart av nærings- og handelsministeren 420

Side

463. Fra stortingsrepresentant Børge Brende, vedr. bilaterale investeringsbeskyttelsesavtaler, besvart av nærings- og handelsministeren 421

464. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. konsernkommuneprosjektet på Sunnmøre, besvart av kommunal- og regionalministeren..... 422

465. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. hestehold, stutteri og trav, besvart av finansministeren..... 423

466. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. maktmidler som Forsvaret kan benytte i fredstid, besvart av forsvarsministeren 424

467. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. nye rapporteringsregler for fiske i EU-sonen, besvart av fiskeri- og kystministeren 424

468. Fra stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen, vedr. ny/rehabilitert Svelvikvei (Drammen-Svelvik), besvart av samferdselsministeren ... 426

469. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. fritak fra merverdiavgift for vedlikehold av fredede og bevaringsregulerte bygninger, besvart av finansministeren 426

470. Fra stortingsrepresentant Lars Sponheim, vedr. styrking av de norske ISAF-styrkene i Afghanistan, besvart av forsvarsministeren 427

471. Fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum, vedr. klinisk veterinærvakt, besvart av landbruks- og matministeren 428

472. Fra stortingsrepresentant Karin S. Woldseth, vedr. vedtakskompetanse for Likestillings- og diskrimineringsombudet, besvart av barne- og likestillingsministeren 430

473. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. oppvarmingsmarkedet for husholdninger, besvart av olje- og energiministeren..... 431

474. Fra stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund, vedr. NAV-reformen, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren..... 432

475. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. statlig eierskapstyring, besvart av finansministeren 433

476. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. eiendomsutviklingsavtaler med NSB Eiendom, besvart av samferdselsministeren..... 434

477. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. studenter som arbeider med pasienter i sin studiepraksis, besvart av kunnskapsministeren..... 436

478. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. KOLS-pasienter, besvart av helse- og omsorgsministeren 436

479. Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. politiske fanger i israelske fengsler, besvart av utenriksministeren..... 438

480. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. reduksjon i antall operasjoner ved Haukeland Universitetssykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren 439

481. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. LARiNord, besvart av helse- og omsorgsministeren 440

482. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Andersen, vedr. beredskapen og responstiden langs Sørlandskysten, besvart av fiskeri- og kystministeren 441

483. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. kalkingsprosjekter, besvart av miljøvernministeren 442

Side

484. Fra stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo, vedr. helsepersonell for ambulansebåtdriften, besvart av helse- og omsorgsministeren 443

485. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. engangsavgiften i sammenheng med besparelsen av reduserte trafikkskadde, besvart av finansministeren 443

486. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. investering i aksjer gjennom holdingselskap, besvart av finansministeren 445

487. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. påkjørsler og ulykker med biler og vilt, besvart av samferdselsministeren 447

488. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. gasskraftverk, besvart av olje- og energiministeren 448

489. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. rensing av eventuelle gasskraftverk på Tjeldbergodden, besvart av miljøvernministeren 449

490. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. anbud på veganlegg, besvart av samferdselsministeren 450

491. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. pensjonistvilkår i Statens Personalhåndbok, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren 450

492. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. VTA-plasser, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 451

493. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. høyhastighetsbaner i Norge, besvart av samferdselsministeren 452

494. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. regulariteten til Røst med Kato Air, besvart av samferdselsministeren 453

495. Fra stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg, vedr. lønn til dommere i Høyesterett, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren 454

496. Fra stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad, vedr. omsorgssvikt og overgrep av barn i barneverninstitusjoner, besvart av barne- og likestillingsministeren 455

497. Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. statsstøtte til barnehager, besvart av kunnskapsministeren 456

498. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. høyhastighetsbaner, besvart av samferdselsministeren 457

499. Fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum, vedr. gratis læremidler i videregående opplæring, besvart av kunnskapsministeren 458

500. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. norsk luftfart, besvart av samferdselsministeren 458

501. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. mobilskatt, besvart av finansministeren 459

502. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. bompengefinansierte vegprosjekter, besvart av finansministeren 461

503. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. opprettelsen av nasjonale laksevassdrag, besvart av fiskeri- og kystministeren 462

504. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. regelverket for rehabilitering, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 462

505. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. statlig subsidiering av arbeidsplasser i Årdal, besvart av nærings- og handelsministeren 463

506. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. elbilprodusenten Think, besvart av nærings- og handelsministeren ... 464

Side

507. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. endringer i skadeerstatningsloven § 3-1 tredje ledd annet punktum, besvart av justisministeren 465

508. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. sikring av parkeringsplassene på Eidsvoll stasjon mot innbrudd, besvart av samferdselsministeren 466

509. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. Leca-piper, besvart av justisministeren 466

510. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. videreføring av Søderbergovnene i Årdal, besvart av miljøvernministeren 468

511. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. tilleggsskatt, besvart av finansministeren 469

512. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. privatiseringen av norske arbeidsplasser, besvart av nærings- og handelsministeren 470

513. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. forskjellsbehandling mellom sivile og militære vernepliktige, besvart av justisministeren 470

514. Fra stortingsrepresentant Petter Løvik, vedr. ekstraavgifter på ferjer med vanlege dieselmotorar, besvart av samferdselsministeren 471

515. Fra stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen, vedr. havarikommisjonsordningen for ulykker i fiskeflåten, besvart av justisministeren 472

516. Fra stortingsrepresentant Petter Løvik, vedr. markedsreguleringsordningen for kjøtt, besvart av landbruks- og matministeren 473

517. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. tilstedevakt ved basen på Banak, besvart av justisministeren 476

518. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. seilingsleden i Brevikstrømmen, besvart av fiskeri- og kystministeren 476

519. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. kontrollsentralen på Røyken, besvart av samferdselsministeren 477

520. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. brudd på dyrevelferden på reinsdyr, besvart av landbruks- og matministeren 478

521. Fra stortingsrepresentant Dag Terje Andersen, vedr. negativ effekt av samordning av pensjoner, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 479

522. Fra stortingsrepresentant Finn Martin Vallersnes, vedr. utbyggings- og finansieringsplan for transportsystemet på Haugalandet, besvart av samferdselsministeren 480

523. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. driftsproblemer på Sian på Romerike, besvart av justisministeren 480

524. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. finansiering og bygging av Naranas-veien i Kautokeino kommune, besvart av kommunal- og regionalministeren 481

525. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. grønt elsertifikat, besvart av olje- og energiministeren 482

526. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. redusering eller fjerning av rentefradraget, besvart av finansministeren 483

527. Fra stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund, vedr. VTA-tiltak, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 484

Side

528. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. ventestønadsordningen, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 485

529. Fra stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad, vedr. rassikringsarbeidet på riksveg 63 mellom Geiranger og Grotli, Stavbrekkfonna, besvart av samferdselsministeren 486

530. Fra stortingsrepresentant Gerd Janne Kristoffersen, vedr. ADHD, besvart av kunnskapsministeren 487

531. Fra stortingsrepresentant Børge Brende, vedr. Helse Midt-Norge og psykiatribygget, besvart av helse- og omsorgsministeren 487

532. Fra stortingsrepresentant Børge Brende, vedr. byggingen av St. Olavs Hospital, besvart av helse- og omsorgsministeren 488

533. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. dørproduksjon, besvart av nærings- og handelsministeren 489

534. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. vegtunnelene over Haukeli, besvart av samferdselsministeren 490

535. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. økonomien til CP-foreningen, besvart av helse- og omsorgsministeren 491

536. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. narkotikamisbruk på arbeidsplassen, besvart av justisministeren 492

537. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. ambulansetilbudet på Nesodden, besvart av helse- og omsorgsministeren 494

538. Fra stortingsrepresentant Berit Brørby, vedr. talegjenkjenningsteknologi, besvart av kultur- og kirkeministeren 495

539. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. taxinæringen, besvart av samferdselsministeren 495

540. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. strømpriser, besvart av olje- og energiministeren 496

541. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. beitenekt i Nord-Trøndelag og Nordland, besvart av miljøvernministeren 497

542. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. saksbehandlingstiden hos Klagenemnda for offentlige anskaffelser, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren 498

543. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. jordskifteretten, besvart av landbruks- og matministeren 499

544. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Andersen, vedr. grønne sertifikater, besvart av olje- og energiministeren 500

545. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. Muhammed-karikaturene, besvart av justisministeren 501

546. Fra stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen, vedr. lokalisering av nytt nasjonalt motorsportssenter, besvart av kultur- og kirkeministeren ... 502

547. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. årsavgift på leasede biler, besvart av finansministeren 502

548. Fra stortingsrepresentant Marianne Aasen Agdestein, vedr. juridisk enhet som er omfattet av tomtefesteloven, besvart av justisministeren 503

549. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. fremtidig utbygging av høyhastighetsbane, besvart av samferdselsministeren 504

550. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. virksomhetskontroll og hygienekrav i slakteriene, besvart av landbruks- og matministeren 505

Side

551. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. driftsformer i jordbruket, besvart av landbruks- og matministeren..... 507

552. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. ny dørfabrikk i Årdal, besvart av nærings- og handelsministeren 508

553. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. sprøyterom, besvart av helse- og omsorgsministeren..... 509

554. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. antidopinglov, besvart av justisministeren 510

555. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. krav til CO_2-rensing, besvart av olje- og energiministeren 510

556. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. pasienter med diagnosen hepatitt C, besvart av helse- og omsorgsministeren 512

557. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. overgrep mot menneskerettighetene på Filippinene, besvart av utenriksministeren. 513

558. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. bistand og press i økonomien, besvart av finansministeren..... 513

559. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. sikkerhetsnivå på E16 gjennom Valdres, besvart av samferdselsministeren 514

560. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. "ti på topp" -liste over kriminelle gjengangere blant utlendinger i Stavanger, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren..... 515

561. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. bruk av leddbuss, besvart av samferdselsministeren 516

562. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. oppkjøp i oppdrettsnæringen og eierbegrensing, besvart av fiskeri- og kystministeren 517

563. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. nytt industrikraftregime, besvart av olje- og energiministeren 518

564. Fra stortingsrepresentant Kåre Fostervold, vedr. politihundeførere, besvart av justisministeren 519

565. Fra stortingsrepresentant Kåre Fostervold, vedr. soningsplasser i norske fengsler, besvart av justisministeren..... 520

566. Fra stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen, vedr. fugleinfluensaen, besvart av helse- og omsorgsministeren 520

567. Fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen, vedr. NSB og Jernbaneverket, besvart av samferdselsministeren 521

568. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. kastrering, besvart av landbruks- og matministeren 522

569. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. trafikkveksttall, besvart av samferdselsministeren 523

570. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. Rederiskatteutvalget, besvart av nærings- og handelsministeren 524

571. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. skatt på helgeturer som er betalt av arbeidsgiver, besvart av finansministeren 524

572. Fra stortingsrepresentant Lars Sponheim, vedr. barneforsikring, besvart av justisministeren 526

573. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. grønne sertifikater, besvart av utenriksministeren 527

574. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. utskifting av velfungerende vegskilt, besvart av samferdselsministeren..... 527

Side

575. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. praksis i utvisningssaker, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 528

576. Fra stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad, vedr. fjellskred, besvart av landbruks- og matministeren 529

577. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. erstatning dersom en forbruksartikkel gir helseskade, besvart av justisministeren 530

578. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. politi og tolleres kontroll av mørkhudede personer, besvart av justisministeren 531

579. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. Norsk Tippings avgjørelse om å legge ned lokalkontoret på Fagernes, besvart av kultur- og kirkeministeren 532

580. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. industriens forebygging og beredskap mot akutt forurensning, besvart av miljøvernministeren 533

581. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. grensehindringer mellom land i Norden, besvart av statsministeren 533

582. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. etablering av et nytt lukket fengsel på Fauske, besvart av justisministeren 535

583. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. inngåelse av partnerskap ved norske ambassader i utlandet, besvart av utenriksministeren 536

584. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. koshermat, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 536

585. Fra stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo, vedr. pensjonsytelse, besvart av helse- og omsorgsministeren 537

586. Fra stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund, vedr. strandperlen Kibbevika i Tvedestrand, besvart av miljøvernministeren 538

587. Fra stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund, vedr. tjenestedirektivet, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 539

588. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. årsavgiften for bil, besvart av finansministeren 540

589. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. toårig fagskoleutdanning som trafikkflyger, besvart av kunnskapsministeren 540

590. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. gule uniformsjakker for politiet, besvart av justisministeren 541

591. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. NRKs serie om oljenæringen, besvart av kultur- og kirkeministeren 542

592. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. rekrutteringskvoter for ungdom til fiskeflåten, besvart av fiskeri- og kystministeren 543

593. Fra stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg, vedr. proforma ekteskap, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 543

594. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. biomembran, besvart av utviklingsministeren 544

595. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. økning av eiendomsskatt, besvart av finansministeren 545

596. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. eiendomsskatt og takst, besvart av finansministeren 546

Side

597. Fra stortingsrepresentant Erna Solberg, vedr. karikatursaken og ytringsfriheten, besvart av utenriksministeren 547

598. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. norsk skipsfartspolitikk, besvart av nærings- og handelsministeren 547

599. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. Ring 3-prosjektet Ulven-Sinsen, besvart av samferdselsministeren 548

600. Fra stortingsrepresentant Morten Høglund, vedr. norsk uføretrygded statsborger i Thailand, besvart av utenriksministeren 549

601. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. ukrainsk familie på flukt, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 550

602. Fra stortingsrepresentant Bjørn Jacobsen, vedr. Smia kompetansesenter i Molde, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 551

603. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. bispekandidat i Hamar bispedømme, besvart av statsministeren 552

604. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. asylsøkende barn, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 553

605. Fra stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen, vedr. Kongsberg International School, besvart av kunnskapsministeren 554

606. Fra stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund, vedr. likeverd og mangfold i statlig eide virksomheter, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren 555

607. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. taksten på boareal, besvart av barne- og likestillingsministeren 556

608. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. øremerkede midler til Østfold Politidistrikt når Moss Lufthavn Rygge åpner for innenlands- og internasjonal flytrafikk, besvart av justisministeren 557

609. Fra stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn, vedr. E.coli-bakterien, besvart av landbruks- og matministeren 557

610. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. tilskuddsordningen for kulturhistoriske museer, besvart av kultur- og kirkeministeren 559

611. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. vogntog på 25,25 m på strekningen fra Svinesund til den landsviktige Alnabruterminalen, besvart av samferdselsministeren 560

612. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. rettferdig konkurranse i mobilmarkedet, besvart av samferdselsministeren 560

613. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. kraftutbygging i Gaulas nedbørsfelt, besvart av olje- og energiministeren 561

614. Fra stortingsrepresentant Jan Sahl, vedr. bomanlegget på Sogn, besvart av samferdselsministeren 562

615. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. rentekompensasjonsordning for istandsetting av kirkebygg, besvart av kommunal- og regionalministeren 563

616. Fra stortingsrepresentant Ola T. Lånke, vedr. fordypning i musikk i VG1 for programområdene musikk, dans og drama, besvart av kunnskapsministeren 564

617. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. retten til lokalt forankret nærings- og arealpolitikk, besvart av miljøvernministeren 566

618. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. kraftpriser, besvart av olje- og energiministeren 567

Side

619. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. forsknings- og bokprosjektet "Norges kirker", besvart av kultur- og kirkeministeren 568

620. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. jakte på jerv med helikopter, besvart av miljøvernministeren..... 569

621. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. programarbeidet før det kommende fylkestingsvalget i 2007, besvart av kommunal- og regionalministeren..... 570

622. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. avhendingsmetoder i Forsvaret, besvart av forsvarsministeren..... 570

623. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. medlemskap i Den europeiske patentorganisasjon (EPO), besvart av nærings- og handelsministeren 572

624. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. medisinske opplysninger ved innleggelse i sykehjem, besvart av helse- og omsorgsministeren 572

625. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. bompengefinansierte vegprosjekter i nærområder, besvart av samferdselsministeren 573

626. Fra stortingsrepresentant Vidar Bjørnstad, vedr. rehabiliteringsinstitusjonene i Akershus, besvart av helse- og omsorgsministeren 575

627. Fra stortingsrepresentant Anne Marit Bjørnflaten, vedr. overvåkningen av narkotikaforbrytelser, besvart av justisministeren. 575

628. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. økt skatt for rike, besvart av finansministeren 576

629. Fra stortingsrepresentant Gunn Berit Gjerde, vedr. Stad skipstunnel, besvart av fiskeri- og kystministeren 577

Dokument nr. 15 - Bind I

(2005-2006)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1 - 629
11. oktober 2005 - 16. mars 2006

SPØRSMÅL NR. 1

Innlevert 11. oktober 2005 av stortingsrepresentant Knut Storberget
Besvart 17. oktober 2005 av fungerende kommunal- og regionalminister Erna Solberg

Spørsmål:

«Vil kommunalministeren bidra til at søkeren får prøvd sin sak, og at hun gis utsatt iverksettelse?»

BEGRUNNELSE:

En snart 19 år gammel etiopisk kvinne søker asyl, jf. Utlendingsnemnda ref. nr. 2003024342 05. Hennes søknad er avslått og hun må reise fra landet. Det er anført i sakens dokumenter at hun ikke er varslet om vedtak slik at ankefrist er utløpt.

Søkeren har svært gode grunner for å bli i Norge og bør få prøvd sin sak og sikret full rettssikkerhet. Hun opplyser å kunne bli utsatt for umenneskelig behandling ved reise til hjemlandet. Hun har etablert seg godt i Norge og gjør en svært god jobb som skoleelev på Hamar. Lokalsamfunnet har engasjert seg for henne.

Svar:

Som jeg antar at representanten Storberget er kjent med, er utlendingsloven til hinder for at jeg, eller andre medlemmer av Regjeringen, kan gripe inn i enkeltsaker. Et unntak gjelder saker som berører rikets sikkerhet eller der utenrikspolitiske hensyn gjør seg gjeldende. Uten å kjenne den konkrete sak representanten viser til, legger jeg til grunn at saken ikke er av en slik karakter.

At jeg ikke kan gripe inn i enkeltsaker innebærer at jeg verken kan bidra til at den aktuelle søkeren det vises til får prøvd sin sak på nytt, eller at det gis utsatt iverksettelse i saken. Eventuelle krav om ny behandling eller utsatt iverksettelse må fremsettes overfor Utlendingsnemnda.

Jeg ønsker for øvrig å fremheve at jeg har full tillit til den saksbehandling som foretas av Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda, og jeg legger til grunn at den aktuelle sak har fått en forsvarlig behandling i tråd med internasjonale konvensjoner Norge er bundet av.

SPØRSMÅL NR. 2

Innlevert 11. oktober 2005 av stortingsrepresentant Signe Øye

Besvart 17. oktober 2005 av fungerende kommunal- og regionalminister Erna Solberg

Spørsmål:

«Norge har returnert NN til Pakistan 20. september, etter at han har fått avslag på sin asylsøknad. Hans kone og fire små barn er fortsatt i Norge og sitter i kirkeasyl. Familien har nå mistet kontakten med faren.

På hvilken måte har statsråden forsikret seg om at NN ikke er utsatt for noen form for overgrep?»

Svar:

Jeg vil innledningsvis bemerke at jeg nylig har besvart spørsmål fra stortingsrepresentant Heikki Holmås og spørsmål fra stortingsrepresentant Anita Apelthun Sæle, vedrørende denne saken.

Det fremgår av utlendingsloven at verken Utlendingsdirektoratet (UDI) eller Utlendingsnemnda (UNE) kan instrueres om avgjørelser i enkeltsaker, med mindre saken gjelder hensynet til rikets sikkerhet eller utenrikspolitiske hensyn gjør seg gjeldende.

På denne bakgrunn er det vanskelig for meg å konkret kommentere de vurderinger som UDI og UNE har gjort i den aktuelle asylsaken. UDI og UNE har imidlertid betydelig erfaring med å behandle asylsaker, og har etter grundige vurderinger kommet til at NN ikke har et beskyttelsesbehov som kvalifiserer til opphold i Norge. Til dette kommer at også domstolene har hatt saken til behandling og at NN heller ikke her har blitt ansett å ha et beskyttelsesbehov med påfølgende rett til opphold i Norge.

Jeg legger etter dette til grunn at saken har vært undergitt en grundig og tilfredsstillende saksbehandling, og at resultatet er i samsvar med de internasjonale konvensjoner som Norge er forpliktet av. Så vidt meg bekjent foreligger det ikke opplysninger om at den aktuelle søkeren har vært utsatt for overgrep etter retur til Pakistan.

SPØRSMÅL NR. 3

Innlevert 11. oktober 2005 av stortingsrepresentant Thore A. Nistad

Besvart 14. oktober 2005 av samferdselsminister Torild Skogsholm

Spørsmål:

«Har departementet utredet/beregnet kostnader for hva lav veistandard, utsettelse av vei- og baneprosjekter/opprustning, ulykker med dødsfall og skadde i trafikken, forsinkelser og dårligere konkurranseforhold for næringslivet påfører samfunnet og næringslivet i merkostnader?»

BEGRUNNELSE:

I den samferdselspolitiske debatt blir det stadig fremsatt verbale påstander uten dokumentasjon rundt de mange samfunnsøkonomiske kostnadselementer med det resultat at konklusjonene mange ganger ikke står i forhold til virkeligheten.

Stikkord er:

- veistandard og etterslep på 11 mrd. kr
- utsettelse av vei- og baneprosjekter samt opprustning
- trafikkulykker med samfunnskostnader på over 25 mrd. kr med referanse til positive og gode tall for Vestfold og Østfold med sine 4 felts motorveier og midtskiller
- forsinkelsene med store kostnader for landets næringsliv. Som et eksempel kan nevnes at ledelsen i Linjegods har beregnet at de har et årlig tap på rundt 100 000 kr pr. lastebil på grunn av forsinkelser ved dårlig veinett i Oslo-området.

Dessverre brukes argumentasjonsrekkene uten at innspillene kommer inn i en større sammenheng og avstedkommer med gale konklusjoner.

Hvis det i den senere tid er gjennomført dyptgripende samfunnsøkonomiske konsekvensanalyser for samferdsel som tar hensyn til alle nødvendige direkte indirekte økonomiske elementer, er det viktig at disse tall kommer frem og blir brukt i den riktige sammenheng.

Dersom departementet ikke har gjennomført be-

regninger av ovennevnte karakter, ville det være formålstjenlig at departementet tar initiativ til at denne type samfunnsøkonomiske informasjoner kommer frem.

Svar:

Departementet finner det, i lys av den parlamentariske situasjonen, ikke naturlig å besvare spørsmål nr. 3.

SPØRSMÅL NR. 4

Innlevert 11. oktober 2005 av stortingsrepresentant Rolf Terje Klungland

Besvart 13. oktober 2005 av landbruks- og matminister Lars Sponheim

Spørsmål:

«Jeg viser til mitt spørsmål i Stortingets spørretime den 20. april 2005 til landbruksministeren og svar, og mitt skriftlige spørsmål til kirkeministeren 1. september 2005 om erstatning etter flomskade på festet tomt i Kvinesdal.

Kan landbruksministeren utdype forskjellen mellom sitt svar til meg den 20. april og kirkeministerens svar den 9. september 2005 om rett til erstatning på festet tomt etter flomskade?»

BEGRUNNELSE:

I spørretimen den 20. april 2005 svarte landbruksministeren på mitt spørsmål om erstatning etter flomskade på festet tomt at tomtefester burde ta kontakt med tomteeier, som i dette tilfellet er Opplysningsvesenets fond. I mitt skriftlige spørsmål til kirkeministeren den 1. september 2005, skriver statsråden i sitt svar at Opplysningsvesenets fond, som er eier av tomten, var uvitende om flomskaden. Fondet mener at huset er festerens anlegg og at fondet som grunneier bare har festet bort en råtomt. Opplysningsvesenets fond mener seg helt uten ansvar for skader som er påført festerens hus eller etter flom. Opplysningsvesenets fond sammenligner flomskaden med andre skadeårsaker som feil ved byggetillatelse fra kommunen, feil ved entreprenørens tiltak til steinmur m.m. Jeg viser til at huset ikke er skadet, men at råtomten ble delvis revet bort under flommen. Det er derfor avgjørende at det ble igangsatt sikringsarbeid på tomten slik at huset ikke ble skadet.

Svaret fra Opplysningsvesenets fond som kirkeministeren siterer i sitt svar til meg, datert 9. september 2005, og landbruksministerens svar i Stortingets spørretime den 20. april 2005, blir for meg noe uklart da landsbruksministeren bekreftet at tomtefester må ta kontakt med tomteeier for å "få orden på sitt mellomværende", mens kirkeministeren avviser at det er grunnlag for noen erstatning på festet tomt etter flommen.

Svar:

I mitt svar på spørsmål om denne saken i Stortingets spørretime 20. april i år redegjorde jeg generelt for reglene på dette området. Av naturskadeloven § 3 følger det at skade på eiendom som tilhører staten, en kommune eller en fylkeskommune, ikke erstattes etter denne loven. Jeg viste videre til at dette prinsippet om statlig selvassuranse også gjelder eiendommer tilhørende Opplysningsvesenets fond som er grunneier i denne saken. Konsekvensen av reglene er altså at kvinnen som har festet tomt på fondets eiendom ikke har rett til erstatning etter naturskadeloven. I mitt svar konkluderte jeg derfor med at jeg ikke fant grunn til å forfølge den konkrete saken nærmere.

Jeg fant det i mitt svar videre riktig å påpeke muligheten for at festeren på privatrettslig grunnlag fremmet sitt krav overfor Opplysningsvesenets fond som bortfester. Jeg hadde ikke kjennskap til det nærmere innhold i festekontrakten dem imellom og kunne dermed heller ikke ta stilling til Opplysningsvesenets fonds ansvar i denne konkrete saken, men uttalte meg generelt.

Kultur- og kirkeministerens svar av 8. september i år er derimot konkret om denne enkeltsaken og er gitt etter at Opplysningsvesenets fond har behandlet festerens henvendelse om erstatningskrav der det konkluderes med at fondet mener seg helt uten ansvar i denne konkrete saken.

For øvrig viser jeg igjen til at Landbruks- og matdepartementet har satt i gang en bred gjennomgang av statens naturskadeordning og at det i den sammenheng vil være naturlig å vurdere omfanget av ordningen, herunder om festere av eiendommer som eies av staten, en kommune eller en fylkeskommune, og som er stilt til rådighet for festeren på langsiktig avtale, skal få rett til erstatning etter naturskadeloven.

SPØRSMÅL NR. 5

Innlevert 11. oktober 2005 av stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo

Besvart 17. oktober 2005 av fungerende helse- og omsorgsminister Ansgar Gabrielsen

Spørsmål:

«Ultimo september presenterte TV2 bruken av en test som skulle avdekke disposisjon for livmorhalskreft hos kvinner gjennom påvisning av humant papillomavirus (såkalt HPV-test), og at denne testen ble refundert av Rikstrygdeverket på vilkår som ut fra programmets framstilling i beste fall måtte karakteriseres som diskutable, i kombinasjon med at det ble reist tvil ved testens nytteverdi. Offentlige utlegg kan ha vært på flere titalls millioner kroner.

Hva er statsrådens vurdering av sakens innhold?»

Svar:

Det ble innført ny takst for testing av HPV-virus fra 1. juli 2005. Bakgrunnen for innføring av egen takst og faglige retningslinjer var at det fra fagmiljøene har vært reist kritikk mot at HPV-testing har vært markedsført som et nødvendig tillegg til cytologisk screening for å få bedre sensitivitet og spesifisitet. Dette har medført at helsetjenesten har blitt påført store, unødvendige kostnader.

Sosial- og helsedirektoratet (SHDir) har gjennom et nært samarbeid med fagmiljøene konkludert med at HPV-testing har en plass knyttet til ikke-konklusivt cytologisk materiale (der man har gjort en cytologisk undersøkelse hos allmennlege eller gynekolog og svaret er usikkert) og har overfor Helse- og omsorgsdepartementet foreslått at det kun gis refusjon når testen er benyttet ved påviste celleforandringer, og da etter rekvisisjon fra spesialist. Det er ikke tatt standpunkt til hvilke HPV-tester som skal anvendes, da det legges til grunn at dette er et faglig anliggende som hvert enkelt laboratorium må ta stilling til. Norchip vil være en av flere mulig leverandører av denne testen. Det er ifølge Sosial- og helsedirektoratet bred enighet om den foreslåtte fremgangsmåten i fagmiljøet. Dersom en planlagt evaluering og fremtidig dokumentasjon viser at HPV-testen yter mer enn celleprøven, vil anbefaling både hva gjelder indikasjon, rett til rekvirering og utløsing av takst kunne endres.

Helse- og omsorgsdepartementet har fulgt de faglige rådene fra SHDir, og ny takst for testing av HPV er innarbeidet i refusjonsforskriftene (for offentlige og private laboratorier) fra 1. juli 2005. Refusjonstaksten ble satt til 600 kr. Fra 1. september 2005 er takstbeløpet 300 kr, i tråd med den gjennomførte halveringen av alle refusjonstakster fra denne dato.

Departementet mottok kopi av et brev til Helse Sør datert 23. juni 2005 som bl.a. antydet at det er inngått avtaler mellom offentlige laboratorier (helseforetak) og private aktører som ikke har krav på refusjon fra RTV. Det vises spesielt til firmaet Norchip AS. Departementet sendte på denne bakgrunn brev til de regionale helseforetak 31. august 2005 med forespørsel om avtaler mellom helseforetak og private laboratorier. Det ble i brevet forutsatt at helseforetakene følger de aktuelle helse- og trygderettslige bestemmelser og regelverk for offentlige anskaffelser ved inngåelse av nye avtaler med private laboratorier og røntgeninstitutt. Departementet ba om en oversikt over hvilke avtaler som eventuelt foreligger mellom helseforetak og private laboratorier.

I brev av 5. september 2005 til Sosial- og helsedirektoratet ba departementet SHDir om å foreta en samlet kartlegging av fakta i saken, og på denne bakgrunn foreta en vurdering av saken opp mot aktuelle regelverk. Departementet har mottatt brev fra SHDir der det fremgår at Norchip ikke er godkjent etter Forskrift om medisinsk laboratorie- og røntgenvirksomhet.

Departementet mente at det var behov for ytterligere klargjøring av faktiske forhold og normative rammer for virksomheten. Departementet har derfor i nytt brev til SHDir, datert 21. september 2005, bedt om følgende:

- å vurdere tilsvarende aktiviteter/avtaler i andre regioner, jf. innspill fra regionale helseforetak
- avholde møte med Norchip og aktuelle helseforetak slik at det kan foretas en grundig kartlegging av den praksis som har dannet seg
- foreta en mer inngående vurdering av om praksisen er i tråd med gjeldende regelverk
- tilbakemelding om takstpraksis som er brukt ved UNN og at SHDir samarbeider med RTV for å kartlegge fakta rundt takstbruk.
- Vurdere saken i sin helhet og eventuelt gi tilråding mht. videre oppfølging.

Det er bedt om at saken prioriteres og tilbakemelding medio oktober. Departementet avventer endelig tilbakemelding fra SHDir.

Statens helsetilsyn er informert om denne prosessen.

SPØRSMÅL NR. 6

Innlevert 11. oktober 2005 av stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo

Besvart 17. oktober 2005 av fungerende helse- og omsorgsminister Ansgar Gabrielsen

Spørsmål:

«I Østfold er det overbelegg ved medisinsk avdeling ved sykehuset i Fredrikstad, mens medisinsk avdeling ved sykehuset i Halden står ubrukt etter stengning tidligere i år.

Ser statsråden at en gjenåpning av medisinsk avdeling i Halden kan bidra til å avlaste sykehuset i Fredrikstad, og dermed bidra til å sikre at flere mennesker med behov for medisinsk behandling får raskere hjelp?»

Svar:

Etter sykehusreformen er det de regionale helseforetakene som skal sørge for å gi befolkningen et spesialisthelsetjenestetilbud, innenfor de økonomiske rammer som er fastsatt av Stortinget gjennom behandlingen av statsbudsjettet. Helse Øst RHF har gjennomførte omfattende utredninger for å få til en mest mulig hensiktsmessig oppgavefordeling mellom helseforetakene i helseregionen. Sykehuset Østfold HF er et av de største helseforetakene, med aktiviteter som utredning, diagnostisering og behandling bl.a. i Fredrikstad, Moss, Askim, Sarpsborg og Halden. Styret for Sykehuset Østfold HF har funnet det hensiktsmessig og også vedtatt å omlegge virksomheten i Halden. Et distriktsmedisinsk senter (DMS), et distriktspsykiatrisk senter (DPS), en sosialmedisinsk poliklinikk (SMP) samt en samlokalisering også av andre helsetjenester på distriktsnivå i den eksisterende bygningsmassen er etablert/under etablering.

Virksomheten i Halden skal ikke avvikles, men omlegges i retning av et "nærsykehus", der ulike tjenester på tvers av fagområder og forvaltningsgrenser samlokaliseres.

Dette vil spesielt komme eldre og pasienter med kroniske sykdommer til gode. Dette er grupper av pasienter som er avhengig av et slikt behandlingstilbud, og som har behov for ett sykehusopphold nær bosted og pårørende.

En forutsetning for omleggingen av virksomheten i Halden, var at Sykehuset Østfold HFs samlede kapasitet ved de medisinske avdelingene skulle opprettholdes. Sykehuset Østfold HF utarbeidet i den forbindelse en handlingsplan med flere tiltak. Det ble bl.a. igangsatt et samarbeidsprosjekt med Halden kommune om en intermediærpost ved Halden sykehjem. Denne posten ble nylig åpnet og forventes å redusere antall innleggelser ved Sykehuset Østfold Fredrikstad. Sykehuset Østfold HF bidrar med spesialistkompetanse fra medisinsk poliklinikk i Halden til å drifte denne posten.

Jeg er kjent med at det har vært problemer med overbelegg ved medisinsk avdeling i Fredrikstad. Den intermediære posten ved Halden sykehjem forventes å avhjelpe dette, men i tillegg skal Sykehuset Østfold HF legge frem flere tiltak for å møte situasjonen i styremøtet 24. oktober. Jeg forventer på denne bakgrunn at Sykehuset Østfold HF vil sørge for forsvarlige og kvalitativt gode helsetjenester for pasienter med behov for medisinsk behandling.

SPØRSMÅL NR. 7

Innlevert 11. oktober 2005 av stortingsrepresentant Åge Starheim
Besvart 14. oktober 2005 av miljøvernminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

«Lokalsamfunnet i Veitastrond har i mange år jobbet for å utvikle lokale næringsaktiviteter rettet mot turisme. En av planene er å fly turister til fjelltoppen Kalda-Kari. Statsråden har hatt saken på bordet i flere år, og initiativtakerne har gjort flere tilpasninger på prosjektet for å sikre positivt svar på søknaden.

Vil statsråden nå sikre at prosjektet får en snarlig løsning i tråd med lokalsamfunnets interesse?»

Svar:

Reguleringsplanen for prosjekt Kalda-Kari ble sendt til Miljøverndepartementet 11. mars i år. Saken skal avgjøres av departementet fordi fylkesmannen har fremmet innsigelse til kommunens planforslag. Saken er fortsatt under behandling i departementet.

SPØRSMÅL NR. 8

Innlevert 11. oktober 2005 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg
Besvart 14. oktober 2005 av miljøvernminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

«Det vises til St.meld. nr. 21 (2004-2005) og skriftlig spørsmål nr. 147 (2004-2005) vedrørende støyforskriften og diskusjonen rundt "tilstrekkelig ventilasjon". I svar på spørsmål fra undertegnende sa statsråden at han ville evaluere forskriftsbestemmelsene og vurdere ambisjonsnivået.

Hva er status i dette arbeidet?»

Svar:

I samarbeid med samferdselsministeren og helse- og omsorgsministeren har jeg besluttet at det skal utarbeides en handlingsplan mot støy. Samtidig skal det foretas en evaluering av det nasjonale støymålet, og ambisjonsnivået i forurensningsforskriften vedrørende krav til støynivå innendørs skal vurderes innenfor en helhetlig virkemiddelbruk på støyfeltet. Vi har nedsatt en interdepartemental arbeidsgruppe som skal utføre disse oppgavene. Arbeidsgruppens anbefalinger skal foreligge våren 2006.

SPØRSMÅL NR. 9

Innlevert 11. oktober 2005 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 14. oktober 2005 av finansminister Per-Kristian Foss

Spørsmål:

«Det vises til skriftlig spørsmål nr. 563 (2004-2005), hvor statsråden indikerer at han vil jobbe for en internasjonal flyavgift sammen med hans internasjonale kollegaer.

Hva er status i denne saken, og har statsråden på noen måte igangsatt et arbeid som forplikter Norge eller en ny regjering til å jobbe for innføringen av en internasjonal flyavgift?»

Svar:

På bakgrunn av at dette er et avgiftsspørsmål er det besvart av finansministeren.

Etter initiativ fra blant annet Frankrike har EUs finansministere drøftet muligheten av å innføre en særavgift på flyreiser for å finansiere økt bistand til utviklingsland. Spørsmålet om flybillettavgifter ble sist diskutert på et uformelt møte 9. og 10. september. Der ble det klart at en gruppe medlemsland vil vurdere å innføre en flybillettavgift for å finansiere bistandsprosjekter.

Regjeringen har fulgt med på utviklingen i dette arbeidet i EU. Regjeringen har imidlertid ikke tatt stilling til om Norge bør innføre en flybillettavgift.

SPØRSMÅL NR. 10

Innlevert 11. oktober 2005 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 14. oktober 2005 av miljøvernminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

«I svar på skriftlig spørsmål nr. 732 (2004-2005) fra representanten Øyvind Korsberg lovet statsråden en snarlig og hensiktsmessig løsning for beltebilen på Høvringen gjennom en regelverksendring, men understreket at saken først måtte på høring. Høringsfristen skal nå ha utløpt.

Når kan man forvente at den varslede endringen i regelverket iverksettes slik at problemstillingen, som saken rundt beltebil på Høvringen Høyfjellshotell illustrerte, blir løst?»

Svar:

Miljøverndepartementet sendte 22. august 2005 forslag til forskrift om tillatelse til bruk av beltebil på høring med høringsfrist 5. oktober d.å. Det er i høringsbrevet lagt opp til at forskriften skal tre i kraft 15. november 2005. Det har innkommet flere høringsuttalelser til forslaget, og saken er nå til behandling i departementet.

Til orientering er alle dokument i saken tilgjengelig på Miljøverndepartementets nettsider.

SPØRSMÅL NR. 11

Innlevert 11. oktober 2005 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 14. oktober 2005 av miljøvernminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

«Statsråden har tidligere vært positiv til å gjøre det mulig for rullestolbrukere å jakte fra motorisert rullestol. På svar fra representanten Korsberg (skriftlig spørsmål nr. 771 (2004-2005)) lovet statsråden at det skulle gjøres nødvendige forskriftsendringer.

Hva er status i dette arbeidet?»

Svar:

Miljøverndepartementet ba høsten 2004 Direktoratet for naturforvaltning sette i gang arbeid med sikte på endring i gjeldende regelverk i tråd med forutsetningene i mitt svar av 14. september 2004 på spørsmål nr. 880 fra representanten Inger S. Enger. Spørsmålet gjaldt muligheten for i særlige tilfeller å kunne dispensere fra forbudet mot å løse skudd fra motorkjøretøy under jakt.

I brev av 23. mai 2005 svarte jeg på spørsmål nr. 771 fra representanten Øyvind Korsberg. Jeg viste til at Direktoratet for naturforvaltning hadde sendt på høring et forslag til en ny bestemmelse i forskriften om utøvelse av jakt og fangst som åpner for at direktoratet etter søknad kan dispensere fra forbudet mot å løsne skudd fra motorkjøretøy under jakt for personer med sterk bevegelseshemming. Jeg opplyste at når høringen er avsluttet 15. august 2005, vil endringer i forskriften bli fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning.

Direktoratet vil rapportere nærmere om saken til departementet i løpet av høsten.

SPØRSMÅL NR. 12

Innlevert 17. oktober 2005 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 26. oktober 2005 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Vil Regjeringen Stoltenberg, på lik linje med den avgåtte Bondevik-regjeringen, at brukerstyrt personlig assistanse skal gjøres til en lovfestet rettighet for den enkelte?»

BEGRUNNELSE:

I sitt forslag til statsbudsjett for 2006 har Bondevik-regjeringen foreslått å endre Lov om sosiale tjenester slik at alle som fyller de alminnelige vilkårene for tjenester, og som har behov for omfattende tjenester, får rett til å få hele eller deler av bistanden organisert som brukerstyrt personlig assistanse. I dokumentet "Politisk plattform for en flertallsregjering utgått av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet", er det inntatt følgende formulering: "Regjeringen vil foreta forbedringer i ordningen med brukerstyrt personlig assistanse."

Svar:

I Innst. S. nr. 245 (2004-2005) ba sosialkomiteens flertall (medlemmene fra Ap, FrP, Sp og SV) Regjeringen "legge fram en sak om brukerstyrt personlig assistanse (BPA) der rettighetsfesting for brukerne, tjenestens omfang og innhold samt ulike modeller for statlig medfinansiering utredes [...] i forbindelse med statsbudsjettet for 2006".

Jeg er tilfreds med hovedinnholdet i forslaget som er skissert i St.prp. nr. 1 (2005-2006) forslaget til statsbudsjettet for 2006 fra den avgåtte regjeringen Bondevik, og tar sikte på å følge opp dette i et høringsnotat med det første. I høringsnotatet vil jeg vurdere detaljene i utformingen av bestemmelsene nærmere. Blant annet vil jeg vurdere hvor omfattende tjenestetilbudet skal være før det gis rett til å få tjenesten organisert helt eller delvis som brukerstyrt personlig assistanse.

SPØRSMÅL NR. 13

Innlevert 17. oktober 2005 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 28. oktober 2005 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Hvilke virkemidler har Regjeringen tenkt å ta i bruk for å begrense helseforetakenes bruk av private aktører?»

BEGRUNNELSE:

I dokumentet "Politisk plattform for en flertallsregjering utgått av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet" er det inntatt følgende formulering: "Regjeringen vil at omfang av avtaler mellom regionale helseforetak og private kommersielle sykehus må begrenses. Ledig kapasitet i de offentlige sykehus skal utnyttes. Avtaler mellom helseforetak og private kommersielle sykehus skal ikke ha et omfang som undergraver pasientgrunnlaget for de små lokalsykehusene."

Svar:

Regjeringen ønsker primært å løse sentrale velferdsoppgaver gjennom å utnytte offentlige ressurser på en god måte og styrke det offentlige tjenestetilbudet. Som representanten Høie er kjent med og refererer til, har Regjeringen lagt til grunn at ledig kapasitet i offentlige sykehus skal søkes utnyttet på en best mulig måte. Regjeringen har samtidig signalisert at den vil styrke sykehusenes økonomi slik at flere pasienter behandles og ventetidene holdes lave.

Ulike private aktører har gjennom avtaler med regionale helseforetak bidratt vesentlig og konstruktivt i arbeidet med å få ned ventetider og ventelister i de senere årene. Det er vektlagt at de regionale helseforetakenes håndtering av og samarbeid med ulike private aktører, ideelle så vel som kommersielle, skal håndteres på en ryddig måte.

Et aktuelt virkemiddel er at Regjeringen vil arbeide for at kapasiteten i offentlige sykehus utnyttes på en bedre måte. Avtaler med private, kommersielle sykehus gjennomgås med til behovssituasjon og - dekning ved gjeldende avtalers utløp. Et annet virkemiddel vil være å kritisk vurdere omfang på og behovsdekning i forbindelse med nye avtaler.

Det jobbes nå med sikte på å konkretisere oppfølging og innfrielse av den politiske plattformen for regjeringssamarbeidet på ulike punkter. Helseforetakene skal fortsatt drive sin virksomhet i samsvar med etablert foretaksmodell og gjeldende helsepolitikk.

SPØRSMÅL NR. 14

Innlevert 17. oktober 2005 av stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide

Besvart 26. oktober 2005 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Ifølge Soria Moria-erklæringen vil Regjeringen gi generell studiekompetanse til alle som har gjennomført 13 års skolegang.

Mener statsråden at faglige forutsetninger er uten betydning for studentenes evne til å gjennomføre et studium?»

Svar:

I plattform for regjeringssamarbeidet mellom Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet er det uttrykt at Regjeringen ser grunnskole og videregående opplæring som en helhetlig grunnopplæring som skal sikre alle barn og unge de beste muligheter for veien videre i yrke og utdanning. Regjeringen ønsker at alle som har fullført 13-årig grunnopplæring skal kunne oppnå generell studiekompetanse, uavhengig av studieprogram.

Soria Moria-erklæringen bygger på vår ambisjon om at alle som gjennom skolegang, yrkeserfaring og annen realkompetanse har reelle kvalifikasjoner for å studere ved universiteter og høyskoler, skal få adgang til studier.

Det er samtidig en grunnleggende forutsetning at opptak til universiteter og høyskoler skal bygge på nødvendige faglige forutsetninger. Også dagens regelverk er et kompromiss mellom hensynet til struk-

tur i videregående opplæring, generelle kvalifikasjoner og spesifiserte forkunnskaper til det enkelte studium. Disse kravene er noe ulikt definert avhengig av alder. Langt de fleste studier har generell studiekompetanse som minstekrav, mens det til noen studier er fastsatt tilleggskrav i form av spesielle opptakskrav.

Generell studiekompetanse oppnås etter gjeldende regelverk dels gjennom regulære studieforberedende retninger i videregående skole, dels gjennom allmennfaglig påbygging for dem som har valgt yrkesfag. For søkere som har et fagbrev/svennebrev eller er minst 23 år kreves i tillegg dokumenterte kunnskaper tilsvarende kravene i seks spesifiserte allmenne fag (norsk, engelsk, matematikk, naturfag, samfunnslære og nyere historie), i studieretning for allmenne, økonomiske og administrative fag. Søkere som er minimum 25 år, og som ikke kan dokumentere generell studiekompetanse, kan få opptak på grunnlag av realkompetanse til det enkelte fag eller studium.

I Soria Moria-erklæringen går det fram at Regjeringen vil videreføre og forsterke hovedlinjene i Kunnskapsløftet. Det er behov for å styrke realfagene og rekrutteringen til realfagene, særlig i videregående opplæring.

Utgangspunktet for departementets videre arbeid vil være at vi skal etablere et enklest mulig system som skal gjøre det enklere for ungdom og andre utdanningssøkende å orientere seg, og som sikrer muligheten for omvalg uten unødvendige omveier. I denne sammenheng kan det være grunn til å nevne de forsøksordningene med opptak til ingeniørutdanning med basis i relevant yrkesutdanning som flere høyskoler har fått innvilget i de senere årene. Jeg vil med grunnlag i de erfaringer som er høstet, og de evalueringsrapporter som departementet har bedt om, vurdere om det er grunnlag for å godkjenne slike ordninger permanent.

Videre ønsker jeg å vurdere hvordan retten til realkompetansevurdering for opptak til høyere utdanning kan styrkes.

SPØRSMÅL NR. 15

Innlevert 17. oktober 2005 av stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide

Besvart 25. oktober 2005 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Ifølge Soria Moria-erklæringen vil Regjeringen endre Kunnskapsløftet, bl.a. ved å føye "Læringsstrategier og motivasjon" og "Sosial kompetanse" til de fem vedtatte grunnleggende ferdigheter - å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig, å kunne lese, å kunne regne og kunne bruke digitale verktøy.

Hvorledes har statsråden tenkt seg at man skal kunne trekke opp klare kompetansemål for elevenes mestring av "læringsstrategier og motivasjon" og "sosial kompetanse"?»

Svar:

Hovedlinjene i Kunnskapsløftet vil bli videreført og forsterket. I læreplanene for Kunnskapsløftet er de grunnleggende ferdighetene å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig, å kunne lese, å kunne regne og å kunne bruke digitale verktøy integrert i kompetansemålene i alle fag, og bidrar til utvikling av elevenes kompetanse i faget. Slik blir de grunnleggende ferdighetene en integrert del av fagkompetansen i alle fag. Dette vil bli videreført.

For å være godt rustet for videre opplæring, yrkes- og samfunnsliv, må elever og lærlinger i løpet av grunnutdanningen ha utviklet en bredere basiskompetanse enn den kompetansemålene i faget angir. I regjeringserklæringen er det derfor slått fast at Regjeringen ønsker å gi elevene en bredere basiskompetanse. Regjeringen vil i Læreplanverk for Kunnskapsløftet framheve og tydeliggjøre skolenes og lærebedriftenes ansvar for å utvikle elevenes og lærlingenes sosiale kompetanse, læringsstrategier og motivasjon for læring i arbeidet med alle fag. Dette kan gjøres på ulike måter. Hvilke konkrete konsekvenser dette skal ha for læreplanene i fag, vurderes nå i departementet.

SPØRSMÅL NR. 16

Innlevert 17. oktober 2005 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen

Besvart 28. oktober 2005 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Kan samferdselsministeren ta initiativet til å revurdere nivået på de nye satsene for omregistreringsavgift gjeldende fra 1. januar d.å. for biltilhengere idet disse synes å være helt ute av proporsjoner?»

BEGRUNNELSE:

Nye regler og avgiftssatser på omregistrering ble vedtatt av Stortinget med virkning fra 1. januar 2005. I ettertid synes regelverket og avgiftssatsene å avstedføre en rekke uheldige og utilsiktede virkninger.

Et eksempel kan være en brukt bilhenger med egenvekt på 460 kg. Det er en aksling og tillatt totalvekt på 1 300 kg. Omregistreringsavgift for denne utgjør hele 2 451 kr.

Et annet eksempel er en nyanskaffet bilhenger som har en totalvekt på 255 kg med to akslinger og tillatt totalvekt på 1 300 kg. Denne hengeren omregistreres gratis fordi den har en egenvekt på under 350 kg.

Konsekvensene av de nye regler og avgiftsnivå medfører spørsmål fra de mange brukerne om kostnadene for slike statlige tjenester som omregistrering (få nytt vognkort) bør koste det samme uansett vekt og uansett ikke koste mer enn selvkost.

Svar:

Spørsmålet ble overført fra samferdselsministeren.

Jeg vil for ordens skyld påpeke at det ikke ble vedtatt substansielle endringer i regelverket for omregistreringsavgiften fra 1. januar 2005. Avgiftsnivået ble heller ikke endret, men satsene ble prisjustert i forhold til 2004 for å ta hensyn til forventet prisstigning. Dette er noe som hvert år i utgangspunktet gjøres med alle mengdeavgifter. Hensikten er å opprettholde den reelle verdien av avgiftene.

I de fleste EU-landene betales det merverdiavgift på avansen ved omsetning av brukte kjøretøy. I Norge betales det i stedet en omregistreringsavgift. Avgiften er gradert etter kjøretøytype, egenvekt og alder. Dette gjør at det til en viss grad er en sammenheng mellom nivået på avgiften og verdien på kjøretøyet. For tilhengere betales det ikke omregistreringsavgift hvis egenvekten er under 350 kg, uavhengig av hvor høy den tillatte totalvekten er. Dette innebærer bl.a. at det ikke betales omregistreringsavgift for mindre varehengere og båthengere.

Omregistreringsavgiften er i dag i de fleste tilfeller høyere enn merverdiavgift på avansen ville vært. Avgiften er fiskal, og det er ingen sammenheng mellom hva som betales i omregistreringsavgift og det arbeidet som må gjøres for å omregistrere et kjøretøy.

Regjeringen Bondevik la opp til å vurdere et system med merverdiavgift på avansen ved omsetning av brukte kjøretøy, jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006) Skatte-, avgifts- og tollvedtak. Jeg vil vurdere å sende et slik system, som helt eller delvis kan erstatte dagens omregistreringsavgift, på høring.

SPØRSMÅL NR. 17

Innlevert 17. oktober 2005 av stortingsrepresentant Martin Engeset

Besvart 25. oktober 2005 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«I forbindelse med behandlingen av anmodningsvedtak nr. 359 i Innst. S. nr. 213 (2004-2005) vedtok et flertall på Stortinget, bestående av blant annet de tre nåværende regjeringspartiene, å be Regjeringen komme med en rekke tiltak for å gi kraftintensiv industri tilbud om billigere elektrisk kraft enn de ellers ville kunne oppnå i markedet. Det er følgelig skapt forventninger i industrien til at en ny regjering kan innføre ordninger som vil gi den tilbud om kraft til vilkår under markedspris.

Kan olje- og energiministeren love at disse forventningene om elektrisk kraft til lavere priser enn industrien ellers kan oppnå i markedet nå vil bli oppfylt, og når vil olje- og energiministeren presentere

for Stortinget forslag om tiltak for billigere kraft for industrien?»

BEGRUNNELSE:

Ved behandlingen av anmodningsvedtak nr. 359 i Innst. S nr. 213 (2004-2005) ble det pekt på at i perioden fra 2005 til 2007 utløper industrikraftkontrakter for ca. 10 TWh i kraftforedlende industri. Dagens regjeringspartier hevdet den gang at det finnes et stort juridisk og politisk handlingsrom for å skaffe industrien nye, gunstige kontrakter, og at det er et sett av virkemidler som kan sikre kraftforedlende industri krafttilgang og gode rammevilkår i Norge som i sum vil være gode nok til at industrien opprettholdes og videreutvikler seg.

På bakgrunn av dette vil det være interessant om olje- og energiministeren kan love at Regjeringen vil oppfylle de forventninger som er skapt om billigere kraft til kraftintensiv industri.

Svar:

I Soria Moria-erklæringen heter det blant annet at Regjeringen vil ta vare på og videreutvikle industrien og samtidig bidra til å utvikle ny industriell virksomhet. Gjennom sentrale og lokale virkemidler vil vi sikre industrien gode stabile rammevilkår og legge til rette for ny industriell virksomhet fremover. Regjeringen legger opp til å utrede og finne frem til en ordning for industrien som er i samsvar med EØS-regelverket. Detaljene rundt dette tema må jeg imidlertid komme tilbake til etter at nærmere utredninger foreligger.

SPØRSMÅL NR. 18

Innlevert 17. oktober 2005 av stortingsrepresentant Martin Engeset

Besvart 25. oktober 2005 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«I Regjeringens politiske plattform (Soria Moria-erklæringen) står det at Regjeringen vil legge til rette for økt bruk av vannbåren varme, og etablere gode finansieringsordninger for fjernvarme og bioenergi.

Kan olje- og energiministeren utdype nærmere hvordan Regjeringen vil legge til rette for økt bruk av vannbåren varme, og hvordan den vil finansiere økt bioenergi og vannbåren varme?»

Svar:

Norge har et stort potensial for økt utnyttelse av nye fornybare energikilder, som vind, bioenergi, sol, bølge og tidevannskraft. Gjennom en satsing på energieffektivisering og nye fornybare energikilder, kan Norge få et variert og miljøvennlig energisystem. I Regjeringens politiske plattform (Soria Moria-erklæringen) er det lansert en ambisiøs politikk for å fremme ny fornybar energi og energieffektivisering, som en del av energiomleggingen. Innen dette politikkområdet er en satsing på vannbåren varme og bioenergi viktig, jf. erklæringens side 59-60.

Energifondet og Enova er Regjeringens viktigste verktøyer for å nå disse målsettingene. Regjeringen vil sørge for at Enova har ambisiøse resultatmål å strekke seg etter. Ved å sette kvantitative mål er det mulig å måle resultatene opp mot ressursinnsatsen, samtidig som det gir aktørene et mer forutsigbart grunnlag for etablering av ny virksomhet.

Som vektlagt i Soria Moria-erklæringen, er en av de vesentligste barrierene for økt bruk av bioenergi og andre miljøvennlige varmekilder, mangel på infrastruktur for vannbåren varme. Det er derfor av vesentlig betydning å få etablert fjernvarmenett og vannbårne varmesystemer i bygg. I Soria Moria-erklæringen er det derfor lagt fram en tiltaksliste for å legge til rette for økt bruk av vannbåren varme. Denne listen består dels av støtteordninger og dels av krav til bygningers energistandard og energisystem.

Den konkrete utformingen og omfanget av de aktuelle støtteordningene vil Regjeringen på vanlig måte komme tilbake til i de årlige budsjettproposisjonene.

SPØRSMÅL NR. 19

Innlevert 17. oktober 2005 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 25. oktober 2005 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

«I Regjeringens politiske plattform heter det at det vil bli stilt krav om at alle gasskraftverk skal ha full CO_2-håndtering, og at staten vil delta i finansieringen av fangst og deponering av CO_2.

Hvor mye vil det koste å skille ut, uttransportere og deponere CO_2 som trykkstøtte i oljefelt for hvert av de gasskraftverkene som hittil har fått konsesjon (Kårstø, Kollsnes og Skogn), og vil staten bekoste disse investeringene, slik at ikke investeringskostnadene vil bli vesentlig høyere som følge av dette kravet?»

Svar:

I Soria Moria-erklæringen er det beskrevet hvordan Regjeringen vil arbeide for mer miljøvennlig bruk av gass. I erklæringen går det klart fram at produksjon av gasskraft må skje innenfor Kyoto-avtalens forpliktelser, og inngå i det internasjonale kvotesystemet som sikrer at de totale utslippene ikke øker.

I erklæringen er det lagt vekt på at Regjeringen vil sørge for at arbeidet med å etablere et fullskala anlegg for CO_2-fjerning på Kårstø startes, og bidra økonomisk til dette. Dersom det blir aktuelt å ta i bruk de gitte konsesjonene for gasskraftverk på Skogn og Kollsnes vil Regjeringen også bidra til CO_2-fjerning ved disse. Gjennom økonomiske virkemidler og satsing på ny teknologi vil Regjeringen også sørge for at nye konsesjoner til gasskraftverk skal basere seg på CO_2-fjerning.

Regjeringen vil samarbeide med utbyggerne av gasskraftverk om anlegg for CO_2-fangst, og bidra økonomisk til at dette kan gjennomføres så snart som mulig. Hva som er en hensiktsmessig rollefordeling mellom utbyggere og myndighetene for å nå disse målene må vurderes nærmere, blant annet i lys av arbeidet med å etablere en verdikjede for transport og injeksjon av CO_2 for økt oljeutvinning.

SPØRSMÅL NR. 20

Innlevert 17. oktober 2005 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 25. oktober 2005 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Regjeringen Bondevik II utlyste i 19. konsesjonsrunde i juni 2005 til sammen 30 nye blokker i Barentshavet. Ved konsesjonsutlysingen ble det varslet at 25 av disse blokkene vil bli tildelt i 1. kvartal 2006.

Kan olje- og energiministeren garantere at denne tidsplanen blir holdt slik at oljeindustrien har forutsigbare rammebetingelser å forholde seg til når det gjelder tildeling av nye blokker?»

Svar:

16. juni 2005 ble 19. konsesjonsrunde utlyst. Utlysingen inneholdt 30 blokker i Barentshavet og 34 blokker i Norskehavet. For de 5 mest kystnære blokkene i Barentshavet ble det i forbindelse med utlysingen presisert at: "eventuell tildeling og vilkår for tildeling av blokkene 7123/4, 7124/5, 7124/6, 7125/4 og 7125/5, forutsettes ikke å komme i strid med konklusjonen i forvaltningsplanen".

Det ble også i utlysingen sagt at det legges opp til tildeling av utvinningstillatelser i første kvartal 2006.

I denne Regjeringens politiske plattform heter det at: "Regjeringen vil sluttføre den 19. konsesjonsrunde som forutsatt". Regjeringen viderefører dermed planene om tildeling av utvinningstillatelser i 19. konsesjonsrunde 1. kvartal 2006. Når det gjelder hvor mange blokker som kommer til å bli tildelt er dette for tidlig å si noe om. Tildelingen er selvfølgelig avhengig av søknadsbildet.

Jeg vil for øvrig legge til at jeg generelt er opptatt av at oljeindustrien har forutsigbare rammebetingelser og at dette er noe jeg vil legge stor vekt på som olje- og energiminister.

SPØRSMÅL NR. 21

Innlevert 17. oktober 2005 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 25. oktober 2005 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Hill-Marta Solberg har på spørsmål om Regjeringen vil øke skatt på bolig eller eiendom, forsikret om at Regjeringen ikke vil gjøre det.

Kan finansministeren bekrefte at Regjeringen ikke vil øke beskatningen av bolig eller eiendom?»

BEGRUNNELSE:

I den politiske plattformen for flertallsregjeringen står følgende: "Vi vil finne beskatningsformer som gjør det vanskelig å unndra seg beskatning gjennom tilpasninger eller utflagging." På politisk kvarter på NRK 14. oktober 2005 ble Arbeiderpartiets nestleder, Hill-Marta Solberg, konfrontert med hva som lå i denne setningen. På spørsmålet "Med en økonoms briller på, vil det kanskje bety økt boligskatt eller eiendomsskatt?", svarte Hill-Marta Solberg følgende: "Nei, det er helt krystallklart at vi ikke skal gjeninnføre den boligskatten som er borte. Det står også veldig klart i erklæringen om eiendomsskatt at den fortsatt skal være en frivillig skatt, slik at der er Soria Moria-erklæringen krystallklar."

Svar:

Regjeringen vil arbeide for et robust skattesystem som kan sikre nødvendige inntekter til fellesskapet, bedrer økonomiens virkemåte og bidrar til en mer rettferdig inntektsfordeling. Skatt på formue, bolig og eiendom må ses i sammenheng. I Soria Moria-erklæringen fra Regjeringen står det at eiendomsskatt også i framtiden skal være en frivillig kommunal skatt. Erklæringen legger heller ikke opp til å gjeninnføre boligskatten som ble avviklet i forrige stortingsperiode.

Regjeringen vil i de årlige budsjettene komme tilbake med konkrete forslag.

SPØRSMÅL NR. 22

Innlevert 17. oktober 2005 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 25. oktober 2005 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Under valgkampen lovet Jens Stoltenberg at Arbeiderpartiet ville "lønns- og prisjustere innslagspunktet for toppskatten", mens Øystein Djupedal lovet at Sosialistisk Venstreparti ville lønnsjustere innslagspunktet for toppskatten, fra nivået i 2005.

Vil Regjeringen hvert år i stortingsperioden 2005-2009 lønnsjustere innslagspunktet i toppskatten, slik at antallet personer som betaler toppskatt ikke stiger grunnet en underregulering av innslagspunktet i toppskatten i forhold til lønnsveksten?»

BEGRUNNELSE:

Under valgkampen lovet Jens Stoltenberg at ikke flere skal betale toppskatt, og at innslagspunktet på toppskatten skal lønns- og prisjusteres. I partilederutspørringen på TV2, 8. september 2005, uttalte Jens Stoltenberg "Nei, vi mener ikke at flere skal betale toppskatt [...]. Vi legger opp til pris- og lønnsjustering av innslagspunktet [av toppskatten]." Dette er samme løftet som Arbeiderpartiet gav før valget 2001. På spørsmål om hva Sosialistisk Venstreparti ønsket å gjøre med innslagspunktet for toppskatt, svarte Øystein Djupedal i nettprat på aftenposten.no 14. september 2005: "Vi har hatt det samme innslagspunktet for toppskatt som den sittende regjeringa. Vi mener at innslagspunktet for trinn l skal følge lønnsutviklinga."

Svar:

Innslagspunktene i toppskatten må vurderes i lys av lønnsutviklingen og ses i sammenheng med øvrige skatteforslag. Regjeringen vil komme tilbake til de konkrete vurderingene og forslagene i de årlige budsjettoppleggene.

SPØRSMÅL NR. 23

Innlevert 18. oktober 2005 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 24. oktober 2005 av arbeids- og sosialminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Hvilken definisjon av fattigdom legger Regjeringen til grunn for målet om å avskaffe fattigdommen, og hvilke resultatmål mener Regjeringen må være nådd for å kunne si at den politiske målsettingen om å avskaffe fattigdommen er oppfylt?»

BEGRUNNELSE:

I dokumentet "Politisk plattform for en flertallsregjering utgått av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet" står det at Regjeringen vil legge frem en helhetlig plan for avskaffelse av fattigdom. Det finnes i dag ingen offisiell fattigdomsdefinisjon eller fattigdomsgrense i Norge. En enkelt definisjon vil vanskelig kunne fange opp fattigdommen som et sammensatt og uensartet fenomen.

Svar:

Regjeringen har i sin tiltredelseserklæring varslet at den vil legge fram en helhetlig plan for å avskaffe fattigdom i Norge. Regjeringen vil komme tilbake til de spørsmål som representanten Aspaker stiller i den sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 24

Innlevert 18. oktober 2005 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 24. oktober 2005 av arbeids- og sosialminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Hvilke virkemidler har Regjeringen tenkt å ta i bruk for å sikre at kommunene faktisk øker sosialhjelpssatsene?»

BEGRUNNELSE:

I dokumentet "Politisk plattform for en flertallsregjering utgått av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet" står det at Regjeringen vil legge frem en helhetlig plan for avskaffelse av fattigdom som blant annet skal inneholde en økning av sosialhjelpssatsene. Sosialhjelp er i dag en kommunal ytelse, hvor tildeling og utmåling skjer skjønnsmessig etter individuell behovsprøving, og på grunnlag av søkerens/familiens økonomiske, sosiale og helsemessige forhold. Loven angir ikke nivået på den hjelp som skal gis, og kommunene står i prinsippet fritt i å fastsette nivået på sine sosialhjelpssatser. Departementet har gitt veiledende retningslinjer om stønadsnivået. Men kommunene er ikke bundet til å følge disse, da hver enkelt søkers behov skal vurderes individuelt.

Svar:

Regjeringen vil øke sosialhjelpssatsene som et ledd i en samlet innsats mot fattigdom.

Arbeids- og sosialdepartementet gir med hjemmel i sosialtjenesteloven § 5-1 tredje ledd veiledende retningslinjer for utmåling av stønad til livsopphold. Regjeringen vil gjennom budsjettframlegg til Stortinget legge til rette for at kommunene kan øke sine veiledende stønadssatser i tråd med en økning av satsene i de statlige veiledende retningslinjene.

I St.prp. nr. 1 (2005-2006) for Arbeids- og sosialdepartementet er det vist til at stønadssatsene i mange kommuner er endret i tråd med innrettingen av de statlige veiledende retningslinjene, og at avstanden mellom gjennomsnittet for kommunenes stønadssatser og nivået i de statlige veiledende retningslinjene har blitt mindre i årene etter at de statlige veiledende retningslinjene ble gitt.

Departementet vil løpende følge med på kommunenes stønadssatser og tilpasning av disse til de statlige veiledende retningslinjene.

SPØRSMÅL NR. 25

Innlevert 18. oktober 2005 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 26. oktober 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«På hvilken måte mener statsråden at "omfattende konkurranseutsetting innen samferdselssektoren går på bekostning av viktige sikkerhets- og beredskapsfunksjoner"?»

BEGRUNNELSE:

I Soria Moria-erklæringen blir det sagt at "omfattende konkurranseutsetting innen samferdselssektoren går på bekostning av viktige sikkerhets- og beredskapsfunksjoner". Dette er nokså sterke, bastante og generelle påstander mot mange som deltar i viktige og positive omstillingsprosesser. Det vil derfor være på sin plass med en utdyping og konkretisering.

Svar:

Økt konkurranseutsetting gir flere aktører i markedet. Samtidig overføres oppgaver fra etater under direkte statlig kontroll til private. I slike situasjoner vil opprettholdelse av standarder for sikkerhet og beredskap stille økte krav til utforming av styringssystemer og regelverk. I enkelte tilfelle er det enklere og bedre å beholde sentrale sikkerhetsrelaterte oppgaver i direkte statlig regi. Jernbanesektoren har eksempler på dette.

Videre vil omfattende samtidige omstillinger innen en sektor, slik vi har hatt på luftfartssektoren, være svært krevende og innebære en økt risiko for en midlertidig svekket sikkerhet. Statens havarikommisjon for transport har vurdert flysikkerheten nettopp i lys av den store omstillingen som gjennomføres i norsk luftfart. Departementet arbeider for tiden med oppfølging av rapporten fra havarikommisjonen for å få bedre innsikt i hvorvidt flysikkerheten har blitt svekket, og vil på denne bakgrunn vurdere tiltak som eventuelt kan være aktuelle for å styrke sikkerheten.

Jeg vil ved en videre omstilling og utvikling av samferdselssektoren legge vesentlig vekt på ivaretakelse av sikkerhet på et høyt nivå.

SPØRSMÅL NR. 26

Innlevert 18. oktober 2005 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 25. oktober 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Konkurranseutsetting av person- og godstransport på jernbane har allerede gitt gode resultat. I regjeringserklæringen går det frem at Regjeringen vil stoppe i alle fall deler av videre konkurranseutsetting.

Hvor mye av konkurranseutsettingen på sporet vil statsråden stoppe, og hvilke tiltak vil hun foreslå for å forbedre tilbudet til kundene for de kronene staten bevilger?»

BEGRUNNELSE:

Vi har for eksempel allerede sett at anbudsutsetting på Gjøvikbanen vil gi over 10 mill. kr i besparelse som kan brukes til å gi de reisende der et bedre tilbud. Fortsatt er det helstatlige NSB som skal drive på helstatlige Jernbaneverkets skinnegang. Selv etter det ble avklart snakker man om privatisering. Det er en merkelig språkbruk. Senest samme uke som den nye Regjeringen avsluttet sine forhandlinger om plattform på Soria Moria, var NSB-ledelsen ute på TV2-nyhetene og påpekte det samme vi har hørt fra ledelsen i Posten: Nemlig at varslet konkurranse har gitt en ny giv og gode resultat allerede før konkurransen er innført. Både Posten og NSB har bedre punktlighet og mer fornøyde kunder enn på flere år. Dessuten har vi sett utvikling av nye og forbedrede tjenester og bedre tilgjengelighet.

Svar:

I henhold til regjeringserklæringen legges det ikke opp til å sette flere persontrafikkstrekninger innen jernbane på anbud.

For å nå de sentrale transportpolitiske målene til

Regjeringen, herunder målet om å utvikle NSB som selskap, vil jeg i stedet bruke avtalen mellom Samferdselsdepartementet og NSB om kjøp av persontogtrafikk som et vesentlig virkemiddel. Et viktig utgangspunkt for denne avtalen er at NSB anspores til å levere attraktive transporttjenester gjennom mest mulig rasjonell og effektiv drift.

Samferdselsdepartementets rammeavtale for direktekjøpet fra NSB utløper i 2006. Arbeidet med å forhandle frem en ny avtale er i gang. Jeg vil prioritere å sette inn de nødvendige ressurser på å få på plass en ny direktekjøpsavtale med NSB som gir de reisende et enda bedre tilbud enn i dag. Jeg mener at det er naturlig å legge til grunn at Samferdselsdepartementet både ved planlegging av, forhandlinger om og i etterfølgende oppfølging av direktekjøpsavtalen både er opptatt av kvaliteten på og omfanget av transporttilbudet og NSBs evne til produksjonsforbedringer. I forlengelse av dette legges det opp til at avtalen blir utformet slik at en større andel av kjøpsvolumet blir incentiv- og målstyrtbasert, at det ligger inne forventninger om effektivitetsforbedringer og at det i større grad er muligheter til å foreta markedstilpasninger.

SPØRSMÅL NR. 27

Innlevert 18. oktober 2005 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 26. oktober 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Omfanget av bompengefinansierte samferdselsprosjekter har økt sterkt i Norge og medfører at bilbrukerne betaler en omfattende ekstra kjøreskatt. I slike prosjekter inngår statlige bevilgninger i varierende grad. Utbetaling av statlige midler varierer sterkt for de ulike prosjektene. Dette medfører ekstra rentekostnader som øker prosjektkostnadene og derved bompengeinnkreving fra brukerne.

Vil statsråden endre praksis slik at staten utbetaler sin andel av prosjektfinansieringen i takt med prosjektfremdrift?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til omtale i VG 18. oktober 2005 vedrørende finansiering av Svinesundbroen der ekstra rentekostnader for "forskjøvet" overføring av statlige midler ser ut til å medføre ekstra låneopptak og ekstra rentekostnader på 11 mill. kr pr. år. Ekstrakostnadene blir belastet brukerne gjennom bompenger.

Jeg viser videre til St.prp. nr. 1 (2005-2006) Samferdselsdepartementets budsjett for 2006 der oppstart av Bybaneprosjektet i Bergen er omtalt. Det er avsatt 290 mill. kr hvorav 285 mill. kr skal komme fra bompenger.

Til oppstart av Ringveg vest er det avsatt 130 mill. kr som i sin helhet finansieres av bompenger.

Bybanen og Ringveg vest inngår i Bergensprogrammet der bergenserne selv skal bidra med 2,980 mill. kr gjennom bompenger og staten med 2,090 mill. kr. Utbetalingen av statlige midler vil åpenbart påvirke rentekostnadene for hele prosjektet og derved også de utgifter som må dekkes gjennom bompenger.

Jeg håper statsråden vil se nærmere på denne situasjonen både for å endre praksis med sen utbetaling av statlige bevilgninger til prosjekter og vurdere forskottering fra staten for å spare rentekostnader for samferdselsprosjekter som finansieres ved bruk av bompenger.

Svar:

I forbindelse med behandlingen av bompengeprosjekter blir det vedtatt en finansieringsplan som viser den totale fordelingen mellom statlige midler og annen finansiering. Fordelingen de enkelte år avklares imidlertid som hovedregel gjennom de årlige budsjetter. For bompengepakker som omfatter mange prosjekter og der utbyggingen foregår over en lengre periode, er det vanlig praksis å ta stilling til omfanget av statlige midler i kommende fireårsperiode gjennom behandlingen av Nasjonal transportplan.

Bompengefinansiering av vegprosjekter er et resultat av sterke lokale ønsker om raskere gjennomføring enn det fullfinansiering av et prosjekt over statlige budsjetter ville gitt rom for. Derfor er det noen ganger bare bompenger tidlig i byggeperioden. I andre tilfeller er det også lokal vilje til å forskuttere forutsatte statlige midler for å sikre ytterligere forsering av et prosjekt. For de fleste prosjekter er dette hovedårsakene til at de statlige midlene kommer seint i byggeperioden. Jeg er opptatt av at lokale myndighe-

ter skal kunne ha en slik innflytelse på hvordan samferdselsprosjektene utformes og tidsmessig gjennomføres også fremover.

Jeg viser for øvrig til at Regjeringen i sin regjeringserklæring har sagt at det skal utredes prosjektfinansiering for sammenhengende utbygging og modernisering av nye veg- og jernbanestrekninger. Dersom en ordning med prosjektfinansiering gjennomføres, kan dette få konsekvenser for finansieringen av samferdselsprosjekter.

Som det framgår av budsjettproposisjonen både for 2006 og for tidligere år, er det lagt vekt på å følge opp statens forpliktelser knyttet til inngåtte bompengeavtaler. Jeg har som mål å bidra til at denne praksisen blir videreført.

SPØRSMÅL NR. 28

Innlevert 18. oktober 2005 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 25. oktober 2005 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Regjeringen har gjort det klart at den ikke ønsker å redusere formuesskatten. Reduksjon og senere fjerning var en forutsetning for skattereformens forslag om økt skatt på aksjeutbytte ved aksjonærmodell og skjermingsmetode, slik at samlet kapitalbeskatning etter reformen skulle bli redusert. Regjeringens signaler nå gjør at beskatning av kapital vil øke markant fra 2006.

Hvilken innvirkning mener finansministeren det vil ha på private investeringer i norsk næringsliv?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen sier i sin politiske plattform at det er viktig med et mangfold av eierskap i norsk næringsliv, også det private norske nevnes. Blant alle virkemidler for å stimulere det offentlige eierskap som nevnes i regjeringserklæringen, er det imidlertid ikke nevnt noen virkemidler for å stimulere det private eierskap. Den særnorske formuesskatten er et av de største hindre for en større fremvekst av privat, norsk eierskap. Skattereformen la opp til at formuesskatten skulle fjernes, hensett til at den totale kapitalbeskatning ikke skulle økes. Det er derfor bekymringsfullt for norsk næringsliv, norsk investeringsvilje og for norsk, privat eierskap at Regjeringen ikke ønsker å følge opp reduksjonene i formuesskatten.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å føre en økonomisk politikk som bidrar til fortsatt økonomisk vekst innenfor en bærekraftig utvikling. Det er derfor viktig å gi næringslivet gode generelle rammebetingelser. Regjeringen vil blant annet føre en aktiv næringspolitikk med satsing på forskning og utvikling, som styrker næringslivet og stimulerer til at nye virksomheter vokser frem.

Det er samtidig et mål for Regjeringen at de økonomiske forskjellene skal reduseres, og at skattesystemet sterkere enn i dag skal bidra til en mer rettferdig inntektsfordeling i samfunnet. Skatt på formue har i prinsippet gode omfordelende egenskaper.

Dagens formuesskatt har imidlertid svakheter som svekker fordelingsvirkningene av formuesskatten og bidrar til dårlig ressursbruk. Særlig er verdsettelsen av formuesobjekter svært skjev, noe som gir incentiver til å vri investeringer fra næringsvirksomhet og finansiell sparing til boliginvesteringer. Dermed reduseres den samfunnsøkonomiske avkastningen av den samlede private sparingen. Regjeringen vil vurdere formuesskattens nivå og innretning og komme tilbake med konkrete forslag i de årlige budsjettene.

SPØRSMÅL NR. 29

Innlevert 18. oktober 2005 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 24. oktober 2005 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Gjelder forbeholdene om løftene og målene i regjeringsplattformen, gjengitt i begrunnelsen under, bare for utgiftssiden, eller gjelder det også for inntektssiden, og konkret, kan en begrensning i handlingsrommet gjøre det aktuelt å gå bort fra løftet om kun å øke skattenivået til 2004-nivå (pluss 4 mrd. kr i forhold til 2005) eller alternativt å øke bruken av oljeinntekter utover de rammer som fremgår av handlingsregelen?»

BEGRUNNELSE:

I Regjeringens politiske plattform er det skrevet: "I denne plattformen legger vi fram våre felles målsettinger for politikken de neste fire årene. Hvor langt vi lykkes i å nå målene vil avhenge av det økonomiske handlingsrommet. Hvor stort dette handlingsrommet er, avhenger av en del faktorer som det er vanskelig å forutsi utviklingen av. Dette gjelder blant annet veksten i regelbundne utgifter i Folketrygden, varierende skatteinntekter og framtidig oljepris. Hensynet til lav arbeidsledighet og høy sysselsetting, stabil økonomisk og bærekraftig utvikling er grunnleggende hensyn i Regjeringens økonomiske politikk."

Svar:

Handlingsregelen for bruk av petroleumsinntekter ligger til grunn for Regjeringens budsjettpolitikk. Ifølge handlingsregelen skal petroleumsinntektene fases gradvis inn i norsk økonomi, om lag i takt med utviklingen i forventet realavkastning av kapitalen i Statens petroleumsfond. Når vi bare bruker avkastningen av fondet, sørger vi for at petroleumsformuen også vil komme framtidige generasjoner til gode.

Regjeringens ambisjonsnivå er stort på en rekke områder. Regjeringen vil føre en politikk som bidrar til fortsatt økonomisk vekst. Dette vil bidra til at skattegrunnlagene, og dermed offentlige skatteinntekter, øker over tid i takt med den økonomiske veksten. Regjeringen vil arbeide for et skattesystem som bidrar til rettferdig fordeling og bedrer økonomiens virkemåte. Det totale skatte- og avgiftsnivået i denne stortingsperioden skal videreføres på samme nivå som i 2004.

SPØRSMÅL NR. 30

Innlevert 18. oktober 2005 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 26. oktober 2005 av kommunal- og regionalminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«Hvordan vurderer statsråden det forhold at ordførere som i kraft av sitt verv blir valgt inn i et styre i et interkommunalt selskap kommer under etterforskning, velger å ikke tre til side midlertidig mens etterforskning pågår, vil statsråden ta initiativ for å sikre nødvendig veiledning av styremedlemmer i interkommunale selskap med sikte på en profesjonalisering av disse, og hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å sikre at forhold som omtales i Kommunal Rapport i uke 40/2005 blir korrigert for fremtiden?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med avdekkingen av uheldige forhold i styre og administrasjon i det interkommunale selskapet NRV/RA2 reises en rekke prinsipielle spørsmål. Dette gjelder særlig spørsmålet om styresammensetningen i interkommunale selskaper, de krav som må stilles til det respektive styremedlems kompetanse i denne type selskap, og hvorvidt styremedlemmer med fremtredende politiske verv bør søke om permisjon fra disse mens etterforskningen pågår.

Med bakgrunn i at styret er under etterforskning og at distriktsrevisjonen gjennomfører forvaltningsrevisjon/gransking av selskapene, er jeg selvfølgelig kjent med at statsråden vanskelig kan ta stilling til denne konkrete saken, som også er behørig omtalt i en rekke media. Jeg tillater meg likevel å stille disse spørsmålene på generelt grunnlag. Jeg regner også med at statsråden har forståelse for at dette kan svekke befolkningens tillit til lokale tillitsvalgte. Det bør

etter mitt syn derfor vurderes hvorvidt styremedlemmer med fremtredende politiske verv, av hensyn til kommunens anseelse, bør søke om permisjon mens saken er under etterforskning.

Svar:

Jeg ser det slik at denne saken først og fremst dreier seg om forholdet mellom ordføreren og den kommune vedkommende representerer. Når det gjelder styremedlemmers forhold til de eierkommuner de representerer, og styrings- og kontrollmuligheter overfor kommunale selskaper, er min funksjon som kommunal- og regionalminister først og fremst å se til at det foreligger et hensiktsmessig regelverk. Hvordan kommunen og dens valgte representanter opptrer, og hvordan de velger å bruke de muligheter regelverket gir, er det derfor lite naturlig for meg å gi uttrykk for en oppfatning om. Dette gjelder på generelt grunnlag, og enda mer når det dreier seg om en bestemt sak.

Kommuneloven gir begrensede muligheter for en folkevalgt til å tre tilbake fra vervet. Etter kommuneloven kan kommunestyret etter søknad fra den det gjelder, frita for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, "den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjøtte sine plikter i vervet". Bestemmelsen gir et forholdsvis stort spillerom for skjønn. Det vil være opp til den aktuelle person om vedkommende vil benytte seg av muligheten til å søke kommunestyret om fritak.

Kommunestyret har ikke anledning til å suspendere en person fra vervet, med mindre det blir utferdiget siktelse eller reist tiltale mot en folkevalgt for et straffbart forhold som nevnt i straffelovens kapittel 11, 24, 25, 26, 33 eller 40 (forbrytelser/forseelser i den offentlige tjeneste samt de mest sentrale bestemmelsene på området økonomisk kriminalitet), og forholdet knytter seg til utøving av verv eller tjeneste for kommunen eller fylkeskommunen. Suspensjonen vil i tilfelle gjelde inntil saken er rettskraftig avgjort.

I likhet med det som gjelder for andre selskaper er det også for interkommunale selskaper viktig at eierne velger styremedlemmer som allerede i utgangspunktet har den nødvendige integritet, profesjonalitet og kompetanse til å lede virksomheten på en god måte. Staten har ikke mulighet til å påvirke dette. Den nærmere veiledning og opplæring av styremedlemmer, vil etter min oppfatning være en naturlig oppgave for kommunene selv som eiere. Kommunenes og selskapenes egne interesseorganisasjoner kan også yte verdifulle bidrag i så måte.

Når det gjelder spørsmålet om det bør settes i verk tiltak for å unngå at det i framtiden oppstår uheldige forhold i kommunalt eide selskaper, vil jeg først peke på at selv om det er viktig å legge til rette gode rammebetingelser og et hensiktsmessig regelverk, er det samtidig begrenset hva man kan oppnå gjennom regelverk og kontrollordninger. Uansett hvor godt regelverket er, og hvor gode muligheter for kontroll det er, vil man ikke kunne garantere at uheldige forhold ikke oppstår, eller at det ikke begås straffbare handlinger.

Ansvaret for selskapets drift påhviler i første rekke styret. Dernest må eierne gjennom generalforsamling og representantskap se til at de som har fått i oppdrag å lede virksomheten, gjør dette innenfor de lover og regler som gjelder og i tråd med det formål eierne har med virksomheten. I tillegg gir kommuneloven, etter en lovendring i 2004, kommunene som eiere mulighet til å etablere en mer omfattende selskapskontroll enn tidligere dersom selskapet er fullt ut eid av kommuner og/eller fylkeskommuner.

Min oppfatning er at dagens regelverk gir gode muligheter for å minske risikoen for at klanderverdig opptreden finner sted. Regelverket regulerer tilsynsordninger både internt i selskaper og mellom selskapet og kommunen som eier. Blant annet plikter kommunen etter kommuneloven å føre kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i heleide selskaper. Kommunens kontrollutvalg og revisor har rett til å kreve de opplysninger som finnes påkrevd for deres kontroll, så vel fra selskapets daglige leder som fra styret og den valgte revisor for selskapet. Det er vanskelig å se at det pr. i dag er behov for endringer i lovens bestemmelser om dette. Jeg ser det slik at det mer er spørsmål om å bruke de kontroll- og tilsynsmuligheter som finnes, enn å bygge ut regelverket om kontroll og tilsyn ytterligere.

Det er også slik at det er grenser for hvor omfattende kontrollordninger det er hensiktsmessig å etablere. Til sist vil man i noen grad måtte basere seg på at de som har ansvarsposisjoner gjør den jobben de skal på en samvittighetsfull måte.

SPØRSMÅL NR. 31

Innlevert 18. oktober 2005 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 28. oktober 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«På hvilken måte vil justisministeren sikre at politiet har hensiktsmessige og effektive IKT-løsninger?»

BEGRUNNELSE:

Kriminalitetsutviklingen og den teknologiske utviklingen i samfunnet gjør det mer nødvendig enn noen gang med oppdatert og effektivt dataverktøy for politiet. Gode teknologiske løsninger er en viktig forutsetning for at man skal lykkes med kriminalitetsbekjempelsen, og er spesielt viktig i saker som dreier seg om organisert kriminalitet og økonomisk kriminalitet. Et effektivt og oppdatert IK-verktøy er også et viktig bidrag for å sikre at politiets ressurser i størst mulig grad skal kunne brukes til operativt politiarbeid.

Svar:

Politiets innføring av IKT-løsninger har som formål å øke effektiviteten i det konkrete politiarbeidet, og å innføre arbeidsbesparende hjelpeverktøy slik at politiets ressurser i størst mulig grad kan benyttes til operativt politiarbeid. Mer effektivt politi er et vesentlig bidrag til kriminalitetsbekjempelsen, spesielt ved arbeidskrevende innsats mot organisert kriminalitet og økonomisk kriminalitet.

Politiet har i dag tilgang til en rekke IKT-løsninger. IKT benyttes til arbeidsoppgaver innenfor politioperative, straffesaksrelaterte og forvaltningsmessige tjenester. Systemene er utarbeidet innenfor et standardisert opplegg som gjør at samtlige tjenestesteder i politiet har tilgang til de samme dataløsningene.

Det pågår nå en forbedring av politiets sentrale systemer innenfor rammen av en helhetlig strategi og felles planverk for justissektoren. Politietatens egen IKT-strategi fra 2001 er under revisjon, både for å sikre planmessig fornyelse av egne systemer og for å understøtte samhandlingen mellom politiet og øvrige etater i og utenfor justissektoren. Politiets IKT-strategi skal gi føringer slik at de etablerte løsningene blir forvaltet og fortløpende oppgradert/skiftet ut, og at gamle og nye løsninger bidrar til effektiv og hensiktsmessig kriminalitetsbekjempelse og straffesaksbehandling.

Med bakgrunn i de problemstillinger som er reist i begrunnelsen for spørsmålet, vil jeg nevne at nye hjelpeverktøy nettopp er introdusert som tilbyr elektroniske kart, posisjoneringsregistrering av kjøretøy, og sikker mobil datakommunikasjon. For å styrke bekjempelsen av organisert kriminalitet vil et nytt etterretningssystem bli tatt i bruk i løpet av 2006. Det arbeides med å utvikle hensiktsmessig dataverktøy for hvitvaskingsenheten ved Økokrim som ledd i en intensivering av innsatsen mot økonomisk kriminalitet. I samarbeid med Utlendingsdirektoratet forvalter og videreutvikler politiet en felles løsning for utlendingsforvaltningen, og som et nordisk prosjekt har politiet tatt i bruk en dataløsning for registrering av savnede/omkomne ved katastrofer.

Ny felles internettplattform for hele politi- og lensmannsetaten (politi.no) ble gjort tilgjengelig for publikum sommeren i 2005. Gjennom denne tilbyr etaten en rekke publikumsrettede tjenester. Disse vil bli ytterligere utvidet når felles offentlig PKI-løsning foreligger i 2006.

Innen kommunikasjon er politiet en aktiv deltaker i arbeidet med å anskaffe et nytt sambandsnett for nødetatene (Nødnettprosjektet).

SPØRSMÅL NR. 32

Innlevert 18. oktober 2005 av stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg

Besvart 26. oktober 2005 av arbeids- og sosialminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Det vises til den nye Regjeringenes plattform hvor det er enighet om å gjeninnføre kravet om arbeids- og oppholdstillatelse for utenlandske sjøfolk på skip under fremmed flagg, som frakter gods eller passasjerer mellom norske havner.

Hvem er tiltenkt kontrollfunksjonen når dette kravet gjeninnføres, hva vil kostnadene være for dette og dersom politiet skal ha denne myndigheten, vil det kompenseres ekstra for dette, eller vil det gå på bekostning av andre kriminalitetsforebyggende tiltak?»

Svar:

Spørsmålet er overført fra kommunal- og regionalministeren.

Utlendingsloven § 6 stiller et generelt krav om at utlending som skal arbeide i riket må ha arbeidstillatelse. Ved endring i utlendingsforskriften § 8, som trådte i kraft 1. januar 2005, ble det innført et unntak fra kravet om arbeidstillatelse for utenlandske sjøfolk på utenlandsregistrerte skip som frakter gods eller passasjerer mellom norske havner.

Regjeringen vil ha en sterkere innsats for å sikre arbeidsplasser og vekst i de maritime næringer. I tillegg ønsker vi et regelverk som sikrer størst mulig grad av likebehandling for norske og utenlandske sjøfolk, blant annet hva gjelder lønnsnivå. Vi vil derfor gjeninnføre kravet til arbeidstillatelse for utenlandske sjøfolk på utenlandsregistrerte skip som frakter gods eller passasjerer mellom norske havner.

I henhold til utlendingsloven er det politiet som har førstelinjekontroll av om utlendinger har de nødvendige tillatelser. I det videre arbeidet med saken vil jeg vektlegge at regelverket håndheves på en for alle parter smidig og god måte. Jeg vil også sørge for at de ulike sider saken reiser, herunder de spørsmål som representanten Holmberg tar opp og hensynet til internasjonale forpliktelser, blir belyst i arbeidet med departementets høringsbrev om saken. Det vil i denne sammenheng være viktig å innhente synspunkter fra andre berørte parter.

På det nåværende tidspunktet finner jeg det således ikke riktig å gå mer detaljert inn i saken.

SPØRSMÅL NR. 33

Innlevert 18. oktober 2005 av stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg

Besvart 26. oktober 2005 av arbeids- og sosialminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«I politisk plattform for flertallsregjeringen fremkommer det at Regjeringen skal bidra til å likestille skiftarbeid og sammenlignbart turnusarbeid.

Hvilke kostnader vil en slik likestilling medføre?»

Svar:

I forbindelse med behandlingen av Ot.prp. nr. 49 vedtok et flertall bestående av alle partier unntatt Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet følgende merknad og forslag:

"Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, mener at det kan være grunn til å gå igjennom hva som skal betegnes som like belastende. På tross av flere utredninger i denne saken er det ikke funnet noen løsning. Det vil etter flertallets syn styrke resultatet dersom en eventuell presisering av lovverket kom som et resultat av drøftinger mellom de berørte parter i arbeidslivet. Dette fordi problemstillingen berører kompliserte spørsmål knyttet til arbeidstid, lønn, stillingsstørrelse og etterspørsel etter kvalifisert arbeidskraft.

Flertallet mener partene i arbeidslivet nå må sette seg sammen for å drøfte problemstillingen grundig. Målet skal være å komme fram til en omforent definisjon av sammenlignbart turnusarbeid. Flertallet ber Regjeringen ta initiativ til at et slikt arbeid kommer i stand.

Flertallet vil understreke at dersom partene ikke lykkes i å komme fram til en løsning, vil flertallet på nytt vurdere behovet for å endre definisjonen av sammenlignbart turnusarbeid i loven."

I tråd med dette inviterte den forrige regjeringen partene til å sette seg sammen for å komme fram til en omforent løsning. Denne prosessen videreføres under den nye regjeringen.

Som du er kjent med er det tidligere gjennomført utredninger der det er gjort forsøk på å beregne eventuelle kostnader ved å sammenstille tredelt turnus og helkontinuerlig skift uten at disse har gitt noen klare resultater. En viktig årsak til dette er stor uenighet om hva som skal defineres som sammenlignbar turnus. Jeg antar at dette var en medvirkende årsak til at Stortinget ba partene sette seg sammen for å finne fram til en omforent definisjon.

Når denne definisjonen, foreligger vil man lettere kunne beregne kostnader. Dette gjelder både de rent økonomiske kostnadene, men også ev. behov for ekstra arbeidskraft.

SPØRSMÅL NR. 34

Innlevert 18. oktober 2005 av stortingsrepresentant Petter Løvik

Besvart 26. oktober 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Avinor har dei siste åra vore gjennom ei viktig omorganisering og ein omstillingsprosess med sikte på betre tilbod, større tryggleik og betre effektivitet.

Korleis vil statsråden bidra til at denne prosessen ikkje blir forseinka?»

GRUNNGJEVING:

Avinor har ei tid vore i gang med den store omstillingsprosessen Take-Off-05. Omstillinga har allereie ført til lavare overflygingsavgift, og ho vil bidra til at Avinor kan levere gode, sikre og rimelege tenester til kundane.

I Soria Moria-erklæringa blir det sagt at ein vil evaluere organiseringa av Avinor, "med sikte på best mulig ivaretakelse av samfunnshensyn, spesielt flysikkerhet". Det er vanskeleg å vurdere kva som ligg i dette, om det er nye prosessar som skal settast i gang og om noko av det viktige omstillingsarbeidet nå skal reverserast.

Svar:

Eg har som mål at Avinor skal vere eit effektivt selskap slik at tilbodet til dei reisande i heile landet kan gjerast best mogleg. Samstundes må best mogleg flytryggleik vere mål nummer ein.

Regjeringa ønskjer å sjå nærare på organiseringa av Avinor. Eg er kjend med at leiinga i selskapet og delar av dei tilsette ikkje er samde i alle delar av omstillinga. Det har mellom anna kome fram ulikt syn på organiseringa av lufttrafikktenesta. Vidare viser eg til at Statens havarikommisjon for transport har vurdert flytryggleiken i lys av omstillinga i norsk luftfart. Sentralt i rapporten står mellom anna ei vurdering av omstillinga i Avinor. Departementet arbeidar for tida med oppfølging av rapporten.

Det er for tidleg å seie konkret korleis ei evaluering av Avinor vil bli gjort og kva for konsekvensar dette kan få for omstillingsprosessen, men betre tilbod, større tryggleik og betre effektivitet vil ha høg prioritet i denne prosessen.

SPØRSMÅL NR. 35

Innlevert 18. oktober 2005 av stortingsrepresentant Petter Løvik

Besvart 26. oktober 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I Soria Moria-erklæringa heiter det: "Regjeringen vil stoppe privatiseringen og konkurranseutsettingen av drifts- og vedlikeholdsoppgavene i Jernbaneverket."

Betyr dette at Jernbaneverket sjølve skal ha fullstendig monopol også på arbeid der det i dag er ein godt fungerande marknad av private aktørar?»

GRUNNGJEVING:

Konkurranseutsetting har på mange område vore ein stor suksess. Med den bastante formuleringa i Soria Moria-erklæringa ser det ut som Jernbaneverket skal ha einerett utan omsyn til pris og kostnad, og at omsynet til å få betre og dermed tryggare jernbane for dei pengane vi bruker blir underordna.

Sentrum/Høgre-regjeringa gjennomførte ei historisk satsing på jernbane og hadde ein politikk som fokuserte på investering i infrastruktur kombinert med auka konkurranse. Om ein ikkje førar ein aktiv politikk for å bruke ressursane best mulig, blir påplussingar som dei raudgrøne har lova i samferdselssektoren, slukt av meirkostnader ved dels å reversere omstillingane og dels oppretthalde monopolistiske organisasjonar.

Svar:

Regjeringa Stoltenberg II vil styrkje jernbana som transportmiddel. Dette skal mellom anna skje ved auka merksemd på at utbygging, vedlikehald og drift av jernbana skal drivast på ein effektiv måte og samstundes ivareta høge krav til tryggleik og kvalitet. Regjeringa legg difor opp til at den type drift og vedlikehald som er viktige for å sikre høg driftsstabilitet og tryggleik på jernbana, og der det i dag ikkje er ein effektiv leverandørmarknad for Jernbaneverket, skal drivast i Jernbaneverkets eigen regi. Dette inneber at den forrige regjeringa sine planer om å sette det beredskapsavhengige vedlikehaldet ut på konkurranse, vert stoppa. Det vedlikehaldet som allereie er konkurranseutsett, og der marknaden fungerar, skal framleis setjast ut på konkurranse. Eg vil arbeide for at Jernbaneverket sin leverandørmarknad for slikt vedlikehald kan utviklast vidare. Jernbaneverket vil framleis ha ansvaret for å tilpasse si eiga bemanning slik at den samla vedlikehaldsverksemda kan drivast så effektivt som mogleg.

SPØRSMÅL NR. 36

Innlevert 18. oktober 2005 av stortingsrepresentant Inge Lønning

Besvart 24. oktober 2005 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Et bredt stortingsflertall har gått inn for at Norge skal delta i en av EUs kampgrupper, sammen med våre nordiske naboland.

Hvordan vil Regjeringen følge opp Stortingets vedtak?»

Svar:

Norge har inngått en samarbeidsavtale med Sverige, Finland og Estland om opprettelsen av en svenskledet nordisk innsatsstyrke som skal kunne stilles til disposisjon for EU-ledede operasjoner i definerte perioder. Fra norsk side er det tale om å bidra med inntil 150 norske soldater som vil stå på beredskap første halvår 2008. Innsatsstyrken skal kunne brukes til støtte for FN, og norsk deltakelse er kun aktuelt når det foreligger et klart FN-mandat.

Stortinget ble i plenum orientert om denne avtalen 2. juni 2005, som del av forsvarsministerens redegjørelse vedrørende EUs innsatsstyrker. Denne fikk bred tilslutning. Regjeringen vil følge opp samarbeidsavtalen og målsettingen om å stille styrken på beredskap første gang i første halvår 2008. Stortinget vil bli konsultert tidlig om alle relevante aspekter når det er aktuelt å sette den nordiske innsatsstyrken inn i en operasjon. Den politiske plattformen for Regjeringen, Soria Moria-erklæringen av 13. oktober 2005, bekrefter denne politikken.

SPØRSMÅL NR. 37

Innlevert 18. oktober 2005 av stortingsrepresentant Inge Lønning

Besvart 28. oktober 2005 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Hvordan vil den rød-grønne regjeringen forvalte vårt NATO-medlemskap, og har medlemslandene en forpliktelse til å følge opp vedtak de har vært med på i fatte i NATO, for eksempel når det gjelder opplæringsprogrammet i Irak?»

Svar:

Som det fremgår av Regjeringens tiltredelseserklæring ligger hovedlinjene i norsk utenrikspolitikk fast. Blant bærebjelkene i vårt internasjonale engasjement er vårt medlemskap i NATO. Regjeringen vil videreføre Norges medlemskap og bruke NATO aktivt til å utvikle transatlantisk dialog, partnerskap, fremme fredsbevaring, nedrustning, rustningskontroll og konfliktforebygging.

Det er av sentral betydning at det militære samarbeidet videreutvikles i tråd med nye utfordringer, samtidig som NATOs rolle som forum for transatlantiske politiske konsultasjoner, dialog og partnerskap utvides. Dette omfatter kollektivt forsvar, fredsbevaring, nedrustning og rustningskontroll, konfliktforebygging og krisehåndtering.

Norge vil forbli en troverdig deltaker i NATOs operasjoner.

Regjeringens beslutning om å avslutte deltakelsen i NATOs treningsmisjon i Irak bryter ikke med denne grunnleggende solidariteten. Alle de allierte foretar jevnlig vurderinger av sitt samlede militære engasjement. Endret vektlegging mellom de ulike operasjoner er en helt naturlig og akseptert del av dette.

Norge deler ønsket om å bidra til å bygge opp en sikkerhetssektor i Irak basert på demokratiske prinsipper og respekt for menneskerettighetene. Regjeringen vil yte viktige bidrag til opplæring av irakisk sikkerhetspersonell, blant annet gjennom tilrettelegging av trening som gjennomføres ved NATOs treningssenter i Stavanger.

Norge vil også bidra økonomisk til NATOs støttefond for opplæring av irakiske militære. Regjeringen vurderer også alternative bidrag til trening av irakiske sikkerhetsstyrker utenfor Irak. Den nåværende opplæring av irakisk politipersonell i Norge vil likeledes bli videreført.

SPØRSMÅL NR. 38

Innlevert 18. oktober 2005 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 24. oktober 2005 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«I sin politiske plattform åpner Regjeringen for et mulig skille mellom drift og langsiktige investeringer i statens budsjettpolitikk.

Innebærer dette at man også vurderer endringer i handlingsregelen for bruken av petroleumsinntekter, slik at det kan åpne for større bruk av petroleumsinntekter enn i gjeldende regime?»

BEGRUNNELSE:

I den politiske plattformen for flertallsregjeringen står det: "Statsbudsjettutvalgets rapport om økt langsiktighet i statens budsjettering legges til grunn for en gjennomgang av et mulig skille mellom drift og langsiktige investeringer i statens budsjettpolitikk." Det er uklart hvordan et mulig skille mellom drift og langsiktige investeringer i statens budsjettpolitikk vil virke inn på handlingsregelen.

Svar:

I Soria Moria-erklæringen varslet regjeringspartiene at det med utgangspunkt i statsbudsjettutvalgets rapport om økt langsiktighet i statens budsjettering vil bli foretatt en gjennomgang av et mulig skille mellom drift og langsiktige investeringer i statens budsjettpolitikk. Forholdet til handlingsregelen vil samtidig bli vurdert. Hensynet til en stabil økono-

misk utvikling er tillagt stor vekt i retningslinjene for budsjettpolitikken. Dette hensynet må også tillegges stor vekt i en gjennomgang av et mulig skille mellom drift og langsiktige investeringer i statens budsjettpolitikk. Handlingsregelen for bruk av petroleumsinntekter ligger til grunn for Regjeringens budsjettpolitikk. Ifølge handlingsregelen skal petroleumsinntektene fases gradvis inn i norsk økonomi, om lag i takt med utviklingen i forventet realavkastning av kapitalen i Statens petroleumsfond. En omlegging av statens regnskapsprinsipper bør ikke i seg selv påvirke tempoet for innfasing av oljeinntekter i norsk økonomi.

SPØRSMÅL NR. 39

Innlevert 18. oktober 2005 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 25. oktober 2005 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Hvordan har Regjeringen tenkt å unngå at eventuelle forskjeller i marginalskatt på arbeid og kapital medfører at folk med høy inntekt og mulighet for å ta lønn ut som aksjeutbytte slipper unna med vesent lig lavere skatt enn andre arbeidstakere?»

BEGRUNNELSE:

En av hovedmålsettingene i Samarbeidsregjeringens skattereform har vært å jevne ut forskjellen i beskatning av reelt like arbeidsinntekter. En lik marginalskatt på arbeid og kapital vil gjøre det likegyldig om arbeidsinntekten blir beskattet som kapital- eller lønnsinntekt. Et hovedgrep for å oppnå vertikal skatterettferdighet er på lønnsinntekt gjennom lavere toppskattesats å redusere skattesatsen i toppskatten og fjerning av den ekstra arbeidsgiveravgiften for lønnsinntekter over 16 G, samtidig som marginalskatten på kapitalavkastning over risikofri rente heves.

De rød-grønne partiene har i mange sammenhenger gjort det klart at de ikke ønsker å redusere marginalskatten på de høyeste lønnsinntektene. På den andre side står det i regjeringserklæringen at man vil jevne ut forskjellen i beskatning av henholdsvis arbeids- og kapitalinntekter.

Arbeidstakere med millioninntekter kan etter at delingsmodellen forsvinner organisere sitt arbeid i aksjeselskap og få ut arbeidsinntekten som kapitalinntekt med maksimalt 48,16 pst. skatt.

Settes marginalskatten på arbeid vesentlig høyere enn dette, vil det være store gevinster å hente på å ta ut arbeidsinntekt som kapitalinntekt.

Svar:

Regjeringen er oppmerksom på problemet knyttet til forskjeller i marginalskatt på arbeids- og kapitalinntekt. Regjeringen legger samtidig vekt på at beskatningen av arbeidsinntekter skal ha en god fordelingsprofil. Risikoen for tilpasninger som følge av satsforskjell må derfor avveies mot hensynet til å beholde en tilstrekkelig progresjon i satsstrukturen i lønnsbeskatningen. Regjeringen vil komme tilbake med et konkret forslag til satsstruktur i tilleggsproposisjonen om skatte- og avgiftsopplegget for 2006.

SPØRSMÅL NR. 40

Innlevert 19. oktober 2005 av stortingsrepresentant Ingunn Foss

Besvart 27. oktober 2005 av kommunal- og regionalminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«Hvilke tiltak vil den nye Regjeringen iverksette for å forhindre kommunene i å konkurranseutsette tjenester eller innføre fritt brukervalg, hvilke økonomiske konsekvenser vil dette ha for kommunene, og vil Regjeringen innføre tiltak som reverserer prosessen i de kommunene som allerede har tatt disse virkemidlene i bruk for å bedre tjenestetilbudet for innbyggerne?»

Svar:

Kommunesektoren har lang erfaring med konkurranseutsetting av tekniske tjenester som for eksempel drift og vedlikehold av vei og renovasjonsområdet. Regjeringen ser at konkurranseutsetting innenfor disse områdene kan være et egnet virkemiddel for kommunesektoren. Annerledes stiller det seg imidlertid i forhold til helse og omsorg og annen kjernevirksomhet i kommunal sektor. På disse områdene har Regjeringen klare betenkninger med konkurranseutsetting. Det er avgjørende for kommunenes legitimitet at tjenesteytingen innenfor de tunge velferdssektorene er pålitelig, forutsigbar og av god kvalitet. Fleksibilitet i tjenesteytingen er også viktig, særlig i omsorgssektoren hvor behovene til den enkelte endres raskt. Vi mener disse hensynene best ivaretas ved at kommunene selv produserer tjenestene. Uansett hvordan kommunene velger å organisere disse tjenestene må det være en absolutt forutsetning at det ikke oppstår tvil om kommunenes ansvar på disse områdene. Det er verdt å merke seg at en liten andel av kommunene har valgt å sette tjenesteproduksjonen innenfor helse og omsorg ut på anbud. Det til tross for at regjeringen Bondevik II gjennom 4 år aktivt har oppfordret kommunene til å gjøre det. Det kan tyde på at heller ikke kommunene ser på anbudskonkurranse som et godt eller mulig virkemiddel innenfor helse- og omsorgssektoren. Av hensyn til det lokale selvstyret vil imidlertid ikke Regjeringen pålegge kommunene og fylkeskommunene bestemte fornyelses- og omstillingsløsninger. Kommunene og fylkeskommunene er selvstendige forvaltningsnivåer, og de har selv ansvaret for å finne fram til gode løsninger på lokale utviklingsbehov. Innenfor de rammene lovverket setter, vil det derfor være opp til den enkelte kommune å velge virkemidler til beste for innbyggerne og brukerne. Som kjent mener Regjeringen det er behov for en betydelig styrking av kommuneøkonomien i 2006. En sterk og sunn kommuneøkonomi er etter Regjeringens oppfatning en forutsetning for et godt velferdstilbud i hele landet. Parallelt med at kommuneøkonomien styrkes må kommunesektoren fortsette sitt arbeid for fornyelse og utvikling. Kommunesektoren må være effektiv og gi innbyggerne tjenester av god kvalitet, samt sikre valgfrihet og medbestemmelse.

SPØRSMÅL NR. 41

Innlevert 19. oktober 2005 av stortingsrepresentant Ingunn Foss

Besvart 26. oktober 2005 av arbeids- og sosialminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Hvilke kontaktordninger vil Regjeringen ha med partene i arbeidslivet, og vil disse ordningene sikre likebehandling av alle arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjoner, eller vil Regjeringen i hovedsak ha kontakt med LO og NHO?»

Svar:

Det sentrale samarbeidsorganet mellom Regjeringen og partene i arbeidslivet er Regjeringens kontaktutvalg. Regjeringens kontaktutvalg som ble opprettet i 1962, ledes som kjent av statsministeren og har deltakere fra alle hovedorganisasjonene i arbeidslivet (LO, YS, Unio, Akademikerne, NHO, KS, HSH og NAVO). I tillegg deltar også Norges Bondelag/ Norges Bonde- og småbrukarlag og Norges Fiskarlag. For øvrig er det på en rekke områder etablert ulike kontaktordninger med bred deltakelse fra organisasjonene i arbeidslivet. Regjeringen vil i arbeidet med utvikling og gjennomføring av politikken på ulike områder ha bred og nær kontakt med partene i arbeidslivet.

SPØRSMÅL NR. 42

Innlevert 19. oktober 2005 av stortingsrepresentant Søren Fredrik Voie

Besvart 26. oktober 2005 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Den nye regjeringen har varslet at den vil gjennomgå konkurranseforholdene i havbruksnæringen. Det varsles at det vil komme et tak for eierskap som er vesentlig lavere enn i dag. Det har vært utspill om å sette grensen helt ned i 10 pst. av antallet matfiskkonsesjoner og det vil ramme noen av aktørene i Norge.

Hvor lavt vil eierskapsbegrensningene bli satt, og hvilke tiltak vil bli iverksatt fra myndighetenes side om øvre tillatte grense overstiges?»

Svar:

Av Soria Moria-erklæringen fremgår at det forutsettes et tak for eierskap i havbruksnæringen som er vesentlig lavere enn i dag. Det er ennå for tidlig å angi konkret hva nye eierskapsbegrensninger vil bli.

Ifølge någjeldende eierkontrollforskrift av 22. desember 2004 kan en enkeltaktør kontrollere 20 pst. av nasjonal konsesjonsbiomasse uten at det må søkes om særskilt tillatelse fra departementet. Et selskap kan få tillatelse til å kontrollere mer enn 20 pst., men maksimal grense for hva en enkeltaktør kan eie er i alle tilfelle 35 pst. av nasjonal konsesjonsbiomasse.

Når det gjelder spørsmålet om hvilke tiltak som vil bli iverksatt ved overskridelse av øvre tillatte grense, vil en endring av grensen i seg selv ikke medføre behov for endring av hvordan eventuelle brudd sanksjoneres. Det framgår av § 6 i eierkontrollforskriften at myndighetene har adgang til å ilegge tvangsmulkt dersom forskriftens bestemmelser overtres, herunder at en enkeltaktør tilegner seg en større andel av nasjonal konsesjonsbiomasse enn det som er tillatt.

SPØRSMÅL NR. 43

Innlevert 19. oktober 2005 av stortingsrepresentant Søren Fredrik Voie

Besvart 26. oktober 2005 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«Den nye næringsministeren har varslet at han har med seg en stor verktøykasse fra Bodø. Det har vært lansert økning i Innovasjon Norge, SIVA og på reiseliv.

Hvilke verktøy inneholder den nye verktøykassen, og vil Regjeringen satse mer på Innovasjon Norge, SIVA og på reiseliv enn det som er foreslått i forslaget til statsbudsjett for 2006?»

Svar:

Regjeringen vil i statsråd 10. november 2005 legge frem en tilleggsproposisjon til regjeringen Bondeviks forslag til statsbudsjett for 2006. Det vil der bli redegjort for Regjeringens budsjettmessige prioriteringer for 2006.

SPØRSMÅL NR. 44

Innlevert 19. oktober 2005 av stortingsrepresentant Børge Brende

Besvart 25. oktober 2005 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«I Soria Moria-erklæringen fremgår det at inntil 10 pst. av totalkvoten for fisk skal settes av til landing og bearbeiding i spesielt utsatte distrikter og fordeles av regionale myndigheter.

Hvilke kriterier legges til grunn ved fordelingen av regionale kvoter, herunder fastsettelsen av prisen på fisken, samt hvem skal omfattes av ordningen?»

Svar:

Saltvannsfiskeloven § 4 annet ledd gir hjemmel for å avsette en såkalt distriktskvote "for tilvirkning ved landanlegg i bestemte distrikt". En slik distriktskvote ble avsatt en del år mellom 1983 og 1991, og ble da fordelt som en ekstra kvote til ferskfisktrålere under forutsetning av at fangsten ble levert til foredling på landanlegg i angitt distrikt. Avsatt kvantum til slik distriktskvote var 3 000 tonn i 1991. En forutsetning for tildeling av distriktskvote i henhold til saltvannsfiskeloven og deltakerloven er at kvoten tildeles fartøy med deltakeradgang eller konsesjon i vedkommende fiskeri.

Før distriktskvoteordningen på nytt kan tas aktivt i bruk er det nødvendig å utforme et presist regelverk. Skal ordningen kunne tre i kraft allerede fra 2006 forutsetter det at vi klarer å få på plass dette regelverket innen årsskiftet ettersom ordningen må integreres i neste års reguleringer.

Det er derfor for tidlig å svare på hvilke distrikter, hvilke fiskeslag og hvor store kvanta som eventuelt skal omfattes av ordningen. Dette vil avhenge av det konkrete regelverket som utformes for ordningen. Før et regelverk for fordeling av fisk gjennom distriktskvoteordningen blir fastsatt vil dette imidlertid bli underlagt ordinær høring.

SPØRSMÅL NR. 45

Innlevert 19. oktober 2005 av stortingsrepresentant Erna Solberg

Besvart 27. oktober 2005 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Hvordan vil Regjeringen gjennom arbeidet i NATO motvirke at Norge blir sikkerhetspolitisk marginalisert, særlig sett på bakgrunn av den økende samordningen av de europeiske fellesinteressene og poli

tikkutformingen, som skjer uten vår medvirkning innen EU?»

Svar:

Regjeringen vil videreføre Norges medlemskap i NATO og bruke organisasjonen aktivt til å utvikle transatlantisk dialog, partnerskap, fremme fredsbevaring, nedrustning, rustningskontroll og konfliktforebygging. Det er Regjeringens mål å bevare NATO som kollektiv forsvarsorganisasjon og det sentrale forum for transatlantisk sikkerhetspolitisk dialog og samarbeid. Regjeringen vil fortsatt støtte militær omforming av NATO med sikte på at alliansen kan yte bidrag til internasjonal sikkerhet og fred. En tilpasset organisasjon vil styrke den samlede evne til krisehåndtering og sikre et mer balansert forhold mellom de europeiske og nordamerikanske allierte. Omformingen av det norske forsvaret vil bli videreført i tråd med dette. Regjeringen vil arbeide aktivt for å styrke NATOs kjernefunksjoner. NATOs generalsekretær de Hoop Scheffer skal på utenriksministermøtet 7.-8. desember i år legge frem en rekke forslag som tar sikte på å styrke alliansen som organ for konsultasjoner om spørsmål som berører de alliertes sikkerhet. Regjeringen vil støtte disse forslagene fordi de ivaretar viktige nasjonale interesser. Bredt anlagte politiske konsultasjoner vil befeste NATOs rolle som det viktigste transatlantiske sikkerhetspolitiske forum. Fremfor alt vil det gi direkte norsk medvirkning i drøftelsene av spørsmål som berører Norges sikkerhet. Slike konsultasjoner er også avgjørende for folkelig støtte til alliansen i medlemslande-

ne. Selv om det er naturlig at enkelte spørsmål drøftes direkte mellom USA og EU, vil Regjeringen arbeide aktivt for å unngå at dette fører til marginalisering av NATO. Regjeringens mål er at utviklingen av EUs felles sikkerhets- og forsvarspolitikk (ESDP) skjer i nært samarbeid med NATO. Utbygging av den løpende politiske og operative kontakten mellom de to organisasjonene blir her et viktig virkemiddel. Regjeringens mål er et strategisk partnerskap som omfatter både politiske konsultasjoner og utfyllende praktisk samarbeid på bakken mellom NATO og EU. Regjeringen vil i den sammenheng også føre en aktiv europapolitikk, hvor vi blant annet går inn for å videreutvikle et tett samarbeid mellom Norge og de andre landene i Europa. Det vil her bli lagt vekt på å videreføre en dialog om europeiske samarbeidsspørsmål med våre nordiske naboer.

SPØRSMÅL NR. 46

Innlevert 19. oktober 2005 av stortingsrepresentant Erna Solberg

Besvart 28. oktober 2005 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Da Stortinget behandlet "Kunnskapsløftet" gikk flertallet, alle uten Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, inn for å innføre et praktisk rettet obligatorisk 2. fremmedspråk på ungdomstrinnet. Ifølge Soria Moria-erklæringen vil Regjeringen følge mindretallet og skrinlegge tanken om obligatorisk 2. fremmedspråk.

Betyr Regjeringens standpunkt at statsråden er fornøyd med situasjonen for 2. fremmedspråk i dag, og hvilke alternative tiltak vil han sette i verk for å gi alle elever mulighet til å lære 2. fremmedspråk?»

Svar:

Med Reform 97 ble 2. fremmedspråk videreført som "tilvalgsspråk" på ungdomstrinnet. Det ble også fastsatt læreplaner i 2. fremmedspråk i tysk, fransk og finsk.

Elevene kan i dag velge om de vil ha opplæring i 2. fremmedspråk, fordypning i et språk de allerede har et grunnlag i eller om de vil delta i praktisk prosjektarbeid. Av de elevene som ikke velger 2. fremmedspråk, velger de fleste praktisk prosjektarbeid.

Elevene som har opplæring i 2. fremmedspråk kan velge om de vil vurderes med karakter. Vurderingen i faget teller imidlertid ikke ved inntak til videregående opplæring. I videregående opplæring kan elevene velge å begynne på nytt med det fremmedspråket de har hatt opplæring i på ungdomstrinnet.

En undersøkelse i 2002 (Lindemann og Speitz) viser at om lag halvparten av elevene på ungdomstrinnet velger 2. fremmedspråk. Av de elevene som velger opplæring i 2. fremmedspråk, slutter hver tredje elev med tysk og hver fjerde elev med fransk mellom 8. og 10. årstrinn. Undersøkelsen viser videre at 60 pst. av lærerne som underviser i 2. fremmedspråk, mener at faget er et fag for de "flinke" elevene.

Det er blant annet på denne bakgrunn ikke grunn til å si seg fornøyd med opplæringen i 2. fremmedspråk slik den er i dag. Et lite språksamfunn som det norske trenger allsidig språkkompetanse. Men svaret på denne utfordringen ligger ikke i et obligatorisk 2. fremmedspråk. Jeg mener at det viktigste er å iverksette tiltak som bidrar til at flere elever velger 2. fremmedspråk frivillig og ut fra egne interesser, og at alle elever som velger 2. fremmedspråk får tilpasset opplæring i faget.

Jeg vil videreføre satsingen på etter- og videreutdanning av lærere i faget som følger av Strategi for kompetanseutvikling 2005-2008.

Arbeidet til det nyopprettede fremmedspråkssenteret i Halden vil bli videreført, og jeg vil gå nøye gjennom den nasjonale strategien Språk åpner dører 2005-2009 med sikte på å ivareta sentrale tiltak.

SPØRSMÅL NR. 47

Innlevert 20. oktober 2005 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli

Besvart 26. oktober 2005 av likestillings- og forbrukerminister Karita Bekkemellem

Spørsmål:

«I Soria Moria-erklæringen heter det at kontantstøtten skal legges om når full barnehagedekning er oppnådd.

Kan statsråden redegjøre for hva denne omleggingen vil innebære?»

Svar:

Spørsmålet er stilt til kunnskapsministeren. Jeg vil som ansvarlig statsråd for kontantstøtteordningen besvare spørsmålet.

Som stortingsrepresentant Sjøli viser til, ønsker Regjeringen at kontantstøtten skal legges om når full barnehagedekning er oppnådd, og tidligst i 2008. Det er foreløpig ikke tatt stilling til hvilke endringer som vil bli foreslått.

SPØRSMÅL NR. 48

Innlevert 20. oktober 2005 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli

Besvart 28. oktober 2005 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«I valgkampen var det et sentralt løfte fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet å gjennomføre trinn 2 i maksprisen for barnehager fra 1. januar 2006. I Soria Moria-erklæringen heter det likevel at maksprisen fra 1. januar neste år blir 2 250 kr, ikke 1 750 kr som det ble lovet velgerne.

Kan statsråden redegjøre for hva som har endret seg siden dette løftet ble gitt i valgkampen?»

Svar:

Regjeringens politiske plattform er framforhandlet av tre partier med litt ulike valgprogram når det gjelder barnehagepolitikk og tidspunkt for innføring av maksimalpris på 1 750 kr pr. måned. I Soria Moria-erklæringen sier vi at vi skal innføre en ny maksimalgrense på 2 250 kr pr. måned fra 1. januar 2006 og 1 750 kr pr. måned senest ved utgangen av 2007. Dette vil bety en betydelig reduksjon i foreldrebetalingen, og en klar forbedring i forhold til forslaget til statsbudsjett fra Bondevik II-regjeringen, som foreslår å øke maksimalgrensen til 2 830 kr pr. måned. Sammenlignet med forslaget til statsbudsjett fra Bondevik II-regjeringen vil foreldre med ett barn i barnehage betale 6 380 kr mindre i året med en maksimalpris på 2 250 kr pr. måned.

SPØRSMÅL NR. 49

Innlevert 21. oktober 2005 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 31. oktober 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Statsministeren har i sine taler snakket om en offensiv nordområdepolitikk fra Regjeringen. Nå har miljøvernministeren midlertidig stengt Goliat-feltet for leteboring på bakgrunn av en klage fra noen miljøorganisasjoner. Dette skjer samtidig som leteriggen er på vei til feltet for å gjøre jobben den inntil nå har hatt rett til.

Med tanke på at SFT har godkjent leteboringen, hvorfor mente statsråden det er nødvendig å gi klagen oppsettende virkning, og hvilket erstatningsansvar kan utløses dersom godkjenningen omgjøres?»

BEGRUNNELSE:

Denne fremgangsmåten skaper betydelig usikkerhet knyttet til muligheten for utvikling i Barentshavet. SFT godkjente leteboring på dette feltet for flere måneder siden. Retningslinjene tilsier leteboring frem til 15. januar.

"Eirik Raude" befinner seg i øyeblikket i nærheten av Tromsøflaket og skal være på plass utenfor Hammerfest i løpet av neste uke. Boresesongen i dette området startet 1. september og avsluttes 15. januar. Boringen av den første brønnen er beregnet til å ta 60 dager.

Svar:

Jeg har nå truffet endelig vedtak i den aktuelle klagesaken og opprettholdt SFTs utslippstillatelse for Eni Norge AS' boring på Goliat-feltet i Barentshavet. SFTs tillatelse er gitt med svært strenge vilkår for aktiviteten innenfor boretidsvinduet frem til 15. januar 2006 og jeg har presisert at avgjørelsen kun gjelder den konkrete boringen.

Det var viktig for meg å foreta en forsvarlig behandling av realitetene i klagesaken selv om det hastet for operatøren. Klageadgangen i henhold til forvaltningsloven er en viktig rettssikkerhetsgaranti som ikke må svekkes. Oppsettende virkning av klagen ga meg den tiden som var nødvendig i saken og sikret samtidig at klageadgangen ble reell. Jeg viser til at den forrige regjeringen hadde saken på sitt bord i over en måned uten å treffe en avgjørelse. Min saksbehandling har vært effektiv og forsvarlig.

Jeg viser ellers til at det i St.meld. nr. 38 (2003-2004) Om petroleumsvirksomheten fremgår at

"[...] rettighetshaverne på Goliat kan foreta de nødvendige avgrensingsboringene for å avklare om feltet kan bygges ut. Det understrekes at denne beslutningen ikke innebærer et endelig ja til utbyggingen av Goliat hvis dette skulle bli aktuelt. Dette må det tas stilling til når rettighetshaverne fremmer sin utbyggingsplan. Det blir da opp til selskapene å demonstrere at en eventuell utbygging tar tilstrekkelig hensyn til miljøet og det særlig verdifulle området."

SPØRSMÅL NR. 50

Innlevert 21. oktober 2005 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 31. oktober 2005 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Soria Moria-erklæringen sier det skal utnytte potensialet fra småkraftverk. Men ifølge Nationen 19. oktober vil det bli en betydelig reduksjon av nye småkraftverk pga. Soria Moria-erklæringen. NVE har tidligere anslått småkraftpotensialet til ca. 5 TWh i en tiårsperiode, men tror tallet nå kan bli halvert, fordi mange verk blir utelukket fra ordningen med grønne sertifikater.

Hvor mye ekstra produksjonskapasitet forventer statsråden at nye småkraftverk vil bidra med de neste 4 årene?»

Svar:

Det er en rekke forhold som vil ha betydning for utbyggingen av småkraftverk i årene framover. Utviklingen i energipriser, renter og byggekostnader, arbeidet knyttet til et pliktig sertifikatmarked, samt konsesjons- og planprosesser er noen av de forhold som vil påvirke utbyggingen av slike kraftverk. Foreløpig er det derfor for tidlig for meg å ha noen konkret vurdering av hvor mye ny kapasitet for elproduksjon som kan komme fra småkraftverk i de neste 4 årene.

SPØRSMÅL NR. 51

Innlevert 21. oktober 2005 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 31. oktober 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«På Storvikneset/Årneshalvøya på Senja har man ønsket å fortette et eksisterende hytteområde langs en 500 meter smal kyststripe med relativt bratt og ulendt areal. Formannskap og kommunestyre i Lenvik kommune, ja, sågar fylkesmannen i Troms har vært positive. Fylkesmannen mener reindriften ikke vil få særlig ulempe, men reindriftsnæringen har likevel fått medhold i sin klage, uten at det er tilfredsstillende begrunnet, og arbeidet er stoppet.

Vil statsråden se på saken og ivareta lokaldemokratiets interesser?»

Svar:

Miljøverndepartementet har ved vedtak av 14. desember 2004 avgjort sak om reguleringsplan for hytter på Storvikneset. Vedtaket ble fattet etter en omfattende beslutningsprosess, med mange parter involvert.

Det ble i brev av 24. juni 2005 svart på samme spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg. Som det fremgår av svarbrevet, ble det ikke funnet grunnlag for å se på saken igjen.

Jeg viser til at det er et nasjonalt mål å sikre reindriftens arealgrunnlag og muligheten for en bærekraftig reindrift og er enig i den avgjørelsen departementet tok.

Jeg finner etter dette ikke grunnlag for å se på saken.

SPØRSMÅL NR. 52

Innlevert 24. oktober 2005 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 31. oktober 2005 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Deler næringsministeren Senterpartiets oppfatning om at Folketrygdfondets grense for eierskap i enkeltbedrifter bør økes opp til 25 pst. for å sikre nasjonalt eierskap i aktuelle bedrifter, og hvilke konsekvenser vil dette eventuelt ha for organiseringen for Folketrygdfondets forvaltning?»

BEGRUNNELSE:

Senterpartiets finanspolitiske talsmann, Per Olav Lundteigen, uttaler til Dagsavisen 22. oktober at Folketrygdfondet bør få adgang til å eie inntil 25 pst. i norske enkeltbedrifter, mot 15 pst. som er grensen i dag. Han mener at staten bør gå inn med inntil 25 pst. eierskap i det han oppfatter som viktig norsk industri, slik at staten sammen med andre norske eiere kan sikre nasjonalt eierskap i aktuelle bedrifter. Som et eksempel på slik industri nevnte Lundteigen treforedlingsindustrien.

Den største treforedlingsbedriften i Norge er Norske Skog ASA, hvor Folketrygdfondet pr. 31. desember 2004 eide 8,6 pst. av aksjene. Utenlandsk eierskap i Norske Skog utgjør om lag 40 pst.

Folketrygdfondet opptrer i dag som en langsiktig finansiell investor på Oslo Børs. Fondsforvaltningen har som siktemål at Folketrygdfondet gjennom formuesoppbygging skal bli til størst mulig nytte for folketrygden. Virksomheten er basert på generelle retningslinjer i lov om Folketrygd som vedtas av Stortinget. Finansdepartementet fastsetter rammer og retningslinjer for Folketrygdfondet. Folketrygdfondet er i dag ikke en del av noen aktiv norsk næringspolitikk overfor enkeltbedrifter eller enkeltnæringer.

Større statlig eierskap i enkeltbedrifter sorterer derimot under Nærings- og handelsdepartementet basert på enkeltfullmakter gitt av Stortinget.

I Soria Moria-erklæringen heter det: "Det statlige eierskapet bør være langt mer aktivt enn i dag." og "Regjeringen vil at Folketrygdfondets adgang til å investere i norsk næringsliv utvides."

Hvis Folketrygdfondet skal brukes til oppkjøps-

vern for politisk bestemte enkeltbedrifter og næringer på Oslo Børs, vil dette kunne ha konsekvenser for retningslinjene til forvaltningen, på avkastningen i fondet og for kapitalmarkedets oppfatning av den norske stats rolle på børsen i forhold til struktur- og eierskapsspørsmål.

Svar:

Spørsmålet er oversendt Finansdepartementet som rette departement.

Folketrygdfondet ble opprettet i 1967 med hjemmel i lov om folketrygd av 17. juni 1966 nr. 12. Fondet reguleres av et eget reglement, "Regler for administrasjon av Folketrygdfondet og om forvaltning av midlene, revisjon mv.", som ble fastsatt av Stortinget 20. juni 1997 i medhold av § 23-11 i folketrygdloven av 1997. Reglementets § 1 sier at fondsforvaltningen skal ta sikte på at Folketrygdfondet gjennom formuesoppbygging skal bli til størst mulig nytte for folketrygden.

I tråd med reglementets § 5 kan inntil 20 pst. av fondets forvaltningskapital plasseres i aksjer notert på norsk børs eller på børs i Danmark, Finland eller Sverige. Plassering i aksjer notert på børs i Danmark, Finland eller Sverige må samlet ikke overstige 20 pst. av Folketrygdfondets ramme for aksjeplasseringer. Videre kan fondet eie andeler for inntil 15 pst. av total aksjekapital eller grunnfondsbeviskapital i ett enkelt selskap i Norge. Folketrygdfondet kan eie andeler for inntil 3 pst. av total aksjekapital i ett enkelt selskap i Danmark, Finland og Sverige.

Reglementets § 5 slår fast at styret har ansvaret for at fondets midler anbringes med sikte på best mulig avkastning under hensyntaken til betryggende sikkerhet og den nødvendige likviditet. Retningslinjene for Folketrygdfondets forvaltning bygger således på at fondet skal være en finansiell investor, som innenfor fondets reglement skal investere på bakgrunn av forventet avkastning og risiko. Fondet er således ikke ment å utøve et strategisk eierskap. Folketrygdfondets rolle som finansiell investor har vært et grunnleggende prinsipp siden fondet fikk adgang til å investere i aksjer i 1991. Det har også vært et viktig prinsipp at Finansdepartementet ikke skal instruere Folketrygdfondet i spørsmål om eierskapsutøvelse i enkeltselskaper.

I avtale om pensjonsreform mellom et flertall på Stortinget går det fram at Petroleumsfondet og Folketrygdfondet skal omgjøres til Statens pensjonsfond, jf. Innst. S. nr. 195 (2004-2005) fra finanskomiteen om pensjonsreform - trygghet for pensjonene. Regjeringen Bondevik II la 14. oktober 2005 fram forslag til lov om Statens pensjonsfond, jf. Ot.prp. nr. 2 (2005-2006). I proposisjonen foreslås Statens pensjonsfond etablert som en overbygning over Statens petroleumsfond og Folketrygdfondet. Opprettelsen av Pensjonsfondet innebærer ikke i seg selv endringer i Folketrygdfondets investeringsstrategi.

Stortinget vil behandle Ot.prp. nr. 2 (2005-2006) senere i høst. I Soria Moria-erklæringen er det lagt vekt på betydningen av at statlig eierskap må følges opp på en god måte. I en oppfølging og vurdering av Folketrygdfondets retningslinjer vil det grunnleggende prinsippet om at fondet skal være en finansiell investor, ligge fast. Det skal fortsatt være Folketrygdfondets styre som skal ha ansvaret for utøvelse av eierrettigheter som følger av fondets investeringer i aksjer.

SPØRSMÅL NR. 53

Innlevert 24. oktober 2005 av stortingsrepresentant Finn Martin Vallersnes

Besvart 2. november 2005 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Et bredt stortingsflertall har stilt seg bak Samarbeidsregjeringens forhandlingsposisjoner i de pågående WTO-forhandlingene.

Vil den rød-grønne Regjeringen forandre den norske WTO-politikken, og på hvilken måte vil det eventuelt skje?»

Svar:

Regjeringens tiltredelseserklæring understreker at hovedlinjene i norsk utenrikspolitikk skal ligge fast. For handelspolitikken gjelder dette blant annet Norges grunnleggende interesse av et regelstyrt og forutsigbart globalt handelsregime.

Regjeringen har like fullt vektlagt tydelige prioriteringer i handelspolitikken. Her vil jeg spesielt framheve følgende områder:

- Større åpenhet omkring WTO-forhandlingene og de norske posisjoner i forhandlingene.
- Større vektlegging av utviklingshensyn i våre forhandlingsposisjoner.
- Større vektlegging av hensynet til nasjonal matsikkerhet og andre ikke-økonomiske hensyn i forhandlingene på landbruksområdet.

Denne vektleggingen vil synliggjøres over tid og på ulike måter, både i WTO-forhandlingene og overfor miljøer i Norge.

Ett konkret eksempel er at jeg allerede har igangsatt en gjennomgang av våre posisjoner i tjenesteforhandlingene i WTO, der både næringsliv og frivillige organisasjoner trekkes med i prosessen. Formålet med denne gjennomgangen er ikke minst å forsikre oss om at Norge ikke fremmer krav overfor fattige land som kan innebære en svekkelse av disse landenes muligheter til å utvikle sterke offentlige tjenester innen helse og utdanning.

Regjeringen vil gjøre sitt for at handelspolitikken er solid forankret i Stortinget. Det vil blant annet være naturlig å holde tett kontakt med Stortingets organer om resultatet av den nevnte gjennomgangen av norske posisjoner i tjenesteforhandlingene. Det har allerede vært kontakt med Stortinget om utviklingen i landbruksforhandlingene. Jeg tar i utgangspunktet også sikte på å redegjøre for forhandlingssituasjonen i åpent storting både før og etter WTOs ministerkonferanse i Hongkong i midten av desember d.å.

SPØRSMÅL NR. 54

Innlevert 24. oktober 2005 av stortingsrepresentant Finn Martin Vallersnes

Besvart 2. november 2005 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti har varslet en aktiv bruk av reservasjonsretten som Norge, i hvert fall i teorien, har i EØS-samarbeidet.

Foreligger det konkrete planer om å bruke den såkalte "vetoretten"?»

Svar:

Regjeringen ønsker å benytte seg av alle de mulighetene avtaleverket gir oss for å sikre norske interesser i EØS-samarbeidet. Vår beste mulighet for å påvirke beslutninger er å legge til rette for at norske interesser kan hevdes effektivt og tidlig nok i EUs beslutningsprosess.

Derfor vil Regjeringen vurdere den måten arbeidet med EØS-saker er organisert på i dag i den hensikt å systematisere det bedre, slik at Norges posisjon kan styrkes.

Reservasjonsretten er knyttet til en situasjon hvor andre virkemidler har strandet og en situasjon hvor særlig viktige norske interesser trues av rettsakter som planlegges innlemmet i EØS-avtalen. Det er altså først dersom man ikke vinner fram i arbeidet med å påvirke utformingen av EUs regelverk, og der man heller ikke kommer til enighet om tilpasninger, at det blir aktuelt å vurdere bruk av reservasjonsretten.

Reservasjonsretten er en del av avtalens disposisjoner og vil følgelig være et virkemiddel vi skal være åpne for å vurdere.

Beslutning om å bruke denne retten må selvfølgelig vurderes opp mot sannsynlige konsekvenser.

Jeg legger til grunn at Stortinget vil bli involvert i de avveininger som da eventuelt må foretas.

SPØRSMÅL NR. 55

Innlevert 25. oktober 2005 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 2. november 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Flypassasjerer i Norge utsettes jevnlig for forsinkelser som skyldes at det brukes gammelt utstyr til kontroll av flytrafikken og at det mangler kvalifisert bemanning til å utføre arbeidet som Avinor er ansvarlig for. Situasjonen har vedvart over lang tid.

Hvilke konkrete kortsiktige tiltak vil statsråden som eier av Avinor gjennomføre for å sikre at teknisk utstyr fungerer, og at bemanningen er tilstrekkelig for å sikre at innenlands flytrafikk kan gjennomføres uten betydelige og tilbakevendende forsinkelser?»

BEGRUNNELSE:

Det er uakseptabelt at utslitt og/eller mangelfullt teknisk utstyr skal medføre forsinkelser i flytrafikken. En slik situasjon bidrar også til å svekke tilliten til flysikkerheten. Ikke minst er det uakseptabelt dersom en pågående omstillingsprosess medfører konflikter mellom Avinors ledelse og ansatte som tydelig, jevnlig og vedvarende går ut over flypassasjerer i Norge. Spesielt fremstår det som merkelig at bemanningsproblemer synes å oppstå i forbindelse med avvikling av helgetrafikk der antall reisende er stort og der forsinkelser derfor rammer ekstra mange.

Det er åpenbart nødvendig med tydelige, konkrete og effektive tiltak for å rydde bort problemer på kort sikt, og jeg håper derfor statsråden vil bruke sin eierposisjon i selskapet Avinor til å sørge for at slike tiltak kommer på plass fort.

Svar:

Jeg er svært opptatt av at flytrafikken skal avvikles både sikkert og punktlig. Vi har hatt perioder der trafikkavviklingen ikke har vært god nok, og det er beklagelig. Jeg er imidlertid ikke enig i at passasjerene over lang tid har vært utsatt for jevnlige forsinkelser. I europeisk sammenheng er punktligheten på norske flyplasser god. Oslo lufthavn, Gardermoen har for eksempel i tre av de siste fire årene vært Europas mest punktlige flyplass.

Avinor opplyser at det tekniske utstyret totalt sett fungerer tilfredsstillende, men at det naturligvis ikke er mulig å garantere feilfri drift. Som eksempel kan nevnes at det 21. oktober 2005 oppsto problemer med radaren på Bodø kontrollsentral. Dette varte i 18 minutter før problemet ble løst. Feilen gjorde imidlertid at det ble lagt operative restriksjoner på flytrafikken nord for Dovre fram til neste morgen. Avinor arbeider for å sikre at tilsvarende feil ikke skal oppstå på ny. Alle sentrale systemer har reservesystemer og nødprosedyrer som ivaretar sikkerheten dersom feil skulle oppstå. Avinor mener at bemanningen er kvalifisert og i utgangspunktet tilpasset behovet. Selskapet har igangsatt tiltak for å unngå driftsforstyrrelser i forbindelse med blant annet sykefravær og ferieavvikling. Det blir blant annet sett på beredskap, ferieavvikling, overtidsbruk og rekruttering av nye fullmektiger.

Jeg følger utviklingen i Avinor nøye, herunder punktligheten. Jeg viser for øvrig til at det etter planen vil bli lagt fram en stortingsmelding om Avinors virksomhet i 2006, der det blant annet vil være naturlig å ta inn en vurdering av punktligheten.

Jeg viser også til at Regjeringen nå skal sette i gang en evaluering av Avinor. Målet for evalueringen er en organisasjonsform som er best mulig egnet til å gi sikker, punktlig og effektiv luftfart. Evalueringen skal særlig ta for seg om Avinor i framtiden skal være en integrert organisasjon med ansvar for både lufttrafikktjenesten og drift av lufthavnene, eller om selskapet eventuelt skal deles opp.

SPØRSMÅL NR. 56

Innlevert 25. oktober 2005 av stortingsrepresentant Børge Brende

Besvart 1. november 2005 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«I Aftenposten 24. oktober slår statsråden fast at Norge over tid skal være selvforsynt med kraft. I dag har Norge et underskudd på elektrisk kraft i et år med normale nedbør- og temperaturforhold.

Hvilke tiltak vil Regjeringen sette i verk slik at statsrådens ønske om at Norge skal være selvforsynt med kraft skal oppfylles, og hvor store mengder ny elektrisk kraft mener statsråden at de enkelte tiltakene fra Regjeringen vil bidra med i et år med normal temperatur og nedbør?»

Svar:

Tilstrekkelig tilgang på energi og en sikker energiforsyning er viktig for folk flest i hverdagen, og for verdiskaping og arbeidsplasser.

Regjeringens strategi for å oppnå en sikker og god energiforsyning er nedfelt i Soria Moria-erklæringen. Regjeringen vil legge til rette for økt kraftproduksjon ved en aktiv satsning på nye miljøvennlige energiformer. Dette innebærer blant annet å utnytte potensialet som ligger i opprustning av eksisterende vannkraftverk og å stimulere til utbygging av små-, mini-, og mikrokraftverk. Norge har også et stort potensial for nye fornybare energikilder som vind, bioenergi, sol, bølge og tidevannskraft. Gjennom økte mål for energiomleggingen som skjer i regi av Enova, vil Regjeringen legge til rette for en større utnyttelse av disse ressursene. Regjeringen vil også legge til rette for økt miljøvennlig bruk av naturgass. Det er i tillegg viktig å fortsette arbeidet med å bedre overføringskapasiteten i Norge.

I vannkraftlandet Norge er det spesielt år med lite tilsig til magasinene som er utfordringen. Det er derfor viktig med en variert produksjon. Økt produksjon basert på ulike ressurser, sammen med en styrket satsning på energieffektivisering og et fortsatt arbeid med å utbedre kraftnettet, vil bidra til å bedre kraftbalansen i Norge og sørge for et sikrere, mer variert og miljøvennlig kraftsystem.

SPØRSMÅL NR. 57

Innlevert 25. oktober 2005 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 31. oktober 2005 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Fiskeriministeren har i en pressemelding 20. oktober 2005 varslet at det skal nedsettes et bredt sammensatt hurtigarbeidende offentlig utvalg som skal gjennomgå eksisterende nødvendige strukturtiltak for fiskeriflåten. Mens utvalgets arbeid pågår, vil dagens strukturtiltak "fryses". Mange innenfor fiskeriflåten er nå i en struktureringsprosess, og de store verdiene som er i omløp berører mange eiere og selskaper, og en "frysing" av dagen ordning skaper frustrasjon og usikkerhet.

Når vil utvalgets arbeid være avsluttet?»

Svar:

Strukturpolitikken overfor fiskeflåten har vært gjenstand for politisk behandling ved flere anledninger de siste tiårene, og har vært utformet med støtte av et bredt politisk flertall. Dette er viktig for å sikre den stabilitet som næringen har behov for i de politiske rammebetingelsene.

Noen av de endringene som har vært gjort de senere år, har imidlertid ikke hatt tilsvarende bred politisk støtte. De tre regjeringspartiene ønsker å foreta en gjennomgang av strukturtiltakene for å legge grunnlaget for en strukturpolitikk som det kan samles bred enighet om.

Den bebudede utredningen skal danne grunnlaget for strukturpolitikken i de kommende årene. Det er derfor viktig for Regjeringen at utredningen er utførlig og solid, slik at den vil være et godt grunnlag for den videre politikken. Det vil tas hensyn til dette ved utarbeiding av endelig mandat og prosess for utvalget som skal gjennomføre utredningen.

Regjeringen vil i løpet av kort tid ta stilling til den videre prosessen. Man vil da også ta stilling til tidsfristen for utvalgets arbeid.

SPØRSMÅL NR. 58

Innlevert 25. oktober 2005 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 2. november 2005 av likestillings- og forbrukerminister Karita Bekkemellem

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til å yte supplerende økonomisk støtte til de lokale prosjektene som er nevnt på bakgrunn av den overføringskunnskapen disse kan gi hvis man lykkes i arbeidet, på hvilken måte vil statsråden sikre denne kunnskapen, og ser statsråden for seg at erfaringen fra disse lokale tiltakene kan implementeres i en nødvendig ny og oppdatert nasjonal tiltaksplan for unge homofile?»

BEGRUNNELSE:

Da St.meld. nr. 25 (2000-2001) om homofile og lesbiskes levekår og livssituasjon ble behandlet, var det et viktig premiss at blant annet lokale myndigheter skulle følge opp denne med adekvate tiltak på bakgrunn av funnene i denne. Oslo kommune vedtok nylig at det skal utarbeides en egen handlingsplan mot diskriminering av lesbiske og homofile. I etterkant av dette har Akershus fylkeskommune kommet på banen og arrangerer en egen homopolitisk konferanse den 19. januar 2006, samt fremlegger en egen tiltaksplan for fylkestinget i februar. Dette arbeidet og tiltaksplanen har kommet til i nært samarbeid mellom LLH Oslo/Akershus og Akershus fylkeskommune. Tiltaksplanen vil berøre ulike temaer som rus, mobbing, helse, vold etc. mot og blant unge homofile. Jeg har godt håp om at denne konferansen og tiltaksplanen kan virke banebrytende i arbeidet med å sette homofiles levekår på dagsordenen rundt om i landets fylkeskommuner. At landets to største fylker gjennomfører et slikt arbeid er historisk og vil kunne innebære økt fokus og kompetanse blant lærere, helsesøstere, byråkrater, politikere og regionale organisasjoner. Samtidig vil dette arbeidet innebære en form for pilotarbeid som det vil være av nasjonal interesse at lykkes med sikte på kompetanseoverføring også til andre fylker og lokalsamfunn, som ledd i oppfølgingen av St.meld. nr. 25.

Svar:

Jeg er glad for at meldingen om homofile og lesbiskes levekår og livskvalitet fortsatt gir inspirasjon til gode tiltak. Det er spesielt positivt at Oslo og Akershus skal lage handlingsplaner mot diskriminering siden mange lesbiske og homofile bor i og omkring hovedstaden.

Regjeringen vil styrke lesbiske og homofiles rettigheter, støtte homofile og lesbiske i å leve åpent og aktivt motarbeide diskriminering. Dette politiske målet innebærer at vi ønsker å gi økonomisk støtte til prosjekter som ivaretar og forbedrer lesbiske og homofiles levekår og livskvalitet. Jeg kan ikke her i dag love at de prosjektene representanten Dahl refererer til kan innvilges. Eventuelle søknader må behandles på vanlig måte i departementet og vil konkurrere med andre tiltak på det homopolitiske området.

Når det gjelder hvordan en kan sikre kunnskapen fra de kommende prosjektene, vil det avhenge av prosjektenes karakter og hvilke resultater som fremkommer. Departementet benytter all god og etterrettelig kunnskap i politikkutformingen.

Antidiskrimineringsprosjektet er som kjent avsluttet. Det varte i 2 ½ år, og midlene ble i hovedsak brukt til å lønne en egen jurist som arbeidet på heltid med diskrimineringsspørsmål i forhold til lesbiske, homofile og bifile. Prosjektet er nå under evaluering, og jeg vil avvente denne før jeg tar stilling til en nasjonal tiltaksplan for unge homofile.

For øvrig vil jeg vise til at flere lovverk som berører homofiles hverdag, så som arbeidsmiljølovens likebehandlingskapittel og diskrimineringsforbudene i boliglovene (husleieloven, eierseksjonsloven, burettslagslova og bustadsbyggjelagslova), etter 1. januar 2006 vil inngå i det nye Likestillings- og diskrimineringsombudets portefølje for håndheving.

SPØRSMÅL NR. 59

Innlevert 25. oktober 2005 av stortingsrepresentant Petter Løvik

Besvart 1. november 2005 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«Kva for positive verknader hadde den forrige ervervslova som vart avskaffa i 2002, kva kostnader medførte lova for næringslivet og det offentlege, og kva kostnader og positive effektar reknar statsråden med vil oppstå ved å innføre ei ny ervervslov?»

GRUNNGJEVING:

Noreg hadde tidlegare, fram til 2002, ei ervervslov. Det var fleire grunnar til at denne lova vart avskaffa. Frå fleire hald vart det hevda at det neppe var positive verknader på næringsliv og sysselsetting i det heile. Kostnadane som lova medførte for næringslivet var derimot store. Andre land som har hatt liknande lover, har avskaffa desse.

Når både Soria Moria-erklæringa og nærings- og handelsministeren seier at "Regjeringa vil innføre en ny og forsterket ervervslov innenfor EØS-avtalens ramme", må vel dette byggje på kunnskap, eller tru på at dei positive verknadene vil vere langt større enn kostnadane.

Svar:

Regjeringspartia har allereie i Soria Moria-erklæringa varsla at Regjeringa vil arbeide for å innføre ei ny og forsterka ervervslov innanfor rammene av EØS-avtala. Det aktar eg å følgje opp, og eg tek sikte på å leggje fram ei sak for Stortinget i 2006. Der vil vi drøfte grundig dei spørsmåla som stortingsrepresentant Petter Løvik tek opp.

SPØRSMÅL NR. 60

Innlevert 25. oktober 2005 av stortingsrepresentant Børge Brende

Besvart 1. november 2005 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«Næringsministeren har hevdet at den rød-grønne regjeringen har en stor verktøykasse. Ved Elkem Meraker fikk 50 ansatte i går beskjed om at de mister jobben fra 1. november. De har ikke hørt noe fra næringsministeren og beklager det. Mange mener dette er lakmustesten på om den nye regjeringen mener alvor med å stille opp med verktøy for å gjøre norsk industri mer konkurransedyktig.

Hvilke verktøy har næringsministeren tenkt å ta i bruk i forhold til situasjonen ved Meraker?»

Svar:

Jeg er kjent med at Elkem har besluttet å redusere virksomheten ved Elkem Meraker. Elkem har et selvstendig ansvar for å vurdere og foreta forretningsmessige beslutninger knyttet til virksomheten i Meråker.

Reduksjon av Elkems virksomhet i Meråker kan få negative lokale virkninger. Jeg har stor forståelse for de konsekvenser en reduksjon av Elkems virksomhet i Meråker vil ha for de som berøres. Jeg vil derfor følge utviklingen i saken i tiden fremover og har allerede etablert en god dialog med lokale myndigheter i Meråker. Når situasjonen er mer klarlagt i forhold til Elkems planer for virksomheten i Meråker, vil myndighetene, sentralt og regionalt, vurdere bruk av de virkemidler som står til rådighet med sikte på å lette omstillingsprosessen og å legge til rette for vekstkraftig næringsvirksomhet.

SPØRSMÅL NR. 61

Innlevert 26. oktober 2005 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 2. november 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Eieren av en bygård i Oslo sliter med byråkratiet i forbindelse med midlertidig vern av bygården, som er under rehabilitering. Eier må forholde seg til Riksantikvaren og Miljøverndepartementet, etter at saken er oversendt dit. Miljøverndepartementet har avslått anmodninger om møte om saken fra både eier og Huseiernes Landsforbund. Det er ikke i tråd med føringene fra Stortinget i forbindelse med kulturminnemeldingen.

Vil statsråden bidra til at saken kan få en akseptabel løsning og omgjøre avslaget om møter?»

BEGRUNNELSE:

I Oslo har påbegynt rehabilitering av en bygård på Paulus plass 4 vært stoppet på fjerde året pga. midlertidig fredning. Dette til tross for at nødvendige tillatelser til arbeidet var innhentet fra Plan- og bygningsetaten i forkant. Det er søkt om dispensasjoner fra det midlertidige vernet, men eier sliter mot byråkratiet på mange nivå. Eiendommen er i realiteten båndlagt, står tom på grunn av fredningsvedtaket og er en stor økonomisk belastning for eier. Ved behandlingen av kulturminnemeldingen gav Stortinget tydelige føringer om at det skulle være lettere for private eiere av kulturminner å forholde seg til myndighetene, blant annet gjennom forutsigbarhet og reell dialog. Dette er åpenbart ikke fulgt opp i denne saken. Tvert imot har denne saken elementer som, av eier, oppleves som myndighetsmisbruk og brutte løfter fra offentlige myndigheter, og som derfor fordrer en spesiell oppmerksomhet fra politiske myndigheter. Fra merknadene til kulturminnemeldingen, jf. Innst. S. nr. 227 (2004-2005): "De fleste freda kulturminner og kulturmiljøer er i privat eie eller på privat grunn. Komiteen mener derfor det er viktig at myndighetenes krav og forventninger i større grad gjøres forutsigbare for eiere og andre berørte parter. Økt vekt på dialog og redusert saksbehandlingstid i fredningssaker er viktige tiltak. Klargjøring av formål, omfang og konsekvenser for eldre fredninger vil også være nødvendig. Komiteen viser til at private eiere av kulturminner ofte opplever det som tyngende med pålegg, restriksjoner og økonomiske utlegg for å ta vare på kulturminnene. For å ta vare på kulturminnene på en hensiktsmessig og effektiv måte, vil komiteen understreke betydningen av at de som til daglig lever med og har ansvar for det enkelte kulturminnet blir motivert til å ta vare på dette fremover. Komiteen mener det må legges vekt på å finne en bedre balanse mellom de plikter og rettigheter eierne har, slik at de blir motiverte og har mulighet til å ivareta freda og verneverdige bygninger og anlegg. Det må legges opp til bedre dialog mellom eiere og vernemyndigheter, eiernes kompetanse må verdsettes, og det er behov for å gjennomgå de økonomiske tilskuddsordningene. Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, mener at det ved igangsetting av en fredningsprosess bør være obligatorisk at det utføres en utredning som belyser hvordan fredningen påvirker eiers økonomiske situasjon og fremtidig næringsutøvelse og kulturminnets fremtidige ressursbehov." Det bemerkes at en utredning i tråd med merknaden ovenfor, ikke er etterkommet i denne saken, til tross for gjentatte krav fra eiers side.

Svar:

Paulus plass 4 ligger innenfor et område som er foreslått fredet som kulturmiljø etter kulturminneloven § 20, "Birkelunden kulturmiljø". Forslag til kulturmiljøfredninger foreberedes av Riksantikvaren som oversender saken til Miljøverndepartementet når denne er ferdig utredet. Vedtak om kulturmiljøfredning fattes av Kongen i statsråd. Fredningssaken er ikke oversendt departementet. Jeg kan derfor ikke gå inn i en konkret vurdering av de forhold som er tatt opp i spørsmålet eller kommentere disse på annen måte. Etter at saken er mottatt vil departementet på vanlig måte vurdere sakens opplysning og behandling i forhold til de krav loven stiller. Paulus plass 4 ble midlertidig fredet 9. november 2001 for å hindre loftsutbygging i strid med intensjonene i fredningen. Miljøverndepartementet har behandlet klage vedrørende den midlertidige fredningen. Vedtaket ble opprettholdt i departementets vedtak av 5. oktober 2005. Departementet har også til behandling klage vedrørende dispensasjon fra fredningen på samme eiendom. Både Riksantikvaren og departementet har hatt omfattende kontakt med eier i forbindelse med forberedelse og behandling av de to klagesakene. Det er avholdt befaring av eiendommen der både eier og representant for Huseiernes Landsforbund deltok. Klage på den midlertidige fredningen er forsvarlig utredet og behandlet i samsvar med forvaltningslovens bestemmelser. Departementet har under sluttbehandling klage på vedtak om å nekte dispensasjon fra den midlertidige fredningen. Jeg vil derfor ikke kommentere behandlingen av denne saken nærmere nå. Behov for møte vil bli vurdert som ledd i behandlingen av saken.

SPØRSMÅL NR. 62

Innlevert 26. oktober 2005 av stortingsrepresentant Laila Dåvøy

Besvart 9. november 2005 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Kan helse- og omsorgsministeren forsikre at sykehusene nå har en praksis i henhold til loven, slik at både det døde fosteret/barnet og foreldrene behandles med respekt og verdighet?»

BEGRUNNELSE:

Det er i de senere år blitt økt oppmerksomhet og kunnskap omkring sorgreaksjoner etter dødfødsler og svangerskapsavbrudd. Man har derfor i større grad sett betydningen av hensiktsmessige og verdige ritualer etter dødfødsler og svangerskapsavbrudd. Som vi så belyst på Dokument 2 på TV2 mandag 24. oktober er dette et forhold som trenger myndighetenes fokus.

I henhold til gravferdsloven skal dødfødte barn sikres respektfull og ensartet håndtering. Ved dødfødsel etter 22. svangerskapsuke har dødfødte barn rett til en grav i den kommunen moren er bosatt.

Svar:

Under henvisning til den senere tids oppmerksomhet og kunnskap omkring sorgreaksjoner etter dødfødsler og svangerskapsavbrudd, peker representanten Dåvøy på betydningen av hensiktsmessige og verdige ritualer ved dødfødsler og svangerskapsavbrudd. Det er helt klart at man skal opptre verdig og respektfullt i slike situasjoner. Jeg synes det er beklagelig at det tidligere har vært en uklar praksis som kan ha blitt oppfattet som uverdig og svært belastende for de par som har blitt berørt. Når det gjelder dødfødte barn, følger det av lov 7. juni 1996 nr. 32 om kirkegårder, kremasjon og gravferd (gravferdsloven) § 6 at dødfødte barn har rett til egen grav. Vi har ingen grunn til å tro at praksis i dag avviker fra prinsippet om at dødfødte barn skal håndteres med respekt og verdighet på lik linje med andre avdøde personer. Videre ble det i St.meld. nr. 19 (2000-2001) foreslått retningslinjer for å sikre en verdig og respektfull håndtering av aborterte fostre, samt å sørge for en ensartet praksis. På bakgrunn av stortingsmeldingen utformet Statens helsetilsyn et rundskriv til landets sykehus (IK-9/2001). Det ble samtidig laget et informasjonsskriv til kvinner som får utført svangerskapsavbrudd etter 12. svangerskapsuke. Retningslinjene gjelder for alle aborterte fostre inntil 22 fullgåtte uker.

Ved svangerskapsavbrudd etter 22. svangerskapsuke gjelder reglene i gravferdsloven. Ved svangerskapsavbrudd etter 12. uke er praksis at fosteret settes ned anonymisert på en kirkegård. Kvinnen står fritt til å velge en avskjedsseremoni eller begravelse av fosteret dersom hun ønsker det. Både når det gjelder dødfødte barn og aborterte fostre skal det legges stor vekt på hva foreldrene eller kvinnen ønsker.

Statens helsetilsyn har i nevnte rundskriv understreket at retningslinjene og informasjonsskrivet til kvinnen bør innarbeides i sykehusenes internkontrollsystemer. For å forsikre meg om at regelverket og retningslinjene er kjent og blir etterlevd, har jeg sendt et brev til de regionale helseforetakene og presisert hvilken praksis vi i dag har for håndtering av dødfødte barn og aborterte fostre.

SPØRSMÅL NR. 63

Innlevert 26. oktober 2005 av stortingsrepresentant Åge Starheim

Besvart 2. november 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Eg viser til skriftleg spørsmål nr. 7 (2005-2006). I saka om Kalde-Kari har motstanden mot prosjektet hatt sin bakgrunn i bruk av helikopter med tilhøyrande støy. Eg er kjend med at initiativtakarane no vurderer å endre sine planer, der det skal nyttast gondolbane for å frakte turistane til og frå nasjonalparkgrensa, i staden for helikopter. Dette vil skje lydlaust og brukast svært liten energi.

Kan statsråden vere villig til å revurdere sitt avslag på prosjektet basert på ei slik miljøvenleg transportløysing?»

Svar:

Miljøverndepartementet vedtok 20. oktober 2005 å ikke stadfeste reguleringsplanen for prosjekt Kalda-Kari. Planen gjaldt landingsplass for helikopter og servicebygg inntil Jostedalsbreen nasjonalpark. Miljøverndepartementet var kjent med planer om gondolbane etter at tiltakshaveren Asbjørn Nes hadde opplyst om det i en telefonsamtale før vedtaket ble truffet. Reguleringsplanen departementet hadde til behandling gjaldt helikopterlandingsplass og ikke gondolbane, og disse opplysningene hadde derfor ingen betydning for avgjørelsen av saken. Spørsmålet om gondolbane er ikke behandlet av Miljøverndepartementet. Miljøkonsekvensene av et eventuelt slikt prosjekt må vurderes ut fra de samme kriteriene som forrige prosjekt.

SPØRSMÅL NR. 64

Innlevert 26. oktober 2005 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 31. oktober 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Ser ikke justisministeren verdien av å fullføre prøveprosjektet med fangetransport i regi av andre enn politiet, og ser justisministeren at dette kan bidra til å frigjøre ressurser til annet viktig arbeid som krever politifaglig kompetanse?»

BEGRUNNELSE:

Dersom transport av fanger kan utføres av andre enn personer med treårig høyskoleutdanning, vil dette kunne bidra til å frigjøre politiressurser til andre viktige politifaglige oppgaver.

De siste fire årene har Samarbeidsregjeringen derfor gjennomført en rekke tiltak som skal bidra til en effektivisering av transport og fremstillinger av fanger, oppgaver som i dag kun utføres av polititjenestefolk. Et av de påbegynte tiltakene er et prøveprosjekt med privat fangetransport. I Samarbeidsregjeringens forslag til statsbudsjett legges det opp til at tiltakene skal videreføres i 2006, med en etterfølgende evaluering for å se hvilke gevinster dette har gitt.

Den rød-grønne regjeringen sier i sin regjeringserklæring at den vil avvikle forsøksordningen med privat fangetransport. Samtidig står det at Regjeringen vil gjennomgå ordningen med fangetransport for å frigjøre ressurser for politiet.

Svar:

Regjeringen er prinsipielt imot å konkurranseutsette oppgaver som innebærer tvangsutøvelse. Rettshåndhevelse og maktanvendelse skal også i fremtiden forbeholdes politiet og fengselsvesenet. Ordningen hvor transporter og fremstillinger blir utført av en privat aktør vil derfor bli avviklet så snart det er praktisk mulig.

Jeg er svært opptatt av å utnytte kompetansen og ressursene i politi- og lensmannsetaten på en måte som tjener publikum best mulig. Den politifaglige kompetansen skal utnyttes til oppgaver som krever slik kompetanse. Der dette er formålstjenlig vil derfor oppgaver bli overført til personell med annen utdannelse.

Jeg vil vurdere ordningen med fangetransporter med sikte på et bedre samarbeid innenfor politiet og fengselsvesenet, som sikrer at ressursene utnyttes effektivt. Som et ledd i dette tar jeg også sikte på å videreutvikle ordningen med arrestforvarere.

For øvrig vil jeg nevne at på Østlandet pågår det et samarbeid mellom fengselsvesenet og politiet for å kunne utnytte etatenes ressurser på en bedre måte når det gjelder fangetransporter. I Oslo politidistrikt er det i høst ansatt 20 nye arrestforvarere til fangetransporter. Dette frigjør politiutdannet personell til patruljetjeneste. Jeg vil følge opp disse og andre tiltak med sikte på en best mulig kompetanse- og ressursutnyttelse.

SPØRSMÅL NR. 65

Innlevert 26. oktober 2005 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl
Besvart 2. november 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at offentlighetsloven skjerpes slik at innsynsretten i selvstendige rettssubjekter som det offentlige har dominerende innflytelse over, utvides sammenliknet med gjeldende rett, med sikte på at korrupsjon og uheldige forhold som blant annet har blitt avdekket i forbindelse med avsløringene rundt RA2/NRV kan forebygges, ved at Stortinget umiddelbart inviteres til å fatte nødvendige lovendringer?»

BEGRUNNELSE:

I pakt med at både kommunale og statlige myndigheter organiserer større deler av sin virksomhet gjennom etablering av selvstendige rettssubjekter som aksjeselskaper og interkommunale selskaper, har det oppstått nye konfliktlinjer i forhold til offentlighetens rett til å kreve innsyn i slike selskapers virksomhet. Utgangspunktet etter gjeldende rett er at denne type selvstendige rettssubjekt ikke omfattes av offentlighetslovgivningen. Denne type virksomhet kan likevel omfattes av offentlighetsloven etter en helhetsvurdering. Ved denne vurderingen skal det blant annet legges vekt på virksomhetens art, om virksomheten har faktisk eller rettslig monopol, graden av politisk styring mv. I tillegg gir gjeldende offentlighetslov Kongen i statsråd hjemmel til å utferdige forskrift som innebærer at visse rettssubjekter skal likestilles med forvaltningsorgan etter loven. I forslaget til ny offentlighetslov, jf. Ot.prp. nr. 102 (2004-2005) og Ot.prp. nr. 9 (2005-2006), legges det opp til en nødvendig skjerping av offentlighetskravet i forhold til denne type rettssubjekter. Der hvor stat eller kommune direkte eller indirekte har en eierandel på over 50 pst., eller har rett til å peke ut halvparten av medlemmene med stemmerett i rettssubjektets øverste organ, gis offentligheten økt innsyn. I lys av avsløringene knyttet til de interkommunale selskapene RA2/Nedre Romerike vannverk mfl. viser det seg at offentlighetens kontrollbehov i forhold til disse selskapene er påtrengende. I forbindelse med regjeringsskiftet håper jeg at dette viktige arbeidet ikke stopper opp ved at man f.eks. trekker tilbake lovforslaget, men heller eventuelt skjerper kravene til innsyn gjennom dialog med Stortinget. Dette er etter mitt syn nødvendig slik at man raskt kan få på plass et regelverk for innsynsrett, som gjelder uavhengig

av hvordan det offentlige organiserer sin virksomhet gjennom etablering av selvstendige rettssubjekter, og som reelt sett må regnes som en del av det offentlige.

Svar:

Den klare hovedregelen etter § 1 i gjeldende offentlighetslov vil være at loven ikke gjelder for virksomheter som er organisert som selvstendige rettssubjekter (f.eks. aksjeselskaper og stiftelser), selv om det offentlige gjennom eierskap eller på annen måte har en dominerende innflytelse over virksomheten. Etter gjeldende lov er det likevel lagt til grunn at et selvstendig rettssubjekt, kan være omfattet av loven etter en helhetsvurdering der en rekke momenter inngår. Dette representerer imidlertid et begrenset unntak fra hovedregelen, og grensene for når et selvstendig rettssubjekt kan anses omfattet av loven etter en slik helhetsvurdering fremstår som uklare. I forslaget til ny offentlighetslov fra regjeringen Bondevik II (Ot.prp. nr. 102 (2004-2005) Om lov om rett til innsyn i dokument i offentleg verksemd (offentleglova)), legges det opp til at lovens virkeområde skal utvides i forhold til selvstendige rettssubjekter som det offentlige har en dominerende innflytelse over, jf. lovutkastet § 2. Etter forslaget vil loven gjelde for selvstendige rettssubjekter hvor stat eller kommune har en dominerende innflytelse ved at de: - har en eierandel som gir mer enn halvparten av stemmene i det øverste organet i rettssubjektet, eller - har rett til å velge mer enn halvparten av medlemmene med stemmerett i det øverste organet Dette vil innebære at lovens virkeområde utvides i vesentlig grad, og at organisasjonsformen ikke lenger vil være avgjørende for hvorvidt allmennheten har rett til innsyn eller ikke. Forslaget innebærer også at det blir enklere å avgjøre når et selvstendig rettssubjekt er omfattet av loven. For å ivareta at det skal skilles mellom forvaltningsvirksomhet og forretningsvirksomhet, skal loven etter forslaget ikke gjelde for selvstendige rettssubjekter som driver næringsvirksomhet på samme vilkår som og i direkte konkurranse med private (f.eks. Statoil ASA). Gjennom forskrift kan virksomheter også holdes utenfor lovens virkeområde dersom det anses nødvendig ut fra virksomhetens art, konkurransesituasjonen eller andre særlige forhold. Regjeringen Bondevik II gjenfremsatte Ot.prp. nr. 102 (2004-2005) ved Ot.prp. nr. 9 (2005-2006) før den gikk av. Regjeringen vil snart komme tilbake til hvordan den vil forholde seg til denne proposisjonen. Jeg vil imidlertid allerede nå understreke at jeg ser behov for å utvide offentlighetslovens virkeområde i

forhold til selvstendige rettssubjekter som det offentlige har dominerende innflytelse over for å motvirke at omorganiseringer i det offentlige faktisk fører til mindre innsynsrett for allmennheten. Etter en foreløpig vurdering av forslaget i Ot.prp. nr. 102 (2004-2005), mener jeg at dette vil gi en fornuftig og balansert avgrensning av virkeområdet i forhold til selvstendige rettssubjekter som det offentlige har en dominerende innflytelse over.

SPØRSMÅL NR. 66

Innlevert 26. oktober 2005 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 3. november 2005 av fornyelsesminister Heidi Grande Røys

Spørsmål:

«Vil Regjeringen heve terskelverdien for anbudskonkurranse ved offentlige innkjøp fra dagens 500 000 kr opp mot EU-nivået på 1,8 mill. kr?»

BEGRUNNELSE:

Samarbeidsregjeringen økte 9. september terskelverdien for anbudskonkurranse ved offentlige innkjøp fra 200 000 til 500 000 kr. Terskelverdien i Norge er lavere enn minimumskravet i EU blant annet som følge av stort omfang av mindre innkjøp fra kommunesektoren og et stort omfang av små og mellomstore bedrifter som er leverandører til slike innkjøp. Økningen av grensen til 500 000 kr kombinert med krav til offentliggjøring av oppdrag over 100 000 kr var basert på en vurdering av kostnader og byråkrati ved anbudsutsettelse på en den ene siden, og hensynet til rettferdig konkurranse, åpenhet og effektiv ressursutnyttelse på den andre siden.

I Soria Moria-erklæringen står det uten forbehold at Regjeringen vil øke terskelverdien for anbudskonkurranse ved offentlige innkjøp opp mot EU-nivå, som er på 1,8 mill. kr.

En økning av grensen til 1,8 mill. kr vil innebære at nesten alle kommunale innkjøp vil skje uten anbud, mens dagens grense på 500 000 kr innebærer at en stor andel av innkjøpene skjer gjennom bruk av anbud.

I Aftenposten 25. oktober uttaler Fornyelsesdepartementet ved statssekretær Wenche Lyngholm at Regjeringen likevel ikke har besluttet å øke terskelverdien, men vil vurdere konsekvensene av den endringen som Samarbeidsregjeringen gjorde 9. september hvor terskelverdien ble satt til 500 000 kr.

Kommunesektoren har en fortløpende innkjøpsaktivitet av meget stort omfang. Fastsettelse av terskelverdier for anbud vil ha stor betydning for hvordan disse innkjøpene skal bli gjennomført. Det er derfor behov for avklaring av om regjeringserklæringens punkt på dette felt står fast, eller om spørsmålet blir gjenstand for en ny vurdering hvor konklusjonen kan avvike betydelig fra målet om å øke terskelverdien til 1,8 mill. kr.

Svar:

I arbeidet med å lage et nytt regelverk om offentlige anskaffelser har det vært et mål å forenkle og forbedre dagens regler, og dette målet har jeg tenkt å videreføre. Det offentlige bruker nærmere 240 mrd. kr i året på ulike anskaffelser, noe som tilsvarer over 15 pst. av BNP. Jeg er opptatt av at fellesskapets ressurser brukes på en god måte, og at vi får mest mulig velferd til innbyggerne igjen for dem. Som stortingsrepresentanten Hansen peker på, må det foretas en avveining mellom hensynet til effektiv ressursbruk og hensynet til rettferdig konkurranse og åpenhet ved utarbeidelse av nytt regelverk.

Ifølge dagens regler må alle offentlige anskaffelser over 500 000 kr legges ut på anbud. Dette beløpet ble hevet fra 200 000 kr senest i høst, som resultat av en grundig høringsrunde. Regjeringspartiene har i Soria Moria-erklæringen sagt at vi skal heve denne terskelverdien opp mot EU-nivå. Nivået på den nasjonale terskelverdien kan ikke vurderes isolert. Hvilke regler vi ønsker å ha både under og over denne terskelen er minst like viktig. Nivået på terskelverdien må derfor sees i sammenheng med andre endringer i reglene om offentlige anskaffelser. Den forrige regjeringen sendte tidligere i høst ut et forslag om å innføre en forenklet kunngjøringsplikt for anskaffelser over 100 000 kr.

Jeg er opptatt av at vi skal ha en ryddig prosess og forsvarlig saksbehandling. Jeg vil derfor vente med å ta stilling til ny terskelverdi og andre viktige deler av regelverket, til høringsfristen for den forenklete kunngjøringsplikten for anskaffelser under nasjonal terskelverdi er ute 8. november 2005. Først da vil vi få et fullstendig bilde og kunne ta helhetlige og gode beslutninger.

SPØRSMÅL NR. 67

Innlevert 26. oktober 2005 av stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo

Besvart 4. november 2005 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Hvilke tiltak gjennomfører Regjeringen som ledd i å beskytte befolkningen mot mulig smitte med fugleinfluensa?»

Svar:

Bakgrunn

En pandemisk influensa er en verdensomspennende epidemi som kan være farligere og smitte flere enn det viruset som gir de årlige vinterinfluensaene. En pandemisk influensa kan få omfattende helsemessige og samfunnsmessige skadevirkninger. Fugleinfluensaviruset H5N1 som har spredd seg blant tamme fugler og villfugl i Sørøst-Asia og som de siste ukene har forekommet i Russland, Romania, Tyrkia, Kroatia og ett tilfelle i karantene i England, er en fuglesykdom. Sykdommen rammer i sjeldne tilfeller mennesker, og det er ikke med sikkerhet påvist smitte fra menneske til menneske. Trusselscenariet er at en person smittes både av fugleinfluensavirus og vanlig vinterinfluensavirus, og at det deretter skjer en utveksling av genmateriale mellom de to virusvariantene. Dette kan føre til utvikling av et virus som smitter mellom mennesker og kan utløse en influensapandemi. Potensialet for slik virusutvikling er størst i asiatiske land med stort innslag av utendørs hold av svin og fjørfe og stor befolkningstetthet. En pandemi kan også ha utgangspunkt i helt andre virus enn fugleinfluensavirus. Gjennom de siste 150 årene har pandemier oppstått i en syklus på 30-40 år. Siste pandemi var i 1968. Alle pandemiene har ført til økt dødelighet i forhold til hva den vanlige sesonginfluensaen medfører. Under "spanskesyken" var det en dødelighet på 1-2 pst. av de som ble smittet.

Forebyggende tiltak mot fugleinfluensa og influensa hos mennesker

Lovverket gir tilstrekkelige hjemler til nødvendige tiltak både overfor dyr og mennesker.

Det samarbeides nært mellom aktuelle myndigheter og fagorganer som Mattilsynet, Sosial- og helsedirektoratet, Veterinærinstituttet og Nasjonalt folkehelseinstitutt. Tiltak overfor villfugl vil også kreve samhandling med Direktoratet for naturforvaltning. Det er et omfattende internasjonalt samarbeid i regi av EU/EØS, WHO, FAO (Food and Agriculture Organisation), OIE (World Organisation for Animal Health), Verdensbanken og også under Nordisk Ministerråd (NMR). Norge deltar fullt ut i de internasjonale varslingssystemene og i EUs ekspertgrupper og smittevernbyrå. I november 2005 vil Norge delta i en pandemiøvelse i regi av EU. I tillegg samarbeider nå de nordiske landene i regi av NMR med å utrede muligheten for en felles nordisk produksjon av en fremtidig influensavaksine.

Forebyggende tiltak mot dyresykdommen fugleinfluensa

Det er iverksatt følgende tiltak på dyrehelsesiden.

- Mattilsynet har iverksatt overvåking av ville svømme- og vadefugler og ville fugler med observert dødelighet.
- Mattilsynet har skjerpet tilsyn med risikofaktorer, også i samarbeid med Tolletaten.
- Landbruks- og matdepartementet har innført forbud mot å ha fjørfe og andre eide fugler utendørs i 11 fylker som vurderes mest utsatt i forhold til trekkruter, samt forbud mot fjørfeutstillinger.
- Det er aktuelt å utvide overvåkingen til også å omfatte frittgående fjørfe, hobbyhøns og ev. det ordinære kommersielle fjørfeholdet.
- Beredskapsplanene for håndtering av fugleinfluensa videreutvikles.

For å forebygge tiltak mot spredning av fugleinfluensa direkte fra fugl til menneske er det utarbeidet veiledning for å hindre smitte fra dyr til menneske, samt veiledning til reisende i risikoområder i utlandet.

Forebyggende tiltak mot utvikling av en influensapandemi

Norge er generelt godt forberedt med god helseberedskap, men en influensapandemi kan bety en stor samfunnstrussel. Det er iverksatt følgende tiltak på folkehelsesiden:

- Helsemyndighetene har en pandemiplan som klargjør ansvar og tiltak, og som oppdateres jevnlig. Helse- og omsorgsdepartementet har opprettet en rådgivende pandemikomité med relevante aktører som skal gi departementet råd.
- Det er iverksatt intensivert overvåkning nasjonalt og internasjonalt for å oppdage utbrudd tidlig.
- Helsemyndighetene har lager av 1,4 mill. behandlingskurer Tamiflu som demper influensasymptomene, og anskaffer også medisiner til forebyggende beskyttelse av ca. 300 000 perso-

ner. Størrelsen på lageret er i samsvar med råd fra WHO og antas å dekke de som vil bli syke i en eventuell første fase av en pandemi i Norge.
- Helsemyndighetene har videre avtale med en nederlandsk legemiddelprodusent om prioritert levering av 4 mill. doser fremtidig vaksine. Vaksinen kan først utvikles når type virus er kjent. Av produksjonstekniske årsaker kan den derfor tidligst foreligge 4-6 måneder etter at pandemiviruset har oppstått.
- Det arbeides med å tilrettelegge for et godt system for massevaksinasjon gjennom å øke vaksinedekningen hos eldre og utsatte grupper.
- Fagmyndighetene samarbeider tett med Utenriksdepartementet for å sikre norske borgere i utlandet de tjenester de måtte ha krav på eller behov for ut fra en helsefaglig vurdering.
- Det arbeides med å utrede hvordan Norge kan bistå berørte land som har utbrudd av fugleinfluensavirus og hva slags tjenester som kan være aktuelle.

De forebyggende tiltakene både innen dyrehelse og folkehelse vil kontinuerlig bli vurdert avhengig av trusselbildet. Den største utfordringen i dag synes å være å motvirke unødig frykt i befolkningen, og informasjonstiltak står derfor sentralt i det videre arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 68

Innlevert 26. oktober 2005 av stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo

Besvart 3. november 2005 av likestillings- og forbrukerminister Karita Bekkemellem

Spørsmål:

«Regjeringen har som mål å ivareta likestillingsperspektivet på en balansert måte. Ett perspektiv er kravet til kjønnsbalanse, men et annet er kravet til at personer med minoritetsbakgrunn også skal være representert på regjeringsnivå.

Hvordan vil statsråden bidra til å sikre så vel en god balanse mellom kjønnene, og at personer med minoritetsbakgrunn er representert i regjeringsapparatet?»

Svar:

Totalt i regjeringsapparatet er det nå 80 statsråder, statssekretærer og politiske rådgivere. Det er 40 kvinner og 40 menn, det vil si en unik kvinnerepresentasjon i et regjeringsapparat både historisk sett og i verdenssammenheng. Av de 19 statsrådene er 10 menn og 9 kvinner. Ingen annen norsk regjering har hatt flere kvinnelige statsråder, og det er ikke mulig å få til en bedre kjønnsbalanse enn det flertallsregjeringen har. Av de 61 politiske medarbeiderne er 31 kvinner og 30 menn. 19 av de 42 statssekretærene er kvinner, noe som gir en kvinneandel på 45,2 pst. Ingen annen norsk regjering har hatt tilsvarende høy kvinneandel blant statssekretærene. Til sammenligning hadde regjeringen Bondevik I 18,8 pst., regjeringen Stoltenberg I 39,4 pst. og regjeringen Bondevik II 31,6 pst. For øvrig gjenspeiler regjeringsapparatet etter min mening det mangfoldet vi finner i det norske samfunnet. Jeg er glad for å delta i den mest likestilte regjering noensinne.

SPØRSMÅL NR. 69

Innlevert 27. oktober 2005 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 2. november 2005 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«Polske anbudsdokumenter for veimerking, utgitt av "Ministry of Infrastructure", direktegodkjenner kun materialer med opprinnelse fra EU, Kypros, Malta og Tyrkia. Dette anbudsdokumentet ligger til grunn i de fleste store veiprosjekt i Polen, og kan bety at flere norske bedrifter som leverer produkter på dette markedet kan bli utestengt fra å produsere til Polen.

Vil næringsministeren, bl.a. gjennom bruk av EØS-avtalen, kunne bistå i denne saken for at firmaer som produserer i Norge skal kunne levere til Polen?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har blitt kontaktet av et firma i Moss, Cleanosol AS, tidligere Nor-Skilt, som siden 1997 har eksportert veimerkematerialer til Polen. De har tatt opp en problemstilling de har møtt som jeg håper Næringsministeren har anledning til å se på, og se om det er mulig at Regjeringen kan bistå gjennom vår EØS-avtale for å få gjort noe med problemene. Bedriften har hele tiden hatt et datterselskap i aktivitet fra Gdynia. De har hatt stor suksess og betydelig

framgang. Siden 12. februar 2004 har bedriften vært eid av svenske Cleanosol AB og eksportert til Polen vekselvis fra Norge og Sverige. For kort tid siden fikk Cleanosol AS vite at polske anbudsdokumenter for veimerking, utgitt av "Ministry of Infrastructure", kun direktegodkjenner materialer med opprinnelse fra EU, Kypros, Malta eller Tyrkia. Dette anbudsdokumentet ligger til grunn i de fleste store veiprosjekt i Polen, og dette kan bety at denne bedriften og andre norske bedrifter som leverer produkter på dette markedet kan bli utestengt fra å produsere til Polen. Gjennom EØS-avtalen har Norge åpning for rettigheter i det indre marked, og det er å håpe at man nettopp gjennom denne avtalen kan bistå i denne saken for at firmaer som produserer produkter i Norge skal kunne levere til Polen. Det kan da bl.a. vises til at Tyrkia, Malta og Kypros gjennom anbudsbetingelsene har bedre muligheter enn oss. Nevnte bedrift trenger hjelp til å klarere sine legale forhold vis-à-vis Polen med tanke på eksport av veimerkematerialer. Dette kan også være av stor interesse for andre norske firmaer innenfor samme marked.

Kopi av anbudsdokumentet kan fremskaffes hvis ønskelig.

På forhånd takk.

Svar:

EØS-avtalen medfører at Norge er del av det indre marked og at Norge skal behandles likt med de øvrige EØS-landene. Ut fra de opplysninger som følger spørsmålet er det imidlertid vanskelig å kunne svare sikkert på hvilke konkrete regler i EØS-avtalen Cleanosol AS kan påberope seg. EØS-avtalen har regler om fri bevegelse av varer. Disse reglene inneholder forbud mot å hindre handelen med varer mellom samtlige EØS-land. Dersom anbudsdokumentene for veimerking gitt av "Ministry of Infrastructure" i realiteten innebærer en hindring for norsk eksport av materialer til Polen, er dette en sak som hører inn under Nærings- og handelsdepartementets ansvarsområde. Et annet sett av regler i EØS-avtalen er innkjøpsreglene som regulerer offentlige innkjøp og som bl.a. stiller nærmere vilkår for når offentlige innkjøp må ut på anbud. Innkjøpsregelverket sorterer under Moderniseringsdepartementet. Dersom en kommer fram til at praksisen til polske myndigheter er i strid med EØS-avtalen kan Polen klages inn for Europakommisjonen. Dette kan føre til en tidkrevende prosess. Jeg går inn for at vi heller først forsøker å løse saken i SOLVIT. SOLVIT er et nettverk mellom EØS-landene som uformelt og raskt bistår privatpersoner og bedrifter som møter problemer i forhold til myndigheter i et EØS-land. SOLVIT har vist seg å være et svært effektivt nettverk. Fristen for å løse en sak er 10 uker. Tjenesten er gratis. Det norske SOLVIT-senteret ligger i Nærings- og handelsdepartementet. Det er SOLVIT-sentre i alle de 28 EØS-landene. Jeg har bedt SOLVIT-senteret om å ta kontakt med Cleanosol AS for å få mer informasjon om problemet. Det norske SOLVIT-senteret vil deretter kontakte det polske SOLVIT-senteret for å forsøke å finne en løsning. Vi vil om nødvendig konsultere andre relevante myndigheter, herunder Moderniseringsdepartementet, i prosessen.

SPØRSMÅL NR. 70

Innlevert 27. oktober 2005 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 3. november 2005 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«I forbindelse med naturkatastrofen i områdene i Pakistan og India så bevilger staten penger til nødhjelp. Men like viktig som økonomisk nødhjelp kan også være å bistå med materiell, personell osv.

Vil forsvarsministeren ta initiativ til at man benytter f.eks. 720 skvadronen på Rygge til bistand i den situasjonen som har oppstått i nevnte land?»

BEGRUNNELSE:

På Rygge militære flystasjon har vi i dag et helikoptermiljø, som bl.a. i forbindelse med tsunamika

tastrofen i Asia var varslet at de ville bli benyttet som bistand i det nødhjelpsarbeidet som skulle gjøres. På grunn av at det ble satt inn nok helikoptre fra andre land trengte man allikevel ikke bistanden fra 720 skvadronen på Rygge den gangen. 720 skvadronen på Rygge kan hjelpe til med å fly syke og sårede, fly mat og medisiner og nødhjelp. Etter opplysninger undertegnede har fremskaffet, så har skvadronen trent og øvd og har kapasitet på 4-6 helikoptre med tilstrekkelig verktøy, utstyr, deler, og mannskap i løpet av få dager i krisesituasjoner. Materiell er delvis pakket klart. Når vi nå igjen har fått en naturkatastrofe, så vil det være naturlig at norske myndigheter vurderer om vi har materiell og mannskap vi kan sette inn i disse områdene, hvis det er ønsket fra de land som er rammet.

Svar:

Jordskjelvet har forårsaket store materielle skader og mange menneskeliv er gått tapt, spesielt i Pakistan. En av de største utfordringene for å avhjelpe den vanskelige situasjonen, er å bringe nødhjelp til de utsatte områdene i fjellene nord i Pakistan. Til dette etterspørres tunge transporthelikoptre. Per 30. oktober er det 117 helikoptre fra NATO, FN, Pakistan og andre nasjoner som bidrar til denne transporten. Stortinget bevilget nylig 180 mill. kr ekstra til nødhjelpsarbeidet i Pakistan, jf. Innst. S. nr. 5 (2005-2006). I tillegg har Forsvaret donert en del utstyr (ca. 70 store telt, 1 000 tepper og 170 soveposer) til Pakistan. NATO opererer en luftbro til Pakistan for å frakte nødhjelp til området. Norge har her bidratt med 10 mill. kr. Så langt har NATO, i et godt samarbeid med FN, sendt inn 41 fly med 766 tonn nødhjelp. Når det gjelder spørsmålet om bruk av 720 skvadronen på Rygge, består avdelingen av helikoptre som har mindre kapasitet enn det som er etterspurt av NATO i denne operasjonen. Det er derfor ikke aktuelt å benytte skvadronen til disse oppdragene.

SPØRSMÅL NR. 71

Innlevert 28. oktober 2005 av stortingsrepresentant Ola T. Lånke

Besvart 9. november 2005 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Hva mener kunnskapsministeren vil være det viktigste virkemiddelet for å gjøre skolen enda bedre?»

BEGRUNNELSE:

De siste årene har det kommet flere undersøkelser som har vist at det er mye som er bra i skolen, men at det samtidig er nødvendig å foreta endringer for å gjøre skolen enda bedre. Blant annet viser undersøkelser at nærmere 20 pst. av elevene i dag går ut av ungdomsskolen uten tilstrekkelige lese- og skriveferdigheter. Mangel på grunnleggende ferdigheter får konsekvenser for resten av livet. Derfor er det avgjørende å sikre at alle som går ut av ungdomsskolen har fått den kunnskapen som er nødvendig for å fungere i samfunns- og arbeidsliv.

Regjeringen har i sin regjeringsplattform gått inn for å trappe opp lengden på skoledagen på barnetrinnet opp til 28 undervisningstimer i uka. I dag er det 23 timer i uken i 1.-4. klasse, 27 timer i uken i 5.-7.

klasse og 30 timer i uken på ungdomstrinnet. En heving av timetallet vil koste flere hundre millioner kroner. Dette vil derfor bli en stor økonomisk satsning på skolesektoren for Regjeringen. Den forrige regjering fikk flertall i Stortinget for å igangsette kunnskapsløftet. Dette er en reform hvor satsningen ligger på innholdet i skolen, samt en historisk satsning på et kompetanseløft for lærerne på 2-3 mrd. kr.

En prioritering av å øke timetallet i skolen vil kunne gå på bekostning av en satsning på innholdet i skolen og på kompetanseheving for lærerne.

Svar:

Kvaliteten i norsk skole er avhengig av kompetente og profesjonelle lærere og skoleledere, som er sikre i sine fag og i utøvelsen av sitt yrke. Ved behandlingen av St.meld. nr. 30 (2003-2004) Kultur for læring, jf. Innst. S. nr. 268 (2003-2004), gikk Stortinget inn for å "investere i et betydelig kompetanseløft for å realisere de sentrale målsettingene som er varslet". Som oppfølging av dette og i samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene og KS, ble Strategi for kompetanseutvikling 2005-2008 utviklet. Jeg vil videreføre denne satsingen i samsvar med Stortingets intensjoner. Regjeringen vil også videreføre og forsterke hovedlinjene i Kunnskapsløftet.

Vi disponerer ulike virkemidler for å stimulere kvalitetsutviklingen i grunnopplæringen. På sentrale områder som lesing, realfag, fremmedspråk og digital kompetanse er det utviklet nasjonale strategiplaner for å bidra til økt kvalitet i skolen. Det er også satt i gang et program for skoleutvikling som ledes av Utdanningsdirektoratet og et program for praksisrettet forskning og utvikling som ledes av Norges forskningsråd. Disse satsingene blir også ført videre. Det er ikke ett innsatsområde alene som gjør skolen bedre. Jeg vil derfor se på ulike virkemidler og den samlede virkningen av disse for å nå Regjeringens mål om en enda bedre skole.

SPØRSMÅL NR. 72

Innlevert 28. oktober 2005 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 4. november 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Leder av Stortingets justiskomité, Anne Marit Bjørnflaten, uttalte på et møte med Profilgruppen på Finnsnes mandag 26. oktober at det er interessant å bruke det nedlagte militærfortet Rødbergodden til fengsel, og at dette vil bli fulgt opp i budsjettet i form av hastetiltak.

Hvordan vil justisministeren konkret følge opp disse positive uttalelser slik at fengselsprosjektet blir realisert?»

Svar:

Justisdepartementet har i samarbeid med Statsbygg vurdert en rekke tidligere forsvarsanlegg med tanke på en eventuell omgjøring til fengsel. I vurderingen ble det bl.a. lagt vekt på kriminalomsorgens behov for plasser på kort og lang sikt, anleggenes beskaffenhet, behov for investeringer i anleggene og forventet ombyggingstid.

Rødbergodden fort var et av alternativene som inngikk i departements vurdering. Ut fra en samlet vurdering av anleggets beskaffenhet, plassbehov, behov for investeringer, ombyggingskostnader og alternativer konkluderte departementet med at Rødbergodden fort er lite egnet til fengselsformål.

På bakgrunn av departementets vurderinger anser jeg det som mindre aktuelt på nåværende tidspunkt å omgjøre Rødbergodden fort til fengsel. Regjeringen vil i tiden fremover aktivt arbeide for å øke kapasiteten i fengslene. Justisdepartementet vurderer kontinuerlig kapasitetsutvidende tiltak og vurderer alle forslag om kapasitetsutvidelser i en helhetlig sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 73

Innlevert 28. oktober 2005 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 7. november 2005 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Ifølge Nationen 28. oktober ønsker statsråden en langt høyere satsing på fjernvarme, og avviser ikke at det kan være aktuelt med pålegg i boliger. Et doktorgradsarbeid ved NTNU sier derimot at "Lovpålagt tilknytning til fjernvarmeanlegg for nybygg kan resultere i at utbyggerne dropper lavenergitiltak". Energiregnskapet blir dermed høyst usikkert dersom mer fjernvarme gir mindre energieffektive hus.

Vil statsråden sikre at utbyggere selv kan velge de mest kostnadseffektive energiløsningene i sine prosjekter?»

BEGRUNNELSE:

Se artikkel på internettsiden forskning.no den 23. desember 2004:

http://www.forskning.no/Artikler/2004/desember/1103634066.02

Sakset fra artikkelen:

Kravene til energiøkonomiske bygninger blir bare strengere og strengere i årene framover. Regjeringen (Bondevik II) har som målsetting å legge til rette for at fire terrawatt-timer (TWh) i året skal komme fra fjernvarme. Da må svært mange husholdninger, offentlige- og næringsbygg tilknyttes. Det er tekniske forskrifter som bestemmer at bygninger med tilknytningsplikt skal ha varmeanlegg installert som kan tilknyttes fjernvarme. Det er det enkelte byggningsråd som behandler dispensasjonssøknader. Å installere vannbårne varmeanlegg koster relativt mye, noe som gir helt nye regnestykker for utbyggerne. Utbyggere av bolig- og næringsbygg blir stadig mer opptatt av å konstruere bygg med lavenergiløsninger. Ved å isolere ekstra i yttervegg, tak og gulv, sette inn isolerende vinduer og installere ventilasjon med varmegjenvinning blir leilighetene såkalt energieffektive. Nye bygg som konstrueres med disse tiltakene, får et mye mindre behov for romoppvarming, noe som gjør tilknytning til fjernvarme unødvendig dyrt. Når offentlige myndigheter likevel velger å påby tilknytning til fjernvarme, blir enten resultatet dyrere boliger eller at utbyggerne dropper lavenergitiltak. Det henvises også til et prosjektet Rosenborg Park i Trondheim, som undertegnede har tatt opp med statsråden tidligere: Problemet er at fjernvarme primært er hensiktsmessig for større arealer - som næringsbygg, sykehus og lignende - og ikke i samme grad for små boareal, som leiligheter i sentrumsnære strøk ofte er. - Det finne ingen kriterier for areal når dispensasjonssøknader behandles i Bygningsrådet, sier Berg i Trondheim kommune. Utbyggerne hadde støtte fra Enova (statlig foretak som arbeider for miljøvennlig omlegging av energibruk) i å søke Trondheim kommune om fritak for full tilknytningsplikt: - Kostnadene ved å bygge vannbåren varme til hver leilighet [...] blir svært høy i forhold til det lave behovet, mens kostnadene ved å varme forbruksvannet er gunstig, sier Enova på sine nettsider. Det konkluderes med at "i et miljø- og energieffektivitetsperspektiv" [var det] best å dekke oppvarmingsbehovet med strøm.

Svar:

I Soria Moria-erklæringen har Regjeringen vektlagt at mangelen på infrastruktur for varmedistribusjon er et betydelig hinder for å kunne ta i bruk og veksle mellom ulike miljøvennlige energikilder som bioenergi, avfall, spillvarme og varmepumper i energiforsyningen. Utbygging av fjernvarme må derfor ses i sammenheng med at det bidrar til effektiv bruk av miljøvennlige energikilder som ellers ikke vil bli utnyttet. Det er kommunene som kan pålegge tilknytningsplikt for fjernvarme. Kommunenes adgang til dette er begrunnet i behovet for å skape forutsigbare rammebetingelser for de som skal investere i fjernvarme. Det ble åpnet for denne muligheten i 1986. En viktig premiss er at kommunene har kjennskap til lokale forhold og har ansvaret for både arealplanlegging og håndheving av byggeforskriftene. Hjemmel til å fastsette tilknytningsplikt er tillagt kommunen, jf. plan- og bygningsloven § 66a. Når det gjelder spørsmålet om hva som kan gjøres for å sikre at utbyggere selv velger de mest kostnadseffektive energiløsningene i sine prosjekter, vil jeg blant annet vise til at byggeforskriftene stiller krav til energibruk og valg av energiløsninger. Statens bygningstekniske etat arbeider med en ny metode for beregning av bygningers energibruk, samt nye energikrav. Den nye metoden og de nye kravene vil danne grunnlaget for nye byggeforskrifter som omhandler energi. Jeg vil også vise til at både Enova SF og Husbanken har aktiviteter rettet mot å utvikle effektive energiløsninger for byggsektoren. Energifondet og Enova er departementets viktigste verktøy for å nå målsettingene innen økt energieffektivisering og økt utbredelse av vannbåren varme. Regjeringen vil sørge for at Enova

har ambisiøse resultatmål å strekke seg etter. Ved å sette kvantitative mål er det mulig å måle resultatene opp mot ressursinnsatsen, samtidig som det gir aktørene et mer forutsigbart grunnlag for etablering av ny virksomhet. Enovas rapportering av resultater viser at det er oppnådd mye innen både miljøvennlig varme og energieffektivisering.

SPØRSMÅL NR. 74

Innlevert 28. oktober 2005 av stortingsrepresentant Heikki Holmås

Besvart 8. november 2005 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Fra etiopiske myndigheter kommer uttalelser som går langt i retning av å ulovliggjøre opposisjonen og det rapporteres om fengsling og menneskerettighetsbrudd overfor opposisjonelle.

Hva er utenriksministerens syn på utviklingen i Etiopia, forholdene for opposisjonelle i landet og i utlandet, og hva vil statsråden foreta seg i forhold til menneskerettssituasjonen, og at landet nekter å godkjenne grensekommisjonens avgjørelse vedrørende grensen til Eritrea?»

Svar:

Situasjonen for menneskerettighetene og demokratiseringsprosessen i Etiopia er svært bekymringsfull.

Går vi tilbake til valgene som ble avholdt 15. mai i år og sammenligner dem med tidligere valg, var det en rekke framskritt. Det etiopiske folket og vi som utviklingspartnere har derfor blitt dypt frustrert over å se at prosessen siden har gått i negativ retning. Tvil om valgresultatet og alvorlige svakheter ved valgprosessen, framhevet i rapportene fra internasjonale valgobservatører i regi av EU, Cartersenteret og Norsk senter for menneskerettigheter, har ført til økende motsetninger mellom regjering og opposisjon. To ganger har dette resultert i sammenstøt mellom demonstranter og politi og et stort antall mennesker er blitt drept.

Vi tar sterk avstand fra det vi ser som overdreven voldsbruk fra politiets side.

Vi understreker overfor etiopiske myndigheter at det er deres ansvar å gjøre alt for å unngå at dette skjer igjen.

Etter sammenstøtene i juni i år uttrykte man fra norsk side forventninger om at en uavhengig granskingskommisjon snarest måtte nedsettes.

Vi ser svært alvorlig på at demonstranter igjen blir drept i gatene i Addis Abeba, uten at den etiopiske regjeringen har fulgt opp egne forpliktelser om å nedsette en slik granskingskommisjon.

Vi følger utviklingen med stor uro, og vi oppfordrer på det sterkeste alle parter til å forplikte seg til å bruke lovlige og fredelige midler i den videre politiske prosessen. Det etiopiske regjeringen har et særlig ansvar og forpliktelse i denne sammenheng, både om å respektere lovlige meningsytringer og demonstrasjoner, og reagere på eventuelle lovbrudd i tråd med etiopisk lov.

Vi oppfordrer videre de etiopiske myndigheter til å gjenetablere en dialog med opposisjonen, da det kun er gjennom dialog at dagens politiske krise i Etiopia kan løses.

Vi har med økende uro sett hvordan forholdene for opposisjonen har blitt stadig vanskeligere. Trakassering, uformell husarrest og kortvarige arrestasjoner har etter valget blitt benyttet mot folkevalgte opposisjonsledere og parlamentarikere. Anklager om grove lovbrudd og forhåndsprosedyre mot navngitte opposisjonsmedlemmer uten at de anklagede har blitt framstilt for retten, har gitt særlig grunn til bekymring.

I forbindelse med arrestasjonen av ledelsen i den sentrale opposisjonsalliansen 2. november forventer vi at disse personene stilles for retten eller umiddelbart slippes fri. Igjen har vi sett utbredt forhåndsprosedyre fra myndighetenes side, noe som er helt uakseptabelt - og i strid med retten til rettferdig rettergang i henhold til internasjonale menneskerettskonvensjoner som også Etiopia har tiltrådt.

Vårt samarbeid med Etiopia bygger på to søyler: Den første omfatter menneskerettigheter, demokrati og styresett. Den andre omfatter fredsprosessen med Eritrea, med vekt på fred og forsoning. Etiopias manglende aksept av den uavhengige Grensekommisjonens kjennelse fra 2002, en kjennelse som landet på forhånd hadde forpliktet seg til å godta som endelig og bindende, er et sentralt element i vår kritiske dialog med myndighetene i Etiopia. Vi forventer at lan-

det aksepterer kjennelsen slik at grensen mellom Etiopia og Eritrea endelig kan etableres og sivilbefolkningen på eritreisk side av grensen kan flytte tilbake til sine hjem og på ny starte landbruk og matproduksjon og dermed avhjelpe den dramatiske humanitære situasjonen i landet.

Som følge av bekymringsfulle sider ved demokratiseringen i Etiopia og landets manglende aksept av Grensekommisjonens kjennelse, har vi fra norsk side valgt å videreføre kun et begrenset samarbeid med Etiopia. Denne innretningen vil bli videreført inntil vi ser at den etiopiske regjeringen også i handling viser at den følger opp sine forpliktelser om respekt for menneskerettigheter, demokrati og fredelig utvikling. Det kan imidlertid bli aktuelt å vurdere ytterligere innstramming innen utviklingssamarbeidet dersom situasjonen forverres. For å følge opp den kritiske dialogen med Etiopia og gi uttrykk for vår alvorlige bekymring over utviklingen, legger vi i nærmeste framtid opp til samtaler på politisk nivå i Addis Abeba.

SPØRSMÅL NR. 75

Innlevert 1. november 2005 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 11. november 2005 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Nye tall fra Norges Bank viser at kredittveksten i Norge er rekordhøy. Dette skyldes spesielt at norske husholdninger øker sin bruttogjeld i rekordtempo. Tallene viser også en sterk vekst i pengemengden.

Hvordan vurderer finansministeren denne utviklingen?»

Svar:

Husholdningenes samlede gjeld har økt med 11 pst. årlig i gjennomsnitt de siste fem årene. Samlet sett er husholdningenes finansielle stilling likevel relativt god fordi deres finansielle formue har økt. Husholdningenes samlede netto formue (inklusive boligformuen) vil i år utgjøre om lag 300 pst. av disponibel inntekt. Pengemengden, målt ved indikatoren M2 som andel av BNP, har i gjennomsnitt vokst med om lag 4 pst. pr. år de siste tre årene.

Gjeldsveksten til husholdningene har vært betydelig sterkere enn inntektsveksten de siste årene. Særlig for enkelte grupper av husholdninger er gjeldsbelastningen (gjeld i prosent av disponibel inntekt) i ferd med å komme opp på historisk høye nivåer, og det har økt sårbarheten overfor økonomiske forstyrrelser.

Som min forgjenger pekte på og som jeg også har minnet om, må husholdningene og næringslivet ta høyde for høyere rente når de planlegger for framtiden. På oppdrag fra Finansdepartementet følger Kredittilsynet opp bankenes og forsikringsselskapenes praksis ved vurdering av lånesøknader. Bankene plikter å gjøre sine kunder bevisste på renterisikoen og på behovet for sikkerhetsmarginer ved låneopptak, og de skal fraråde låneopptak når det er grunnlag for det. Jeg vil ta et møte med Kredittilsynet for å diskutere gjeldsutviklingen i husholdningene og om det er behov for tiltak i denne sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 76

Innlevert 1. november 2005 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 4. november 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Det er svært viktig å forhindre at barn og unge utvikler en kriminell karriere. For å nå dette målet utarbeidet Bondevik II-regjeringen handlingsplanen "Sammen mot barne- og ungdomskriminalitet (2005-2008)". Planen inneholder 21 tiltak, og skal sikre samordnet og individuell oppfølging av dem som i ung alder havner på skråplanet.

Vil statsråden prioritere det forebyggende arbeidet mot barne- og ungdomskriminalitet og følge opp tiltakene i handlingsplanen?»

BEGRUNNELSE:

Handlingsplanen inneholder 13 tiltak som skal sikre forutsigbar og rask oppfølging av den enkelte unge lovbryter gjennom forpliktende og strukturert samarbeid mellom politi, kriminalomsorg, helsevesenet og kommunale velferds- og omsorgstilbud. Videre inneholder den 8 tiltak som skal tilrettelegge for skreddersydd og samordnet bruk av virkemidlene innenfor strafferetten og samfunnet for øvrig. Planen ble meget godt mottatt da den kom. Oppfølging av handlingsplanen er viktig for at Norge skal oppfylle Barnekonvensjonens krav om at "barnets beste" skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn. Dette er dessuten viktig av samfunnsmessige hensyn og av hensyn til dem som er ofre for kriminalitet begått av unge lovbrytere.

Svar:

Kriminalitetsforebygging står sentralt for Regjeringen. Gjennom en helhetlig kriminalitetsbekjempelse ønsker vi å sørge for trygghet i samfunnet, noe jeg mener er et velferdsspørsmål og et stort offentlig ansvar. Målet er å forebygge mer, oppklare mer, reagere raskere og rehabilitere bedre. Derfor må vi ha en målrettet og balansert satsning på politiet, domstolene og kriminalomsorgen. Kriminalitetsbekjempelse er en oppgave for mange instanser i samfunnet. For Regjeringen er det viktig å prioritere og styrke det forebyggende arbeidet mot barna og unge. Å sikre barn og unge gode oppvekstvilkår er grunnleggende for å hindre utvikling av en kriminell løpebane. I lokalsamfunnet er politiet og kommunale etater viktige bidragsytere i forebygging av barne- og ungdomskriminalitet. Det samme gjelder familien, skolen, fritidssektoren, frivillige organisasjoner og det private næringsliv. I rehabiliteringen av den enkelte unge lovbryter er det viktig å ansvarliggjøre både ungdommen selv, foreldrene og nærmiljøet. Både politiet, påtalemyndigheten, hjelpeapparatet og skolen er nødvendige medspillere i oppfølgingen av den enkelte. I mange saker hvor unge er involvert vil det være viktig å finne frem til tiltak som involverer både offeret, gjerningspersonene og nærmiljøet direkte i å finne løsninger på de konfliktene som oppstår i kjølvannet av en kriminell handling. Dialog mellom alle de som er berørt og avtaler om eventuell gjenoppretting i tråd med prinsippene rundt "restorativ justice" er derfor tiltak som bør videreutvikles. Forskning og erfaring viser at ikke alle tiltak har den tiltenkte effekten. Det er ikke tilstrekkelig med "god vilje til å gjøre noe". Derfor er det viktig å fokusere på hva som virker og sikre gode evalueringer av de tiltak som prøves ut. For å sikre mest mulig effekt i det forebyggende arbeidet er det avgjørende at alle arbeider målrettet og kunnskapsstyrt. Når over 60 pst. av voldskriminaliteten begås i alkoholrus, understreker dette nødvendigheten av å ha oppmerksomhet på rusproblematikk som en del av det forebyggende arbeidet. Politiet skal vektlegge forebyggende innsats blant barn og unge for å hindre rusmiddelbruk og i samarbeid med andre prioritere forebyggende arbeid for å begrense rusmiddelbruk og hindre eksperimentering og tidlig debut av rusmidler. Jeg vil understreke at denne Regjeringen ønsker å satse sterkt på forebygging blant barn og unge. Vi ønsker å styrke innsatsen på alle arenaer der vi har et ansvar og der vi kan påvirke og legge til rette for raske, individuelt tilpassede reaksjoner. I august i år la den forrige regjeringen frem en treårig tverrdepartemental handlingsplan "Sammen mot barne- og ungdomskriminalitet". Jeg tar sikte på at dette viktige arbeidet videreføres i tråd med Soria Moria-erklæringen.

SPØRSMÅL NR. 77

Innlevert 1. november 2005 av stortingsrepresentant Børge Brende

Besvart 9. november 2005 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Regjeringspartiene har i Stortinget skapt usikkerhet rundt realiseringen av et gasskraftverk på Skogn.

Kan statsråden bekrefte at han snarest vil påse at Industrikraft Midt-Norges søknad om forlenget konsesjon blir imøtekommet og at eventuelle nye rensekrav, som en følge av pålegg fra Regjeringen, i sin helhet blir dekket av staten?»

BEGRUNNELSE:

Senterpartiet og Arbeiderpartiet har hevdet at de er en pådriver for å få realisert gasskraftverket på Skogn. Gasskraftverket på Skogn er en avgjørende sak for industriell utvikling i hele Midt-Norge. Det må derfor ikke skapes usikkerhet rundt forlengelse av konsesjonen og prosjektet tåler ikke nye kostnader knyttet til rensing. Det vil bety kroken på døra for hele gasskraftverket. Det er en selvfølge at staten skal betale for merkostnader som staten selv påfører prosjektet, som en følge av Soria Moria-erklæringen.

Svar:

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) gav 29. november 2000 Industrikraft Midt-Norge (IMN) anleggskonsesjon etter energiloven for bygging og drift av et kraftvarmeverk på Skogn. Vedtaket ble påklaget til Olje- og energidepartementet som stadfestet NVEs vedtak ved brev av 4. oktober 2001. Etter søknad fikk IMN utsatt tidsfrist for idriftsettelse av anlegget ved brev av 1. mars 2004. Ny frist for idriftsettelse ble satt til 1. januar 2009 og konsesjonstiden ble forlenget til 1. januar 2034. Jeg har nå mottatt en søknad fra IMN om ny fristutsettelse for kraftvarmeverket på Skogn. Saken vil bli behandlet på vanlig måte. Det innebærer at søknaden vil bli sendt på høring, samt at NVE vil avgi en innstilling som deretter vil bli behandlet i Olje- og energidepartementet. Det er ikke naturlig for meg å kommentere saken ytterligere før høringsuttalelsene og NVEs innstilling foreligger.

SPØRSMÅL NR. 78

Innlevert 1. november 2005 av stortingsrepresentant Børge Brende

Besvart 9. november 2005 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Det er presentert en rapport fra NVE som viser at CO_2-rensing fra ett gasskraftverk blir ulønnsomt. Dette vil kunne få virkninger for målsettingen om et fullskalaanlegg for CO_2-fjerning på Kårstø innen 2009.

Hvis rensing pålegges, hvor skal de resterende 4 mill. tonn CO_2 som rapporten sier behøves for å få økonomi i prosjektet, hentes fra, og vil staten dekke merkostnadene ved rensing fullt ut, eller må også utbyggerne dekke en vesentlig del av utgiftene, noe som kan føre til at hele prosjektet droppes?»

BEGRUNNELSE:

I Dagens Næringsliv 1. november blir det presentert en ny rapport fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) som viser at CO_2-rensing fra bare ett gasskraftverk blir ulønnsomt. Skal det være noen mulighet for å få økonomi i et slikt prosjekt behøves det minst 5 mill. tonn CO_2 årlig, mens rensing av Kårstø alene bare vil gi 1 mill. tonn. Det er dessuten usikkert hvor mye ekstra olje som kan utvinnes ved å pumpe klimagassen ned i undergrunnen. Det er derfor knyttet stor økonomisk risiko til fullskala rensing av gasskraftverket på Kårstø. På den bakgrunn vil det være interessant å høre om Regjeringen vil opprettholde sin målsetting om å etablere et fullskala renseanlegg for CO_2 på Kårstø innen 2009, slik Soria Moria-erklæringen legger opp til, for enhver pris. Det er også viktig for utbyggerne som allerede er i gang med bygging av et gasskraftverk på Kårstø om kostnadene ved rensing av CO_2 vil bli belastet gasskraftverkprosjektet, eller om staten vil dekke alle merkostnadene knyttet til fullskala rensing av CO_2 på Kårstø fra 2009.

Svar:

Det er den senere tiden laget en rekke rapporter som omhandler mulighetene for CO_2-håndtering i Norge. Rapportene varierer både når det gjelder tilnærmingsmåte, forretningsmodell og resultater. Det er derfor vanskelig å trekke entydige konklusjoner fra disse rapportene. Regjeringens mål er at Norge skal bli ledende i miljøvennlig bruk av gass. Gjennom bruk av økonomiske virkemidler og satsning på ny teknologi vil Regjeringen realisere løsninger for CO_2-fjerning og skape en verdikjede for CO_2. Regjeringen vil samarbeide med utbyggerne av gasskraft om anlegg for CO_2-fangst, og bidra økonomisk til at dette kan gjennomføres så snart som mulig. Gjennom økonomiske virkemidler og satsing på ny teknologi vil Regjeringen sørge for at nye konsesjoner for gasskraft skal basere seg på CO_2-fjerning. Regjeringen vil videre at et statlig selskap får i ansvar å skape en verdikjede for transport og injeksjon av CO_2. Staten skal bidra økonomisk til å realisere dette. Regjeringen vil nå raskt sette i gang arbeidet knyttet til omfang og organisering av det statlige engasjementet.

SPØRSMÅL NR. 79

Innlevert 1. november 2005 av stortingsrepresentant Laila Dåvøy

Besvart 8. november 2005 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Den nytiltrådte regjeringen lover i regjeringserklæringen å øke antall årsverk i pleie- og omsorgstjenesten med 10 000 innen utgangen av 2009 i forhold til nivået i 2004.

Hvordan vil helse- og omsorgsministeren sikre at fokuset på kvalitet ikke kommer i skyggen av fokuset på antall tjenesteutøvere?»

BEGRUNNELSE:

Det er mange forhold som er vesentlig for kvalitet og arbeidsmiljø i pleie- og omsorgssektoren: tydelig ledelse, god oppfølging av personalet, en kultur for faglighet, kompetansehevning, kommunikasjon samt bygningsmessige forhold. Den nye regjeringen har ikke sagt mye om hvilken kompetanse de 10 000 ekstra årsverkene skal ha, og heller ikke hvor disse skal hentes fra.

Forbruket av pleie- og omsorgstjenester er betydelig endret siden midten av 1980-tallet. Den viktigste årsaken er demografiske endringer med en sterk økning av antall eldre. De eldre lever lenger og mange er svært syke og trenger tett medisinsk og sykepleiefaglig oppfølging. Derfor er for eksempel kompetansen til den enkelte pleie- og omsorgsarbeider blitt stadig viktigere.

Svar:

Personelldekningen i pleie- og omsorgstjenesten har de siste årene ikke holdt tritt med utviklingen i tallet på eldre, og veksten i personellinnsatsen i eldreomsorgen har stagnert og flatet helt ut. Det har skapt en alvorlig situasjon i strid med de mål som ble satt av Stortinget ved avslutningen av "Handlingsplan for eldreomsorgen". I en fersk rapport advarer Statens helsetilsyn om at tjenestetilbudet nå er "på strekk" i forhold til grensen for faglig forsvarlighet, og peker på at tilbudet til enkelte tjenestemottakere er redusert med begrunnelse i stram kommuneøkonomi, og ikke i endrede behov hos den enkelte bruker. Den nye regjeringen tar derfor nytt grep i forhold til kommuneøkonomien og legger til rette for at den kommunale pleie- og omsorgstjenesten kan styrkes med 10 000 nye årsverk de neste fire årene. Dette er nødvendig både for å ta igjen det forsømte og gjøre pleie- og omsorgstilbudet robust nok til å møte de utfordringer denne sektoren står overfor i årene som kommer. Jeg har merket meg at tallet på yngre brukere av hjemmetjenester nesten er fordoblet det siste tiåret og snart utgjør 1/3 av tjenestemottakerne. Sammen med veksten i tallet på eldre med sammensatte lidelser og alvorlig funksjonssvikt, stiller dette tjenestene overfor store faglige og bemanningsmessige utfordringer.

Statens helsetilsyn peker i sin rapport på at både omfanget og mangfoldet i behov er blitt større de siste årene, og at "bemannings- og kompetansesituasjonen ser ut til å gjøre tjenestetilbudet sårbart og lite robust". Utfordringene er knyttet til medisinske, helsemessige og sosiale problemer og krever kompetanseheving og tverrfaglig innsats med større faglig bredde. Pleie- og omsorgstjenesten står derfor overfor både kapasitetsmessige og kompetansemessige utfordringer som må løses i sammenheng. Foku-

set på bemanningssituasjon og kompetanse må ikke settes opp mot hverandre. De er to sider av samme sak og vil begge være sentrale i Regjeringens rekrutteringsplaner. Det er ingen motsetning mellom kapasitet og kvalitet på dette området, slik spørsmålsstilleren gir inntrykk av. Jeg har allerede hatt kontakt med flere av de faggrupper som arbeider i pleie- og omsorgstjenesten, og ser fram til et nært samarbeid med både brukere og fagfolk i kommunene om den videre utformingen av tiltak som kan møte både kompetanse- og kapasitetsutfordringene i eldreomsorgen og den kommunale helse- og sosialtjenesten.

SPØRSMÅL NR. 80

Innlevert 1. november 2005 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen
Besvart 11. november 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Etter at en voldtektsdømt kunstforhandler fra Drammen ble benådet i 2000, uttalte statsråd Harlem i Stortingets spørretime 24. januar 2001 følgende: "I de senere benådningssaker jeg har sett, har det alltid foreligget flere legererklæringer fra flere leger [...]." Det har lenge hersket usikkerhet om nevnte benådningssak var tilstrekkelig opplyst før avgjørelse i saken ble fattet. Usikkerheten har tiltatt etter påstander i media om kjøp av falske legeerklæringer.

Vil statsråden undersøke denne enkeltsaken nærmere?»

BEGRUNNELSE:

I Dagens Næringsliv 29. oktober d.å. fremsettes påstander om at en navngitt psykolog og en navngitt psykiater skal ha solgt falske legeerklæringer til personer som ønsker enklere soningsforhold og/eller benådning. Påstandene er svært alvorlige og undersøkes nå både av helsemyndighetene og av politiet.

Det har i lengre tid eksistert rykter om at legeerklæringer kan kjøpes. Kristelig Folkepartis Finn Kristian Marthinsen tok derfor problemstillingen opp med statsråd Harlem i Stortingets spørretime 24. januar 2001. Statsråden mente da at det ikke var behov for å iverksette tiltak.

Usikkerhet rundt saker som gjelder benådning av voldtektsdømte svekker folks tillit til rettsstaten og er svært uheldig. Etter min vurdering er det derfor behov for at statsråden undersøker om avgjørelsen i nevnte sak var forsvarlig og i tråd med god forvaltningspraksis.

Svar:

Utgangspunktet er at forvaltningslovens bestemmelser om taushetsplikt er til hinder for å kommentere enkeltsaker nærmere av hensyn til personvernet. Dette gjelder også for foreliggende sak. På bakgrunn av den store dekningen den konkrete benådningssaken har fått i media den siste tiden synes det imidlertid å være alminnelig kjent at det ble innvilget benådning på bakgrunn av fremlagte legeuttalelser. Taushetsplikten vil være til hinder for å opplyse om innholdet i de aktuelle legeuttalelsene, men jeg finner at det er grunnlag for å kommentere enkelte sider ved den dokumentasjonen som lå til grunn for vedtaket uten at taushetsplikten blir krenket. Det vises i den forbindelse til at saken i enkelte medier er blitt fremstilt på en slik måte at det er egnet til å danne et misvisende bilde av den saksbehandling som ble foretatt fra departementets side, både av foreliggende sak og ved behandlingen av benådningssaker generelt.

Da beslutningen om benådning ble fattet av Kongen i statsråd i 2000, var dette et resultat av en konkret helhetsvurdering. Til grunn for beslutningen lå blant annet totalt 12 legeuttalelser, avgitt av fire ulike personer over et lengre tidsrom. Blant disse var to uttalelser avgitt av politilegen i anledning saken. På denne bakgrunn var departementet av den oppfatning at saken var tilstrekkelig opplyst og at det dermed ikke var behov for ytterligere legeuttalelser. Til grunn for avgjørelsen lå også en anbefaling fra påtalemyndigheten.

Det er grunn til å understreke at departementet på vedtakstidspunktet ikke hadde opplysninger som tilsa at det var grunn til å stille spørsmål ved riktigheten av de fremlagte legeuttalelsene. Departementet var heller ikke kjent med at det i tilknytning til den konkrete saken eksisterte rykter om salg av legeerklæringer.

På bakgrunn av de påstander som har kommet frem i media om mulig bruk av falske legeattester i benådningssaker vil departementet gjennomgå innvilgede benådningssaker for å undersøke grunnlaget for disse nærmere, herunder den konkrete benådningssaken fra 2000.

SPØRSMÅL NR. 81

Innlevert 2. november 2005 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 14. november 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Under behandling av saken om nye redningshelikopter satte Stortinget krav til rekkevidde. I kravdokumentet KDNAWSARH fremstår rekkeviddekravet som mer tilfeldig og vagt presisert.

Mener statsråden at Stortingets krav om aksjonsradius ikke lenger skal vektlegges?»

BEGRUNNELSE:

I innstillingen om den nye redningshelikoptertjenesten la Stortinget klare føringer på hvordan den nye tjenesten skulle fungere. Det ble blant annet nedsatt et helikopterfaglig utvalg som skulle videreføre Stortingets arbeid og komme med videre innspill. Av de krav som ble påpekt var krav til aksjonsradius. I KDNAWSARH er det klargjort hvilke krav som skal forstås som absolutte. Disse er merket med ordet skal (skrevet med fet skift) og er å oppfatte som ufravikelige. Som metode er dette greit nok men det fører jo til undring. Siden man har absolutte krav til f.eks. wirekutter, til 2 uavhengige søkelys, til tilstrekkelig belysningen under helikoptret for å nevne noen, ligger det klare føringer for å kunne tilfredsstille kravet. Det hele settes dog i et merkelig lys når kravet til ytelse og aksjonsradius for øvrig ikke er SKAL krav. En slik holdning fra Regjeringen reagerer jeg sterkt på, og vil hevde at dette ikke er å ta Stortingets krav og HFs innspill på alvor. Jeg håper derfor statsråden kan bekrefte at dette er en glipp i KDNAWSARH, og at distansekravene er absolutte av hensyn til hvor viktig nettopp dette er.

Svar:

De føringer Stortinget gav ved behandlingen av St.meld. nr. 44 (2000-2001) Om redningshelikoptertjenesten i fremtiden ble fulgt opp gjennom det fagkyndige utvalget Helikopterfaglige Forums (HF) anbefalinger i rapport av 2003.

Justisdepartementet ferdigstilte i september 2005 sitt Kravdokument for fremtidige norsk allværs redningshelikopter ("KDNAWSARH"), som fullt ut skal ha ivaretatt disse anbefalinger.

De kravene du peker på er ved en inkurie ikke uthevet særskilt i tidligere utgave av kravdokumentet, men skal gjelde slik de fremstår, i tråd med de foreliggende anbefalinger.

SPØRSMÅL NR. 82

Innlevert 2. november 2005 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 9. november 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Oppdrettsfirmaet SalMar har de siste årene drevet "midlertidig" oppdrettsvirksomhet i landskapsvernområdet i Froan. Oppdrettsforskningen ved Froan i Frøya kommune har ikke vist at virksomheten truer verneformålet i landskapsvernområdet, og har i det siste hovedsakelig vært konsentrert om fugle- og seltelling mer enn fokus på oppdrett.

Basert på de positive erfaringer, vil statsråden sikre at SalMar gis permanente konsesjoner for drift på lokaliteten i landskapsvernområdet ved Froan?»

BEGRUNNELSE:

Oppdrettsfirmaet SalMar søkte i 1998 om å flytte noen av sine lokaliteter til landskapsvernområdet i Froan pga. sykdomsutbrudd i eksisterende anlegg. I 2000 gjorde Stortinget vedtak om at næringsvirksomhet skal tillates i vernesonen hvis det ikke truer verneformålet. Samme år vedtok man et forskningsprosjekt som skulle kartlegge hvorvidt slike trusler eksisterte på bakgrunn av oppdrettsvirksomheten i Froan. Slike trusler har man ikke avdekket og forskningsprosjektet har blitt til et fugle- og seltellingsprosjekt. I hele den perioden man har drevet oppdrett i Froan er det dokumentert kun en omkommet sjøfugl, en hegre som satt fast i en merde. Det må samtidig understrekes at SalMar har drevet konsesjonene på en særdeles god måte og implementert miljøteknologi på disse lokalitetene før krav om slikt utstyr har kommet fra miljøvernmyndighetene. Avslutningsvis må det nevnes at store deler av Golfstrøm-

men passerer gjennom Froan, noe som er en viktig årsak til de meget gode forholdene for oppdrett på akkurat denne plassen. Samtidig bidrar Golfstrømmen til at de i utgangspunktet meget lave utslippene av biologisk avfall blir transportert bort fra området. Jeg understreker at dette spørsmålet dreier seg om oppdrettsvirksomhet i landskapsvernområdet, ikke i det nærliggende naturreservatet, som jo skal omfattes av strengere vern.

Svar:

Froan naturreservat og landskapsvernområde med tilhørende dyrelivsfredning ble opprettet med hjemmel i naturvernloven ved kongelig resolusjon av 14. desember 1979. Formålet er å verne om et rikt og interessant dyre- og planteliv og bevare leve- og yngleområdene for fugl, sel og andre pattedyr i et variert og egenartet kystlandskap. Området fikk status som Ramsar-område (internasjonalt viktig våtmarksområde) 23. mars 1996. Ved Stortingets behandling av St.meld. nr. 43 (1998-99) "Vern og bruk i kystsona" i 2000 ble virksomheten til SalMar AS i Froan landskapsvernområde omtalt i innstillingen fra energi- og miljøkomiteen. Et flertall i komiteen ba regjeringen sette i gang et vitenskapelig prosjekt knyttet til den fiskeoppdrettsvirksomheten i landskapsvernområdet som hadde tidsbegrenset dispensasjon fra verneforskriften. Miljøverndepartementet var av den oppfatning at den aktuelle forskningsaktiviteten ville kreve endring av gjeldende verneforskrift og satte i gang en prosess med sikte på å endre verneforskriften. Høring av et forslag til forskriftsendring ble gjennomført i 2002. På bakgrunn av den gjennomførte høringen ønsket departementet ikke på daværende tidspunkt å videreføre arbeidet med en permanent endring av verneforskriften. Dette hadde sammenheng med at departementet blant annet ønsket å innhente mer informasjon om den økologiske situasjonen i området. Departementet bestemte at det skulle gjennomføres en registrering og overvåking over en periode på tre år. Et prosjekt med registrering og overvåking i Froan ble satt i gang i 2004. Når det foreligger opplysninger fra registrerings- og overvåkingsaktiviteten, vil departementet vurdere hvordan saken skal videreføres. Det vil si at departementet i tiden framover nøye vil vurdere spørsmålet om forskning og oppdrett i Froan, bl.a. sett i lys av Stortingets føringer. Det kan imidlertid vise seg vanskelig å få klarlagt de langsiktige konsekvensene for natur og miljø ved oppdrettsvirksomhet i verneområder med utgangspunkt i Froan på vitenskapelig basis, da det her er drevet oppdrettsvirksomhet siden 1998 og det ikke foreligger forundersøkelser av den økologiske tilstanden. Departementet har ikke konkludert i spørsmålet om endring av verneforskriften for å gi mulighet for å tillate forskningsrelatert fiskeoppdrett i Froan landskapsvernområde. Departementet gav 23. august i år SalMar AS en ny tidsbegrenset dispensasjon til 31. oktober 2007 i påvente av at det igangsatte registrerings- og overvåkingsprosjektet blir avsluttet.

SPØRSMÅL NR. 83

Innlevert 2. november 2005 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 14. november 2005 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Det vises til oppslag i avisen Nordlys 27. og 31. oktober, henholdsvis om opprettelse av en vinterskole på Terningmoen i Elverum samt en de facto flytting av panserbataljonen på Setermoen sørover.

Hvilke politiske behandlinger ligger til grunn for avgjørelsene i disse to sakene?

Vedlegg til spørsmål:

Oppslag i avisen Nordlys 27. og 31. oktober 2005.»

Svar:

Når det gjelder Forsvarets Vinterskole, konstaterer jeg at min forgjenger gikk inn for å lokalisere denne virksomheten til Østerdal Garnison. De politiske avveininger som i sin tid lå til grunn for beslutningen, kan jeg av naturlige årsaker derfor ikke redegjøre for. Eventuelle nye tiltak som berører den pågående omstillingsprosessen ønsker jeg å vurdere i en helhetlig sammenheng i tiden fremover, blant annet som et ledd i det videre arbeidet med neste langtidsplan for Forsvaret og sett opp mot Regjeringens klare målsetting om at Forsvarets tilstedeværelse skal holdes på

høyt nivå i Nord-Norge. Dette med sikte på å komme tilbake til Stortinget med gjennomarbeidede anbefalinger knyttet til Forsvarets fremtidige struktur og lokalisering.

Hva angår Panserbataljonen, vil denne forbli lokalisert til Setermoen i Troms, som den ene av de tre bataljonene som inngår i Brigade Nord. Bataljon nr. 2 er lokalisert til Skjold. Telemark Bataljon, som er den hurtige reaksjonsstyrken som består av vervede soldater, er lokalisert til Østerdal Garnison. Plasseringen av disse enhetene har ligget fast gjennom en årrekke. Sist Stortinget ble informert om lokaliseringen av bataljonene i Brigade Nord var i St.prp. nr. 1 (2002-2003), da Telemark Bataljon ble relokalisert fra Heistadmoen i Buskerud til Østerdal Garnison.

I 2006 planlegger generalinspektøren for Hæren å igangsette utprøvinger av lettere og mer fleksible konsepter med Panserbataljonen som prøveavdeling. Dette innebærer at avdelingen, i tillegg til å anvende sine pansrede kjøretøyer, også vil ta i bruk forskjellige typer lettere feltvogner i den daglige driften.

Gjeldende hærstruktur ble vedtatt gjennom Stortingets behandling av Innst. S. nr. 234 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 42 (2003-2004) om den videre moderniseringen av Forsvaret. I den samme proposisjonen ble det også signalisert en målsetting om på sikt å gjøre Hærens styrker mer anvendbare og tilgjengelige, blant annet gjennom nye og lettere stridskjøretøyer. Den utprøvingen som nå planlegges gjennomført ved Panserbataljonen er en aktivitet som følger av denne målsettingen.

SPØRSMÅL NR. 84

Innlevert 2. november 2005 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 10. november 2005 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«I regjeringserklæringen stiller Regjeringen særnorsk krav til CO_2-håndtering på gasskraftverk, og skriver at den vil "bidra økonomisk" til å etablere CO_2-håndtering på Kårstø. På Statnetts høstkonferanse 1. november 2005 bekreftet statsråden at utbyggerne må betale en stor del av renseregningen. Næringslivet trenger forutsigbare rammevilkår, og ønsker man gasskraftverk i Norge så bør størrelsen på statens bidrag avklares.

Hvor stor andel av kostnadene for CO_2-rensing/ håndtering mener statsråden at staten skal ta?»

BEGRUNNELSE:

Inntil den 12. september var kravet fra stortingsflertallet at kraftverkene som allerede har fått konsesjon skal ha samme rammebetingelser i Norge som i Europa. I Soria Moria-erklæringen står det derimot at Regjeringen har som mål at gasskraftverket på Kårstø skal ha CO_2-håndtering fra 2009. Lignende signaler kommer fra både Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti i debatten om forlengelse av konsesjonen for gasskraftverk på Skogn.

På Statnetts høstkonferanse 1. november 2005 påpekte statsråden at teknologien ikke er helt ferdig, mens parlamentarisk leder i Sosialistisk Venstreparti, Inge Ryan, sier teknologien er på plass (Trønder-Avisa, nettutgaven, 29. oktober 2005).

Dersom man skal stille krav om CO_2-håndtering på både nye og eksisterende gasskraftverk, så vil det ha betydelige ekstrakostnader som må dekkes. Kostnadene vil trolig være meget høye. Stortingsrepresentant Rolf Terje Klungland, tidligere energipolitisk talsmann for Arbeiderpartiet, uttalte i Aftenposten den 3. februar 2005 følgende:

"Prisen for CO_2-rensing vil ligge på én milliard kroner i året pr. gasskraftverk."[...] "Strømprisen kommer til å gå i taket. Aluminiumsindustrien og annen kraftkrevende industri vil flytte ut av landet."

Uten en avklaring av hva staten faktisk vil bidra med, så vet private utbyggere at de risikerer en betydelig ekstraregning dersom de faktisk benytter konsesjonen til å bygge gasskraftverk. Så lenge dette spørsmålet er uavklart, så vil konsekvensen være at det i alle fall ikke bygges gasskraftverk i Norge. Tatt i betraktning statsrådens uttalte bekymring for underskuddet i kraftbalansen i Norge, så bør det være tankevekkende.

Svar:

Det vises også til svar på spørsmål nr. 78 om gasskraftverk og CO_2-håndtering.

Som det framgår av Soria Moria-erklæringen er Regjeringens politikk når det gjelder gasskraft basert på at gitte konsesjoner står ved lag og at produksjo-

nen av gasskraft skal inngå i det internasjonale kvotesystemet som sikrer at de totale utslippene ikke øker. Regjeringen vil samarbeide med utbyggerne av gasskraft om anlegg for CO_2-fangst, og bidra økonomisk til at dette kan gjennomføres så snart som mulig. Gjennom økonomiske virkemidler og satsing på ny teknologi vil Regjeringen sørge for at nye konsesjoner for gasskraft skal basere seg på CO_2-fjerning. Regjeringen vil videre at et statlig selskap får i ansvar å skape en verdikjede for transport og injeksjon av CO_2. Staten skal bidra økonomisk til å realisere dette. Regjeringen vil nå raskt sette i gang arbeidet knyttet til omfang og organisering av det statlige engasjementet.

SPØRSMÅL NR. 85

Innlevert 3. november 2005 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 11. november 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Kan og vil miljøvernministeren foreta en egen vurdering av klage på vedtak om dispensasjon fra kommuneplanen for oppføring av bolig nr. 3 på gnr. 17 bnr. 54 i Sola kommune?»

BEGRUNNELSE:

Sola kommune vedtok å gi dispensasjon fra LNF-formålet i kommuneplanens arealdel for oppføring av bolig nr. 3 på gnr. 17 bnr. 54, Reke. Det er sterke sosialmedisinske, personlige, familiemessige og økonomiske argumenter for dispensasjonen. Det er i dag to hus på gården. Dagens eiers foreldre bor i det ene huset og eieren i det andre. Eieren har imidlertid blitt ufør og har behov for en tilrettelagt bolig. De ønsker derfor å bygge et nytt hus, mens et av barna flytter inn i det gamle huset. Eieren har verken ønske eller mulighet til å kaste sine foreldre ut av kårhuset på eiendommen.

Fylkesmannen i Rogaland klaget på vedtaket i kommunen, og klagen er behandlet av fylkesmannen i Vest-Agder som settefylkesmann. Klagen er tatt til følge. Det betyr at fylkesmannen både har lagt liten vekt på kommunens begrunnelse for dispensasjon og prinsippet om lokalt selvstyre.

I denne saken må det være rimelig klart at begrepet "særlige grunner" må kunne gjelde og at saken ikke vil skape problemer i forhold til den generelle vurderingen av betydningen av Kommuneplanens arealdel. Det er klart urimelig å peke på at eieren kan rive nåværende fult beboelige hus for å så bygge nytt.

Svar:

Representanten Bent Høie stiller spørsmål om jeg vil foreta en egen vurdering av klage på vedtak om dispensasjon fra kommuneplanen for oppføring av bolig på gnr. 17 bnr. 54 i Sola kommune. Jeg har nylig mottatt en anmodning om omgjøring av fylkesmannens vedtak i klagesaken fra Solveig Kolnes Jødestøl på vegne av Olaug og Ole Reke, som har søkt om oppføring av boligen. Saken er under behandling, og jeg vil derfor ikke kommentere realiteten i saken på det nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 86

Innlevert 3. november 2005 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen

Besvart 11. november 2005 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Det skattefrie beløpet ved premieutbetaling i bedriftenes forslagsordning er et gode som kommer arbeiderne i bedriftene til gode. Beløpet på 2 500 kr har ikke blitt regulert på to tiår.

Hvilket initiativ vil statsråden ta for at fribeløpet ved premieutbetaling i forslagsordningen heves, og hvilken størrelse mener statsråden det vil være fornuftig å legge beløpet på sett i lys av lønns- og prisstigning?»

BEGRUNNELSE:

Mange bedrifter i Norge har, som statsråden vet, en forslagsordning der de ansatte kan levere inn forslag til produktutvikling, produksjonsforbedring osv. I forbindelse med denne ordningen er det slik at en del av premien, 2 500 kr, er fritatt for skatt hvis beløpet tas ut i annet enn penger, for eksempel en gavesjekk. Dette beløpet på 2 500 kr har vært uendret siden tidlig på 1980-tallet uten noen form for indeksregulering. Dette kan være en liten årsak til at ordningen ved enkelte bedrifter ikke blir benyttet i så stor grad som ønskelig, noe som er synd for innovasjon og nyskaping i næringslivet generelt og den enkelte bedrift spesielt. Det er også beklagelig for den enkelte forslagsstiller, som sitter igjen med en brøkdel av kjøpekraften i dag, i forhold til for 20 år siden.

En heving av fribeløpet kan skape oppmerksomhet rundt ordningen og kanskje bidra til at den blir benyttet i større grad.

Jeg håper på grunnlag av dette at statsråden vil gi en positiv tilbakemelding til de arbeidere som ønsker å bidra til utvikling av bedriften de er ansatt i.

Svar:

Skattesystemet bør innrettes slik at all avlønning skattlegges likt, uavhengig av om den ytes i form av kontanter (lønn) eller naturalytelser. Dette prinsippet er viktig for å unngå at skattegrunnlaget uthules, og at omfordelingen gjennom skattesystemet svekkes. I de tilfellene det er gitt unntak fra skatteplikt for enkelte mindre naturalytelser, er dette normalt gjort av forenklingsmessige hensyn.

Det særskilte skattefritaket for premieutdeling kan som forenkling begrunnes med at det gjør det mulig å påskjønne ansatte som har utvist et ekstra initiativ med en premie av begrenset verdi, uten at det skal føre til potensielt vanskelig verdsettelse av gjenstanden. Ordningen har aldri vært ment å tilgodese skattefri avlønning, og gjelder derfor ikke dersom premien ytes som pengebeløp. I den grad verdibegrensningen for skattefri premieutdeling økes, vil ordningen i større grad få karakter av å være subsidiering av en alternativ skattefri avlønningsform.

Jeg vil på denne bakgrunn ikke gå inn for å heve den skattefrie beløpsgrensen for premier i bedriftenes forslagsordning på det nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 87

Innlevert 3. november 2005 av stortingsrepresentant Olemic Thommessen

Besvart 15. november 2005 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre videre drift ved Tou scene i Stavanger.»

BEGRUNNELSE:

Etableringen av Tou scene i Tou bryggeriers tidligere lokaler i Stavanger, er et viktig utviklingsprosjekt for hele Stavanger-regionen. Prosjektet har bidratt til gode arenaer for samtidskunst, samtidig som det har en klar profil i forhold til kulturbasert næringsutvikling. I forhold til den utviklingen vi ser mange steder i landet når det gjelder prosjekter i skjæringspunktet mellom kultur og næring, fremstår Tou scene som spesiell ut fra den egne programutvikling virksomheten har. Dette gir viktige erfaringer til det videre arbeidet med utviklingen av de kulturbaserte næringene i vårt land. Tou scene er nevnt i flere sammenhenger i forhold til arbeidet med Stavangers rolle som Europeisk kulturby i 2008, og må forventes

å bli en mye brukt arena i denne sammenheng. Tou scene er med i sentrale nettverk både innenfor kunstområdet og innenfor kulturbasert næringsvirksomhet. Tou scene vil derfor bli et viktig brohode for mange miljøer rundt om i landet når det gjelder satsingen til 2008.

Som kjent er Tou scene inne i en økonomisk krise som kan føre til at virksomheten legges ned. Så vidt vites gjøres det en betydelig lokal og regional innsats for å få Tou scene over kneika. Imidlertid er det klart at det også nå er viktig å legge grunnlaget for gode langsiktige løsninger der staten også kan være en konstruktiv aktør.

Svar:

Jeg er enig med stortingsrepresentant Olemic Thommessen i at etableringen av TOU scene i Tou bryggeriers tidligere lokaler i Stavanger, er et viktig utviklingsprosjekt for hele Stavanger-regionen. Den regionale forankringen som Tou scene har, tilsier at det er nødvendig at lokale/regionale myndigheter tar hovedansvaret for det offentlige tilskuddet til virksomheten.

Når det gjelder statlig tilskudd, opplyser Norsk kulturråd at det er gitt totalt 4,1 mill kr i tilskudd fra Norsk kulturfond til oppgradering av lokalene i forbindelse med etableringen av Tou scene. For inneværende år er det dessuten gitt 0,25 mill. kr til programutvikling. I tilleggsproposisjonen til St.prp. nr. 1 (2005-2006) har Regjeringen fremmet forslag om tilskudd på 0,5 mill. kr til Tou scene for 2006, (jf. kap. 320 Allmenne kulturformål post 74 Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd).

SPØRSMÅL NR. 88

Innlevert 3. november 2005 av stortingsrepresentant Martin Engeset

Besvart 11. november 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Den tradisjonsrike industribedriften M. Peterson & Søn AS i Moss med sine 330 ansatte står i fare for å bli nedlagt grunnet bl.a. krav om bygging av nytt renseanlegg til 155 mill. kr. Bedriften har søkt SFT om 5 års utsettelse på byggingen av renseanlegget, og SFT varsler at svar ikke vil foreligge før utpå nyåret. Dersom søknaden ikke imøtekommes, vil dette true 330 arbeidsplasser.

Hva vil statsråden gjøre for at bedriften kan få et raskt og positivt svar på sin søknad?»

BEGRUNNELSE:

Industribedriften M. Peterson & Søn AS i Moss sliter med lønnsomheten og kjemper hardt for å overleve i et tøft internasjonalt marked. Skal bedriften overleve på sikt er det avgjørende at bedriften sikres konkurransevilkår bl.a. i forhold til miljøkrav som gjør den i stand til å konkurrere i dette markedet. Pålegget om bygging av et nytt renseanlegg vil innebære en investering på 155 mill. kr. Bedriften er ikke imot å bygge et nytt renseanlegg, men ber om å få noe mer tid til å gjennomføre beslutningen.

Ikke minst er dette viktig for å avvente den endelige beslutningen om å flytte den eksisterende jernbanetraseen bort fra fabrikkområdet. Dette var et sentralt tema bl.a. gjennom Stortingets behandling av Nasjonal transportplan, og Stortinget har tidligere uttrykt en klar prioritering av dette prosjektet foran nytt dobbeltspor fra Haug til Onsøy. Å få flyttet dagens jernbanetrasé bort fra fabrikkområdet, er en avgjørende forutsetning for at bedriften kan sikres videre drift i Moss.

Svar:

Peterson i Moss har utslippstillatelse som stiller krav til utslipp av oppløst organisk materiale og suspendert stoff som blant annet medfører at bedriften innen 30. oktober 2007 må ha installert biologisk renseanlegg. Bedriften har ved brev av 21. oktober 2005 søkt Statens forurensningstilsyn om å få utsatt frist til 2012 for gjennomføring av rensekrav ved fabrikken. Statens forurensningstilsyn har opplyst at de regner med å kunne treffe en avgjørelse i saken rett over nyttår.

Spørsmålet om utsatt frist for gjennomføring av rensekrav ved bedriften er nå til behandling hos Statens forurensningstilsyn, og Miljøverndepartementet er klagemyndighet i saken. Jeg kan av den grunn ikke kommentere representantens spørsmål så lenge bedriftens søknad er til behandling hos Statens forurensningstilsyn.

SPØRSMÅL NR. 89

Innlevert 3. november 2005 av stortingsrepresentant Torbjørn Andersen

Besvart 11. november 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«I Innst. S. nr. 116 (2004-2005), jf. St.prp. nr. 75 (2003-2004) om supplering av Verneplan for vassdrag, er det i en flertallsmerknad henstilt til regjeringen om å foreta en gjennomgang av de rikspolitiske retningslinjene for vernede vassdrag. Flertallet la i innstillingen føringer på at de rikspolitiske retningslinjer bør brukes med smidighet og at det vises stor respekt for det lokale selvstyret.

Når kan man eventuelt forvente at nevnte gjennomgang av de rikspolitiske retningslinjer er ferdigbehandlet?»

BEGRUNNELSE:

I for eksempel Tovdalsvassdraget i Aust-Agder oppfattes de gjeldende rikspolitiske retningslinjene for vassdragsvern som problematiske. Etter at supplerende verneplan utvidet vernet av Tovdalsvassdraget, er det skapt stor frustrasjon blant flere grunneiere lokalt, blant annet fordi vernet omfatter hele nedslagsfeltet og ikke bare hovedstrengen. Både fra kommunalt hold og fra grunneierhold stilles det nå forventninger til at det blir foretatt endringer av de rikspolitiske retningslinjene for vernede vassdrag i tråd med de føringer som ligger i Innst. S. nr. 116 (2004-2005). Fra spesielt Åmli kommune, som sammen med 3 av 4 andre berørte kommuner var imot vernet av Tovdalsvassdraget, er det fremkommet ønske om å få komme med innspill i en slik prosess. Fra Åmli kommunes side er det av disse grunner ønskelig med informasjon om blant annet fremdriften i arbeidet med nye nasjonale retningslinjer for vernede vassdrag. Jeg ber derfor statsråden om en redegjørelse for hvor prosessen med nye retningslinjer står for øyeblikket, når den eventuelt er forventet avsluttet og i hvilken grad det er mulig for berørte grunneiere, andre interessenter og kommuner å bidra med innspill i en slik prosess.

Svar:

Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag (RPR-VV) skal legges til grunn for kommunenes og fylkeskommunenes planlegging etter plan- og bygningsloven. Retningslinjenes virkeområde er i hovedsak innen et belte på inntil 100 meter langs vassdraget, men også andre deler av nedbørfeltet er omfattet dersom det er faglig dokumentert at områdene har betydning for verneverdiene.

Jeg vil foreta en bredere gjennomgang av RPR-VV og vurdere hvordan retningslinjene praktiseres i forbindelse med kommunenes og fylkeskommunenes planlegging etter plan- og bygningsloven. Saken er prioritert og departementet er allerede i gang med arbeidet. Jeg vil komme tilbake til Stortinget med saken så snart som mulig når gjennomgangen er foretatt. Det er foreløpig ikke tatt stilling til om det på bakgrunn av gjennomgangen vil bli utarbeidet nye retningslinjer.

SPØRSMÅL NR. 90

Innlevert 3. november 2005 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 15. november 2005 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Hvordan ser kulturministeren på planene for et Nasjonalt Motorsportsenter, og når kan det forventes en avklaring på lokalisering av et slikt senter?»

BEGRUNNELSE:

Det har i lang tid blitt sagt at Norsk Trafikksenter på Braskereidfoss er 1 av 3 aktuelle lokaliseringer for et Norsk Motorsportsenter. I lokalmedia i Hedmark (bl.a. Glåmdalen 26. oktober) siteres det brev fra avdelingsdirektør Ole Fredriksen som sår tvil om dette er en åpen prosess eller om departementet har forhåndsbestemt seg for lokalisering. I et hemmeligstemplet brev fra avdelingsdirektøren til Skifte Eiendom gir departementet uttrykk for at "Departementet anser mulighetene på Eggemoen for å være spesielt egnet for motorsportens formål, og at eiendommen på en særlig god måte vil dekke behov relatert i den statlige idrettspolitikken. Det bør derfor gjøres anstrengelser for å sikre området for motorsport".

Dette sitatet gir inntrykk av at kulturdepartementet langt på veg har bestemt seg for lokalisering av Nasjonalt motorsportsenter. Det til tross for at det er 3 steder: Rudskogen, Norsk Trafikksenter på Braskereidfoss og Eggemoen som konkurrerer. Disse har til nå trodd at konkurransen er åpen. Det vil kreve langt lavere investeringer å legge Norsk Motorsportsenter til Braskereidfoss enn til de andre alternativene, tilbudet vil bli bredere, og man har allerede et av Nordens fineste anlegg. Anlegget ligger i en region som sårt trenger ny virksomhet og som har tatt en stor belastning ved at Haslemoen leir er nedlagt.

Det er et særdeles aktivt motorsportmiljø i det søndre Hedmark.

Man er nå i sluttspurten for å sikre seg en VM-runde i rally, og synergieffektene ved å legge et Norsk Motorsportsenter til Norsk Trafikksenter, Braskereidfoss vil være store.

Svar:

Kultur- og kirkedepartementet (KKD) tok i 2003 initiativ til et anleggspolitisk program for perioden 2003-2007. Gjennom målrettede tilskudd av ekstra spillemidler til utvalgte prosjekter, ønsket departementet blant annet å bidra til en planmessig og behovsstyrt utbygging av større og kostnadskrevende anlegg for mindre særidretter. Norges Idrettsforbund og Olympiske Komité (NIF) ble i den anledning forespurt om å anbefale konkrete prosjekter innenfor visse anleggskategorier, herunder motorsportsanlegg.

På bakgrunn av innspill fra Norges Motorsportforbund (NMF), vedtok styret i NIF (Idrettsstyret) 16. mars 2004 å anbefale Eggemoen som nasjonalt hovedanlegg for motorsport. Motorsportforbundet er initiativtaker til nevnte prosjekt.

Utgangspunktet for departementets behandling av saken var dermed at det kun forelå ett motorsportprosjekt som skulle vurderes med hensyn til programsatsingsmidler. Dette var situasjonen på det tidspunkt departementet, i brev av 1. juli 2004, anbefalte Skifte Eiendom AS å avhende det aktuelle området til NMF. Av samme brev framgår at departementet ikke har tatt stilling til hvorvidt prosjektet skal prioriteres med hensyn til programsatsingsmidler.

Representanten Gundersen omtaler videre ovennevnte brev som hemmeligstemplet. Jeg vil understreke at det er i tråd med normal prosedyre at korrespondanse i en forhandlingsfase kan unndras offentlighet. Departementet har deretter, på vanlig måte, gjort brevet tilgjengelig i offentlig journal.

I etterkant av at NIF utarbeidet sin innstilling til departementet, har det kommet fram andre anleggsprosjekter hvor initiativtakerne hevder de ikke ble vurdert av NMF i det arbeidet som lå til grunn for forbundets anbefaling til NIF.

Etter at prosjektene på Våler/Braskereidfoss og Rudskogen ble gjort kjent, ba departementet Norges Bilsportforbund (NBF) om en vurdering av de tre prosjektene på Eggemoen, Våler/Braskereidfoss og Rudskogen. NBF er ikke medlem av NIF, men etter vedtak på Idrettstinget i 2003 er det et mål at NBF slås sammen med NMF og danner et fleridrettssærforbund i løpet av perioden (2003-2007).

Henvendelsen til NBF må ses i lys av at NIFs innstilling til departementet ble gjort uten NBF som høringsinstans.

Departementet mottok NBFs vurdering 2. mars 2005. Her framgår det klart at NBF ikke deler de vurderinger som ligger til grunn for NMFs anbefaling av prosjektet på Eggemoen som nytt hovedanlegg for motorsport.

På bakgrunn av de opplysninger som har kommet fram i etterkant av vedtaket i Idrettsstyret 16. mars 2004, har departementet bedt NIF om å gjennomgå saken på nytt. Dette framgår av brev til NIF datert 5. september 2005. Her henstilles NIF om å søke en omforent løsning som både NMF og NBF kan slutte seg til.

Jeg er informert om at NIF vil komme med sin innstilling i løpet av kort tid. Denne anbefalingen vil være en del av beslutningsgrunnlaget for departementet, og det tas sikte på at endelig beslutning vil foreligge innen medio desember.

SPØRSMÅL NR. 91

Innlevert 3. november 2005 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 14. november 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Mener samferdselsministeren at sikkerheten ikke kan ivaretas like godt av private selskaper som av offentlige?»

BEGRUNNELSE:

Høyre ser verden slik at det er det å fastsette gode kravspesifikasjoner som er viktig. Ikke at staten skal utføre kontrollen. Samferdselsministeren har i svar på spørsmål til Stortinget uttrykt seg uklart med hensyn til hva hun mener om dette spørsmålet.

Regjeringserklæringen fra Soria Moria må på mange måter forståes som en generell mistro til det sikkerhetsarbeid som utføres av private. Regjeringserklæringen kan på mange måter ses som diskreditering av de som utfører sikkerhetsarbeid i flyselskapene og andre transportbedrifter.

Svar:

I mange sammenhenger kan sikkerheten ivaretas like godt av private selskaper som av offentlige. Som eksempel viser jeg til at luftfart er det sikreste transportmiddelet vi har i Norge og andre vestlige land. Det høye sikkerhetsnivået er avhengig av en rekke faktorer og aktører, og av disse spiller selvfølgelig flyselskapene en svært stor rolle. De fleste flyselskapene i disse landene er private, noe som viser at private selskaper i høyeste grad kan ivareta sikkerheten.

SPØRSMÅL NR. 92

Innlevert 3. november 2005 av stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen

Besvart 14. november 2005 av likestillings- og forbrukerminister Karita Bekkemellem

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å forhindre bruk av falske erklæringer fra sakkyndige, samt for å avdekke eventuelle tidligere hendelser?»

BEGRUNNELSE:

Det har i den senere tid fremkommet at det mistenkes at helsepersonell har skrevet falske legeerklæringer mot betaling, og at disse er brukt i forbindelse med benådning eller utsetting av soning. Man er kjent med at helsepersonell brukes i stor grad som sakkyndige i barnevernssaker og i saker om omsorgstvister i forbindelse med samlivsbrudd. Det er viktig at man også i slike saker har den nødvendige tillitt til det som legges til grunn for rettsavgjørelser.

Svar:

Jeg forstår spørsmålet ditt slik at det gjelder sakkyndige erklæringer/sakkyndige uttalelser i barnevernssaker og saker etter lov om barn og foreldre (saker om samvær og barnefordelingssaker).

Sakkyndige uttalelser i barnefordelingssaker m.m.

Det er retten som oppnevner sakkyndig i barnefordelingssaker, jf. barneloven § 61 og tvistemålloven kapittel 18. Retten skal så langt mulig gi partene anledning til å uttale seg før sakkyndige oppnevnes. At det er det offentlige som oppnevner sakkyndige, må antas å øke tilliten til sakkyndige. Retten skal påse at den som oppnevnes, oppfyller lovens krav til habilitet og innehar den fagkyndighet som trengs. Under en eventuell hovedforhandling kan retten og partene stille spørsmål til den sakkyndige. Disse forhold bidrar til en forsvarlig og tillitvekkende behandling.

Dersom partene selv ønsker å framstille en person for retten til avhøring som sakkyndig ved en eventuell hovedforhandling, skal denne gi forklaring som vitne, men avgi forsikring som sakkyndig, i henhold til tvistemålloven § 248. At det er den ene part som framstiller sakkyndig person uten oppnevning, kan svekke tilliten. Det kan imidlertid retten ta i betraktning ved sin vurdering av forklaringen. Dette momentet vil være særlig framtredende når det er tvilsomt om det sakkyndige vitnet har tilstrekkelig

faglig kompetanse, eller når forklaring gis av en person som har nær tilknytning til den ene parten.

I henhold til ny tvistelov § 25-3 fjerde ledd, som er vedtatt, men ikke trådt i kraft, kan Kongen opprette utvalg av sakkyndige for bestemte sakstyper og utvalg for å evaluere sakkyndigerklæringer på bestemte fagfelt. Dette kan også bidra til å sikre kvaliteten og øke tilliten.

Sakkyndige uttalelser i barnevernssaker

I mange vanskelige barnevernssaker oppnevnes det sakkyndige blant annet for å utrede foreldrenes omsorgsevne og barnets omsorgsbehov. De sakkyndige blir som oftest oppnevnt av kommunen for å bistå kommunen i utredningen av saken. Ofte innhentes sakkyndige uttalelser/- erklæringer når barnevernstjenesten skal fremme forslag til tiltak for fylkesnemnda for sosiale saker. Barnevernstjenesten har ansvar for å forberede saken for fylkesnemnda og for å legge fram nødvendig dokumentasjon om de faktiske forhold som et forslag om f.eks. omsorgsovertakelse bygger på. Den sakkyndige uttalelsen er imidlertid bare en del av et større avgjørelsesgrunnlag som bl.a. kan bestå av uttalelser fra flere ulike instanser/personer som har kjennskap til familiens situasjon. Dette kan være uttalelser fra f.eks. skole, barnehage, helsesøster, politi osv. i tillegg til barnevernstjenesten selv. I fylkesnemnda skal det som hovedregel holdes forhandlingsmøter før vedtak treffes. Forhandlingsmøte er en parallell til hovedforhandling for tingretten der sakens parter gis anledning til å forklare seg, stille spørsmål og til å føre vitner og andre bevis. Disse forholdene bidrar til at den sakkyndiges uttalelser undergis en grundig vurdering i barnevernssaker.

Jeg er imidlertid kjent med at det med jevne mellomrom reises kritikk mot de sakkyndige og kvaliteten på deres utredninger og myndighetenes bruk av sakkyndige. Det hevdes bl.a. at de sakkyndige som påtar seg utredningsoppdrag for kommunen ikke framstår som nøytrale fordi de er oppnevnt og betalt av kommunen. Det rettes også kritikk mot de sakkyndiges arbeid og metoder, deres vurderinger og konklusjoner. For å sikre at de sakkyndige som oppnevnes for å utrede saker for den kommunale barnevernstjenesten oppleves som uavhengige og nøytrale av den private part, vil departementet etablere et system der fylkesmannen oppnevner sakkyndige ved uenighet mellom kommunen og den privat part. Barne- og familiedepartementet har også oppnevnt et utvalg som har påbegynt et arbeid for å vurdere kvalitetssikring av sakkyndiges rapporter i barnevernssaker. Utvalget skal bl.a. utrede om det bør etableres et særskilt kontrollorgan som innebærer en etterfølgende kontroll og kvalitetssikring av sakkyndiges rapporter i barnevernssaker. Begge disse tiltakene mener jeg vil bidra til å skape nødvendig tillit de sakkyndiges uttalelser.

Til orientering ble det i 1999 opprettet et register over barnefaglige sakkyndige til bruk for domstoler og forvaltning for å sikre at sakkyndige har et minimum av kunnskap og ferdigheter og er faglig oppdatert. For å stå oppført i registeret må den sakkyndige ha gjennomført et toårig opplæringsprogram utover spesialistkompetansen.

Når det gjelder spørsmålet om hva jeg vil gjøre for å avdekke tidligere hendelser viser jeg til svaret over. Jeg har nå ingen indikasjon på at enkelte sakkyndige uttalelser er skrevet med tanke på å gi et uriktig bilde. Dersom det skulle vise seg at det forekommer falske erklæringer i barnevernssaker eller barnefordelingssaker vil jeg selvsagt gripe fatt i dette.

Jeg er kjent med at helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad i samråd med justisminister Knut Storberget vil nedsette en arbeidsgruppe som skal gjennomgå systemet med sakkyndige i justissektoren.

SPØRSMÅL NR. 93

Innlevert 3. november 2005 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 14. november 2005 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Vil statsråden ta nødvendig initiativ slik at ledelsen ved Arkitektur- og designhøgskolen (AHO) sikrer at denne uholdbare situasjonen for enkeltstudenter opphører, ved at det utarbeides formelle retningslinjer for oppgaveskriving også ved Institutt for industridesign, slik at også dette semesterets avgangsstudenter gis lik mulighet til å fullføre sine studier som ved andre høyskoler og universiteter?»

BEGRUNNELSE:

En viktig forutsetning for studenter som skriver sine avhandlinger og masteroppgaver, er at det foreligger klare formelle retningslinjer for omfanget av oppgaven, regler for skrifttype, notesetting mv. Jeg antok at denne type selvfølgelige retningslinjer var utformet ved alle landets universiteter og høyskoler, men har blitt gjort kjent med at så tydeligvis ikke er tilfelle ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo. Undertegnede har blitt gjort kjent med at studenter ved Institutt for industridesign på tross av gjentatte forespørsler til skolens administrasjon har blitt meddelt at slike formelle retningslinjer ikke foreligger. For studenter som skriver en teoretisk avhandling som del av sin mastergrad er dette en uholdbar situasjon og medfører en unødvendig stor belastning for dem i innspurten av deres studier. Ethvert vitenskaplig studium bør slik jeg ser det, som minstemål ha utformet klare krav til omfanget av teoretiske oppgaver for sisteårsstudenter.

Svar:

Det følger av universitets- og høyskoleloven § 3-3 at styret fastsetter studieplan for det faglige innholdet i studiene. Dette gjelder også bestemmelser om obligatoriske kurs, praksis og lignende og om vurderingsformer. Den enkelte høyskole bestemmer selv om det skal fastsettes retningslinjer for omfang, presentasjon etc. for oppgaver studenter leverer som del av studiet, og hva innholdet i disse reglene skal være.

Beslutningen vil bygge på en faglig vurdering. Jeg antar at behovet for retningslinjer og innholdet i dem vil variere mellom ulike fag og studienivå. Studentens valg av omfang, presentasjonsform etc. for sin oppgave kan inngå som del av grunnlaget for den faglige vurderingen av studenten.

Studentene har representasjon i de besluttende organer ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo. De kan være med på å påvirke regelverk og rammer for studiene.

Høyskolens system for kvalitetssikring ble godkjent av NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen) i april i år. Kvalitetssikringssystemet skal omfatte alle prosesser som har betydning for studiekvaliteten, fra informasjon overfor mulige søkere til avslutning av studiet, jf. forskrift om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler.

Jeg ser på denne bakgrunn ikke grunn til å ta initiativ overfor Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo.

SPØRSMÅL NR. 94

Innlevert 3. november 2005 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 14. november 2005 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Flere private rehabiliteringssentre trues med avvikling eller nedbemanning fordi de regionale helseforetakene er i ferd med å avslutte eller redusere sitt kjøp av private rehabiliteringsplasser. Godthaab Rehabiliteringssenter er et eksempel på et senter som trues av nedleggelse.

Er dette en ønsket utvikling som helseministeren stiller seg bak, og hva vil helseministeren eventuelt gjøre for å unngå en slik utvikling?»

BEGRUNNELSE:

Private rehabiliteringssentre spiller en viktig rolle i norsk helsevesen, og har i dag om lag 2 000 plas-

ser på landsbasis. I disse dager møter flere private rehabiliteringssentre utfordringer fordi de regionale helseforetakene reduserer kjøpet av private rehabiliteringsplasser.

Et eksempel på et privat rehabiliteringssenter som trues med avvikling er Godthaab Rehabiliteringssenter. Godthaab var landets første rekonvalesenthjem og fremstår nå, etter investeringer på om lag 40 mill. kr og personalmessig styrking, som et moderne rehabiliteringssenter som kan tilby et godt og helhetlig rehabiliteringstilbud i godt tilpassede og utstyrte lokaler. Godthaab har i dag om lag 43 årsverk fordelt på om lag 55 ansatte, og mottar pasienter fra hele landet. De siste årene har om lag 1 250 personer årlig mottatt rehabilitering på Godthaab, med gjennomsnittlig rehabiliteringsopphold på om lag 21 dager. Godthaab ventes derfor å levere nær 26 000 pasientdøgn til Helse Øst i 2006.

Private rehabiliteringssentre tilbyr et effektivt og prisgunstig tilbud i forhold til offentlig leverte plasser.

For 2005 mottar Godthaab om lag 1 150 kr pr. pasientdøgn, hvorav statens kostnad er rett over 1 000 kr. Dette står i stor kontrast til de kostnadsanslagene for offentlige pasientdøgn som utgjør 3 500-7 500 kr, anslag som er kvalitetssikret av SINTEF.

Redusert kjøp av plasser fra private rehabiliteringssentre kan derfor være samfunnsmessig ulønnsomt, og en reduksjon i bemanningen eller nedleggelse av private rehabiliteringssentre vil medføre en større omstilling for ansatte.

Svar:

I Budsjett-innst. S. nr. 11 (2004-2005) uttalte komiteens flertall Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti følgende:

"Flertallet legger til grunn at de regionale helseforetakene i 2005 forbereder avtaler med institusjonene om hvilke oppgaver institusjonene skal ha og prisen på tjenestene. Avtalene skal gjøres gjeldende fra 1. januar 2006. I en overgangsperiode bør det stilles krav om at regionale helseforetak inngår avtaler minst tilsvarende det beløp som er overført."

Bondevik II-regjeringen fulgte dette opp i sitt forslag til budsjett, og besørget igangsetting av anbudsprosesser i RHF-ene.

Det er følgelig lagt til grunn at de midler som er overført til de regionale helseforetakene i forbindelse med overføring av finansieringsansvaret for de oppgaver som opptreningsinstitusjoner m.m. yter, skal nyttes til kjøp av tjenester i private institusjoner.

Ved inngåelse av avtaler med private institusjoner skal regelverket for offentlige anskaffelser følges. De regionale helseforetakene forutsettes å vurdere hvilke tjenester det er behov for, i forhold til de tjenester som finnes i regionen, og sikre at kvaliteten på de tjenester det inngås avtale om tilfredsstiller de krav som nå gjelder for spesialiserte helsetjenester. Dette kan innebære at det regionale helseforetaket har inngått avtale om tjenester av noe høyere kvalitet enn det som har vært ytt tidligere, noe som en må anta innebærer høyere pris. Det er ikke stilt krav om at en privat institusjon skal ha godkjenning som opptreningsinstitusjon for å kunne yte tjenester innenfor opptrening/rehabilitering. For eksempel har Cato-Senteret, som ikke har godkjenning som opptreningsinstitusjon, i flere år ytt tjenester innenfor dette feltet. Institusjoner som ikke er godkjent som opptreningsinstitusjon kan tilby sine tjenester. Det vil være opp til det regionale helseforetaket å vurdere de ulike tilbud, både i forhold til kvalitet og pris.

Det må forutsettes at de institusjoner som tilbyr tjenester, både godkjente opptreningsinstitusjoner og andre private institusjoner, tilbyr tjenester av god kvalitet til konkurransedyktig pris. Som helse- og omsorgsminister kan jeg ikke gå inn i de forhandlinger som de regionale helseforetakene fører og gi føringer i forhold til enkeltinstitusjoner.

Departementet vil avvente resultatet av forhandlingsprosessen. Departementet vil eventuelt vurdere behov for tiltak rettet mot institusjoner som ikke oppnår avtale med regionale helseforetak i 2006, eller bare oppnår avtale for deler av sin virksomhet.

SPØRSMÅL NR. 95

Innlevert 4. november 2005 av stortingsrepresentant Erna Solberg

Besvart 16. november 2005 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Hva skal kriteriene være for å sende norsk militært mannskap til andre land, og vil Regjeringen være innstilt på å etterkomme en oppfordring om å stille mannskap til rådighet dersom det foreligger et FN-mandat og Norge har de aktuelle kapasitetene tilgjengelige?»

Svar:

Regjeringen vil arbeide for en verdensorden bygget på FN-paktens prinsipper. Derfor ønsker Regjeringen å bidra til at FNs evne til å bygge internasjonal fred og sikkerhet styrkes.

FNs generalsekretær Kofi Annan har lagt stor vekt på at samarbeidet med regionale organisasjoner som NATO må styrkes for bedre å ivareta FNs ansvar for internasjonal sikkerhet og stabilitet, referanse: sikkerhetsrådsresolusjon 1631 av 17. oktober 2005.

Regjeringen ønsker å styrke Norges bidrag til å forebygge, dempe og løse konflikter. Vi vil styrke vår rolle som tydelig fredsnasjon, blant annet gjennom å øke Norges deltakelse i FN-ledede operasjoner.

Som en troverdig alliert i NATO vil vi bidra aktivt til alliansens operasjoner, med hovedvekt på Afghanistan. Det viktigste kriteriet for norsk militær deltakelse i internasjonal krisehåndtering vil være at dette er forankret i FN-pakten og har et klart FN-mandat.

Samtidig er det ingen automatikk i å stille tilgjengelig militært personell. Vi stilles til enhver tid overfor store behov for internasjonal assistanse og støtte i mange deler av verden og vi må foreta løpende prioriteringer og avveininger. Behovet for internasjonal militær innsats i et aktuelt konfliktområde og norske sikkerhetspolitiske interesser er sentrale kriterier når militær deltakelse skal vurderes. Nytten av mulige norske styrkebidrag, operative vurderinger og hvilke land vi kan samarbeide med i den aktuelle operasjonen, vil dessuten bli tillagt vekt. Hensynet til sikkerheten til norsk personell vil alltid bli vurdert nøye.

Konkrete norske militære bidrag må derfor til enhver tid vurderes og avstemmes som en del av våre internasjonale forpliktelser og i samarbeid med allierte og partnere. For Regjeringen er det viktig å konsentrere norsk militær og sivil innsats. Skal våre bidrag gi mening, kan de ikke spres på for mange områder.

Regjeringen ønsker en åpen dialog med Stortinget knyttet til norsk deltakelse i internasjonale operasjoner.

SPØRSMÅL NR. 96

Innlevert 4. november 2005 av stortingsrepresentant Erna Solberg

Besvart 11. november 2005 av utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Vil internasjonal skattlegging, for eksempel en internasjonal flypassasjeravgift, kunne bidra til at målet om bistanden skal økes til 0,7 pst. av OECD-landenes brutto nasjonalinntekt (BNI) undergraves, og vil det ikke være bedre å utnytte de eksisterende finansieringsmekanismene enn å satse på uprøvde og politisk urealistiske finansieringsinitiativer?»

Svar:

Den totale utviklingsbistanden fra OECD-landene tilsvarer fortsatt bare 0,25 pst. av landenes samlede brutto nasjonalinntekt (BNI). Dette står i grell kontrast til FNs mål om å sette av 0,7 pst. av BNI i bistand, en målsetting bare USA eksplisitt reserverer seg mot. Denne bistanden bør fortrinnsvis mobiliseres over giverlandenes ordinære budsjetter, i et felles løft for å nå flest mulig av FNs tusenårsmål i flest mulig fattige land.

Debatten om nye finansieringskilder for utviklingsformål har i løpet av de siste par årene fått fornyet kraft. Denne debatten dreier seg om å mobilisere tilleggsfinansiering, ut over de ressurser som giverlandene realistisk sett og på kort sikt vil greie å mobilisere i form av offisiell utviklingsbistand. Som et

land som både har innfridd og overoppfylt FNs 0,7-mål, er det i Norges interesse at denne debatten ikke får overskygge debatten om volumet og kvaliteten på tradisjonell bistand (ODA i OECD-terminologi) og lede oppmerksomheten bort fra denne. Norge bør bidra til at det fortsatt holdes fullt trykk på ODA-spørsmålet, også slik at land som omsider har annonsert ambisiøse opptrappingsplaner faktisk lever opp til sine uttalte mål.

Som en forkjemper for utviklingsfinansiering for fattigdomsbekjempelse ville det imidlertid være galt av Norge utelukkende å fokusere på tradisjonell bistand, uten å ta del i debatten om supplerende finansieringskilder. Gjennomført på riktig måte vil nye og innovative finansieringsmekanismer kunne mobilisere betydelig tilleggsfinansiering. Om vi er aldri så mye "verdensmestere" i bistand, kan vi derfor ikke tillate oss å sove i timen.

Den totale utviklingsbistanden fra OECD-landene tilsvarer fortsatt bare 0,25 pst. av landenes samlede brutto nasjonalinntekt (BNI). Dette står i grell kontrast til FNs mål om å sette av 0,7 pst. av BNI i bistand, en målsetting bare USA eksplisitt reserverer seg mot. Denne bistanden bør fortrinnsvis mobiliseres over giverlandenes ordinære budsjetter, i et felles løft for å nå flest mulig av FNs tusenårsmål i flest mulig fattige land.

Per i dag synes forslaget om en frivillig internasjonal solidaritetsavgift på flybilletter, som framsatt av Frankrike og en gruppe av samarbeidende land, som det mest lovende sporet i denne debatten. Formålet med avgiften er å mobilisere tilleggsressurser for bekjempelse av HIV/AIDS, malaria og tuberkulose. Dette forslaget er altså utviklingspolitisk begrunnet, men kan i prinsippet også begrunnes med miljøpolitiske hensyn. Denne ideen, som ikke er ny, har på kort tid blitt utviklet fra en tilnærmet utopi til en politisk realistisk opsjon. Tidligere snakket man gjerne om "internasjonal skattlegging" og etablering av ambisiøse overstatlige mekanismer. Nå tas det snarere til orde for pragmatisk mellomstatlig samarbeid av klassisk merke, med frivillige avgifter, nasjonalt implementert og internasjonalt koordinert.

En global flybillettavgift forutsetter større internasjonal tilslutning, bl.a. må USA endre oppfatning i saken. Det er imidlertid grunn til å tro at en europeisk avgiftsordning nå ligger innenfor, eller nær, politisk rekkevidde. Det er betydelige motkrefter mot forslaget også i Europa, men EUs finansministere har ikke desto mindre gitt sin prinsipielle tilslutning til utprøving av en slik avgiftsordning. Det gjenstår å se hva dette vil munne ut i. Norge og de nordiske landene har etablert, vedlikeholdt og videreutviklet noen av verdens fremste velferdsstater, med velfungerende nasjonale skatte- og avgiftssystemer som en sentral del av grunnmuren. Når det nå gjøres forsøk på å overføre slike systemer og erfaringer til den internasjonale arena, for verdenssamfunnets felles beste, bør Norge kjenne sin besøkelsestid og tre fram som en støttespiller. Regjeringens positive grunnholdning betyr imidlertid ikke at vi allerede nå vil binde oss opp mot ett enkelt forslag. I tillegg til forslaget om å avgiftsbelegge flybilletter, bør man også se nærmere på mulighetene for å innføre avgifter på flydrivstoff, våpenhandel og valutatransaksjoner. Vi merker oss dog at flybillettmodellen har hatt størst politisk oppdrift. Det kan også se ut som om denne har best forutsetninger for å kunne gjennomføres i praksis.

Regjeringens positive innstilling til utviklingsmotiverte avgifter betyr heller ikke at vi vil ta lett på grenseoppgangen mellom tradisjonell bistand (ODA) og supplerende utviklingsfinansiering via nye og innovative mekanismer, enten dette blir en flybillettavgift eller andre ordninger. Ny finansiering må komme i tillegg til, og ikke til erstatning for, ordinær bistand. Det er ikke nødvendigvis gitt at alle giverland vil være like opptatt av dette som Norge. Den debatten får vi ta hvis og når den kommer. Nå gjelder det å delta i en internasjonal debatt der vi vitterlig bør ha en del å bidra med. Å stille seg på sidelinjen ville innebære en utviklingspolitisk unnlatelsessynd. Dét akter Regjeringen ikke å gjøre seg skyldig i.

SPØRSMÅL NR. 97

Innlevert 4. november 2005 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen

Besvart 10. november 2005 av arbeids- og sosialminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Den 2. mai i 2001 svarte justisminister Hanne Harlem på en interpellasjon fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik om yrkesskaddes rettigheter i forhold til yrkesskadeforsikring fra forsikringsselskapene. Hun sa bl.a. "For mange skadelidte - eller kanskje de aller fleste - vil jeg anta at systemet fremstår som uforståelig og forvirrende." Hun ga også uttrykk for at Regjeringen ville sette ned et utvalg for å se nærmere på yrkesskadeforsikringen.

Hva ble resultatet av dette arbeidet?»

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for interpellasjonen i Stortinget den 2. mai 2001 var mange henvendelser fra arbeidstakere, særlig i omsorgsyrker, som var blitt uførepensjonert på grunn av yrkesskader. Når det imidlertid gjaldt den yrkesskadeforsikringen man kanskje burde kunne forvente, hadde mange slitt i årevis uten å få noen avklaring i forhold til det aktuelle forsikringsselskapet eller noen støtte fra arbeidsgiver i kampen. Statsråd Hanne Harlem ga i sitt svar uttrykk for at det hadde reist seg mange spørsmål om skadelidtes stilling i det nåværende tosporede systemet og at mange syntes systemet var uforståelig og forvirrende. Hun uttalte også:

"Og for den skadelidte føles det ofte som ekstra byrdefullt i en kanskje vanskelig livssituasjon å skulle forholde seg til to forskjellige og ikke samordnede instanser som krever sitt av medisinske vurderinger og opplysninger. I noen saker opplever den skadelidte dessuten at et krav avvises etter den ene ordningen, selv om skaden har blitt godkjent som yrkesskade etter den andre ordningen".

I sitt innlegg sa statsråd Harlem at Regjeringen ville nedsette et utvalg som skulle se nærmere på yrkesskadeforsikringsordningen. Hun sa videre at et av hovedspørsmålene utvalget skulle se nærmere på var om det kunne være hensiktsmessig å overføre yrkesskadefordelene i folketrygden til yrkesskadeforsikringsordningen. Det andre hovedspørsmålet utvalget, ifølge statsråd Harlem, skulle vurdere var hvordan man eventuelt kunne organisere saksbehandlingen op yrkesskadeområdet. Utvalget skulle vurdere ulike organisasjonsmodeller og se dette i sammenheng med spørsmålet om å avvikle det tosporede system. Så vidt jeg vet er det ikke gjort endringer i det tosporede system og jeg ber om informasjon om hva som eventuelt er gjort for å forbedre yrkesskadeforsikringsordningen for dem det angår.

Svar:

Personer som blir rammet av en yrkesskade kan etter dagens regelverk ha rett til ytelser og erstatninger fra ulike ordninger:

- Folketrygdloven, som er underlagt Arbeids- og sosialdepartementets ansvarsområde, gir en rekke yrkesskadefordeler. I tillegg kan det gis en særskilt ménerstatning.
- Yrkesskadeforsikringsloven, som er underlagt Justisdepartementet, pålegger arbeidsgiverne å tegne en forsikring for yrkesskade til fordel for sine ansatte.

Til sammen er disse ordningene ment å gi den skadelidte full kompensasjon i forbindelse med yrkesskader.

Det har de siste årene vært reist en rekke spørsmål knyttet til disse to ordningene, blant annet hensiktsmessigheten ved et slikt tosporet system. I juni 2001 oppnevnte den forrige Stoltenberg-regjeringen et offentlig utvalg som fikk i mandat å vurdere regelverk, organisering og saksbehandling på yrkesskadeområdet. Utvalgets hovedoppgave var å vurdere mulighetene for å slå sammen yrkesskadefordelene i folketrygden og den lovpålagte yrkesskadeforsikringen til en ny ordning.

Utvalget la fram sine forslag i innstilling NOU 2004:3 Arbeidsskadeforsikring. Flertallet foreslo å slå sammen dagens to systemer til en lovpålagt arbeidsskadeforsikring som tegnes i skadeforsikringsselskapene. LOs representant ønsket å opprettholde dagens system, men slik at trygdeetatens vedtak også skal binde forsikringsselskapene. Utvalget fremmet også en rekke andre forslag.

Et flertall av høringsinstansene støttet hovedforslaget om å slå sammen dagens ordninger til en ny arbeidsskadeforsikringslov og at ordningen skal administreres av forsikringsselskapene. I høringsrunden uttrykte NHO ønske om å beholde dagens to systemer, men at regelverket i større grad harmoniseres. Høringsinstansene er ellers uenige på flere punkter.

Arbeids- og sosialdepartementet vurderer alternative løsninger, og saken vil bli fremmet for Stortinget når man har funnet fram til en hensiktsmessig og god løsning.

SPØRSMÅL NR. 98

Innlevert 4. november 2005 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 14. november 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Det er et generelt ønske om å sikre allmennheten adgang til strandsonen. Regjeringen ønsker derfor å kjøpe en strandeiendom på Huk i Oslo for 30 mill. kr. Samtidig eier staten allerede en 500 meter lang strandeiendom rett i nærheten, men området blir lite brukt. Ifølge naboer har strandområdet forfalt siden staten overtok i 1966, og gror nå igjen med kratt og stein.

Har statsråden vurdert om opprusting av denne stranden kunne gitt Oslos badeglade bedre tilgang til strandsonen fremfor oppkjøpet på Huk?»

BEGRUNNELSE:

Sakset fra artikkel i Aftenposten 30. september:

- Dette er Bygdøys best beliggende strand. Her er det sol store deler av dagen og hele kvelden, og perfekt for dem som vil på stranden etter jobb. (Sitat fra tidligere leder i Bygdøy Vel, Jakob Nordan, og nabo Pål Christiansen)
- Dette området har forfalt siden staten tok over i 1966. Den gangen var det tenkt som en offentlig park, men siden er svært lite gjort her, sier Nordan.

Yngve Glent, dagens leder av Bygdøy Vel, mener at rydding, litt plen og noe mer sand ville gjort underverker:

- Det er en svært god idé å gjøre denne delen av stranden mer brukervennlig. Slik jeg ser det skulle det være mulig å utbedre stranden med svært beskjedne midler.

Eiendomsforvalter Jan Vaaje:

- Vi tar vare på området i dag, blant annet gjennom å holde det rent og pent. Det kan helt klart gjøres mer, men det har med tilgjengelige midler å gjøre. Vårt mål er å legge best mulig til rette for allmennheten.

Svar:

Tilgang til strandsonen for allmennheten er en stor utfordring i pressområder langs Oslofjorden og Sørlandet, der offentlig tilgjengelige strandområder er et vesentlig knapphetsgode. Derfor er det viktig at eiendommer som er godt egnet for friluftsformål, kan sikres og åpnes for allmennheten.

Regjeringen har av den grunn i St.prp. nr. 4 (2005-2006) foreslått at staten erverver eiendommen Schiøttsvei 8 på Bygdøy i Oslo.

Strandområdene langs vestsiden av Bygdøy er også tilgjengelige for allmennheten. Områdene strekker seg fra bebyggelsen ved Huk, forbi Paradisbukta og opp til tidligere Bygdø Sjøbad, en strekning på ca. 1,5 km. Bortsett fra Paradisbukta består disse strandområdene for det meste av svaberg.

Fra 1. januar 2004 ble disposisjonsretten og forvalteransvaret for denne del av Bygdø Kongsgård overlatt fra H.M. Kongen til staten. Statsbygg har fra samme tidspunkt forvaltet området, og er godt i gang med å oppgradere området innenfor de midler de har til rådighet. Blant annet er det i Paradisbukta skiftet sand, satt ut toaletter, badeflåte og badetrapp, samt lagt ferskvann til dusjer, drikkefontene og tappevann. For øvrig er det organisert renhold av hele strekningen gjennom hele året, med hovedvekt på sommeren. Sittebenker er reparert, trapper og gangbroer er satt opp og gamle betong- og jernrester er fjernet for å lette tilgangen langs strandkanten.

Strandområdene langs vestsiden av Bygdøy er mye brukt av allmennheten; det gjelder både svabergene og den oppgraderte sandstranden ved Paradisbukta. På fine sommerdager er det like tett med folk i dette området som på badestrendene på Huk.

Strandområdet ved Paradisbukta kan bli enda mer attraktivt ved ytterligere tiltak. Dette endrer ikke det faktum at offentlig tilgjengelige strandområder er et vesentlig knapphetsgode i hovedstadsområdet. Erverv av eiendommen Schiøttsvei 8 vil sikre et attraktivt friareal for allmennheten og bidra til et enda bedre tilbud til befolkningen i Oslo.

SPØRSMÅL NR. 99

Innlevert 7. november 2005 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 11. november 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«I hvilken grad, og på hvilken måte, ble Stortinget informert om de mange benådningene på begynnelsen av 1990-tallet, som ifølge Justisdepartementet var begrunnet med lange soningskøer, og vurderer statsråden å benytte samme virkemiddel for å avhjelpe dagens situasjon med lange soningskøer?»

BEGRUNNELSE:

Det har i media fremkommet opplysninger om at flere enn 400 forbrytere i løpet av et par år på begynnelsen av 1990-tallet ble benådet på grunn av lange soningskøer. Det er uvanlig at lange soningskøer brukes som begrunnelse for å ettergi straff, og etter min mening uheldig at forvaltningen overprøver domstolenes avgjørelser i et såpass stort omfang som det blir påstått at dette hadde. I og med at dette er en uvanlig praksis finner jeg grunn til å stille spørsmål om i hvilken grad Stortinget var informert om dette, og på hvilken måte Stortinget fikk denne informasjonen.

Svar:

Stortinget holdes løpende informert om behandlingen av benådningssaker, herunder om antall personer som søker om benådning, antall innvilgede søknader og avslag. Dette skjer ved at Justisdepartementet hvert halvår sender statistikk som omhandler behandling av slike saker til Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité. I tillegg til statistikken oversendes, sammen med Regjeringens protokoller, statsrådsforedrag i benådningssaker. Statsrådsforedragene er sammendrag av de relevante momenter i sakene og er egnet til å gi Stortinget innblikk i og informasjon om benådningspraksis.

Også på 1990-tallet, som representanten Aspaker viser til i sitt spørsmål, ble Stortinget løpende informert om benådningspraksis og tilsendt statistikk i benådningssaker.

I Innst. S. nr. 107 (1993-94) fra Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité, som ble avgitt i forbindelse med behandlingen av regjeringsprotokollene fra tidsrommet 1. juli 1992 til 30. juni 1993, ble temaet soningsrestanser og benådning spesielt omtalt. I den forbindelse ble det fra komiteens medlemmer fra Høyre, Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet uttrykt en bekymring for at lang tid mellom domfellelse og soning ble brukt som argument for å innvilge benådning. Det ble imidlertid vist forståelse for at:

"Det å bli innkalt til soning mange år etter domfellelsen hvis den domfelte i mellomtiden hadde skikket seg vel og kommet på fote familie- og arbeidsmessig vil kunne være nedbrytende både for den enkelte, familien og samfunnet."

Disse medlemmene ba departementet om å forsterke innsatsen og arbeidet med å redusere soningskøene, slik at ventetid for soning normalt bortfaller som tema i benådningssaker.

Antall saker hvor benådning ble innvilget for ubetinget fengsel var på ca. 45 i 2004. Dette tallet ligger noe under årlig gjennomsnitt for antall innvilgede søknader om benådning for ubetinget fengselsstraff fra 1995 og frem til i dag. Dagens soningsrestanse på ca. 2 350 dommer ligger betydelig under soningsrestansen tidlig på 90-tallet. Skulle soningsrestansen igjen vokse til det nivå man hadde på det tidspunktet, kan det pga. tidsfaktoren ikke utelukkes at det ville kunne ha innvirkning på antall personer som blir benådet fra ubetinget fengsel. Som justisminister vil jeg imidlertid legge stor vekt på tiltak som kan redusere soningsrestansen, nettopp fordi en betydelig soningskø kan ha utilsiktede virkninger på mange områder i straffesaksavviklingen, ikke bare ved behandling av benådningssaker.

SPØRSMÅL NR. 100

Innlevert 7. november 2005 av stortingsrepresentant Børge Brende

Besvart 16. november 2005 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Hvilke tiltak vil statsråden iverksette slik at Norge kan utnytte de store gassressursene utenfor kysten vår også til innenlands energiforsyning?»

BEGRUNNELSE:

Norge har store gassressurser utenfor kysten vår. I dag eksporteres så godt som all gass til det øvrige Europa. Her blir det blant annet brukt til produksjon av elektrisk kraft i gasskraftverk. Fordi Norge i år med normale nedbør- og temperaturforhold importerer elektrisk kraft fra andre europeiske land betyr dette at Norge eksporterer gass til det øvrige Europa, for så å importere elektrisk kraft som blant annet er produsert i gasskraftverk tilbake igjen.

Gass kan brukes både til kraftproduksjon, til øvrige energiformål og som råvare til industrien. Ilandføring av gass til Norge kan gi grunnlag for lønnsom næringsutvikling og mange arbeidsplasser her i landet. Det vil også være et effektivt tiltak for en sikrere kraftforsyning, og gjøre oss mindre sårbare overfor svingninger i nedbørmengdene. Det er ingen mangel på gass til å realisere alle lønnsomme prosjekter for utnyttelse av gass i Norge. Utnyttelse av gassen forutsetter imidlertid en positiv holdning fra de politiske myndigheten ved at man ikke pålegger prosjekter for bruk av gass i Norge særnorske, politisk bestemte ekstrakostnader eller øvrige begrensninger.

Svar:

Regjeringen vil bidra til at naturgassen utnyttes på en miljøvennlig måte. Vårt mål er at Norge skal bli ledende i miljøvennlig bruk av gass.

For å nå dette målet er det viktig at vi utvikler gode og rasjonelle løsninger for distribusjon av gass ut til kundene. Regjeringen vil fortsette satsingen på småskala LNG gjennom Enova. LNG-distribusjon på skip og bil er godt egnet i Norge.

Gassrør kan også være aktuelt i noen tilfeller. Som en oppfølging på anmodningsvedtak nr. 270, jf. Innst. S. nr. 135 (2004-2005), undersøker Gassco i disse dager det kommersielle grunnlaget for å føre gassrør fram til Skogn og til Grenland. Dette er store og kostbare rørprosjekter. Gassco har rapportert om stor interesse for rør til Grenlandsområdet. Tidlig i prosessen tok også interesser på Østlandet, og svenske aktører, kontakt med Gassco og ønsket å ta del i prosjektet. Røralternativer med videreføring til Oslo/Østfold og Vest-Sverige er dermed blitt en del av prosjektet. Gassco skal levere en rapport innen 1. januar 2006.

Produksjon av gasskraft må skje innen Kyoto-avtalens forpliktelser, og inngå i det internasjonale kvotesystemet som sikrer at de totale utslippene ikke øker. Regjeringen vil bidra økonomisk til at gitte og nye konsesjoner vil basere seg på CO_2-håndtering, og legger samtidig opp til at et statlig selskap skal se på mulige løsninger for transport og injeksjon.

For 2006 har Regjeringen foreslått å bevilge 20 mill. kr til det forberedende arbeidet med å realisere CO_2-håndtering og etablering av en verdikjede for CO_2. Denne satsingen kommer i tillegg til en betydelig satsing på teknologiutvikling gjennom Gassnova og forskning på CO_2-håndtering gjennom Forskningsrådet.

I valgkampen fremmet NHO, LO og Norsk Gassforum et forslag om å opprette et utviklingsprogram for industriell bruk av naturgass i Norge. I Regjeringens politiske plattform er dette temaet adressert. Både jeg, næringsministeren og kunnskapsministeren har nå mottatt brev fra organisasjonene der de har bedt om møte om saken. Jeg vil samarbeide med mine kollegaer i oppfølgingen av dette spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 101

Innlevert 7. november 2005 av stortingsrepresentant Børge Brende

Besvart 17. november 2005 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«En fersk nasjonal undersøkelse slår fast at geografisk nærhet er en stor fordel for å få tilgang til høyspesialisert medisin. For mens 61 pasienter pr. 100 000 innbyggere i Akershus fikk behandling innenfor avansert kirurgi er tilsvarende tall for midtnorske pasienter under halvparten.

Hvordan vil helseministeren følge opp denne rapporten og sikre at alle pasienter får tilgang til lik behandling; det kan vel ikke være slik at geografi skal være et kriterium for behandling, det bør vel være sykdommens alvorlighetsgrad?»

BEGRUNNELSE:

NTNU-professor og overlege ved St. Olavs Hospital, Dag Bratlid, slår ifølge Adresseavisen fast at "det er åpenbart at sykehus rekrutterer sine pasienter i sentrale områder. Bratlid har sammen med Knut Rasmussen ved Universitetssykehuset Nord-Norge kartlagt 2 711 pasienter som benyttet høyspesialiserte helsetjenester. Konklusjonen er ifølge Rasmussen klar: "Det er lettere å ringe opp en pasient som bor på Majorstua enn en som bor i distriktet. Det er urettferdig og en diskriminering av store deler av Norge." At det skulle være mindre sykelighet og dermed mindre behov i det perifere og nordlige Norge, rimer ikke, mener professorene.

Svar:

Det er en nasjonal målsetting å sikre et likeverdig tjenestetilbud av høy kvalitet til hele landets befolkning. Det gjelder også for de høyspesialiserte tjenestene. Dagens høyspesialiserte tjenestetilbud omfatter kun en meget liten andel av det totale pasientvolumet. I 2004 ble det behandlet ca. 4 000 pasienter ved de etablerte landsfunksjonene, eller ca. 0,5 pst. av alle inneliggende pasienter. Siden antallet pasienter er lavt, er det bred enighet om at behandlingstilbudet bør sentraliseres for å sikre høy kvalitet på behandlingstilbudet og effektiv ressursbruk. Dette begrunner den forskriftsfestede statlige reguleringen med opprettelse og nasjonal fordeling av landsfunksjoner. Den geografiske plasseringen av tilbudet er bl.a. vurdert ut ifra tilgjengelig kompetanse. Det er få andre land som har en slik bevisst styring av de høyspesialiserte tjenestene, og i artikkelen i Tidsskriftet for Den norske lægeforening der dette tas opp, konkluderer artikkelforfatterne med at "Den nasjonale styring av høyspesialiserte medisinske tjenester har i hovedsak vært en god ordning".

Undersøkelsen Rasmussen og Bratlid presenterer baserer seg på tall fra 2001. Departementet har nylig gjennomgått rapporteringen for landsfunksjoner fra de regionale helseforetakene for 2004. Det er da gledelig å konstatere at det siden 2001, innenfor mange landsfunksjoner er blitt en mer likeverdig fordeling mellom regionenes bruk av disse ut ifra forventet forbruk.

Jeg er opptatt av å sikre at det er en likeverdig tilgang til de høyspesialiserte tjenestene i hele landet. Uriktig bruk kan skyldes at noen regioner bruker tjenesten for lite, men det kan også skyldes at noen regioner bruker den for mye. For å sikre en mer likeverdig bruk er de regionale helseforetakene i brev av 9. september bedt om å sikre at det opprettes faglige referansegrupper for alle landsfunksjoner. Referansegruppene skal være sammensatt av fagpersoner fra alle regionene og skal overvåke at tjenesten holder en nødvendig høy standard, og at pasientene får tilgang til tjenesten ut fra medisinske og ikke geografiske kriterier. Departementet samarbeider også med Sosial- og helsedirektoratet for å styrke deres rolle i å følge med på hvordan området utvikler seg.

I forslaget ril statsbudsjett for 2006 har departementet foreslått en styrking av den nasjonale styringen av landsfunksjoner og nasjonale medisinske kompetansesentra. Viktige hensyn som skal ivaretas er nasjonale behov, pasientgrunnlag og krav til faglig kvalitet samt effektiv ressursbruk. For å sikre en faglig forankring, er det foreslått at de regionale helseforetakene utarbeider et forslag til en fremtidig helhetlig plan for organisering av de høyspesialiserte tjenester. Planen skal sendes Sosial- og helsedirektoratet. Som faglig rådgiver for departementet vil direktoratet gjennomgå forslagene og gi sine tilrådinger til departementet før departementet tar sine avgjørelser.

SPØRSMÅL NR. 102

Innlevert 7. november 2005 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 11. november 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«I forbindelse med oppslag om saken om bruk av Christer Tromsdal som "politiagent" er det fremkommet at sjef i Økokrim E. Høgetveit mente at en legeattest som Tromsdal benyttet var ukorrekt.

Dersom dette er korrekt, mener justisministeren at det er akseptabelt at Økokrim-sjefen ikke grep inn eller aksepterer justisministeren at feilaktig dokumentasjon kan benyttes?»

BEGRUNNELSE:

I en kommentar til Brennpunkt-programmet om Christer Tromsdal, sier E. Høgetveit at "han ikke stolte på legeattesten" som Tromsdal hadde skaffet til veie. Dersom domstolene påvirkes gjennom bruk av falske attester er det etter mitt skjønn en trussel mot rettssikkerheten. Spesielt ille er det dersom en påtaleleder som Høgetveit ikke griper inn mot det han selv antar er feil.

Jeg imøteser justisministerens svar om denne problemstillingen med stor interesse.

Svar:

Jeg vil innledningsvis bemerke at påtalemyndigheten i sitt arbeid med enkeltsaker ikke kan instrueres av meg som justisminister.

Spørsmålet har mot denne bakgrunn vært forelagt riksadvokaten, som har opplyst at saken er under etterforskning i Spesialenheten for politisaker med bakgrunn i de opplysninger som fremkom i Brennpunkt-programmet den 5. oktober i år. Av denne grunn har riksadvokaten besluttet å avvente sin egen gjennomgang av saken, samtidig som han har måttet avstå inntil videre med å kommentere saken i media.

Jeg er imidlertid kjent med at sjefen for Økokrim har gitt en redegjørelse for sin befatning med saken. Denne er lagt ut på Økokrims hjemmeside på Internett. I påvente av utfallet av pågående etterforskning og riksadvokatens gjennomgang, vil jeg tillate meg å vise til denne.

SPØRSMÅL NR. 103

Innlevert 7. november 2005 av stortingsrepresentant Olav Akselsen

Besvart 29. november 2005 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Det er påvist salmonella i kjøt som er som er importert til Noreg frå EU-landet Polen. Funnet av salmonella skjer til tross for at kjøtet det er snakk om er godkjent som salmonellafritt av EU. Dette viser at kontrollen i EU ikkje er god nok.

Vil statsråden ta opp godkjenning av kjøt og kjøtprodukt med dei rette styresmaktene i EU for å hindra at dette skjer igjen?»

GRUNNGJEVING:

I seinare tid har me hatt fleire tilfeller av salmonellasmitte som følge av infisert kjøtt frå Polen. Det er viktig at matvarene i norske butikkar held høg kvalitet. Konsumentane må kunna stola på den kontrollen som er utført.

Ved svikt i merkinga eller kontrollen av matvarer kan følgene bli store. Det er difor viktig å sørga for at matvarer er godt nok kontrollert før dei hamnar i butikkhyllene. Dersom kontrollen utført av EU-organ ikkje er god nok, er det viktig at dette vert påpeika ovafor EU-systemet.

Svar:

Spørsmålet vert overført frå landbruks- og matministeren.

Med bakgrunn i at det er påvist salmonella i kjøt som er importert til Noreg frå Polen, spør representanten Olav Akselsen om eg vil ta opp godkjenning av kjøt og kjøtprodukt med dei rette styresmaktene i EU for å hindre at dette skjer igjen.

Til den konkrete saka

Ifølgje handelsdokumenta til det aktuelle kjøtpartiet var utvida undersøking for mogleg innhald av salmonella utført før utskipinga til Noreg. Mattilsynet har sendt melding til EFTA sitt overvakingsorgan (ESA) gjennom det felles hurtigvarslingssystemet RASFF. ESA har meldt vidare til EU-kommisjonen, som igjen har meldt frå til medlemsstatane. Mattilsynet opplyser at EU-kommisjonen òg har bede om svar frå polske styresmakter. Departementet og Mattilsynet vil følgje opp saka aktivt. Eg er kjend med at Mattilsynet vil gå grundig gjennom saka, og vurdere aktuelle tiltak frå norske styresmakter si side.

Til regelverket i dag

EU har felles reglar for varsling av helsefarleg mat og fôr. Til dømes: Blir det oppdaga uakseptable smittestoff som salmonella-bakteriar i eit parti med kjøt, skal det meldast frå til EU-kommisjonen. Noreg melder frå gjennom EFTA sitt overvakingsorgan (ESA). EU-kommisjonen informerer EØS-statane gjennom det felles hurtigvarslingssystemet (RASFF = Rapid Alert System for Food and Feed). EU-kommisjonen kan gi instruksar om oppfølging til tilsynsstyresmaktene i den medlemsstaten der varepartiet er framstilt. Hurtigvarslingssystemet femner òg om mat og fôr importert frå tredjeland.

Kjøtverksemder i Polen er omfatta av dei same generelle reglane som kjøtverksemder i Noreg og i EØS-området elles. For utførsel av ferskt kjøt frå andre EØS-statar til Noreg, Sverige og Finland gjeld i tillegg særskilte reglar som pålegg avsendarverksemda å ta prøver av alle sendingar, og undersøke dei for mogleg innhald av salmonella-bakteriar. Dette er ein del av dei såkalla salmonella-garantiane, som er nedfelt i EØS-retten for alle sendingar til dei tre nemnde landa av visse levande husdyr, visse slag ferskt kjøt og egg på grunn av den gode salmonella-statusen deira. Garantiane skal hegne om dyrehelsa, og skjerme forbrukarane mot auka risiko for salmonella-smitte frå importert kjøt.

Omgrepet salmonella-garanti kan språkleg vere noko villeiande. Salmonella-garantiane grunnar seg på statistisk basert prøvetaking og undersøkingar etter fastsette metodar. Det betyr at ein med ein viss grad av tryggleik (95 pst.) kan påvise salmonella-bakteriar, dersom slike bakteriar er til stades i ein viss andel av prøvene (5 pst.) frå eit undersøkt parti. Undersøkingane kan altså ikkje garantere at eit undersøkt parti er heilt salmonella-fritt. Til dømes kan bakteriane vere ulikt fordelt i partiet, eller vere til stades i små mengder.

Ut frå lovgivinga i EØS-området er det den einskilde verksemda som har hovudansvaret for at ei matvare er lovleg framstilt og omsett, og ikkje kan skade helsa til forbrukarane. Det ligg òg føre ei plikt for verksemdene til å gjennomføre internkontroll og aktivt sjå til at reglane blir følgde. Prøvetaking for å kontrollere kvaliteten på råvarer og sluttprodukt er òg ein del av internkontrollen. Mattilsynet fører tilsyn med den einskilde verksemda, og har mynde til å pålegge verksemdene å sette i verk tiltak dersom dette er naudsynt.

Mattilsynet fører òg tilsyn med samhandelen med land i EØS og import frå tredjestatar. Medan det er kontroll med alle importparti av ferskt kjøt frå tredjestatar, er kontrollen i samhandelen mellom EØS-statane ikkje like omfattande, men basert på stikkprøvar og kontroll ved mistanke om at varer er helsefarlege eller ikkje i samsvar med regelverket. Grunnlaget for dette er at EØS-statane har felles reglar for mat og fôr, og for kontroll.

Til utviklinga i regelverket framover

Som eitt av mange tiltak som følgjer opp EU-kommisjonen si kvitbok om mattryggleik, er det utvikla ny lovgiving om næringsmiddelhygiene og -kontroll. Ei lang rekke gamle rettsakter blir oppheva, og innhaldet blir modernisert og samla i eit fåtal nye rettsakter. Dette gjeld mellom anna regelverket om matvarer frå dyr (mjølk, egg, fisk og kjøt mv.). Den store gjennomgangen av regelverket i EU har òg omfatta salmonella-garantiane.

Salmonella-garantiane for matvarer er nedfelt i fire vedtak og eitt direktiv (kverna kjøt). Dei fire vedtaka er òg gjort gjeldande for Noreg gjennom tilpassingar til EØS-avtalen. Desse garantiane, som både er "spreidde" og etter kvart "gamle", kan vere lite kjende og vanskeleg tilgjengelege, både for verksemder og tilsynsstyresmakter i EØS-statane. Dette er tatt opp av Noreg, Sverige og Finland i fleire møte med EU-kommisjonen.

Som eit ledd i gjennomgangen av lovgivinga i EU er reglane om salmonella-garantiane for matvarer no modernisert, utforma på eit einskapleg vis og samla i ei ny forordning: Kommisjonsforordning (EF) nr. 1688/2005 av 14. oktober 2005 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 853/2004 i forhold til særskilte garantier når det gjelder salmonella for forsendelser til Finland og Sverige av visse typer kjøtt og egg. Den nye forordninga trer i kraft i EU frå 1.1.2006. Eg tek sikte på at ho òg vil bli del av EØS-avtala med tilpassing for Noreg, etter dei naudsynte EØS-prosedyrane.

Det er i seg sjølv eit stort framsteg at regelverket blir moderne, einskapleg og samla. Eg trur at eit lettare tilgjengeleg regelverk er viktig for verksemdene og styresmaktene. For å få til betre etterleving og kontroll inneheld den nye forordninga eigne modellar for handelsdokument og sertifikat som avsendarane skal nytte for å stadfeste at undersøkingar er gjennomførte. På same vis som tilsynsstyresmaktene i

Sverige og Finland, vil Mattilsynet ha særskilt merksemd på at dette regelverket blir etterlevd.

Det er eit faktum at fleire land i EØS-området har ein større førekomst av salmonella enn Sverige, Finland og Noreg. Dette er jo sjølve grunnlaget for salmonella-garantiane. Det er gledeleg at EU set i verk fleire nye tiltak for å minke førekomsten av matbårne sjukdommar, til dømes salmonellose og campylobacteriose. Ny lovgiving om kontroll med og nedkjemping av zoonosar trer i kraft i EU frå 1.1.2006. Det same gjeld den nye lovgivinga om mikrobiologiske kriterium for mat. Eg tek sikte på at desse rettsaktene òg vil bli del av EØS-avtalen, etter dei naudsynte EØS-prosedyrane.

Til slutt vil eg igjen nemne hovudprinsippet i matlova om at verksemdene er pålagt eit sjølvstendig ansvar for å sikre at dei ikkje omset varer som kan utgjere ein helsefare. Ansvaret gjeld både å unngå at det blir framstilt eller importert matvarer som kan utgjere ein helsefare, og ikkje minst å trekke helsefarlege varer attende frå marknaden. Eg vil framheva kor viktig det er at verksemdene kjenner til og tek på seg ansvaret sitt.

SPØRSMÅL NR. 104

Innlevert 8. november 2005 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 15. november 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«4. november 2005 ble det i Frostating lagmannsrett avsagt dom over to bjørnejegere for fellingen av Arvaslibinna i 2003. I Soria Moria-erklæringen er det nedfelt at "nødvergeparagrafen i viltloven skal presiseres for å klargjøre dyreeierens rett til å beskytte husdyr og hunder mot angrep", noe dommen viser behovet for.

Når vil Regjeringen legge frem denne lovendringen for revidering i Stortinget, slik at den kan bli i tråd med det stortingsflertallet ønsker?»

BEGRUNNELSE:

Den 4. november i år ble to bønder fra Lierne i Nord-Trøndelag dømt til 45 og 60 dagers betinget fengsel for å ha skutt Arvaslibinna i 2003. Skuddene som drepte bjørnen falt mens de to var på søk etter savnet sau i området. Bjørnen stormet først mot de to, og det ble løsnet skudd mot den på dette tidspunktet. Bjørnen hadde snudd ryggen til da det drepende skuddet falt. Resultatet i retten er at disse to bøndene blir dømt i medhold av en lov som ikke har flertallet bak seg i det norske storting, og som Regjeringen har sagt at de vil revidere.

Svar:

I flertallsregjeringens erklæring står det at nødvergeparagrafen i viltloven skal presiseres for å klargjøre dyreeierens rett til å beskytte husdyr og hunder mot angrep. Videre følger det av Innst. S. nr. 174 at Stortinget ba departementet om å utrede spørsmålet om hund og nødvergerett.

Jeg tar sikte på å foreta en presisering for å klargjøre dyreeiers rett til å beskytte bufe i forbindelse med arbeidet med ny naturmangfoldlov. Dette er en følge av at departementet vurderer å overføre bestemmelsen om nødvergerett i viltloven § 11 til naturmangfoldloven. Departementet er allerede i gang med en utredning av spørsmålet om hund og nødvergerett i tråd med regjeringserklæringen og Stortingets innstilling.

SPØRSMÅL NR. 105

Innlevert 8. november 2005 av stortingsrepresentant Eli Sollied Øveraas

Besvart 15. november 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I den politiske plattformen for dagens flertallsregjering står det at man skal utrede prosjektfinansiering for sammenhengende utbygging og modernisering av nye veg- og jernbanestrekninger.

Hvordan vil statsråden ta tak i denne utfordringen, og hvilken framdriftsplan ser statsråden for seg?»

BEGRUNNELSE:

Samferdselssektoren står foran store investeringsbehov i årene som kommer. For å dekke disse behovene, er det nødvendig med bevilgninger utover det som hvert år bevilges over statsbudsjettet. Fram til nå har man hatt prøveordninger med OPS-finansiering, noe som er en kostbar finansieringsmåte. Prosjektfinansiering er i denne sammenheng et alternativ, som betyr at det er staten som låner ut penger i stedet for private.

Svar:

Regjeringa vil utgreie prosjektfinansiering for samanhengande utbygging og modernisering av nye veg- og jernbaneinvesteringar, og vil kome attende til Stortinget på eigna måte på eit seinare tidspunkt, jf. St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006).

SPØRSMÅL NR. 106

Innlevert 8. november 2005 av stortingsrepresentant Dagfinn Sundsbø

Besvart 21. november 2005 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Helse Øst RHFs avtaler med opptreningsinstitusjoner fører til store endringer i tilbudet til brukerne.

Vil de nye avtalene sikre at kapasiteten, antall rehabiliteringsplasser, opprettholdes, at tilbudet til kronikere og personer med psykiske lidelser videreføres på dagens nivå, og at tilgjengeligheten til rehabilitering i Akershus sikres på en god nok måte når alle avtaler med institusjoner i fylket nå sies opp?»

Begrunnelse:

Etter forslag fra regjeringen Bondevik, vedtok Stortingets flertall at hele finansieringen og fordelingen av opptreningsplasser skal overtas av de regionale helseforetakene. Avtalene om opptreningsplasser som nå er inngått av Helse Øst RHF etter en anbudsrunde, fører til at tre av rehabiliteringsinstitusjonene i Akershus står uten avtaler fra 1. januar 2006. Både fra lokalsamfunnene som er berørt, pasienter i fylket og de berørte institusjonene har det kommet sterke reaksjoner på prosessen som Helse Øst har lagt til grunn for anbudsrunden.

Reaksjonene på de avtaler som er inngått i Helse Øst, viser at det er behov for nøye overvåking av om tilbud og kapasitet opprettholdes på et ønsket nivå. Spesielt må det sikres at opptreningstilbudene til kronikere og personer med psykiske lidelser ikke svekkes.

Jeg ber den nye ledelsen av Helse- og omsorgsdepartementet vurdere konsekvensene av de endringer som er gjort i retningslinjene for tildeling av avtaler om opptreningsplasser, og viser til spørsmålene som er stilt over.

Svar:

Stortinget har tidligere vedtatt at de regionale helseforetakene skal overta hele finansieringsansvaret for opptreningsinstitusjonene fra og med 2007 (jf. St.prp. nr. 1 (2002-2003) og Innst. S. nr. 11 (2002-2003). Det ble i denne sammenheng også vedtatt gradvis innfasing over fire år. Etter fratrekk for egenbetaling dekker de regionale helseforetakene og folketrygden i 2005 henholdsvis 40 pst. og 60 pst. av døgnprisen.

Regjeringen Bondevik II, med støtte fra Fremskrittspartiet, fikk i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2005 vedtatt å overføre hele ansvaret for finansiering av opptreningsinstitusjonene til de regionale helseforetakene fra 2006. Dette er fulgt

opp i statsbudsjettet for 2006 fra regjeringen Bondevik II, og innebærer en forsering på ett år i forhold til opprinnelig vedtatt plan. Helse- og omsorgsdepartementet har pålagt de regionale helseforetakene å inngå avtaler på 2004-nivå, som er siste kjente regnskap. I 2006 er midlene fordelt mellom de regionale helseforetakene etter institusjonenes geografiske lokalisering.

Til grunn for anbudsprosessene i regi av regionale helseforetak er det utarbeidet kravspesifikasjoner, som blant annet innebærer krav til kvalitet i samsvar med målet om at tjenesten i større grad skal integreres i den øvrige spesialisthelsetjenesten. Dette kan innebære at det enkelte regionale helseforetak inngår avtale om tjenester av noe høyere kvalitet enn det som har vært ytt tidligere i noen institusjoner. Avtalene som skal inngås innen utgangen av året skal gjelde for ett år.

Omleggingen har skapt usikkerhet når det gjelder framtidig driftsgrunnlag for enkelte av institusjonene. Institusjoner som ikke får tilbud om avtale, eller avtale for deler av virksomheten, vil trolig måtte innskrenke driften eller legge ned sin virksomhet. Regjeringen mener at opptreningsinstitusjonene er gitt for kort tid til omstilling. Departementet har i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) foreslått opprettet et eget tilskudd blant annet til utvikling av opptreningstilbud. Institusjoner som ikke har fått fornyet driftsavtale for 2006, og som ellers tilfredsstiller nødvendige krav til kvalitet, vil i særlig grad være aktuelle i forhold til søknad om tilskudd.

Når det gjelder pasienter med psykiske lidelser, følger det av forskrift om opptreningsinstitusjoner at opptreningsinstitusjonene skal ha innredning og utstyr for øvrig som er nødvendig for å gi et faglig behandlings- og opptreningstilbud til bl.a. pasienter med invalidiserende psykososiale problemer. Noen institusjoner har gitt tilbud til denne gruppen. Opptreningsinstitusjonene yter imidlertid ikke tjenester innenfor psykisk helsevern. Tilbudet til personer med psykiske lidelser skal ivaretas innenfor spesialisthelsetjenesten og i kommunene. Opptrappingsplanen er et tiltak for å styrke tjenestene til denne gruppen.

Det skal utarbeides en nasjonal plan for rehabilitering, der bl.a. private institusjoners plass i et helhetlig tilbud vil bli omtalt.

SPØRSMÅL NR. 107

Innlevert 8. november 2005 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 16. november 2005 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«Under behandlingen av Dokument nr. 8:83 (2004-2005) ba et samlet storting om å få Den europeiske patentkonvesjonen til behandling så snart arbeidsgruppens rapport var avsluttet. Arbeidsgruppens arbeid er forlengst avsluttet og rapporten foreligger.

Når vil statsråden følge opp Stortingets krav og fremlegge saken for Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Innst. S. nr. 236 (2004-2005).

Svar:

Saken om Norges forhold til Den europeiske patentkonvensjonen er nå under arbeid i departementet. Jeg vil gi høy prioritet til dette arbeidet. Så snart saken er klargjort, vil jeg på en egnet måte informere Stortinget om den videre fremdrift i saken.

SPØRSMÅL NR. 108

Innlevert 9. november 2005 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 15. november 2005 av arbeids- og sosialminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«I St.prp. nr. 1 (2005-2006) varsles at det vil bli presisert overfor kommunene at midler barn har tjent ved eget lønnet arbeid, ikke skal gå til familiens underhold ved utregning av sosialhjelp. Enkelte kommuner praktiserer at stipend som er gitt til elever i videregående skole skal regnes som familieinntekt og føre til avkorting i sosialhjelpen.

Vil statsråden ta initiativ til at slik praksis opphører slik at stipend gitt til elever i familier med behov for sosialhjelp kan brukes etter hensikten?»

Svar:

Økonomisk sosialhjelp er en skjønnsmessig og subsidiær ytelse. Dette innebærer at sosialtjenesten kan avslå å gi økonomisk stønad til dekning av barnets underhold i de tilfeller hvor barnet har egne midler, jf. rundskriv I-34/2001. Jeg legger likevel til grunn at kommunen her som ellers foretar en konkret rimelighetsvurdering av hvorvidt midlene skal regnes som inntekt. Det skal foretas en konkret vurdering av den enkeltes faktiske behov. Ved vurdering av inntektsføring av stipend til elever i videregående skole må sosialtjenesten også ta hensyn til de utgifter stipendet er ment å dekke. Dette kan være utgifter som går utover rene læremidler, men som allikevel er normale i en læresituasjon.

Som en oppfølging av regjeringspartienes politiske plattform, arbeider departementet nå med en stortingsmelding om arbeid og velferd, herunder en helhetlig plan for avskaffelse av fattigdom. Vi vil her spesielt se på virkemidler ovenfor personer som har barn og lav inntekt.

SPØRSMÅL NR. 109

Innlevert 9. november 2005 av stortingsrepresentant Petter Løvik

Besvart 16. november 2005 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Støttar statsråden forslaget om å flytte fiskekvotar frå linebåtar og trålarar til kystflåten?»

GRUNNGJEVING:

Dei fleste fiskeriministrane har siste åra følgt tilrådingane frå Reguleringsrådet. Dette har vore med å skape ein stabilitet som næringa har bedt om. Samansetninga av Reguleringsrådet er så brei at råda derifrå er godt forankra i næringa. Stabilitet i fordelinga har også vore sjølve grunnlaget for dei struktureringsprosessane som har foregått dei siste 20 åra.

Det har den siste tida kome fleire ulike signal fra den nye regjeringa og frå fiskeri- og kystministerens eige fylkeslag og andre fylkeslag i Arbeidarpartiet om fordelinga. Det vert mellom anna foreslått å svekke kvotegrunnlaget for havfiskeflåten til fordel for kystflåten. "Arbeiderpartiet i Nord-Norge ber fiskeriministeren vurdere om autolineflåtens fangstandel skal regnes som inkludert i havfiskeflåtens andel, slik at vi får en ønsket dreining av større fangstandel til kystnær flåte", heiter det mellom anna i ei fråsegn som kom for kort tid sidan. Soria-Moria-erklæringa gjev heller ikkje noko godt og klart svar på kva for ein kurs den nye regjeringa vil leggje seg på i fordelingspolitikken.

Når det stadig kjem ulike utspel frå raudgrøne miljø utan at desse blir klart tilbakeviste, skaper dette ei uvisse om framtida som er svært uheldig for norsk fiskerinæring og for kysten vår. Fiskeri- og kystministeren har peika på at det er ho som må avgjere fordelinga og at ho ønskjer sterkare politisk styring. Stadige uklare signal skapar unødig uvisse. Vi treng ei rask avklaring.

Svar:

Dagens ressursfordeling mellom flåtegruppene i den norske fiskeflåten er eit resultat av ein politikk som har blitt ført gjennom mange år. For å sikre stabilitet i fiskerinæringa er det viktig at denne politik-

ken ligg fast over tid. Kvotefordelinga har dei siste åra i praksis blitt fastsett etter omfattande prosessar som inneheld behandling av spørsmålet i fiskarane sine organisasjonar og Reguleringsrådet, og politiske vurderingar under ulike regime.

Eg har ingen planar om å endre praksis på dette området, og ressursfordelinga mellom flåtegruppene ligg såleis fast.

SPØRSMÅL NR. 110

Innlevert 9. november 2005 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen

Besvart 16. november 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Stortingsrepresentant Hallgeir H. Langeland (Sosialistisk Venstreparti) uttaler i avisa Fiskaren 31. oktober at Sosialistisk Venstreparti vil stoppe all oljeomlasting i Bøkfjorden i Sør-Varanger. Samtidig har fiskeriminister Helga Pedersen (Arbeiderpartiet) ved flere anledninger uttalt at oljeomlastingsprosjektet i Bøkfjorden er et viktig satsningsprosjekt som vil skape arbeidsplasser, styrke kommunens økonomi, og vil være et viktig bidrag for å utvikle et norsk-russisk samarbeid innenfor olje og gass.

Hva er Regjeringens politikk vedrørende dette oljeomlastingsprosjektet?»

BEGRUNNELSE:

Oljeomlasting blir i dag gjennomført over hele verden og er ikke en teknisk krevende utfordring. Omlasting forgår også i åpent farvann, fjernstyrt midt på havet. Denne omlastingen skal foregå i smult farvann, og vil således ikke være krevende rent teknisk. Det som trengs er beredskap knyttet opp til prosjektet som ivaretar en eventualitet.

Svar:

Kirkenes Transit planlegger å igangsette omlasting av gasskondensat fra Russland i Bøkfjorden i Sør-Varanger kommune. Omlastingen vil skje ved at skip med kondensat kommer fra Russland og overfører sin last til større produkttankere som forankres ved Reinøy i Bøkfjorden.

Statens forurensningstilsyn (SFT) fastsatte 7. november 2005 beredskapskrav for selskapet for inntil 25 omlastingsoperasjoner av kondensat (en blanding av de tyngste delene av naturgass) fra Russland i Bøkfjorden. Det stilles også krav om at miljørisikovurdering, beredskapsanalyse og beredskapsplan oppdateres før operasjonen kan starte. Etter SFTs vurdering vil omlastingsaktiviteten ikke ha en slik karakter og omfang at aktiviteten anses som konsesjonspliktig etter forurensningsloven. En økning ut over 25 omlastinger vil imidlertid etter SFTs vurdering være konsesjonspliktig og forutsette søknad til SFT om tillatelse.

Miljøverndepartementet er klagemyndighet i saken. Jeg kan av den grunn ikke kommentere representantens spørsmål på nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 111

Innlevert 9. november 2005 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 16. november 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Patologisk og smittefarlig avfall krever strenge krav til logistikksystemer, etisk håndtering og miljøforsvarlig destruksjon. Rutinene for levering og håndtering av denne typen avfall bør skjerpes for å oppfylle kravene i ny lov.

Kan statsråden forsikre om at nedleggelse av Sykehusforbrenningsanlegget i Fredrikstad (SYFA) ikke svekker den nasjonale beredskapen i henhold til ny lov FOR-2005-10-11-1196, som omhandler behandling av smittefarlig avfall, og hvilke alternativer til forsvarlig behandling finnes i Norge i dag?»

BEGRUNNELSE:

Samfunnet har gjennom SYFA-anlegget, og tilhørende logistikksystemer investert 10-talls mill. kr gjennom direkte støtte fra SFT og betaling fra helse-Norge. Dette er et ikke-kommersielt anlegg for forsvarlig, etisk, hygienisk og miljømessig riktig destruksjon av smittefarlig avfall. For enkelte typer smittefarlig avfall, så som patologisk avfall, er dette etter hva jeg kjenner til et enerådende nasjonalt behandlingstilbud. Anlegget som behandler ca. 800 tonn avfall står nå i fare for å bli nedlagt i løpet av 2006 da helseforetakene ikke lenger kan sikre driftsmidler. Den nye loven stiller mange krav til hvordan dette helt spesielle avfallet skal behandles, og det er viktig at landet har egen kompetanse og destruksjonsmuligheter som oppfyller kravene. Når vi vet at en mengde smittefarlig avfall trolig er på avveie, må man spørre seg om det er riktig å nedlegge SYFA nå, eller om en fortsatt drift skal sikres av miljøhensyn.

Svar:

Smittefarlig avfall kan utgjøre en fare for helse og miljø om avfallet ikke får en miljømessig forsvarlig behandling. I samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet fastsatte derfor Miljøverndepartementet en ny forskrift om smittefarlig avfall som skal sikre at dette avfallet blir behandlet på en miljømessig forsvarlig måte. Den nye forskriften vil tre i kraft fra 1. januar 2006.

En stor del av det smittefarlige avfallet blir i dag behandlet ved autoklavering, desinfisering og forbrenning. Smittefarlig avfall er næringsavfall. Etter forurensningsloven er det avfallsbesitterne som har ansvaret for at dette avfallet blir behandlet på en miljømessig forsvarlig måte. Jeg er imidlertid kjent med at sykehusforbrenningsanlegget (SYFA) i Fredrikstad har særlige behandlingsløsninger for enkelte typer smittefarlig avfall.

Jeg vil derfor be Statens forurensningstilsyn om en redegjørelse for den nasjonale behandlingskapasiteten for smittefarlig avfall.

SPØRSMÅL NR. 112

Innlevert 9. november 2005 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen

Besvart 15. november 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Mener statsråden at dette er en riktig holdning overfor vaneforbrytere, og hvordan tror statsråden at dette påvirker folks rettsoppfattning?»

BEGRUNNELSE:

I VG den 9. november 2005 står det en artikkel om en person som har tilstått 133 lovbrudd, og slapp med samfunnsstraff. Etter å ha sonet kun 4 timer av straffen begår vedkommende nye lovbrudd, og er siktet for to nye forhold. Politiet ønsket da at mannen skulle varetektsfengsles for å hindre nye lovbrudd, men dette sa lagmannsretten nei til. Kjennelsen ble derimot at vedkommende fikk meldeplikt tre ganger i uken.

Svar:

Når det gjelder den konkrete saken De beskriver i Deres henvendelse kan jeg ikke kommentere denne. Domstolene har etter Grunnloven en helt uavhengig

stilling i forhold til forvaltningen. Dette innebærer at jeg ikke har kompetanse til å gripe inn i eller vurdere domstolens virksomhet. Dersom det er uenighet om de avgjørelser som er fattet av våre domstoler, må disse angripes av partene, ved bruk av rettsmidler etter rettergangslovgivningen, det vil si anke eller kjæremål til overordnet domstol.

Rent generell vil jeg imidlertid gi uttrykk for at kriminalitetsbekjempelse er politiet og påtalemyndighetens viktigste funksjon. Gjennom en helhetlig kriminalitetsbekjempelse ønsker Regjeringen å sørge for trygghet i samfunnet, noe som er et velferdsspørsmål og et stort offentlig ansvar. I det forebyggende arbeid skal politiet prioritere gjengangere, for å avbryte en påbegynt kriminell livsførsel og for å redusere den kriminaliteten som rammer folk flest. Det er viktig at denne kriminaliteten ikke hverdagsliggjøres, men møtes med felles innsats fra politiet, andre etater og publikum.

Målrettet innsats basert på kunnskap og analyser samt god lokal samordning, vil være avgjørende for å kunne forebygge også den kriminaliteten som begås av gjengangerne. Samtidig vil en effektiv straffeforfølging som sikrer høy oppdagelsesrisiko samt en rask og adekvat reaksjon være viktig. Erfaring viser at mange gjengangere har sammensatte problemer og en atferd preget av vold og rus. En straffegjennomføring med fokus på rehabilitering av den enkelte, i bredt og forpliktende samspill med hjelpeapparatet, vil derfor være viktig for å lykkes i å avbryte den enkeltes kriminelle karriere. For meg vil det være viktig å sikre at dette samarbeidet systematiseres og videreutvikles.

SPØRSMÅL NR. 113

Innlevert 9. november 2005 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 15. november 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«I en artikkel i Aftenposten 9. november 2005 fremkommer det at systemet med fotobokser og gjennomsnittsmåling, gir noen prinsipielle utfordringer.

Skal lovbryter tas for den alvorligste fartsoverskridelsen, eller skal vedkommende straffes for den gjennomsnittlige overtredelsen, i tråd med prosjektets intensjon, og ser justisministeren at dette kan virke svært urimelig og endre dagens praksis vesentlig?»

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten fremkommer det er tvil om hvordan man skal forholde seg til utskriving av bøter etter gjennomsnittsmålinger i de digitale fotoboksene.

Man måles her i realiteten tre ganger. En gang når man kjører forbi boks A, en gang forbi boks B og måling av gjennomsnittshastighet. Slik det fremkommer i artikkelen er holdningen at det kan gis tre bøter eller bot for den groveste forseelsen.

Dette reiser en del problemstillinger. Hvis man har for høy fart forbi begge (f.eks. 130 ved boks A og 120 ved boks B i 80 sone) men gjennomsnittshastigheten er lavere (f.eks. 110) skal man da gi en bot tilsvarende 130, 120 eller 110, noe som vil provosere bilistene.

Dersom man sammenligner med politiets måling ved bruk av bil som er gjennomsnittsmålinger gir man konsekvent bot etter gjennomsnitt og ikke høyeste hastighet på strekningen. Om man skal bruke gjennomsnitts ATK-måling etter prinsippet om at høyeste hastighet på strekningen i realiteten brukes, vil dette derfor bryte med annen praksis ved gjennomsnittsmåling.

Et annet prinsipielt spørsmål er om man straffrettslig ikke må se på dette som en fortsatt forbrytelse og ikke tre forbrytelser slik man her søker å gjøre.

Man kan jo spørre seg hvilke regneeksempler man skal prøve seg på dersom man har kjørt i 80 forbi begge ATK-boksene men gjennomsnitt er 120. Da må man ha hatt en betydelig høyere hastighet for å oppnå et gjennomsnitt på 120 km/t.

Konklusjonen er at man ved gjennomsnittsmåling ved bruk av ATK bør følge samme prinsipp som ved politiets gjennomsnittsmåling over strekninger, og at dette er å anse som en fortsatt forseelse. Dermed blir gjennomsnittsmålingen den rette å bruke.

Ser frem til et godt svar.

Svar:

Automatisk trafikkontroll (ATK) er et viktig virkemiddel i trafikksikkerhetsarbeidet. I 2004 ble 259 mennesker drept i trafikken i Norge, et tall jeg mener vi verken kan akseptere eller slå oss til ro med.

Som en del av det nasjonale nullvisjonsprosjektet for trafikksikkerhet, gjennomfører Statens vegvesen i samarbeid med Politidirektoratet et forsøksprosjekt der man måler farten til de passerende bilene over en bestemt strekning, såkalt streknings-ATK. På E6 litt nord for Lillehammer er det satt opp to nye fotobokser med 3 kilometers mellomrom. I prøveperioden vil man her ta bilde av alle kjøretøyene ved passering av den første boksen. Denne sender så informasjon videre til den andre fotoboksen. Informasjonen som sendes er bilde av bilen, informasjon om vekt og akselavstand samt registreringsnummer på kjøretøyet. I prøveperioden vil ingen bli bøtelagt for høy gjennomsnittsfart, men boksene vil brukes som vanlige ATK-punkt.

Forsøksperioden er ennå ikke avsluttet. Jeg har blitt informert av Samferdselsdepartementet om at prosjektet skal evalueres av både Riksadvokaten, Datatilsynet, Statens vegvesen og Politidirektoratet etter at forsøksperioden er over. Etter dette vil man ta stilling til hvorvidt ordningen skal bli permanent.

På bakgrunn av dette, og i påvente av den evaluering som vil finne sted, finner jeg det ikke riktig å kommentere saken nærmere nå.

SPØRSMÅL NR. 114

Innlevert 9. november 2005 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 15. november 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«I Dagsavisen 9. november 2005 tar politiet til orde for å innføre en ordning hvor personer som søker asyl, får meldeplikt mens søknaden behandles.

Deler justisministeren politiets bekymring mht. de ressurser som brukes for å finne igjen forsvunne asylsøkere, og vil justisministeren vurdere å innføre en slik ordning?»

BEGRUNNELSE:

Blant de mange momenter politiet viser til er at det har forsvunnet mer enn 20 000 mennesker i Norge de siste 4 år. Det betyr at dersom de fremdeles er i landet er de som kriminelle å anse. Det er vel naturlig å gå ut fra at mange av dem livnærer seg gjennom kriminalitet da de offisielt ikke er her. I tillegg er det et nasjonalt sikkerhetsmessig aspekt ved ikke å kjenne korrekt identitet til de som er her samt å være sikre på hva formålet med ønsket om opphold i Norge faktisk er.

Imøteser statsrådens svar med stor interesse.

Svar:

Utlendingsloven pålegger i dag asylsøkere å rapportere til politiet ved skifte av bopel. Dette gjelder enten asylsøkeren har bopel på mottak eller på privat adresse.

Med hjemmel i dagens utlendingslov kan asylsøkere også pålegges meldeplikt. Dette forutsetter imidlertid at bestemte vilkår er oppfylt, blant annet at det er skjellig grunn til mistanke om at personen oppgir falsk identitet, eller at personen vil unndra seg uttransportering ved avslag på søknad om asyl. Som et tvangsmiddel er dette et virkemiddel som er lite praktisk og ressurskrevende å benytte i et stort antall saker for å sikre kjennskap til identitet og oppholdssted.

Politidirektoratet opplyser at de ikke anser det som hensiktsmessig å innføre en ny ordning for meldeplikt, da dette vil være svært ressurskrevende og vanskelig å administrere effektivt. Politiet arbeider allerede for å forbedre rutinene, informasjon om det eksisterende regelverket og innskjerping av asylsøkernes plikt til å melde fra om skifte av bopel, gjennom sitt samarbeid med den øvrige utlendingsforvaltningen og mottakene.

Ved avslag på søknad om asyl skal søkerne forlate landet. Det er ikke stilt krav om meldeplikt i forhold til de som reiser frivillig. Politidirektoratet opplyser at erfaringer tilsier at en del personer blir værende ulovlig i landet etter at de har fått avslag på søknad om opphold uten at antallet kan angis eksakt. Politiets utlendingsenhet og politidistriktene skal i samarbeid med andre aktører som arbeidsgiver-/arbeidstakerorganisasjoner og offentlige kontrollin-

stanser styrke arbeidet for å forebygge og avdekke ulovlig opphold og arbeid.

Politiets uttransportering av personer uten lovlig opphold søkes stadig effektivisert for å sikre en rask retur og politiets samarbeid med International Organization for Migration (IOM) vil bli videreført for å sikre en størst mulig grad av frivillig retur til hjemlandet av asylsøkere og andre utlendinger med ulovlig opphold.

SPØRSMÅL NR. 115

Innlevert 9. november 2005 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 15. november 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil justisministeren ta initiativ til en utredning av lovverket med sikte på å klargjøre grensene mellom politiets oppgaver og private vakt- og etterforskningsselskapers rolle, slik at dette kan behandles i Stortinget i tilknytning til St.meld. nr. 42 (2004-2005) og Politiets rolle og oppgaver?»

BEGRUNNELSE:

De siste dagene har NRK avdekket at restauranter og dagligvarekjeder har benyttet private vaktselskaper til å etterforske og foreta avhør av ansatte for å avdekke mulige underslag i bedriften. Ifølge NRK har metodene vært tvilsomme, og mye tyder på at man her har beveget seg innenfor et område som omfattes av politiets myndighet og oppgaver. Det er etter min mening behov for en klargjøring av lovverket på dette området.

Svar:

Regjeringen har i sin politiske plattform lagt opp til at lovverket skal gjennomgås med sikte på en klarere regulering av private vaktselskaper. Jeg vil som ansvarlig statsråd for politikken på dette område om kort tid komme tilbake med konkrete planer for arbeidet.

Jeg vil for ordens skyld få presisere at jeg i den forbindelse også vil vurdere hensiktsmessigheten av en nærmere regulering av privat etterforskningsvirksomhet, en næring som i dag ikke er underlagt kontroll fra myndighetenes side slik som private vaktselskaper. Jeg minner imidlertid om at private etterforskere må holde seg innenfor den alminnelige lovgivning. Det er heller ikke uproblematisk å finne gode avgrensinger for etablering av myndighetskontroll for en næring som hittil er blitt utøvd uten krav om særskilt godkjenning fra myndighetenes side.

Hvis Stortinget ønsker en koordinering av dette arbeidet mot sin behandling av St.meld. nr. 42 (2004-2005) om Politiets rolle og oppgaver, antar jeg at Stortinget tar kontakt om det.

SPØRSMÅL NR. 116

Innlevert 9. november 2005 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 21. november 2005 av likestillings- og forbrukerminister Karita Bekkemellem

Spørsmål:

«Det vises til oppslag i Dagsavisen 9. november hvor en imam i en av landes største islamske menigheter fremholder at det i gitte situasjoner er helt i orden at en mann utøver vold mot sin kone.

Hva vil statsråden gjøre for å bekjempe diskriminerende og totalt uakseptable holdninger blant imamer, og hva mener hun om at det ytes offentlig tilskudd til den omtalte menigheten?

Vedlegg til spørsmål:

Artikkel i Dagsavisen 9. november 2005.»

Svar:

Jeg og Regjeringen arbeider for å bekjempe vold mot kvinner. Det er straffbart å slå, og dette må alle rette seg etter, selvsagt også imamer og andre religiøse ledere. Jeg har tatt opp saken med kultur- og kirkeministeren og kan opplyse følgende:

I henhold til lov om trudomssamfunn og ymist anna fra 1969 kan trossamfunn la seg registrere når det ikke med sin lære eller sitt arbeid kommer i strid med norsk rett og moral. Et trossamfunn som forfekter vold mot kvinner vil komme i strid med rett og moral, og vil kunne nektes registrering.

I denne saken er vedkommende imam ikke trossamfunnets forstander. Lov om trudomssamfunn og ymist anna setter kun formelle vilkår i forhold til forstander.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus har opplyst at de vil tilskrive det aktuelle trossamfunnet og be trossamfunnets forstander redegjøre for trossamfunnets lære. Dersom trossamfunnet ikke tar avstand fra imamens uttalelse, vil registrering og tilskudd vurderes nektet.

Jeg tar foreløpig fylkesmannens videre arbeid til etterretning.

SPØRSMÅL NR. 117

Innlevert 9. november 2005 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 17. november 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Rovviltbelastningen er i ferd med å bli svært skjev. Elverum kommune ser ut til å ta en svært stor del av belastningen for den nasjonale rovviltpolitikken. I lokalpressen har det kommet fram at man sannsynligvis har 15-20 ulver i kommunen, fordelt på 3 par/flokker. Av de andre store rovdyrene er det bare jerv som ikke er etablert i kommunen.

Ser miljøvernministeren det som riktig at en kommune/lite område skal ta nesten hele belastningen ved den nasjonale rovviltpolitikken?»

BEGRUNNELSE:

Rovvilt reduserer folks bruk av utmarka. Frykten er reell. Dette er en folkehelseutfordring, og det fratar lokalbefolkningen livskvalitet. I boka "Drept av bjørn og ulv" dokumenterer Astor Furseth at mennesker drept av rovvilt ikke er så sjelden i Norge som det er skapt inntrykk av.

Konflikten mot hunder er betydelig og reell. Ulv som hevder revir går stadig oftere til angrep på hunder. Flere hunder er drept under årets jakt. Belastningen ved dette er så stor at folk ikke lenger tør slippe hund på jakt. Dette reduserer gleden ved jakta, og det reduserer grunneiers mulighet til inntekt betydelig.

Konflikten mellom rovdyr og menneske er reell. Belastningen kan ikke påføres en liten del av befolkningen uten at disse får noen kompensasjon. Denne konfliktlinjen må løses skal man få ro rundt rovviltforvaltningen.

Svar:

Gjennom Stortingets behandling av rovviltmeldinga våren 2004 ble det etablert en regional forvaltning av rovvilt i Norge. I hver region ble det opprettet en rovviltnemnd bestående av representanter fra Fylkestinget og Sametinget, og det ble fastsatt nasjonale bestandsmål for hver rovviltart i hver region. For ulv fastsatte Stortinget et eget forvaltningsområde for ynglende ulv. Innenfor dette forvaltningsområdet, som berører Hedmark, Oslo, Akershus og Østfold, skal vi ha tre årlige, helnorske ynglinger. I tillegg kommer grenseflokkene. Så langt i år er det ifølge Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt dokumentert en sikker og en usikker helnorsk yngling av ulv i 2005. Den delen av Elverum kommune som ligger øst for Glomma ligger innenfor det fastsatte forvaltningsområdet. Begge familiegruppene med mulig yngling berører Elverum kommune.

De regionale nemndene har fra 1. april i år myndighet til å fatte vedtak om felling av rovvilt når bestanden har nådd det fastsatte målet i regionen. De regionale nemndene har også fått myndighet til å fordele midler til konfliktdempende tiltak til kommuner og lokalbefolkning og midler til forebyggende tiltak til nødvendige tilpasninger i dyrehold for å redusere tap og skader. En betydelig andel av de nasjonale midle-

ne til forebyggende og konfliktdempende tiltak blir årlig kanalisert til region 5, Hedmark. Eventuelle søknader om midler til konkrete tiltak fra kommunen eller fra andre grupper må derfor rettes til rovviltnemnden ved fylkesmannen som sekretariat.

En viktig oppgave for de regionale rovviltnemndene er å utarbeide en regional forvaltningsplan for rovvilt i sin region med utgangspunkt i de fastsatte nasjonale bestandsmålene for rovvilt. Det er således opp til den regionale rovviltnemnden å vurdere den totale belastningen med rovvilt i ulike deler av regionen. I forvaltningsplanen skal det legges til grunn en arealdifferensiering slik at forvaltningen av rovvilt skal skje i de deler av regionen som er best egnet for dette. Arealdifferensieringen vil også ligge til grunn for nemndens fordeling av midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak, slik at disse midlene målrettes til de områder som får den største belastningen med faste forekomster av rovvilt. I forbindelse med dette arbeidet er det viktig at rovviltnemnden samarbeider godt med de grupper i sin region som er berørt av dette forvaltningsområdet. Dette gjelder både næringsinteresser, jaktinteresser, kommuner og lokalsamfunn. På denne måten kan det skapes en størst mulig forutsigbarhet for alle parter. Så langt jeg kjenner til planlegger rovviltnemnden i region 5, Hedmark, at forvaltningsplanen for regionen skal være klar før beitesesongen 2006. Videre er jeg kjent med at forvaltningsplanen for ulv vil bli utarbeidet i et samarbeid mellom rovviltnemndene i region 5, Hedmark, og region 4, Oslo, Akershus og Østfold.

Min oppfordring er at berørte kommuner, lokalsamfunn, husdyreiere og organisasjoner nå benytter de arenaer for innspill og de muligheter til finansiering av tiltak som er etablert gjennom den brede enigheten om rovviltpolitikken på Stortinget våren 2004.

SPØRSMÅL NR. 118

Innlevert 10. november 2005 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal

Besvart 17. november 2005 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Regjeringserklæringen, budsjettendringsforslaget og olje- og energiministerens uttalelser skaper nå betydelig usikkerhet rundt byggingen av gasskraftverket på Kårstø.

Vil olje- og energiministeren forsikre om at Regjeringen vil følge stortingsvedtaket av 9. mars 2000, og garantere at alle ekstrakostnader som følge av eventuelle særnorske utslippskrav dekkes av staten?»

BEGRUNNELSE:

Norsk kraftforedlende industri agerer i et globalt marked, og får nå stadig større problemer takket være økende energipriser og særnorske miljøkrav. Stortinget vedtok i vårsesjonen en rekke tiltak som kan forbedre situasjonen med hensyn til kraft, men dette alene er ikke nok. Det hersker enighet i alle fagmiljøer om at det eneste som kan gi en varig og effektiv løsning, er en betydelig økning i den norske og nordiske kraftproduksjonen for å få en balanse mellom tilbud og etterspørsel i markedet.

I tiltredelseserklæringen fra Regjeringen kom det klare signaler om stopp i vannkraftutbyggingen bl.a. på bakgrunn av vern av Vefsna, samt krav om CO_2-håndtering på alle gasskraftverk, også Kårstø-anlegget.

Olje- og energiministeren skal ifølge flere media ha uttalt på Statnetts høstkonferanse at utbyggerne av gasskraftverk må bidra økonomisk til CO_2-håndtering, til tross for at det vil ta mange år før dette er økonomisk forsvarlig, og til tross for at Stortinget 9. mars 2000 har vedtatt at det ikke skal stilles

strengere utslippskrav til gasskraftverk i Norge, enn andre steder innen EØS-området. I Regjeringens tilleggsproposisjon er det ingenting som tyder på at Regjeringen har til hensikt å betale regningen for CO_2-håndtering.

Særnorske miljøkrav vil svekke lønnsomheten i eventuelle norske gasskraftverk, der den fra før av er marginal, og sette prosjektene i fare. Regjeringens signaler om å avgiftsbelegge NO_x-utslipp forverrer situasjonen ytterligere.

Gasskraftverket på Kårstø kunne bidratt aktivt til en bedre balanse mellom tilbud og etterspørsel i kraftmarkedet, og i tillegg bedret forsyningssituasjonen på Haugalandet betydelig. En eventuell modernisering av Hydros aluminiumsverk på Karmøy vil også være avhengig av at nye kraftmengder på om lag 1,6 TWh gjøres tilgjengelig.

Viser for øvrig til oppslag i Aftenposten 10. november der Hydros generaldirektør Eivind Reiten på det sterkeste advarer mot Regjeringens CO_2-strategi.

Svar:

Det vises også til svar på spørsmål nr. 78 og 84 om gasskraftverk og CO_2-håndtering

Som det framgår av Soria Moria-erklæringen er Regjeringens politikk når det gjelder gasskraft basert på at gitte konsesjoner står ved lag og at produksjonen av gasskraft skal inngå i det internasjonale kvotesystemet som sikrer at de totale utslippene ikke øker.

Regjeringen vil samarbeide med utbyggerne av gasskraft om anlegg for CO_2-fangst, og bidra økonomisk til at dette kan gjennomføres så snart som mulig. Naturkraft har alle nødvendige tillatelser til å igangsette bygging av gasskraftverket på Kårstø, og arbeidet er allerede i gang. Regjeringen vil om kort tid starte forarbeidet med hensyn på realisering av et anlegg for CO_2-fangst på Kårstø. Blant annet er det behov for større sikkerhet i forhold til kostnader og tidsløp for konkret prosjektering, utbygging og drift av et renseanlegg, og innsatsen vil i første rekke rettes mot hva som kan oppnås av garantier for leveringstid, kostnader og regularitet for et anlegg tilpasset forholdene på Kårstø. Resultatene fra dette arbeidet vil legge viktige føringer for den videre oppfølgingen.

Den mest hensiktsmessige organiseringen av det statlige engasjementet i CO_2-kjeden vil avhenge av flere forhold knyttet til tidsperspektiv, kostnadsvurderinger og juridiske rammebetingelser. For å sikre at det etableres et mest mulig reelt grunnlag for å vurdere nødvendig omfang av et statlig engasjement, er det imidlertid nødvendig å kvalitetssikre aktørenes kostnader og betalingsvillighet i ulike deler av kjeden. Dette arbeidet vil startes opp om kort tid. I tillegg har jeg startet en dialog med utbyggeren på Kårstø.

SPØRSMÅL NR. 119

Innlevert 11. november 2005 av stortingsrepresentant Torbjørn Andersen

Besvart 18. november 2005 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«I Soria Moria-erklæringen er småkraftverk ikke nevnt i forbindelse med et eventuelt fremtidig pliktig elsertifikatsystem. Det foreligger i dag mange prosjekter innenfor kategorien småkraftverk i Norge. Regjeringserklæringen har skapt stor usikkerhet for flere småkraftprosjekter. Flere slike prosjekter kan bli stilt i bero i påvente av en nærmere avklaring om småkraftverk og sertifikatsystemet.

Hvordan kan Regjeringen avklare den uvisshet som Soria Moria-erklæringen har skapt vedrørende småkraftverk?»

BEGRUNNELSE:

Det er gitt et betydelig antall konsesjoner for småkraftverk fra 1-10 MW. Samtidig er interessen for utbygging av småkraftverk i Distrikts-Norge betydelig og økende. Energiproduksjon i småskala er et godt distriktspolitisk virkemiddel for bosetting og næringsutvikling i de mer perifere strøk av landet. Flere tiltakshavere bak denne type kraftverk har kalkulert med at deres prosjekt skulle bli innbefattet i et fremtidig pliktig grønt elsertifikatsystem. I motsatt fall kan en del prosjekter av denne kategori bli ulønnsomme. Norge trenger ny kraftproduksjon. Hensynet til økninger i kraftforbruket og den fremtidige kraftbalansen stiller krav til ny produksjonskapasitet. Mikro- og minikraftverk utgjør kun et begrenset potensial selv om dette også selvsagt er et viktig energimessig supplement i den store sammenhengen. Men det er innenfor kategorien småkraftverk potensialet for økt energiproduksjon er desidert størst. I en slik sammenheng synes det derfor svært underlig at nettopp småkraftverk synes å være unntatt fra et sannsynlig fremtidig pliktig sertifikatsystem. Det er på denne bakgrunn ikke tilfredsstillende å måtte vente på en avklaring inntil Regjeringen fremmer et eget forslag til system for elsertifikater. På grunn av fremdriften i flere konsesjonsgitte og påtenkte prosjekter haster det av disse grunner med en snarlig avklaring på dette spørsmålet.

Svar:

Norge er fra naturens side meget godt utrustet for å produsere fornybar energi. Det gjelder selvsagt vannkraft, som står for 99 pst. av elektrisitetsproduksjonen vår i dag, og det gjelder vind, bølger, tidevann, bioenergi med mer. Alle ressursene er viktige, og jeg vil legge til rette for at vi tar i bruk mulighetene de representerer. En slik satsing legger til rette for

et variert og miljøvennlig energisystem i Norge. Regjeringen vil blant annet i større grad legge opp til å utnytte potensialet som ligger i opprusting av eksisterende vannkraftverk og i bygging av små- mini- og mikrokraftverk.

Et pliktig elsertifikatmarked er et kraftfullt virkemiddel. Jeg vil bruke litt tid på å vurdere utformingen av de ulike elementene i elsertifikatordningen før jeg sier noe nærmere om Regjeringens tilnærming til spørsmålet. Dette inkluderer spørsmålet om hvilke energikilder som skal inkluderes.

Det er imidlertid viktig for meg at utnytting av våre verdifulle naturressurser må skje på en miljømessig forsvarlig måte, slik at prosjektene som blir realisert samlet sett er gunstige for samfunnet.

SPØRSMÅL NR. 120

Innlevert 11. november 2005 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 18. november 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil statsråden legge til rette for at de positive erfaringene fra prosjektet i Trondheim benyttes til å etablere lignende samarbeidsordninger mellom politiet og psykiatrien i andre byer, slik at dette på sikt blir en landsdekkende ordning?»

BEGRUNNELSE:

I statsbudsjettet for 2005 bevilget daværende regjeringspartier, med støtte fra Fremskrittspartiet, midler til å igangsette et prøveprosjekt der et samarbeid mellom politiet, kommunen og helsemyndighetene skulle sikre personer med rus- og psykiatriproblemer en mer verdig behandling. Prosjektet har vist seg å være svært vellykket, og bidrar både til å få flere inn i behandlingsopplegg, samtidig som det har frigjort både cellekapasitet og ressurser hos politiet. Det er svært viktig at de positive erfaringene nå videreføres også i andre byer som opplever at personer med rus- og psykiatriproblemer ofte havner i en "gråsone" mellom ulike offentlige instanser.

Svar:

Mennesker med omfattende rusmiddelproblemer og alvorlige, psykiske lidelser er ofte i en svært vanskelig livssituasjon. De sliter også med mange og sammensatte problemer på andre områder og har derfor behov for bistand fra flere omsorgs- og hjelpeinstanser. Erfaringsmessig har det vist seg at denne gruppen mennesker ofte faller utenfor tiltakene både for rusmiddelmisbrukerne, det psykiske helsevernet og de kommunale tjenestene.

Etter min oppfatning er det viktig å ha bredde i tiltakene overfor denne gruppen rusmiddelmisbrukere. Ikke minst vil det være viktig at spesialisthelsetjenesten yter bistand til dem som man gjør overfor øvrige pasienter som har krav på slik tjeneste. I det forbindelse vil jeg peke på at man gjennom lavterskel helsetiltak med tilbud som helsesjekk, vaksinasjoner, smittevern, veiledning og hjelp i forbindelse med overdoser mv., kan makte å fange opp personer som har behov for spesialisthelsetjeneste.

I denne sammenheng er prosjektet i Trondheim svært viktig både for å kunne yte konkret bistand til rusmiddelavhengige med psykiatriske problemer og innhente erfaring og kunnskap om samarbeidet mellom politiet og psykiatrien.

Sør-Trøndelag politidistrikt har i løpet av 2005 gjennomført nevnte prosjekt for å utvikle bedre samarbeidsrutiner mellom politiet, psykiatrien og andre relevante hjelpeinstanser. Prosjektet skal evalueres i løpet av 2006, jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006). Jeg har imidlertid fått opplyst fra Politidirektoratet at de foreløpige signalene fra politidistriktet er meget positive og det kan være grunn til å se fram til evalueringen. Imidlertid vil jeg avvente evalueringen før jeg vurderer om det vil være aktuelt å fortsette prosjektet i sin nåværende form og hvordan samarbeidet mellom de involverte parter bør utvikles, herunder erfaringsutvekslingen mellom politidistriktene om ordningen.

Jeg vil imidlertid gjøre oppmerksom på at det allerede eksisterer et formalisert samarbeid mellom helsevesenet og politiet i flere politidistrikter. Det ble også i 2005 opprettet et fast samarbeidsforum mellom Sosial- og helsedirektoratet og Politidirektoratet for blant annet å avklare roller og ansvar mellom helsevesenet og politiet, drøfte aktuelle problemstillinger og forbedre den gjensidige informasjonsutvekslingen. Etter min oppfatning vil det være hensiktsmessig også å vurdere dette i sammenheng med den forestående evalueringen av prosjektet i Trondheim før jeg tar stilling til om sistnevnte prosjekt skal danne modell for en landsdekkende ordning.

SPØRSMÅL NR. 121

Innlevert 11. november 2005 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 18. november 2005 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Statsråden har påpekt behovet for å bygge ut mer kraft i Norge. Situasjonen for kraftbalansen er bekymringsfull, og kan bli kritisk dersom vi opplever en periode med lite regn. Vannkraft og gasskraft har generelt lavest kostnad pr. produsert kWh og er beste måten å sikre tilstrekkelig kraftvolum de nærmeste år. Den forrige regjeringen tallfestet også et mål om 3 TWh vindkraft innen 2010.

Hvilke målsettinger har Regjeringen for vindkraftverk, og hva er kostnaden for fellesskapet i form av investeringsstøtte?»

BEGRUNNELSE:

NVE har beregnet potensialet for bygging av småkraft på inntil 25 TWh. Opprustning av kraftverk og større vannkraftprosjekt har et potensial på 18 TWh. Det meste av den aktuelle vannkraften har en lavere utbyggingskostnad enn vindkraft. Bondevik II-regjeringens system med investeringsstøtte har ført til vindmølleprosjekter for 15 mrd. kr.

Svar:

Det nåværende målet for utbygging av vindkraft på 3 TWh ble fremmet i St.meld. nr. 29 (1998-99) Om energipolitikken. I forbindelse med stortingsbehandlingen av meldingen støttet flertallet i energi- og miljøkomiteen (ved representantene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkepartiet, Senterpartiet og Venstre) seg til etableringen av dette målet. Et mindretall (ved representantene fra Høyre og Fremskrittspartiet) sluttet seg ikke til etableringen av dette målet, jf. Innst. S. nr. 122 (1999-2000).

Norge har et stort potensial for økt utnyttelse av nye fornybare energikilder, som vind, bioenergi, sol, bølge og tidevannskraft. Gjennom en satsing på energieffektivisering og nye fornybare energikilder, kan Norge få et variert og miljøvennlig energisystem. I Regjeringens politiske plattform (Soria Moria-erklæringen) er det fremhevet at Regjeringen vil øke utbyggingen av miljøvennlig vindkraft og gjennom konsesjonssystemet sørge for en god regional og nasjonal koordinering av vindkraftutbyggingen.

Energifondet og Enova er departementets viktigste verktøy for å nå målsettingene innen økt utbygging av vindkraft. Enova prioriterer de mest kostnadseffektive prosjektene og de som vil kunne komme i produksjon raskt. Støttebeløpet disse prosjektene mottar tilsvarer gjennomsnittlig i underkant av 2 øre/kWh over levetiden.

SPØRSMÅL NR. 122

Innlevert 11. november 2005 av stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg

Besvart 17. november 2005 av arbeids- og sosialminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«SINTEF har på oppdrag fra Kommunal- og regionaldepartementet fremlagt rapporten "Informasjon og rettssikkerhet. Informasjonsformidling til asylsøkere i en tidlig fase". Forskerne peker på at omleggingen av informasjonsarbeidet fra advokatbistand i tidlig fase av søknadsprosessen til veiledning utført av Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS) har klare fordeler og har vært vellykket. Ifølge rapporten er det likevel et fortsatt forbedringspotensial.

På hvilken måte vil statsråden følge opp rapportens anbefalinger?»

Svar:

Bakgrunnen for undersøkelsen var å få mer systematisk kunnskap om hvilken informasjon som når fram til asylsøkerne i første fase og hva som eventuelt kan gjøres for å sikre korrekt og pedagogisk informasjon. Informasjonen gis av ulike deler av utlendingsforvaltningen og av Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS) gjennom informasjonsprogram-

met i ankomsttransitt. Formålet med undersøkelsen var å få kartlagt hvilken informasjon asylsøkere får, og eventuelt innhenter selv, i første fase av søknadsprosessen samt hvordan informasjonen oppfattes av asylsøkeren. Dette skulle danne grunnlaget for anbefalinger om forbedringer i informasjonsarbeidet.

Jeg vil først og fremst understreke at resultatene av undersøkelsen i all hovedsak tyder på at det ikke er behov for store endringer i informasjonsformidlingen til asylsøkere i ankomsttransitt. Rapporten peker på at forbedringspotensialet i første rekke ligger i standardisering av arbeidet, differensiering og tilpasning til ulike grupper og visse sider ved kvaliteten på informasjonsformidlingen. Det som videre framgår av rapporten er at asylsøkerne oppfatter NOAS og UDI som de viktigste og mest troverdige informasjonskildene framfor uformelle informasjonskilder som mottaksansatte, andre beboere, venner og kjente. Dette mener jeg er positivt og et godt utgangspunkt for å justere noen sider ved gjeldende informasjonsprogram.

UDI bør fortsatt ha et hovedansvar for å følge opp informasjonen til asylsøkere i alle faser av søknadsprosessen. Fokuset framover skal være på standardisering, informasjonsflyt og koordinering mellom ulike aktører i informasjonsprogrammet. På bakgrunn av rapportens anbefalinger vil jeg be UDI vurdere hvordan dette kan ivaretas bedre. Jeg vil også be UDI, i samarbeid med NOAS, sikre oppfølgingen av anbefalingene knyttet til utfylling og utforming av egenerklæringsskjemaet. Videre vil jeg be om at det vurderes nærmere om det skal bli obligatorisk for asylsøkerne å delta på informasjonsprogrammet i ankomsttransitt for å sikre at alle får med seg grunnleggende informasjon. Jeg vil også be om at orienteringen som gis asylsøkerne i forhold til retur og avslag styrkes, samt om at informasjonen som gjelder helsespørsmål, er i overensstemmelse med det norske myndigheter ønsker å formidle.

SPØRSMÅL NR. 123

Innlevert 14. november 2005 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 22. november 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Statens forurensningstilsyn (SFT) ønsker å forby all deponering av tekstiler fra 2009. Samtidig anser man brenning av tekstiler for å være en dårlig løsning.

Hvordan mener statsråden man i fremtiden skal behandle tekstilavfall, og hvilke tiltak mener statsråden må iverksettes for å nå disse målene?»

Svar:

Hovedutfordringen på avfallsområdet er å sikre at ressursene i avfallet blir utnyttet og at avfallet som ikke kan utnyttes får en miljømessig forsvarlig behandling. Det er deponering av avfall som bidrar til de største miljøproblemene. Jeg vil derfor videreføre arbeidet med å innføre et forbud mot deponering av nedbrytbart avfall. Sammen med avgiften på sluttbehandling av avfall og stadig strengere krav til deponering, vil dette legge til rette for fortsatt økt gjenvinning av avfall. Dette vil også gi positive effekter for økt utnyttelse av tekstilavfall. Jeg forutsetter derfor at ressursutnyttelsen av tekstilavfall vil øke i tiden fremover.

Enkelte tekstiler kan imidlertid inneholde miljøfarlige kjemikalier og vil derfor ikke være like godt egnet for gjenvinning. Det vil derfor være behov for flere alternative måter å behandle og utnytte ressursene i tekstilavfallet på.

SPØRSMÅL NR. 124

Innlevert 14. november 2005 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 18. november 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«På hvilken måte vil statsråden bidra til at slike verktøy og registreringsrutiner kommer på plass, med sikte på at denne type kriminalitet etterforskes og påtales slik at domfellelse kan skje?»

BEGRUNNELSE:

De siste årene har det blitt rettet økt fokus mot rasistisk motivert vold mot mennesker grunnet deres etniske opprinnelse. En annen type rasistisk motivert kriminalitet foregår imidlertid mer i det skjulte, nemlig vold mot homofile. Man har de siste årene sett flere tilfeller av henleggelser i denne type saker, eller at sakene rubriseres som "vanlig" umotivert vold. Dette kan skyldes flere forhold. Mangel på kunnskap hos politi og påtalemyndighet, en vanskelig bevissituasjon eller også mindre grad av åpenhet hos det enkelte offer. Det er også et problem at rasismebegrepet i den offentlige debatt på mange måter er monopolisert til å gjelde kun mennesker med en annen hudfarge eller kulturbakgrunn. Det er for øvrig dokumentert at negative holdninger til homofile paradoksalt nok er mer utbredt i enkelte innvandrermiljøer. Mørketallene for voldsofre blant unge homofile med innvandrerbakgrunn kan derfor fryktes å være enda høyere enn ellers.

For å bøte på denne situasjonen, er det nødvendig at politiet utvikler kunnskap om forekomsten av rasistisk motivert vold og overgrep mot homofile. Politiet trenger nye verktøy og registreringsrutiner som kan gi oversikt over omfanget av dette, med sikte på analyse av situasjonen og iverksettelse av nødvendige tiltak.

Svar:

Vold motivert av en diskriminerende holdning til rase, trosretning eller seksuell legning, såkalt "hat vold", skal vies særlig oppmerksomhet i politiet fordi slik vold ikke bare har konsekvenser for det enkelte voldsoffer, men for samfunnet.

Når det gjelder politiets datasystemer og rutiner i forbindelse med registrering, pågår det et kontinuerlig arbeid for å bedre disse. Som ledd i dette arbeidet ble Rådet for elektronisk straffesaksbehandling i politi og høyere påtalemyndighet (RESP), etablert i 2003. RESP skal fremme anbefalinger i spørsmål om bruk av politiets straffesakssystemer, og legge til rette for utvikling av statistikk og kunnskap på ulike kriminalitetsområder. Dagens dataløsning tilrettelegger for statistikk om rasistisk motivert vold, men RESP arbeider fortsatt med ytterligere forbedringer, herunder også statistikk for diskriminering på grunn av legning.

Det er likevel viktig å merke seg at opplysninger om rasistiske og diskriminerende motiver for kriminelle handlinger ikke alltid gjøres kjent for politiet, samtidig som det ikke sjelden må bero på et skjønn om en handling har slike motiver. Dette kompliserer arbeidet med å få til en korrekt registrering av denne uakseptable volden. Jeg vil likevel hevde at arbeidet som nå gjøres, både med økt oppmerksomhet i politiet og med forbedring av registrering og statistikk, vil gi en vesentlig bedre oversikt enn tidligere.

Jeg vil også benytte anledningen til å gjøre oppmerksom på at Justisdepartementet har sendt på høring et forslag til generelle regler om formildende og skjerpende omstendigheter i straffeutmålingen. I utkastet til lovbestemmelse i den nye straffeloven § 78, fremgår det at handlinger som har sin bakgrunn i andres trosbekjennelse, hudfarge, nasjonale eller etniske opprinnelse, homofil legning, leveform eller orientering skal vektlegges i skjerpende retning i straffeutmålingen. Dette er et langt skritt fremover, og gir et viktig signal om at vold og diskriminering på bakgrunn av seksuell legning ikke tolereres.

SPØRSMÅL NR. 125

Innlevert 14. november 2005 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 21. november 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«I Stortingets spørretime 9. november 2005 uttalte miljøvernminister Helen Bjørnøy følgende på spørsmål om Regjeringen vil vurdere å kjøpe eiendommen Vestre Vollene på Hardangervidda: "Dersom eierne skulle være villige til å selge til det offentlige for en akseptabel pris, vil Regjeringen selvsagt vurdere det seriøst." Ifølge Aftenposten 13. november 2005 gikk fristen for første bud ut 4. november 2005.

På det tidspunkt statsråden informerte Stortinget, var hun da kjent med at det reelt sett var for sent for staten å legge inn bud?»

Svar:

Miljøverndepartementet ble den 28. oktober 2005 via media gjort kjent med at eiendommen Vestre Vollane i Vinje var lagt ut for salg. Det ble i media spekulert om en mulig pris på 100 mill. kr. Verken Miljøverndepartementet, Landbruksdepartementet eller Statskog SF var på listen over potensielle interessenter som fikk salgsprospektet. Statskog tok imidlertid kontakt med megler for å få tilsendt prospektet og mottok dette mandag 31. oktober 2005.

Samme dag gjorde Statskog en verdivurdering av eiendommen. Ut fra en rekke kriterier som Statskog ellers benytter, gav dette etter en totalvurdering en langt lavere eiendomsverdi enn den prisantydning som var framkommet i media.

Et ev. bud fra staten i første runde ville kunne virket prisdrivende, dersom budet hadde ligget på nivået omkring antatt prisforventning.

1. november 2005 hadde Miljøverndepartementet møte med Vinje kommune om saken. Kommunen la sterk vekt på å få til en løsning som kunne gi lokal forvaltning av området. Kommunen ønsket signaler om at staten kunne bidra til dette. Kommunen opplyste at den skulle ha møte med selgerne 9. november 2005. Det ble avtalt at kommunen og departementet skulle holde kontakt i den videre prosessen.

Jeg var kjent med den prosess som selger/megler hadde lagt opp til med to budrunder, henholdsvis en første budrunde med frist 4. november 2005 og en neste budrunde i perioden 7.-11. november 2005.

I mitt svar på spørsmål fra representanten Kvassheim i Stortingets spørretime 9. november 2005 uttalte jeg følgende:

"Jeg er kjent med at Vinje kommune er i dialog med selger om eiendommen Vestre Vollane. Jeg ser det som svært positivt, og avventer resultatet av denne dialogen. Dersom eierne skulle være villige til å selge til det offentlige for en akseptabel pris, vil Regjeringen selvsagt vurdere det seriøst."

Etter min vurdering var det derfor, på det tidspunkt jeg gav mitt svar i Stortingets spørretime, ikke noe som tydet på at et bud fra staten ikke ville bli vurdert seriøst av selger. Dette ble bekreftet da Statskog tok kontakt med megler om morgenen 10. november 2005 og forhørte seg om salget. Statskog inngav da et muntlig bud på 25 mill. kr, med utgangspunkt i eiendommens avkastningsverdi og hensyn til øvrige kvaliteter ved eiendommen. Megler tok imot budet, registrerte det og gav uttrykk for at det ville bli meddelt selger.

Det ble avtalt at megler ville ta kontakt med Statskog dersom forhandlinger med annen budgiver ikke førte fram. Statskog fikk tilbakemelding fra megler samme kveld om at selger ville gå videre med høyeste bud.

SPØRSMÅL NR. 126

Innlevert 14. november 2005 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 21. november 2005 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Massachusetts Institute of Technology (MIT) har etablert seg med sin fjerde FabLab i Lyngen, Troms. Samarbeidsregjeringen sørget for en bevilgning på 1 mill. kr i 2005. Institusjonen er etablert for å forske på viktige samfunnsoppgaver knyttet til arktiske problemstillinger.

Vil finansministeren bidra til at MIT-FabLab i Lyngen sikres finansiering i 2006 og årene som kommer?»

Svar:

Spørsmålet har blitt forelagt Moderniseringsdepartementet, som svarer følgende:

"MIT FabLab i Lyngen er en forskningsstiftelse som skal drive utdanning, etterutdanning, forskning og legge grunnlag for næringsutvikling. Stiftelsens formål er undervisning på alle nivåer, fra grunnskole til universitet, forskningsprosjekter, etterutdanning, utvikling av entreprenørskap, samt utnyttelse og utvikling av internasjonalt kontaktnett. Prosjektet er et utviklingsprosjekt med et laboratorium som gir inngrep med internasjonal ekspertise og kan gi utdanningsmuligheter, forskningsmuligheter og grunnlag for næringsutvikling.

MIT FabLab i Lyngen søkte for 2005 om tilskudd til oppstart og drift. Moderniseringsdepartementet (MOD) koordinerte arbeidet med tilskudd fra MOD, Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD) og Kommunal- og regionaldepartementet (KRD). MOD har for 2005 bevilget 500 000 kroner til oppstart og drift og Kommunal- og regionaldepartementet og Utdannings- og forskningsdepartementet bevilget 250 000 kroner hver. Til sammen har de tre departementene i 2005 gitt 1 mill. kroner til oppstart og drift.

Den type samfinansiering som MOD, KRD og UFD gikk inn i for 2005 må imidlertid betraktes som en situasjonsbetinget, ekstraordinær støtte."

Jeg viser til svaret fra Moderniseringsdepartementet. Regjeringens forslag til budsjett ligger nå til behandling i Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 127

Innlevert 14. november 2005 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 21. november 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«I Hommelvik i Malvik kommune ligger et 60 mål stort område, Nygården, med jordsmonn som inneholder store mengder polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH), primært avsatt fra kreosot som har blitt brukt og deponert på området av NSB. Ifølge SFT er området, et naturskjønt område i strandsonen ved Trondheimsfjorden, ikke egnet hverken som boligområde eller som rekreasjonsområde.

Hva vil statsråden foreta seg for å få dette området friskmeldt?»

BEGRUNNELSE:

Nygården i Hommelvik, Malvik kommune, gnr. 54 bnr. 9, 15, 16, 21, 230 og 231, var frem til 1980 i bruk av NSB/Jernbaneverket til impregnering av sviller. I denne virksomheten brukte man store mengder kreosot. Dette har ført til at store deler av jordsmonnet på den 60 mål store eiendommen er tildels svært forurenset av kreosot. Det er ingen grunn til å tro at det finnes flyktige fenoler på stedet så lenge etter driftsstans, men det er fortsatt store mengder kreosot og tildels PHA i jordsmonnet. I tillegg er det deponert 200 tonn kreosot i bakken på området. Dette er hovedårsaken til at nivået av PHA i fjorden er så høyt som det er, så høyt at det ifølge SFT ikke er tilrådelig å spise blåskjell fra området. Jeg konstaterer at statsråden er opptatt av å få ryddet opp på havbunnen, her har statsråden mulighet til, ved enkle grep å hindre ytterligere forurensning av havbunnen.

Svar:

Jeg er opptatt av å redusere forurensningsfaren fra miljøgifter i jorden og i sjøbunnen. Det er fastsatt

en ambisiøs og helhetlig strategi for arbeidet med forurenset sjøbunn, og i Soria Moria-erklæringen har Regjeringen sagt at vi skal lage en handlingsplan for å sikre opptrapping av dette arbeidet. I arbeidet med forurenset jord har miljøvernmyndighetene allerede kommet langt i å følge opp de mest forurensede stedene. I løpet av året vil det være gjennomført nødvendige tiltak og undersøkelser på ca. 600 identifiserte, prioriterte steder med forurenset jord. Dette vil være en stor milepæl i arbeidet for å sikre at miljøgifter i jorden ikke skader helse eller miljø. For det videre arbeidet på dette feltet, er det satt som mål at det skal sikres stans eller vesentlig reduksjon av spredning av miljøgifter fra forurenset jord, og at det skal sikres en risikobasert reduksjon i spredning av andre helse- og miljøfarlige kjemikalier. Regjeringen har også bestemt at det skal gjennomføres en handlingsplan for å gi barn et giftfritt miljø, bl.a. gjennom opprydding i forurenset jord i barnehager, lekeplasser og skolegårder.

Miljøvernmyndighetene vil sørge for gjennomføring av nødvendige tiltak og oppfølging på steder med forurenset jord. Arbeidet er imidlertid langsiktig, og områder med størst fare for spredning av miljøgifter og størst risiko for helse og miljø, vil bli prioritert først. I utgangspunktet er det den ansvarlige forurenseren og eventuelt grunneieren, som er ansvarlige for forurensningen og for eventuell spredningsfare. Hovedvirkemiddelet er derfor pålegg overfor den ansvarlige om nødvendige tiltak. Imidlertid vil det være tilfeller hvor den ansvarlige ikke kan identifiseres eller ikke lenger finnes eller det av andre grunner ikke ville være rimelig at den ansvarlige skulle bære de fulle kostnadene. Det vil derfor være behov for statlige midler til oppfølgingsarbeidet. Regjeringen har i 2006-budsjettet foreslått å øke bevilgningene til dette arbeidet med 20 mill. kr.

Den konkrete saken representanten Lien viser til, gjelder ifølge opplysninger fra Statens forurensningstilsyn, et område hvor NSB har drevet med impregnering av jernbanesviller i perioden 1925-1974. Grunnen er forurenset med PAH fra kreosot som følge av spill og avfallsdisponering. Alle anlegg knyttet til denne virksomheten er nå borte. Det er påvist tilsvarende forurensning i sjøen utenfor. På det aktuelle området har Jernbaneverket allerede gjennomført tiltak for å redusere forurensningene og spredningsfare, men fullskala opprydding er ikke gjennomført. Det er så langt vurdert av Statens forurensningstilsyn at forurensningen ved Nygården er av størst betydning i forhold til eventuell pågående utlekking til fjorden. Eventuelle videre tiltak ved Nygården vil derfor vurderes i sammenheng med oppfølging av den helhetlige tiltaksplanen for forurenset sjøbunn i Trondheimsfjorden, som skal være ferdig utarbeidet av fylkesmannen i løpet av 2005. Miljøvernmyndighetene er altså klar over forurensningene på stedet og vil vurdere behovet for oppryddingstiltak i sitt videre arbeid med forurenset sjøbunn.

SPØRSMÅL NR. 128

Innlevert 14. november 2005 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 22. november 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«I Dagens Næringsliv 14. november 2005 fremstår olje- og energiministeren som meget offensiv vedrørende oljevirksomhet i nord, og sier at tildelinger av leteareal i 19. konsesjonsrunde skal skje i første kvartal. Miljøvernministerens tale på OLFs årskonferanse kan derimot tolkes som at Regjeringen vil ta endelig stilling til tildelinger i 19. konsesjonsrunde først etter at Stortinget har behandlet forvaltningsplanen.

Kan statsråden bekrefte olje- og energiministerens planer og oppklare eventuelle misforståelser fra statsrådens OLF-tale?»

BEGRUNNELSE:

Utdrag fra miljøvernministerens tale på OLFs årskonferanse 10. november 2005:

"Hensynet til miljøet kan også innebære at petroleumsindustrien må avstå fra å drive virksomhet i enkelte områder. Det kan vise seg aktuelt å opprette miljøsoner med særlige krav eller begrensninger for både petroleumsindustrien og annen type virksomhet i et gitt område.

Regjeringen vil ikke at det skal igangsettes petroleumsvirksomhet i Nordland VI i perioden.

Når den helhetlige forvaltningsplanen foreligger, skal det for de øvrige havområdene utenfor Lofoten og nordover, inkludert Barentshavet, avgjøres hvilke områder som skal åpnes - og hvilke områder som det

ikke skal foregå petroleumsaktivitet i. Dette skal bestemmes av Stortinget. Først etter at forvaltningsplanen er ferdig, vil Regjeringen ta endelig stilling til tildelinger i 19. konsesjonsrunde."

I statsrådens svar håper jeg hun påpeker om forvaltningsplanen anses som ferdig når den overleveres Regjeringen, eller om den også må behandles av Stortinget.

Svar:

Soria Moria-erklæringen legger grunnlaget for Regjeringens tilnærming til petroleumsvirksomheten i nordområdene. Erklæringen sier at 19. konsesjonsrunde skal sluttføres som forutsatt, og at Regjeringen vil avvente den helhetlige forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten før den bestemmer hvordan den skal gå videre med petroleumsvirksomhet i nordområdene.

Regjeringen vil påse den nødvendige samordning mellom helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet og tildeling av blokker i 19. konsesjonsrunde innenfor disse rammene.

SPØRSMÅL NR. 129

Innlevert 14. november 2005 av stortingsrepresentant Ib Thomsen

Besvart 23. november 2005 av kommunal- og regionalminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«I forbindelse med at den ny Regjeringen har planlagt etableringen av de nye regionene fra 1. januar 2010, konstaterer jeg at Kommunenes Sentralforbund har foreslått at funksjonsperioden for de sittende fylkesting prolongeres frem til denne dato. I og med at denne prosessen nå er i ferd med å starte i partiene for valget 2009, trenger partiene en rask avklaring.

Når kan vi forvente å få en endelig beskjed om funksjonsperioden for de sittende fylkesting skal prolongeres eller ikke?»

Svar:

Jeg har forståelse for at dette er en problemstilling det ønskes en rask avklaring på. Jeg har merket meg argumentene både til de som ønsker å forlenge virketiden til fylkestinget og til de som mener vi bør avholde valg til fylkestinget på ordinær måte i 2007. Det er både prinsipielle og praktiske sider ved denne saken som nøye må vurderes, og etter mitt syn må særlig de demokratiske sidene veie tungt.

Regjeringen vil så raskt som mulig vurdere problemstillingen og deretter informere offentlig om hva som er vår tilråding når det gjelder fylkestingsvalget i 2007.

Stortinget vil senest få seg forelagt saken når Regjeringen etter planen legger frem en odelstingsproposisjon om justeringer i valgloven høsten 2006.

SPØRSMÅL NR. 130

Innlevert 14. november 2005 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 21. november 2005 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Under Stortingets behandling av St.meld. nr. 14 (2004-2005) På den sikre siden - sjøsikkerhet og oljevernberedskap slås det i brev nummer 1 fra Fiskeri- og kystdepartementet fast at slepebåtberedskapen i Nord-Norge skal vurderes av Regjeringen i løpet av 2005. Videre er det laget en fremdriftsplan for arbeidet med oljevernberedskap, både på havet og sanering av forurensete strender.

Hvor står denne saken, og når vil den eventuelt bli lagt frem for Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

St.meld. nr. 14 (2004-2005) tar opp en del viktige problemstillinger særlig rundt oljevernberedskapen langs kysten. Man tar opp alle deler av beredskapen, samt forebyggende tiltak, som f.eks. forbedrede navigasjons- og kommunikasjonssystemer.

Det skisseres samtidig en fremdriftsplan for utbyggingen av en oljevernberedskap. Likeens legges det opp til en vurdering av slepebåtberedskapen i løpet av 2005.

Aktiviteten i Barentshavet er økende. Større mengder olje og gass vil bli tatt opp i Barentshavet, det planlegges omlastningsanlegg i norsk territorialfarvann ved Varangerhalvøya og vi skal også selv begynne å produsere olje i Barentshavet. Disse faktorene har aktualisert denne problematikken.

Svar:

I St.meld. nr. 14 (2004-2005) På den sikre siden - sjøsikkerhet og oljevernberedskap står det bl.a. om slepebåtberedskapen:

"Det skal være tilfredsstillende slepebåtberedskap i Nord-Norge. Regjeringen vil foreta en ny vurdering av slepebåtberedskapen i løpet av 2005 for å nærmere vurdere forhold relatert til etablering av private ressurser knyttet til Snøhvit-feltet, terminalen på Melkøya og petroleumsaktiviteten i Barentshavet. Dette vil gi nødvendig grunnlag for å vurdere slepebåtberedskapen i Nord-Norge fra 2006."

Vurderingen av den private slepebåtkapasiteten i Nord-Norge for 2006 er gjort, og man har i St.prp. nr. 1 (2005-2006) for Fiskeri- og kystdepartementet varslet en videreføring av den statlige slepebåtberedskapen i 2006, med samme aktivitetsnivå som i 2005.

Etter fremleggingen av St.meld. nr. 14 (2004-2005) inntraff ulykken med "Fjord Champion" på Sørlandet. Ulykken avdekket behov for en helhetlig vurdering av slepebåtberedskapen langs hele kysten. Fiskeri- og kystdepartementet har på denne bakgrunn gitt Kystdirektoratet i oppdrag å gjennomføre en full kartlegging av slepebåtkapasiteten langs hele norskekysten. Denne kartleggingen skal danne grunnlaget for vurdering av slepebåtberedskapen langs kysten, herunder også private ressurser. Rapport fra Kystdirektoratet skal forelegges Fiskeri- og kystdepartementet i desember 2005. Fiskeri- og kystdepartementet vil komme tilbake til Stortinget om denne saken på egnet måte.

Oppfølging av arbeidet med oljevernberedskapen er skissert i St.meld. nr. 14 (2004-2005), og den løpende vurdering av oljevernberedskapen og justering av beredskapen i forhold til aktivitetsøkning er knyttet til de årlige budsjettprosesser. I St.prp. nr. 1 (2005-2006) for Fiskeri- og kystdepartementet legges det opp til en økt satsing på oljevern i 2006 på 12 mill. kr. Regjeringen vil komme tilbake til eventuelle ytterligere satsinger gjennom de kommende års statsbudsjett tilpasset trafikkutviklingen og de årlige budsjettrammer.

SPØRSMÅL NR. 131

Innlevert 15. november 2005 av stortingsrepresentant Martin Engeset

Besvart 22. november 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Moss kommune, Østfold fylkeskommune og et bredt flertall på Stortinget har vedtatt og/eller gitt klare føringer på at bygging av tunnelalternativet 2B gjennom Moss skal prioriteres før dobbeltsporet Haug-Onsøy på Østfoldbanen.

I spørretimen 9. november uttrykte næringsminister Odd Eriksen at "Regjeringen aktivt vil følge opp dette prosjektet, bl.a. i dialog med Østfold fylkeskommune og Moss kommune". I erkjennelsen av at jernbaneutbygging krever penger, når vil samferdselsministeren fremme forslag om bevilgning?»

Svar:

Som næringsministeren gjorde greie for i spørretimen 9. november i år, er det gitt ei brei omtale av prioritering av prosjekta Mossetunnelen og dobbeltspor Haug-Onsøy i Samferdselsdepartementets St.prp. nr. 1 for 2006 på sidene 159-161. Eg sluttar meg til innhaldet i denne omtala. Korkje Mossetunnelen eller Haug-Onsøy er prioriterte for oppstart før mot slutten av planperioden 2006-2009 i Jernbaneverket sitt handlingsprogram til Nasjonal transportplan 2006-2015. Regjeringa vil kome attende til Stortinget med ei nærare omtale av Mossetunnelen når prosjektet er aktuelt for gjennomføring, seinast i samband med framlegginga av Nasjonal transportplan for perioden 2010-2019. Eg vil leggje vekt på ein god dialog med dei lokale styresmaktene om prioriteringane på Østfoldbana.

SPØRSMÅL NR. 132

Innlevert 15. november 2005 av stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen

Besvart 23. november 2005 av likestillings- og forbrukerminister Karita Bekkemellem

Spørsmål:

«Når vil ny ordning for oppnevning av sakkyndige i barnevernssaker og særskilt kontrollorgan for sakkyndigrapporter være på plass?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til skriftlig spørsmål nr. 92 (2005-2006), datert 3. november 2005, og besvart 14. november 2005. I svaret redegjøres det blant annet for at departementet vil "etablere et system der fylkesmannen oppnevner sakkyndige ved uenighet mellom kommunen og den privat part". Det redegjøres også for at departementet har "oppnevnt et utvalg som har påbegynt et arbeid for å vurdere kvalitetssikring av sakkyndiges rapporter i barnevernssaker. Utvalget skal bl.a. utrede om det bør etableres et særskilt kontrollorgan som innebærer en etterfølgende kontroll og kvalitetssikring av sakkyndiges rapporter i barnevernssaker".

Begge forslag er meget positive, og burde kommet for lenge siden. En rekke enkeltsaker har vist at sakkyndiges uttalelser ikke alltid holder tilstrekkelig kvalitet. Inntil departementets to forslag gjennomføres vil det fortsatt kunne stilles spørsmål om kvaliteten på sakkyndiges uttalelser.

Svar:

Departementet har nylig sendt ut en orientering til fylkesmennene og til alle landets kommuner om at fylkesmannen skal bistå med å utpeke sakkyndige ved uenighet mellom kommunene og den private part. Departementet legger til grunn at ordningen iverksettes umiddelbart. Utvalget som har påbegynt et arbeid for å vurdere kvalitetssikring av sakkyndiges rapporter i barnevernssaker skal ifølge mandatet levere sin utredning 1. mars 2006.

Utvalget skal utrede om det bør etableres et særskilt kontrollorgan som innebærer en etterfølgende kontroll og kvalitetssikring av sakkyndiges rapporter i barnevernssaker. Dersom utvalget tilrår at det etableres et særskilt kontrollorgan, vil departementet snarest vurdere dette forslaget eller andre forslag til kontroll og kvalitetssikring. Utvalgets forslag til kontroll og kvalitetssikring vil kunne iverksettes i 2007.

SPØRSMÅL NR. 133

Innlevert 15. november 2005 av stortingsrepresentant Gunn Berit Gjerde

Besvart 22. november 2005 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«Vart oppkjøpet av Freia i si tid behandla etter ervervslova eller den gamle konsesjonslova, og kva slags grep kunne erverslova ha gitt høve til i samband med dagens situasjon i Freia som departementet ikkje kan nytte no?»

GRUNNGJEVING:

I samband med planer om å flytte produksjon frå Freia Sjokoladefabrikk sine anlegg i Oslo til utlandet, sa statsekretæren i Nærings- og handelsdepartementet til TV2-nyhetene 9. november at oppheving av ervervslova var årsaka til at departementet ikkje kunne gjere noko i denne saka. Det heile var dermed regjeringa Bondeviks si skuld.

Eg ynskjer difor å få oppklara historia rundt eigarskiftet i Freia på slutten av 90-talet, og korleis erverslova, slik den var, kunne ha gitt regjeringa andre verkemiddel i den aktuelle saken. Eg ber departementet gjere greie for dei vilkåra som vart gitt dei nye eigarane av Freia i samband med oppkjøpet.

Svar:

Oppkjøpet av Freia vart godkjent 22. april 1993. Saka vart handsama etter konsesjonslova frå 1974. Når det gjeld vilkår og føresetnader syner eg til konsesjonstildelinga som er lagt ved. Ervervslova vart sett i kraft 1. januar 1995 og vart oppheva 1. juli 2002. I denne samanheng syner eg til Ot.prp. nr. 62 (2001-2002), og Innst. O. nr. 72 (2001-2002). Samstundes med at lova fall bort vart òg alle vilkår og føresetnader som tidlegare var fastsett i medhald av ervervslova og konsesjonslovene frå 1917 og 1974 oppheva. Dette går fram av § 2 i opphevingslova. Etter ervervslova og konsesjonslovene kunne det fastsetjast vilkår og føresetnader for godkjenninga. Dersom det var brot på vilkåra for godkjenninga kunne departementet pålegge ei tvangsmulkt til forholdet var brakt i orden. Om det var brot på vilkår av stor vekt kunne ein krevje tvangssal, eller sal av eigardelane eller aktiva som var omfatta av ervervet.

Vedlegg til svar:

Brev fra Nærings- og energidepartementet til Advokatfirmaet Selmer & Co., datert 22. april 1993. Referanse: NOE 93/1065 - AJ JU MOS.

Konsesjonsmeddelelse: Kraft General Foods Holding Norway, Inc - Erverv av samtlige aksjer i Freia Marabou AS

Konsesjonsmeddelelse: Kraft general Foods Norge AS - Erverv av leierett til parsell av gnr 76 bnr 251 i Sør-Odal kommune

Konsesjonsmeddelelse: Freia Marabou AS - Endring i henhold til industrikonsesjonsloven av 1917 § 34

SPØRSMÅL NR. 134

Innlevert 15. november 2005 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt

Besvart 23. november 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Det har i lang tid hersket stor usikkerhet og bekymring både blant reindriftsutøvere og den øvrige befolkningen når det gjelder de eventuelle miljøskadelige virkningene av Forsvarets bruk av Halkavarre skytefelt i Porsanger. Det er derfor behov for en bredt anlagt kartlegging av miljøstatusen i området med tanke på funn av f.eks. hvitt fosfor etter bruk av røykgranater.

Kan miljøvernministeren sørge for at det snarest iverksettes en slik kartlegging, og at dette følges opp med tiltak ved eventuelle funn?»

BEGRUNNELSE:

Vi har nylig blitt kjent med at det er funnet så store mengder av miljøgifta hvitt fosfor i vann fra Forsvarets skytefelt ved Setermoen og Mauken-Blåtind i Indre Troms at folk nå blir advart mot å drikke vann

fra bekker og vatn i og nær skytefeltene. Dette er svært alvorlig og er en bekreftelse på det mange lenge har fryktet, nemlig at Forsvarets aktivitet i ulike skytefelt medfører en stor miljørisiko, og at det hersker stor usikkerhet med hensyn til hvilke langsiktige konsekvenser dette kan ha for alt liv i områdene. Med henvisning til de faktiske forhold som nå er avdekket i Indre Troms, så er det helt påkrevd at det snarest blir iverksatt undersøkelser også i andre skytefelt i landet, og at en eventuell avdekking av funn av store mengder miljøskadelige stoffer umiddelbart blir fulgt opp med tiltak.

Svar:

Som miljøvernminister ser jeg alvorlig på de miljømessige konsekvensene bruken av hvitt fosfor har medført. Det er svært viktig at miljøproblemene blir kartlagt og at det gjennomføres miljøtiltak for å rette opp de uheldige konsekvensene. Hvitt fosfor er et giftig, uorganisk stoff som antennes straks det kommer i kontakt med luft. Normalt vil fosfor i granatene forbrennes fullstendig ved detonasjon, og vil da ikke medføre noen vesentlig miljøpåvirkninger. Men hvis stoffet lander i fuktige omgivelser, uten tilgang på luft, vil det ikke brennes opp og omdannes. Det vil da kunne bevare sin giftvirkning i mange år og kunne representere en fare for dyr og fugler i området. Det er Forsvaret som har ansvaret for å hindre miljøproblemer knyttet til bruken av hvitt fosfor, og jeg har derfor forelagt spørsmålet for Forsvarsdepartementet. Forsvarsdepartementet opplyser følgende:

"Kunnskapen om skadevirkningene av hvitt fosfor er relativt ny, og på denne bakgrunn har Forsvaret i de senere årene etablert miljøkrav for bruk av hvitt fosfor. Det stilles særskilte krav om tørre målområder for å forhindre at uforbrente rester av hvitt fosfor blir liggende i naturen. I september oversendte Forsvarsstaben en redegjørelse til Statens forurensningstilsyn om bruk av hvitt fosfor i perioden 1992-2002. Fylkesmannen i Troms, Forsvarsbygg og Hærens styrker tok på dette grunnlag initiativ til å kartlegge om det fantes rester av hvitt fosfor i skytefeltene Setermoen, Mauken og Blåtind. Prosjektet skulle også vurdere miljørisiko forbundet med eventuelle funn. Prosjektet ble gjennomført i perioden 2004-2005 på oppdrag av Hærens styrker, og arbeidet har vært ledet av Forsvarsbygg, med Forsvarets Forskningsinstitutt (FFI) og Norsk institutt for vannforskning (NIVA) som underleverandører. Det foreligger nå to rapporter:

- Risikovurdering av Forsvarets bruk av hvitt fosfor i Troms (FFI/rapport-2005/02531).
- Vurdering av miljørisiko ved Forsvarets bruk av hvitt fosfor i skytefelt i Troms (NIVA/Rapport LNR 5085-2005).

Rapportene er sammenfallende i sine hovedkonklusjoner: Hovedkonklusjonen er at prøvene dokumenterer en del høye forekomster av hvitt fosfor i grunnen og i vann i de mest brukte målområdene for slik ammunisjon. [...] Følgende tiltak er gjennomført:

- Det er innført skyteforbud for alle typer granater som inneholder hvitt fosfor.
- Forurensningsmyndigheter, Mattilsynet og lokale helsemyndigheter er orientert om resultatene.
- Det utarbeides varsling rundt skytefeltene som informerer om forurensningsfaren inne i feltene.

Forsvarsbygg vil utarbeide en prosjektrapport som skal oversendes fylkesmannens miljøvernavdeling i Troms. Denne vil blant annet inneholde forslag til tiltak som skal gi avbøtende effekter og gi en bedre oversikt over forurensningssituasjonen gjennom en ytterligere kartlegging. Forsvarsbygg vil ha en nær dialog med forurensningsmyndighetene både lokalt og nasjonalt i tiden framover. Forsvaret vil snarest vurdere å iverksette undersøkelser i Halkavarre og øvrige skytefelt i Norge i tett dialog med fagmyndigheten så snart det er praktisk mulig. I Halkavarre skytefelt er det brukt vesentlig mindre mengde hvitt fosfor enn i skytefeltene i Troms. Bruken av hvitt fosfor i Halkavarre skytefelt er registrert og mulige forurensningsområder er identifisert. Forsvaret vil iverksette tilsvarende tiltak i Halkavarre skytefelt som ved skytefeltene i Troms, men undersøkelser og prøvetaking kan kun gjennomføres i barmarksesongen."

Jeg forutsetter at forsvarets arbeid på en tilfredsstillende måte vil løse miljøproblemene knyttet til bruken av hvitt fosfor. Jeg vil følge nøye med på arbeidet og vurdere behovet for nærmere pålegg etter forurensningsloven dersom ikke tilstrekkelige tiltak blir gjennomført.

SPØRSMÅL NR. 135

Innlevert 15. november 2005 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 29. november 2005 av kommunal- og regionalminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«Hvordan ser kommunal- og regionalministeren for seg oppfølgingen i forhold til fylkesmennene, slik at kommuner innmeldt i ROBEK skal kunne bruke økte frie midler til å satse på eldreomsorg og skole, og ikke bli pålagt å bruke økte frie midler til nedbetaling av gjeld?»

BEGRUNNELSE:

Det har blitt gitt sterke signaler fra Regjeringen om at den foreslåtte økningen i rammetilskuddet til kommunene spesielt skal rettes inn mot økt innsats innenfor eldreomsorgen og skolene. Mange kommuner er i dag i ROBEK, og er dermed underlagt betydelig kontroll av fylkesmannsembetet. Disse kommunene er i kontinuerlig dialog med fylkesmannen for å sikre at man nedbetaler gjeld. Når Regjeringen foreslår økte frie midler, og ikke øremerker midlene, så står kommunene fritt til å disponere disse økte inntektene slik man selv måtte ønske. Kommuner innmeldt i ROBEK har pålegg om å håndtere sin gjeld, og sørge for nedbetaling av gjeld. Det vil derfor være nærliggende å tro at disse kommuner vil bli pålagt av fylkesmannen å sørge for nedbetaling av gjeld, fremfor å styrke primæroppgavene.

Svar:

Antall kommuner i ROBEK har blitt betydelig redusert i den seinere tid, fra 120 i mai 2005 til 88 pr. dags dato. Departementet antar at nedgangen vil fortsette i 2006. Av landets 433 kommuner vil det altså være et klart mindretall som er registrert i ROBEK.

Alle kommuner er gjennom kommuneloven pålagt å dekke inn underskudd seinest 4 år etter at et underskudd er oppstått. Dette gjelder altså ikke bare ROBEK-kommuner. En rekke kommuner vil derfor i 2006 måtte bruke deler av inntektsveksten til å dekke inn tidligere underskudd. Dette var imidlertid også situasjonen før Regjeringen økte kommunesektorens frie inntekter i 2006 med 3,8 mrd. kr sammenliknet med Bondevik-regjeringens budsjett. Departementet legger derfor til grunn at hoveddelen av den økte inntektsveksten vil kunne bidra til økt aktivitet i sektoren.

SPØRSMÅL NR. 136

Innlevert 16. november 2005 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 24. november 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«På oppdrag fra Samferdselsdepartementet har Havarikommisjonen for Sivil Luftfart utarbeidet en rapport om flysikkerhet i norsk luftfart under omstillingsprosesser. Rapporten er avgitt 5. august 2005 og inneholder en omfattende analyse av flyplassdrift og flysikring i regi av Avinor AS. Rapporten inneholder en rekke sikkerhetstilrådninger til Avinor angående pågående omstillingstiltak, samhandling og sikkerhetsmessig kompetanse.

Hvordan vil statsråden følge opp rapporten direkte fra departementet og gjennom Luftfartstilsyn?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til rapportens sikkerhetstilrådninger som hitsettes:

6.6 Sikkerhetstilrådninger

- Avinor bør vurdere å stille i bero besluttede og planlagte sikkerhetsrelaterte "Take-Off-05"-tiltak som ennå ikke er satt ut i livet, inntil sikkerhetsmessige konsekvenser er grundig utredet og dokumentert, samholdt med DNVs betenkninger og kommentarer, samt sjekket ut med relevante sikkerhets- og tilsynsmyndigheter.
- Avinor bør vurdere å iverksette en dokumentert gjennomgang av erfaringer med "Take-Off-05"-tiltak som er allerede er iverksatt, med hensyn på om DNVs betenkninger og kommentarer og relevante myndighetskrav er ivaretatt.
- Avinor bør vurdere å øke den interne kapasiteten generelt, og den sikkerhetsfaglige kompetansen spesielt, for å kunne følge opp det sterkt økende

antallet anbefalinger og tiltak som sikkerhetsstyringssystemet genererer (hendelsesrapportering, risikoanalyser m.m.).

- "Arbeidsgiveren" Avinor AS og arbeidstakerorganisasjonene i selskapet bør vurdere å intensivere arbeidet med å få til bedre samhandling og arbeidstakerinvolvering i interne beslutningsprosesser, slik at det skapes tillit partene imellom. Dette anses som nødvendig for utviklingen av en positiv sikkerhetskultur.
- Luftfartstilsynet og Avinor selv bør vurdere om det er satt tilstrekkelige luftfarts- og/eller sikkerhetsfaglige kompetansekrav til sentrale lederstillinger med et overordnet flysikkerhetsansvar i Avinor.
- Luftfartstilsynet bør vurdere om Avinors tolkning av BSL E 4-4 oppfyller intensjonen i forskriften, både med tanke på at bemanningen ikke er dimensjonert for samtidig redning og slukking, og at nedjustering av flyplasskategori åpner for at det ikke er personellberedskap for alt tilgjengelig utstyr.
- Samferdselsdepartementet bør påse at myndighetsoppgaver som fremdeles forvaltes av statsaksjeselskapet Avinor snarest mulig overføres til luftfartsmyndigheten (LT) og/eller andre myndighetsorganer der ansvaret naturlig hører hjemme.
- Samferdselsdepartementet bør i et helhetlig samfunnssikkerhetsperspektiv, i samråd med andre ansvarlige/berørte myndighetsorganer og basert på rapport fra "Utvalg for sikring av landets kritiske infrastruktur", som forventes utgitt høsten 2005, vurdere å trekke erfaringer fra og evaluere nåværende modell/løsning for statlig eierskap/ styring av flysikringstjenester og lufthavndrift.

Jeg viser for øvrig til rapportens 21 konklusjoner på den omfattende analysen av Avinor som ligger til grunn for sikkerhetstilrådningene. På denne bakgrunn fremstår nye hendelser innen Avinor omtalt i media som både uforståelig og uakseptabel innenfor rammen av en forventet oppfølgning av Havarikommisjonens rapport. Jeg tenker spesielt på suspensjon av egne flykart pga. manglende oppdatering og ansettelse av ny sjef ved Oslo kontrollsentral.

Jeg ber derfor om en fyllestgjørende redegjørelse for hvordan statsråden vil bruke eierposisjon i Avinor og tilsynsorganet Luftfartstilsynet i arbeid med grundig og betryggende oppfølging av Havarikommisjonens rapport. Jeg legger til grunn at statsråden vil forsikre seg om at Avinors ledelse korrigerer holdning og tiltak knyttet til flysikkerhet gjennom dokumentert og kontrollert lukking av påviste avvik, gjennom samhandling og ved styrking av flyfaglig kompetanse i selskapets ledelse.

Svar:

I henhold til etablerte prosedyrer er det Luftfartstilsynet som følger opp Havarikommisjonens sikkerhetstilrådninger i rapporter om hendelser og ulykker innen luftfarten. Denne rapporten gjelder imidlertid ikke en spesiell ulykke eller hendelse, men er av en overordnet og systemmessig karakter. I forståelse med Luftfartstilsynet forestår derfor Samferdselsdepartementet selv oppfølgningen av rapporten om flysikkerhet i norsk luftfart.

Samferdselsdepartementet sendte i brev av 19. august 2005 rapporten fra Havarikommisjonen til de undersøkte luftfartsaktørene (Luftfartstilsynet, Avinor AS, Widerøes Flyveselskap AS, SAS Braathens AS, Norwegian Air Shuttle ASA, CHC Helikopterservice AS og Norsk Helikopter AS), samt til andre luftfartsoperatører for oppfølgning av de konkrete sikkerhetstilrådningene i rapporten og til uttalelse. Det ble satt en svarfrist til 15. oktober 2005. Departementet har mottatt svar fra samtlige undersøkte aktører. Svarbrevene er blant annet gjort tilgjengelig på Samferdselsdepartementets side på Odin.

Departementet arbeider nå med en grundig gjennomgang av alle tilbakemeldingene fra aktørene og vil etablere et system for å overvåke oppfølgningen av sikkerhetstilrådningene. Vi arbeider også med de tilrådningene som retter seg mot selve departementet. Samferdselsdepartementet har bedt om bistand fra Luftfartstilsynet i forbindelse med gjennomgangen av tilbakemeldingene fra flyselskapene.

SPØRSMÅL NR. 137

Innlevert 16. november 2005 av stortingsrepresentant Odd Einar Dørum

Besvart 24. november 2005 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Vil forsvarsministeren forvisse seg om at ledelsen ved Krigsskolen gjør seg kjent med skolens lærer Olav Bergrems synspunkter i doktoravhandlingen "Rasekrigen"?»

Svar:

Olav Bergrem har levert en avhandling med tittelen "The Racial War - The Germanic Idea and Origins of the Second World War" til Det humanistiske fakultet ved Universitetet i Oslo (UiO). Fagkomiteen, som er opprettet ved UiO for å vurdere oppgaven, har gitt sin uttalelse om avhandlingen. På anmodning har Bergrem, etter presseoppslag, overlevert en kopi av oppgaven til ledelsen ved Krigsskolen, der han er ansatt som førsteamanuensis. Ledelsen ved skolen er nå i ferd med å gjennomgå avhandlingen, og fagkomiteens uttalelse om denne. Krigsskolen har understreket at oppgaven er skrevet med henblikk på en dr.philos-grad, og at Bergrem ikke har vært tilknyttet noen militær utdanningsinstitusjon i forbindelse med arbeidet. Krigsskolen opplyser for øvrig at den gjennomfører kontinuerlige evalueringer av sin undervisning. I tillegg har skolen, i lys av oppslag i media om denne saken, tatt kontakt med nåværende og tidligere kadetter for å finne ut om Bergrem i sin undervisning har gitt uttrykk for uønskede holdninger og meninger innen det temaet som avhandlingen omhandler. Det er, verken i de generelle evalueringene eller i den spørrerunden som nylig er foretatt, kommet frem informasjon som gir grunnlag for å stille spørsmål ved Bergrems undervisning. I henhold til den informasjonen som skolen har mottatt har undervisningen skjedd i samsvar med skolens fagplaner og Forsvarets verdigrunnlag.

Forsvaret er svært opptatt av holdningsskapende arbeid som grunnlag for sin rolle i samfunnet, og vektlegger dette på alle nivåer i undervisningsvirksomheten.

SPØRSMÅL NR. 138

Innlevert 16. november 2005 av stortingsrepresentant Ingvild Vaggen Malvik

Besvart 23. november 2005 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden som majoritetseier i Telenor gjøre for å hindre salget av Telenors Opplysningstjeneste 1881/1882?»

BEGRUNNELSE:

Det har den senere tid fremkommet at Telenor ønsker å selge sin opplysningstjeneste, Opplysningen AS. Dette er et selskap som har 7 opplysningsavdelinger, og som sysselsetter i underkant av 500 personer. Berørte steder av et salg vil være Sortland, Namsos, Otta, Fagernes, Lærdal, Nordheimsund og Oslo, og salget vil derfor først og fremst ramme rene distriktsarbeidsplasser, hovedsakelig kvinnearbeidsplasser.

I forhold til konsesjonsbestemmelsene skal Telenor sørge for at det er tilgjengelig en opplysningstjeneste som på forespørsel gir oppdaterte opplysninger om alle abonnenter av offentlig telefontjeneste i Norge, herunder fastnett- og mobilnumre. Et salg av tjenesten kan derfor være i strid med konsesjonsbestemmelsene.

Videre har Regjeringen i Soria Moria-erklæringen lovet som følger "[...] opprettholde de statlige eierandelene i Telenor. Det statlige eierskapet skal være mer aktivt og utbyttepolitikken forutsigbar."

Svar:

Nærings- og handelsdepartementet forvalter statens eierskap til 53,9 pst. av aksjene i Telenor ASA, etter at regjeringen Bondevik II har foretatt omfattende statlige nedsalg.

Likebehandlingsprinsippet i allmennaksjeloven innebærer at vi ikke kan bruke vårt eierskap i Telenor

ASA for å oppnå målsettinger som gir staten en urimelig fordel på andre aksjeeieres eller selskapets bekostning. Staten kan som eier dermed ikke gripe inn i denne aktuelle saken, som for øvrig hører inn under selskapets ledelse og styre.

Jeg kan for øvrig opplyse om at Telenors nummeropplysningstjeneste tidligere var organisert som et selvstendig datterselskap i Telenor-konsernet. Telenor har imidlertid solgt samtlige aksjer i Opplysningen AS til Private Equity fondet Telenor Venture IV, hvor Telenor har 50,1 pst. eierandel. Siden oktober 2004 har Telenor Venture IV redusert sin eierandel i Opplysningen AS. Aksjer i Opplysningen AS ble som det fremgår, solgt før jeg tiltrådte som statsråd i Nærings- og handelsdepartementet.

Når det gjelder spørsmålet om det foreligger konsesjonsmessige begrensninger i forhold til overdragelse av aksjer i Opplysningen AS, kan jeg vise til at det foreligger en avtale datert 1. september 2004 mellom staten ved Samferdselsdepartementet og Telenor om leveringspliktige tjenester. I henhold til denne er Telenor ansvarlig for at det foreligger en nummeropplysningstjeneste som på forespørsel gir opplysninger om alle sluttbrukere av offentlig telefoni i Norge. Avtalen setter ikke krav til at Telenor ASA må ha eierskap til nummeropplysningstjenesten. Jeg legger imidlertid til grunn at Telenor nøye følger sine forpliktelser i henhold til denne avtalen og vil forsikre meg om at dette gjøres.

SPØRSMÅL NR. 139

Innlevert 17. november 2005 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 24. november 2005 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«I en artikkel i Aftenposten mandag 11. november 2005, om Hærens virksomhet i Nord-Norge, uttaler statssekretær Espen Barth Eide at "vi vil ikke kunne opprettholde alt vi har i dag".

Hvilke deler av Hærens virksomhet i Nord-Norge mener forsvarsministeren at vi ikke vil kunne opprettholde, og mener forsvarsministeren at det er aktuelt å redusere antall leire i Nord-Norge?»

Svar:

Som det fremgår av Stoltenberg II-regjeringens tiltredelseserklæring, vil nordområdene være Norges viktigste strategiske satsingsområde i tiden fremover. Forsvarets tilstedeværelse skal holdes på et høyt nivå i Nord-Norge. Samtidig må Forsvaret forvalte de ressurser fellesskapet stiller til rådighet på en mest mulig hensiktsmessig og effektiv måte. Forsvarets primære leveranse er troverdig operativ evne for å kunne løse pålagte oppgaver. I den forbindelse er det ikke et mål i seg selv at Forsvaret skal være lokalisert på flest mulige steder rundt om i landet. Det sentrale er at Forsvarets basestruktur og geografiske lokalisering understøtter evnen til oppgaveløsning på en best mulig måte innenfor rammen av tilgjengelige ressurser. Regjeringen vil videreføre den omstillingsprosessen som startet under Stoltenberg I-regjeringen, og som er bredt forankret i Stortinget. Gjennom denne har Forsvaret de senere årene tilpasset seg endringene i et nytt, mer sammensatt og uforutsigbart trussel- og risikobilde. Fra et statisk invasjonsforsvar innrettet mot en omfattende og eksistensiell trussel, har utviklingen gått i retning av et mindre personellintensivt, mer moderne, fleksibelt og kapasitetsmessig forbedret norsk forsvar. En naturlig konsekvens av denne utviklingen er også at Forsvaret har virksomhet på færre steder i landet enn tidligere. I videreføringen av omstillingsprosessen vil slike konsekvenser nøye bli vurdert opp mot målsettingen om et høyt nivå på Forsvarets tilstedeværelse i nord. Det er Regjeringens ambisjon at en betydelig del av en modernisert og fremtidsrettet hær skal være lokalisert til Nord-Norge.

Når det gjelder konkrete leire, vil Regjeringen følge opp de lokaliseringsvedtak som følger av Stortingets behandling av gjeldende langtidsplan for Forsvaret. Det er ikke foretatt noen politisk vurdering eller behandling av Forsvarets fremtidige basestruktur og geografiske lokalisering utover inneværende langtidsplan. Slike vurderinger vil inngå som en naturlig og viktig del av grunnlagsarbeidet for den neste langtidsplanen for Forsvaret. I den forbindelse vil Regjeringen legge til grunn en helhetlig tilnærming, og tilstrebe løsninger som i størst mulig grad dekker Forsvarets nødvendige behov, herunder sikre robuste og bærekraftige fagmiljøer, samt ivareta evnen til å raskt å kunne være til stede med de riktige kapasiteter i norske ansvarsområder når det er nødvendig.

SPØRSMÅL NR. 140

Innlevert 17. november 2005 av stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen

Besvart 25. november 2005 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Hva kan Regjeringen gjøre på kort sikt for å bidra til å sikre den irakiske petroleumsvirksomheten, slik at utviklingen av et demokratisk styresett kan bygges videre?»

BEGRUNNELSE:

FN har bedt verdenssamfunnet ta ansvar for gjenoppbyggingen av Irak. Utenriksministeren påpekte i sin redegjørelse om Irak at Norge på lengre sikt må bidra til at Irak kan klare seg selv. Han trekker frem den irakiske petroleumsindustrien som et eksempel på hvor Norge har spesielle forutsetninger for å bidra. Petroleumsindustrien er Iraks viktigste inntektskilde. Iraks nye ledelse er avhengig av inntektene fra petroleumsvirksomheten for å kunne bygge opp en samfunnsstruktur basert på demokrati.

Svar:

Irakiske myndigheter står overfor store utfordringer når det gjelder utnyttelse av de nasjonale olje- og gassreservene. Landets økonomi er sterkt avhengig av petroleumsindustrien, og det er av stor betydning å få denne på fote for å sikre gjenoppbyggingen og styrke demokratiseringsprosessene i landet, noe jeg pekte på i min redegjørelse for Stortinget 9. november 2005.

Norge har særskilt kompetanse som her kan komme til nytte. For perioden 2005-2007 ble det bevilget en samlet ramme på 27,5 mill. kr til et bilateralt samarbeid med Irak innen petroleumssektoren, fordelt på fire delprosjekter. Disse omfatter blant annet gjenoppbygging av det irakiske oljedepartementets petroleumsdata, opplæring av personell, etablering av effektive og transparente forvaltningsmekanismer og teknologi- og kompetanseoverføring med tanke på en best mulig reservoarutnyttelse.

Fra norsk side legges det vekt på at god forvaltning og korrupsjonsbekjempelse skal inngå som en integrert del av samarbeidet. Det er undertegnet en overenskomst (Memorandum of Understanding, MoU) mellom Oljedirektoratet i Norge og dets irakiske motpart for oppfølging av samarbeidet.

I dette samarbeidet ønsker irakerne spesielt å prioritere delprosjektet som gjelder gjenoppbygging av data. Dette har kommet godt i gang, og det planlegges tekniske møter i regionen i neste måned. Når det gjelder personellopplæring, vil dette i første omgang bli innrettet mot de øvrige prioriterte samarbeidsområdene, og mer langsiktig opplæring vil komme etter hvert.

SPØRSMÅL NR. 141

Innlevert 17. november 2005 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 21. november 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Kommer samferdselsministeren til å trekke proposisjonen om Hardangerbrua?»

BEGRUNNELSE:

Saken er blitt fordelt komité og komiteen arbeider nå med Hardangerbrua. Undertegnede er saksordfører. Det har kommet en del motstridende signaler fra de ulike regjeringspartiene, og det er derfor skapt usikkerhet om dette viktige prosjektets skjebne.

Svar:

Regjeringa Stoltenberg II har anbefalt at blant anna St.prp. nr. 2 (2005-2006) Om utbygging og finansiering av rv 7/rv 13 Hardangerbrua i Hordland vert handsama. Eg syner i samband med dette til brev av 10. november 2005 frå Statsministerens kontor til Stortingets presidentskap.

SPØRSMÅL NR. 142

Innlevert 17. november 2005 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 28. november 2005 av kommunal- og regionalminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«Det økonomiske ansvaret for skyss av helsepersonell ble overført til kommunene i 2004. Kommuner som tidligere samarbeidet om legevakt revurderer nå samarbeidet der en eller flere av partnerne pga. beliggenhet har høye transportkostnader. Enkelte kystkommuner kan komme i en vanskelig situasjon: De mister partnere å dele kostnader med, samtidig som deres utgifter øker pga. redusert volum.

Vil statsråden legge til rette for at de kommunene som taper på omleggingen kompenseres ved fordeling av skjønnsmidler eller lignende?»

BEGRUNNELSE:

Finnøy, Rennesøy/Hjelmeland og Kvitsøy kommune samarbeider om legevakttjenester til sine innbyggere. Kvitsøy og Rennesøy vurderer nå å trekke seg fra dette samarbeidet og inngå legevaktsamarbeid med Stavanger. Årsaken til dette er at man isolert sett vil tjene på en ny samarbeidskonstellasjon.

Ved et samarbeid med Stavanger vil Kvitsøy og Rennesøy slippe å dele påløpte kostnader med kommuner som har en mer utfordrende geografi enn dem selv. Finnøy er en kystkommune hvor mye av transporten må skje ved båt, og det er kostnadskrevende.

Dersom Kvitsøy og Rennesøy faktisk trekker seg fra nevnte samarbeid, vil Finnøy kommune få en årlig utgift til drift av legevakttjenesten på 2,5 mill. kr. Kommunen får årlig kompensert ca. 1 mill. kr for dette, og må altså selv dekke det resterende beløp (1,5 mill. kr).

Finnøy og enkelte andre kystkommuner vil kunne tape betydelige summer som en følge av at det økonomiske ansvaret for skyss av helsepersonell nå er lagt til kommunene. Det vil ha negativ betydning for det øvrige tjenestetilbudet i kommunen.

Selv om kommunesektoren totalt sett ikke taper på denne ordningen, er det etter min vurdering behov for kompenserende tiltak som gir trygge rammevilkår også for legevaktsordningen i kystkommuner med relativt sett høye transportkostnader.

Svar:

Ansvaret for skyss av helsepersonell ble overført fra Rikstrygdeverket til kommunene fra 1. januar 2004, og midlene er lagt over i rammetilskuddet. Bakgrunnen for å legge om finansieringen var blant annet at kommunene skulle stimuleres til å bruke rimeligste tilgjengelige transport. Jeg har merket meg at endringer i legevaktsamarbeidet og med det endret bruk av legevaktbåten, kan gi økte kostnader for Finnøy. Når noen kommuner vurderer å trekke seg ut av et samarbeid for på egen hånd å finne billigere transportløsninger, så kan det gi utfordringer for de kommunene som ikke har andre alternativ.

Skyss av helsepersonell ble omtalt i St.prp. nr. 60 (2004-2005) (Kommuneproposisjonen 2006), avsnitt 9.3. Helse- og omsorgsdepartementet har gjort kvalitetskontroller på kostnadene til transport av helsepersonell i kommunene. I kommuneproposisjonen står det på den bakgrunn blant annet:

"Gjennomgangen viste at kystkommunene samlet sett ikke hadde fått mindre kompensasjon enn ordningen tilsa, og det samlede tilskuddet til kommunene ble heller ikke endret. Når overgangsordningen er gjennomført innen 5 år, vil tilskuddet i sin helhet være fordelt etter kriteriene i inntektssystemet. "

Gjennomgangen viser at kystkommunene samlet sett ikke har fått mindre kompensasjon enn det de samlede kostnadene tilsa. Samtidig vil det være slik at over tid vil tilskudd som blir lagt inn i inntektssystemet bli fordelt etter inntektssystemets kriterier og oppgavene må finansieres innenfor de frie inntektene. Ved slike innlemminger vil noen kommuner få mer enn de fikk før og andre vil få mindre. Samtidig kan en kommune som taper på innlemming av en ordning kunne tjene på innlemming av en annen ordning. Gjennom overgangsordningen vil kommunene få tid til å tilpasse seg et nytt inntektsnivå. Generelt mener jeg at det absolutt er mest gunstig for kommunen å bli finansiert gjennom frie midler og rammefinansiering.

Innenfor skjønnsrammen vil fylkesmannen hvert år vurdere om det er behov for omfordeling mellom kommunene på grunn av endringer i utgiftsbehov som ikke blir fanget opp av inntektssystemet. I fylkesmannen i Rogaland sin tildeling av skjønnstilskudd for 2006 er det tatt hensyn til at Finnøy kommune har fått økt finansieringsansvar for ambulansebåten.

Finnøy kommune mottar i 2006 fullt regionaltilskudd. I tilleggsproposisjonen er regionaltilskuddet økt med 1,56 mill. kr pr. kommune som mottar fullt tilskudd. Finnøy mottar etter denne økningen på 4,9 mill. kr i regionaltilskudd i 2006.

SPØRSMÅL NR. 143

Innlevert 17. november 2005 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt

Besvart 23. november 2005 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Stortinget vedtok i 2003-2004 en modernisering av Statens lånekasse. Målet er å gi brukerne best mulige tjenester. Mulige kjøp og utsetting av støttefunksjoner, eventuell utkontraktering, skal dokumenteres og gi bedre tjenester for brukerne og høyere kvalitet totalt sett for virksomheten. God informasjon til de ansatte er også viktig.

Hva slags utkontraktering, og med hvilken begrunnelse, har Lånekassen utført hittil?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget har vedtatt at prosessen skal vare til 2008. Når det gjelder utkontraktering, har Stortinget sluttet seg til følgende: "Vurdering og utkontraktering skal skje dersom aktivitetene vil bli utført med tilsvarende eller høyere kvalitet og effektivitet. Aktuelle støttefunksjoner for utkontraktering er blant annet søknadsmottak og kontroll, arkivering, produksjon av materiell og drift av IKT-systemet."

Svar:

I St.meld. nr. 12 (2003-2004) heter det at Statens lånekasse for utdanning (Lånekassen) i framtiden primært skal ivareta søknadsbehandling, regelverksforvaltning og økonomiforvaltning knyttet til utdanningsstøtteordningene. Øvrige aktiviteter som skal støtte opp under disse kjerneoppgavene, skal som hovedregel settes ut til andre aktører. Vurdering av utkontraktering av støttefunksjoner skal, i tillegg til de strategiske vurderingene som ligger i realiseringen av "Kjernelånekassen", gjøres til gjenstand for kostnads- og nyttevurderinger. Utkontraktering skal skje dersom disse vurderingene viser at aktivitetene vil bli utført med tilsvarende eller høyere kvalitet og effektivitet totalt sett for virksomheten.

Under behandlingen av St.meld. nr. 12 (2003-2004) sluttet flertallet i komiteen seg til "Kjernelånekassen" som moderniseringsstrategi for Lånekassen, jf. Innst. S. nr. 152 (2003-2004):

"Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og representanten Simonsen, er enig i at det i moderniseringen må legges vekt på primæroppgavene i Lånekassen som beskrives som saksbehandling, økonomiforvaltning og regelverksforvaltning."

Lånekassen kjøper i dag ulike tjenester for over 25 pst. av driftsbudsjettet. Dette omfanget har vært ganske stabilt i mange år. I forbindelse med oppfølging av Stortingets vedtak om "Kjernelånekassen" vurderer Lånekassen om også andre støttefunksjoner bør utkontrakteres. Dette gjelder i første rekke typiske drifts- og støttefunksjoner som print og konvoluttering av brev til kundene, drift av IKT-infrastruktur samt forvaltning av eksisterende og framtidig IKT-system som brukes i saksbehandlingen. Dette er tjenester som det er vanlig at også andre offentlige virksomheter helt eller delvis setter ut til eksterne leverandører.

Hittil i fornyingsarbeidet har Lånekassen utkontraktert optisk lesing og skanning av papirsøknader til en ekstern leverandør. Denne oppgaven vil få mindre omfang i framtiden fordi stadig flere kunder velger å benytte elektronisk søknad over Internett. Omleggingen medfører en innsparing tilsvarende om lag 10 årsverk. De faste ansatte som ble berørt, har fått nye oppgaver i Lånekassen som er bedre tilpasset framtidige måter å arbeide på.

I arbeidet med å fornye Lånekassen vil ingen kjerneoppgaver i virksomheten bli utkontraktert. Søknadsbehandling, regelverksforvaltning og økonomiforvaltning knyttet til utdanningsstøtteordningene skal fortsatt være Lånekassens ansvar.

Departementet vil gjøre rede for fremdriften i fornyingsarbeidet i Lånekassen i de årlige statsbudsjettene.

SPØRSMÅL NR. 144

Innlevert 17. november 2005 av stortingsrepresentant Jon Lilletun

Besvart 23. november 2005 av arbeids- og sosialminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«I Kina og Vietnam forfølges og drepes kristne og muslimer. I Pakistan, Egypt og Iran risikerer konvertitter livet. Det følger av flyktningkonvensjonen art. 1A (2)r, jf. utlendingsloven §§ 4 og 16, at personer som forfølges på grunn av sin tro har rett til beskyttelse i Norge. Tilbakemeldinger kan tyde på at myndighetene ikke følger opp dette på en god måte.

Erkjenner statsråden at asyl bør gis når troende forfølges, og vil han åpne for at organisasjoner med gode nettverk i aktuelle land konsulteres når myndighetene utarbeider sine landrapporter?»

BEGRUNNELSE:

I media har vi den siste tiden kunnet lese om en kristen asylsøker fra Iran som etter å ha fått avslag på sin asylsøknad måtte returnere til hjemlandet. Der ble han fengslet og utsatt for tortur.

Denne saken og tilbakemeldinger fra interesseorganisasjoner kan tyde på at utlendingsmyndighetene ikke fullt ut anerkjenner religiøs forfølgelse som grunnlag for asyl i Norge. Dette er bekymringsfullt.

Det er liten tvil om at troende i dag utsettes for forfølgelse, tortur og drap i flere land i verden. Mange av overgrepene skjer i det skjulte og man trenger inngående kjennskap til religiøse undergrunnsmenigheter for å få god kunnskap om det faktiske forhold.

Det er viktig at utlendingsmyndighetene henter kunnskap fra et mangfold av informasjonskanaler når de utarbeider sine landrapporter. Landrapportene tillegges stor vekt i behandlingen av den enkelte asylsøknad, og derfor er det viktig at den også reflekterer den virkelighet som organisasjoner med god kontakt med religiøse minoriteter kan formidle.

Svar:

Som representanten Lilletun nevner, følger det av flyktningkonvensjonen at forfølgelse på grunnlag av religion danner grunnlag for flyktningstatus. Representanten Lilletun er sikkert også kjent med at det hvert år er søkere fra flere land som anfører at de blir forfulgt på grunn av sin tro. Norge gir asyl til de som fyller vilkårene i konvensjonen, herunder til de man mener kan bli forfulgt i hjemlandet på grunnlag av sin religiøse overbevisning.

Det innebærer imidlertid ikke at alle som anfører slik forfølgelse, eller som er fra et gitt trossamfunn i et land kvalifiserer til asyl i Norge. At en religiøs minoritet har vanskelige kår i et land, betyr ikke nødvendigvis at alle som tilhører denne gruppen risikerer forfølgelse og gis asyl i Norge. Utlendingsmyndighetene må alltid vurdere hvorvidt den konkrete asylsøker har behov for beskyttelse. Når noen får avslag selv om de tilhører en religiøs minoritet i et land, er dette fordi norske myndigheter ikke anser denne personens religionsutøvelse å være av en art som tilsier at han risikerer forfølgelse ved retur.

Det er dessverre også slik at enkelte påberoper asylgrunnlag som ikke er i overensstemmelse med de faktiske forhold. Som eksempel kan jeg nevne at det ikke er uvanlig at personer konverterer etter at de er kommet til Norge som asylsøkere, og i flere tilfeller etter at de har fått et avslag på sin asylsøknad. Dette trenger ikke å innebære at konverteringen ikke er reell, men man har sett flere tilfeller der konverteringen kun har vært gjennomført for å oppnå tillatelse i Norge.

Jeg er for øvrig helt enig i at man trenger god kunnskap om de faktiske forholdene for den enkelte trosretning i landet søkeren kommer fra, når man skal vurdere en slik sak. Det ble ved årsskiftet opprettet en faglig uavhengig landinformasjonsenhet (Landinfo), som utarbeider landrapporter for utlendingsmyndighetene. Enheten sørger for at man til enhver tid har oppdatert informasjon om de enkelte landene. Landinfo baserer seg på en rekke ulike kilder, herunder relevante kilder når det gjelder religionsfrihet i det enkelte land, inkludert informasjon fra religiøse organisasjoner og andre med god kunnskap om menneskerettighetssituasjonen i et land.

Utlendingsmyndighetene foretar også egne reiser for å undersøke forholdene i de enkelte land. For land hvor mange søkere anfører forfølgelse på grunn av religiøs tilhørighet, er kontakten med organisasjoner med god kunnskap om dette, av sentral betydning. Den landkunnskap som på denne måten opparbeides, danner grunnlaget for vurderingen av de enkelte asylsøknader. Jeg er videre kjent med at det i noen tilfeller har blitt hevdet at personer som er returnert fra Norge, skal ha blitt utsatt for overgrep ved retur.

Jeg er også kjent med at slike påstander i flere tilfeller har blitt etterprøvd, og avkreftet. Slike påstander er imidlertid både vanskelig å etterprøve og å kommentere. Myndighetene er bundet av taushetsplikt i forhold til den enkelte søker, og jeg er avskåret fra å gripe inn i enkeltsaker. Jeg vil imidlertid understreke at jeg har full tillit til at søknader fra personer

som anfører at de forfølges på grunn av sin tro, behandles på en grundig og forsvarlig måte. Jeg har også tiltro til at påstander om overgrep etter retur, tas alvorlig av norske myndigheter og følges opp i den grad opplysningene tilsier at dette er nødvendig.

SPØRSMÅL NR. 145

Innlevert 17. november 2005 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 24. november 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«I Nationen 8. november kan vi lese at miljøvernministeren vurderer å innføre maksimalpriser på jakt- og fiskerettigheter. Distrikts-Norge har behov for nye og lønnsomme næringer. Sentrale myndigheter har gjentatte ganger sagt at utmarksressursene er viktige å utvikle.

Er statsråden av den oppfatning at det å foreslå en ordning med maksimalpriser på jakt- og fiskerettigheter virker stimulerende på Distrikts-Norges evne til å utvikle sitt ressursgrunnlag, og mener hun at det er god distriktspolitikk?»

Svar:

Spørsmålet om å tilrettelegge for befolkningens adgang til jakt og fiske er et viktig ledd i friluftslivspolitikken. Problemstillingen er omtalt i St.meld. nr. 39 (2000-2001) Friluftsliv - ein veg til høgare livskvalitet.

Retten til jakt og fiske er ikke en del av allemannsretten, men tilhører i utgangspunktet grunneieren. Dersom tilgjengeligheten til jakt og fiske blir priset så høyt at mange av de som er interessert i å drive jakt og fiske, ikke har råd til det, bør det vurderes å gi en hjemmel for å sette maksimalpriser etter nærmere retningslinjer.

Det er god distriktspolitikk å utvikle ressursgrunnlaget i Distrikts-Norge, men det vil etter min vurdering ikke være god distriktspolitikk dersom prisnivået på jakt og fiske blir så høyt at mange ikke har råd til å delta. Det vil lett kunne gi negative reaksjoner både i forhold til tilbyderne av disse godene og den allmennhet som opprettholdelse av jakt og fiske som positive aktiviteter er avhengig av.

SPØRSMÅL NR. 146

Innlevert 17. november 2005 av stortingsrepresentant Torbjørn Andersen

Besvart 25. november 2005 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Det haster med tiltak for å løse utfordringene knyttet til kraftbalansen i Norge. Prognoser tilsier et stadig økende nasjonalt kraftbehov. Økende kraftforbruk og en marginal utbygging av ny kapasitet kan gi dramatiske konsekvenser for forsyningssikkerheten. En stadig strammere kraftbalanse vil gi økte strømpriser. Resultatet blir blant annet tap av norske arbeidsplasser.

Vil Regjeringen føre en målrettet energipolitikk som sikrer den fremtidige kraftbalansen gjennom økt norsk kraftproduksjon?»

BEGRUNNELSE:

Norge er en nasjon med enorme energiressurser både i en internasjonal målestokk og ikke minst i forhold til folketallet. Landet er verdens 3. største oljeeksportør etter Saudi-Arabia og Russland og den 7. største oljeprodusenten i verden. Norge er i tilegg verdens 3. største gasseksportør etter Russland og

Canada og verdens 7. største gassprodusent. I tillegg til dette er Norge verdens 6. største vannkraftprodusent. Få, om ingen andre nasjoner, råder over tilsvarende enorme energiressurser målt i forhold til landets innbyggertall som Norge. I en slik gunstig situasjon med enorm tilgang på ulike former for energiressurser har allikevel Norge maktet det kunststykke det er å sette seg i den i den svært paradoksalte stilling at man er avhengig av å importere strøm fra energimessig sett lilleputtland som Danmark og Sverige. Det er derfor på høy tid at man tar tak i den uholdbare situasjon som er oppstått i forhold til landets nåværende og fremtidige kraftbalanse. At en av verdens største energinasjoner ikke en gang er fullt ut i stand til å dekke energibehovet til 4,6 millioner innbyggere er høyst bemerkelsesverdig. Situasjonen krever rask og målbevisst politisk handling. Det trenges derfor en ny og mer målrettet energipolitikk, med fokus på en betydelig økt innenlandsk kraftproduksjon, en stabil kraftbalanse og betryggende forsyningssikkerhet.

Svar:

Det vises også til svar på spørsmål nr. 56 om kraftbalansen.

Norge har fra naturens side svært gode forutsetninger for energiproduksjon.

Et særtrekk ved den norske energiforsyningen er elektrisitetens dominerende rolle, og at vannkraften står for nær all elektrisitetsproduksjon. Den dominerende rollen til vannkraften gjør at elektrisitetsproduksjonen i Norge varierer vesentlig mer enn produksjonen i andre land.

Sårbarheten i den norske energiforsyningen er i første rekke knyttet til situasjoner med svikt i tilsiget. Virkningene av tørrår i kraftsystemet avhenger imidlertid av flere forhold. Blant annet vil det være avgjørende om tilsigssvikten rammer hele Norden eller bare Norge, graden av tilsigsvikt og når den oppstår. Utsiktene til fortsatt forbruksvekst og vissheten om at det også i årene framover vil komme perioder med nedbørssvikt krever at vi opprettholder stor fokus på håndteringen av tørrår.

Satsingen på å oppnå en sikker og god energiforsyning står sentralt i Soria Moria-erklæringen. Regjeringen vil legge til rette for økt kraftproduksjon ved en aktiv satsing på nye miljøvennlige energiformer. Det innebærer i første rekke å utnytte potensialet som ligger i opprusting av eksisterende vannkraftverk. Videre vil Regjeringen stimulere til økt utbygging av små-, mini- og mikrokraftverk. Norge har også et stort potensial for nye fornybare energikilder som vind, bioenergi, sol, bølge og tidevannskraft. Det er for tiden stor interesse for vindkraftutbygging i Norge. Vi har svært gode vindforhold mange steder langs kysten og vi har store arealer hvor det er mulig med utbygging. Det er også et potensial for fremtidige kostnadsreduksjoner innenfor vindkraftteknologi. Også innenfor andre nye fornybare energikilder er det interessante prosjekter.

Regjeringen vil øke Enovas totalmål for energisparing og ny fornybar energi. Gjennom satsingen på energieffektivisering og nye fornybare energikilder, kan Norge få et variert og miljøvennlig energisystem.

Regjeringen vil også jobbe aktivt for å legge til rette for økt miljøvennlig bruk av naturgass både innenfor industrien og til kraftproduksjon.

Norge er en del av det nordiske kraftmarkedet gjennom overføringsforbindelsene for kraft. Et velfungerende nordisk kraftmarked er viktig for en mest mulig effektiv bruk av de samlede energiressursene og dermed for forsyningssikkerheten. Regjeringen vil prioritere et økt nordisk samarbeid om utviklingen av kraftmarkedet.

SPØRSMÅL NR. 147

Innlevert 18. november 2005 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 25. november 2005 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Sosialistisk Venstrepartiets næringspolitiske talskvinne, Ingvild Vaggen Malvik, uttalte til Dagsnytt 18. november at det er uetisk at Statoil og Hydro engasjerer seg i fattige land. Hun hevdet at de norske oljeselskapene utnytter fattige land og bør trekke seg ut, og etterlyste sterkere statlig styring av selskapene.

Er statsråden enig med representanten Malvik i at norske oljeselskap bør trekke seg ut av u-land, og vil i så fall statsråden ta sterkere politisk styring over

Statoil og Hydro for å tvinge dem til å trekke seg ut av fattige land?»

Svar:

For ordens skyld viser jeg til at statens eierskap i Hydro hører under nærings- og handelsministerens ansvarsområde. Jeg har imidlertid konferert med ham. Dette svaret gir uttrykk for vår sammenfallende vurdering av det spørsmålet som er reist av representanten Kristiansen.

Siden tidlig på 1990-tallet har Statoil og Hydro gradvis økt sin internasjonale virksomhet. Dette har det vært bred politisk støtte for i Stortinget. For de to selskapene er den internasjonale satsingen en langsiktig prosess. Det er forventet at den internasjonale olje- og gassvirksomheten gradvis vil bli av større betydning for begge selskapene. I Soria Moria-erklæringen sier Regjeringen at den vil "bidra til fortsatt internasjonalisering av oljeselskap og leverandørindustrien". Vi må forholde oss til at en svært stor andel av verdens gjenværende olje- og gassressurser befinner seg i land som ikke er OECD-medlemmer. Dersom Statoil og Hydro skal ha en internasjonal olje- og gassvirksomhet, må den også finne sted i slike land.

Fattige land har normalt et stort behov for investeringer og kompetanseoverføring. Statoil og Hydro bidrar positivt med betydelige investeringer, kompetanseoverføring og etablering av lokal industri i flere land hvor selskapene er engasjert. Dette kan bidra til en positiv økonomisk utvikling i disse landene.

Jeg forutsetter at Statoil og Hydro legger til grunn en høy etisk standard i Norge og i alle andre land de virker i.

Det er derfor ingen grunn til at staten, som stor eier i begge selskapene, skal foreta seg noe for at selskapene skal trekke seg ut av den internasjonale virksomheten representanten Kristiansen viser til i sitt spørsmål.

SPØRSMÅL NR. 148

Innlevert 18. november 2005 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 28. november 2005 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Hva er årsaken til at klagesakene til Akademiet Norge ikke er ferdigbehandlet og hvordan kan statsråden forsvare den forskjellsbehandling som her foreligger i forhold til saksbehandlingstid sett opp mot tidligere behandlede klager og når er sakene ventet endelig avgjort og hvordan vil statsråden sikre at Akademiet Norge og andre aktører får en rettferdig og korrekt saksbehandling av klagene?»

BEGRUNNELSE:

Akademiet Norge er en av flere aktører som tilbyr friskoleplass til elever i Norge. Skolen har søkt om godkjenning av elevplasser i flere norske byer. Etter delvis avslag fra direktoratet ble saken klaget inn for departementet.

Andre friskoler har også klaget direktoratets avgjørelse til departementet. Departementet ferdigbehandlet i høst 13 klager fra andre aktører hvor klager fikk medhold i alle sakene.

På tross av en rekke purringer fra Akademiet Norge har departementet ennå ikke behandlet klagesakene fra skolen. En slik situasjon er selvsagt vanskelig å forholde seg til idet skolen er avhengig av å kunne forberede et tilbud fra neste skoleår dersom klagen tas til følge. Det forspranget enkelte aktører ser ut til å få er konkurransevridende og uheldig, både for skolen og elevene.

Svar:

I spørsmålet vises det til at Departementet ferdigbehandlet i høst 13 klager fra andre aktører hvor klager fikk medhold i alle sakene. Jeg legger til grunn at representanten Anundsen her viser til klagene fra John Bauer AS og Noroff-instituttet. Departementet har ferdigbehandlet 12 av de 14 klagene fra John Bauer AS og den ene klagen fra Noroff-instituttet. Bakgrunnen for at disse sakene, i motsetning til de tre klagene fra Akademiet, er ferdigbehandlet, er at vertsfylkene i disse 13 sakene ikke på samme måte har påpekt at det kan foreligge mangel på læreplasser. Jeg viser i denne sammenheng til punkt 5.4 i Ot.prp. nr. 64 (2003-2004) om endringer i friskoleloven hvor det heter: "Dersom fylkeskommunenes og friskolens tilbud samlet sett blir så stort at det ikke er mulig å skaffe læreplasser, vil dette også tale mot etablering av en frittstående videregående skole." Departementet har derfor bedt de aktuelle vertsfylkene om dokumentasjon for påstandene om den vanskelige læreplassituasjonen.

Jeg tar sikte på å avgjøre sakene innen kort tid.

SPØRSMÅL NR. 149

Innlevert 18. november 2005 av stortingsrepresentant Ib Thomsen

Besvart 29. november 2005 av kommunal- og regionalminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«Vil statsråden se på hvordan man ved en systemendring kan sikre at kommunene får de inntektene de er forespeilet ved behandling av statsbudsjettet hvert år?»

BEGRUNNELSE:

Kommunene har de siste årene stadig opplevd at økningen i skatteinntektene er lavere enn det Regjeringen forutsetter. Hvis ikke det kommer en ordning der kommunene får kompensert for skattesvikten, vil ikke Regjeringens tall for neste år stemme overens med virkeligheten. Systemet må endres slik at kommunene med rimelig grad av sikkerhet kan budsjettere med de frie inntektene Regjeringen forespeiler kommunene.

Svar:

Jeg har forståelse for at spørsmålet om forutsigbarhet i kommunenes inntekter stilles. Både i 2003 og i 2004 ble kommunesektorens skatteinntekter om lag 3,5 mrd. kr lavere enn anslått. Over en lengre periode har likevel skatteanslaget fra staten vært lavere enn de faktiske skatteinntektene til kommunesektoren, slik at kommunesektoren samlet over tid har fått en høyere inntektsvekst enn forutsatt.

Jeg vil også vise til at økningen i frie inntekter som er foreslått i Regjeringens tilleggsproposisjon i sin helhet kommer som rammetilskudd. Dette innebærer høyere grad av stabilitet og forutsigbarhet i kommunesektorens inntekter.

Hovedbegrunnelsen for kommunal og fylkeskommunal beskatningsrett er hensynet til at en del av kommunesektorens inntekter skal ha lokal forankring. Dette hensynet kommer imidlertid blant annet i konflikt med hensynet til forutsigbarhet i inntektene til kommunene. Forutsigbarheten i skatteinntektene er blant annet knyttet til graden av stabilitet i skattegrunnlagene, som på grunn av flere forhold er usikre.

Borge-utvalget har i NOU 2005:18 Fordeling, forenkling, forbedring vurdert spørsmålet om stabilitet og forutsigbarhet i kommunesektorens inntektsrammer. For å øke forutsigbarheten i kommunesektorens inntekter foreslår utvalget en omlegging av dagens inntektsutjevning til en prognosebasert inntektsutjevning. Systemet innebærer at kommunesektoren vil få kompensert en andel av en eventuell skattesvikt i forhold til anslaget i statsbudsjettet, og motsatt få trukket en tilsvarende andel av en eventuell merskattevekst. Kommunene vil derfor med større sikkerhet kunne forutsi sine inntekter. Utvalget peker også på at tilbakeføringen av selskapsskatten har redusert forutsigbarheten i kommunenes inntektsrammer, fordi det er store svingninger i selskapsskatten fra et år til neste.

Inntektssystemutvalget avga sin utredning 10. oktober 2005. Regjeringen vil komme med sin vurdering av utredningen og legge fram forslag til endringer i inntektssystemet tidligst i kommuneproposisjonen for 2007. Regjeringen vil da også vurdere om det er hensiktsmessig at selskapsskatten er en kommunal skatt. I den forbindelse vil Regjeringen vurdere forutsigbarheten i kommunenes inntekter opp mot blant annet hensynet til lokal forankring.

SPØRSMÅL NR. 150

Innlevert 18. november 2005 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 25. november 2005 av arbeids- og sosialminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til at merknaden angitt under, for øvrig fra en samlet kommunalkomité, følges opp så snart som mulig for å bedre forholdene for studentutveksling mellom Norge og Russland?»

BEGRUNNELSE:

Budsjett-innst. S. nr. 5 (2004-2005)

Merknad fra kommunalkomiteen

4.2.3.3 Studentvisum

"Komiteen viser til at det nylig er innført betaling for visum. For utenlandske studenter fra land med langt lavere inntektsnivå enn i Norge, kan kostnadene ved utstedelse av studentvisum være svært høye. Det er særlig utveksling mellom Nordvest-Russland og Nord-Norge hvor universitetet i Tromsø har meldt at dette er et stort problem. Komiteen vil derfor be Regjeringen vurdere å gi unntak for studenter som kommer på studentutveksling."

Svar:

Jeg vil innledningsvis presisere at jeg er opptatt av at Norge har et regelverk som tilrettelegger for at utlendinger kan studere i Norge, også de som kommer fra land med et lavere inntektsnivå enn Norge.

Jeg antar at stortingsrepresentanten sikter til behandlingsgebyr for søknad om oppholdstillatelse i Norge når han skriver om "studentvisum". Utlendinger som søker om oppholdstillatelse for å studere i Norge betaler et gebyr i forbindelse med søknaden om oppholdstillatelse.

Reglene om behandlingsgebyr for søknad om oppholdstillatelse, arbeidstillatelse, bosettingstillatelse eller fornying av slike tillatelser ble innført i 2003. Gebyrsatsen ble hevet fra 600 kr til 800 kr i 2004. Bakgrunnen for at det ble innført en gebyrordning var blant annet ønsket om å begrense antallet mangelfulle og åpenbart grunnløse søknader. Det ble også sett hen til at andre nordiske land har slike gebyrordninger.

I forbindelse med innføringen av behandlingsgebyret ble det nøye vurdert i hvilke tilfeller det bør gjøres unntak. Det ble innført unntak fra behandlingsgebyr for søknader som gjelder barn under 18 år og for søknader der våre internasjonale forpliktelser innebærer at gebyr ikke kan kreves (visse søknader fra utlendinger omfattet av EØS-avtalen eller EFTA-konvensjonen og søknader fra familiemedlemmer til diplomater). I tillegg ble det gjort unntak for asylsøkere og utlendinger som er vernet mot utsendelse.

Som det fremgår, er det allerede flere omfattende unntak fra plikten til å betale behandlingsgebyr. Det er viktig at regelen om behandlingsgebyr ikke blir uthult. Det fremstår i dag ikke som aktuelt å iverksette et arbeid med å endre utlendingsforskriften slik at det gjøres unntak for studenter fra Russland, men spørsmålet bør kunne vurderes nærmere i forbindelse med Barentssamarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 151

Innlevert 18. november 2005 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 28. november 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Ved behandlingen av kulturminnemeldingen gav stortingsflertallet klare signaler om at private grunneiere skal oppleve bedre dialog og økonomiske støtteordninger ved pålagt vern av eiendom og areal. Reportasjer i NRK Østlandssendingen 16. og 17. november viser at flere bygårder i Oslo står og forfaller, fordi nødvendig vedlikehold vanskeliggjøres og fordyres av Riksantikvaren.

Hva vil statsråden gjøre for raskere og bedre å løse konflikter mellom grunneiere og byråkrati, slik at nødvendig vedlikehold kan utføres?»

BEGRUNNELSE:

Problemet beskrevet oppleves mange steder, men NRK Østlandssendingen viser spesielt til bygårder på Grünerløkka i Oslo, Paulus Plass 4 og Halèn-hjørnet. Stortingets intensjoner må omgjøres til praksis i byråkratiet.

Svar:

Private eiere av fredete bygninger og anlegg gjør en viktig innsats for å ta vare på kulturminnene våre. Jeg er derfor opptatt at eierne skal ha så gode rammebetingelser som mulig. Det dreier seg om et bredt sett av virkemidler, både økonomisk kompensasjon og tilskudd, juridiske virkemidler og faglig rådgivning og oppfølging fra kulturminnemyndighetene. Hittil har disse rammebetingelsene ikke vært gode nok, og regjeringen har derfor i neste års budsjett lagt til rette for en styrking, blant annet gjennom økte tilskuddsmidler og en økning av Kulturminnefondet.

Fredninger etter kulturminneloven inneholder normalt strenge restriksjoner og kan ha store konsekvenser for eieren. Erfaringer viser at fredningsprosesser kan ta lang tid. I enkelte tilfeller kan dette medføre utilsiktede, økte kostnader for eier. Jeg har derfor satt i gang et arbeid for å sikre økt dialog og redusert saksbehandlingstid i fredningssaker. Økt grad av medvirking vil også kunne bedre fredningsprosessene og bidra til at eiere og tiltakshavere får mer forutsigbare rammer å forholde seg til.

SPØRSMÅL NR. 152

Innlevert 21. november 2005 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 28. november 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«I Nordlandskommunene Meløy, Rødøy og Gildeskål har man i lang tid hatt store rovdyrproblemer. Ikke minst har dette rammet primærnæringen og enkelte har vurdert å gi opp som følge av store tap innen sauenæringen.

Hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å redusere/forhindre at dette fortsatt utvikler seg negativt?»

BEGRUNNELSE:

Som en følge av de store tapene stilles mange bønder overfor et fortvilt ultimatum. Enten å gi tapt og avvikle egen næring eller å fortsette som før med den konsekvens at man "aksepterer" at rovdyr angriper og utsletter deler av sauenæringen. Ikke minst det siste er et etisk spørsmål i forhold til det å faktisk være innforstått med at egen buskap ender opp som mat for rovdyr. For små samfunn som de som her er nevnt vil det kunne dreie seg om fortsatt videre drift eller avvikling.

I så måte er statsrådens svar av stor interesse.

Svar:

I kommunene Meløy, Rødøy og Gildeskål har det de siste årene vært store problemer med rovviltskader på sau, hovedsakelig forårsaket av jerv. Derfor er disse kommunene nå i noe tid overvåket spesielt, og det er over flere år satt av egne midler til forebyggende tiltak fra fylkesmannen i Nordland og siste år fra den regionale rovviltnemnden. Det ble også gjennomført ekstraordinær felling av jerv i regi av Statens naturoppsyn våren 2005 målrettet mot disse kommunene. Flere jerv er felt gjennom denne innsatsen, samtidig som det er gjennomført tidlig nedsanking av sau for å forhindre ytterligere skader og tap.

Departementet vil understreke at myndighet til å fastsette kvoter og områder for felling og jakt fra 1. april 2005 er lagt til den regionale rovviltnemnden. Kvoten for lisensfelling i 2005-2006 er i region 7, Nordland, fastsatt til 22 jerv, og fellingsperioden er fra 10. september 2005 til 15. februar 2006. Ingen jerv er så langt felt under årets lisensfelling i Nordland.

Rovviltnemnden har også fått myndighet til å fordele midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak i regionen i samarbeid med fylkesmannen. Ut over dette settes det for hele landet også av betydelige ressurser til bestandsovervåking, skadedokumentasjon og spesielle fellingsoppdrag i regi av Statens naturoppsyn som et supplement til ordinær skadefelling og lisensfelling. Det gis også full erstatning for tap av husdyr. Videre har Regjeringen foreslått å øke de nasjonale bevilgningene både til bestandsovervåking og til forebyggende og konfliktdempende tiltak for 2006. Sammen med rovviltnemndens og regionens pågående arbeid med forvaltningsplan for rovvilt burde forutsetningene derfor etter departementets vurdering være til stede for å kunne bidra til lavere konflikter i dette området over tid.

SPØRSMÅL NR. 153

Innlevert 21. november 2005 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 29. november 2005 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Sandefjord kommune har ansvaret for en psykisk utviklingshemmet person som i tillegg har en alvorlig personlighetsforstyrrelse. Personen begår med jevne mellomrom kriminelle handlinger, ildspåsettelser og alvorlige voldshandlinger mot tilfeldige personer. Kommunen har ingen muligheter til å verne lokalsamfunnet mot kriminelle handlinger som man vet vil komme og har ikke kompetanse til å ta seg av slike tilfeller.

Vil statsråden bidra til at denne farlige, psykisk utviklingshemmede får et tilbud som også beskytter andre?»

BEGRUNNELSE:

Også tidligere er det blitt rapportert om tilsvarende tilfeller andre steder i landet. Psykisk utviklingshemmede og andre med psykiatriske problemer som ikke alltid har kontroll over eget handlingsmønster blir plassert ute i lokalsamfunn og representerer en betydelig fare for sine omgivelser. I enkelte tilfeller har dette endt i tragedier, ikke bare for personen som utfører handlingene men for de uskyldige som rammes. I forbindelse med den aktuelle saken i Sandefjord har fylkesmannen i Vestfold sendt er brev til Sosial- og helsedirektoratet og redegjort for saken. Brevet påpeker at man står overfor et "hull" i lovverket som kan få meget alvorlige konsekvenser. Kommunene har verken lovmessig eller resurssmessig mulighet til å behandle denne typen saker på en tilfredsstillende måte, verken for personer som er avhengig av kommunens bistand eller for lokalbefolkningen for øvrig. Denne typen saker, som er forutsigbare i den forstand at man vet at ulykker/kriminelle handlinger vil oppstå, men uforutsigbare fordi man ikke vet når eller hvor de vil kunne finne sted, må behandles slik at i hvert fall uskyldige og intetanende borgere i lokalmiljøene ikke blir utsatt for fare.

Svar:

Jeg ber om forståelse for at jeg ikke kan gå inn og kommentere utfallet av en sak som gjelder en enkeltperson uten å kjenne innholdet i saken mens saken er til behandling i Sosial- og helsedirektoratet. Jeg har fått bekreftet at Sosial- og helsedirektoratet og fylkesmannen i Vestfold er i dialog om hvordan denne saken best kan løses, og vil følge utviklingen framover.

Jeg er imidlertid kjent med at det finnes et lite antall personer som er i sammenlignbare situasjoner, både med hensyn til diagnoser og kriminalitetshistorie. I flere av sakene er det konstatert både psykisk utviklingshemming og psykiske lidelser. Personene har dessuten gjentatte ganger foretatt kriminelle handlinger som har medført at lokalsamfunnene lever i frykt for ny kriminalitet, og at kommunene er rådløse med hensyn til hva de kan og bør gjøre.

VI befinner oss her på et område med vanskelige grenser mellom regler som skal bidra til at den enkelte får nødvendig omsorg, og regler som skal beskytte andre borgere mot farlige handlinger, med de etiske dilemmaer dette medfører.

Det er opprettet et samarbeid mellom Helse- og omsorgsdepartementet og Justis- og politidepartementet med sikte på å avklare hvor langt de ulike regelsettene rekker i praksis, og om problemene vi har sett i noen enkeltsaker har sin årsak i at det foreligger "huller" i lovverket, eller om de reglene som gjelder av ulike årsaker ikke anvendes på de konkrete problemstillingene man står overfor.

SPØRSMÅL NR. 154

Innlevert 21. november 2005 av stortingsrepresentant Per-Kristian Foss

Besvart 25. november 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Amerikanske myndigheter, Oslo-politiet og Politiets sikkerhetstjeneste (PST) mener dagens lokalisering av USA-ambassaden i Oslo gjør bygningen til et mulig terrormål, og at en flytting i vesentlig grad vil redusere sannsynligheten for et terroranslag. Amerikanske og norske myndigheter har overfor Oslo kommune gjort det klart at det bare foreligger ett alternativ til dagens lokalisering: Huseby.

Er statsråden enig med politiet i at ambassaden bør flyttes, og at tomten på Huseby er et godt alternativ?»

Svar:

Politiets sikkerhetstjeneste (PST) skal av eget tiltak eller etter anmodning utarbeide trusselvurderinger og bistå i forbindelse med sikkerhetsrådgivning. Det vises i denne sammenheng til tjenestens vurdering av 10. mai 2005 vedrørende eventuell flytting av den amerikanske ambassaden i Oslo. I vurderingen, som ble oversendt Oslo kommune 28. juni 2005, fremgår blant annet følgende:

"PST forventer at en relokalisering vil medføre at sikkerheten rundt ambassaden forbedres, men har ingen synspunkter eller anbefalinger i forhold til valg av spesielle tomtealternativer."

Politiet vil kunne bistå med rådgivning i politifaglige eller sikkerhetsmessige spørsmål med utgangspunkt i den løsning som kommunens politiske myndigheter velger. På denne bakgrunn har politiet gitt en generell redegjørelse om ansvarsforhold og ulike spørsmål i tilknytning til sikring av ambassader overfor arbeidsgruppen nedsatt av byutviklingskomiteen i Oslo kommune.

Det er min klare oppfatning at pliktene Norge har som vertsland for den amerikanske ambassaden etter Wien-konvensjonen krever at ambassaden flyttes.

SPØRSMÅL NR. 155

Innlevert 21. november 2005 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 28. november 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vil statsråden sette i gang et arbeid for å modell for statlig lånfinansiering av samferdselsprosjekter for på den måten kunne å bygge ut prosjekter raskere og i en bit, og ser statsråden for seg spesielle planlagte prosjekter som vil være særlig aktuelle for en slik lånfinansiert utbygging?»

BEGRUNNELSE:

I Innst. nr. S. 240 (2003-2004) Nasjonal transportplan skriver Arbeiderpartiet om jernbanesatsingen på 10 mrd. kr fra 2006-2015 at "det er en føresetnad at den auka ramma til jernbaneinvesteringar skal kunna finansierast med lån og at ekstrasatsinga kan løyvast over statsbudsjettet over ein lengre periode etter nærare vurderingar".

I Sverige tar samferdselsmyndighetene (banverket og vegverket) opp statlige lån for å finansiere samferdselsprosjekter raskt og dermed sørge for en helhetlig utbygging. Lånene tas opp av staten gjennom den statlige myndigheten Riksgaldskontoret. Deretter skal eksempelvis Banverket etterbetale lånene sine gjennom de årlige budsjettmidlene de tildeles fra statsbudsjettet. I praksis betyr dette at investeringskostnaden kan skytes opp og tilbakebetalingen fordeles over flere år. Tilbakebetalingen skjer i det det respektive prosjekt er ferdigstilt, og skjer eksempelvis over 25 år.

Svar:

I Samferdselsdepartementets St.prp. nr. 1 for 2006 har regjeringa Bondevik II på bakgrunn av administrative, kostnadsmessige og finanspolitiske omsyn, tilrådd at ein statleg låneordning for finansiering av jernbaneinvesteringsprosjekt ikkje blir oppretta.

Eg viser til nærare grunngjeving i proposisjonen på side 157-158.

I St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) går det fram at regjeringa Stoltenberg II i staden vil utgreie prosjektfinansiering for samanhengande utbygging og modernisering av nye veg- og jernbanestrekningar, og vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte på eit seinare tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 156

Innlevert 22. november 2005 av stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen

Besvart 30. november 2005 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Det vises til den omtalte "Roja-saken", hvor en ung kvinne trues med steining for å ha rømt fra et planlagt tvangsekteskap.

Hva vil Regjeringen gjøre for å styrke innsatsen for kvinners rettigheter i Afghanistan, og hvordan kan dette ev. skje i samarbeid med lokale og internasjonale hjelpeorganisasjoner?»

Svar:

Forholdene for menneskerettighetene i Afghanistan generelt og situasjonen i landet for kvinners rettigheter spesielt er fortsatt alvorlig. Historien om "Roja", som blant annet avisen Vårt Land har brakt, er dessverre ikke enestående. Regjeringen følger denne situasjonen nøye og jeg vil derfor redegjøre nærmere for Norges arbeid. For øvrig viser jeg til redegjørelsen i Stortinget av 9. november i år der jeg også omtalte situasjonen i Afghanistan.

Afghanistan har undertegnet FN-konvensjonen om å avskaffe alle former for diskriminering av kvinner uten å ta reservasjoner, i motsetning til hva mange andre muslimske land har gjort. I den forbindelse har Norge gitt et stående tilbud om assistanse til gjennomføringen av denne konvensjonen.

I FNs menneskerettighetskommisjon har vi i våre innlegg om kvinners rettigheter tatt opp problemstillingen knyttet til tvangsekteskap generelt, og behovet for et velfungerende rettssystem i Afghanistan spesielt. Også i FNs generalforsamling har både situasjonen i Afghanistan og vold mot kvinner vært en del av dagsordenen som vi har støttet i innlegg og resolusjoner.

Norge støtter økonomisk den uavhengige afghanske menneskerettighetskommisjonen (AIHRC) som ble etablert i 2002. Kommisjonen er forankret i grunnloven og den har lokale kontorer i de største byene. AIHRC samarbeider tett med FN i Afghanistan (UNAMA) og har en viktig funksjon når det gjelder kartlegging av menneskerettighetsbrudd og menneskerettighetsopplæring overfor befolkningen. AIHRC øver ikke minst påtrykk overfor afghanske myndigheter om å ivareta landets internasjonale forpliktelser når det gjelder kvinners rettigheter.

I den aktuelle "Roja-saken" har lederen i AIHRC, den tidligere kvinneministeren Sima Simar, gitt sin støtte. Den norske regjeringen bidrar til at denne kommisjonen kan fortsette å være uavhengig, profesjonell og effektiv.

Norge er en pådriver for at kvinneperspektivet blir en integrert del av opplæringen som gis afghanske tjenestemenn innenfor politi- og rettssystemet. Norske politiinstruktører som er utplassert ved politiakademiet i Kabul fokuserer spesielt på opplæring innen menneskerettigheter, administrasjon og ledelse av kvinner i politiet. I mai i år ble det åpnet en kvinneforlegning ved politiakademiet.

Krisesentrene er viktige institusjoner for å gi kvinnene økt trygghet overfor lokale maktgrupperinger, og "Roja" har søkt tilflukt ved et slikt krisesenter i Kabul. Norge gir årlig støtte til et psykososialt krisesenter i Kabul gjennom Kirkens Nødhjelp. Et tilsvarende krisesenter er under etablering i Herat, også her med norsk støtte. Fra norsk side har vi i en årrekke bidratt med midler til nødhjelpstiltak i Afghanistan med et spesielt fokus på kvinnenes situasjon.

Det er liten tvil om at tradisjonelle oppfatninger ofte står i veien for at kvinners muligheter skal være lik mannens. Men vilkårlig vold mot kvinner i det afghanske lokalsamfunnet kan ikke bare tilskrives landets kulturelle egenart og lokale rettsstrukturer. En ustabil sikkerhetssituasjon, makten til regionale krigsherrer og manglende lov og orden er av vel så stor betydning for kvinners trygghet - og for deres muligheter til å delta i samfunnet.

Innsatsen for å bedre menneskerettighetssituasjonen for afghanske kvinner, må med andre ord ses i sammenheng med det arbeidet som gjøres for å skape et fredelig og demokratisk Afghanistan. Den norske

støtten skal bidra til fred og den skal bidra til å utvikle en stabil styreform basert på demokratiske prinsipper og respekt for menneskerettighetene. Samtidig vil jeg understreke betydningen av afghansk eierskap og ledelse i utviklingen av deres eget land.

Det er også viktig å erkjenne at det har skjedd en bedring i situasjonen for kvinnene i Afghanistan etter Taliban-regimets fall høsten 2001. Jenter har igjen rett til skolegang og kvinner kan arbeide. Den afghanske konstitusjonen fra januar 2004 garanterer, formelt sett, like rettigheter og plikter for kvinner og menn.

Jeg vil også legge til at kvinners aktive deltakelse i høstens parlaments- og provinsvalg var særlig oppmuntrende. At det nye parlamentets underhus består av 68 kvinner av i alt 249 representanter, gir kvinnene en historisk mulighet til å spille en politisk rolle i afghansk politikk.

Men det er naturligvis fortsatt betydelige utfordringer. Fra norsk side skal vi være klare og tydelige i dialogen med afghanske myndigheter på at menneskerettighetsovergrep er uakseptabelt. Vi vil fortsette å støtte opp om menneskerettighetskommisjonen og myndighetenes arbeid for å sikre afghanske kvinners rettigheter. Kvinner skal få mulighet til å delta mer aktivt i den politiske, økonomiske og sosiale utviklingen av landet.

Det er derfor en hovedmålsetting i norsk utenrikspolitikk å opprettholde et langsiktig og bredt internasjonalt engasjement i Afghanistan.

SPØRSMÅL NR. 157

Innlevert 22. november 2005 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 30. november 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Ifølge IR-109/2005 fra Finansdepartementet er kalkulasjonsrenten for statlige prosjekter nå fastsatt til 4 pst. I Nasjonal transportplan (NTP) 2006-2015 er det lagt til grunn avvikende og til dels betydelig høyere kalkulasjonsrente sektorvis. For veg er det brukt 8 pst. En halvering av kalkulasjonsrenten for veg, vil medføre at mange vegprosjekter som tidligere har fått negativ samfunnsmessige nytte nå vil få et positivt kost/nytteforhold.

Hvordan vil statsråden følge opp denne endringen for transportplanens handlingsprogram og for prosjekter i arbeid?»

BEGRUNNELSE:

I NTP 2006-2015 brukes henholdsvis 10 pst. kalkulasjonsrente for luftfart, 9 pst. for sjø, 8 pst. for veg, 7 pst. for jernbane og 5 pst. for korte kollektivreiser definert som daglige arbeids- og skolereiser. En slik differensiert rente medfører bl.a. at jernbane og kollektivtransport favoriseres på bekostning av vegutbygging.

I tillegg er renten for veg satt så høyt at mange vegprosjekter vil fremstå som samfunnsmessig ulønnsomme.

Halvering av kalkulasjonsrenten vil endre dette dramatisk.

Det kan derfor være nødvendig å korrigere de femårige handlingsprogrammene i NTP 2006-2015.

I tillegg er det nødvendig å foreta justerte beregninger på alle uavklarte samferdselsprosjekter som er i prosess. Jeg viser spesielt til mange prosjekter der det forutsettes bompengefinansiering og som nå er i prosess frem til behandling i Stortinget gjennom egen proposisjon.

For øvrig går jeg ut fra at statsråden på eget initiativ vil sørge for at beregningene for henholdsvis Hardangerbroen (St.prp. nr. 2 (2005-2006) og Bergensprogrammet (St.prp. nr. 75 (2004-2005), to saker som nå ligger til behandling i transport- og kommunikasjonskomiteen, blir korrigert.

Svar:

Finansdepartementet har revidert Veileder i samfunnsøkonomiske analyser og det tilhørende rundskrivet som det blir referert til i spørsmålet, "Behandling av kalkulasjonsrente, risiko, kalkulasjonspriser og skattekostnad i samfunnsøkonomiske analyser".

Ifølge rundskrivet er den risikofrie renten satt til 2 pst. og risikotillegget for et "normalt offentlig tiltak" er 2 pst. Dette gir en kalkulasjonsrente på 4 pst. for et normalt offentlig tiltak. Dette er tiltak med "moderat systematisk risiko". Det vises til Veilederen for unntakstilfeller hvor kalkulasjonsrenten skal

være høyere. Unntakstilfellene er kjennetegnet med enten høy grad av konjunkturfølsomhet i etterspørselen og/eller stor andel faste kostnader. Man kan etter egne analyser fastsette en kalkulasjonsrente, men ikke under 4 pst. Samferdselsdepartementet vil på denne bakgrunn fastsette egne retningslinjer for bruk av kalkulasjonsrente i transportsektoren, jf. omtale i kap. 3.5.3 i St.prp. nr. 1 for Samferdselsdepartementet. For å ha et best mulig faglig grunnlag for disse retningslinjene er det gjennomført et utredningsprosjekt ved Transportøkonomisk Institutt (TØI). Dette prosjektet er inne i sluttfasen.

Før det foreligger retningslinjer fra Samferdselsdepartementet ser jeg det som lite meningsfylt å gjennomføre nye beregninger. Det er likevel ingen tvil om at Finansdepartementets revisjon generelt vil føre til lavere rente og mindre differensiering av renta mellom sektorer. Det er derfor rimelig å forvente at endringene vil føre til at flere prosjekter i transportsektoren vil bli beregnet å være samfunnsøkonomisk lønnsomme.

For prosjekter som er beregnet etter dagens kalkulasjonsrente vil beregnet internrente gi informasjon om hvor høy kalkulasjonsrente prosjektet tåler før det får et negativt forhold mellom nytte og kostnader.

SPØRSMÅL NR. 158

Innlevert 22. november 2005 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 30. november 2005 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Ifølge avisa Tromsø 16. november 2005 kan ikke oppdrettstorsk selges fra kaikanten før den har blitt slaktet i et godkjent lakseslakteri. Slakting av villfisk har ikke samme krav.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at oppdrettsfisk får samme krav til slakting som villfisk, slik at det gis samme salgsmuligheter på lokalmarkedet som for viltfanget fisk?»

Svar:

Spørsmålet er stilt til landbruks- og matministeren, men besvares av meg som ansvarlig statsråd.

Slakting av oppdrettet fisk er underlagt strenge krav for å hindre og begrense spredning av sykdomsfremkallende smitte til det omkringliggende miljø. Kravene til slakting av oppdrettet fisk følger av forskrift om slakterier og tilvirkningsanlegg for akvatiske dyr fra akvakulturanlegg og havbeite (slakteriforskriften).

Slakteriforskriften stiller bl.a. krav om systemer for behandling av slakteriavfall, blodvann og avløpsvann mm. Dette er faktorer som det er viktig å føre kontroll med for å hindre at uønskede smittestoffer sprer seg til villfisk eller annen oppdrettsfisk via det omkringliggende miljø. Sykdom i oppdrettsanlegg innebærer store kostnader og tap for næringen, og vi har derfor innført et strengt regime i hele produksjonskjeden for å hindre at smitte spres unødig. Før det ble et krav om prosedyrer for å ta hånd om smittefarlig avfall og avløpsvann fra slakterier og tilvirkningsanlegg, var smitte fra slakterier til nærliggende oppdrettsanlegg med laksefisk et reelt problem.

Slakting av villfisk er ikke underlagt de samme strenge krav til slakting og avliving som oppdrettet fisk. Denne fisken kan derfor slaktes utenfor et godkjent slakteri, herunder for salg ved kaikant. Selv om det her er snakk om samme art, må man se dette i lys av at det er større risiko for forekomst av smittsomme sykdommer innen oppdrettsvirksomhet enn hos ville bestander, uansett art. Den oppdrettede torsken kan inneholde andre og større mengder smittestoff enn villtorsken, og slakting av oppdrettstorsk innebærer således en større smittespredningsrisiko enn ved slakting av villfanget torsk. Dersom man skulle åpne for slakting av oppdrettet torsk på kaikanten, vil dette kunne innebære en høy risiko for spredning av smitte og sykdom til andre oppdrettsanlegg og eventuelt til ville bestander. Det er vårt ansvar å sørge for at smittespredningen begrenses slik at annen vill og oppdrettet fisk ikke unødig utsettes for sykdomsfremkallende smitte.

For laksefisk har det siden 5. juli 1991 vært et krav om at fisken må slaktes på et godkjent lakseslakteri. Tilsvarende krav ble innført for andre oppdrettsarter 30. august 2002. Kravet møtte ingen motstand. Samtidig ble det gitt en overgangsperiode frem til 1. januar 2005 for å sikre at næringsaktørene skulle ha tilstrekkelig tid til å få på plass godkjenninger av hvitfiskslakterier i henhold til gjeldende regelverk. Dette innebærer at oppdrettet torsk fra i år skal slaktes på et godkjent slakteri. Det er altså ikke et krav om at hvitfisken må slaktes på et godkjent lakseslakteri, men dette blir mest praktisk i mangel av tilstrekkelig antall godkjente hvitfiskslakterier.

SPØRSMÅL NR. 159

Innlevert 22. november 2005 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 29. november 2005 av arbeids- og sosialminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Hvilke tiltak vil arbeids- og sosialministeren iverksette for å sikre at alle funksjonshemmede får et godt og likeverdig tilbud fra hjelpemiddelsentralene, uavhengig av hvor i landet de bor?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom henvendelse fra en leder i et kommunalt råd for funksjonshemmede, har jeg blitt gjort oppmerksom på at det er store forskjeller når det gjelder hvilken service som ytes av hjelpemiddelsentralene ulike steder i landet. Videre hevdes det å være vanskelig å komme i kontakt med hjelpemiddelsentralene, samt at de er preget av liten fleksibilitet og dårlig logistikk. Funksjonshemmede må ofte vente svært lenge for å få tilgang til nødvendige hjelpemidler.

Svar:

Jeg har forelagt saken for Rikstrygdeverket.

Trygdeetaten har gjennom flere år iverksatt ulike tiltak for å utvikle helhetlig kvalitet og tjenestetilbud på hjelpemiddelområdet. Dette er et arbeid som pågår kontinuerlig.

Nedenfor beskrives noen av de aktuelle tiltak som er og vil bli gjennomført.

Kurs og kompetansetiltak

For å støtte opp under utviklingen av et mer enhetlig og tjenesteutviklende hjelpemiddelsystem er kompetanse en viktig faktor. Rikstrygdeverket gjennomfører ulike kurs- og kompetansehevende tiltak ovenfor alle landets hjelpemiddelsentraler.

Hjelpemiddelsentralene gjennomfører årlig rundt 500 kurs. Deltakere er faggrupper og hjelpeinstanser som arbeider i forhold til tjenester og tilrettelegging for funksjonshemmede.

Ledersamlinger med hjelpemiddelsentralene

Det gjennomføres jevnlige ledersamlinger med ledere av hjelpemiddelsentralene og Rikstrygdeverket. Formålet med disse samlingene er å sikre forankring av en mer enhetlig og felles utvikling av hjelpemiddelområdet. Målsettingen er å videreutvikle hjelpemiddelsentralene som viktige ressurs- og kompetansesenter i forhold til arbeids- og dagligliv for funksjonshemmede.

Brukerpassordningen

Brukerpass innføres for hele landet i løpet av første halvår 2006. Brukerpass er en ordning hvor brukeren inngår en avtale med hjelpemiddelsentralen i sitt fylke. I samarbeid med brukeren og hjelpemiddelsentralen avklares hvorvidt ordningen med brukerpass er aktuell, og ut fra dette inngås en avtale. Avtalen definerer fordelingen av oppgaver og ansvar mellom hjelpemiddelsentralen og brukeren. Avtalen kan endres etter behov. Hensikten med brukerpassordningen er at brukerne skal få økt innflytelse på valget av hjelpemiddel og enklere tilgang til utprøving, utskifting og reparasjon. Tiden fra behovet oppstår og til løsningen er på plass, blir kortere, og brukerens behov skal være styrende for valg av løsninger.

Nasjonal standard på hjelpemiddelområdet

Trygdeetaten har innført nasjonale standarder på hjelpemiddelområdet for å sikre en mer enhetlig formidling av hjelpemidler. Standardene representerer grunnleggende arbeidsområder i formidlingen hvor det er særdeles viktig å sette en nasjonal standard for hva hjelpemiddelsentralene kan tilby. Det er innført standarder på følgende: Sortimentsarbeid ved hjelpemiddelsentralene, utprøving av hjelpemidler, ambulant virksomhet, reparasjon av hjelpemidler ved akutt behov, opplæring av førstelinjetjenesten og kommuneavtaler. Disse er valgt blant annet fordi tilbakemeldinger fra brukerne viser at ulikhetene er stor mellom fylkene på disse områdene.

Ved å gi ut de nasjonale standardene i hefteform får kommunene og andre samarbeidspartnere kunnskap om hjelpemiddelsentralens arbeid og hvilke krav som stilles til dem, og får dermed lettere realistiske forventninger om hva sentralene skal og kan gjøre.

Alle heftene om nasjonale standarder har de samme innledende kapitlene, hvor hjelpemiddelsentralen beskrives som ressurs- og kompetansesenter og det gis en kort presentasjon av formidlingsprosessen.

Ordning med fast kontaktperson for barn og unge med nedsatt funksjonsevne

Det å ha barn og unge med nedsatt funksjonsevne krever mye fra foreldre og foresatte. Det er derfor viktig at hjelpeapparatet fungerer best mulig og at det tas hensyn til den enkeltes behov. For å gi trygghet, forutsigbarhet og fleksibilitet til barn og unge med

nedsatt funksjonsevne og deres familier, har trygdeetaten opprettet en ordning med fast kontaktperson. Alle foreldre eller foresatte til barn og unge under 18 år kan få sin faste kontaktperson ved hjelpemiddelsentralen, dersom barnet eller ungdommen bruker hjelpemidler til daglig. Kontaktpersonen blir en koordinator i forhold til hjelpemidler. Målet er rask behovsavklaring, kortere saksbehandling og godt samspill mellom bruker og kontaktperson. Ordningen med fast kontaktperson har vært prøvd i Oslo, Akershus, Sør-Trøndelag og Hordaland siden 2004 og vil i løpet av første halvår 2006 gjelde for hele landet.

Innføring av ny applikasjon på hjelpemiddelområdet

Innen utgangen av 2005 bruker alle landets hjelpemiddelsentraler samme data/logistikksystem. Den nye applikasjonen på hjelpemiddelområdet vil føre til at alle hjelpemiddelsentralene har tilgang til en felles pool av hjelpemidler. Ved innføringen av nytt logistikksystem vil mulighetene for gjenbruk forbedres og effektiviseres.

Innføring av akuttreparasjoner

Akutt reparasjon gis i de tilfellene hvor brukeren ikke fungerer uten hjelpemidlet i dagliglivet. Ordningen med reparasjon av hjelpemidler ved akutt behov omfatter alle hjelpemidler i utlån fra trygdeetaten, som kan sette bruker i en nødsituasjon ved feil eller sammenbrudd, og som ut fra situasjonens karakter krever tiltak raskt. Ordningene er ikke en rettighet, men et tilbud for dem som er i behov av denne tjenesten.

Veiledende om akutt reparasjon

Jeg kan ellers opplyse at det nå foretas en gjennomgang av trygdeetatens organisering av innkjøp av hjelpemidler. Det har tidligere ikke vært foretatt noen helhetlig gjennomgang av området. Utgangspunktet for gjennomgangen er at brukernes rettigheter skal ivaretas til så lave kostnader som mulig.

SPØRSMÅL NR. 160

Innlevert 22. november 2005 av stortingsrepresentant Torbjørn Andersen

Besvart 30. november 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Kan statsråden garantere at de foreslåtte kuttene i tilskuddet til kalking og lokale fiskeformål ikke får noen negative konsekvenser for kalkingsprosjektet i Arendalsvassdraget?»

BEGRUNNELSE:

Det hersker stor frustrasjon på Sørlandet over Regjeringens foreslåtte kutt i midlene til kalking av forsurede vassdrag. Sørlandet er hardt rammet av sur nedbør og det vil fortsatt i en årrekke være behov for kalkingstiltak i mange vassdrag i landsdelen for å forbedre vannkvaliteten. I forbindelse med budsjettbehandlingen for 2005 ble det fattet en beslutning om at kalking av Arendalsvassdraget skulle igangsettes i løpet av 2005. Formålet var å restituere vassdraget som et lakseførende vassdrag. Arbeidet med å gjennomføre kalkingsprosjektet ble raskt igangsatt og er godt i gang og de fysiske installasjonen er på plass. Det knyttes nå imidlertid en viss usikkerhet til hva eventuelle kutt i kalkingstilskuddet får av umiddelbare og fremtidige konsekvenser for kalkingen av Arendalsvassdraget. Ett kutt i kalkingsmidlene til Arendalsvassdraget anses som katastrofalt for det nedlagte arbeidet som er gjennomført for å restituere vassdraget som et lakseførende vassdrag. Signalene fra Regjeringen tyder på at det ikke skal foretas kutt i bevilgningene til allerede igangsatte kalkingsprosjekter i lakseførende vassdrag. Hvorvidt kalkingen av Arendalsvassdraget anses for igangsatt eller ikke inngangsatt synes å være et åpent spørsmål. Det er derfor behov for en nærmere avklaring av hva som vil bli konsekvensene for Arendalsvassdragets vedkommende dersom det foreslåtte kuttet i kalkingsmidlene blir gjennomført.

Svar:

Miljøverndepartementet arbeider nå med å avklare hvordan nedskjæringene på kalkingsbudsjettet skal innrettes. I denne prosessen forholder departementet seg i første rekke til faglige vurderinger fra Direktoratet for naturforvaltning, men også fylkesmennene i berørte fylker skal gi innspill.

De foreløpige vurderingene viser at nasjonale

kalkingsprosjekter i stor grad blir skjermet. Likevel vurderes kalkingen i Vossavassdraget, Suldalslågen, Jørpelandselva og ett av de tre kalkede vassdragene i Vest-Agder i tillegg til Nidelva. Grunnen er at de sannsynlige negative konsekvensene er vurdert å være minst i disse vassdragene. Det understrekes at vurderingene vil kunne bli endret. Jeg kan likevel ikke garantere at kalkingen i Arendalsvassdraget kan gjennomføres som opprinnelig planlagt.

SPØRSMÅL NR. 161

Innlevert 23. november 2005 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 30. november 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Vegsalt er i dag et stort problem. Vassdrag og innsjøer merkes av saltingen, og enkelte steder blir grunnvannet ødelagt. Innbyggere som bor nær veger der det saltes, har fått drikkevannet sitt ødelagt av ekstremt høye saltforekomster. Veger er i dag unntatt forurensningsloven, noe som i praksis betyr at Statens vegvesen har lov til å forurense.

Vil statsråden innføre strengere restriksjoner og miljøkrav for å få saltforbruket ned?»

BEGRUNNELSE:

Statens vegvesen og Vegdirektoratet har gitt Stortinget faglige råd om at vegsalting og barvegstrategi er den beste løsningen for rask og sikker trafikkavvikling. Det er derimot dokumentert at vegsalting har ført til miljøskader i terreng og drikkevannskilder.

Kristelig Folkeparti er opptatt av trafikksikkerheten, men mener at salting ikke må utvikle seg til å bli et alvorlig miljøproblem. Det dukker stadig opp nye følgeskader etter vegsalting. Det viser seg at drikkevann er blitt ubrukelig etter saltavrenning. Statens vegvesen har innrømmet ansvar i enkelte saker, og flere saker er under behandling i Vegdirektoratet. Statens vegvesen har blant annet erkjent at vegsalt har ødelagt brønnvannet til et ektepar fra Hjartdal. Deres brønn ligger sju meter unna E134. Deres drikkevann inneholdt 1 145 mg klorid pr. liter, normalt drikkevann inneholder 2,5 mg. Problemet gjelder også 16 andre brønner på samme veistrekning, selv om de ikke har samme høye saltforekomst. Statens vegvesen vil i første omgang låne bort vanndispensere til de berørte parter.

Saltinnholdet i Svinesjøen har økt betraktelig på 1990-tallet. Her holdt saltet på å destabilisere innsjøen, slik at det stagnerte bunnvannet kunne begynne å sirkulere. Det igjen kunne ført til at bunnvannet ville kommet opp, og hydrogensulfid, som er en svært giftig gass, gå ut i atomsfæren. På bakgrunn av de alvorlige problemene har Vegvesenet besluttet å slutte å salte veien langs Svinesjøen, og satt ned farten til 50 km/t. Med disse tiltakene har man sannsynligvis unngått en økologisk krise.

Vegvesenet prøver nå ut et nytt vegsalt med magnesium. I første omgang skal hele riksvegnettet og deler av det kommunale vegnettet i Oslo strøs med magnesiumsalt. Fra før blir noen veier i Gjøvik-traktene saltet med magnesiumsalt. Eksperter advarer derimot mot dette, fordi det kan gi alvorlige skader på betongkonstruksjoner.

Canada har innført totalforbud mot bruk av salt på sitt vegnett av miljøhensyn. I Norge er forbruket av vegsalt høyere enn noen gang. Sist vinter var forbruket oppe i 146 136 tonn. Det var en økning på 12 000 tonn siden vinteren 2003/2004. Norge er det landet i Norden som salter mest. Saltforbruket på veiene er fordoblet på bare noen få år.

Svar:

Jeg er svært opptatt av å opprettholde en god miljøtilstand i våre vassdrag, innsjøer og grunnvann. Forurensning av vannmiljøet er i utgangspunktet forbudt uten særskilt tillatelse etter forurensningsloven. Det er imidlertid et unntak for forurensninger som ikke medfører nevneverdige skader eller ulemper.

Ut ifra eksisterende kunnskap om miljøeffektene av vegsalting, har Statens forurensningstilsyn vurdert at utslipp i forbindelse med vegsalting ikke krever en særskilt regulering etter forurensningsloven. Samtidig har Statens forurensningstilsyn sett behov for å bedre kunnskapen på dette området, og har derfor bedt Vegdirektoratet foreta nærmere utredninger for å øke kunnskapen om miljøeffektene av vegsalting.

I forbindelse med oppfølging av EUs' rammedirektiv for vann, foretas det en kartlegging av i alt 57

innsjøer som ligger nær veg. Dette vil etter Statens forurensningstilsyns vurdering gi betydelig økt kunnskap om miljøeffekter som følge av tilførsler av forurensninger fra vegtrafikken. Statens forurensningstilsyn opplyser videre at Vegvesenet har igangsatt et prosjekt i Trondheim for å forsøke å finne et optimalt saltforbruk for å oppnå ønsket friksjon.

Statens forurensningstilsyn følger arbeidene som pågår og vil på bakgrunn av informasjonen som fremskaffes vurdere behovet for å regulere forbruket av vegsalt. På bakgrunn av Statens forurensningstilsyns vurdering vil jeg ta stilling til om det skal innføres restriksjoner på bruk av vegsalt. Dette må imidlertid vurderes opp mot trafikale hensyn og mulighetene for å benytte andre alternativer enn salt.

SPØRSMÅL NR. 162

Innlevert 23. november 2005 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 29. november 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vil Regjeringen vurdere innføring av høyere bilavgift i byene, eller vil Regjeringen aktivt oppmuntre til veiprising?»

BEGRUNNELSE:

NTB rapporterte 22. november at samferdselsminister Liv Signe Navarsete på Transportdagene på Høgskolen i Molde fortalte at hun vil vurdere høyere bilavgifter i de store byene enn i distriktene, som et alternativ til veiprising. Samferdselsministeren mente at en høyere avgift knyttet til bilbruken i Oslo, Bergen og Trondheim kan gi en bedre effekt for det totale trafikkbildet, og samtidig forhindre noen uønskede fordelingseffekter. Dette har en gruppe i Samferdselsdepartementet sett på, fortalte samferdselsministeren til NTB, og at hun derfor vil vurdere økte bilavgifter opp mot blant annet veiprising.

Svar:

Biltrafikken påfører samfunnet kostnader i form av ulukker, luftureining, støy og trengsel. Desse kostnadene er vesentleg høgare i byområda enn i distrikta. For å redusere desse problema er det innført eit piggdekkgebyr i Oslo og Trondheim. Gebyret har ført til mindre bruk av piggdekk og betre luftkvalitet i desse byane.

I St.prp. nr. 1 (2005-2006) går Samferdselsdepartementet inn for å følgje ei tilrådning frå ei arbeidsgruppe om lågutsleppsoner, med sikte på mellom anna å gi kommunane høve til å innføre miljøavgift for tunge køyretøy i byområder. Samferdselsdepartementet følgjer no opp dette framlegget. Både piggdekkgebyr og ei eventuell miljøavgift for tunge køyretøy er etter mi vurdering døme på bilavgifter som berre vil gjelde i byane.

Når det gjeld vegprising, har Stortinget vedteke ein lovheimel for dette, jf. Ot.prp. nr. 32 (2000-2001) og Innst. O. nr. 64 (2000-2001). Lovheimelen er eit rammelovverk, og Samferdselsdepartementet må derfor utarbeide utfyllande forskrifter for ordninga før vegprising skal kunne takast i bruk.

Eg ser på vegprising som eit interessant verkemiddel, mellom anna fordi det vil medverke til å løyse dei aukande kø- og miljøproblema vi har i byområda. Det er primært i dei største byområda at vegprising kan vere aktuelt.

Eg vil vurdere dei ulike sidene ved saka, og så ta endeleg stilling. Eg vil understreke at vegprising er eit lokalt verkemiddel. Det er derfor bykommunane sjølv som vil avgjere om dei vil innføre dette verkemiddelet.

SPØRSMÅL NR. 163

Innlevert 23. november 2005 av stortingsrepresentant Anne Marit Bjørnflaten

Besvart 30. november 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hva gjør justisministeren og Regjeringen for å sørge for at voldsdømte møter opp til soning, og at politiet prioriterer voldssaker?»

BEGRUNNELSE:

Vold mot kvinner er et tema som både storting og regjering er svært opptatt av. 12. november viste NRK et innslag på Dagsrevyen, der journalisten viste til at over 100 voldsdømte ikke hadde møtt opp til soning. Innslaget tok utgangspunkt i en sak der en kvinne hadde blitt utsatt for vold og voldtekt for fire år siden. Gjerningsmannen hadde ikke møtt opp til soning, og offeret følte seg svært utrygg. Politiet uttalte at de forsøkte å finne den voldsdømte, men hadde ikke klart det. Deres råd til de omtalte kvinnene i saken var derfor å distansere seg fra den.

Vold mot kvinner handler i stor grad om holdninger. Det er viktig at offentlige instanser, som politiet, har troverdighet i forhold til at de tar vold mot kvinner alvorlig.

Svar:

Voldskriminalitet er et angrep på vår velferd og det er en sentral utfordring å forebygge vold både gjennom overordnede velferdspolitiske tiltak og gjennom mer individrettede tiltak. Arbeidet for å redusere voldskriminaliteten er høyt prioritert av politiet og flere tiltak for å forebygge og bekjempe voldskriminalitet, samt beskytte personer som er utsatt for vold og trusler er allerede iverksatt. Arbeidet med å redusere voldskriminaliteten skal videreføres og styrkes i tråd med Soria Moria-erklæringen.

Det skal rettes særlig oppmerksomhet mot vold blant barn og unge og vold i nære relasjoner (familievold). Et viktig ledd i dette arbeidet er en treårig handlingsplan om vold i nære relasjoner. Et tiltak i planen er ordningen med særskilt familievoldskoordinator i det enkelte politidistrikt. Koordinatoren skal sørge for å heve politiets kompetanse innen området og sikre tverrfaglig og tverretatlig samarbeid. En viktig oppgave for koordinatorene har vært å etablere rutiner som sikrer at offeret og de pårørende blir møtt med forståelse og innsikt fra politiet. Ordningen skal bidra til reduksjon av vold i nære relasjoner, beskytte voldsofre og bidra til at ofre for slik vold settes i kontakt med etater/institusjoner og andre som kan tilby adekvat hjelp.

Mobile voldsalarmer for volds- og trusselutsatte personer har vært tilgjengelig i alle landets politidistrikter fra 1. januar 2004.

Det er også vedtatt en endring av reglene om besøksforbud som gjør det mulig å nedlegge forbud om opphold i eget hjem. Forbudet mot å oppsøke eget hjem kan ilegges for maksimalt tre måneder av gangen, mens andre former for besøksforbud kan ilegges for inntil ett år.

Når det gjelder domfelte som ikke møter til soning, skal fengslene melde fra til politiet. Dette gjelder for alle som er dømt til å sone straff i fengsel. Det er politiet som har ansvaret for å påse at domfelte møter til soning. I de tilfelle hvor domfelte ikke møter kan vedkommende etterlyses og eventuelt avhentes for innsettelse til soning. Kriminalomsorgen må se til at det stilles soningsplasser til disposisjon.

Selv om det kan forekomme lokale unntak, legges det etter min oppfatning stor vekt på å få lovbrytere som er dømt for vold, inn til soning. I en situasjon med soningskø skal det fra kriminalomsorgens side først prioriteres å stille varetektsplasser til disposisjon, deretter plasser for domfelte med lange dommer og så korte volds- eller voldsrelaterte dommer. De som har dommer for den mest alvorlige kriminaliteten skal dermed komme i første rekke ved innkalling til soning. I tillegg blir unge under 21 år, aktive gjengmedlemmer og personer som utgjør de tyngste kriminelle med organisasjonstilhørighet prioritert høyt.

Etter min oppfatning synes ikke tilfellet som er nevnt av NRK Dagsrevyen å være typisk for soningssituasjonen. Jeg har imidlertid stor forståelse for at det kan være ubehagelig for offeret at vedkommende dømte lovbryter etter innkalling til soning kan bevege seg mer eller mindre fritt i samfunnet. Dette skal man skal ta på alvor og det er et prioritert mål å sikre at domfelte så raskt som mulig gjennomfører soning av idømt fengselstraff.

SPØRSMÅL NR. 164

Innlevert 23. november 2005 av stortingsrepresentant Inge Lønning

Besvart 2. desember 2005 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Regjeringen sier i sin tiltredelseserklæring at den vil føre en aktiv Europa-politikk.

På hvilke konkrete områder vil Regjeringen særlig prioritere å jobbe for å fremme norske interesser overfor EU?»

BEGRUNNELSE:

Som et lite land, uten stemmerett når EU vedtar sine regler, er det nødvendig å konsentrere innsatsen for å oppnå resultater på områder som virkelig betyr mye for Norge. Regjeringen Bondevik II prioriterte derfor særlig å påvirke EUs statsstøtteregelverk, samt å forsvare norske interesser i laksesaken. Eksportnæringen har selv gitt uttrykk for at den forrige regjeringen la ned en betydelig innsats for å forsvare lakseeksportørenes interesser. Sammen med andre nordiske land lyktes Bondevik II-regjeringen i stor grad med å få gjennomslag for norske posisjoner når det gjelder EUs nye regler for statsstøtte som skal gjelde fra 2007. Om kort tid kan det komme nye regler fra EU som igjen åpner for bruk av lavere arbeidsgiveravgift som distriktspolitisk virkemiddel.

Svar:

I tiltredelseserklæringen har Regjeringen lagt opp til at den offensivt vil ivareta norske interesser overfor EU og føre en aktiv europapolitikk på et bredt felt. Dette gjelder EØS-sakene, på justisområdet og i Schengen-spørsmål og innenfor vårt utenriks- og sikkerhetspolitiske samarbeid med EU.

Regjeringen vil benytte alle de mulighetene avtaleverket gir oss for å sikre norske interesser i EU/EØS-samarbeidet. Viktige saker i EØS i tiden framover vil blant annet være GMO, tjenestedirektivet, differensiert arbeidsgiveravgift og kjemikaliedirektivet.

I forhold til Schengen-samarbeidet vil vi delta aktivt i en felles innsats for å møte grenseoverskridende utfordringer knyttet blant annet til terrorisme og organisert kriminalitet.

Regjeringen vil også arbeide for et sterkt engasjement fra EU i forhold til de felles utfordringer i vårt nærområde, og der vi er engasjert gjennom norsk innsats for fred og forsoning internasjonalt. Videre vil vi vektlegge å fremme norske syn på muligheter og ansvar i nordområdene.

Vi vil også holde løpende kontakt med EU i hele bredden av utenriks- og sikkerhetspolitiske spørsmål og der det er naturlig slutte oss til EUs uttalelser og initiativer. Ellers vil utviklingen i WTO-forhandlingene stå sentralt i vår dialog framover.

Vår beste mulighet for å påvirke EU er å legge til rette for at norske synspunkter og interesser spilles inn tidlig i prosessen og før EU tar en beslutning.

Derfor ser Regjeringen nå på hvordan vi kan styrke arbeidet med EU/EØS-sakene med større åpenhet, tydelige norske budskap og bedre samordning i forvaltningen. Vi vil også gjennomgå erfaringene med tilknytningen til Schengen-avtalen.

SPØRSMÅL NR. 165

Innlevert 23. november 2005 av stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg

Besvart 29. november 2005 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«I Dagens Næringsliv onsdag den 9. november var olje- og energiministeren optimistisk med tanke på planene om å bygge et gassrør til Grenland. Det var det statlige gassrørselskapet Gassco som presenterte sine utregninger i forbindelse med å kunne realisere et gassrør fra Kårstø via Grenland og videre til Sverige.

Blir det med statsrådens tanker eller vil statsråden engasjere seg i prosjektet for å få det realisert så raskt som mulig, og hvilken fremdrift vil i så fall statsråden legge opp til?»

BEGRUNNELSE:

Grenlandsområdet er Norges største industrielle prosessindustrielle cluster. For dette området er det av stor betydning å få til en fremtidig levedyktig industriell utvikling. Sterke og gode krefter har lenge jobbet for å få en gassrørledning til Grenland. Det forrige storting viet saken betydelig oppmerksomhet og la konkrete føringer for det videre arbeidet.

Det er en uttalt målsetting for Norge å øke bruken av egen gass til innenlandsk verdiskaping, og regjering og storting ga i behandlingen av "Gassmeldingen" våren 2003 signaler om at mer gass fra norsk sokkel skulle benyttes til innenlands bruk. Dette ble fulgt opp da Stortinget høsten 2004 behandlet St.meld. nr. 47 (2003-2004) Om innovasjonsverksemda for miljøvennlege gasskraftteknologiar mv. Det ble inngått et bredt forlik mellom de daværende regjeringspartiene Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre og Arbeiderpartiet om utbyggingen av infrastruktur for innenlands bruk av naturgass.

Det statlige gassrørselskapet Gassco har blitt satt til å utrede prosjektet med å realisere rørløsning for transport av gass og også gå inn i konkrete drøftinger med industrien. Nå foreligger beregninger som viser

at et gassrør fra Kårstø til Grenland og videre østover og med forbindelse til Sverige vil være et samfunnsøkonomisk lønnsomt prosjekt. Etterspørselen etter gass er stor nok, og man tror dessuten at den etter hvert kan dobles. Gassco er nær ved å få 14 selskaper til å finansiere videre detaljutredning av prosjektet.

I fjor høst vedtok Stortinget at staten må betale en del av infrastrukturkostnadene ved legging av gassrør.

Svar:

Som en oppfølging på anmodningsvedtak nr. 270, jf. Innst. S. nr. 135 (2004-2005), er Gassco i ferd med å undersøke det kommersielle grunnlaget for å føre gassrør fram til Skogn og Grenland. Prosjektet er inne i en viktig fase der også interesser på Østlandet og svenske aktører deltar. Røralternativer med videreføring til Oslo/Østfold og Vest-Sverige er dermed blitt en del av prosjektet.

Gassco skal levere en rapport innen 1. januar 2006. Gassco har lagt til rette for at det blir utarbeidet forretningsplaner for det videre arbeidet dersom det er grunnlag for det. Nærmere prosjektering vil bli finansiert av interessentene dersom det er kommersielt grunnlag for det. Det betyr at prosjektet i tilfellet løper videre i en ny fase over nyttår.

I begrunnelsen for spørsmålet hevder representanten at det "nå foreligger beregninger som viser at et gassrør fra Kårstø til Grenland og videre østover og med forbindelse til Sverige vil være et samfunnsøkonomisk lønnsomt prosjekt". NVEs analyser forut for St.meld. nr. 47 (2003-2004) Om innovasjonsverksemda for miljøvennlege gasskraftteknologiar mv. viste at gassrør fra Kårstø til Grenland ikke var samfunnsøkonomisk lønnsomt. Gassco presenterte på Norsk Petroleumsforenings naturgasskonferanse 8. november estimerte markedsvolum som kan gi et bedre grunnlag for å realisere rørbygging, ikke minst fordi svenske aktører har vist interesse. Det foreligger imidlertid ingen fullstendige analyser som viser at prosjektet er samfunnsøkonomisk lønnsomt.

Representanten sier videre at Stortinget i fjor høst vedtok "at staten må betale en del av infrastrukturkostnadene ved legging av gassrør". Jeg vil presisere at det ikke er gjort et stortingsvedtak om at staten skal betale en del av kostnadene ved legging av gassrør. Det vil være naturlig å vente med å ta stilling til statlige økonomiske bidrag til resultatene av Gasscos arbeid foreligger.

SPØRSMÅL NR. 166

Innlevert 24. november 2005 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli

Besvart 6. desember 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I NRK-nyhetene 21. november kom det fram at Oslo legevakt ønsker tillatelse til å benytte kollektivfelt under utrykning, men Statens vegvesen er avvisende. Bruk av kollektivfeltet vil kunne bidra til bedre service overfor pasientene, og legene kan behandle flere. De taper i dag verdifull tid, og i noen tilfeller fører det til økt bruk av sykebil.

Vil samferdselsministeren sørge for at Oslo legevakt får adgang til å benytte kollektivfeltet ved utryk-

ning, og derved sikre befolkningen en tryggere og bedre service?»

Svar:

Det går fram av skiltforskrifta og trafikkreglane kva køyrety som kan nytte kollektivfelt. Av desse føresegnene følgjer det at kollektivfelt kan nyttast av buss, eller av buss og drosje, og dessutan av elektrisk eller hydrogendrivne motorvogner (motorvogner med nullutslepp), motorsykkel, moped, sykkel eller uniformert utrykkingskøyrety.

Trafikkreglane har ikkje heimel for å gje andre køyrety enn dei som er særskild nemnde i føresegna rett til å nytte kollektivfelt. Korkje Statens vegvesen eller andre kan gje dispensasjon slik at til dømes legevaktbilar kan køyre i kollektivfelt. Bakgrunnen for dette er ønskja om å ha reglar som er klåre og eintydige både for trafikantane og dei som skal handheve føresegnene.

Legar i legevaktbil kan i særskilde tilfelle nytte seg av naudretten, og på bakgrunn av denne køyre i kollektivfelt. Dette vil kunne bli etterprøvt, og då er det viktig at det til dømes ved AMK-sentralen er registrert ein naudrettssituasjon. Det vil elles vere naturleg at det ved livstruande tilhøve nyttast ambulansar som er godkjende og registrerte som utrykkingskøyrety. Desse har som nemnt rett til å køyre i kollektivfelt. Legar i kommunal legevakt har i perioden 1. mars 2002-1. mars 2005, som ei prøveordning dei sjølv har bede om, hatt moglegheit til å søkje fylkeslegen om å få godkjend og registrert bilane sine som utrykkingskøyrety. Eg vil framheve at det da òg har vore krav om at legar, som alle andre som vil nytta utrykkingskøyrety, må ta opplæring og prøve i utrykkingskøyring. Ved evaluering av ordninga i haust, har Statens vegvesen ved kontakt til landets fylkeslegar fått opplyst at det berre har vore ein søknad om utrykkingsstatus. Denne blei avslått av fylkeslegen. Det er på denne bakgrunnen teke kontakt med helsestyresmaktene for å få deira kommentar til prøveordninga og den manglande bruken av ordninga. Eg finn grunn til å nemne at representantar for ei rekkje ulike brukargrupper og køyrety dei siste åra har ønskt rett til å bruke kollektivfelt. Dette gjeld mellom anna bilar med funksjonshemma med og utan rullestol, straumleverandørane sine servicebilar, servicebilar som skal utbetre feil ved bomstasjonsanlegg, gravferdsfølgjer, bodbilar og bilar som blir brukte i godstransport. Alle desse har trekt fram gode argument for å kome raskare fram.

Som det vil ha gått fram, vil det måtte gjerast ei endring av trafikkreglane dersom også andre køyrety, for eksempel legevaktbilar, skal få høve til å bruke kollektivfelt. Før det blir gjort ei eventuell endring av trafikkreglane, bør det gjerast ei generell vurdering av i kva omfang også andre enn dei som i dag kan køyre i kollektivfeltet, skal få køyre der. Vegdirektoratet har opplyst at dei vil gjera ei slik vurdering i løpet av 2006. Eg vil difor sjå Vegdirektoratet si vurdering før eg tek stilling til om eventuelt andre køyrety skal få tilgang til kollektivfelt. Ei slik vurdering kan òg munne ut i at køyrety som i dag har tilgang til kollektivfelt, mistar denne retten.

SPØRSMÅL NR. 167

Innlevert 24. november 2005 av stortingsrepresentant Olemic Thommessen

Besvart 6. desember 2005 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Det er et mål å skaffe flere barnehageplasser. I dag kan flere sykehusbarnehager bli lagt ned pga. reglene for tildeling av tilskudd.

Vil statsråden ta initiativ til å omgjøre sykehusbarnehagene til bedriftsbarnehager, slik at de kan motta tilskudd som en vanlig privat barnehage?»

BEGRUNNELSE:

Flere sykehusbarnehager kan måtte komme til å avvikle sin drift pga. departementets nåværende regler for tildeling av statlige tilskudd til barnehager. Sykehusbarnehagene blir tildelt tilskudd som offentlige barnehager. Tidligere støtte fra helseforetakene (2003-2004) blir regnet som statstilskudd. Dette er en støtte som sykehuset gav i en overgangsperiode da foreldrebetalingen ble redusert, men som de ikke har mulighet til å videreføre. På grunn av denne situasjonen ønsker flere sykehusbarnehager å bli definert som bedriftsbarnehager slik at de kan motta tilskudd på linje med andre private barnehager.

Svar:

Spørsmålet ble overført fra likestillings- og forbrukerministeren.

Spørsmålet er formidlet til kunnskapsministeren, som er fagstatsråd for barnehagesaker.

Barnehager som er eid av de statlige helseforetakene er å betrakte som bedriftsbarnehager. På samme måte som for private bedriftsbarnehager vil offentlige bedriftsbarnehager kunne omfattes av reglene om skattefritak for arbeidsgivers dekning av kostnad til bedriftsbarnehage. Når det gjelder det statlige, ordinære driftstilskuddet får sykehusbarnehagene tilskudd etter satsene for offentlig eide barnehager.

Fra 1. mai 2004 har kommunene et finansieringsansvar for de ikke-kommunale barnehager, herunder sykehusbarnehagene. Kommunene skal dekke barnehagens driftskostnader utover det som dekkes av foreldrebetaling og andre offentlige tilskudd. Helseforetakenes finansiering av sykehusbarnehagene er definert som et offentlig tilskudd i merknadene til forskriften. I merknadene står det videre at kommunen kan avkorte sitt tilskudd tilsvarende det helseforetakene brukte på sykehusbarnehagene i 2003. Det forutsettes derfor ikke at helseforetakene bidrar noe utover det de gav i 2003, før reformen ble innført.

Bakgrunnen for at regelverket er utformet slik er at da de statlige helseforetakene overtok ansvaret for sykehusene, ble midlene som fylkeskommunen tidligere hadde brukt på finansiering av sykehusene, inklusive midlene til finansiering av sykehusbarnehagene, overført til helseforetakene. Helseforetakene overtok derved driften og finansieringen av sykehusbarnehagene. Det er derfor ikke riktig at helseforetakenes støtte er innført i en overgangsperiode, i forbindelse med at foreldrebetalingen ble redusert.

SPØRSMÅL NR. 168

Innlevert 24. november 2005 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 30. november 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hva vil justisministeren gjøre for å forhindre at personer siktet for grov kriminalitet løslates som følge av manglende fengselskapasitet, og hva vil statsråden gjøre for å sikre nok varetektsplasser på Østlandet inntil planlagte nye fengsler står ferdig?»

BEGRUNNELSE:

VG nett har 23. november en sak om at en drapssiktet person trolig må løslates fordi det ikke finnes ledig varetektskapasitet i østlandsområdet. Videre vises det til at det skal sitte et titalls andre siktet for bl.a. grov narkotikakriminalitet på glattcelle i Oslo fordi det ikke er plass til dem i ordinært fengsel. Ifølge opplysninger fra Kriminalomsorgen region øst vil kapasitetsproblemet knyttet til varetektsplasser vedvare og trolig ikke være løst før oppunder jul. Dette innebærer en sikkerhetsrisiko og strider mot folks rettsoppfatning.

Svar:

De fleste fengsler med lukkede plasser i Norge tar imot både varetektsinnsatte og domfelte. I østlandsområdet, definert som Kriminalomsorgen region øst, Kriminalomsorgen region nordøst og Kriminalomsorgen region sør, har alle fengslene med lukkede plasser stilt varetektsplasser til disposisjon for politiet i 2005. Totalt gjelder dette 17 fengsler.

Kriminalomsorgens sentrale forvaltning har gitt føringer om at det i en tid med soningskø er kriminalomsorgens førsteprioritet å skaffe plasser til rådighet for varetekt, deretter lange dommer og så korte volds- eller voldsrelaterte dommer. I tillegg skal unge under 21 år, aktive gjengmedlemmer og personer som utgjør de tyngste kriminelle med organisasjonstilhørighet alltid prioriteres høyt.

Det er i tillegg et selvpålagt krav at varetektsinnsatte skal overføres fra politiarrest til ordinær fengselscelle etter at det foreligger fengselskjennelse og senest innen 24 timer etter at kjennelsen foreligger.

Jeg mener at føringene som er gitt av Kriminalomsorgens sentrale forvaltning bidrar til å sikre riktig prioritering og er et viktig bidrag til å forhindre at det oppstår uheldige hendelser av den typen som stortingsrepresentant Aspaker tar opp. Den akutte situasjonen i Oslo-området som det refereres til i spørsmålet, er nå løst.

Jeg er opptatt av et godt samarbeid mellom politiet og kriminalomsorgen slik at vi kan utnytte fengselskapasiteten optimalt for å sikre at varetektsinnsatte i østlandsområdet skaffes en plass, primært i østlandsområdet. I enkelte tilfeller vil det bl.a. som

følge av den høye kapasitetsutnyttelsen i fengslene være nødvendig å benytte kapasitet utenfor østlandsområdet.

Som justisminister følger jeg utviklingen i varetektssituasjonen nøye. Det er under etablering 17 nye plasser i Oslo fengsel. Det er planlagt å åpne 14 nye plasser ved Drammen fengsel i midten av desember i år. I tillegg er det planlagt iverksatt ytterligere 15 nye lukkede plasser i østlandsområdet tidlig i 2006. Disse kapasitetsutvidelsene vil bidra til å bedre varetektssituasjonen i østlandsområdet.

I 2006 vil det i tillegg bli etablert 45 åpne fengselsplasser, fordelt med 24 plasser i Åna fengsel, 5 plasser i Bredtveit fengsel avdeling Østensjøveien og 16 plasser i overgangsbolig i Bergen.

På lengre sikt viser jeg til etablering av nytt fengsel i Halden med 251 plasser og at prosjektering av fengsel i Indre Salten med 100-125 nye plasser fortsetter.

Jeg vurderer fortløpende tiltak for å øke fengselskapasiteten både i østlandsområdet og i resten av landet.

SPØRSMÅL NR. 169

Innlevert 24. november 2005 av stortingsrepresentant Torstein Rudihagen

Besvart 8. desember 2005 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Hvilke muligheter ser Regjeringen til å kunne pålegge helseforetakene å legge inn en beredskapsplikt ved utlysning av anbud for offentlig betalt transport?»

BEGRUNNELSE:

Sykehuset Innlandet har lagt syketransporten i sitt nedslagsfelt ut til anbudskonkurranse. I mange næringer utgjør slik transport en stor del av den lønnsomme virksomheten til drosjenæringen. Drosjenes beredskapsplikt er et vilkår knyttet til drosjeløyvet. Beredskapsplikt betyr at løyvehaver er pliktig til å stå til disposisjon for oppdrag hele døgnet.

Representanter for drosjenæringen uttrykker bekymring for konsekvensen av anbudsutsetting av syketransporten. Særlig i distriktene, der markedsgrunnlaget for drosjedrift utover "kjernetiden" 8-16 er begrenset, vil en "skumming av markedet" innebære dårligere tilbud i perioder med lavt trafikkgrunnlag.

Dersom drosjene skal konkurrere med andre aktører som ikke har den samme beredskapsplikten så mener næringen at konkurransen blir skjev. Dagens situasjon er at lønnsom drift på dagtid finansierer ulønnsom drift på kvelds/nattestid. Drosjeeierne vil ikke kunne levere et konkurransedyktig tilbud og samtidig ta hensyn til den pålagte beredskapsplikten. Det må her legges til at prisene på drosjetjenester er regulert, slik at oppjustering av priser på kvelds/nattestid ikke er aktuelt. Dersom drosjeeiere med løyver taper anbudskonkurransen, vil videre drift være høyst usikker og dette vil igjen ramme distrikter med lite trafikkgrunnlag.

Svar:

Stortinget vedtok gjennom behandlingen av Ot.prp. nr. 66 (2002-2003) Om lov om endringer i spesialisthelsetjenesteloven m.m. (Finansieringsansvaret for syketransport og reiseutgifter for helsepersonell), jf. Innst. O. nr. 9 (2002-2003) å overføre ansvaret for pasienttransport (syketransport) fra trygdeetaten til de regionale helseforetakene fra 1. januar 2004. Ansvarsoverføringen ble initiert av Stortinget, som i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2003 vedtok følgende (votering etter forslag fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, støttet av Arbeiderpartiet og Senterpartiet): "Stortinget ber regjeringen i forbindelse med oppfølgingen av Hagen-utvalget (finansieringssystem for spesialisthelsetjenesten) forberede overføring av finansieringen av syketransport fra Rikstrygdeverket til de regionale helseforetakene."

Bakgrunnen var bl.a. en stor formidabel utgiftsvekst innenfor syketransport. Veksten i nominelle (løpende) kroner var på 13 pst. fra 2001 til 2002. Bruk av drosje utgjorde mer enn halvparten av de totale utbetalingene. Innenfor den tidligere ordningen, der trygdeetaten sto for tredjepartsfinansiering, hadde ikke helseforetakene eller kommunene som behandlingsansvarlige, insitament til å holde reiseutgiftene til medisinsk behandling nede.

Målsettingen med ansvarsoverføringen var å stimulere til behandling nær pasientens bosted når dette

er til fordel for pasienten og representerer sparte utgifter til transport. Å samle finansieringsansvaret på samme nivå som behandlingsansvaret (reiser til spesialisthelsetjenesten utløste anslagsvis 80 pst. av utgiftene til pasienttransport, ca. 20 pst. utløses av kommunesektoren), ble også vurdert til å bidra til mer rasjonelle behandlingsløsninger og et mer kostnadseffektivt transporttilbud som vil frigjøre midler til pasientbehandling.

Kravet om at anbudsreglene som gjelder for offentlige anskaffelser også skulle gjelde for pasienttransport, ble gitt som pålegg fra daværende sosialminister Ingjerd Schau til Rikstrygdeverket høsten 2003. Frist for utsendelse av anbudsinnbydelse ble satt til 1. oktober 2003. De regionale helseforetakene overtok ansvaret for å sluttføre anbudsprosesser med transportnæringen og andre aktører (flyselskaper, hoteller mm), som ikke var avsluttet innen ansvarsoverføringen 1. januar 2004. Ved utløp av inngåtte avtaler gjennomføres det nå løpende anbudsprosesser i regi av foretakene, og det er også etablert nye transportløsninger i form av busser bemannet med helsepersonell.

De totale utgiftene til pasienttransport økte med ca. 2 pst. i nominelle priser fra 2003 til 2004 (hensyntatt økning i egenandeler fra 1. januar 2004), og representerer en betydelig lavere utgiftsvekst sammenliknet med årene 1999-2002, da økningen hvert år var på over 10 pst. En prognose basert på regnskapstallene for de 6 første månedene i 2005 tilsier at utbetalingene til pasienttransport vil øke med om lag 4 pst. sammenliknet med 2004 (hensyntatt økning i egenandeler fra 1. januar 2005). Det antas at anbudsutlysning og reell konkurranse mellom transportører har bidratt til den betydelig lavere utgiftsveksten.

Med bakgrunn i at en nå ser ut til å ha fått kontroll over utgiftsveksten, ble det i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2005 (St.prp. nr. 65 (2004-2005)) foreslått at alle utgifter (100 pst.) skal dekkes av regionale helseforetak fra 2006. Bevilgningen til pasienttransport og reiseutgifter for helsepersonell er i forslaget til statsbudsjett for 2006 på til sammen 1 772,6 mill. kr.

Takstene for drosjekjøring ble fastsatt av Konkurransetilsynet over hele landet (Maksimalprisforskriften) inntil årsskiftet 1999/2000. Da ble maksimalprisforskriften opphevet i områder med mulighet for konkurranse mellom sentraler, dvs. i de største byer/byområder. Blant annet dette er grunnen til at lov om offentlige anskaffelser også ble gjort gjeldende for pasienttransport. Maksimaltaksten som fremdeles gjelder i distriktene, er differensiert slik at maksimaltaksten er høyere i netter/helger enn på dagtid.

Drosjenes kjøreplikt er knyttet til løyvene. I byer og tettsteder med drosjesentral er det i prinsippet sentralen som fastsetter omfanget av kjøreplikten ved oppsetting av vaktordninger. Løyver drevet fra bosted har i prinsippet kjøreplikt hele døgnet. Ordningen med kjøreplikt innebærer at fordelen ved etableringsmonopol balanseres opp mot kjøreplikt. Denne plikten kompenseres imidlertid gjennom den nevnte maksimalprisforskriften, som fastsetter høyere maksimalpriser på ukurante tider/helger.

Tildelt løyve gir drosjeutøvere både rettigheter og plikter i samsvar med de lover og regler som er satt for virksomheten. I tillegg til kjøreplikten, kan nevnes at en løyvehaver har særlige rettigheter innenfor eget løyvedistrikt, bl.a. er det forbud mot å drive intern transport i andres løyvedistrikt. Drosjeeiere er også gitt betydelig rett til fritak fra engangsavgiften som er lagt på personbiler, kjøretøy brukt som drosje i tre år gir fullt fritak. Drosjer er også fritatt for årsavgift. Dette er et konkurransefortrinn som turbilnæringen ikke har.

Den årlige bevilgning til pasienttransport utgjør i forslaget til statsbudsjett for 2006 nærmere 1,8 mrd. kroner, hvilket er et betydelig beløp. Det anses fra Helse- og omsorgsdepartementets side viktig lojalt å følge opp Stortingets intensjoner med å forvalte disse pengene på en slik måte at de kommer pasientene til gode, bl.a. gjennom mer rasjonelle behandlingsløsninger, nærmest mulig pasienten. Jeg ser det derfor ikke som aktuelt å innføre vilkår knyttet til anbudsutlysning av pasienttransporter som påvirker spørsmål om regulering vs. deregulering av transportnæringen.

SPØRSMÅL NR. 170

Innlevert 24. november 2005 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 2. desember 2005 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«SkatteFUNN ble fremstilt med villedende regler da ordningen ble lansert. Dette medførte at gründere som fikk beløp utbetalt senere ble krevd tilbakebetaling av beløpet.

Kan finansministeren påvise at de bevilgede 70 mill. kr under Revidert nasjonalbudsjett for 2005 er kommet skadelidende gründere til gode med den intensjonen Stortinget gav som føring, og hva vil finansministeren gjøre for å redde gründere med forretningsideer og tilhørende patenter som er forulempet av SkatteFUNN?»

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for problemstillingen er at SkatteFUNN-sekretariatet i 2002 og 2003 feilinformerte om hvorvidt ubetalt egeninnsats kunne inngå i beregningsgrunnlaget for SkatteFUNN. På konkret spørsmål fra søkere forklarte de at arbeidsinnsats også kunne være ulønnet egeninnsats, som da ble ført i et eget separat timeregnskap, altså utenfor det ordinære årsregnskapet.

Under behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett ble det avsatt et beløp på 70 mill. kr med det formål å rette opp feilinformeringen fra myndighetenes side. Feilinformeringen førte til at flere gründerbedrifter fikk økonomiske problemer og store tap, fordi SkatteFUNN-midler ble krevd tilbakebetalt, eller ikke kom til utbetaling som forutsatt. Det ønskes besvart hvorvidt disse midlene har kommet formålet de var avsatt til til gode, samt hvorvidt dem har medført oppretting av den forvoldte skade.

At slik feilinformering fant sted er grundig dokumentert i ettertid blant annet gjennom bekreftelser fra SkatteFUNN-sekretariatets leder.

Undertegnede regner med at den nye finansministeren vil rydde opp i de oppståtte problemer, særlig på bakgrunn av at betydningen av FoU sterkt fremheves i Soria Moria-erklæringen, der man blant annet kan lese følgende: "For å sikre fremtidig verdiskaping, må særlig næringslivet satse mer på forskning. Kontakten mellom næringsliv og forskningsinstitusjoner må styrkes. Regjeringen vil videreføre SkatteFUNN-ordningen og evaluere den."

Den nye regjeringen snakker til stadighet om betydningen av nyskaping for Norges fremtid. Da er det kanskje en god idé å begynne med å redde de utmerkede resultater av forsknings- og utviklingsarbeid og patenter som allerede foreligger, og som myndighetene på ulykkelig vis har skapt store problemer for.

Det ønskes derfor særlig besvart hvordan finansministeren vil sikre at gründere som har kommet i problemer etter myndighetenes feilinformasjon i forbindelse med SkatteFUNN får kompensert sine økonomiske ulemper.

Svar:

Under behandlingen av statsbudsjettet for 2005 vedtok Stortinget å be Regjeringen utrede og legge fram forslag om å utvide ordningen med skattefradrag for kostnader til FoU-prosjekter (SkatteFUNN) til også å skulle omfatte ulønnet arbeidsinnsats. Regjeringen Bondevik II fremmet i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2005 forslag om en særskilt kompensasjonsordning utenfor den opprinnelige SkatteFUNN-ordningen, jf. St.prp. nr. 65 (2004-2005). Forslaget ble begrunnet med at enkelte skattytere i oppstarten av ordningen feilaktig kan ha lagt til grunn at SkatteFUNN også omfattet ubetalt innsats, og at det offentlige skulle finansiere deler av dette.

Forslaget innebærer at det skal gis kompensasjon for manglende skattefradrag. Ordningen omfatter derfor ikke følgeskader som tapte inntekter og renter. På den annen side forutsettes det ikke dokumentert at det skal være gitt feil informasjon fra myndighetenes side om omfanget av ordningen. Kompensasjonsordningen ble foreslått lagt til Moderniseringsdepartementet. Det ble foreslått en bevilgning på 10 mill. kr til dekning av kostnadene ved ordningen.

Samtidig ble det foreslått en egen tilskuddsordning for ulønnet arbeidsinnsats i SkatteFUNN-prosjekter med virkning fremover i tid. Denne ordningen ble foreslått lagt til Nærings- og handelsdepartementet, med en overførbar bevilgning på 60 mill. kr. Også bevilgningen til Moderniseringsdepartementet ble foreslått gjort overførbar. Stortinget sluttet seg til begge forslagene, jf. Innst. S. nr. 240 (2004-2005).

Moderniseringsdepartementet har utarbeidet utkast til "Forskrift om kompensasjon for ulønnet arbeidsinnsats i SkatteFUNN-godkjente forsknings- og utviklingsprosjekter for inntektsårene 2002, 2003 og 2004. Utkastet har vært på høring med høringsfrist 14. november 2005. Moderniseringsdepartementet gjennomgår nå høringsuttalelsene og vil fastsette forskriften så snart som mulig. Etter at forskriften er fastsatt kan det søkes om kompensasjon for den ulønnede arbeidsinnsatsen som er utført på prosjekter i de nevnte inntektsårene.

SPØRSMÅL NR. 171

Innlevert 24. november 2005 av stortingsrepresentant Finn Martin Vallersnes

Besvart 2. desember 2005 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Regjeringen har offentlig sagt at den ønsker å styrke Utenriksdepartementet faglig og administrativt. Regjeringspartiene kunngjorde denne ambisjonen i media også før regjeringsskiftet. Høyre ønsker denne målsettingen velkommen.

Hvordan forklarer da utenriksministeren at Regjeringen kutter i Utenriksdepartementets driftsbudsjett for 2006 i forhold til den foregående regjeringens forslag, og er utenriksministeren villig til å orientere Stortinget om resultatene av de bebudede reformene i Utenriksdepartementet?»

Svar:

Regjeringen ønsker å styrke Utenriksdepartementet faglig og administrativt. Målet er å modernisere utenrikstjenesten som en åpen, dynamisk og framtidsrettet kunnskapsorganisasjon.

Jeg ser ingen motsetning mellom å arbeide for disse målene for reform av utenrikstjenesten og den marginale reduksjonen i driftsbudsjettet for 2006.

Regjeringen har foreslått at bevilgningen under kap. 100 Utenriksdepartementet post 01 reduseres med 4,45 mill. kr i forhold til St.prp. nr. 1 (2005-2006). Reduksjonen tilsvarer om lag 0,3 pst. i forhold til forslaget fra Bondevik II-regjeringen på posten, eller om lag 0,2 pst. av Utenriksdepartementets totale driftsbudsjett. Reduksjonen vil ikke berøre kjerneområdene i vår virksomhet, og dette er den eneste foreslåtte endring i driftsbudsjettet, med unntak av de endringer som følge av reverseringen av nettoordningen for merverdiavgift.

Den marginale reduksjonen i forhold til den forrige regjeringen vedrørende programområde 02 Utenriksforvaltning var nødvendig for å finansiere andre prioriterte tiltak. Dette gjelder tilskudd til opplysningsarbeid for fred, informasjon om europeisk samarbeid og europapolitisk dialog.

Det har i flere år vært satset på en målrettet kompetanseoppbygging i utenrikstjenesten gjennom varierte opplæringsprogrammer administrert av Utenrikstjenestens kompetansesenter. Dette arbeidet vil videreføres.

Det vil dessuten bli rekruttert økt spesialfaglig kompetanse inn i tjenesten, uten at dette nødvendigvis krever større ressurser.

Mye av arbeidet som allerede er lagt ned i å sette i gang moderniseringen av utenrikstjenesten har vært knyttet til ulike former for undersøkelser. Disse vil gi grunnlag for en mer omfattende evaluering av hele tjenesten. Det er først når vi har foretatt denne evalueringen at vi kan ta stilling til (de eventuelle) kostnadene forbundet med de neste steg med å reformere tjenesten. Dessuten pågår det en dialog med representanter for tjenestemannsorganisasjonene i departementet og det er nedsatt arbeidsgrupper for å drøfte visse konkrete spørsmålsstillinger. Vi er med andre ord fortsatt på et tidlig stadium i dette reformarbeidet.

Jeg legger til grunn at det er Regjeringens ansvar å organisere sitt eget arbeid. Gitt den interesse som knytter seg til Utenriksdepartementets rolle i samfunnet, anser jeg det som naturlig å orientere Stortinget om de resultater vi kommer fram til. Jeg må likevel be om forståelse for at tiden ikke er kommet for å trekke alle konklusjoner nå. Men jeg planlegger å orientere Stortinget når jeg har det tilstrekkelige erfaringsgrunnlag for å vurdere resultatene og forslagene til reformer.

SPØRSMÅL NR. 172

Innlevert 24. november 2005 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 6. desember 2005 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Forventningsindikatoren for norsk økonomi, presentert av Økonomisk Rapport i samarbeid med Sparebankforeningen og TNS Gallup, viser at optimismen i norsk økonomi er vekk, sammenlignet med forrige måling.

Hva er finansministerens vurdering av den fallende optimismen i norsk økonomi?»

Svar:

TNS Gallups samleindikator tyder på at husholdningene har et positivt, ikke et negativt, syn på den økonomiske utviklingen. Selv om indikatoren ligger litt lavere enn toppnoteringen i 1. kvartal i år, er nivået fortsatt meget høyt.

Samleindikatoren består av fem delindikatorer. To av delindikatorene i undersøkelsen økte fra 3. til 4. kvartal i år, mens de tre andre avtok. Nedgangen var mest markert for delindikatoren for vurderingen av landets økonomi det neste året. Indikatoren for landets økonomi har flere ganger tidligere avtatt betydelig fra én måling til den neste uten at det er varslet en svakere økonomisk utvikling. Utviklingen i denne delindikatoren i 4. kvartal i år gir derfor ikke grunnlag for å konkludere med at optimismen i norsk økonomi er forsvunnet. Etter min oppfatning støtter indikatoren opp under Regjeringens anslag i tillegget til statsbudsjettet for 2006, der vi ser for oss en vekst i aktiviteten i fastlandsøkonomien i overkant av gjennomsnittet for de siste 25 årene.

SPØRSMÅL NR. 173

Innlevert 25. november 2005 av stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo
Besvart 1. desember 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«I flere artikler i Finnmark Dagblad (jf. 16.-23. november 2005) beskrives en svært vanskelig situasjon ved flere lensmannskontorer i Vestfinnmark. I Porsanger har eksempelvis en 24-årig politibetjent vært alene på arbeid i flere uker uten noen veiledning fra mer erfarne kolleger.

Hvordan vurderer statsråden denne situasjonen, og hvilke tiltak ser statsråden for seg som ledd i å oppnå en snarlig bedring av situasjonen?»

Svar:

Det er politimesteren i Vestfinnmark politidistrikt som er ansvarlig for en hensiktsmessig organisering og bemanning av lensmannskontorene i distriktet.

Politimesteren opplyser at en tjenestemann ved Porsanger lensmannskontor i periode på 14 dager har gjennomført alenevakter i en ekstraordinær situasjon med ferieavvikling og sykefravær. Forutsetning for alenevakt var at tjenestemannen ved behov kunne henvende seg til politidistriktets operasjonssentral for støtte, veiledning og eventuell bistand. Politimesteren vurderer at bemanningen var beredskapsmessig forsvarlig i denne perioden.

Fordeling av drifts- og investeringsmidler til politidistriktene foretas av Politidirektoratet på grunnlag av objektive kriterier. Budsjettet til Vestfinnmark politidistrikt blir således fordelt på lik linje med de andre politidistriktene. Politidirektoratet vurderer at Vestfinnmark politidistrikt kommer tilfredsstillende ut i fordelingen.

SPØRSMÅL NR. 174

Innlevert 25. november 2005 av stortingsrepresentant Ib Thomsen

Besvart 5. desember 2005 av likestillings- og forbrukerminister Karita Bekkemellem

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre med det store antall barn og ungdom som har rømt fra hjem og institusjoner, for eksempel ved å styrke foreldres muligheter til å gjennomføre tiltak?»

BEGRUNNELSE:

Det er mange barn under 18 år som er på rømmen, fra hjem eller barnevernsinstitusjoner i Norge. Medbestemmelsesretten i barnevernloven benyttes av mange unge mellom 15 og 18 år til å unndra seg omsorg fra foreldre eller barnevern. Det kan virke som at ingen tar eller har ansvaret når barn og ungdom er meldt rømt fra hjem og institusjoner eller for å evaluere strakstiltak.

Det er viktig å belyse omfanget av hvor mange barn under 18 år som er på rømmen i Norge. Mange foreldre er i en fortvilet situasjon med barn og ungdom, som har vært på rømmen i månedsvis. Rømningsproblematikken synes å ha et omfang som ingen ennå på landsbasis har helt oversikt over. Og som også oppleves vanskelig å sette tall på, blant annet fordi det er forskjellig praksis på å føre rømningsstatistikker hos de forskjellige barnevernsvaktene. Medbestemmelsesretten kan være et hinder som gjør at barn og unge kan være med på å bestemme tiltak som er til skade for seg selv, og at andre kan være til skade for dem. Utfordringen er når barn og ungdommen velger å ikke delta i behandlingstiltak som er foreslått av foresatte i samarbeid med barnevernet, og rømmer fra hjemmet eller behandlingstiltak uten å ha kommet frem til andre bo- og omsorgsalternativer. Det kan være behov å endre barnevernloven på dette punktet, så foreldre og barn ikke kommer i en slik fortvilet situasjon i fremtiden.

Svar:

Barne- og familiedepartementet har ikke oversikt over antallet barn og unge som har rømt fra hjem og barneverninstitusjoner, men jeg er enig med representanten Ib Thomsen i at det er viktig å forebygge at dette skjer. Barn som rømmer fra barneverninstitusjoner vil alltid bli ettersøkt enten av politiet eller barneverntjenesten. Om de vil bli tilbakeført til den samme institusjonen vil nok variere. Barnets beste må i slike situasjoner være utslagsgivende. Fordi barna er så forskjellige og årsaken til institusjonsplasseringen varierer, er det vanskelig å lage et felles regelverk for å forhindre rømning.

Jeg ønsker likevel å presisere at selv om jeg er enig med representanten Thomsen i at det er svært uheldig for barnet/ungdommen å unndra seg behandlingstiltak gjennom rømning, så anser jeg det ikke som noen løsning å frata barn og unge deres medbestemmelsesrett, eller at tvang skal være den primære tilnærmingsmåten overfor denne gruppen. Det beste utgangspunktet skapes gjennom tiltak som barn og unge frivillig deltar i. Det gir som oftest best grunnlag for atferdsendring. Men av og til er ikke dette tilstrekkelig, og da har samfunnet både en rett og en plikt til å vurdere tvangstiltak.

Tvangstiltak kan imidlertid bare benyttes når barnets situasjon er alvorlig. Etter barnevernloven § 4-24 kan det treffes vedtak om tvangstiltak overfor barn som har alvorlige atferdsvansker. Er vilkårene i loven oppfylt, kan barnet plasseres og tilbakeholdes i institusjon mot barnets og eventuelt også foreldrenes vilje. Barnet kan plasseres for undersøkelse, observasjon og korttidsbehandling i inntil fire uker med mulighet til forlengelse i ytterligere fire uker. Har barnet behov for mer langvarig behandling kan det treffes vedtak om plassering for inntil tolv måneder, med mulighet til forlengelse i inntil ytterligere tolv måneder. Et tilleggsvilkår for å treffe vedtak om tvangsplassering er at den aktuelle institusjonen faglig og materielt er i stand til å tilby tilfredsstillende hjelp sett i forhold til formålet med plasseringen. Etter barnevernloven § 4-1 er det hensynet til barnets beste som skal være avgjørende for valg av tiltak. Det kan derfor ikke iverksettes tvangstiltak dersom andre tiltak vurderes å være bedre for barnet. Det kan heller ikke treffes vedtak om tvangstiltak dersom barnets situasjon kan avhjelpes ved frivillige tiltak.

Tvangstiltak etter barnevernloven § 4-24 er svært inngripende, og vilkårene for slike tiltak er derfor av rettssikkerhetshensyn strenge.

Det er fylkesnemnda som har myndighet til å treffe vedtak om tvangsplassering etter § 4-24, men fordi et barn eller en ungdom kan være i en så kritisk situasjon at vedkommende kan bli skadelidende om ikke noe gjøres umiddelbart, gir barnevernloven hjemmel til å treffe midlertidige vedtak i akuttsituasjoner. I disse tilfellene gir loven anvisning på en enklere saksbehandling ved at vedtaket kan treffes av barneverntjenestens leder eller av påtalemyndigheten og iverksettes umiddelbart.

Dersom et barn rømmer etter å ha blitt plassert i fosterhjem eller på institusjon etter et tvangsvedtak etter barnevernloven, kan leder av barnevernadmi-

nistrasjonen, dersom det finnes påkrevd, kreve bistand av politiet etter barnevernloven § 6-8 til å hente inn barnet.

Andre enn barnevernadministrasjonens leder, herunder barnevernvakten, institusjoner eller fosterhjem, kan henvende seg til politiet og melde fra om at et barn er forsvunnet/rømt. Det vil da være opp til politiet å avgjøre om og på hvilken måte bistand skal gis etter en konkret vurdering av den enkelte sak.

Departementet har i forskrift om rettigheter og bruk av tvang under opphold i barneverninstitusjon gitt detaljerte regler om tilbakeføring ved rømming, herunder hvilke varslingsrutiner som skal følges og om politibistand.

Det er heller ikke vanskelig å forstå foreldrenes fortvilelse når et barn rømmer hjemmefra og derved unndrar seg et eventuelt påbegynt og høyst nødvendig behandlingsopplegg. Jeg vil anta at foreldrene i slike tilfeller melder rømningen til politiet. Jeg kan imidlertid ikke se hvordan man gjennom endringer i barnevernloven skulle kunne forhindre slik rømning. Jeg viser likevel til at departementet har på høring et forslag om å endre barnevernloven § 4-4 fjerde ledd dit hen at foreldrestøttende tiltak som har som formål å redusere alvorlige atferdsvansker hos ungdom skal kunne gjennomføres uten samtykke fra barnet selv. Et særlig aktuelt eksempel på et slikt tiltak er behandlingsmetoden MST, som er et hjemme- og familiebasert behandlingstilbud til ungdom med ulike typer atferdsvansker.

Etter gjeldende rett kan dette behandlingstilbudet bare iverksettes dersom ungdommen selv samtykker. Barne- og familiedepartementet mener imidlertid at det i noen tilfeller kan være både riktig og nødvendig å gjennomføre denne type tiltak selv om barnet motsetter seg det. Derved vil man også styrke foreldrenes muligheter til å gjennomføre tiltaket.

SPØRSMÅL NR. 175

Innlevert 25. november 2005 av stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo

Besvart 2. desember 2005 av arbeids- og sosialminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«I Soria Moria-erklæringen står det at Regjeringen vil "gjeninnføre norskundervisning for asylsøkere som venter på å få behandlet sine søknader".

Hvordan vil statsråden sikre at dette skjer?»

Svar:

Spørsmålet ble overført fra kunnskapsministeren.

Gjeninnføring av norskopplæring for asylsøkere krever at en del spørsmål avklares, og departementet har begynt dette arbeidet. Det gjelder bl.a. spørsmål om avgrensning av målgruppen, forholdet til rett og plikt til deltakelse i opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter introduksjonsloven, ansvar for gjennomføring av norskopplæring til asylsøkere, opplæringens omfang, intensitet og innhold og spørsmålet om finansiering av ordningen. Det er derfor nå for tidlig å konkludere med hvordan og når en gjennomføring vil skje.

SPØRSMÅL NR. 176

Innlevert 25. november 2005 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 8. desember 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«EU behandler nå et omfattende direktivforslag om tvungen lagring av elektroniske spor fra telefon og Internett.

Hva vil Regjeringen gjøre for å unngå at direktivet får store negative konsekvenser for brukere og tilbydere av telekomtjenester i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Europaparlamentet og EUs råd behandler nå et forslag til direktiv om tvungen lagring av elektroniske trafikkdata (COM(2005)438 final - Directive of the European Parliament and of the Council on the retention of data processed in connection with the provision of public electronic communication services and amending Directive 2002/58/EC).

Om forslaget blir vedtatt, skal en omfattende mengde data vi legger igjen når vi bruker telefon og Internett, lagres i, fra et halvt til ett år. Dette betyr en speilvending av dagens prinsipp om at teleoperatørene må slette kundenes trafikkdata så snart som mulig ut fra personvernhensyn. Listen over hvilke data som skal lagres er svært omfattende.

Et EU-vedtak på dette området kan få negative konsekvenser for teleoperatører, ikke minst de mindre mobilselskapene og internettjenestetilbyderne. Kravene i direktivet er omfattende og betyr nye investeringer og drift av systemer som bedriftene ellers ikke har nytte av. Foruten høyere priser, kan dette føre til svekket konkurranse, til fordel for store og dominerende aktører.

Forslaget kan bli vedtatt allerede før jul. Direktivet er foreslått implementert i løpet av 15 måneder.

Svar:

Jeg deler representanten Borghild Tendens bekymring for at EU-regelverk gjennom EØS-avtalen medfører store negative konsekvenser for Norge og aktører i Norge. For det allmenne viser jeg til den nye strategien for en aktiv europapolitikk som Regjeringen har varslet. EU-kommisjonen fremmet den 21. september 2005 et forslag til direktiv om lagring av data fremkommet ved bruk av elektronisk kommunikasjon. Direktivforslaget er Kommisjonens alternativ til et forslag til rammebeslutning om samme tema som ble fremmet av Storbritannia, Sverige, Irland og Frankrike 28. april 2004. Formålet med begge forslagene til EU-rettsakter er å forenkle det juridiske samarbeidet for å forebygge og etterforske kriminelle handlinger. De innholdsmessige hovedforskjellene gjelder lagringstid, kostnadsdekning, endringsmuligheter og tilsyn med ordningen.

Rådet kom den 2. desember 2005 frem til politisk enighet om et direktiv. Enigheten forutsatte endringer i forhold til det forslaget som Kommisjonen har fremmet. Det er blant annet foreslått endringer vedrørende lagringstid og kostnadsdekning. For at direktivet skal kunne vedtas må Parlamentet og Rådet bli enige. Det er forventet at saken blir behandlet i Parlamentet 13. desember 2005.

Datalagring er et komplisert spørsmål som må vurderes nøye. Regjeringen oppnevnte ved kongelig resolusjon 11. januar 2002 et utvalg for å utrede lovtiltak mot datakriminalitet (Datakrimutvalget). Den første delutredningen, NOU 2003:27 Lovtiltak mot datakriminalitet, ble avgitt til Justisdepartementet 2. november 2003. Datakrimutvalget er nå i gang med utredning nummer to - om endringer som bør gjøres i straffelovgivningen. I Ot.prp. nr. 40 (2004-2005)[1], ble det uttalt at om det skulle være behov for å innføre en generell lagringsplikt av trafikkdata, vil det bli vurdert som et ledd i Datakrimutvalgets arbeid med ny delutredning. Tidsaspektet er viktig i vurderingen av om det er aktuelt å innlemme spørsmålet om lagringsplikt i Datakrimutvalgets arbeid.

I Regjeringens tilnærming til datalagring og følgelig tilnærmingen til Kommisjonens direktivforslag, vil flere hensyn måtte avveies. Det første hensynet er justissektorens behov for bedre verktøy til kriminalitetsbekjempelse, det andre hensynet er til brukere og tilbydere av elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester og det tredje hensynet er personvern.

Jeg er særlig opptatt av at de administrative og økonomiske byrdene på tilbydere av elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester ikke skal bli for store, og at tiltakene som innføres ikke skal svekke konkurransen i markedet i urimelig grad. Økt økonomisk belastning på tilbyderne vil kunne føre til økte priser på teletjenester, noe som rammer brukerne av elektronisk kommunikasjon. Formålet med lovverket innenfor elektronisk kommunikasjon er å sikre brukerne i hele landet gode, rimelige og fremtidsrettede

1. Om lov om endringer i straffeloven og straffeprosessloven og om samtykke til ratifikasjon av Europarådets konvensjon 8. november 2001 om bekjempelse av kriminalitet som knytter seg til informasjons- og kommunikasjonsteknologi (lovtiltak mot datakriminalitet).

elektroniske kommunikasjonstjenester bl.a. gjennom å legge til rette for bærekraftig konkurranse. Jeg er derfor opptatt av at sektorens interesser skal bli ivaretatt ved eventuelle pålegg om datalagring.

SPØRSMÅL NR. 177

Innlevert 25. november 2005 av stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen

Besvart 6. desember 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hva er justisministerens holdning til forslaget fra EU om omfattende lagring av elektroniske spor fra telekunder?»

BEGRUNNELSE:

EU behandler nå et omfattende direktivforslag om å lagre de elektroniske spor som vanlige telekunder legger igjen når de kommuniserer via telefon og Internett, i et halvt til ett år. Forslaget er et ledd i kampen mot terror. Det behandles i rekordtempo og mange i EU (både blant medlemsland og i det sivile samfunn) er kritiske til forslaget. Kritikken handler blant annet om avveningen mot personvernet, og de omfattende inngrep direktivet kan medføre i den enkelte borgers vern om privatliv og integritet. EU-direktivet er sannsynligvis EØS-relevant.

Svar:

EU-kommisjonen fremmet 21. september 2005 et forslag til direktiv om lagring av data fremkommet ved bruk av elektronisk kommunikasjon.

Rådet kom den 2. desember 2005 frem til politisk enighet om direktivet. Enigheten forutsatte endringer i forhold til det forslaget som Kommisjonen har fremmet. Det er blant annet foreslått endringer vedrørende lagringstid og kostnadsdekning. For at direktivet skal kunne vedtas må Parlamentet og Rådet bli enige. Det er forventet at saken blir behandlet i Parlamentet 13. desember 2005.

Direktivet vil, dersom det blir vedtatt, pålegge medlemsstatene å innføre en lagringsplikt for kommunikasjonsdata for å sikre at slike data er tilgjengelig for etterforskning og påtale av alvorlig kriminalitet. Etter Rådets tekst vil medlemsstatene kunne fastsette en lagringsplikt mellom 6 og 24 måneder. Etter dette skal opplysningene som hovedregel slettes, med mindre de skal brukes til andre legitime formål som er tillatt etter direktiv 2002/58/EF om personvern i telekommunikasjonssektoren. Etter Rådets tekst vil det være opp til medlemsstatene å avgjøre hvordan kostnadene ved lagring og tilgang til kommunikasjonsopplysningene skal dekkes. Det vil også være opp til medlemsstatene å fastsette nasjonale regler for de rettshåndhevende myndigheters tilgang til opplysningene. Slike bestemmelser skal imidlertid fastsettes under hensynstagen til nødvendighets- og proporsjonalitetsprinsippet.

Som justisminister er jeg opptatt av at politi og påtalemyndighet skal ha moderne og effektive virkemidler i kampen mot kriminalitet. Det er ingen tvil om at muligheten for å følge elektroniske spor som kriminelle etterlater seg i dag er et viktig verktøy for politi og påtalemyndighet. Spørsmålet om lagring av data er imidlertid sammensatt og kan ikke ses isolert i forhold til kriminalitetsbekjempelse. Datalagring reiser personvernmessige problemstillinger som må avveies mot behovet for effektive etterforskningsmetoder. Videre vil en plikt til å lagre data ha en kostnadsside, og hensynet til brukere og tilbydere av elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester vil også måtte tas med i vurderingen. Jeg vil derfor nøye følge EUs videre behandling av direktivforslaget.

Regjeringen oppnevnte ved kongelig resolusjon 11. januar 2002 et utvalg for å utrede lovtiltak mot datakriminalitet (Datakrimutvalget). Den første delutredningen, NOU 2003:27 Lovtiltak mot datakriminalitet, ble avgitt til departementet 2. november 2003. I Ot.prp. nr. 40 (2004-2005) Om lov om endringer i straffeloven og straffeprosessloven og om samtykke til ratifikasjon av Europarådets konvensjon 8. november 2001 om bekjempelse av kriminalitet som knytter seg til informasjons- og kommunikasjonsteknologi (lovtiltak mot datakriminalitet), ble det uttalt at om det skulle være behov for å innføre en generell lagringsplikt av trafikkdata, vil det bli vurdert som et ledd i Datakrimutvalgets arbeid med ny delutredning. Datakrimutvalget er nå i gang med utredning nummer to, om endringer som bør gjøres i straffelovgivningen. Etter at denne delutredningen er avgitt, vil departementet utforme et mandat for utvalgets arbeid med straffeprosessuelle problemstillinger som berører datakriminalitet. Det kan fortsatt være aktuelt å innlemme spørsmålet om lagringsplikt i Datakrimutvalgets arbeid.

SPØRSMÅL NR. 178

Innlevert 25. november 2005 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 6. desember 2005 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Er statsråden sikker på at Utdanningsdirektoratet har tilstrekkelig kapasitet til å behandle innkomne søknader om godkjenning av friskoler innenfor forsvarlig saksbehandlingstid, og hvor lang behandlingstid mener statsråden er forsvarlig for behandling av slike søknader?»

BEGRUNNELSE:

Fra ulike hold er jeg gjort oppmerksom på at behandlingskapasiteten ved Utdanningsdirektoratet er presset på grunn av stor saksmengde. Det er viktig at direktoratet har tilstrekkelig kapasitet til å behandle saker innen rimelig korte frister siden godkjenning er en forutsetning for etablering av friskoler. Av hensyn til elevene er det viktig at godkjenning foreligger slik at elevene kan tas opp innenfor vanlige frister for studier med planlagt oppstart høsten 2006.

Svar:

Når det gjelder krav til forsvarlig saksbehandlingstid for friskolesøknader, vises til Innst. O. nr. 1 (2004-2005) til behandling av Ot.prp. nr. 64 (2003-2004) om endringer i friskoleloven, hvor det heter følgende:

"Flertallet er opptatt av behandlingstiden for søknader ikke blir for lang. Flertallet slutter seg likevel til forslaget under den forutsetning at samlet behandlingstid for søknader i første omgang ikke overstiger 12 måneder, og slik at søkere som får godkjent sin søknad, også får rimelig tid til å gjøre dette kjent for foreldre og elever før oppstart av nytt skoleår. Flertallet forutsetter at departementet arbeider for å sikre en målsetting om at behandlingstiden på nye søknader skal være kortere enn 12 måneder."

I tillegg til disse føringene fra Stortinget vises til forvaltningslovens krav til forsvarlig saksbehandlingstid. I lovens § 11 litra a heter det at saker skal forberedes og avgjøres uten ugrunnet opphold. Utdannings- og forskningsdepartementet og Utdanningsdirektoratet er opptatt av at generelle krav til forsvarlighet i forvaltningen blir oppfylt også når det gjelder søknader om etablering av friskoler.

Jeg viser ellers til St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) hvor det heter følgende:

"Regjeringen ønsker en sterk og mangfoldig offentlig fellesskole med plass til alle. Departementet vil derfor foreta en gjennomgang av friskoleloven, herunder tilskuddsordningen, for å stramme inn utbredelsen av frittstående skoler som ikke utgjør et religiøst eller pedagogisk alternativ til den offentlige skolen. Kunnskapsdepartementet vil i løpet av første halvår 2006 legge frem en odelstingsproposisjon for Stortinget hvor det vil bli foreslått endringer i friskoleloven med sikte på ikrafttredelse innen sommeren 2006."

På denne bakgrunn legger jeg til grunn at saksbehandlingskapasiteten for friskolesaker i Utdanningsdirektoratet i tiden fremover vil være tilstrekkelig.

SPØRSMÅL NR. 179

Innlevert 25. november 2005 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 2. desember 2005 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Deltakermodellen og foretaksmodellen i skattereformen gjør grensedragningen mellom virksomhetsinntekt og passiv kapitalavkastning langt viktigere enn før.

Er det noen endringer som gjør at eiere av eiendom (f.eks. leiegård) eller eiere av skog, som tidligere har fått avkastning på eiendom klassifisert som passiv kapitalavkastning, nå kan risikere å få inntekten klassifisert som virksomhetsinntekt og ikke passiv kapitalavkastning, og hva bør man eventuelt være oppmerksom på i forhold til myndighetenes praksis fremover?»

Svar:

Deltakermodellen og foretaksmodellen erstatter delingsmodellen for henholdsvis deltakerlignede selskaper (for eksempel ANS, KS og DA) og enkeltpersonforetak. Et av formålene med de nye reglene er å oppheve skillet mellom den del av virksomhetsinntekten som skriver seg fra arbeidsinnsats og den del av inntekten som skriver seg fra avkastning av kapital. Det er særlig dette som har gjort at delingsmodellen har virket urettferdig. For en skogbruker vil det for eksempel ikke lenger gjelde forskjellige skattesatser enten han selv står for avvirkningen av skogen eller han leier inn andre til å gjøre det.

Etter deltakermodellen skal virksomhetsinntekten beskattes etter en skattesats på 28 pst. Beskatning ut over dette vil bare være aktuelt hvis overskuddet overstiger en beregnet normalavkastning og denne delen av overskuddet tas ut fra selskapet. Det vil i denne sammenheng ikke ha noen betydning om det overskuddet som tas ut kan føres tilbake til avkastning av en kapitalinnsats eller en arbeidsinnsats. Når det gjelder foretaksmodellen, så skal det beregnes en personinntekt fra virksomheten som skal beskattes med trygdeavgift og toppskatt. Ved beregningen skal visse kapitalinntekter, kapitalkostnader og -tap holdes utenfor. Derimot vil inntekt fra realobjekter som inngår i virksomheten inngå i personinntekten, uavhengig av om eieren er aktiv eller passiv. Siden personinntekt for eiere av enkeltpersonforetak blir beregnet uavhengig av om overskuddet tas ut av virksomheten, er det elementer ved beregningen som gjør at denne ekstrabeskatningen oftest blir lavere enn for selskapsdeltakere. Blant annet vil en ved beregningen, innenfor visse rammer, kunne få fradrag for private gjeldsrenter. I tillegg vil personinntekten kunne reduseres med et særskilt lønnsfradrag. Videre vil innslagspunktet for toppskatten kunne virke dempende. Av disse grunner vil den effektive skattesatsen som vil gjelde for overskudd ut over skjermingsgrunnlaget, i mange tilfeller bli langt lavere enn summen av skattesatsene for trygdeavgift og toppskatt.

Hvis kapitalobjektet ikke inngår i en næringsvirksomhet, vil skattesatsen på avkastning og gevinst fremdeles utgjøre 28 pst. Dette vil bare gjelde ved utleie av fast eiendom i mindre omfang. Hvor utleien får et visst omfang, skal det beregnes personinntekt på grunn av klassifiseringen som næring. I ligningspraksis har en lagt til grunn at det normalt vil foreligge en næringsvirksomhet hvis det leies ut mer enn 500 kvm. til forretningsformål eller 5 leiligheter eller mer til boligformål. Hvert tilfelle må imidlertid vurderes konkret, for eksempel mht. hvor stor arbeidsinnsats som kreves fra utleiers side. Det er ikke lagt opp til at det skal skje noen endringer av denne praksis som følge av overgangen til deltakermodellen og foretaksmodellen. Som det påpekes i spørsmålet, vil grensedragningen imidlertid få større betydning enn tidligere. Det er derfor viktig at like tilfeller behandles likt og at skattemyndighetene følger en ensartet praksis.

Forvaltning av egen skogeiendom klassifiseres gjerne som næringsvirksomhet, selv om aktiviteten er lav. Grunnen til at eierne av mange mindre skogeiendommer slapp å få sin skogsinntekt klassifisert som personinntekt (bruttoskattegrunnlag), var at deres arbeidsinnsats lå på under 300 timer i året. De ble da unntatt fra delingsmodellen. Dette unntaket gjelder ikke i foretaksmodellen fra 2006. Flere skogeiere enn før vil derfor få en progressiv skattesatsstruktur fra 2006 på grunn av foretaksmodellen mv. Dette er en tilsiktet løsning.

SPØRSMÅL NR. 180

Innlevert 25. november 2005 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 1. desember 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Selskapsformen BA (selskap med begrenset ansvar) er i liten grad lovregulert. Denne selskapsformen er dermed et ypperlig redskap for å drive med uredelig virksomhet, svindel og økonomisk kriminalitet. Dette er med på å undergrave den tilliten velfungerende markeder nødvendigvis må bygge på.

Har finansministeren planer om å foreta seg noe for å forhindre at denne selskapsformen skal fortsette å være et egnet redskap for uredelig virksomhet?»

BEGRUNNELSE:

Selskapsformen BA er egnet til å slippe unna reglene i aksjeloven og regnskapsloven. Den er også

godt egnet til å slippe unna kreditoransvar, samt et egnet instrument for å unngå skatt. Opprettelsen av BA-selskap er ikke lovregulert i Norge.

Jeg kunne også tenke meg at finansministeren i svaret anga omfanget av BA-selskap, både i privat og offentlig sektor, samt hvor mye penger som strømmet gjennom slike selskap.

Svar:

Spørsmålet er overført til justisministeren, da sammenslutningsretten ligger under justisministerens ansvarsområde.

BA er registerbetegnelsen for samvirkeforetak og er en forkortelse for ordene "begrenset ansvar", jf. foretaksnavneloven § 2-2 sjuende ledd. Betegnelsen har tidligere blitt brukt også om enkelte offentlige særlovsselskaper (for eksempel NSB og Posten Norge), men betegnelsen blir i dag bare brukt om samvirkeforetak.

Samvirkelovutvalget la i 2002 frem utredningen NOU 2002:6 Lov om samvirkeforetak. Utvalget gikk enstemmig inn for at det bør vedtas en lov om samvirkeforetak. Utredningen har vært på høring, og

høringsinstansene er i hovedsak positive til lovforslaget. Justisdepartementet arbeider for tiden med oppfølgningen av utredningen. Jeg tar sikte på å legge frem en proposisjon i 2006.

Spørsmålet er formulert på en måte som kan skape inntrykk av at samvirkeforetakene opererer i et nærmest rettstomt rom. Det er ikke tilfellet. Jeg viser her til Samvirkelovutvalgets utredning, som inneholder en utførlig fremstilling av hvilke regler som gjelder for samvirkeforetak, jf. NOU 2002:6 Lov om samvirkeforetak, side 149-234. Fremstillingen omfatter ikke bare gjeldende, ulovfestet samvirkerett, men også reguleringen av samvirkeforetak i regnskapsloven, revisorloven, skatteloven og flere andre lover. Som utredningen viser, må samvirkeforetakene forholde seg til et betydelig antall regler, både ulovfestede og lovfestede.

Spørsmålet som er stilt, bygger på en forutsetning om at samvirkeformen er et egnet redskap for uredelig virksomhet. Til det er å si at alle selskapsformer kan misbrukes. Slikt misbruk kan medføre både privatrettslige og strafferettslige reaksjoner. Det sanksjonssystemet man har ved misbruk av andre selskapsformer, vil som utgangspunkt gjelde også ved misbruk av samvirkeformen. Det er imidlertid ingen holdepunkter for at samvirkeformen blir misbrukt i større grad enn andre selskapsformer, snarere tvert imot. Dette kan ha sammenheng med at det stilles en rekke vilkår for at det skal foreligge et samvirkeforetak, bl.a. at det skal være åpent medlemskap, noe som innebærer at foretaket ikke kan "lukkes".

Statistikk fra Brønnøysundregistrene viser at det pr. 31. desember 2004 var 2 167 registrerte samvirkeforetak i Norge (det sees da bort fra borettslagene og boligbyggelagene). Samvirkeformen er i liten grad brukt i offentlig sektor. Det foreligger imidlertid noen interkommunale renovasjonsforetak som er organisert som samvirkeforetak. Dessuten er en del kommuner medeiere i kraftlag, vannverk og samvirkeforetak som tilbyr HMS-tjenester.

Det foreligger ingen samlet oversikt over omsetningen til norske samvirkeforetak. Det kan imidlertid nevnes at de 14 foretakene innen Norsk Landbruks-samvirke i 2004 hadde en samlet omsetning på 54 375 000 000 kr. Omsetningstall for samvirkeforetak på andre sektorer kan fås ved henvendelse til regnskapsregisteret.

SPØRSMÅL NR. 181

Innlevert 25. november 2005 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 5. desember 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«I Soria Moria-erklæringen står det at Regjeringen ønsker å føre en restriktiv politikk i forhold til motorisert ferdsel i utmark, og at prøveordningen med lokal forvaltning av motorferdsel i utmark skal evalueres før en gjør endringer i lovverket.

Hvordan vil Regjeringen følge opp dette, og hvilken fremdrift ser Regjeringen for seg i lovarbeidet?»

Svar:

Som kjent har det vært gjennomført et forsøk med planstyrt motorferdselforvaltning i åtte kommuner for å klarlegge hvorvidt formålet med motorferdselloven kan oppfylles bedre ved å kople praktiseringen nærmere opp til lokale planvedtak og planprosesser etter plan- og bygningsloven. Forsøket er nå avsluttet og Norsk institutt for naturforskning har framlagt sin evalueringsrapport.

Materialet fra evalueringen går inn som grunnlag for Motorferdsel og samfunn (MoSa) som startet opp ettersommeren 2005. Dette prosjektet skal gjennomgå det som finnes av kunnskap og erfaringsmateriale om motorferdsel i vid forstand og ved hjelp av en rådgivende gruppe forsøke å drøfte seg fram til et mest mulig felles ståsted for framtidig motorferdselpolitikk. Prosjektet drives av Norsk institutt for by- og regionforskning etter oppdrag fra Direktoratet for naturforvaltning. Prosjektet skal avsluttes og en rapport skal framlegges sommeren 2006. Når denne rapporten foreligger vil jeg vurdere om det er behov for endringer i dagens motorferdselregelverk.

Denne regjering ønsker å føre en restriktiv politikk i forhold til motorisert ferdsel i utmark. Dersom det blant annet med bakgrunn i MoSa-prosjektet viser seg å være behov for lovendring, for eksempel for å redusere omfanget av barmarkskjøring, vil et slikt forslag tidligst bli fremmet for Stortinget vårsesjonen 2007.

SPØRSMÅL NR. 182

Innlevert 25. november 2005 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 5. desember 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Ifølge Soria Moria-erklæringen skal gjennomførte vern evalueres i forhold til målsettingene for vernet og for å vurdere effektene på bosetting og næringsutvikling. I tillegg skal erstatningsordningene forbedres. Dette er viktig etter flere år med til dels sterke konflikter mellom sentrale vernemyndigheter og lokalbefolkningen i berørte områder.

Hvilken fremdriftsplan har statsråden for arbeidet, og når kan Stortinget forvente å få en sak om problemstillingen?»

Svar:

Arbeidet med en evaluering av etablert vern i forhold til målsettingene med vernet og for å vurdere effektene på bosetting og næringsutvikling er ennå i startfasen. Jeg tar sikte på legge fram en evalueringsrapport i neste stortingsmelding om Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand i 2007.

Erstatningsreglene for nasjonalparker og landskapsvernområder er til behandling i forbindelse med forslaget til ny naturmangfoldlov.Det er ennå for tidlig å si hvordan det videre arbeidet med loven vil bli lagt opp. Jeg vil imidlertid understreke viktigheten av å få på plass en ny lov om naturmangfold. jeg vil derfor holde et høyt tempo i lovarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 183

Innlevert 28. november 2005 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 6. desember 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Torsdag 17. november 2005 ble det begått nok et drap i Norge. Den sannsynlige drapsmannen dræpte sin ekssamboer ved knivstikking. Utfordringen er at vedkommende oppholdt seg ulovlig i landet.

Hvilke tiltak var iverksatt for å få vedkommende sendt ut av landet, var myndighetene kjent med at han oppholdt seg her ulovlig, og hvilke tiltak vil bli iverksatt for å hindre tilsvarende hendelser i fremtiden?»

BEGRUNNELSE:

En ny tragedie er en realitet. En person uten lovlig opphold har begått et drap. Dette er dessverre ikke et unntak, men har også skjedd tidligere. Siden det bør være i alles interesse at slikt ikke skjer, ser jeg frem til justisministerens svar.

Svar:

Ifølge statistikk fra Nye Kripos ble det i 2004 begått 31 drap i Norge. Dette er syv færre enn gjennomsnittet for de ti siste årene, og svært lavt i forhold til andre land. Hittil i år er det registrert 22 drap. Nedgangen i antall drap antas beklageligvis å være utslag av tilfeldigheter snarere enn uttrykk for en trend.

De fleste ofrene blir drept av noen de kjenner, enten i form av slektskap eller ulike former for venn- og bekjentskap. Drapene blir i mange av tilfellene begått i ruspåvirket tilstand. Den typiske gjerningspersonen er en mann i alderen 21-40 år, uten lønnet arbeid.

Politiet er ansvarlig for iverksettelse av vedtak fattet av utlendingsforvaltningen. Dette omfatter uttransportering av personer som har fått endelig avslag på søknad om opphold, er bortvist eller utvist fra Norge.

Utlendingsdirektoratet (UDI) og Politiets utlendingsenhet opplyser at det i denne saken er blitt innlevert og behandlet flere søknader over tid om forskjellige former for opphold i Norge. Utlendingsdirektoratet opplyser videre at det ble fattet beslutning om at vedkommende i den gjeldende saken skulle forlate landet før dennes klagesak var ferdigbehandlet i Utlendingsnemnda. Dette var noe som Politiets utlendingsenhet ikke var gjort kjent med.

Med utgangspunkt i de faktaopplysninger som foreligger i denne saken, opplyser Politidirektoratet at de vil ta initiativ til en gjennomgang av meldingsrutinene mellom utlendingsforvaltningen og politiet når det gjelder beslutning om uttransportering. Jeg ser et klart behov for å ha gode rutiner mellom utlendingsforvaltningsmyndigheter og politimyndigheter på dette området, og jeg vil følge dette tett i tiden fremover.

SPØRSMÅL NR. 184

Innlevert 28. november 2005 av stortingsrepresentant Torbjørn Andersen

Besvart 6. desember 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Regionstyret i Norsk fengsels- og friomsorgsforbund Region sørvest mener det er på høy tid med et nytt fengsel på Sørlandet. Det har i lengre tid vært arbeidet med denne saken både lokalt og regionalt. Det er fremkommet en lang rekke faglige argumenter som taler til fordel for bygging av et nytt fengsel på Sørlandet. Jeg forutsetter at statsråden er kjent med fakta i saken. Statsråden har vært negativ til planen om et privat fengsel i landsdelen.

Hva vil statsråden foreta seg for å bedre soningskapasiteten på Sørlandet?»

BEGRUNNELSE:

Det finnes i dag to fengsel i Agderfylkene; ett i Arendal og ett i Kristiansand. Arendal fengsel er et meget gammelt fengsel fra 1860 og Kristiansand er et "takfengsel" med plass til kun 44 innsatte. I praksis er Kristiansand fengsel et rent varetektsfengsel. Fengselssituasjonen på Sørlandet er derfor av flere årsaker under enhver kritikk. I et fremtidig perspektiv synes fengselssituasjonen i landsdelen å fortone seg som helt uholdbar. Politiet på Sørlandet bruker et betydelig antall årsverk på å frakte fanger ut av politidistriktet, noe som må anses som en inneffektiv disponering av politiets ressurser. Det vil være økonomisk besparende på sikt å erstatte Arendal og Kristiansand fengsler med et nytt stort fengsel for Sørlandet. Et nytt stort fengsel på Sørlandet vil også gjøre det lettere å oppfylle kravene i straffegjennomføringsloven i forhold til innholdet i soningen. Et nytt storfengsel på Sørlandet vil i tillegg gjøre det lettere å imøtekomme kriminalomsorgens sikkerhetsmessige utfordringer. Et samstemt fagmiljø og ikke minst et samlet politisk miljø på Sørlandet stiller seg bak kravet om nytt fengsel i landsdelen.

Det er derfor knyttet en betydelig interesse til statsrådens syn i denne sak. Jeg ber derfor om en redegjørelse om hva justisministeren mener om denne sak, og at han avklarer sitt og Regjeringens syn på de rent faktiske forhold vedrørende behovet for nytt fengsel på Sørlandet i nær fremtid.

Svar:

Landet er inndelt i seks kriminalomsorgsregioner. Kriminalomsorgen region sørvest omfatter begge Agderfylkene og Rogaland fylke. I tillegg har regionen noen skogsforlegningsplasser i Telemark som er en avdeling i Arendal fengsel. En stor andel av fengselsplassene i regionen ligger i Rogaland.

Denne regionen har relativt sett liten soningskø og har fått overført et betydelig antall dommer fra Kriminalomsorgen region vest for å få ned den totale soningskøen. Det er flere domfelte i kø og et større press på fengselsplasser i andre deler av landet enn i Region sørvest. Dette gjelder særlig i Hordaland, på Østlandet og nord i landet.

Region sørvest har også få brudd på den såkalte 24-timersregelen ved plassering av varetektsinnsatte etter varetektskjennelse.

Det er soningskøen i landet som helhet som bidrar til problemene i Agderfylkene. I tillegg medfører iretteføringen av NOKAS-saken en redusert kapasitet i Stavanger fengsel.

I dagens situasjon med soningskø har departementet fastlagt at varetekt skal ha første prioritet. Det innebærer at med både soningskø og press på varetektsplasser pga. 24-timersregelen, skal kriminalomsorgen kunne tilby politiet varetektsplass innenfor fristen, men det innebærer at den plassen som tilbys kan medføre ekstra transport.

For budsjettåret 2006, i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006), har Regjeringen foreslått å etablere 24 åpne plasser ved Åna fengsel og en ny overgangsbolig med 16 plasser i Bergen. Begge disse tiltakene vil kunne bidra til å bedre situasjonen.

Regjeringen vil jobbe aktivt for å øke kapasiteten i fengslene på kort og lengre sikt og tar sikte på å komme tilbake til Stortinget i Revidert nasjonalbudsjett 2006 med en plan for nedbygging av soningskøen. Et eventuelt nytt fengselsprosjekt på Sørlandet må vurderes i en større sammenheng og behovet i landet som helhet.

SPØRSMÅL NR. 185

Innlevert 28. november 2005 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 6. desember 2005 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«De siste årene har stadig flere tatt i bruk naturgass direkte i husholdninger og næringslivet. Mange velger å legge om energiforsyningen til gass fordi det er lønnsomt. Slik bruk av naturgass er i dag ikke avgiftsbelagt. På årskonferansen til Norsk Petroleumsinstitutt antydet statssekretær Anita Utseth at avgiftsfritaket ville revurderes etter "introduksjonsfasen".

Har Regjeringen virkelig planer om å innføre en slik avgift, og hvis ja, hvilket nivå og tidsperspektiv vil Regjeringen legge opp til?»

BEGRUNNELSE:

Statssekretærens uttalelse var et svar på spørsmål fra fjernvarmebransjen, som opplever avgiftsfritaket for naturgass som et hinder for økt bruk av fjernvarme.

Mange av de som satser på å øke bruken av naturgass i Norge frykter at en slik avgift vil innføres. Dersom en naturgassavgift ilegges på all bruk av naturgass som ikke er med i kvotesystemet, så vil det ramme blant annet aluminiumsindustrien og drivhusnæringen på Jæren. For flere bedrifter kan det bety økonomiske problemer. Innføringen av en avgift vil dermed sette en betydelig stopper for Stortingets ønske om å ta naturgassen i bruk.

Svar:

På bakgrunn av at dette er et avgiftsspørsmål, er det besvart av finansministeren.

All landbasert bruk av gass er i dag unntatt fra CO_2-avgift. Fra 1. januar 2005 ble bruk av gass til de fleste industriformål omfattet av kvotesystemet for CO_2-utslipp, jf. Ot.prp. nr. 13 (2004-2005) og Innst. O. nr. 33 (2004-2005). Virksomheter som gasskraftverk, gassraffinerier, ilandføringsanlegg for råolje og naturgass og annen industri med energianlegg med effekt over 20 MW har dermed fått kvoteplikt. Selv om bruk av gass er unntatt CO_2-avgiften, er likevel store deler av den industrielle bruken av gass omfattet klimavirkemidler. Bruk av gass til oppvarming av boliger og næringsbygg er verken omfattet av CO_2-avgiften eller kvotesystemet. Disse utslippene står for en liten del av de samlede CO_2-utslippene. Likevel innebærer unntaket at gass favoriseres på bekostning av andre energikilder.

Bruk av naturgass gir noe mindre CO_2-utslipp pr. energienhet enn fyringsolje. Fyringsolje er imidlertid omfattet av CO_2-avgiften. Bruk av for eksempel bioenergi eller fjernvarme for avfallsforenningsanlegg har vesentlig mindre netto utslipp av klimagasser enn naturgass. I klimasammenheng gir dermed avgiftsfritaket naturgass et økonomisk fortrinn på bekostning

av både fornybare energikilder og fyringsolje. I prinsippet bør alle fossile energibærere stå overfor den samme avgiften eller kvoteprisen regnet i kroner pr. tonn CO_2.

Det foreligger ingen konkrete planer om å innføre CO_2-avgift på innenlandsk bruk av gass. Jeg viser til felleserklæringen fra Soria Moria der det står at Regjeringen vil gjennomgå systemet for CO_2-avgift for å hindre at bruk av gass til energiformål utkonkurrerer mer miljøvennlig alternativer. I felleserklæringen er det også varslet at Regjeringen vil legge fram et forslag til hvordan Norge skal oppfylle Kyoto-forpliktelsen. I den forbindelse vil vi vurdere hvordan både avgifter, kvotehandel og bruk av Kyoto-mekanismene og andre virkemidler kan bidra til å oppfylle forpliktelsen.

SPØRSMÅL NR. 186

Innlevert 28. november 2005 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal

Besvart 6. desember 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vil samferdelsministeren gi forsikringer om at lokale myndigheter og innbyggere på Haugalandet blir tatt på alvor, slik at den planlagte bomringen i Nord-Rogaland ikke vil bli realisert, og slik at de nødvendige veginvesteringer i området vil bli fullfinansiert fra staten?»

BEGRUNNELSE:

Det har gjennom en tid vært planlagt bomring på Haugalandet for å medfinansiere den såkalte Haugalandspakken. Dette skjer til tross for at den største kommunen som blir berørt, Karmøy, har sagt et klart nei til denne type finansiering. Det har i tillegg vært gjennomført en underskriftskampanje i de berørte kommuner der et klart flertall har sagt nei til bomringen.

Bomringen på Haugalandet var naturlig nok også et tema i høstens valgkamp der to av de partier som nå sitter i regjering forsikret om at de nødvendige veginvesteringer på Haugalandet skulle kunne fullfinansieres fra staten uten bompenger, dersom man kom i regjering. De to toppkandidatene fra Rogaland til det partiet som i dag har statsråden i Samferdselsdepartementet var i høst meget klare på at det skulle brukes betydelig mer penger på vegbygging, og at dette ville gjøre bompengefinansiering overflødig.

Svar:

Det foreligger et forslag til en Haugalandspakke basert på delvis bompengefinansiering. De lokale myndigheter har fattet vedtak på grunnlag av forslaget og saken ligger nå til behandling i Vegdirektoratet. Karmøy kommune har gått imot bompengeinnkreving i kommunen, mens de øvrige berørte kommunene og fylkeskommunen har sluttet seg til forslaget.

Jeg viser til at bompengefinansiering av vegprosjekter og andre tiltak skal bygge på et lokalt ønske om en raskere gjennomføring enn det fullfinansiering over statlige budsjetter ville gitt rom for. Forslaget til Haugalandspakke bygger på de økonomiske rammene som ble fastsatt av Stortinget ved behandlingen av St.meld. nr. 24 (2003-2004) Nasjonal transportplan 2006-2015 og som er fulgt opp i Statens vegvesens handlingsprogram for perioden 2006-2015.

Forslaget til Haugalandspakke er bygd opp av flere delpakker. Jeg vil ta stilling til omfanget av en eventuell Haugalandspakke når Vegdirektoratet har oversendt saken til Samferdselsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 187

Innlevert 29. november 2005 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal

Besvart 2. desember 2005 av arbeids- og sosialminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Politiet i Oslo og Rogaland rapporterer om utfordringer knyttet til at flere kommer til Norge for å drive prostitusjon. Det finnes få lovhjemler for bortvisning av disse personene. Enkelte har derfor tatt til orde for endringer i utlendingsloven som f.eks. gjør det mulig å bortvise personer ved grensen dersom det er begrunnet mistanke om formål som nevnt. Slik hjemmel finnes i finsk utlendingslov.

Vil statsråden endre loven i tråd med dette, og hvilke andre tiltak vil han ev. iverksette for å redusere prostitusjonen?»

Svar:

Utlendingsloven inneholder ikke i dag noen særskilt hjemmel for bortvisning av utlendinger som skal drive prostitusjon. Bortvisning kan derfor bare skje dersom et av de alminnelige vilkårene for bortvisning foreligger, for eksempel at utlendingen mangler gyldig pass eller annet godkjent reisedokument eller at vedkommende mangler lovlig grunnlag for å opphol-de seg i riket. I enkelte særskilte situasjoner kan det også anses nødvendig å bortvise prostituerte ut fra hensynet til den offentlige orden (jf. utlendingsloven § 27 første ledd bokstav j).

I et brev fra Oslo politidistrikt av 26. mai 2005 til Politidirektoratet foreslo politidistriktet at det utformes en særskilt hjemmel for å bortvise utlending som selger seksuelle tjenester, eller som med grunn kan mistenkes for å ville gjøre det. Dette forslaget ble avvist under den forrige regjeringen. Problemet med et slikt tiltak er særlig at det vil bli vanskeligere å få de prostituerte til å samarbeide med politiet om å ta bakmennene i saker som gjelder menneskehandel.

Oslo politidistrikt har sammen med Rogaland politidistrikt på nytt tatt opp spørsmålet om bortvisning av prostituerte i forbindelse med høringssvar til forslaget til ny utlendingslov. Politidirektoratet har kommentert dette på følgende måte i sin oppsummerende høringsuttalelse av 1. juli 2005:

"Politidirektoratet er imidlertid av den oppfatning at de bortvisningsgrunner som allerede ligger i utvalgets forslag er tilstrekkelige. Utenlandske tiggere og prostituerte vil i stor grad kunne bortvises med hjemmel i disse, og det er etter Politidirektoratets mening ikke ønskelig å utvide hjemlene i den retning de nevnte politimestrene ønsker. Tematikken har blant annet en side til bekjempelse av organisert kriminalitet med internasjonale forgreninger."

Jeg deler Politidirektoratets vurdering av at dagens hjemler er tilstrekkelige for bortvisning av utenlandske prostituerte. Det er derfor ikke aktuelt på nåværende tidspunkt å foreta slike endringer i utlendingsloven som har blitt foreslått av Oslo politidistrikt og Rogaland politidistrikt.

I forhold til spørsmålet fra representanten Tørresdal om hvorvidt det vil bli iverksatt andre tiltak for å motvirke prostitusjon, viser jeg til at Regjeringen vil fortsette arbeidet mot menneskehandel, herunder handel med kvinner og barn til prostitusjonsmarkedet. For øvrig viser jeg til at Stortinget for tiden har til behandling Ot.prp. nr. 19 (2005-2006) Om lov om endringer i utlendingsloven (beskyttelse mot tvangsekteskap og mishandling i ekteskap og vern av utenlandske arbeidstakeres lønns- og arbeidsvilkår mv.). I proposisjonen er det blant annet forslag om en bestemmelse som gir hjemmel for å nekte visum eller oppholdstillatelse dersom det er sannsynlig at utlendingen vil bli utsatt for mishandling eller grov utnyttelse. Det følger av motivene at man med "grov utnyttelse", blant annet sikter til utnyttelse i prostitusjonsvirksomhet.

SPØRSMÅL NR. 188

Innlevert 29. november 2005 av stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund

Besvart 2. desember 2005 av arbeids- og sosialminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Er det aktuelt å vurdere innstramminger i varige eller tidsbegrensede uføreytelser før det nedsatte uførepensjonsutvalget har konkludert, i ytelser til funksjonshemmede og deres familier (kap. 2661), i rusmiddeltiltak eller tilskudd til frivillig arbeid (kap. 0621), eller i ytelser til barnefamilier på områder som arbeids- og sosialministeren ikke har konstitusjonelt ansvar for, som f.eks. barnetrygd og kontantstøtte?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til arbeids- og sosialministerens uttalelser i Dagens Næringsliv 25. november hvor det heter at "velferdsordninger kan stå for fall", og "jeg leter etter ordninger som staten dekker i dag, men som folk heretter må belage seg på å dekke selv".

Ifølge intervjuet skal utbetalinger til de sykdomsrelaterte korttidsytelsene og dagpenger unntas fra gjennomgangen av velferdsordningene. Det er vel også rimelig at alderspensjon og statens bidrag til AFP er uaktuelt å vurdere i denne sammenheng.

Jeg har forståelse for at arbeids- og sosialministeren ikke kan presentere detaljerte konklusjoner på en varslet gjennomgang allerede nå, men vil be statsråden kommentere selve mandatet for denne gjennomgangen, jf. det konkrete spørsmålet som er stilt.

Svar:

Det er nedsatt et offentlig utvalg som skal vurdere ulike sider ved uførepensjonsordningen og komme med forslag om hvordan uførepensjonsordningen skal utformes i lys av den fremtidige pensjonsreformen. Utvalget skal legge fram sin utredning innen 1. november 2006.

Regjeringen planlegger høsten 2006 å legge fram for Stortinget en stortingsmelding om arbeid, velferd og inkludering. I denne meldingen vil vi gjennomgå alle relevante stønadsordninger, virkemidler og tjenester for å se hvordan de fungerer i sammenheng og hvordan de bedre kan innrettes for å nå målet om et arbeidsliv med plass til alle.

På det nåværende tidspunkt kan jeg ikke si om Regjeringen vil foreslå endringer som følge av det pågående utvalgs- og meldingsarbeid. For øvrig foretar departementet løpende vurderinger og evalueringer av gjeldende stønadsordninger og foreslår endringer når det er hensiktsmessig og nødvendig.

SPØRSMÅL NR. 189

Innlevert 29. november 2005 av stortingsrepresentant Laila Dåvøy

Besvart 8. desember 2005 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Jeg viser til medieoppslag der det fremkommer at statsråd Sylvia Brustad er positiv til at en kvinne kan befruktes med avdødes samboers sæd.

Kan jeg be statsråden redegjøre for under hvilken lovhjemmel dette kan la seg gjøre; meg bekjent har dette ikke tidligere forekommet i Norge, hvilket også legens holdning bekrefter, idet han ikke vil utlevere sædprøven?»

Svar:

I media og i brev 24. november 2005 til Fremskrittspartiets stortingsgruppe har jeg gitt uttrykk for at det i forhold til bioteknologiloven bør kunne være mulig å utlevere de lagrede sædprøvene. Dette antas å være et uregulert område. Bioteknologiloven i seg selv inneholder ikke et forbud mot utlevering. Det kan likevel tenkes at andre forhold, som f.eks. privatrettslige avtaler, personvernhensyn og taushetsplikt, vil kunne ha betydning for spørsmålet om utlevering av materialet.

Det er imidlertid helt klart at det etter bioteknologiloven ikke er anledning til å benytte sæd fra avdød ektefelle eller samboer til assistert befruktning i Norge.

SPØRSMÅL NR. 190

Innlevert 29. november 2005 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 8. desember 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Riksantikvaren har i innsigelse mot reguleringsplan for gravsted på Havstein sett bort fra lokale vedtak om lokalisering og vil nekte å sette opp ordinære gravminner. Dette vil kunne oppfattes som uverdig. Lokalsamfunnet er enig, med et enstemmig formannskap i spissen.

Hva vil statsråden gjøre for at lokalsamfunnet blir hørt, og at kirkegården på Havstein får et funksjonsnivå som er akseptabelt for både bispedømmerådet, kommunen og de pårørende?»

BEGRUNNELSE:

Trondheim kommune foreslår anleggelse av kirkegård på Havstein i tråd med politisk vedtatte planer. Imidlertid ser Riksantikvaren på Havsteinområdet ved kirken og kirkegården som verneverdig kulturlandskap som skal beholde "sitt landskapsprofil og åpne preg". I utgangspunktet ønsket han derfor ikke kirkegård her i det hele tatt, men når kommunen likevel går inn for dette fordi det er i tråd med de overordnede politisk vedtatte planer, svarer Riksantikvaren med en rekke restriksjoner som betingelser.

Blant annet vil han ha forbud mot vertikale gravminner og høye busker og trær eller annen vegetasjon. Nidaros bispedømmeråd truer naturlig nok med innsigelse dersom Riksantikvarens krav etterkommes, av den enkle grunn at det hindrer rasjonell bruk av kirkegården. Konsekvensen kan bli at folk på Byåsen tvinges til andre bydeler for å begrave sine nærmeste, dersom Riksantikvarens merknader fører fram.

Svar:

Ved henvendelse til Trondheim kommune og Riksantikvaren har Miljøverndepartementet fått nærmere opplysninger om denne saken. Riksantikvaren har fremmet innsigelse fordi det vurderes slik at nasjonale kulturminneinteresser er berørt.

Reguleringsplanen behandles nå videre av kommunen. Saken vil bli sendt departementet til avgjørelse dersom Riksantikvaren og kommunen ikke blir enige om en løsning. Jeg kan derfor ikke kommentere denne saken nærmere nå.

SPØRSMÅL NR. 191

Innlevert 30. november 2005 av stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund

Besvart 6. desember 2005 av arbeids- og sosialminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Hvor mange arbeidstakere i Norge blir etter arbeids- og sosialministerens vurdering i dag feilaktig definert som "særlig uavhengige", og hvor mange arbeidstakere vil etter arbeids- og sosialministerens vurdering fortsatt ikke være omfattet av arbeidstidskapittelets bestemmelser når henholdsvis regjeringen Bondevik II og regjeringen Stoltenbergs forslag til unntaksbestemmelser i arbeidsmiljøloven § 10-12 annet ledd legges til grunn?»

BEGRUNNELSE:

Innholdet i begrepet "særlig uavhengige" arbeidstakere diskuteres i Ot.prp. nr. 49 (2004-2005) punkt 13.12.2, hvor daværende regjering presiserer hvilke tolkninger som bør ligge til grunn for en slik definisjon. Regjeringen Stoltenberg II viser i Ot.prp. nr. 24 (2005-2006) til denne omtalen. I sitt lovforslag ønsker imidlertid den nye regjeringen at alle med en særlig uavhengig stilling skal være unntatt § 10 i den nye loven (arbeidstidsbestemmelsene)med unntak av § 10-2 første, andre og fjerde ledd, mens Samarbeidsregjeringen i sitt lovforslag i Ot.prp. nr. 49 (2004-2005) begrenset dette unntaket til kun å omfatte særlig uavhengige i ledende stillinger.

Svar:

I gjeldende arbeidsmiljølov (AML av 1977) gjelder ikke arbeidstidsreglene for arbeid av ledende art og arbeid av andre med særlig selvstendig stilling.

Etter den nye arbeidsmiljøloven, slik den ble vedtatt i juni 2005, er arbeidstakere med ledende stilling fortsatt ikke omfattet av arbeidstidsbestemmelsene. For arbeidstakere i særlig uavhengig stilling kommer imidlertid arbeidstidsreglene til anvendelse, men arbeidsgiver og arbeidstaker står fritt til å avtale seg bort fra reglene i arbeidstidskapitlet (med unntak av § 10-2 første, andre og fjerde ledd).

I forslaget til endringer i "juniloven" som nylig er lagt fram for Stortinget (Ot.prp. nr. 24 (2005-2006)) er arbeidstakere i særlig uavhengig stilling igjen unntatt fra arbeidstidskapitlet (med unntak av § 10-2 første, andre og fjerde ledd), dvs. at gjeldende rett videreføres.

Hvor mange som faller utenfor arbeidstidsreglene, er usikkert. I et moderne arbeidsliv vil antakelig flere arbeidstakere enn tidligere ha den type jobber det her er snakk om. Det er imidlertid også grunn til å tro at arbeidsgivere oftere selv definerer arbeidstaker som særlig uavhengig selv om stillingens reelle innhold ikke gir grunnlag for dette. Det kan derfor se ut til at det i praksis faller flere utenfor arbeidstidsreglene enn det som har vært lovgivers intensjon.

Jeg vil vise til at enkelte hevder at så mange som 1 million arbeidstakere er unntatt. Det innebærer i så fall at om lag 40 pst. av alle sysselsatte ikke er omfattet av reglene. Selv om jeg ser at det kan være flere som i praksis unntas enn hva som har vært lovens intensjon, tror jeg dette tallet er for høyt.

Det er også hevdet at "rådgivere, konsulenter, ingeniører, advokatfullmektiger osv." nå vil unntas arbeidstidsreglene. Dette er ikke riktig. Det må vurderes konkret for den enkelte stilling om den er å anse som særlig uavhengig. I forarbeidene til loven beskrives "særlig uavhengig stilling" åpenbart strammere enn det som omtales i media, og Arbeidstilsynet fører en administrativ praksis i tråd med lovens intensjon. Usikkerheten om hvor mange dette omfatter, var en av grunnene til at et enstemmig storting ba Regjeringen om å sette i gang en undersøkelse om spørsmålet. Departementet vil kunngjøre en anbudsrunde for en slik undersøkelse i den nærmeste framtid, og vil presentere resultatet av undersøkelsen for Stortinget så raskt som mulig.

SPØRSMÅL NR. 192

Innlevert 30. november 2005 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen

Besvart 6. desember 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vil Samferdselsdepartementet ta initiativ til å påvirke planleggingen av ny vegtrasé mellom Rørvika og Strømsnes (rv 80 mellom Fauske og Bodø), slik at vegen blir lagt utenom bebyggelse, gir kortere reisetid, sparer dyrket mark og løser problemene med planoverganger i forhold til Jernbaneverket?»

BEGRUNNELSE:

Statens vegvesen har lagt frem Vegpakke Salten, med en oversikt over flere vegprosjekter hovedsakelig langs rv 80 i Nordland. Den aktuelle traseen er konkretisert i en kommunedelplan for Rørvika Straumsnes i Fauske, datert juni 2005. Denne kommunedelplanen er nå til lokal behandling.

Vegvesenet legger opp til en utbedring av riksvegen på den aktuelle strekning som følger dagens trasé. Et sterkt lokalt initiativ, som også har fått støtte av andre enn de berørte parter, innebærer flytting av traseen.

Den alternative traseen, som vil bli noe dyrere enn Vegvesenets forslag, har følgende fordeler:

Den går utenom eksisterende bebyggelse. Ulykkeshyppigheten vil bli lavere. Strekningen er i dag den mest ulykkesbelastede vegen i Nordland, med flere dødsulykker pr. år. Vegvesenets forslag løser ikke dette, fordi vegen fortsatt vil ligge i de mest utsatte ulykkesstrekningene. Mer dyrket og dyrkbar mark vil bli skånet. Traseen vil forkorte reisetiden mellom Fauske og Bodø med 6-8 minutter. I lys av den forventede trafikkøkning (mer enn 40 pst. de neste 20 år), bør de ovennevnte hensyn tillegges større vekt.

Svar:

Statens vegvesen har utarbeidd kommunedelplan med konsekvensutgreiing for rv 80 mellom Røvika og Strømsnes. I samsvar med plan- og bygningslova er det Fauske kommune som er planstyresmakt. Fauske kommune kan godkjenne kommunedelpla-

nen så lenge ingen styresmakter har innsigelser til dette.

Av konsekvensutgreiinga for strekninga rv 80 Røvika-Strømsnes går det fram at alle aktuelle alternativ tek vekk planovergangane med jernbanen i Røvika, og gir innkorting mellom Fauske og Bodø på drøyt 6 km. Eit traséalternativ utanom all busetnad mellom Fauske og Strømsnes blei forkasta på eit tidleg stadium fordi det innebar store ekstra kostnader (også når det blir tatt omsyn til kostnader til opprusting av eksisterande veg mellom Fauske og Røvika). Alternativet hadde heller ikkje tilknyting til eksisterande veg mellom Fauske og Strømsnes og gav dermed mindre avlasting av eksisterande veg. Dessutan gav det ikkje tidsgevinst av betyding for det aller meste av trafikken i forhold til dei vurderte alternativa.

På bakgrunn av det som går fram over, ser eg ikkje nokon grunn til at Samferdselsdepartementet skal ta initiativ til ny planbehandling og endring av utbyggingsstrategi. Eit slikt initiativ må eventuelt komme frå ansvarleg styresmakt, som er kommunestyret i Fauske.

SPØRSMÅL NR. 193

Innlevert 30. november 2005 av stortingsrepresentant Torbjørn Andersen

Besvart 8. desember 2005 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Det synes å være noe vanskelig å få en fullgod oversikt over det samlede potensialet som ligger i opprusting og utvidelser (O/U) av eksisterende vannkraftverk. Det er imidlertid helt klart av en omfattende opprusting og utvidelser en gamle vannkraftverk representerer en interessant strategi for å oppnå økt kraftproduksjon.

Hvilken tiltak vil Regjeringen iverksette for å realisere mer av potensialet knyttet til O/U i eksisterende vannkraftverk?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge NVE er det et potensial på 15,4 TWh når det gjelder opprusting og utvidelser (O/U) og ny kraftproduksjon over 10 MW. Det synes imidlertid å knytte seg en viss usikkerhet til disse anslagene av ulike årsaker. Det er ønskelig med et så godt som mulig oppdatert overslag over O/U potensialet og hva Regjeringen vil gjøre for å realisere mest mulig av det eksisterende potensial. O/U representerer et viktig tilskudd for å styrke den nasjonale kraftbalansen. Å realisere energigevinsten knyttet til O/U bør derfor vies økt oppmerksomhet og økt innsats fremover. Hittil har det vist seg at opprusting ofte har vært for kostnadskrevende i forhold til merverdien av økt energiproduksjon. Rent samfunnsøkonomisk og miljømessig vil det imidlertid være gunstig å utløse flere O/U tiltak som kan gi økt produksjonskapasitet som resultat. Det er derfor av stor interesse å få en oppdatert og samlet oversikt over det eksisterende potensialet for opprusting gjerne sett i forhold til ulike rammebetingelser som for eksempel i kombinasjon med utvidelser. Ifølge NVE utgjør O/U prosjekter med overføring av nye felt 7 TWh. Erfaringer viser at opprusting alene ofte ikke er lønnsomt. Effektivisering av eksisterende kraftverk utløses som oftest i forbindelse med økt regulering og nye overføringer. Opprusting alene har derfor sine begrensninger i og med at lønnsomheten i opprusting ofte vil være knyttet til opprusting kombinert med utvidelser.

Det bør derfor tilrettelegges best mulig for en kombinasjon av O/U. Det vil blant annet være viktig at all O/U bør omfattes av et eventuelt elsertifikatsystem. Opprusting medfører isolert sett de minste miljøkonsekvensene, mens utvidelser ofte vil ha en noe større miljøkonsekvens. Miljøkonsekvensene av en kombinasjon av O/U vil allikevel som oftest være langt mindre enn helt nye vassdragsreguleringer. Regjeringen bør derfor avklare nærmere hvordan den vil håndtere O/U i en helhetlig energipolitisk sammenheng. Regjeringen bør derfor klart tilkjennegi hva slags strategi man vil legge seg på vedrørende O/U.

Svar:

Det knytter seg betydelig usikkerhet til størrelsen på det opprustings- og utvidelsespotensialet som ligger i eksisterende vannkraftverk. Mange av de prosjektene som er grunnlaget for de potensialtallene

som er lagt fram er gamle og trenger en oppdatering. Departementet har bedt NVE om å foreta en ny gjennomgang og vurdering av potensialet.

Det er viktig for meg at utnyttelsen av våre verdifulle naturressurser skjer på en miljømessig forsvarlig måte, slik at prosjektene som blir realisert samlet sett er gunstige for samfunnet. De fleste opprustings- og utvidelsesprosjekter som er registrert vil trenge konsesjon etter vassdragslovgivningen, og tiltakets fordeler vil da måtte veies opp mot de ulempene inngrepet medfører. Regjeringen har varslet at det på vannkraftsiden vil legges opp til å utnytte potensialet som ligger i opprusting av eksisterende vannkraftverk og i bygging av små-, mini- og mikrokraftverk. Prosjektene som innebærer oppgraderinger er alle forskjellige, og jeg vil derfor måtte vurdere hvert enkelt prosjekt i lys av de ovennevnte føringer.

Jeg vil nå bruke den tid som er nødvendig for å vurdere de ulike elementene i elsertifikatordningen før jeg kan gå noe nærmere inn på Regjeringens tilnærming til dette tiltaket.

SPØRSMÅL NR. 194

Innlevert 30. november 2005 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen

Besvart 6. desember 2005 av arbeids- og sosialminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«I flere avisoppslag bl.a. i Avisa Nordland den 17. og 25. november er det avdekket store og alvorlige feil og mangler med Mercedes Vito, en bil som Rikstrygdeverket anbefaler. Dette har påført brukerne flere titalls tusener kroner i reparasjoner. Brukerne er som regel mottagere av trygd med begrenset inntekt og vil med slike utgifter raskt kunne bli sosialhjelpsmottagere.

Vil statsråden ta initiativ til at Rikstrygdeverket ordner opp i dette slik at brukerne blir skadeløse, og at avtalen om kjøp av denne biltypen oppheves?»

Svar:

Jeg har forelagt Rikstrygdeverket denne saken.

Rikstrygdeverket har ansvar for inngåelse av avtaler for biler til personer med nedsatt funksjonsevne. MB Vito var over lengre tid den eneste bilmodellen RTV hadde avtale om hvor det ved ombygging var mulig for bruker å kunne benytte elektrisk rullestol som førersete. Dette er et behov som mange brukerne har. På avtaletidspunktet var ikke kvalitetsproblemene med MB Vito kjent av Rikstrygdeverket.

Det gjøres oppmerksom på at ved ombygging blir det innmontert en del elektronisk utstyr. Det er krav om at slikt utstyr skal tilfredsstille kravene i EU direktivet 89/336/EF, som omhandler elektromagnetisk kompabilitet. Det er fra bilimportøren og teknisk personell anført at innmontert spesialutstyr kan føre til at det oppstår uforutsette feil.

Etter at problemene med MB Vito ble kjent, har Rikstrygdeverket hatt møter med bilimportøren Bertel O. Steen om tekniske problemer knyttet til denne bilmodellen. Enkeltsaker er blitt presentert for bilimportøren, og det er Rikstrygdeverkets oppfatning at bilimportøren har vist imøtekommenhet for å ordne opp i og rette feil.

Det er berammet et nytt møte med Bertel O. Steen i midten av desember d.å., for å gjennomgå de klager som foreligger og for å få en oversikt over de tekniske problemene som må utbedres. Ansvar og garanti vil også bli drøftet, og Rikstrygdeverket vil følge opp håndteringen av dette. Rikstrygdeverket vil ta initiativ til at feil skal rettes uten kostnader for brukeren.

Det er i dagens avtaler inngått kontrakter på bilmodellene VW Caravelle, VW Transporter og Chrysler Grand Voyager. Disse bilmerkene har de samme ombyggingsmulighetene som MB Vito tidligere var alene om å ha.

Per i dag har brukerne således alternative valgmuligheter til MB Vito.

For øvrig kan jeg nevne at garantitiden for biler som trygden yter stønad til, er tre år.

SPØRSMÅL NR. 195

Innlevert 30. november 2005 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 6. desember 2005 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«I budsjettet for 2006 ligger det inne en betydelig økt satsing på reiseliv, bl.a. som oppfølging av Handlingsplan for reiselivsnæringene. Satsingen skal skje i regi av Innovasjon Norge. Et godt samarbeid mellom Innovasjon Norge og reiselivsnæringen vil være en viktig forutsetning for å sikre en god profilering og markedsføring av Norge overfor utemarkedene.

Hvordan vil statsråden sikre et godt samarbeid mellom Innovasjon Norge og næringen slik at den forsterkede satsingen kan gi best mulig resultater?»

Svar:

Et godt samarbeid mellom Innovasjon Norge og reiselivsnæringene er av avgjørende betydning for å sikre god forankring og oppslutning om Innovasjon Norges profileringsaktiviteter. Gjennom det løpende arbeidet innen reiselivsnæringene har Innovasjon Norge utviklet en bred kontaktflate til næringene som ivaretar dette hensynet. På nasjonalt plan har Innovasjon Norge etablert jevnlige dialogmøter med reiselivslivsnæringenes organisasjoner som Reiselivsbedriftenes landsforening (RBL), Forum for reiseliv, Norsk bygdeturisme og gardsmat, Turistkontorenes landsforening samt andre næringsorganisasjoner med tilknytning til reiselivet, herunder også landbruket. På regionalt plan har Innovasjon Norge etablert et nært samarbeid med destinasjoner og enkeltaktører, samt det offentlige gjennom de regionale partnerskapene. Innholdet og formen på dette samarbeidet er forskjellig i ulike deler av landet, alt etter hvordan reiselivet er organisert og fungerer på regionalt nivå. Innovasjon Norge ser stor verdi i å være representert med egne reiselivsmedarbeidere på regionalt, nasjonalt og internasjonalt nivå. Dette sikrer næringen en kundenær og kompetent inngang til virkemiddelapparatet, og samtidig en nærhet til å forstå næringens behov og tilrettelegge for samarbeid for å oppnå målet om økt verdiskaping i reiselivsnæringene.

Som en oppfølging av handlingsplan for reiselivsnæringene, har Innovasjon Norge igangsatt en gjennomgang og revisjon av merkevarestrategien for markedsføring av Norge som reisemål i utlandet. For å sikre at dette arbeidet forankres i næringene er det opprettet et Merkestrategisk råd med bred deltakelse fra et representativt utvalg av reiselivsaktører. Det er avholdt ett møte i rådet så langt, og det neste møtet finner sted medio desember. Det er lagt til grunn at de øvrige tiltakene i handlingsplanen for reiselivsnæringene utvikles og gjennomføres i samarbeid med reiselivsaktørene. Dette gjøres ved at flere av tiltakene er etablert som fellesprosjekter.

Innovasjon Norge samarbeider også nært med reiselivsnæringene i forbindelse med de konkrete markedsføringstiltakene i utlandet. I tilknytning til markedsføringsaktiviteten er det etablert flere brukerfora for deltakerne i forbindelse med planlegging, gjennomføring og evaluering av tiltakene. Dette for å sikre at deltakerne skal ha best mulig nytte av markedsføringsaktivitetene.

Relevante trender, markedsdata og resultater fra markedsføringsaktivitene bringes tilbake til reiselivsaktørene i Norge. Innovasjon Norge jobber proaktivt med dette gjennom innlegg på konferanser, egne workshops, nyhetsbrev og egne bransjesider på Internett (www.innovasjonnorge.no/reiseliv).

I statsbudsjett for 2006 er det foreslått en økning i bevilgningen under Innovasjon Norge til profilering av reiselivet på over 70 pst., fra 100 mill. kr til 172,5 mill.kr. I departementets styringsdialog med Innovasjon Norge er samarbeidet mellom Innovasjon Norge og reiselivsnæringen et sentralt punkt.

SPØRSMÅL NR. 196

Innlevert 30. november 2005 av stortingsrepresentant Petter Løvik

Besvart 7. desember 2005 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Kva vil statsråden gjere for dei seks autolinereiarane som er omtalte i "Fiskaren" 30. november 2005 og som hadde planlagt strukturkvote i 2006 etter at rederikvoteordninga går ut før nyttår i år?»

GRUNNGJEVING:

Avisa Fiskaren skriv 30. november 2005 at seks autolinereiarar kjem særs dårleg ut av den strukturfrysen som Regjeringa har bestemt. Dei vedtekne overgangsordningane hjelper for mange av dei som var inne i ordninga, men det er enkelte som kjem særs dårleg ut.

Statsråden har frose ordningane på grunn av evaluering av igongsette ordningar. Det respekterer vi sjølv om vi er ueinige i at det trengst evaluering. Det som er litt vanskeleg å skjøne er kvifor det må få så store konsekvensar for aktørane i næringa når statsråden ikkje eingong har teke standpunkt til om ordningane skal vidareførast etter evalueringa.

Næringsaktørar i alle næringar ønskjer forutsigbare rammer for drifta si. Fiskerinæringa har så mange usikre rammer å halde seg til at om politisk usikkerheit skal vere ein tilleggsfaktor så skapar det unødvendig uro.

Store kvoteverdiar på 70-80 millionar vert, ifølgje Fiskaren, sette i spel på grunn av vedtaka statsråden har gjort. Næringa var kjent med at rederikvoteordninga skulle bort frå nyttår, men dei var ikkje kjent med at strukturkvoteordninga skulle frysast. For dei som hadde planlagt strukturering i 2006 skapar "frysen" unødige problem. Sett i lys av at statsråden berre skal evaluere må det kunne være mogleg å gje desse ei overgangsordning slik at dei ikkje må lide unødig og vert handsama på lik måte som andre grupper.

Svar:

Reierikvoteordninga vart oppheva i mars 2005 samstundes med innføringa av strukturkvoteordninga for havfiskeflåten. Då ordninga vart oppheva fekk likevel dei som allereie hadde fått tilsegn om rederikvote framover i tid, høve til å gå vidare på ordninga i samsvar med dei vedtak som var fatta.

Av dei få tilfella i den konvensjonelle flåten over 28 meter der dei individuelle rederikvotetildelingane går ut no ved årsskiftet, er det fleire som hadde søkt om strukturkvote før strukturpausen vart innført og som får eller har fått søknadane sine handsama uavhengig av denne. Eg vil likevel vurdere om vi kan gjere tilpassingar i reguleringa av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N i 2006, for å avhjelpa ulempene for den eine eller dei få som etter dette vert påverka av strukturpausen.

SPØRSMÅL NR. 197

Innlevert 30. november 2005 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 6. desember 2005 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at Sykehuset i Vestfold får investeringsmidler som forutsatt, uten at det går utover pasientbehandlingen?»

BEGRUNNELSE:

Tre ulike statsråder har forsikret Sykehuset i Vestfold om at investeringsmidlene til 6. byggetrinn skal komme, uten at det skal gå utover pasientbehandlingen. Helsestatsrådens kollega, Bjarne Håkon Hanssen (Arbeiderpartiet), besøkte Sykehuset i Vestfold i valgkampen og nærmest garanterte at pengene skulle komme uavkortet dersom det ble regjeringsskifte. Nå sviktes Sykehuset i Vestfold på nytt og må kutte ytterligere 50 mill. kr utover allerede vedtatte kutt på ca. 90 mill. kr. Dette vil få dramatiske konsekvenser for pasientbehandlingen og en sannsynlig utgang er at lokalsykehusene går en farlig tid i møte. Til tross for at regjeringen har signalisert at den vil bevare lokalsykehusene i denne perioden.

Sykehusdirektør Bjørn Grønli kan fortelle at ek-

strainnsparingen vil føre til uakseptable konsekvenser for pasienter, oppsigelse av ansatte og nedleggelse av behandlingstilbud, jf. Østlandsposten 30. november 2005. Styret for Sykehuset i Vestfold mener det er uakseptabelt at sykehuset ikke får dekket kostnader til renter og avdrag for 6. byggetrinn som forutsatt, jf. Tønsbergs Blad 30. november 2005.

Svar:

De regionale helseforetakene skal i tråd med den etablerte ansvarsstrukturen ivareta sitt "sørge for"-ansvar for tjenestetilbud til hele regionens befolkning innenfor tildelte rammer. Herunder må regionale helseforetak gjennom viderefordeling av tildelte rammer til de enkelte helseforetak hensynta særskilte lokale forhold. Merkostnadene knyttet til utbyggingen av 6. byggetrinn ved Sykehuset i Vestfold HF er et slikt særskilt forhold.

Helse Sør gjennomgår i disse dager budsjettene for neste år med alle sine helseforetak. Jeg har forsikret meg om at de særskilte utfordringene ved Sykehuset i Vestfold vil bli vurdert i den gjennomgangen som vil finne sted for dette helseforetaket. Jeg har også bedt om å få en skriftlig tilbakemelding fra Helse Sør når budsjettgjennomgangene er gjennomført.

Jeg har tillit til at Helse Sør i dette arbeidet finner fram til løsninger som også ivaretar sykehustilbudet i Vestfold på en forsvarlig måte.

SPØRSMÅL NR. 198

Innlevert 1. desember 2005 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 6. desember 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«På ulike vis er det kommet frem at fremlegging av egen stortingsproposisjon om prosjekt Jondalstunnelen i Hordaland er blitt forsinket. Senest i svar på spørsmål i Stortingets spørretime 9. november 2005 svarte statsråden at arbeidet med kvalitetssikring var i full gang, og at det var lagt opp til at saken skal fremmes så tidlig som råd i vårsesjonen. Tilsvarende arbeid med Prosjekt Hardangerbro i samme fylket tok 3 måneder.

Kan statsråden nå gi avklaring om prosessen og tidsplan for arbeidet med kvalitetssikring av Jondalstunnelen?»

BEGRUNNELSE:

Det er nærliggende å se på prosessen for arbeidet med Hardangerbroen.

I arbeidet med kvalitetssikring av Hardangerbroen ble det i tråd med Finansdepartementets retningslinjer for ekstern kvalitetssikring av statlige investeringer på over 500 mill. kr foretatt utlysing av anbudskonkurranse blant de eksterne konsulenter som det er inngått rammeplan med for slike oppdrag. Utlysing gjennom Norsk lysingsblad skjedde 3. mai 2005.

Kontrakt med konsulenter ble inngått 1. juli. Rapporter ble levert henholdsvis 12. og 14. august 2005 fra Metier og Møreforskning. Tidsforbruket var altså knappe halvannen måned fra kontraktsinngåelse til rapportene var klare og ca. 3 og en halv måned fra utlysing ble foretatt. Proposisjonen ble fremlagt av forrige regjering 7. oktober 2005, altså etter ytterligere 2 måneders tidsbruk.

Dette gir en indikasjon om tidsbruk, men det er viktig å minne om at Jondalstunnelen målt i 2004-kroner er anslått til å koste under 500 mill. kr, at prosjektet er et fylkesvegprosjekt og ikke en statlig investering og endelig at det på ulike måter har vært gjennomført kvalitetssikring også av eksterne undervegs i arbeidet.

Endelig bompengesøknad er utarbeidet av Statens vegvesen region vest og oversendt Vegdirektoratet tidlig i juli måned 2005. Tidligere samferdselsstatsråd svarte 6. oktober 2005 følgende: "saken er hittil ikke kommet til Samferdselsdepartementet. Det gjenstår bl.a. å ta stilling til om det skal foretas ytterligere kvalitetssikring eller ikke". Uklarhet om kvalitetssikring eller ikke har nåværende statsråd ryddet bort. Derfor er det viktig at ikke ytterligere tid tapes i videre arbeid med prosjektet.

Jeg håper derfor at statsråden på bakgrunn av den uforståelige forsinkelsen prosjektet er påført vil ha særlig oppmerksomhet på arbeidet videre for å sikre hurtig fremdrift.

I den forbindelse ber jeg om informasjon om prosessen og tidsplanen for arbeidet med kvalitetssikringen av Jondalstunnelen fordi dette vil være styrende for når stortingsproposisjon om prosjektet kan være ferdig.

Svar:

Prosesessen om kvalitetssikring av prosjektet Jondalstunnelen er allereie sett i gang. I tidsplanen for kvalitetssikringsarbeidet er det tatt omsyn til at eg tek sikte på å leggje fram ein stortingsproposisjon om prosjektet innan påske 2006.

Til nærare orientering legg eg ved kopi av brev av 25. november 2005 frå Samferdselsdepartementet til Vegdirektoratet der tidsplan og omfang av den eksterne kvalitetssikringa går fram.

Vedlegg til svar:

Brev fra Samferdselsdepartementet til Vegdirektoratet vedrørende Ekstern kvalitetssikring - Jondalstunnelen - Tidsplan og omfang. Brevet er datert 25. november 2005. Referanse: 04/2291-JRO.

Ekstern kvalitetssikring - Jondalstunnelen - Tidsplan og omfang

Samferdselsdepartementet (SD) viser til kontakt, senest gjennom Vegdirektoratets (VDs) notat av 16. november 2005.

Utgangspunkt

Det er tidligere gjennomført en ekstern kvalitetssikring av prosjektet. Denne kvalitetssikringen ble etter det vi kjenner til gjennomført som del av saksbehandlingen av saken lokalt. Vi er videre kjent med at det var Dovre som sto for dette arbeidet og at Dovres arbeid ble gjennomført etter et enklere opplegg enn hva som kreves ved den statlige kvalitetssikringsordningen.

SD tar derfor sikte på å gjennomføre en ny og utvidet ekstern kvalitetssikring av prosjektet.

Omfang

Det legges til grunn at det skal gjennomføres en KS2 med innslag av KS1. Konkret tas det herunder sikte på at følgende elementer skal underlegges spesiell vurdering:

- Kostnads- og usikkerhetsbildet
- Trafikkgrunnlaget
- Finansieringsplanen
- Trasévalg

Det er avklart med Finansdepartementet at kvalitetssikringen skal gjennomføres av firmakonstellasjonen Terramar/Asplan Viak AS/Promis AS. Vi ber Vegdirektoratet gi rask tilbakemelding på om det foreligger habilitetsproblemer for noen av disse firmaene knyttet til prosjektet.

Tidsplan

For å kunne muliggjøre behandling av saken i Stortinget i vårsesjonen 2006, tas det sikte på å legge frem en stortingsproposisjon om saken innen påske neste år. Det tas derfor sikte på følgende tidsplan for kvalitetssikringsarbeidet:

Oppstartsmøte	Uke 50 i 2005
Presentasjonsmøte med resultater fra kvalitetssikringen	Uke 10 i 2006

Det er viktig at Vegdirektoratet sørger for at nødvendige og relevante dokumenter i saken kan foreligge til oppstartsmøtet, herunder endelig styringsdokument. Vi vil også understreke viktigheten av at det foreligger endelig reguleringsplanavklaring innen kvalitetssikringen skal igangsettes.

Til slutt vil vi be Vegdirektoratet vurdere muligheten for at det etableres en hensiktsmessig prosjektorganisasjon for prosjektet innen oppstart av kvalitetssikringen, jf. at dette også skal gjøres gjenstand for kvalitetssikringen.

Tilleggssvar 10. mars 2006:

Jondalstunnelen i Hordaland

Eg viser til mitt svar av 6. desember 2005 på spørsmål nr. 198 til skriftleg svar frå stortingsrepresentant Arne Sortevik. Eg viser også til mitt svar av 15. desember 2005 på spørsmål 254 til skriftlig svar frå stortingsrepresentant Arne Sortevik.

Eg svarte her at eg tek sikte på å leggje fram ein stortingsproposisjon om prosjektet Jondalstunnelen innan påske 2006. Dette føresette lokalpolitisk behandling slik at planvedtak samsvarande med fylkeskommunen sin finansieringsplan låg føre tidleg i 2006.

Behandlinga av prosjektet er ikkje fullførd lokalt. Fleire grunnleggjande sider ved saka er uavklart. Spesielt vil eg vise til at vedtekne reguleringsplanar i kommunane gir ei dyrare løysing enn den fylkeskommunen sin finansieringsplan gir rom for. Den uklare plansituasjonen må løysast på lokalt hald.

Når nødvendige lokale vedtak er fatta, må Statens vegvesen handsame saka. På vanleg måte må Vegdirektoratet deretter sende si endelege vurdering og tilråding til Samferdseldepartementet. Samferdselsdepartementet har som følgje av det ovanfor nemnde ikkje motteke saka for sluttbehandling, og det er uklart når dette kan skje. Departementet har likevel valt å ta initiativ til ekstern kvalitetssikring av prosjektet. Kvalitetssikringa er starta opp.

Departementet og regjeringa si vurdering av saka ligg derfor framleis noko fram i tid. Som følgje av dette, er ein proposisjon før påske ikkje lenger mogeleg. Eg vonar framleis at ein proposisjon om saka kan leggjast fram i 2006. Tidspunkt for anleggsstart for prosjektet er rimelegvis uavklart.

SPØRSMÅL NR. 199

Innlevert 1. desember 2005 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 7. desember 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hvilke prosedyrer og rutiner har politiet for å følge opp meldinger om enslige mindreårige asylsøkere som blir meldt savnet fra asylmottak, og hvilke tiltak vil justisministeren sette i verk for å sikre disse barna bedre beskyttelse og rettsvern?»

BEGRUNNELSE:

De siste dagers avsløringer om at det trolig foregår handel med enslige mindreårige asylsøkere som bor på norske asylmottak er sjokkerende. Dersom opplysningene i media er korrekte blir forsvarsløse barn ofre for kyniske kriminelle, som selger barna videre som slaver, til sexindustrien eller som organdonatorer. Det blir hevdet at omfanget av dette kan være svært stort og at Norge fungerer som et transittland.

Svar:

Det er utlendingsmyndighetene som har hovedansvaret for enslige mindreårige asylsøkere. Disse gis et botilbud som er differensiert i forhold til om de er over eller under 15 år.

Det oppnevnes verge/hjelpeverge for alle enslige mindreårige asylsøkere. Disse skal bistå under asylintervjuet, og ellers se til at den mindreåriges rettigheter ivaretas.

Dersom en enslig mindreårig forsvinner fra mottak, skal politi, verge, advokat og barneverntjenesten i den kommunen mottaket ligger, og eventuelt pårørende varsles. Vedkommende skal meldes savnet til

nærmeste politimyndighet senest innen 24 timer etter at han eller hun er savnet fra mottaket. Meldingen skal skje skriftlig på Utlendingsdirektoratets skjema for melding om enslige mindreårige som er savnet. Vergens rolle i slike situasjoner vil være å bistå politiet med nødvendige opplysninger om den savnede.

Behandling av meldinger om enslige mindreårige asylsøkere som blir meldt savnet fra asylmottak, er regulert i to rundskriv fra henholdsvis Utlendingsdirektoratet og Riksadvokaten. Rundskrivet fra Utlendingsdirektoratet angir hvem som skal regnes som forsvunnet, og oppgave- og ansvarsfordelingen mellom mottak, Utlendingsdirektoratet, politiet og kommunale myndigheter.

Politiet skal, i tillegg til undersøkelse, ettersøking og leteaksjoner, avklare om det kan foreligge straffbare forhold, og i så fall iverksette etterforskning i henhold til Riksadvokatens rundskriv. Når personer meldes saknet skal politiet alltid ha for øye at det kan ligge straffbare forhold bak forsvinningen.

Ansvaret for oppfølgingen av saknetmeldinger ligger til politimesteren i det enkelte politidistrikt. Saknetmeldinger skal straks registreres i politiets registre og i Schengen Informasjonssystem (SIS). Politidistriktene kan i disse som i andre kompliserte straffesaker anmode Nye Kripos om bistand. Nye Kripos kan også på eget initiativ iverksette etterforskning ved mistanke om organisert og annen alvorlig kriminalitet, herunder menneskehandel og menneskesmugling. Dersom det er behov for etterforskning i andre land følges vanlige samarbeidsprosedyrer i forhold til berørte land og via kontakt med Europol, Eurojust, Interpol. Internasjonalt politisamarbeid har vist seg viktig for å avdekke organisert menneskesmugling og menneskehandel.

Som ledd i arbeidet med å styrke beskyttelsen og rettsvernet for mindreårige enslige asylsøkere har Politidirektoratet tidligere anmodet landets politimestrer om å etablere gode samarbeidsrutiner med de enkelte asylmottakene. Direktoratet har nå minnet politimestrene om nødvendigheten av dette. Med bakgrunn i forsvinningssaken av kinesiske mindreårige asylsøkere fra et asylmottak i Østfold gjennomgår nå Utlendingsdirektoratet og Politidirektoratet melderutinene.

I NOU 2004:16 Vergemål er det foreslått en ny lov om representasjon for enslige mindreårige asylsøkere. Hensikten er blant annet å bedre rettssikkerheten for enslige mindreårige asylsøkere ved mer hensiktsmessige regler om representasjon for den enkelte. Det er Arbeids- og sosialdepartementet som er ansvarlig for lovarbeidet. Lovforslaget legger ikke opp til noen endringer i ansvarsforholdet i forsvinningssaker.

Jeg vil til slutt bemerke at jeg ser alvorlig på at mindreårige enslige asylsøkere forsvinner fra asylmottak. Jeg vil ta opp med arbeids- og sosialministeren hvordan vi kan forsikre oss om at disse barna får den beskyttelse, omsorg og det rettsvern de har krav på.

SPØRSMÅL NR. 200

Innlevert 1. desember 2005 av stortingsrepresentant Anne Marit Bjørnflaten

Besvart 7. desember 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere å åpne for telefonavlytting og eventuelt bruk av nye politimetoder ved mistanke om menneskesmugling?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Aftenposten 1. desember 2005 mistenker politiet at de kinesiske barna som er kommet til Norge er blitt utstyrt med mobiltelefoner av menneskesmuglere eller menneskehandlere.

Politiet har ikke lov til å benytte kommunikasjonsavlytting ved mistanke om menneskesmugling. Strafferammen for menneskesmugling er seks år, og det kreves en strafferamme på mer enn ti år, eller alvorlige narkotikaforbrytelser for at politiet skal kunne foreta telefonavlytting. Ved menneskehandel kommer man over terskelen på 10 års strafferamme, og ifølge avisartikkelen mener politiet at det er så mange likhetstrekk mellom menneskehandel og menneskesmugling at skillet derfor bør fjernes når det gjelder kommunikasjonskontroll.

Svar:

Jeg vil i løpet av kort tid oppnevne et utvalg for å etterkontrollere lovgivningen om inngripende etterforskningsmetoder. Politiet og påtalemyndigheten har ved endringer av straffeprosessloven fått tilgang til en rekke nye metoder for å bekjempe kriminalitet (jf. særlig lov 3. desember 1999 nr. 82 og lov 17. juni 2005 nr. 87). I tillegg er det vedtatt flere lovendringer for å beskytte kilder, informanter og vitner i straffesaker, for eksempel i form av anonym vitneførsel (jf. lov 28. juli 2000 nr. 73) og gjennom utvidet adgang til å be domstolene om begrensninger i dokumentinnsyn og bevisførsel for å verne kilder og informanter (jf. lov 9. mai 2003 nr. 30).

En premiss for innføringen av nye metoder var at det, noen år etter at lovendringene ble satt i kraft, skal vurderes (etterkontrolleres) om etterforskningsmetodene har hatt den betydningen for etterforskningen som det ble forutsatt da metodene ble innført, og om hensynene til personvern og rettssikkerhet overfor den mistenkte og andre berørte er tilstrekkelig varetatt. Behovet for en etterkontroll ble også understreket da det ble åpnet for anonym vitneførsel, og da straffeprosesslovens regler om dokumentinnsyn og bevisførsel ble endret for å gjøre det mulig å verne politiets kilder og informanter.

Jeg forstår bekymringen som ligger bak riksadvokatens henvendelser til departementet, og sakene som er avdekket i den senere tiden understreker at det kan være et behov for utvidet metodebruk på dette området. Samtidig har jeg som justisminister et ansvar for at det samlede overvåkningsnivået i samfunnet ikke blir for høyt, noe som kan være en fare ved å utvide tilgangen på inngripende etterforskningsmetoder på enkeltområder uten at det ses i en større sammenheng. For å sørge for at de prinsipielle sidene ved et slikt forslag blir tilstrekkelig vurdert, har jeg derfor lagt opp til at riksadvokatens forslag blir vurdert av utvalget.

SPØRSMÅL NR. 201

Innlevert 1. desember 2005 av stortingsrepresentant Jon Lilletun

Besvart 8. desember 2005 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Ifølgje Dagsavisa 1. desember 2005, krev sentrale medlemmer frå Sosialistisk Venstreparti at Regjeringa innførar ein nasjonal boikott av Israel. På Sosialistisk Venstreparti sitt landsmøte vart det fleirtal for ei fråsegn om boikott av Israel og direkte sanksjonar av Israel frå FN. Statsråd Halvorsen uttalar til Dagsavisa at boikott av Israel ikkje er ferdig diskutert i Regjeringa. Statsminister Stoltenberg på si side hevdar at boikott ikkje er del av denne Regjeringa si politikk.

Kan utanriksministaren klargjere om denne Regjeringa vil boikotte Israel?»

Svar:

Det er ikke Regjeringens politikk å innføre boikott av Israel. Det er ikke en del av Soria Moria-erklæringen eller Regjeringens tiltredelseserklæring og heller ikke en del av Regjeringens linje i Midtøstenpolitikken.

Det er legitimt at koalisjonsregjeringens partnere har ulike syn på dette spørsmålet og at det er en levende, demokratisk debatt om norsk politikk på dette området, internt i partier og mellom partier.

Det er Regjeringens syn at dette virkemiddelet ikke ville være et bidrag i de anstrengelser som nå gjøres fra et samlet internasjonalt samfunn for å få partene i Midtøsten-konflikten til å vende tilbake til forhandlingsbordet.

Som et resultat av Israels tilbaketrekking fra Gaza, håper jeg at de nærmeste månedene kan by på muligheter som kan åpne opp for gjenopptakelse av den politiske prosessen mellom partene. Skal Norge kunne spille en rolle i Midtøsten, noe vi har til hensikt å gjøre, er det viktig at vi bruker alle midler til å støtte denne dialogen med begge parter i konflikten. Det er gjennom den dialogen vi vil ha mulighet til å kunne påvirke partene til å respektere folkerettens regler, inngåtte avtaler og FN-resolusjoner.

For øvrig viser jeg til mitt svar i Stortinget 5. desember d.å. da representanten Lilletun også tok opp dette spørsmålet under budsjettdebatten.

SPØRSMÅL NR. 202

Innlevert 1. desember 2005 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 12. desember 2005 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre finansieringen av menighetshuset i Ølen, som er ferdigstilt innen den forventede søknadsfristen for tilskudd til private kirkebygg 1. juni 2006?»

BEGRUNNELSE:

I St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) foreslår departementet å avvikle Kap. 310 post 75 Tilskudd til private kirkebygg. Formålet med tilskuddsordningen er å gi trossamfunn utenfor Den norske kirke og private stiftelser og frivillige organisasjoner innenfor Den norske kirke anledning til å bygge kirkebygg med lavere finansiering.

I Ølen er det nettopp ferdigstilt et menighetshus. Dette huset er eid og blir drevet av en privat stiftelse med ca. 100 medlemmer. Bygget er på ca. 330 kvadratmeter i grunnflate, og det er to fulle etasjer samt at et loft også er innredet. Etter 7 års betydelig frivillig innsats står nå bygget ferdig. Bygget er en viktig del av det mangfoldige kulturarbeidet i bygda.

Stiftelsen har på mange ulike måter samlet inn penger for å finansiere bygget, som basarer, lotteri, Kirketundager, frivillige gaver m.m. I tillegg har en stor del av byggingen blitt finansiert gjennom dugnad. Stiftelsen har i god tro regnet med 825 kr pr. kvadratmeter i tilskudd fra departementet inn i finansieringen. Denne støtten mister de

nå i og med at tilskuddet er foreslått fjernet fra 2006.

Ordningen er i dag slik at det er en søkerrunde med frist 1. juni hvert år. Bortfallet av tilskuddsordningen vil derfor i realiteten få tilbakevirkende kraft for de byggene som har fått ferdigattest eller midlertidig brukstillatelse først etter 1. juni 2005.

Svar:

Arealtilskuddet for privateide kirkebygg er en etterskuddsordning, der det ikke er mulig å søke om midler før bygget er ferdigstilt. Det har gått tydelig fram av reglementet at det ikke kan gis forhåndstilsagn om tilskudd, og at trossamfunn følgelig ikke kan budsjettere med arealtilskudd når de planlegger å oppføre et bygg. Ølen menighet har derfor ikke hatt grunnlag for å regne med et slikt tilskudd til bygget sitt, og har selv hatt ansvaret for å finne den nødvendige finansieringen.

Det hører med i bildet at arealtilskuddet til private kirkebygg har utgjort en svært liten andel av de totale kostnadene ved private kirkebygg her i landet, som i hovedsak er realisert som et resultat av engasjementet og innsatsen til menighetene som selv skal bruke lokalene. Det beskjedne tilskuddsbeløpet på 825 kr pr. kvadratmeter som denne ordningen har kunnet bidra med, tilsier at alle menighetene som har mottatt slik støtte, i hovedsak har måttet finansiere lokalene sine med andre midler. En avvikling av tilskuddsordningen medfører dermed ingen større endring av forholdene.

SPØRSMÅL NR. 203

Innlevert 1. desember 2005 av stortingsrepresentant Finn Martin Vallersnes

Besvart 12. desember 2005 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Utenriksministeren varslet i spontanspørretimen 30. november 2005 at Regjeringen vil foreslå endringer i de krav Norge vil fremme overfor 51 land i GATS.

Hvilke av Norges tidligere krav i GATS har Regjeringen besluttet å endre eller omprioritere, og har andre land signalisert tilsvarende endring av sine forhandlingsposisjoner på dette området?»

BEGRUNNELSE:

Etter tidligere forsikringer fra Regjeringen om at Norges posisjoner i GATS ligger fast, kom utenriksministerens uttalelse under spontanspørretimen overraskende på Stortinget. Det er viktig å fjerne den usikkerhet som nå er skapt omkring Norges posisjoner innenfor dette viktige forhandlingsområdet, mindre enn to uker før WTOs ministerkonferanse i Hongkong går av stabelen. Ifølge et oppslag i Nationen 1. desember 2005 står Norge alene med denne bebudede svekkelsen av sine krav i GATS.

Svar:

Først og fremst vil jeg vise til redegjørelsen jeg holdt om status i WTO-forhandlingene for Stortinget 9. desember d.å., noe som også var årsaken til at jeg anmodet om noen dagers utsettelse for å besvare dette spørsmålet fra representanten Vallersnes.

Som kjent redegjorde jeg der blant annet for den allmenne oppfatning i forhandlingene om at de minst utviklede landene (MUL) ikke forventes å påta seg forpliktelser på tjenesteområdet i denne runden.

Det er derfor ikke aktuelt å forfølge de krav som er framsatt overfor de to MUL-landene Bangladesh og Angola. For å klargjøre dette ytterligere har Regjeringen besluttet at kravene trekkes og at dette formidles direkte til de land det gjelder.

Videre understreket jeg i redegjørelsen at i vurderingen av norske krav til andre utviklingsland enn MUL, er en grundig avveining av utviklingslandenes interesser og norske offensive interesser lagt til grunn.

Regjeringen har lagt vekt på at Norge ikke skal fremme krav som kan oppfattes som mulige hindringer for utviklingslandenes organisering av offentlige tjenester. På dette grunnlag har Regjeringen besluttet å trekke krav til øvrige utviklingsland innenfor områdene strømdistribusjon, vannforsyning og høyere utdanning. Dette vil også formidles direkte til de land det gjelder.

Til siste del av representantens spørsmål kan jeg opplyse at EU 25. januar 2005 kunngjorde at organi-

sasjonen hadde revidert sine krav i tjenesteforhandlingene. Et siktemål med revisjonen var å ta hensyn til utviklingsnivået i hvert enkelt land. Blant annet ble kravene rettet mot MUL justert ved at kun to av fem tidligere foreslåtte sektorer ble ansett som aktuelle for eventuelle forpliktelser. Senere har EU i praksis forfektet den allmenne oppfatning om at MUL ikke forventes å påta seg forpliktelser på tjenesteområdet.

SPØRSMÅL NR. 204

Innlevert 1. desember 2005 av stortingsrepresentant Petter Løvik

Besvart 9. desember 2005 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Kva gjer Regjeringa for å kome i inngrep med prosessen med å utforme ein heilskapleg "havpolitikk" for EU, og kva haldningar og posisjonar blir vektlagde frå norsk side?»

GRUNNGJEVING:

EU-kommisjonen starta i mars i år arbeidet med å utforme ein heilskapleg "havpolitikk" for EU (jf. Kommisjonens vedtak av "Towards a future Maritime Policy for the Union: A European vision for the oceans and seas", av 2. mars 2005). Arbeidet blir leia av fiskeri- og havkommisær Joe Borg og eit utval av seks andre kommisærer (industrikommisær Verheugen, transportkommisær Barrot, miljøkommisær Dimas, regionalkommisær Hübner, forskningskommisær Potocnik og energikommisær Pieblags). Desse skal legge frem ei "grønbok" før sommaren 2006.

Noreg har suverenitet over, og forvaltar Europas største havområde. Vi har ei av Europas lengste kystlinjer og havområda er seks gongar større enn landarealet. Vår velferd er basert på berekraftig verdiskaping på og i tilknyting til havet. Norsk næringsliv er verdsleiande innan offshore olje- og gassutvinning, skipsfart, maritime tenester, teknologi og skipsbygging i tillegg til fiskeri- og havbruk.

EU-prosessen for utvikling av ein heilskapleg "havpolitikk" vil kunne få svært mykje å seie for Noreg - både direkte, innan ramma av EØS-avtalen, og indirekte gjennom EUs framtidige internasjonale politikk og rolle i havspørsmål og havrett. Dette kan også få innverknad for norsk handlingsrom og mulegheiter i nordområda.

Svar:

Spørsmålet ble overført fra nærings- og handelsministeren.

Jeg er enig med representanten Løvik i at prosessen som er igangsatt med å skape en helhetlig maritim politikk for EU vil kunne berøre sentrale norske interesser innenfor områder som skipsfart/kystfart, fiskeri og fangst, petroleums- og gassvirksomhet, kystadministrasjon, miljø og forurensning og havrett. Ikke minst gjelder dette i et nordområdeperspektiv.

Jeg ser det derfor som svært viktig å følge EUs arbeid i konsultasjonsprosessen. Når det gjelder Regjeringens arbeid med dette, vil jeg spesielt peke på følgende forhold:

Som eneste tredjeland har Norge en nasjonal ekspert i sekretariatet som skal utforme grønnboken. Den 30. november i år overrakte Regjeringen et skriftlig innspill til arbeidet med grønnboken i Brussel. Dette dokumentet har vært utarbeidet av en interdepartemental arbeidsgruppe, ledet av Utenriksdepartementet, med deltakelse fra alle berørte departementer. Dokumentet vil bli lagt ut på Internett (www.odin.dep.no). I den sammenheng var det også etablert en referansegruppe med deltakelse fra interesserte parter fra andre statlige institusjoner, organisasjonsliv og forskningsmiljøer. Gruppen fungerte som en konsultasjonsgruppe og et forum for gjensidig informasjonsutveksling.

Vi holder nær kontakt med sekretariatet (en "task force") under Europakommisjonen som er ansvarlig for å skrive grønnboken. Vi holder også tett kontakt med lederen for dette sekretariatet og har invitert ham til å besøke Norge i neste måned i forbindelse med et maritimt seminar i Bergen. Det legges opp til at dette besøket vil omfatte sentrale miljøer i både Bergen, Trondheim og Oslo. Regjeringen innhenter også informasjon via våre utenriksstasjoner i EUs medlemsland om arbeidet med grønnboken.

I det nevnte norske innspillet til EU-kommisjonen er det lagt spesiell vekt på å framheve Norges rolle som ledende skipsfartsnasjon og at vi har lang og solid erfaring når det gjelder helhetlig tenkning

innenfor bærekraftig og økologisk forsvarlig utnyttelse av havets ressurser.

I den sammenheng framheves arbeidet med å utvikle en helhetlig strategi for nordområdene. Videre har vi understreket betydningen av internasjonalt samarbeid på områder som krever felles innsats. Forsvarlig fiskeriforvaltning er her et godt eksempel. Et annet viktig område er oppbygging av en god kunnskapsbase for å sikre en forsvarlig forvaltning av norsk politikk.

SPØRSMÅL NR. 205

Innlevert 1. desember 2005 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 8. desember 2005 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«Vil statsråden snarest sørge for at Innovasjon Norge etablerer de såkalte landsdekkende såkornfond knyttet til universitetene?»

BEGRUNNELSE:

I Bergen har et selskap ved navn Sarsia lyktes i å skaffe midler til den private andel knyttet til utvikling og etablering av et landsdekkende såkornfond. Selskapet har samarbeidet med Universitet i Bergen og andre institutter og nedlagt et betydelig arbeid, som så langt har resultert i et privat bidrag på 134 mill. kr fra regionale og lokale investorer. Selskapet opplever imidlertid at Innovasjon Norge ikke bidrar til å få såkornfondet etablert. Undertegnede er kjent med at ESA har reist spørsmål knyttet til de såkalte rianfondene, fond som er av mer distriktspolitisk karakter, men kan ikke se at dette gjelder såkornfondene knyttet til universitetsmiljøene. Det er overmåte viktig at fondene kommer på plass så ikke investorene trekker pengene tilbake og at både eksisterende og fremtidige arbeidsplasser går tapt.

Svar:

I forbindelse med statsbudsjettet for 2005 ble det vedtatt en landsdekkende såkornordning hvor staten går inn med 667 mill. kr i ansvarlig lån og et tapsfond på 167 mill. kr, fordelt på ett fond i hver av universitetsbyene Oslo, Bergen, Stavanger og Trondheim. Det er en forutsetning at det hentes inn tilsvarende kapital fra markedsaktører, og at fondene forvaltes profesjonelt. Målgruppen for fondenes investeringer er innovative prosjekter i tidlig fase, herunder prosjekter fra universiteter og høyskoler.

EFTAs overvåkningsorgan, ESA, godkjente ordningen 15. juli 2005 med bl.a. følgende vilkår:

- Statlig kapitalandel er maksimalt 50 pst.
- Lånet forrentes med 12 måneder NIBOR + 2 prosentpoeng
- Det kan investeres i alle landets kommuner
- Tapsfond på 25 pst. av det statlige lånets størrelse
- Det kan investeres i små bedrifter i tidlig fase, med unntak for sensitive sektorer som skip, stål og kull, og lavrisikobransjer som bank og eiendom.
- Oppfølgingsinvesteringer kun tillatt i spesielle tilfelle dersom totalinvesteringen i ett enkelt prosjekt overstiger 500 000 euro. Blant annet må nye investeringer gjøres i forbindelse med utvikling av et helt nytt produkt.

Potensielle investorer og forvaltere, herunder Sarsia, meddelte Nærings- og handelsdepartementet at det ikke var aktuelt å investere i/forvalte ordningen med de rammebetingelser som ESAs vedtak innebar. Problemet var kravet om at oppfølgingsinvesteringer måtte foretas i forbindelse med et nytt produkt. Dette begrenser fondenes kommersielle muligheter.

For en drøfting av den videre oppfølgingen av problematikken rundt oppfølgingsinvesteringer innkalte departementet potensielle forvaltere og investorer til ordningen til møte i departementet 18. august 2005. En revidert notifisering av ordningen ble oversendt ESA 3. november 2005. Den bygger blant annet på de innspillene som kom fram på møtet i august.

Den reviderte notifiseringen er fulgt opp gjennom møter mellom Nærings- og handelsdepartementet og ESA i Brüssel 21. og 30. november. I møtet 30. november ble jeg meddelt at det vil være nødvendig med noe mer dokumentasjon om ordningen før et eventuelt nytt vedtak kan fattes. Jeg har håp om at vi kan komme fram til en løsning med ESA i løpet av første kvartal 2006.

Innovasjon Norge forvalter statens engasjement i ordningen. De beslutter ut fra en faglig vurdering og i samråd med investorer, hvilke forvalter miljø i universitetsbyene som skal tillegges oppgaven med forvaltningen av den landsdekkende såkornordningen.

Innovasjon Norge har allerede utført en betydelig del av det forberedende arbeidet. Dette innebærer at Innovasjon Norge vil kunne fatte vedtak om valg av forvaltermiljø relativt raskt etter at det foreligger et nytt vedtak i ESA.

SPØRSMÅL NR. 206

Innlevert 1. desember 2005 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 12. desember 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I forbindelse med omstillingsarbeidet i Avinor AS er det besluttet å flytte en stor del av den virksomheten som styrer flytrafikken i Norge ut av anlegget på Røyken og til ny lokalisering i Stavanger. Anlegget på Røyken fremsto ved oppstart som et svært godt og sikkert anlegg spesiallaget for formålet og med stor vekt på sikring av samfunnsviktig virksomhet. Det er også status i dag.

Hvilke vurderinger knyttet til sikkerhet og sårbarhet for et slikt anlegg er gjort i forbindelse med flytting til Stavanger?»

BEGRUNNELSE:

Anlegget på Røyken er spesiallaget for formålet og det er lagt stor vekt på sikring av et anlegg som har stor samfunnsmessig betydning. Sikringen gjelder både tradisjonelt militært trusselbilde og det trusselbilde som dagens terroristaktivitet representerer. Etter det jeg har forstått er det brukt hele 600 mill. kr i investering på dette anlegget, som fortsatt fremstår også i internasjonal sammenheng som et avansert anlegg.

Flyttingen til lokalisering andre steder i landet, bl.a. Stavanger, innebærer ikke at man flytter til anlegg som er tilsvarende sikret. Tvert imot har jeg det inntrykk at spørsmålet om samfunnsmessig sikring ikke har vært vurdert eller tillagt vekt i forbindelse med flyttevedtak.

Jeg ber derfor om at statsråden som grunnlag for å svare på spørsmålet også sørger for at det innhentes synspunkter på det departement/direktorater som har ansvar for samfunnsmessig sikkerhet dersom det ikke alt foreligger uttalelser fra slike instanser i forbindelse med flyttingen.

Svar:

Innledningsvis viser jeg til at den interne organiseringen av Avinor er styrets og ledelsens ansvar. Som ledd i effektiviseringsprogrammet "Take-off-05" har Avinors styre vedtatt at Sola fra og med 2008 skal overta som kontrollsentral for hele Sør-Norge og at anlegget i Røyken derfor vil bli nedlagt.

I forbindelse med vedtaket om lokalisering av kontrollsentral sør ble alternativene Værnes, Røyken og Sola utredet. Avinor foretok konsekvensanalyser av alternativene med hensyn på sikkerhet, økonomi, kunder og helse- og arbeidsmiljø. Det ble i tillegg foretatt en vurdering av gjennomførbarheten av de ulike alternativene. Alle de tre lokaliseringsalternativene oppfylte de krav som er nødvendige for å imøtekomme eksisterende krav og det risiko- og sårbarhetsbilde som foreligger. Anlegget i Røyken skiller seg fra de øvrige ved at det i tillegg er sikret som et krigsanlegg. Det er imidlertid lagt til grunn at Avinors ansvarsområde er å betjene luftfarten i fredstid. Avinor er ikke ansvarlig for rikets sikkerhet, og vil ikke inneha ansvaret for flysikringstjenesten i krigstid. Verken Luftforsvaret eller Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) har ifølge Avinor stilt noen krav til at kontrollsentraler bør ligge i fjell.

NSM opplyser i brev av 4. oktober 2004 til Avinor følgende:

"NSM er ikke kjent med de ulike konkrete sikringstiltak som i dag eksisterer ved de alternativene som ble vurdert i forbindelse med Kontrollsentral Sør. Videre har vi ikke kunnskap om eventuelle nye tiltak som vil bli etablert. På dette grunnlag er det vanskelig å ha noen kvalifisert oppfatning av om sikkerhetstiltakene på Sola ved Stavanger er tilstrekkelige. Dertil kommer mangel på regelverk å forankre eventuelle vurderinger i. De vurderinger Avinor AS har foretatt synes imidlertid ut ifra den tilsendte dokumentasjon å være akseptable. Avinor AS opplyser i tilsendt dokumentasjon at alternativene er gjennomgått sikkerhetsmessig, og eventuelle nødvendige kompenserende sikkerhetstiltak er identifisert for de ulike alternativer. Avinor AS legger således til grunn at alle alternativene er likeverdige sikkerhetsmessig sett. Gitt denne forutsetningen, herunder at alle nødvendige kompenserende sikkerhetstiltak implementeres, har NSM ingen merknad til valg av lokalisering av Kontrollsentral Sør. NSM forutsetter imidlertid at vi blir konsultert før en etablering skjer på Sola ved Stavanger."

Det ble i forbindelse med lokaliseringsvalget utarbeidet en risiko- og sårbarhetsanalyse for lokaliseringen av kontrollsentral sør. Analysen konkluderte med at alle vurderte alternativer har en fysisk beskyttelse som ligger godt i overkant av hva man finner ellers i Europa. Daganlegg versus fjellanlegg ble vurdert. Analysen konkluderte med at alternativene slik de foreligger er likeverdige, dog med en svak positiv sikkerhetsmessig fordel for daganlegg når det gjelder egne ansatte. Dette gjelder i tilfelle alvorlig brann (mulighet for evakuering) og ugunstig arbeidsmiljø (enklere tilgang til friluft og dagslys).

Sola kontrollsentral er sikret både i forhold til EMP (elektromagnetisk puls) og ABC (Atomic, Biological and Chemical), og sikringsbygningen er bygd etter militære retningslinjer for best mulig å stå imot anslag. Avinor opplyser at krav til flykontrollsystemer, fagkompetanse m.m. ikke er lokaliseringsavhengig og påvirket derfor ikke lokaliseringsvalget. SINTEF har på oppdrag fra Avinor vurdert om lokaliseringen av kontrollsentral sør har betydning for flysikkerheten, spesielt i Nordsjøen. SINTEFs hovedkonklusjon er at en flytting av det eksisterende helikopterfaglige miljøet i Stavanger kan være uheldig og synes vanskelig å forene med den overordnede målsettingen for helikoptersikkerheten.

SPØRSMÅL NR. 207

Innlevert 1. desember 2005 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 7. desember 2005 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Enkelte kommuner har innført eiendomsbeskatning for å finansiere tjenester til sine innbyggere i tråd med dagens lov om eiendomsskatt.

Hvilket rom gir denne loven for å ta hensyn til innbyggeres økonomiske bæreevne, eksempelvis gjennom mulighet for bunnfradrag eller hensyntagen til inntekt?»

BEGRUNNELSE:

En av kommunenes muligheter til å skaffe ekstrainntekter for å finansiere tjenester til sine innbyggere, ligger i Loven om eiendomsskatt. Denne loven gir kommunene mulighet til å beskatte eiendommer med inntil 7 promille pr. år. Selv om dette kan være viktige inntekter for enkelte kommuner i kortere eller lengre tid, er det ikke til å komme bort fra at dette kan slå uheldig ut for enkelte grupper. En gruppe kan være pensjonister med lav pensjon og stor bolig i et attraktivt boligstrøk. I den sammenheng er det av interesse å få vite hvilke muligheter kommunene har innenfor dagens lovgivning til å skjerme, helt eller delvis, innbyggere med lav økonomisk bæreevne. Det tenkes da eksempelvis på bunnfradrag eller hensyntagen til inntekt i en eller annen form.

Svar:

Lov 6. juni 1975 nr. 29 om eigedomsskatt (eigedomsskattelova) fastsetter de nærmere regler for adgangen til å skrive ut eiendomsskatt. Det er opp til kommunestyret i den enkelte kommune å avgjøre om det skal skrives ut slik skatt i kommunen. Velger kommunen å skrive ut slik skatt må dette skje i henhold til reglene i eigedomsskattelova.

Med unntak for vannkraftverk må kommunene selv taksere de eiendommene som skal undergis eiendomsskatt. Taksten utgjør skattegrunnlaget som skatten beregnes av. I henhold til loven skal taksten settes til omsetningsverdien, men lavere verdier aksepteres i praksis. Undersøkelser tyder på at skattegrunnlaget i mange tilfeller ikke utgjør mer enn rundt 30 pst. av omsetningsverdien. Dette kan skyldes at eiendommene takseres lavt, eller at kommunene først takserer eiendommene til full verdi, men gjør bruk av en såkalt "reduksjonsfaktor" før skatten beregnes. Uten at det er foretatt nærmere undersøkelser kan det imidlertid synes som flere kommuner ved ny taksering nå legger seg nærmere opp til faktisk omsetningsverdi som grunnlag for utskrivingen av eiendomsskatt.

Eiendomsskatten en objektskatt hvor det ikke tas hensyn til gjeld knyttet til eiendommen, eller annen gjeld skattyteren måtte ha. Det tas heller ikke hensyn til inntekts- eller formuesforhold for øvrig hos den eiendomsskattepliktige.

Ved en lovendring i 1993 ble det innført en regel om bunnfradrag i eiendomsskatten. Kommunestyret kan i forbindelse med budsjettbehandlingen vedta at det skal gis bunnfradrag i " alle sjølvstendige bustaddelar i faste eigedomar som ikkje vert nytta i næringsverksemd", jf. eigedomsskattelova § 11 annet ledd. Også utleieboliger er omfattet av bestemmel-

sen. Fradraget skal utgjøre et fast beløp som fradras i taksten. Loven angir ingen begrensning i fradragets størrelse, men departementet har i en uttalelse av 13. november 2003 antatt at fradraget ikke kan settes så høyt at det reelt vil innebære et generelt eiendomsskattefritak for boligeiendommer.

Innføringen av adgang til å anvende bunnfradrag ble i Ot.prp. nr. 12 (1992-93) begrunnet med at "[...] de foreslåtte endringene vil gi kommunene større muligheter for å foreta mer individuelle tilpasninger av eiendomsskatten på bolig- og fritidseiendommer til forholdene i de enkelte kommunene." Gjennom endringene oppnås et mer fleksibelt system for utskriving av eiendomsskatt i kommunene, hvor blant annet ønsker om særskilte fordelingsprofiler bedre kan ivaretas."

Videre inneholder eigedomsskattelova en særskilt bestemmelse som åpner adgang for kommunene til å sette ned eller ettergi skatten. Etter lovens ordlyd kreves det "særlege grunnar" som gjør "at det kom til å verta særs urimeleg om heile eigedomsskatten vart innkravd [...]." Bestemmelsen oppstiller svært strenge vilkår for at eiendomsskatt skal kunne nedsettes eller ettergis. Det heter i Ot.prp. nr. 44 (1974-75) at "nedsetjing eller fråfalling av skatten av rettferdsgrunnar berre bør koma på tale som reine unnatak". Departementet har lagt til grunn at bestemmelsen ikke åpner for at kommunene skal kunne foreta en generell nedsetting eller frafallelse av eiendomsskatten for pensjonister, eventuelt minstepensjonister. Spørsmålet om nedsettelse eller frafallelse av eiendomsskatt må derfor avgjøres konkret i hvert enkelt tilfelle.

Det er behov for en gjennomgang av ulike sider ved eiendomsbeskatningen i Norge. Departementet vil etter hvert se nærmere på dette, herunder også på forholdet til svake eiergrupper. Fordi eiendomsskatten er en objektskatt, der eierens øvrige økonomi i utgangspunktet ikke har betydning, kan det bli vanskelig å gå særlig langt i å tilpasse denne beskatningen ut fra skatteevnehensyn.

SPØRSMÅL NR. 208

Innlevert 1. desember 2005 av stortingsrepresentant Martin Engeset

Besvart 12. desember 2005 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Gjennom mange år har det vært arbeidet målbevisst for å åpne Rygge for sivil trafikk. For over ett år siden ble konsesjon gitt av den forrige regjeringen, og det er flere måneder siden en fremforhandlet avtale ble oversendt departementet for godkjenning. I NRK Østfoldsendingen i går (30. november 2005) lover statsråden et snarlig svar på godkjenningen av driftsavtalen.

Hva er statsrådens definisjon på et snarlig svar, og når vil statsråden skjære igjennom i denne saken?»

BEGRUNNELSE:

Et samlet politisk miljø i Østfold, både lokalt og regionalt, samt næringslivet i fylket, har ventet lenge på en endelig avklaring knyttet til avtalen mellom Forsvaret og Rygge Sivile lufthavn. Et meget klart flertall i Stortinget har også tidligere gitt uttrykk for støtte til planene om sivil flytrafikk fra Rygge.

Det er nå over ett år siden konsesjon ble gitt av den forrige regjeringen og flere måneder siden en fremforhandlet avtale ble oversendt departementet for godkjenning. Forsvarsdepartementets trenering og uthaling av saken oppleves frustrerende og kan bidra til å undergrave planene om realisering av et sivilt flyplasstilbud i Østfold.

Svar:

En forutsetning for at avtaleverket skal kunne godkjennes, er at dette er innenfor rammene av konsesjonen til å anlegge, drive og inneha sivil lufthavn ved navn Moss lufthavn, Rygge, som generalinspektøren for Luftforsvaret fikk i statsråd 19. november 2004 i medhold av lov om luftfart 11. juni 1993, nr. 101, § 7-5. Avtaleverket skal ivareta Luftforsvarets styringsmessige ansvar for den daglige driften av lufthavnen innenfor rammen av de til enhver tid gjeldende konsesjonsvilkår. RSL AS skal, i henhold til konsesjonsbetingelsene, dekke alle direkte og indirekte kostnader som Forsvaret påføres som følge av planlegging/prosjektering, etablering, drift og vedlikehold av den sivile lufthavnen. Det følger av konsesjonen at etablering av sivil lufthavn på Rygge er et

privat initiativ, og det gjøres klart i konsesjonen at staten ikke stiller noen garantier for utbygging eller drift. Skulle det vise seg vanskelig for RSL AS å akseptere et avtaleregime som ivaretar ovennevnte, forutsettes det i konsesjonen at konsesjonen opphører, og at saken vurderes på nytt.

Forsvarsdepartementet (FD) mottok i møte med Luftforsvaret og Forsvarsbygg (FB) 6. oktober d.å., følgebrev med utkast til avtaleverk for gjennomgang og eventuell godkjenning. Avtaleverket består av en overordnet samarbeidsavtale, som inkluderer et investeringsvedlegg, en festeavtale og en prosjektavtale. I tillegg vil partene fremforhandle en underordnet driftsavtale. Dette arbeidet avventes av partene til samarbeidsavtalen er godkjent. I ovennevnte følgebrev ble det også opplyst at det gjensto å kvalitetssikre avtaleverket. Basert på FDs saksbehandling, som også har inkludert en interdepartemental høringsrunde, har FD sendt brev til Forsvarsstaben (FST) og FB 24. november 2005, der det bes om at visse forhold i avtaleverket avklares, og presiseres nærmere. Dette dreier seg i all hovedsak om forhold av økonomisk art, for å sikre at tidligere nevnte rammer i konsesjonen ivaretas.

FST og FB har opplyst at arbeidet med å besvare FDs brev er i god gjenge, og at svar kan forventes i nær fremtid. Det er en klar målsetting at det fremsendte avtaleverket med eventuelle endringer og forutsetninger skal ferdigbehandles av FD før jul. Samtidig er det viktig å presisere at en suksessfaktor for en vellykket etablering og drift av Moss lufthavn, Rygge er et solid og gjennomarbeidet avtaleverk som søker å ta høyde for alle relevante forhold i et langsiktig, helhetlig og bærekraftig perspektiv.

Jeg er opptatt av å opprettholde et tilstrekkelig momentum i saken. Departementet vil derfor fortsatt prioritere arbeidet med å få på plass et avtaleverk innenfor konsesjonens rammer, som kan legge grunnlaget for et viktig og etterlengtet infrastrukturtiltak i Østfold.

SPØRSMÅL NR. 209

Innlevert 1. desember 2005 av stortingsrepresentant Martin Engeset

Besvart 7. desember 2005 av arbeids- og sosialminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Hvordan ivaretar asylmottakene omsorgen for enslige asylsøkerbarn, og hvilke rutiner gjelder dersom barn forsvinner fra asylmottakene?»

BEGRUNNELSE:

I løpet av den siste uken har det gjennom media fremkommet avsløringer om at det trolig foregår handel med mindreårige asylsøkere som bor på norske asylmottak. Dersom disse opplysningene er dekkende for de faktiske forhold blir forsvarsløse barn ofre for kyniske kriminelle, som selger barn videre som slaver, til sexindustrien eller som organdonatorer. Det blir hevdet at omfanget av dette kan være svært stort, og at Norge fungerer som et transittland.

Svar:

Asylmottakene er de enslige mindreåriges hjem mens de venter på svar på asylsøknaden, og er ikke lukkede institusjoner. Barna går fritt til og fra skole, og deltar i aktiviteter med andre barn i nærmiljøet. Man tilstreber å gi barna en hverdag mest mulig lik den andre barn i Norge har. Alle avdelinger i mottak for enslige mindreårige asylsøkere har en styrket bemanning med blant annet nattevakt. Dersom barna ønsker å forlate mottaket, må de melde fra til personalet. Dersom de skal besøke andre utenfor mottaket, skal besøket være godkjent av mottaket og eventuelt av verge. Det er ikke anledning for fremmede personer å komme inn i mottaket uten avtale med personalet.

Utlendingsdirektoratet (UDI) har det overordnede ansvaret for alle enslige mindreårige asylsøkere i Norge, også de som er meldt savnet. Hvis den enslige mindreårige ikke kommer tilbake til mottaket til avtalt tid, skal mottaket umiddelbart undersøke årsaken. Dersom en enslig mindreårig forlater mottaket til ukjent adresse, sender UDI en savnet-melding til politiet. Meldingen går både til lokalt politidistrikt og til sentral enhet i politiet. Det er politiets ansvar å finne savnede personer. UDI har løpende kontakt med politiet og dersom UDI får tips fra ulike hold om hvor den enslige mindreårige kan befinne seg, gis denne informasjonen til politiet.

For å sikre en best mulig oppfølging av enslige mindreårige som forlater mottakene, ble det i 2001 utarbeidet felles retningslinjer for politiet, barnever-

net og utlendingsmyndighetene for håndtering av saker der enslige mindreårige asylsøkere forlater mottaket til ukjent adresse. I februar 2004 gjennomgikk politiet og UDI retningslinjene, og det var da enighet om at rutinene var tilfredsstillende. I lys av dagens situasjon har Politidirektoratet og UDI blitt enige om å foreta en ny gjennomgang av rutinene for å vurdere om det er behov for en endring.

Enslige mindreårige asylsøkere er en ekstra sårbar gruppe. UDI har derfor gjennom flere år hatt skjerpede rutiner for å ivareta barnas sikkerhet. Etter at det ble kjent at enslige mindreårige fra Kina kunne være utsatt for menneskehandel, har det blitt iverksatt ekstraordinære tiltak for denne gruppen. Flere av barna har blitt akuttplassert i barneverninstitusjoner på bakgrunn av opplysninger som kan tyde på at de kan være utsatt for menneskehandel. UDI jobber tett sammen med Nye Kripos og barnevernet i disse sakene. Det er politiet som har ansvaret for videre etterforskning.

Det er ikke akseptabelt at barn blir borte fra asylmottak uten at myndighetene vet hvor barna har blitt av. Det er derfor viktig at det er et tett samarbeid mellom utlendingsmyndighetene, politiet og barnevernet slik at vi kan hindre at barn forlater mottakene, og for at de som blir meldt savnet kommer til rette.

Regjeringen vil forbedre forholdene for enslige mindreårige asylsøkere som kommer til Norge og overføre omsorgsansvaret for denne gruppen til barnevernet. Dette vil kunne bidra til at de vil få en bedre og tettere oppfølging enn det de har i dag. Overføringen må utredes grundig slik at vi får en best mulig løsning, og at vi samtidig sørger for at den spesialkompetanse på asylsøkerbarn som UDI og mottakene innehar i dag overføres til barnevernet.

SPØRSMÅL NR. 210

Innlevert 1. desember 2005 av stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo

Besvart 12. desember 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I Lerresfjord i Alta kommune har det gått flere ras som har sperret veien og medfører store konsekvenser og ulemper for lokalsamfunnet i form av redusert framkommelighet og berettiget angst for nye ras, også for skolebarn som skal passere rasutsatte områder. Utbedringskostnadene er så store at fylkeskommunen alene ikke er i stand til å dekke disse.

Hvordan vil statsråden bidra til at rasstrekningen kan evakueres for steinmasser, og at området kan sikres mot nye ras?»

Svar:

Eg er kjend med at fylkesveg 19 for tida er stengt for trafikk ved Vannberget i Lerresfjord, og at det gjekk ras både 17. oktober og 22. november 2005. Vegen blei rydda og opna for trafikk fire dagar etter det første raset. Skredmassane på vegen er ikkje rydda etter det siste raset, då området ovanfor vegen er vurdert til å vere for ustabilt til å slippe inn mannskap. Det er avdekka fleire større sprekkar i øvre del av skjeringa, og fleire store steinblokker kan rase ut. Desse steinblokkene må tas ned før vegen kan ryddast og skjeringa sikrast.

Sikringsomfanget er av ein slik storleik at det må gjerast eit grundig kartleggingsarbeid i forkant, for å ivareta tryggleiken. Fylkeskommunen, som er ansvarleg myndigheit, har bedt Statens vegvesen starte førebuingane, slik at arbeidet kan lysast ut så snart som mogleg. Tilbodsgrunnlaget er venta klart rundt 1. februar 2006. Det er rekna med at arbeidene tidlegast kan kome i gang i april 2006. Kostnadene er på dette tidspunktet svært usikre, men er venta å liggje i storleiksorden 4-6 mill. kr.

Det pågår no arbeid med å etablere eit mellombels ferjesamband forbi rasstedet, med forventa driftsstart tirsdag 13. desember. Dermed vert framkomsten sikra for innbyggjarar og lakseslakteriet inst i fjorden. Statens vegvesen har lagt fysisk til rette for drifta, men fylkeskommunen vil drifte ferja.

Eg legg til grunn at fylkeskommunen, som ansvarleg myndigheit for fylkesvegar, vil prioritere midlar til sikring av fylkesveg 19 i Lerresfjord innanfor fylkeskommunen sine budsjett. Eit eventuelt statleg tilskot til prosjektet må finansierast innanfor løyvinga til Finnmark på post 31 Rassikring. Løyvinga på denne posten kan brukast til tiltak både på riks- og fylkesvegnettet. Når det gjeld fordelinga av midlar frå denne posten i 2006 legg Statens vegvesen opp til ei endeleg avklaring mot fylkeskommunen for å sikre seg at den er i tråd med dei lokale prioriteringane.

Eg kan til slutt opplyse at Samferdselsdepartementet i sitt svar av 6. desember 2005 på brev frå Alta kommune om saka har gitt ei orientering om post 31 og at Statens vegvesen vil avklare prioriteringane med fylkeskommunen.

SPØRSMÅL NR. 211

Innlevert 1. desember 2005 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 12. desember 2005 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«I TV2-nyhetene nylig svarte statssekretæren på spørsmål, i forbindelse med at en kvinne ønsker å få utlevert sædprøve etter sin avdøde ektemann fra sykehuset, at departementet ikke ville sette seg imot slik utlevering. I svarbrev til undertegnede skriver statsråden i brev av 24. november 2005 at det "bør være mulig for den etterlatte kvinnen å få utlevert sædprøvene, dersom hun ønsker det".

Hvordan vil statsråden bidra til en utvetydig avklaring av spørsmålet?»

BEGRUNNELSE:

I den samme fjernsynssendingen hvor statssekretæren uttalte seg svært forsiktig om spørsmålet om kvinnens rett og eierskap til de omdiskuterte sædprøvene gjorde legen, som har ansvaret for oppbevaring av prøvene i dag, det klart at han ikke betraktet prøvene som kvinnens eiendom og på den bakgrunn nektet å utlevere dem. Det er ikke akseptabelt at departementet gir så uklare signaler at den enkelte lege, i dette tilfellet, kan avgjøre om den etterlatte kvinnen har eierskap til dette materialet eller ikke og nekte utlevering. Jeg ber derfor om at statsråden sørger for at dette forholdet blir belyst og klargjort slik at den kvinnen det gjelder i dette spesielle tilfellet, kan få utlevert prøvene og kanskje benytte dem i utlandet og at tilsvarende tilfeller i fremtiden kan avklares uten unødvendig debatt.

Svar:

Ifølge gjeldende bioteknologilov er det helt klart at sædprøver ikke kan utleveres for assistert befruktning i Norge. Utover dette regulerer ikke bioteknologiloven, slik jeg ser det, spørsmål knyttet til eierskap og utlevering av prøver. Jeg mener således at loven i seg selv ikke er til hinder for utlevering.

De spørsmål som representanten Nesvik reiser, vil best kunne avklares gjennom lovendring. Som kjent har Regjeringen varslet en revisjon av bioteknologiloven. I den forbindelse vil det være naturlig å se på disse problemstillingene.

Det vil imidlertid også kunne være andre forhold som kan få betydning for spørsmålet om utlevering, for eksempel spørsmål om samtykke, personvern, hensyn til pårørende mv. Dette må vurderes konkret fra sykehusets side.

Ifølge sykehusets rutiner skal pasienter som ønsker å lagre sæd før de starter behandling som kan skade fruktbarheten undertegne en samtykkeerklæring. Ved å undertegne samtykkeerklæringen bekrefter pasienten at sykehusets retningslinjer er mottatt og lest. Av retningslinjene følger det bl.a. at sædprøver destrueres ved givers død.

SPØRSMÅL NR. 212

Innlevert 1. desember 2005 av stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo

Besvart 8. desember 2005 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«I Tibet har en rekke munker blitt arrestert i ett av Lhasas største klostre, og øvrige munker i klosteret har fått portforbud etter at de nektet å skrive under på en erklæring som i praksis hadde medført et brudd med deres åndelige leder Dalai Lama. Situasjonen i Lhasa beskrives av utenlandske vitner som forverret de siste ukene, med nye brudd på fundamentale menneskerettigheter for befolkningen.

Hvordan vil utenriksministeren følge opp brudd på menneskerettighetene i Tibet overfor kinesiske myndigheter?»

Svar:

Menneskerettigheter er et sentralt tema i dialogen mellom Norge og Kina, og det er et betydelig aktivt norsk engasjement i forhold til Tibet og menneskerettighetssituasjonen.

Norsk motstand mot dødsstraff, fremme av religionsfrihet og vern av den tibetanske kulturen vektlegges både i våre jevnlige bilaterale kontakter med kinesiske myndigheter på ulike nivåer og i alle relevante multilaterale sammenhenger, som FNs menneskerettighetskommisjon. Vi tar også opp enkeltsaker med kinesiske myndigheter der tibetanere er fengslet på utilbørlig grunnlag.

Norges ambassade i Beijing undersøker nå hva som har skjedd i klosteret som representanten viser til, og ambassaden vil også ta opp denne aktuelle situasjonen med kinesiske myndigheter.

Avhengig av hva som framkommer, vil spørsmål vedrørende denne konkrete saken kunne bli reist under den neste norsk-kinesiske rundebordskonferanse om menneskerettigheter. Den vil finne sted i Oslo 4.-6. januar 2006. Rundebordskonferansen gir god anledning til å ta opp situasjonen i Tibet og det på politisk nivå. Den norske delegasjonen vil bli ledet av statssekretær Raymond Johansen.

Også norske utdanningsinstitusjoner og frivillige organisasjoner har engasjert seg i Tibet. Spesielt arbeider Oslokoalisjonen for tros- og livssynsfrihet aktivt med spørsmålet om religionsfrihet i Kina, med særlig fokus på Tibet og buddhisme. Koalisjonen er bredt sammensatt med deltakere blant annet fra forskningsinstitusjoner, tros- og livssynssamfunn og NGO-er. Det er Regjeringens syn at slike organisasjoner gjør et viktig og godt arbeid.

SPØRSMÅL NR. 213

Innlevert 2. desember 2005 av stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn

Besvart 8. desember 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vurderer Regjeringa endringar som vil gje dei tilsette 40 pst. av stemmene på bedriftens generalforsamling, for så å auka dette ytterlegare, slik Sosialistisk Venstreparti sin parlamentariske leiar i dag seier

at Sosialistisk Venstreparti går inn for, og er det aktuelt for Regjeringa å gå inn for slike endringar?»

Svar:

Spørsmålet ble overført fra nærings- og handelsministeren.

Ei slik endring er ikkje omtalt i dokumentet Politisk plattform for en flertallsregjering (Soria Moria-erklæringa). Regjeringa vil derfor ikkje vurdere ei slik endring.

SPØRSMÅL NR. 214

Innlevert 2. desember 2005 av stortingsrepresentant Dag Ole Teigen

Besvart 14. desember 2005 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Hva mener helse- og omsorgsministeren kan gjøres for å bedre tilbudet for mennesker med spiseforstyrrelser, og hvilket tilbud finnes for barn under 16 år med spiseforstyrrelser?»

BEGRUNNELSE:

Spiseforstyrrelser er en av de hyppigste dødsårsakene blant unge kvinner. Likevel er dette en sykdom det ofte kan være vanskelig å få nødvendig behandling for. Mennesker som lider av spiseforstyrrelser blir gjerne ikke innlagt for behandling før de er blitt svært syke, på grunn av manglende kapasitet. Ved anoreksi må pasienten ofte ha svært lav vekt for å regnes som "syk nok". Særlig kan dette være et problem for de yngste.

Svar:

Spiseforstyrrelser er en av de lidelsene som gjennom mange år har vært underprioritert i behandlingsapparatet, i likhet med andre psykiske lidelser. Det kan være et omfattende problem og en alvorlig lidelse. Behandlings- og tjenestetilbud til mennesker med spiseforstyrrelser er en viktig del av Opptrappingsplanen for psykisk helse 1998-2008. En egen Strategiplan mot spiseforstyrrelser fra 2000 legger vekt på forebygging, kompetanseheving og utbygging av behandlingstilbudet. Sosial- og helsedirektoratet arbeider med revisjon av strategiplanen. Forebygging og behandlingstiltak rettet mot barn og unge skal tillegges vekt.

Det finnes ikke tall som viser hyppigheten av spiseforstyrrelser hos norske barn og ungdommer. Basert på svenske undersøkelser kan det anslås at ca. 280 femtenåringer og ca. 350 syttenåringer enten har eller har hatt en alvorlig spiseforstyrrelse. Samlet vil ca. 60 av disse være gutter. I få tilfeller forekommer spiseforstyrrelser hos barn helt ned i 11-12-årsalderen.

Tallene viser at anoreksi og andre alvorlige spiseforstyrrelser er forholdsvis sjeldent hos ungdom.

Barn og ungdom under 16 år med alvorlige spiseforstyrrelser behandles oftest ved intensive poliklinikske tilbud slik at de opprettholder et mest mulig normalt liv. Ved svært alvorlige tilstander legges barnet/ungdommen inn i barneavdeling eller døgnenhet i psykisk helsevern for barn og unge.

Det er viktig at barn og ungdom får tilbud i spesialisthelsetjenesten med tilstrekkelig kompetanse. En kartlegging som Sosial- og helsedirektoratet har gjennomført i landets helseregioner, viser at det er generell kompetanse på spiseforstyrrelser ved poliklinikker for både voksne og for barn og ungdom, men at det mangler spisskompetanse på området. Et nasjonalt nettverk med representanter fra helseregionene skal bidra til kompetanseoppbygging.

Det er nå etablert og under etablering følgende regionale enheter/avdelinger for behandling av alvorlige spiseforstyrrelser:

- I Helse Øst er det etablert en regional avdeling ved Ullevål universitetssykehus. Denne avdelingen er aldersovergripende
- I Helse Sør er det under etablering en regional avdeling ved Buskerud sykehus hvor det allerede finnes en barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk med god kompetanse på området. Det satses videre på oppbygging av kompetanse ved samtlige helseforetak i regionen.
- I Helse Vest er det etablert en spesialavdeling ved Haukeland universitetssykehus. Denne behandler voksne, men har tatt imot ungdom over 16 år. Sykehuset har et eget fagteam for spiseforstyrrelser med representanter for barneklinikken og psykisk helsevern for barn og unge.
- I Helse Midt-Norge er det etablert en regional avdeling ved Sykehuset Levanger som skal behandle voksne. Den regionale funksjonen for barn og ungdom skal ivaretas ved St. Olavs Hospital.
- I Helse Nord er det under etablering en regional avdeling for barn og ungdom ved Universitetssykehuset i Tromsø, og en regional avdeling for voksne ved Nordlandssykehuset i Bodø. Barne- og ungdomsklinikken i Tromsø gir tilbud til barn og unge med spiseforstyrrelser.

Dette betyr at det er i ferd med å bli bygget opp nødvendige tilbud i alle helseregioner.

SPØRSMÅL NR. 215

Innlevert 2. desember 2005 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 8. desember 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hvilke konsekvenser mener Regjeringen det vil ha for rammevilkårene til norsk næringsliv dersom ansatte vederlagsfritt får inntil 40 pst. av stemmene i generalforsamlingen i aksjeselskaper, og er det aktuelt for Regjeringen å gjøre lovendringer i denne retning?»

BEGRUNNELSE:

Parlamentarisk leder i regjeringspartiet Sosialistisk Venstreparti, Inge Ryan, uttalte på NRK Radio 2. desember d.å. at Sosialistisk Venstreparti vil jobbe for at ansatte får større innflytelse i bedriftene gjennom at ansatte får inntil 40 pst. av stemmene i generalforsamling.

Forslaget begrunnes bl.a. i at dette kunne hindret Norske Skogs nedleggelse av Union i Telemark. Forslaget kan ifølge Ryan lett gjennomføres ved en enkel lovendring i aksjeloven.

Ifølge aksjeloven gir hver aksje én stemme i generalforsamling når noe annet ikke følger av loven eller vedtektene. Ansatte som ikke eier aksjer har således ikke stemmerett i generalforsamling. Konsekvensen av forslaget vil være en omfattende overføring av innflytelse i norske bedrifter fra aksjeeierne til ansattes representanter. NHO mener at forslaget innebærer en ren konfiskasjon og er ødeleggende for norsk næringsliv.

Hvis ansatte vederlagsfritt får 40 pst. av stemmene gjennom lovgivning, vil man gjennom å kontrollere ytterligere 10 pst. kunne oppnå tilnærmet full kontroll med en bedrift og sette til side øvrige aksjonærer. Det vil således kunne oppfattes som lite økonomisk formålstjenlig å investere i norske bedrifter under et slikt regime.

Dette spørsmålet er ikke omtalt i Soria Moria-erklæringen. Det er normalt et signal når parlamentarisk leder i et regjeringsparti uttaler seg om saker som ikke er avklart i Regjeringen.

Det er derfor viktig å få en avklaring om Stoltenberg-regjeringen har planer om å svekke eiendomsretten til norske bedrifter gjennom overføring av stemmer i bedriftenes generalforsamling til ansatte eller på annet vis. Det er viktig å få avklart om Regjeringen vurderer tiltak som overfører styringsrett fra eiere til ansatte som et aktuelt næringspolitisk verktøy.

Svar:

Spørsmålet ble overført fra nærings- og handelsministeren.

Et slikt forslag er ikke omtalt i Regjeringens politiske plattform (Soria Moria-erklæringen). Det vil derfor ikke bli vurdert nærmere av Regjeringen. Aksjonærenes eierrådighet utøves på generalforsamlingen. Forslaget ville derfor medført et inngrep i eierrådigheten. Siden Regjeringen ikke tar sikte på å vurdere dette forslaget, er det imidlertid ikke foretatt noen nærmere vurderinger av mulige konsekvenser i denne forbindelse.

SPØRSMÅL NR. 216

Innlevert 2. desember 2005 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 12. desember 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Statsråden uttalte i Aftenposten 30. november 2005 at hun på ingen måte vil utelukke petroleumsfrie soner i Barentshavet. På SVs nettsider står forvaltningsplanen omtalt som "verneplanen". Regjeringen har lovet at den 19. konsesjonsrunde vil gå som planlagt i første kvartal 2006. Stortinget vil tidligst kunne behandle forvaltningsplanen i andre kvartal 2006.

Kan statsråden garantere at tildelte leteområder i 19. runde ikke risikerer å bli vernet når Stortinget i etterkant behandler forvaltningsplanen?»

BEGRUNNELSE:

Soria Moria-erklæringen sier at Stortinget skal behandle forvaltningsplanen, men den blir tidligst behandlet av Stortinget i 2. kvartal, altså minst et kvartal etter at 19. konsesjonsrunde skal være ferdig.

På SVs nettsider (http://www.sv.no/partiet/landsstyret/nyheter/dbaFile97700.html) står det følgende:

"Synet av petroleumsglade herrer øker kamplysten hos meg, fortalte miljøvernminister Helen Bjørnøy til SVs første landstyremøte etter at de overtok Miljøverndepartementet. Hun lovet at verneplanen for Barentshavet skulle være klar i løpet av våren 2006."

Det er for øvrig betenkelig at statsrådens parti omtaler den helhetlige forvaltningsplanen som "verneplanen". Statsråden må gjerne kommentere hva slik karakteristikk av planen betyr for planens troverdighet.

Svar:

Jeg viser til spørsmål nr. 216 fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen. Jeg viser videre til mitt svar av 21. november 2005 på spørsmål nr. 128 fra samme representant.

Forberedelsen av de to sakene helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet og tildeling av blokker i 19. konsesjonsrunde foregår parallelt. Regjeringen vil, som tidligere opplyst i svar på spørsmål nr. 128, påse den nødvendige samordning mellom helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet og tildeling av blokker i 19. konsesjonsrunde innenfor rammene som er lagt i Soria Moria-erklæringen. Dette vil bli samordnet før forvaltningsplanen legges fram for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 217

Innlevert 2. desember 2005 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 9. desember 2005 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Vil finansministeren foreta seg noe for at norske tollstasjoner ved grenseovergangene til Finland og Russland kan holde døgnåpent?»

BEGRUNNELSE:

Mye av eksporten for næringslivet i Finnmark går til markeder i Finland og Russland. Næringslivet er avhengig av gode rammevilkår. Fra flere hold i næringslivet i Finnmark oppleves det problematisk at norske tollstasjoner ikke er døgnåpne, men har begrenset åpningstid. Dette gjør det vanskelig for næringslivet som er avhengig av eksport av varer over grensepasseringen til Finland og Russland, og dette oppleves også problematisk for import av varer til vårt nordligste fylke. Bedre åpningstider for våre tollstasjoner ved nevnte grenser, og aller helst døgnåpne tollstasjoner, vil være et viktig virkemiddel for å bedre rammevilkårene for næringslivet.

Svar:

Grensestasjonene Kilipsjærvi (Troms) og Kivilompolo (Vest-Finnmark) er døgnåpne. Dette er de viktigste grensestasjonene for næringslivets eksport og import i denne regionen. 65 pst. av regionens kommersielle lastebiltrafikk passerer disse grensestasjonene.

Ved de øvrige stasjonene på grensen til Finland (Neiden, Polmak, Utsjok og Karigasniemi) og Russland (Storskog grensestasjon), er åpningstidene tilpasset trafikkgrunnlaget. Ifølge Toll- og avgiftsdirektoratet er omfanget av næringstrafikken ved disse grensestasjonene begrenset, og gir ikke et rimelig grunnlag for ytterligere utvidelse av åpningstidene.

Ettersom også de finske og russiske stasjonene er fysisk stengt i samme tidsrom som de norske, vil utvidede åpningstider på de norske stasjonene alene ikke forbedre situasjonen til de få næringsdrivende som ønsker å passere grensen om natten.

Regjeringen ønsker økt handel med både Russland og Finland og vil bidra til praktiske løsninger.

Dersom forholdene endrer seg, vil jeg selvsagt vurdere saken på nytt, og bidra til at temaet blir satt på agendaen under relevante samtaler mellom norske og finske/russiske myndigheter.

SPØRSMÅL NR. 218

Innlevert 2. desember 2005 av stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg

Besvart 14. desember 2005 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Sykehuset Telemark eier og driver Trekløveren barnehage. Helseforetaket har varslet at den økonomiske støtten til barnehagen av økonomiske grunner må avvikles. Denne økonomiske støtten blir regnet som statsstøtte, og barnehagen kan derfor komme til å måtte avvikle driften.

Vil statsråden sørge for at regelverk og praksis endres, slik at sykehusbarnehager kan bli definert som bedriftsbarnehager og at de kan få tilskudd som vanlige private barnehager?»

BEGRUNNELSE:

Trekløveren barnehage eies og drives av Sykehuset Telemark. Sykehuset kan komme til å måtte avvikle sin barnehagedrift på grunn av departementets nåværende regler for tildeling av statlige tilskudd til barnehager. Barnehagen blir tildelt tilskudd som offentlig barnehage. Tidligere støtte fra helseforetaket (2003-2004) blir regnet som statstilskudd. Dette er en støtte som sykehuset gav i en overgangsordning da foreldrebetalingen ble redusert (fra 3 800 til 2 750 kr). Sykehuset Telemark har nå ikke anledning til å videreføre støtten på grunn av de innsparingskrav helseforetaket nå arbeider med.

Også andre helseforetak yter betydelige midler til barnehagedrift. Flere barnehager er derfor i tilsvarende situasjon som Trekløveren barnehage.

Ikke minst med tanke på rekruttering av viktig arbeidskraft må det være viktig for sykehusene å kunne eie og drive egne barnehager.

Fra Trekløveren barnehage blir det referert til at departementet mener det ikke er en bevisst politikk at sykehus ikke skal drive barnehager. Når dette likevel nå ser ut til å kunne bli en realitet, vil en løsning på problemstillingen kunne være at sykehusbarnehager blir definert som bedriftsbarnehager og dermed kan få tilskudd som en vanlig privat barnehage.

Svar:

Barnehager som er eid av de statlige helseforetakene er å betrakte som bedriftsbarnehager. På samme måte som for private bedriftsbarnehager vil offentlige bedriftsbarnehager kunne omfattes av reglene om skattefritak for arbeidsgivers dekning av kostnad til bedriftsbarnehage. Når det gjelder det statlige, ordinære driftstilskuddet får sykehusbarnehagene tilskudd etter satsene for offentlig eide barnehager.

Fra 1. mai 2004 har kommunene et finansieringsansvar for de ikke-kommunale barnehagene, herunder sykehusbarnehagene. Kommunene skal dekke barnehagens driftskostnader utover det som dekkes av foreldrebetaling og andre offentlige tilskudd. Helseforetakenes finansiering av sykehusbarnehagene er definert som et offentlig tilskudd i merknadene til forskriften. I merknadene står det videre at kommunen kan avkorte sitt tilskudd tilsvarende det helseforetakene brukte på sykehusbarnehagene i 2003. Det forutsettes derfor ikke at helseforetakene bidrar noe utover det de gav i 2003, før reformen ble innført.

Bakgrunnen for at regelverket er utformet slik er at da de statlige helseforetakene overtok ansvaret for sykehusene, ble midlene som fylkeskommunen tidligere hadde brukt på finansiering av sykehusene, inklusive midlene til finansiering av sykehusbarnehagene, overført til helseforetakene. Helseforetakene overtok derved driften og finansieringen av sykehusbarnehagene. Det er derfor ikke riktig at helseforetakenes støtte er innført i en overgangsperiode, i forbindelse med at foreldrebetalingen ble redusert.

SPØRSMÅL NR. 219

Innlevert 2. desember 2005 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 13. desember 2005 av kommunal- og regionalminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«Hvorfor mener kommunal- og regionalministeren at Kommunenes Sentralforbund (KS) sitt system "Fryd" for bedre brukertilpassing av hjemmehjelp tjeneste er provoserende, og hvilket alternativt system vil hun anbefale kommunene å bruke?»

BEGRUNNELSE:

I Dagsavisen 25. november uttaler statsråden at hun blir rasende når hun leser at flere kommuner har tatt i bruk Kommunenes Sentralforbunds system "Fryd" for hjemmebaserte tjenester. Verktøyet er utviklet for at kommunene skal kunne kartlegge sammenhengen mellom aktiviteter og ressurser for hjemmebaserte tjenester. Utviklingen av verktøyet er finansiert av KS og utviklet i samarbeid mellom flere kommuner.

Hamar kommune har valgt å satse på hjemmebaserte tjenester og bruker "Fryd" som verktøy for å sikre at ressursene blir brukt til det beste for brukerne. De har fått gode resultater i sine brukerundersøkelser. Hamar skårer bra på blant annet respektfull behandling og pålitelighet.

For brukerne av hjemmebaserte tjenester er det viktig å vite når hjelpen kommer, hva de kan forvente av hjelpen og hvor lenge hjemmehjelpen blir. Dette gir trygghet og forutsigbarhet og gjør det mulig for brukeren å planlegge sin dag. Dette gir også muligheter for brukeren og den pårørende å klage hvis en mener en har fått tildelt for lite hjelp. For den ansatte er det viktig å vite hva som forventes og at det er samsvar mellom brukerens forventninger og det som tilbys. Det er også viktig å ha en arbeidsdag som er organisert slik at en vet at en rekker over alle brukerne og ikke hele tiden er på "etterskudd". For kommunen er det viktig å ha fornøyde brukere, ansatte og ha oversikt over at de samlede ressursene brukes til beste for brukerne. En forutsetning for at alle tre parter skal være fornøyde er selvsagt at de samlede ressursene til hjemmebaserte tjenester er store nok. Det vil også fremkomme gjennom at "Fryd" legger til rette for en sammenlikning kommuner imellom. Dermed kan lokalpolitikerne på en god måte diskutere de hjemmebaserte tjenestene sine utfordringer, med bakgrunn i om det er den samlede prioriteringen av området som er problemet eller om det er systemet.

KS og flere kommuner har lagt ned mye ressurser og arbeid i å utvikle dette verktøyet. Et slikt kraftig angrep på systemet fra Kommunal- og regionalministeren som ble presentert i Dagsavisen den 25. november 2005 vil åpenbart bety at det blir vanskeligere å bruke dette. Jeg regner med at statsråden har tanker om hvilke alternative systemer som fungerer bedre for å oppnå det samme. "Fryd" er en del av KS sitt arbeid med effektivisering og bedre ressursutnyttelse i kommunesektoren.

Svar:

Jeg er opptatt av at kommunene skal yte best mulig omsorg og at hjemmehjelpstjenesten i størst mulig grad skal tilpasses den enkeltes skiftende behov.

For det første er det viktig at omfanget av tilbudet er tilstrekkelig. En sterk og sunn kommuneøkonomi er en forutsetning for dette. Regjeringens kommuneopplegg for 2006 er et skritt i riktig retning, og vil bidra til en styrking av blant annet tjenestetilbudet innen eldreomsorgen. For det andre er jeg opptatt av at kvaliteten på det tilbudet som gis er best mulig, og her er organiseringen av og innholdet i tjenesten avgjørende.

Jeg ser det ikke som problematisk at kommunene bruker ulike kartleggingsverktøy i planleggingen av ressursbruken innenfor de ulike sektorene. Det er viktig for kommunene å ha en best mulig oversikt over hva pengene går til når tjenestene skal tildeles og utformes. Det jeg har kritisert er derimot eksemplene på liten fleksibilitet innenfor det tilbudet som er tildelt. Jeg ønsker ikke et tjenestetilbud som er så rigid og standardisert at det ikke er rom for en viss fleksibilitet i forhold til hva hjemmehjelpen gjør når han eller hun er på besøk.

Fleksibilitet i tjenestetilbudet er særlig viktig innenfor omsorgssektoren, hvor behovene til den enkelte endres raskt. Ved konkurranseutsetting kan behovet for å avtalefeste tjenestetilbudet mellom bestiller og utfører komme i konflikt med hensynet til fleksibilitet. Jeg mener derfor at fleksibilitet, pålitelighet og god kvalitet i tjenesteytingen best ivaretas ved at kommunene selv produserer tjenestene. Jeg har derfor klare betenkeligheter med konkurranseutsetting av omsorgstjenestene og annen kjernevirksomhet i kommunal sektor.

Det er opp til den enkelte kommune å organisere tjenestetilbudet til eldre og andre som trenger hjelp hjemme innenfor de rammene lovverket setter. Jeg vil jobbe for at kommunene får tilstrekkelig ressurser til å organisere og tilby en hjemmehjelpstjeneste som gir et kvalitetsmessig godt tilbud til den enkelte.

SPØRSMÅL NR. 220

Innlevert 2. desember 2005 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 9. desember 2005 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Forvaltningsprosjektet vedrørende forenklet saksbehandling av flytting og etablering av oppdrettslokaliteter, kalt Trøndelagsprosjektet, vil løpe ut 1. januar 2006. Prosjektet har vært en suksess da man har oppnådd både redusert behandlingstid og like god kvalitet på forvaltningsavgjørelsene. Gjennomsnittlig behandlingstid har gått ned fra over 2 år til ca. 5 uker.

Vil statsråden gå inn for at denne ordningen blir videreført?»

BEGRUNNELSE:

Rapporter fra de berørte instanser viser at det er belegg for å si at forsøket ikke har ført til dårligere beslutninger. Mattilsynets regiondirektør Bjørn R. Knutsen sier i et møte mellom trøndelagsbenkene, Fiskeri og Havbruksnæringens Landsforening 30. november d.å. at han er stolt av resultatene av prosjektet og karakteriserer det som meget vellykket. Miljøvernsjef Stein A. Andreassen hos fylkesmannen i Sør-Trøndelag sier til Adresseavisen den 2. desember at "prosjektet ikke har ført til uforsvarlig saksbehandling selv om færre instanser har behandlet sakene". At en samlet næring støtter videreføring av ordningen er også på det rene. Statsråden vil være kjent med at fra smoltifisering og utsetting til omsettbar størrelse går det mer enn 2 år. Dette gjør at næringen uansett må planlegge langsiktig. Å redusere denne langsiktige horisonten med 2 år må anses som fornuftig politikk. Slik reduserer man tiden fra vedtak om investering til inntektsgivende aktivitet fra 4 år til 2 år. Videre er det grunn til å påpeke at prosjektet hadde som mål å redusere behandlingstiden til under 3 måneder og man har klart å komme ned til nærmere 5 uker.

Svar:

I forbindelse med gjennomføringen av ny akvakulturlov vil Fiskeri- og kystdepartementet utrede ulike alternativer for å effektivisere behandlingen av søknader om etablering av akvakulturvirksomhet. Det tas sikte på å fullføre dette arbeidet i 2006.

Jeg har fått positive tilbakemeldinger på Trøndelagsprosjektet og er derfor innstilt på å videreføre prosjektet inntil en eventuell bedre ordning foreligger.

SPØRSMÅL NR. 221

Innlevert 5. desember 2005 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 9. desember 2005 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Den væpna konflikten i Colombia har pågått i mer enn 40 år. President Vélez' strategi for å gjenopprette sikkerheten har ikke ført til trygghet for sivilbefolkningen, heller gjort dem mer sårbare. Sivile utsettes i dag for utenomrettslige henrettelser, vilkårlige arrestasjoner, tortur, såkalte "forsvinninger", kidnappinger og seksuelle overgrep. Både sikkerhetsstyrker, geriljagrupper og paramilitære står bak grove menneskerettighetsbrudd.

Hva kan Norge gjøre for å fremme fred og sikre menneskerettighetene i Colombia?»

Svar:

Under det som kan kalles regjeringen Uribe Vélez' demokratiske sikkerhetspolitikk har antall massakrer, mord, kidnappinger og terroristaksjoner blitt noe redusert. Likevel er menneskerettighetssituasjonen fortsatt kritisk, ifølge FNs Høykommissær for menneskerettigheter. Det er også en urovekkende økning i antall klager fra sivilbefolkningen mot myndighetene for deres innblanding i overgrep.

Det gjelder blant annet alvorlige overgrep som arrestasjoner uten adekvat hjemmel, tvungne forsvinninger og utenomrettslige henrettelser. Det er om lag

3,1 millioner internt fordrevne i Colombia og tallet har vært økende. Dette er meget alvorlig. I tillegg befinner om lag 200 000 colombianere seg i nabolandene i en flyktninglignende situasjon.

De alvorligste menneskerettighetsovergrep skjer stadig fra de illegale væpnede gruppers side. De paramilitære og geriljabevegelsene gjør seg fortsatt skyldige i et stort antall kidnappinger og utstrakt bruk av tortur. De viser heller ingen vilje til å respektere nasjonale og internasjonale bestemmelser om menneskerettigheter og internasjonal humanitær rett.

Lovverket i Colombia gir relativt godt menneskerettighetsvern, men den væpnede konflikten og myndighetspersoners offentlige uttalelser og deres praksis undergraver dette rettslige vernet. Arbeid for fremme av menneskerettigheter er en hovedprioritering for Regjeringens utenrikspolitikk, og menneskerettigheter er derfor vårt viktigste fokus for forholdet til Colombia.

Fra norsk side understrekes det i jevnlige kontakter med colombianske myndigheter betydningen av at de respekterer internasjonale menneskerettighetsstandarder i sin kamp mot irregulære væpnede grupper. Vi påpeker også overfor disse gruppene vårt krav om at de umiddelbart og uten betingelser må løslate gisler og at det må bli slutt på rekruttering av barn til deres styrker. Norge er blant de største bidragsyterne til Høykommissæren for menneskerettigheters kontor i Colombia. Det er hyppig kontakt med lederen for dette kontoret.

Norge har de siste årene hatt et relativt stort humanitært engasjement i Colombia. Om lag 50-60 mill. kr har vært bevilget av støtte til menneskerettighetsarbeid og humanitært engasjement de siste årene. Norge har i år også signalisert overfor Organisasjonen av amerikanske stater (OAS) ønske om å støtte den internasjonale overvåkingen av demobiliseringen av paramilitære som pågår i OAS' regi. Norge har bedt om, og vært veldig klar på, at de menneskerettighetsmessige sidene ved demobiliseringen skal prioriteres i en slik sammenheng.

En eventuell løsning på den væpnede konflikten vil være et avgjørende bidrag for å bedre menneskerettighetssituasjonen i Colombia. Fra norsk side har man de siste 5 årene hatt et aktivt engasjement i fredsprosessene, med deltakelse i venne- og ledsagergruppene for så vel FARC (Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia - Colombias Revolusjonære Militære Styrker) som ELN (Ejército de Liberación Nacional - Den Nasjonale Frigjøringshæren) - prosessene. Norge gjenåpnet sin ambassade i Bogotá i 2001 som en følge av dette.

Prosessen med FARC har imidlertid i praksis stått stille siden 2002, men det er nå igjen håp om at man skal få i gang en prosess mellom ELN og myndighetene. Fra norsk side har vi signalisert vilje til å bistå i denne prosessen, dersom partene ønsker dette. Både myndighetene og ELN har bedt om at Norge sammen med Spania og Sveits bistår i prosessen mellom disse. Det er en meget positiv utvikling, som Norge vil bidra med. Allerede i neste uke (12. desember d.å.) starter forhandlingene mellom partene, og Norge vil være til stede.

SPØRSMÅL NR. 222

Innlevert 5. desember 2005 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 12. desember 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Det har i lang tid vært arbeidet for å få en gangbro over E6 ved Furuset senter. Bakgrunnen er blant annet en sikrere atkomst for mange beboere til senteret og de ulike tjenestetilbud der. Reguleringsplanen er klar og lokalmiljøet har fått forståelsen av at budsjettmidlene også skulle være på plass. Imidlertid synes det som om oppstart av arbeidene drar ut i tid.

Når mener samferdselsministeren det vil være mulig å starte arbeidene med gangbroen?»

Svar:

Gangsambandet mellom Ellingsrud og Furuset senter med gangbru over E6 inngår ikkje i hovedsykkelvegnettet i Oslo, eller i andre gang- og sykkelveger innafor Statens vegvesen sitt ansvarsområde. Gangbrua vil bli ein del av det lokale gangvegsystemet, og vere kommunal eigedom. Oslo kommune er byggherre og har ansvar for planleggjing og gjennomføring av tiltaket, samt framtidig drift og vedlikehald.

Gangsambandet er regulert, men før brua kan byggjast må Vegdirektoratet godkjenne byggjetekningane.

I handlingsprogram for investeringar på stamvegnettet for perioden 2006-2009 er det føresett 5,2 mill. kr i statlege midlar til prosjektet som tilskot i 2007. Den endelege prioriteringa av prosjektet må vurderast i det vidare arbeidet med statsbudsjettet.

SPØRSMÅL NR. 223

Innlevert 5. desember 2005 av stortingsrepresentant Petter Løvik

Besvart 13. desember 2005 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Energisituasjonen i Møre og Romsdal vil bli svært vanskeleg i åra framover. Frå lokalt hald er det framheva at det einaste som kan sikre familier og næringsliv nok elektrisk kraft er å bygge gasskraftverk i fylket. Frå regjeringspartia kjem det svært ulike og motstridande signal om realisme og framdrift i denne saka.

Korleis vurderer statsråden tidsperspektivet for gasskraft i Møre og Romsdal?»

GRUNNGJEVING:

Energisituasjonen i Møre og Romsdal vil bli prekær om få år dersom det ikkje blir skaffa meir elektrisk kraft. Stadig fleire fagfolk snakkar om samanbrot og at det kan bli "svart" både i fabrikkar og heimar. Såkalla "nye" energiformer som vindkraft kan nok dekkje opp ein del av underskotet, men langt frå det meste. Nye småkraftverk og opprusting av eldre kraftverk vil også vere interessante bidrag, men monne etter måten lite. Nye overføringslinjer er planlagde, men dette er også svært langsiktige og kontroversielle prosjekt. Og det blir ikkje ein einaste ny kilowatt av å byggje linjer. Tvertimot har vi eit tap av energi ved lange overføringar. Den energien som eventuelt kan skaffast utanfrå vil dessutan stort sett vere langt meir forureinande enn gasskraft.

Det har frå politisk hald i Møre og Romsdal kome klare krav om at det må kunne byggjast gasskraftverk i fylket, og at det hastar med å kome i gang. Også mange representantar frå dei "raudgrøne" har uttrykt støtte til dette. Men i Sunnmørsposten 10. november i år sløkkjer olje- og energiministeren det meste av håp om løysing på energiproblemet i Møre og Romsdal.

"Et gasskraftverk i Møre og Romsdal ligger langt fram i tid, og er neppe løsningen for energisituasjonen for fylket", seier statsråden. Og han held fram: "Gasskraftkonsesjoner utover de tre som er gitt til Kårstø, Kollsnes og Skogn ligger langt fram i tid."

At det seinare har kome heilt andre signal frå andre representantar frå regjeringspartia, også stortingsrepresentantar, gjer det ikkje lettare å få oversikt over kva regjeringa eigentleg meiner. Saka tar til å haste svært mykje. Dette er bakgrunnen for at eg ber statsråden avklare tidsperspektivet.

Svar:

Det vert arbeidd med fleire gasskraftprosjekt. Statoil ASA planlegg å byggje eit gasskraftverk og utvide den eksisterande metanolfabrikken på Tjeldbergodden i Aure kommune i Møre og Romsdal. Gasskraftverket vil etter planen ha ein installert effekt på ca. 860 MW, og ein årleg produksjon av elektrisk kraft på ca. 7 TWh. Konsesjonssaka er nå til handsaming i Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE). Saka blir handsama på vanleg måte og det er derfor ikkje naturleg for meg å kommentere saka ytterligare før eit vedtak føreligg frå NVE.

Eg er også kjent med at det har kome signal om industriutviding, framføring av gass og gasskraftverk ved Hustad Marmor, men det er for tidleg å seie noko konkret om desse planane og ein eventuell innverknad på kraftsituasjonen i Møre og Romsdal.

Det er eit hovedmål for Regjeringa å betre kraftsituasjonen både ved å auke tilgangen til kraft og å redusere veksten i bruken av straum gjennom energisparetiltak. Samtidig må hovudnettet for overføring av elektrisk kraft ha tilstrekkeleg kapasitet i heile landet. Midt-Noreg er eit område kor det er særlig viktig å fokusere på høva for å styrke overføringskapasiteten og auke energitilgangen.

Bruken av straum i regionen vil i dei nærmaste åra auke mellom anna som følgje av Hydro si utviding av aluminiumsverket på Sunndalsøra og Ormen Lange-utbygginga. Statnett har eit spesielt fokus på

situasjonen i Midt-Noreg, og gjer nå fleire større nettinvesteringar i området knytt til desse prosjekta.

Midt-Noreg har også ein generell vekst i forbruket til allmenn forsyning. Statnett arbeider med fleire hovudvariantar av nye nettforsterkingar for å sikre forsyningstryggleiken i Midt-Noreg. Dette er tiltak som på lengre sikt vil vere med på å betre kraftsituasjonen i Midt-Noreg. Det kan også være nettmessige innsparingar knytt til etablering av ny produksjon i regionen.

SPØRSMÅL NR. 224

Innlevert 5. desember 2005 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 22. desember 2005 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Krigsseilersaken er et ytterst vanskelig og følsomt kapittel i norsk etterkrigshistorie. Etablering av et krigsseilermuseum om bord i "Hestmanden", det siste gjenværende skip fra Nortrashipsflåten under siste krig, var ment som en anerkjennelse av sjøfolkenes innsats.

Hva vil statsråden gjøre for at prosjektet nå ikke skal stoppe opp, og hva vil statsråden gjøre for å unngå ytterligere interessekonflikter mellom Kultur- og kirkedepartementet og Miljøverndepartementet/ Riksantikvaren?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget bevilget i anledning fredsjubileet i 1995 de første midlene til Hestmanden-prosjektet. Presidentskapet fremmet saken. Begrunnelsen var todelt: Restaurering av skipet, samt å formidle norske krigsseileres innsats gjennom to verdenskriger. Som en følge av Stortingets bevilgning ble det opprettet en offentlig stiftelse som har tatt opp denne begrunnelsen i sitt formål; bevaring av skipet og formidling av krigsseilernes historie. Slik ansvarsfordelingen er i norsk kulturforvaltning berører prosjektet to departementer, Miljøverndepartementet og Kultur- og kirkedepartementet. Midlene i 1995 ble bevilget over Miljøverndepartementet/Riksantikvarens budsjett, noe som senere er fulgt opp med årlige bevilgninger. 4,5 mill. kr er varslet fra Riksantikvarens side til restaureringsarbeider både for 2006 og 2007. Nå er arbeidene kommet så langt at restaureringen må samordnes med formidlingsdelen av prosjektet. "Tilrettelegging for publikum" regner Riksantikvaren imidlertid som en del av den museale virksomheten om bord og viser til at dette er Kultur- og kirkedepartementets ansvar. Direktoratet har derfor gitt klar beskjed om at Riksantikvarens midler kun kan brukes til restaurering. Dersom det ikke bevilges midler til å legge skipet til rette for publikum eller til å drive museal virksomhet om bord, vil dette føre til at Stiftelsen Hestmanden ikke lenger kan arbeide i tråd med sitt formål.

Svar:

Kultur- og kirkedepartementet og Miljøverndepartementet har ansvaret for ulike deler av de statlige økonomiske virkemidlene til kulturvern generelt og fartøyvern spesielt. Når det gjelder fartøyvern, har Kultur- og kirkedepartementet et tilskuddsansvar for de tre skværriggerne "Statsraad Lehmkuhl", "Christian Radich" og "Sørlandet". Miljøverndepartementet har på sin side ansvaret for tilskudd til alle andre verneverdige fartøyer i flytende tilstand, herunder "Hestmanden". Men ettersom en rekke antikvariske fartøyer tilhører og forvaltes av museer i det nasjonale museumsnettverket, bidrar Kultur- og kirkedepartementet også til bevaringen og formidlingen av disse gjennom dette departementets ansvar for tilskudd til disse museene. Lastedamperen "D/S Hestmanden" seilte i konvoifart utenriks i begge verdenskrigene og var en del av statsrederiet Nortraships flåte i 2. verdenskrig. Fra 1979 ble fartøyet ivaretatt av Norsk Veteranskipsklub, og i 1992 ble "Hestmanden" flyttet til Bredalsholmen Dokk og Fartøyvernsenter i Kristiansand. I anledning 50-årsjubileet for freden i 1995 bevilget Stortinget 5 mill. kr til skipet over Miljøverndepartementets budsjett. Restaureringsarbeidet er siden utført under oppsyn av Riksantikvaren. I samsvar med ovennevnte ansvarsdeling har statlig investeringstilskudd til Hestmanden også senere blitt bevilget over Miljøverndepartementets budsjett. Det fremgår av dette at det statlige ansvaret som er definert for Hestmanden er knyttet til Miljøverndepartementet. Til kulturminnevernet vil det gjennomgående være knyttet en formidlingsdimensjon. Formidling av kulturminner som forvaltes av offentlig

finansierte museer skjer innenfor rammen av den enkelte institusjons budsjett. Formidling av kulturminner som ikke har en slik institusjonsforankring vil måtte løses på andre måter. Det vil alltid være en gråsone mellom det ansvaret som tilligger Miljøverndepartementet og kulturminnevernet på den ene siden og det generelle kulturvernet som Kultur- og kirkedepartementet har ansvar for på den andre. Spørsmål knyttet til ansvar for formidling av kulturminner vil derfor måtte være gjenstand for en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle. Stiftelsen Hestmanden har søkt Kultur- og kirkedepartementet om 12,5 mill. kr til etablering av en utstilling om 2. verdenskrig i skipets lasterom. Prosjektet er anslått til 20 mill. kr. Denne søknaden vil bli vurdert i forhold til tilskuddsordningen for regionale møteplasser og formidlingsarenaer for kultur. Søknader innenfor denne ordningen blir undergitt en samlet prioritering. Det må i denne sammenhengen gjøres oppmerksom på at Kultur- og kirkedepartementet har mottatt mange søknader om investeringstilskudd. Søknader om tilskudd til museumstiltak blir som et ledd i saksbehandlingen underlagt en museumsfaglig vurdering av ABM-utvikling. Det er utvilsomt en viktig oppgave å formidle krigsseilernes historie. Spørsmålet om eventuell støtte fra Kultur- og kirkedepartementet til investeringer i formidlingstiltak ved Hestmanden vil likevel måtte vurderes i sammenheng med det totale investeringsbehovet på kulturområdet og i sammenheng med det formidlingsarbeidet som alt gjøres i forbindelse med krigsseilernes historie. Det vil bli opprettet en arbeidsgruppe bestående av en representant for Stiftelsen Hestmanden og en representant for politisk ledelse i henholdsvis Kultur- og kirkedepartementet og Miljøverndepartementet. For øvrig må Hestmanden vurdere sin fremtidige organisasjonsmessige forankring i lys av den pågående konsolideringen av museene i Vest-Agder.

SPØRSMÅL NR. 225

Innlevert 5. desember 2005 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 13. desember 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Direktoratet for naturforvaltning skal i løpet av 2006 overta mer enn 3 000 mål med urørte kystområder på Flekkerøy, i Kristiansand kommune, fra Forsvaret. Til sammen utgjør dette ca. 14 kilometer med urørt strandlinje. Det finnes pr. i dag ingen offentlige parkeringsplasser i området, og stor trafikk på dagens veier vil utsette spesielt skolebarn for fare.

Hva vil statsråden gjøre for at disse områdene så snart som mulig blir gjort tilgjengelig for allmennheten, samtidig som behovene til Flekkerøys befolkning ivaretas?»

Svar:

De områdene på Flekkerøya som overtas fra Forsvaret har gode naturkvaliteter med svaberg, flotte utsiktspunkter, veger og diverse større og mindre stier. Dette vil være attraktive områder for befolkningen på Flekkerøya og Kristiansand og også tilreisende fra andre steder. Dette vil kunne medføre økt trafikk og etterspørsel etter parkeringsmuligheter.

Direktoratet gjennomførte 17. november 2005 en befaring på Flekkerøya sammen med kommunen, fylkesmannen og Flekkerøy Vel. Under befaringen ble parkeringsproblematikken for de enkelte områdene drøftet, og både kommunen og fylkesmannen vil arbeide videre med dette. Direktoratet har stilt seg positiv til å bidra økonomisk til utbygging av parkeringsplasser, turstier etc. Det er også nødvendig med en avklaring av forholdet til Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde når det gjelder tilretteleggingstiltakene.

Flekkerøy Vel er opptatt av standarden på vegen og ønsker bl.a. gang- og sykkelveg. Denne delen av trafikkspørsmålet må kommunen og vegmyndighetene arbeide videre med.

SPØRSMÅL NR. 226

Innlevert 5. desember 2005 av stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund

Besvart 16. desember 2005 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre finansieringen av nye kirkebygg for henholdsvis Arendal Misjonsmenighet og Iveland Normisjon, som begge etter planene lagt før fremleggelsen av St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) ville vært ferdigstilt innen den forventede søknadsfristen for tilskudd til private kirkebygg 1. juni 2006?»

BEGRUNNELSE:

I St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) foreslår departementet å avvikle kap. 310 post 75 Tilskudd til private kirkebygg. Formålet med tilskuddsordningen er å gi trossamfunn utenfor Den norske kirke og private stiftelser og frivillige organisasjoner innenfor Den norske kirke anledning til å bygge kirkebygg med lavere finansiering.

For begge de to omtalte menigheter/forsamlingers vedkommende ville det ligge betydelige mengder dugnadsinnsats til grunn for de nye byggene, og de ville bli til stor berikelse for disse forsamlingenes arbeid i sitt nærmiljø. Den overraskende avviklingen av tilskuddsordningen har satt forsamlingene i en vanskelig situasjon. De har i god tro regnet med 825 kr pr. kvadratmeter i tilskudd fra departementet inn i finansieringen. Denne støtten mister de nå i og med at tilskuddet er foreslått fjernet fra 2006.

Ordningen er slik at det er en søkerunde med frist 1. juni hvert år. Bortfallet av tilskuddsordningen vil derfor i realiteten få tilbakevirkende kraft for de byggene som har fått ferdigattest eller midlertidig brukstillatelse først etter 1. juni 2005.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 202 fra Dagfinn Høybråten med følgende ordlyd:

Arealtilskuddet for privateide kirkebygg er en etterskuddsordning, der det ikke er mulig å søke om midler før bygget er ferdigstilt. Det har gått tydelig fram av reglementet at det ikke kan gis forhåndstilsagn om tilskudd, og at trossamfunn følgelig ikke kan budsjettere med arealtilskudd når de planlegger å oppføre et bygg. Ølen menighet har derfor ikke hatt grunnlag for å regne med et slikt tilskudd til bygget sitt, og har selv hatt ansvaret for å finne den nødvendige finansieringen.

Det hører med i bildet at arealtilskuddet til private kirkebygg har utgjort en svært liten andel av de totale kostnadene ved private kirkebygg her i landet, som i hovedsak er realisert som et resultat av engasjementet og innsatsen til menighetene som selv skal bruke lokalene. Det beskjedne tilskuddsbeløpet på 825 kroner per kvadratmeter som denne ordningen har kunnet bidra med, tilsier at alle menighetene som har mottatt slik støtte, i hovedsak har måttet finansiere lokalene sine med andre midler. En avvikling av tilskuddsordningen medfører dermed ingen større endring av forholdene.

Dette svaret anses som dekkende også for spørsmål nr. 226 fra Åse Gunhild Woie Duesund.

SPØRSMÅL NR. 227

Innlevert 5. desember 2005 av stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund

Besvart 12. desember 2005 av arbeids- og sosialminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Hvilke konkrete utilsiktede virkninger mener arbeids- og sosialministeren kan oppstå ved å inkludere særlige uavhengige stillinger (utenom ledende stillinger) i gruppen arbeidstakere som i utgangspunktet omfattes av arbeidstidskapittelets bestem

melser i arbeidsmiljøloven, og i hvor stor grad mener statsråden at disse virkningene oppstår som følge av de innstramminger i rammene for arbeidstiden som er gjort i Ot.prp. nr. 24 (2005-2006)?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til begrunnelsen i Ot.prp. nr. 24 2005-2006) for å forandre unntaksbestemmelsen i vedtatt

arbeidsmiljølov § 10-12 annet ledd i forhold til det enstemmige vedtaket i Besl. O. nr. 96 (2004-2005). Det er behov for en nærmere redegjørelse for hvilke konkrete utilsiktede virkninger som endret arbeidstidsbestemmelser kan medføre i kombinasjon med videreføring av vedtatt unntaksbestemmelse, jf. at det ikke ble vist til noen slike virkninger i Ot.prp. nr. 49 (2004-2005).

Svar:

Som det fremgår av Ot.prp. nr. 24 (2005-2006) foreslår Regjeringen å stramme inn arbeidstidsrammene, dels i forhold til den nye arbeidsmiljøloven fra juni, dels i forhold til gjeldende lov. Forutsetningen for å bringe arbeidstakere med særlig uavhengig stilling inn under reglene er således ikke den samme som da vedtaket ble gjort i juni.

En kraftig innstramming i rammene for overtid som Regjeringen har foreslått vil styrke arbeidstakernes vern, og er i tråd med Regjeringens målsetting om et arbeidsliv som tar hensyn til arbeidstakerne. Regjeringen fant det i denne omgang ikke riktig å foreslå både å stramme inn rammene for arbeidstid og å utvide virkeområdet for arbeidstidsreglene, men mener det er mer hensiktsmessig å avvente de undersøkelser som er varslet.

Videre vil jeg vise til mitt svar på spørsmål nr. 119 fra stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund. Der peker jeg på at det er usikkert hvor mange som faller utenfor arbeidstidsreglene, og at denne usikkerheten også var en av grunnene til at et enstemmig storting ba Regjeringen om å sette i gang en undersøkelse om spørsmålet. Når en slik undersøkelse er gjennomført, vil det foreligge et bedre grunnlag for å vurdere hvilke virkninger en eventuell endring i bestemmelsen om hvem som skal unntas arbeidstidsreglene vil medføre.

SPØRSMÅL NR. 228

Innlevert 5. desember 2005 av stortingsrepresentant Børge Brende

Besvart 13. desember 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Miljøvernministeren varsler i Dagsavisen 5. desember forbud mot miljøgifter i alle forbruksvarer.

Når vil et slikt lovforslag bli fremmet for Stortinget, hvordan stiller et slikt forbud seg i forhold til EØS-krav, og vil statsråden ha et totalt forbud mot alt innehold av miljøgifter, uavhengig av hvor alvorlig miljøgiften er for helse og miljø, av konsentrasjonen av miljøgiften i forbruksvaren og av om det er tilgjengelig andre stoffer som kan erstatte miljøgiften?»

Svar:

Spredning av miljøgifter er en av de største helse- og miljøtruslene vi står overfor. Miljøgifter hoper seg opp i næringskjeden og brytes svært langsomt ned i naturen og kan gi kreft og fosterskader. Jeg vil derfor gi høy prioritet til arbeidet med å stanse bruk og utslipp av slike stoffer. Jeg viser også til det såkalte generasjonsmålet om at alle utslipp av miljøgifter skal stanses innen 2020 som gjennom de seneste stortingsmeldingene har fått bred tilslutning i Stortinget. Jeg legger stor vekt på arbeidet for å nå dette målet.

I St.meld. nr. 21 (2004-2005) om Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand som ble fremmet av forrige regjering, ble det varslet at muligheten for å innføre et forbud mot miljøgifter rettet mot private brukere skulle utredes nærmere. Begrunnelsen for dette forslaget er at generasjonsmålet vanskelig kan nås dersom miljøgifter fortsetter å brukes i alminnelige forbrukerprodukter. Statens forurensningstilsyn (SFT) fikk som følge av dette i oppdrag å utrede nærmere et slikt forbud. I oppdraget er det også forutsatt at behovet for eventuelle unntak fra et forbud må vurderes nærmere. Unntak kan blant annet være nødvendig fordi det ikke foreligger alternativer eller av hensyn til internasjonale regler, herunder EØS-avtalen, som kan sette grenser for nasjonale virkemidler. Jeg vil motta SFTs utredning i oktober 2006.

Jeg vil først ta endelig stilling til om det skal innføres et forbud og hvilket omfang et eventuelt forbud vil få når SFTs utredning foreligger. Hvordan en endelig regulering vil utformes, er derfor for tidlig å kommentere. Dagens reguleringer av kjemikalier fremgår av egne forskrifter etter produktkontrolloven.

Mitt klare utgangspunkt er at vi bør ha et regel-

verk som sikrer at vi ikke utsettes for miljøgifter i produkter som omgir oss til daglig. Jeg anser det som viktig at vi går foran med nasjonale tiltak mot miljøgifter der dette er mulig, og jeg ser derfor på forbudet som nå utredes mot miljøgifter i forbrukerprodukter som et mulig skritt mot en giftfri hverdag.

SPØRSMÅL NR. 229

Innlevert 5. desember 2005 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 12. desember 2005 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Ifølge Avisenes Nyhetsbyrå (ANB) 5. desember 2005 anbefaler SFT at kystnære blokker ikke tildeles for petroleumsaktivitet på nåværende tidspunkt, fordi dagens beredskap ikke kan sikre tilstrekkelig risikoreduksjon. Situasjonen med stedvis svak oljevernberedskap har Stortinget omtalt i flere år.

Hvilke tiltak vil Regjeringen fremme for å sikre at petroleumsaktiviteten i nordområdene ikke blir unødvendig forsinket på grunn av manglende oljevernberedskap?»

BEGRUNNELSE:

Det er forståelse for en viss forsiktighet med økt petroleumsvirksomhet, dersom utbygging og drift av petroleumsvirksomheten i seg selv automatisk går på bekostning av fiskeriinteresser, korallrev etc. Ut fra SFTs kommentarer fremstår det derimot som om hovedgrunnen til at man foreløpig fraråder oljevirksomhet en rekke steder langs kysten, er manglende beredskap i forhold til risikoen man løper i en krisesituasjon. En utfordring på beredskapssiden burde da stimulere myndighetene til en offensiv satsing for å få tilstrekkelig beredskap snarest mulig, slik at fremdriften i oljeaktiviteten i nord ikke blir unødig stanset.

Svar:

I og med at hovedsaken i spørsmålet er relatert til oljevernberedskapen, er miljøvernministeren og fiskeri- og kystministeren blitt enige om at sistnevnte besvarer spørsmålet.

Ansvaret for den statlige oljevernberedskapen tilligger Fiskeri- og kystdepartementet, med Kystverket som operativt ansvarlig.

Det vises til St.meld. nr. 14 (2004-2005) På den sikre siden - sjøsikkerhet og oljevernberedskap, hvor det er redegjort nærmere for det regelverk og den praksis som gjelder for oljevern knyttet til petroleumsvirksomheten. Videre blir det i stortingsmeldingen redegjort for forskning og utvikling knyttet til bedring av kunnskap og teknologi knyttet til oljevern, da dette er et område i stor utvikling.

Gjennom statsbudsjettet for 2006 er Kystverket tilført 11 mill. kr ekstra til en øremerket satsing på oljevern. Pengene skal brukes dels på oppdatering av oljeverndepoter, og dels til oppfølgingstiltak knyttet til erfaringene fra øvelsen Barents Rescue.

Oljevernberedskapen i Norge er organisert med et delt ansvar mellom private aktører, kommunene og staten med en klar lovregulert ansvars-, rolle- og oppgavefordeling. Oljevernberedskapen koordineres av Kystverket.

- Privat virksomhet skal sørge for nødvendig beredskap mot forurensning fra egen virksomhet. Det foreligger videre plikt til å iverksette tiltak for å avverge og begrense skade og ulempe. Miljøverndepartementet ved Statens forurensningstilsyn kan fastsette nærmere krav til beredskapen ved den enkelte virksomhet. I forhold til operatørselskapene gjøres dette gjennom konsesjonsprosessen. Med andre ord fastsetter SFT, etter forslag fra operatørselskapene, det beredskapsnivå et operatørselskap må etablere for å drive sin virksomhet på den enkelte blokk/tillatelse.
- Norsk oljevernforening for operatørselskap (NOFO) ivaretar kravene til beredskap mot akutte utslipp fra petroleumsvirksomheten på vegne av operatørselskapene. Det er imidlertid det enkelte operatørselskap som er ansvarlig for at beredskapskravene oppfylles, og som er aksjonsansvarlig dersom det oppstår fare- eller ulykkessituasjoner. Kystverket fører tilsyn med at operatørselskapene iverksetter tilstrekkelige tiltak i slike situasjoner.
- Kommunene skal sørge for nødvendig beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning. Kommunenes aksjonsplikt omfatter alle akutte utslipp i kommunen, uansett omfang, som ikke håndteres av ansvarlig forurenser.

– Staten skal sørge for beredskap mot større tilfeller av akutt forurensning som ikke er dekket av privat eller kommunal beredskap.

Avslutningsvis vil jeg understreke at kravene til beredskap for petroleumsvirksomheten er klart definert gjennom eksisterende lovverk, og de tilpasses i lys av geografisk plassering av blokker/tillatelser. En forutsetning for å tillate virksomhet er at den foregår innenfor et akseptabelt risikonivå. Kravene til beredskap fastsettes for å ivareta dette.

SPØRSMÅL NR. 230

Innlevert 5. desember 2005 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 16. desember 2005 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Det gis ulike signaler fra miljøvernministeren og olje- og energiministeren om det er en forutsetning at Forvaltningsplanen er på plass før gjennomføringen av 19. konsesjonsrunde. Tildelingen av leteområder er planlagt i første kvartal 2006 mens forvaltningsplanen tidligst behandles av Stortinget i andre kvartal.

Kan statsråden bekrefte om dette er Regjeringens fremdriftsplan, samt utdype hvilken reell innflytelse Stortinget skal ha på petroleumsaktiviteten i nordområdene?»

BEGRUNNELSE:

Det fremstår som uavklart om Stortinget får reell innflytelse dersom 19. konsesjonsrunde gjennomføres i første kvartal, og hvor forvaltningsplanen ikke behandles før tidligst i andre kvartal. Alternativt risikerer oljeselskaper at letekonsesjoner blir gitt i områder som Stortinget senere samme år vedtar skal være lukket for petroleumsaktivitet.

Det vises til artikkelen "Full forvirring om blokktildeling" i Rogalands Avis lørdag 3. desember, hvor det står blant annet følgende:

"Samtidig gjentar miljøvernminister Helen Bjørnøy at hun ikke utelukker at det kan bli varig vern av områder i Barentshavet. Mer oppsiktsvekkende er det at SV nå snakker om "verneplanen for Barentshavet", og ikke lenger forvaltningsplanen. Uansett hva man kaller planen skal den, ifølge Bjørnøy, være på plass før gjennomføringen av 19. runde. Inkludert stortingsbehandling betyr det trolig høsten 2006. Dette står i kontrast til hva olje- og energiminister Odd Roger Enoksen har uttalt tidligere, nemlig at 19. runde skal gå som planlagt. Det betyr, ifølge Enoksen, at blokkene skal tildeles rundt påsketider neste år. Industrien frykter nå at 19. runde blir kraftig forsinket, og at blokker som tildeles i 19. runde senere kan bli vernet."

Svar:

19. konsesjonsrunde og petroleumsvirksomheten i Barentshavet ble behandlet av Stortinget gjennom St.meld. nr. 38 (2003-2004) som bl.a. omhandlet utredningen av konsekvenser av helårig petroleumsaktivitet i området Lofoten-Barentshavet (ULB). ULB er også en av delrapportene i den helhetlige forvaltningsplanen for Barentshavet (HFB). I Stortingets behandling av St.meld. nr. 38 (2003-2004) var det bred tilslutning til både å gjenoppta aktiviteten, under særskilte vilkår, i Barentshavet, med unntak av visse særlig verdifulle områder, og utlysing av 19. konsesjonsrunde. Jeg vil også legge til at FrP i innstillingen til denne stortingsmeldingen (Innst. S. nr. 249) sågar ba om at "Stortinget ber Regjeringen åpne for petroleumsvirksomhet i hele Lofoten-Barentshavområdet fra og med 1. juli 2004". Utlysingen av 19. konsesjonsrunde, som for øvrig ble foretatt av den forrige regjeringen, baserte seg på Stortingets beslutning om petroleumsaktivitet i Barentshavet. I tillegg ble det identifisert enkelte blokker (de mest kystnære av de utlyste blokkene) hvor den forrige regjeringen valgte å ta ytterligere forbehold knyttet til utfallet av den helhetlige forvaltningsplanen.

I Soria Moria- erklæringen sluttet vår regjering seg til timeplanen og opplegget for 19. konsesjonsrunde. Dette betyr at vi tar sikte på å tildele utvinningstillatelser i 19. konsesjonsrunde i løpet av første kvartal 2006 og at tildelingen i de mest kystnære blokkene ikke skal komme i strid med konklusjonene fra HFB.

Stortinget har hatt en reell innflytelse på petroleumspolitikken i nordområdene gjennom behandlingen av ULB, og jeg ser frem til en omfattende, saklig og grundig videre diskusjon rundt petroleumsaktiviteten i nordområdene når Regjeringen legger frem HFB for Stortinget. Stortinget vil gjennom denne behandlingen få stor mulighet til å påvirke den videre petroleumsaktiviteten i nordområdene.

SPØRSMÅL NR. 231

Innlevert 5. desember 2005 av stortingsrepresentant Børge Brende

Besvart 12. desember 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Sist fredag måtte flypassasjerer landet rundt nok en gang finne seg i innstilte avganger på grunn av sykmeldinger på Røyken kontrollsentral. Samferdselsministeren har i et intervju lovt at juletrafikken skal gå som normalt.

Hvilke tiltak vil statsråden iverksette for at man ikke på nytt skal oppleve denne type kaos i flytrafikken, og står hun ved sine tidligere forsikringer om at juletrafikken skal kunne gå som normalt?»

Svar:

Avinors styre og ledelse er ansvarlig for den daglige drift av selskapet. Som generalforsamling for Avinor forventer jeg at trafikken til enhver tid avvikles mest mulig sikkert og punktlig. Når det gjelder den aktuelle trafikksituasjonen, følger jeg den nøye og har understreket overfor styreleder mine forventninger. Mitt inntrykk er at både ledelsen og styret tar situasjonen meget alvorlig og gjør det som er mulig for å sikre at det ikke oppstår forstyrrelser i juletrafikken.

For å sikre at Avinors tjenester også på lengre sikt utføres på en best mulig måte med hensyn til sikkerhet, punktlighet og effektivitet, har Regjeringen besluttet å evaluere selskapets organisering. Jeg vil komme tilbake til Stortinget i løpet av 2006 med resultatene av evalueringen og eventuelle forslag til endringer.

SPØRSMÅL NR. 232

Innlevert 6. desember 2005 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal

Besvart 14. desember 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vil samferdselsministeren ta de grep som er nødvendige for å få orden på norsk luftfart, og vil samferdselsministeren reagere overfor flyselskap som åpenbart misbruker sin markedsmakt overfor flypassasjerene?»

BEGRUNNELSE:

Til tross for at Norge ligger på verdenstoppen både teknologisk og økonomisk, ser vi dessverre stadig oftere at vi har en luftfart som ikke fungerer. Dette skaper store problemer for reisende og koster enorme summer både for næringsliv og offentlige etater i form av at verdifull arbeidstid blir brukt til venting.

I kjølvannet av de uakseptable problemene i luftfarten, ser vi at flyselskap som har monopol på enkeltdistanser nedprioriterer disse til fordel for distanser der man har konkurranse. Ved problemer i flytrafikken tar man med andre ord ut et fly og kansellerer, der kundene ikke har alternativer, og kjører disse inn på distanser der man har konkurranse. Dette gjør man jo for ikke å miste kunder til konkurrenter. Passasjerer på distanser der man har monopol, blir nedprioritert og overført til andre fly på andre tidspunkt. Disse har jo ikke noe valg og må akseptere dette.

Svar:

Jeg vil gjerne presisere at jeg ikke har hatt mulighet til å kontrollere om de opplysningene som ligger til grunn for spørsmålet er riktige.

Når det er sagt, er jeg helt enig med representanten Vaksdal i at en godt fungerende luftfart er viktig både for privatpersoner, næringsliv og offentlige etater. Selv om transport av passasjerer med fly har vært et liberalisert marked i lengre tid, har vi flere virkemiddel som skal motvirke misbruk av markedsmakt.

For det første ble det 17. februar i år gjennomført en ny EU-forordning som styrker passasjerenes rettigheter blant annet ved forsinkelse og innstilling av flyginger. Noen av bestemmelsene i dette regelverket

er nettopp begrunnet med at økonomisk motiverte innstillinger ikke skal lønne seg for flyselskapene. Det er klart sagt at flyselskap som innstiller flyginger skal gi passasjerene rett til å kreve tilbake det de har betalt for billetten. Samme rett har passasjerer som blir utsatt for forsinkelser på over 5 timer. I tillegg kan passasjerene kreve å få utbetalt en standardisert erstatning, som for de fleste norske innenlandsrutene utgjør ca. 2 000 kr (250 euro).

Så lenge forsinkelsen eller innstillingen ikke er forårsaket av ytre omstendigheter (typisk vær), men av bevisste økonomiske beslutninger internt i flyselskapene, kan de heller ikke si seg fri fra ansvar ved å vise til unntaksreglene i EU-forordningen.

Fra media er jeg kjent med at noen passasjerer har blitt nektet de rettighetene de har etter luftfartslovgivningen. For å sikre passasjerene de rettighetene de faktisk har, arbeider Samferdselsdepartementet for tiden med å utarbeide nye lovregler om håndheving av disse rettighetene.

Bestemmelsene ovenfor gjelder for alle selskap som flyr ruter i Norge. I tillegg blir mange av de regionale monopolrutene ytt etter avtaler om enerett og offentlig tilskudd mellom Samferdselsdepartementet og flyselskapene. I disse avtalene har departementet stilt særskilte krav til regularitet, ved at det offentlige tilskuddet reduseres når tallet på innstilte flyginger overstiger en bestemt prosentsats. I det forrige driftsåret utgjorde denne summen en betydelig del av flyselskapenes samlede overskudd på disse rutene.

På de rutene hvor det ikke finnes slike enerettsavtaler, utsetter flyselskap som behandler kundene sine dårlig seg for risiko. Andre selskap vil når som helst kunne benytte kundenes misnøye til å starte opp konkurrerende flyginger på samme rutestrekning.

SPØRSMÅL NR. 233

Innlevert 6. desember 2005 av stortingsrepresentant Martin Engeset

Besvart 12. desember 2005 av arbeids- og sosialminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Når vil Regjeringen fremme forslag om å gjeninnføre gravferdsstønaden som en universell ordning?»

BEGRUNNELSE:

I Stortingets spontanspørretime onsdag 23. november, trakk arbeids- og sosialministeren frem den universelle gravferdsstønaden som eksempel på en velferdsordning som ble fjernet under regjeringen Bondevik II til sterk protest fra de nåværende regjeringspartier. I Budsjett-innst. S. nr. 15 (2005-2006) støtter regjeringspartiene forslaget fra Bondevik II-regjeringen om en videreføring av behovsprøvd gravferdsstønad. I løpet av kort tid har altså regjeringspartiene vært både for og imot universell gravferdsstøtte. Det er derfor behov for at statsråden klargjør hva Regjeringen egentlig mener om gravferdsstønaden.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet peker stortingsrepresentant Martin Engeset på at jeg har kritisert at gravferdsstønaden ble fjernet som en universell ordning, mens regjeringspartiene i Budsjett-innst. S. nr. 15 (2005-2006) støtter forslaget fra regjeringen Bondevik II om å videreføre den behovsprøvde gravferdsstønaden.

Det nåværende opplegget for gravferdsstønad ble innført fra 2003. Man fjernet da den ordinære gravferdsstønaden på 4 000 kr som ble utbetalt ved alle dødsfall. Samtidig ble den behovsprøvde delen økt. Omleggingen var et ledd i budsjettforliket mellom den daværende regjeringen og Fremskrittspartiet høsten 2002. Det framgår av Ot.prp. nr. 5 (2002-2003) at man tok sikte på å spare 150 mill. kr på omleggingen. Dermed var det, som jeg påpekte i spontanspørretimen den 23. november 2005, andre tiltak som ble sett på som viktigere enn en universell gravferdsstønad.

De tre partiene som nå danner regjering prioriterte annerledes enn Fremskrittspartiet og den daværende regjeringen, og ønsket å bevare den universelle gravferdsstønaden.

Det er ofte krevende innenfor gitte budsjettrammer å gjeninnføre velferdsordninger som er fjernet. Det foreligger derfor ikke konkrete planer om å gjeninnføre gravferdsstøtten som universell ordning.

Regjeringen vil arbeide videre med en helhetlig velferdspolitikk, herunder bekjempelse av fattigdom. I denne sammenheng vil også gravferdsstønaden kunne vurderes.

SPØRSMÅL NR. 234

Innlevert 6. desember 2005 av stortingsrepresentant Signe Øye

Besvart 13. desember 2005 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Lundeby Bokbinderi får mange oppdrag fra kunder i Sverige. Bedriften opplever at det er komplisert å ha en riksgrense, der de samme oppdragene skal passeres flere ganger. Dagens regler krever at når oppdraget (papiret) kommer fra Sverige så må verdien av hele forsendelsen fortolles. Etter at ordren er utført (bøker innbundet), sendes så å si alt papiret tilbake til oppdragsgiver. Da må den ferdige ordren igjen gjennom samme tollklarering.

Er det mulig å endre reglene slik at grensehindret blir mindre?»

Svar:

Varer som innføres midlertidig til Norge for bearbeiding, komplettering eller emballering, kan innføres midlertidig toll- og merverdiavgiftsfritt dersom varen er eid av et firma som er hjemmehørende i utlandet. Dette fremgår av tolltariffens innledende bestemmelser § 14 nr. 10 bokstav b, § 14 annet ledd og forskrift (nr. 12) om beregning og oppkreving av merverdiavgift ved innførsel av varer § 4.

Det må imidlertid fylles ut en tolldeklarasjon ved innførselen. Toll- og avgiftsetaten vil ved tollekspederingen vurdere om det skal kreves depositum eller annen sikkerhet for merverdiavgift, jf. § 4 annet ledd. For varer som innføres midlertidig etter ovennevnte bestemmelser, er det satt en generell gjenutførselsfrist på ett år, jf. tolltariffens innledende bestemmelser § 15. Ved gjenutførselen må det også fylles ut en tolldeklarasjon.

Reglene om tollekspedering av midlertidig innførte varer for bearbeiding i Norge er fastsatt av hensyn til kontrollen med riktig avgiftsinnbetaling. Det foreligger ingen planer om å endre gjeldende regelverk.

SPØRSMÅL NR. 235

Innlevert 6. desember 2005 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 14. desember 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hvilke konkrete tiltak vil statsråden fremme for å gripe tak i personer med kriminelle tilbøyeligheter der disse regnes å være lettere psykisk utviklingshemmet eller på annen måte ha en lav funksjonsgrad?»

BEGRUNNELSE:

Justiskomiteen har i svært mange tilfeller påpekt vanskene med å finne korrekt sanksjonsverktøy mot personer som ligger i grensesjiktet når det gjelder som de kan straffes eller ei. I Budsjett-innst. S. nr. 4 (2004-2005) uttalte en samlet komité følgende: "Komiteen vil peke på betydningen av mer kunnskap om forekomsten av lettere psykisk utviklingshemning og lav funksjonsgrad blant innsatte. Komiteen vil understreke betydningen av tiltak som for eksempel RIBO attføringssenter og Brøset overfor disse straffedømte." Komiteen så med andre ord at dette ikke er enkelt, men at det finnes institusjoner som kan bidra positivt og oppfordret således statsråden til å bruke disse.

Ser derfor frem til statsrådens svar.

Svar:

Utilregnelighet på grunn av psykose, mv.

Den som på handlingstiden var psykotisk, høygradig psykisk utviklingshemmet eller bevisstløs, straffes ikke (straffeloven § 44). Slike utilregnelige kan, dersom vilkårene for det er oppfylt, idømmes strafferettslige særreaksjoner, jf. straffeloven §§ 39 og 39 a. De personene som representanten Ellingsen nevner i sitt spørsmål, nemlig de som er lettere psykisk utviklingshemmet, eller på annen måte har en lav funksjonsgrad som ikke regnes som psykose, høygradig utviklingshemming eller bevisstløshet, kan dermed straffes. Retten kan etter omstendighetene sette ned straffen under det lavmål som er bestemt

for handlingen, og til en mildere straffart for denne gruppen i medhold av straffeloven § 56 bokstav c.

Da Stortinget nylig vedtok ny straffelov alminnelig del (lov 20. mai 2005 nr. 28), sluttet det seg til departementets forslag om ikke å innføre en skjønnsmessig straffritaksregel for utilregnelighetsnære tilstander. Departementet viste til at det kunne være gode grunner til å innføre en slik regel - kombinert med en adgang til å overføre den straffritatte til en av særreaksjonene for utilregnelige, men at dagens system bør virke i noe lengre tid før det vurderes endringer. Departementet uttalte videre (Ot.prp. nr. 90 (2003-2004), side 225):

"Den bredere etterkontrollen av reglene om utilregnelighet og særreaksjoner som skal gjennomføres når reglene har vært virksomme i om lag fem år, kan blant annet gi en indikasjon på om fraværet av en fakultativ straffritaksregel har ledet til at straffrihetsregelen har kommet under press for å unngå urimelige straffellelser. Etterkontrollen kan kanskje også fange opp om adgangen til straffnedsettelse, eventuelt straffutmålingsfrafall, jf. utkastet § 61, kombinert med tiltak innen helsevernet gir tilstrekkelig gode løsninger på de problemstillingene som reises i møtet mellom psykisk avvikende og strafferettsapparatet. Videre er det grunn til å vurdere nøye hvilke grupper av tilstander som bør omfattes av en eventuell straffritaksregel, jf. blant annet høringsuttalelsen fra Den rettsmedisinske kommisjons psykiatriske gruppe."

Etterkontrollen skal foretas når reglene har virket i om lag 5 år, dvs. rundt 1. januar 2007. Jeg kan opplyse at departementet har startet planleggingen av opplegget for evalueringen, der problemstillingen nevnt over, vil inngå.

Jeg kan videre nevne at jeg sammen med helseministeren før den tid vil se på problemstillingen med utilregnelige som begår kriminalitet av en type som ikke i dag omfattes av særreaksjonenes anvendelsesområde. Jeg tenker her på at enkelte utilregnelige begår kvalifisert plagsom, vedvarende samfunnsskadelig - men ikke farlig, aktivitet. Regjeringen vil komme tilbake med forslag til løsninger på dette området.

Gjennomføring av straff når den innsatte er lettere psykisk utviklingshemmet

Det er kriminalomsorgens ansvar å finne frem til passende soningsalternativ, slik at idømt fengselsstraff kan gjennomføres på en hensiktsmessig og sikkerhetsmessig forsvarlig måte. Dette gjelder i særlig grad tilfeller hvor den domfelte er lettere psykisk utviklingshemmet eller på annen måte har en funksjonshemming.

I situasjoner hvor domfelte har en funksjonshemming, foretar kriminalomsorgen en grundig vurdering av hvor det er hensiktsmessig å plassere vedkommende ut ifra hans spesielle behov. Domfelte med fengselsstraff på inntil to år, kan plasseres i alle typer fengsler, og ved innsettelsen vektlegges behov for undervisningstilbud, arbeidstilbud, programtilbud og behov for helsetjenester. Personer med fengselsstraff på over to år kan plasseres i fengsel med lavere sikkerhetsnivå såfremt særlige grunner tilsier det.

Etter straffegjennomføringsloven § 12 kan domfelte gis adgang til å gjennomføre straffen helt eller delvis i institusjon når dette er nødvendig for å bedre hans evne til å fungere sosialt og lovlydig, eller når andre tungtveiende grunner taler for det. Den viktigste målgruppen er domfelte som trenger behandling for problemer som har vært en medvirkende årsak til deres kriminalitet, for eksempel rusmisbrukere. Også domfelte med andre typer problemer, for eksempel funksjonshemminger, lettere psykiske problemer, atferdsproblemer, tilpasningsproblemer m.v., kan være aktuelle for straffegjennomføring etter § 12.

Straffegjennomføringsloven § 12 anvendes ved opphold i institusjoner som tradisjonelt ikke kalles sykehus, for eksempel behandlingskollektiver, sykehjem, ettervernshjem eller lignende. Det er ikke etablert noen egen godkjenningsordning for institusjoner som kan motta domfelte etter § 12. Hver enkelt overføring blir vurdert konkret. En grunnleggende forutsetning er at hensynet til sikkerheten ikke taler imot det. Ved vurderingen skal det blant annet legges vekt på institusjonens regime og hvor betryggende kontrollrutinene er. Det skal også ses hen til domfeltes eget forhold, om han er motivert og om han antas å ville kunne tilpasse seg de vilkår som settes og de regler som gjelder ved institusjonen. Videre skal det legges vekt på om vedkommende institusjon kan tilby et faglig opplegg som imøtekommer domfeltes særlige behov.

Etter min oppfatning kan straffegjennomføring etter § 12 være egnet til å ivareta behovene for domfelte med funksjonshemminger på en god måte. RIBO attføringssenter, som spesielt blir nevnt, kan også være et velegnet tilbud for noen etter en konkret og individuell vurdering av den enkeltes behov.

Personer med psykisk utviklingshemming av lettere grad kan domfelles til forvaring hvis vilkårene for det er oppfylt. Når det gjelder gjennomføring av forvaring, er Ila fengsel og forvaringsanstalt (for menn) og Bredtvedt fengsel og forvaringsanstalt (for kvinner) tilrettelagt for forvaringsdømte. Forvaringsdømte, særlig de med psykisk utviklingshemming, har ofte spesielle behov. Forvaringsavdelinger er derfor tilført ekstra ressurser både bygningsmessig og på innholdssiden for å kunne ivareta denne gruppens behov.

For å kunne ivareta forvaringsdømte med psykisk utviklingshemming og andre med liknende problemer, er det adgang til å sette som vilkår for løslatelse at den innsatte tar opphold i institusjon eller kommunal omsorgsbolig. I slike situasjoner kan ulike typer institusjoner anvendes, og valget av institu-

sjon, eventuelt omsorgsbolig, beror på en konkret og individuell vurdering.

Etter min oppfatning er kriminalomsorgens ulike soningsalternativer, muligheten for å overføre domfelte til straffegjennomføring etter § 12 og muligheten til å prøveløslate forvaringsdømte til institusjon eller kommunal omsorgsbolig, virkemidler som er godt egnet til å ivareta den gruppen innsatte representanten Ellingsen omtaler. Justisdepartementet vurderer fortløpende anvendelsen av § 12 og utviklingen av innholdet i straffegjennomføring i fengsel. Å ivareta innsatte med spesielle behov er en viktig utfordring for kriminalomsorgen, og det er positivt at det settes fokus på dette temaet.

SPØRSMÅL NR. 236

Innlevert 7. desember 2005 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 15. desember 2005 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«I Stavanger Aftenblad den 3. desember fortelles det om en kvinnelig sykepleier som selv må betale for ryggoperasjon i Sverige. Ved Stavanger universitetssykehus har man aldri kommet frem til en diagnose. En svensk kirurg konstaterte raskt at pasienten har en utslitt skive i ryggraden og tilbyr operasjon. For å få utgiftene dekket må bl.a. behandlingen ikke regnes som eksperimentell, noe den tydeligvis gjør i dette tilfellet.

Hva er bakgrunnen for at denne behandlingen regnes som eksperimentell og pasienten ikke får refusjon?»

BEGRUNNELSE:

For å få dekket utgifter til behandling i utlandet må tre kriterier være oppfylt: behandlingen kan ikke gis i Norge, behandlingen må ikke være eksperimentell og man må ha henvisning fra lege. Det virker som om det er svært sjelden det gis positivt svar på søknad om dekning av utgifter til behandling i utlandet. I det nevnte tilfellet er, ifølge Stavanger Aftenblad, behandlingen i Sverige regnet for å være eksperimentell og jeg ber om informasjon om hva som legges til grunn for en slik vurdering. Dersom det er slik at man ikke ønsker å dekke denne typen utgifter, uavhengig av mulighetene for helbredelse eller bedring av tilstanden, er det selvfølgelig greit å hevde at all behandling som ikke kan utføres i Norge er eksperimentell. Jeg ber derfor om å få vite hvordan en vurdering av hvorvidt en behandlingsform er eksperimentell eller ikke gjøres i slike saker.

Svar:

Jeg vil starte med å peke på at jeg ikke kjenner den aktuelle pasientens sykdomshistorie eller de vurderinger som er gjort ved Stavanger universitetssykehus. Jeg oppfatter imidlertid at representanten Nesvik stiller noen viktige generelle spørsmål som jeg vil besvare.

Eksperimentell behandling

Når det gjelder begrepene eksperimentell behandling og utprøvende behandling, vil jeg vise til prioriteringsforskriften § 3 med tilhørende merknader. Eksperimentell behandling er i denne bestemmelsen definert som:

"Udokumentert behandling som ikke er ledd i kontrollerte undersøkelser, og hvor virkning, risiko og bivirkninger er ukjent eller ufullstendig klarlagt." Utprøvende behandling er definert som: "Behandling som utprøves som ledd i en vitenskapelig studie, men der kravene til fullverdig dokumentasjon i forhold til etablert behandling ennå ikke er tilfredsstillende."

Det er i merknadene til prioriteringsforskriften § 3 gitt en nærmere forklaring på hva som menes med eksperimentell og utprøvende behandling. Av merknadene fremgår bl.a. følgende:

"Samfunnet har ansvar for å tilby etablerte og dokumenterte helsetjenester til befolkningen, og alle andre tjenester bør i første omgang gjøres til gjenstand for forskning på grunnlag av godkjente forskningsprotokoller, normalt som kliniske kontrollerte studier."

Eksperimentell og utprøvende behandling brukes om behandling som ikke tilfredsstiller kravene til en akseptert metode. Det stilles strenge krav til vitenskapelig dokumentasjon for at en behandlingsform skal kunne sies å være allment anerkjent, bl.a. kreves det at resultatene er dokumentert i større kontrollerte studier. Fordi det overalt i verden vil finnes fagmiljø som prøver ut og markedsfører nye behandlingsprin-

sipper, vil vi fra myndighetenes side måtte støtte oss til det som kan sies å være allment akseptert i norsk og internasjonalt fagmiljø. Vi må ha som utgangspunkt at norsk fagmiljø holder seg oppdatert innenfor sine spesialområder gjennom faglig og vitenskapelig utvikling.

Vi har gjennom vår organisering med universitetssykehus i alle regioner sikret at vi har høyt spesialiserte fagmiljøer innenfor de aller fleste behandlingsområder. For enkelte fagområder har vi i tillegg opprettet egne landsfunksjoner eller nasjonale kompetansesentre for å sikre et sentralt fagmiljø som både kan ta seg av enkelte utvalgte pasienter, samt stå for utarbeiding av nasjonale retningslinjer innenfor fagområdet.

På nasjonalt nivå er Sosial- og helsedirektoratet gitt et ansvar for utvikling av nasjonale faglige retningslinjer og veiledere på prioriterte ansvarsområder i samarbeid med fagmiljøene. Jeg vil også peke på at vi gjennom opprettelsen av Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten har sørget for å ha et senter som nettopp i sitt mandat skal vurdere nytteverdien av nye (og etablerte) behandlingsmetoder. I St.prp. nr. 1 (2005-2006) er det anført at "Kunnskapssenteret skal, i dialog med Sosial- og helsedirektoratet, Legemiddelverket og de regionale helseforetak, etablere et system for å vurdere ny teknologi (legemidler, diagnostikk, utstyr og prosedyrer) før teknologien innføres i helsetjenesten."

Operativ behandling ved rygglidelser

Akutte og kroniske rygglidelser er en stor utfordring for helsetjenesten. Fagområdet er også preget av at det ofte er uenighet om hva som må anses som den beste behandlingen i mange situasjoner. Spesielt har det vært stor oppmerksomhet omkring enkelte operative inngrep. I disse tilfellene har det vært mulig å gjennomføre de aktuelle inngrepene i Norge, mens den faglige uenigheten har ligget i den diagnostiske utredning forut for et slikt inngrep, altså å skille ut hvem som forventes å ha nytte av inngrepet.

For å bistå helsetjenesten med faglige retningslinjer og nasjonale råd innenfor diagnostikk og behandling av rygglidelser, har det siden 1999 vært etablert et Nasjonalt Ryggnettverk med forsknings- og formidlingsoppgaver. Denne aktiviteten videreføres fra 2006 gjennom de regionale foretakene og Norges Forskningsråd. I tillegg er det opprettet et Nasjonalt senter for spinale lidelser ved St. Olavs Hospital. Dette fungerer som et nasjonalt referansemiljø for den avanserte ryggbehandlingen. Som eksempel på hvordan det samlede fagmiljøet arbeider for å komme nærmere avklaring ved nye behandlingsprinsipper, kan jeg nevne at det fra 2004 er igangsatt en felles studie ved universitetssykehusene, der konvensjonell kirurgi ved prolaps sammenlignes med en ny teknikk med innsetting av skiveprotese.

Behandling i utlandet

For å ha rett til behandling i utlandet oppstiller pasientrettighetsloven § 2-1 og prioriteringsforskriften § 3 med tilhørende merknader en del vilkår som må være oppfylt. Inngangsvilkåret er at pasienten må ha rett til nødvendig helsehjelp. Videre er det et vilkår at helsehjelpen ikke kan ytes i Norge fordi det ikke finnes et adekvat medisinsk tilbud, dvs. at pasienten ikke kan få helsehjelp i Norge fordi behandling ikke kan utføres forsvarlig etter akseptert metode. Det oppstilles også et krav om at den ønskede helsehjelpen i utlandet må utføres forsvarlig av tjenesteyter i utlandet etter akseptert metode. Hovedregelen er derfor at eksperimentell eller utprøvende behandling ikke omfattes av retten til nødvendig helsehjelp i utlandet. Unntaket gjelder bl.a. behandling der det ikke er bygget opp noen nasjonal kompetanse.

Slik representanten Nesvik peker på, har vi et eget regelverk for hva som skal til for å kunne få støtte til behandling i utlandet. Tidligere var dette knyttet til folketrygdloven, med utbetaling fra Rikstrygdeverket. Etter 1. september 2004 er det helseforetakene som har ansvar for å dekke nødvendige utgifter til behandling i utlandet, der pasienten har rett til dette. Det er som kjent også opprettet en egen Dispensasjons- og klagenemnd for behandling i utlandet som er ankeinstans ved avslag på søknad om støtte til behandling i utlandet.

Dispensasjonsnemnda og den tidligere Klagenemnda for bidrag til behandling i utlandet har siden 1999 behandlet ca. 70 saker hvor det har vært ønske om ulike behandlinger i utlandet for ryggsmerter. Når de aller fleste slike søknader er avslått, skyldes dette at kriteriene for å få slik støtte ikke er oppfylt. Det har i de fleste tilfeller vært konkludert med at det finnes kompetanse i Norge for behandling av de aktuelle lidelser, mens det kan være uenighet om indikasjonsstilling og behandlingsmetode. Som jeg har uttalt tidligere, vil det i våre dagers åpne informasjonssamfunn alltid være mulig å finne alternative behandlingstilbud i andre land. Statlig støtte til slik behandling må tildeles gjennom et godt regelverk og en profesjonell søknadsprosess.

SPØRSMÅL NR. 237

Innlevert 7. desember 2005 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 14. desember 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«I dagens utgave av VG er det en artikkel hvor det hevdes at det finnes en avtale mellom en mann og en mor om salg av vedkommende mors datter.

Mener justisministeren at salg og kjøp av mennesker er lovlig i Norge i dag, og hvilke tiltak for øvrig vil justisministeren iverksette overfor politiet og lovverket dersom fremstillingen er korrekt?»

BEGRUNNELSE:

Etter undertegnedes skjønn fremstår artikkelen som helt utenkelig i Norge. Likevel hevdes fra politiets side at de ikke anser dette å være straffbart. I så fall bør noe gjøres umiddelbart da salg av mennesker i Norge fremstår som totalt uakseptabelt.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at de problemer og utfordringer som ligger i de spørsmål stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen reiser er svært viktige og skal tas på alvor.

Jeg har ikke anledning til å kommentere enkeltsaker der det kan være aktuelt med rettslig forfølgning. La meg likevel slå fast på generell basis at handel med mennesker ikke er lovlig i Norge. Vi har et særskilt straffebud som retter seg nettopp mot menneskehandel. Straffeloven § 224 lyder:

"Den som ved vold, trusler, misbruk av sårbar situasjon eller annen utilbørlig atferd utnytter en person til

a) prostitusjon eller andre seksuelle formål,
b) tvangsarbeid,
c) krigstjeneste i fremmed land eller
d) fjerning av vedkommendes organer,

eller som forleder en person til å la seg bruke til slike formål, straffes for menneskehandel med fengsel inntil 5 år.

På samme måte straffes den som

a) legger forholdene til rette for slik utnyttelse eller forledelse som nevnt i første ledd ved å anskaffe, transportere eller motta personen,
b) på annen måte medvirker til utnyttelsen eller forledelsen, eller
c) gir betaling eller annen fordel for å få samtykke til utnyttelsen fra en person som har myndighet over den fornærmede, eller som mottar slik betaling eller annen fordel.

Den som begår en handling som nevnt i første eller annet ledd mot en person som er under 18 år, straffes uavhengig av om vold, trusler, misbruk av sårbar situasjon eller annen utilbørlig atferd er anvendt.

Grov menneskehandel straffes med fengsel inntil 10 år. Ved avgjørelsen av om overtredelsen er grov, skal det særlig legges vekt på om den som ble utsatt for handlingen, var under 18 år, om det ble brukt grov vold eller tvang eller om handlingen ga betydelig utbytte."

Første ledd rammer selve utnyttelsen til ulike formål, mens andre ledd retter seg mot de typiske bakmannshandlingene i menneskehandelen.

Vi har videre et eget straffebud som retter seg mot tvangsekteskap. Straffeloven § 222 annet ledd lyder:

"For tvangsekteskap straffes den som ved vold, frihetsberøvelse, utilbørlig press eller annen rettsstridig atferd eller ved å true med slik atferd tvinger noen til å inngå ekteskap. Straffen for tvangsekteskap er fengsel inntil 6 år. Medvirkning straffes på samme måte."

Bestemmelsen fikk sin utforming av justiskomiteen, som blant annet uttalte følgende om begrepene tvang, utilbørlig press og rettsstridig atferd (Innst. O. nr. 106 (2002-2003), side 3):

"Komiteen oppfatter tvang som det å sette noen ut av stand til å handle frivillig. Dette vil ved tvangsekteskap bety at den som inngår ekteskapet rent faktisk har vært utsatt for et press. [...] Dersom en person blir forledet ut av landet og giftet bort, vil det etter komiteens mening også kunne ansees som ekteskap inngått etter rettsstridig atferd. [...] Komiteen vil påpeke at en handling etter omstendighetene kan være rettsstridig selv om den ikke er straffbar i relasjon til straffelovens øvrige bestemmelser eller lovgivningen for øvrig. Om det press som utøves er så alvorlig at det er å regne som rettsstridig, må avgjøres etter en konkret vurdering. Viktige momenter vil i den forbindelse være hva presset består i, varigheten av presset og hvor sterkt det er.

I høringer den 30. april 2003 ble komiteen gjort kjent med at trusler og psykisk tvang nok er vanligere enn fysisk tvang ved tilfeller av tvangsekteskap i Norge. Komiteen vil presisere at psykisk tvang vil kunne rammes av forbudet mot tvangsekteskap. [...] Videre vil komiteen påpeke at ulike former for psykisk press, som enkeltvis ikke er å anse som rettsstridig adferd i straffelovens forstand, må vurderes samlet i relasjon til spørsmålet om det i det konkrete tilfellet har forekommet rettsstridig adferd eller tvang.

Komiteen vil understreke at tvangsekteskap er noe annet enn arrangerte ekteskap. Begrepet arrangerte ekteskap henspeiler etter komiteens mening til at fa-

milien deltar aktivt for å finne eller foreslå kandidater til ektemake. Avgjørende for spørsmålet om det foreligger tvang, blir om forslaget til ektemake reelt gir den unge en mulighet til å takke nei. Dersom det arrangerte ekteskap er inngått fordi en part er utsatt for et press, og dette presset er så utilbørlig at vedkommende opplever å ikke ha et valg, vil det etter komiteens mening være straffbar tvang."

For helhetens skyld vil jeg også nevne straffeloven § 225 som rammer slaveri, og der første ledd lyder:

"Den, som bevirker eller medvirker til, at en anden bringes i Trældom, straffes med Fængsel fra 5 Aar indtil 21 år."

Bestemmelsen gjelder ikke bare i tilfeller hvor offeret bringes til et samfunn hvor slaveri fortsatt måtte være akseptert av rettsordenen, men også når offeret bringes i en ufrihet som faktisk er trellekår.

For ordens skyld kan det også legges til at ekteskapsloven § 16 3. ledd gir hver av ektefellene rett til å reise sak for å få ekteskapet kjent ugyldig dersom han eller hun er tvunget til å inngå ekteskap ved rettsstridig atferd. Regelen omfatter både fysisk og psykisk tvang. Et meget sterkt press om å inngå ekteskapet kan således føre til at det anses ugyldig slik at personen slipper å gå via skilsmisse for å få endt forholdet. Bestemmelsen rekker videre enn forbudet mot tvangsekteskap i straffeloven § 222.

Jeg ser i dag ikke behov for lovendringer på dette området.

Til sist vil jeg nevne at på bakgrunn av opplysninger som er fremkommet i media har Hedmark politidistrikt besluttet å etterforske om det er begått straffbare forhold i den nevnte sak. Politidistriktet har orientert barnevernet om saken, men kan ikke kommentere saken ytterligere da den er under etterforskning. Justisdepartementet kan for øvrig ikke gripe inn i politiets etterforskning i enkeltsaker, eller gi pålegg om etterforskning. Dette er et ansvarsområde som ligger under riksadvokaten.

SPØRSMÅL NR. 238

Innlevert 7. desember 2005 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 15. desember 2005 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Ifølge flere kilder internt i Forsvaret hevdes det at det pågår prosesser i organisasjonen som har til hensikt å forberede grunnen for en flytting av Kystjegerkommandoen (KJK) fra Harstad. Dette i strid med Stortingets klare lokaliseringsvedtak. Som eksempel trekkes det frem at ledelsen i opplæringsskvadronen flyttes til Bergen.

Hva mener statsråden er bakgrunnen for disse påstandene, og vil hun gi en forsikring om at det er uaktuelt å flytte funksjonen som i dag går under navnet Kystjegerkommandoen fra Harstad?»

Svar:

Som det fremgår av Stoltenberg II-regjeringens tiltredelseserklæring, vil nordområdene være Norges viktigste strategiske satsingsområde i årene framover. Dette innebærer økt operativ virksomhet i Forsvaret i nord, og omfatter både sjø-, luft- og landstyrkene. Jeg viser i den forbindelse til Regjeringens prioriteringer i tilleggsproposisjonen til statsbudsjettet for 2006.

Ved behandling av Innst. S. nr. 234 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 42 (2003-2004), vedtok Stortinget bl.a. at KJK skulle opprettholdes på Trondenes.

Stortingets vedtak ligger fast. KJK skal utvikles til å kunne operere integrert innenfor en felles taktisk Intelligence, Surveillance, Target Acquisition and Reconnaissance (ISTAR) - enhet med elementer fra alle forsvarsgrener. KJK vil være en mobil kapasitet, som vil trene med norske og allierte styrker fra så vel Olavsvern, Indre Troms, Ramsund som Åsegarden.

SPØRSMÅL NR. 239

Innlevert 7. desember 2005 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter
Besvart 13. desember 2005 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Mener finansministeren at forskning og utvikling, utenom de tradisjonelle FoU-intensive bransjer, bør være likeverdige i vurderingen av kvalifikasjon for godkjennelse i forhold til SkatteFUNN?»

BEGRUNNELSE:

Utviklingsprosjekter kan ha mange innfallsvinkler utenom det tradisjonelle, og det er nettopp evnen til å tenke nytt som er så viktig for skaping av nye konsepter og nye arbeidsplasser.

Dessverre er det en del eksempler på at nettopp slik utvikling utenom de tradisjonelle bransjer møter skepsis hos myndighetene.

Eksempler på "utradisjonell" FoU kan være utviklingsprosjekter med sikte på å redusere sykefravær gjennom endrede arbeidsmetoder og arbeidsmønster. Utvikling av alternative løsninger for miljøbygg, innen eksempelvis hotellbransjen, med sikte på å skape en sunnere arbeidshverdag og derigjennom forebygge sykefravær. Eller utvikling innen reiseliv med sikte på å utvikle nye forretningskonsepter med sikte på å fremme Norge som reiselivsmål, ved å integrere lokale attraksjoner, kultur, historie og dyreliv, for å ta noen tenkelige eksempler.

Det har vært eksempler på at prosjekter godkjent av Forskningsrådet har møtt skepsis hos ligningsmyndighetene nettopp på grunn av bransjetilhørighet. Dette har i flere tilfeller ført til alvorlige forretningsmessige konsekvenser for utvikler/gründer, og også ført til at prosjekter som hos Forskningsrådet har vær ansett som gode, har stagnert.

Dette er dessverre stikk i strid med intensjonen med SkatteFUNN-ordningen, og også stikk i strid med Stortingets brede ønske om å fremme nyskaping og utvikling med sikte på å skape nye, gode arbeidsplasser.

De fleste problemsakene har oppstått i SkatteFUNN-ordningens første år (2003-2004), og ting tyder på at mange av sakene også er resultat av en iboende skepsis i systemet til et FoU-fremmende tiltak over skatteseddelen.

Det er liten tvil om at dette koblet med uklare retningslinjer og feilinformering fra myndighetenes side har skapt problemer for mange gründere.

I besvarelsen ønskes derfor også finansministerens vurdering av hvorvidt en form for "amnesti" til problemsaker fra SkatteFUNNs innfasingsår vil være et fornuftig tiltak for å redde en del gode prosjekter som står i fare for å gå til grunne, med de følger dette får for lokalsamfunn og gründerånden i Norge.

Svar:

Det framgår av skatteloven § 16-40 og Finansdepartementets forskrift til skatteloven § 16-40 flg. at SkatteFUNN både omfatter prosjekter vedrørende forskning og prosjekter vedrørende utvikling. Den nærmere avgrensning av hvilke typer prosjekter som omfattes framgår av forskriftens definisjon i § 16-40-2. Disse definisjonene er utformet i samsvar med EFTA Surveillance Authority (ESA) sine retningslinjer for lovlig statsstøtte innenfor forskning og utvikling.

Et særtrekk ved definisjonen er at den også angir hvilke typer virksomhet som ikke er omfattet av ordningen. Dette gjelder blant annet prosjekter som "har karakter av løpende drift", "omfatter modifikasjon av bedriftens produkter, tjenester eller produksjonsmåter, når dette ikke fordrer utvikling av ny kunnskap eller bruk av eksisterende kunnskap på nye måter", "hovedsakelig omfatter organisasjonsutvikling, opplæring eller kvalitetssikring", "i det vesentligste er kunde- eller markedsundersøkelser", "består i installasjon eller tilpasning av innkjøp produksjonsutstyr", eller "går ut på å kopiere eller konstruere produkter andre har skapt".

Unntakene gjenspeiler at det i mange tilfeller vil være vanskeligere å avgrense utviklingsprosjekter enn forskningsprosjekter. Dette innebærer en faktisk forskjell og ikke noe forsøk på forskjellsbehandling.

Mens Norges forskningsråd avgjør hvilke prosjekter som skal godkjennes som FoU, er det ligningsmyndighetene som foretar beregningen av skattefradraget innenfor SkatteFUNN. Dette innebærer ikke at ligningsmyndighetene skal overprøve forskningsrådets avgjørelser mht. hvilke prosjekter som skal få støtte, og det gjøres da heller ikke i praksis. Ligningsmyndighetene kontrollerer at kostnadene som kreves fradratt kan dokumenteres og henføres til det aktuelle prosjektet. Når ligningsmyndighetene kommer til at de aktuelle kostnadene ikke kan henføres til prosjektet, og av den grunn kommer til at de ikke kan inngå i beregningsgrunnlaget for SkatteFUNN, så er ikke det overprøving av Norges forskningsråds godkjennelse av prosjektet som sådan innenfor SkatteFUNN-ordningen.

Når det gjelder ditt forslag om et særskilt "amnesti" for "problemsaker fra SkatteFUNNs innfasingsår", er det uklart for meg hva dette skulle omfat-

te og hvordan det i tilfelle skulle avgrenses. Det som har vært ansett som et særskilt problem de første årene ordningen har eksistert, var misforståelser mht. hvorvidt ordningen også omfattet ulønnet arbeidsinnsats. Stortinget har som kjent besluttet at det skal opprettes en særskilt "kompensasjonsordning" som er ment å skulle avhjelpe situasjonen for de som fikk problemer på grunn av dette. Moderniseringsdepartementet er nå i ferd med å utarbeide en forskrift med nærmere regler for denne ordningen.

SPØRSMÅL NR. 240

Innlevert 7. desember 2005 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 14. desember 2005 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«Hva har statsråden konkret tenkt å foreta seg for å sikre at Think Nordic ikke nedlegges?»

BEGRUNNELSE:

Igjen står el-bilprodusenten Think Nordic i fare for å bli lagt ned. Tidligere har bilprodusenten Ford trukket seg ut, mens et sveitsisk firma eier bedriften nå. Bedriften er å nå ikke i stand til å betale ut lønninger og står på konkursens rand. Dette er en bedrift som er svært viktig for lokalmiljøet i Aurskog/Høland, men er også svært viktig sett i et miljømessig perspektiv.

Den nye rød-grønne regjeringen og statsråden har ved gjentatte anledninger varslet at den vil føre en aktiv næringspolitikk. I denne saken har statsråden mulighet til å handle og vise at dette er mer enn honnørord.

Svar:

Jeg er kjent med at styret i selskapet Think Nordic torsdag 8. desember 2005 vedtok en finansieringsplan for bedriften. Dette fører til at driften videreføres og arbeidsplassene i Aurskog opprettholdes. Jeg kjenner ikke detaljene i finansieringsplanen, men jeg legger til grunn at arbeidet med utviklingen av bedriftens innovative produkter videreføres. Jeg håper at dette gir et godt grunnlag for en moderne og miljøvennlig bilproduksjon i Aurskog.

SPØRSMÅL NR. 241

Innlevert 8. desember 2005 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 14. desember 2005 av arbeids- og sosialminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Vil arbeids- og sosialministeren ta initiativ til å endre regelverket for rett til dagpengebaserte tillegg, slik at personer som mottar etterlønn ved frivillig fratreden får perioden med etterlønn regnet som periode med tilknytning til arbeidsmarkedet ved vurdering av rett til dagpengebaserte tillegg?»

BEGRUNNELSE:

Ordningen med ventestønad eller dagpengebaserte tillegg har en sosial begrunnelse gjennom at personer med lang tilknytning til arbeidsmarkedet som har mistet jobben og brukt opp dagpengerettighetene uten å finne ny jobb, kan søke om dagpengebaserte tillegg mens de leter videre etter muligheter i arbeidsmarkedet. I St.prp. nr. 1 (2005-2006) Arbeids- og sosialdepartementet varslet daværende regjering en forsterket tiltaksinnsats for mottakere av dagpengebaserte tillegg og personer som nærmet seg avslutningen av sin dagpengeperiode. Begrunnelsen for dette var den sterke økningen i antallet mottakere.

Jeg er blitt gjort oppmerksom på et tilfelle hvor

en person som følge av omstillinger i en offentlig etat har gått med på frivillig fratreden med etterlønn i noe over 1 år. Etter utløpet av denne perioden har vedkommende mottatt dagpenger mens han har vært aktiv i arbeidsmarkedet og deltatt på kurs i Aetats regi. På tross av gode resultater på kurs har vedkommende ikke lyktes i å få ny jobb. Vedkommende har vært aktiv i arbeidsmarkedet både i perioden med etterlønn og perioden med dagpenger. Nå er perioden med dagpenger over, og vedkommende har ikke rett til dagpengebaserte tillegg fordi perioden med etterlønn ikke regnes som tilknytning til arbeidsmarkedet.

Som kjent er tilknytning til arbeidsmarkedet i minst 36 av de siste 48 månedene før ledighet inntraff en forutsetning for å kunne søke om dagpengebaserte tillegg.

Alternativ livsoppholdelse vil nå være å søke om kommunal sosialhjelp. Det oppleves som både økonomisk og personlig vanskelig. Dersom perioden med etterlønn ved frivillig fratreden hadde vært regnet som tilknytning til arbeidsmarkedet, ville han kunne finansiert livsopphold med dagpengebaserte tillegg parallelt med at søkeaktiviteten i arbeidsmarkedet hadde fortsatt.

Svar:

Ordningen med ventestønad, eller dagpengebaserte tillegg, er en del av stønader til livsopphold mv. til tiltaksdeltakere, regulert i forskrift om arbeidsmarkedstiltak, kap. 10. I motsetning til annen individstønad, utbetales ventestønad også i perioder utenfor tiltak. Stønad kan gis til helt ledige som har avsluttet en lang dagpengeperiode.

I det tilfellet som omtales i brevet synes det som om søkeren har hatt noe over 1 år med etterlønn etter at selve arbeidet ble avsluttet, og at han deretter gikk over på dagpenger i 2 år. Han får avslag på sin søknad om ventestønad, fordi perioden med etterlønn har medført at han ikke har arbeidet i minst 36 måneder av de siste 4 årene før dagpengeperioden tok til.

Etterlønn beskattes som lønn og gir derfor egne rettigheter i dagpengesystemet, samtidig som dagpenger ikke utbetales i det tidsrommet etterlønn mottas. Et grunnvilkår for å få ventestønad er en tidligere kvalifisert tilknytning til arbeidslivet. Derfor er det blant annet satt krav om at man skal ha vært i arbeid i minst 36 måneder av de siste 4 årene før man får dagpenger. Det er nå ingen adgang til å dispensere fra dette arbeidskravet.

Jeg mener det er riktig i utgangspunktet å stille krav til en sterk tilknytning til arbeidslivet for eventuelt å ha rett til denne stønaden. Samtidig er Regjeringen opptatt av at langtidsledige kan sikres rett til utdanning eller arbeidsmarkedstiltak. Regjeringen har varslet at det skal fremmes en stortingsmelding om arbeid og velferd. Meldingen vil på bred basis drøfte forholdet mellom ulike ordninger for inntektssikring og adgangen til ulike tiltak for å komme i arbeid på nytt, herunder også de nærmere vilkår for å få og beholde livsoppholdsytelser.

SPØRSMÅL NR. 242

Spørsmålet ble trukket.

SPØRSMÅL NR. 243

Innlevert 8. desember 2005 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 16. desember 2005 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Er ikke finansministeren enig i at i tilfeller hvor staten har krevd inn for mye avgift, så bør staten gjøre opp for seg i stedet for å legge en ekstra byrde på idrettslag, frivillige organisasjoner m.m.?»

BEGRUNNELSE:

Hunsbedt- og Porthuset-dommen, som omhandler omfanget av fradragsrett for delt virksomhet, slo fast at myndighetene har praktisert mva-regelverket for strengt, og at myndighetene således har krevd inn for mye i avgifter.

Finansdepartementet fastslo 7. desember at næringsdrivende og organisasjoner som har innbetalt for mye merverdiavgift, og således har beløp til gode, kun kan få tilbakebetalt avgift for de siste tre årene. Departementet baserer dette på alminnelig foreldelsesfrist.

Myndighetene vil altså ikke betale tilbake det de skylder, og organisasjoner, idrettslag og næringsdrivende m.m. må nå vurdere om de skal gå rettens vei. Dette er imidlertid ressurskrevende, og helt gal ressursbruk for disse typer virksomhet.

Her burde staten vært ryddig og redelig nok til å utbetale det den skylder, i stedet for å legge en ekstra byrde på næringsliv, idrettslag og frivillige organisasjoner.

Svar:

Spørsmålet om hvor langt tilbake i tid næringsdrivende kan kreve fradrag for inngående merverdiavgift, reguleres av foreldelsesloven. Dette gjelder i utgangspunktet alle pengekrav hvor det ikke foreligger særskilt regulering i annen lov. Etter foreldelseslovens bestemmelser er krav som er over tre år gamle som hovedregel foreldet. For krav som strekker seg lenger tilbake i tid, åpner loven for at det i visse tilfeller, og på nærmere angitt vilkår, kan komme en tilleggsfrist til anvendelse.

Som du er kjent med, la Finansdepartementet i brevet til Skattedirektoratet til grunn at næringsdrivende kan få fradrag for inngående merverdiavgift inntil tre år tilbake i tid. Dette innebærer at inngående merverdiavgift knyttet til anskaffelser, drift og vedlikehold som tidligere ikke har kommet til fradrag, men som etter klargjøringen av rettstilstanden gjennom Hunsbedt- og Porthuset-dommene nå er fradragsberettiget, kan utbetales for den angjeldende perioden. Jeg understreker derfor innledningsvis at staten i disse tilfellene har akseptert at for mye innbetalt merverdiavgift skal tilbakebetales.

Når det gjelder ditt spørsmål om at staten bør gjøre opp for seg, istedenfor å legge en ekstra byrde på idrettslag, frivillige organisasjoner m.m., antar jeg at du sikter til krav som er knyttet til fradragsposter foretatt mer enn tre år tilbake i tid, og som etter foreldelseslovens system derfor i utgangspunktet er foreldet. I disse tilfellene blir det spørsmål om foreldelseslovens bestemmelse om tilleggsfrist kan komme til anvendelse. Problemstillingen har dessuten også en side til avgiftsmyndighetenes praksis med å frafalle foreldelsesinnsigelser.

Etter en juridisk overveielse har departementet i samråd med Regjeringsadvokaten og Skattedirektoratet kommet til at det ikke er tilstrekkelig rettslig grunnlag for å anvende bestemmelsen om tilleggsfrist i foreldelsesloven. Styrende for denne prosessen har vært ønsket om å komme fram til et riktig resultat etter gjeldende regelverk, og hvor det som er gjort galt rettes opp.

Som det fremgår av ditt spørsmål, er jeg enig i at staten i tilfeller hvor det er krevd inn for mye merverdiavgift - og hvor det er rettslig grunnlag for det - bør gjøre opp for seg. Etteroppgjøret i kjølvannet av Hunsbedt- og Porthuset-sakene har imidlertid reist prinsipielle spørsmål om foreldelseslovens rekkevidde når det gjelder merverdiavgift. Problemstillingen er til dels komplisert, samtidig som utfallet vil få stor økonomisk betydning. Jeg vil dessuten understreke at forvaltningen generelt, ikke minst når det gjelder potensielt store provenymessige konsekvenser, er avhengig av at utbetalingene har et tilstrekkelig rettslig grunnlag.

Dette er også en av hovedgrunnene til at departementet nå har besluttet å legge om den praksis som har utviklet seg innenfor merverdiavgiftsområdet med å frafalle foreldelsesinnsigelsen for krav hvor foreldelse allerede er inntrådt.

SPØRSMÅL NR. 244

Innlevert 8. desember 2005 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 16. desember 2005 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Det vises til oppslag i Verdens Gang i dag der det fremkommer at Finansdepartementet i brev til Skattedirektoratet ønsker å snevre inn praksisen mht. tilbakebetaling av for mye betalt moms. Dette vil blant annet gjelde idrettslag, frivillige organisasjoner m.m.

Er dette en skjerpelse av praksis den politiske ledelsen er enig i og vil fastholde?»

BEGRUNNELSE:

Høyesterett har i flere dommer påpekt at håndhevingen av momsregelverket har vært for streng overfor flere grupper av næringsdrivende m.m. Tidligere

har det vært mulig for de som har betalt for mye moms å få beløp tilbakebetalt med en grense på 10 år. Nå legges det til grunn at foreldelse skal skje etter 3 år.

Svar:

Som det fremgår av oppslaget i Verdens Gang, har Finansdepartementet i brev av 7. desember 2005 til Skattedirektoratet, lagt til grunn at næringsdrivende kan få fradrag for inngående merverdiavgift inntil tre år tilbake i tid. Departementet har samtidig besluttet å legge om praksisen med å frafalle foreldelsesinnsigelser som har utviklet seg innen merverdiavgiftsområdet, slik at de alminnelige reglene i foreldelsesloven også benyttes på dette området. I din henvendelse ber du meg svare på om den politiske ledelsen er enig i den skjerpelse av praksis det her er lagt opp til.

Innledningsvis vil jeg vise til at spørsmålet departementet nå har tatt stilling til er ett av flere spørsmål av rettslig karakter som har oppstått som en følge av Høyesteretts avgjørelser i det som benevnes som Hunsbedt- og Porthuset-sakene. Jeg viser her også til den forrige regjeringens redegjørelse for saken i Ot.prp. nr. 1 (2005-2006) Skatte- og avgiftsopplegget 2006 - lovendringer.

Som det også fremgår av mitt svar av i dag på spørsmål nr. 243 fra stortingsrepresentanten Gjermund Hagesæter, reguleres spørsmålet om hvor langt tilbake i tid næringsdrivende kan kreve fradrag for inngående merverdiavgift, av foreldelsesloven. Etter en juridisk overveielse har departementet i samråd med Regjeringsadvokaten kommet til at det ikke er rettslig grunnlag for å anvende bestemmelsen om tilleggsfrist i foreldelsesloven. Dette betyr at foreldelseslovens utgangspunkt om 3 år legges til grunn. I tilknytning til dette har departementet også kommet til at det er hensiktsmessig å legge om den praksis som har utviklet seg innenfor merverdiavgiftsområdet med å frafalle foreldelsesinnsigelsen for krav hvor foreldelse allerede har inntrådt.

Når det gjelder ditt spørsmål om den politiske ledelsen er enig i den omlegging av praksis det her er lagt opp til, minner jeg om at politisk ledelse i departementet er ansvarlig for alle avgjørelser som treffes her. Dette gjelder selvsagt også i denne saken. Jeg vil også vise til at denne saken er grundig vurdert sammen med Regjeringsadvokaten, og departementets beslutninger er basert på veloverveide argumenter.

SPØRSMÅL NR. 245

Innlevert 8. desember 2005 av stortingsrepresentant Ola T. Lånke

Besvart 20. desember 2005 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«En er kjent med at Helse- og omsorgsdepartementet arbeider med en forskrift knyttet til støy i forbindelse med utbygging og behandling av ballbinger og andre nærmiljøanlegg.

Vil statsråden sikre at forskriftene ivaretar intensjonene om å skaffe gode oppvekstvilkår for barn og unge?»

BEGRUNNELSE:

Helse- og omsorgsdepartementet er i ferd med å utarbeide forskrift knyttet til støy i forbindelse med utbygging og behandling av ballbinger og andre nærmiljøanlegg.

Fysisk inaktivitet tegner til å bli vår neste folkesykdom. Det er en samfunnsmessig utfordring å holde barn og ungdom i fysisk aktivitet. For å klare dette i fremtiden, må det satses på nærmiljøanlegg tilpasset barn og unges behov for uformelle og uorganiserte aktiviteter.

Flere steder i landet er det satt opp nærmiljøanlegg. Nærmiljøanlegg skal benyttes til uorganisert/egenorganisert aktivitet. Med den fortetting vi ser i mange deler av vårt land, og da spesielt i byene, er slike anlegg et godt tilbud som stimulerer barn og unge til fysisk aktivitet.

I den forbindelse er støyproblematikken blitt et viktig moment særlig i tettbebygde strøk. Det er viktig at ikke forskrifter prioriterer bort slike anlegg i tettbebygde strøk. Alle ønsker minst mulig støy, men disse anleggene gir, ifølge SINTEF, ikke nevneverdig støy utover lyd fra glade barn.

Det er viktig at barn og unges interesser for fysisk aktivitet blir ivaretatt, og at slike anlegg må ligge i

umiddelbar nærhet hvor det er naturlig for barn og unge å ferdes.

Svar:

Innledningsvis vil jeg presisere at Helse- og omsorgsdepartementet, i samarbeid med Kultur- og kirkedepartementet, Nasjonalt folkehelseinstitutt og Statens forurensningstilsyn, arbeider med en veileder om etablering av nærmiljøanlegg. Departementet har ingen planer om å lage en egen forskrift som regulerer dette spørsmålet.

Et nærmiljø med bolignære grøntområder og lekeplasser er viktig for at barn og unge skal kunne utfolde seg trygt. Utformingen av det fysiske nærmiljøet legger premisser for den enkeltes aktivitetsmuligheter. Dette er framhevet blant annet i Handlingsplan for fysisk aktivitet (2005-2009). Ballbinger fyller mange kriterier for et godt nærmiljøanlegg, og kan være et viktig tiltak for å fremme fysisk aktivitet.

Det er imidlertid også utfordringer knyttet til disse anleggene. De er forbundet med stor aktivitet, og støyen har betydelige innslag av impulsstøy. Støymålinger gjort av Nasjonalt folkehelseinstitutt, Norges byggforskningsinstitutt og Helse- og velferdsetaten i Oslo kommune viser at impulsstøyen fra ball mot vegg kan komme opp i over 80 desibel (dBA) på 10 meters avstand. Et slikt lydnivå ligger over det som anses å være forsvarlig for å unngå stressrelaterte støyplager.

Støyplage og konflikter oppstår når en ballbinge er ugunstig plassert eller har materialer med liten demping. Ved planlegging av slike anlegg er det derfor viktig å utrede fakta om støykilde, støynivå og antall berørte personer. Det er ikke minst viktig å involvere de som bor i området der ballbingen tenkes bygd. Hvis støynivået vurderes å kunne skape konflikter og støyplage, må en gjennomføre tiltak som kan redusere støyen. Av tiltak som er aktuelle å vurdere er tilstrekkelig avstand mellom ballbingen og nærmeste bebyggelse, alternativer for plassering som kan gi naturlig støybeskyttelse eller andre støydempende tiltak som utforming og materialvalg. Det er slike forhold Helse- og omsorgsdepartementet ønsker å formidle i den veilederen som er planlagt utsendt til landets kommuner og til utbyggere av nærmiljøanlegg. Formålet med veilederen er å forebygge støyplager og konflikter.

Kommunene må avveie de ulike hensynene mot hverandre i forbindelse med byggesaksbehandlingen av denne typen anlegg. Erfaringer har vist at når problemstillingene vurderes grundig og tas inn i planlegging og utførelse av anleggene, så er det fullt mulig å få til gode løsninger, også i byer og tettsteder. Det er som regel enklere og vesentlig billigere å avklare behov for tiltak allerede på planstadiet og å gjennomføre eventuelle tiltak i selve byggeprosessen, fremfor å måtte gjennomføre utbedringstiltak i ettertid.

SPØRSMÅL NR. 246

Innlevert 8. desember 2005 av stortingsrepresentant Ola T. Lånke

Besvart 15. desember 2005 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til å avklare overfor landets kommuner og skoler at samarbeidet med kirken om skolegudstjenester kan fortsette under forutsetning av at fritaksretten etterleves?»

BEGRUNNELSE:

Vi er kjent med at det i flere kommuner og på flere skoler er fremstilt som problematisk at det arrangeres skolegudstjenester nå før jul. Praksisen og fremstillingen av saken varierer svært fra sted til sted.

Etter at FNs menneskerettighetskomité i november i fjor gav en gruppe norske foreldre medhold i at praktiseringen av fritak fra KRL-faget var i strid med grunnleggende menneskerettigheter, tok daværende regjering initiativ til enkelte endringer i KRL-faget. Det var imidlertid aldri verken Regjeringen eller Stortingets intensjon at det skulle bli slutt på skolegudstjenester.

I et pluralistisk samfunn er en slik rett til fritak selvsagt, men den burde også være tilstrekkelig til at denne gode tradisjonen kan videreføres.

Skolegudstjenesten er mange steder en naturlig del av førjulstiden og en god måte å la elevene få møte norsk kristen kulturtradisjon på. Det har dessuten i flere tiår vært praktisert fullt fritak fra å delta på slike skolegudstjenester.

Ettersom det ser ut til å herske usikkerhet rundt

om i landet om dette, er det nødvendig med en avklaring fra statlige myndigheters side.

Svar:

Det har vært oppmerksomhet om temaet i den senere tiden, og jeg har selv deltatt i denne debatten. For eksempel uttalte jeg følgende i et innlegg til VG 22. november:

Vi går nå inn i en av de viktigste høytidene for de fleste av oss, julen. Dette er en tid hvor vår felles kulturarv og tradisjon har en sterk forankring. La meg derfor slå fast at det er i orden med julesanger og adventsstunder i skoletiden som en markering av den kulturelle siden ved høytiden jul. [...]

Det samme gjelder julegudstjenester i skoletiden. Så lenge det er mulig å gi elever unntak på en måte som ikke virker diskriminerende, er det i orden. Slike enkeltstående arrangementer planlegger skolen i samarbeid og forståelse med hjemmet.

Det bør derfor ikke være tvil om hva jeg mener om denne saken.

Grunnen til at det er usikkerhet om spørsmålet har sammenheng med uttalelsen fra FNs menneskerettskomité av 3. november 2004 om KRL-faget. Uttalelsen er fulgt opp i Ot.prp. nr. 91 (2004-2005) og Stortingets behandling av denne i Innst. O. nr. 104 (2004-2005). Opplæringsloven § 2-4, slik den lyder etter endringen, presiserer at det ikke skal være religionsutøvelse i faget. Ot.prp. nr. 91 (2004-2005) klargjør også at aktiv deltakelse i religiøse ritualer som gudstjeneste ikke skal være en integrert del av arbeidsmåtene i KRL-faget.

Deltakelse i skolegudstjenester vil imidlertid ha en annen karakter enn først og fremst å være en del av KRL-faget. En skolegudstjeneste knyttet til høytider som er sentrale i det norske samfunnet, kan sees på som hele skolens realisering av generell del av læreplanen gjennom kulturell markering av f.eks. jul og påske. Erfaringer fra skolenes praksis viser at skolegudstjeneste kan gjennomføres som et enkeltstående arrangement der enkeltelever kan be om fritak fra hele arrangementet. FN-komiteens uttalelse har betydning ved at den innskjerper retten til fritak:

I pkt. 14.2 uttaler komiteen:

"[...] offentlig opplæring som omfatter undervisning i en særskilt religion eller tro, er ikke i samsvar med artikkel 18 nr. 4 (Den internasjonale konvensjon om sivile og politiske rettigheter) med mindre det er sørget for ikke-diskriminerende fritak eller alternativer som kan imøtekomme ønskene til foreldrene eller vergene."

Det er videre viktig at en eventuell skolegudstjeneste skjer i henhold til opplæringsloven § 1-2: "[...] i samarbeid og forståing med heimen [...]". Skolen må med andre ord sørge for godt samarbeid med hjemmene for støtte til å videreføre tradisjonen med skolegudstjenester. For de som ber om fritak, må skolen tilby likeverdige, ikke-diskriminerende fritaksordning eller alternativer.

Enkeltstående skolegudstjenester som en del av skolens generelle virksomhet kan altså gjennomføres under forutsetning av at det skjer i samarbeid og forståelse med hjemmene og at det er godt lagt til rette for ikke-diskriminerende fritak eller alternativer.

Jeg mener at jeg har vært helt klar på dette spørsmålet i mine uttalelser i mediene. Det er også lagt ut informasjon om skolegudstjenesten på det nye nettstedet KRL-nett, som ble etablert som et ledd i oppfølgingen av FN-komiteens uttalelse. Jeg vil likevel vurdere behovet for å gå ut med ytterligere informasjon om skolenes muligheter for å arrangere skolegudstjenester.

SPØRSMÅL NR. 247

Innlevert 8. desember 2005 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 21. desember 2005 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Hvordan påvirker forslaget til kapitalavkastningskrav mot TINE mulighetene for å håndheve forutsigbare og rettferdige konkurransevilkår i meierisektoren og dermed viktige forbrukerhensyn, hva er bakgrunnen for at Landbruks- og matdepartementet ikke gir dette forslaget en normal, forsvarlig høringsfrist, og kan det være aktuelt å legge saken frem som egen sak til Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Landbruks- og matdepartementet sendte 17. november 2005 ut på høring forslag om oppheving av etterregningsbestemmelsen i prisutjevningsordnin-

gen for melk og innføring av et kapitalavkastningskrav rettet mot TINE.

Høringsfristen ble satt til 8. desember, tilsvarende 3 uker. Både Konkurransetilsynet og Handels- og Servicenæringens (HSH) har sterke innvendinger til hastverket i saken og den korte høringsfristen. Konkurransetilsynet uttaler til Nationen 7. desember at normal høringsfrist i en slik sak er 3 måneder og ikke mindre enn 6 uker. HSH mener det foreliggende forslaget berører flere viktige prinsipielle forhold, krever en grundig behandling og konkluderer med at høringsfristen fremstår som uansvarlig.

Fjerning av etteregningsordningen kan ha store økonomiske konsekvenser for aktørene i meierinæringen og dermed påvirke konkurranseforholdene mellom dem. Q-meieriene viser til at dagens etterreguleringsordning har medført betydelige utbetalinger til uavhengige aktører og at dagens ordning må videreføres inntil videre. I perioden 2000-2003 fikk de uavhengige aktørene utbetalt mer enn 50 mill. kr. HSH mener i sin høringsuttalelse at forslaget legger til rette for kryssubsidiering, og dermed muligheter for TINE til å presse ut konkurrenter i enkeltsegmenter. I en høringsuttalelse skriver også Finansdepartementet at et normert egenkapitalavkastningskrav må differensieres mellom ulike produkter/produktgrupper for å motvirke kryssubsidiering.

Forslaget om å fjerne etterregningsbestemmelsene synes å kunne ha store konsekvenser for meierisektoren, og bør uansett utsettes til man har et godt gjennomarbeidet system og et ferdig takstgrunnlag på kapitalen i TINE. Det gis klare signaler fra andre konkurrerende aktører til TINE om at forslaget kan svekke konkurransen i melke- og meierimarkedet dersom det gjennomføres i 2006.

Forslaget kan utsettes og forelegges Stortinget som egen sak i stedet for å fremlegges i forbindelse med jordbruksavtalen.

Svar:

Forutsetningen om at det fra 2006 skulle innføres et kapitalavkastningskrav rettet mot TINE følger av proposisjonen om jordbruksoppgjøret 2005 som ble behandlet av Stortinget våren 2005.

Ordningen ble foreslått fordi man vurderte det som nødvendig å opprettholde et særlig virkemiddel for å legge til rette for konkurranse i markedet for meierivarer. Forslaget var ment som et supplement til at konkurransemyndighetene ivaretar tilsynet med konkurransen i henhold til konkurranselovgivningens bestemmelser. Et kapitalavkastningskrav kunne ha bidratt til å legge et generelt press på TINE for å ta høyde for kapitalkostnader ved fastsettelse av ferdigvareprisene, slik at TINEs konkurrenter kunne ha oppnådd avkastning på investert kapital. Uttalelser fra flere av høringsinstansene bekrefter etter min mening at ordningen kunne ha hatt en slik effekt.

En nærmere begrunnelse og vurdering knyttet til at høringsfristen er fastsatt til 3 uker ble gitt i høringsbrevet fra Landbruks- og matdepartementet av 17.november 2005. Kort oppsummert var høringsfristen en konsekvens av at det var behov for nye avklaringer i saken etter regjeringsskiftet, og at regelverket skulle kunne fastsettes før ikrafttredelse 1. januar 2006. Jeg vurderte det slik at høringsfristen var forsvarlig fordi prinsippene for ordningen med et kapitalavkastningskrav rettet mot TINE har vært kjent siden Stortingets behandling av jordbruksoppgjøret 2005, slik at det i hovedsak var dimensjonering og kontroll av avkastningskravet som var nytt i forbindelse med høringen.

Etter gjennomført høring har jeg vurdert forslaget om å avvikle etterregningen og innføre et kapitalavkastningskrav på nytt. I lys av de merknader som har kommet fra høringsinstansene er min konklusjon at etterregningen videreføres til 1. januar 2007, og at det ikke innføres en ordning med et kapitalavkastningskrav rettet mot TINE Industri sin melkebaserte virksomhet nå.

SPØRSMÅL NR. 248

Innlevert 8. desember 2005 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 20. desember 2005 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden snarlig kunne bidra med, for å sikre Trænasamfunnet fremtidig sikker, tilstrekkelig og stabil energiforsyning, og vil statsråden kunne ta initiativ til å få på plass et pilotprosjekt som raskt kan anvise en fremtidig løsning for tilstrekkelig energileveranse til Trænasamfunnet?»

BEGRUNNELSE:

Rødøy-Lurøy Kraftverk AS har i brev av 3. januar 2003 til Træna kommune beskrevet strømforsyningskapasiteten som fullt utnyttet. Selskapet har videre kalkulert med at en ny sjøkabel ut til kommunen vil beløpe seg til ca. 40 mill. kr. Det er kjent at øysamfunnet, inkludert industribedriftene, ikke har

økonomisk mulighet alene til å bære kostnadene med å investere i ny kraftkabel. (Noe som for øvrig heller ikke er lokalsamfunnets ansvar.) Træna kommune har allerede investert mye penger i å sikre nok vann til kommunen, bl.a. gjennom avsaltingsanlegg.

Flere alternativer er vurdert mht. å finne frem til å sikre industri, institusjoner og husholdninger tilstrekkelig, stabil og sikker energiforsyning. Blant annet gjelder dette anvendelse av LNG, hvor selskapet Naturgass Helgeland AS har vært engasjert. Andre har pekt på bygging av vindmøller som alternativ til investering i ny strømkabel. Imidlertid haster det for Trænasamfunnet og ikke minst industrien på Træna å komme frem til en fremtidig løsning på energiområdet.

Svar:

Olje- og energidepartementet har hatt møte og dialog med Nordland fylkeskommune, kommunen, Rødøy Lurøy Kraftverk AS og Helgeland Regionråd om Trænasamfunnets utfordringer.

Som følge av investeringer og utvidelser av fiskeindustrien i Trænasamfunnet er kapasiteten i kraftforsyningen til kommunen, ifølge Rødøy-Lurøy Kraftverk, fullt utnyttet. Ulike løsninger for å styrke energiforsyningen som for eksempel ny sjøkabel, kogenanlegg (LNG) og vindkraft har vært utredet. Ifølge fylkeskommunen vil legging av ny sjøkabel være eneste alternativ.

Nettet i Norge er delt inn i tre nivåer: sentral-, regional- og distribusjonsnettet. Det er en hensiktsmessig arbeidsdeling mellom disse tre nivåene, som skal sikre en helhetlig og koordinert drift og utvikling av landets samlede overføringsnett. I distribusjonsnettet er det områdekonsesjonæren, det vil si det lokale nettselskapet, som har ansvar for drift, vedlikehold og investeringer i nettet basert på blant annet leveringsplikten. Trænasamfunnet er tilknyttet distribusjonsnettet og ligger innenfor konsesjonsområdet til Rødøy-Lurøy Kraftverk. NVE fastsetter nettselskapets inntektsramme årlig. Inntektsrammen gjenspeiler kostnadsforholdene i leveringsområdet, blant annet klima, topografi og bosetting, og skal dekke kostnadene forbundet med blant annet drift og vedlikehold av nettet. Inndelingen av nettet fører blant annet til at det er nettselskapet som har ansvaret for å vurdere behovet for utvidelser eller forsterkninger av nettet, samt at kundene i dette nettområdet må stå for inndekningen av kostnadene.

Etter gjeldende regulering kan finansieringen av en sjøkabel skje på to måter: over nettariffen til kundene i distribusjonsnettet med utgangspunkt i nettselskapets tillatte inntekt eller med anleggsbidrag fra de nettkunder som forårsaker det økte overføringsbehovet. Per i dag er det opp til det lokale nettselskapet (områdekonsesjonæren) å avgjøre om anleggsbidrag skal kreves, innenfor NVEs forskrifter.

Jeg vil også vise til utjevningsordningen for nettariffene som har som formål å bidra til reduksjon av forskjellene mellom nettariffene på landsbasis. For distribusjonsnettene i de områder av landet med høyest overføringskostnader, bidrar ordningen til en direkte reduksjon av overføringstariffene for sluttbrukere. Regjeringen har, i motsetning til den forrige regjeringen, valgt å prioritere ordningen på budsjettet for 2006. Utjevningsordningen er viktig i distriktspolitikken og gir lavere nettleie der overføringskostnadene er høyest. Årets bevilgning er på nivå med fjorårets bevilgning. Tilskuddet til de nettselskapene med høyest overføringstariffer er i år fra 1 til 7,8 øre/kWh. Dersom en investering i en eventuell sjøkabel til Træna vil føre til så høye overføringskostnader for Rødøy-Lurøy Kraftverk at selskapet blir omfattet av ordningen, vil derfor nettkundene i området få redusert den høye nettariffen via denne statlige utjevningsordningen.

Olje- og energidepartementet har ikke andre etablerte ordninger som kan være aktuelle i denne situasjonen. Jeg mener at det er viktig at fylkeskommunen også viser ansvar for tilrettelegging og realisering av slike prosjekter. Jeg viser i den sammenheng til at Kommunal- og regionaldepartementet over sitt budsjett har midler som blant annet kan brukes til kommunal/fylkeskommunal tilrettelegging for næringsvirksomhet. Forvaltningen av midler fra denne budsjettposten (kap. 551 post 60) er i sin helhet delegert til fylkeskommunene. Ut over dette har Kommunal- og regionaldepartementet ikke budsjettmidler som kan nyttes til prosjekter av denne karakter. Det er derfor opp til Nordland fylkeskommune å prioritere hvilke tiltak som skal støttes innenfor den delegerte rammen. For øvrig viser jeg til at også eiere av nettselskaper, i hovedsak fylkene og kommunene, generelt har et ansvar for å legge til rette for at viktige nettinvesteringer som sikrer bosetting og næringsliv i regionen gjennomføres.

Jeg er opptatt av å holde nettleien på et akseptabelt nivå, også for beboere og næringsliv i deler av landet med høye overføringskostnader. Jeg vil derfor arbeide for at gjeldende utjevningsordning skal opprettholdes og utvides. Dette er også i tråd med Soria Moria-erklæringen.

SPØRSMÅL NR. 249

Innlevert 8. desember 2005 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen
Besvart 19. desember 2005 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Vil utenriksministeren ta et initiativ overfor hviterussiske myndigheter for å legge press på viktigheten av at Hviterussland åpner for organisasjonsfrihet og demokratiske rettigheter for innbyggerne?»

BEGRUNNELSE:

Taciana Khoma fra Hviterussland ble på ESIBs (Den Europeiske Studentorganisasjonen) Board Meeting i Frankrike i november valgt som medlem av EC (styret) til ESIB. ESIB har nå fått informasjon om at Taciana er blitt kastet ut av universitetet grunnet sin involvering i ESIB og den hviterussiske studentorganisasjonen, som er forbudt etter hviterussisk lov.

Svar:

Menneskerettighetssituasjonen i Hviterussland er alvorlig og landet framstår i dag som politisk isolert i Europa. Ett eksempel på menneskerettighetenes vanskelige kår er representanten Trettebergstuens henvisning til konsekvensene for en studentrepresentants organisasjonsarbeid.

Fra norsk side har vi gjentatte ganger kritisert utviklingen i Hviterussland både i bilaterale sammenhenger og multilateralt i organisasjoner som FN, OSSE og Europarådet. Så lenge Hviterussland ikke overholder internasjonale forpliktelser knyttet til demokrati og menneskerettigheter som landet har påtatt seg, vil vi fortsette å gjøre dette.

Norges linje har i snart ti år vært å unngå kontakt på regjeringsnivå med Hviterussland. Formålet med dette er å markere avstand til et regime som i økende grad unnlater å respektere egne borgeres demokratiske rettigheter. Samtidig har vi sluttet oss til EUs visumnekt overfor sentrale myndighetspersoner fra landet. Norge og andre vestlige land vurderer løpende dette spørsmålet om hvordan vi mest effektivt kan legge press på hviterussiske myndigheter for å gjennomføre demokratiske reformer. Norge har i likhet med andre land gjort det klart for myndighetene i landet at det vil få alvorlige konsekvenser dersom de fortsetter å krenke de demokratiske rettigheter.

Fra norsk side fremmer vi imidlertid kontakt på andre områder - med lokale og regionale myndigheter, organisasjoner, det sivile samfunn, skoler og universitetsmiljøer. Vi støtter i dag prosjekter i Hviterussland med om lag 1 mill. kr årlig. Størsteparten av disse midlene går til arbeid for å fremme demokratisering. Jeg ønsker å øke denne støtten til det sivile samfunn i Hviterussland.

Vi vil bruke alle våre kanaler for å formidle budskapet om at presidentvalget i 2006 må foregå i tråd med demokratiske standarder og at internasjonale observatører uhindret må få overvåke valget. Norge vil delta aktivt i en eventuell internasjonal valgobservasjon og også dette vil være et tjenlig bidrag til støtte for en demokratisk utvikling i Hviterussland.

SPØRSMÅL NR. 250

Innlevert 8. desember 2005 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen
Besvart 16. desember 2005 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Hva vil Regjeringen gjøre for at norske private kurssentre får samme rett til fradrag for merverdiavgift som utenlandske og fylkeskommunale kurssentre, og hva vil Regjeringen gjøre for å forhindre at fylkeskommunale kommersielle kurs finansierers over fylkeskommunale budsjetter?»

BEGRUNNELSE:

Markedet innenfor offshore og maritim sikkerhetsopplæring i Norge er delt mellom norske private, offentlige og utenlandske kurssentre. Det er 3 private norske selskaper/stiftelser, Nutec AS, ResQ AS og stiftelsen NOSEFO, som tilbyr denne type kurs, og disse har en markedsandel på ca. 50-55 pst. Fylkes-

kommunale videregående og maritime skoler i Norge har en markedsandel på ca. 40-45 pst., mens utenlandske kurssentre har en markedsandel på ca. 5-10 pst.

Det er direkte konkurranse mellom de norske private, offentlige og utenlandske kursarrangørene, dvs. det blir konkurrert om de samme kontraktene med oljeselskapene mv. For kjøperne er det først og fremst pris som er avgjørende for valg av kursarrangør.

De norske private bedrifter som tilbyr sikkerhetskurs mv, opplever konkurransevridning fra utenlandske og offentlige kurssentre på følgende 3 måter:

1. Lov om kompensasjon av mva skaper konkurransevridning

Alle kurssentre etablert i Norge er i utgangspunktet omfattet av det samme avgiftsregime. Avgiftsmyndighetene anser kurssentrene hovedsakelig for å drive undervisningsvirksomhet som faller utenfor merverdiavgiftsloven, jf. merverdiavgiftsloven § 5 b nr. 3. Kurssentrene vil ikke ha fradrag for merverdiavgift på anskaffelser som gjelder undervisningsvirksomheten. Merverdiavgiften vil således være en endelig kostnad for kurssentrene.

Etter lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner og fylkeskommuner av 12. desember 2003 nr. 108, vil imidlertid fylkeskommunale skoler ha krav på full kompensasjon av merverdiavgift ved anskaffelse av varer og tjenester. Dette gjelder selv om anskaffelsene gjelder den kommersielle virksomheten til de fylkeskommunale skolene.

Dette gir fylkeskommunale skoler en fordel i forhold til private kurssentre. Siden merverdiavgift på anskaffede varer og tjenester ikke er en kostnad for fylkeskommunale skoler, kan disse operere med lavere priser. At kompensasjonsordningen for kommuner og fylkeskommuner er finansiert gjennom reduksjon i statlige overføringer til fylkeskommunene mv, endrer ikke dette bildet.

2. Norsk merverdiavgiftslov er forskjellig fra avgiftslovgivningen i EU

Norske private kurssentre opplever konkurranse fra kurssentre i UK, Holland og Danmark. Kurssentre etablert i disse landene har fradrag for merverdiavgift de pådrar seg i hjemlandet. Merverdiavgiften vil således medføre at norske kurssentre har høyere kostnader enn tilsvarende utenlandske virksomheter. Siden norske og utenlandske virksomheter konkurrerer på det samme markedet, gir dette norske virksomheter dårligere rammebetingelser.

3. Fylkeskommunale kurssentre sin aktivitet blir delvis finansiert over fylkeskommunale budsjetter

Fylkeskommunale kurssentre benytter skolens fasiliteter, infrastruktur mv når kommersielle kurs holdes. Investeringer og drift av fylkeskommunale skolers fasiliteter, infrastruktur mv blir dekker over skolens budsjetter. De kommersielle kursene må ikke dekke en andel av disse kostnadene. Fylkeskommunale kurssentre har således lavere produksjonskostnader og dermed også lavere kurspriser enn private aktører. De fylkeskommunale kurssentrene bruker lavere priser aktivt i markedsføringen av kursene.

Svar:

I spørsmålet er det nevnt tre grunnlag for at norske bedrifter som tilbyr opplæring i offshore og maritim sikkerhet, kan oppleve konkurransevridning fra utenlandske og offentlige kurssentre.

Før jeg kommenterer det første grunnlaget vil jeg gå litt inn på bakgrunnen for og formålet med den generelle kompensasjonsordningen for kommunesektoren, jf. lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. (kompensasjonsloven).

Som representanten Hansen viser til er undervisning utenfor merverdiavgiftsområdet. Dette innebærer at det ikke skal beregnes merverdiavgift ved omsetning av undervisningstjenester. Motstykket er at virksomheter som driver undervisning ikke har rett til fradrag for inngående merverdiavgift på anskaffelser til bruk i undervisningsvirksomheten. Mye av virksomheten til kommunesektoren er utenfor merverdiavgiftsområdet. Når kommunene dermed blir belastet med merverdiavgift ved kjøp av avgiftspliktige tjenester fra andre, kan merverdiavgiften bidra til at egenproduksjon av tjenester blir mer lønnsomt enn å kjøpe tjenestene eksternt.

Formålet med den generelle kompensasjonsordningen for kommunesektoren, som ble innført 1. januar 2004, er å nøytralisere merverdiavgiften ved kommuners kjøp av tjenester. Den generelle kompensasjonsordningen innebærer at kommunene og fylkeskommunene får kompensert merverdiavgiften på anskaffelse av i utgangspunktet alle varer og tjenester. På denne måten motvirkes konkurransevridningene som merverdiavgiften ellers gir opphav til i valget mellom egenproduksjon og kjøp fra andre.

Som formålet tilsier er kompensasjonsordningen ingen støtteordning for kommunesektoren. Ordningen er finansiert av kommunene selv, ved trekk i de frie overføringene fra staten. Ordningen er dermed provenynøytral for staten.

En generell kompensasjonsordning kan medføre nye konkurransevridninger mellom kommunale og private virksomheter når private virksomheter yter tjenester innen områder som ikke er omfattet av merverdiavgiftsplikten. Den generelle kompensasjonsordningen er derfor innrettet slik at private produsenter av oppgaver som kommunene har et lovpålagt an-

svar for innenfor helse, sosial og undervisning også er omfattet.

En generell kompensasjonsordning som omfatter alle private og ideelle virksomheter som utfører tilsvarende oppgaver som kommunen, ville bli meget omfattende. Av forarbeidene til kompensasjonsloven, jf. Ot.prp. nr. 1 (2003-2004) Skatte- og avgiftsopplegget 2004 - lovendringer kapittel 20. 8.2.2, framgår det at ut fra hensynet til administrasjon og finansiering av ordningen samt usikkerhet knyttet til omfanget av de nye konkurransevridningene, ble det ansett nødvendig å begrense hvilke private virksomheter som skulle være kompensasjonsberettiget. Stortinget sluttet seg til dette, jf. Innst. O. nr. 20 (2003-2004) Innstilling fra finanskomiteen om skatte- og avgiftsopplegget 2004 - lovendringer. At bare private produsenter av oppgaver som kommunene har et lovpålagt ansvar for innenfor helse, sosial og undervisning omfattes, medfører blant annet at private virksomheter innen kultur og idrett - slik som annen virksomhet som ikke er lovpålagt for kommunen å utføre - ikke er kompensasjonsberettiget.

På denne bakgrunn er det derfor riktig, slik representanten Hansen påpeker, at private kurssentre som tilbyr offshore og maritim sikkerhetsopplæring, ikke er berettiget til kompensasjon for merverdiavgiften på anskaffelser til kursvirksomheten. Dette i motsetning til fylkeskommunale skoler som tilbyr samme form for undervisning. Som det følger av forannevnte er kommunale og fylkeskommunale berettiget til merverdiavgiftskompensasjon også på kommersielle virksomhetsområder.

Jeg kan for øvrig opplyse at EFTAs overvåkingsorgan, ESA, i desember 2004 henvendte seg til Finansdepartementet og ba om opplysninger om kompensasjonsordningen. ESAs henvendelse har både en side til statsstøtteregelverket og til spørsmålet om kryssubsidiering av kommersielle aktiviteter i fylkeskommunale skoler. Finansdepartementet har gitt ESA informasjon om ordningen og holder nå på å forberede svar på tilleggsspørsmål fra ESA i anledning denne saken.

Det må etter mitt syn tas i betraktning at det ved utformingen av den generelle kompensasjonsordningen ble lagt stor vekt på å ikke skape nye konkurransevridninger. Kompensasjonsloven avskjærer derfor blant annet retten til kompensasjon der kommunen leier ut eller omsetter fast eiendom. På samme måte foreligger det ingen rett til kompensasjon på områder der kommunen har fradragsrett for inngående merverdiavgift. Ved utformingen av kompensasjonsordningen ble det imidlertid lagt til grunn at omfanget av kommersiell aktivitet i fylkeskommunale institusjoner var meget beskjeden. At enkelte fylkeskommunale skoler tilbyr sikkerhetsopplæring på kommersielle vilkår i konkurranse med private kurssentre, er derfor noe som ikke ble vurdert særskilt.

Før forholdet mellom kompensasjonsordningen og de aktuelle sikkerhetssentrene vurderes nærmere ønsker jeg å avvente eventuelle nye innspill fra ESA. Per i dag er denne saken kun på stadiet for innhenting av informasjon.

Når det gjelder representantens anførsel om at norsk merverdiavgiftslovgivning er forskjellig fra avgiftslovgivningen i EU, er dette til dels riktig.

Unntaket for undervisningstjenester i den norske merverdiavgiftsloven omfatter både offentlig og privat undervisning, og uten hensyn til formålet med undervisningen, det være seg utdanning, yrke eller hobby. Etter EUs sjette avgiftsdirektiv er det imidlertid kun undervisning av barn og unge, skole- og universitetsutdanning samt yrkesrettet opplæring eller omskolering som drives av offentligrettslige institusjoner med dette som formål, som er unntatt merverdiavgiften. Undervisning i privat regi er likevel også unntatt dersom den private institusjonen anses å ha samme formål. I Sverige er undervisningsunntaket også noe snevrere enn i Norge. Kun yrkesutdanning innenfor rammene av ordinær skoleundervisning omfattes av unntaket, men ikke annen yrkesundervisning. I Danmark omfatter unntaket for undervisning ikke kursvirksomhet som drives på kommersiell basis og som retter seg mot virksomheter og institusjoner mv.

Årsaken til at unntaket for undervisningstjenester i Norge gjelder generelt er redegjort for i Ot.prp. nr. 2 (2000-2001) Om lov om endringer i lov 19. juni 1969 om merverdiavgift (Merverdiavgiftsreformen 2001) kapittel 7.2.4.5. Siden det blant annet ville oppstå kompliserte spørsmål om fordeling av utgående og inngående merverdiavgift dersom en mindre del av undervisningstjenestene ble gjort avgiftspliktige, ble det ansett for å være den beste løsningen at unntaket for undervisningstjenester i all hovedsak ble gjort generelt. Stortinget sluttet seg til dette, jf. Innst. O. nr. 24 (2001-2002) avsnitt 3.2.3.

Jeg ser betydningen av rammevilkårene for norske leverandører av sikkerhetsopplæring i forhold til utenlandske aktører. Det foreligger per i dag likevel ingen planer om å utvide merverdiavgiftsunntaket for undervisningstjenester.

Problemstillingen knyttet til at fylkeskommunale kurssentre sin aktivitet delvis blir finansiert over fylkeskommunale budsjetter, tar jeg foreløpig til etterretning. Jeg vil se på om det er grunnlag for å også se nærmere på i forbindelse med de spørsmål ESA har stilt i forbindelse med kommunekompensasjonsordningen. Som nevnt vil departementet imidlertid avvente eventuelle nye innspill fra ESA før kompensasjonsordningen og konkurranseforholdene mellom fylkeskommunale og private kurssentre nærmere vurderes.

SPØRSMÅL NR. 251

Innlevert 9. desember 2005 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 20. desember 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Det er fremkommet opplysninger om et stort antall kanselleringer ved landets største flyplasser hittil i år. Riktignok har underbemanning hos Avinor medført redusert kapasitet i styringen av flytrafikken med tilhørende forsinkelser. Det er likevel ingen grunn til å tro at forsinkelser skal medføre så omfattende kanselleringer som fremvist. I forhold til rutetildeling kan kanselleringer være et tegn på misbruk av markedsmakt.

Hvordan vil statsråden føre tilsyn med flyselskapenes bruk av kanselleringer?»

BEGRUNNELSE:

I tillegg til de forsinkelser som underbemanningen hos Avinor påfører alle flypassasjerene i Norge rammes også de reisende av et annet forhold: flyselskapenes kanselleringer. Det rapporteres om over 7 000 kansellerte flyavganger ved de største flyplassene hittil i 2005. Flyselskapene oppgir stort sett tekniske problemer og/eller mangel på mannskap (cockpit/cabin) som begrunnelse for kansellering, og avviser at såkalte kommersielle kanselleringer benyttes. Men dersom alle registrerte kanselleringer skyldes tekniske problemer eller mannskapsproblemer kan det synes som om flyselskapene har betydelige problemer med å oppfylle både forskrifter om flysikkerhet og betingelser knyttet til rutetildeling.

Bruk av tilsynsmyndighet også for å følge selskapenes regularitet innenfor tildelte områder/ruter er viktig både for å sikre flysikkerhet og for å sikre et godt og velfungerende tilbud av flyreiser. Jeg håper statsråden vil iverksette tiltak der et eller flere tilsyn kan følge også denne siden av virksomheten til operatørene innenfor norsk luftfart. Det er også viktig å understreke at problemstillinger knyttet til omfattende bruk av kanselleringer ikke ukontrollert bør kunne foregå så og si " i skyggen av" de utfordringene som selskapet Avinor fortsatt sliter med.

Svar:

Spørsmålet gjør det naturlig for meg å presisere noen forhold innledningsvis.

Siden 1990-tallet har norsk og europeisk luftfart vært totalt liberalisert. I praksis betyr det at de gamle konsesjonsordningene ikke lenger har noen betydning for flyselskaper som er etablert innenfor EØS-området, og som driver flyruter her. Så lenge slike flyselskaper tilfredsstiller de minimumskravene til sikkerhet og økonomisk soliditet som kreves for å inneha en såkalt EØS-lisens, kan de når som helst etablere ruter i og mellom EØS-landene. Tanken er at det er markedet selv, og konkurransen mellom flyselskapene, som skal sikre en forsvarlig kvalitet på de tjenestene flyselskapene yter. Det er særlig to unntak fra dette prinsippet som er viktig for det spørsmålet du stiller.

For det første er det slik at markedet bare vil tilby flyruter dersom det er penger å tjene på det. EU-reglene åpner derfor for at det, under bestemte betingelser, gjennomføres anbudskonkurranser hvor flyselskapene konkurrerer om å få tildelt en enerett til å fly en rute som ikke er kommersielt lønnsomme til lavest mulig statlig tilskudd. En rekke av de regionale rutene i Norge drives i henhold til slike anbudsavtaler mellom Samferdselsdepartementet og flyselskapene.

I disse avtalene har Samferdselsdepartementet stilt krav til regulariteten. Dersom et flyselskap i løpet av et driftsår innstiller mer enn 1,5 pst. av planlagt antall flygninger "av grunner som direkte kan tilskrives luftfartsselskapet", foretar departementet et forholdsmessig trekk i det avtale tilskuddsbeløpet. Dersom et flyselskap innstiller flygninger på grunnlag av rent økonomiske betraktninger, er det selvsagt ikke tvilsomt at disse kan tilskrives flyselskapet. I foregående driftsår utgjorde disse trekkene en betydelig andel av den fortjenesten flyselskapene har kalkulert med på disse rutene.

Jeg er ikke kjent med hvor stor andel av de kanselleringene som nevnes i spørsmålet som knytter seg til disse såkalte "anbudsrutene", og hvor mange som knytter seg til de ordinære kommersielle rutene.

Det andre unntaket jeg vil nevne følger av de lovfestede passasjerrettighetene, og gjelder derfor like mye for alle flygninger her til lands. Siden spørsmålet tar utgangspunkt i flyselskapenes innstillinger ("kanselleringer") er europaparlaments- og rådsforordning nr. 261/2004 av 11. februar 2004 om fastsettelse av regler for erstatning og assistanse til passasjerer ved nektet ombordstigning og ved vesentlige flygninger mv. det viktigste regelverket. I forarbeidene til denne forordningen er det klart uttrykt at det er en sentral målsetting å utforme rettighetsbestemmelser som gjør det mindre attraktivt for flyselskapene å foreta økonomisk begrunnede innstillinger.

Forordningen, som er gjennomført i norsk rett med virkning fra 17. februar 2005, gjør det derfor klart at flyselskaper som innstiller flygninger plikter å tilby passasjeren refusjon av billettprisen dersom

passasjeren ikke selv velger å bli omrutet til det endelige bestemmelsesstedet. I tillegg har passasjerene krav på en standardisert erstatning som for de fleste norske innlandsrutene beløper seg til ca. 2 000 kr (250 euro). Flyselskapene er likevel fri for erstatningsansvar "dersom det kan godtgjøre at innstillingen skyldes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne ha vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet". I praksis er forståelsen av dette uttrykket, og de kravene som stilles til bevisene, meget viktig for regelverkets gjennomslagskraft (og dermed evnen til å motvirke økonomisk begrunnede innstillinger). I fortalen er politisk ustabilitet, værforhold som gjør det umulig å gjennomføre flygningen, "security risks, unexpected flight safety shortcomings", og streiker, nevnt som eksempler på ekstraordinære omstendigheter. Ordet "unexpected" (uforutsette) innebærer nokså klart at det må kunne stilles krav til selskapenes planlegging, men hvor den nøyaktige grensen for flyselskapenes ansvar skal trekkes er i dag et ubesvart spørsmål. EU-kommisjonen er seg bevisst at det er nødvendig med internasjonal avklaring av hvordan uttrykket "ekstraordinære omstendigheter" skal forstås, og har derfor innkalt til et møte mellom nasjonale luftfartsmyndigheter i februar 2006, hvor dette spørsmålet vil bli drøftet.

Selv klare ansvarsregler krever effektiv håndhevelse dersom de skal ha praktisk betydning. Samferdselsdepartementet jobber derfor parallelt med å utarbeide forslag til nye håndhevelsesbestemmelser som vil styrke passasjerrettighetenes gjennomslagskraft overfor flyselskapene. I den forbindelse vurderes det både å styrke det offentlige tilsynet med passasjerrettighetene, og å gi passasjerene bedre muligheter til å påklage brudd på passasjerrettighetene til et uavhengig klageorgan.

SPØRSMÅL NR. 252

Innlevert 9. desember 2005 av stortingsrepresentant Linda Cathrine Hofstad

Besvart 21. desember 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Regjeringen har vedtatt at reglene om kjønnsrepresentasjon i allmennaksjeselskapene skal tre i kraft fra 1. januar 2006, med blant annet tvangsoppløsning av selskaper som sanksjon. Regjeringen vil gi seg selv en adgang til å gripe inn og hindre tvangsoppløsning der vesentlige samfunnsmessige hensyn tilsier dette.

Hva innebærer begrepet "vesentlige samfunnsmessige hensyn", og kan statsråden gi eksempler på dette?»

BEGRUNNELSE:

I en pressemelding fra Barne- og familiedepartementet, datert 8. desember 2005, blir det slått fast at allmennaksjeselskaper som ikke oppfyller lovens krav om kjønnsrepresentasjon kan tvangsoppløses. Dette synes som et meget alvorlig og inngripende virkemiddel, de fleste allmennaksjeselskapene er som kjent store børsnoterte selskaper som er bærebjelkene i norsk næringsliv. En tvangsoppløsning av slike selskaper vil få store, negative konsekvenser. Regjeringen har da også tatt høyde for at de skal kunne gripe inn og hindre tvangsoppløsning der "vesentlige samfunnmessige hensyn" tilsier det. Justisministeren sier i sin pressemelding: "Vi regner med at selskapene vil oppfylle lovens krav og at problemstillinger knyttet til tvangsoppløsning derfor egentlig er teoretisk." Selv om Regjeringen bare tror dette er en teoretisk problemstilling forventer jeg at man har tenkt nøye gjennom hvilke samfunnsmessige hensyn som skal ligge til grunn for at Regjeringen skal gripe inn og hindre tvangsoppløsning.

Svar:

Reglene om tvangsoppløsning av allmennaksjeselskaper er regulert i allmennaksjeloven §§ 16-15 til 16-18. Allmennaksjeloven § 16-15 første ledd lyder:

"Hvis ikke generalforsamlingen treffer beslutning om oppløsning, skal tingretten ved kjennelse beslutte selskapet oppløst i følgende tilfeller:

1. når selskapet skal oppløses som følge av bestemmelse i lov eller vedtekter;
2. NÅR SELSKAPET IKKE HAR MELDT TIL FORETAKSREGISTERET ET STYRE SOM FYLLER DE VILKÅR SOM FØLGER AV BESTEMMELSENE GITT I ELLER I MEDHOLD AV LOV;
3. når selskapet ikke har meldt til Foretaksregisteret en daglig leder som fyller de vilkår som er fastsatt i lov;

4. når selskapet ikke har meldt til Foretaksregisteret en revisor som fyller de vilkår som er fastsatt i lov;
5. når årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetningen som selskapet skal sende til Regnskapsregisteret etter regnskapsloven § 8-2, ikke er innsendt innen seks måneder etter fristen for slik innsendelse, eller når Regnskapsregisteret ved fristens utløp ikke kan godkjenne innsendt materiale som årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning. [Mine store bokstaver].

Tvangsoppløsning er etter dette ikke en sanksjonsform som innføres i forbindelse med reglene om kjønnsrepresentasjon i styrer. Manglende overholdelse av de nye kravene om kjønnsrepresentasjon vil omfattes av det allerede gjeldende alternativet i § 16-15 første ledd nr. 2 om selskaper som ikke har et styre som oppfyller de krav som følger av bestemmelser gitt i eller i medhold av lov.

Vi har hatt regler om tvangsoppløsning i aksjelovgivningen siden ikrafttredelsen av aksjeloven 1976. Jeg er ikke kjent med at reglene om tvangsoppløsning har medført spesielle problemer i praksis. For oppegående selskaper blir det i praksis ikke aktuelt med tvangsoppløsning fordi selskapene sørger for å overholde lovens krav, i hvert fall senest innen de frister som er satt for å unngå tvangsoppløsning. Jeg har vanskelig for å se at de nye kravene om kjønnsrepresentasjon skulle endre dette bildet. Jeg legger til grunn at allmennaksjeselskapene også i fremtiden vi ønske å opptre lovlydig i forhold til aksjelovgivningens forskjellige krav til sammensetningen av selskapets ledelsesorganer. I hvert fall må det kunne legges til grunn at selskapene vil ønske å opptre i samsvar med egne interesser, slik at de ikke heller lar seg tvangsoppløse enn å sørge for å velge styremedlemmer med den riktige kjønnsfordelingen. Påstander som har kommet frem i debatten i media om at tvangsoppløsning er en urimelig sanksjonsform, synes å bygge på en forutsetning om at det å velge kvinner til styret er et spesielt tyngende eller umulig krav. Dette er en oppfatning jeg ikke deler. Jeg kan ikke være med på at det å velge kvinner til styret skulle være vanskeligere enn å sørge for oppfyllelse av allmennaksjelovens øvrige krav til selskapets ledelse eller for eksempel å sørge for rettidig utarbeidelse og innsending av regnskaper. Jeg kan dermed heller ikke se at reglene om kjønnsrepresentasjon i seg selv skulle føre til at vi vil se flere tilfeller av tvangsoppløsning av oppegående selskaper i fremtiden enn det vi har gjort til nå.

Som omtalt i det skriftlige spørsmålet, ønsker Regjeringen likevel å se på mulighetene for alternative reaksjonsformer. De nåværende reglene innebærer at tvangsoppløsning skjer automatisk ved en beslutning av tingretten, dersom selskapet til tross for diverse varsler og frister fra Foretaksregisteret unnlater å rette opp det lovstridige forholdet. Loven åpner i dag ikke for noe skjønn fra Foretaksregisterets eller tingrettens side med hensyn til om tvangsoppløsning skal gjennomføres. Selv om jeg som nevnt legger til grunn at norske allmennaksjeselskaper i praksis ikke vil sette seg i en slik situasjon at de kan bli tvangsoppløst, kan det være en trygghet å bl.a. innføre en sikkerhetsventil i loven med tanke på mulige ekstraordinære situasjoner. Jeg mener dessuten at en slik regel ikke bare bør gjelde ved tvangsoppløsning som følge av manglende overholdelse av reglene om kjønnsrepresentasjon. Prinsipielt kan det være vel så stor grunn til å la bestemmelsen omfatte de øvrige tvangsoppløsningsgrunnene, se alternativene i § 16-15 første ledd.

Regjeringen vil komme tilbake med et nærmere forslag til sanksjonsformer i en proposisjon om etterkontroll av aksjeloven og allmennaksjeloven, og det vil i den forbindelse bli redegjort nærmere for forslaget. I og med at det dreier seg om et forslag som verken er endelig vurdert av Regjeringen eller fremmet for Stortinget, ser jeg det som lite naturlig allerede nå å kommentere det nærmere innholdet av bestemmelsen. Jeg ser imidlertid for meg at blant annet distriktshensyn, hensynet til arbeidsplasser og hensynet til å kunne opprettholde produksjon av tjenester og produkter som er helt vesentlige for samfunnet, vil kunne være aktuelle hensyn å ta høyde for ved vurdering av sanksjoner. Jeg vil også understreke at det Regjeringen vil vurdere er en mulighet for vedkommende forvaltningsorgan til etter eget tiltak å kunne gripe inn mot en forestående tvangsoppløsning, og ikke en adgang til å kunne gjøre unntak fra lovens krav til styrets sammensetning, innsending av regnskaper mv.

SPØRSMÅL NR. 253

Innlevert 9. desember 2005 av stortingsrepresentant Helge Solum Larsen

Besvart 16. desember 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Stavanger kommune har ved flere anledninger henvendt seg til Jernbaneverket for å søke å få forsert et punkt på dobbeltsporutbyggingen Stavanger-Sandnes, ny stasjon og kulvert i Jåttåvågen, så hurtig som mulig og eventuelt også forskottere anleggsetappen.

Kan samferdselsministeren bidra slik at denne henvendelsen besvares positivt?»

BEGRUNNELSE:

Videreutviklingen av jernbanen og togtilbudet på Jærbanen har stor betydning for byutviklingen på hele Nord-Jæren. I de siste 10-15 årene har Jærregionen hatt som visjon å skape det beste eksempel på samordnet areal- og transportplanlegging med hovedvekt på miljøvennlige transportformer og effektiv utnyttelse av utbyggingarealene.

I de siste årene er ca. 1 000 nye boenheter bygget i nærområdene sør for Nye Jåtten stoppested (Gauselbakken Sør og Nord). I utbyggingsområdet Jåtten Øst 1, like vest for ny stasjon, vil det i løpet av de neste 5 år bli bygget 300-400 nye boenheter. På noe lengre sikt vil det bli bygget ytterligere 500-600 boenheter vest for stasjonsområdet, i utbyggingsområdet Jåtten Øst II. I umiddelbar nærhet er det også bygget og tatt i bruk ett nytt regionalt fotballstadion og nytt stort kommunalt alders- og sykehjem. Det er videre under utbygging nytt bydelssenter med et omfattende service- og detaljhandeltilbud.

På østsiden av jernbanen er den store utbyggingen av boliger og næringsbygg i det tidligere produksjonsområdet for oljeplattformer, Jåttåvågen nå i full gang. Bare i dette området vil det i årene som kommer bli tilrettelagt for bygging av 1 500-2 200 nye boenheter og for flere tusen arbeidsplasser.

På vestsiden av jernbanen, har Rogaland fylkeskommune nylig igangsatt byggingen av en ny videregående skole for rundt 1 000 elever og ansatte. Skolen vil rekruttere elever i hele Jærregionen og vil stå ferdig til bruk høsten 2007.

Det pågår for tiden også en omfattende veg- og kryssutbygging med hovedatkomsten til Jåttåvågen. Denne kan imidlertid ikke ferdigstilles før den nye kulverten under jernbanen er bygget og utvidet for å gi rom til dobbeltsporet over kulverten.

Stavanger bystyre har tidligere gjennom bystyrevedtak bedt Jernbaneverket om å vurdere en mulig fremskyndelse av denne kulverten. Dette har blant annet vært gjort i egne brev og i kontaktmøter mellom partene. I dag representerer undergangen med jernbanen en meget vanskelig flaskehals på hovedatkomsten til hele Jåttåvågen. I forbindelse med bystyrevedtaket har kommunen også sagt seg villig til om nødvendig å bidra med en tidsavgrenset forskottering til tiltaket.

Det vil være av stor betydning for regionens videre byutvikling at tiltaket kan forseres så hurtig som mulig i tråd med de lokale ønsker.

Svar:

Stavanger kommune henvendte seg til Jernbaneverket i brev av 25. mai 2005. Etter det jeg har fått opplyst var det enighet mellom kommunen og JBV om å avvente behandlingen av statsbudsjettet for 2006. Dette er nå behandlet av Stortinget. Jeg viser i denne sammenheng til omtale av prosjektet i Samferdselsdepartementets St.prp. nr. 1 (2005-2006), hvor prosjektet er foreslått tatt opp til bevilgning med planlagt byggestart i 2006.

Jernbaneverket skal nå gjennomføre byggeplanlegging og anbudskonkurranser for utbyggingen. I forbindelse med byggeplanarbeidet vil Jernbaneverket prioritere oppstart av Jåttåvågen stasjon med tilhørende kulvert mv., først i prosjektet i samsvar med Stavanger kommunes ønsker. Jernbaneverket planlegger byggestart i 2. halvår 2006.

SPØRSMÅL NR. 254

Innlevert 9. desember 2005 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 15. desember 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Gjennom svar på skriftlig spørsmål nr. 198 fra undertegnede opplyser statsråden at ekstern kvalitetssikring for Jondalstunnelen i Hordaland skal legge til grunn et innslag av KS1. KS1 vil omfatte kvalitetssikring før forprosjektering av et prosjekt starter. I St.prp. nr. 1 (2005-2006) om budsjett for Samferdselsdepartementet heter det på side 36: "KS1 vil inntil vidare ikkje bli teken i bruk i samferdselssektoren."

Vil statsråden sørge for at det ikke forsinker prosjektet ytterligere når Samferdselsdepartementet likevel har inkludert et innslag av KS1 i kvalitetssikringen?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til St.prp. nr. 1 (2005-2006) for Samferdselsdepartementet side 36 pkt. 3.11 Styring av store investeringer, samt omtale i Gul bok for 2005 og Finansdepartementet, St.prp. nr. 1 (2005-2006).

Det fremgår av Samferdselsdepartementets egen omtale at "KS1 vil inntil vidare ikkje bli teken i bruk i samferdselssektoren. Årsaka er at KS1 i sektoren er uavklart på fleire viktige punkt. Ikkje minst gjeld det innfasing av KS1 i høve til planprosessar i samsvar med plan- og bygningslova og innfasing av ordninga i forhold til prosessar knytt til Nasjonal transportplan".

Jeg viser også til definisjonen av KS1 som Samferdselsdepartementet oppgir: "KS1 vil omfatte ei kvalitetssikring før forprosjektering av eit prosjekt startar."

Det virker derfor meget underlig at kvalitetssikringen av Jondalstunnelen - som har vært under planlegging i mange år og som nå er på veg frem til behandling i egen stortingsproposisjon i forbindelse med godkjenning av finansieringsplan som inneholder bompenger - skal gjennom en delvis ny vurdering når det gjelder trasévalg.

Jeg viser videre til Samferdselsdepartementets egen redegjørelse i budsjettproposisjonen for 2005 der det på side 36, kolonne 2, er omtale av bruken av K2 i kvalitetssikringsarbeidet. Jeg siterer: "Nye prosjekt med kostnad over 500 mill. kr som vert omtalt i denne proposisjonen og som ikkje har blitt eksternt kvalitetssikra, vil bli kvalitetssikra i samsvar med KS2 før Stortinget vert invitert til å gi endelig løyve til anleggsstart." Jondalstunnelen er omtalt på side 130 i samme proposisjon.

Jeg viser også til den kvalitetssikringen som nylig er gjennomført for et annet viktig samferdselsprosjekt i Hordaland, Hardangerbroen, der jeg ikke kan se at tilsvarende føringer ble gitt for arbeidet som ble igangsatt i juli 2005 og avsluttet i august 2005.

Svar:

Som eg svarte på spørsmål nr. 198 tek eg sikte på å leggje fram ein stortingsproposisjon om prosjektet Jondalstunnelen innan påske 2006. Eg har til grunn for eit slik tidsløp tatt omsyn til at kvalitetssikringa også skal omfatte "innslag av KS1". I denne samanheng inneber det å sjå nærare på trasévalet. Ei liknande kvalitetssikring blei gjort i samband med prosjektet Hardangerbrua.

Tilleggssvar 10. mars 2006:

Jondalstunnelen i Hordaland

Eg viser til mitt svar av 6. desember 2005 på spørsmål nr. 198 til skriftleg svar frå stortingsrepresentant Arne Sortevik. Eg viser også til mitt svar av 15. desember 2005 på spørsmål 254 til skriftlig svar frå stortingsrepresentant Arne Sortevik.

Eg svarte her at eg tek sikte på å leggje fram ein stortingsproposisjon om prosjektet Jondalstunnelen innan påske 2006. Dette føresette lokalpolitisk behandling slik at planvedtak samsvarande med fylkeskommunen sin finansieringsplan låg føre tidleg i 2006.

Behandlinga av prosjektet er ikkje fullførd lokalt. Fleire grunnleggjande sider ved saka er uavklart. Spesielt vil eg vise til at vedtekne reguleringsplanar i kommunane gir ei dyrare løysing enn den fylkeskommunen sin finansieringsplan gir rom for. Den uklare plansituasjonen må løysast på lokalt hald.

Når nødvendige lokale vedtak er fatta, må Statens vegvesen handsame saka. På vanleg måte må Vegdirektoratet deretter sende si endelege vurdering og tilråding til Samferdseldepartementet. Samferdselsdepartementet har som følgje av det ovanfor nemnde ikkje motteke saka for sluttbehandling, og det er uklart når dette kan skje. Departementet har likevel valt å ta initiativ til ekstern kvalitetssikring av prosjektet. Kvalitetssikringa er starta opp.

Departementet og regjeringa si vurdering av saka ligg derfor framleis noko fram i tid. Som følgje av dette, er ein proposisjon før påske ikkje lenger mogeleg. Eg vonar framleis at ein proposisjon om saka kan leggjast fram i 2006. Tidspunkt for anleggsstart for prosjektet er rimelegvis uavklart.

SPØRSMÅL NR. 255

Innlevert 9. desember 2005 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli
Besvart 20. desember 2005 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Det vises til et oppslag i Dagens Medisin 8. desember 2005, og hvor det kommer fram at fremmedspråklige pasienter ikke får en forsvarlig tolketjeneste ved legebesøk, til tross for at leger har en plikt til å sørge for at informasjonen som blir gitt blir forstått.

Hva vil helse- og omsorgsministeren foreta seg for å kartlegge dette problemet, og sikre at fremmedspråklige pasienter får en forsvarlig tolketjeneste?»

BEGRUNNELSE:

Leger har en plikt til å sørge for at den informasjon som blir gitt til pasienter ved legebesøk blir forstått. Gjennom det nevnte oppslag kommer det fram at

dette er et stort problem, og det nevnes eksempler som er svært alvorlige for den det gjelder.

I mange tilfeller benytter legene familiemedlemmer som tolk, i stedet for å tilkalle en profesjonell tolk. Familiemedlemmer og nære venner er inhabile, og aldri upartiske. Helsepersonell har et klart ansvar for å ivareta pasientens interesser og behov, og forsikre seg om at informasjonen går videre til pasienten. Det kommer også fram at barn benyttes som tolker i helsevesenet. Dette er alvorlig. Barn har sjelden kompetanse verken språklig eller faglig, og det er et stort ansvar som legges på barn.

Svar:

Jeg takker for at stortingsrepresentant Sjøli retter oppmerksomheten mot et viktig tema: betydningen av å tilkalle profesjonell, kvalifisert tolk når det er nødvendig for å sikre informasjonsplikt og forsvarlig kommunikasjon ved legebesøk og ved annen behandling og informasjon i helsetjenesten. Jeg deler hennes syn på at bruk av tolk er en svært viktig komponent i helsetjenesten. Det er mye som tyder på at det er nødvendig at jeg overfor helse- og omsorgssektoren må vektlegge mer enn hva som hittil er blitt gjort når det gjelder tolkebruk og tolking. Dette for å sikre likeverdige helsetjenester for alle grupper av befolkningen.

Plikten til å tilkalle tolk ved behov, er bl.a. forankret i Lov om pasientrettigheter, jf. Kap. 3. Rett til medvirkning og informasjon. I merknader til § 3-5 om Informasjonens form framgår det at "Det er behandlingsansvarlig personell som har ansvar for å tilrettelegge eller gi informasjonen. I de tilfeller hvor pasienten er minoritetsspråklig og det er avgjørende at han eller hun skjønner innholdet av informasjonen, må det skaffes tolk". Videre gjøres det klart i merknadene at departementet fraråder å bruke pasienters pårørende til tolking, da "dette krever spesiell opplæring". Det legges til at en del situasjoner kan være av en slik art at familie og særlig mindreårige bør holdes utenfor.

Jeg vet at det gjøres mye bra arbeid mange steder i helsetjenesten når det gjelder å sikre forsvarlige tolketjenester. Men dessverre tyder rapporter fra systematiske undersøkelser og sporadiske enkelteksempler på at vi må erkjenne at det antakelig står en god del igjen før disse rettighetene er generelt gjennomført i helsetjenesten. Artikkelen i Dagens Medisin peker på problemer som underforbruk av tolk, bruk av ukvalifiserte personer til tolking, bruk av inhabile personer som familie og venner til tolking, og til og med bruk av barn til tolking. Dette er problemer som vi også fra annet hold vet at forekommer i helsetjenesten.

Stortingsrepresentant Sjøli etterspør hva jeg vil foreta meg for å kartlegge dette problemet. Jeg deler Sjølis oppfatning av at det er viktig å ha systematisk kunnskap om spørsmål knyttet til tolking i helsetjenesten. Jeg er kjent med at det tidligere har vært utført undersøkelser som omfatter spørsmål om tolkebruk. Eksempelvis omfattet Helsetilsynets landsomfattende tilsyn i 2004 med helsetjenester til nyankomne asylsøkere, flyktninger og familiegjenforente spørsmål vedrørende tolk. Jeg kjenner også til at det for tiden pågår nye undersøkelser. Nasjonal kompetanseenhet for minoritetshelse (NAKMI) ved Ullevål Universitetssykehus gjennomfører en undersøkelse om tolkespørsmål rettet til helsepersonell ved flere sykehus i østlandsområdet. Utlendingsdirektoratet (UDI) som er nasjonal fagmyndighet for tolking i offentlig sektor, har bestilt en undersøkelse om tolking i helsetjenesten. Målgruppa er privatpraktiserende legespesialister i Oslo. Det kan også nevnes at Statistisk sentralbyrå (SSB) har inkludert spørsmål om tolk ved legebesøk i undersøkelse om levekår blant innvandrere 2005/2006.

I tildelingsbrevet til Sosial- og helsedirektoratet vil departementet be direktoratet vurdere om det er behov for mer dokumentasjon i tillegg til hva tidligere undersøkelser har vist og de pågående prosjektene vil frambringe. Vurderingen vil også omfatte hvilke spørsmål det eventuelt vil være mest nyttig å kartlegge og eventuelt om andre tiltak enn kartlegginger vil være mer hensiktsmessige oppfølginger.

Bruk av tolk for å sikre forsvarlig kommunikasjon er et av flere tiltak som helsemyndighetene vektlegger som tiltak for å utvikle likeverdige helsetjenester. Dette gjøres for eksempel i bestillerdokumentet til de regionale helseforetakene og i tildelingsbrev til underliggende etater. Bruk av tolk var også tema under utviklingen av veilederen "Helsetjenestetilbudet til asylsøkere og flyktninger" som i 2002 ble utgitt av Sosial- og helsedirektoratet. Veilederen legger til grunn de samme prinsipper for bruk av tolk som beskrevet i Pasientrettighetsloven.

Som ledd i arbeidet med å øke tilgjengeligheten til kvalifiserte tolker i Norge, har UDI i 2005 etablert Nasjonalt tolkeregister. Det har dermed blitt skaffet til veie et nyttig verktøy for å fremme bruk av kvalifiserte tolker. Helse- og omsorgsdepartementet vil gjøre det kjent for underliggende etater at Nasjonalt tolkeregister skal brukes ved behov for tolk i helsetjenesten og at den best kvalifiserte tolken bør bestilles dersom denne er tilgjengelig for det aktuelle oppdraget.

I tillegg ser jeg at helsetjenestenes muligheter for å ivareta kravet om å bestille kvalifiserte tolker er avhengig av en serie forhold som henger tett sammen. Tolketjenester må for eksempel være organisert slik at kvalifiserte tolker er tilgjengelig når de trenges. Bruk av tolketjenester må være realistisk budsjettert. Dessuten må tolker som ønsker å kvalifisere seg, få utdanningsmuligheter. Jeg er kjent med at det er gjort en betydelig innsats de siste årene for å utdanne tolker. Allikevel er det fremdeles kun en liten andel av de som tar tolkeoppdrag som har utdanning. Tolkeutdanning er av stor betydning for helsetjenesten og alle offentlige sektorer med behov for kvalifiserte tolketjenester.

Avslutningsvis vil jeg gjøre klart at etter at departementet har fått tilbakemelding fra direktoratet, vil jeg på egnet måte komme tilbake til Stortinget med forslag til oppfølging.

SPØRSMÅL NR. 256

Innlevert 9. desember 2005 av stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo

Besvart 20. desember 2005 av arbeids- og sosialminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Datteren til en russisk kvinne er innlagt ved Kirkenes sykehus med en alvorlig hjerneblødning. Morens oppholdstillatelse har gått ut, og hun har ikke fått fornyet visum, og hun er dermed bedt om å dra ut av landet.

Hvordan vurderer statsråden de norske visumreglene for russiske statsborgere, og vil statsråden vurdere en oppmykning, betinget av at det i Finnmark etter hvert utvikles bånd mellom norske og russiske statsborgere som vil kunne gi mange nye enkeltsaker som beskrevet her?»

Svar:

Norske myndigheter tilstreber å føre en visumpolitikk som ikke legger unødige hindringer i veien for reisevirksomhet inn og ut av Norge. Dette gjelder selvsagt også overfor russiske borgere i nordområdene, som det gleder meg at vi har et stadig mer nært forhold til.

En sentral forutsetning for å få visum er at visuminnehaveren returnerer til hjemlandet ved utløpet av visumperioden. Våre generelle erfaringer i nordområdene er nettopp at russiske borgere returnerer til Russland ved utløpet av endt visumperiode. Dette muliggjør en liberal visumpolitikk. Tall fra det norske generalkonsulat i Murmansk viser at de i 2004 behandlet over 12 000 søknader om visum. 11 889 av søknadene ble innvilget, og kun 237 søknader ble avslått. Dette illustrerer en generelt liberal visumpraksis for russiske borgere. Jeg kan på denne bakgrunn vanskelig se at det er behov for oppmykning av praktiseringen av visumregelverket for denne gruppen.

Det er lite naturlig at jeg går inn i en dialog om enkeltsaker når jeg, som kjent, i enkeltsaker verken kan instruere Utlendingsdirektoratet eller Utlendingsnemnda om resultat, lovtolkning eller skjønnsutøvelse. Når det gjelder saken som det er vist til i spørsmålet, så ønsker jeg derfor ikke å kommentere denne nærmere. Til dette kommer at de mer komplekse saker vanskelig kan være gjenstand for en generell lov- eller praksisregulering. Her må det utøves et konkret skjønn når det tas stilling til om lovens vilkår er oppfylt. Humanitære og familiære hensyn er relevante momenter i vurderingen. Generelt har jeg tiltro til at utlendingsforvaltningen utøver dette skjønnet på en forsvarlig måte.

SPØRSMÅL NR. 257

Innlevert 9. desember 2005 av stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo

Besvart 19. desember 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Verdens Gang skrev den 7. desember 2005 om en kontrakt inngått mellom moren til en 16 år gammel jente og en 67 år gammel mann om inngåelse av giftermål mellom jenta og 67-åringen når hun fyller 18 år, mot at mannen betaler 800 000 kr knyttet opp mot giftermålet.

Hvordan vurderer statsråden denne typen kontraktinngåelse med utgangspunkt i norsk lovgivning, og ser statsråden eventuelt behov for endringer i norsk lovverk for å hindre at denne typen kontrakter kan inngås?»

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at de utfordringer som ligger i det spørsmålet stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo reiser, er viktige og skal tas på alvor.

For ordens skyld må det påpekes at jeg ikke kjenner den konkrete saken som nevnes her annet enn fra mediene. Jeg oppfatter imidlertid spørsmålet slik at representanten Ballo ønsker et mer allment svar knyttet til denne type eller beslektede typer kontraktsinngåelser. Jeg vil derfor redegjøre for ulike regler som avhengig av de konkrete omstendighetene i saken vil kunne komme til anvendelse.

Det er en grunnleggende forutsetning for enhver ekteskapsinngåelse at den er fullt ut frivillig fra begge parters side. Dette er nedfelt i FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter art. 23 par. 2:

"No marriage shall be entered into without the free and full consent of the intending spouses."

Både i straffelovgivningen og i den privatrettslige lovgivningen er det flere regler som støtter opp om dette prinsippet.

Slik jeg forstår den foreliggende saken, er det inngått avtale mellom en mann og barnets mor om fremtidig ekteskapsinngåelse når barnet fyller 18 år. Det følger av ekteskapsloven § 1 at den som er under 18 år kan inngå ekteskap dersom det foreligger samtykke fra dem eller den som har foreldreansvaret og tillatelse fra fylkesmannen. Det følger forutsetningsvis av dette at når barnet er 18 år og myndig, ligger avgjørelsen om ekteskapsinngåelse hos vedkommende selv. Sammenholdt med vergemålslovens regler om vergemål for umyndige, kan det utledes at en mor gjennom sitt foreldreansvar ikke kan inngå avtaler med virkning for et tidspunkt i fremtiden hvor barnet selv vil ha avtalekompetansen.

Under enhver omstendighet vil en slik avtale om fremtidig ekteskapsinngåelse kunne tenkes å bli rammet av Norsk Lov 5-1-2 som fastsetter at en kontrakt ikke må stride mot ærbarhet. Dette er en rettslig standard som vil utvikles over tid og som kan ha et vekslende innhold etter som samfunnets moraloppfatninger endres. Det skal generelt en del til før en avtale anses for å stride mot bestemmelsen. En avtale kan imidlertid rammes av NL 5-1-2 selv om det eventuelt umoralske består i selve forpliktelsen, ikke i innholdet. En avtale for eksempel om å inngå ekteskap er fullt ut lovlig og akseptabel, men det er ansett for å stride mot ærbarhet å forplikte seg til å inngå et fremtidig ekteskap.

Dette synspunktet har støtte i juridisk teori, jf. Jo Hov, Avtalerett, 3. utg. 1993, side 162:

"Det er ikke mot ærbarhet å gifte seg, men det er heller ikke mot ærbarhet å la det være. Derimot vil det være umoralsk å forplikte seg til det ene eller det annet. Derfor vil en avtale om å inngå ekteskap ikke være rettslig bindende."

Bestemmelsen i NL 5-1-2 vil også kunne ramme sideavtaler som knytter seg til et umoralsk hovedforhold. Dette betyr at der en avtale om fremtidig inngåelse av ekteskap blir ledsaget av en avtale om et vederlag, så vil denne avtalen om vederlag etter omstendighetene også kunne anses som ugyldig. At en avtale er å anse som ugyldig, innebærer at partene ikke er forpliktet til å oppfylle den.

I tillegg til disse reglene vil ekteskapsloven § 16 tredje ledd komme til anvendelse dersom et ekteskap allerede er inngått. Om en ektefelle er blitt tvunget til å inngå ekteskap ved rettsstridig atferd, kan ekteskapet kjennes ugyldig. Dette betyr at virkningene av ekteskapet oppheves uten at partene må gå veien om separasjon og/eller skilsmisse. Bestemmelsen omfatter både fysisk og psykisk tvang. Som psykisk tvang regnes også et meget sterkt press. Har det foreligget et slikt press om å inngå ekteskap, vil ekteskapet derved kunne kjennes ugyldig dersom en av ektefellene reiser søksmål innen nærmere frister.

I tilfeller av ugyldighet vil det være opp til partene å påberope seg dette, reise sak eller la være å oppfylle.

Enkelte straffebud kan etter omstendighetene ramme avtaler om fremtidig ekteskapsinngåelse på vegne av mindreårige. Vi har for det første et eget

straffebud som retter seg mot tvangsekteskap. Straffeloven § 222 annet ledd lyder:

"For tvangsekteskap straffes den som ved vold, frihetsberøvelse, utilbørlig press eller annen rettsstridig atferd eller ved å true med slik atferd tvinger noen til å inngå ekteskap. Straffen for tvangsekteskap er fengsel inntil 6 år. Medvirkning straffes på samme måte."

Bestemmelsen fikk sin utforming av justiskomiteen, som blant annet uttalte følgende om begrepene tvang, utilbørlig press og rettsstridig atferd (Innst. O. nr. 106 (2002-2003), side 3):

"Komiteen oppfatter tvang som det å sette noen ut av stand til å handle frivillig. Dette vil ved tvangsekteskap bety at den som inngår ekteskapet rent faktisk har vært utsatt for et press. [...] Dersom en person blir forledet ut av landet og giftet bort, vil det etter komiteens mening også kunne ansees som ekteskap inngått etter rettsstridig atferd. [...] Komiteen vil påpeke at en handling etter omstendighetene kan være rettsstridig selv om den ikke er straffbar i relasjon til straffelovens øvrige bestemmelser eller lovgivningen for øvrig. Om det press som utøves er så alvorlig at det er å regne som rettsstridig, må avgjøres etter en konkret vurdering. Viktige momenter vil i den forbindelse være hva presset består i, varigheten av presset og hvor sterkt det er. I høringer den 30. april 2003 ble komiteen gjort kjent med at trusler og psykisk tvang nok er vanligere enn fysisk tvang ved tilfeller av tvangsekteskap i Norge. Komiteen vil presisere at psykisk tvang vil kunne rammes av forbudet mot tvangsekteskap. [...] Videre vil komiteen påpeke at ulike former for psykisk press, som enkeltvis ikke er å anse som rettsstridig adferd i straffelovens forstand, må vurderes samlet i relasjon til spørsmålet om det i det konkrete tilfellet har forekommet rettsstridig adferd eller tvang. Komiteen vil understreke at tvangsekteskap er noe annet enn arrangerte ekteskap. Begrepet arrangerte ekteskap henspeiler etter komiteens mening til at familien deltar aktivt for å finne eller foreslå kandidater til ektemake. Avgjørende for spørsmålet om det foreligger tvang, blir om forslaget til ektemake reelt gir den unge en mulighet til å takke nei. Dersom det arrangerte ekteskap er inngått fordi en part er utsatt for et press, og dette presset er så utilbørlig at vedkommende opplever å ikke ha et valg, vil det etter komiteens mening være straffbar tvang."

Vi har videre et særskilt straffebud som retter seg mot menneskehandel. Straffeloven § 224 lyder:

"Den som ved vold, trusler, misbruk av sårbar situasjon eller annen utilbørlig atferd utnytter en person til

a) prostitusjon eller andre seksuelle formål,
b) tvangsarbeid,
c) krigstjeneste i fremmed land eller
d) fjerning av vedkommendes organer, eller som forleder en person til å la seg bruke til slike formål, straffes for menneskehandel med fengsel inntil 5 år.

På samme måte straffes den som

a) legger forholdene til rette for slik utnyttelse eller forledelse som nevnt i første ledd ved å anskaffe, transportere eller motta personen,
b) på annen måte medvirker til utnyttelsen eller forledelsen, eller
c) gir betaling eller annen fordel for å få samtykke til utnyttelsen fra en person som har myndighet over den fornærmede, eller som mottar slik betaling eller annen fordel.

Den som begår en handling som nevnt i første eller annet ledd mot en person som er under 18 år, straffes uavhengig av om vold, trusler, misbruk av sårbar situasjon eller annen utilbørlig atferd er anvendt. Grov menneskehandel straffes med fengsel inntil 10 år. Ved avgjørelsen av om overtredelsen er grov, skal det særlig legges vekt på om den som ble utsatt for handlingen, var under 18 år, om det ble brukt grov vold eller tvang eller om handlingen ga betydelig utbytte."

Første ledd rammer selve utnyttelsen til ulike formål, mens andre ledd retter seg mot de typiske bakmannshandlingene i menneskehandelen. For helhetens skyld vil jeg også nevne straffeloven § 225 som rammer slaveri, og der første ledd lyder:

"Den, som bevirker eller medvirker til, at en anden bringes i Trældom, straffes med Fængsel fra 5 Aar indtil 21 år."

Bestemmelsen gjelder ikke bare i tilfeller hvor offeret bringes til et samfunn hvor slaveri fortsatt måtte være akseptert av rettsordenen, men også når offeret bringes i en ufrihet som faktisk er trellekår.

Jeg ser i dag ikke behov for lovendringer på dette området.

SPØRSMÅL NR. 258

Innlevert 12. desember 2005 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 16. desember 2005 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil justisministeren, på bakgrunn av de problemstillinger politimesteren i Nordland tar opp i forhold til uklare retningslinjer når det gjelder kystvakten og utøvende myndighet, umiddelbart ta initiativ til at man får klargjort disse retningslinjene?»

Begrunnelse:

Ifølge politimester i Nordland Truls Fyhn foreligger det ikke klare retningslinjer om hvilken utøvende myndighet Kystvakten skal forholde seg til. En slik usikkerhet er slik undertegnede ser det ikke heldig. For at man skal ha en effektiv retthåndhevelse er klare retningslinjer og et klart definert ansvar helt nødvendig. Dette er spesielt viktig i forhold til det stadig økende behovet for en effektiv norsk rettshåndhevelse i nordområdene. Det er derfor helt nødvendig at men gjenomgår disse retningslinjene slik at man får et klart definert ansvar og klare linjer.

Svar:

Kystvakten er en del av forsvarets militære organisasjon og konstitusjonelt underlagt forsvarsministeren. Videre er kystvaktens virksomhet lov-, direktiv- og instruksfestet. Dette omfatter også utøvelse av politimyndighet. I saker hvor kystvakten utøver sine oppgaver innen fiskerioppsyn, fangstoppsyn og ressurskontroll mv. har den begrenset politimyndighet i henhold til lov om Kystvakten av 13. juni 1997 nr. 42 § 21, jf. § 9.

Av annet regelverk som kommer til anvendelse vises videre Instruks om Kystvakten (kystvaktinstruksen) - fastsatt ved kgl.res. av 5. november 1999 og samarbeidsavtale av 23. mars 2001 mellom Forsvarsdepartementet og Justisdepartementet vedrørende Kystvaktens utførelse av politioppgaver. Det er også gitt egen Instruks av 23. januar 2003 om håndhevelse av norsk fiskerilovgivning i fiskevernsonen ved Svalbard, fastsatt i medhold av kystvaktinstruksen § 13. Til slutt kan nevnes Instruks om Forsvarets bistand til politiet fastsatt ved kgl.res. 28. februar 2003.

Jeg mener at vi med basis i dette regelverket har et godt grunnlag for norske myndigheter til å håndheve fiskeriregelverket i nordområdene. Mitt inntrykk er at det er et godt samarbeid mellom de ulike instanser som har en rolle på dette området. Enhver hendelse av en spesiell karakter, som "Elektron"-saken, vil kunne innebære et behov for en gjennomgang av saken på flere hold. Således gjennomgås disse forhold på flere nivå, både i Forsvarsdepartementet og Justisdepartementet.

For øvrig vil jeg understreke at det også er i tråd med Regjeringens intensjoner. Det kan i den anledning vises til Soria Moria-erklæringen hvor det er uttalt at dersom det oppstår hendelser og kriser, så har Regjeringen en klar målsetting om at de skal håndteres raskt og effektivt ved bruk av samfunnets nasjonale ressurser, klare strukturer og ansvarsforhold, klare kommandolinjer mellom sivile og militære aktører og tilstrekkelig kompetanse på alle nivå. Der er også uttalt at justispolitiske og forsvars- og sikkerhetspolitiske ansvarsområder skal avklares.

SPØRSMÅL NR. 259

Innlevert 12. desember 2005 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 20. desember 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Det planlagte dobbeltsporet mellom Sandvika og Lysaker kan enten sprenges eller bores. Ifølge aksjonsgruppen dobbeltsporet.no vil boring gi mindre støy, mindre støv, mindre anleggstrafikk, kortere byggetid og lavere vedlikeholdskostnader. Jernbaneverket har så langt avvist boring, og vist liten vilje til å legge begge alternativer ut på anbud for å få frem sikre og sammenliknbare kostnadstall.

Vil samferdselsministeren bidra til at begge alternativer legges ut på anbud?»

Svar:

Jernbaneverket har god kompetanse og erfaring i å drive tunneler i tettbygde strøk ved hjelp av sprengning og har nylig gjennomført bygging av to slike tunneler for nytt dobbeltspor mellom Sandvika og Asker. Erfaringene fra dette arbeidet er meget gode.

Ifølge Jernbaneverket er de geologiske forholdene mellom Lysaker og Sandvika sammenliknbare med forholdene de to tunnelene mellom Sandvika og Asker ble drevet gjennom. Disse to tunnelene er derfor brukt som referanse for vurdering av både miljømessige forhold, kostnader og framdrift ved driving av den nye tunnelen mellom Lysaker og Sandvika.

Jernbaneverket opplyser at det i tillegg er utført en omfattende vurdering av muligheten for driving av den nye jernbanetunnelen ved boring. Denne rapporten konkluderer med at boring totalt sett kommer noe bedre ut enn sprengning hva angår miljømessige forhold, men dette bildet er ikke entydig innenfor alle vurderingsområdene. Ingen av alternativene kan gjennomføres uten ulemper for det ytre miljø, men disse ulempene er kun knyttet til anleggsperioden. Tunneldriving ved boring vil øke byggetiden med om lag ett år i forhold til om tunnelen sprenges.

Jernbaneverkets beregning av kostnader knyttet til de to alternative drivemetodene viser at merkostnadene ved boring ligger på ca. 500 mill. kr ved driving av to enkeltsporede tunneler og ca. 650 mill. kr ved driving av én dobbeltsporet tunnel på strekningen. Ved sammenlikning av to borede enkeltsporede tunneler, som aksjonsgruppen "dobbeltsporet.no" ønsker, med én sprengt dobbeltsporet tunnel, ligger merkostnaden ved boring på ca. 850 mill. kr. Ut fra en totalvurdering basert på sikkerhet, framtidige vedlikeholdskostnader og byggekostnader, har Jernbaneverket anbefalt at tunnelen bygges som én dobbeltsporet tunnel.

Jernbaneverket uttaler videre at man uavhengig av drivemetode må påregne utskifting av installasjoner innenfor et 50 til 100 års perspektiv både for en sprengt tunnel og en boret tunnel. Innenfor et kortere tidsperspektiv er det kun mindre vedlikeholdskostnader som skiller de to alternativene. På grunnlag av de vurderingene som er gjort for de to alternative drivemetodene, kan ikke Jernbaneverket se at den påviste, marginale miljøgevinsten man oppnår ved boring kan forsvare ett års lengre byggetid og en merkostnad på opptil 850 mill. kr.

Tilbudsforespørsler på anleggsarbeidene planlegges sendt ut høsten 2006. Fram til dette tidspunkt vil Jernbaneverket fortsette å vurdere ulike forhold som kan bedre de framdriftsmessige, kostnadsmessige og miljømessige forholdene knyttet til anleggsgjennomføringen. I dette ligger også en vurdering av å be om tilbud på begge alternativer.

SPØRSMÅL NR. 260

Innlevert 12. desember 2005 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 16. desember 2005 av arbeids- og sosialminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Er det korrekt at regelverket knyttet til økonomisk sosialhjelp er slik utformet at boutgifter eller utgifter til livsopphold ikke dekkes dersom personen det gjelder lever i bofellesskap, uavhengig av om bofellesskapet er familieforhold, partnerskap eller lignende der en reelt sett er en husholdning eller om fellesskapet er uten slike familielignende forpliktelser og rett og slett er en boform, selvvalgt eller det boforholdet det er mulig å etablere?»

Svar:

Slik jeg forstår spørsmålet, omhandler det personer som bor sammen uten at de er ektefeller, partnere eller samboere. Tildeling og utmåling av økonomisk sosialhjelp skjer ut ifra en konkret vurdering av søkerens faktiske økonomiske situasjon. Søkere som deler bolig skal vurderes selvstendig. Sosialtjenesten kan ved utmålingen av sosialhjelp ta hensyn til at faste, felles utgifter som husleie, strøm, kommunale avgifter mv. forventes å bli delt mellom personer som deler bolig.

SPØRSMÅL NR. 261

Innlevert 12. desember 2005 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 16. desember 2005 av arbeids- og sosialminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Medfører det riktighet at en person som går på attføring, kun har mulighet til å ta ut 6 ukers permisjon etter nedkomst, før en må gjenoppta attføringen?»

BEGRUNNELSE:

Det har vært en klar politikk fra norske myndigheter i mange tiår at gode fødselspermisjonsordninger er et viktig velferdsgode både for foreldre og barn og som i tilegg som gjør det mulig for mange flere å både kunne få barn og ha arbeid. Flere henvendelser fra personer som etter sykdom og skade har blitt innvilget og startet opp et attføringsløp i skole, påpeker at de ikke får del av dette velferdsgodet, men kun får innvilget 6 ukers permisjon fra opplegget, før det kreves at de starter opp igjen attføringsopplegget.

Svar:

Ytelser under yrkesrettet attføring gis i forbindelse med tiltak som er nødvendige og hensiktsmessige for at medlemmet skal bli i stand til å skaffe seg eller beholde høvelig arbeid, jf. folketrygdloven § 11-6. Retten til attføringspenger vil dermed falle bort når attføringstiltaket avbrytes, uavhengig av hva som er årsaken til avbruddet. Det er altså ikke fødselen og omsorgen for barnet, men det at en rent faktisk ikke lenger gjennomfører et attføringstiltak som er årsaken til at retten til attføringspenger faller bort. Deltakeren vil imidlertid i likhet med alle andre som ikke har krav på fødselspenger motta en engangsstønad ved fødsel, jf. folketrygdloven § 14-12.

I vurderingen av om attføringstiltaket kan gjenopptas etter et fravær vil det ha avgjørende betydning om vedkommende kan gjennomføre det planlagte attføringstiltaket uten at den totale tiden på yrkesrettet attføring forlenges.

Fravær som utgjør mer enn 15 pst. av tiden i tiltaket, skal imidlertid i henhold til forskrift om ytelser under yrkesrettet attføring § 4-1, fjerde ledd føre til ny vurdering etter folketrygdloven § 11-6. Ved avbrudd utover 52 uker, må det fremmes nytt krav om yrkesrettet attføring.

Personer som har attføringstiltaket sitt knyttet til en arbeidsplass får etter praksis 6 ukers permisjon fra tiltaket etter en fødsel. Dette er begrunnet i parallelle bestemmelser i arbeidsmiljøloven og fødselspengeregelverket.

Jeg vil imidlertid vise til at fedre nå etter folketrygdloven §§ 14-9 har fått selvstendig opptjeningsrett slik at de kan ta ut fødselspermisjon i tilfeller der attføringstiltaket oppfyller vilkårene i bokstav a-e.

SPØRSMÅL NR. 262

Innlevert 12. desember 2005 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 19. desember 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Miljøvernministeren stadfestet den 6. desember reguleringsplanen for Malmøykalven, på tross av stor lokal motstand mot dypvannsdeponiet ved Malmøykalven. I søknaden fra Oslo Havn til SFT står det at det forurensede slammet skal sendes ned på 70 meters dyp gjennom et lukket rør som går helt ned i bunnen.

Har dette vært en forutsetning som også miljøvernministeren la til grunn da hun stadfestet reguleringsplanen for Malmøykalven?»

Svar:

Jeg er opptatt av å redusere forurensningsfaren fra miljøgifter i sjøbunnen. Det er fastsatt en ambisiøs og helhetlig strategi for arbeidet med forurenset sjøbunn, og i Soria Moria-erklæringen har Regjeringen presisert at vi skal sikre opptrapping av dette arbeidet. I statsbudsjettet for 2006 ble bevilgningen til opprydding i gamle forurensninger økt med 20 mill. kr.

Etableringen av dypvannsdeponi ved Malmøykalven er et viktig ledd i den helhetlige planen for

opprydding i forurenset sjøbunn i Oslo havn/indre Oslofjord, som jeg er glad for at har kommet på plass. Statens forurensningstilsyn (SFT) gav 20. september i år tiltakshaver Oslo Havn KF tillatelse etter forurensningsloven til å etablere og ta i bruk dypvannsdeponi ved Malmøykalven. Tillatelsen ble gitt under forutsetning av at det ble truffet nødvendig reguleringstiltak etter plan- og bygningsloven i Oslo og Nesodden kommuner. I tillatelsen fra SFT er det satt krav til at transport og håndtering av masser skal gjøres slik at det blir minimal spredning av forurensning. Nedføringen av masser skal foregå med en metodikk og på en slik måte at massene så raskt som mulig synker til bunns, og slik at det blir minst mulig oppvirvling og spredning av forurenset masse. Tillatelsen krever videre at massene skal føres så langt ned mot bunnen som praktisk mulig. Oslo havn har nylig bekreftet at dette vil gjøres med bruk av rør helt ned til deponiet.

SFTs tillatelse og krav til bl.a. nedføring av massene i deponiet lå til grunn for min stadfestelse av Oslo og Nesodden kommunes reguleringsplan for dypvannsdeponiet. Jeg forutsetter at etableringen og bruk av deponiet skjer i tråd med tillatelsen, slik at dypvannsdeponiet vil være miljø- og helsemessig akseptabelt.

SPØRSMÅL NR. 263

Innlevert 12. desember 2005 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 20. desember 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Stavanger Aftenblad melder 10. november d.å. at Regjeringen har sendt saken om fastlandsforbindelsen til Finnøy til ytterligere utredning i departementene, til tross for at sakens realitet var avklart av Bondevik II-regjeringen.

Kan statsråden forklare hva som er årsaken til dette, og hvor lang forsinkelse som må påregnes før saken blir fremmet for Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Finnfastprosjektet går ut på å bygge en undersjøisk tunnel under Talgjefjorden, mellom Hanasand i Rennesøy kommune og Ladstein i Finnøy kommune, og med tilknytningsveg til øya Talgje. Prosjektet vil frigjøre en ferje som i dag trafikkerer i Søndre Finnøysamband mellom Rennesøy (Hanasand) og Finnøy (Talgje og Ladstein). Prosjektet har en kostnad på i overkant av 500 mill. kr. Finansieringen er basert på statlige midler, alternativ bruk av ferjetilskudd (statlig og fylkeskommunal del) og bompenger.

Dette er et prosjekt det har vært arbeidet med lenge, og Bondevik II-regjeringen gikk i sin tid inn for realisering av Finnfastprosjektet. Dersom det er slik at Stoltenberg II-regjeringen nå ønsker en ny departemental høring, kan det gi store utfordringer i forhold til realisering av framdriften for Finnfast.

Svar:

Eg finn grunn til først å påpeike at saka ikkje var send på obligatorisk departementshøyring før regjeringa Stoltenberg tiltredde.

Det er ikkje riktig at saka om fastlandssamband til Finnøy (Finnfast) er sendt departementa fordi det er behov for ytterlegare utgreiingar. Samferdselsdepartementet følgjer i denne saka - som i alle saker - ein normal prosedyre med høyring i dei aktuelle departementa før saka blir lagt fram for Stortinget. Finnfast-saka er framleis til handsaming i Samferdselsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 264

Innlevert 13. desember 2005 av stortingsrepresentant Jan Sahl

Besvart 21. desember 2005 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Fiskeri- og kystministeren omtalte i Stortingets debatt om statsbudsjettet for 2006 onsdag 7. november Regjeringens varslede gjennomgang av alle gebyrer og avgifter innen sjøtransport. I Stoltenberg II-regjeringens politiske plattform står det også at Regjeringen vil ha en samlet vurdering av alle gebyrer og avgifter innen sjøtransport, slik at sjøtransport gis like konkurransevilkår med landtransport.

Når kan det forventes at den varslede gjennomgang er klar/foreligger/offentliggjøres?»

BEGRUNNELSE:

Sjøtransport er en viktig del av transportpolitikken. Sjøtransporten er en effektiv og relativt lite miljøskadelig transportform. Sjøtransporten har sine fordeler ved at den kan behandle store godsmengder på en mer kostnadseffektiv og mindre miljøskadelig måte enn vegtransport, særlig ved lange transporter. Kristelig Folkeparti vil prioritere løsninger som kan flytte deler av person- og godstransport over fra vei til bane og sjø. Vi mener gebyr- og avgiftsstrukturene spiller en viktig rolle når det gjelder tilrettelegging for at godstransport flyttes fra vei til sjø.

Svar:

Sjøtransport er en effektiv og miljøvennlig transportform, som sammen med havnene utgjør en viktig del av transportnettverket. Regjeringen vil legge til rette for sikker ferdsel langs kysten, med bl.a. bedre merking og vedlikehold i farledene. For å styrke sjøtransporten er det også viktig at havnene utvikles til effektive knutepunkt og omlastingsterminaler mellom ulike transportmidler.

Avgifts- og finansieringsstrukturen varierer betydelig mellom transportsektorene. Historiske årsaker og praktiske hensyn har i stor grad påvirket hvilke tjenester som betales av brukerne, og hvilke tjenester som finansieres over statsbudsjettet.

En betydelig del av infrastrukturen rettet mot sjøtransport finansieres gjennom brukerbetaling. I Soria Moria-erklæringen har Regjeringen varslet en samlet vurdering av alle gebyrer og avgifter innen sjøtransport. Målsettingen med dette er å få utjevnet konkurransevilkårene mellom transport på land og sjø, slik at mer gods blir fraktet sjøveien.

Gebyrer og avgifter rettet mot sjøtransport kan deles inn i statlige gebyrer, som delfinansierer Kystverkets virksomhet, og havneavgifter, som oppkreves av kommunale trafikkhavner og private kaianlegg. I tillegg betales det gebyrer til sjøfartsmyndighetene og skipsregistrene, samt avgifter knyttet til drivstoff og smøreolje.

Kystverkets gebyrer:

Av Kystverkets budsjett på ca. 1,2 mrd. kr er ca. 530 mill. kr brukerfinansiert gjennom gebyrer: Lostjenesten er 100 pst. betalt av brukerne, og har et budsjett for 2006 på ca. 392 mill. kr. Kystgebyret dekker 34 pst. av utgiftene til fyr- og merketjenesten, og har i 2006 et budsjett på ca. 238 mill. kr. Fyr- og merketjenesten står for drift og etablering av fyr, lykter, merker og andre navigasjonsinnretninger. Sikkerhetsgebyrene, som dekker driftskostnadene til trafikksentralene, vil ha et driftsbudsjett på ca. 53 mill. kr. I 2006 vil Kystverket ha 4 trafikksentraler i drift: Horten, Brevik, Kvitsøy og Fedje. Trafikksentralen i Vardø er under bygging, og vil være ferdig i 2007.

Arbeidet med å gjennomgå Kystverkets gebyrstruktur er allerede startet opp. Første del av denne prosessen omfattet endringer i kystgebyret. Tidligere ble gebyret pålagt fartøy ved innseiling eller utseiling fra norsk indre farvann, mens fartøy i innenriks fart var fritatt for betalingsplikt. Fra 1. januar 2004 betaler også fartøyer i innenriksfart kystgebyr.

I det videre arbeidet vil det blant annet bli sett nærmere på hvordan det samlede gebyrproveny fordeles på de ulike fartøygrupper. Det har fra flere hold blitt pekt på at nær alle avgifter og gebyrer innen sjøfart er knyttet til skipets størrelse målt i brutto tonn (BT). Dette har virkning ut over at gebyrene generelt øker med fartøyets størrelse. Eksempelvis vil et fartøy med overbygging måtte betale høyere gebyrer enn skip med mindre overbygging, selv om fartøyene har samme lastekapasitet.

Havneavgifter:

Når det gjelder kommunale havneavgifter, trekker havne- og farvannsloven opp rammene for hvordan disse skal fastsettes. Spørsmål knyttet til havneavgifter er en del av det pågående arbeidet med å revidere havne- og farvannsloven, der bl.a. finansiering og organisering av havnevirksomhet står som sentrale problemstillinger.

Som det fremgår over, er det en rekke ulike avgifter og gebyrer som belastes sjøtransporten. Innenfor Kystverkets ansvarsområde arbeides det løpende med å vurdere gebyrene. Flere av avgiftene og gebyrene finansierer imidlertid andre relaterte virksomhe-

ter og mer generelle offentlige utgifter. Det er derfor naturlig at en helhetlig gjennomgang av gebyrer og avgifter innen sjøtransport sees i sammenheng med rulleringen av Nasjonal transportplan. Som det er varslet i St.prp. nr. 1 (2005-2006) for Samferdselsdepartementet, legges det opp til å fremme Nasjonal transportplan 2010-2019 for Stortinget rundt årsskiftet 2008/2009.

SPØRSMÅL NR. 265

Innlevert 13. desember 2005 av stortingsrepresentant Jan Sahl

Besvart 20. desember 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Undertegnede henledet i stortingsdebatten om statsbudsjettet for 2006 den 7. november oppmerksomheten mot nye muligheter for jernbanen i nord. Øst-Vest-Korridoren, Kina-USA via Narvik, er kanskje det mest spennende jernbaneprosjektet i Norge for tiden. Arctic Rail Express Oslo-Narvik via Sverige er en svært vellykket godsrute som nå bør få sin forlengelse med et nytt spor Narvik-Tromsø. I Finnmark er det et sterkt ønske om en ny banestrekning Kirkenes-Nikel.

Hvordan stiller statsråden seg til disse prosjektene?»

BEGRUNNELSE:

Bondevik II-regjeringens nordområdemelding satte fokus på de enorme mulighetene for utvikling av vår nordlige landsdel. Vi står foran en ny æra i nord, og god infrastruktur er en viktig forutsetning for bosetting, næringsutvikling og ressursutnyttelse i landsdelen. Kristelig Folkeparti vil ha et klart miljømessig perspektiv på samferdselssektoren og ønsker å prioritere løsninger som kan flytte deler av person- og godstransport over fra veg til bane. Det ligger an til en ny æra for jernbanen i nord, og Kristelig Folkeparti vil be samferdselsministeren ta fatt i disse utfordringene. Kristelig Folkeparti ønsker i tillegg til denne oppfordringen å frembringe informasjon om Regjeringens og Samferdselsdepartementets syn på disse prosjektenes status og muligheter.

Svar:

Den såkalte N.E.W.-korridoren (Northern East-West Freight Corridor) knytter Narvik havn til Ofotbanen og videre østover via Sverige og Finland til det russiske jernbanenettet. N.E.W.-konseptet i sin helhet inkluderer sjøkorridoren vestover til Canada/USA (via Island). Arbeidet med N.E.W.-korridoren tar utgangspunkt i eksisterende infrastruktur med ledig kapasitet, noe som er en viktig årsak til at Samferdselsdepartementet har bidratt med støtte til prosjektet. Det er over tid oppnådd en bred oppslutning og interesse om N.E.W.-korridoren, både i inn- og utland. Det kan bl.a. nevnes at strekningen fra Narvik til St. Petersburg er på kartet over transportkorridorer fra EU til naboland og -regioner som skal utvikles på lengre sikt. Jeg viser i denne sammenheng til den nylig ferdigstilte rapporten "Networks for Peace and Development" fra High Level Group on Transport, ledet av tidligere EU-kommissær Loyola de Palacio.

I juni i år ble det opprettet et selskap; "NEW Corridor AS", som skal arbeide med å legge til rette for kommersielle transporter i korridoren. I første omgang er målet å organisere en prøvetransport. Dersom korridoren viser seg markedsmessig og forretningsmessig interessant, vil det på sikt kunne skape behov for økt terminalkapasitet i Narvik. En høyeffektiv og moderne havn/jernbaneterminal må sannsynligvis bygges ut dersom det blir betydelige transportvolumer i korridoren. Mindre volumer i en første fase vil være mulig å håndtere med mindre tilpasninger i dagens infrastruktur og terminal. Samferdselsdepartementet vil følge utviklingen nøye. I den grad det lykkes å få nye aktører til å ta i bruk transportforbindelsen og det oppstår behov for kapasitetsutvidelser på Ofotbanen, vil Samferdselsdepartementet komme tilbake til dette.

I dag har Jernbaneverket sammen med Narvik havn og Cargo Net AS, i første rekke fokus på å legge til rette for å utvikle Narvik som et knutepunkt for transportene til og fra landsdelen. ARE-toget til/fra Narvik har så langt vært en suksess og Narvik har styrket seg som et godsknutepunkt i landsdelen. Jernbaneverket sammen med Narvik havn arbeider for å effektivisere og utvikle Fagernesterminalen til effektivt å håndtere økende godsmengder bane/bil. Ideen om å bygge en ny jernbaneforbindelse mellom Narvik og Tromsø vil tidligst være aktuelt å vurdere i forbindelse med Nasjonal transportplan 2010-2019. Det

har i løpet av det siste tiåret blitt tatt flere initiativ lokalt for å få utredet en forlengelse av den russiske jernbanen fra Nikel til Kirkenes. Det er oljevirksomheten i nordområdene som har ført til den nye interessen for et jernbaneprosjekt. Tanken bak prosjektet er å kunne avlaste Murmansk havn som i dag har til dels store kapasitetsproblemer. Det antas dessuten at Russland i årene framover vil eksportere stor menger olje fra nordområdene.

En eventuell utbygging av jernbane fra Kirkenes til Nikel må betraktes som et industriprosjekt, og bygging av en slik bane vil neppe kunne realiseres med mindre industrielle interesser trekkes direkte inn i prosjektet. Jeg viser også til St.meld. nr. 30 (2004-2005) Muligheter og utfordringer i nord (Nordområdemeldingen).

Regjeringen ser nordområdene som Norges viktigste strategiske satsingsområde i årene som kommer, og vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte med forslag til hvordan Soria Moria-erklæringen skal følges opp på dette punktet.

SPØRSMÅL NR. 266

Innlevert 13. desember 2005 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 20. desember 2005 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Norske medier meldte mandag 12. desember d.å. at Luftforsvaret ønsker å legge ned fem av landets sju flystasjoner. Målet er å få én stasjon i sør og én i nord. Det hevdes at Rygge flystasjon er én av syv militære flyplasser som blir vurdert nedlagt.

Stiller Regjeringen seg bak den tvilen som er skapt rundt Rygge flystasjons videre eksistens?»

BEGRUNNELSE:

En eventuell nedleggelse av Rygge flystasjon betyr tap av flere hundre arbeidsplasser, men også en fare for befolkningens sikkerhet. Hvis krig oppstår skal Rygge flystasjon forsvare den største befolkningsdelen i landet. I en militær situasjon er tidsfaktoren viktig, og en lengre flyavstand for å hente nytt utstyr, er ikke heldig. Det er dessuten lagt planer for sivil flytrafikk på Rygge flystasjon fra 2007, ved siden av den militære virksomheten på flystasjonen, noe som er en vinn-vinn-situasjon.

Svar:

Gjennom den omfattende omleggingen av Forsvaret de senere år, som ble startet opp under Stoltenberg I-regjeringen, har det vært tatt en rekke viktige grep som har bidratt til å skape et bedre norsk forsvar. En større andel av Forsvarets ressurser har blitt rettet inn mot den operative virksomheten. Den nasjonale operative beredskap er styrket, og norske styrkebidrag til operasjoner i utlandet er relevante og av høy kvalitet.

Like viktig som de konkrete tiltak som Stortinget har vedtatt, er den retning som er pekt ut for Forsvaret og dets fremtidige utvikling. Prioritering av operativ virksomhet, materiellinvesteringer og en effektivisering av logistikk- og støttevirksomheten, vil være sentrale elementer for å kunne bevare et relevant forsvar også for fremtiden. Regjeringen vil derfor videreføre hovedtrekkene i den omstillingsprosessen som ble startet opp under Stoltenberg I-regjeringen, og som er bredt forankret i Stortinget.

Den omfattende omleggingen av Forsvaret vil nødvendigvis innebære at flere kommuner og lokalsamfunn blir berørt. På noen steder kan virksomhet bli lagt ned, slått sammen eller flyttet. Andre steder kan få tilført virksomhet som et ledd i en effektiviseringsplan.

Det er på det nåværende tidspunkt for tidlig å si noe konkret om hvilke baser og leire som det eventuelt kan bli aktuelt å foreslå lagt ned eller flyttet etter at inneværende langtidsperiode er over, dvs. fra 2009 av. Det er ikke foretatt noen politisk vurdering eller behandling av Forsvarets basestruktur og geografiske lokalisering utover inneværende langtidsperiode. Slike vurderinger vil inngå som en naturlig og viktig del av grunnlagsarbeidet for neste langtidsplan. Denne skal etter planen fremlegges for Stortinget våren 2008. Som et ledd i denne prosessen har forsvarssjefen igangsatt sin "Forsvarsstudie 07", der han vil fremme sine militærfaglige anbefalinger om Forsvarets langsiktige utvikling. Disse anbefalingene legges frem høsten 2007 og vil deretter vurderes politisk.

I arbeidet med den nye langtidsplanen vil Regjeringen legge til grunn en helhetlig tilnærming og tilstrebe løsninger som i størst mulig grad dekker For-

svarets nødvendige behov. Dette gjelder både hensynet til å sikre robuste og bærekraftige fagmiljøer og evnen til raskt å kunne være til stede med de riktige kapasiteter der det er behov for dem.

SPØRSMÅL NR. 267

Innlevert 13. desember 2005 av stortingsrepresentant Odd Einar Dørum
Besvart 22. desember 2005 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Kan statsråden gi en bredere gjennomgang av lovgrunnlaget for å instruere Utdanningsdirektoratet om å ikke behandle de om lag 100 søknadene om å etablere nye friskoler fra skoleåret 2006/2007 som nå ligger i direktoratet, og kan statsråden også gi en dokumentert begrunnelse for det han karakteriserer som en ukontrollert vekst i antallet friskoler?»

Svar:

Til første del av spørsmålet:

Det alminnelig forvaltningsrettslige utgangspunkt er at et overordnet forvaltningsorgan kan instruere et underordnet, jf. Hans Petter Graver, Alminnelig forvaltningsrett (2002), side 169 flg. Instruksjonsadgangen følger av Grunnloven § 3 og sedvanerett.

Det er Utdannings- og forskningsdepartementet som er gitt myndighet etter friskoleloven til å godkjenne friskoler. Denne myndigheten har departementet delegert til Utdanningsdirektoratet i Rundskriv F-006-04 15. juni 2004, Delegasjon av myndighet etter opplæringslova og friskolelova med tilhørende forskrifter fra Utdannings- og forskningsdepartementet. Når et forvaltningsorgan delegerer myndighet til et annet, kan det også instruere organet om hvordan myndigheten skal utøves, jf. Graver, side 180.

Utgangspunktet er da at departementet har full instruksjonsmyndighet. Verken friskoleloven eller tilhørende forskrifter setter begrensninger. Departementet står altså fritt til å instruere direktoratet om å stille behandlingen av søknader i bero inntil Stortinget har behandlet forslaget til endring av friskoleloven.

Jeg vil ellers vise til at dersom Stortinget i vårsesjonen 2006 treffer vedtak om endringer i friskoleloven i tråd med det forslaget som er sendt ut på høring, vil de søknader om å få etablere nye friskoler som ligger til behandling i direktoratet ikke kunne gi rett til å starte opp. En fortsatt søknadsbehandling i tidsrommet frem til Stortinget har behandlet Regjeringens forslag til endringer i friskoleloven ville etter min mening innebære en sløsing med så vel søkernes som forvaltningens ressurser. Jeg viser til at forvaltningsloven stiller krav til at søknader skal behandles uten ugrunnet opphold. I dette tilfellet avventer departementet Stortingets behandling av lovendringsforslagene, noe som medfører at søknadsbehandlingen utsettes i ca. 3 måneder. Dette oppholdet er ikke ugrunnet, grunnen er at jeg ønsker å vite hva Stortinget vedtar før søknadene behandles. Det planlagte lovforslaget er også grunnen til at jeg 13. desember 2005 instruerte Utdanningsdirektoratet om å stille behandlingen av søknader om etablering av nye friskoler i bero.

Til annen del av spørsmålet:

Privatskoleloven ble erstattet av friskoleloven med virkning fra 1. oktober 2003. I motsetning til privatskoleloven, som stilte krav om et bestemt formål (for eksempel religiøst/etisk eller faglig-pedagogisk alternativ), stiller friskoleloven kun krav til innhold og kvalitet. De skoler som oppfyller minstekravene i friskoleloven, har rett til godkjenning såfremt ikke etableringen av skolen vil innebære vesentlige negative konsekvenser for vertskommunen/-fylkeskommunen. Godkjenning etter friskoleloven gir rett til tilskudd fra staten. Friskolelovens rettighetspreg fører til at omfanget av tilbudet er avhengig av antall søknader som tilfredsstiller kriteriene for godkjenning, noe som bidrar til å vanskeliggjøre offentlig planlegging.

Per 1. oktober 2005 (siste elevtelling) var det 13 327 elever i frittstående grunnskoler, og 10 160 elever i frittstående videregående skoler som følger offentlige læreplaner. Utdanningsdirektoratet har i dag til behandling rundt 150 søknader etter friskoleloven, hvor av de fleste (om lag 100) søker om å få etablere nye friskoler som skal følge offentlige læreplaner. Dersom alle godkjente og omsøkte elevplasser i friskoler henholdsvis for høsten 2005 og høsten 2006

hadde blitt tatt i bruk, ville dette ha representert en økning på ca. 6 800 elevplasser (ca. 40 skoler) i frittstående grunnskoler og ca. 15 000 elevplasser (ca. 75 skoler) i frittstående videregående skoler. Økningen i antall elever i friskoler ville med andre ord ha vært på rundt 50 pst. i grunnskolen og rundt 150 pst. i videregående skole.

På denne bakgrunn er jeg av den oppfatning at karakteristikken "ukontrollert vekst" er dekkende. Den beskrevne utvikling er bakgrunnen for at Regjeringen i februar 2006 tar sikte på å legge frem en odelstingsproposisjon for Stortinget med forslag om midlertidig lovendring slik at godkjente friskoler som ikke har startet opp innen 13. desember 2005 ikke får drive sin virksomhet etter friskoleloven, og slik at det midlertidig ikke blir godkjent nye friskoler.

SPØRSMÅL NR. 268

Innlevert 13. desember 2005 av stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen

Besvart 21. desember 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Korleis vurderer miljøvernministeren krisen for den norske sjøfuglbestanden, og kva tiltak meiner miljøvernministeren er aktuelle for å bøte på den alvorlege situasjonen?»

GRUNNGJEVING:

I ein rapport frå november 2005 frå fylkesmannen i Sogn og Fjordane om sjøfuglteljingar i fylket, vert det slått fast at det nesten ikkje hekka måse langs kysten av Sogn og Fjordane i 2004 og det såg nokså svart ut for dei fleste andre fugleartane, men verst er det for raudnebbterne og makrellterne. Desse artane er snart å rekne for utdøydde i Sogn og Fjordane.

Dette er likevel ikkje berre eit Sogn og Fjordane-problem. Forskarar ved Norsk institutt for naturforskning slår og alarm. Til dømes seier dei at på kjente fuglefjell som Runde ved Ålesund, Vedøy i Røst og Hjelmøya i Finnmark er 98-99 pst. av lomvibestanden borte. Biologar og forskarar uttalar at situasjonen er svært dramatisk.

Eg reknar med at miljøvernministeren er minst like bekymra.

Svar:

Det går fram av årsrapporten frå Det nasjonale overvakingsprogrammet for sjøfugl at tilstanden er kritisk for somme bestandar av sjøfugl langs kysten. Norsk institutt for naturforskning (NINA), som har utarbeidd rapporten, viser til at bestanden av lomvi, bestanden av krykkje, den nordnorske underarten av sildemåke og Skagerrakbestanden av fiskemåke er spesielt utsette. NINA tilrår at desse sjøfuglbestandane får spesiell merksemd med målretta innsats for å avdekkje dei viktigaste årsakene til den negative utviklinga. Fylkesmannen i Sogn og Fjordane har lagt fram rapport om sjøfuglteljingar i Sogn og Fjordane i 2005. Her blir det rapportert at teljingane i år stadfester samanbrotet i hekkebestandane av nesten alle sjøfuglartar i fylket i 2004, sjølv om situasjonen ser ut til å vere litt betre i år enn i fjor. Fylkesmannen i Hordaland rapporterte i 2004 til Miljøverndepartementet om at fleire av bestandane av fiskeetande sjøfugl på Vestlandet er nede på eit historisk lågmål.

Sjøfuglane er ein viktig del av kystnaturen og det marine økosystemet som vi må ta vare på. Eg ser difor med stor uro på tilbakegangen i bestandane av somme sjøfuglartar langs norskekysten.

For å kunne ta vare på sjøfuglane er det viktig med eit godt kunnskapsgrunnlag. For å styrkje kunnskapen om sjøfugl starta Miljøverndepartementet og Olje- og energidepartementet sjøfuglprogrammet SEAPOP våren 2005. Programmet vil gi eit betre kunnskapsgrunnlag for å ta avgjerder i spørsmål som gjeld tilhøvet mellom sjøfugl og menneskeleg aktivitet i havområda og kystsona. Både miljøvernstyresmaktene og ulike sektorar vil kunne gjere seg nytte av denne kunnskapen. Det er lagt opp til ei styrking av midlane til SEAPOP i statsbudsjettet for 2006. Miljøverndepartementets budsjett til formålet blir styrkt med 4 mill. kr. I tillegg blir det ytt midlar over Olje- og energidepartementet sitt budsjett.

Opplysningane frå fylkesmannen i Hordaland om sjøfuglsituasjonen på Vestlandet har vore til vurdering hos fiskeristyresmaktene. Departementet har deretter sendt materialet til Direktoratet for naturforvaltning og bedt om direktoratet si vurdering av saka, inkludert ei vurdering av kva tiltak som kan medverke til å sikre livskraftige sjøfuglbestandar. Eg avventar no direktoratet si vurdering.

SPØRSMÅL NR. 269

Innlevert 13. desember 2005 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 21. desember 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Stavanger lufthavn Sola skal fra nyttår som tredje lufthavn i Norge eiet av Avinor innføre en ordning som innebærer at busser og drosjer må betale for å passere en bom for å komme frem til terminalbygget.

Mener statsråden at flypassasjerer på veg til eller fra flyplasser i Norge virkelig skal betale en ekstra bomavgift for å kunne bruke buss eller drosje som går helt frem til eller fra terminalinngangen?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har merket meg at Avinor oppgir som hensikt med ordningen at den skal virke som trafikkregulerende tiltak og skape bedre flyt blant kjørende. Jeg har også merket meg at det gjennomføres eierskifte for veien inn til terminalområdet i Stavanger slik at selskapet Avinor fremstår som privat eier av veien. Likefullt er Avinor et selskap helt og fullt eiet av staten. Likefullt bør det være et ansvar for offentlig myndighet å skaffe adkomst til flyplasser i offentlig eie og på en slik måte at passasjerer kan gå av og på like ved terminalinngangen. Tilgangen bør også være basert på statlig finansiering i samarbeid mellom offentlig vegmyndighet og offentlig flyplasseier. I den grad de som bruker bil til og fra flyplass setter fra seg bil må de som oftest parkere. De fleste finner nok det rimelig. Men en avgift for ankomst og avreise fra terminalbygg fremstår derimot som uforståelig og urimelig.

Bomsperring med betaling for busser og drosjer fremstår også som nok en bompengeordning. I disse tilfellene også som en bompengeordning som rammer busstrafikk og drosjetrafikk og derved bussbrukere og brukere av drosjer. Når tiltaket nå er tenkt innført ved den tredje av Avinors flyplasser, er det grunn til å se på lov- og forskriftsgrunnlaget for å gjennomføre slike tiltak og ikke minst begrunnelse.

Etter mitt syn bør det ikke være slik at et statlig selskap som Avinor fritt kan foreta innkreving av ulike avgifter som ikke direkte er knyttet til flybruken, men til adkomst/avreise og til bruk av terminalen.

Jeg ber statsråden se nærmere på denne ordningen og håper også at statsråden vil stanse innføringen i Stavanger og eventuelt andre steder, samt sørge for avvikling av slik ordning som alt er innført i Bergen og Tromsø.

Jeg legger til grunn at tilfredsstillende trafikkregulering og overvåkning av slik regulering kan gjennomføres uten at flyreisende påføres ytterligere avgifter.

Svar:

Avinor arbeider aktivt for å tilrettelegge for effektiv trafikkavvikling ved våre lufthavner. Dette inkluderer også tilbringertjeneste med buss og taxi. Som ledd i arbeidet med å tilrettelegge for ulike brukergrupper har Avinor funnet det hensiktsmessig å prioritere kollektivtransport gjennom å opprette egne kjørefelt nærmest terminalen for taxi og buss. Her har bare kollektivtrafikken adgang ved bruk av automatiserte trafikkporter, AutoPASS eller annen hensiktsmessig løsning. Venteplasser blir tilrettelagt slik at passasjerene får kortest mulig avstand mellom terminal og bil/buss. I tillegg tilrettelegges for sjåførene gjennom for eksempel egne oppholdsrom hvor sjåførene kan oppholde seg i trafikkstille perioder. Slike tiltak krever investeringer som Avinor finansierer gjennom avtaler med brukerne om å betale vederlag for disse tjenestene, selv om dette også innebærer at Avinor må overta ansvar og kostnader for asfaltering, vedlikehold og snøbrøyting av disse områdene.

Formålet Avinor har med tiltakene er å legge til rette for en effektiv og sikker kollektivtrafikk inn til terminalene. Skal tiltakene gjennomføres må kostnadene dekkes, og jeg har ikke noen innvending til den måten Avinor finansierer dette på.

SPØRSMÅL NR. 270

Innlevert 14. desember 2005 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 5. januar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Pensjonsforliket Stortinget fattet i mai 2005 var bredt støttet og gjenspeilet sakens viktighet. I Aftenposten 7. desember svarer ikke finansministeren på spørsmålet om hun støtter Pensjonsreformen. Ifølge artikkelen ler finansministeren bort spørsmålet.

Står finansministeren bak pensjonsreformen, og er Sosialistisk Venstrepartiets bebudede omkamp fra i vår over?»

Svar:

I Soria Moria-erklæringen står det følgende om det videre arbeidet med reform av pensjonssystemet:

"Vi vil ha en sosialt rettferdig reform av pensjonssystemet. Vi vil legge spesielt vekt på å styrke folketrygden, sikre tjenestepensjon til alle, og kvinners rett til en god pensjon. Folketrygdens alderspensjon skal ha en god sosial profil og bidra til utjevning av inntektsforskjeller. Alderspensjonen i folketrygden skal bygge på prinsippet om at det skal lønne seg å arbeide. Det må derfor være en sammenheng mellom arbeidsinnsatsen gjennom hele livet og pensjonsytelsen, og alle år må telle med. Vi vil ha et pensjonssystem som samfunnet kan finansiere i framtida. Pensjonsforliket mellom Arbeiderpartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, som ble inngått i Stortinget våren 2005, skal gjennomføres som forutsatt og vedtatt."

Dette er grunnlaget for Regjeringens og mitt videre arbeid med pensjonsreformen. Saken vil bli lagt fram for Stortinget av Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 271

Innlevert 14. desember 2005 av stortingsrepresentant Carl I. Hagen

Besvart 10. januar 2006 av fornyelsesminister Heidi Grande Røys

Spørsmål:

«Pensjonistene vant saken mot staten om knekkpunktet i Statens Pensjonskasse som ble fjernet fra 1. mai 2000. Staten anker saken. I Bergens Tidende den 26. november 2005 hevder statsråd Grande Røys at dommen, hvis den får bli stående, vil koste milliardbeløp i erstatning og etterbetaling. Den 3. desember hevder hun i Bergens Tidende at staten må ut med 660 mill. kr i etterbetaling og 117 mill. kr i pensjonsutbetaling.

Hvilket regnestykke ligger til grunn for statsråd Grande Røys' påstander i Bergens Tidende?»

BEGRUNNELSE:

Oslo tingrett har slått fast at lovbestemmelsen om knekkpunktregelen i Statens Pensjonskasse (stkpl) § 14 første ledd, annen setning, ble opphevet og bortfalt med virkning fra første mai 2000 og at man ikke lenger har noen slik bestemmelse med lovs status. På en slik bakgrunn er det problematisk at staten fortsatt håndhever knekkpunktreglene overfor en spesiell gruppe pensjonister, knyttet til en bestemt dato. Det finnes altså, ifølge tingretten, ikke lovhjemmel for en beregningsmåte som innebærer et knekkpunkt, verken for nye eller "gamle" pensjonister. Når statsråden i Bergens Tidende i høst viser til at å inkludere pensjonistene fra før 1. mai 2000 i gjeldende ordning uten knekkpunkt vil koste milliardbeløp, kan det oppfattes som en implisitt innrømmelse av at det er økonomien som er årsaken til at en pensjonistgruppe skal ha betydelig lavere pensjon enn personer som ble pensjonert få dager senere fra tilsvarende stilling med samme lønnsnivå. Statens Pensjonskasses beregninger, som tingretten har lagt til grunn, anfører at kostnaden vil bli ca. 100 mill. kr første året og deretter 400 mill. kr. for de påfølgende 5 år. Det er imidlertid også et faktum at naturlig avgang er betydelig i denne aldersgruppen og at utgiftene vil bli betydelig redusert over kort tid. Jeg ser derfor frem til å motta statsrådens regnestykke.

Svar:

Jeg viser til brev av 8. desember 2006. Det vises i brevet til to artikler i Bergens Tidende som inneholdt anslag for den etterbetaling og utbetaling som staten må ut med dersom dommen i Oslo tingrett blir stående. Det bes om at jeg opplyser om hvilke regnestykke som ligger til grunn for anslaget.

Jeg vil imidlertid innledningsvis gjøre oppmerksom på at det ikke er økonomiske begrunnelser som er årsaken til at staten anker saken fra Oslo tingrett. Departementet ser det slik at dommen er i strid med de forutsetninger Stortinget som lovgiver har lagt til grunn ved lovendringen med virkning fra 1. mai 2000. Jeg viser også til Innst. O. nr. 98 (1999-2000) der familie-, kultur- og administrasjonskomiteens flertall, med unntak av medlemmene fra Fremskrittspartiet, støttet regjeringens forslag til lovendring. I regjeringens forslag fremkom det klart at endringen skulle gjelde for dem som ble pensjonerte etter 1. mai 2000.

Tallene nedenfor er beregninger utført av Statens Pensjonskasse for departementet. Beregningene må ses på som anslag og ikke eksakte tall. Tallmaterialet refererer seg til det statlige tariffområdet.

Etterbetaling, inkludert renter fra 1. mai 2000 til 31. desember 2005, utgjør ca. 660 mill. kr. Dette beløpet løses i tilfellet ut som et engangsbeløp. I tillegg kommer renter og krav fra etterlatte (enker/enkemenn) og dødsbo. Kostnader i fremtiden vil i tillegg utgjøre ca. 117 mill. kr det første året. Disse årlige kostnadene vil minske fremover i tid. I tillegg vil det kunne komme utgifter til oppsatte (hvilende) pensjonsrettigheter; dvs. de som har fratrådt før oppnådd pensjonsalder.

Beregningene viser følgende, basert på Statens Pensjonskasses medlemsbestand pr. september 2005, og et grunnbeløp i folketrygden lik 60 699 kr.

Antallet pensjoner som blir berørt, og som får fastsatt nytt pensjonsgrunnlag (uten knekkpunkt), utgjør totalt 4 681 løpende alders-, uføre- og etterlattepensjoner. I dette tallet er det ikke tatt hensyn til oppsatte pensjonsrettigheter.

Det er de fremtidige årlige merkostnadene av å la de 4 681 pensjonene løpe uten knekkpunkt, som utgjør ca. 117 mill. kr. Beløpet må hvert år justeres med endringen i folketrygdens grunnbeløp. Videre må beløpet hvert år justeres for egenpensjoner som går over til etterlattepensjoner, og pensjoner som opphører. Fra Statens Pensjonskasse er det anslått at det i tiden 31. desember 2005 til 31. desember 2008 blir om lag 150 pensjoner mindre pr. år i gruppen. Det er heller ikke her tatt hensyn til oppsatte pensjonsrettigheter.

Dersom omregningen av pensjonsgrunnlaget skal gjelde fra 1. mai 2000, må det skje en etterbetaling. Hvis man legger til grunn at etterbetalingen skjer 1. januar 2006, og at det skal etterbetales fra 1. mai 2000, skal det skje en etterbetaling for en periode på 5 år og 8 måneder. Det totale engangsbeløpet vil, som nevnt innledningsvis, utgjøre om lag 660 mill. kr. I dette tallet er det lagt til grunn at en eventuell rentekompensasjon oppveier den nedjusteringen som skal skje som en følge av grunnbeløpet i folketrygden har vært lavere i perioden. Det er i dette tallet heller ikke tatt hensyn til en eventuell etterbetaling til dødsbo.

I tillegg vil det påløpe administrative kostnader for Statens Pensjonskasse av at dommen blir stående. Dette beløpet er beregnet til om lag 2 mill. kr.

SPØRSMÅL NR. 272

Innlevert 14. desember 2005 av stortingsrepresentant Kåre Fostervold

Besvart 21. desember 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Vil miljøvernministeren ta initiativ til å få avklart ansvarsforholdet rundt opprydning av forurensningen på smelteverkstomta i Odda, og eventuelt bistå Odda kommune i arbeidet for å få renset et miljøforurenset næringsareal?»

BEGRUNNELSE:

Odda Smelteverk er for tiden under administrasjon av bobestyrer, etter konkursen i Odda Holding ASA. På området til det tidligere smelteverket er det omfattende miljøforurensninger, som vil medføre omfattende kostnader til opprensning, ca. anslått til mellom 200-300 mill. kr.

Usikkerheten rundt ansvarsforholdet for denne forurensningen, og hvem som må ta kostnaden med rensingen av bygninger, avfall og grunn, gjør at det er vanskelig å planlegge fremtidig bruk av området.

Svar:

Utgangspunktet i forurensningsloven er at den som opprinnelig sto for forurensningen også skal ha

ansvaret for opprydning. Eieren av en forurenset eiendom kan også pålegges ansvar for opprydning. Forurensningsmyndighetene må foreta en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle når det gjelder fordeling av ansvar i saker om grunnforurensning der blant annet kostnadene for ulike tiltak må fordeles hensiktsmessig på den eller de ansvarlige.

På smelteverkstomta i Odda har det foregått industrivirksomhet siden starten av 1900-tallet. Undersøkelser har vist at grunnen inneholder forhøyede konsentrasjoner av arsen og ulike tungmetaller. Tomta karakteriseres av Statens forurensningstilsyn (SFT) som moderat forurenset. SFT har tidligere bidratt med finansiering av miljøtekniske undersøkelser av grunnen. Videre er departementet kjent med at SFT i brev av 14. desember 2005 har bevilget ca. 2,4 mill. kr til opprydningstiltak på smelteverkstomta. Tiltakene skal være gjennomført innen 1. juni 2006. Hensikten med disse tiltakene er primært å få redusert faren for forurensning ved bl.a. å få levert hensatt avfall til sluttdisponering.

Det vil trolig være behov for videre opprydningstiltak ut over dette, men det er på nåværende tidspunkt ikke klarlagt hvordan det videre opprydningsarbeidet skal finansieres. SFT arbeider aktivt med å finne en hensiktsmessig løsning på de resterende forurensningsproblemene på lokaliteten.

SPØRSMÅL NR. 273

Innlevert 14. desember 2005 av stortingsrepresentant Kåre Fostervold

Besvart 21. desember 2005 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Hvilke konsekvenser vil et norsk veto til en ny WTO-avtale få for næringslivet i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Utenriksministeren har antydet at Norge kan komme til å bruke sin vetorett til en ny WTO-handelsavtale, hvis man ikke får et tilfredsstillende resultat rundt vilkårene for landbruksprodukter. I tillegg til forhandlingene om vilkårene for landbruksprodukter, omfatter også WTO-avtalen rammer for handel på andre produkter eller tjenester.

Svar:

Spørsmålet ble overført fra nærings- og handelsministeren.

Jeg viser til redegjørelsen jeg holdt i Stortinget 9. desember d.å. der spørsmålene knyttet til Norges posisjoner i WTO-forhandlingene ble behandlet og debattert, og jeg viser dessuten til mine svar på skriftlige spørsmål nr. 53 og nr. 203 (2005-2006).

Forhandlingene i WTO under Doha-runden er nå inne i sitt femte år. Mandatet for forhandlingene ble i utgangspunktet gitt i ministererklæringen fra Dohamøtet der runden også fikk det offisielle navnet "Doha Development Agenda". Norge har sluttet seg til mandatet og arbeider målbevisst for et godt resultat i samsvar med dette. Særlig viktig for denne runden, og for Norge, er at sluttresultatet blir til fordel for utviklingslandene og spesielt for de fattigste. Samtidig arbeider Norge for å ivareta norsk næringslivs mange ulike interesser i forhandlingene.

WTOs forpliktende regelverk er særlig viktig for små land som hver for seg har begrensede muligheter til å gjøre seg gjeldende uten felles regler. Et internasjonalt samfunn basert på den sterkestes rett og ulike bilaterale avtaler vil kunne plassere små land på sidelinjen, med dårligere konkurransevilkår på viktige markeder enn det de store land har. Norge og norsk næringsliv har med andre ord stor interesse av å konsolidere og videreutvikle det regelbaserte multilaterale handelssystemet.

Norske eksportnæringer har mye å tjene på en fortsatt reduksjon av handelsbarrierene for industrivarer og tjenester. Selv om EU og andre OECD-land allerede har svært åpne markeder, så har for eksempel store og raskt voksende land som Brasil, India, Kina og Russland fortsatt betydelige handelsbarrierer. Norsk eksportorientert næringsliv vil ha stor interesse av en nedbygging av disse.

Norsk fiskerinæring, som en av våre viktigste eksportnæringer, møter dessuten ofte høyere tollsatser i utenlandske markeder enn andre næringer. Det gjelder spesielt i vårt hjemmemarked EU og i de sterkt voksende sjømatmarkedene som Kina, Japan og India. En ny WTO-avtale som innebærer kutt i verdens tollsatser på fisk og sjømat vil derfor være av stor verdi for verdiskaping og sysselsetting langs kysten. Det er dessuten et viktig mål for oss at en ny avtale

skal gi strengere regler for innføring av antidumpingtiltak, i den hensikt at slike tiltak ikke skal kunne benyttes som urimelige handelshindre blant annet overfor norsk fiske- og sjømateksport. En ny WTO-avtale vil også kunne gi større forutsigbarhet for norsk næringsliv innen tjenestesektorer som skipsfart, telekommunikasjon, olje- og gassvirksomhet og energi- og sjøforsikring. Regjeringen arbeider aktivt for å fremme våre offensive interesser på disse områdene i forhandlingene.

Samtidig har vi et klart ønske om å gjøre det mulig å opprettholde en levedyktig landbruksnæring. Ved vår tilslutning til forhandlingsmandatet for Doha-runden har vi forpliktet oss til reduksjoner i overføringer, tollsatser og eksportstøtte relatert til landbruket.

Vi deltar i forhandlingene med sikte på en løsning som alle kan leve med. Et sluttresultat krever konsensus og dermed er det også nødvendig at vi underveis sier ifra om at det er noen grenser for hva vi kan akseptere.

Alle WTOs 149 medlemmer deltar i forhandlingene. Alle har sine interesser å ivareta, inkludert hensynet til særlig følsomme og vanskelige forhold, noe som gjør forhandlingene problematiske. Det er derfor naturligvis ikke bare Norge som kan ha behov for å gi uttrykk for hvor grensene går for hva som er akseptabelt. Dette er normalt i en forhandlingsprosess.

Vi planlegger imidlertid ikke for bruk av et veto. Vi jobber for gjennomslag for norske syn og da er allianser med andre land en nøkkel. Spørsmålet om veto er således en hypotetisk situasjon, og spørsmålet om konsekvenser for norsk næringsliv av et eventuelt norsk veto blir dermed også hypotetisk.

Grunnleggende sett ønsker vi på norsk side at forhandlingene fører fram til en avtale. Vi gjør det som er mulig for å bidra til en løsning som alle kan akseptere og til fordel for norsk næringsliv, samlet sett. Dette har vi gjort under ministerkonferansen i Hongkong som ble avsluttet med enighet om en erklæring den 18. desember d.å., og vi kommer til å fortsette dette arbeidet med full styrke i månedene som kommer.

SPØRSMÅL NR. 274

Innlevert 14. desember 2005 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 21. desember 2005 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Hva er grunnlaget for Fiskeri- og kystdepartementets påstand om at forslaget til nye eierbegrensninger i havbruksnæringen tilfredsstiller næringens behov for omstilling og konkurranseevne, og vil Regjeringen revurdere sitt standpunkt basert på de tungtveiende innvendinger som er kommet?»

BEGRUNNELSE:

Fiskeri- og kystdepartementet sendte 2. desember 2005 ut på høring forslag om senking av taket for eierskap i havbruksnæringen. Fiskeridirektoratet fikk samtidig instruks om å praktisere den foreslåtte, nye grensen frem til forskriftsendringen er vedtatt.

I høringen påstår departementet at forslaget tilfredsstiller næringens behov for omstilling og konkurranseevne. Påstanden er ikke begrunnet. Begrunnelsen for det nye eiertaket er et ønske om større politisk kontroll med endringer i markedet som kan føre til større eierkonstellasjoner. Konkurransetilsynet viser i høringsuttalelse av 12. desember til at salg av fiskeprodukter inngår i internasjonale marked, og at norsk oppdrettsnæring således konkurrerer med utenlandske aktører om å selge sine produkter. Dersom den norske oppdrettsnæringen skal være levedyktig, er det en nødvendig forutsetning at produksjonsressursene utnyttes effektivt. Dette sikres blant annet ved å ikke legge unødige strukturelle begrensninger på næringen. Tilsynet mener videre at strenge eierskapsbegrensninger kan hindre oppkjøp som ville være samfunnsøkonomisk lønnsomme. Konkurransetilsynet stiller seg derfor kritisk til de foreslåtte endringene.

Tilsynet innvender også at det er uklart hvilke kriterier som skal være oppfylt for at Fiskeridirektoratet ikke skal kunne gi tillatelse til erverv.

I Dagens Næringsliv 12. desember uttaler også leder av FHL Havbruk, Atle Eide, at eierskapsbegrensningene er ekstra uheldig på grunn av at norske selskaper er dominerende aktører med andeler på mer enn 25 pst. i både Chile, Skottland og Nord-Amerika. Professor Asche ved Universitetet i Stavanger innvender i samme oppslag at forslaget i verste fall kan

lukke døren for å skape en matvareindustri av laksenæringen og bygge store enheter som kan matche de store internasjonale matvarekjedene.

Den norske oppdrettsnæringen er fragmentert med mer enn 200 aktører. Forslaget om å begrense størrelsen på aktørene i Norge vil kunne føre til at aktører med vekstpotensial ekspanderer sterkere i internasjonale markeder som ikke har slike politiske restriksjoner på eierskap. Politiske restriksjoner og begrensninger kan således gjøre det mer attraktivt på sikt å legge hovedkontor til markeder som ønsker å tiltrekke seg større foretak i denne næringen. Det kan også hevdes at det er både defensiv og passiv næringspolitikk å hindre norske bedrifter i å bli slagkraftige når dette skjer innenfor rammer som sunn konkurranse.

Svar:

Forslaget om endringer i eierbegrensningene for oppdrett av laks og ørret er en oppfølging av Soria Moria-erklæringen der det framgår at Regjeringen vil gjennomgå konkurranseforholdene i havbruksnæringen, og at det forutsettes et tak på eierskap som er vesentlig lavere enn i dag.

Eierandelen til samtlige havbruksselskaper i Norge ligger til dels godt innenfor de foreslåtte nye grensene for eierskap. Det foreslåtte taket på eierskap vil etter min oppfatning gi myndighetene bedre kontroll med endringer i markedet som medfører store eierkonstellasjoner. Samtidig tar forslaget også hensyn til næringens behov for omstillingsmulighet og konkurranseevne.

Forslaget til nye eierbegrensninger ble sendt på høring 2. desember, med høringsfrist til 16. desember. Departementet har i dag endret forskriften i samsvar med forslagene som ble sendt på høring.

SPØRSMÅL NR. 275

Innlevert 14. desember 2005 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 22. desember 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«I Soria Moria-erklæringen kan man lese følgende: "Norge skal ha levedyktige bestander av ulv, bjørn gaupe, jerv og kongeørn, og det skal jobbes aktivt med konfliktdempende tiltak. Bestandstall skal kunne vurderes ut fra effekten på beiting, beitedyr og på livskvaliteten for folk i rovdyrutsatte områder."

Hva vil statsråden gjøre for å følge opp denne intensjonen i Soria Moria?»

BEGRUNNELSE:

Tilstedeværelsen av 24 ulver i distriktet rundt Elverum oppfattes av lokalbefolkningen som en trussel mot "livskvaliteten for folk i rovdyrutsatte områder".

Jeg viser også til Nord-Trøndelag som er det fylket som er hardest rammet av rovdyr. I år har reineiere mistet mer enn 4 000 dyr og sauebøndene mer enn 8 000 dyr! Dette er i aller høyeste grad et økonomisk spørsmål. Reineierne får for eksempel mer i rovdyrerstatning enn de får for det de slakter. Men dette har to aspekter til. For det første handler det om hva denne situasjonen gjør med livskvaliteten til befolkningen. For det andre kan ikke dette anses som human behandling av buskap.

Svar:

Regjeringserklæringen innebærer at det i alle rovviltregioner skal arbeides aktivt med forebyggende og konfliktdempende tiltak. Det skal også sikres effektivt uttak av skadedyr og iverksettes felling når rovdyr utvikler truende atferd ved gjentatt oppsøking av husstander. For 2006 er det satt av til sammen 37 mill. kr til forebyggende og konfliktdempende tiltak. Hoveddelen av disse midlene blir fordelt til de åtte rovviltregionene. Fra 2005 kan også kommuner og lokalsamfunn søke om slike midler, på linje med driftsenheter med husdyr og tamrein.

Det er de nye regionale rovviltnemndene som har fått ansvaret for alle forebyggende og konfliktdempende virkemidler i regionen. For eksempel har region 5, Hedmark, fått en betydelig del av disse midlene. Jeg er kjent med at rovviltnemnda i region 5 nylig har satt av 850 000 kr til konfliktdempende tiltak til de kommunene som er mest berørt av ulv. I tillegg har nemndene gjennom egen forskrift fått myndighet til å fastsette kvoter for felling når bestandene har nådd de nasjonale bestandsmålene som er fastsatt av storting og regjering. Før de nasjonale bestandsmålene i regionen er nådd er det Direktoratet for naturforvaltning som har denne myndigheten.

Nemndene skal også utarbeide regionale forvaltningsplaner der det skal legges en strategi for arealdifferensiering av rovvilt, og en langsiktig plan for en differensiert bruk av de økonomiske midlene. Dette er viktig for at enkeltbrukere, kommuner og lokalsamfunn i minst mulig grad skal bli skadelidende i områder der rovvilt etablerer seg. I den regionale forvaltningsplanen skal rovviltnemnda ta hensyn til effekten på beiting, beitedyr og på livskvaliteten for folk i rovdyrutsatte områder når bestandsmålene i regionen skal oppfylles. Videre skal planen utformes i nært samarbeid med berørte organisasjoner, kommuner og lokalsamfunn.

Det er siste år gjort en rekke grep for å delegere myndighet og ansvar til et regionalt nivå gjennom opprettelsen av regionale rovviltnemnder. Dette grepet har bred politisk støtte. Jeg vil løpende vurdere hvordan den nye forvaltningen fungerer i forhold til de målsettinger som nylig er fastsatt i Stortinget. Samlet mener jeg at de etablerte virkemidlene, både ulike fellingsregimer, midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak og utvikling av gode forvaltningsplaner for rovvilt i hver region, vil kunne bidra positivt til å nå de samlede målsettinger i rovviltpolitikken, der også hensynet til livskvaliteten til befolkningen blir ivaretatt.

SPØRSMÅL NR. 276

Innlevert 15. desember 2005 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal

Besvart 21. desember 2005 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Vil utenriksministeren bekrefte eller avkrefte de påstander som er fremkommet om situasjonen ved ambassaden i Bangkok, og vil han, dersom påstandene er riktige, umiddelbart ta nødvendige grep for å bringe disse forhold i orden?»

BEGRUNNELSE:

En samlet utenrikskomité understreket i innstillingen til neste års budsjett, betydningen av hvor viktig det er å ha en organisasjon som er fullt ut operativ og har en beredskap som er fullt ut i stand til å takle eventuelle krisesituasjoner. Komiteen forutsatte at man hadde tatt lærdom av og rettet opp de svakheter som ble avdekket under flodbølgekatastrofen sist vinter.

Utenriksministeren sa seg enig i dette under debatten i Stortinget 5. desember, og hevdet videre at departementet var godt i gang med å bygge opp en ny krisehåndteringsorganisasjon med fasiliteter og utstyr, og ikke minst rutiner, som vil sørge for at man står langt bedre rustet for framtidige kriseoperasjoner i utlandet. Han mente videre at vi nå, i alle fall ut fra forutsetningene, burde være godt rustet til å håndtere slike situasjoner.

Ifølge oppslag i NRK 14. desember hevdes det at man ved ambassaden i Bangkok savner reelle kriseøvelser og felles registreringsverktøy etter flodbølgekatastrofen. Ambassaden har heller ingen samordnet operativ beredskapsplan med Utenriksdepartementet. "Vi er like langt som før tsunamien", hevder en ansatt ved ambassaden, ifølge NRK. Det fremkommer en rekke oppsiktsvekkende påstander i oppslaget som samsvarer lite med opplysninger gitt fra departementet.

Viser til: http://www.nrk.no/nyheter/5313937.html

Svar:

Utenriksdepartementet og utenrikstjenesten har dette året prioritert å styrke kriseberedskapen, i tråd med Stortingets behandling av disse spørsmålene i juni d.å. Behovene i Thailand er naturlig nok viet stor oppmerksomhet. Det gjelder både styrking av beredskapen på en rekke områder og oppfølging av de ansatte som deltok i arbeidet etter flodbølgekatastrofen 26. desember 2004. Jeg vil peke på noen av disse særskilte tiltakene når det gjelder Thailand:

Det er opprettet et eget generalkonsulat i Phuket, som er et sentralt område for ferierende nordmenn i Thailand. Generalkonsulatet vil kunne bistå i krisesituasjoner og med vanlige konsulære tjenester overfor nordmenn som befinner seg der.

Ambassaden i Bangkok har fått oppgradert sitt tekniske utstyr vesentlig. Den har anskaffet satelittelefoner og bærbart datautstyr samtidig som et nytt sentralbord skal være på plass i januar 2006. Ambassaden har selv utviklet et eget mobilt sett av konsulært utrykningsutstyr for bruk i kriser.

Ambassaden har laget en ny krise- og evakue-

ringsplan, som er utformet med utgangspunkt i Utenriksdepartementets "Generalplan for utenriksstasjonenes krise- og evakueringsbistand til nordmenn i utlandet i lokale/internasjonale krise- og katastrofesituasjoner". Ambassadens plan er oppdatert i forhold til departementets nye kriseorganisasjon hjemme. Det betyr blant annet at mulig bruk av en utrykningsenhet fra departementet er inkludert.

Alle ambassadens ansatte har deltatt i en beredskapsøvelse som ble gjennomført av en utsending fra Utenriksdepartementet.

Ambassaden har videre tilgang til det samme registreringsverktøyet som departementet har utviklet midlertidig inntil et nytt, mer helhetlig krisestyringsverktøy er på plass. For øvrig kan jeg vise til at politiet har ansvaret for registrering av savnede, slik det er nedfelt i St.meld. nr. 37 (2004-2005) (Flodbølgekatastrofen i Sør-Asia og sentral krisehåndtering).

Utenriksdepartementet har vært i løpende dialog med ambassaden i Bangkok om behovene og kravene som er satt til beredskapen. I likhet med den øvrige utenrikstjenesten og i departementet prioriteres arbeidet med å skape forbedringer i kriseberedskapen.

SPØRSMÅL NR. 277

Innlevert 15. desember 2005 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart . av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre finansieringen av menighetshuset til Filadelfia i Fredrikstad, som nå mister tilskuddet fra departementet i finansieringen?»

BEGRUNNELSE:

Det er en viktig forutsetning for religionsfriheten å kunne utøve sin tro. Et element for slik utøvelse ligger i muligheten til bygging av forsamlingslokaler utenom Den norske kirke. Ordningen med tilskudd til private kirkebygg er et viktig bidrag til å sikre en likere behandling mellom ulike trossamfunn. I St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) foreslår departementet å avvikle kap. 310, post 75 Tilskudd til private kirkebygg. Dette fikk tilslutning fra regjeringspartienes flertall i Stortinget 14. desember 2006. Formålet med tilskuddsordningen har vært å gi trossamfunn utenfor Den norske kirke, private stiftelser og frivillige organisasjoner innenfor Den norske kirke anledning til å bygge kirkebygg med lavere finansiering. Kristelig Folkeparti mener det er svært beklagelig at Regjeringen fjerner denne ordningen. Flere menigheter og trossamfunn har allerede igangsatt byggeprosjekter hvor det er budsjettert med tilskuddet fra denne posten. Fjerning av tilskuddet vil derfor få store konsekvenser for slike prosjekter.

Filadelfia i Fredrikstad kjøper i disse dager om lag 3 mål ved Ilaveien i Fredrikstad kommune, for å bygge nytt menighetshus. Bygget er planlagt med en grunnflate på ca. 800 kvm i to plan. Det vil inneholde blant annet en hovedsal med ca. 450 sitteplasser, og bygget vil kunne gi store muligheter for å utvikle barne- og ungdomsarbeid.

Det har vært holdt en forhåndskonferanse i kommunen, og det skal avvikles flere konferanser før

byggeprosjektet skal opp til politisk behandling. Kostnadsberegningene for bygget er ventet å bli på om lag 12 mill. kr. Menigheten regner med stor dugnadsinnsats, og mange frivillige som kan stille opp. Menigheten teller ca. 300 medlemmer/tilhørige, og med et bygg på denne størrelsen vil et arealtilskudd være på 800 000 til 1 mill. kr. Menigheten har i god tro regnet med tilskudd fra departementet inn i finansieringen. Denne støtten mister de nå. Med et bortfall på om lag en million kroner vil det bli svært vanskelig for menigheten å bygge. Kristelig Folkeparti mener det er svært viktig at Regjeringen bidrar til å legge forholdene til rette for at tros- og livssynssamfunn kan ha egne lokaler. Bortfallet av tilskuddsordningen setter menigheten Filadelfia i en svært vanskelig situasjon.

Svar:

Arealtilskuddet for privateide kirkebygg er en etterskuddsordning der det først kan søkes om støtte etter at et bygg er ferdigstilt, og derfor har ingen trossamfunn kunnet budsjettere med arealtilskudd når de har planlagt å kjøpe eller oppføre et bygg. Filadelifiamenigheten i Fredrikstad har ikke hatt grunnlag for å regne med et slikt tilskudd til bygget sitt, og har selv

ansvaret for å finne den nødvendige finansieringen når de nå vil bygge et nytt menighetshus.

Arealtilskuddet til private kirkebygg har utgjort en liten andel av de totale kostnadene ved private kirkebygg her i landet, som i hovedsak er realisert som et resultat av engasjementet og innsatsen til menighetene som selv skal bruke lokalene. Det beskjedne tilskuddsbeløpet på 825 kr pr. kvadratmeter som denne ordingen har kunnet bidra med, tilsier at alle menighetene som har mottatt slik støtte, i hovedsak har måttet finansiere lokalene sine med andre midler. Avviklingen av tilskuddsordningen medfører dermed ingen større endring av forholdene.

Holten viser før øvrig i sin begrunnelse til at muligheter for trosutøvelse, deriblant muligheten til å bygge forsamlingshus, er en viktig forutsetning for religionsfrihet. Regjeringen er svært bevisst på betydningen av å ivareta religionsfriheten og er enig i at samfunnet skal legge til rette for at alle mennesker skal kunne utøve sin tro. Dette hensynet ivaretas i dag ved at alle registrerte trossamfunn mottar driftsstøtte.

SPØRSMÅL NR. 278

Innlevert 15. desember 2005 av stortingsrepresentant Odd Einar Dørum

Besvart 21. desember 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Stasjonene Stryken og Sandermosen er populære utfartsårer inn til Oslo-marka og et viktig transporttilbud for de fastboende i området. Disse stasjonene har tidligere vært truet av nedleggelse.

Kan statsråden forsikre at NSB Anbud fortsatt ikke gis anledning til å nedlegge Stryken og Sandermosen stasjon?»

Svar:

Under Bondevik II-regjeringen ble det innført konkurranse om persontransporten på Gjøvikbanen. Samferdselsdepartementet involverte lokale myndigheter med tilhørighet til Gjøvikbanen ved utarbeidelse av krav til frekvens og stoppstruktur. Disse myndighetene ga åpent uttrykk for at departementets krav til rutetilbudet, som åpnet for at vinnende trafikkutøver kunne velge å kutte ut stopp på de minst trafikkerte stasjonene, var forenlige med prioriteringene til Jernbaneforum Gjøvikbanen og Oppland fylkeskommune. Å åpne for endringer av stoppmønsteret på Sandermosen stasjon og Stryken stasjon var således også et uttrykk for Bondevik II-regjeringens prioriteringer.

I forbindelse med planlegging av driften fra juni 2006, sendte NSB Anbud AS sitt ruteplanforslag ut på høring til samtlige lokale myndigheter og brukerforeninger med tilhørighet til Gjøvikbanen i slutten av november i år. De aller fleste kommunene i regionen og Gjøvikbanens brukerforening har utarbeidet høringsinnspill. I tillegg har Jernbaneforum Gjøvikbanen, som ledes av fylkesordføreren i Oppland og representerer lokale myndigheter med tilhørighet til banen, behandlet ruteplanforslaget. Ruteplanforslaget har dermed blitt behandlet av samtlige kommuner og fylkeskommuner med unntak av Oslo kommune, som verken har levert høringsinnspill eller deltatt på møtet i Jernbaneforum Gjøvikbanen der saken ble behandlet.

Høringsinstansene er i all hovedsak fornøyde med det nye rutetilbudet, men ønsker at toget også skal stoppe på Bleiken stasjon og Reinsvoll stasjon. Departementet som kjøper av togtjenestene vurderer nå NSB Anbud AS' forslag til endringer basert på høringsinnspillene. Lokale myndigheter, representert ved et samlet Jernbaneforum Gjøvikbanen, gir fremdeles full støtte til det resterende ruteplanforslaget som blant annet innebærer at toget ikke vil betjene Sandermosen stasjon og Stryken stasjon fullt ut. Med de påtenkte endringene i forhold til dagens ruteplan oppnås en bedre frekvens, stivere avganger og kortere reisetid for tilbudet totalt sett, noe som vektlegges særskilt for hverdagene fordi Gjøvikbanen primært er en pendlerstrekning.

Stryken stasjon brukes primært til turformål og betjenes i dag av NSB med egne "sykkeltog" i sommerhalvåret. NSB Anbud AS vil stoppe ved behov på morgen- og formiddagsavgangen i helgene i vinterhalvåret. NSB Anbud AS har imidlertid ikke togmateriell som muliggjør tilsvarende stopp i helgene i sommerhalvåret som i dag. Å etablere en tilfredsstillende løsning vil kreve en særskilt håndtering av sykler med enten godsvogn eller lastebil, og vil koste staten ved Samferdselsdepartementet, som kjøper, om lag 1 000 kr pr. passasjer. Jeg vil ikke gå inn å

kjøpe dette sykkeltransporttilbudet som tilleggskrav til de krav Bondevik II-regjeringen valgte å stille ved sin anbudsutlysing for strekningen. Jeg har imidlertid åpnet muligheten for NSB Anbud AS til å finne alternative løsninger, eventuelt i relasjoner med andre aktører.

Sandermosen stasjon er en av de aller minst brukte stasjonene langs Gjøvikbanen og benyttes primært til turformål. NSB Anbud AS har, for å imøtekomme den største brukeren av stasjonen, tilbudt stopp ved bestilling ved Sandermosen stasjon.

NSB Anbud AS står for øvrig fritt til å tilby sykkeltransport eller stoppe ved andre stasjoner så lenge vilkårene i trafikkavtalen mellom Samferdselsdepartementet og NSB Anbud AS om persontransport på Gjøvikbanen er oppfylt.

SPØRSMÅL NR. 279

Innlevert 15. desember 2005 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen

Besvart 5. januar 2006 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å bidra til en bredest mulig debatt om forslaget til direktiv som et grunnlag for de innspill Regjeringen skal gi til direktivforslaget?»

BEGRUNNELSE:

EU-kommisjonen la den 13. desember i år fram et forslag til ajourføring av "Fjernsyn uten grenser"-direktivet fra 1989. Begrunnelsen for forslaget er at det er nødvendig for å holde tritt med den hurtige tekniske og markedsmessige utvikling i Europas audiovisuelle sektor.

Kommissær for informasjonssamfunnet, Viviane Reding, sier i forbindelse med forslaget at hun ønsker at Europas audiovisuelle innholdsindustri skal kunne blomstre innenfor det mest moderne og fleksible regelverk som finnes. De nye reglene skal åpne for nye multimediemuligheter og bevare det kulturelle mangfoldet.

Forslaget til direktiv bygger på prinsippet om "bedre regulering" og skal blant annet gi et bedre regelverk for medieindustrien, gi smidigere muligheter for reklamefinansiering og innføring av grunnleggende regler for å beskytte mindreårige, hindre tilskyndelse av rasehat og forby skjult reklame.

Forslaget til direktiv kan finnes på EUs hjemmesider.

Jeg antar at de regler som direktivforslaget munner ut i også vil gjelde for Norge, og at det er viktig å søke å ivareta norske interesser i det videre arbeidet med direktivet i EUs organer. I dette arbeidet vil det være viktig for Regjeringen å ha synspunkter fra norske aktører og det politiske miljø på de forslag direktiver inneholder.

Svar:

Jeg vil først understreke at jeg slutter meg fullt ut til representanten Svein Roald Hansen om viktigheten av å ivareta norske interesser i det videre arbeid med direktivet i EUs organer. Nåværende TV-direktiv, som ble vedtatt i 1989 og seinere endret i 1997, er en del av EØS-avtalen og er gjennomført i kringkastingsloven og dens forskrifter. Alt taler for at også det nye direktivet må anses som EØS-relevant og således må innlemmes i EØS-avtalen og implementeres i norsk lovgivning. Det er derfor all grunn til fortsatt å følge dette revisjonsarbeidet meget grundig.

Det er grunn til kort å nevne enkelte sentrale punkter i Kommisjonens forslag;

Direktivet skal fortsatt være et minimumsdirektiv, dvs. at de enkelte land kan ha strengere nasjonale nasjonale regler, for eksempel for reklame, enn direktivets.

Direktivet utvides til å omfatte alle audiovisuelle medietjenester, dvs. levende bilder til allmennheten i elektroniske nett. Radiosendinger omfattes altså ikke av forslaget.

Det åpnes for større grad av produktplassering i TV-produksjoner. Utkastet åpner for å tillate henvisninger til produkter mv. i et program mot betaling. Forslaget er sterkt omstridt i mange land.

De fleste reglene for plassering av reklame foreslås fjernet, med unntak for filmer, barneprogram, nyheter og religiøse program. Nåværende begrensning på 12 minutters reklame pr. time for TV-sendinger blir imidlertid beholdt.

De ikke-lineære tjenester underlegges reglene for beskyttelse av barn (vold, porno mv.), men vil for øvrig i liten grad bli regulert.

De såkalte kvotereglene, dvs. at minst halvparten

av sendetiden eller programbudsjettet skal avsettes til europeiske program, skal ikke gjelde for ikke-lineære tjenester. Det åpnes imidlertid for en revurdering av dette forslaget. Det nylig offentliggjorte forslaget til et nytt og utvidet TV-direktiv er imidlertid, i sitt innhold, ikke ukjent for mitt departement. Endringsprosessen har pågått i flere år. Som EØS-land har Norge kunnet delta aktivt i ulike deler av forberedelsene til revisjonen av TV-direktivet. Kommisjonen har publisert en rekke studier og rapporter om ulike spørsmål, og det er avholdt flere konferanser og høringer i denne forbindelse.

Jeg vil spesielt nevne at Kultur- og kirkedepartementet har tatt initiativ til to EFTA-uttalelser som er oversendt Kommisjonen. EFTA-uttalelsene inneholder merknader av særlig interesse for Norge, bl.a. vedrørende reklameregulering, beskyttelse av mindreårige og jurisdiksjon. I uttalelsene er det signalisert støtte til at direktivet blir utvidet til å omfatte nye tjenester. Det kan også nevnes at EØS/EFTA-landene er representert i Kontaktkomiteen for TV-direktivet, som er en rådgivende komité for Kommisjonen vedrørende gjennomføringen av direktivet.

La meg også nevne at Kultur- og kirkedepartementet underveis i prosessen har hatt to skriftlige høringsrunder og har arrangert et høringsmøte om sentrale tema i revisjonsarbeidet. Vi vil også gjennomføre en høring av EU-kommisjonens endelige utkast til nytt direktiv.

Kommisjonens forslag er nå oversendt til Rådet og Europaparlamentet. Revisjonsprosessen går således inn i en ny fase, der påvirkningsmulighetene for land utenfor EU normalt er noe redusert. På dette stadiet blir det særlig viktig å følge prosessen videre i nær kontakt med myndighetene i land som normalt deler våre synspunkter, dvs. de nordiske EU-landene og enkelte andre medlemsland. Tidlig neste år planlegger de nordiske mediemyndighetene et møte i København for å drøfte det videre arbeid med saken. Jeg legger opp til å følge prosessen nøye og overbringe viktige norske synspunkter der dette er mulig. Blant annet vil jeg vurdere om det er hensiktsmessig å avholde møter med representanter fra EU-parlamentet og EU-kommisjonen, for å fremme de norske synspunkter på direktivforslaget.

Ut fra ovenstående vil jeg konkludere med at revisjonsarbeidet så langt har vært både åpent og omfattende, og det har vært mange muligheter for kringkastere og andre berørte til å påvirke det foreliggende direktivforslaget. Jeg har for øvrig sørget for at Kommisjonens forslag er lagt ut på Odin. Alle interesserte vil kunne komme med kommentarer til direktivforslaget.

SPØRSMÅL NR. 280

Innlevert 15. desember 2005 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 22. desember 2005 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«I forbindelse med klimadebatten blir det til stadighet understreket viktigheten av å være føre var. Det påpekes at konsekvensene av ikke å gjennomføre tiltak kan være skjebnesvangre for kloden dersom FN klimapanels spådommer om menneskeskapte klimaendringer som følge av CO_2-utslipp viser seg å være riktige.

Basert på klimaprognosene, hvor store temperaturreduksjoner kan man forvente dersom Kyotoprotokollen gjennomføres til punkt og prikke innen 2012, og til hvilken kostnad?»

Svar:

Det er velkjent at gjennomføring av den første forpliktelsesperioden (2008-2012) i Kyotoprotokollen bare vil ha liten virkning på den globale gjennomsnittlige temperaturstigningen fram til 2100 (jf. IPCCs anslag om forventet økning i den globale gjennomsnittstemperaturen på 1,4-5,8 oC). Nøyaktige beregninger av virkningen av forpliktelsene er vanskelige å utføre. Det ser likevel ut til at forskerne er ganske enige i størrelsesordenen på de anslåtte temperaturreduksjonene.

Ut fra foreliggende beregninger antas det at oppfyllelse av Kyotoprotokollen uten deltakelse fra USA vil gi en reduksjon i den globale gjennomsnittstemperaturen om hundre år på i størrelsesorden en tidels grad. Med USAs deltakelse antas denne effekten å være i størrelsesorden to til tre tidels grader. Beregningene forutsetter at utslippene for landene med utslippsforpliktelser under Kyotoprotokollens første periode stabiliseres på 2012-nivå fram til 2100.

Dersom det i løpet av tiårene som kommer inngås nye klimaavtaler som stiller strengere krav til Anneks I-landene, eller hvis andre land i tillegg påtar seg utslippsforpliktelser, vil man få en sterkere virkning på temperaturutviklingen.

Globalt er hovedutfordringen å få enighet om et internasjonalt klimaregime som inkluderer alle industriland med strengere forpliktelser enn i dag, og der utviklingsland med sterk økonomisk vekst og kraftig økende klimagassutslipp også deltar. Dette er en forutsetning for å få til en vesentlig begrensning i temperaturøkningen i forhold til IPCCs framskrivninger for dette århundret. Hensikten med et slikt regime er å regulere de globale utslippene av klimagasser, og ikke kun en mindre del som i dag.

Kostnaden ved å gjennomføre Kyotoprotokollens forpliktelser i perioden 2008-2012 har vært beregnet ved hjelp av ulike makroøkonomiske modeller. Usikkerheten i disse anslagene er større enn ved beregningene av virkningene av Kyotoprotokollen på temperaturstigningen. Den årlige kostnaden er beregnet til å ligge mellom 0,03 og 0,5 pst. av BNP for OECD-landene i Europa. Disse beregningene forutsetter at de fleksible mekanismene i Kyotoprotokollen (internasjonal kvotehandel, felles gjennomføring, og den grønne utviklingsmekanismen) brukes fullt ut. Uten bruk av de fleksible mekanismene er kostnaden for OECD-landene i Europa beregnet å ligge mellom 0,3 og 2,1 pst. av BNP.

Når det gjelder kostnadene forbundet med oppfyllelse av Norges forpliktelse under Kyotoprotokollen i 2008-2012, er disse beregnet til 0,1 1 pst. av BNP. Det er gjort nærmere rede for disse beregningene i ratifikasjonsproposisjonen for Kyotoprotokollen (St.prp. nr. 49 (2000-2001)).

Klimaproblemet er imidlertid globalt og krever globale løsninger. De fleste land har sluttet seg til det omfattende internasjonale samarbeidet under Kyotoprotokollen, og 36 industriland har forpliktet seg til kvantitative utslippsbegrensninger. Gjennom protokollen er det skapt et grundig og detaljert regelverk på områder som de fleksible mekanismene, utslippsregnskap, kontroll og verifikasjon. Det grunnlaget som er lagt gjennom protokollen vil utgjøre en viktig plattform ved utvikling av et framtidig klimaregime som kan gjøre det mulig å realisere Klimakonvensjonens langsiktige mål om å unngå farlige menneskeskapte klimaendringer.

SPØRSMÅL NR. 281

Innlevert 15. desember 2005 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 21. desember 2005 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Dagens strømpriser er unormalt høye sett i sammenheng med fyllingsgraden i vannmagasinene. Noen vil hevde dette henger sammen med stor norsk krafteksport, mens flere analytikere mener høye strømpriser i Norge henger sammen med høye priser på CO_2-kvoter.

Hva mener statsråden er årsaken til de høye prisene, og hvor stor økning kan tilskrives henholdsvis krafteksport og CO_2-kvotesystemet?»

Svar:

En rekke faktorer er bestemmende for utviklingen i strømprisene i Norge. Sentralt står utviklingen i tilbud av og etterspørsel etter kraft i det nordiske markedet, der nedbørsmengden og temperaturutviklingen er viktig. Utviklingen i kraftmarkedene på kontinentet har også i økende grad fått innvirkning på utviklingen i kraftprisen i det nordiske markedet. I disse markedene er utviklingen i brenselpriser og kvoteprisene for CO_2 viktig for kraftprisnivået, i tillegg til temperatur og værforhold. Høye olje- og gasspriser, kombinert med innføringen av kvotesystemet er viktige årsaker til at kraftprisene i Europa i det siste året har ligget på et høyt nivå. De ulike faktorene inngår i et komplisert samspill og det er derfor vanskelig å gi en presis kvantifisering av hvor mye de ulike faktorene spiller inn på prisutviklingen i Norge.

Tilsiget har så langt i år har vært 23 TWh høyere enn normalt. Det høye tilsiget kombinert med forholdsvis høye priser i det europeiske kraftmarkedet har ført til stor produksjon og eksport av kraft. Så langt i år har Norge eksportert 11,5 TWh kraft mot en import på 10,9 TWh på samme tid i fjor. Til tross for stor produksjon og eksport er magasinene nesten på maksimalnivå sett i forhold til årstiden.

Kraftprisene i Norge har imidlertid vært nokså stabile de siste to årene, men har ikke kommet ned på det nivået mange forventet etter tørråret 2002/2003.

Så langt i høst har kraftprisen variert mellom 20-28 øre/kWh. Gjennomsnittlig pris i november var 23,9 øre/kWh. Dette er på nivå med prisen på tilsvarende tid i fjor. Prisen for forwardkontrakter for 2006 ligger i dag på om lag 28 øre/kWh.

SPØRSMÅL NR. 282

Innlevert 16. desember 2005 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 22. desember 2005 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Kan statsråden bekrefte at vedtaket i Avinors styre når det gjelder å etablere en felles kontrollsentral for Sør-Norge på Stavanger Lufthavn Sola, står ved lag?»

BEGRUNNELSE:

Det har i det siste vært stor uro rundt Avinors styre og ledelse. En del av uroen er knyttet til beslutningen i styret om at en skal etablere en felles kontrollsentral for Sør-Norge på Stavanger Lufthavn Sola. I Stavanger Aftenblad den 15. desember uttaler leder i Norsk Flygelederforening, Rolf Skrede, at han håper at denne flyttingen vil bli stoppet som et resultat av at direktør Randi Flesland valgte å trekke seg.

Svar:

Avinors styre har ansvar for organisering av selskapets virksomhet og for vurdering av tiltak som er nødvendige for å sikre selskapets konkurranseevne og økonomi. I St.meld. nr. 36 (2003-2004) Om virksomheten til Avinor AS redegjorde departementet for omstillingen og effektiviseringsprogrammet "Take-off-05", jf. kap. 5.1.3. Ett av tiltakene i dette programmet var reduksjon fra fire til to kontrollsentraler. Det ble opplyst at valg av kontrollsentral sør ville bli gjort av Avinors styre høsten 2004. I kap. 5.2 Samferdselsdepartementets kommentarer, framgår blant annet: "Samferdselsdepartementet har vurdert de enkelte elementene i omstillingen, og kommet til at tiltakene ligger innenfor styrets ansvarsområde."

På denne bakgrunn viser jeg til at beslutning om lokalisering av kontrollsentraler tas av Avinors styre.

SPØRSMÅL NR. 283

Innlevert 16. desember 2005 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 6. januar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«TV2 melder at metanoltragediene har fått de profesjonelle spritsmuglerne til å skifte beite, og at smugling av øl og vin følgelig eksploderer. Beslagene ved svenskegrensen i Hedmark er syvdoblet på 3 år.

Er finansministeren enig i at i at de særnorske høye avgiftene fører til økt smugling, og vil finansministeren sette ned avgiftene for på den måten å begrense smugling av alkoholholdige varer?»

Svar:

I tillegg til den registrerte omsetningen av brennevin, vin og øl, dvs. salg gjennom Vinmonopolet og serveringssteder, foregår det uregistrert omsetning av alkohol. Den uregistrerte omsetningen foregår i form

av taxfreehandel, grensehandel, hjemmeproduksjon og smugling. Det nøyaktig omfanget av uregistrert omsetning av alkohol er ukjent, og anslagene varierer avhengig av målemetode.

Tollvesenets beslagsstatistikk kan være en indikator på omfanget av smugling. Det er imidlertid viktig å understreke at slik statistikk gir svært usikre anslag, både på nivået og utviklingen i smuglingen. Det er for eksempel slik at tollvesenets bemanning på de enkelte grenseovergangene naturlig nok vil påvirke beslaglagt mengde.

Tollvesenets egne tall over beslagsutvikling fra 2000 til 2004 (fotnote) viser en nedgang i antall liter beslaglagt brennevin fra 2003 til 2004. Antall liter beslaglagt vin har økt fra 2001 til 2004. Antall liter beslaglagt øl økte betraktelig fra 2001 til 2003, mens endringen til 2004 var svært liten.

Omfanget av smugling kan også forsøkes dokumentert gjennom spørreundersøkelser om folks alkoholforbruk. Statens institutt for rusmiddelforskning (SIRUS) foretar hvert femte år omfattende undersøkelser av den norske befolkningens drikkevaner. Siste undersøkelse fra 2004[1] viser at det uregistrerte forbruket har økt siden forrige undersøkelse i 1999 og at økningen i hovedsak skyldes en økning i avgiftsfritt salg og grensehandel, mens hjemmeproduksjon og smugling har gått tilbake. Det er imidlertid knyttet stor usikkerhet til denne typen anslag, bl.a. fordi mange ikke gir korrekte svar på det de blir spurt om.

De norske alkoholavgiftene skal balansere ulike hensyn. For å bidra til et moderat alkoholforbruk og sikre inntekter til staten, må avgiftene ligge på et visst nivå. På den annen side må nivået ikke bli så høyt at negative og utilsiktede virkninger som illegalt forbruk og grensehandel blir for store. Avgiftsnivået må derfor vurderes opp mot nivået i våre naboland. Det er imidlertid viktig å understreke at flere andre faktorer, som valutakursutviklingen og forskjeller i matvarepriser, har stor betydning for omsetningen av uregistrert alkohol. Vi følger med på avgiftsutviklingen i våre naboland, og jeg vil vurdere nivået på alkoholavgiftene i arbeidet med 2007-budsjettet.

1. Se www.toll.no/statistikk/kontrollstatistikk

SPØRSMÅL NR. 284

Innlevert 16. desember 2005 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 22. desember 2005 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Det norske systemet for bruktbilavgifter ble underkjent av ESA i februar 2005, ettersom det på grunn av manglende presisjon utløser urimelige og urettferdige avgifter ved import av brukte biler. For en overgangsperiode skulle der innføres en ekstraordinær klagemulighet for å dempe systemfeilene. Dette er ikke gjort.

Vil finansministeren sørge for at en slik klageordning nå kommer på plass, og når kan man forvente at dette skjer?»

BEGRUNNELSE:

Etter en klage fra Frie Bilimportørers forening konkluderte EFTAs overvåkningsorgan (ESA) i en grunngitt uttalelse av februar 2005 med at avgiften for importerte bruktbiler til Norge ikke beregnes med tilstrekkelig presisjon og dermed er i strid med EØS-avtalen. Norge har i svarbrev av 18. april 2005 til ESA akseptert denne konklusjon og vil endre systemet for beregning av bruktbilavgifter. Ifølge brevet vil dette ta noe tid og Norge vil for en overgangsperiode innføre en ekstraordinær og ettertidig klagemulighet ved feil i avgiftsberegningene.

Denne klagemulighet ble ikke innført som forutsatt, med det resultat at i snitt 2 200 bruktbiler som innføres til Norge hver måned, blir ilagt en upresis og for høy avgift som følge av den erkjente systemfeil, uten at der foreligger noen mulighet for etterprøving.

Frie Bilimportørers Forening anslår at det på denne måten innkreves uberettiget 20-25 mill. kr pr. måned, altså 240-300 mill. kr på årsbasis. Manglende unntaksordninger medfører derved at avgifter blir innkrevd uten tilstrekkelig grunnlag. På bakgrunn av dette vil Frie Bilimportørers Forening, på vegne av medlemmene, vurdere å gå til sak og refusjonskrav mot staten.

I Finansdepartementets omtale av saken under pkt. 3.5.3 på side 57-58 i St.prp. nr. 1 (2005-2006) Skatte-, avgifts- og tollvedtak fremgår det at arbeidet med et nytt avgiftssystem for bruktbiler pågår for fullt, men også at det er komplisert og store kostnader knyttet til etablering og drift av et nytt system. Ifølge Frie Bilimportørers Forening er det dernest tvilsomt

at et nytt system faktisk vil kunne bygges på de skisserte hovedelementer som inngår i departementets omtale.

Ettersom det åpenbart vil gå ytterligere tid før et nytt system, er klart er det derfor tvingende nødvendig at det snarest innføres en ekstraordinær og ettertidig klagerett ved import av bruktbiler, slik det er angitt i Norges brev av 18. april 2005 til EFTAs overvåkningsorgan (ESA).

Svar:

En omlegging til en nytt avgiftssystem for bruktbiler slik som det ble skissert i St.prp. nr. 1 (2005-2006) vil komplisere avgiftsberegningen og innebære store kostnader. Det har derfor vært viktig for Finansdepartementet med en grundig prosess for å finne en best mulig løsning på utformingen av et nytt system.

Departementet har arbeidet med dette og er nå helt i sluttfasen med å utforme et forslag til nytt system. Forslag til endringer i gjeldende regelverk vil etter planen bli sendt på høring i januar 2006. Departementet vil deretter vurdere innspill fra høringsinstansene, og arbeide for å få på plass et nytt system så raskt som mulig.

I departementets brev 18. april 2005 til EFTAs overvåkningsorgan, fremgår det at en midlertidig ordning i en overgangsperiode vil bli vurdert. Ettersom det tas sikte på at et nytt system snart vil være på plass, har departementet ikke funnet grunn til å iverksette en midlertidig ordning som etter vårt syn ikke vil fungere tilfredsstillende. Dette er bl.a. basert på det store antall kjøretøy som dette gjelder, forutberegnelighet for importørene og et ønske om en mest mulig lik og korrekt behandling. ESA er kjent med denne vurderingen.

SPØRSMÅL NR. 285

Innlevert 16. desember 2005 av stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg

Besvart 5. januar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I Aftenposten mandag 12. desember uttalte samferdselsministeren at hun drømmer om en superjernbane på Østlandet. Hun sier videre at hun vil satse spesielt i østlandstriangelet med rutenett fra Vestfold, Østfold og Hamar-regionen til hovedstaden. Intercity-triangelet går i dag gjennom Vestfold med endestasjon i Skien, Telemark.

Mener statsråden at Telemark ikke lenger skal være med i Intercity-triangelet og at toget ikke lenger skal gå til Skien?»

BEGRUNNELSE:

Grenland med kommunene Bamble, Porsgrunn, Skien og Siljan er et sammenhengende bybånd med en befolkning på om lag hundre tusen mennesker. Grenland er også det største prosessindustrielle clusteret i Norge. Intercity-triangelet har i dag endestasjon Skien.

Det har i mange år vært ført en aktiv dialog mellom NSB og et tverrpolitisk miljø i Grenland for å bedre jernbanetilbudet i Telemark. Det har også i mange år vært stor pågang fra Telemark overfor samferdselskomiteen på Stortinget. Dette fordi toget i dag bruker 3 timer på strekningen Oslo-Skien. Både bil og buss er derfor store konkurrenter på denne strekningen. Behovet er stort for å få ned togets tidsbruk, og en fremtidig løsning vil være dobbeltspor gjennom Vestfold og bygging av Eidangertunnelen.

Eidangertunnelen ligger inne i Nasjonal transportplan for 2006-2015 med forventet prosjektstart i slutten av perioden.

Moderne og konkurransedyktig togforbindelse mellom Oslo og industri- og befolkningskonsentrasjonene i Grenland kan gi norsk banebasert samferdsel et sårt tiltrengt løft. Eidangertunnelen representerer et nøkkelprosjekt for Vestfoldbanen, og for en fremtidig modernisering av jernbanen mellom Oslo og Stavanger.

Fordi toget har mistet konkurransekraft er passasjergrunnlaget fra Skien blitt mindre. Tog har derfor i en viss utstrekning blitt erstattet med buss på strekningen Skien-Larvik. En lite tilfredsstillende ordning som slett ikke må bli permanent. Men da er løsningen et moderne og konkurransedyktig togtilbud som kan få passasjergrunnlaget opp igjen. Jeg setter i så måte pris på statsrådens uttalelse om at hun vil ha doble spor og høyere fart.

Jeg er imidlertid bekymret over at statsråden i sin uttalelse ikke med et eneste ord nevner Telemark og

endestasjonen Skien når hun omtaler Intercity-triangelet. I den forbindelse viser jeg til merknader fra de ulike partiene i vedtatt Nasjonal transportplan.

Svar:

Et moderne jernbanenett som binder sammen byene på Østlandet og Oslo har lenge vært en grunnleggende strategi for utbyggingen av jernbanen i Norge, jf. bl.a. Nasjonal transportplan 2006-2015.

I et strategisk og markedsmessig perspektiv er Grenland og Skien en del av Intercity-området og del av den langsiktige utbyggingsstrategien. I Jernbaneverkets handlingsprogram for perioden 2006-2015 er Eidangertunnelen prioritert med oppstart i 2009, forutsatt en jevn investeringsramme i tråd med Stortingets vedtak i Nasjonal transportplan. Etter at Eidangertunnelen er etablert vil reisetiden mellom Porsgrunn og Larvik reduseres fra 34 til ca. 12 minutter. Bevilgningene til prosjektet vil bli endelig bestemt gjennom de årlige behandlinger av statsbudsjettet i Stortinget. Jeg kan forsikre at disse strategiene ligger fast.

SPØRSMÅL NR. 286

Innlevert 16. desember 2005 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 10. januar 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Omleggingen av dekning av skysskostnader til syketransport som medfører at dette skal dekkes av helseforetakene, har gitt uheldige konsekvenser for pasientene og personell som forestår transporter på nattestid i ferjeavhengige kommuner.

Vil statsråden ta et initiativ og sørge for at helseforetakene ikke blir belastet for utgifter ved bruk av beredskapsferjer ved syketransporter utenom normal driftstid?»

BEGRUNNELSE:

Der det ikke er døgnåpent ferjesamband har det vært vanlig å bruke beredskapsferje ved syketransport utenom driftstid. Tidligere ble dette belastet Rikstrygdeverket og senere fylkeskommunen, mens ordningen nå er at helseforetakene dekker dette. Slik transport er svært dyrt og helseforetak ser seg derfor stadig oftere nødt til å bruke skyssbåter til erstatning for den langt bedre ordningen med beredskapsferjer. Tysnes kommune i Hordaland er et godt eksempel på dette. Å bruke skyssbåter i kombinasjon med ambulansebil til å frakte alvorlig syke pasienter, ta dem inn og ut av ambulanser/båter er ugunstig og et klart tilbakeskritt. I ordinær driftstid for ferjene kjøres jo ambulansen inn på ferja og pasienten får nødvendig ro i ambulansen hele veien til sykehuset. Helseforetakenes budsjetter bør ikke belastes slike utgifter. De rammer f.eks. Helse Vest/Helse Fonna svært sterkt. En løsning kunne muligens være å ta slik transport inn i kontraktsforutsetningene når ferjestrekninger legges ut på anbud.

Svar:

Stortinget vedtok gjennom behandlingen av Ot.prp. nr. 66 (2002-2003) Om lov om endringer i spesialisthelsetjenesteloven m.m. (Finansieringsansvaret for syketransport og reiseutgifter for helsepersonell), jf. Innst. O. nr. 9 (2002-2003), å overføre ansvaret for pasienttransport (syketransport) fra folketrygden til de regionale helseforetakene fra 1. januar 2004. Ansvaret for transport av helsepersonell ble delvis overført til de regionale helseforetakene, og delvis til den enkelte kommune.

Både regionale helseforetak og kommuner må ha som siktemål at ambulansetjenesten blir en driftsmessig og ressursmessig tilfredsstillende tjeneste. Således er det et viktig økonomisk prinsipp at kostnadsansvaret for en tjeneste ligger hos den aktøren som utløser utgiften. I tilfeller der det er stor avstand mellom den som utløser en utgift og den som betaler kostnaden, oppstår det en risiko for uønskede virkninger. De regionale helseforetakene skal sørge for at personer som oppholder seg innen helseregionen tilbys nødvendige og faglig forsvarlige ambulansetjenester, herunder bil-, båt- og luftambulansetjenester og har således ansvar for forsvarlig utbygging og dimensjonering av ambulansetjenesten.

De regionale helseforetakene er gjennom Forskrift om samordning av ambulansebåttjenesten med syketransport og transport av helsepersonell med båt pålagt å planlegge ambulansebåttjenesten slik at båtene også kan dekke behov for syketransport med båt og transport av helsepersonell med båt. Kommunene og de regionale helseforetakene skal samarbeide i

planleggingen i forhold til behovet for båttransport av kommunehelsetjenestens personell. Det er de regionale helseforetakene som skal inngå avtaler og stå for det økonomiske oppgjøret med båteierne. Anbudsreglene som gjelder for offentlige anskaffelser gjelder også pasienttransport.

De fem regionale helseforetak, herunder Helse Vest RHF, er alle tilført midler fra folketrygden for å kunne dekke utgifter til transport av pasienter i egen region. Det er som regel det lokale helseforetaket som er ansvarlig for å sørge for transport av pasienter. Dette innebærer at det medisinsk faglige og økonomiske ansvaret er plassert hos den aktør som kjenner de lokale forholdene, herunder hvilket transportmiddel som vil være aktuelt for pasienten.

Fra Helse- og omsorgsdepartementets side anses det som viktig å lojalt følge opp Stortingets intensjoner med omleggingen av finansieringsansvaret for syketransport med sikte på å forvalte disse midlene på en slik måte at de kommer pasientene til gode. Jeg ser det derfor ikke som aktuelt å initiere noen endring i de regionale helseforetakenes finansieringsansvar.

SPØRSMÅL NR. 287

Innlevert 16. desember 2005 av stortingsrepresentant Jan Bøhler

Besvart 10. januar 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Hva kan gjøres for at pasienter som opplever å bli rammet av kreft kan være sikre på å få best mulig tilgjengelig behandling, uavhengig av hvor i landet de bor, hvilket sykehus de behandles ved, og hvordan kan vi påse god oppfølging og kvalitet i kreftomsorgen med mindre variasjon mellom sykehuset i behandlingen?»

BEGRUNNELSE:

Spørsmålet stilles dels i forbindelse med et oppslag i Dagbladet 13. desember 2005 der en kvinne forteller at hun først fikk en dødsdom av Tromsø Universitetssykehus etter å ha blitt rammet av tarmkreft og kreft i leveren, for deretter å bli frisk etter å ha kommet til ny vurdering og behandling ved Ullevål Universitetssykehus.

Svar:

Det ble høsten 2005 igangsatt et prosjekt i Sosial- og helsedirektoratet for å utarbeide oppdaterbare nasjonale behandlingsstandarder for alle kreftområder, såkalte nasjonale handlingsprogrammer. Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten og fagmiljøene deltar i prosjektet. De nasjonale handlingsprogrammene skal baseres på eksisterende faglige anbefalinger, som skal kvalitetssikres og ved behov oppdateres med utgangspunkt i kunnskapsoppsummeringer og kost-nytte-analyser utført av Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten.

De nasjonale handlingsprogrammene vil, i tillegg til å sikre høy kvalitet på kreftomsorgen, også bidra til å standardisere tilbudet og dermed sikre befolkningen et likeverdig tilbud uavhengig av bosted, kjønn, sosio-økonomisk status og etnisitet. Jeg vil også vise til at det er gjennomført tiltak i alle de regionale helseforetakene for å sikre en best mulig kvalitet og overlevelse etter kreftkirurgisk behandling, ved at bestemte sykehus er tillagt denne oppgaven.

Prosjektet for videreutvikling av nasjonale handlingsprogrammer er et ledd i en ny Nasjonal strategi for kreftområdet fra 2006. Kreftstrategien inneholder nasjonale målsettinger og rammer for det videre arbeidet på kreftområdet, herunder for forebygging, screening, diagnostikk, behandling, rehabilitering, lindrende behandling, personellfeltet, samt register- og forskningsvirksomheten. Systematisk registrering av de forskjellige kreftformenes utbredelse og behandlingsresultat gjennom Kreftregisteret og etablerte nasjonale medisinske kvalitetsregistre innenfor kreftområdet er viktig for dokumentasjon, kvalitetssikring og som grunnlag for forskning.

Målsettingene i strategien er utarbeidet på bakgrunn av anbefalinger i arbeidsgrupperapporten "Nasjonal strategi for arbeid innenfor kreftomsorgen - kvalitet, kompetanse og kapasitet" (avlevert Helse- og omsorgsdepartementet i juni 2004) og uttalelser fra relevante aktører i en omfattende høring høsten 2004.

SPØRSMÅL NR. 288

Innlevert 16. desember 2005 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 5. januar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Hva vil samferdselsministeren gjøre for å sikre økt regularitet og åpenhet om kanselleringer i norsk luftfart?»

BEGRUNNELSE:

TV2 viste 15. desember 2005 en reportasje hvor det fremgikk at SAS Braathens i månedene august-oktober i år har hatt 0 pst. kansellering av fly Bergen-Oslo med avgang kl. 07.30. Avgangene kl. 08.35 har derimot en kanselleringsfrekvens på henholdsvis 20, 13,6 og 19 pst. i de samme 3 måneder.

For flypassasjerer får det store konsekvenser når et fly kanselleres. Forsinket avreise eller eventuelt ødelagt formål med reise har store økonomiske konsekvenser for næringslivet.

Flyselskapet SAS Braathens avviser at det er økonomiske motiver bak kansellering. Bakgrunnen for den store forskjellen i kanselleringshyppighet mellom to nesten like avgangstidspunkt er imidlertid ikke gjort rede for og selskapet har ifølge TV2 ikke vært særlig villig til å gi ut informasjon om årsak eller kanselleringsomfang.

Konkurransepolitisk kan det være relevant at passasjerene får informasjon om kanselleringshyppighet og kanselleringsårsak for de ulike selskapene i norsk luftfart. Dette for å sikre bedre sammenlignbarhet mellom tilbyderne.

Aktørene i norsk luftfart konkurrerer sterkt på noen flyruter og det vil være relevant informasjon for kundene dersom det er høy andel kansellering på enkelte avganger. Kundene får også ekstra flykostnader når man eventuelt må skifte selskap for å gjennomføre sin planlagte reise.

Samferdselsministeren har det overordnede ansvaret for norsk luftfart. Fornyelsesministeren har ansvaret for konkurransepolitikken. Både Konkurransetilsynet og Luftfartstilsynet vil kunne spille en rolle knyttet til å undersøke og legge til rette for bedre regularitet, åpenhet og rettferdig konkurranse i luftfarten.

Svar:

Før jeg svarer har jeg lyst til å presisere at jeg ikke har hatt mulighet til å kontrollere riktigheten av de tallene som oppgis i begrunnelsen for spørsmålet.

Når det er sagt, er jeg helt enig med representanten Torbjørn Hansen i at kanselleringer har klare negative konsekvenser både for passasjerer som reiser privat og for næringslivet. For å styrke passasjerenes rettigheter blant annet ved kanselleringer, har EU vedtatt europaparlaments- og rådsforordning nr. 261/2004 av 11. februar 2004 om erstatning og assistanse til passasjerer ved nektet ombordstigning og ved innstilte eller vesentlig forsinket flyging. Forordningen er gjennomført i norsk rett med virkning fra 17. februar 2005.

Ved kanselleringer (innstillinger) verner forordningen passasjerenes rettigheter på to måter som har særlig betydning ut ifra måten spørsmålet er stilt på:

1. Passasjeren kan velge mellom å kreve tilbake det han har betalt for reisen, og å bli omrutet til en annen flygning.
2. Passasjerene har krav på en standardisert erstatning som varierer fra 250 euro (ca. 2 000 kr) til 600 euro (4 800 kr).

Foreligger vilkårene, vil passasjeren ha krav på både nr. 1 og nr. 2. De første rettighetene er absolutte, mens den siste er betinget av at det ikke foreligger såkalte ekstraordinære omstendigheter ("extraordinary circumstances"). Noe forenklet kan en si at ekstraordinære omstendigheter er forhold som flyselskapene ikke har kontroll over, og som de derfor ikke bør hefte for. Som eksempler på ekstraordinære omstendigheter nevner fortalen til forordningen blant annet værforhold som gjør det umulig å gjennomføre den aktuelle flygningen, risiko for anslag mot flysikkerheten ("security risks"), og uforutsette sikkerhetsmangler ("unexpected safety short-comings").

Velger et flyselskap å kansellere en flygning av rent kommersielle grunner, foreligger det helt klart ikke en ekstraordinær omstendighet som fritar for erstatningsansvar. Når det gjelder bemanningsmangel vil selskapene kunne vise til at sikkerhetsreglene krever en viss bemanning, men departementet legger til grunn at denne typen sikkerhetsmangler normalt ikke kan regnes som "uforutsette". Gjennom planlegging bør bemanningsmangler unngås. Når det gjelder andre typer sikkerhetsmangler, er det vanskeligere å gi generelle retningslinjer for hva som skal regnes som uforutsett, men også her bør det sentrale være om mangelen kunne ha vært unngått ved hjelp av planlegging.

Jeg innser at disse rettighetsbestemmelsene alene ikke er nok til å forhindre kommersielt begrunnede kanselleringer. En må også sørge for at passasjerene faktisk får de rettighetene de har krav på. I dette lig-

ger det at flyselskapene ikke skal kunne dekke seg bak at det foreligger en "ekstraordinær omstendighet" når det faktisk ikke gjør det.

Med tanke på å redusere slike problemer, arbeider departementet for tiden med å endre luftfartslovens bestemmelser om håndhevelse av passasjerrettigheter. Herunder kan det være aktuelt både å styrke det offentlige tilsynet med rettigheten, og å etablere et nytt klageorgan som alle passasjer kan henvende seg til.

SPØRSMÅL NR. 289

Innlevert 19. desember 2005 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 6. januar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Rogaland fylkeskommune kan vise til undersøkelser som indikerer behov for økt ferjekapasitet i Boknafjordsambandet på E39. Ifølge fylkesordføreren er oversittingen i ferjesambandet høyt, både i helger og på vanlige ukedager. Dette medfører store utfordringer og negative konsekvenser for vanlige reisende og for næringslivet. Kyststamvegen E39 er viktig for fremkommeligheten på Vestlandet.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre et tilfredsstillende tilbud på Boknafjordsambandet?»

Svar:

Jeg er klar over at ferjesambandet Mortavika-Arsvågen på lik linje med en rekke vegstrekninger er preget av kapasitetsproblemer i høytrafikkerte perioder. Dette gir seg utslag i gjensitting og køproblemer. Spesielt er det trafikkavviklingsproblemer fredag ettermiddag fra Mortavika og søndag ettermiddag/kveld fra Arsvågen. I perioder med stor trafikk, som ferie og helligdager er det også kødannelse i sambandet. Dimensjoneringen av transportkapasitet på vegnettet kan likevel ikke ta utgangspunkt i de aller mest høytrafikkerte periodene. Regjeringen vil prioritere bedring i kapasiteten i riksvegferjenettet.

Statens vegvesen har i løpet av 2005 utvidet rutetilbudet i sambandet to ganger, slik at frekvens og åpningstid er utvidet med 7 rundturer hverdager og 8 rundturer på søndager. Målsettingen med det utvidede rutetilbudet er å redusere kødannelsen i sambandet. En må unngå at innsetting av en fjerde ferje i Mortavika-Arsvågen fører til et dårligere tjenestetilbud i andre deler av landet. Dette må undersøkes nærmere før jeg kan ta stilling til innsetting av fjerde ferje i sambandet.

Samferdselsdepartementet besluttet 10. februar 2004 å konkurranseutsette driften av Mortavika-Arsvågen. Som følge av denne konkurransen, vil det fra 1. januar 2007 bli faset inn nye gassferjer med utvidet kapasitet i sambandet. Beregningene viser at transportkapasiteten pr. time kommer til å øke med om lag 40 pst.

SPØRSMÅL NR. 290

Innlevert 19. desember 2005 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal

Besvart 22. desember 2005 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Vil fiskeri- og kystministeren foreta nødvendige grep for å sikre like konkurransevilkår mellom regionene langs kysten, og snarest fjerne det konkurransevridende sikkerhetsgebyret som skipstrafikken på Haugalandet er alene om å måtte betale?»

BEGRUNNELSE:

Skipstrafikken på Haugalandet betaler i dag et sikkerhetsgebyr som tilsvarende trafikk i andre landsdeler slipper. Dette er en diskvalifiserende ordning som fører til konkurransevridning mellom regionene. Denne uheldige "bompengeringen" medfører

igjen redusert trafikk og selvfølgelig også reduksjon i kjøp av varer og tjenester i regionen.

Sjøfartsnæringen, gjennom Maritimt Forum for Haugalandet og Sunnhordland, samt lokale næringsinteresser, gjennom Karmøy næringsråd, har gjentatte ganger påpekt at det lokale næringsliv får store tap gjennom denne ekstrakostnaden som man ikke har andre steder. Viser til oppslag om disse problemene i Haugesunds Avis 3. desember, samt Karmøybladet 9. desember.

I Budsjett-innst. S. nr. 13 (2005-2006) slår en enstemmig transport- og kommunikasjonskomité fast at Regjeringen skal ha en samlet vurdering av alle gebyrer og avgifter innen sjøtransport for å sikre like konkurransevilkår.

Svar:

Sjøtransport er en effektiv og miljøvennlig transportform, som utgjør en viktig del av transportnettverket. Regjeringen vil legge til rette for sikker ferdsel langs kysten, gjennom ulike tiltak. I enkelte områder er det på grunn av særskilte sikkerhetsmessige utfordringer etablert trafikksentraler. Trafikksentralene som dekker Grenlandsområdet og innseilingen til Sture/Mongstad er etablert på bakgrunn av skipstrafikk til spesielle industrianlegg. Trafikksentralene som dekker Oslofjorden og Rogalandsområdet er etablert for å overvåke trafikken i vanskelige og sterkt trafikkerte farvann.

Driften av alle operative trafikksentraler er finansiert gjennom brukerbetaling. Det innkreves dermed gebyrer for alle gebyrpliktige fartøyer som seiler innenfor de nevnte trafikksentralers dekningsområde. For trafikksentralene som dekker innseilingen til Grenland og til Sture/Mongstad er det de skip som har farlig og/eller forurensende last som er gebyrpliktige. For sentralene som dekker Oslofjorden og Rogaland er det den generelle skipstrafikken etter nærmere regler som er gebyrpliktige.

En betydelig del av infrastrukturen rettet mot sjøtransport finansieres gjennom brukerbetaling. I Soria Moria-erklæringen har Regjeringen varslet en samlet vurdering av alle gebyrer og avgifter innen sjøtransport.

Arbeidet med å gjennomgå Kystverkets gebyrstruktur er allerede startet opp. Første del av denne prosessen omfattet endringer i kystgebyret. Tidligere ble gebyret pålagt fartøy ved innseiling eller utseiling fra norsk indre farvann, mens fartøy i innenriks fart var fritatt for betalingsplikt. Fra 1. januar 2004 betaler også fartøyer i innenriksfart kystgebyr. I det videre arbeidet vil det blant annet bli sett nærmere på hvordan det samlede gebyrproveny fordeles på ulike fartøygrupper.

SPØRSMÅL NR. 291

Innlevert 19. desember 2005 av stortingsrepresentant Gunn Karin Gjul

Besvart 5. januar 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Hvorfor utsetter kunnskapsminisiteren innføringen av maksprisen, og hva vil statsråden gjøre for at småbarnsforeldrene får tilbakebetalt det de ev. betaler for mye i januar og februar?»

BEGRUNNELSE:

I Dagsavisen og Kommunal Rapport 19. desember vises det til at kunnskapsministeren har sendt brev til landets barnehager om at de kan fortsette med dagens satser ut januar og februar. Det sies at barnehagene kan vente til mars med å innføre den nye maksprisen, og at dette skal sees på som et lån og kanskje betales tilbake.

Det har i flere år vært et problem at tilskuddene utbetales først et stykke ut på nyåret, noe som fører til likviditetsproblemer for barnehagene. Barnehagene har bedt om en løsning på dette.

Svar:

Maksimalgrensen for foreldrebetaling i barnehager er fra 1. januar 2006 redusert til 2 250 kr pr. måned og 24 750 kr pr. år, jf. forskrift om foreldrebetaling § 6 og kgl.res. 16. desember 2005.

Ny maksimalgrense gjelder for alle godkjente barnehager fra 1. januar 2006 og det er ikke gitt noen generell utsettelse av denne reduksjonen. Redusert maksimalpris finansieres gjennom en økning av satsene for det ordinære statstilskuddet til drift av barnehager gjeldende fra 1. januar 2006. Satsene for både private og offentlige barnehager er økt med 6 380 kr for en heltidsplass pr. år. Av dette utgjør 5 500 kr

kompensasjon for redusert inntekt fra foreldrebetaling. Satsene for deltidsplasser er oppjustert proporsjonalt med oppholdstiden. Dette betyr at innføringen av en redusert maksimalpris finansieres fullt ut av staten.

Reduksjonen i maksimalgrensen faller sammen med overgangen til nytt budsjettår. Av budsjettekniske grunner vil det ta noe tid før det statlige driftstilskuddet for januar og februar faktisk utbetales til den enkelte barnehage. De budsjettekniske grunnene knytter seg til at statstilskudd bevilget for 2006 ikke kan utbetales fra departementet før tidligst 2. januar 2006. Statstilskuddet utbetales fra fylkesmannen til den enkelte barnehage via kommunen, og departementet kan derfor ikke garantere at barnehagene vil ha disse pengene på konto før tidligst midten av januar. Departementet arbeider for øvrig med å fremskynde utbetalingen av statstilskuddet for 2006.

For å unngå at enkelte barnehager får midlertidige likviditetsproblemer når maksimalgrensen for foreldrebetalingen settes ned fra 1. januar 2001 er det gitt overgangsregler gjeldende for denne perioden i forskrift om foreldrebetaling i barnehager fastsatt ved kgl.res. 16. desember 2005 § 6. Overgangsreglene gir barnehageeier rett til å kreve inn foreldrebetaling etter tidligere maksimalgrense, dvs. 2 750 kr, inntil barnehagen har mottatt statstilskuddet. Dette gjelder kun for januar og februar 2006. Barnehageeier plikter imidlertid å tilbakebetale differansen mellom innbetalt foreldrebetaling og ny maksimalgrense når barnehagen har mottatt statstilskuddet. Foreldrene/de foresatte skal således ikke tape økonomisk på at barnehageeier må benytte seg av overgangsreglene. Tilbakebetalingen skal finne sted så snart eier har mottatt statstilskuddet. Pengene skal enten utbetales til foreldrene/de foresatte eller fratrekkes i neste foreldrebetaling. Overgangbestemmelsene bør kun brukes i de tilfellene der barnehagene ikke vil kunne overholde sine økonomiske forpliktelser i januar og eventuelt februar pga. den pålagte reduksjonen i foreldrebetalingen og manglende utbetaling av statstilskudd. Bestemmelsene gir ikke en generell regel for utsettelse av reduksjonen i foreldrebetalingen for alle barnehager.

Jeg håper og tror at det kun er et fåtall barnehager som vil ha behov for å benytte seg av disse overgangsreglene. Kommunen vil som tilsynsmyndighet, jf. lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven) § 16, ha myndighet til å kontrollere om barnehagene faktisk tilbakebetaler det foreldrene eventuelt har betalt for mye i januar og februar.

SPØRSMÅL NR. 292

Innlevert 19. desember 2005 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 5. januar 2006 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Uganda skal gjennomføre valg i 2006. Dette er det første flerpartivalget siden 1980. Den fremste utfordreren til President Museveni, Dr. Kizza Besigye, har blitt tillatt å stille til valg, men må drive valgkampen fra fengsel. Han returnerte til Uganda, etter 4 år i eksil. Han er beskyldt for forræderi, terrorisme og voldtekt. Dersom han finnes skyldig blir han tvungen til å trekke seg som kandidat.

Hva gjør Norge for at han får en rettferdig rettsavgjørelse og at det gjennomføres frie valg i Uganda?»

Svar:

Uganda er et av de samarbeidsland i norsk utviklingspolitikk som har gjort store framskritt, både når det gjelder å bekjempe fattigdom, i satsing på utdanning og i kampen mot hiv/aids.

Utviklingen i Uganda siden Musevenis maktovertakelse i 1986 har klare positive trekk. Den politiske utviklingen har også gått i demokratisk retning.

Forventningene til Uganda har vært store og det som skjer nå er derfor svært skuffende. Veien fram mot et demokrati vil åpenbart møte hindringer og ta tid. Norge reduserte tidligere i 2005 budsjettstøtten med 25 mill. kr på grunn av ugandiske myndigheters håndtering av demokratiseringsprosessen, menneskerettighetsspørsmål og korrupsjonsbekjempelse. Målsettingen for norsk bistand skal hele tiden være klar: Et demokratisk Uganda, i fred med sine naboer og preget av et styresett som kommer hele landets befolkning til gode.

Menneskerettigheter og godt styresett er en overordnet målsetting for Norges samarbeid med landet. Blant annet støtter vi Uganda Human Rights Commission og andre slike sentrale menneskerettighets-

organisasjoner. Vi planlegger også støtte til et tiltak for å styrke parlamentets demokratiske rolle og vi har et rettighetsperspektiv innenfor arbeidet i andre sektorer. En viktig del av den norske innsatsen er dialog med andre givere og med myndighetene for å bidra til at utviklingen i landet går i demokratisk retning.

Det er knyttet stor spenning til president- og parlamentsvalget i år, særlig i lys av arrestasjonen av Kizza Besigye, som representanten Skovholt Gitmark viser til. Besigye ble registrert som presidentkandidat av valgkommisjonen 14. desember 2005, men dersom han ikke snarest løslates vil dette vanskeliggjøre hans valgkamp. Det vil også kunne føre til ytterligere misnøye og uroligheter blant folk.

Jeg har selv gitt uttrykk for at arrestasjonen stiller spørsmål ved grunnlaget for gjennomføringen av flerpartivalget i landet neste år og at arrestasjonen er et klart tilbakeskritt for demokratiseringsprosessen i landet.

Fra vår side har Norges ambassadør sammen med andre givere tatt opp Besigyes arrestasjon med ugandiske styresmakter. Videre har ambassadøren nøye fulgt saken mot Besigye blant annet ved å være til stede i rettsmøtet.

Dersom Uganda skal komme videre og oppnå en ytterligere utvidelse og styrking av demokratiseringsprosessene, må respekt og åpenhet for mangfold og opposisjon stå sentralt. Dette er noe vi understreker i våre møter med myndighetene. Representanter for Utenriksdepartementets politiske ledelse vil om kort tid avlegge besøk til Uganda, der vi vil framheve disse synspunktene og understreke vår bekymring overfor ugandiske myndigheter. I samtalene med myndighetene vil spørsmål knyttet til det forestående valget i februar stå helt sentralt. Norge vil også sende observatører til valget i Uganda.

SPØRSMÅL NR. 293

Innlevert 19. desember 2005 av stortingsrepresentant Magnhild Meltveit Kleppa

Besvart 12. januar 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til å innføra at det kan krevjast politiattest som grunnlag for tilsetjing i helse- og omsorgssektoren?»

GRUNNGJEVING:

Eg viser til at det i den seinare tid er døme på overgrep der ein slik attest kunne medført at ein eventuell overgripar ikkje hadde hatt høve til arbeid i denne sektoren.

Frå før kan det krevjast slik attest i barnehage, grunnskule og vidaregåande skule. Eg finn det rett at det også vert innført ei slik ordning i helse- og omsorgssektoren, og vonar statsråden er samd med meg i det.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet sendte 23. august 2005 ut eit høyringsnotat med lovforslag om at det kan krevjast politiattest frå personell som skal yte helse- og sosialtenester til barn eller utviklingshemma. Høyringsfristen vart sett til 23. november 2005.

Forslaget inneber at politiattest skal krevjast ved tilbod om stilling i sosialtenesta eller helsetenesta, ved inngåing av avtale etter kommunehelsetenestelova § 4-2 fyrste ledd, tannhelsetenestelova § 4-1 fyrste ledd og spesialisthelsetenestelova § 2-1a fjerde ledd, og ved melding når helsepersonell opnar, overtek eller trer inn i privat verksemd. Etter forslaget skal politiattesten vise om vedkommande er sikta, tiltalt, ilagt førelegg eller dømt for brot på straffelova §§ 193, 194, 195, 196, 197, 199, 200 andre ledd, 201 bokstav c, 203 og 204a (seksuelle overgrep mot barn og barnepornografi.)

Formålet med forslaget er å førebyggje seksuelle overgrep mot barn og utviklingshemma.

Departementet har fått 92 høyringsutsegn til forslaget, og arbeider no med å oppsummere desse.

Eg vil trenge litt tid til å vurdere korleis høyringsforslaget nærmare skal bli følgd opp og vil kome tilbake til Stortinget med dette på egna måte.

SPØRSMÅL NR. 294

Innlevert 20. desember 2005 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 6. januar 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Det vises til svar på skriftlig spørsmål nr. 246 (2005-2006). For mange av oss har julen et religiøst innhold, og ikke bare et kulturelt innhold, slik statsråden fokuserer på. En skolegudstjeneste uten en viss form for evangelisering, for eksempel gjennom fortellingen om juleevangeliet, vil være mest som teater å regne.

Hvordan mener statsråden det er mulig å skille mellom det religiøse og det kulturelle innholdet i en julegudstjeneste, uten at gudstjenesten skal bli en parodi på seg selv?»

BEGRUNNELSE:

Sitater fra statsrådens svar på skriftlig spørsmål nr. 246 (2005-2006):

"La meg derfor slå fast at det er i orden med julesanger og adventsstunder i skoletiden som en markering av den kulturelle siden ved høytiden jul. Det samme gjelder skolegudstjenester i skoletiden." "En skolegudstjeneste knyttet til høytider som er sentrale i det norske samfunnet, kan sees på som hele skolens realisering av generell del av læreplanen gjennom kulturell markering av f.eks. jul og påske."

Svar:

En omfattende del av den norske kulturarven er basert på kristen tro og tradisjon. Det var derfor jeg i mitt svar til spørsmål nr. 246 fra representanten Ola T. Lånke henviste til skolens realisering av læreplanens generelle del, der dette er grundig utdypet i første del om "Det meningssøkende menneske" under overskriften Kristne og humanistiske verdier. Der står det blant annet:

Den kristne tro og tradisjon utgjør en dyp strøm i vår historie - en arv som forener oss som folk på tvers av trosretninger. [...]. Den binder oss sammen med andre folkeslag i ukens rytme og årets høytider, [...].

Når jeg i mitt svar peker på skolegudstjenester som kulturell markering, er det med utgangspunkt i at den kristne tro er en vesentlig del av vår kulturarv. Kirkens forkynnelse er uten tvil en viktig del av vår kulturelle tradisjon knyttet til jul.

Hensikten med at skolen deltar i skolegudstjenester er å kunne realisere første ledd i skolens formål for alle de hjem som ønsker det. I Kirken er det nettopp den trosmessige siden ved vår kulturarv som skal formidles.

SPØRSMÅL NR. 295

Innlevert 20. desember 2005 av stortingsrepresentant Jan Sahl

Besvart 5. januar 2006 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«I TV2s Dokument 2: "Jakten på Elektron" 19. desember d.å. fremsettes påstander om at den egentlige årsaken til at norsk kystvakt i oktober ikke fikk hindret den russiske tråleren "Elektron" fra å forlate norsk farvann, ikke var vanskelig vær, men at Forsvaret fryktet de russiske fiskernes reaksjoner. Det er ønskelig at statsråden informerer Stortinget

om de faktiske årsaksforhold og vurderinger.

Er det slik at det var andre strategiske grunner til at det ikke ble grepet inn overfor opplagt grov fiskekriminalitet?»

Svar:

Norske myndigheter legger avgjørende vekt på at brudd på norsk fiskerilovgivning i fiskevernsonen ved Svalbard håndheves på en troverdig, konsekvent og forutsigbar måte. Dette var også styrende for handlemåten i "Elektron"-saken, hvor det var mistanke om grove brudd. Det var aldri noen tvil om at norske myndigheter var innstilt på at fartøyet skulle oppbringes. En oppbringelse gjennomføres i nært samarbeid med påtalemyndigheten.

I media er det blitt hevdet at grunnen til at "Elektron" ikke ble bordet, var at man var "styrt fra Oslo". Det reises derfor tvil om den begrunnelse som er gitt

fra Forsvaret er riktig. Det er ikke korrekt at Forsvaret var "styrt fra Oslo". Kystvakten er gitt generelle rammer og autorisasjon fra Forsvarsdepartementet. I forhold til oppbringelsen av "Elektron" var Forsvarets operative ledelse gitt alle nødvendige autorisasjoner. Sentrale myndigheter nektet ikke Forsvaret på noe tidspunkt å iverksette de tiltak man mente var nødvendige og forsvarlige.

I en situasjon som innebar bruk av tvangsmakt måtte flere forhold vurderes, ikke minst sikkerhet og forholdmessigheten i de aktuelle tiltak. Hensynet til norsk og russisk personells liv og helse var hele tiden avgjørende. Slike vurderinger ble i denne saken fortløpende foretatt av ansvarlig skipssjef og Landsdelskommando Nord-Norge, som operativt ledet operasjonen.

Det var operative vurderinger som gjorde at tvangsmessig bording ikke ble gjennomført. I disse vurderingene ble hensynet til sikkerhet og det norske og russiske personellets liv og helse tillagt størst vekt.

SPØRSMÅL NR. 296

Innlevert 20. desember 2005 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 3. januar 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Aktører i næringslivet har forpliktet seg til å finansiere videre studier, koordinert av Gassco, rundt potensialet for gassrør. Statsråden understreker samtidig at staten på ingen måte har forpliktet seg til noen finansiering av gassrør, i stor kontrast til Arbeiderpartiets krav i forrige periode. Det er et paradoks at Regjeringen kjemper for offentlig eierskap til kraftproduksjon og strømnettet, men unntar seg ansvar for gassrør.

Vil statsråden likestille hovedinfrastruktur for gass og strøm med tanke på myndighetsansvaret?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til statsrådens svar på skriftlig spørsmål nr. 165 (2005-2006), datert 23. november 2005, hvor statsråden skriver:

"[...] det er ikke gjort et stortingsvedtak om at staten skal betale en del av kostnadene ved legging av gassrør. Det vil være naturlig å vente med å ta stilling til statlige økonomiske bidrag til resultatene av Gasscos arbeid foreligger."

Sitatet ovenfor må tolkes i retning av at Regjeringen ikke ser på det som et myndighetsansvar å finansiere gassrør. Dette gjør det naturlig for næringslivet å reservere seg for å inngå forpliktelser om deltakelse i gassrør, all den tid statsråden ikke gir noen forpliktelser utover generelle lykkeønskninger. Det vises samtidig til at Statnett har påpekt at et gassrør må sees opp mot besparelser i investeringer i strømnettet. Dermed burde hovedinfrastruktur for gass og strøm sees i sammenheng og likestilles som myndighetsansvar.

Svar:

Gassco leverte 15. desember en rapport om legging av gassrør til Grenland og Skogn. Rapporten er en oppfølging av anmodningsvedtak nr. 270, jf. Innst. S. nr. 135 (2004-2005). Der ble Regjeringen bedt om å gi et statlig selskap, sammen med kommersielle aktører, i oppdrag å gå inn i konkrete drøftinger med industrien i Grenland og Trøndelag med sikte på å realisere rørløsninger for transport av gass.

Gassco har fått tilstrekkelig tilslutning fra interessenter til å fortsette prosjekteringen av Grenlandsrøret, som er utvidet til å inkludere avgrening til Agder og videreføring til Østfold og Vest-Sverige. Prosessen rundt gassrøret til Skogn videreføres ikke i denne omgang. Som et bidrag til rapporten har Statnett analysert effekter for sentralnettet som følge av ny kraftproduksjon.

I dette prosjektet har det hele tiden vært grunnleggende å undersøke det kommersielle grunnlaget for legging av gassrør. For Grenlandsrøret løper altså dette arbeidet videre over nyttår. Det vil derfor være naturlig å vente med å ta stilling til spørsmålet om statlige myndigheters rolle i forhold til en infrastruktur for gass til resultatene av Gasscos arbeid foreligger.

SPØRSMÅL NR. 297

Innlevert 20. desember 2005 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg
Besvart 5. januar 2006 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«Viser til oppslag i VG 20. desember 2005 der stortingsrepresentant Jan Bøhler mener Regjeringen snarest må kjøpe seg opp i Norske Skog for å tvinge gjennom en omkamp om Unionfabrikken i Skien. Bøhler mener også at statsminister Stoltenberg må gripe inn i Norsk Hydro og Telenor for å redde 1 000 truede arbeidsplasser. Bøhler krever også at statsministeren skal instruere Hydro-sjef Reiten om å opprettholde aluminiumsproduksjonen i Årdal.

Er Bøhlers krav forenlig med Regjeringens næringspolitikk?»

Svar:

Denne regjeringen vil føre en aktiv eierskapspolitikk. Staten vil på normal måte bruke eiermakt for å ivareta sine eierinteresser. Dette vil skje innenfor de rammer og spilleregler som følger av aksjelovgivningen og alminnelige aksepterte prinsipper for eierstyring og selskapsledelse. Omstillinger, nedleggelser og omstruktureringer er naturlige prosesser i alle selskapers utvikling, også i selskaper hvor staten har eierinteresser. Det er derfor ikke aktuelt at staten på et generelt grunnlag skal bruke sin eiermakt for å forhindre dette.

Jeg legger imidlertid vekt på å ha kontakt og en god dialog med sentrale norskbaserte selskaper om større saker som berører selskapene, deres ansatte og lokalsamfunnene de opererer i. Dette gjelder enten de er i privat eie, eller helt eller delvis eid av staten.

Det foreligger for øvrig ingen konkrete planer om at staten skal erverve aksjer i Norske Skog ASA.

SPØRSMÅL NR. 298

Innlevert 20. desember 2005 av stortingsrepresentant Arne Sortevik
Besvart 5. januar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I forbindelse med uroen i NSSR (Redningsselskapet) er det kommet frem at styreleder har fakturert selskapet for bruk av egen tid til rådgivning og samtaler med selskapets ledelse om arbeid som har tilknytning til selskapets virksomhet. Samferdselsdepartementet og derved statsråden er på vegne av staten eier og generalforsamling for flere statsforetak innen samferdsel.

Kan statsråden opplyse om styreleder/styremedlemmer i noen av disse selskapene har honorarer/godtgjørelse ut over styrehonorar for arbeid tilknyttet selskapene?»

BEGRUNNELSE:

Jeg legger til grunn at styrehonorar dekker arbeidsinnsats til styreleder og styremedlemmer i aksjeselskap som er heleid av staten. Jeg viser til debatt som lenge har vært om signaleffekt knyttet til lønnsnivå og honorar til styrer også i statlige selskaper. Det har viktig signaleffekt at heleide statlige selskaper opptrer med ryddighet når det gjelder lønninger, honorarer og øvrige betingelser for selskapenes ledelse og for styrene der staten utpeker styremedlemmene. Jeg går ut fra at statsråden derfor har full oversikt over situasjonen vedrørende disse forhold når det gjelder de statlige selskapene hun som fagstatsråd i Samferdselsdepartementet har ansvaret for gjennom rollen som generalforsamling i selskapene.

Svar:

Samferdselsdepartementet forvalter eierskapet i NSB AS, Posten Norge AS, Avinor AS og BaneService AS. På generalforsamlingene våren 2005 ble godtgjørelse til styrene for samtlige selskaper fastsatt til 300 000 kr til leder, 180 000 kr til nestleder (i de tilfeller styret har nestleder), 150 000 kr til medlem og 7 000 kr pr. møte til varamedlemmer. Dette dreier seg om kompensasjon for ordinært styrearbeid, og det ligger ikke inne ekstrabetaling for eventuell arbeidsinnsats eller tjenester utover det ordinære.

Det kan imidlertid forekomme at styreleder eller medlemmer av styret må påregne en større arbeidsinnsats enn det som er rimelig for et selskap som er i ordinær drift, og hvor det kan forekomme spesielle forhold som styret må gripe fatt i. Dette kan eksempelvis dreie seg om større omorganiseringer og nyetablering av virksomhet. For 2005 har dette resultert i følgende:

- Styreleder i Avinor AS ble etter forelegg for Samferdselsdepartementet, innvilget en særskilt godtgjørelse på 75 000 kr for ekstraordinært arbeid i tilknytning til omorganiseringsprosessen i Avinor AS. Saken er referert i protokoll fra generalforsamlingen i Avinor AS 26. mai 2005.
- Styreleder i BaneService ble innvilget en ekstraordinær godtgjørelse på 200 000 kr og styremedlemmene en ekstraordinær godtgjørelse på 40 000-60 000 kr ved beslutning på generalforsamlingen 13. juni 2005. Generalforsamlingens begrunnelse var styrets arbeidsinnsats i forbindelse med utskillelse av BaneService fra Jernbaneverket og etableringen som aksjeselskap.

I NSB AS og Posten Norge AS er det ikke gitt godtgjørelse til styret utover de ordinære satser som er referert ovenfor.

SPØRSMÅL NR. 299

Innlevert 20. desember 2005 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 5. januar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I St.prp. nr. 1 (2005-2006) for Samferdselsdepartementet, side 36 pkt 3.11, er det gitt omtale av styringen av store investeringer. Det fremgår at KS1 inntil videre ikke vil bli brukt i samferdselssektoren. Likevel er det i oppdraget for kvalitetssikring av Jondalstunnelen i Hordaland lagt inn "et innslag av KS1".

Kan statsråden opplyse hvorfor Samferdselsdepartementet i dette oppdraget likevel bruker KS1, i strid med opplysninger som er gitt i budsjettproposisjonen?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til begrunnelsen i mitt skriftlig spørsmål nr. 254, datert 9. desember 2005.

Svar:

Saker som skal fremmes for Stortinget til behandling må være grundig gjennomarbeidet. Etter det jeg er gjort kjent med, er det forhold ved Jondalstunnelen som gjør at prosjektet er mer uavklart enn det som er vanlig ved igangsetting av ekstern kvalitetssikring. Jeg sikter spesielt til at plansituasjonen ikke er avklart. Dessuten ligger prosjektet i et område med flere vegforbindelser som muligens kan være alternative ruter. Dette skaper usikkerhet om trafikkgrunnlaget.

KS2 gjelder i utgangspunktet kvalitetssikring av selve kostnadsoverslaget til et prosjekt. Siden det i dette tilfellet er naturlig å også inkludere de uavklarte spørsmålene nevnt over i kvalitetssikringen, legges det inn et mindre element av KS1 i denne.

KS1 i samferdselssektoren er, som stortingsrepresentanten Sortevik påpeker, ikke tilstrekkelig avklart til å kunne tas i bruk i full målestokk nå. Det pågår et utredningsarbeid med sikte på nærmere avklaring av prinsipielle sider ved bruk av KS1 i sektoren.

Ettersom kvalitetssikringen av Jondalstunnelen kun omfatter et mindre element av KS1, kan jeg ikke se at konsulentens oppdrag er i strid med opplysninger gitt i budsjettproposisjonen for 2006.

SPØRSMÅL NR. 300

Innlevert 20. desember 2005 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 5. januar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Statsråd Helen Bjørnøy skriver i svar på spørsmål nr. 225 til skriftlig besvarelse at trafikkspørsmålet ved avhendingen av Forsvarets eiendommer på Flekkerøy i Kristiansand kommune er opp til kommunen og veimyndighetene. Jeg oppfatter det absolutt slik at det er i tråd med de rikspolitiske retningslinjene å bedre tilgjengeligheten til områdene.

Hva ønsker samferdselsministeren å gjøre slik at 3 000 mål uberørte kystområder blir gjort tilgjengelig for allmennheten og barn kan gå trygt til skolen?»

Svar:

Den aktuelle strekningen det vises til i spørsmålet er klassifisert som fylkesveg (fv. 8), og hører derfor inn under fylkeskommunens ansvarsområde.

For Kristiansandsregionen er det innført en forsøksordning (areal og transportprosjektet, ATP) der disposisjonsretten over investeringsmidler til vegformål er overført til et politisk sammensatt utvalg (ATP-utvalget). Dette er en ordning som er vedtatt for perioden 2004-2007, med mulighet for utvidelse til og med 2008. Hvis det er ønskelig å prioritere midler til gang/sykkelveg langs fylkesveg 8 på Flekkerøy, vil det måtte skje via vedtak i dette utvalget.

Det er utarbeidet et forslag til en samferdselspakke for Kristiansandsregionen. Denne samferdselspakken vil, hvis den blir vedtatt, kunne startes opp i 2008. I den prosjektporteføljen som ligger i forslaget til samferdselspakken, er det tatt med to parseller av den aktuelle strekningen.

Statens vegvesen opplyser at den aktuelle strekningen langs fylkesveg 8 på Flekkerøy har lav standard, spesielt sett i forhold til den store gang/sykkeltrafikken i området. Det er derfor ønskelig at vegen blir utbedret og at de myke trafikantene blir bedre sikret.

Strekningen er på ca. 1 300 meter, og området som vegen går gjennom er relativt tettbebygd. Grunnervervet som må foretas vil være forholdsvis komplisert og kostbart.

For hele strekningen foreligger det reguleringsplaner som har vært til politisk behandling i Kristiansand kommune. Det er kommet inn en formell klage som ikke er sluttbehandlet.

Det foreligger ikke detaljerte kostnadsoverslag for prosjektet. Statens vegvesen antar at det vil koste omkring 12 mill. kr å utbedre strekningen med et tilfredsstillende tilbud for myke trafikanter.

SPØRSMÅL NR. 301

Innlevert 20. desember 2005 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 10. januar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Hvordan har finansministeren vurdert realisasjonsreglene for enkeltpersonsforetak i forhold til Grunnlovens bestemmelse om tilbakevirkende kraft, og synes finansministeren det er greit at en person som har avsluttet sin næringsvirksomhet på grunn av alderdom og hever pensjon i form av vederlag for salg av virksomhet, får sine forutsetninger så til de grader brått og dramatisk endret?»

BEGRUNNELSE:

I brev til Skattedirektoratet av 14. november slås det fast at nye skatteregler for realisasjon av enkeltpersonsforetak (ENK) skal få virkning for gevinster i næringsvirksomhet som er avviklet før de nye reglene trer i kraft 1. januar 2006.

Etter disse reglene skal gevinster ved salg av virksomhet inngå i personinntektsgrunnlaget. Dette innebærer at inntekten blir gjenstand for trygdeavgift og toppskatt.

Dersom dette skal gjelde for næringsvirksomhet som er avviklet eller solgt før de nye reglene er trådt i kraft, vil regelen således få tilbakevirkende kraft og således kunne være grunnlovsstridig.

Svar:

I skatteloven § 12-10 annet ledd slik den lyder fra 1. januar 2006 er det presisert at det skal beregnes

personinntekt av inntekt som er innvunnet i virksomheten, selv om inntekten tidfestes etter at virksomheten er opphørt. Dette innebærer at inntektsføring av en resterende del av gevinst- og tapskonto og inntektsføring av negativ saldo inngår i personinntektsgrunnlaget også der hvor virksomheten er opphørt før 1. januar 2006.

Personinntekt i enkeltpersonforetak skal beregnes med utgangspunkt i alminnelig inntekt fra virksomheten, jf. skatteloven § 12-11 første ledd. Med hjemmel i skatteloven § 14-44, jf. § 14-45, har skattyter anledning til å påvirke periodiseringen av alminnelig inntekt ved å føre inntekten på gevinst- og tapskonto. Ved å velge utsatt inntektsføring oppnår skattyter en skattekreditt, men må finne seg i at det skjer endringer i skattereglene som gjør at det ikke blir like fordelaktig å opprettholde den utsatte inntektsføringen som det var da gevinsten ble innvunnet. Eksempelvis må skattyteren finne seg i at det skjer endringer i både skattesatsen på alminnelig inntekt og prosentsatsen for hvor store beløp som årlig skal inntektsføres. Det samme vil gjelde i forhold til grunnlaget for beregning av trygdeavgift og toppskatt når alminnelig inntekt danner grunnlag for beregning av personinntekt. I dette tilfellet vil skattyteren kunne unngå økninger i skattesatsen ved å inntektsføre den resterende gevinsten i selvangivelsen for 2005.

Høyesterett har ved flere anledninger tatt stilling til spørsmålet om og i hvilken grad Grunnloven § 97 setter en grense for skattelovers tilbakevirkning. Det er bl.a. lagt til grunn at spørsmålet om tilbakevirkning må vurderes i forhold til det skattegrunnlag som den nye bestemmelsen knytter skatteplikten til. Jeg viser bl.a. til dommen i Rt. 2003 side 60. I dette tilfellet knytter skatteplikten seg til alminnelig inntekt fra virksomheten, dvs. den periodiserte inntekten fra virksomheten, slik den fremkommer det enkelte år. Det innebærer da ingen tilbakevirkning i strid med Grunnloven § 97 om lovgiver vedtar endringer med hensyn til hvilke poster som skal eller ikke skal trekkes ut av den alminnelige inntekten før personinntekten beregnes. Også dommen i Rt. 2001 side 762 støtter dette synet. I sistnevnte dom foretok Høyesterett en grundig vurdering av Grunnloven § 97, og uttalte at Stortinget bør ha stor frihet når det gjelder valg og vurderinger av hvordan skattebyrden best kan fordeles.

For øvrig vises det til omtalen av lovendringen i Ot.prp. nr. 92 (2004-2005) avsnitt 2.6.5.

På denne bakgrunn anser jeg det klart at den vedtatte lovendringen ikke er i strid med forbudet mot tilbakevirkende lover i Grunnloven § 97.

SPØRSMÅL NR. 302

Innlevert 20. desember 2005 av stortingsrepresentant Gunnar Kvassheim

Besvart 5. januar 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Flere miljøorganisasjoner og Norsk Institutt for jord- og skogkartlegging er bekymret for omfanget av avvirkingen av den midtnorske kystregnskogen. Dersom vi skal nå målsettingen om stans i det biologiske mangfoldet innen 2010 må skogvernet styrkes. Kystregnskogen er i den forbindelse høyt prioritert. Det tas derfor til orde for hugststans og at det igangsettes en verneprosess.

Hva vil miljøvernministeren gjøre for å bidra til at kystregnskogen i Midt-Norge forvaltes på en bærekraftig måte?»

BEGRUNNELSE:

WWF-Norge og Samarbeidsrådet for biologisk mangfold har sendt et brev til miljøvernministeren og landbruksministeren, hvor det uttrykkes bekymring for kystregnskogen i Midt-Norge. Venstre deler denne bekymringen. Venstre har som mål at skogvernet må økes fra dagens 1 til 4,5 pst. I arbeidet med vern skal frivillig vern prioriteres, i tillegg til at staten må gå foran og verne skog på statens grunn, bl.a. Statskogs arenaer.

I brevet fra miljøvernorganisasjonene pekes det på at skogvernet må styrkes dersom målsettingen om å stanse tapet av det biologiske mangfold innen 2010 skal overholdes. Det vises til at de midtnorske kystregnskogene må være en av de høyest prioriterte skogtypene fordi Norge har et internasjonalt ansvar for å sikre denne skogstypen og de truede artene som finnes her. Jeg ber derfor statsråden redegjøre for hvordan forvaltning av denne skogstypen i Midt-Norge kan skje på en bærekraftig måte.

Svar:

Regjeringen har i Soria Moria-erklæringen fastslått at vi skal øke skogvernet for å sikre det biologiske mangfoldet.

Kystgranskogene i Midt-Norge er en internasjonalt sjelden skogtype med et særpreget biologisk mangfold. Dette er en skogtype som Norge har et spesielt internasjonalt ansvar for. Jeg ser det derfor som nødvendig at prioriterte lokaliteter av kystgranskog sikres gjennom vern etter naturvernloven.

Lokaliteter som ikke er verneverdige etter naturvernloven, bør gjennom skognæringens sektoransvar sikres en økologisk forsvarlig forvaltning. Skognæringen har både et eget ansvar og en klar egeninteresse av å kunne dokumentere at miljøverdiene i den internasjonalt sett viktige kystgranskogen ivaretas.

Høsten 2003 tilbød Norges Skogeierforbund i brev til Miljøverndepartementet å sette i gang prosesser for frivillig vern i kystgranskogene i Midt-Norge. Etter oppdrag fra Miljøverndepartementet startet Direktoratet for naturforvaltning tidlig i 2004 et samarbeid med Norges Skogeierforbund for å prøve ut om man kan sikre prioriterte lokaliteter av kystgranskog gjennom arbeidsmåten "frivillig skogvern".

Norges Skogeierforbund og Skogeierforeninga Nord la 29. mars 2005 fram en handlingsplan for frivillig vern i kystgranskogen i Midt-Norge. Direktoratet for naturforvaltning har anbefalt at Miljøverndepartementet legger denne handlingsplanen til grunn for arbeidet med frivillig vern av kystgranskog.

Jeg er innstilt på å følge anbefalingen fra Direktoratet for naturforvaltning. Jeg forventer at samarbeidet med skogeiernes organisasjoner vil gi konkrete resultater i løpet av 2006, ved at det framkommer konkrete tilbud om frivillig vern for viktige lokaliteter av kystgranskog. Hvis det mot formodning viser seg at viktige lokaliteter ikke fanges opp gjennom arbeidet med frivillig vern, vil jeg se det som nødvendig å sette i gang supplerende verneprosesser for å sikre prioriterte områder av denne spesielt viktige skogtypen.

SPØRSMÅL NR. 303

Innlevert 20. desember 2005 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 5. januar 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«I går kom det frem at det er uenighet mellom Forsvaret og politimester Truls Fyhn om håndtering av "Elektron"-saken.

Ville det vært korrekt og i henhold til norsk lov å benytte Forsvarets spesialkommando (FSK) til bording av et sivilt russisk fiskefartøy, og mener justisministeren at lovverket i slike forhold er tydelig nok?»

BEGRUNNELSE:

I nyhetene på TV2 i går kveld kom det frem at det var stor uenighet mellom representanten fra FOHK på Jåttå og politimester Truls Fyhn om håndtering av "Elektron"-saken. Et hovedaspekt her er hvilke roller Forsvaret og politiet skal kunne utføre i slike saker. Personlig oppfatter undertegnede dette til å være en sivil sak som helt klart ligger under politiets domene. Når Forsvaret hevder at de kunne bordet skipet ved bruk av FSK, har plutselig Forsvaret et direkte operativt ansvar. Etter mitt skjønn må det i så fall skje som et bistandsønske fra politiet og ikke etter eget initiativ fra Forsvaret. Av ulike hensyn er det om å gjøre at det er klare skillelinjer mellom politiets og Forsvarets operasjonelle muligheter. I motsatt fall kan bruk av Forsvarets utstyr og personell kunne komme i strid med Grunnlovens føringer om bruk av Forsvaret mot sivile i fredstid.

Svar:

Kystvakten er en del av Forsvarets militære organisasjon og konstitusjonelt underlagt forsvarsministeren, og skal i fredstid utføre sivile kontroll- og bistandsoppgaver på vegne av eller som bistand til statlige myndigheter, herunder politi- og påtalemyndigheten. Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 258 fra representanten Ellingsen, hvor jeg generelt har redegjort for rettsgrunnlaget for Kystvaktens virksomhet. Når det gjelder representantens spørsmål om det ville være korrekt og i henhold til norsk lov å benytte Forsvarets spesialkommando (FSK), viser jeg til at kystvaktloven § 5, tredje ledd åpner for at Kystvakten kan trekke veksler på Forsvarets øvrige materiell- og personellressurser ved løsning av sine oppgaver. Dette

vil etter omstendighetene også gjelde anvendelse av ressurser under FSK, særlig der disse besitter spesiell kompetanse som eksempel for bording av skip. Det understrekes imidlertid at også i disse tilfellene skal en operasjon gjennomføres innenfor de straffeprosessuelle prinsipper for bruk av tvangsmidler, herunder forholdsmessighetsprinsippet, og innenfor rammen av eventuelle instrukser gitt av politimester eller høyere påtalemyndighet.

Når det gjelder de uttalelser som politimester Fyhn har kommet med om at det var politiske myndigheter som grep inn og forhindret oppbringelse av fartøyet, så har forsvarsministeren og utenriksministeren tatt sterk avstand fra dette. Det var operative vurderinger som gjorde at tvangsmessig bording ikke ble gjennomført. I disse vurderingene var hensyn til sikkerhet, og det norske og russiske personellets liv og helse tillagt størst vekt.

SPØRSMÅL NR. 304

Innlevert 20. desember 2005 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 22. desember 2005 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Vil finansministeren gi dispensasjon for engangsavgift for små lastebiler som ankommer Norge etter 1. januar 2006, dersom avtale om import var inngått før forslaget til avgiftsøkning ble fremmet?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen innfører engangsavgift for små lastebiler med 20 pst. av avgiften for personbiler. Dette fører til en avgiftsøkning i 100 000 kroners-klassen.

Bilimportører som har biler underveis til Norge og som har bestilt biler før tilleggsproposisjonen ble lagt frem kommer dermed i en uheldig situasjon dersom de ankommer etter 1. januar 2006. De kan ikke avbryte transporten og avtalen med bilprodusenten, og kunden vil vanskelig godta en slik vesentlig prisøkning i strid med forutsetningene for handelen. Norske bilimportører kommer i en urimelig skvis.

Det tar ofte inntil 12 måneder fra en bil bestilles til levering i Norge. Det er dessuten generelt stor usikkerhet rundt den tiden det tar å frakte bilene med båt over havet. Det blir nesten lotteri om bilen kommer frem før eller etter nyttår, og altså om bilen får en enorm avgiftsøkning eller ikke.

Et slikt vedtak burde vært varslet lengre tid i forveien slik at bransjen hadde hatt mulighet til å tilpasse sin virksomhet. Slik det nå legges opp til setter man arbeidsplasser i fare.

Det ville derfor vært naturlig om Finansdepartementet gav en dispensasjon fra avgiften, dersom det for den enkelte bil påviselig er inngått avtale før forslaget til avgiftsvedtak ble lagt frem 10. november i den rød-grønne regjeringens tilleggsproposisjon.

Svar:

Jeg kan opplyse at departementet ved brev 14. desember og 21. desember 2005 har funnet grunnlag for å gi en overgangsordning for innføring av engangsavgift for lette lastebiler. Ordningen innebærer at lastebiler med tillatt totalvekt inntil 7 500 kg tillates registrert og avgiftsbehandlet etter dagens regelverk dersom innførsel til Norge og registrering skjer før 1. april 2006. Ordningen gjelder kjøretøy som er anskaffet før 10. november 2005. Med anskaffet menes at det er inngått bindende kontrakt med fabrikk eller leverandør i utlandet om kjøp av kjøretøy. Informasjon om ordningen er lagt ut på Finansdepartementets hjemmeside (www.odin.dep.no/fin).

SPØRSMÅL NR. 305

Innlevert 20. desember 2005 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 3. januar 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Kan justisministeren forsikre Stortinget om at gjennomføringen av strukturplanen for domstolene skjer i tråd med Stortingets vedtak?»

BEGRUNNELSE:

Sammenslåingen av Haugesund og Karmsund tingrett er vedtatt av Stortinget, og bygging av nytt tinghus har hele tiden vært en forutsetting for sammenslåingen. I månedsskiftet november/desember 2005 kom Domstoladministrasjonen så i tvil om man ville få budsjettmessig dekning for merutgiftene til husleie når tinghuset skal stå ferdig andre halvår 2007.

Jeg har nå blitt gjort kjent med at Domstoladministrasjonen gikk til Justisdepartementet for å få en forsikring om budsjettmessig dekning. Saken skal nå ha blitt behandlet i regjeringskonferanse, og justisministeren ble gitt tillatelse til å ta saken opp i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett til våren. Dette har medført at Domstoladministrasjonen har utsatt alt videre arbeid med kontrakten for Haugaland og Toten. I beste fall får vi nå minimum et halvt års utsettelse, dersom tilbyderne står ved sine tilbud. I ugunstigste tilfelle blir det ikke noen bygging i det hele tatt.

Svar:

St.meld. nr. 23 (2000-2001) Førsteinstansdomstolene i fremtiden ble behandlet av Stortinget 21. mai 2001. Stortinget vedtok da at de opprinnelig 92 domstolene i første instans skulle reduseres til 66.

Stortinget har ikke vedtatt noen bestemt fremdrift for strukturendringene i første instans. Dette må vurderes i forbindelse med den ordinære budsjettprosessen. Det er imidlertid i de senere års St.prp. nr. 1 orientert om planlagt fremdrift for prosjektet. Det er Domstoladministrasjonen som har ansvaret for den praktiske gjennomføringen av strukturendringene.

Jeg har som intensjon å legge til rette for at gjennomføringen av de vedtatte strukturendringene i førsteinstansdomstolene kan skje på best mulig måte.

Jeg gjør i den forbindelse oppmerksom på at jeg i november 2005 mottok innspill fra Domstoladministrasjonen, med forslag til enkelte endringer i den vedtatte strukturen i fylkene Østfold og Telemark.

Jeg vil vurdere Domstoladministrasjonens innspill, og eventuelt komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 306

Innlevert 20. desember 2005 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 6. januar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Spørsmålet gjelder lov om foretakspensjon og hvorvidt lovens begrep "overskudd" skal forstås som bruttooverskudd eller nettooverskudd.

Er det Finansdepartementets tolkning eller opprinnelige hensikt at overskuddet først skal reduseres med de beløp som styret finner hensiktsmessig (dette er overskuddsanvendelse til egenkapital og tilleggsavsetninger), før resten, dersom det blir noe igjen, skal gå til oppjustering av løpende pensjoner?»

Svar:

Livsforsikringsselskaper og pensjonskassers (pensjonsinnretningene) tildeling til kunder bestemmes i hovedsak av de økonomiske resultatene i pensjonsinnretningen. Forsikringsvirksomhetslovens bestemmelser, som i hovedsak også er gjort gjeldende for pensjonskasser, innebærer at en viss andel av dette økonomiske resultat skal tildeles kundene. Foretakspensjonslovens bestemmelser sikrer videre at en andel av det overskudd fra pensjonsinnretningen som tildeles foretakets pensjonsordning, skal be-

nyttes til oppjustering av løpende pensjoner. Nedenfor følger en nærmere redegjørelse om disse forhold.

Nærmere om overskuddstildelingen i pensjonsinnretningen

I forsikringsvirksomhetsloven § 8-1 første ledd heter det: "Den kapital som samles opp i et livsforsikringsselskap, skal tilbakeføres til forsikringstakerne eller de berettigede til ytelsene etter forsikringskontraktene, med mindre annet er bestemt i vedtektene, jf. § 3-2." Det er gitt utfyllende bestemmelser til forsikringsvirksomhetsloven § 8-1 i forskrift 1. juni 1990 nr. 430. Det fremgår i forskriften § 4 første ledd at fordeling av overskudd på de enkelte kontrakter skal foretas etter at a) det er foretatt fordeling mellom de enkelte bransjer etter reglene i lovens § 7-5 med forskrift[1], og b) det er gjort fradrag for overskudd som holdes tilbake av selskapet I henhold til forskriften § 2 skal selskapet ved fordelingen av det årlige overskudd gi Kredittilsynet melding om det samlede overskudd og den del av dette som er tilbakeholdt i samsvar med vedtektenes bestemmelser.

Kredittilsynet har i rundskriv 71/1990 av 5. desember 1990 gjengitt retningslinjer fastsatt av Finansdepartementet, som Kredittilsynet skal legge til grunn ved godkjennelse av livsforsikringsselskapenes vedtektsbestemmelser om utbytte og tilbakeholdelse av overskuddsmidler. Det fremkommer i rundskrivet at et eventuelt overskudd skal fordeles mellom selskapet/eiere og forsikringstakerne etter følgende fremgangsmåte:

"– Summen av avsetninger til frie fonds, utbetaling av utbytte og den skatt selskapet betaler kan maksimalt utgjøre 35 pst. av det gjenstående overskudd.
– Gjenstående beløp avsendes i overensstemmelse med lov 10. juni 1988 nr. 39 om forsikringsvirksomhet § 8-1."

Virkningene av systemet for tildeling av overskudd kan illustreres ved et stilisert eksempel. Et forsikringsselskap kan f.eks. ha en gjennomsnittlig garantert grunnlagsrente på forvaltede kundemidler på 3,4 pst. pr. år. Dersom selskapet har en avkastning på forvaltet kapital (kundemidler og egenkapital) på 4 pst., innebærer dette isolert sett at selskapet har et avkastningsoverskudd på 0,6 pst. på kundemidlene og 4 pst. på egenkapitalen. Selskapets overskudd beregnes imidlertid som et nettoverskudd ved at avkastnings-, risiko- og kostnadsresultatet i pensjonsinnretningen beregnes hver for seg[2]. Et eventuelt underskudd på et av resultatene, kan etter gjeldende rett dekkes inn gjennom et overskudd på et annet resultat. Minst 65 pst. av nettooverskuddet skal fordeles til kundene etter forsikringskontraktenes bidrag til overskuddet.

Nærmere om hvordan pensjonsordningen anvender tildelt overskudd

I foretakspensjonsloven § 8-5 er det gitt nærmere bestemmelser om hvordan pensjonsordningens andel av livsforsikringsselskapets overskudd skal anvendes. Det følger av foretakspensjonsloven § 8-5 første ledd at "Midler som tilføres pensjonsordningen som overskudd etter forsikringsvirksomhetsloven § 84 med forskrifter, unntatt overskudd som nevnt i annet ledd, skal godskrives foretaket og overføres til premiefondet". Etter foretakspensjonsloven § 8-5 annet ledd, som det her er vist til, skal overskudd på premiereservene knyttet til pensjoner under utbetaling tilføres pensjonistenes overskuddsfond.

Bestemmelsen innebærer at overskuddet som tildeles pensjonsordningen enten tilfaller premiefondet, som bl.a. kan benyttes til å betale fremtidige forsikringspremier, eller tilføres pensjonistenes overskuddsfond. Dersom pensjonsordningen er tildelt et overskudd på 100 000 kr, hvor henholdsvis 30 000 kr er overskudd på premiereserve på løpende pensjon, og 70 000 kr er tildelt som overskudd på andre deler av pensjonsordningens midler, skal 30 000 kr tilføres pensjonistenes overskuddsfond (og 70 000 kr skal tilføres ordningens premiefond). De 30 000 kr som er tilført pensjonistenes overskuddsfond, skal benyttes som en engangspremie for tillegg til pensjonsytelsene, se foretakspensjonsloven § 5-10 første ledd. Disse midlene benyttes altså til oppregulering av løpende pensjoner.

I henhold til foretakspensjonsloven § 5-10 tredje ledd skal regulering av løpende pensjon i et enkelt år ikke overstige den prosentvise økningen av folketrygdens grunnbeløp, likevel slik at det kan gis høyere tillegg for at reguleringen av pensjonene i de tre siste årene til sammen skal svare til den prosentvise økningen av grunnbeløpet i disse årene. Er det midler igjen i pensjonistenes overskuddsfond etter slik regulering, skal også disse midlene tilføres pensjonsordningens premiefond.

Oppsummering

Det ovennevnte system sikrer at forsikringskundene generelt, og pensjonister i tjenestepensjonsordninger spesielt, er sikret en rimelig andel av de midler som samles opp i livsforsikringsselskaper og pensjonskasser. Det har likevel vært behov for å gjennomgå og forbedre systemet for tildeling av midler til forsikringskundene. Stortinget har derfor nylig vedtatt endringer i forsikringsvirksomhetsloven, jf. Ot.prp. nr. 74 (2003-2004) og Innst. O. nr. 4 (2004-

1. Det er i forsikringsvirksomhetsloven § 7-5 gitt bestemmelser om at et forsikringsselskap skal fordele sine kostnader, tap, inntekter samt alle fond mv. på en rimelig måte mellom forsikringsbransjer, forsikringskontrakter og forsikrede.
2. Kostnadene ved å forvalte forsikringene skal i prinsippet dekkes ved reduksjon i forsikringenes administrasjonsavsetninger. Tilsvarende skal forsikringsutbetalingene i prinsippet dekkes av frigjorte avsetninger, slik at risikoresultatet balanserer i null.

2005). Endringene har blant annet som formål å skape et klarere skille mellom de forsikredes og forsikringsselskapets midler, klarere fordeling av risiko mellom kunde og selskap, og mer oversiktlig prising av livsforsikringsprodukter. Disse lovendringene vil kunne settes i kraft når det er fastsatt ufyllende forskrifter til loven, og Finansdepartementet tar sikte på å sende et forslag til slike forskrifter på høring om kort tid.

SPØRSMÅL NR. 307

Innlevert 20. desember 2005 av stortingsrepresentant Gunn Karin Gjul

Besvart 5. januar 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«I "Forskrift om foreldrebetaling i barnehager" heter det i § 1: "Betaling for kost kan komme i tillegg". Enkelte barnehageeiere krever inn kostpenger av foreldrene i tillegg til maksimalgrensen, men det framstår som noe uklart hva kostpengene skal/kan dekke og hvor stort det månedlige beløpet kan være.

Skal eventuelle kostpenger kun dekke innkjøp av selve maten og drikken til barna i barnehagen, eller kan kostpenger også dekke utgifter til kjøkkenassistent/kokk, kjøkkenutstyr o.l.?»

Svar:

Forskrift om foreldrebetaling i barnehager fastsatt ved kgl.res. 16. desember 2005 § 1 sier at barnehageeier kan ta betaling for kost i tillegg til maksimalgrensen. Dette medfører at barnehageeier som har en foreldrebetaling lik maksimalprisen, i tillegg kan kreve betaling for måltider servert i barnehagen. Eventuelle kostpenger skal i så fall dekke barnehagens faktiske utgifter til måltidene (selvkost). Dersom barnehagen har ansatt en kjøkkenassistent, kan utgiftene til lønn til denne assistenten tas med i beregningen av barnehagens faktiske utgifter til måltidene. Kostpengeberegningen må kun relatere seg til kjøkkenassistentens arbeid med måltidene i barnehagen. Betaling for mat skal ikke være på et slikt nivå at barnehageeier tjener på dette. Eventuelle kostpenger er et spørsmål det er naturlig å drøfte med foreldrene/de foresatte, jf. barnehagelovens bestemmelser om foreldremedvirkning i § 4 om foreldreråd og samarbeidsutvalg.

SPØRSMÅL NR. 308

Innlevert 21. desember 2005 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 5. januar 2006 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«Er det aktuelt for staten å bruke sin eiermakt i norske selskaper til å gripe inn overfor omstilling, omstrukturering og nedleggingsbeslutninger, og er dette aktuelt overfor Norske Skog ASA slik Arbeiderpartiets stortingsrepresentant Jan Bøhler mener i VG 20. desember 2005?»

BEGRUNNELSE:

Stortingsrepresentant Jan Bøhler fra Arbeiderpartiet mener i VG 20. desember 2005 at staten må kjøpe seg opp i Norske Skog for å tvinge gjennom en omkamp om Union-fabrikken i Skien. Han mener også, ifølge VG, at statsministeren må gripe inn overfor halvstatlige Norske Hydro og Telenor for å redde arbeidsplasser. Han mener videre at hele vitsen med statlig eierskap er å styre bedriftene og at staten i dag er en utrolig passiv eier, faktisk mer tilbakeholden enn noe finansielt aksjefond i hele verden.

Motivene for statens eierskap i næringslivet har hittil vært å sikre nasjonale interesser på sentrale områder som forsvar, infrastruktur, naturressurser, finansnæring mv. samt norske hovedkvarter og finan-

siell avkastning. I de fleste anledninger er imidlertid staten en passiv, finansiell investor både som direkte eier og gjennom Folketrygdfondet.

Tidligere i høst var Senterpartiets finanspolitiske talsmann ute med et utspill i samme retning, hvor han mente at Folketrygdfondet bør øke sin eierandel i utvalgte norske bedrifter for å sikre nasjonalt eierskap.

For øvrige aksjonærer i selskaper staten er eier i vil det selvsagt være av interesse dersom staten griper inn overfor omstilling, omstrukturering og nedlegging som er besluttet av ledelsen og styret, og begrunnet i hensynet til bedriftens lønnsomhet.

Soria Moria-erklæringen er noe uklar på motivene for statlig eierskap. Derfor er det et behov for en avklaring om det er aktuelt for staten å bruke sin eiermakt i norske bedrifter til å gripe inn overfor fortløpende omstilling og omstrukturering, nedleggingsbeslutninger o.l.

Svar:

Denne regjeringen vil føre en aktiv eierskapspolitikk. Staten vil på normal måte bruke eiermakt for å ivareta sine eierinteresser i de selskaper hvor staten er eier. Dette vil skje innenfor de rammer og spilleregler som følger av aksjelovgivningen og alminnelige aksepterte prinsipper for eierstyring og selskapsledelse.

Omstillinger, nedleggelser og omstruktureringer er naturlige prosesser i alle selskapers utvikling, også i selskaper hvor staten har eierinteresser. Det er derfor ikke aktuelt at staten på et generelt grunnlag skal bruke sin eiermakt for å forhindre dette.

Jeg legger imidlertid vekt på å ha kontakt og en god dialog med sentrale norskbaserte selskaper om større saker som berører selskapene, deres ansatte og lokalsamfunnene de opererer i. Dette gjelder enten de er i privat eie, eller helt eller delvis eid av staten.

Det foreligger ingen konkrete planer om at staten skal erverve aksjer i Norske Skog ASA.

SPØRSMÅL NR. 309

Innlevert 22. desember 2005 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 10. januar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Vil Regjeringen foreta seg noe for å sikre at voldsutsatte som lever på hemmelig adresse kan opprette ordinære kundeforhold i banker/nettbanker?»

BEGRUNNELSE:

I Norge i dag lever en rekke personer på hemmelig adresse. Ofte i skjul for en tidligere partner eller slektning som truer med eller utøver vold. Mennesker som lever på hemmelig adresse er i en sårbar og vanskelig situasjon. Blant annet vil de som regel være avskåret fra å ha kontakt med familie og nettverk. Belastningen med å leve på hemmelig adresse er allerede i utgangspunktet betydelig. Det er derfor svært viktig at personer på hemmelig adresse ikke opplever store tilleggshindringer i hverdagen. Personer som lever på hemmelig adresse forteller om mange praktiske utfordringer ved deres livssituasjon. Blant annet er det kommet fram at det for personer som lever på hemmelig adresse er svært vanskelig å opprette konto i bankene, og da særlig i nettbanker. Uten mulighet til å opprette et ordinært kundeforhold i en bank blir hverdagen betydelig mer komplisert enn den hadde behøvd å være.

Svar:

Det følger av hvitvaskingsloven § 6 nr. 3 at rapporteringspliktige, dvs. blant annet banker, forsikringsselskaper og verdipapirforetak, skal registrere kunders faste adresse. Tilsvarende krav følger av sparebankloven og forretningsbankloven. Jeg er enig i at det kan være gode grunner til å gjøre unntak for et slikt krav om registrering i de tilfelle der Folkeregisteret har truffet vedtak om at vedkommende persons adresse skal holdes hemmelig. Etter en foreløpig vurdering ser det også ut til at aktuelt internasjonalt regelverk ikke hindrer at det gjøres unntak av denne typen.

Jeg har derfor nå i lys av det ovenstående bedt Kredittilsynet om å igangsette et arbeid med sikte på å kunne foreslå nødvendige regelendringer som vil kunne avhjelpe noen av de problemene spørsmålsstilleren peker på i forhold til å opprette kundeforhold i finansinstitusjoner.

SPØRSMÅL NR. 310

Innlevert 29. desember 2005 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 11. januar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«I finansministerens svar på skriftlig spørsmål nr. 185 (2005-2006): "Det foreligger ingen konkrete planer om å innføre C02-avgift på innenlandsk bruk av gass." På TV2-nyhetene og NRK Rogaland radio den 19. desember 2005 tar derimot Sosialistisk Venstrepartiets Hallgeir H. Langeland til orde for en naturgassavgift, og signaliserer at Sosialistisk Venstreparti i Regjeringen jobber for en slik avgift.

Kan statsråden forsikre Stortinget om at en naturgassavgift ikke er under utredning/planlegging, slik at de som nå investerer i økt bruk av naturgass vet hva de har å forholde seg til?»

Svar:

I felleserklæringen fra Soria Moria står det at Regjeringen vil gjennomgå systemet for CO_2-avgift for å hindre at bruk av gass til energiformål utkonkurrerer mer miljøvennlige alternativer. Som det framgår av mitt svar av 6. desember 2005 på skriftlig spørsmål nr. 185, vil unntak fra CO_2-avgift eller kvoteplikt for visse anvendelser av gass innebære en uheldig vridning som svekker effektiviteten av de klimapolitiske virkemidlene. Spørsmål om ulike avgiftsforslag, også avgifter som gjelder på miljø- og ressursområdet, vurderes på vanlig måte i forbindelse med forberedelsen av de årlige budsjettfremleggelsene. Jeg viser også til at Regjeringen har varslet at vi vil ha en gjennomgang av miljøavgiftene.

SPØRSMÅL NR. 311

Innlevert 29. desember 2005 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 10. januar 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«På TV2-nyhetenes morgensending den 21. januar 2003 var Arbeiderpartiets Sylvia Brustad sterkt opprørt over at regjeringen Bondevik, midt under strømkrisen, hadde innført en "varmepumpeavgift". Det hun trolig siktet til var at innføringen av HFK-avgiften rammet varmepumper som bruker HFK-gassene. Avgiften ble omtalt som negativt for energisituasjonen i landet. Brustad og Arbeiderpartiet sitter nå i Regjeringen.

Kan man forvente at Regjeringen vil fjerne "varmepumpeavgiften", slik at den ikke bidrar til en fortsatt vanskelig energisituasjon?»

Svar:

Spørsmålet ble sendt olje- og energiminister Odd Roger Enoksen. Spørsmålet er oversendt meg for besvarelse som ansvarlig for HFK-avgiften.

Hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)er moderate til kraftige klimagasser som reguleres gjennom Kyoto-protokollen. Siktemålet med avgiften er blant annet å stimulere til bruk av alternative gasser og til utvikling av ny teknologi som ikke bruker disse gassene.

Avgiften er generell ved at den omfatter både gass i bulk og gass som inngår i forskjellige produkter, for eksempel i varmepumper, kjøleskap, luftkjølere, produkter av isolasjonsmidler mv. Avgiftssatsen varierer etter type HFK- og PFK-gass, dvs. at satsen er avhengig av hvor kraftig klimaeffekt den enkelte gass antas å ha.

For HFK og PFK som inngår som bestanddel i andre varer, betales avgift etter andelen HFK og PFK. Dersom mengden HFK og PFK som inngår i produktene ikke kan dokumenteres, betales det avgift etter bestemte sjablonger, jf. særavgiftsforskriften § 3-18-2 femte ledd.

Miljøverndepartementet har etablert en refusjonsordning for destruksjon av HFK og PFK. Refu-

sjonsordningen bidrar til å forhindre lekkasje og stimulerer til innsamling av gassene, slik at utslippene reduseres ytterligere.

Avgiften og refusjonsordningen på HFK og PFK tar sikte på å redusere bruk og utslipp av miljøskadelige klimagasser. HFK/PFK i varmepumper har like stor klimaeffekt som HFK/PFK i andre produkter. Unntak fra avgiftsplikt vil dessuten medføre avgrensnings- og kontrollproblemer. På denne bakgrunn er det etter min mening ikke aktuelt å unnta gass i varmepumper fra avgiftsplikten.

SPØRSMÅL NR. 312

Innlevert 29. desember 2005 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 9. januar 2006 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Vil statsråden og Regjeringen gjennom aktivt engasjement, via politiske kanaler, nå forsøke å få løst importstoppen på norsk laks til Russland?»

BEGRUNNELSE:

I går ble det kjent at Brandasund fiskeforedling i Bømlo har sendt ut permisjonsvarsel for 100 ansatte fra 1. januar 2006 pga. stopp i fersk-fisk-leveranser til Russland. Flere andre slakterier står i lignende situasjon. Grunnen til importstoppen til Russland er som kjent at russiske kontrollmyndigheter mener at norsk laks inneholder for store mengder tungmetaller. Dette bestrides av det Norske Mattilsynet, som senest i går sendte nok et brev til russiske myndigheter om dette.

Høyre mener saken åpenbart har politiske overtoner, særlig når vi vet at i Russland har denne saken høyeste prioritet av politiske myndigheter. I Norge har ansvarlige politiske myndigheter latt et tilsyn kjøre saken.

Markedet i Russland er det raskest voksende marked for norsk laks og ørret, med 40 pst. vekst bare i fjor. I dag er det også blitt kjent at russiske importører nå er i gang med å sikre seg nye alternative leveranser fra Skottland. Sakens konsekvenser akselererer dermed i hurtig tempo og mange tusen arbeidsplasser langs kysten er truet om denne saken blir langvarig og brer om seg.

Saken kan også få konsekvenser for eksport til andre land de nærmeste årene om vi ikke ordner opp raskt. Det er derfor særdeles viktig at den norske regjeringen ser alvoret i denne saken og tar grep for a sikre arbeidsplassene langs kysten.

Svar:

Jeg vil innlede med å understreke at vi har arbeidet aktivt overfor russiske myndigheter med sikte på å finne fram til tilfredsstillende løsning i saken og kan forsikre at vi fortsetter denne innsatsen.

Vi vurderer fortløpende hvordan saken best kan og bør håndteres og vil følge opp med ytterligere politiske kontakter der dette er hensiktsmessig. Det er imidlertid nå klart at det først vil kunne komme bevegelse i saken etter at den russiske forvaltningen er tilbake etter sin nyttårsferie. Det første som da skjer er at saken vil være tema på møte 12.-13. januar i Moskva som departementsråden i Fiskeri- og kystdepartementet skal ha med den nye russiske formannen i den bilaterale norsk-russiske fiskerikommisjon.

Vi har sett det som vesentlig at den faglige dialogen på grunnlag av anførslene fra de russiske veterinærmyndigheter går mellom de nasjonale fagmyndighetene, representert ved Mattilsynet her i Norge. I denne dialogen er det fra norsk side arbeidet målrettet og med rask oppfølging, for å finne ut av og løse de spørsmål som er kommet opp.

På møte i Moskva 20. desember mellom russiske veterinærmyndigheter og Mattilsynet, var begge parter enige om at det er behov for et tett samarbeid og dialog i saken. Russiske veterinærmyndigheter stod imidlertid fast ved at de hadde funnet svært høye verdier av bly og kadmium i norsk oppdrettslaks. Norske overvåkningsprogram av produksjonskjeden for oppdrettsfisk viser imidlertid ikke slike resultater, ei eller har andre importland rapportert slike funn fra sine importkontrollsystemer.

All produksjon av oppdrettsfisk i Norge er underlagt omfattende regelverk og kontroll. Norske sjømatmyndigheter har siden 1995 overvåket bl.a. innholdet av kadmium og bly i oppdrettslaksen, og samtlige verdier for bly og kadmium har ligget godt under grenseverdiene fastsatt av EU. Fiskefôret overvåkes på tilsvarende måte.

Regjeringen gir arbeidet med å finne en løsning på uenigheten høyeste prioritet, og russiske veteri-

nærmyndigheter og eksperter er invitert til Norge så snart som mulig for en felles russisk-norsk inspeksjon av norske sjømatbedrifter og en felles gjennomgang av det norske sjømattilsynet. Mattilsynet forfølger dessuten andre muligheter for å få til nye møter med ledelsen for de russiske veterinærmyndigheter.

Det norske kontrollsystemet for oppdrettsfisk er godt, og nyter stor tillit i markedene. Vi har lagt vekt på tiltak for å gjenopprette russiske myndigheters tillit til det norske kontrollsystemet. Mattilsynet har presentert for russerne forslag til en midlertidig tiltaksplan for utvidet prøvetaking og analyse av fisk for å få åpnet det russiske markedet igjen for fersk fisk fra Norge inntil hovedspørsmålet kan finne en tilfredsstillende avklaring. Videre er det på anmodning sørget for russisk oversettelse av en omfattende dokumentasjon om norsk regelverk og kontrollordninger.

Selv har jeg skrevet brev til min russiske kollega, landbruksminister A. V. Gordeev, som er ansvarlig minister for veterinærtjenesten, og uttrykt stor uro over den oppståtte situasjonen og anmodet om hans engasjement i saken.

I arbeidet med saken er det tett og løpende kontakt mellom Mattilsynet, Fiskeri- og kystdepartementet, andre berørte departement og vår ambassade i Moskva.

Vi har hatt tett dialog med Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening, som har gitt sin støtte til vår strategi og de tiltak myndighetene så langt har iverksatt. Det vil også i fortsettelsen bli holdt nær kontakt mellom Regjeringen og næringens tillitsvalgte for å følge saken, utveksle vurderinger og drøfte strategi. Siktemålet er en tilfredsstillende løsning så snart som mulig.

SPØRSMÅL NR. 313

Innlevert 4. januar 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen
Besvart 10. januar 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Rett før jul gav Regjeringen 45 utvinningstillatelser i Nordsjøen og på Haltenbanken, men tildelte ingen av de utlyste blokkene rundt Snøhvit-feltet utenfor Finnmark. Dette passer ikke med statsrådens offensive uttalelser om petroleumsvirksomhet i nord, hvor blant annet ANB 15. november 2005 melder om at statsråden er svært fornøyd med stor interesse for nye leteområder i nord.

Skyldes den manglende tildelingen fraværende interesse fra oljeselskapene, eller har Regjeringen innført en ny definisjon av begrepet modne områder?»

BEGRUNNELSE:

Miljøvernministeren har fått ros for å ha frigitt miljøvurderingene fra Statens forurensningstilsyn (SFT), Norsk Polarinstitutt og Direktoratet for naturforvaltning (DN) i forbindelse med utlysingen av 19. konsesjonsrunde i Norskehavet og Barentshavet. Man burde forvente at en slik "åpenhetslinje" gjennomføres også ved Regjeringens begrunnelser for tildeling i forhåndsdefinerte områder.

Svar:

I 2003 ble konsesjonspolitikken endret ved innføringen av ordningen med "Tildeling i forhåndsdefinerte områder (TFO)". TFO-systemet ble introdusert for tydeligere å skille mellom modne og umodne områder på norsk kontinentalsokkel i tildelingssammenheng. Det ble opprettet et forhåndsdefinert område som inkluderte modne deler av norsk sokkel. TFO-området skal utvides med nye blokker etter hvert som nye områder på sokkelen modnes for petroleumsaktiviteten, men området skal ikke innskrenkes. Det har siden innføringen av ordningen i 2003 ikke vært endringer i departementets definisjon av modne områder.

Modne områder er kjennetegnet ved at områdene er godt dekket av seismiske undersøkelser og at det er foretatt et betydelig antall leteboringer. Områdene er således relativt godt utforsket og har relativ godt kjent geologi. Videre ligger blokker i de modne områdene ofte nær eksisterende eller planlagt infrastruktur. Umodne områder på norsk sokkel hvor geologien er mindre kjent blir utlyst i de nummererte rundene. 19. konsesjonsrunde inkluderer således umodne områder på norsk sokkel.

Når det gjelder TFO-området rundt Snøhvit-feltet i Barentshavet, ble det for første gang inkludert i TFO 2004 ved utlysingen i januar 2004. Bakgrunnen for dette var å gi selskapene mulighet til å påvise tilleggsressurser til Snøhvit. I desember 2004 ble en relativt stor utvinningstillatelse innenfor dette området tildelt til rettighetshaverne i Snøhvit-feltet. TFO-området i Barentshavet er et begrenset område og dette ble ikke utvidet ved utlysingen i januar 2005. Tildelingene i TFO 2005 er basert på søknader mottatt fra selskapene og i TFO-området i Barentshavet mottok departementet ingen søknader.

I forbindelse med at departementet den 15. november 2005 mottok søknader i 19. konsesjonsrunde, uttalte jeg at jeg var godt fornøyd med interessen selskapene viser for nye letemuligheter i umodne deler av Barentshavet og Norskehavet. Departementet tar sikte på å tildele nye utvinningstillatelser i Barentshavet og Norskehavet i 19. konsesjonsrunde i slutten av første kvartal 2006.

I Soria Moria-erklæringen står det at "de miljøfaglige vurderingene som gjøres i forbindelse med konsesjonsrundene, skal innenfor miljøinformasjonslovens rammer være offentlige for allmennheten. Dette gjelder også vurderingen av de enkelte blokkene som skal tildeles". I tråd med dette vil miljø- og fiskerivurderingene bli offentliggjort ved fremtidige utlysinger, inkludert utlysing av nye blokker i de årlige TFO-rundene.

Når det gjelder tildeling av utvinningstillatelser blir dette gjort på bakgrunn av annonserte og forutsigbare kriterier som har ligget fast over lang tid. Disse kriteriene fremgår i utlysingen.

SPØRSMÅL NR. 314

Innlevert 4. januar 2006 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 12. januar 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Viser til oppslag i Aftenposten 3. januar om at forekomsten av miljøgiftene bromerte flammehemmere har økt i fugleeggene de siste 20 årene. Vi vet disse miljøgiftene kan skade reproduksjonsevnen, nervesystemet og leverfunksjonen. Statens forurensningstilsyn er bekymret over at det ikke finnes noe generelt forbud mot bruken av stoffgruppen.

Hvilke tiltak vil statsråden gjøre for å stanse bruken av miljøgiftene bromerte flammehemmere?»

BEGRUNNELSE:

Ny forskning som har kartlagt giftstoff i fugleegg viser at konsentrasjonen av bromforbindelsene har økt de siste 20 årene. De flammehemmere man har utviklet disse årene, vises i egginnholdet. Bromerte flammehemmere er en gruppe brombaserte kjemikalier som demper brennbarheten til materialer. Det brukes i dag i blant annet tekstiler, kjemikalier og isolasjonsmaterialer. Kjemikaliene brytes svært sakte ned i naturen, og de er funnet i fisk, fugl og pattedyr. Det er også påvist i morsmelk og blod hos mennesker. Statens forurensningstilsyn kan dokumentere at giftstoffene blir funnet langt fra opprinnelsesstedet. Dette er svært bekymringsverdig, også når vi vet hvor lenge de lagres i naturen og at mengden gift akkumuleres jo lenger opp i næringskjeden vi kommer. Tatt i betraktning de skader disse miljøgiftene har for økosystemet, må målet være å få i stand et forbud mot miljøgiftene bromerte flammehemmere.

Svar:

Miljøgifter er en av de største helse- og miljøtruslene vi står overfor. Jeg er alvorlig bekymret over at vi finner stadig flere farlige stoffer langt fra kildene og i nye områder. Jeg prioriterer derfor arbeidet med å stanse bruk og utslipp av miljøgifter svært høyt, og Regjeringen vil fremme en egen stortingsmelding om miljøgifter.

Bromerte flammehemmere er blant de høyest prioriterte miljøgiftene. Vi har et nasjonalt mål om at utslipp av bromerte flammehemmere skal stanses eller reduseres vesentlig innen 2010. Arbeidet for å nå dette målet er konkretisert i en egen handlingsplan.

Stoffet HBCD, som nå er funnet i økte nivåer i sjøfuglegg fra nordområdene fra 1983 til 2003, er en av de bromerte flammehemmerne miljøvernmyndighetene er mest bekymret for. Statens forurensningstilsyn (SFT) utreder nå mulige nasjonale reguleringer av HBCD, og jeg vil ta stilling til hvordan dette skal følges opp når jeg får SFTs anbefaling. Samtidig vurderer jeg å gå foran EU og innføre et nasjonalt forbud

mot en annen bromert flammehemmer, deka-BDE. To av de farligste bromerte flammehemmerne, penta-BDE og okta-BDE, ble forbudt allerede i 2004.

Miljøgifter spres over store avstander og hoper seg opp i næringskjedene, ofte langt fra opprinnelsesstedene. Utfordringene kan derfor ikke løses gjennom nasjonale tiltak alene. Jeg mener det er nødvendig at den globale reguleringen av miljøgifter styrkes. Jeg vil derfor sørge for at Norge arbeider aktivt innen eksisterende avtaler, som for eksempel Stockholm-konvensjonen, for å få forbudt eller regulert flere farlige miljøgifter.

SPØRSMÅL NR. 315

Innlevert 5. januar 2006 av stortingsrepresentant Petter Løvik

Besvart 10. januar 2006 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«I tillegg til fire landsdekkande såkornfond skal det etablerast fire distriktsretta fond med noko betre vilkår. Regjeringa har fått fleirtal for at tre av desse skal etablerast frå Namsos og nordover.

Kva vil statsråden gjere for at det fondet som skal etablerast sør for Nord-Trøndelag skal kome næringslivet i alle dei sørnorske distriktsfylka til gode?»

Svar:

To av dei fire distriktsretta fonda skal etablerast i Sør-Noreg. Eg tek sikte på at eit av fonda i Sør-Noreg skal etablerast i Namsos og investere i Nord-Trøndelag og sørover. Lokaliseringa av det andre fondet er ikkje vedteke.

Opprettinga av dei vedtekne såkornfonda har høgste prioritet. Ei god løysing for fonda inneber mellom anna rammevilkår som både EFTA sitt overvakingsorgan, ESA, og investorar godtek. For dei landsdekkjande og dei to distriktsretta fonda i Nord-Noreg er vi nær ved å finne ei løysing som både investorar og ESA kan akseptere.

Det er fleire utfordringar ved dei distriktsretta fonda i Sør-Noreg. Gjennom god dialog mellom departementet og dei involverte partane vil eg sørgje for at næringslivet i Sør-Noreg får tilgang til såkornfond. Nærings- og handelsdepartementet møtte som eit ledd i dette, 3. januar 2006 moglege forvaltarar av fonda for å få innspel til tiltak som gjer at fonda kjem desse næringssvake områda til gode. Departementet vil òg i framtida halde kontakt med involverte partar.

SPØRSMÅL NR. 316

Innlevert 5. januar 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 12. januar 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Ifølge en pressemelding fra statsråden, datert 30. desember 2005, har hun satt i gang behandling av Riksantikvarens forslag om fredning av Birkelunden kulturmiljø på Grünerløkka i Oslo. 15 kvartaler med til sammen 135 bygårder er foreslått fredet. Stortinget fastslo i fjor at det skal gjennomføres grundige konsekvensvurderinger ved vern av kulturminner.

Kan statsråden forsikre om at dette gjøres, spesielt med tanke på å løse eksisterende vernekonflikter mellom gårdeiere og Riksantikvaren, for eksempel rundt Paulus plass 4?»

BEGRUNNELSE:

NRK Østlandssendingen har tatt opp flere konflikter mellom vernemyndigheter og gårdeiere på

Grünerløkka. Flere gårdeiere føler at de ikke blir tatt på alvor av myndighetene, og opplever unødvendige vanskeligheter for å oppnå gode løsninger til glede for både gårdeier og lokalmiljø. Undertegnede er positiv til å verne om vår kulturarv, men mener at et eventuelt vern ikke må forringe bokvaliteten, ved at leiligheter har dårlig inneklima, isolering etc.

Situasjonen rundt eiendommen Paulus plass 4 er ekstra spesiell. Gårdeier hadde fått nødvendige tillatelser til å iverksette istandsetting og oppgradering av bygården, for eksempel utskiftning av vinduer, men opplever at tillatelsen blir ugyldiggjort i etterkant. Det er ikke i tråd med Stortingets intensjoner slik de fremkommer i behandlingen av kulturminnemeldingen.

Svar:

Som en oppfølging av St.meld. nr. 16 (2004-2005) Leve med kulturminner er det satt i gang et arbeid med sikte på å bedre rammevilkårene for eiere av fredete bygg og anlegg. Som ledd i dette arbeidet vil det bli utarbeidet en overordnet fredningsstrategi som legger rammer for nye fredninger frem mot 2020. Det vil bli lagt økt vekt på dialog med eiere under fredningsprosessen, og det vil bli stilt krav til klargjøring av konsekvensene som følger av fredningen. Det vil også bli fastsatt frister for gjennomføring av fredningsprosesser.

Også i dag tilstrebes en grundig vurdering av konsekvensene før endelig fredningsvedtak fattes. Dagens praksis med hensyn til både utvelgelse av hvilke kulturminner som skal fredes og forvaltningen av fredete kulturminner oppfyller kravene i kulturminneloven og internasjonale konvensjoner. Prosessen mot fredning av Birkelunden kulturmiljø ble startet i 1996, og det er gjennomført både lokal og sentral høring av fredningsforslaget. I denne perioden er det også vært avholdt åpent informasjonsmøte og gjennomført andre generelle informasjonstiltak i tillegg til at Riksantikvaren har prioritert direkte kontakt med hjemmelshavere og berørte lokale organisasjoner.

Forslaget til fredning av Birkelunden kulturmiljø samt klage vedrørende Paulus plass 4 er til behandling i departementet. Jeg kan derfor ikke kommentere detaljer i disse sakene.

SPØRSMÅL NR. 317

Innlevert 5. januar 2006 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 16. januar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Kan finansministeren love norsk næringsliv og norske forbrukere at regjeringen Stoltenberg II ikke vil innføre avgift på biogass?»

BEGRUNNELSE:

Etter hvert som stadig flere aktører benytter biogass som drivstoff kan det synes som om noen av aktørene i bransjen frykter at man vil innføre avgift på biogass. Man vil kunne hevde at en slik avgift vil føre til at mange av dem som har satset på slikt miljøvennlig drivstoff vil føle seg lurt dersom en avgift blir innført. Videre kan frykten for en slik avgift i seg selv føre til at satsningen på denne typen teknologi går saktere. Biogassdrift fører til lavere NO_x- og SO_2-utslipp og den er i forhold til CO_2 kretsløpsnøytral.

Jeg håper at statsråden kan berolige aktørene med at regjeringen Stoltenberg II ikke har til hensikt å innføre avgift på biogass.

En slik avklaring vil være et viktig bidrag til at næringsliv og forbrukere fremover tør satse på denne miljøvennlige teknologien.

Svar:

Etter Grunnloven § 75 bokstav a vedtas skatter og avgifter av Stortinget for ett år av gangen. Dette innebærer at det hvert år må fattes vedtak om hvilke varer og tjenester som skal avgiftslegges og at varer og tjenester som det ikke uttrykkelig er fattet vedtak om avgiftsplikt på, er avgiftsfrie.

Ren biodiesel og biogass er i dag ikke avgiftsbelagt. Det følger av at Stortinget ikke har fattet vedtak om avgift på disse produktene. Videre har Stortinget vedtatt fritak for CO_2-, svovel- og autodieselavgift for andel biodiesel i mineralolje.

Biogass gir ikke netto utslipp av CO_2 og bør derfor være fritatt fra CO_2-avgift. Bruk av biogass som drivstoff gir imidlertid de samme veibruks - og ulykkeskostnadene som bruk av andre drivstoff. Dette taler for at biogass bør ilegges en avgift som varer til de

veibruks- og ulykkeskostnadene som bruken av kjøretøyene påfører samfunnet. Det foreligger imidlertid ingen konkrete planer om å innføre avgift på biogass.

Jeg viser for øvrig til utformingen og nivået på de ulike avgiftene som vil bli vurdert fram mot Regjeringens fremleggelse av forslag til statsbudsjett for 2007 i oktober 2006. Jeg kan ikke nå si noe konkret om innholdet i dette forslaget, men vil vise til at regjeringen i Soria Moria-erklæringen bl.a. har sagt at vi vil gjennomgå skatte- og avgiftssystemet med sikte på å foreta endringer for å fremme miljøvennlig atferd og at vi ønsker å arbeide aktivt for å utvikle og øke bruken av miljøvennlige kjøretøy.

SPØRSMÅL NR. 318

Innlevert 9. januar 2006 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 18. januar 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«I det siste har det pågått en viktig debatt om redningstjenesten her i landet. Blant annet er det påstått fra 330 skvadronens side at de kan rykke ut og bistå i dårligere vær enn det et sivilt selskap, som bedriver redningstjeneste, kan.

Kan justisministeren bekrefte eller avkrefte at så er tilfellet, skyldes en eventuell slik ordning at 330 skvadronen i så fall opererer etter militære særbestemmelser, og vil ikke dette være konkurransevridende dersom de skal vurderes opp mot sivile aktører?»

BEGRUNNELSE:

At redningstjenesten har de nødvendige kvaliteter er vi alle enige om. Da Stortinget behandlet saken om den nye redningshelikoptertjenesten våren 2002, ble det fra flertallets side bedt om at den nye basen på nordvestlandet skulle opereres av en sivil aktør blant annet som et faglig og økonomisk referansepunkt mot den delen av tjenesten som det offentlige via Forsvaret skulle utføre.

Når det så hevdes fra representant fra 330 skvadronen at de har andre muligheter under redningsoperasjoner enn en eventuell privat aktør, betyr det etter mitt skjønn at det åpnes for forskjellsbehandling som ikke er akseptabel. Siden redningstjenesten også er en sivil utgave underlagt Justisdepartementet, blir det hele enda mer rart hvis Forsvaret gjennom egne militære særregler kan gjøre oppgaver andre ikke kan. I så fall må jo det bety at Forsvaret definerer sine oppdrag som militære og ikke sivile hvis de kan påberope seg et annet regelregime enn andre mulige operatører.

Svar:

Bakgrunnen for ditt spørsmål, slik jeg oppfatter det, er hvorvidt Forsvaret opererer redningshelikoptertjenesten etter andre regelverk eller med andre muligheter enn sivile operatører. Dernest spør du om ikke dette er konkurransevridende i forhold til eventuell sivil operatør. Regelverket for sivil luftfart åpner for at sivile operatører kan operere under de samme forhold som Forsvaret, om det er behov for dette. Det er slik sett uriktig når det hevdes at Forsvaret kan operere under andre forhold enn sivile, gitt samme trening/prosedyrer og materiell.

Jeg mener videre at en eventuell faktisk ulikhet mellom Forsvarets operasjon og sivil operasjon av tjenesten ikke kan betegnes som konkurransevridende i noen juridisk relevant sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 319

Innlevert 10. januar 2006 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 17. januar 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Hva tenker miljøvernministeren om fremtiden for Konventionsgården i Moss, og vil statsråden foreta seg noe for å eventuelt sikre denne historisk viktige bygningen utover tidligere vedtak om fredning?»

BEGRUNNELSE:

Konventionsgården i Moss, som er av meget historisk viktighet, er i dag eid av M. Peterson & Søn AS. Bygningen skal nå legges ut for salg. Gjennom debatt i lokalmedia har spørsmålet blitt reist om staten burde sikre et offentlig eierskap siden bygningen har stor historisk betydning. Foreløpige signaler fra Miljøverndepartementet, referert i lokalavisene, fra administrativt nivå, er at siden Konventionsgården er fredet med hjemmel i kulturminneloven, så anser Miljøverndepartementet at de nasjonale kulturhistoriske verdiene knyttet til bygningen er ivaretatt gjennom dette. Denne bygningen vil sikkert på en god måte også bli ivaretatt av fremtidige private eiere, slik den har blitt av dagens eier. Men samtidig er det viktig at departementet avklarer snarlig om bygningen faktisk burde blitt sikret, på lik linje med Eidsvollsbygningen.

Svar:

Konventionsgården i Moss er en flott bygning i barokkstil, oppført mellom 1767 og 1776. Den ble fredet i 1923 med hjemmel i kulturminneloven. Det betyr at de nasjonale kulturhistoriske verdiene knyttet til bygningen blir tatt vare på, uansett hvem som eier den. Så lenge bygningen er fredet, gjelder egne regler for hvordan den skal bli tatt vare på og hvilke endringer som kan gjøres.

For øvrig kan jeg nevne at det, som en oppfølging av St.meld. nr. 16 (2004-2005) Leve med kulturminner, er et arbeid på gang med å gjennomgå alle fredninger gjennomført før 1978, deriblant Konventionsgården. Da vil vi gå nøye gjennom bygningen for å se hva som bør gjøres med den.

Når det gjelder Eidsvollsbygningen, vil jeg nevne at den faktisk ikke er formelt fredet etter kulturminneloven. På 1930-tallet ble den, sammen med en rekke andre bygninger, satt opp på en liste og administrativt fredet, som det heter. Denne lista blir nå også gjennomgått for ev. å frede de bygningene som står oppført på den.

SPØRSMÅL NR. 320

Innlevert 10. januar 2006 av stortingsrepresentant Jan Sahl

Besvart 20. januar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Regjeringen har varslet at pressestøtten skal økes til de avisene som blir hardest rammet av portoøkningen som Posten Norge AS har vedtatt fra 1. januar neste år. Det er et positivt tiltak. Det løser imidlertid ikke problemene til frivillige organisasjoner som også har store økninger i portoutgifter grunnet Postens omlegging.

Vil Regjeringen legge til rette for at også disse utgiftsøkningene kan kompenseres, og ser Regjeringen da også behov for å styrke de frivillige organisasjonenes vilkår når de kulturpolitiske hensyn ikke lenger ivaretas via Posten og Posten går over fra innholdsbasert til kostnadsbasert porto?»

BEGRUNNELSE:

Posten Norge har siden 2003 gradvis lagt om fra innholdsbasert porto, som ga rimeligere porto for aviser og blader, til kostnadsbasert porto. Transport- og kommunikasjonskomiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, uttrykte i Budsjett-innst. S. nr. 13 (2005-2006) bekymring over konsekvensene av Postens kraftige opptrapping av portoen, og flertallet ba derfor Regjeringen komme tilbake til Stortinget med et forslag til løsning av de problemene som portoøkningen har ført til for lokalavisene. Regjeringen har nå imøtekommet dette, noe som er svært positivt for de det gjelder. Transport- og kommunikasjonskomiteens medlemmer fra Frem-

skrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre uttrykte imidlertid i budsjettinnstillingen også bekymring for ukeaviser og frivillige organisasjoner som er rammet av den betydelige portoøkning som er varslet. Kristelig Folkeparti er opptatt av den avgjørende rollen frivillige organisasjoner spiller i vårt samfunn, og mener at heller ikke disses rammevilkår må forverres. Også deres kostnadsvekst bør kompenseres. Posten Norge AS uttrykker selv glede over at de avisene som får størst portoøkning etter omleggingen fra innholdsbasert til kostnadsbasert avisporto, skal motta økt pressestøtte: "Vi er glade for at Regjeringen øker pressestøtten slik at våre kunder får dekket inn portoøkningen. Prinsipielt er det riktig at pressestøtte gis direkte til avisene over statsbudsjettet, og ikke indirekte ved at Posten gir lavere priser til enkelte kundegrupper. Det er Postens konsesjon som stiller krav om at Postens priser skal være kostnadsbaserte. I 2003 ba Post- og teletilsynet Posten gjennomføre en prisomlegging for å oppfylle konsesjonskravet - og gå bort fra den historiske ordningen hvor avisporto ble fastsatt ut ifra kulturpolitiske hensyn." Det ser ut til at Regjeringen nå ser behov for å styrke lokalavisene via direkte pressestøtte når de kulturpolitiske hensyn ikke lenger ivaretas via Posten.

Svar:

Posten har de to siste årene gjennomført en gradvis opptrapping av portoen på aviser og blad. Bakgrunnen er at det i konsesjonen til Posten er stilt krav om at leveringspliktige tjenester, herunder sending av aviser og blad, skal ha kostnadsbaserte priser. Dette følger av EØS-avtalens regler. Frem til høsten 2003 praktiserte Posten blant annet redaksjonelt innhold som kriterium ved fastsetting av porto for aviser og blad, dvs. at det var lavere porto for sendinger med redaksjonelt innhold enn for tilsvarende sendinger med annet innhold. Etter klager fra konkurrentene til Posten, varslet Post- og teletilsynet (PT) den 30. mai 2003 tvangsmulkt mot Posten ettersom Postens praktisering ble ansett å være i strid med konsesjonen.

Samferdselsdepartementet anbefalte ut ifra de særlige kulturpolitiske hensyn i saken, Posten å gjennomføre en gradvis omlegging av prissystemet over en 3-årsperiode, slik at berørte instanser fikk anledning til å tilpasse seg de nye prisene. Postens prisomlegging ble delvis innført ved prisøkninger på de tidligere avis- og bladproduktene i 2004 og 2005. Den endelige omleggingen, som også innebærer at de tidligere produktene erstattes med helt nye produktkategorier, ble gjennomført med virkning fra 1. januar 2006.

Regjeringen vil ut fra kulturpolitiske hensyn foreslå å øke pressestøtten til de avisene som berøres mest av portoøkningen som trådte i kraft 1. januar 2006. Forslaget vil bli fremmet i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett til våren. Konkret gjelder dette landsdekkende endagsaviser og noen lokale aviser som bruker Posten som sekundærdistributør.

Når det gjelder blader som distribueres av Posten, utgis disse av en rekke ulike typer organisasjoner med ulike formål. Jeg mener at frivillige organisasjoner og andre aktører som staten ut ifra ulike samfunnsformål ev. ønsker å støtte, bør få slik støtte direkte når det ikke lenger er adgang til å drive kryssubsidiering av bladportoen, på grunn av EØS-avtalens regler.

Jeg vil for øvrig peke på at det er arbeidet med å etablere løsninger for de mindre aktørene innenfor de overordnede rammer som er satt i konsesjonen til Posten. Posten tilbyr ved overgang til ny prismodell såkalt "sampakking", dvs. sammenbunting av ulike publikasjoner ved sentrale innleveringsterminaler for samlet utsendelse til andre steder i landet. Sampakking muliggjør kostnadsbesparelser for Posten og vil gi rabatter ved sending av blad og aviser med individuelt små volumer. Mindre blader og aviser som velger å koordinere sine utsendelser med andre publikasjoner, vil således oppnå en rabattert pris. Samferdselsdepartementet har for øvrig i brev av 22. desember 2005 til Posten uttrykt at det er ønskelig at selskapet legger opp til et variert tilbud om sampakking som i størst mulig grad er tilpasset bladenes produksjonsmønster, og at Posten gir kundene mulighet til innlevering for sampakking også i en del byer/sentra utenfor Oslo.

SPØRSMÅL NR. 321

Innlevert 10. januar 2006 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 18. januar 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Oljedirektoratet bekreftet 5. januar at Eni Norge har gjort funn som er kommersielt lønnsomme. Norge skal være verdens fremste i miljøovervåking, og i Soria Moria-erklæringen heter det at hensynet til miljøet skal være gjennomgripende.

Hvilke konsekvenser får dette for funnet på Goliat?»

BEGRUNNELSE:

Eni Norge har avsluttet boringen av undersøkelsesbrønn 7122/7-3 på Goliat Sør-strukturen. Funnene i de dypere formasjonene vurderes av Oljedirektoratet som svært positive ettersom det påviser et petroleumspotensial som ikke tidligere er bekreftet i denne delen av Hammerfestbassenget. Oljedirektoratet hevder at dette funnet vil kunne få stor betydning for fremtidig utforskning i tilstøtende deler av Barentshavet.

Miljøvernministeren bekrefter overfor VG 6. januar at det ikke er automatikk i det at man har funnet olje i prøveboringsperioden, og at man setter i gang med drift der. Miljøvernministeren bekrefter videre at områder rundt Lofoten, Tromsøflaket og Finnmark er særlige sårbare og verdifulle områder for miljøet.

Svar:

Helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten skal legges fram før påske. Når den helhetlige forvaltningsplanen foreligger skal det for havområdene i Barentshavet avgjøres hvilke områder som skal åpnes, og hvilke områder det ikke skal foregå petroleumsaktivitet i.

Når det gjelder Goliat-feltet viser jeg til at rettighetshaverne har en utvinningstillatelse etter petroleumsloven. En eventuell utbygging av Goliat-feltet må imidlertid tas stilling til når rettighetshaverne fremmer sin utbyggingsplan. Vurderingen av dette vil gjøres bl.a. på bakgrunn av konklusjonene i helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten.

SPØRSMÅL NR. 322

Innlevert 10. januar 2006 av stortingsrepresentant Inge Lønning

Besvart 30. januar 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Den nye egenbetaling for fysioterapibehandling som er innført i budsjettet for 2006 skaper problemer for enkelte pasienter som på grunn av uførhet er helt avhengige av regelmessig og hyppig behandling hos fysioterapeut.

Vil statsråden treffe tiltak for å hindre at pasienter med svak økonomi og stort behov for slik helsehjelp må gi avkall på et tjenestetilbud de hittil har hatt nytte av?»

BEGRUNNELSE:

For det store flertall av brukere er det grunn til å tro at den egenbetaling som er innført for fysioterapi, ikke vil skape nevneverdige problemer. Henvendelser jeg har mottatt, kan imidlertid tyde på at det for enkelte brukere, som er helt avhengige av slike tjenester for å kunne opprettholde et tålelig funksjonsnivå, er oppstått et alvorlig problem. Formodentlig gjelder dette en relativt liten gruppe pasienter, og det burde være mulig å finne en ordning som forhindrer at lav betalingsevne fører til at livskvaliteten for disse forringes fordi de blir nødt til å innskrenke bruken av dette tjenestetilbudet.

Svar:

Forslaget om å innføre en egenandel på 50 kr pr. behandling hos fysioterapeut for pasienter som var fritatt for egenandel på grunnlag av diagnose, ble lagt fram av den forrige regjeringen i deres forslag til statsbudsjett for 2006. Tilsvarende forslag var tidligere blitt avvist av Stortinget ved to anledninger. Den nye egenandelen inngår under egenandelstak 2, som Bondevik-regjeringen foreslo satt til 3 500 kr for

2006. Med de betydelige omprioriteringene som denne Regjeringen, innenfor knappe tidsfrister, måtte sørge for i budsjettopplegget for 2006, var det ikke mulig fullt ut å reversere det foreliggende forslaget. I forhold til forslaget i St.prp. nr. 1 representerer den vedtatte senkingen av tak 2 til 2 500 kr likevel en ikke ubetydelig forbedring for de pasientene som har størst behov for fysioterapi.

Diagnoselisten som den nye egenandelen er knyttet til, omfatter to hovedgrupper av pasienter:

- Pasienter med alvorlige kroniske sykdommer som er avhengige av regelmessig og omfattende fysioterapibehandling for å kunne opprettholde et rimelig funksjonsnivå (om lag ¾ av behandlingsvolumet)
- Pasienter som trenger omfattende fysioterapi i en viss periode som ledd i opptreningen etter et kirurgisk inngrep (om lag ¼ av volumet).

I alt antas det at om lag 250 000 pasienter årlig omfattes av særreglene, med et gjennomsnittlig behandlingsvolum på om lag 24 behandlinger. Mange pasienter kan imidlertid være avhengige av både én og to, og i enkelte tilfeller tre, behandlinger pr. uke året rundt. Disse vil dermed nå opp i den maksimale merbelastningen på 2 500 kr, tilsvarende egenandelstak 2. Det kan tas for gitt at de aller fleste i denne gruppen er uføre- eller alderspensjonister. Slik diagnoselisten er utformet, vil det samme imidlertid gjelde en betydelig andel av alle pasientene som omfattes av listen.

Regjeringen har i Soria Moria-erklæringen uttalt at den vil redusere egenandelene i helsetjenesten og holde dem på et lavt nivå, og dette vil bli fulgt opp. Den nye egenandelen for fysioterapi for mennesker med kronisk sykdom vil stå sentralt i den gjennomgangen av egenbetalingsordningene som vil bli gjennomført i denne forbindelse.

SPØRSMÅL NR. 323

Innlevert 10. januar 2006 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 20. januar 2006 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys

Spørsmål:

«Vil konkurransemyndighetene sikre mer rettferdig konkurranse og økt åpenhet i luftfarten ved å pålegge flyselskapene å offentliggjøre kanselleringshistorikk med begrunnelse pr. flyrute, og hvordan kan et slikt pålegg utformes?»

BEGRUNNELSE:

TV2 viste gjennom flere reportasjer før jul at flyselskapet SAS Braathens hadde meget høy kanselleringsfrekvens på enkelte flyruter blant annet til Bergen og Trondheim. Dette har medført betydelig frustrasjon fra de reisende og pågang fra næringslivet ute i regionene. Blant annet har Bergen Næringsråd engasjert seg i denne saken ut fra den betydning flykommunikasjon har for næringslivet i regionen. Bergen Næringsråd ber om at flyselskapene tvinges til å gi riktig informasjon ved forsinkelser og kanselleringer og at det etableres et system for rapportering.

Rettferdig konkurranse i norsk luftfart er en forutsetning for lave priser og et godt utbygd tilbud på de kommersielle rutene. Et element i dette er at flyselskapene markedsfører et reelt rutetilbud og flyr de ruter man tilbyr passasjerene.

Et mulig tiltak for å sikre bedre regularitet og samsvar mellom markedsført rutetilbud og faktisk produserte reiser er at flyselskapene pålegges å offentliggjøre kanselleringshistorikk pr. flyrute for en viss tidsperiode bakover i tid og med begrunnelse for kansellering.

Da vil både passasjerer, media og andre interesserte få oversikt over eventuelle problemer med enkeltruter og dermed få et bedre grunnlag for å vurdere det tilbudet som markedsføres.

Flyselskapet Norwegian oppgav til TV2 på forespørsel sin kanselleringsstatistikk med begrunnelse og mente at dette er informasjon alle flyselskaper har lett tilgjengelig og følgelig lett kan offentliggjøre dersom dette blir påbudt. Dermed kan det antagelig legges til grunn at dette er et tiltak som ikke vil påføre selskapene økte kostnader.

Konkurransemyndighetene bør på denne bakgrunn innføre et slikt pålegg så snart som mulig.

Svar:

Etter anmodning fra departementet vurderte Konkurransetilsynet spørsmålet i mai 2005. Konkurransetilsynets vurdering var at kansellering av avgan-

ger kunne vært problematisk dersom en dominerende aktør beslagla slots (landingsrettigheter) uten å bruke dem for å stenge konkurrenter ute. Tilgangen på slots i det norske markedet er imidlertid ikke begrenset på en slik måte at det er et konkurransemessig problem. En slik eventuell beslaglegging av slots vil derfor ikke hindre andre flyselskaper i å etablere seg. Den vil derimot gi det flyselskapet som kansellerer, økt negativ publisitet og misfornøyde kunder.

Flyselskapene kan ha mer eller mindre strategiske grunner for å sette opp avganger og så kansellere dem. De kan for eksempel ønske å fremstå med en høyere frekvens enn de reelt sett har. En slik strategi vil imidlertid skape mange misfornøyde kunder. Bak en slik strategi kan det likevel ligge en avveining mellom kostnadsbesparelser og konkurranseulemper i form av mindre tilfredse kunder.

Jeg vil vurdere å be Konkurransetilsynet følge nærmere med på kanselleringene for å kunne ta stilling til om jeg skal ta ytterligere initiativ, blant annet på bakgrunn av at Konkurransetilsynets vurdering ligger tilbake i tid.

SPØRSMÅL NR. 324

Innlevert 10. januar 2006 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 18. januar 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Hva vil miljøvernministeren gjøre for å få rotenon inn på EUs liste over stoffer som er godkjent for bruk i henhold til EUs biocidirektiv?»

BEGRUNNELSE:

Konsekvensen av et rotenon forbud kan bli meget dramatisk og det er av stor nasjonal betydning å sørge for at rotenon fortsatt er tilgjengelig som middel for bekjempelse av gyrodactylus salaris og andre introduserte arter i norske laksevassdrag.

Bekjempelse av Gyrodactylus salaris har frem til nå ikke mottatt de bevilgninger som har vært nødvendige i henhold til Direktoratet for naturforvaltnings plan for bekjempelse av Gyrodactylus salaris. Planen tar høyde for at man skal kunne bekjempe gyro i norske lakseelver i løpet av 10 år dersom man bevilger 30-35 mill. kr i året. Lave bevilgninger har gjort at man ikke har kunnet fulgt opp denne planen. Konsekvensen har vært at nye elver har blitt smittet. Forsøkene med aluminium har vist seg å være tildels vellykket og kan være et fornuftig supplement til rotenon. Men kostnadene ved aluminiumsbehandling er langt høyere. Ensidig bruk av aluminium og fortsatt manglende prioritering i budsjettet vil føre til at antallet elver som kan bli behandlet hvert år vil bli dramatisk redusert. Likens har aluminium ingen effekt på andre introduserte arter slik at man ved forbud mot rotenon ikke vil kunne bekjempe disse uønskede artene.

Svar:

Biocider er kjemikalier som kan medføre skader på helse og miljø. EUs biocidirektiv, som er gjennomført i norsk rett, forutsetter stans i bruk av rotenon fra og med 1. september 2006. Det arbeides med å finne alternativer til rotenon for å bekjempe lakseparasitten Gyrodactylus salaris. Aluminiumbehandling i kombinasjon med fysiske tiltak som avsperring mv. har gitt resultater, men metoden forutsetter at det benyttes rotenon i problemområder som bekker og stillestående/avstengte partier i de infiserte vassdragene. Rotenon er således fortsatt et viktig virkemiddel i bekjempelsen av parasitten og det vil være svært viktig at vi i Norge fortsatt kan bruke rotenon etter 1. september 2006.

Ifølge EU-kommisjonen foreligger det to alternative løsninger for at Norge skal kunne fortsette å bruke rotenon til bekjempelse av lakseparasitten Gyrodactylus salaris:

1. Sende inn søknad om varig godkjenning av rotenon. Slik søknad kan som hovedregel bare fremmes av den som produserer det aktive stoffet for omsetning og bruk, eller den som innfører stoffet til EØS-området.
2. Sende inn søknad om bruk av rotenon til essensiell bruk. Utfasingsperioden for stoffet forlenges da fram til 14. mai 2010. I dette tilfellet er det den enkelte stat som søker om godkjenning. Etter utfasingsperioden vil bruken av rotenon bli begrenset til essensiell bruk i hvert enkelt tilfelle. Tillatelse vil da være begrenset til 120 dager.

Jeg har bedt Direktoratet for naturforvaltning (DN) å sette i gang arbeidet med en søknad i til EU om bruk av rotenon til essensiell bruk i henhold til Biociddirektivet. Søknaden skal være ferdig i løpet av våren 2006.

Jeg er også kjent med at Veterinærmedisinsk oppdragssenter (VESO) vurderer å søke EU om varig godkjenning av rotenon under Biociddirektivet. Direktoratet for naturforvaltning vil følge arbeidet med en slik eventuell søknad med interesse, og vil kunne bistå i arbeidet. En slik prosess vil også bidra til å skaffe ytterligere kunnskap om rotenon.

SPØRSMÅL NR. 325

Innlevert 10. januar 2006 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 20. januar 2006 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys

Spørsmål:

«I avisa Framtid i Nord 3. januar 2006, så fremkommer det at bensinprisen i Nordreisa er langt høyere enn i nabokommunene. Årsaken kan være at Statoil har monopol i kommunen, mens det i nabokommunene er konkurranse mellom ulike stasjoner og oljeselskap. Siden det er lang avstand fra bensinstasjonene i Nordreisa til nabokommunenes bensinstasjoner, er det ikke lønnsomt for forbrukerne å kjøre dit for å tanke.

Vil statsråden overvåke den monopolsituasjonen som er i Nordreisa mht. bensin og drivstoffpriser?»

BEGRUNNELSE:

Se vedlagt kopi av artikkel i Framtid i Nord 3. januar 2006.

Svar:

Pumpeprisen for bensin og drivstoff er sammensatt av produktpris, bruttoavanse, og avgifter. Produktprisen bestemmes av den internasjonale markedsprisen for bensin og drivstoff. Basert på utviklingen i internasjonale råvarepriser bestemmer oljeselskapene hver for seg en veiledende listepris for de aktuelle produktene. Transportkostnadene kommer i tillegg. Den enkelte forhandler står likevel fritt til å bestemme pumpeprisen ut til kunde. Den lokale prisen vil, som representanten Korsberg er inne på i sitt spørsmål, bli påvirket av den lokale konkurransesituasjonen.

Med bare en aktør i det lokale markedet i Nordreisa, er det ikke overraskende at prisen er høyere her enn i områder der forhandlerne konkurrerer om kundene. Prisen som er oppgitt i artikkelen i Framtid i Nord (11,24 kr for blyfri 95), er likevel ikke vesentlig høyere enn den listeprisen Norsk Petroleumsinstitutt oppgir for 3. januar 2006 (11,13 kr for blyfri 95, fraktkostnader kommer i tillegg). Det er vel heller slik at prisen er spesielt lav i det andre og konkurranseutsatte markedet som nevnes (Skibotn).

Konkurranseloven § 11 forbyr utilbørlig utnyttelse av dominerende stilling. En slik utnyttelse kan blant annet bestå i å påtvinge urimelige innkjøps- eller utsalgspriser. Det å ha en dominerende stilling i et marked er i seg selv ikke forbudt. Konkurransetilsynet håndhever konkurranselovens bestemmelser, også i markedet for drivstoff.

Jeg finner ikke grunn til å instruere Konkurransetilsynet om å overvåke markedet for drivstoff i Nordreisa spesielt. Jeg har full tiltro til at tilsynet overvåker konkurransen i markedet for bensin og drivstoff på en god måte.

Saken illustrerer at det er til forbrukernes beste å ha mer enn én aktør i et marked som dette. For å gi forbrukerne mulighet til å velge mellom flere leverandører, også i lokale markeder, er det derfor viktig å legge til rette for nyetablering. Her kan de lokale myndigheter spille en rolle i forhold til for eksempel å tilpasse reguleringsplaner og sørge for kortest mulig saksbehandlingstid av en eventuell søknad om å etablere ny virksomhet.

SPØRSMÅL NR. 326

Innlevert 10. januar 2006 av stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo

Besvart 20. januar 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Av protokollen inngått mellom NSRs samarbeidsgruppe ved Berit Ranveig Nilssen og Per A. Bæhr og Arbeiderpartiets sametingsgruppe ved Egil Olli framgår det som et punkt at "Tradisjonelle samiske rettigheter skal danne grunnlaget for vedtak i Finnmarkseiendommens styre, og disse rettigheter skal prioriteres fremfor allmenningens bruk".

Hvordan vurderer statsråden denne formuleringen opp mot finnmarksloven og stortingsflertallets intensjoner med loven da den ble vedtatt?»

Svar:

Spørsmålet er stilt til kunnskapsministeren, men det blir besvart av meg siden finnmarksloven hører under mitt ansvarsområde.

Finnmarkseiendommen er et eget rettssubjekt, jf. finnmarksloven § 6. I forhold til offentlige myndigheter har Finnmarskeiendommen i utgangspunktet samme stilling som andre private grunneiere, offentlige myndigheter kan ikke instruere Finnmarkseiendommen i større utstrekning enn andre private rettssubjekter, og statlig og kommunal styring må skje gjennom den alminnelige reguleringslovgivningen, jf. Ot.prp. nr. 53 (2002-2003) Om lov om rettsforhold og forvaltning av grunn og naturressurser i Finnmark fylke (Finnmarksloven) side 123 under merknadene til § 6.

På denne bakgrunn finner jeg det ikke korrekt å kommentere en protokoll mellom enkelte av Finnmarkseiendommens styremedlemmer om hvilke hensyn de ønsker å legge vekt på ved utøvelsen av styrevervet.

Når det gjelder det utdraget fra protokollen som er gjengitt i spørsmålet, nevner jeg for ordens skyld at det har vært reist tvil om oversettelsen fra samisk var riktig, samt at det nå foreligger en ny protokoll med en annen formulering.

SPØRSMÅL NR. 327

Innlevert 11. januar 2006 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli

Besvart 25. januar 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Hva vil helse- og omsorgsministeren foreta seg for å sikre videreføring av forskningsprosjektet om barn av kvinner som gikk på metadon eller buprenorfin under svangerskapet?»

BEGRUNNELSE:

Dagens Medisin skrev før jul om et forskningsprosjekt om barn av kvinner som gikk på metadon eller buprenorfin under svangerskapet. Det har hittil ikke vært gjort noen systematisk forskning på LAR-barna i Norge, og Sosial- og helsedirektoratet har etterlyst denne kunnskapen. Ifølge Dagens Medisin står prosjektet nå i fare på grunn av pengemangel. Psykolog Monica Sarfi har søkt Sosial- og helsedirektoratet om 800 000 kr for å sikre videreføring av prosjektet for 2006, men har ennå ikke fått svar på søknaden.

Svar:

Det er i dag over 3 500 pasienter i legemiddelassistert rehabilitering i Norge. Om lag 30 pst. av disse er kvinner. Mer enn 80 barn er født av LAR-mødre i Norge. Siden det er grunn til å tro at pasientgruppen vil øke, må man også forvente at antallet barn vil stige. I regjeringsplattformen har vi særlig vektlagt at barn av psykisk syke og/eller rusmiddelmisbrukere må få oppfølging og hjelp. Barn av LAR-pasienter er derfor en viktig målgruppe. Til tross for omfattende internasjonal forskning på området, synes det fortsatt å være behov for styrket kunnskap om barnets utvikling etter eksponeringen for metadon/subutex i fosterlivet.

Det er riktig, som representanten Sjøli påpeker, at Sosial- og helsedirektoratet i sine anbefalinger om legemiddelassistert rehabilitering til Helse- og omsorgsdepartementet har pekt på behovet for kunnskap

på området. I Regjeringens tilleggsforslag til statsbudsjettet for 2006, har vi også styrket rammen til fagutvikling, forsøks- og utviklingsarbeid på rusfeltet med 5 mill. kr. Jeg har tiltro til at Sosial- og helsedirektoratet, som nå har søknaden til behandling, på et faglig grunnlag og innenfor de budsjettrammene som nå er stilt til disposisjon for 2006, vil behandle denne saken på en tilfredsstillende måte.

SPØRSMÅL NR. 328

Spørsmålet ble trukket.

SPØRSMÅL NR. 329

Innlevert 11. januar 2006 av stortingsrepresentant Erna Solberg

Besvart 19. januar 2006 av statsminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

«Hovedorganisasjonene Unio, YS og Akademikerne anklager i Dagens Næringsliv 11. januar 2006 Regjeringen for å la LO igjen få monopol på å representere arbeidstakerne overfor myndighetene.

Hvilke endringer vil statsministeren gjøre for å fjerne inntrykket av at LO har monopol på å representere arbeidstakerne, og hva vil han gjøre for at de nevnte hovedorganisasjonene ikke skal føle seg satt på sidelinjen?»

BEGRUNNELSE:

I Dagens Næringsliv onsdag 11. januar rykker hovedorganisasjonene Unio, YS og Akademikerne ut mot LOs monopol på å representere arbeidstakerne overfor myndighetene. De peker på en rekke hendelser som har fått dem til å reagere, disse gjengis nedenfor:

1. Den politiske ledelsen i Arbeidsdepartementet lekker lovutkast med endringer til arbeidsmiljøloven til LO før høring startet. Dermed fikk LO mer tid enn de øvrige organisasjonene i denne høringen. Andre organisasjoner enn LO fikk to dager til å svare.
2. Regjeringen og de store organisasjonene skulle i november diskutere en forlengelse av avtalen om inkluderende arbeidsliv. Arbeidet startet arbeidet med et formøte med NHO og LO, uten at andre arbeidstakerorganisasjoner fikk delta.
3. Kun LO får delta i de årlige trygdeforhandlingene, selv om regjeringen Bondevik II varslet at for fremtiden skulle også Unio, YS og Akademikerne få delta.
4. LO ble tatt inn i et nedsatt ekspertutvalg som skal vurdere endringer i uførepensjonen.

Dette gir LO en fordel foran de øvrige organisasjonene, planen var at organisasjonene i arbeidslivet skulle delta i en referansegruppe 5. Den forrige regjering nedsatte et nordområdeutvalg med representanter fra 11 departementer. Ifølge NRK har Regjeringen nå tatt NHO og LO inn i utvalget.

Svar:

Regjeringen vil slik det framgår av Soria Moria-erklæringen, legge til rette for og ha en bred og nær kontakt med alle organisasjonene i arbeidslivet i arbeidet med utvikling og gjennomføring av politikken på ulike samfunnsområder. Generelt mener jeg det må kunne slås fast at vi i Norge har en omfattende og god tradisjon for nær kontakt med partene i arbeidslivet både på administrativt og politisk nivå som Regjeringen vil gjøre sitt for å videreføre.

Regjeringens kontaktutvalg med partene i arbeidslivet vil for den nåværende Regjeringen, som for tidligere regjeringer, være et sentralt forum i forbindelse med det inntektspolitiske samarbeidet. Utvalget ledes av statsministeren og har deltakere fra alle hovedorganisasjonene i arbeidslivet (LO, YS,

Unio, Akademikerne, NHO, KS, HSH og NAVO). I tillegg deltar også Norges Bondelag/Norges Bonde- og småbrukarlag og Norges Fiskarlag. Regjeringen legger vekt på å videreføre dette samarbeidet.

Et annet viktig forum for det inntektspolitiske samarbeidet er Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene, der også alle hovedorganisasjonene i arbeidslivet deltar. Gjennom arbeidet i utvalget etableres en felles forståelse for økonomiske sammenhenger, og et omforent tallgrunnlag til bruk i tilknytning til inntektsoppgjørene.

Behovet for og formen for kontakt med partene i arbeidslivet vil kunne variere mellom saker og fra område til område. Det som er viktig for en organisasjon vil kanskje være av mindre interesse og betydning for andre organisasjoner. Samarbeidspartene og samarbeidsformene må derfor tilpasses på en hensiktsmessig måte i de enkelte tilfeller. Innenfor en rekke viktige samfunnsområder er det som kjent etablert ulike faste samarbeidsordninger med bred deltakelse fra organisasjonene i arbeidslivet.

Regjeringen vil videreføre og styrke samarbeidet med partene på bred basis gjennom Arbeidslivpolitisk råd. Målsettingen med Arbeidslivspolitisk råd er å ha en løpende diskusjon og dialog med de sentrale partene i arbeidslivet på høyt nivå om viktige arbeidslivspolitiske saker, herunder EU-saker. I rådet som ledes av arbeids- og inkluderingsministeren deltar representanter fra alle hovedorganisasjonene i arbeidslivet. For å styrke kontakten med partene i arbeidslivet vil det bli lagt til rette for hyppigere og mer regelmessige møter i det arbeidslivspolitiske råd framover. Siktemålet er å bedre kontakten og samarbeidet både i forbindelse med enkeltsaker og i mer generelle spørsmål innenfor Regjeringens arbeid med arbeids- og inkluderingspolitikken.

SPØRSMÅL NR. 330

Innlevert 11. januar 2006 av stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund

Besvart 17. januar 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Stadig flere eldre blir utstøtt fra arbeidslivet. Utstøting må forebygges og arbeidsledige eldre må bistås i jakten på nytt arbeid. Klassekampen forteller 10. januar 2006 om eldre arbeidsledige som opplever uverdig behandling hos Aetat. Aetat skal behandle sine brukere med respekt, behandle saker individuelt og stille krav som er forenelige med helse, kompetanse og om mulig også med den enkeltes ønsker.

Hvordan vil statsråden forhindre utstøting av eldre arbeidstakere, og hvordan mener han Aetat bør behandle denne gruppen?»

Svar:

Det er mange eldre som faller ut av arbeidslivet. Dette er et problem som jeg som statsråd tar svært alvorlig og som jeg vil arbeide aktivt for å forebygge. Årsakene er sammensatt og en må derfor møte dette problemet med mange ulike midler.

Regjeringen ønsker at vi skal ha en god alderspensjon og gode ordninger for de som av helsemessige eller andre årsaker ikke kan delta i arbeidslivet. Vi arbeider nå med å følge opp pensjonsforliket. Som ledd i dette vil vi utarbeide en førtidspensjonsordning for alle over 62 år. Samtidig er det viktig for samfunnet at velferdsordningen ikke utformes på en måte som gjør at det den enkelte vinner lite eller ingenting på å velge arbeid framfor pensjon.

Arbeidsmiljøloven inneholder forbud mot diskriminering på grunnlag av alder. Arbeidsmiljøloven pålegger også arbeidsgiver å drive systematisk helse, miljø og tryggingsarbeid og å legge til rette, så langt det er mulig, for arbeidstakere med redusert arbeidsevne. Loven inneholder videre bestemmelser som gir rett til redusert arbeidstid eller fleksibel arbeidstid dersom arbeidstakeren har behov for det.

Regjeringen samarbeider med partene i arbeidslivet om seniorpolitikken, blant annet for å motivere godt voksne arbeidstakere til å fortsette i arbeid fram til ordinær pensjonsalder og for å motivere arbeidsgiverne til å rekruttere og holde på eldre arbeidstakere. Dette skjer gjennom videreføring av Intensjonsavtalen for et mer inkluderende arbeidsliv og samarbeid med partene gjennom Senter for seniorpolitikk.

Gjennom arbeidet med en ny arbeids- og velferdsforvaltning blir det lagt et grunnlag for å yte bedre og mer effektive tjenester. Et hovedsiktemål med reformen er å få aktuelle brukere raskere inn i aktive, arbeidsrettede prosesser. Flere skal tilbakeføres til arbeid eller aktiv virksomhet slik at færre har trygd eller stønad som hovedkilde til forsørgelse. De som

trenger det skal få en rask og helhetlig behovsavklaring, et samordnet tjenestetilbud og individuell og tett oppfølging. Videre skal brukere med behov for langvarig og samordnet bistand få en individuell plan og en kontaktperson/koordinator.

I den siste tiden har det blitt reist kritikk mot Aetats håndtering av eldre arbeidssøkere. Etaten har tatt kritikken på alvor og det er iverksatt tiltak for å endre uønsket praksis. Aetat har opplyst til meg at den har foretatt en grundig gjennomgang av de krav etaten stiller til aktivitet, samt sine rutiner for kommunikasjon. Denne gjennomgangen har ført til en presisering av rutinene både for hvordan kommunikasjonen med den enkelte arbeidssøker skal skje og om at de aktivitetskrav som stilles skal være tilpasset den enkelte. For å sikre god service til arbeidssøkeren har Aetat utarbeidet minimumsstandarder for kvaliteten på oppfølgingsarbeidet. Disse minimumsstandardene skal implementeres i Aetat i løpet av februar 2006.

Et grunnprinsipp i samhandlingen mellom Aetat og brukerne er at samhandlingen skal bygge på individuelle vurderinger av brukernes behov. Dette betyr at den enkelte brukers situasjon skal legges til grunn - herunder brukerens alder. For eksempel vil Aetat normalt ikke vurdere tungt manuelt arbeid som aktuelt for eldre arbeidssøkere.

Noen arbeidsgivere har fordommer mot eldre arbeidstakere, og lar dem derfor ikke slippe til i bedriften. Aetat kan gjøre adgangen lettere ved hjelp av ulike arbeidsmarkedstiltak som for eksempel praksisplass og lønnstilskudd. Dette fører i mange tilfeller til et videre arbeidsforhold med bedriften.

Regjeringen arbeider med en egen stortingsmelding om seniorpolitikk. Denne vil blant annet beskrive situasjonen på arbeidsmarkedet for seniorene og gå gjennom forskningen om årsaker til utstøting av seniorer samt vurdere seniorpolitiske tiltak. Vi ønsker på denne måten å forsterke fokuset på utfordringene og mulighetene for eldre arbeidssøkere og arbeidstakere.

SPØRSMÅL NR. 331

Innlevert 11. januar 2006 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 17. januar 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«For en tid tilbake ble ansatte ved Sem fengsel overfalt og truet til å gi fra seg nøkler i forbindelse med en rømming fra fengselet. Mange ansatte i fengslene føler at de har et dårlig rettsvern og personlig sikkerhet på jobben.

Vil justisministeren ta initiativ til å øke strafferammen for vold mot offentlig tjenestemenn?»

BEGRUNNELSE:

Siden både fengselsansatte og ansatte i politiet mange ganger er de som oftest har direkte kontakt med kriminelle personer er det nødvendig at samfunnet viser gjennom lovverk og øvrige tiltak at det støtter opp om det arbeidet disse utfører. Det gjøres blant annet ved å vise at brudd på loven som skal beskytte disse straffes hardt. I dag kommer det av og til meldinger om ansatte i disse to etatene som slett ikke synes at så er tilfelle. Det er derfor viktig slik undertegnede ser det at justisministeren her gir er klart signal om hvor Regjeringen står i dette arbeidet.

Svar:

Jeg ser svært alvorlig på et hvert tilfelle av vold og trusler som utøves mot tilsatte i kriminalomsorgen i forbindelse med deres utførelse av arbeidet. Kriminalomsorgen legger stor vekt på at hendelser hvor innsatte utøver vold eller fremsetter trusler mot etatens tjenestemenn, skal meldes til politiet.

For å redusere omfanget av disse hendelsene, vil det imidlertid etter min vurdering være viktig å legge vekt på omfattende og bred opplæring av etatens tjenestemenn, slik at de er godt forberedt til å kunne forhindre at slike situasjoner oppstår under utøvelsen av tjenesten. Kriminalomsorgens satsing for å øke sikkerheten i fengslene vil også være et godt og velegnet virkemiddel for å redusere omfanget av slike alvorlige hendelser. For tiden vurderer jeg ikke lovendringer på dette området.

SPØRSMÅL NR. 332

Innlevert 11. januar 2006 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 19. januar 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Regjeringen har spent Nord-Norge på pinebenken i spørsmålet om utbygging av det første drivverdige oljefunnet i Barentshavet. Statsministeren uttaler seg positivt, mens miljøvernministeren reiser tvil om Goliat blir bygget ut. Dette vitner om en regjering i indre strid.

Kan statsministeren forsikre landsdelen om at Regjeringen vil åpne for utbygging og drift på Goliat, og hvordan mener statsministeren næringslivet skal forholde seg til en regjering som sender ut sterkt motstridende signaler i en så strategisk viktig sak?»

BEGRUNNELSE:

Statsministerens uklare svar i den muntlige spørretimen 11. januar gir grunn til undring. I valgkampen gikk Jens Stoltenberg høyt på banen i nord og forsikret landsdelen om en aktiv politikk for videreutvikling av olje- og gassnæringen utenfor Nord-Norge. Dette har naturligvis skapt forventninger som statsministeren heller ikke bidro til å dempe med sitt innlegg på NHOs årskonferanse, snarere tvert imot. Men det ble en 24-timersbegeistring, for allerede dagen etter sådde miljøvernministeren alvorlig tvil om oljefunnet på Goliat noen gang vil bli bygget ut. Den usikkerhet som er skapt rundt utbygging av det første drivverdige oljefunnet i Barentshavet gir svært negativ signaleffekt i en tid hvor nordnorsk næringsliv uttrykker optimisme og får beskjed av næringsministeren om sitat; "spøtt i nævan", en klar oppfordring om å gripe mulighetene og satse nå. Det er imidlertid ikke lett for næringslivet å forholde seg til en regjering som sender ut ett signal den ene dagen for så å sende ut det stikk motsatte signal den andre dagen. Jeg konstaterer at Regjeringen åpenbart har store problemer knyttet til hvordan funnet på Goliat skal håndteres og at den nordlige landsdelen kan bli stående igjen som den store taperen.

Svar:

Spørsmålet ble overført fra statsministeren.

Rettighetshaverne i Goliat har fått utvinningstillatelse etter petroleumsloven. En utvinningstillatelse gir enerett til undersøkelse, leteboring og utvinning av petroleumsforekomster som omfattes av tillatelsen.

Regjeringen vil ta stilling til utbygging av Goliatfeltet når rettighetshaverne har fremmet en utbyggingsplan. Den helhetlige forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten vil legge viktige føringer for de krav som må stilles til en slik utbyggingsplan.

En slik saksgang er i tråd med vanlig behandling av utbyggingssaker og i tråd med hva statsministeren, miljøvernministeren og jeg har sagt i denne saken.

SPØRSMÅL NR. 333

Innlevert 12. januar 2006 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 19. januar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I et stadig økende antall bomringer/bompengeprosjekt øker også bruken av ikke-manuell innkreving av bompenger gjennom passeringsregistrering og innkreving i etterkant. Fakturagebyr og ev. også purregebyr ved for sen betaling kan i mange tilfeller utgjøre betydelig større beløp enn den avgift som innkreves.

Føres det gjennom Vegdirektoratets tilsyn med bompengeselskapenes virksomhet også tilsyn med bruk av gebyrer ved innkreving av bompenger?»

BEGRUNNELSE:

I mange tilfeller ligger bomavgiftene på 10-20 kr. Omfattende bruk av gebyrer som samlet kan utgjøre mange hundre kroner står derfor i sterk kontrast til passeringsbeløpet som innkreves. Slike gebyrer fremstår ikke bare som urimelig i forhold til hoved-

beløp men medfører også at reell avgift for bruk av bompengebelagt anlegg for en del trafikkanters vedkommende kan bli langt, langt høyere enn det nominelle passeringsbeløpet.

Jeg forutsetter at omfang og praksis også vurderes i forhold til gjeldende lovverk (bl.a. inkassolov) og rimelighetsbetraktninger.

Svar:

Innkreving av bompenger er regulert i Statens vegvesens håndbok 199: Takstretningslinjer for bompengeprosjekter på offentlig veg. Her gis det blant annet bestemmelser om bompengeselskapenes adgang til å ta gebyrer og tilleggsavgifter. Gjennom sin løpende oppfølging av bompengeselskapene, påser Vegdirektoratet at selskapene holder seg innenfor dette regelverket.

Alle kjøretøy som passerer en bomstasjon, skal i utgangspunktet betale bomavgift. Hvis betaling ikke skjer, skal det ilegges en tilleggsavgift på for tiden 300 kr. Dette er regulert av Forskrift om betaling av bomavgift og tilleggsavgift av 30. april 2004. I tilfeller hvor føreren ikke har kontanter og bomstasjonen er bemannet, kan det ilegges et mindre gebyr for å dekke bompengeselskapets ekstrakostnader.

I nyere (helautomatiske) bomstasjoner, hvor det ikke er noen mulighet for kontant betaling på stedet, mottar trafikanten faktura for sine passeringer i ettertid. Betales ikke denne fakturaen, skal det ilegges tilleggsavgift. Inntil nylig ble dette praktisert slik at det ble ilagt en tilleggsavgift pr. (ubetalte) passering. I enkelte tilfeller førte dette til at summen av tilleggsavgifter sto i et urimelig misforhold til summen av ubetalte bomavgifter. Vegdirektoratet har derfor endret praksis slik at det i bomstasjoner uten mulighet for kontant betaling, kun skal ilegges en tilleggsavgift pr. ubetalte faktura.

Den teknologiske virkeligheten for innkreving av bompenger har endret seg betydelig i løpet av det siste tiåret. Det er derfor behov for en endring og forenkling av regelverket som regulerer innkrevingen av bomavgifter, herunder ileggelse av tilleggsavgifter og andre gebyrer. Vegdirektoratet har derfor utarbeidet et forslag til en Forskrift om bomavgifter på offentlig veg. Forslaget vil bli sendt på høring i løpet av våren 2006.

SPØRSMÅL NR. 334

Innlevert 12. januar 2006 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 18. januar 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Anser statsråden garantert minsteinntekt som et egnet tiltak i bekjempelse av fattigdom, og vil statsråden ta initiativ til å innføre en prøveordning med garantert minsteinntekt eller borgerlønn slik Venstre ønsker og slik statsråden tidligere har gått inn for da han ledet Arbeiderpartiets rettferdighetsutvalg i 2002?»

BEGRUNNELSE:

Framtidens velferdssystem må ha ordninger som skaper trygghet, verdighet og som samtidig medfører forenkling. Venstre har som mål å innføre en borgerlønn, en garantert minsteinntekt for mennesker som av ulike årsaker faller utenom det ordinære arbeidsliv og dermed ikke kan forsørge seg selv. Samtidig må ikke en ordning med borgerlønn føre til passivisering og hindre aktivt jobbsøking for mottakerne. Mottakerne av borgerlønn skal ha lovfestet rett til å få sin egen handlingsplan som skal være forpliktende både for brukeren og det offentlige. Mottakeren skal selv delta i utarbeidelse av planen. Planen skal inneholde en tiltaksdel som beskriver hvilke tiltak og handlinger som skal settes i verk.

Et system med borgerlønn må nødvendigvis erstatte noen av de økonomiske ytelser som samfunnet i dag betaler ut, og bør derfor kunne etableres på en hensiktsmessig og ubyråkratisk måte. NAV-reformen som regjeringen Bondevik la frem og som Stortinget vedtok i fjor vår er etter Venstres mening det første skritt i retning av borgerlønn.

En ordning med borgerlønn vil kunne nå de mange som faller helt utenfor samfunnets ordninger, og vil kunne gi en bedre levestandard for dem som er helt uten inntekt. I Soria Moria-erklæringen varsles det at en helhetlig plan mot fattigdom skal legges frem. Tiltakene som varsles er bl.a. "rett til velferdskontrakter" hvor de som inngår kontrakt forplikter seg til "opplæring, arbeid, behandlingstilbud mot ytelser opp mot SIFOs satser", "samordning av sosi-

alhjelp og trygdeytelser" og en "gjennomgang av sammenhengen mellom ulike trygde- og sosialytelser for å sikre et godt samla stønadsnivå." Det vises videre til Arbeiderpartiets rettferdighetsutvalg som ble ledet av daværende sosialpolitisk talsmann i Arbeiderpartiet, Bjarne Håkon Hanssen. Utvalget konkluderte i 2002 med at garantert minsteinntekt kombinert med såkalte velferdskontrakter var et svært egnet virkemiddel til bekjempelse av fattigdom.

Borgerlønn, som beskrevet ovenfor, vil kunne hindre den belastningen og skammen mange opplever det er å motta sosialhjelp, og det å bli sendt fra kontor til kontor i det offentlige hjelpeapparatet. En slik ordning vil bidra til å hindre at folk føler seg som klienter, motvirke passivitet, samt gjøre det enklere for den enkelte å vite hva man har krav på av minimalytelser fra det offentlige.

Spørsmålet blir således om statsråden i første omgang vil prøve ut denne ordningen i enkelte kommuner.

Svar:

Regjeringen vil legge fram en stortingsmelding om arbeid, velferd og inkludering. Stortingsmeldingen vil inneholde en bred gjennomgang av regelverk, stønader, tiltak og tjenester rettet mot personer i arbeidsdyktig alder for å klarlegge hvordan det samlede virkemiddelapparatet best kan bidra til å nå målene om hjelp til selvhjelp, sosial trygghet og inkludering av personer som har problemer på arbeidsmarkedet. Formålet med gjennomgangen av virkemidlene er også å få til mer helhet, sammenheng, forenkling og brukermedvirkning i den nye arbeids- og velferdsforvaltningen. Det tas sikte på at meldingen kan legges fram for Stortinget høsten 2006.

Regjeringen har varslet at den, som et ledd i en helhetlig plan for avskaffelse av fattigdom, vil innføre en rett til velferdskontrakter. Velferdskontrakt innebærer en formalisert og forpliktende kobling mellom økonomiske ytelser på den ene siden og aktive tiltak og tjenester på den andre siden. Velferdskontrakter vil kunne gi en mer forutsigbar inntektssituasjon for den enkelte, samtidig som oppfølgingstiltak fra myndighetenes side kan knyttes til at den enkelte forplikter seg til å delta på og gjennomføre nærmere bestemte tiltak.

Forholdet mellom rettigheter og plikter i stønadsordningene er allerede et gjennomgående trekk i det norske velferdssystemet, og vil være et tema på bred basis i stortingsmelding om arbeid, velferd og inkludering. Departementet vil nærmere konkretisere innholdet i og utformingen av velferdskontrakter som et ledd i arbeidet med stortingsmeldingen og en handlingsplan mot fattigdom. De økonomiske ytelsene vil være et av flere elementer som vil bli vurdert i denne sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 335

Innlevert 12. januar 2006 av stortingsrepresentant Petter Løvik

Besvart 19. januar 2006 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Forsking og utvikling av effektive vaksiner var ut gjennom 90-talet med på å redusere ein omfattande bruk av antibiotika i laksenæringa med om lag 98 pst. Trass i dette slit ein med ettervirkningar på omdømmet når det gjeld medisinering. Det er nyleg blitt kjent at det nå blir brukt store mengder antibiotika i norsk torskeoppdrett.

Korleis kan statsråden bidra til at vi kan få den same positive nedgangen i medisinbruk i denne delen av næringa?»

GRUNNGJEVING:

Viktigaste salsargumentet for norsk sjømat er kvalitet. Det er svært viktig at det ikkje kan bli skapt tvil om kvaliteten på produkta frå denne viktige vekstnæringa.

Svar:

Eg deler dei fleste synspunkta til stortingsrepresentanten Peter Løvik. Ein mogleg auke i bruken av antibiotika som følgje av veksten i torskeoppdrett er noko vi har sett eit par års tid. Det totale forbruket av antibiotika i oppdrett har variert mellom ca. 600 og 1 200 kg dei siste åra. Noko nyttast til behandling av sjukdom hos laksefisk og noko til behandling av sjukdom hos marine arter, først og fremst torsk. Foreløpige tal for 2005 tyder på ein reduksjon i forhold til forbruket i 2004. Samstundes er eksporten av torsk nesten tredobla. Bruken av antibiotika i oppdrettsnæ-

ringa er såleis framleis svært låg, også innan torskeoppdrett - likevel høgre i torskeoppdrett enn i lakseoppdrett om ein ser i forhold til det som blir produsert. Dette er ikkje unaturleg ved oppstarten av ei ny næring, men likevel ei utfordring for utvikling av næringa.

Når det må brukast antibiotika mot sjukdom hos oppdrettstorsk, er det viktig at forbrukarane kan stole på at det ikkje er rester av medisin i torsken når den slaktast. Dette blir kontrollert av Mattilsynet som får melding om alle reseptar på antibiotika til oppdrettsfisk. Mattilsynet (og før det Fiskeridirektoratet) har sidan 1998 hatt eit særskilt overvakingsprogram der dei tek stikkprøver av slakta fisk utan at det enno er funne restar av antibiotika eller andre legemidlar i norsk oppdrettsfisk.

Eg vil gjera følgjande for å få ned bruken av antibiotika:

1) Stimulere til forsking på sjukdom og vaksinar mot sjukdom hos torsk

Dei vaksineringsstrategiane og vaksinane som nyttast mot sjukdom hos oppdrettstorsk i dag er ikkje effektive nok til å halde forbruket av antibiotika i torskeoppdrett like lågt som i lakseoppdrett. Dette har vi peika på i St.prp. nr. 1 (2005-2006). Behovet for å utvikle vaksiner er nemnd som eit særleg forskingsbehov ved ein auka satsing på oppdrett av marine arter. Dette er gjenteke i tildelingsbrevet til Forskningsrådet for 2006 frå Fiskeri- og kystdepartementet. Gjennom Handlingsplan for torsk i oppdrett 2001-2010 har Innovasjon Noreg og Forskingsrådet til no brukt 5-10 mill. kr årleg for å utvikle betre vaksiner og auke kunnskapen om sjukdomar hos torsk.

2) Utvikle betre statistikk over forbruket av antibiotika

Fram til 2004 hadde Fiskeridirektoratet oversikt over bruken av antibiotika hos dei ulike oppdrettsartane for heile landet. Dei noverande datasystema i Mattilsynet har ikkje synt seg egna til få ut ein slik statistikk. Dette har Mattilsynet lova å rette på, slik at det vil vere mulig å få fram slike oversikter i løpet av 2006. I tillegg har Helse- og omsorgsdepartementet saman med Landbruks- og matdepartementet og mitt departement starta eit arbeid med å etablere eit veterinært legemiddelregister. Her er målet å registrere all rekvirering av legemidlar for bruk på dyr, inkludert fisk, spesifisert på kva art det er skrive ut til og kva sjukdom det er brukt i mot.

3) Utvikle overvakingssystem for helse- og sjukdomstilstanden hos torsk

Per i dag finst ikkje noko heilskapleg system for å overvake helse- og sjukdomstilstanden i fiskeoppdrett. I St.meld. nr. 19 (2004-2005) og i St.prp. nr. 1 (2005-2006) har vi peika på behovet for eit slikt system, for å blinke ut sjukdomar som er viktige for næringa og betre kontrollen med dei. Eit slikt system vil bli utreda i løpet av 2006.

4) Oppfølging av regjeringa sin tiltaksplan mot antibiotikaresistens (2000-2004)

Denne tiltaksplanen er felles for det veterinærmedisinske og det humanmedisinske fagmiljøet. For å redusera bruken av antibiotika angir den mellom anna behov for å etablere kompetansesentra for antibiotikabruk og for å utvikle retningslinjer for slik bruk. Eg vil følgje opp denne planen saman med dei andre involverte departementa.

SPØRSMÅL NR. 336

Innlevert 12. januar 2006 av stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg

Besvart 18. januar 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Det har vist seg at enkeltpersoner og bedrifter som deltar i forsøket med uførepensjon som lønnstilskudd møter uforutsette hindringer. Hvis en uførepensjonist har blitt ansatt i en bedrift og blir sykmeldt i løpet av de første 26 ukene, har vedkommende ikke rett på sykepenger som en vanlig arbeidstaker. Den gamle sykehistorien teller med.

Vil statsråden trygge prosjektet ved å sikre at uførepensjonister, som blir ansatt i en bedrift, får de samme rettigheter som andre arbeidstakere?»

BEGRUNNELSE:

Norge har i dag over 300 000 uførepensjonister. Mange av disse har verdifull kompetanse og ønsker seg tilbake til arbeidslivet. Derfor startet Arbeids- og

sosialdepartementet i sin tid en forsøksordning der uførepensjon gjøres om til lønnstilskudd for arbeidsgivere som ansetter uførepensjonister. I første omgang blir forsøket prøvd ut i 5 fylker: Hedmark, Rogaland, Sør-Trøndelag, Telemark og Troms. Forsøksperioden startet 1. januar 2005 og vil vare i 5 år.

"Marianne" har vært uførepensjonist i 7 år. Den 18. mai 2005 startet hun som vikar i Omsorgstjenesten AS. Dette var så vellykket at hun den 1. juli samme år ble ansatt i full post i bedriften via overnevnte forsøk.

"Marianne" stortrives med jobben og har fått "en helt ny tilværelse". En solskinnshistorie som viser at de gode intensjonene med forsøket kan oppnås.

I dag er "Marianne" sykmeldt med senebetennelse. Dette har ikke noe med hennes tidligere sykehistorie og uførepensjon å gjøre. Likevel gir trygdekontoret beskjed om at hun ikke har rett til sykepenger fordi hun trekker med seg sin 7 år gamle sykehistorie. For mer enn 7 år siden brukte hun de 250 sykedagene og må derfor nå jobbe i nye 26 uker for å oppnå fulle rettigheter til sykepenger.

Dette fremgår ikke av den informasjonen som blir gitt av trygdeetaten via Internett (trygdeetaten.no). Verken "Marianne" eller hennes arbeidsgiver har heller blitt informert om at en slik situasjon kan oppstå. De har forholdt seg til det som fremgår, nemlig at en uførepensjonist som blir ansatt i en bedrift skal ha samme rettigheter som andre arbeidstakere.

Hele intensjonen med prosjektet er å få flere uføretrygdede i arbeid ved å gi folk en ny sjanse og å starte på nytt. Dersom den gamle sykehistorien trekkes med, er jeg alvorlig redd for at hele prosjektet vil lide nederlag. Verken en uføretrygdet eller en arbeidsgiver vil ta sjansen på å risikere det nederlaget som en sykeperiode uten rett til sykepenger vil gi.

I dette konkrete tilfellet sier arbeidsgiver helt klart at det ikke blir aktuelt å ta inn flere ansatte på denne måten. Og dette er en bedrift med meget gode resultater for flere mennesker. Hele 85 pst. av de ansatte har tidligere vært i en rehabiliterings- eller attføringssituasjon. Bedriften har sågar vært nominert til priser for sitt gode arbeid på dette feltet.

Jeg både håper og tror at statsråden kan sikre at uførepensjonister som blir ansatt virkelig får de samme retter som andre arbeidstakere. De må slippe å ta den risikoen prosjektet nå innebærer ved sykdom. Først når de får vanlige trygge arbeidsforhold vil de virkelig bli gitt en ny sjanse.

Svar:

Personer som deltar i forsøksordningen med uførepensjon som lønnstilskudd opptjener rett til sykepenger etter de samme reglene som andre arbeidstakere.

Når man har vært ansatt hos arbeidsgiver i minst 4 uker, har man rett til sykepenger i arbeidsgiverperioden, dvs. en periode på opptil 16 kalenderdager. Dersom man før uførepensjonen ble innvilget har mottatt sykepenger i maksimum stønadstid, må man være helt arbeidsfør i 26 uker for igjen å ha rett til sykepenger fra trygden. Fravær i arbeidsgiverperioden avbryter ikke opptjeningen av en ny sykepengeperiode. Dersom man ikke har opptjent ny sykepengerett, vil man få tilbake uførepensjonen ved sykdom.

Jeg gjør for ordens skyld oppmerksom på at informasjon om dette finnes på en side med "ofte stilte spørsmål" under trygdeetatens informasjon om uførepensjon som lønnstilskudd på www.trygdeetaten.no.

Forsøket med uførepensjon som lønnstilskudd ved reaktivisering av uførepensjonister trådte i kraft 1. januar 2005, og gjelder for 5 fylker. Regjeringen har som mål å gjøre det lettere å kombinere arbeid og trygd og å innføre en ordning med uføretrygd som lønnstilskudd i alle fylker. Forsøket har derfor høy prioritet. Det har imidlertid vist seg at det har vært vanskeligere å rekruttere uførepensjonister og finne arbeidsgivere til deltakerne enn forventet. ECON har derfor fått i oppdrag å gjøre en evaluering hvor det skal vurderes om forsøksordningen gir tilstrekkelige insentiver for deltakere og arbeidsgivere, hva som er potensialet for forsøksordningen, forbedringsmuligheter i regelverket og oppfølgingen og ressursinnsatsen i etatene i forhold til antall deltakere. Evalueringen skal være ferdig tidlig i 2006.

På bakgrunn av denne evalueringen og annen relevant informasjon vil jeg vurdere om det er nødvendig å gjøre justeringer i regelverket og rammebetingelsene for ordningen med uførepensjon som lønnstilskudd.

SPØRSMÅL NR. 337

Innlevert 12. januar 2006 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 23. januar 2006 av kommunal- og regionalminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«Kommunalministeren ønsker å fremstå som det lokale selvstyrets fremste forsvarer. Det er en krevende, men viktig ambisjon som forutsetter at statsråden opptrer som "vaktbikkje" når andre departementer vil overprøve godt forankrede lokale beslutninger. Miljøvernministeren har overprøvd både Asker kommune og fylkesmannen i Oslo og Akershus i Kjell Inge Røkkes byggesak på Konglungen i Asker.

Hvordan vurderer kommunalministeren denne beslutningen sett i lys av statsrådens ønske om å styrke det lokale selvstyret?»

BEGRUNNELSE:

I den nevnte byggesaken har Asker kommune fulgt praksis fra tilsvarende saker i samme område. Beslutningen er godt forankret lokalt og har bred tilslutning i Asker kommunestyre. Det er blant annet lagt stor vekt på å vareta allmennhetens interesser. Det er med andre ord ikke noen lokale konflikter knyttet til saken. Miljøvernministeren har tatt sin avgjørelse uten noen forutgående dialog med kommunen. Miljøvernministerens overprøving reiser spørsmålet om grensen for det lokale selvstyret nå flyttes slik at statens makt økes, mens lokalsamfunnets muligheter til å finne gode løsninger lokalt blir mindre.

Svar:

Regjeringen mener at et levende lokaldemokrati er grunnsteinen i folkestyret og en forutsetning for tillit og legitimitet til det nasjonale folkestyret. Hensynet til det lokale selvstyret vil imidlertid i en del sammenhenger kunne stå i motstrid til hensynet til nasjonale mål. I de tilfeller vil det måtte foretas en konkret avveining mellom de to hensynene.

Etter plan- og bygningsloven har kommunene ansvar for arealforvaltning og planlegging i kommunen, innenfor de rammer som gis fra staten om overordnede interesser. Fylkesmannen og fylkeskommunen skal bistå kommunene i dette arbeidet. De kan i den forbindelse klage på kommunale enkeltvedtak, og de kan reise innsigelse til planforslag som ikke er i samsvar med nasjonale interesser. Vårt plansystem gir dermed kommunene betydelig lokal beslutningsmyndighet, samtidig som de regionale og nasjonale hensynene skal ivaretas.

Når det gjelder den konkrete saken det stilles spørsmål om sorterer den under miljøvernministerens ansvarsområde, og jeg ønsker derfor ikke å kommentere den særskilt.

SPØRSMÅL NR. 338

Innlevert 12. januar 2006 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 25. januar 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Kommunal- og regionalministeren har flere ganger fremhevet viktigheten av det lokale selvstyret.

Er fylkesmannens overprøving av kommunenes skjønn i forbindelse med brudd på alkoholloven i tråd med denne målsettingen?»

BEGRUNNELSE:

Stavanger kommune inndrog en salgsbevilling i tre måneder for salg av alkohol til mindreårige fra butikk. Kommunen vurderte dette som et alvorlig brudd på alkoholloven og ønsket å markere et eksempel gjennom en streng reaksjon. Bevillingshaver klaget avgjørelsen inn for fylkesmannen i Rogaland. I brev av 20. desember 2005 får kommunen medhold i at grunnlaget for inndragningen var til stede og fylkesmannen deler kommunens vurdering i at dette var et alvorlig brudd på loven. Men fylkesmannen omgjør inndragelsesperioden fra tre måneder til én måned. Dette reagerer den politiske ledelsen i kommunen på. Alkoholloven er jo en av de lovene som gir kommunene en vid mulighet til å bruke lokalt skjønn.

Svar:

Spørsmålet ble overført fra kommunal- og regionalministeren.

Alkoholloven hører inn under helse- og omsorgsministerens ansvarsområde, og jeg vil derfor besvare spørsmålet.

Siden jeg ikke har kjennskap til detaljene i saken representanten Høie viser til, skal jeg ikke uttale meg om fylkesmannens saksbehandling i denne konkrete saken. Jeg vil derfor i det følgende redegjøre generelt for den kompetanse fylkesmannen er gitt i klagesaker etter alkoholloven og bakgrunnen for denne.

Det er riktig som representanten Høie skriver i sin begrunnelse, at alkoholloven er en av de lovene som gir kommunene en vid mulighet til å bruke lokalt skjønn. Blant annet av hensyn til det lokale selvstyret, var det tidligere ikke adgang til å klage på kommunens vedtak etter alkoholloven.

Ut fra hensynet til rettssikkerhet og for å unngå dyre og lange rettssaker, ble det 1. januar 1998 innført en adgang til å klage kommunale bevillingsvedtak inn for fylkesmannen. I forarbeidene til denne lovendringen ble det blant annet uttalt at "kommunalt selvstyre utgjør et kjernepunkt i norsk alkoholpolitikk", og at kommunen i bevillingssaker utøver "et klart politisk preget fritt skjønn". På denne bakgrunn ble fylkesmannens kompetanse i klagesaker etter alkoholloven begrenset til en ren lovlighetskontroll, det vil si en prøving av om kommunens vedtak er gyldige og fattet innenfor de rammene alkoholloven og alminnelige forvaltningsrettslige regler stiller opp. Fylkesmannen har derfor ikke adgang til å overprøve kommunens skjønnsmessige vurderinger i bevillingssaker, herunder de alkoholpolitiske prioriteringer.

I praksis innebærer dette at fylkesmannen kan etterprøve kommunens saksbehandling, lovtolkning, og om kommunen har lagt riktig faktum til grunn for sitt vedtak. Etter alminnelige forvaltningsrettslige regler kan fylkesmannen også prøve enkelte sider ved kommunens skjønnsutøvelse, blant annet om kommunen ved sin vurdering har lagt vekt på hensyn som ikke er relevante etter alkoholloven, om kommunen har forskjellsbehandlet ulike bevillingshavere/bevillingssøkere på en usaklig måte, eller om vedtakets innhold er sterkt urimelig. For å kunne konstatere at kommunens vedtak er ugyldig, er det videre et krav om at en eventuell feil kommunen har gjort, kan ha fått innvirkning på innholdet i kommunens vedtak.

Hvis fylkesmannen kommer til at kommunens vedtak må anses ugyldig, vil fylkesmannen i de fleste tilfeller være henvist til å oppheve vedtaket og eventuelt sende det tilbake til kommunen til ny behandling. Det er antatt at det kun i ytterst få tilfeller kan være aktuelt at fylkesmannen selv treffer nytt vedtak i saken. Årsaken til dette ligger nettopp i at fylkesmannen er avskåret fra å utøve et fritt, alkoholpolitisk eller lokalpolitisk skjønn: Selv om kommunens opprinnelige vedtak er ugyldig, vil en vurdering av hvilket innhold et eventuelt nytt vedtak skal ha som oftest forutsette utøvelse av et slikt politisk skjønn. I så fall vil ikke fylkesmannen ha myndighet til å selv fatte nytt vedtak.

Etter min oppfatning sikrer alkohollovens klageregler en god balanse mellom på den ene siden hensynet til å sikre kommunen en vid frihet til skjønnsutøvelse i bevillingssaker, og på den andre siden hensynet til den enkelte bevillingssøkers/bevillingshavers rettssikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 339

Innlevert 12. januar 2006 av stortingsrepresentant Thomas Breen

Besvart 18. januar 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hva vil justisministeren gjøre for å rekruttere flere politistudenter med flerkulturell bakgrunn?»

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten 12. januar går det frem at kun 1,4 pst. av politistudentene er flerkulturelle. Det bør være et politisk mål at politiet skal gjenspeile gjennomsnittsbefolkningen. Det som kommer frem er bekymringsfullt når vi vet at Politihøgskolen har hatt en strategi for å rekruttere ungdom med flerkulturell bakgrunn. Dette viser at det er av viktig betydning at praktiske tiltak iverksettes for å få en mer målrettet rekruttering til politiyrket i fremtiden.

Svar:

Det har gjennom flere år vært en målsetting for politiet å øke andelen tjenestemenn og -kvinner med minoritetsbakgrunn.

Som ledd i dette har Politihøgskolen de siste åre-

ne arbeidet aktivt for å øke andelen søkere med minoritetsbakgrunn til politiutdanningen. Skolen hadde i 2005 88 søkere med minoritetsbakgrunn mot 31 søkere i 2000.

Det har imidlertid vist seg vanskelig å rekruttere søkere med minoritetsbakgrunn som tilfredsstiller opptakskriteriene, og Politihøgskolen vil i 2006 satse ytterligere på øke andelen kvalifiserte søkere med slik bakgrunn.

Høgskolen skal innen 1. mai 2006 presentere en handlingsplan for rekruttering hvor ungdom med minoritetsbakgrunn vil være en sentral målgruppe. Planen vil inneholde en rekke konkrete markedsføringstiltak rettet mot denne gruppen.

Høgskolens opptaksnemnd vil etablere samarbeid med foreninger og interesseorganisasjoner som arbeider med minoritetsspørsmål.

Rekrutteringsarbeidet vil også styrkes gjennom innhenting av kunnskap om studenter ved og søkere til Politihøgskolen. Som ledd i dette vil høgskolen i løpet av januar 2006 gjennomføre en kartlegging av søkerne til skolen i 2005, med særlig vekt på de med minoritetsbakgrunn. I løpet av våren 2006 vil det også bli gjennomført et forskningsprosjekt om høgskolens nåværende studenter.

Politihøgskolen og Kriminalomsorgens Utdanningssenter planlegger dessuten et forskningsprosjekt om rekruttering av personer med minoritetsbakgrunn til politietaten og kriminalomsorgen.

Jeg ser det som viktig at norsk politi representerer mangfoldet i befolkningen, og jeg vil med interesse følge Politihøgskolens arbeid med å rekruttere og beholde tilsatte med minoritetsbakgrunn.

SPØRSMÅL NR. 340

Innlevert 12. januar 2006 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 23. januar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til å få krav om beredskapsferje inn i anbudsgrunnlagene for ferjesambandene?»

BEGRUNNELSE:

Det henvises til mitt spørsmål til helse- og omsorgsministeren av 8. desember 2005 og svaret fra helse- og omsorgsministeren av 9. januar. Dagens ordning finansiering sikrer ikke et godt tilbud.

Svar:

Statens vegvesen har både det forvaltningsmessige og økonomiske ansvaret for beredskapsruter i riksvegferjesamband. Kostnadene ved å opprettholde fast beredskap blir belastet post 72 Kjøp av riksvegferjetjenester. Beredskapsvakt er innført for å sikre tilbringertjenesten til sykehus. Forslag om opprettelse eller avvikling forutsettes fremmet av regionvegsjefen etter samråd med helse- og samferdselsmyndighet i fylket.

Det er i dag om lag 20 riksvegferjesamband som har beredskapsvakt. Kostnadsanslag tyder på at dagens ordning belaster post 72 med om lag 5 mill. kr årlig. Det er egne takster for beredskapsruter i riksregulativet for ferjetakster.

Jeg har ingen planer om å endre på dagens praksis med beredskapsvakt for riksvegferjedriften i forbindelse med konkurranseutsettingen av riksvegferjedriften. I de tilfellene samband med beredskapsvakt lyses ut på konkurranse, blir det spesifisert i anbudsgrunnlaget at sambandet har beredskapsvakt. Ferjeselskap som får tildelt løyve etter konkurranse, vil derfor ha samme krav til beredskap, som ferjeselskap som får løyve tildelt uten konkurranse.

SPØRSMÅL NR. 341

Innlevert 12. januar 2006 av stortingsrepresentant Erna Solberg

Besvart 19. januar 2006 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Det vises til brev fra statsministeren av 21. desember 2005 hvor han svarer følgende på hva konsekvensene for Norge vil være hvis Regjeringen anvender reservasjonsretten i forbindelse med EUs tjenestedirektiv: "Dersom partene ikke blir enige skal den berørte delen av EØS-avtalen, betraktes som midlertidig satt ut av kraft, med mindre EØS-komiteen bestemmer noe annet." "Den berørte delen", er svært generell.

Hva er utenriksministerens vurdering av hvilket omfang det juridisk har?»

Svar:

EØS-avtalen er oppbygd slik at rettsaktene er samlet i 22 vedlegg, det vil si et vedlegg for hvert av de viktigste rettsområdene under avtalen. Når en rettsakt blir innlemmet i EØS-avtalen, vil det framgå av EØS-komiteens beslutning hvilket vedlegg den skal plasseres i. Teknisk sett formuleres dette som en endring av vedlegget.

Når EØS-avtalens artikkel 102 nr. 5 viser til "den berørte delen av vedlegget", siktes det for det første til det vedlegget til EØS-avtalen som rettsakten ville ha blitt plassert i, dersom den hadde blitt innlemmet.

For det andre viser denne formuleringen til de rettsakter i dette vedlegget som innholdsmessig står i saklig sammenheng med den rettsakten som ikke er blitt innlemmet. Om dette vil gjelde alle, eller bare noen av rettsaktene i et vedlegg, vil bero på en konkret avveining i EØS-komiteen etter de kriterier som er angitt i artikkel 102 nr. 2: "Det skal vurderes i EØS-komiteen hvilken del av et vedlegg til denne avtale som ville bli direkte berørt av det nye regelverk."

Det gjenstår betydelig arbeid med direktivutkastet innenfor EUs egen beslutningsprosess.

SPØRSMÅL NR. 342

Innlevert 13. januar 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 17. januar 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Medlemmer av Regjeringen har i media skapt tvil om ENI ville få utvinne olje fra Goliat, men i Stortingets spørretime understreket statsministeren at ENI har utvinningstillatelse. Han gav inntrykk av at denne ville bli opprettholdt. Ved en inkurie glemte statsministeren å svare på om Goliat-feltet står i fare for å bli vernet i forvaltningsplanen, noe som innebærer at ENIs utvinningstillatelse ikke er mye verdt.

Kan statsråden bekrefte at ENIs utvinningstillatelse ikke vil bli trukket tilbake pga. eventuelle vernesoner?»

Svar:

Jeg vil ikke forskuttere behandlingen av forvaltningsplanen. Helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten skal legges fram før påske. Når den helhetlige forvaltningsplanen foreligger skal det for havområdene i Barentshavet avgjøres hvilke områder som skal åpnes, og hvilke områder det ikke skal foregå petroleumsaktivitet i.

Rettighetshaverne i Goliat har fått utvinningstillatelse etter petroleumsloven. En utbygging av Goliatfunnet må imidlertid tas stilling til når rettighetshaverne fremmer sin utbyggingsplan. Det blir da opp til selskapene å demonstrere at utbyggingen tar tilstrekkelig hensyn til miljøet og fiskeriinteressene i området. Vurderingen av dette vil gjøres bl.a. på bakgrunn av konklusjonene i helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten.

SPØRSMÅL NR. 343

Innlevert 13. januar 2006 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 20. januar 2006 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«Er det aktuelt for Regjeringen å innføre en ordning med omstillingsbøter for bedrifter som legger ned det Regjeringen mener er lønnsomme arbeidsplasser, finnes det slikt regelverk i andre europeiske land, hvilke samfunnsmessige kostnader er det aktuelt at bedriftene må dekke, og hvordan vil dette påvirke næringslivets omstillingsevne og Norge som lokaliseringsalternativ for ny virksomhet?»

BEGRUNNELSE:

Næringsministeren varsler i oppslag i VG 29. desember 2005 at bedrifter i fremtiden må påregne å dekke samfunnsmessige omstillingskostnader i forbindelse med nedleggelse av arbeidsplasser.

Næringsministeren mener at slike omstillingsbøter kun skal ilegges "lønnsomme arbeidsplasser", men sier samtidig at det ikke finnes noen fasit for hva som ligger i lønnsomhetsbegrepet. Dette må vurderes i det enkelte tilfelle, og i en diskusjon i forkant av en nedleggelse, uttalte næringsministeren til VG. Næringsministeren pekte i intervjuet på at det koster penger både for enkeltmennesket, lokalsamfunnet og storsamfunnet når en bedrift med lønnsomme arbeidsplasser legges ned. Statsministeren sa i spørretimen 11. januar på spørsmål om dette temaet at det er vesentlig forskjell på privatøkonomisk lønnsomhet og samfunnsmessig lønnsomhet, og at det er politikkens oppgave å forsøke å korrigere for de samfunnsmessige kostnadene som denne type privat adferd medfører. Disse kommentarene skaper et inntrykk av at bedrifter i Norge i fremtiden skal pålegges nye og betydelig økonomiske forpliktelser i forbindelse med omstilling.

Statsministeren uttalte derimot i debatten i spørretimen 11. januar at Regjeringen ikke har planer om å innføre noen skatt på omstiling.

Dermed hersker det en usikkerhet knyttet til om Regjeringen har planer om å innføre et regelverk for bøter, krav om utgiftsdekning eller andre økonomiske konsekvenser for bedrifter som legger ned arbeidsplasser, og når regelverket skal gjelde og hvordan bøtene skal fastsettes.

Disse signalene skaper et inntrykk av at Regjeringen vurderer et vilkårlig regelverk hvor det både vil være vanskelig å definere når det er grunnlag for å ilegge en bedrift omstillingsbot, og hvordan størrelsen på boten skal fastsettes. Uansett er det ingen tvil om at et slikt regelverk vil være en betydelig endring av rammebetingelsene i Norge.

Norge har fordeler og ulemper som lokaliseringssted for næringsvirksomhet. Et mer rigid regelverk for omstilling vil utvilsomt komme på listen over ulemper ved å plassere virksomhet i Norge. Oppgangen i næringslivet har skapt tusenvis av nye arbeidsplasser de siste årene. Dersom Regjeringen fortsetter å forverre rammevilkårene for bedriftene kan denne positive utviklingen snu og føre til at det blir skapt færre nye arbeidsplasser.

Signaler om å innføre et slikt regelverk kan også påvirke bedriftenes vurderinger i forbindelse med pågående omstillinger. Dersom det oppstår spekulasjoner om at Regjeringen innføring av millionbøter ved nedleggelser kan man i verste fall risikere at bedrifter fremskynder oppsigelser for å komme et eventuelt regelverk i forkjøpet. Det er derfor behov for å gi næringslivet en avklaring på om Regjeringen har planer om å innføre slike konstruksjoner.

Svar:

Spørsmålet ble overført fra statsministeren.

Norsk økonomi har alltid vært karakterisert av vedvarende og betydelige omstillinger. Hvert år forsvinner mange arbeidsplasser gjennom nedbemanning og nedleggelse, mens andre arbeidsplasser kommer til gjennom nyetableringer og ekspansjon av eksisterende bedrifter. Norsk økonomi har hatt en positiv utvikling de siste årene, men det er en utfordring for oss at bedrifter som tilsynelatende går bra likevel legger ned virksomhet i Norge, med de samfunnsmessige kostnader det fører med seg. Det er viktig å vurdere om virkemidlene rettet mot nedleggingssituasjoner kan videreutvikles og forbedres og samtidig se på muligheten for nye tiltak. Dette er et arbeid som nå pågår i Nærings- og handelsdepartementet.

I spørsmålet vises det til et oppslag i VG 29. desember 2005. Det er for tidlig å si noe konkret om hvilke virkemidler som er aktuelle. Det er imidlertid ikke aktuelt å innføre omstillingsbøter, hvilket jeg også presiserte i oppslaget i VG.

I Regjeringens arbeid med å videreutvikle og vurdere nye tiltak i forbindelse med nedleggingssituasjoner vil vi foreta en helhetlig vurdering av tiltakenes positive og negative sider for norsk næringsliv og for samfunnet for øvrig. De forholdene som tas opp i spørsmålet vil bli vurdert i denne sammenhengen. Regjeringens mål er at virkemidlene i sysselsettingspolitikken og næringspolitikken sammen skal legge et godt grunnlag for høy sysselsetting og et omstillingsdyktig arbeidsliv.

SPØRSMÅL NR. 344

Innlevert 13. januar 2006 av stortingsrepresentant Laila Dåvøy

Besvart 2. februar 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Kan helse- og omsorgsministeren redegjøre for hvilke praktiske løsninger Rikstrygdeverket har kommet frem til som kan forenkle situasjonen for yrkesskadde og krigspensjonister som får medisiner på blå resept?»

BEGRUNNELSE:

Yrkesskadde får i dag full dekning av utgifter til legemidler etter særregelen om yrkesskade i folketrygdloven § 5-25. Krigspensjonistene har en videre utgiftsdekning enn kun etter folketrygdloven kap. 5, da de med enkelte unntak skal ha full utgiftsdekning. Formålet med APOK er å føre kontroll over oppgjøret av blåresepter og sikre at refusjonene som utbetales er i henhold til regelverket. Innføringen av APOK er viktig og har vært vellykket både administrativt og teknisk. De fleste blåreseptkunder har ikke merket noen forskjell i og med at de betaler egenandeler som før og får frikort når de har oppnådd egenandelstak 1. Det er imidlertid ikke rimelig at pasienter rammes uheldig av en teknisk og administrativ nyordning og får en dårligere ordning enn tidligere. Derfor ba daværende helseminister Dagfinn Høybråten Rikstrygdeverket om å vurdere om man kan finne en praktisk løsning på dette spørsmålet, når man ser på erfaringene med denne nye oppgjørsordningen (Spørretimen 24. mars 2004).

Svar:

Som det fremkommer av representanten Dåvøys spørsmål, redegjorde tidligere helseminister Dagfinn Høybråten i spørretimen 24. mars 2004 om oppgjørsordningen for egenandeler på legemidler for yrkesskadde og krigspensjonister. Spørsmålet den gangen fra representanten Harald T. Nesvik var hvorfor yrkesskadde og krigspensjonister må betale egenandel på legemidler i apoteket, for deretter å søke trygdekontoret om å få ettergitt egenandel, når gruppene har juridisk rett på full dekning av utgiftene. Dette systemet mente representanten Nesvik var en tungvint og byråkratisk ordning, som bl.a. ville sette en del pasienter med lav inntekt i en vanskelig økonomisk situasjon.

I sitt svar refererte helseminister Høybråten til regelverket og kravet om at trygdekontoret må vurdere årsakssammenhengen mellom yrkesskaden/krigsskaden og behovet for det enkelte legemiddel. Dette var bakgrunnen for at disse to gruppene måtte søke trygdekontoret om å få ettergitt egenandelen. Høybråten sa avslutningsvis at han skulle be Rikstrygdeverket om å vurdere om man kunne finne en praktisk løsning på dette spørsmålet.

Før 1. januar 2004 praktiserte trygdekontorene ordningen med oppgjør for egenandeler for disse to gruppene forskjellig. I enkelte kommuner var det en praksis mellom apotekene og trygdekontoret som innebar at enkelte pasienter i disse gruppene slapp å betale egenandeler i apoteket. I andre kommuner betalte imidlertid pasientene egenandelen for deretter å få utlegget tilbake på trygdekontoret. Det var med andre ord en forskjellsbehandling mellom trygdekontorene.

Fra 1. januar 2004 ble det inngått en avtale mellom apotekene og trygdeetaten om en elektronisk oppgjørsordning (APOK) for blåresepter mer generelt. Denne avtalen regulerer ikke oppgjør til apotek for utgifter til egenandel etter folketrygdloven § 5-25. Etter 1. januar 2004 ble det dermed lik praksis over hele landet - ved at både yrkesskadde og krigspensjonister må betale egenandelene i apoteket og deretter søke trygdekontoret om å få utgiftene refundert.

Rikstrygdeverket foretok en vurdering av den praktiske oppgjørsordningen for egenandeler på legemidler for disse to gruppene i midten av 2004. De anbefalte en videreføring av dagens ordning for oppgjør av egenandeler for legemidler for begge gruppene. Begrunnelsen for anbefalingen for yrkesskadde var at de har samme rutine i forhold til refusjon av andre egenandeler som de legger ut for (legebesøk, tannlegehjelp, fysikalsk behandling, spesielt medisinsk utstyr og forbruksmateriell). Det ble vurdert at det for etaten, og kanskje også for de yrkesskadde selv, var enklest å forholde seg til én rutine, og ikke ha egen rutine i forhold til egenandeler på legemidler. Begrunnelsen for anbefalingen for krigspensjonistene var at Rikstrygdeverket vurderte at flertallet av denne gruppen trolig ikke opplevde dette som et problem.

Tidligere helse- og omsorgsminister Ansgar Gabrielsen vedtok at det skulle innføres en forenkling av oppgjøret for egenandeler på legemidler for krigspensjonistene. Dette innebærer at apoteket nå fakturerer oppgjørskontorene for egenandeler på medisiner for denne gruppen. Rikstrygdeverket innførte den nye ordningen for krigspensjonistene 1. juli 2005. Departementet støttet videre Rikstrygdeverkets vurdering og anbefaling om hvilken ordning som skulle

gjelde for yrkesskadde. Det ble her spesielt lagt vekt på at trygdekontoret i den enkelte sak må vurdere forholdet mellom yrkesskaden og behovet for det aktuelle legemidlet som søkes refundert av folketrygden.

Jeg er enig i representanten Dåvøy om at det er urimelig at en administrativ ordning i trygdeetaten kan få uheldige konsekvenser for enkelte av de yrkesskadde. Jeg vil derfor be Rikstrygdeverket om å gjøre en fornyet vurdering av ordningen for denne gruppen, bl.a. basert på erfaringene med den nye oppgjørsordningen for krigspensjonistene.

SPØRSMÅL NR. 345

Innlevert 13. januar 2006 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 25. januar 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Hvilke planer foreligger for driften av Ski sykehus, hvilke eventuelle utbyggingsplaner foreligger fra Helse Øst sin side for sykehuset, og er det aktuelt for statsråden å gi styringssignaler om bygging av et helt nytt sykehus på Ski?»

Svar:

Ski sykehus ble i 2003 en del av helseforetaket Aker universitetssykehus HF. Aker universitetssykehus HF som har lokalsykehusansvar for befolkningen i Follo (med unntak av Enebakk kommune) arbeider med å videreutvikle lokalsykehusfunksjonene ved Ski sykehus. All dagkirurgi ved Aker universitetssykehus HF er blitt samlet på Ski og vil kunne utvikles ytterligere der.

Ifølge Helse Øst RHF vil det videre bli satset spesielt på å gi nærhet og tilgjengelighet for eldre, for pasienter med kroniske sykdommer og kreftpasienter. I tråd med dette videreutvikles tilbudene ved Ski sykehus innenfor palliasjon (lindrende behandling) og kreftbehandling, rehabilitering og etablering av ambulerende tjenester. Mulighetene for å bedre akuttilbudet til befolkningen gjennom samarbeid med kommunehelsetjenestene om et felles akuttmottak for sykehus og legevaktsordningen er under utredning.

Det planlegges en ny Folloklinikk med døgntilbud for voksne pasienter med psykiske lidelser samt akutt tilbud til rusmisbrukere for voksne. Dette er et første byggetrinn mot et fullt utbygd lokalsykehustilbud for både voksne og barn innenfor psykisk helse i Follo.

Som stortingsrepresentant Høybråten er kjent med, ble tidligere planer om utbygging av et nytt sykehus i Follo forlatt allerede vinter-vår 2004 (jf. St.prp. nr. 63 (2003-2004)), etter et omfattende utredningsarbeid i regi av Helse Øst RHF om det framtidige sykehustilbudet i regionen. Det foreligger ingen planer fra Helse Øst RHF sin side om bygging av nytt somatisk sykehus i Ski, og slikt styringssignal er verken til vurdering eller aktuelt å formidle fra departementets side.

SPØRSMÅL NR. 346

Innlevert 16. januar 2006 av stortingsrepresentant Inge Lønning

Besvart 25. januar 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Har de regionale helseforetakene i 2005 fulgt opp pålegget fra tidligere helse- og omsorgsminister Ansgar Gabrielsen om at den prosentvise veksten skal være sterkere innenfor psykisk helsevern enn innen somatiske spesialisthelsetjenester, og hvordan har helse- og omsorgsministeren fulgt opp dette pålegget overfor de regionale helseforetakene siden hun tiltrådte som statsråd?»

BEGRUNNELSE:

I sitt bestillerdokument til de regionale helseforetakene for 2005 gav tidligere helse- og omsorgsminister Ansgar Gabrielsen klar beskjed om at den prosentvise veksten skal være sterkere innenfor psykisk helsevern enn innen somatiske spesialisthelsetjenester.

Svar:

Krav om at den prosentvise veksten innen psykisk helsevern og rus skulle være større enn innen somatikk ble stilt i Bestillerdokument 2005 til de regionale helseforetak fra tidligere statsråd Ansgar Gabrielsen.

Helse- og omsorgsdepartementet har mottatt rapporter fra de regionale helseforetak på dette i løpet av 2005. I St.prp. nr. 1 (2005-2006) ble det orientert om at kostnadsveksten innenfor rusbehandling og psykisk helsevern er høyere enn innenfor somatikk i fire regionale helseforetak. Videre at Helse Vest har samme vekst i psykisk helsevern som i somatikk, mens den er større innenfor rusbehandling. Det ble understreket at det er noe usikkerhet i tallene.

De fem regionale helseforetakene rapporterer med ulik frekvens til departementet. De siste oppdaterte tallene viser at tendensen omtalt i St.prp. nr. 1 (2005-2006) fortsatt gjelder for Helse Øst, Helse Sør og Helse Nord. I Helse Vest ligger veksten innenfor somatikk høyere enn innenfor psykisk helsevern og rus. Helse Midt-Norge har på grunn av usikkerhet i data ikke levert oppdaterte tall. Det er knyttet usikkerhet til tallene. Tall for hele året 2005 vil foreligge etter 1. mars 2006.

Jeg overtok som helse- og omsorgminister i midten av oktober, da vel to måneder av året 2005 gjenstod. Jeg mener at kravet som ble stilt for 2005 er tatt på alvor i de regionale helseforetakene, men at det fortsatt er nødvendig å fokusere på at arbeidet med psykisk helsevern og rusbehandling skal prioriteres. Opptrappingsplanen for psykisk helsevern ble startet opp i 1999 og skal være ferdig i 2008. Jeg har også i Bestillerdokumentene til de regionale helseforetakene for 2006 stilt krav om at veksten i psykisk helsevern og rusbehandling skal være sterkere enn for somatikk. At ISF-andelen er redusert fra 60 til 40 pst. i 2006 vil også understøtte denne prioriteringen.

Til slutt vil jeg kommentere usikkerheten i rapporteringstallene noe nærmere. Det er ikke enkelt å finne en god indikator som kan måle dette styringskravet. Å sammenligne kostnadsøkningen i de ulike "delsektorene" kan gi et feilaktig inntrykk fordi for eksempel økte lønninger vil bidra til høyere kostnader. Videre er det slik at fordeling av ulike typer av kostnader mellom funksjonene, for eksempel felleskostnader, gjøres ulikt i helseforetakene. Dette innebærer at tallene er usikre. Helse- og omsorgsdepartementet har derfor i det nylig utsendte tildelingsbrevet for 2006 til Sosial- og helsedirektoratet bedt om at de bidrar til at regnskaps- og aktivitetsrapporteringen forbedres og standardiseres. Dette for å få på plass en rapportering som gjør det enklere å sammenligne fagområdene somatikk, psykisk helse og rus, og som også muliggjør bruk av samme kriterier og mål for ressursbruk på ulike fagområder. Blant annet vil innføring av et nytt organisasjonskodeverk i 2007, samt ny fordeling av felleskostnader, bidra til at tallene blir mer sammenlignbare.

SPØRSMÅL NR. 347

Innlevert 16. januar 2006 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 20. januar 2006 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«I forbindelse med behandlingen av Budsjettinnst. S. nr. 8 (2005-2006) uttalte en enstemmig næringskomité at velferdstilbudet til norske sjøfolk ikke blir svekket. Fra januar i år har næringsministeren bestemt at norske sjøfolk i internasjonalt farvann ikke lenger skal få tilsendt norske aviser. I budsjettframlegget til Regjeringen var det heller ikke omtalt at avisene til norske sjøfolk skulle fjernes.

Hvorfor fjerner næringsministeren velferdstilbudet til norske sjøfolk i strid med Stortingets vedtak?»

Svar:

Statsbudsjettet fastsettes hvert år etter konkrete vurderinger av hvordan statens midler best kan benyttes. Resultatet av stortingsbehandlingen av Statsbudsjettet for 2006 ble at bevilgning til Sjøfartsdirektoratets velferdstilbud (post 21 Spesielle Driftsutgifter) ble redusert fra 8,2 mill. kr for 2005 til 6,2 mill. kr for inneværende år. Sjøfartsdirektoratet har derfor gjennomgått støtten til velferdstilbud for å sikre at bevilgede midler benyttes til tiltak som i størst mulig grad retter seg mot hovedmålgruppen, nemlig sjøfolk. Dette har resultert i at Sjøfartsdirektoratet har prioritert å ha norske aviser tilgjengelig der norske sjøfolk i utlandet primært befinner seg, det vil si i Sjøfartsdirektoratets velferdsstasjoner i Aberdeen, Rotterdam og Port Said, samt som en overgangsordning ut juli 2006 ved direktoratets lokale kontakter i Houston, Singapore, Yokohama, Cape Town og Dunkerque. Prioriteringen må ses i sammenheng med utviklingen som har funnet sted i norsk skipsfartsnæring, den globale tilgangen på elektroniske nyhetsmedier og det faktum at sjøfolkene ikke lenger utgjør den største brukergruppen av de norske kirkene i utlandet.

På denne bakgrunn kan jeg ikke se at jeg fjerner velferdstilbudet til norske sjøfolk i strid med Stortingets vedtak.

SPØRSMÅL NR. 348

Innlevert 16. januar 2006 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 19. januar 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«I Dagens Næringsliv 11. januar 2006 rykker lederne for tre av hovedsammenslutningene på arbeidstakersiden ut med kraftig kritikk av Regjeringen for å favorisere LO som samarbeidspartner og stenge de andre ute fra viktige arenaer for innflytelse. De hevder at Regjeringen tenker samarbeid på en gammeldags måte og rykker 10 år tilbake i forhold til tidligere praksis.

Tar statsråden denne kritikken på alvor, og hva vil han i så fall gjøre for å bedre samarbeidsforholdene mellom Regjeringen og disse hovedorganisasjonene?»

Svar:

Jeg viser til svar fra statsministeren av 18. januar 2006 på spørsmål nr. 329 fra stortingsrepresentant Erna Solberg hvor det heter:

"Regjeringen vil slik det framgår av Soria Moriaerklæringen, legge til rette for og ha en bred og nær kontakt med alle organisasjonene i arbeidslivet i arbeidet med utvikling og gjennomføring av politikken på ulike samfunnsområder. Generelt mener jeg det må kunne slås fast at vi i Norge har en omfattende og god tradisjon for nær kontakt med partene i arbeidslivet både på administrativt og politisk nivå som Regjeringen vil gjøre sitt for å videreføre.

Regjeringens kontaktutvalg med partene i arbeidslivet vil for den nåværende Regjeringen, som for tidligere regjeringer, være et sentralt forum i forbindelse med det inntektspolitiske samarbeidet. Utvalget ledes av statsministeren og har deltakere fra alle hovedorganisasjonene i arbeidslivet (LO, YS, Unio, Akademikerne, NHO, KS, HSH og NAVO). I tillegg deltar også Norges Bondelag/Norges Bonde- og småbrukarlag og Norges Fiskarlag. Regjeringen legger vekt på å videreføre dette samarbeidet.

Et annet viktig forum for det inntektspolitiske samarbeidet er Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene, der også alle hovedorganisasjonene i arbeidslivet deltar. Gjennom arbeidet i utvalget

etableres en felles forståelse for økonomiske sammenhenger, og et omforent tallgrunnlag til bruk i tilknytning til inntektsoppgjørene.

Behovet for og formen for kontakt med partene i arbeidslivet vil kunne variere mellom saker og fra område til område. Det som er viktig for en organisasjon vil kanskje være av mindre interesse og betydning for andre organisasjoner. Samarbeidspartene og samarbeidsformene må derfor tilpasses på en hensiktsmessig måte i de enkelte tilfeller. Innenfor en rekke viktige samfunnsområder er det som kjent etablert ulike faste samarbeidsordninger med bred deltakelse fra organisasjonene i arbeidslivet.

Regjeringen vil videreføre og styrke samarbeidet med partene på bred basis gjennom Arbeidslivpolitisk råd. Målsettingen med Arbeidslivspolitisk råd er å ha en løpende diskusjon og dialog med de sentrale partene i arbeidslivet på høyt nivå om viktige arbeidslivspolitiske saker, herunder EU-saker. I rådet som ledes av arbeids- og inkluderingsministeren deltar representanter fra alle hovedorganisasjonene i arbeidslivet. For å styrke kontakten med partene i arbeidslivet vil det bli lagt til rette for hyppigere og mer regelmessige møter i det arbeidslivspolitiske råd framover. Siktemålet er å bedre kontakten og samarbeidet både i forbindelse med enkeltsaker og i mer generelle spørsmål innenfor Regjeringens arbeid med arbeids- og inkluderingspolitikken."

SPØRSMÅL NR. 349

Innlevert 16. januar 2006 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 23. januar 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«I Dagens Næringsliv 16. januar sier landbruksministeren at han ikke vil bidra til at nisjeprodukter fra landbruket får innpass i EU-markedet. Mange bønder ser i dag nisjeprodukter som sin mulighet for å overleve som bønder i fremtiden. Å få tilgang til store og betalingsvillige markeder vil være viktig for å kunne ta ut størst mulig inntekt til bonden.

Vil landbruksministeren nå råde alle bønder som ønsker å satse på eksport til å legge disse planene bort?»

BEGRUNNELSE:

Norsk landbruk står i de kommende år foran store endringer på grunn av økende krav til omstilling, mulig avtale i WTO, grensehandel og den evigvarende norske EU-debatten. Samtidig forlater tusenvis av norske bønder næringen i løpet av et år og denne utviklingen er forventet å fortsette i de kommende år. Utvalget av norske matvarer er i dag svært dårlig og økende krav fra norsk forbrukere vil kreve at norsk landbruk tilbyr flere produkter enn hva det gjør i dag. Dersom dette ikke skjer vil et ytterligere press på økt import komme. Mange bønder ønsker å tenke nytt og satse på såkalt nisjeproduksjon, både for å dekke et lokalt marked, men også for å kunne selge til krevende kunder i Europa. Norsk landbruk har i høy grad muligheter til å kunne lykkes med dette. Forutsetningen for dette er imidlertid at landbruksmyndighetene legger tilrette for at markeder åpnes for norske produkter.

Svar:

Jeg viser til spørsmål vedrørende rammebetingelser for bønder som ønsker å satse på eksport. Utgangspunktet for spørsmålet skal være en uttalelse i Dagens Næringsliv 16. januar 2006. I artikkelen uttrykker jeg at det er nødvendig å verne om norsk matproduksjon ved å beholde høye tollsatser på import, og at jeg har full respekt for andre land som ønsker å beskytte sitt landbruk. Det medfører ikke riktighet at jeg i denne artikkelen sier at jeg, sitat "ikke vil bidra til at nisjeprodukter fra landbruket får innpass i EU markedet".

Norske bønder og næringsmiddelbedrifter har i dag muligheter til å eksportere til Europa. Norge har fremforhandlet en handelsavtale med EU når det gjelder landbruksprodukter. Vi har blant annet en kvote på 4 000 tonn med null toll inn til EU for oster, inkludert brunost, og for kjøttprodukter er det lagt opp til en gjensidig tollfri kvote på til sammen 800 tonn.

Eksport av matspesialiteter til større markeder kan, i fremtiden, gi stor verdiskaping innenfor enkelte produktgrupper. Vi ser blant annet at morellprodusenter som eksporterer til England og fenalårprodusenter som prøver seg i Italia er i ferd med å lykkes. Dette er produsenter som har fått god hjelp og støtte fra Innovasjon Norge og Verdiskapingsprogrammet for matproduksjon. Bedrifter som ønsker å satse på eksport av norske matspesialiteter kan fortsatt søke Innovasjon Norge om støtte. Det er både ressurs- og tidkrevende å satse på eksport, og jeg mener derfor at

de største mulighetene ligger i hjemmemarkedet. Selv om Norge er et lite marked så viser undersøkelser at det er høy betalingsvillighet for lokale og regionale matspesialiteter.

SPØRSMÅL NR. 350

Innlevert 16. januar 2006 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt

Besvart 23. januar 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Ifølge Finnmark Dagblad den 12. januar kan situasjonen virke dramatisk for Samisk videregående skole i Karasjok. Rektor ved skolen frykter nå at hun fra høsten av må nedlegge alle de praktisk rettede linjene ved skolen og at halvparten av lærerne må avskjediges. Skolen sitter igjen med ressurser til kun å opprettholde et allmennfaglig studietilbud.

Hva kan kunnskapsministeren gjøre for å sikre at vi også i framtida har et variert linjetilbud ved den Samiske videregående skolen i Karasjok?»

BEGRUNNELSE:

De samiske videregående skolene i Karasjok og Kautokeino er nasjonale videregående skoler og de eneste i sitt slag her i landet. De står i en særstilling i og med at samisktalende elever fra hele landet søker seg til disse skolene. Det er svært viktig å sikre skolene ressurser nok også i framtida slik at de kan opprettholde og planlegge et variert linjetilbud både innen allmennfag og i forhold til de mer praktisk rettede fagene. De videregående skolene utgjør svært viktige institusjoner i det samiske kjerneområdet med tanke på å opprettholde og videreutvikle den samiske kulturen og språket for framtida.

Svar:

Etter fullmakt fra Kunnskapsdepartementet tildeler Utdanningsdirektoratet midler til bl.a. styret for de samiske videregående skolene i Karasjok og Kautokeino fra Stortingets bevilgningsramme på kap. 222 i statsbudsjettet. Virksomheten ved skolene skal planlegges for og tilpasses de økonomiske rammer. Det er styret som prioriterer bruken av midlene og avgjør hvilke utdanningstilbud som skal settes i gang for hvert skoleår, og som stiller midler til disposisjon for de to skolene. Til nå har det ikke vært aktuelt å legge ned studietilbud og/eller klasser som det har vært elevgrunnlag for å videreføre.

Tildelingen til styret for budsjetterminen 2006 er på tilsvarende nivå som for 2005. Det er fortsatt en utfordring for styret og skolene å harmonisere aktivitet knyttet til skoleår med de økonomiske rammer for budsjettåret. Departementet er kjent med at styret er spesielt bekymret for ressurssituasjonen for 2006, bl.a. på grunn av ekstra store kostnader til spesialpedagogiske tiltak for elever som er tatt inn på særskilt grunnlag.

Departementet har bedt Utdanningsdirektoratet om via styret å følge utviklingen ved de to samiske videregående skolene nøye, og å informere departementet når situasjonen for skoleåret 2006/2007 er nærmere avklart.

SPØRSMÅL NR. 351

Innlevert 16. januar 2006 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 25. januar 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Ifølge fylkesmannen viser det seg at kommunene i Østfold ikke har etterkommet Regjeringens anmodning om å styrke omsorgssektoren med nye stillinger, på tross av kutt på 4,9 pst. av stillingene fra 2002-2004, samtidig som antall eldre over 80 år økte med 4,4 pst. i samme perioden.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at Østfolds pleietrengende nå får et bedre pleietilbud og ikke minst et likeverdig tilbud med resten av landet, og hvor mange av de 10 000 nye årsverkene beregnet fra 2004-nivå må opprettes i Østfold innen 2009?»

BEGRUNNELSE:

Østfold hadde i 1998 laveste institusjonsdekning, og dårligst personelldekning i landet. Fra 1998-2001 mottok 10 av østfoldkommunene skjønnstilskudd og øremerkede midler og styrket bemanningen med 926 stillinger. Øremerkingen ble innlemmet i rammetilskuddet fra 2002, noe som øyeblikkelig medførte at kommunene valgte å kutte i disse stillingene igjen. Fra 2002-2004 reduserte kommunene i Østfold 4,9 pst. av de brukerrettede omsorgstillingene, samtidig som antall eldre over 80 år økte med 4,4 pst. Ytterligere kutt i stillinger ble foretatt i 2005, og dette har rammet både dagtilbudene, hjemmetjenesten og institusjonene. Dessverre er også veldig mange av omsorgsboligene uten døgnbemanning på tross av at de som bor i boligene har en helsetilstand som tilsier at de burde være på sykehjem. Institusjonsdekningen i fylkets største by Fredrikstad er på under 16 pst., og dobbeltrom benyttes fortsatt. Fylkesmannen kan opplyse at det i 2006 kun rapporteres inn nye stillinger som er finansiert gjennom Opptrappingsplanen for psykisk helse.

Sykepleierforbundet rapporter kun 10 nye stillinger fordelt på 7 av kommunene i Østfold. Dette er langt færre stillinger enn hva som ble kuttet bare i tidsrommet 2004-2005.Det kan ikke forventes noen forbedring av personellsituasjonen i Østfold i 2006, ifølge fylkesmannen, og mange er nå spørrende til hvordan helsesektoren i Østfold skal kunne nå målene i Soria Moria-erklæringen uten øremerkede tilskudd.

Svar:

Jeg vil først påpeke at personelldekningen i pleie- og omsorgstjenesten for landet sett under ett ikke har holdt tritt med utviklingen i tallet på eldre de siste årene, og at veksten i personellinnsatsen i eldreomsorgen har stagnert og flatet helt ut. Dette har skapt en alvorlig situasjon i strid med de mål som ble satt av Stortinget ved avslutningen av Handlingsplan for eldreomsorgen. I en fersk rapport advarer Statens helsetilsyn om at tjenestetilbudet nå er "på strekk" i forhold til grensen for faglig forsvarlighet, og peker på at tilbudet til enkelte tjenestemottakere er redusert med begrunnelse i stram kommuneøkonomi, og ikke i endrede behov hos den enkelte bruker.

Den nye regjeringen tar derfor nytt grep i forhold til kommuneøkonomien og legger til rette for at den kommunale pleie- og omsorgstjenesten kan styrkes med 10 000 nye årsverk de neste fire år. Dette er nødvendig både for å ta igjen det forsømte og gjøre pleie- og omsorgstilbudet robust nok til å møte de utfordringer denne sektoren står overfor i årene som kommer.

Kommuneøkonomien har for 2006 blitt styrket med 5,7 mrd. kr i frie inntekter, og dette innebærer at det er kommunene selv som ut fra lokale behov, vurderinger og prioriteringer forvalter midlene. Det er således opp til lokale behov og prioriteringer hvor stor vekst kommunene i Østfold vil legge opp til.

Helse- og omsorgsdepartementet samarbeider nært med KS om målsettingen om 10 000 årsverk. KS har nylig lagt fram en budsjettundersøkelse for 2006 basert på rapporter fra om lag 275 kommuner. Undersøkelsen viser at kommunene er svært lojale overfor de statlige styringssignalene, der eldreomsorg og skole er vinnerne i kommunebudsjettene. Åtte av ti kommuner legger opp til å forbedre tjenestetilbudet i 2006. Ifølge KS skiller ikke kommunene i Østfold seg ut fra landet forøvrig.

Helse- og omsorgsdepartementet følger utviklingen i eldreomsorgen og personellutviklingen i kommunene nøye, og jeg vil orientere Stortinget på ordinær måte underveis i perioden. I tillegg vurderer vi nå hvordan dagens rekrutteringsplan for helse- og sosialpersonell som utgår i 2006, skal følges opp.

Regjeringen vil til våren legge frem en stortingsmelding om fremtidens omsorgstjenester som tar sikte på å utforme langsiktige strategier for å møte framtidas hovedutfordringer på omsorgsområdet og legge fram tiltak som Regjeringen allerede nå vil gjennomføre for å styrke både den lokale pleie- og omsorgstjenesten, spesialisthelsetjenesten og samspillet med familie og det sivile samfunn.

Jeg har allerede hatt kontakt med flere av de faggrupper som arbeider i pleie- og omsorgstjenesten og

ser fram til et nært samarbeide med både brukere og fagfolk i kommunene om den videre utformingen av tiltak som kan møte utfordringene som sektoren står overfor.

SPØRSMÅL NR. 352

Innlevert 16. januar 2006 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 25. januar 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Målet i eldreplanen var 25 pst. dekning av sykehjemsplasser/omsorgsboliger med heldøgnspleie/omsorg. Målet er langt fra nådd, og i dag rapporterer kommunene inn omsorgsboliger uten heldøgnsbemanning til statistikken. Dette gir et galt inntrykk, da mange av beboerne kun mottar vanlig tjeneste fra åpen omsorg. Det er viktig at kravet om heldøgnsbemanning opprettholdes for de omsorgsboligene som tas med i denne statistikken.

Vil statsråden endre rapporteringsrutinene slik at den opprinnelige måloppnåelsen synliggjøres?»

BEGRUNNELSE:

I dag ser dessverre mange kommuner at de ikke har oppfylt målet i eldreplanen om 25 pst. dekning av sykehjemsplasser eller omsorgsboliger med heldøgnspleie og omsorg. Intensjonen om at de eldre skal få mulighet til å bo i eget hjem så lenge de selv ønsket det er et mål å strekke seg mot, men realiteten er at de fleste eldre ikke har noe eget valg. Veldig mange står på venteliste til å få en tilrettelagt bolig, og veldig mange som har veldig dårlig helsetilstand ønsker en fast sykehjemsplass uten å få det. Det er kommunene som bestemmer om og når det skal tildeles en omsorgsbolig, og det er også kommunen som bestemmer når den pleietrengende skal få en sykehjemsplass. Terskelen for å få tildelt omsorgsbolig er veldig høy, og beboerne er ofte helsemessig veldig dårlige. Heldøgnsbemannede omsorgsboliger kan for mange være et godt alternativ til sykehjem, men det har vist seg at kommunene, for å spare penger i stor grad velger å ikke ha døgnbemanning. Det vil med andre ord si at mange som i dag bor i en omsorgsbolig mottar nøyaktig samme hjelpen som om de bodde i en annen bolig. Det var ikke meningen den gangen eldreplanen ble laget at ubemannede boliger skulle regnes med blant de 25 pst., og det gir et galt bilde av kvaliteten og effektiviteten på tjenestene. Når en kommune melder om 23,5 pst. dekningsgrad for institusjon og (bemannet)omsorgsbolig for eldre over 80 år, ser det ut til at de snart har nådd målet. Realiteten i dette tilfelle er at kun er ca. 16 pst. av dekningsgraden som er bemannede sykehjemsplasser/omsorgsboliger, og det mangler 9 pst. og ikke 1,5 pst. før målet er nådd. Resten av boligene har ikke døgnbemanning selv om beboerne er sterkt pleietrengende.

Når man måler hvordan effektiviteten av omsorgstjenesten i denne kommunen er kan man også bli lurt av statistikken. Det ser ut som om de ivaretar ca. 3 500 innbyggere over 80 år med en dekningsgrad på sykehjemsplasser og bemannede omsorgsboliger på 23,5 pst., i tillegg til den bemanningen de bruker i åpen omsorg. Realiteten er at denne kommunen har ca. 16 pst. dekningsgrad med døgnbemanning i tillegg til de ressursene de bruker i åpen omsorg. Dette forklarer kommunen med at de har lov å ta med ubemannede boliger i denne statistikken hvis kommunen kan tilby pleietjenester hele døgnet. Det må høre til unntakene at en kommune ikke har døgnbemannet åpen omsorg, hvis det i det hele tatt finnes, så dette høres underlig ut. Det er viktig at statistikkene gir et nyansert og riktig bilde av kvaliteten på eldreomsorgen, og at dårlig måloppnåelse ikke usynliggjøres slik dagens rapporteringsrutiner legger opp til.

Svar:

Jeg finner det først nødvendig å minne om noen historiske forhold. Handlingsplan for eldreomsorgen hadde som hovedmål "å sette kommunenes helse- og sosialtjeneste i stand til å møte veksten i behovet for pleie- og omsorgstjenester som en følge av at det er blitt flere eldre". Hovedpunktene i den opprinnelige handlingsplanen var, ifølge St.meld. nr. 50 (1996-97), å få til 6 000 flere årsverk til hjemmetjenestene, 7 200 nye omsorgsboliger, 6 000 flere ensengsrom, 6 400 flere plasser med heldøgns pleie og omsorg i sykehjem og omsorgsboliger og utskifting av 4 800 nedslitte institusjonsplasser.

For disse tallfestede mål la handlingsplanen blant annet til grunn et beregnet behov for plasser med hel-

døgns pleie og omsorg i egnet bolig, svarende til ca. 25 pst. av befolkningen 80 år og eldre, som et landsgjennomsnitt med kommunale variasjoner. Dette beregnede behovet la til grunn en forutsetning om at hjemmetjenestene ble godt utbygd. Denne 25 pst.-beregningen begynte imidlertid å leve sitt eget liv både i kommunene og i Stortinget, og enkelte oppfattet dette som et mål eller norm for utbyggingen. Handlingsplanen ble flere ganger utvidet på investeringssiden, og i St.meld. nr. 31 (2001-2002) om avslutningen av handlingsplanen ble dette til slutt operasjonalisert slik "at alle kommuner som har søkt om det, gjennom handlingsplanen skal få mulighet til å bygge opp et tilbud om heldøgns pleie- og omsorg svarende til 25 pst. av befolkningen over 80 år, enten dette gis i sykehjem, aldershjem eller omsorgsbolig".

Det ble imidlertid klart understreket at en slik dekningsgrad ikke var å betrakte som et normtall eller en minimumsstandard. Til det er behovet i norske kommuner for forskjellige, blant annet på grunn av avstander og store forskjeller i alderssammensetning og levealder.

Det er bemanningsfaktoren og ikke boformen som er avgjørende for muligheten til å gi heldøgns tilbud. Derfor er det først og fremst de 12 000 nye årsverkene som har kommet som et resultat av handlingsplanen som må være utgangspunkt for vurderingen av heldøgnskapasiteten. Som vi vet, ble handlingsplanen utvidet flere ganger på investeringssiden uten en tilsvarende utvidelse på personellsiden. Med rette er det derfor sagt at det er blitt for mange omsorgsboliger uten omsorg.

Nå står imidlertid omsorgsboligene der, og for å gjøre dette tilbudet til et godt supplement og troverdig alternativ til institusjonsomsorg, må vi bygge ut personellsiden i hjemmetjenestene ytterligere. Det må bli mer omsorg i omsorgsboligene. Etter at personellutbyggingen nesten har stoppet opp de siste årene, har Regjeringen derfor tatt nytt grep i forhold til kommuneøkonomien og lagt til rette for en utbygging av ytterligere 10 000 nye årsverk i pleie- og omsorgstjenesten. Dette er nødvendig både for å ta igjen det forsømte og gjøre pleie- og omsorgstilbudet robust nok til å møte de utfordringer denne sektoren står overfor i årene som kommer.

Jeg vil til slutt understreke at det er den enkelte brukers individuelle behov, utredet og vurdert på faglig grunnlag, som først og fremst skal bestemme omfanget av tjenestetilbudet, enten dette blir gitt i sykehjem, aldershjem, omsorgsbolig eller eget hjem. Brukerne skal selv kunne påklage de vedtak som fattes, og tilsynsmyndighetene skal følge med på at det tilbudet som gis er tilstrekkelig og faglig forsvarlig.

Jeg ser fram til at det nye statistikksystemet IPLOS blir innført fullt ut i løpet av året. Alle kommuner vil i løpet av våren få plikt til å rapportere både antall beboere i institusjon og boform med heldøgns omsorgstjenester og hvilket tjenestetilbud tjenestemottakerne får i omsorgsbolig og eget hjem. I forhold til planlegging og utbygging av tjenestetilbudet må vi følge med på utviklingen og skaffe oss oversikt gjennom bedre data og statistikk på dette området. IPLOS vil være et svært viktig virkemiddel for dette.

SPØRSMÅL NR. 353

Innlevert 16. januar 2006 av stortingsrepresentant Børge Brende

Besvart 27. januar 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Når og på hvilken måte vil Regjeringen presentere for Stortinget sitt forslag til et felles norsk-svensk grønt sertifikatmarked?»

BEGRUNNELSE:

Etter olje- og energiministerens møte med sin svenske kollega 16. januar ble det klart at den svenske regjeringen vil ha klart sitt lovforslag til et felles norsk-svensk sertifikatmarked for fornybar energi i mars i år. Skal et slik marked kunne tre i kraft fra 1. januar 2007, slik Stortinget har forutsatt, må et lovforslag om dette fremmes for Stortinget i løpet av vårsesjonen. En rekke aktører har konkrete planer for prosjekter for ny fornybar energi som kan komme inn under ordningen, og venter på en avklaring fra Regjeringen om utformingen av et felles norsk-svensk sertifikatmarked. At den norske regjeringen, i motsetning til den svenske, ikke har villet tidfeste når den vil komme med sitt lovforslag skaper usikkerhet rundt et grønt sertifikatmarked i Norge.

Svar:

Jeg hadde den 16. januar 2006 et møte med Sveriges samhällsbyggnadsminister Mona Sahlin for å drøfte aktuelle energisaker. Vi drøftet blant annet det videre arbeidet med å utforme et norsk-svensk elsertifikatmarked.

Spørsmålet om videre framdrift var sentrale i drøftingene om et felles elsertifikatmarked. Den svenske regjeringen har tatt sikte på å legge fram en proposisjon om en utvidet svensk elsertifikatordning, der utenlandske elsertifikater kan bli inkludert, i løpet av mars. Avklaringer om Norges posisjon er viktig for utformingen av denne proposisjonen. På norsk side har avklaringene kommet for kort til at det kan etableres et norsk-svensk elsertifikatmarked fra 1. januar 2007. Vi skal nå arbeide i et mer langsiktig perspektiv for å utvikle et felles elsertifikatmarked.

Jeg vil understreke at fornybar energi er et viktig satsingsområde for Regjeringen, og at dette vil være en viktig del av energipolitikken. I lys av utsettelsen av innføringen av et felles elsertifikatmarked vil Regjeringen vurdere nærmere hvordan andre virkemidler mest hensiktsmessig kan benyttes i satsingen på fornybar energi. Det er derfor for tidlig å si når Regjeringen kan presentere noe videre om saken for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 354

Innlevert 16. januar 2006 av stortingsrepresentant Børge Brende

Besvart 27. januar 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Kan olje- og energiministeren avklare hvordan Regjeringen vil finansiere rensing av gasskraftverket på Kårstø og hvordan man vil sikre tilstrekkelige mengder CO_2 slik at det kan bli interessant å bruke dette som trykkstøtte for økt oljeutvinning?»

BEGRUNNELSE:

13. januar besøkte statsministeren, miljøvernministeren og olje- og energiministeren det påbegynte gasskraftverket på Kårstø. Statsministeren karakteriserte allerede nå gasskraftverket som "verdens første grønne gasskraftverk i stor skala", og miljøvernministeren konstaterte allerede at man nå hadde startet bygging av et gasskraftverk med CO_2-renseanlegg. Samtidig er det uklart hvem som skal finansiere rensing av CO_2 ved gasskraftverket, samt lagring, komprimering og transport av CO_2 til kontinentalsokkelen der CO_2, ifølge Regjeringen, skal brukes som trykkstøtte for økt oljeutvinning.

Under statsrådenes besøk på Kårstø ble det dessuten også klart at det i praksis vil være svært vanskelig å samle CO_2 fra andre punktutslipp på Kårstø for å øke mengden av CO_2 til trykkstøtte utover det som gasskraftverket vil bidra med. Skal CO_2 kunne brukes som trykkstøtte på Gullfaks-feltet behøves det om lag 5 millioner tonn CO_2, mens gasskraftverket på Kårstø kun anslås å kunne bidra med omlag 1 mill. tonn. Hvor de øvrige mengdene CO_2 skal komme fra slik at man kan realisere rensing, transport og deponering av CO_2 som trykkstøtte innen 2009 er derfor foreløpig uklart.

Siden Regjeringen nå allerede forutsetter at det blir CO_2-håndtering fra 2009 ville det være interessant om Regjeringen nå har avklart spørsmålene om finansiering av CO_2-rensing og hvordan de vil sikre tilstrekkelig volum til at det blir lønnsomt å bruke CO_2 som trykkstøtte i oljeproduksjonen på kontinentalsokkelen.

Svar:

I tråd med Soria Moria-erklæringen er Regjeringens politikk basert på at gitte konsesjoner står ved lag og at produksjonen av gasskraft skal inngå i det internasjonale kvotesystemet som sikrer at de totale utslippene ikke øker.

Naturkraft har alle nødvendige tillatelser til å igangsette bygging av gasskraftverket på Kårstø, og arbeidet er allerede i gang. Regjeringen har samtidig varslet at den vil samarbeide med utbyggerne av gasskraft om anlegg for CO_2-fangst slik at dette kan gjennomføres så snart som mulig og bidra til at det etableres en verdikjede for transport og injeksjon av CO_2.

For å vurdere grunnlaget for å etablere en verdikjede for transport og injeksjon av CO_2, og å komme i gang raskest mulig med renseanlegget på Kårstø, har Regjeringen satt i gang 3 prosjekter:

Delprosjekt 1:	Innledende forhandlinger mellom de kommersielle aktørene i en CO_2-kjede
Delprosjekt 2:	Prosjektering av renseanlegg på Kårstø
Delprosjekt 3:	Juridiske og organisatoriske sider ved statlig engasjement i en CO_2-kjede.

Delprosjekt 1 vil omfatte hele CO_2-kjeden med fangst, transport og injeksjon av CO_2 for økt oljeutvinning. Formålet med prosjektet er å identifisere mulige selgere og kjøpere av CO_2 og deretter bringe sammen de aktuelle kommersielle aktørene til innledende forhandlinger om etablering av CO_2-kjeder. Hensikten er å kvalitetssikre inntekter og kostnader i alle leddene i CO_2-kjeden. Kartlegging av den reelle betalingsviljen til disse aktørene vil gi oversikt over mulige inntekter i kjeden, og dermed også rammene for statens engasjement. Gassco har fått i oppgave å lede dette arbeidet.

Delprosjekt 2 vil avklare tidsperspektiv og kostnader for etablering av renseanlegg på Kårstø. Målet er å etablere et slikt anlegg på Kårstø innen 2009. Arbeidet krever nært samarbeid med aktuelle leverandører av teknologi for CO_2-rensing. Det skal også etableres en juridisk ansvarlig enhet, som kan stå ansvarlig for anbud og innkjøp, bygging, drift og eierskap av anlegget.

I delprosjekt 3 skal Olje- og energidepartementet i samarbeid med relevante departementer avklare ulike forhold knyttet til organisering og juridiske rammer for statens engasjement i CO_2-kjeden. Utforming av et statlig engasjement som er robust i forhold til EØS-regelverket om statstøtte står sentralt i dette arbeidet. Det er satt av 20 mill. kr i statsbudsjettet for 2006 til å finansiere disse 3 prosjektene.

Arbeidet som nå er satt i gang skal danne grunnlag for de vurderinger som skal gjøres med hensyn på utforming og omfanget av det statlige engasjementet knyttet til CO_2-håndtering og etablering av eventuelle CO_2-kjeder. Det er forventet konkrete resultater fra dette arbeidet i løpet av første halvår 2006.

SPØRSMÅL NR. 355

Innlevert 16. januar 2006 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 27. januar 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Mener olje- og energiministeren at det foreligger nok kunnskap om alle nødvendige forhold til å ta stilling til en plan for utbygging og drift av Goliat når denne eventuelt foreligger, og hva vil statsråden foreta seg i tiden frem til en slik behandling for å sikre tilstrekkelig kunnskap til en forsvarlig behandling?»

BEGRUNNELSE:

Oljedirektoratet bekreftet nylig at det er gjort store oljefunn på Goliat-feltet i Barentshavet. Barentshavet er et spesielt sårbart havområde med store naturverdier, og er oppvekstområde for viktige fiskeribestander. Goliat-feltet ligger forholdsvis nær land, og en ulykke med oljeutslipp kan ha konsekvenser for store bestander av sjøfugl som holder til langs kysten innenfor feltet. I forbindelse med utredning av konsekvenser av helårig petroleumsaktivitet i området Lofoten Barentshavet (ULB), ble det påvist viktige kunnskapshull knyttet til aktiviteten i dette området.

Svar:

En sentral del av enhver utbyggingsplan er en konsekvensutredning som beskriver utbyggingen og utbyggingens antatte virkninger på miljø, naturressurser, fiskeriene og samfunnet for øvrig. Utbygger må foreta en konsekvensutredning som gir et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for behandling av utbyggingsplanen. Regjeringen vil ta stilling til utbygging av Goliat-feltet når rettighetshaverne har fremmet en utbyggingsplan.

Det pågår en kontinuerlig kunnskapsoppbygging i Barentshavet, blant annet knyttet til dette prosjektet og prosessen med helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten. Forvaltningsplanen vil legge viktige føringer for de krav som må stilles til en utbyggingsplan.

SPØRSMÅL NR. 356

Innlevert 16. januar 2006 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal
Besvart 24. januar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Fra 1. januar 2006 pålegges drikkevareemballasje en miljøavgift. Sammen med økningen på merverdiavgift på mat, har skolemelkeordningen nå blitt 97 kr dyrere for hver elev i året. Kristelig Folkeparti mener denne økningen bidrar til å svekke en ordning som er viktig for skolemåltidet, og den er uheldig i forhold til barn og unges miljøengasjement.

Vil finansministeren endre miljøavgiften for drikkevareemballasje, slik at skolemelk blir fritatt for miljøavgiften?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med statsbudsjettet for 2006, ble det vedtatt at drikkevareemballasje skal pålegges en miljøavgift på 45 øre pr. enhet fra 1. januar 2006. I tillegg er merverdiavgiften på mat vedtatt økt fra 11 til 13 pst. fra samme dato. Det betyr at skolemelkordningen har blitt 27 pst. dyrere fra årsskiftet, noe som tilsvarer 95 kr pr. elev pr. år.

Kristelig Folkeparti støtter miljøavgifter som kan dempe vårt forbruk og sikre en bærekraftig utvikling. Det er derimot svært uheldig at offentlige avgifter har ført til en så stor prisøkning på en ordning som er så viktig for skolemåltidet. Sett i et miljøperspektiv har alle skoler gode ordninger for gjenvinning av drikkevareemballasje. En miljøavgift på skolemelkemballasje gir et dårlig signal i forhold til å bygge gode og positive holdninger til miljø- og avfallsspørsmål blant barn og unge. Finansministeren bør derfor unnta skolemelk for miljøavgiften.

Svar:

Først vil jeg vise til at forslaget om miljøavgift på drikkevareemballasje og forslaget om økt merverdiavgift på mat ble fremmet i budsjettforslaget fra Bondevik-regjeringen. Kristelig Folkeparti kan derfor ikke fraskrive seg ansvaret for et forslag som partiet stod bak som en del av den forrige regjeringens budsjettforslag. Den forrige regjeringen la heller ikke frem forslag om unntak for skolemelken.

Men flertallsregjeringen har derimot vært opptatt av at denne avgiften ikke skal ramme skolemelkordningen så lenge denne ordningen ivaretar hensynet til miljøet. Det framgår nedenfor at skolemelken nå kan bli behandlet som eget retursystem og dermed kan slippe avgift.

Jeg kan opplyse om at TINE BA i brev 12. desember 2005 søkte Finansdepartementet om fritak fra miljøavgift på drikkevareemballasje til skolemelk.

I mitt svarbrev 5. januar 2006 gav jeg uttrykk for at jeg er opptatt av å finne gode løsninger som ikke svekker skolemelkordningen og samtidig ivaretar de miljøhensynene som ligger bak utvidelsen av grunnlaget for emballasjeavgiften.

Bakgrunnen for at vi har miljøavgift på drikkevareemballasje fremgår av St.prp. nr. 1 (2005-2006) Skatte-, avgifts- og tollvedtak. Miljøavgiften på drikkevareemballasje skal prise kostnader ved at drikkevareemballasje havner som søppel i naturen. Miljøavgiften blir differensiert etter emballasjens innhold og art. Differensieringen etter innhold avspeiler sannsynligheten for at emballasje kan havne som søppel i naturen. Drikke som det har vært antatt at primært drikkes i hjemmet, f.eks. melk og juice, har derfor hatt unntak fra avgiftsplikten. Øvrige drikkevarer blir ilagt en miljøavgift differensiert etter materialtype. Miljøavgiften er også gradert etter returandel, slik at emballasje som inngår i godkjente retursystemer får redusert miljøavgiftssats etter returandelen. Ved returandel over 95 pst. faller avgiften bort.

Utvalget av melkeprodukter og juice har økt. Det synes å ha skjedd en produktutvikling og et endret forbruksmønster som peker i retning av at en større andel melk og juice mv. drikkes utenfor hjemmet enn tidligere. Siden dette øker sannsynligheten for at emballasjen havner som søppel i naturen, er det ikke grunnlag for å opprettholde avgiftsunntaket for disse drikkevarene. Finansdepartementet fant derfor heller ikke grunnlag for å gi et særskilt fritak for skolemelk.

Som nevnt ovenfor, reduseres imidlertid miljøavgiften etter fastsatt returandel når drikkevareemballasjen inngår i et godkjent retursystem. For innerемballasje som inngår i et retursystem reduseres miljøavgiften med den returandel som er fastsatt etter Miljøverndepartementets forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall kap. 6 (avfallsforskriften), jf. forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter § 3-5-3 første ledd. Ved en returandel på 95 pst. faller som nevnt miljøavgiften bort.

Graderingen etter returandel stimulerer bransjen til å utvikle retursystemer som sikrer en høy innsamlingsgrad. Returandelen for drikkekartonger er fra 1. juni 2005 fastsatt til 65 pst. En returandel på 65 pst. vil gi en miljøavgift for drikkekartonger på om lag 40 øre pr. enhet i 2006. Dersom melk og juice mv. tas

med i avgiftsgrunnlaget, er det rimelig å anta at dette motiverer bransjen til å bedre retursystemene slik at returandelen for drikkekartonger øker. Det vil i så fall innebære en ytterligere reduksjon av miljøavgiften.

Etablering, godkjennelse av retursystem og fastsettelse av returandel skjer ved Statens forurensningstilsyn (SFT), jf. avfallsforskriften §§ 6-4 og 6-5. Som et eksempel har SAS fått fastsatt en returandel på 85 pst. for sitt retursystem. Jeg anbefalte derfor TINE BA om å gå i dialog med SFT for å se på muligheten for at det etableres tilsvarende ordninger for skolemelken, og som da vil kunne innebære godkjenning av en høyere returandel og tilsvarende lavere avgift. Jeg har fått bekreftet fra SFT at de vil behandle skolemelk som et eget retursystem. Nå er det derfor opp til TINE å organisere et godt retursystem.

Jeg viser for øvrig til Finansdepartementets pressemelding 12. januar 2006 som gir uttrykk for mitt syn i saken (vedlegg).

Vedlegg til svar:

Pressemelding fra Finansdepartementet vedrørende avgiftsfritak for skolemelk.
(http://www.odin.dep.no/fin/norsk/aktuelt/pressesenter/pressem/006071-070717/dok-bn.html)

SPØRSMÅL NR. 357

Innlevert 17. januar 2006 av stortingsrepresentant Odd Einar Dørum

Besvart 24. januar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Det er i dag tverrpolitisk enighet om å satse på Groruddalen, slik det også slås fast i regjeringserklæringen. Den forrige regjeringen besluttet at arbeidet med gangbrua over E6 ved Furuset senter skulle starte opp i 2006. Statsråden svarer imidlertid Hans Olav Syversen 12. desember 2005 at prosjektet nå først vil starte opp i 2007. Dette er et viktig prosjekt for nærmiljø og trafikksikkerhet i Groruddalen.

Vil samferdselsministeren sørge for at dette arbeidet starter opp i 2006 som forutsatt?»

Svar:

Jeg viser til mitt brev av 12. desember 2005 med svar på spørsmål nr. 222 fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen vedrørende lokal gangvegforbindelse på Furuset:

"Gangsambandet mellom Ellingsrud og Furuset senter med gangbru over E6 inngår ikkje i hovedsykkelvegnettet i Oslo, eller i andre gang- og sykkelveger innafor Statens vegvesen sitt ansvarsområde. Gangbrua vil bli ein del av det lokale gangvegsystemet, og vere kommunal eigedom. Oslo kommune er byggherre og har ansvar for planleggjing og gjennomføring av tiltaket, samt framtidig drift og vedlikehald.

Gangsambandet er regulert, men før brua kan byggjast må Vegdirektoratet godkjenne byggeteikningane.

I handlingsprogram for investeringar på stamvegnettet for perioden 2006-2009 er det føresett 5,2 mill. kr i statlege midlar til prosjektet som tilskot i 2007. Den endelege prioriteringa av prosjektet må vurderast i det vidare arbeidet med statsbudsjettet."

Jeg vil presisere at dette er Oslo kommunes prosjekt og at det er kommunen som må redegjøre for når anlegget kan starte. Det foreligger ikke konkret framdriftsplan fra kommunen.

Som nevnt i svaret på spørsmål nr. 222 er det lagt til grunn 5,2 mill. kr i statlige midler til prosjektet i 2007. Jeg forutsetter at Statens vegvesen i forbindelse med arbeidet med riksvegbudsjettet for 2007 tar kontakt med Oslo kommune for å avklare kommunens planer for finansiering og framdrift, herunder om det er aktuelt med anleggsstart i 2006.

SPØRSMÅL NR. 358

Innlevert 17. januar 2006 av stortingsrepresentant Laila Dåvøy

Besvart 30. januar 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Hvordan vil helse- og omsorgsministeren følge opp den klare garantien om gjennomføring av 6. byggetrinn ved Sykehuset i Vestfold som ble gitt av Helsedepartementet 6. februar 2003?»

BEGRUNNELSE:

Det har den siste tiden vært en rekke artikler i Vestfold-pressen som fokuserer på løfter gitt av Helsedepartementet i 2003 vedrørende fremdrift og finansiering av 6. byggetrinn ved Sykehuset Vestfold (Tønsberg). I et brev fra departementet til Helse Sør 6. februar 2003 het det:

"Departementet skal sørge for at 6. byggetrinn kan gjennomføres uten at det på vesentlig måte skal gi negative utslag for de helsetjenester som Helse Sør RHF skal yte regionens befolkning."

14. desember 2005 meldte NRKs nettsider at Sykehuset i Vestfold må si opp 50 ansatte, derav 30 sykepleiere, og kutte i pasientbehandling pga. underskudd som følge av manglende finansiering av 6. byggetrinn. Sykehusledelsen er pålagt å legge fram et kuttforslag innen 14. februar 2006. Sykehuset er pålagt å spare i alt 115 mill. kr i 2006. 60 mill. kr av dette er avskivninger og renter på 6. byggetrinn.

Svar:

Jeg vil for ordens skyld referere den korrekte ordlyden i brevet fra Helsedepartementet til Helse Sør RHF av 6. februar 2003:

"Departementet vil i sitt videre arbeid med opplegg/forslag om økonomiske rammebetingelser og overgangshåndtering ta hensyn til dette forholdet slik at 6. byggetrinn kan gjennomføres uten at dette på vesentlig måte skal gi negative utslag for de helsetjenester som Helse Sør RHF skal yte til regionens befolkning."

Brevet inneholdt også føringer om at Helse Sør skulle gjennomgå prosjektet og tilpasse det til Helse Sør sine økonomiske rammebetingelser.

Det nye sykehusbygget i Tønsberg ble offisielt åpnet den 12. januar 2006. Selve utbyggingen er altså gjennomført og bygget er tatt i bruk.

De regionale helseforetakene skal i tråd med den etablerte ansvarsstrukturen ivareta sitt "sørge for"-ansvar for tjenestetilbud til hele regionens befolkning innenfor tildelte rammer. Herunder må regionale helseforetak gjennom viderefordeling av tildelte rammer til de enkelte helseforetak ta hensyn til særskilte lokale forhold.

I desember 2005 ble det avholdt et møte i departementet for å belyse situasjonen for Sykehuset i Vestfold. I møtet var både Helse Sør RHF og Sykehuset i Vestfold representert. Som en oppfølging av møtet ba departementet om en skriftlig redegjørelse fra Helse Sør RHF. Denne ble levert 12. desember 2005. Også etter at departementet mottok redegjørelsen har det vært dialog mellom departementet og Helse Sør RHF i saken.

I dialogen med Helse Sør har jeg blitt forsikret om at Helse Sør RHF vil sørge for at ingen tiltak som på en vesentlig måte vil gå utover pasientbehandlingen blir iverksatt i Vestfold. Helse Sør RHF har også orientert om at de har tilført midler til Sykehuset i Vestfold HF som har avhjulpet utfordringen knyttet til innflytting i 6. byggetrinn i 2005. I 2006 har Helse Sør økt inntektsoverføringene til helseforetaket. Kombinert med de besparelsene man forventer å få fra utbyggingen, skal dette dekke kapitalkostnadene knyttet til 6. byggetrinn i 2006.

Stortinget har satt et balansekrav for de regionale helseforetakene i 2006. Dette gjelder også for Helse Sør. Sykehuset i Vestfold HF må ta sin del av de omstillingene som er nødvendige for å oppnå balanse i regionen. Jeg har tillit til at Helse Sør finner fram til løsninger som ivaretar sykehustilbudet i Vestfold på en forsvarlig måte i den omstillingsprosessen de nå er i.

SPØRSMÅL NR. 359

Innlevert 17. januar 2006 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 27. januar 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«I forbindelse med den varslede forvaltningsplanen for Barentshavet er det registrert en diskusjon om tidsperspektivet på såkalte petroleumsfrie soner.

Kan statsråden klargjøre hvilket tidsperspektiv Regjeringen har i forhold til eventuelle petroleumsfrie soner?»

BEGRUNNELSE:

I Dagens Næringsliv 14. januar kan vi lese at sentrale SV-ere ser for seg at de områdene som i forvaltningsplanen for Barentshavet blir definert som petroleumsfrie soner skal holdes utenfor petroleumsvirksomhet i et 20-årsperspektiv, mens tidsperspektivet representanter for Arbeiderpartiet har er inneværende stortingsperiode. Inneværende stortingsperiode er også det tidsperspektiv Soria Moria-erklæringen har i forhold til å ikke åpne for petroleumsvirksomhet i Nordland VI. I forhold til forutsigbare rammevilkår for petroleumsnæringen, vil det være viktig å få en avklaring om hvor lenge Regjeringen ser for seg at et område som defineres som en petroleumsfri sone vil bli utelukket fra petroleumsvirksomhet.

Svar:

I Soria Moria-erklæringen står det skrevet hvordan Regjeringen vil håndtere spørsmål knyttet til fremtidig petroleumsvirksomhet i nordområdene, herunder hvor det skal kunne drives petroleumsvirksomhet.

I erklæringen står det følgende:

"Når den helhetlige forvaltningsplanen foreligger skal det for de øvrige havområdene utenfor Lofoten og nordover, inkludert Barentshavet avgjøres hvilke områder som skal åpnes, og hvilke områder det ikke skal foregå petroleumsaktivitet i. Dette skal bestemmes av Stortinget."

Den helhetlige forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten er planlagt ferdigstilt før påske. Regjeringen vil i denne forbindelse avklare i hvilke områder det kan foregå petroleumsvirksomhet, og i hvilke områder det ikke skal foregå petroleumsaktivitet, i dette havområdet.

SPØRSMÅL NR. 360

Innlevert 17. januar 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 24. januar 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Statsråden har nylig tilsidesatt lokaldemokratiet i Forsand kommune ved å stoppe for hyttebygging ved Bergelia på sørsiden av fjorden. Store arealer av kommunen er allerede omfattet av LNF/vernevedtak. Samtidig er Lysefjorden så bratt at nye bygg nær

mest må oppføres på snaufjellet om en ikke kan avvike fra 100-metersbeltet enkelte steder. Regjeringen gikk til valg med retorikk om lokaldemokrati og folkestyre.

Vil statsråden revurdere sitt vedtak, tatt i betraktning at hytteplanene ikke bryter med viktige punkter om strandsonen?»

BEGRUNNELSE:

Forsand kommunestyre har vedtatt å legge ut Bergelia hyttefelt i kommuneplanen. Feltet inneholder 15 nye hyttetomter og ligger i 100-metersbeltet til Lysefjorden. Saken har blitt sluttbehandlet av Miljøverndepartementet fordi fylkesmannen i Rogaland fremmet innsigelse mot planforslaget.

Lokale folkevalgte reagerer kraftig på statsrådens avgjørelse. I departementets pressemelding, datert 13. januar 2006, begrunnes vedtaket med bevaring av ferdsel i strandsonen, hindre utbygging i 100-metersbeltet, og ta vare på naturområder nær større befolkningskonsentrasjoner. Men hytteprosjektets lokalise-

ring bryter i meget liten grad noen av disse målsettingene.

1. Alle omsøkte hyttene tangerer eller ligger utenfor 100-metersbeltet.
2. Alle tomtene ligger ovenfor fylkesvei.
3. Alle tomtene er plassert i skog eller kratt for minimal innsyn fra sjøside.
4. Hytteområdet ligger mellom Lysefjordbrua og Vika, en strekning på ca. 2-3 km. På denne strekningen er det ca. 20 hytte fra før samt en rekke garder. De nyeste av hyttene er kun 1 år. Det vil si at en benytter allerede eksisterende utbygd areal.
5. Tvers over fjorden er det mellom Høllesli og Hamn et meget godt utbygd hyttefelt.
6. Strandsonen er helt uberørt av dette omsøkte inngrepet.
7. To av søkerne av hyttefeltet har eiet hver sin hyttetomt, som er godkjent som hyttetomt siden 1979.

Regjeringens nye linje ødelegger nå troverdigheten for de lokale beslutningsprosesser ved at statsrådens økende inngripen i demokratiske vedtak gir en stadig mindre forutsigbar håndtering av arealsaker.

Svar:

I spørsmålet rettes søkelyset både mot prinsipielle forhold knyttet til lokaldemokrati og folkestyre i arealplanleggingen, og konkret mot begrunnelsen for å si nei til planen for et hyttefelt ved Bergelia i strandsonen til Lysefjorden.

Kommunene har hatt myndighet til å bestemme arealbruken gjennom egengodkjenning av arealplaner siden 1986. I lovverket er det forutsatt at den kommunale planleggingen skal skje innenfor de rammer og retningslinjer som er gitt fra nasjonalt og regionalt nivå. Dersom en kommune ikke tar tilstrekkelig hensyn til den overordnede arealpolitikken, kan det fremmes innsigelse. Myndigheten til å treffe endelig planvedtak flyttes da fra kommunen til Miljøverndepartementet. Tall fra innsigelsesbehandlingen i departementet viser at det er et ganske stabilt og lite antall planer som avgjøres sentralt. Bare 1-2 pst. av de kommunale planvedtakene bringes inn for Miljøverndepartementet. Ut fra dette kan jeg ikke se at det lokale folkestyret er truet av departementets praksis i denne type saker.

Når det gjelder den konkrete hyttesaken i Lysefjorden, kom den til endelig avgjørelse i departementet fordi fylkesmannen i Rogaland hadde fremmet innsigelse til kommuneplanens arealdel. I kommuneplanen skal det langsiktige utbyggingsmønsteret i kommunen fastlegges. Både fylkesmannen og Direktoratet for naturforvaltning har anbefalt å si nei til den omhandlede hyttebyggingen.

Det er et viktig nasjonalt mål å hindre utbygging i 100-metersbeltet langs sjøen, blant annet for å sikre allmenn ferdsel og hensynet til landskap og natur. Det er nødvendig med en offensiv og framtidsrettet forvaltning av strandsonen. Dette er bl.a. uttrykt i St.meld. nr. 21 (2004-2005) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand. Et bredt flertall i Stortinget støttet opp om politikken i meldingen. Nåværende regjering ønsker en skjerpet praksis når det gjelder bygging i 100-metersbeltet langs sjøen. Det er særlig viktig å ta vare på de gjenværende naturområdene i nærheten av større befolkningskonsentrasjoner. I slike kyststrøk med stor konkurranse om arealene bør utbygging skje ved bedre utnytting og fortetting av områder som allerede er tatt i bruk til hytteformål.

Hovedkonflikten i denne saken har ikke vært knyttet til allmennhetens frie ferdsel langs sjøen, men til hyttefeltets negative virkning på landskapet. Når det gjelder begrunnelsen for mitt vedtak viser jeg til avgjørelsesbrevet datert 12. januar 2006. Ifølge kommuneplankartet, er hyttefeltet hovedsakelig lokalisert innenfor 100-metersbeltet fra sjøen. Miljøverndepartementet oppfatter kyststrøkene i Ryfylke som et pressområde for hyttebygging i Stavangerregionen. Dessuten defineres Lysefjorden som et fjordlandskap av nasjonal interesse. Selv om det er enkelte hytter i denne delen av kommunen allerede, framstår landskapet som naturpreget. Jeg mener derfor at det foreslåtte hyttefeltet representerer et terrenginngrep som vil virke negativt på fjordlandskapet. Kommunen har fått godkjent ny hyttebygging i tilknytting til eksisterende hyttefelt på andre siden av fjorden. Totalt er det i kommuneplanen godkjent over 200 nye hytter.

Ut fra dette kan jeg ikke se at det er grunnlag for å revurdere beslutningen i denne saken.

SPØRSMÅL NR. 361

Innlevert 18. januar 2006 av stortingsrepresentant Martin Engeset

Besvart 26. januar 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Kan statsråden gi en oversikt over hvordan netto årlig utbetaling endres for henholdsvis personer som er a) arbeidsledige og får utbetalt dagpenger og b) som har kommet i arbeid og ikke lenger får dagpenger, men som har opptjent feriepenger som følge av endringer Regjeringen har gjort i reglene for dagpenger?»

BEGRUNNELSE:

I brev av 1. desember 2005 bad undertegnede om å få en oversikt som nevnt i spørsmålet. I svaret fra statsråden fremkommer det imidlertid bare hvor mye brutto årlig utbetaling endres i året etter at ferietillegget er opptjent.

Aetats statistikk viser at bare om lag 11 pst. av de ledige har en ledighetsperiode på ett år eller mer. Nærmere 90 pst. av de ledige er dermed tilbake i jobb når ferietillegget utbetales. Det vil derfor være interessant å få en oversikt som viser hvor stor andel av ferietillegget som vil bli utbetalt til personer som faktisk er arbeidsledige.

Svar:

I år gjeninnføres ferietillegget for dagpengemottakere basert på opptjening f.o.m. 1. juli 2006, med utbetaling i 2007. Ordningen går ut på at personer som har mottatt dagpenger i minst 8 uker får et ferietillegg på 9,5 pst. av dagpengeutbetalingene.

I begrunnelsen viser stortingsrepresentanten til statistikk over helt ledige personer. Flere av disse personene mottar ikke dagpenger. Fordi feriepengegrunnlaget baserer seg på dagpengeutbetalingene, er det derfor naturlig at anslag knyttet til ferietillegget utarbeides på bakgrunn av informasjon om dagpengemottakere. I tillegg viser informasjon fra Aetat Arbeidsdirektoratet at ferietillegget hovedsakelig utbetales i januar måned. Det betyr at statistikk over gjennomsnittlig varighet på ledighetsperioder ikke er noen god kilde til informasjon om personer er i arbeid eller ikke når ferietillegget utbetales.

Ifølge anslag jeg har mottatt fra Aetat Arbeidsdirektoratet vil om lag halvparten av de som mottar ferietillegg, motta dette mens de er arbeidssøkere med dagpenger i Aetat. Det vil si at om lag halvparten vil motta ferietillegget etter at de har avsluttet dagpengeperioden og for eksempel kommet over i arbeid. Anslaget er usikkert og bygger bl.a. på at ordningen med ferietillegg er fullt ut implementert med helårseffekt.

For personer som

a) er arbeidsledige og får utbetalt dagpenger, vil ferietillegget komme i tillegg til de ordinære dagpengene.
b) har kommet i arbeid og ikke lenger får dagpenger, men som har opptjent rett til feriepenger, vil feriepengene komme i tillegg til ordinær inntekt.

Størrelsen på ferietillegget er avhengig av dagpengeperiodens varighet og tidligere inntekt. I denne forbindelse viser jeg til brev av 6. desember 2005, hvor det presenteres en teknisk oversikt over hvordan brutto årlig utbetaling endres for ulike inntektsgrunnlag året etter at ferietillegget opptjenes.

SPØRSMÅL NR. 362

Innlevert 18. januar 2006 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 30. januar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vil samferdselsministeren, i lokaliseringssaken for digitalt bakkenett, følge opp de løfter Senterpartiets leder har kommet med om at nye statlige eller statlig initierte arbeidsplasser, skal lokaliseres utenfor Oslo når det er mulig?»

BEGRUNNELSE:

Norges televisjon (NTV) er eneste søker på konsesjon til å drive et slikt nett. NTV eies av NRK, TV2 og Telenor. Det har kommet frem at Konkurransetilsynet er skeptisk en lokalisering i Oslo. Store monopoler er ikke ønskelig. Bergen har vært tungt invol-

vert i forprosjektet. Hovedvekten av dette har vært bemannet fra Bergen og Bergen har all den nødvendige kompetanse for utbygging og drifting av et slikt nett. UiB, NRK Hordaland og teknisk avdeling hos TV2 besitter relevant spisskompetanse man bør dra nytte av. Blant annet gjelder dette sikkerhet knyttet til signalbehandling, interaktive tv-applikasjoner og informasjonsforvaltning. En etablering i Bergen vil styrke synergi med lokale hjørnesteinsbedrifter med komplementær teknologi. Det henvises endelig også til at det har vært fast praksis ved tildelinger av riksdekkende kringkastingskonsesjoner at man har lokalisering utenfor Oslo.

Svar:

Konsesjon for opprettelse og drift av et digitalt, bakkebasert senderanlegg for kringkasting (DTT) ble lyst ut på ny av Samferdselsdepartementet og Kultur- og kirkedepartementet den 30. juni 2005, under regjeringen Bondevik II.

Utlysingen, som ble gjennomført av regjeringen Bondevik II, innehar ikke bestemmelse om lokalisering av organisasjonen for etablering av et digitalt bakkenett og det er heller ikke fastsatt hvor konsesjonærens hovedkontor skal ligge. Krav om lokalisering vil dermed juridisk sett ikke kunne stilles overfor søker i den konsesjon som skal tildeles av Kongen. Det ville være å pålegge søker en byrde som ikke var påregnelig på søknadstidspunktet, i og med at verken utlysingsteksten eller søknaden tar stilling til spørsmålet.

Jeg har imidlertid hatt møte med NTVs eiere der jeg har presentert mitt syn på hva som er gode løsninger ved etablering av et digitalt bakkenett i Norge. Jeg har fått forsikring om at alle sider ved etableringen, herunder lokaliseringssted, vil bli nøye gjennomgått av NTV.

Som stortingsrepresentant Halleraker peker på i sin begrunnelse for spørsmålet, eies Norges televisjon as (NTV) i fellesskap av NRK, TV2 og Telenor, med en tredjedel hver. Det er på denne bakgrunn neppe tale om opprettelse av statlige arbeidsplasser når to tredjedeler av selskapet eies av børsnoterte/privateide selskaper. Jeg viser også til at siden NRK og TV2 opprettet NTV i 2002, har selskapet vært lokalisert på Marienlyst i Oslo med en organisasjon på om lag 5 personer.

Konsesjonsutlysingen, konsesjonssøknaden, kringkastingsloven og lov om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) legger langt på vei bindende føringer for hvilke vilkår som kan stilles i konsesjonen. Utlysingen tar utgangspunkt i at tildeling av konsesjon skal skje med hjemmel i to forvaltningsregelsett. Konsesjonæren gis rett til henholdsvis å opprette/drive et digitalt bakkebasert senderanlegg for kringkasting (kringkastingsloven) og å ta i bruk frekvenser for etablering av et offentlig elektronisk kommunikasjonsnett basert på DTT teknologi (ekomloven). Tillatelse til å ta i bruk frekvenser er samferdselsministerens ansvarsområde, mens kultur- og kirkeministeren har ansvaret for (riksdekkende) kringkastingskonsesjoner.

SPØRSMÅL NR. 363

Innlevert 18. januar 2006 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 25. januar 2006 av kommunal- og regionalminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«Hvor stor vekst har det vært i de samlede inntektene til kommunesektoren i årene 2002-2005, det ønskes tall for hvert år både i kroner og i prosent, og hvor langt tilbake må en gå for å finne tilsvarende vekst i samlede inntekter i kommunesektoren, som en hadde i 2004?»

Svar:

Følgende tabell viser årlig realvekst i kommunesektorens samlede inntekter for perioden 2002-2005.

	2002	2003	2004	2005*
Prosent	0,2	0,7	3,7	2,5
Mrd. kroner	0,4	1,3	7,3	5,3

* foreløpige tall

Veksten i 2004 var den høyeste siden 1997, da veksten i samlede inntekter var 4,4 pst.

Når det gjelder inntektsveksten i 2004, er det grunn til å peke på at den er sterkt påvirket av svikten i kommunesektorens skatteinntekter i 2003. Kommunesektorens faktiske skatteinntekter i 2003 ble 2,5 mrd. kr lavere enn anslått i Revidert nasjonalbudsjett for 2003. Dersom kommunesektorens skatteinntekter i 2003 hadde blitt som anslått i RNB 2003, ville inntektsveksten i 2003 blitt høyere og inntektsveksten i 2004 blitt lavere enn det som framgår av tabellen.

Jeg vil også peke på at budsjettopplegget for 2004 (saldert budsjett) var et resultat av en avtale mellom regjeringen Bondevik II og Arbeiderpartiet. Avtalen innebar bl.a. at kommunesektorens frie inntekter ble styrket med 2 mrd. kr sammenliknet med

regjeringens forslag i St.prp. nr. 1 for 2004. Videre innebar budsjettavtalen mellom regjeringen Bondevik II og Fremskrittspartiet høsten 2004, at skattesvikten i kommunesektoren i 2004 ble kompensert med 2,2 mrd. kr.

SPØRSMÅL NR. 364

Innlevert 18. januar 2006 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 30. januar 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil statsråden følge opp Stortingets vedtak fra mai 2002, og sørge for at det snarlig etableres redningshelikopterbase i Florø?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden har hele tiden signalisert at hun i liket med den Bondevik II-regjeringen og Høyre ønsker å få en slik base i Florø raskt. Senest i Firdaposten 5. januar i år er dette gjentatt fra statsråden. Det er imidlertid signaler fra annet hold som gir grunn til å frykte at Stoltenberg-regjeringen ønsker å legge saken på is.

Svar:

Spørsmålet ble overført fra fornyings- og administrasjonsministeren.

Stortinget gav i Innst. S. nr. 156 (2001-2002) om redningshelikoptertjenesten i fremtiden, føring på at det skulle etableres en ny redningshelikopterbase i Florø. Driften av denne basen skulle sette ut på anbud. Bondevik II-regjeringen lyste ut en prekvalifisering i hele EØS-området, som første trinn i en anbudsprosess for utvelgelse av sivil operatør til driften av redningshelikopterbasen i Florø. Bondevik II-regjeringen la imidlertid ikke inn midler på statsbudsjettet for 2006 for etablering av basen.

Regjeringen vil i første halvdel av 2006 foreta en avklaring i forhold videre til fremdrift vedrørende opprettelse av sivil redningshelikopter base i Florø.

SPØRSMÅL NR. 365

Innlevert 19. januar 2006 av stortingsrepresentant Robert Eriksson

Besvart 25. januar 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«I regjeringserklæringen som er utarbeidet av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet står det blant annet følgende: Regjeringen vil ta initiativ til å endre tomtefesteloven slik at boligfester gis innløsningsrett annet hvert år, i motsetning til i dag hvert tiende år.

Når kan Stortinget forvente at man får seg forelagt lovendringen på dette området?»

Svar:

I inneværende uke (uke 4, 2006) sender Justisdepartementet på alminnelig høring et høringsnotat som blant annet omfatter en slik lovendring. Høringsfristen er én måned. Justisdepartementet arbeider med sikte på at Stortinget skal kunne behandle lovforslaget i løpet av vårsesjonen. Saksbehandlingstiden vil likevel avhenge av blant annet høringsreaksjonene, og det er dermed ennå for tidlig å uttale seg definitivt om når Stortinget kan vente å få spørsmålet om endringer i lov om tomtefeste til behandling.

SPØRSMÅL NR. 366

Innlevert 19. januar 2006 av stortingsrepresentant Laila Dåvøy

Besvart 26. januar 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Hvilke ytterligere tiltak vil Arbeids- og inkluderingsdepartementet sette i verk for å finne en løsning slik at en unngår unødvendig opphold mellom ulike stønader?»

BEGRUNNELSE:

I St.prp. nr. 1 (2005-2006) fra Arbeids- og sosialdepartementet ble det foreslått at vedtaksperioden for attføringspenger når attføringssak av helsemessige årsaker tilbakeføres for vurdering av andre trygdeytelser, utvides fra 8 til 16 uker. Hensikten er å unngå brudd i utbetaling av livsoppholdsytelse mens personen vurderes for andre ytelser. 16 uker tilsvarer trygdeetatens normtid for behandling av søknad om uføreytelser. Likevel får jeg henvendelser om at saksbehandlingstiden, særlig for uføreytelser, er lengre enn 4 måneder og dermed fører til opphold mellom ytelser og dermed tap av livsoppholdene inntekt. For mange er dette forståelig nok en stor belastning.

Svar:

Saksbehandlingstiden for ytelser etter folketrygdloven vil kunne variere betydelig. For noen av ytelsene, særlig for uføreytelser, vil behovet for utredning, innhenting av opplysninger og vurdering for enkelte saker kreve omfattende arbeid og tid fordi sakene er kompliserte. En god kvalitativ saksbehandling i de kompliserte sakene tilsier at saksbehandlingen kan ta noe lengre tid enn normtiden for saksbehandlingen i trygdeetaten. Normtidene angir mål for behandlingstider for de aller fleste mer normale saker.

I trygdeetaten og Aetat foregår det et kontinuerlig arbeid for å gi kvalitativt god behandling av søknadene, herunder at de skal behandles så raskt som mulig gitt en tilfredsstillende kvalitet ellers. Rask saksbehandling er viktig for brukerne. I tillegg er det viktig at personer ikke blir gående for lenge på ytelser de ikke bør ha og at de eventuelt kommer over på rett ytelse. Det er således både behov for å kunne forlenge inntektssikringen i visse typer saker i påvente av vurdering av annen ytelse og å ha begrensninger på slike forlengelser for unngå unødig bruk av midler og å motivere både bruker og etatene til rask og god saksbehandling.

Når den nye arbeids- og velferdsetaten blir etablert 1. juli 2006, vil vi etter hvert få en mer brukerrettet, helhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning. En av begrunnelsene for reformen er å unngå at brukerne blir "kasteballer" mellom ytelser og etater. Det vil bl.a. bli etablert en førstelinjetjeneste med et kommunalt/statlig arbeids- og velferdskontor i hver kommune. Forholdene vil da ligge bedre til rette for å ivareta brukernes samlede behov for bistand, og unngå unødvendig opphold mellom ulike stønader. Det vil bli enklere å gi råd om hvilken livsoppholdsytelse brukeren bør søke om og når dette bør skje.

I forbindelse med arbeidet med stortingsmeldingen om arbeid, velferd og inkludering, som er planlagt lagt fram i oktober 2006, vil regelverket for livsoppholdsytelsene bli vurdert bl.a. med sikte på å få en bedre sammenheng mellom ytelsene. Vi vil herunder se på om noen av dagens ytelser bør slås sammen.

SPØRSMÅL NR. 367

Innlevert 19. januar 2006 av stortingsrepresentant Astrid Bekkenes

Besvart 26. januar 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Hvordan kan miljøvernministeren bidra til at E39 blir lagt i tunnel gjennom Kristiansand, slik at miljøhensyn og lokaldemokrati vektlegges?»

BEGRUNNELSE:

Saken er av prinsipiell betydning i forhold til lokaldemokratiet og miljøet i byen. Det er kristiansanderne selv som vil bære hovedtyngden med å betale ekstrakostnadene ved bygging av tunnel. Da burde beslutningen om dette ligge lokalt, dersom ikke overordnede miljøhensyn tilsier noe annet.

Vegkontoret har utredet ulike alternativer til vegtrasé som de kunne gå god for; høybro, lavbro og tunnel. Bystyret har deretter med klart flertall gått inn for tunnel. Vegkontoret har likevel lagt ned innsigelse mot denne avgjørelsen.

Det vil være rart om miljøvernministeren vil vektlegge økonomiske hensyn høyere enn hensynet til å ivareta miljøet sentralt i Kristiansand sentrum. Det gjelder i forhold til estetikk, støy og svevestøv.

Svar:

Miljøverndepartementet fikk oversendt innsigelsessaken vedrørende kommunedelplan for E39 i Kristiansand, mellom Gartnerløkka og kommunegrensen mot Songdalen, fra fylkesmannen i Vest-Agder i brev datert 30. juni 2005.

Saken gjelder Statens vegvesens innsigelse til kommunedelplanen. Konflikten gjelder kommunens planvedtak av 16. februar 2005 om valg av tunnel på parsellen fra Gartnerløkka til Hannevikdalen. Statens vegvesen går inn for høybro på denne strekningen. Innsigelsen er begrunnet i store samfunnsmessige merkostnader ved tunnel. Tunnelalternativet vil koste 1 865 mill. kr, mens høybroalternativet er kostnadsberegnet til 1 540 mill. kr.

I oversendelsen til Miljøverndepartementet anbefaler fylkesmannen at innsigelsen ikke tas til følge.

Det ble gjennomført ordinært møte og befaring i saken 20. oktober 2005 med deltakelse fra Miljøverndepartementet, Samferdselsdepartementet, Vegdirektoratet, Statens vegvesen, fylkesmannen, fylkeskommunen og kommunen. Jeg har selv sett nærmere på de aktuelle alternativene under mitt besøk i Kristiansand den 12. januar i år.

Saken er nå under sluttbehandling i departementet. Jeg ønsker å få til en god løsning når det gjelder trasévalget for E39 gjennom Kristiansand, en løsning som både Kristiansand kommune, nabokommunene, Aust- og Vest-Agder fylkeskommuner og vegmyndighetene kan leve med.

SPØRSMÅL NR. 368

Innlevert 19. januar 2006 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 25. januar 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«I tirsdagens utgave av Fædrelandsvennen er det en artikkel om politikritikk av forsvarsadvokater. Det hevdes blant annet at enkelte forsvarsadvokater ikke ivaretar sine egne klienter full ut, mens det indirekte fremkommer at det muligens foreligger andre motiv.

Deler statsråden den bekymring som politiet her fremmer, og som i ytterste konsekvens rammer de kriminelle utover det som er nødvendig?»

BEGRUNNELSE:

Det hevdes fra politihold og fra advokat Ben Fegran at de kriminelle går glipp av mulig strafferabatt fordi deres respektive forsvarsadvokater forhindrer dette med aktive grep. En annen konsekvens er at rettssakene blir dyrere, at saksbehandlingstiden økes i tillegg til at tidsfaktoren kan være avgjørende i forhold til vitners og andres evne til å huske hendelsesforløpene. Slik sett bør det være i de flestes interesse at saker gjøres opp så raskt og effektivt som mulig.

Imøteser Deres svar med interesse.

Svar:

Det er enhver advokats sentrale oppgave å ivareta sine klienters interesser. Generelt kommer dette prinsippet til uttrykk i de etiske regler for advokater. "Advokaten plikter innenfor lovens ramme og etter beste evne å ivareta sine klienters interesser." Når det gjelder spørsmålet om en klient skal forklare seg for politiet er også nærmere retningslinjer gitt i Advokatforeningens retningslinjer for forsvarere, som forutsettes lagt til grunn av alle advokater som er medlem av Advokatforeningen. Her fremgår det at "Forsvareren må gi klienten råd om det vil være i hans interesse å forklare seg for politiet, og om forsvareren i så fall skal være tilstede under avhørene".

Advokatene/forsvarerne har en sentral posisjon under etterforskningen og ved gjennomføringen av straffesaker. Denne rollen er avhengig av tillit. Det er derfor alvorlig dersom advokatenes hederlighet eller integritet trekkes i tvil. Det er avgjørende at de arbeider innenfor de rammer som lovgivning og etiske regler setter og uten tanke på personlig fordel eller risiko eller andre utenforliggende hensyn. Jeg vil derfor følge med i utviklingen og mener det er viktig å hindre at det økonomiske fokus i advokatbransjen får dominere på bekostning av grunnleggende etiske forpliktelser.

Tilståelsesrabatten skal oppmuntre siktede personer til å tilstå og dermed legge til rette for en raskere og mindre ressurskrevende straffesaksbehandling. Både politi og påtalemyndighet har et ansvar for at det informeres om ordningen med tilståelsesrabatt på et så tidlig tidspunkt som mulig av etterforskningen.

Forsvareren skal i enhver sak vurdere hva klienten vil være best tjent med. Et generelt prinsipp om at man alltid skal nekte å forklare seg for politiet, eventuelt aldri tilstå noe, oppfattes derfor å være i strid med forsvarerrollens grunnleggende utgangspunkt. Dersom advokatene/forsvarene enten generelt eller konkret tilsidesetter klientenes interesser på bekostning av "egne interesser", slik det antydes i avisartikkelen, er dette bekymringsfullt. Dersom slike tilfeller medfører at en eller flere tiltalte får lengre straff enn de ellers kunne fått, krever det strakstiltak og jeg har notert at det fremkommer av avisartikkelen i Fædrelandsvennen at politimester Bjørn Hareide i det aktuelle tilfellet vil ta problemet opp med forsvarsadvokatene for å finne en løsning. Dette er positivt og jeg ser derfor ingen grunn til å gå inn i den konkrete saken. Verken den enkelte advokat eller advokatstanden for øvrig bør imidlertid ta lett på den kritikk som fremsettes fra politiets side i denne saken.

I likhet med i fjor, vil tilståelsesrabatten være tema på et fellesseminar mellom Kompetanseutvalget for dommere, Advokatforeningen og Etterutdanningsrådet for Den høyere påtalemyndighet. Denne typen seminarer bidrar til å skape en felles kultur og forståelse for at alle aktørene har ansvar for å bidra til en mest mulig effektiv og korrekt straffesaksavvikling innenfor rammen av de roller de enkelte aktører har og de interesser de er satt til å ivareta.

Jeg vil for øvrig ta den aktuelle problemstillingen med meg i det videre arbeid i Justisdepartementet. I denne forbindelse vises det til at Justisdepartementet arbeider med oppfølgingen av Advokatkonkurranseutvalgets innstilling i NOU 2002:18 Rett til rett. Dette arbeidet inkluderer blant annet en gjennomgang og vurdering av de regler som gjelder for advokatene hva gjelder tilsyns- og disiplinærsystemet. Reglene for utstedelse og eventuell inndragning av advokatbevilling må også gjennomgås og vurderes i denne sammenheng. Justisdepartementet vurderer for tiden også mulige endringer i straffeprosessloven med sikte på både å øke oppmerksomheten om og bruken av tilståelsesrabatt og tilståelsesdom.

SPØRSMÅL NR. 369

Innlevert 19. januar 2006 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 30. januar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Jeg viser til finansministerens svar av 6. januar 2006 på mitt skriftlige spørsmål av 20. desember 2005 om hvorvidt foretakspensjonslovens begrep "overskudd" skal forstås som bruttooverskudd eller nettooverskudd hvilket fortsatt ikke synes avklart. Jeg reiser derfor problemstillingen på nytt, men utdyper i begrunnelsen med et eksempel.

Hvilken av de to metodene illustrert nedenfor ved eksempler er korrekt ut fra lovgivningen?»

BEGRUNNELSE:

Problemstillingen jeg stilte spørsmål om i brev av 20. desember 2005 synes fortsatt ikke avklart. Jeg anser det derfor nødvendig med et eksempel på over-

skuddsfordeling i praksis, slik det praktiseres i livselskaper og pensjonskasser:

Premiereserven for pensjonistene utgjør 200 mill. kr, og for de aktive 500 mill. kr. Brutto overskudd utgjør et år 100 mill. kr. Dette er oppstått som resultat av overskudd på pensjonistreserven og premiereserven for de aktive. Fra dette overskuddet bestemmer selskapets/pensjonskassens styre at det skal fratrekkes maksimal avsetning til egenkapital etc. på 35 pst. = 35 mill. kr. Videre besluttes det at det skal avsettes 50 mill. kr til tilleggsavsetninger. Det gjenstår da et nettooverskudd på 15 mill. kr, som fordeles prorata på de aktive og på pensjonistene ut fra den prosentandel disse to grupper har av samlet premiereserve. Det beløp som går til pensjonistenes overskuddsfond blir da 15 x 200/700 = 4,3 mill. kr. Dette skal brukes til oppskrivning av de løpende pensjoner. Resten 10,7 mill. kr går til premiefondet.

En alternativ metode vil være at man bruker proratafordelingen på bruttooverskuddet på 100 mill. kr. Da blir det beløp som tilfaller pensjonistenes overskuddsfond = 100x200/700 = 28,6 mill. kr. Det er nettopp dette beløpet som er definert som "pensjonistreservens andel av overskuddet". Restoverskuddet er da 71,4 mill. kr, og herfra kan trekkes beløp som går til egenkapital, tilleggsavsetninger og premiefond.

Svar:

Finansdepartementet ba 20. januar 2006 Kredittilsynet utarbeide utkast til svar på ditt spørsmål. Kredittilsynet oversendte utkast til svar til Finansdepartementet 24. januar 2006 (vedlagt). Kredittilsynet skriver i brevet blant annet:

"[...] Rytman tar utgangspunkt i et stilisert eksempel på en pensjonsordning, hvor premiereserven for ordningens aktive medlemmer utgjør 500 mill. kr og for pensjonistene 200 mill. kr. Brutto overskudd utgjør et år 100 mill. kr. Videre besluttes det at det skal avsettes 50 mill. kr til tilleggsavsetninger.

Avsetninger til tilleggsavsetninger er i regnskapsmessig forstand pliktige avsetninger og ikke overskuddsdisponering. Av de 100 mill. kr i "brutto overskudd" går således de ovennevnte 50 mill. kr til fradrag før de regler om overskuddsdeling som er hjemlet i forsikringsvirksomhetsloven (se finansministerens svar til Rytman av 6. januar 2006) kommer til anvendelse. Det pensjonsinnretningens styre kan beslutte, er dermed at (maksimalt) 35 pst. av de gjenstående 50 mill. kr, dvs. 17,5 mill. kr, kan avsettes til egenkapital og skatt. De gjenstående 32,5 mill. kr skal tilføres premiefondet og pensjonistenes overskuddsfond.

Når det så gjelder den innbyrdes fordeling mellom premiefondet og pensjonistenes overskuddsfond, tar denne utgangspunkt i de gjenstående 32,5 mill. kr som ikke tilfaller egenkapitalformål. Normalt vil det være grunnlag for å fordele dette beløpet pro rata etter de aktive medlemmers og pensjonistenes respektive andeler av premiereserven, slik Rytman også legger til grunn. Da tilfaller 9,3 mill. kr pensjonistenes overskuddsfond og 23,2 mill. kr premiefondet.

Ingen av de beregningsmetoder som anvises av representanten Rytman gir dermed riktig resultat i forhold til forutsetningens i eksemplet."

Jeg håper dette eksemplet gir svar på ditt spørsmål.

Vedlegg til svar:

Brev fra Kredittilsynet til Finansdepartementet vedrørende spørsmål fra stortingsrepresentant Jørund Rytman av 24. januar 2006.

Kredittilsynets referanse 06/861 TOD. Kredittilsynets arkivkode 540.12.

SPØRSMÅL NR. 370

Innlevert 19. januar 2006 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 3. februar 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Egenandelen på fysioterapi har medført at enkelte pasientgrupper har fått store økonomiske utgifter. En årlig utgift på opp til 2 500 kr rammer de svakeste gruppene i samfunnet sterkest.

Vil statsråden sørge for at egenandelen på fysioterapi blir fjernet i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2006?»

BEGRUNNELSE:

I budsjettforliket med samarbeidsregjeringen for 2005 klarte Fremskrittspartiet å få fjernet den foreslåtte egenandelen på fysioterapi. Regjeringen har nå innført egenandel på fysioterapi fra 1. januar 2006. Fremskrittspartiet registrerer at i aftenposten fra 18. januar 2006, uttaler representantene Magnhild Meltveit Kleppa og Karin Andersen seg kritisk til konse-

kvensene dette har ført med seg. Innføringen av egenandel har ført til at mange som tidligere benyttet seg av fysioterapi nå har sluttet å benytte seg av denne behandlingsformen. Fysioterapi er en viktig behandlingsmetode både for smertelindring, mobilitet og opptrening.

Svar:

Når det gjelder bakgrunnen for og generell informasjon om den nye egenandelen på 50 kr for diagnoselistepasientene, viser jeg til mitt svar av 27. januar 2006 på spørsmål nr. 322 fra stortingsrepresentant Inge Lønning.

Regjeringen har i Soria Moria-erklæringen uttalt at den vil redusere egenandelene i helsetjenesten og holde dem på et lavt nivå. Vi har nå en gjennomgang av egenandelssystemet.

SPØRSMÅL NR. 371

Innlevert 19. januar 2006 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen
Besvart 30. januar 2006 av barne- og likestillingsminister Karita Bekkemellem

Spørsmål:

«I dagens adopsjonslov er det gitt anledning for barn over 18 år til å finne sine biologiske foreldre. Den motsatte adgang; at biologiske foreldre kan finne sine biologiske barn finnes ei.

Er statsråden full ut fornøyd med dagens lovutforming, eller ser statsråden behov for endringer?»

Svar:

Retten til kunnskap om egen identitet og opprinnelse anses som en grunnleggende rettighet for den enkelte. FNs barnekonvensjon inneholder blant annet bestemmelser om at barn, så langt det er mulig, har rett til å kjenne sine foreldre. Prinsippet er også nedfelt i adopsjonsloven fra 1986 hvor det fremgår: "Fra barnet er 18 år har det krav på å få opplyst fra departementet hvem de opprinnelige foreldre er." Bestemmelsen gjelder både for innenlands- og utenlandsadopterte barn. I praksis er det den fylkesmann som i sin tid gav adopsjonsbevillingen, eller vår sentrale adopsjonsmyndighet, Barn-, ungdoms- og familiedirektoratet, som har ansvaret for å gi ut opplysningene. Barnets rett til å få opplysningene om biologiske foreldres identitet, må sees i sammenheng med den plikt adoptivforeldrene har etter adopsjonsloven, til så snart det er tilrådelig, å opplyse barnet om at det er adoptert.

Loven legger til grunn at den adopterte har en absolutt rett og et krav på opplysningene, selv i de tilfelle der de biologiske foreldrene ikke ønsker at slike opplysninger blir gitt. De biologiske foreldrene har imidlertid ikke en tilsvarende rett til opplysninger om adoptivbarnet, noe som blant annet har sammenheng med formålet og rettsvirkningene av en adopsjon.

Formålet med adopsjon er først og fremst å ivareta barnet, og gi barnet som av ulike årsaker trenger det, et godt og varig hjem. Adopsjon er svært inngripende ved at den med endelig virkning bryter alle bånd mellom biologisk familie og barnet. Samtidig får barnet ved adopsjonen samme stilling som om det var adoptivforeldrenes egenfødte barn.

Adoptivbarnet har en rett til å få opplysninger om sine biologiske foreldre. Om adoptivbarnet ønsker å benytte denne retten eller muligheten, er helt opp til han eller henne. Erfaring viser at ikke alle adopterte søker opplysninger om sitt biologiske opphav. Men for mange kan det bli svært viktig å få svar på spørsmålet om hvem som er de biologiske foreldre. Når den adopterte søker kunnskap om sin biologiske opprinnelse settes som regel sterke følelser i gang blant de involverte. Dette gjelder så vel biologiske foreldre, adoptivforeldre og den adopterte selv. Henvendelser fra adopterte som søker sin biologiske opprinnelse er derfor saker av sensitiv karakter der sterke menneskelige hensyn inngår.

Jeg er kjent med at etter gjeldende praksis legges henvendelser fra biologiske foreldre til barnet, på selve adopsjonssaken. Dersom adoptivbarnet senere søker sitt biologiske opphav, vil det få innsyn i også denne henvendelsen. Det vil da fortsatt være opp til adoptivbarnet selv å avgjøre om det ønsker å ta slik kontakt. Etter gjeldende adopsjonslov går hensynet til adoptivbarnet i disse tilfellene foran hensynet til de biologiske foreldrene. Jeg vil imidlertid vurdere om en bør ha en praksis der adopterte barn over 18 år får melding om at biologisk mor/far ønsker kontakt med vedkommende. Dette er imidlertid saker med kryssende hensyn og jeg vil derfor ikke forskuttere et standpunkt.

SPØRSMÅL NR. 372

Innlevert 19. januar 2006 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 25. januar 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«For snart 25 år siden forliste fiskefartøyet "Western" hvor mannskapet på sju omkom. De etterlatte fra denne tragiske ulykken har hele tiden krevd en ny gjennomgang av ulykken. I juni 2005 besluttet den forrige justisministeren å foreta en ny gjennomgang av saken.

Når vil departementet nedsette en undersøkelseskommisjon for "Western"-ulykken, og er justisministeren enig i at det av mange grunner haster med å få foretatt en slik gjennomgang, som kan gi svar på de mange ubesvarte spørsmål rundt ulykken?»

BEGRUNNELSE:

Den forrige regjeringen sørget for at det ble foretatt en ny og grundig gjennomgang av "Utvik Senior"-ulykken, i bred forståelse med Stortinget. Gjennomgangen bidro til å gi oppreisning til de etterlatte etter "Utvik Senior"-ulykken og gav svar til de etterlatte på en rekke uavklarte spørsmål. "Western"-forliset hadde som "Utvik Senior"-forliset etterlatt seg flere ubesvarte spørsmål, som kun en gransking kan gi svar på.

Svar:

Fiskefartøyet "Western" forliste 6. februar 1981 på vei fra Lovund til Myken i Nordland. Forliset ble gransket av Den faste undersøkelseskommisjonen for visse ulykker innen fiskeflåten i 1981-1982. Justisdepartementet anmodet på bakgrunn av henvendelse fra Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité, høsten 2004 Den faste ulykkeskommisjonen for visse ulykker innen fiskeflåten om å gjennomgå og vurdere foreliggende materiale, med henblikk på å se om det var grunnlag for å gjenoppta undersøkelsene omkring fiskefartøyet "Western"s forlis. Kommisjonen avgav sin uttalelse i april 2005 og konkluderte med at den usikkerhet som var til stede, tilsier at nye undersøkelser bør vurderes iverksatt. På bakgrunn av dette vedtok Bondevik II-regjeringen å oppnevne en særskilt undersøkelseskommisjon som skal kartlegge omstendighetene omkring "Western"s forlis og foreta de nødvendige undersøkelser for å bringe på det rene årsaken til ulykken. Det ble imidlertid ikke lagt inn midler til å dekke utgifter forbundet med kommisjonens arbeid i statsbudsjettet for 2006.

Jeg har merket meg det engasjement som enken etter skipperen på "Western" og andre etterlatte har utvist i saken, og jeg ønsker å opprette en ny undersøkelseskommisjon for å foreta nærmere undersøkelser rundt forliset av fiskefartøyet "Western" 6. februar 1981. Opprettelsen av en ny undersøkelseskommisjon vil imidlertid ha budsjettmessige konsekvenser, og jeg vil derfor komme tilbake til Stortinget med saken på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 373

Innlevert 20. januar 2006 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 27. januar 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Jæren Energi AS fikk 13. august 2005 godkjent en energipark på inntil 17 vindmøller på Høg-Jæren. Anleggsstart er planlagt 2007. Utsettelsen av elsertifikater setter derimot prosjektet i fare. Elsertifikater kunne gitt produsenter av ny fornybar energi et tilskudd på 15-20 øre i tillegg til kraftsalget. Uten dette tilskuddet vil det ikke lønne seg med vindparken.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre innføringen av elsertifikater eller tilsvarende støtteordninger?»

BEGRUNNELSE:

Det er svært viktig å øke kraftproduksjonen basert på nye fornybare energikilder, redusere bruken av elektrisk kraft til oppvarming og øke fleksibiliteten med tanke på hvilken energikilde som brukes til oppvarming. Som et ledd i dette arbeidet må satsingen på vindkraft økes. Et bredt flertall på Stortinget sluttet seg våren 2005 til opprettelsen av et felles norsk-svensk sertifikatmarked med virkning fra 1. januar 2007. Den svenske regjeringen har varslet at den

vil legge frem sitt forslag i mars 2006, mens Stoltenberg-regjeringen vil utsette innføringen av ordningen. Det er svært uheldig at investeringer i ny fornybar energi kan stanse opp på grunn av utsettelsen.

Svar:

Den svenske regjeringen har tatt sikte på å legge fram en proposisjon om en utvidet svensk elsertifikatordning, der utenlandske elsertifikater kan bli inkludert, i løpet av mars. På norsk side er avklaringene kommet for kort til at det kan etableres et norsk-svensk elsertifikatmarked fra 1. januar 2007. Regjeringen vil nå i samarbeid med svenske myndigheter arbeide i et mer langsiktig perspektiv for å utvikle et felles elsertifikatmarked.

Jeg vil understreke at fornybar energi er et viktig satsingsområde for Regjeringen, og at dette vil være en viktig del av energipolitikken. I lys av utsettelsen av innføringen av et felles elsertifikatmarked vil Regjeringen vurdere nærmere andre tiltak som kan benyttes i en økt satsing på fornybar energi. Det er viktig å komme fram til tiltak som kan fremme fornybar energi uten at det skal belaste brukerne av elektrisitet, dvs. både for husholdninger og næringsliv, for mye.

SPØRSMÅL NR. 374

Innlevert 20. januar 2006 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 30. januar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Hvilke tiltak ser statsråden for seg vil være naturlig å fremme for Stortinget, for å sikre at kjøpere og selgere av eiendom får god oppfølging og kan være sikret en kvalitet på de tjenestene som tilbys i dette markedet og når ser statsråden for seg at sak om oppfølging av Eiendomsmeglerlovutvalget kan fremmes for Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom media og Kredittilsynets håndtering av saker knyttet til to filialer til et av landets største eiendomsmeglerfirma har vi fått innsyn i en kultur som gjør at man kan stille store spørsmålstegn ved enkelte eiendomsmegleres opptreden i forhold til kjøpere/selgere av eiendom, og spørsmål knyttet til om de som skal kjøpe/selge eiendom får en god oppfølging og rettferdig behandling.

Ny eiendomsmeglerlov er nå foreslått av Eiendomsmeglerlovutvalget, og forslaget er oversendt Finansdepartementet. Utvalget har fremmet en rekke konkrete forslag om endringer av lovverket, bl.a. krav til kompetanse for å kunne yte eiendomsmeglingstjenester og endringer knyttet til sanksjoner, tilsyn og klageordninger. Saken skal på høring, og deretter skal Regjeringen fremme sak for Stortinget. Det vil være særdeles viktig etter den siste tids avsløringer at denne saken blir fremmet så raskt som overhodet mulig. Basert på det som har fremkommet i media har statsråden uttrykt at forslaget fra Eiendomsmeglerlovutvalget skal sendes på høring snarest mulig, men eventuelle tiltak som statsråden ser som aktuelle å følge opp har vi ikke sett mange utspill om. Med det omfang saken nå får er det viktig at sentrale myndigheter kommer raskt på banen.

Svar:

Kjøp av bolig er for de fleste deres største investering gjennom livet. De fleste kjøp foregår via eiendomsmegler. Derfor er det svært viktig at forbrukerne kan ha tillit til eiendomsmeglerbransjen. Dette forutsetter igjen at regelverket for, og tilsynet med bransjen er godt. Jeg kan opplyse at jeg allerede tirsdag 23. januar hadde et møte med Kredittilsynet hvor vi drøftet om det er tiltak som kan settes i verk mer umiddelbart for å sikre kvaliteten i eiendomsmeglingsbransjen. I møtet ble det enighet om at Kredittilsynet som et strakstiltak skal utarbeide og sende på høring et forslag til endring i reglene om egenhandel (forskrift 20. mars 1990 nr. 177 om eiendomsmegling § 8-4). Formålet med forslaget vil være å skjerpe forbudet mot slik virksomhet (eiendomsmeglingsloven § 2-12). Videre ble det enighet om at Kredittilsynet skal intensivere tilsynet med eiendomsmeglerbransjen i 2006.

Eiendomsmeglerbransjen har vært gjennom store endringer siden vedtagelsen av lov om eiendomsmegling av 16. juni 1989 nr. 53. Dette var bakgrunnen for at Eiendomsmeglingslovutvalget ble oppnevnt ved kgl.res. 2. april 2004 (Regjeringen Bondevik II). I mandatet for utvalget het det blant annet:

"Utvalget skal gjennomgå eiendomsmeglingsloven med sikte på generell revisjon og oppdatering. Det skal legges vekt på ryddighet, orden og oversikt i markedet. Det er videre sentralt at forbrukernes interesser blir ivaretatt på en god måte."

Videre var det opplistet en rekke konkrete forhold som utvalget skulle vurdere, herunder meglers uavhengighet, organisering av konsesjonssystemet og regelverket om tilsyn med eiendomsmeglerforetak.

I sin utredning NOU 2006:1 om eiendomsmegling som ble overlevert finansministeren 10. januar og som nå (24. januar) foreligger i trykket versjon, har utvalget foreslått en rekke endringer i eiendomsmeglingsloven.

Eiendomsmeglingslovutvalgets innstilling vil bli sendt på høring med det aller første.

I høringsbrevet vil departementet, i tillegg til de forslag som fremgår av innstillingen, ta opp spørsmålet om det bør inntas et krav i eiendomsmeglingsloven om at foretakets driftsplan og interne rutiner for organisering skal være vedlagt søknad om bevilling. Dette må ses i sammenheng med utvalgets forslag om å la den såkalte internkontrollforskriften gjelde for eiendomsmeglingsforetak, se innstillingen pkt. 6.8. Det står også naturlig i sammenheng med utvalgets begrunnelse for å opprettholde dagens ordning med foretakskonsesjon, se punkt 6.5.2. Hensikten med dette forslaget er at Kredittilsynet i større grad vil kunne vurdere slike forhold ved behandlingen av foretakets søknad om bevilling. Forslaget vil også medføre at foretaket må gjennomgå disse spørsmålene før det sendes søknad om bevilling.

Høringsinstansene vil i henhold til vanlig fremgangsmåte ved forberedelse av lovsaker få en frist på tre måneder til å komme med sine merknader til de spørsmål som er reist i innstillingen og høringsbrevet. Det tas sikte på en fremleggelse av odelstingsproposisjon så raskt som mulig, fortrinnsvis i tide til at Stortinget kan behandle saken før årsskiftet.

Jeg vil anta at lovendringer som foreslått av utvalget vil bidra til å heve kvaliteten på meglertjenester. Jeg ønsker imidlertid ikke nå å foregripe lovbehandlingen ved å trekke frem deler av utvalgets forslag.

For øvrig gjør jeg oppmerksom på at daværende Arbeids- og sosialdepartementet 23. desember 2005 sendte på høring en rapport om "Ansattes ytringsfrihet" med forslag til nye regler som skal styrke ansattes ytringsfrihet og verne arbeidstakere som varsler eller ytrer seg på andre måter om forhold som berører virksomheten de arbeider i. Frist for å avgi merknader til rapporten er 23. mars 2006. Kredittilsynets praksis viser at det kan være vanskelig for tilsynet å avdekke kritikkverdige forhold i foretakene fordi slike forhold ofte ikke fremgår av den dokumentasjon tilsynet har tilgang til. Finansdepartementet vil på denne bakgrunn følge behandlingen av den nevnte rapporten og vurdere om det er grunn til å foreslå endringer i eiendomsmeglingsloven, ev. kredittilsynsloven (lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet for kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper, verdipapirhandel m.v.) for i større grad å kunne forvente å motta varsling fra foretakenes ansatte om kritikkverdige forhold.

Jeg minner også om at Stortinget i 2002 vedtok endringer i eiendomsmeglingsloven som begrenser adgangen til egenhandel. Disse lovendringene, som trådte i kraft i juni 2004, ble vedtatt av et flertall som besto av Sosialistisk Venstreparti sammen med alle unntatt de tre regjeringspartiene (Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre).

SPØRSMÅL NR. 375

Innlevert 20. januar 2006 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 27. januar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Skattemyndighetene vekker nå til live en gammel bestemmelse om at næringsdrivende ved kjøp av en tjeneste må sjekke at den som utfører arbeidet har et bemannet kontor bak seg. Dette i en tid da skattemyndighetene har mange moderne muligheter til å innhente den informasjonen de trenger og bokføringsloven er modernisert.

Er man nå på vei til et større skjemavelde, og hva vil finansministeren gjøre for at næringsdrivende ikke blir utsatt for unødig byråkrati slik som denne bestemmelsen medfører?»

BEGRUNNELSE:

Spørsmålet dreier seg om ligningsloven § 6-2 nr. 1 med tilhørende forskrift § 7.

Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening (NARF) har beregnet at det vil koste næringslivet 270 mill. kr å etterleve denne bestemmelsen.

Svar:

Som det framgår nedenfor, har Finansdepartementet startet en gjennomgang av denne aktuelle innberetningsplikten. Men det er foreløpig for tidlig å si noe om hvilke regelendringer som eventuelt kan bli resultatet av denne gjennomgangen.

Ligningsloven § 6-2 nr. 1 bokstav f fastsetter en generell plikt til å innberette til ligningsmyndighetene vederlag for tjenester av teknisk, håndverksmessig, juridisk, regnskapsmessig eller annen art. Ligningsmyndighetene mottar opplysningene om vederlaget og kan kontrollere at tjenesteyteren har tatt det med i inntektsgrunnlaget på selvangivelsen.

Denne plikten er begrenset i forskrift 30. desember 1983 nr. 1974 om begrensning av lønnsoppgaveplikten. I forskriften § 6 er det for det første fastsatt at dersom man ved ligningen ikke får fradrag for vederlaget, foreligger det ikke innberetningsplikt. Dette betyr blant annet at privatpersoner ikke trenger å innberette betaling for tjenester fra næringsdrivende, eksempelvis til rørlegger, snekker eller IT-hjelp i hjemmet.

For det andre er det, ifølge forskriften § 7, ikke innberetningsplikt dersom tjenesteyteren driver selvstendig næringsvirksomhet fra et fast forretningssted. Unntaket innebærer i korte trekk at man ikke trenger å innberette betalinger til næringsdrivende som driver virksomheten sin fra et fast kontor, selv om også betaleren er næringsdrivende og derfor har fradragsrett for betalingen.

Innberetningsplikten som følger av ligningsloven § 6-2 nr. 1 bokstav f og nevnte forskriftsbestemmelser har vært uendret siden 1986. Det er således ikke tale om en ny innberetningsplikt som de næringsdrivende må forholde seg til. Skattedirektoratet har overfor Finansdepartementet framhevet at innberetninger etter ligningsloven § 6-2 nr. 1 bokstav f er et formålstjenlig og viktig våpen i kampen mot svart økonomi. Innberetningene har bidratt til å avdekke svarte virksomheter, samtidig som plikten til å levere oppgaver har en preventiv effekt.

Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening (NARF) har i brev til Finansdepartementet 5. oktober 2005 foreslått at regelen i ligningsloven 6-2 nr. 1 bokstav f oppheves eller innskrenkes ytterligere. NARF anfører at innberetningsplikten er vanskelig å praktisere og krever store ressurser for næringslivet. NARF hevder videre at ligningsmyndighetene kan skaffe til veie opplysningene på annen måte.

Finansdepartementet har bedt Skattedirektoratet utrede nærmere hvor omfattende innberetningsplikten etter ligningsloven § 6-2 nr. 1 bokstav f og tilhørende forskriftsbestemmelser bør være i fremtiden. I brev 19. oktober 2005 ba departementet særskilt om at direktoratet tar synspunktene fra NARF med i sin vurdering. Finansdepartementet vil på bakgrunn av Skattedirektoratets utredning vurdere eventuelle lov- eller forskriftsendringer. Hensynet til å skape regler som er enkle å praktisere for brukerne er et av flere momenter departementet vil legge vekt på i denne forbindelse.

SPØRSMÅL NR. 376

Innlevert 20. januar 2006 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 27. januar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Regjeringen gikk i statsbudsjettet for 2006 inn for merverdiavgift (mva.) på mobilbruk i utlandet, selv om tjenesten kjøpes i utlandet og benyttes i utlandet. Forslaget til beskatning kan tyde på at finansministeren ser på telefonbruk i utlandet som om forbruker ringer via Norge, hvilket forbruker ikke gjør.

Kan finansministeren redegjøre for hvordan en slik beskatning har hjemmel i norsk rett?»

Svar:

Merverdiavgiftsloven omfatter som den klare hovedregel omsetning av varer og tjenester i alle ledd og ved innførsel. Loven har bestemmelser om fritak bl.a. for omsetning til utlandet (merverdiavgiftsloven § 16 nr. 1 bokstav a) og hjemmel for departementet til å kreve merverdiavgift på tjenester som innføres (merverdiavgiftsloven § 65 a).

Både når det gjelder omsetning til utlandet og

innførsel av tjenester er departementet gitt hjemmel til å avgrense henholdsvis fritaket og avgiftsplikten (§ 16 annet ledd bokstav a og § 65 a annet punktum.). Det er en slik avgrensning som nå er foretatt med virkning fra 1. januar 2006.

Ved utformingen av regler på dette området tas det utgangspunkt i at det er forbruk i Norge som skal fanges opp. Det er bred internasjonal enighet innen OECD om et slikt utgangspunkt, slik at hvert land beskatter forbruk innen for sitt merverdiavgiftsområde. Dette bidrar bl.a. til at dobbeltbeskatning og utilsiktet nullbeskatning unngås.

Det er også stor enighet om at det vanskelig kan benyttes ett universelt kriterium for hvor alle tjenester skal avgiftslegges. Blant annet fordi det ikke i alle sammenhenger er lett å fastslå, eller bli enige om, hvor en tjeneste faktisk forbrukes. I tillegg til å bruke stedet for faktisk forbruk, benyttes som alternativ f.eks. stedet hvor tjenesteyter er etablert, stedet hvor tjenesten utføres eller stedet hvor tjenestemottaker er hjemmehørende. Ved valget av et alternativt kriterium tas det gjerne hensyn til i hvor stor grad dette kan sies å gi samme resultat, konkurransenøytralitet, praktiske og kontrollmessige hensyn og ikke minst om en da vil unngå dobbeltbeskatning eller utilsiktet nullbeskatning.

Diskusjoner om valg av kriterier for de ulike tjenester, og ikke minst i tilknytning til tjenester som er fjernleverbare, skjer kontinuerlig i OECD-regi hvor Norge er en aktiv deltaker. Tema er komplekst og nyansene er på et teknisk detaljert nivå, og behovet er der for å ha slike hjemler for avklaring som departementet har. Klarest ble vel dette uttalt i forbindelse med en endring av § 65 a, hvor det i Ot.prp. nr. 32 (1997-98) Om lov om endringer i lov av 19. juni 1969 nr 66 om merverdiavgift (under pkt. 7.5) bl.a. ble uttalt:

"Endringer i markedsforhold, omsetningsformer og utviklingen av nye tjenestetyper oppstår på stadig flere tjenesteområder. Denne utviklingen krever fleksibilitet i merverdiavgiftsregelverket for å gjøre systemet mest mulig konkurransenøytralt. Dette tilsier at det i loven benyttes et videre begrep ved beskrivelsen av den situasjon som utløser plikten til å betale avgift enn i gjeldende § 65 a. Det foreslås at departementet gis hjemmel til å kunne vurdere når plikten til å betale avgift skal oppstå i forhold til den enkelte type tjeneste som skal avgiftsbelegges ved innførsel. Nærmere kriterier for når plikten til å betale avgift oppstår for den enkelte tjeneste bør inntas i forskrift. Slike forskrifter vil på vanlig måte bli sendt på høring. Når det gjelder spørsmålet om dette lovmessig bør løses på en annen måte, vises til omtalen under kapittel 7.3.

Det vises i denne sammenheng til at det i regelverket for tjenester som omsettes fra Norge til utlandet er benyttet en annen lovteknikk enn ved kjøp fra utlandet, og som er mer i tråd med det som nå foreslås for innførsel av tjenester. Etter merverdiavgiftsloven § 16 er omsetning av tjenester "til utlandet" fritatt for avgiftplikt. Paragraf 16 sier ikke noe om når en tjeneste skal anses å være omsatt til utlandet. Det er derimot inntatt hjemmel for departementet til å foreta nærmere avgrensing av bestemmelsen i forskrift. Slik avgrensing er foretatt i forskrift vedrørende omsetning av varer og tjenester til bruk i utlandet m.v. av 23. februar 1970. Forskriften oppstiller som krav for å anse en tjeneste omsatt til utlandet at tjenesten er helt ut til bruk i utlandet, se nærmere omtale i kapittel 3.2."

På denne måten er departementet gitt hjemler som er fleksible nok til å foreta parallelle tilpasninger for innførsels- og utførselssituasjonen når utviklingen tilsier dette.

Den endringen som nå er foretatt er altså at departementet ved forbruk av elektroniske kommunikasjonstjenester ved bruk av mobil terminal, har valgt stedet hvor tjenestemottaker er hjemmehørende som kriterium. Tjenestetilbyder må fakturere med norsk merverdiavgift i slike tilfeller når kunden er hjemmehørende i Norge, uavhengig av hvor kunden befinner seg geografisk ved den enkelte telefonsamtale. Stedet hvor noen er hjemmehørende vil nok normalt også sammenfalle med stedet for faktisk forbruk, men som representanten viser til kan dette ikke alltid sies å være tilfellet (men stedet hvor tjenesten kjøpes er ikke avgjørende). På den annen side vil slikt forbruk ikke beskattes i Norge når tjenestemottaker er hjemmehørende i utlandet, på Svalbard eller Jan Mayen (f.eks. en turist som tar med seg sin mobiltelefon til Norge).

Departementet har som omtalt i den høring som er foretatt sett hen til andre lands regler/praksis, og ved valg av kriterium er særlig vektlagt å unngå dobbeltbeskatning og utilsiktet nullbeskatning. Slik departementet ser det er den avgrensning som nå er foretatt trygt forankret i lovens avgrensningsfullmakt.

SPØRSMÅL NR. 377

Innlevert 21. januar 2006 av stortingsrepresentant Morten Høglund

Besvart 26. januar 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Vil Regjeringen ta initiativ til at det blir foretatt en grundig og uavhengig gjennomgang av de norske utlendingsmyndigheters praksis vedrørende asylsøkere fra Iran?»

BEGRUNNELSE:

Norske myndigheter har ved flere anledninger protestert mot Irans bruk av brutale og umenneskelige straffemetoder mot kvinner. I Stortingets spørretime 9. november 2005 uttrykte utenriksminister Jonas Gahr Støre dyp bekymring over utviklingen i forhold til menneskerettigheter og demokrati i Iran.

Sharialovgivningen blir praktisert i Iran og ifølge FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) praktiserer Iran dødsstraff for personer som konverterer til en annen religion enn Islam. Forholdene for iranske kvinner er spesielt ille i følge menneskerettighetsorganisasjonene Amnesty International og Human Rights Watch, og kvinner som blir tiltalt for utroskap, ekteskapsbrudd og usedelige handlinger risikerer henrettelse ved steining eller tortur ved pisking.

Det har i den siste tiden kommet frem at norske utlendingsmyndigheter har bestemt at flere iranske kvinner skal utvises fra Norge, kvinner som angivelig står i fare for å bli utsatt for overgrep, tortur og drap ved tilbakesendelse under det nåværende iranske regimet.

En grundig og uavhengig gjennomgang av nåværende praksis i forhold til iranske asylsøkere vil etter Fremskrittspartiets oppfatning være et viktig tiltak for å styrke vernet av kvinner som risikerer å bli møtt med brutale og umenneskelige straffemetoder ved hjemsendelse.

Svar:

Representantens spørsmål er oversendt fra kommunal- og regionalministeren til meg for besvarelse, da ansvaret for innvandringsspørsmål i dag ligger under Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Norge er bundet av FNs flyktningkonvensjon, noe som innebærer at personer som risikerer forfølgelse, slik dette er definert i konvensjonen, skal gis asyl i Norge. Norge er også bundet av Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen og Torturkonvensjonen, som forbyr tortur og umenneskelig behandling. Dette innebærer at personer som risikerer slike overgrep ved retur til hjemlandet, skal gis vern i Norge.

Det er som kjent Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som vurderer søknader om asyl. Alle asylsaker undergis en grundig og individuell vurdering. Jeg har tillit til at de vurderinger UDI og UNE gjør er i overensstemmelse med de prinsipper som er nevnt over.

Når det gjelder asylsøkere fra Iran, er jeg selvfølgelig kjent med at menneskerettighetssituasjonen i Iran er vanskelig, og Regjeringen står samlet bak de uttalelser utenriksministeren har kommet med i Stortinget om situasjonen i Iran. Etter det jeg kjenner til har verken UDI eller UNE en annen oppfatning av situasjonen i Iran.

UDI og UNEs kunnskap om forholdene i Iran bygger på et omfattende bakgrunnsmateriale. I fjor ble det opprettet en uavhengig landinformasjonsenhet (Landinfo), som har som oppgave å innhente all relevant informasjon om forholdene i asylproduserende land. Norge har i tillegg en ambulerende utlendingsattache med ansvar for å innhente informasjon om de generelle forholdene i Iran, samt verifisere konkrete anførsler i asylsakene.

I et ekspertmøte under EU-kommisjonen i november var asylpraksis for Iran hovedtema, og Norge deltok i møtet. Møtet viste at norske utlendingsmyndigheter har svært god kunnskap om forholdene i Iran sammenlignet med andre europeiske land. Møtet viste også at i den grad norsk asylpraksis for Iran skiller seg fra de øvrige europeiske land, er dette i form av en mer liberal tilnærming. Særlig gjelder dette i forhold til homofile asylsøkere fra Iran.

Representanten trekker frem at det den siste tiden er blitt kjent at norske myndigheter har utvist en rekke iranske kvinner. Jeg ønsker ikke å kommentere konkrete saker, men på generelt grunnlag er det viktig å understreke at vurderingen av en asylsak er sammensatt, og at selv om menneskerettighetssituasjonen i Iran er vanskelig er det ikke slik at alle iranske kvinner har et beskyttelsesbehov. Det er dessverre et faktum at enkelte asylsøkere fremsetter anførsler som ikke er reelle, og det er UDI og UNEs oppgave å vurdere troverdigheten av de anførte opplysninger. Dette skjer ved en konkret helhetsvurdering, og i noen tilfeller ved at sakene verifiseres. I flere saker er det søkerens manglende troverdighet som fører til at asylsøknader avslås. En sak vil altså kunne avslås selv om det ikke er tvil om at de anførte forhold ville gitt grunnlag for opphold i Norge dersom de hadde vært reelle.

I lys av det ovennevnte anser jeg det som lite hen-

siktsmessig i dag å gjennomføre en uavhengig gjennomgang av asylpraksis på Iran. Departementet vurderer fortløpende behovet for å innhente informasjon om praksis knyttet til land eller ulike problemstillinger på utlendingsfeltet. Iran er et land som departementet med jevne mellomrom ber UDI rapportere om praksis på, og kjønnsbasert forfølgelse er en problemstilling som Regjeringen generelt er opptatt av.

Gjennom arbeidet med ny utlendingslov vil departementet foreslå mer utfyllende kriterier for hvem som er å anse som flyktning i Norge. I NOUen er det i tillegg foreslått at det skal utarbeides retningslinjer om kjønnsperspektivet i flyktningretten, og dette vurderes nå nærmere av departementet.

SPØRSMÅL NR. 378

Innlevert 20. januar 2006 av stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen

Besvart 1. februar 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere om pårørande bør ha høve til å få si sak prøvd av ei ny og uavhengig ekspert-/faggruppe innanfor ei fastsett tidsramme, i saker av liknande karakter som den ved Haukeland Universitetssykehus, altså Kristina-saken?»

GRUNNGJEVING:

Eg viser til saka ved Haukeland Universitetssykehus kor Oddmund Hjartåker går til rettslege steg for å overprøve legane si avgjerd om at Hjartåker si dotter, Kristina, ikkje lenger bør få den handsaminga ho treng for å haldast i live.

Venstre meiner at alle slike saker til sjuande og sist må avgjerdast på eit medisinskfagleg grunnlag. I situasjonar kor pårørande ikkje vert samde i den medisinske avgjerda, meiner vi at ei uavhengig faggruppe bør koplast inn som ein nøytral part for å hjelpe pårørande og sjukehus til å kome til semje. Eit slikt uavhengig organ kan styrke pårørande sine rettar når det er usemje.

Dersom det framleis er usemje mellom partane, må den opphavlege handsamingseininga ha endeleg avgjerdsmynde.

Svar:

Saka ved Haukeland Universitetssykehus er eit konkret døme på ein generell problemstilling. Det er ikkje vanskeleg å forstå den belastning det må vere for pårørande å føle at ein står makteslaus i spørsmålet om å avslutte behandlinga for ein av sine næraste. Siktemålet må derfor vere at ein unngår at pårørande får ei slik oppleving av situasjonen. Sjølv om eg trur det er riktig at fagfolk treff den endelege avgjerda, bør denne vere den formelle avslutninga av ein prosess der pårørande har blitt einige i, eller har forsona seg med tanken på, at avgjerda er riktig.

Venstre meiner at ei uavhengig faggruppe bør koplast inn som ein nøytral part for å hjelpe pårørande og sjukehus å kome til semje. Det vert presisert at dersom det framleis er usemje mellom partane, må den opphavlege handsamingseininga ha endeleg avgjerdsmynde.

I dag følgjer det av styringsdokumenta for dei regionale helseforetaka at det skal vere kliniske etikkkomitear ved kvart helseforetak. Dette er tverrfagleg samansette komitear med klinisk kompetanse og kompetanse i klinisk medisinsk etikk. Kliniske etikkkomitear i helseforetaka skal bidra til å auke kompetansen i medisinsk etikk for å kunne identifisere, analysere, og om mulig løyse etiske problemstillingar relatert til pasientbehandling.

Dette vert realisert gjennom å:

- fremme samtale og refleksjon om etiske problem og dilemma
- på førespurnad gje råd om korleis etiske problem kan løysast, eller vere eit forum der behandlarar kan få drøfte slike problem prospektivt eller retrospektivt
- bidra til bevisstgjering om etiske problem knytte til ressursbruk og prioritering
- bidra til at møte med sjukehuset for pasientar og pårørande blir best mogeleg.

Komiteane er ikkje klageorgan og har inga sanksjonsmynde. Dei har inga beslutningsmynde når det gjeld avgjerder av medisinsk art, men er meint å vere ein støtte for avgjerder i diskusjonar av vanskelege etiske problem i samanheng med behandlinga av pasientar.

Seksjon for medisinsk etikk (SME) ved Det medisinske fakultetet, Universitetet i Oslo, er av Helse- og omsorgsdepartementet tildelt ansvaret for nasjonal koordinering og fagutvikling for dei kliniske etikk-komitear. Ansvaret for oppretting og drift av dei enkelte komiteane er lagt til helseforetaka. Eg meiner det er grunn til å sjå nærare på om deira rolle i den type saker det her er tale om kan vidareutviklast. Eg vil sjå til at slike vurderingar blir gjort i tida som kjem.

SPØRSMÅL NR. 379

Innlevert 20. januar 2006 av stortingsrepresentant Robert Eriksson

Besvart 10. februar 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Ifølge årsrapport 2005 fra Pasientombudet i Nord-Trøndelag har sykehusene i nevnte fylke fortsatt lang vei å gå før det kan sies at slagordet "Pasienten i fokus" blir etterlevd. Alt for mange pasienter blir møtt med liten respekt og forståelse, samt at nedfelte pasientrettigheter blir brutt.

Hvilke tiltak vil statsråden iverksette, slik at pasientene kan føle seg trygge på at deres rettigheter blir ivaretatt på en tilfredsstillende måte?»

Svar:

Pasientombudet har en viktig funksjon innen spesialisthelsetjenesten. Representanten Eriksson nevner spesielt elementer fra Pasientombudet i Nord-Trøndelag sin årsrapport for 2005. Helse Midt-Norge har opplyst til meg at pasientombudet inviteres inn i Helse Nord-Trøndelags kvalitetsutvalg for å legge fram sin rapport. Pasientombudet ses på som en viktig medspiller for å bedre kvaliteten på tjenestene og sikre pasientenes rettigheter. Foretakets øverste organ, styret, får også rapporten til orientering. Pasientombudets årsrapport i Nord-Trøndelag blir altså tillagt vesentlig vekt.

Helse Nord-Trøndelag skårer svært høyt i undersøkelser av pasientenes tilfredshet, og ifølge Helse Midt-Norge gjennomfører helseforetaket systematisk opplæring i lover og forskrifter som omhandler spesialisthelsetjenesten, herunder også hvilke rettigheter pasientene har. Foretaket har et system med internrevisjoner for å sikre at pasientrettighetene faktisk blir ivaretatt. I tillegg legger Helse Nord-Trøndelag betydelig vekt på vurderinger fra eksterne instanser, slik som pasientombudet, i den hensikt å bruke innspillene aktivt i forbedringsarbeid.

Til tross for et kraftig fokus på kvalitet i bred forstand, oppstår situasjoner i sykehus som avviker fra det planlagte. Mindre alvorlige avvik behandles internt i foretakene, mens ved mer alvorlige avvik går saken til tilsynsmyndighetene for videre vurdering. Helse Nord-Trøndelag arbeider aktivt med å videreutvikle en god meldekultur og grundig avviksbehandling, fordi dette reduserer muligheten for at lignende episoder inntreffer igjen.

Helsetilsynet i fylkene har foreløpig mottatt få klager fra pasienter over mangelfull oppfyllelse av rettigheter. Statens helsetilsyn bekrefter imidlertid overfor departementet at det fortsatt er store mangler i oppfylling av de ulike rettigheter i pasientrettighetsloven. Dette dokumenteres gjennom planlagt tilsyn, gjennom behandling av henvendelser til tilsynsmyndigheten og gjennom behandling av klager til Helsetilsynet over manglende oppfyllelse av rettigheter.

Helsetilsynet gjennomførte i 2003 tilsyn ved medisinske poliklinikker ved 50 sykehus, Helsetilsynets vurdering er at det fortsatt bør fokuseres på rettigheter knyttet til vurderingstid og individuell plan. Dessuten bør pasientene sikres informasjon om rett til ny vurdering (second opinion) og fritt sykehusvalg.

Min vurdering er at det er god grunn til å følge dette området nøye, og jeg har gitt dette området oppmerksomhet i min styring av regionale helseforetak. I bestillerdokumentet til regionale helseforetak har jeg gitt klare styringsbudskap for 2006 i forhold til to av pasientrettighetene - rett til nødvendig helsehjelp, og individuell plan. Dette er to rettigheter som jeg mener er viktige å få til en forbedring på, og der jeg har stilt krav til at regionale helseforetak endrer dagens praksis. Kravene i bestillerdokumentet for 2006 er følgende:

- Regionale helseforetak skal sørge for at alle som har rett til individuell plan, og ønsker det, får tilbud om det.
- Pasienter med rett til nødvendig helsehjelp skal prioriteres foran pasienter uten rett.
- Hvert regionalt helseforetak skal gjennomgå til-

delingen av rett til nødvendig helsehjelp i egne helseforetak og iverksette tiltak som sikrer mer enhetlig tildeling av rett til nødvendig helsehjelp innfor egen region. Regionale helseforetak skal i tillegg samarbeide med hverandre om å harmonisere tildelingskriteriene mellom regionene.

Dette er konkrete styringskrav som kommer i tillegg til det generelle ansvaret regionale helseforetak har for å sørge for at sykehusenes håndtering av pasienter er i samsvar med lov og forskrifter.

For 2006 har departementet også gitt Sosial- og helsedirektoratet viktige oppgaver i forbindelse med pasientenes rettigheter. I tildelingsbrevet for 2006 er direktoratet gitt i oppdrag å avdekke eventuelle forskjeller mellom regionene i utviklingen av tilbudet til pasientene, herunder variasjoner i tilbud til ulike pasientgrupper, ventetider, bruk av pasientrettigheter, og tildeling av tidsfrist. Direktoratet er dessuten gitt i oppdrag å følge med i hvordan pasientrettighetsloven og prioriteringsforskriften tolkes og praktiseres. Direktoratet er i denne sammenheng bedt om å gi sin vurdering av hvordan rett til vurdering og rett til nødvendig helsehjelp fungerer, herunder om de benyttes som prioriteringsverktøy. Gjennom disse styringskravene, og gjennom helseforetakenes, direktoratets og Helsetilsynets arbeid mener jeg at det er lagt et godt løp for oppfølging og informasjon om hvordan pasientenes rettigheter følges opp i praksis.

SPØRSMÅL NR. 380

Innlevert 20. januar 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 6. februar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Sokn bomstasjon, som ble etablert for å finansiere Rennfast-utbyggingen, skal nå opprettholdes for å delfinansiere Finnfast-utbyggingen. Forlengelsen av finansieringen vil skje i en periode etter at Rennfast er nedbetalt, og før bygginga av Finnfast tar til. Dette har skapt mange, krasse reaksjoner blant innbyggerne på Rennesøy.

Har statsråden vurdert lovligheten av å opprettholde Sokn bomstasjon sett i forhold til bompengeforskriften og gjeldende rettspraksis i EU?»

BEGRUNNELSE:

Samferdselsdepartementet skal ha bestemt seg for å videreføre bomstasjonen på Sokn, som ble opprettet for å finansiere Rennfast-prosjektet. Bomstasjonen skal nå delfinansiere Finnfast-prosjektet. Dette skjer etter at det er igangsatt et avviklingsprosjekt av Sokn bomstasjon, siden Rennfast er fullfinansiert. Avviklingen har kommet så langt at brukere av bombrikker har fått brev om at de nå kan innløse brikkene. Nyheten om at bomstasjonen nå likevel blir stående oppleves av befolkningen på Rennesøy som et gedigent løftebrudd. Hver passering i bomstasjonen koster 90 kr, og utgjør en stor kostnad for innbyggerne. Mange argumenterer også for at det er lovstridig å opprettholde Sokn bomstasjon for å finansiere Finnfast.

I en utredning bestilt av Rennesøy kommune, konkluderer jusprofessor Ola Mestad med at det er ulovlig å finansiere en avstikker fra hovedsambandet med de samme inntektene. Praksis i EU-domstolen er at det skal være en sammenheng mellom bompengene og kostnadene ved å bygge, drive og utvikle den strekningen som bompengene blir oppkrevd på.

Finnfast er ikke en direkte forlengelse av vegen som går gjennom Rennfast, som er en gjennomfartsåre. Finnfast vil i stedet være en sideveg/endestasjon i forhold til E39 som går gjennom Rennfast.

Rennfast og Finnfast ble vedtatt med 16 års mellomrom. Utbyggingen av Finnfast er ikke en nødvendig konsekvens av Rennfast-prosjektet. Finnfast er ikke en del av E39, som Rennfast ble bygget for, ei heller er Finnfast en funksjonell del av stamvegen mellom Stavanger og Bergen, slik Rennfast er. Bare en liten andel av trafikken på Rennfast vil bruke Finnfast.

Jusprofessor Mestad konkluderer da også med at "Finnfast og Rennfast er to ulike infrastrukturanlegg. Dermed vil det vere i strid med bompengeforskrifta (§ 5, som gjennomfører direktiv 1999/62/EF) å krevje inn bompengar på Rennfast for finansiering av Finnfast. Men dette gjeld direkte etter forskrifta berre for køyretøy med totalvekt over 12 tonn. Innkreving frå vanleg personbiltrafikk og mindre varebilar er, som nemnt, unntatt frå forskrifta, jf. § 1".

Han skriver også at "innkreving av bompengar

berre på køyretøy mindre enn 12 tonn i medhald av veglova § 27 vere ugyldig, fordi det er i strid med prinsippet om forbod mot usakleg forskjellsbehandling".

Svar:

Ett av de bærende prinsippene i norsk bompengeforvaltning er nytteprinsippet, jf. St.meld. nr. 24 (2003-2004) Nasjonal transportplan 2006-2015 og Innst. S. nr. 240 (2003-2004). De som betaler bompenger skal ha nytte av den infrastrukturen som bygges. I St.meld. nr. 24 er det også lagt til grunn at sammenhengen må gå andre vegen, slik at de som har nytte av et prosjekt, også skal betale bompenger. Ved vurderingen av denne typen saker vil avgrensningen av hva som er den aktuelle infrastrukturen som bygges, være et sentralt punkt.

Før gjennomføringen av Boknprosjektet (på nordsiden av Boknafjorden) og Rennfast-prosjektet gikk hovedforbindelsen nord/sør (nåværende E39) via ferjesambandet mellom Randaberg og Karmøy. Videre var det riksvegferjesamband mellom Judaberg på Finnøy og Stavanger sentrum. Transportplan for Ryfylke fra 1987 inneholdt bl.a. en rekke bruer og tunneler som skulle avløse ferjestrekninger. Fastlandssamband til Finnøy var en del av dette. Viktige elementer i planen som Rennfast-prosjektet, bru over Lysefjorden og utbyggingen av rv 13 på strekningen Oanes-Jørpeland er gjennomført. Det har vært en langsiktig og helhetlig strategi å etablere et infrastrukturnett med ferjefrie forbindelser til en rekke øyer i Ryfylke. Fastlandssamband til Finnøy ble videreført gjennom fylkesdelplan for areal og transport i Ryfylke 2002-2011. I forslaget til fylkesdelplan fra 2001 ble det lagt fram skisser til finansieringsplaner der utvidelse av innkrevingsperioden i Sokn bomstasjon for å gi finansieringsbidrag til Finnfast-prosjektet var et alternativ.

I proposisjonen er det etter en samlet vurdering, der det bl.a. er lagt vekt på at innbyggerne i Finnøy kommune har bidratt til finansieringen av Rennfast-prosjektet siden åpningen i 1992, tilrådd at innkrevingen i Sokn bomstasjon skal gi et finansieringsbidrag til Finnfast på 65 mill. 2006-kr. Forlengelsen har støtte fra Finnøy kommune og Rogaland fylkeskommune, og den er anbefalt av Vegdirektoratet. Regjeringen har kommet til at kravet om sammenheng mellom nytte og betaling er tilstrekkelig ivaretatt i og med at etablering av fastlandssamband til Finnøy åpenbart var en del av det infrastrukturnettet som ble definert i den strategiske transportplanen for området. Det er også lagt vekt på at forlengelsen ikke vil utgjøre mer enn 7-8 måneder. Videre er det lagt opp til en særskilt rabatt for dagpendlere. Den samlede innkrevingsperioden i Sokn bomstasjon vil dessuten bli kortere enn det som opprinnelig ble lagt til grunn ved Stortingets behandling av Rennfast-prosjektet i 1988.

I EUs regelverk er kravet til sammenheng mellom nytte og betaling nedfelt i direktiv 1999/62/EF (Eurovignettdirektivet), artikkel 7.9, der det heter at de vektede gjennomsnittlige bompenger bør stå i forhold til kostnadene ved investeringer, drift og vedlikehold av det aktuelle infrastrukturnett. I norsk praksis vil innkreving av bompenger bare kunne knyttes til kostnadene ved investeringer i den aktuelle infrastrukturen. Norge har sluttet seg til Eurovignettdirektivet gjennom EØS-avtalen og en egen forskrift. Direktivet gjelder kjøretøy med over 12 tonn tillatt totalvekt.

De norske erfaringene med EUs rettspraksis på dette området er blant annet knyttet opp til diskusjoner med EFTAs overvåkningsorgan (ESA). I disse diskusjonene har ESA lagt vekt på at det skal være en sammenheng mellom betaling av bompenger og kostnadene ved bygging av det aktuelle infrastrukturnettet. I denne konkrete saken er innkrevingen av bompenger i Sokn bomstasjon knyttet direkte til finansieringen av et sammenhengende infrastrukturnett i området. Regjeringen mener at finansieringsopplegget for Finnfast-prosjektet, med et bidrag gjennom utvidelse av innkrevingsperioden i Sokn bomstasjon, ikke er i strid med det regelverket Norge har sluttet seg til på dette området.

SPØRSMÅL NR. 381

Innlevert 23. januar 2006 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 30. januar 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Det blir hevdet av aktørene i landbruksnæringen at de må forholde seg til et svært høyt antall lover og forskrifter som regulerer næringen.

Hvor mange forskjellige lover og forskrifter regner statsråden med at aktørene i landbruket må forholde seg til?»

Svar:

I samfunn som er så komplekse som vårt, har mange lover og forskrifter betydning for alle nordmenn uansett hvilke yrker de arbeider i. Reglene er fastsatt for å ivareta ulike viktige samfunnsmessige mål, dels til vern om den enkeltes interesser, dels for å sikre fellesskapet. Hvilke regler som har betydning, vil variere med den aktiviteten vedkommende utøver. Det er derfor umulig å stille opp en bestemt liste som er felles for alle aktører i landbruket.

Jeg kan likevel nevne noen regler som jeg anser som de viktigste hovedgruppene av regler:

1. Aktørene i landbruksnæringen er selvstendige næringsdrivende, og en ikke ubetydelig andel av de reglene aktørene i landbruket må forholde seg til er derfor knyttet til regnskap, skatt og merverdiavgift. For aktører som har ansatte, øker omfanget av slike regler, og de må dessuten forholde seg til regler om arbeidsmiljø. I de senere årene har også flere aktører valgt å gjennomføre ulike former for driftssamarbeid. Dermed får avtalen mellom aktørene avgjørende betydning for hvilke regler som er aktuelle.
2. Eiendommen er en av de viktige innsatsfaktorene ved landbruksvirksomhet, og mange sentrale regler gjelder avtaler og rettigheter knyttet til eierforhold og drift av eiendommen. Eksempler på slike regler av privatrettslig karakter er odelsloven, servituttloven, gjerde- og beitelovgivningen og forpaktingsloven. Slike regler kan imidlertid også være begrunnet ut fra mer offentligrettslige hensyn slik som plan- og bygningsloven, konsesjonsloven, jordloven og skogbruksloven. Til denne gruppen lovgivning hører også regler som tar sikte på vern mot forurensing og vern om miljøet.
3. En rekke regler er bare aktuelle dersom aktøren driver visse former for virksomhet. Eksempler på dette er utleie av festetomter, landbruksdrift i kombinasjon med grønn omsorg, videreforedling av landbruksprodukter, dyrehold eller andre spesialproduksjoner. Det knyttes ulike regler av ulikt omfang til disse virksomhetene; regler om veterinære forhold, helse, eller kvoter for drift. Andre regler er mer fremtredende i enkelte strøk, f.eks. reglene om motorferdsel i utmark, eller reindriftsloven.
4. Mange aktører i landbruket har også en mulighet til å motta tilskudd av ulike slag. Dette kan gjelde tilskudd som bygger på jordbruksavtalen, men også tilskudd til verna bygninger o.l. Tilskuddsreglene bygger på at aktøren frivillig ønsker å motta støtten.

Etter min mening må naturligvis aktørene i landbruksnæringen forholde seg til disse gruppene av regler, og det er mitt inntrykk at de gjør det.

Samtidig er det ønskelig å ha et våkent øye for hvilke regler som særlig hemmer virksomhet og nyskaping, og vurdere konsekvensene av dem i forhold til behovet for regelen. De sittende regjeringer har over mange år arbeidet for å redusere mengden av regelverk slik at vi ikke har regler som virker unødig hemmende for næringsutøvere. I Soria Moria-erklæringen er det lagt opp til å føre dette arbeidet videre, idet Regjeringen vil fortsette arbeidet med å redusere antall skjemaer, korte ned behandlingstiden og forenkle saksbehandlingsrutiner for å sikre et enklere Norge. Jeg ønsker å være særlig oppmerksom på landbruksaktørene i forbindelse med det arbeidet som her skal gjennomføres.

SPØRSMÅL NR. 382

Innlevert 23. januar 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 31. januar 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Uværet over store deler av landet har medført svikt i kraftforsyningen flere steder. Både i nord og i sør har flere tusen mennesker vært uten strøm i flere dager midt i det kalde været. I media lover statsråden at Statnett skal ruste opp strømnettet, og viser til investeringsplaner for mange milliarder kroner. Statnett har flere ganger uttrykt at de trenger kapitaltilførsel for å gjennomføre disse planene, noe Regjeringen foreløpig ikke har etterkommet.

Når kan Statnett forvente å få tilført frisk kapital slik de har søkt om?»

Svar:

Statnett SF er systemansvarlig i det norske kraftsystemet og er pålagt svært viktige samfunnsoppgaver. Statnett skal gjennomføre samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringer i sentralnettet for kraft og står nå overfor en periode med flere store investeringer. Jeg forutsetter at Statnett gjennomfører sine planlagte investeringer, jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006).

Statnett har søkt om en kapitaltilførsel på 2 mrd. kr i 2006. Søknaden tar utgangspunkt i kapitalbehovet fram til 2010, med tilhørende investeringsnivå på om lag 10,5 mrd. kr. En kapitaltilførsel av denne størrelsen må underlegges en grundig vurdering. Som påpekt i mitt svar av 17. november 2005 på spørsmål fra Stortingets energi- og miljøkomité vedrørende Statnetts investeringsplaner og behov for ny egenkapital, ble det ikke tid til å foreta en grundig vurdering av Statnetts kapitalsøknad i den korte perioden som var tilgjengelig før tilleggsproposisjonen måtte framlegges.

Regjeringen gjør nå en vurdering av Statnetts søknad, det er derfor for tidlig å si noe mer om den videre behandlingen av saken.

SPØRSMÅL NR. 383

Innlevert 23. januar 2006 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 31. januar 2006 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«Når vil statsråden fremlegge en stortingsmelding som drøfter oppfølgingen av Industriutvalgets utredning med vurderinger og anbefalinger om den fremtidige næringspolitikken?»

BEGRUNNELSE:

Samarbeidsregjeringen nedsatte ved kongelig resolusjon 2. juli 2004 Industriutvalget for å drøfte sentrale utviklingstrekk for industrisektoren og viktige veivalg i den fremtidige næringspolitikken.

Utvalget var blant annet initiert av LO-leder Gerd-Liv Valla.

Utvalget var bredt sammensatt med representanter fra partene i arbeidslivet og politiske partier på Stortinget. Utvalgets arbeid ble forankret gjennom en kontaktgruppe bestående av representanter fra ulike organisasjoner i arbeidsliv, industri og annet næringsliv. I tillegg mottok utvalget høringsinnspill fra mer enn 30 respondenter.

Utvalget la frem sin innstilling NOU 2005:4 Industrien mot 2020 - kunnskap i fokus, den 1. februar 2005. Nærings- og handelsdepartementet hadde NOU 2005:4 på høring med høringsfrist høsten 2005.

Svar:

Jeg viser til brev av 24. januar 2006 med oversendelse av skriftlig spørsmål nr. 383 fra stortingsrepresentant Torbjørn Hagen.

Regjeringen ønsker å ha tett dialog med næringslivet og partene i arbeidslivet om utformingen av næringspolitikken. Jeg mottar daglig gode innspill til dette arbeidet. Industriutvalgets utredning er et viktig bidrag. Industriutvalget leverte sin utredning 1. februar 2005. Nærings- og handelsdepartementet sendte utredningen på åpen høring med høringsfrist 20. oktober 2005. Departementet har mottatt 45 høringsuttalelser.

Jeg er opptatt av at vi vurderer Industriutvalgets anbefalinger og høringsinstansenes synspunkter grundig. Her ligger det mange gode forslag som fortjener nærmere faglig analyse. Flere av forslagene, blant annet innenfor forskning og utvikling, utdanning og energi, følges allerede opp av Regjeringen. Nærings- og handelsdepartementet er involvert i mange av de pågående politiske prosessene og søker å ivareta næringsøkonomiske hensyn i det løpende arbeidet.

Etter mitt syn er det ennå for tidlig å ta stilling til på hvilken måte forslagene fra Industriutvalget og høringsinstansenes synspunkter bør håndteres videre. Målet for oppfølgingen av Industriutvalgets arbeid må være å gjennomføre forslag som styrker norsk næringslivs konkurranseevne og bidrar til økt norsk verdiskaping. Dette er hovedperspektivet i regjeringens arbeid med en aktiv næringspolitikk.

Den aktive næringspolitikken er igangsatt i regjeringens første budsjett. Sammenlignet med budsjettet for 2005 har vi styrket Innovasjon Norge med 307 mill. kr og SIVA med 30 mill. kr. Bevilgningene til Innovasjon Norges OFU/IFU-ordninger er økt med 87 mill. kr til i underkant av 245 mill. kr. Videre har vi økt støtten til den næringsrettede forskningen gjennom Norges forskningsråd med 170 mill. kr i år sammenlignet med 2005. Regjeringen har som mål å øke Norges samlede forskningsinnsats til 3 pst. av BNP innen 2010. Regjeringen har videre ambisiøse mål for å gjennomføre CO_2-håndtering fra gasskraftverk og etablere en verdikjede for CO_2. Over statsbudsjettet for 2006 ble det bevilget 20 mill. kr til dette. Disse tiltakene vil ikke minst komme industrien til gode.

Jeg ønsker et nært samarbeid med næringslivet. Et konkurransedyktig næringsliv som går godt, er en forutsetning for å styrke, fornye og videreutvikle det norske velferdssamfunnet. Jeg er glad for alle de gode forslagene jeg har mottatt i arbeidet med næringspolitikken, både fra Industriutvalget og høringsinstansene, og gjennom andre kanaler. Disse innspillene skal vi bruke til å utforme en god næringspolitikk som møter morgendagens utfordringer.

SPØRSMÅL NR. 384

Innlevert 24. januar 2006 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 31. januar 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Det gyroinfiserte Steinkjervassdraget har stor betydning for den atlantiske villaksen, og har sitt utløp i Trondheimsfjorden med status som nasjonal laksefjord. Vassdraget har gjentatte ganger blitt behandlet med rotenon, uten at man har lyktes i å friskmelde elva. Laksestammen er kraftig redusert, og det har blitt forespeilet at man i 2006 skal gjennomføre full skala aluminiumsbehandling kombinert med rotenon i elva.

Vil Regjeringen sørge for at slik behandling blir gjennomført?»

BEGRUNNELSE:

Soria Moria-erklæringen viser til at man vil "styrke tiltakene for å beskytte villaksen og bekjempe biologisk forurensing". I budsjettfremlegget fremgår det at gyrobekjempelse i Steinkjervassdraget, med elvene Figgjo og Ogna, i Nord-Trøndelag vil få spesiell oppmerksomhet. I anledning fjorårets gjenoppdagelse av gyro uttalte seniorforsker Bjørn Ove Johnsen ved NINA at "Dersom det viser seg at gyroen har etablert seg på nytt utgjør det en trussel mot alle laksevassdragene i Trondheimsfjorden". (Trønder-Avisa 27. juli 2005) Man har med enorme samfunnsmessige kostnader valgt å verne Trondheimsfjorden fra oppdrettsvirksomhet gjennom etablering av nasjonale laksefjorder. Da må storsamfunnet også være villige til å ta de små kostnadene som ligger i fullskala behandling av elvene som grenser til fjorden. Så er det viktig å peke på at når Gyrodactylus salaris først i 1980 ble påvist i Steinkjervassdraget var det som direkte årsak av at staten hadde levert gyroinfisert settefisk til utsetting i vassdraget. Til tross for at staten helt åpenbart har ansvaret for dette, har lokalsamfunnet med grunneierlagene og lokale jeger- og fiskavdelinger i årevis lagt ned en enorm dugnadsinnsats for å få vassdraget friskmeldt. En ny smitteavgrensing er ikke nok, elvene har vært under påvirkning av gyro så lenge at dersom man skal kunne få en livskraftig bestand må en fullskala behandling til.

Svar:

I august 2005 ble det gjennomført en smittebegrensende behandling av Steinkjervassdraget etter at

Gyrodactylus salaris igjen var blitt påvist i juni samme år. Jeg har lagt til grunn at dette følges opp med fullskala behandling med aluminiumsmetoden som innebærer bruk av "surt" aluminium i kombinasjon med rotenon.

I 2006 vil den avsluttende behandlingen av Lærdalselva med aluminiumsmetoden bli prioritert i tillegg til videreføring av forberedelsesarbeidet i Vefsn-regionen. Jeg vil også prioritere gjennomføring av en aluminiumsbehandling i Steinkjervassdraget i år. Nødvendige forundersøkelser og annet forarbeid gjør det imidlertid vanskelig å si eksakt når selve behandlingen kan gjennomføres.

SPØRSMÅL NR. 385

Innlevert 24. januar 2006 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 30. januar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«I Nasjonalbudsjettet 2006 er det lagt til grunn at oljeprisen gradvis skal falle til 260 kr pr. fat i 2010 og videre ned til 220 kr pr. fat på lang sikt. Samtidig selges olje i futuresmarkedet levert i desember 2010 for ca. 420 kr fatet.

Dersom finansministeren virkelig tror at oljeprisen vil falle slik som lagt til grunn i nasjonalbudsjettet, hvorfor tas det da ikke initiativ til å selge den oljeproduksjonen som staten direkte kontrollerer og på den måten sikre faste og gode priser?»

Svar:

Oljeprisen viser store variasjoner over tid. Anslaget for fremtidig oljepris er derfor forbundet med stor usikkerhet. Det betyr at oljeprisen i 2010 både kan bli vesentlig høyere og vesentlig lavere enn anslaget i Nasjonalbudsjettet 2006. Ved å selge olje i dag for framtidig levering reduseres denne usikkerheten. En slik forsikring mot usikker oljepris i framtiden vil normalt være forbundet med en kostnad. Denne kostnaden må vurderes opp mot behovet for å kjøpe forsikring.

Etableringen av Statens pensjonsfond og handlingsregelen for budsjettpolitikken sikrer at det er de realiserte inntektene fra petroleumssektoren som gradvis fases inn i økonomien. Staten har dermed ikke behov for å sikre en fast oljepris for å finansiere årets budsjettutgifter. Statens pensjonsfond og en velfungerende norsk økonomi gjør at staten er i stand til å bære en betydelig løpende oljeprisusikkerhet.

Den største delen av den oljen og gassen som utgjør statens petroleumsformue, vil først produseres og leveres i perioden etter 2010. En langsiktig sikring av statens andel av oljeproduksjonen ville påvirke de langsiktige futuresprisene, og transaksjonskostnadene ved en omfattende sikringsoperasjon ville trolig vært høye. Bakgrunnen er at det ikke er et velfungerende marked for sikring av store volumer olje og gass på lang sikt. Samtidig vil gevinstene ved en langsiktig inntektssikring være begrensede fordi petroleumsformuen utgjør en relativt liten del av vår nasjonalformue, og fordi handlingsregelen demper betydningen av prisusikkerhet også på lang sikt.

Samlet sett mener jeg at det i dag ikke er mulig å oppnå fordeler ved å sikre statens oljeinntekter.

SPØRSMÅL NR. 386

Innlevert 24. januar 2006 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 1. februar 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Bondevik II-regjeringen satte i stortingsmeldingen om klimapolitikk (St.meld. nr. 15 (2001-2002), Tilleggsmelding til St.meld. nr. 54 (2000-2001) Norsk klimapolitikk)) som mål at bruken av mineraloljer til oppvarming skal reduseres med 25 pst. innen Kyotoperioden 2008-2012, sammenliknet med gjennomsnittet for perioden 1996-2000.

Hvilke tiltak vil olje-og energiministeren sette i verk for å sikre at målet nås?»

BEGRUNNELSE:

Stortingsmeldingen om klimapolitikk satte som mål at bruken av mineraloljer til oppvarming skulle reduseres med 25 pst. innen 2008-2012. Bondevik II-regjeringen økte satsingen på miljøvennlig energiomlegging gjennom betydelig økning i overføringene til energifondet. Det ble videre igangsatt arbeid for å få mer kunnskap om varmemarkedet og bruken av fyringsolje, for å kunne iverksette effektive tiltak. Bondevik II-regjeringen satte også i gang en satsing på bioenergi i landbruket. Kyotoprotokollen har trådt i kraft, og det er viktig at Norge frem mot forpliktelsesperioden arbeider aktivt for å overholde våre forpliktelser og iverksetter tiltak for reduksjon av egne utslipp.

Svar:

Regjeringen vil legge til rette for at Norge skal være en miljøvennlig energinasjon. Gjennom satsing på energieffektivisering og nye fornybare energikilder, kan Norge få et variert og miljøvennlig energisystem.

Bruken av mineraloljer til oppvarming var vesentlig lavere i 2005 enn gjennomsnittet for 1996 til 2000, ifølge tall fra Norsk Petroleumsinstitutt. Det er imidlertid for tidlig å si om dette er en varig endring i forbruksmønsteret eller et utslag av mer kortsiktige faktorer. Både kraftprisen og oljeprisen påvirker bruken av olje til oppvarming, slik at oljeforbruket kan variere mye fra år til år. Dette er viktig for fleksibiliteten i energimarkedet, noe som styrker forsyningssikkerheten. Det er viktig for forsyningssikkerheten å unngå at varig redusert bruk av mineraloljer til oppvarming fører til økt bruk av elektrisitet.

Nye energiløsninger som skal kunne tilbys som reelle alternativer i markedet, og utfordre etablerte produkter som olje, vil i mange tilfeller være avhengig av økonomisk støtte. Regjeringens viktigste redskap for å fremme fornybar energi og miljøvennlig varmeproduksjon er Enova SF og Energifondet. Enova forvalter midlene fra Energifondet, som i 2006 er på om lag 680 millioner kroner.

Varmesatsingen er sentral i Enovas arbeid. Det er etablert et mål på 4 TWh vannbåren varme i 2010. Støtten Enova gir til fornybar varmeproduksjon bidrar til å redusere bruken av mineralolje til oppvarming.

SPØRSMÅL NR. 387

Innlevert 25. januar 2006 av stortingsrepresentant Gunn Berit Gjerde

Besvart 3. februar 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Ein afghanistansk familie med 2 vaksne og 5 born vart under ei reise i jula arresterte på flyplassen i Frankfurt på grunn av manglande identifikasjonspapir.

Vil utenriksministeren sørgje for at den norske ambassaden i Berlin gir hjelp til familien slik at dei snarast kjem seg attende til Ørsta der dei er busette og igjen kan vere i lag med dei tre andre borna som er att der?»

GRUNNGJEVING:

Familien frå Afghanistan har lovleg opphaldsløyve i Noreg og er busett i Ørsta kommune. Før jul reiste foreldra og 5 av borna til Tyskland for å besøke vener. Resten av borna som er 18, 19 og 21 år er igjen

i Ørsta. På veg heim til Noreg vart familien arrestert av tysk politi på flyplassen i Frankfurt Haaen på grunn av manglande godkjende identifikasjonspapir. Familien hadde bare med seg Postens ID-kort og namnelister med fødselsdato og bustadsopphaldsløyve i Noreg. Dette på grunn av at familiens advokat hadde opplyst at det var mogeleg å reise utan pass i Europa.

Politiet på Sunnmøre og Nye Kripos har sendt over dokumentasjon og bilder til tysk utanlandspoliti som identifiserer familien og stadfestar at familien har lovleg opphaldsløyve i Noreg. Likevel skal familien framleis vere fengsla og splitta. Foreldra skal være plassert i kvart sitt fengsel, medan borna skal vere plassert i barneheim, i påvente av sakshandsaming hjå tyske styresmakter.

Då familien ikkje er norske statsborgarar, har ikkje den norske ambassaden i Berlin ønskt å hjelpe familien, men har vist til UDI. Statssekretær hos arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen har i dag opplyst at dei har forsikra segt om at alle papir er sende over og har gjort alt dei kan gjere og viser til Utanriksdepartementet for vidare handling.

Svar:

Spørsmålet er overført til meg frå utanriksministeren.

Tyske styresmakter handsamar denne saka etter Dublin-regelverket og prosedyrane følgjer derfor desse reglane. Utlendingsdirektoratet mottok ei formell oppmoding om tilbaketaking måndag den 23. januar d.å. frå tyske styresmakter. Utlendingsdirektoratet opplyser at dei har godteke oppmodinga. Politiets utlendingseining har opplyst at familien kom tilbake til Noreg tysdag den 31. januar.

Når det gjeld norske identifikasjonsdokument, er det bare pass som kan nyttast til reiser i Schengenområdet. Derfor blir ein oppmoda frå politiet til å ha med seg dette når ein reiser i Schengen-området.

SPØRSMÅL NR. 388

Innlevert 25. januar 2006 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 1. februar 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Alle lokalsamfunn bør være bevisst sine kulturminner og prioritere kulturminnearbeid høyt. Kulturminneplaner er et viktig styringsredskap for kommunene i forhold til å ta vare på lokale kulturminner, og sikre lett tilgjengelige, prioriterte og godt systematiserte registre over hvilke verdier som finnes i den enkelte kommune. Mange kommuner har slike planer, men fortsatt er det ca. 300 kommuner som ikke har det.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at flere kommuner etablerer kulturminneplaner?»

Svar:

Gjennom plan- og bygningsloven har kommunen ansvar for kulturminner og kulturmiljø. Vi arbeider for å gi kommunene et best mulig beslutningsgrunnlag, og en rekke tiltak er gjennomført. Lett tilgang til kunnskap om kulturminner og kulturmiljø gjennom digitale databaser som Kulturminnedatabasen, Arealis og Norge digitalt er grunnleggende. I tillegg har Riksantikvaren sammen med 9 kommuner gjennomført et prosjekt om kulturminner i kommunedelplaner. Videre er det gjennomført et pilotprosjekt med 30 kommuner, der målet var å øke kunnskapen om kulturarven, engasjere aktørene og bidra til en bedre forvaltning lokalt. Disse prosjektene har gitt nyttige erfaringer og er gode eksempler for andre kommuner.

For å utvikle en offensiv politikk for miljø og samfunnsutvikling i kommunene, legger Miljøverndepartementet opp til å inngå en 5-årig samarbeidsavtale med Kommunenes Sentralforbund om programmet Kommunenettverk for miljø og samfunnsutvikling. Målet er å styrke miljøkompetansen i kommunene, og kulturminner og kulturmiljø vil være et prioritert tema innenfor programmet.

For å øke bevisstheten om kulturarven som en ressurs i utviklingen av lokalsamfunn har vi startet et verdiskapingsprogram med inntil 10 pilotprosjekter i løpet av de nærmeste årene. Jeg håper disse vil resultere i at kulturminner og kulturmiljø blir satt i stand og at de vil bli gode eksempler på samarbeid mellom privat, offentlig og frivillig sektor.

SPØRSMÅL NR. 389

Innlevert 25. januar 2006 av stortingsrepresentant Laila Dåvøy

Besvart 27. januar 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Statsråd Liv Signe Navarsete uttalte til NRK Dagsnytt 24. januar 2006 at de omfattende sykmeldingene fra SAS Braathens-ansatte piloter den siste tiden er en aksjon.

Betyr uttalelsen at Regjeringen vurderer det slik at vilkårene for sykmelding ikke foreligger, hva har trygdemyndighetene foretatt seg for å avklare om så er tilfellet, og hvordan vil man i så fall reagere overfor brudd på vilkårene i sykelønnsordningen?»

Svar:

Arbeidsgiver skal betale sykepenger i et tidsrom på opptil 16 dager (arbeidsgiverperioden). Alle arbeidstakere har rett til å benytte egenmelding ved sykdom i inntil 3 dager om gangen. Ordningen kan benyttes inntil 4 ganger pr. år. Arbeidstakere i virksomheter som har inngått avtale om et mer inkluderende arbeidsliv har mulighet til å bruke egenmelding i inntil 8 dager pr. fraværstilfelle, med samlet øvre tak på 24 dager pr. år.

Folketrygdloven har bestemmelse om at arbeidsgiver kan kreve legeerklæring fra første fraværsdag, dersom det foreligger mistanke om at egenmelding nyttes som aksjonsform i en arbeidskonflikt. Etter det jeg forstår har SAS Braathens benyttet seg av denne muligheten.

Arbeidsgiver kan også nekte å utbetale sykepenger i arbeidsgiverperiode selv om det foreligger en legeerklæring dersom arbeidsgiver mener at fraværet ikke skyldes sykdom, men en arbeidskonflikt. Arbeidstakeren vil i et slikt tilfelle kunne bringe saken inn for Ankenemnda for sykepenger i arbeidsgiverperioden. I saker hvor sykmelding kommer som følge av konflikter på arbeidsplassen, har Ankenemnda i flere kjennelser satt til side sykmelding fra lege. Nemnda har lagt til grunn at vilkåret om at arbeidsuførheten klart må skyldes sykdom, må vurderes strengere enn ellers i slike tilfelle.

SPØRSMÅL NR. 390

Innlevert 25. januar 2006 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 1. februar 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«En enorm innsats er lagt ned i restaureringen av D/S "Hestmanden", det eneste gjenlevende skipet i Nortraskipsflåten. Krigsseilerne trenger et markant minnesmerke nå, før det er for sent. Dessverre er fremdriften i prosjektet i fare på grunn av samordningsproblemer mellom Kultur- og kirkedepartementet og Miljøverndepartementet.

Hva vil statsråden gjøre for at fremdriften, både når det gjelder restaureringen, tilrettelegging for publikum og fartøyets museum, holdes, og hva vil statsråden gjøre for at samordningsproblemene løses?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget bevilget i anledning fredsjubileet i 1995 de første midlene til Hestmandenprosjektet. Presidentskapet fremmet saken. Begrunnelsen var todelt: Restaurering av skipet, samt å formidle norske krigsseileres innsats gjennom to verdenskriger.

Som en følge av Stortingets bevilgning ble det opprettet en offentlig stiftelse om har tatt opp denne begrunnelsen i sitt formål; bevaring av skipet og formidling av krigsseilernes historie. Slik ansvarsfordelingen er i norsk kulturforvaltning berører prosjektet to departementer, Miljøverndepartementet og Kultur- og kirkedepartementet.

Midlene i 1995 ble bevilget over Miljøverndepartementet/Riksantikvarens budsjett, noe som senere er fulgt opp med årlige bevilgninger. 4,5 mill. kr er varslet fra Riksantikvarens side til restaureringsarbeider både for 2006 og 2007.

Nå er arbeidene kommet så langt at restaureringen må samordnes med formidlingsdelen av prosjektet.

"Tilrettelegging for publikum" regner Riksantikvaren imidlertid som en del av den museale virksomheten om bord og viser til at dette er Kulturdepartementets ansvar. Direktoratet har derfor gitt klar beskjed om at Riksantikvarens midler kun kan brukes til restaurering.

Dersom det ikke bevilges midler til å legge skipet til rette for publikum eller til å drive museal virksomhet om bord, vil dette føre til at Stiftelsen Hestmanden ikke lenger kan arbeide i tråd med sitt formål.

Svar:

Det er til nå bevilget 44,5 mill. kr over Miljøverndepartementets budsjett til istandsetting av D/S "Hestmanden". Istandsettingsarbeidet er utført under oppsyn av Riksantikvaren. Det gjenstår 10-12 mill. kr før fartøyet er ferdig restaurert, og det endelige beløpet vil komme på 55 57 mill. kr. Riksantikvaren er innstilt på å opprettholde tilskuddene til skipet i 2006, 2007 og 2008 på samme nivå som de har vært de siste årene med sikte på at fartøyet kan stå ferdig restaurert i 2008.

Stiftelsen Hestmanden ønsker å drive skipet som et flytende krigsseilermuseum og har søkt Kultur- og kirkedepartementet om 12,5 mill. kr til tilrettelegging for museumsdrift. De totale kostnadene er beregnet til 20 mill. kr. Miljøverndepartementet og Kultur- og kirkedepartementet ser betydningen av at D/S "Hestmanden" tilrettelegges slik at krigsseilernes historie kan formidles. Det er under etablering en arbeidsgruppe med sikte på å sikre en løsning for formidling, jf. kultur- og kirkeministerens svar av 22. desember 2005 på spørsmål nr. 224 av 5. desember 2005. Det tas sikte på at arbeidet med tilrettelegging for formidling kan skje parallelt med de avsluttende istandsettingsarbeidene.

SPØRSMÅL NR. 391

Innlevert 25. januar 2006 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 1. februar 2006 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Bruttotonnasje er som kjent et rommål og ikke et reelt mål på et skips lasteevne og dermed inntjeningsevne. Dessverre er statlige avgifter 4-5 ganger høyere for et RoRo-skip enn et LoLo-skip der begge skip har samme lastekapasitet.

Hvorfor velger statsråden å videreføre et avgiftssystem som straffer effektiv håndtering av last, og mener statsråden at avgiftssystemet er med på å få mer last fra land til skip?»

BEGRUNNELSE:

St.meld. nr. 47 (1998-99) Om evaluering av losplikt- og losgebyrsystemet.

Forutsetningen om differensierte avgifter etter tonnasjestørrelse strider mot målsettingen om å være kostnadsorientert, da utgiftene knyttet til losing er om lag den samme uavhengig av skipets størrelse. I utformingen av det nye gebyrsystemet har det vært lagt vekt på å ta hensyn til de ulike fartøykategoriers inntjeningsevne ved å differensiere avgiftssatsene etter fartøysstørrelse.

Følgende eksempel er hentet fra brev fra rederiet DFDS til Kysdirektoratet, datert 2. desember: "Som et eksempel kan nævnes DFDS Tor Lines to store RoRo søsterskibe med et rummål på 32 289 BT. Skibene anløber Brevik i Norge på rute mellem Gent (Belgien) og Göteborg hver ca. 50 gange, i alt ca. 100 gange årligt, med et statsligt gebyr på Nok 5,7 Mio. pa. Tilsvarende har et LoLo-skib på 750 TEUs med et BT på 6 901 samme lastekapacitet og bliver ved 100 årlige anløb opkrævet Nok 1,3 Mio. p.a.

Som bekendt er bruttotonnage et rummål og ikke et udtryk for skibets lasteevne. Et Fragt-RoRo (med op til 12 passagerer) har et BT 4-5 gange større BT end et container LoLo-skib med tilsvarende lastekapacitet."

Svar:

Sjøtransport er en effektiv og miljøvennlig transportform, som utgjør en viktig del av transporttilbudet.

En betydelig del av infrastrukturen rettet mot sjøtransport finansieres gjennom brukerbetaling. Historiske årsaker og praktiske hensyn har i stor grad påvirket hvordan finansieringsstrukturen er utformet. Systemene for brukerbetaling er i mange tilfeller et kompromiss mellom hensynet til effektivitet, fordeling og behov for utgiftsdekning for staten.

I Soria Moria-erklæringen har Regjeringen vars-

let en samlet vurdering av alle gebyrer og avgifter innen sjøtransport, slik at sjøtransporten gis like konkurransevilkår med landtransport. Målsettingen er at mer gods fraktes sjøveien.

Jeg kan også nevne at arbeidet med å gjennomgå Kystverkets gebyrstruktur er allerede startet opp. Første del av denne prosessen omfattet endringer i kystgebyret. Tidligere ble gebyret pålagt fartøy ved innseiling eller utseiling fra norsk indre farvann, mens fartøy i innenriksfart var fritatt for betalingsplikt. Fra 1. januar 2004 betaler også fartøyer i innenriksfart kystgebyr, med den konsekvens at det samlede gebyrproveny fordeles på flere fartøy enn tidligere. Samtidig ble gebyrordningen gjort mer kostnadsorientert, ved å innføre en flat tonnasjesats pr. bruttotonn (BT) i ordningen med årsgebyr i stedet for tidligere system med progressive enhetssatser pr. BT i tre trinn. Isolert medførte dette høyere gebyrer for mindre fartøyer og lavere gebyrer for større fartøyer.

I det videre arbeidet vil det blant annet bli sett nærmere på hvordan det samlede gebyrproveny fordeles på de ulike fartøygrupper. Videre vil man vurdere valg av måleenhet ved beregning av gebyrer. Spørsmålet som stortingsrepresentant Gitmark reiser, vil inngå i dette arbeidet. Det har fra flere hold blitt pekt på at nesten alle avgifter og gebyrer innen sjøfart er knyttet til skipets størrelse målt i BT. Dette har virkning ut over at gebyrene generelt øker med fartøyets størrelse. Eksempelvis vil et fartøy med stor overbygging måtte betale høyere gebyrer enn skip med mindre overbygging, selv om fartøyene har samme lastekapasitet.

Det er imidlertid også andre avgifter og gebyrer som belastes sjøtransporten, og som har innvirkning på transportsektoren som helhet. Det er derfor naturlig at en helhetlig gjennomgang av gebyrer og avgifter innen sjøtransport sees i sammenheng med rulleringen av Nasjonal transportplan. Som det tidligere er varslet om, legges det opp til å fremme Nasjonal transportplan for Stortinget rundt årsskiftet 2008/ 2009.

SPØRSMÅL NR. 392

Innlevert 25. januar 2006 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 9. februar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Samferdselsministeren gir i et svar av 6. januar 2006 på mitt spørsmål stilt 19. desember 2005 grunnlag for håp om at vi skal få til et tilfredsstillende tilbud på Boknafjordsambandet. Kristelig Folkeparti er tilfreds med at Regjeringen vil prioritere bedring i kapasiteten i riksvegferjenettet for å redusere kødannelsen i sambandet. Vi har forståelse for at statsråden vil gjøre nærmere undersøkelser før hun kan ta stilling til innsetting av en fjerde ferje i sambandet og etterspør en tidsplan.

Når kan vi vente oss en avgjørelse?»

Svar:

I dag betjenes Mortavika-Arsvågen av Boknafjorden Ferjeselskap AS med tre ferjer: M/F Rennesøy (115 pbe), M/F Boknafjord (106 pbe) og M/F Masfjord (108 pbe). Fra og med 1. januar 2007 vil Fjord1 Nordvestlandske AS overta driften av sambandet med to nye gassferjer, hver med kapasitet på 212 pbe.

Statens vegvesen skal bygge om ferjeleiene i sambandet for å kunne ta imot de nye gassferjene. Byggeperioden vil være fra april til september 2006. I denne perioden vil en av kaiene både i Arsvågen og i Mortavika være under ombygging til enhver tid, og kaikapasiteten i ombyggingsperioden vil derfor være halvert. I denne perioden må det også finnes andre liggekaier for to av dagens ferjer om natten. Dersom det skal settes inn en fjerde ferje, må det i tillegg finnes en alternativ liggekai nattestid for denne.

Selv om det vil være mulig å sette inn en fjerde ferje i ombyggingsperioden, vil en slik løsning være sårbar med hensyn til driftsforstyrrelser i samband med ombyggingsarbeidene. Det kan derfor oppstå situasjoner hvor ferjene må ligge i sjøen og vente på å få komme inn til ferjeterminalen på grunn av manglende kaikapasitet.

Sambandet Mortavika-Arsvågen (Boknafjorden) krever ferjer som er sertifisert for passasjerskipsklasse D. M/F Stord som trafikkerer riksvegferjesambandet E39 Halhjem-Sandvikvåg (Bjørnafjorden) har en slik sertifisering, og kan derfor teknisk sett være mulig å flytte til Boknafjorden. Det finnes imidlertid ikke andre udisponerte ferjer som kan erstatte M/F

Stord, slik at kapasitetsproblemene med stor sannsynlighet vil flytte seg fra Boknafjorden til Bjørnafjorden. I tillegg kan jeg nevne at ferjeleiene på Halhjem og i Sandvikvåg også skal bygges om for å ta imot nye gassferjer fra 1. januar 2007. Dette sambandet er derfor sårbart med hensyn til eventuelle driftsforstyrrelser som følge av byggearbeidene.

For å frigjøre en ferje som kan erstatte M/F Stord i Halhjem-Sandvikvåg, kan det settes inn en suppleringsferje i riksvegferjesambandet rv 715 Flakk-Rørvik som har mindre kapasitet enn M/F Sogn (107 pbe). En mindre suppleringsferje vil imidlertid føre til økt gjensitting for trafikantene også i dette sambandet.

Kostnadene for å sette inn en fjerde ferje i Mortavika-Arsvågen er anslått til 11,2 mill. kr. Dersom de økte utgiftene skal dekkes innenfor den eksisterende rammen for kjøp av riksvegferjetjenester, vil dette kunne resultere i rutekutt i flere riksvegferjesamband.

Jeg vil i nær framtid, etter å ha gjennomgått konsekvensene av eventuelle rutekutt på andre strekninger og vurdert budsjettsituasjonen, treffe en avgjørelse.

SPØRSMÅL NR. 393

Innlevert 25. januar 2006 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 10. februar 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Dagens utforming av fagprøven for spesialistleger som kommer utenfor EØS-området medfører at strykprosenten er svært høy. Som en følge av dette har det norske helsevesenet en stor ubenyttet ressurs. Fagprøven skal være en kvalitetssikring som sørger for at spesialistleger i Norge har god spisskompetanse, og ikke generell legekompetanse.

Vil statsråden sørge for at autorisasjonsprosedyren for spesialistleger som kommer fra land utenfor EØS-området, blir forenklet?»

BEGRUNNELSE:

Forenklingsutvalgets rapport av 19. juni 2003 konkluderer med at prosedyrene i forhold til autorisasjon av spesialistleger som kommer utenfor EØS-området bør endres, slik at disse legene slipper å ta fagprøven. Kvalitetssikringen vil ifølge utvalget bli like god, om ikke bedre ivaretatt gjennom forpraksis og de nødvendige attester. Vi har vært i kontakt med overlege i anestesi på Det Norske Radiumhospital, Zorica Mitic, som kan bekrefte at dagens prosedyrer ikke er tilfredsstillende for denne gruppen. Problemstillingen ble ytterligere understreket i en artikkel i Aftenposen 24. januar 2006, hvor utenlandske leger går sterkt ut mot dagens fagprøve. Det vises til at det mangler pensum for fagprøven, samt at fasiten ikke er korrekt. Flere utenlandske leger vi har vært i kontakt med stiller spørsmålstegn vedrørende hvorvidt resultatet på fagprøven er beskrivende i forhold til den spisskompetansen de besitter på sitt fagområde. Vi har fått høre at det er om lag 100 spesialistleger som kommer fra land utenfor EØS-området som befinner seg i Norge i dag. Dette er en stor ressurskilde som det norske helsevesenet kan benytte seg av.

Svar:

Innledningsvis vises til at representantens spørsmål omhandler to ulike godkjenningsordninger. Godkjenning av legers grunnutdanning leder til norsk autorisasjon som lege etter helsepersonelloven § 48, mens godkjenning av legers spesialistutdanning innen et avgrenset fagområde leder til spesialistgodkjenning etter helsepersonelloven § 51. Spesialistgodkjenning forutsetter som hovedregel at legen først har norsk autorisasjon som lege.

Det har i den senere tiden vært en del oppmerksomhet knyttet til leger med spesialistutdanning fra land utenfor EØS-området som opplever at denne ikke blir likestilt med norsk spesialistutdanning, og de kravene som stilles for at de skal kunne få spesialistgodkjenning i Norge. Utgangspunktet for vurderingen av hvorvidt spesialistutdanningen fra land utenfor EØS-området kan likestilles med norsk spesialistutdanning, er bestemmelsene i helsepersonelloven § 51, samt tilhørende forskrift om spesialistgodkjenning av helsepersonell. Norge har i dag 43 spesialiteter, herunder 13 grenspesialiteter innen indremedisin og generell kirurgi.

I de nordiske landene har det vært vektlagt å begrense antallet spesialiteter, da dette bl.a. vurderes som hensiktsmessig i et land med vår demografi og

geografi. Dersom spesialistutdanningen fra land utenfor EØS-området ikke kan likestilles med norsk spesialistutdanning, vil det bli stilt tilleggskrav slik at de formelle kravene i de norske spesialistreglene kan oppfylles, og spesialistgodkjenning gis.

For leger som ikke har norsk autorisasjon som lege og spesialistutdanning fra land utenfor EØS-området, er bildet mer komplisert. I henhold til § 7 i forskrift om spesialistutdanning av helsepersonell, forutsetter norsk spesialistgodkjenning som hovedregel at legen først har norsk autorisasjon som lege. Leger fra land utenfor EØS-området har rett til norsk autorisasjon dersom hun/han "har utenlandsk eksamen som anerkjennes som jevngod med tilsvarende norsk eksamen" eller "på annen måte har godtgjort å ha den nødvendige kyndighet", og for øvrig fyller kravene i helsepersonelloven § 48. Våre autorisasjonsmyndigheter (Statens autorisasjonskontor for helsepersonell) vil i forbindelse med denne vurderingen vurdere hvorvidt legen innehar påkrevd faglig teoretisk kunnskap og faglige ferdigheter slik at det er faglig forsvarlig å gi vedkommende norsk autorisasjon som lege. Den medisinske fagprøven utgjør en del av autorisasjonsmyndighetenes vurderingsgrunnlag av hvorvidt legens utenlandske eksamen kan anerkjennes som jevngod med tilsvarende norsk eksamen. Fagprøven arrangeres og administreres av medisinsk fakultet ved Universitetet i Oslo, og er ment å skulle prøve et bredt spekter av den faglige teoretiske kunnskapen hos leger som har sin grunnutdanning fra land utenfor EØS-området.

Fagprøven er derfor ikke ment " å være en kvalitetssikring som sørger for at spesialistleger i Norge har god spisskompetanse", men som del av et vurderingsgrunnlag for norsk autorisasjon som lege. For leger uten norsk autorisasjon med spesialistutdanning fra land utenfor EØS blir fagprøven imidlertid en del av løpet frem mot spesialistgodkjenning, siden autorisasjon som hovedregel er en forutsetning for spesialistgodkjenning i Norge.

Jeg er kjent med at fagprøven har blitt kritisert for sin vanskelighetsgrad og at det er blitt stilt spørsmål ved dens validitet og reliabilitet. Mitt departement har derfor tatt initiativ til en gjennomgang av gjennomføringen av den medisinske fagprøven. Universitetet i Oslo har, på bakgrunn av kritikken som har vært fremsatt mot fagprøven, gjennomført flere forbedringstiltak i samarbeid med eksterne kompetansemiljøer. Fagprøven som ble utarbeidet for høsten 2005 hadde derfor en annen utforming enn tidligere, og inneholdt bl.a. flere resonnerende spørsmål. I tillegg er det vektlagt at spørsmålene skal være relevante og at språkføringen skal være presis. Jeg forventer at fagprøven skal representere et reelt vurderingsgrunnlag for norsk autorisasjon som lege og at prøven ikke fremstår som en unødvendig eller ubegrunnet terskel.

Når det gjelder rapporten fra arbeidsgruppen som utredet mulige forenklinger i godkjenningsordningene, vil jeg presisere at det ikke er riktig at gruppen foreslo at fagprøven skulle bortfalle, men at den skulle vurderes erstattet med såkalte OSCE-tester. Disse testene vil i tillegg til å teste legenes teoretiske kunnskaper, også teste faglige ferdigheter og kommunikasjonsevner. Utvalget konkluderte imidlertid med at eventuell innføring av OSCE-tester burde vurderes nærmere, og foreslo at medisinsk fagprøve inntil videre burde videreføres.

Jeg vil også vise til at leger uten norsk autorisasjon med spesialistutdanning fra land utenfor EØS, har anledning til å søke om såkalt fagområdelisens. Dette er lisens som kan gis til leger med spesialistutdanning fra land utenfor EØS-området som ønsker å arbeide innenfor sin spesialitet. Lisensen er i første omgang tidsbegrenset til ett år. Dersom vedkommende spesialist i løpet av dette året gjennomfører kurs i nasjonale fag og arbeidsgiver attesterer for tilfredsstillende tjeneste, kan Statens autorisasjonskontor for helsepersonell utstede en mer varig fagområdelisens. Nærmere bestemmelser knyttet til fagområdelisens fremgår av helsepersonelloven § 49 og tilhørende forskrift.

Avslutningsvis viser jeg til at hovedhensynet med godkjenningsordningene er begrunnet i hensynet til pasientsikkerhet, til kvalitet i helsetjenesten og for å ivareta befolkningens tillit til helsetjenesten, jf. helsepersonellovens formålsbestemmelse (§ 1). På denne bakgrunn er det sentralt at dette systemet sikrer at de leger som skal arbeide i Norge har de nødvendige faglige kvalifikasjoner og den egnethet for yrket som er nødvendig for å kunne utøve legeyrket på en forsvarlig måte, men uten at dette bidrar til unødvendige eller ubegrunnede terskler for norsk autorisasjon som lege eller spesialistgodkjenning i Norge.

SPØRSMÅL NR. 394

Innlevert 25. januar 2006 av stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen

Besvart 3. februar 2006 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Mener statsråden at den støtte som jubileumsarrangøren Norge 2005 har gitt filmen "Oljeberget" medvirker til en god markering av hundreårsjubileet for Norge som selvstendig nasjon?»

BEGRUNNELSE:

Norge 2005 gav filmskaperen Aslaug Holm 250 000 kr til filmen "Oljeberget". Filmen er et portrett av Jens Stoltenberg og fremstår som lite annet enn ren profilering av en aktiv politiker. Da opptakene til filmen ble gjort var Stoltenberg opposisjonspolitiker, men har siden blitt statsminister og kulturministerens overordnede.

Filmen har også mottatt 3 mill. kr i støtte fra Norsk filmfond.

Tidligere kulturminister Valgerd Svarstad Haugland uttaler at det er vanskelig å se at filmen faller innenfor det definerte formål Norge 2005 hadde.

Hvis pengene ikke tilbakebetales, vil det ikke overraske om norske politikere vil stå i kø for å få laget flatterende portrettfilmer om seg selv.

Svar:

Filmen "Oljeberget" hadde en samlet produksjonskostnad på noe over 5 mill. kr. Av dette er 3 mill. kr dekt ved tilskudd fra Norsk filmfond, mens selskapet Hundreårsmarkeringen Norge 2005 as har bidratt med 250 000 kr.

Tilskuddet fra Hundreårsmarkeringen er nedfelt i avtaledokument fra 5. juli 2004 basert på søknad med tilhørende prosjektbeskrivelse fra oktober 2003. Filmen gir et gløtt inn i en politisk leders virke i Norge i jubileumsåret 2005. Departementet har ikke på noe tidspunkt hatt befatning med denne saken.

Selskapet Hundreårsmarkeringen Norge 2005 as fordelte i perioden 2003-2005 i alt 93,2 mill. kr til 136 ulike prosjekter og tiltak.

Når man skal vurdere i hvilken grad selskapet Hundreårsmarkeringen i sitt programarbeid har allokert ressursene på en god måte, må man basere dette på en analyse av den samlede programprofilen. Det gir liten mening å ta utgangspunkt i et begrenset tilskudd til ett enkeltprosjekt.

SPØRSMÅL NR. 395

Innlevert 25. januar 2006 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 16. februar 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Omsorgstjenestene som ytes av kommunen finansieres av rammeoverføringer til bostedskommunen. Da pengene ikke følger den som skal motta pleietjenester, får dette store negative følger for kommuner med hytter i rekreasjonsområder og med stor feriebefolkning.

Mener statsråden det er riktig at disse kommunene ikke skal få overført penger til å dekke de store utgiftene de har til å utføre de lovpålagte pleie- og omsorgstjenestene til feriegjestene?»

BEGRUNNELSE:

Kommunene har i dag krav på seg etter rettighetslovgivningen i Lov om helsetjenester i kommunene og i Lov om sosiale tjenester til å gi nødvendig helsehjelp til dem som bor eller midlertidig opphold er seg i kommunen. Alle feriegjester har ifølge loven rett til oppfølging og assistanse med nødvendige tjenester fra åpen omsorg, og eventuelt sykehjemsplass hvis det er påkrevd. Kommunene dette gjelder ønsker på alle måter å tilrettelegge for feriegjester som av ulike årsaker trenger assistanse og hjelp, men dette er en stor utfordring da det samtidig medfører en stadig større belastning på kommunens driftsbudsjett. Kommunen blir påført store uforutsigbare utgifter som oppholdskommune uten noen form for refusjon av utgiftene. Dette gjelder utførelse av hjemmetjenester, men også korttids- og langtidsopphold i institusjon.

Som eksempel kan nevnes Hvaler kommune som har et langt større antall hytter, ca. 4 500, enn fast befolkning (3 800 innbyggere). I de mest hektiske sommerukene øker innbyggertallet opp mot ca. 35 000 mennesker som oppholder seg i kommunen kortere eller lengre tid.

Det er mange grunner til at behovet for ekstraytelser fra oppholdskommunen øker. En stadig bedret tilgjengelighet og god komfort på hytter og fritidsboliger gjør at feriebefolkningen som tidligere tilbrakte tre uker om sommeren på hytta ved sjøen, utvider oppholdet. De som har mulighet forlenger ofte oppholdet til hele sommerhalvåret, og flere tilbringer også tid på hytta vinterstid. Flere eldre og pleietrengende benytter nå hyttene som "secondhome", og dette medfører økende behov for assistanse og tjenester fra oppholdskommunen.

Spesielt stor er utfordringen når allerede hardt presset personale i hjemmesykepleien yter assistanse og praktisk bistand til personer som er bosatt eller midlertidig oppholder seg på øyer som ikke har fast forbindelse med fastlandet. Ferieavvikling er en annen utfordring som ikke er lett å klare når bemanningsbehovet øker samtidig som arbeidsmiljøloven skal overholdes.

Finansiering av omsorgssektoren til kommunene med dagens rammeoverføring gir en skjevfordeling, og fanger ikke opp de utfordringene feriekommunene sliter med. Dette rammer andre tjenesteområder i kommunen, og mest av alt rammer det kommunens egne fastboende pleietrengende. Det er viktig at eldre og pleietrengende fortsatt skal ha rett til å motta nødvendig hjelp og assistanse utenfor egen bostedskommune, og det må derfor sikres at alle kommuner får full kompensasjon for de omsorgsytelsene som gis både til fastboende og ferierende slik at de kan få en mulighet til å tilby gode tjenester til alle som har behov og rett til å få hjelp.

Svar:

Et overordnet formål med inntektssystemet er å bidra til utjevning av de økonomiske forutsetningene for et likeverdig kommunalt tjenestetilbud. Det oppnås gjennom inntektsutjevningen som utjevner forskjeller i skattegrunnlag, og gjennom utgiftsutjevningen som kompenserer for ufrivillige kostnadsforhold og befolkningsfaktorer. Inntektssystemet er følgelig blant de viktigste virkemidlene for å sikre at velferdstjenestene når alle, uavhengig av hvor i landet de bor.

Det er riktig som stortingsrepresentanten legger til grunn at lovgivningen sikrer innbyggerne rett på nødvendige helse- og sosialtjenester på det sted de til enhver tid oppholder seg. Kostnadene til dekning av tildelte tjenester skal dekkes av den kommunen som har ansvaret for å yte tjenestene. Oppholdskommuneprinsippet fastslår et klart ansvar for tjenestene. Det sikrer god forutsigbarhet for brukerne av tjenestene og gir mindre mulighet for ansvarsfraskrivelser mellom kommuner.

Dagens rammefinansiering av kommunesektoren er basert på overføring av midler som skal dekke utgifter til tjenester til personer som bor fast i hjemkommunen. Dagens system inneholder ikke overføringsordninger for utgifter knyttet til personer som ikke er folkeregistrert i kommunene. Det kan hevdes at fordelene ved et rammefinansieringssystem slik som muligheten for effektiv ressursutnyttelse, fleksibilitet i tjenestetilbudet og verdien av kommunalt selvstyre veier opp ulempene i forhold til fraværet av slike overføringsordninger.

I en slik avveining må det også legges vekt på at turisme og sommergjester vil ha en positiv effekt for mange "feriekommuner", både for næringslivet i kommunen og kommunenes inntekter i forbindelse med økte skatteinntekter i tillegg til gebyrinntekter fra hytteeiere i kommunene.

Inntektssystemutvalget har i sin innstilling vurdert denne problemstillingen og kommet til at turistvirksomhet og fritidsboliger i stor grad må betraktes som en del av aktuelle kommuners næringsgrunnlag, og at turister og hyttebeboere vil medføre økte inntekter for kommunen. Utvalget vurderer i denne sammenheng en refusjonsordning mellom de aktuelle kommunene. Regjeringen har ikke tatt stilling til Inntektssystemutvalgets innstilling, og det er Kommunal- og regionaldepartementet som har hånd om den videre oppfølgingen av Inntektssystemutvalgets utredning.

Pleie- og omsorgstjenestenes utfordringer og det nasjonale finansieringssystemet for kommunal tjenesteproduksjon er et tema for den varslede stortingsmeldingen om framtidens omsorgstjenester. Blant annet tar jeg her sikte på å besvare et anmodningsvedtak fra Stortinget om å utrede en modell der eldreomsorgen finansieres av folketrygden og der pengene således følger brukeren.

SPØRSMÅL NR. 396

Innlevert 25. januar 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen
Besvart 2. februar 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Ifølge NRK forventer kraftselskapene en kraftig økning i strømprisene i løpet av de nærmeste ukene. Årsaken er angivelig økt oljepris og at det nå er svært kaldt i Europa. Dette skjer samtidig som norske vannmagasiner nærmest flommer over av vann, men hvor den langsiktige kraftbalansen i Norge er kritisk. For vanlige husholdninger er de høye strømprisene en økonomisk utfordring i en tid med kaldt og surt vær.

Vil Regjeringen gjennomføre tiltak for å få "normalisert" strømregningen til folk flest?»

Svar:

Norge er en del av et nordisk kraftmarked, der kraftprisene blir bestemt av det til enhver tid gjeldende tilbud og etterspørsel etter kraft.

Utviklingen i kraftprisene i det nordiske markedet avhenger av en rekke forhold. Spesielt er nedbørsmengden i Norge og Sverige viktig. Denne utviklingen er det vanligvis knyttet stor usikkerhet til. Den norske kraftbalansen er blitt svekket og vi er i dag avhengige av import i et normalår. Samtidig er det nordiske kraftmarkedet bundet sammen med det øvrige Europa gjennom overføringsforbindelser for strøm. Utviklingen i kraftmarkedene på kontinentet er derfor viktig for utviklingen i kraftprisene på det nordiske markedet. Denne utviklingen avhenger igjen av en rekke forhold som det er knyttet stor usikkerhet til. Viktige faktorer er blant annet prisutviklingen på kull og gass samt utviklingen i kvoteprisene for CO_2.

Utviklingen i temperatur og værforhold vil påvirke etterspørselen i Norden og Europa, og bidrar også til å påvirke kraftprisene på kort sikt. Spesielt vil perioder med kulde og høyt forbruk kunne gi økte kraftpriser. I slike perioder må det ofte tas i bruk reservekraftverk som har høyere produksjonskostnader for å dekke forbruket.

Kraftprisene i Norge har vært nokså stabile fra midten av 2003 og fram til årsskiftet 2005/2006. I det siste halvåret har spotprisen hos Nord Pool Spot variert mellom 18-28 øre/kWh. Gjennomsnittlig pris i 2005 var 23,4 øre/kWh. Vi må tilbake til 2002 for å finne en lavere gjennomsnittspris enn dette. Strømprisene til norske husholdninger viser også samme utvikling. I de fire første ukene på nyåret har vi imidlertid sett en prisoppgang. I denne perioden ble det også registrert det høyeste forbruket som er målt for en enkelt uke i Norden.

Hvor stort gjennomslag endringer i kraftprisen får for den enkelte forbruker avhenger også i stor grad av hva slags kontrakter forbrukerne velger. Forbrukerne kan velge mellom kontrakter med fastpris og kontrakter som i større grad følger utviklingen i markedsprisene. Storparten av de norske husholdningene har i dag kontrakter som følger utviklingen i markedsprisene. Videre vil kraftleverandørenes rutiner knyttet til tidspunktet for fakturering ha en viss innvirkning.

Det er usikkerhet knyttet til utviklingen i kraftprisene fram i tid. Det er imidlertid et hovedmål i energipolitikken å legge til rette for effektiv, konkurransedyktig og sikker energiforsyning med akseptable priser til husholdninger og industri. Dette vil Regjeringen sikre gjennom aktiv satsing både på energisparetiltak, nye overføringslinjer og ny produksjonskapasitet.

SPØRSMÅL NR. 397

Innlevert 25. januar 2006 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl
Besvart 7. februar 2006 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere å sørge for midler til IDABC-programmet ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett og klargjøre når Regjeringen tar stilling til videre deltakelse i dette EU-programmet?»

BEGRUNNELSE:

Det såkalte IDABC-programmet skal fremme elektroniske tjenester mellom forvaltning, næringsliv og borgere. Programmet ivaretar infrastruktur og standarder for utveksling av informasjon mellom dis-

se aktørene. Norge har deltatt i tidligere IDA-programmer siden 1997 og bidratt til en rekke endringsprosesser som over tid berører de fleste samarbeidsområder i EØS. På mange forvaltningsområder har Norge kunnet delta i informasjonsutvikling på lik linje med EUs medlemsland. Å delta i dette programmet er en viktig del av en strategi for å sikre økt digital samhandling i og med offentlig sektor. Dette er en svært sentral forutsetning for en modernisering av offentlig sektor og effektiv samhandling mellom forvaltningene i Europa. Jeg registrerer med skuffelse at noe av det første den nye i navnet fornyelsesministeren gjør, er å reversere et viktig moderniseringsarbeid som samtidig innebærer å kople seg av et viktig felles europeisk samarbeid.

Svar:

EU-programmet IDABC for perioden 2005-2009 skal bl.a. bidra til felles infrastruktur, løsninger og standarder for elektronisk samhandling mellom forvaltningene i EU. Fra EUs side er det åpnet opp for norsk deltakelse i IDABC, sammen med de øvrige EFTA-land som en del av EØS-avtalen, med en kontingentandel på om lag 6 mill. kr årlig.

Norge deltar aktivt i forhold til EU når det gjelder utvikling av elektronisk kommunikasjon og løsninger. Fra departementets side arbeides det derfor med å avklare hvorvidt Norge bør delta i programmet fra 2006, og hvordan finansiering av en eventuell deltakelse kan skje. En eventuell beslutning om norsk deltakelse i programmet vil behandles gjennom den ordinære budsjettprosessen og normale EU/EØS-prosedyrer.

SPØRSMÅL NR. 398

Innlevert 26. januar 2006 av stortingsrepresentant Gunn Berit Gjerde

Besvart 3. februar 2006 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Fleire fiskebåtreiarlag, mellom anna eitt på Smøla på Nordmøre og eitt i Lenvik i Troms, har no store problem på grunn av stoppen i strukturerings-ordninga som fiskeriministeren gjennomførte i haust utan varsel på førehand.

Kva vil fiskeriministeren gjere for å redde økonomien i desse reiarlaga og dermed redde mange viktige arbeidsplassar i kystdistrikta?»

GRUNNGJEVING:

Det er fleire reiarlag som ikkje kom inn før skjeringsdatoen på 19. oktober 2005 som fiskeriministeren sette for å kunne gå vidare i struktureringsprosessen, men som likevel har kome for langt i struktureringsprosessen til å gå tilbake på det no. Reiarlaga har handla etter offisiell norsk fiskeripolitikk og er økonomiske offer for eit politisk skifte i fiskeripolitikken.

Mellom anna har eit reiarlag i Lenvik kommune gått i kompaniskap med eit anna reiarlag for å ha råd til å drive sin nye fiskebåt vidare med større kvoter og lønsemd for fiskarane om bord.

Eit anna reiarlag i det vesle fiskesamfunnet Veiholmen på Smøla hadde sendt søknaden om ervervsløyve før skjeringsdatoen, men fekk handsaming nokre få dagar etter fristen.

For begge desse reiarlaga, og fleire, som hadde innretta seg etter struktureringsordninga som var vedtatt og som såg sjanse til å kunne drive lønsamt fiskeri, er framtida no heilt usikker, Dei blir også påførte store økonomiske tap på grunn av sturktureringsstoppen.

Samleis påfører stoppen tap av mange viktige arbeidsplassar i kystdistrikt der det er vanskeleg å få anna arbeid.

Begge desse reiarlaga har gjennom brev tatt kontakt med fiskeriministeren. Det eine reiarlaget har til og med skrive ope brev til fiskeriministeren, gjengitt i Fiskeribladet, utan at det har kome svar på om korleis fiskeriministeren vil berge lønsemd og arbeidsplassar.

Svar:

Eg vil først minne om at stoppen i bruk av strukturkvoteordninga, både for havfiskeflåten og kystfiskeflåten, vart sett i verk fordi Regjeringa ønskjer ein gjennomgang av konsekvensane av desse ordningane

og ei vurdering av om ordningane skal endrast for framtida. Dette arbeidet er no i gang, i eit eige utval.

Vi har utforma eit regelverk for strukturpausen, gjennom instruksar frå departementet til Fiskeridirektoratet. Reglane opnar mellom anna for at ein søknad om strukturkvote kan handsamast dersom den er satt fram før 31. desember 2005 og det dreier seg om eigarar som søkjar om tildeling av strukturkvote på grunnlag av uttak av fartøy som ein hadde fått ervervsløyve og spesiell løyve eller deltakaradgang for, før 19. oktober 2005.

Det er ikkje opna for å gje dispensasjon frå dette kriteriet.

Det følgjer naturleg nok av dette at ikkje alle fiskebåteigarar og reiarlag kan gjennomføre sine tenkte struktureringar etter det gamle regelverket før denne vurderinga er avslutta og før Regjeringa har teke standpunkt til korleis strukturpolitikken skal være framover.

Dessutan vil eg minne om at driftsordninga for kystfiskeflåten er vidareført for 2006.

SPØRSMÅL NR. 399

Innlevert 26. januar 2006 av stortingsrepresentant Jon Lilletun

Besvart 6. februar 2006 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Vil utenriksministeren arbeide for at menneskerettighetsdialogen med Cuba som ble suspendert av cubanske myndigheter i 2000, gjenopptas, hvordan vil utenriksministeren sikre støtten til opposisjonelle på Cuba, og hvordan vil utenriksministeren sikre et sterkt internasjonalt fokus på de fundamentale menneskerettighetsbruddene som finner sted på Cuba?»

BEGRUNNELSE:

Utenriksministeren har varslet en omlegging av norsk Cuba-politikk hvor man ønsker en tettere dialog med cubanske myndigheter. Dette har også ført til at man ikke lenger vil invitere opposisjonelle til 17. mai-feiringen. Menneskerettighetssituasjonen på Cuba er ikke endret. Det er fortsatt brudd på sentrale sivile og politiske rettigheter som ytringsfrihet, forsamlingsfrihet og politiske friheter. Makteliten på Cuba har ikke vist noen reformvilje, til tross for sterk internasjonal fordømmelse av blant annet arrestasjoner av opposisjonelle. Norge har i FN tatt avstand fra menneskerettighetsbruddene og mangelen på demokrati på Cuba.

Derfor må en omlegging av norsk politikk overfor Cuba begrunnes med et arbeid for å sikre fundamentale menneskerettigheter og gjennom dialog bidra til demokratiske reformer på Cuba. Et mål med norsk Cuba-politikk må være at menneskerettighetsdialogen som ble suspendert fra cubansk side etter at Norge stemte for en kritisk resolusjon i FNs menneskerettighetskommisjon i 2000, gjenopptas.

For å sikre at dialogen med de cubanske myndighetene skal bidra til reform er det viktig at den inneholder en helhetlig tilnærming til menneskerettighetsproblematikken og demokrati.

Selv om ikke dissidentene nå lenger inviteres på nasjonaldagsfeiring, er disse sentrale aktører i å bidra til en fredelig overgang til demokrati på Cuba. Varela-prosjektet og Nasjonal dialogarbeidet som ledes av Oswaldo Paya er viktige virkemidler i å skape et demokratisk Cuba. Å fortsette å støtte opposisjonelle på Cuba er kanskje et av Norges viktigste virkemiddel til å støtte bestrebelsene på å fremme demokratiske reformer på Cuba.

Svar:

Når det gjelder Norges forhold til Cuba, generelt sett, vil jeg i utgangspunktet også vise til mitt svar til representanten Erna Solbergs spørsmål i den ordinære spørretimen 1. februar d.å.

Kort tid etter regjeringsskiftet i fjor høst ble det tatt et initiativ til en gjennomgang av vår politikk overfor Cuba. Årsaken var at Norge var det eneste landet som videreførte en praksis med å invitere dissidenter til nasjonaldagsfeiringer. Som følge av denne praksisen forble norske diplomater avskåret fra all kontakt med cubanske ministerier og statsinstitusjoner. En videreføring av en politikk som innebærer at det ikke er kontakt med myndighetene, ville helt klart vanskeliggjøre vårt arbeid med å ivareta norske interesser - ikke minst også i forhold til menneskerettighetsforsvarere.

Regjeringen har derfor tatt de nødvendige skritt for at dialogen og kontakten med cubanske myndig-

heter kan gjenopptas. Det er mitt syn at slike kanaler for kontakt i det lengste bør holdes åpen for dialog, selv med myndigheter som kan ha svært avvikende politiske syn i forhold til det norske.

Formålet med omleggingen av vår Cuba-politikk er dermed å kunne påvirke cubanske myndigheter, komme i bedre inngrep med hele det sivile samfunn, og holde en løpende kontakt med de miljøer som arbeider for fremme av demokrati, menneskerettigheter og dialog.

Alle de konkrete, operative sider knyttet til hvordan dette skal gjøres framover arbeides det nå med i Utenriksdepartementet og ved ambassaden i Havanna. På det nåværende tidspunkt er det derfor for tidlig å si om gjenopptakelse av en offisiell menneskerettighetsdialog med cubanske myndigheter er mulig og formålstjenlig. Men dette vil bli vurdert, også i lys av erfaringene med slik dialog med andre land.

Uansett vil vi gjennom dialog og jevnlig kontakt fremme våre holdninger, synspunkter og kritikk overfor cubanske myndigheter. Vi vil også spille en viktig rolle som støttespiller for menneskerettighetsforsvarere på Cuba. Dette vil skje gjennom fortsatt kontakt med opposisjonen og familiene til politiske fanger, noe som vi også har meddelt cubanske myndigheter.

Dessuten vil vi være i løpende dialog om menneskerettighetssituasjonen på Cuba med våre europeiske samarbeidspartnere, hvor vi igjen er på linje nå etter vår egen omlegging av politikken.

Norge har i lang tid vært engasjert i tiltak for å støtte og verne menneskerettighetsforsvarere, og vi samarbeider tett med likesinnede land på dette feltet.

For ytterligere å kunne strukturere og styrke dette arbeidet har vi også utarbeidet en veiledning som blant annet omhandler konkrete tiltak og samarbeidsformer for støtte til menneskerettighetsforsvarere.

Norge har siden 1993 stemt for FN-resolusjonen om opphevelse av USAs embargo mot Cuba. Norge har samtidig tatt avstand fra bruddene på menneskerettighetene på Cuba og støttet resolusjoner i FNs organ som kritiserer nettopp dette. Norge har også vært medforslagsstiller til resolusjonen i FNs menneskerettighetskommisjon om situasjonen for menneskerettighetene på Cuba.

SPØRSMÅL NR. 400

Innlevert 27. januar 2006 av stortingsrepresentant Odd Einar Dørum

Besvart 2. februar 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Mange lærere opplever at arbeidsdagen deres i økende grad dreier seg om møter, rapportering, dokumentasjon og administrasjon, og at de får mindre tid til undervisning og direkte kontakt med elevene.

Vil statsråden treffe noen tiltak for å motvirke denne byråkratiseringen av lærerrollen, slik at lærerne får brukt arbeidstiden sin på undervisning snarere enn på byråkrati?»

BEGRUNNELSE:

Fafo kunngjorde nylig en rapport om lærernes arbeidstidsordning, utarbeidet på oppdrag fra Kommunenes Sentralforbund og Utdanningsforbundet, som blant annet konkluderte med at mange av lærerne opplever at den totale arbeidsbelastningen har økt uten at det kommer elevene til gode.

Dette bekymrer mange lærere. En lærer er gjengitt slik i rapporten: "Vi har mye kontor- og papirarbeid. Mye innrapportering. Hvor blir det av faget? Det å være i klassen, det å undervise? Hvorfor er det ingen som snakker om det? Vi er jo her for å tilføre elevene kunnskap. Jeg trodde det var det som var kjernen."

Venstre deler denne bekymringen, og ønsker en skole som fokuserer på kunnskap og læring, ikke byråkrati og administrasjon.

Svar:

Undervisningspersonalet i grunnskolen og i den videregående skolen er tilsatt i kommuner og fylkeskommuner. Før 1. mai 2004 var det staten som forhandlet om lønns- og arbeidsvilkår for undervisningspersonalet i grunnopplæringen. Det var således staten som forhandlet fram arbeidstidsavtalen for lærerne gjeldende før 1. mai 2004.

Det at undervisningspersonalet fikk sine lønns- og arbeidsvilkår fastsatt etter forhandlinger mellom staten og lærerorganisasjonene sentralt, ble av kommunene oppfattet som en begrensende faktor når det

gjaldt å prioritere bruk og utnytting av ressurser innen utdanningssektoren i kommuner og fylkeskommuner. Dette medførte at regjeringen Bondevik besluttet at forhandlingsansvaret for undervisningspersonalets lønns- og arbeidsvilkår med virkning fra 1. mai 2004 skulle overføres til kommuner og fylkeskommuner.

Etter dette har det vært ført forhandlinger mellom lærerorganisasjonene sentralt og Kommunenes Sentralforbund (på vegne av kommuner og fylkeskommuner) om lærernes lønns- og arbeidsvilkår innenfor det kommunale tariffområdet.

Det ligger innenfor arbeidsgivers styringsrett å bestemme hvordan arbeidet i den enkelte virksomhet skal utføres.

Forhandling om en eventuell ny arbeidstidsavtale for undervisningspersonalet i grunnopplæringen er således varslet å være en del av det kommende hovedtariffoppgjør i den kommunale sektor, der staten ikke lenger er forhandlingspart for de sentrale lærerorganisasjonene.

Jeg finner det verken ønskelig eller formålstjenlig at Kunnskapsdepartementet skal legge føringer for de kommende forhandlingene mellom Kommunenes Sentralforbund og lærerorganisasjonene på dette området.

SPØRSMÅL NR. 401

Innlevert 27. januar 2006 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 6. februar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Ifølge Budstikka 26. januar 2006 har statsråden avslått en invitasjon fra Asker Næringsråd om en kort befaring og en orientering om de store trafikale problemene på E18 fra Asker og inn mot Oslo. Det har vakt sterke reaksjoner. Seansen vil kun ta halvannen time. I oktober i fjor gav statsråden en foreløpig positiv respons på henvendelsen fra Asker Næringsråd. Strekningen representerer den største samferdselspolitiske utfordringen på Østlandet.

Er dette et politisk signal, eller er det virkelig umulig å frigjøre 2 timer?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med Nasjonal transportplan fikk Høyre flertall for en merknad som innebærer en forpliktelse til å utrede en ny miljøvennlig E18 realisert enten i forbindelse med Oslopakke 3 eller som et OPS-prosjekt. Tidligere samferdselsministere har vist vilje til å sette seg inn i de store samferdselsutfordringene i Vestregionen. En befaring ville også gi statsråden en god anledning til å drøfte den videre fremdriften av dobbeltsporet på jernbanen, og sette seg godt inn i den pågående debatten om dette skal sprenges eller bores fra Sandvika mot Lysaker.

Svar:

Jeg er godt kjent med utfordringene på E18 i Vestkorridoren. Jeg er videre kjent med at situasjonen på denne strekningen er et viktig element i det pågående lokale arbeidet med Oslopakke 3.

Oslopakke 3 er en stor og viktig sak som krever godt samarbeid og tett dialog, og jeg er svært opptatt av å finne gode løsninger for å møte de transportutfordringene som hovedstadsregionen står overfor. Nettopp på denne bakgrunn har jeg invitert Oslo kommune og Akershus fylkeskommune, samt Vegdirektoratet og Jernbaneverket, til møte mandag 6. februar 2006. Formålet med møtet er orienteringer og drøftinger av videre forutsetninger for Oslopakke 3-arbeidet. Vurderinger av situasjonen vedrørende E18 i Vestkorridoren vil inngå som en viktig del. Når ulike alternativer for Oslopakke 3 foreligger, vil det kunne være aktuelt med en befaring. Denne vil i tilfelle bli arrangert i samarbeid med lokale myndigheter og Statens vegvesen, og med deltakelse fra interesseorganisasjoner.

Det er viktig å se veg- og jernbaneinvesteringer i sammenheng i dette området. Jeg viser i denne forbindelse til at Regjeringen i sitt tilleggsbudsjett for 2006 foreslo en økning på 278 mill. kr til vegformål og 182 mill. kr til drift/vedlikehold og investeringer på jernbane, sammenliknet med budsjettforslaget fra regjeringen Bondevik II. Jeg viser også til at Høyre i sitt alternative budsjettforslag foreslo en reduksjon på 75 mill. kr til jernbane.

SPØRSMÅL NR. 402

Innlevert 27. januar 2006 av stortingsrepresentant Dagfinn Sundsbø

Besvart 6. februar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Oljeselskapene som har ansvaret for levering av flydrivstoff til Gardermoen, arbeider nå med å flytte transporten fra jernbane til vei.

Vil samferdselsministeren gripe inn i saken og bidra til at transporten av flybensin fortsatt skjer på den samfunnsmessige beste måten slik at hensyn til miljø, sikkerhet og trafikkbelastning blir ivaretatt?»

BEGRUNNELSE:

Oljeselskapene, som leverer drivstoff til Gardermoen, utreder nå en overføring av transporten fra jernbane til vei. Dette begrunnes bl.a. med oppsplittingen av NSB og at avtalene nå inngås med CargoNet AS som igjen leier inn spesialvogner til drivstofftrakten fra Tyskland. Det pekes også på vanskeligheter med sportilgang på jernbanenettet som kontrolleres av Jernbaneverket og Gardermobanen (Flytoget).

Sikkerheten ved transporten av drivstoff var et sentralt spørsmål i debatten om etableringen av ny hovedflyplass. I utgangspunktet ble det utredet bygging av rørledning til Gardermoen, men dette ble forlatt til fordel for frakt med spesialvogner på tog.

Overføring av transporten av flydrivstoff til tankbiler vil representere store utfordringer både miljømessig, sikkerhetsmessig og gjennom økt belastning på en allerede tungt trafikkert E6 mellom Oslo og Gardermoen. Dette vil derfor være en svært uheldig løsning som ikke kan tillates behandlet ut fra rent bedriftsøkonomiske betraktninger.

Ut fra ovenstående ber jeg samferdselsministeren bidra til at spørsmålet om levering av flydrivstoff til Gardermoen blir løftet opp på politisk nivå slik at valg av transportform blir behandlet ut fra helhetlige samfunnsmessige konsekvenser.

Svar:

Det er viktig å ivareta hensynene til trafikksikkerhet, miljø og trafikkavvikling ved all transport på veg og bane. I forhold til den konkrete sak kan jeg opplyse at CargoNet, som i dag transporterer flydrivstoff til Gardermoen, nå har rettet en søknad til Jernbaneverket om ny og mindre kostnadskrevende rute for transport av drivstoff. Søknaden blir vurdert i forbindelse med ruteendringene som planlegges innført i juni 2006.

I lys av dette vil jeg nå avvente Jernbaneverkets behandling av søknaden knyttet til den ordinære ruteplanprosessen. Jeg vil allikevel tilføye at jeg ser med bekymring på at det planlegges å flytte transporten av flydrivstoff til Gardermoen fra jernbane til veg uten at risiko- og konsekvensvurderinger for vegtrafikken er nærmere utredet.

Jeg vil derfor ta saken opp med Vegdirektoratet. Vegmyndighetene bør grundig vurdere om det bør utarbeides en egen risikoanalyse for den aktuelle vegstrekningen. En slik analyse må i tilfelle ligge til grunn for den videre behandlingen av saken.

SPØRSMÅL NR. 403

Innlevert 27. januar 2006 av stortingsrepresentant Inger S. Enger

Besvart 3. februar 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Integreringstilskuddet for personer som er bosatt på humanitært grunnlag falt vekk i 2005. Tilskuddet er heldigvis gjeninnført fra 2006 og skal vare 3 år pr. person. Den gruppa som ankom landet i 2005, omfattes altså av reservasjonen. Dette gir urettferdige utslag og rammer svært tilfeldig i ulike kommuner. I Gausdal for eksempel gjelder dette 15 familiegjenforente personer.

Hva vil departementet foreta seg for at personer som kom i 2005, får del i integreringstilskuddet for 2006 og 2007?»

BEGRUNNELSE:

Jeg tillater meg å bruke eksempel fra min egen hjemkommune. I Gausdal er det flere personer som er bosatt på humanitært grunnlag. I 2005 blei det bosatt 15 familieinnvandrere til herboende i Gausdal

kommune. Av disse er det 5 voksne og 10 barn. Det er rimeligvis ikke mottatt integreringstilskudd for disse personene etter gjeldende regler i 2005.

Regelen om bortfall av integreringstilskudd for denne gruppen trådte i kraft i 2005. I 2006 ble igjen reglene endret slik at integreringstilskudd nå følger med familiegjenforente til denne gruppen.

St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) Om endringer av St.prp. nr. 1 om statsbudsjettet 2006 og Ot.prp. nr. 23 (2005-2006) Om lov om endringer i introduksjonsloven viser at en igjen utvider personkretsen for rett/plikt til deltakelse i introduksjonsprogram til også å gjelde familiegjenforente til herboende med opphold på humanitært grunnlag. Kommunene gis for 2006 integreringstilskudd i 3 år for denne gruppen.

Reservasjonen for den gruppen som kom i 2005, bør oppheves.

Med 15 personer som i Gausdal, koster det enorme summer å integrere disse med etablering, opplæring i norsk for de voksne, og barnehage/SFO osv. for barna.

Inntektsgrunnlaget for gjenforening er såpass lavt at det ikke er realisisk å greie alle utgifter for denne summen.

Svar:

Den forrige regjeringen innskrenket persongruppen som utløste rett til integreringstilskuddet. Det ble derfor ikke utbetalt integreringstilskudd til kommunene for familiegjenforente personer med opphold på humanitært grunnlag som fikk oppholdstillatelse og ble bosatt i en kommune i perioden 7. januar 2005-31. desember 2005. Unntaket var hvis den familiegjenforente ble innvilget oppholds- eller arbeidstillatelse samtidig med hovedpersonen.

I statsbudsjettet for 2006 gjeninnførte Regjeringen integreringstilskuddet for familiegjenforente til personer med opphold på humanitært grunnlag. Det betyr at kommunene vil motta tilskudd i 3 år, såfremt personen får oppholds- eller arbeidstillatelse eller ankommer landet og bosetter seg i en kommune etter 1. januar 2006. Regelendringen ble ikke gitt tilbakevirkende kraft. Videre vil jeg understreke at Regjeringen i sitt budsjett for 2006 økte rammeoverføringene til kommunene betydelig, noe som bør komme alle innbyggerne til gode, også denne gruppen familiegjenforente.

Jeg har forståelse for at det kan virke urettferdig når noen faller utenfor en ordning, som integreringstilskuddet i dette tilfellet. Familiegjenforente til personer med opphold på humanitært grunnlag utløser imidlertid tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Sammen med økningen i kommunens frie inntekter bør dette kunne skape grunnlag for å gi flyktningene i Gausdal og andre kommuner de tjenester de har behov for, både når det gjelder norskopplæring og andre tiltak siden dette gjelder for en begrenset periode.

SPØRSMÅL NR. 404

Innlevert 30. januar 2006 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 9. februar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Stord lufthavn Sørstokken drives av Sunnhordland lufthavn AS og eies av Stord kommune og Hordaland fylkeskommune. Flyplassen ble åpnet i 1985, og det ble satt ny passasjerrekord i 2005 med mer enn 63 000 reisende. Flyplassen har fått krav om bygging av nytt flytårn og ny brannstasjon til en samlet pris av 28,5 mill. kr. Flyplassen er av stor betydning for utvikling av næringslivet i regionen.

Vil statsråden ta et initiativ for at staten gir finansieringshjelp til nødvendig oppgradering av Stord lufthavn?»

BEGRUNNELSE:

Av reisende i 2005 var over 31 000 passasjerer med Coast Air som trafikkerer fast rute mellom Stord og Oslo. Mer enn 31 000 reiste med charterfly til og fra lufthavnen.

Lufthavnen har fått pålegg om sikkerhetsmessig oppgradering, derfor må nytt tårn og ny brannstasjon bygges. Samlet investering er 28,5 mill. kr.

For et selskap som står utenfor selskapet Avinor AS som med staten som eier driver og bygger ut de fleste flyplasser i Norge blir det en tung oppgave å finansiere en slik nødvendig utbygging på egen hånd. Jeg viser i den forbindelse til Avinors omfattende

krysssubsidiering av ulike flyplasser. For kommunal og fylkeskommunal eier med presset økonomi blir det vanskelig å finne nødvendige midler til nødvendig oppgradering. Jeg viser videre til at bygging av samferdselmessig infrastruktur, der gode og velfungerende flyplasser med god sikkerhetsmessig utrustning inngår - bør være en statlig oppgave. Jeg håper derfor at statsråden kan ta initiativ til at Stord lufthavn kan få statlig bidrag/hjelp til finansiering av nødvendig sikkerhetsmessig oppgradering for å sikre videre drift og videre utvikling for denne lufthavnen. Utviklingen gjennom de 20 årene har vist at dette var en riktig og nødvendig satsing fra kommune og fylkeskommune. Sterk vekst i passasjerantallet særlig fra 2004 til 2005 understreker at Stord lufthavn er viktig for å sikre god næringsutvikling i regionen.

Svar:

I forbindelse med behandlingen av St.meld. nr. 15/Innst. S. nr. 128 (1994-95) Om statens engasjement i regional luftfart, ble det bestemt at staten ved daværende Luftfartsverket skulle overta eieransvaret for et større antall lufthavner som tidligere var eid av kommuner, fylkeskommuner eller lokale interesser. For Stord lufthavn Sørstokken ville en avvente utviklingen for Trekantsambandet før det ble tatt endelig stilling til det statlige engasjementet.

I Nasjonal transportplan 2006-2015, jf. St.meld. nr. 24 (2003-2004) og Innst. S. nr. 240 (2003-2004), ble det vist til at Stord-regionen gjennom Trekantsambandet hadde blitt sikret bedret transportstandard og forbedret tilgang til flyruteforbindelser over Haugesund lufthavn Karmøy. Det ble derfor konkludert med at det ikke var ønskelig med statlig overtakelse eller kjøp av flyruter på Stord lufthavn.

Jeg har forståelse for at situasjonen for Stord lufthavn kan oppleves som krevende. Slik jeg ser det, ligger det likevel grundige vurderinger til grunn for det engasjementet staten har i den regionale luftfarten i dag. Vi står for tiden overfor utfordringer ved å opprettholde de statlige lufthavnene, blant annet som følge av nye sikkerhetskrav fra Luftfartstilsynet. I Soria Moria-erklæringen har Regjeringen sagt at den vil opprettholde alle disse lufthavnene, såframt det ikke er et uttrykt ønske lokalt om å legge ned en flyplass.

I en situasjon med knappe midler finner jeg det derfor riktig å prioritere de lufthavnene som Stortinget har vedtatt skulle omfattes av statens engasjement. Jeg vil likevel vise til at Samferdselsdepartementet årlig bevilger AFIS-tilskudd til blant annet Stord lufthavn over kap. 1311, post 71 Tilskudd til ikke-statlige flyplasser. Hvorvidt det utover dette er rom for å gå inn med finansieringshjelp til investeringer på Stord lufthavn, vil måtte ses i sammenheng med den samlede lufthavnpolitikken og budsjettbehandlingen.

SPØRSMÅL NR. 405

Innlevert 30. januar 2006 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 6. februar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Statens vegvesen har gjennom internrevisjon avdekket at Trøndelag Bomveiselskap og Trøndelag Veifinans har brukt penger i strid med gjeldende forskrifter for bruk av slike midler. Det blir også vurdert om det er begått lovbrudd. Dessverre er det ikke første gang at revisjon av bompengeselskaper avdekker uhjemlet og kritikkverdig bruk av innbetalte bompenger.

Hvilke tiltak vil statsråden gjennomføre for å styrke kontrollen med at bompengeselskapene forvalter bompenger på en betryggende måte?»

BEGRUNNELSE:

Flere bompengefinansierte prosjekter enn noen gang tidligere er i drift. En rekke bompengefinansierte bro-, tunnel- og vegprosjekter er under planlegning og eller under oppstart. En betydelig del av statens økonomiske ansvar for utbygging av et tjenlig vegnett i Norge er på denne måten påført innbyggerne som en av mange ekstraskatter for bilbruk. Det må derfor være et krav at innbetalte bompenger forvaltes på en økonomisk best mulig måte og en så effektiv måte som mulig slik at mest mulig av innbetalt beløp går til nedbetaling av veganlegget bompengene skal finansiere.

Jeg regner med at statsråden, på bakgrunn av det som er avdekket i forhold til Trøndelag Bomselskap, vil se nærmere på regelverk for bompengeselskap og spesielt på hvordan kontroll og revisjon kan forsterkes. Det vil etter min vurdering være naturlig å vurdere bruk av fylkesmann/riksrevisjon som revisjons-

/tilsyns- og kontrollmyndighet samt forsterket personlig ansvar for så vel styremedlemmer som daglig ledelse i slike selskaper.

Svar:

Finansiering av veger med bompenger har lang tradisjon i Norge og finansieringsformen benyttes i dag i 43 bompengeprosjekt. Bompengefinansiering kan i enkelttilfeller være mer samfunnsøkonomisk lønnsomt enn tradisjonell skattefinansiering, hvis forholdene ligger til rette for det gjennom blant annet stor trafikk og lave takster. Uansett er det svært viktig at kostnaden ved innkreving av bompenger holdes så lav som mulig. Vegdirektoratets revisjon av bompengeselskapene er et ledd i dette arbeidet.

Statens vegvesen foretar årlig en oppfølging av det enkelte bompengeselskap, der økonomi og kostnader er viktige elementer. Etaten har imidlertid ikke mulighet til å foreta en tilstrekkelig bilagskontroll av alle selskapene årlig. Vegdirektoratet har derfor hatt revisjoner i enkelte selskap for å sikre at de innkrevde midlene blir forvaltet på riktig måte. Revisjonen er også et signal til bompengeselskapene om hvilke rammer de skal holde seg innenfor.

De siste årenes revisjoner har avdekket at det er behov for slike tilleggskontroller ut over den årlige oppfølgingen. Vegdirektoratet tar derfor sikte på at det hvert år vil bli gjennomført kontroller av bompengeselskapene for å forhindre gjentagelser av forhold lik de som nå har blitt avdekket. Vegdirektoratet vil videre gå gjennom og revidere avtalen som ligger til grunn mellom Vegdirektoratet og hvert bompengeselskap om innkreving av bompenger.

SPØRSMÅL NR. 406

Innlevert 30. januar 2006 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 6. februar 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«I den offentlige debatten blir det ofte hevdet at det innen jord- og skogbruksnæringene er svært mange tilskudds- og støtteordninger.

Hvor mange slike forskjellige ordninger mener statsråden det finnes innen jord- og skogbruksnæringene?»

Svar:

Stortinget har trukket opp klare mål for landbrukspolitikken i Norge (jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006)). Disse målene, sammen med vårt klimatiske og geografiske utgangspunkt for å drive landbruk, og det faktum at Norge er et høykostland, gjør aktiv bruk av virkemidler nødvendig. I økonomisk forstand kan både markedssvikt, eksterne effekter og fordelingshensyn begrunne bruk av økonomiske virkemidler overfor sektoren. Ikke minst er landbrukets produksjon av kollektive goder for samfunnet viktige begrunnelser for støtteomfanget. Varierende klimatiske og topografiske forhold gjennom landet, gjør også differensiering av ordningene nødvendig for å kunne nå et mål om å forvalte de 3 prosentene av landarealet som er jordbruksareal. Fordelingshensyn krever også differensiering og bidrar til å legge til rette for en variert bruksstruktur. Av naturlige årsaker er det likevel betydelig forskjell på økonomiske støtteordninger i forhold til jordsbruksnæringen og skognæringen.

Ut over de overordnede målene, som krever virkemidler for å gjøre det økonomisk interessant å utnytte jordbruksarealene og utvikle næring over hele landet, er det også trukket opp mer spesifikke mål, som krever egne virkemidler. I virkemiddelutformingen går det en klar avveiing mellom behovet for forenkling og måloppnåelse gjennom spesifikke tiltaksrettede ordninger. Etter pålegg fra Stortinget er det i jordbruksforhandlingene arbeidet mye med forenkling av virkemidlene de siste årene. Imidlertid er også nye virkemidler kommet til, med grunnlag i behovet for å nå gitte mål.

Overfor jordbruket er det tre hovedkategorier av støtteordninger; (i) tollbasert importvern, (ii) tilskuddsordninger finansiert over statsbudsjettet og (iii) skattetiltak. I tillegg bidrar markedsordningene for råvarer bl.a. til markedsadgang og prisstabilitet for bøndene.

Med grunnlag i Jordbruksavtalen (kap. 1150, jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006)) er det for 2006 budsjettert med utbetaling av vel 11 mrd. kr. Vel 7 mrd. av dette utbetales over 4 ordninger; Driftstilskudd, husdyrtilskudd, arealtilskudd og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid.

På underpostnivå er det totalt 40 ordninger. I tillegg kommer Skadefondet og Landbrukets utviklingsfond (post 50). Under underpostnivået har flere av ordningene delordninger og differensieringer, slik at det under dette nivået er et definisjonsspørsmål hva en velger å kalle en ordning. Differensieringen av ordningene har sitt grunnlag i mangfoldet av målsettinger som søkes nådd. Tilskuddsordninger er gjenstand for forhandlinger og kan over tid ha blitt noe mer komplekse enn tilfellet ellers ville ha blitt. På den andre siden gir forhandlingene næringen eierskap og forpliktelser i forhold til gjennomføring av den fastlagte politikken.

Utbetaling av tilskudd skjer etter samordnet søknad, eller via omsetningsleddet. Det er selvsagt frivillig for de næringsdrivende om de vil ta del i ordningene, og det er lagt mye arbeid i å samordne og forenkle søknads- og rapporteringsrutiner. For alle de økonomisk tunge ordningene gjelder at transaksjonskostnadene er lave. Under Landbrukets utviklingsfond og Tilskudd til regionale miljøtiltak er lokale og regionale myndigheter gitt frihetsgrader i virkemiddelutformingen for å tilpasse ordningene til lokale forhold, med formål å øke målrettingen.

I tillegg til tilskuddsordningene kommer jordbruksfradraget ved skatteligningen, som gir jordbrukere fradrag i positiv næringsinntekt etter særskilte regler.

På skogbruksområdet har man følgende tilskuddsordninger; "Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket" og "Tilskudd til skogbruksplanlegging med miljøregistreringer" som er midler som fordeles til skogbrukstiltak etter kommunale vedtak. I tillegg har man to små og regionalt avgrensede tilskuddsordninger knyttet til tømmertransport i Nord-Norge og virkesomsetning på Vestlandet. Det gis også tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket knyttet til den tresatsing som har pågått siden 2000.

Det arbeides løpende i forvaltningen med å forbedre og effektivisere virkemiddelsystemet, med sikte på best mulig måloppnåelse og med lavest mulig administrative kostnader.

SPØRSMÅL NR. 407

Innlevert 30. januar 2006 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 7. februar 2006 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«Det blir hevdet av pendlere i Akershus at Flytoget har et lavt passasjertall, og at dette kan løses ved å gi lokale pendlere adgang til å ta toget fra de stasjoner hvor toget allerede i dag stanser.

Kan statsråden redegjøre for hvordan utviklingen i det gjennomsnittlige passasjerantallet har vært i forhold til Flytogets maksimale kapasitet?»

Svar:

Jeg viser til spørsmål fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr om hvordan utviklingen i det gjennomsnittlige passasjerantallet for Flytoget AS har vært i forhold til Flytogets maksimale kapasitet. Pendlere i Akershus hevder at lavt passasjerantall kan løses ved å gi lokale pendlere adgang til å ta toget.

I de tre første kvartalene i 2005 reiste 3,24 mill. passasjerer med Flytoget. Flytoget har aldri hatt flere passasjerer enn i 2005. Flytoget har en markedsandel på 33 pst. av alle reisende til og fra Oslo Lufthavn. Hvor mye ledig kapasitet Flytoget faktisk har til å frakte pendlerne på strekningen har jeg ikke opplysninger om.

Spørsmålet om Flytoget kan ta med pendlere har blitt reist ved flere anledninger. Ettersom Flytoget er organisert som aksjeselskap, er det styrets ansvar å vurdere operative forhold, som å ta med andre reisende mellom Asker og Oslo Lufthavn.

Formålet med Flytoget er å sikre en høy kollektivandel av reisende til og fra Oslo Lufthavn. Flytogets forretningsidé er å tilby det beste transporttilbudet på strekningen, med vekt på sikkerhet, punktlighet og service. Kundetilfredsheten hos reisende med Flytoget er meget høy, og merkevareverdien er derfor stor. Dersom Flytoget skulle drive med ordinær persontransport på strekningen Asker-Oslo Lufthavn, vil det kunne føre til et dårligere servicetilbud for de reisende til og fra Oslo Lufthavn. Dette vil kunne redusere den høye andelen kollektivreisende til Oslo Lufthavn.

Ifølge selskapet er det også tekniske utfordringer i forhold til billettsystemer og togenes konstruksjon som hindrer Flytoget å ta med andre reisende mellom Asker og Oslo Lufthavn.

SPØRSMÅL NR. 408

Innlevert 30. januar 2006 av stortingsrepresentant Dagfinn Sundsbø

Besvart 7. februar 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«NRK og andre medier har presentert undersøkelser som viser at 90 pst. av kommunene vil redusere sosialhjelpsatsene i 2006 i forhold til nivået i statens veiledende retningslinjer. Mye tyder på dette er feil.

Kan statsråden avbekrefte at et flertall av kommunene reduserer nivået på sosialhjelp dette året?»

BEGRUNNELSE:

NRK presenterte for en tid tilbake en undersøkelse som viser at 90 pst. av kommunene vil redusere nivået på sosialhjelp til sine innbyggere i 2006. Disse opplysningene er senere gjentatt av andre medier og framsettes som dokumentasjon på at kommunene ikke følger opp Regjeringens satsing på fattigdomsbekjempelse på tross av opptrappingen i kommunenes frie inntekter gjennom statsbudsjettet for 2006.

Økonomisk sosialhjelp skal være en skjønnsmessig ytelse. Kommunene har derfor både rett og plikt til å utøve skjønn nå de vurderer om det skal ytes stønad og hvilket nivå den skal ha. Når det likevel er innført statlige veiledende retningsliner for nivået på sosialhjelp, er det for å bidra til at stønadsnivået i alle deler av landet dekker nødvendige utgifter til livsopphold.

Undersøkelser fra 2004 viste at 90 pst. av kommunene hadde sosialhjelpsatser på nivå med eller høyere enn statens veiledende retningslinjer. Den rød-grønne regjeringen har påtatt seg sterke forpliktelser i å bekjempe fattigdom. Kommunenes forvaltning av økonomisk stønad etter sosialtjenesteloven er viktig i dette arbeidet. Det er derfor sterk grunn til bekymring dersom kommunene reduserer sin del av ansvaret gjennom å kutte i sosialhjelpen.

Jeg er kjent med at rundskrivet om endringer i de veiledende satsene for sosialhjelp ble sendt kommunene 22. desember 2005. Det flertallet av kommuner som følger de veiledende satsene, vil derfor ikke ha kunnet endret sine satser før årsskiftet. Dersom undersøkelser som er foretatt rundt årsskiftet ikke har tatt høyde for dette, er det grunn til å stille spørsmål ved seriøsiteten i det foretatte arbeidet. Jeg ber statsråden bidra til å bringe klarhet i hvordan kommunene har forholdt seg til statens rundskriv og om de justeringer som er lagt inn der, kommer sosialhjelpmottakerne til gode i form av økte ytelser.

Svar:

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har på det nåværende tidspunkt ikke en samlet oversikt over kommunenes stønadssatser i 2006, og i hvilken grad disse er endret i forhold til de statlige veiledende retningslinjene for utmåling av stønad til livsopphold. Departementet har ikke sett grunnlagsmaterialet for NRKs undersøkelse og de funn som er presentert om kommunenes stønadssatser. Jeg har derfor på det nåværende tidspunkt ikke grunnlag for å uttale meg om i hvilken grad kommunene har økt eller eventuelt redusert nivået på sine veiledende stønadssatser fra 2005 til 2006.

Kommunene innrapporterer opplysninger om stønadssatser for økonomisk sosialhjelp til Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennom KOSTRA (KOmmune-STat-RApportering). Opplysninger om kommunenes stønadssatser per 31. desember 2005 vil ifølge publiseringskalenderen for KOSTRA være tilgjengelige fra 15. mars 2006.

De statlige veiledende retningslinjene for utmåling av stønad til livsopphold er prisjustert fra 1. januar 2006. Prisjusteringen ble varslet i forslaget til statsbudsjett for 2006. Rundskriv med prisjusterte retningslinjer (A-1/05) ble sendt ut til kommunene ved årsskiftet. Erfaringsmessig er det noe etterslep i tid fra departementet justerer retningslinjene til kommunene foretar endringer i sine veiledende stønadssatser.

En kartlegging av kommunenes stønadssatser må, i tillegg til årlige endringer og tilpasninger til endringer i de statlige veiledende retningslinjene, ta utgangspunkt i satsnivå. Hvilke utgifter som inkluderes i en veiledende stønadssats må også trekkes inn i vurderingen. En vurdering av stønadsnivået må dessuten ta utgangspunkt i faktisk utmålt stønad, og i hvilken grad utmålt stønad dekker de konkrete hjelpebehovene den enkelte har.

Telemarksforskning gjennomfører på oppdrag av Sosial- og helsedirektoratet en undersøkelse for blant annet å se nærmere på om de statlige veiledende retningslinjene har bidratt til en mer ensartet praksis og større likhet i utmålt stønad i kommunene. Resultater fra denne undersøkelsen vil foreligge sommeren 2006. Jeg vil presentere resultater fra undersøkelsen for Stortinget på egnet måte. Departementet vil følge utviklingen i kommunenes stønadssatser framover, herunder tilpasning av stønadssatsene til de statlige veiledende retningslinjene.

SPØRSMÅL NR. 409

Innlevert 30. januar 2006 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 8. februar 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Ved behandling av Revidert nasjonalbudsjett 2005 sluttet Stortinget seg, med unntak av Fremskrittspartiet, til regjeringen Bondevik II sine vurderinger rundt spørsmålet om samorganisering og samlokalisering av Norges veterinærhøgskole, og Veterinærinstituttet på Universitetet for miljø- og biovitenskap (tidligere Norges landbrukshøyskole) på Ås, og at endelig konklusjon om organisering og lokalisering skal bli fremmet for Stortinget på egnet måte.

Hvordan vil dette bli fulgt opp, og hva er fremdriftsplanen?»

BEGRUNNELSE:

I Revidert nasjonalbudsjett 2005 gav Regjeringen Bondevik II sine vurderinger om en samorganisering og samlokalisering av Norges veterinærhøgskole (NVH), og Veterinærinstituttet på Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB, tidligere Norges landbrukshøyskole) på Ås.

Regjeringen viste til at en slik samlokalisering vil kunne bidra til å bygge opp en samlet og integrert primærnæringsrettet virksomhet på Ås. Regjeringen viste videre til at en samorganisering og samlokalisering kunne legge grunnlaget for at det kan etableres en unik nyskaping der UMB og NVH inngår i et tett samvirke sammen med andre relevante forskningsinstitusjoner innenfor feltet, noe som vil være en oppfølging av forskningsmeldingens tematiske satsing på mat.

En samlokalisering på Ås vil kreve betydelige investeringer i bygg og annen infrastruktur, og Utdannings- og forskningsdepartementet varslet derfor at de vil foreta en samlet vurdering av kostnadene.

Ved behandling av Revidert nasjonalbudsjett 2005 gav Stortinget, med unntak av Fremskrittspartiet, sin tilslutning til Regjeringens vurderinger.

Svar:

Som det framgår av St.prp. nr. 65 (2004-2005) er spørsmålet om organisering og lokalisering av de tre ovennevnte institusjonene en sak som, uansett valg av lokaliseringssted, vil kreve betydelige investeringer. I St.prp. nr. 1 (2005-2006) fra Finansdepartementet er det gitt en orientering om ordningen med kvalitetssikring av statlige investeringsprosjekter med antatt kostnad over 500 mill. kroner. Ordningen er utvidet fra sommeren 2005 ved at også selve konseptvalget ved investeringsprosjektene skal kvalitetssikres før spørsmålet om igangsetting kan legges fram for Stortinget. Selv om saken over tid har vært gjenstand for ulike utredninger, er det foreliggende materialet ikke tilfredsstillende i henhold til de retningslinjene som nå legges til grunn.

Departementet arbeider nå med det nødvendige dokumentunderlaget for den eksterne kvalitetssikringen av konseptvalget. Alternativene som skal utredes er komplekse, men siktemålet er at materialet skal være ferdigstilt i løpet av første halvår 2006, slik at det deretter kan igangsettes ekstern kvalitetssikring av utbyggingsalternativ. Jeg vil komme tilbake til saken overfor Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2007.

SPØRSMÅL NR. 410

Innlevert 30. januar 2006 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 7. februar 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«NINAs rapporter 90 og 91 om forsøksprosjektet med motorisert ferdsel i utmark viser at det har blitt mindre ulovlig kjøring, mer taxikjøring, mindre kjøring i de mest utsatte områdene, lavere konfliktnivå, bedre kommunal planlegging og sterkere indrejustis i scootermiljøene. NINA påpeker også at i noen av kommunene var ikke prosjektet skikkelig i gang. Allikevel velger Miljøverndepartementet å terminere prosjektet før man er klar til å legge frem en lovendring.

Hva er begrunnelsen for denne avgjørelsen?»

BEGRUNNELSE:

Jeg vil gjøre oppmerksom på at undertegnede deler miljøvernministerens klare ønske, slike det fremkommer i svar på mitt spørsmål nr. 181, om å redusere barmarkskjøring i sårbart terreng til et minimum. Det er allikevel en stor forskjell på barmarkskjøring sommerstid og scooterkjøring vinterstid. Mange vil finne det urimelig at på skogsveier der man kan kjøre traktor om sommeren, kan man ikke kjøre scooter om vinteren. Likeens vil det være vann hvor man kan kjøre motorbåt om sommeren, men ikke kjøre scooter om vinteren. Det kan også påregnes at et for strengt reguleringsregime vil føre til at respekten for lov og regulering blir mindre og at man vil kunne se en økt trafikk i de mest sårbare områder vinterstid.

Svar:

Forsøksordningen med planstyrt motorferdselforvaltning i utvalgte kommuner ble satt i gang i 2001 og varte til våren 2005 etter å ha blitt forlenget med 1 år.

Ved avslutningen av forsøksordningen gav Miljøverndepartementet de deltakende kommuner anledning til å videreføre forsøksregelverket i inntil 2 år mens vurderingen av mulige endringer i motorferdsellovgivningen pågår. Begrunnelsen for dette var å unngå unødvendig merarbeid for forsøkskommunene i tiden frem til en eventuell regelverksendring og for å høste ytterligere erfaring med denne måten å regulere ferdselen på.

Sommeren 2006 vedtok Miljøverndepartementet å sette i gang prosjektet "Motorferdsel og samfunn". Jeg viser i den forbindelse til mitt svar av 5. desember 2005 på spørsmål nr. 181.

SPØRSMÅL NR. 411

Innlevert 31. januar 2006 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt
Besvart 10. februar 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Tana videregående skole har i samarbeid med Sametinget tatt initiativ til å få etablert et kompetansesenter for fangst og videreforedling av kystsel og grønlandssel ved skolen. Dette er et meget prisverdig initiativ fra skolens side; en skole som har fokus på naturbaserte næringer, og hvor det er viktig for skolen å få flere bein å stå på.

Kan kunnskapsministeren ev. i samarbeid med andre departementer være med å bidra, slik at planene for et kompetansesenter ved skolen kan bli realisert så snart som mulig?»

BEGRUNNELSE:

St.meld. nr. 27 (2003-2004) omhandler norsk sjøpattedyrpolitikk og det er med utgangspunkt i denne meldinga at man nå har gått i gang med dette prosjektet. Sjøpattedyrrådet har oppfordret Fiskeri- og kystdepartementet til å bidra slik at skolens planer for et kompetansesenter for fangst og foredling av kystsel og grønlandssel kan bli realisert. Senteret skal arbeide med kunnskapsoppbygging, forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og formidling. Målgruppa for senteret skal være fiskere, små foredlingsbedrifter, duodjiutøvere og håndverksprodusenter, småskala matprodusenter og kunstnere. Selen kan på denne måten bli omgjort fra en trussel for fisken i fjorden til en viktig ressurs. Hele selen skal utnyttes til mat, klær, smykker o.l. Selen har i tidligere tider alltid vært viktig for folk langs kysten, og Tana videregående skoles planer innebærer at den igjen kan bli en lønnsom ressurs og kulturbærer i kyst- og fjordområdene i Finnmark.

Dersom prosjektet skal kunne gjennomføres, er det av avgjørende betydning at det får støtte og oppbakking fra myndighetene.

Skolen har sett for seg en mulig samfinansiering fra flere departementer, nemlig Fiskeri- og kystdepartementet med bakgrunn i St.meld. nr. 27 (2003-2004), Kunnskapsdepartementet og Landbruks- og matdepartementet. Prosjektledelsen sendte av den grunn en søknad om finansiering av prosjektet til Fiskeri- og kystdepartementet i desember 2005. Skolen har nå fått et svar på søknaden fra departementet med beskjed om at prosjektet ligger utenfor dette departements ansvarsområde og anbefaler at søknaden rettes til Kunnskapsdepartementet. Dette er et så vidt posi-

tivt tiltak som jeg håper at kunnskapsministeren ser viktigheten av og dermed vil prioritere med midler slik at de kan komme i gang så snart som mulig.

Svar:

Tana videregående skole har i samarbeid med Sametinget tatt initiativ til å få etablert et kompetansesenter for fangst og foredling av kystsel og grønlandssel. Et slikt prosjekt vil kunne bidra til næringsutvikling i området.

Prosjektledelsen har fått avslag på sin søknad om finansiering til Fiskeri- og kystdepartementet med beskjed om at prosjektet ligger utenfor dette departements ansvarsområde. Det anbefales at søknaden rettes til Kunnskapsdepartementet. Kunnskapsdepartementet har nå mottatt en slik søknad, men departementet har ingen midler til å støtte et slikt prosjekt i inneværende budsjettperiode. En eventuell senere tildeling må vurderes i forbindelse med det årlige budsjettarbeidet.

Departementet utarbeidet i 2004 en strategiplan for perioden 2004-2008 "Se mulighetene og gjør noe med dem! - strategi for entreprenørskap i utdanningen" i samarbeid med Nærings- og handelsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet. Ett av tiltakene i denne planen går ut på å motivere skoleeiere til å legge til rette for samarbeid lokalt der nærmiljø, kulturliv, kulturskoler og næringsliv blir inkludert. Arbeidet må forankres i kommunale planer og styringsdokumenter. Utdanningsdirektoratet vil oppmuntre til dette i dialog med fylkesmennene. Det vil bli vurdert å sette av kvalitetsutviklingsmidler til slikt lokalt utviklingsarbeid.

Et kompetansesenter for fangst og videreforedling av kystsel og grønlandssel vil kunne bli vurdert i en slik sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 412

Innlevert 31. januar 2006 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 7. februar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Ifølge den nye bokføringsloven har man plikt til å benytte kasseapparat.

Hva råder finansministeren selger til å gjøre i tilfeller der selger står ute i sterk kulde og kasseapparat ikke virker eller befinner seg på steder med ujevn strømtilgang, og vil finansministeren eventuelt rette opp denne urimeligheten i lovverket?»

BEGRUNNELSE:

Spørsmålet går på tilfeller der det ikke er praktisk mulig å benytte kasseapparat. Dette kan typisk være tilfellet på markeder som Rørosmartn og Elverumsmartn om vinteren på grunn av kulde, eller andre markeder ellers på året der strømtilgangen er ustabil.

Det ønskes besvart om finansministeren vil sørge for tilstrekkelig unntak i slike tilfeller. Eventuelt om finansministeren vil godta at kjøpmannen slår inn salgssummen samme kveld også dersom hun har en omsetning over 3G på årsbasis.

Spørsmålsstiller er kjent med at bokføringsforskriften har en unntaksbestemmelse for plikten til å benytte kasseapparat for omsetning som er under 3G for den ambulerende delen av virksomheten og at Skattedirektoratet har kommet med en uttalelse 10. januar 2006 vedrørende temaet. Dette er imidlertid til liten hjelp for de mange som har omsetning over 3G som beløper seg til om lag 180 000 kr. Tatt i betraktning av at man skal leve av virksomheten burde det ikke vært satt en slik beløpsgrense.

Det ønskes også klarlagt hva slags straffereaksjon selger eventuelt kan forvente seg dersom hun står ute i værforhold og kasseapparatet ikke fungerer, og det skulle bli kontroll og hun kun har daterte forhåndsnummererte salgsbilag å vise til.

Det kunne for øvrig være interessant om finansministeren også utdypet hvilke løsninger man har kommet frem til i våre naboland.

Disse markedene er viktige lokale arrangementer og har også betydning for kulturen på det enkelte sted. Det ville være trist om rigide regelverk bestemt sentralt skulle skape problemer for slike tilstelninger.

Svar:

I regnskapsloven 1998 ble det innført krav til kassaapparat for merverdiavgiftspliktige virksomheter. Kravet til kassaapparat ble videreført i lov 19. november 2004 om bokføring (bokføringsloven), men kravet ble ikke begrenset til merverdiavgiftspliktig

virksomhet. I NOU 2002:20 Ny bokføringslov pkt. 9.6.2 (s. 84) står det om dette:

"Ved kontantsalg mottas oppgjøret uavhengig av om salgsdokumentasjonen er utstedt og bokført. Risikoen er således større enn ved kredittsalg for at salget ikke blir bokført eller tilstrekkelig dokumentert. Det kan derfor være grunn til å stille strengere krav til hvordan salgsdokumentasjonen utarbeides i forbindelse med kontantsalg enn hva tilfellet er med kredittsalg. Hensikten med slike krav er altså ikke å forhindre utstedelse av kontantfakturaer fra velfungerende automatiserte ordre-/faktureringssystemer, men å forhindre bruk av tilfeldige, vanskelig kontrollerbare manuelle systemer."

I forskrift 1. desember 2004 om bokføring (bokføringsforskriften) § 5-4 første ledd er det gjort unntak fra plikten til å registrere kontantsalg på kassaapparat for bokføringspliktige som driver ambulerende eller sporadisk kontantsalg når årlig salg ikke overstiger 3 ganger folketrygdens grunnbeløp (for tiden kr. 182 097). I disse tilfellene kan den bokføringspliktige enten føre kontantsalget fortløpende inn i en innbundet bok der sidene er forhåndsnummerert, eller dokumentere kontantsalget ved gjenpart av daterte forhåndsnummererte salgsbilag. Etter bokføringsforskriften § 5-4 siste ledd kan departementet (delegert til Skattedirektoratet) i "særlige tilfeller" gjøre ytterligere unntak fra kravet til kassaapparat. Det ligger i dette at dispensasjonsadgangen skal praktiseres restriktivt.

Jeg har innhentet opplysninger fra Skattedirektoratet for å belyse spørsmålet ditt. I brev 2. februar 2006 (jf. vedlagte kopi) opplyser Skattedirektoratet blant annet følgende om tilgjengelige kassaløsninger som er tilpasset ambulerende virksomhet:

"Skattedirektoratet har den senere tiden hatt kontakt med flere systemleverandører, og er kjent med at det både finnes, og er under utvikling, systemer som kan benyttes av ambulerende virksomheter. Dette kan både være små strømdrevne og/eller batteridrevne kassaapparat, eller små bankterminaler med "kassafunksjon". Når det gjelder batteridrevne kassaapparat er det opplyst at disse, selv under de fleste temperaturforhold, fungerer i 1-2 dager før batteriet må lades. Kassaapparatene kan ev. også knyttes til en bils strømuttak.

Skattedirektoratet har ikke vurdert disse løsningene i detalj opp mot lovgivningens krav, men er kjent med at det for enkelte av disse løsningene reklameres med et bruksområde ned mot minus 20 grader, og at det også fremheves at apparatene tåler fukt eller at de leveres med beskyttelse mot nedbør."

Skattedirektoratet opplyser at de har mottatt henvendelser fra bokføringspliktige som driver virksomhet fra "martnader" og lignende. Direktoratet opplyser om dette:

"Bokføringsloven trådde i kraft den 1. januar 2005, likevel slik at den bokføringspliktige dette året kunne velge å benytte tidligere regler. I løpet av overgangsåret har Skattedirektoratet mottatt svært få henvendelser om denne delen av regelverket. I 2006 har det imidlertid vært henvendelser på dette området, både fra bokføringspliktige og deres representanter, og fra systemleverandører. Det synes derfor som om en del bokføringspliktige har ventet med å tilpasse seg regelverket, og at de ikke er godt nok orientert om hvilke løsninger som finnes. Det synes også som om flere utsalgssteder av kassaapparat er dårlig informert om hvilke løsninger som finnes. Enkelte løsninger er heller ikke helt ferdig fra systemleverandørenes side. Skattedirektoratet er derfor kjent med at enkelte bokføringspliktige ikke har tatt i bruk kassaapparat eller lignende pr. dato.

Skattedirektoratet har også til behandling enkelte søknader om fritak fra kassaapparat fra bokføringspliktige som driver salgsvirksomhet fra "martnader" eller lignende. I søknadene forutsettes det at det ikke er mulig å få tak i funksjonelle, batteridrevne, kassaapparat. Som nevnt ovenfor er vår erfaring at slike foreligger, om enn i et noe begrenset omfang. Enn videre antas det generelt at bokføringspliktige som har et kontantsalg over 3 G, overveiende driver salg på mange forskjellige markedsplasser, og at det eventuelt kun er i enkelte spesielle tilfeller at kassaapparatet ikke kan benyttes. Skattedirektoratet mener derfor at det på nåværende tidspunkt ikke er fremkommet opplysninger, som tilsier at de som driver salg på "martnader" og lignende, generelt bør unntas fra kravet til kassaapparat".

Skattedirektoratet uttaler blant annet følgende om straffereaksjoner i tilfeller hvor selgers kassaapparat ikke fungerer pga værforholdene, og selger kun har daterte forhåndsnummererte salgsbilag å vise til:

"Skattedirektoratet kan se at det kan oppstå situasjoner hvor det vil være vanskelig eller umulig å benytte kassaapparat eller annet likeverdig system. Dette kan for eksempel være ekstreme værforhold som sterk kulde, eller et strømavbrudd. Dette er situasjoner den bokføringspliktige ikke kan lastes for, og som dels også kan oppstå for den som driver tradisjonell salgsvirksomhet fra fast utsalgssted. Den bokføringspliktige kan i slike tilfeller redegjøre for årsaken til at kassaapparatet ikke er benyttet, og dokumentere sin kontantomsetning på alternative måter. Daterte forhåndsnummererte salgsbilag vil da være en slik alternativ måte. I slike tilfeller er det åpenbart at det er uaktuelt med straffereaksjoner".

Skattedirektoratet gir i brevet også opplysninger om tilsvarende regelverk i Sverige og Danmark.

Bokføringsreglene er sentrale i myndighetenes skatte- og avgiftskontroll. Kravene til bokføring skal også gjøre det vanskeligere å gjennomføre og lettere å avdekke økonomisk kriminalitet. Opplysningene fra Skattedirektoratet viser at det normalt bør være fullt mulig å bruke kassaapparat også ved kontantsalg på markeder og tilsvarende. Jeg viser også til Skattedirektoratets vurdering av at det, i situasjoner hvor bruk av kassaapparat er umulig uten at virksomheten kan lastes for dette, ikke vil være aktuelt med straffereaksjoner. På denne bakgrunn er det etter min mening ikke grunn til å gi noe generelt unntak fra krav

til kassaapparat for virksomheter som driver salg på markeder eller annen ambulerende salgsvirksomhet.

Vedlegg til svar:

Brev fra Skattedirektoratet til Finansdepartementet, datert 2. februar 2006, referanse IHI/812.1 vedrørende spørsmål til finansministeren om plikt til å benytte kasseapparat.

SPØRSMÅL NR. 413

Innlevert 31. januar 2006 av stortingsrepresentant Petter Løvik

Besvart 6. februar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Sentrum-høgreregjeringa sette i gong eit program med satsing på fleire gassferjer. Fleire strekningar i Romsdal var svært aktuelle for slike ferjer. Det blir nå reist tvil om den nye, raud-grøne regjeringa vil følgje opp dette.

Kva vil statsråden gjere for at dei strekningane som snart skal lysast ut på anbod i Romsdal får gassferjer?»

Svar:

Det er ei stor utfordring for Noreg å oppfylle krava etter Göteborg-protokollen. Krava er at Noreg skal redusere utsleppa av NO_x med 30 pst. innan 2010.

Det er viktig å redusere NO_x-utsleppa i skipsfarten, og gassdrivne ferjer har som kjent gode miljøeigenskapar. Styresmaktene vil likevel i praksis ha mangelfull informasjon om kva for teknologi og/eller reinsetiltak som er mest kostnadseffektivt for den einskilde aktør. Dette er kunnskap som aktørane sit inne med. Bruk av avgift som verkemiddel vil føre til at aktørane tilpassar seg slik at utsleppa blir redusert til så låg kostnad som mogleg. I St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) er det derfor gjort greie for at Finansdepartementet arbeider med å utgreie ei avgift som er differensiert etter utslepp av NO_x. Opplegget byggjer med andre ord på teknologinøytralitet. Dette er òg i samsvar med merknadene frå fleirtalet i transport- og kommunikasjonskomiteen til budsjettet for 2006. Komitéfleirtalet (alle unnateke Framstegspartiet) ber mellom anna "Regjeringen vurdere om det bør stilles krav om bruk av naturgass eller annen miljøvennlig teknologi på sambandene som planlegges lagt ut på anbud". Det er med andre ord miljøeigenskapen som er viktigast. Også den førre regjeringa la vekt på teknologinøytralitet.

Ei eventuell avgift på utslepp av NO_x gjer at investeringar i renseteknologi, inkludert gassdrift, blir meir aktuelt. Dersom avgifta har eit riktig nivå, vil såleis aktørane velje den mest effektive løysinga utan at det vert sett krav om bestemt teknologi i utlysingane.

Mykje er framleis usikkert med omsyn til den framtidige avgiftsordninga og verknaden av ho i ferjedrifta. Eg har derfor bede Vegdirektoratet om ei vurdering av kostnader og miljøeffektar ved gassdrift samanlikna med dieseldrift. Desse vurderingane vil verta ein viktig del av grunnlaget når spesifikasjonen skal fastsetjast for dei sambanda som skal lysast ut i nær framtid.

SPØRSMÅL NR. 414

Innlevert 31. januar 2006 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 10. februar 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«I flere kommuner har man den siste tiden innført en praksis der man avhjemler sykehjemsplasser, og omgjør disse til omsorgsboliger. Disse beslutningene er ikke faglig begrunnet, men kun økonomisk motiverte. Dette vil medføre en sterk nedbygging av antallet sykehjemsplasser i enkelte kommuner.

Kan helse- og omsorgsministeren redegjøre for om hun anser dette å være i samsvar med Regjeringens satsing på eldreomsorgen?»

Svar:

Kommunene har over tid lagt større vekt på å yte tjenester i innbyggernes egne hjem og kommunale boliger, og mindre vekt på tradisjonell institusjonsomsorg. Dette følger både av en faglig utvikling og som en kommunal strategi for å utnytte ressursene bedre. Ansvarsreformen for utviklingshemmede og nedbyggingen av det psykiske helsevernet har medført at kommunene i økende grad har tilbudt heldøgnstjenester i ulike typer boliger. Handlingsplanen for eldreomsorgen og Opptrappingsplanen for psykisk helse har lagt til rette for en omfattende satsning på omsorgsboliger.

Jeg oppfatter at dette i hovedsak er en langsiktig utvikling med god faglig begrunnelse. Videre er det også fornuftig at kommunene vurderer hvordan tilbudet til befolkningen kan ytes på best mulig måte i forhold til utnyttelse av de økonomiske ressursene.

Kommunene har hovedansvaret for finansiering av pleie- og omsorgstjenesten uansett hvor tjenesten ytes. Staten finansierer imidlertid bostøtte, hjelpemidler, legemidler på blå resept og deler av legetjenesten for brukere utenfor institusjon, mens dette er kommunenes ansvar dersom tjenestene ytes i sykehjem. Isolert sett medfører dette at omgjøring av sykehjem til omsorgsboliger utløser en viss statlig finansiering.

Det er selvfølgelig uheldig dersom hensynet til å maksimere overføringene fra staten styrer kommunenes organisering av tjenesten. Som stortingsrepresentanten sikkert er kjent med sendte det daværende Sosialdepartementet på høring en sak om finansiering og brukerbetaling for pleie- og omsorgstjenester i mars 2004. Saken er så langt ikke lagt fram for Stortinget. Imidlertid er pleie- og omsorgstjenestenes utfordringer og det nasjonale finansieringssystemet for kommunal tjenesteproduksjon tema i den varslede stortingsmeldingen om framtidens omsorgstjenester våren 2006. Jeg tar her sikte på å omtale spørsmålet om finansiering og brukerbetaling særskilt.

SPØRSMÅL NR. 415

Innlevert 31. januar 2006 av stortingsrepresentant Ib Thomsen

Besvart 10. februar 2006 av kommunal- og regionalminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«Norsk Brannvernforenings utredning om brannrisiko i forbindelse med utette Leca-piper fra perioden 1969 til 1987 er til dels svært mangelfull.

Er kommunalministeren villig til å sette i gang en ny utredning der man benytter seg av uavhengige fagmiljøer i utlandet?»

BEGRUNNELSE:

Å miste familie og hjem i brann er noe av det verste et menneske kan oppleve. Dagbladet hadde i 2003 en serie med artikler som satte fokus på utette Leca-piper produsert før 1987. I artiklene ble det påpekt at disse elementpipene hadde blitt godkjent på feil grunnlag grunnet samrøre mellom personer i forskningsmiljøet og pipeprodusenten AS Norsk Leca. I 2004 fikk Norsk Brannvernforening oppdraget med å granske den såkalte "pipesaken", til tross for at foreningen hadde tette bånd til de involverte aktørene. 1. mars 2005 kom rapporten "Tresjikts elementskorsteiner - utredning av brannrisiko" som konkluderer med at tresjikts elementskorsteiner produsert i perioden

dusert i perioden 1969 til 1987 er en tilstrekkelig brannsikker løsning.

Norsk Brannvernforening mottar hvert eneste år ca. 1,5 mill. kr fra Justisdepartementet, hvorav 800 000 kr fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) for å besvare telefonhenvendelser angående brannvern. Det er naivt å tro at man kan forvente en nøytral og kritisk evaluering av Statens Bygningstekniske Etat, SINTEF NBL, og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap fra en organisasjon som er avhengig av statlige midler fra aktørene de etterforsker. At direktør Olav Ø. Berge i Statens byggetekniske etat sitter i rådet til Norsk Brannvernforening gjør ikke saken noe bedre.

Spørsmålet om overflatetemperatur ble ikke behandlet i utredningen. Leca-pipene ble testet uten utvendig puss, og avkjølingen ble derfor stor. Hva som skjer med overflatetemperaturen mot trevegg etter at pipene ble pusset er det ingen som vet.

Leca fikk gjennomslag for sin klage på en ny målemetode for pipetetthet i 1979 selv om denne metoden allerede hadde blitt brukt i Danmark, Sverige og Finland i mange år. I 1987 innførte Norge til slutt samme standarden som resten av Norden, og produksjonen av utette piper opphørte. Det er naivt av Regjeringen å hevde at Leca-pipene som ble laget mellom 1969 og 1987 er trygge når de verken lever opp til dagens standarder eller den fellesnordiske standarden fra før 1987.

Det indre røykrøret i Leca-piper som ble produsert mellom 1969 og 1987 er ikke tett, og dette gjør at avgassene i pipen kjøles ned og kondenseres som bek og sot i røykrøret. Hvorfor man ikke får lov til å tette disse pipene med masse når de uansett i løpet av kort tid tettes igjen av bek og sot, gir utredningen ingen gode svar på.

Ifølge utredningen utgjør feilmonterte Leca-piper en langt større brannrisiko enn selve skorsteinskonstruksjonen. Foreløpig har ingenting blitt gjort for å sikre tusener av norske hjem med feilmonterte Leca-piper fra å eksplodere.

Svar:

Regler om oppsetting av fyringsanlegg sorterer inn under mitt departement, mens brannforebyggende tiltak og tilsyn, inkludert feiing, er Justis- og politidepartementets ansvarsområde. Jeg svarer her på vegne av begge statsråder.

Denne aktuelle saken har en lang historikk. Jeg har registrert 8 skriftlige spørsmål fra 5 ulike stortingsrepresentanter til 5 ulike kommunalministere i løpet av de siste 12 år, med flere teorier som antyder at pipene er farlige. I tillegg har statsråder, departementet, ytre etater og SINTEF NBL svart på en rekke spørsmål av samme art. Jeg har også merket meg at påstandene om utrygge skorsteiner kommer fra noen få enkeltpersoner, og ikke har noen bred støtte i fagmiljøene.

De stadige henvendelsene om dette var bakgrunnen for at det ble gjennomført en uavhengig utredning om brannrisikoen for den aktuelle pipetypen. Sluttrapporten fra dette arbeidet ble ferdigstilt 1. mars 2005, og er oversendt Stortinget. Det ble undersøkt nærmere om elementskorsteiner var brannfarlige, og dersom dette var tilfelle, om det var samrøre mellom myndigheter og produsenter. Sluttrapporten konkluderer med at skorsteinskonseptet er tilstrekkelig brannsikkert, forutsatt riktig montering og riktig bruk av pipe og ildsted.

Norsk brannvernforening sto for utredningsarbeidet, som ble gjennomført av en prosjektgruppe på 4 personer; to fra brannvernforeningen og to uavhengige fagpersoner. Det ble lagt vekt på å finne personer som ikke hadde noen tidligere forbindelse med de aktuelle pipene eller problemstillingene som var reist. En av de uavhengige fagpersonene var fra Sverige. Prosjektgruppen gikk igjennom et omfattende teknisk og statistisk materiale, og intervjuet også fagpersoner med ulike oppfatninger om saken.

Det er ikke riktig å si at utredningen til dels er svært mangelfull, slik stortingsrepresentanten påstår. Men det har dukket opp noen spørsmål i ettertid, blant annet om overflatetemperaturen på slike piper kan føre til antennelse av tilliggende bygningsdeler når pipens overflate er pusset. Denne problemstillingen ble ikke vurdert særskilt i rapporten. Men SINTEF NBL har gjennomført tester på pussete skorsteiner med diffusjonsåpent røykløp, og i en vurdering fra 2005 konkludert med at de ikke er bekymret for de branntekniske egenskapene, så lenge pipen ikke er skadet eller feilmontert.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) fører tilsyn med og har god kontakt med landets feiervesen. DSB fører også den nasjonale brannstatistikken som baserer seg på innrapportering fra kommunale brannvesen og politi. Det er ikke kommet fram opplysninger her som tyder på at en riktig montert tresjikts pipe har ført til brann i hus. Jeg sitter heller ikke med noen dokumentasjon som tilsier at tresjikts elementskorsteiner, herunder de som er produsert i perioden 1969 til 1987, ikke er tilstrekkelig brannsikre.

Jeg kan ikke se at det er grunnlag for å hevde at utredningen fra brannvernforeningen er mangelfull. Utredningen er et grundig arbeid gjennomført av uavhengige fagpersoner fra Sverige og Norge, og på bakgrunn av et omfattende teknisk og statistisk materiale. Følgelig ser jeg ikke grunn til å sette i gang en ny utredning nå.

Det blir i begrunnelsen til spørsmålet fra stortingsrepresentanten hevdet at ingenting er gjort i forhold til brannsikkerhet og piper. Dette er ikke kor-

rekt. Landets feiervesen har nå et sterkt fokus på forbyggende brannvern, med både feiing og tilsyn med fyringsanlegget minst hvert fjerde år. Det gjennomføres hele tiden ulike informasjons- og kontrolltiltak. Et eksempel er DSBs "Aksjon boligbrann" i desember i 2005, i samarbeid mellom brann- og feiervesen og det lokale eltilsyn. Målet med aksjonen var å rette stor oppmerksomhet på brannsikkerhet i private hjem, hvor vurdering av tilstanden til fyringsanlegg, informasjon om riktig fyring, røykvarslere og slukkeutstyr var viktige elementer.

SPØRSMÅL NR. 416

Innlevert 31. januar 2006 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 7. februar 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Storting og regjering ønsker full barnehagedekning. Samtidig opplever enkelte utbyggere at til tross for godkjennelse av utbyggingsplaner lokalt, så kan man få innsigelse fra fylkesmannen med bakgrunn i andre signaler fra sentrale myndigheter.

Hva vil statsråden gjøre for at planer om utbygging av barnehager, som godkjennes av kommunal myndighet, ikke skal stoppes av fylkesmannen?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har uttrykt et sterkt ønske om full barnehagedekning, og den samme målsettingen er uttrykt fra Stortinget. Både kommuner og private viser engasjement for utbygging av flere barnehageplasser, noe som er prisverdig og helt nødvendig hvis målsettingen til regjering og storting skal kunne innfris. Samtidig opplever flere utbyggere og initiativtakere ute i kommunene at fylkesmannen kan legge hindringer i veien. Et eksempel kan vises til fra Bergen kommune. Barnebygg AS har fremmet plan om bygging av en ny barnehage (Rå barnehage) som kommunen nå enstemmig har godkjent reguleringsplanen for. Samtidig har fylkesmannen fremmet innsigelse. Fylkesmannen henviser bl.a. til St.meld. nr. 21 vedrørende arealpolitiske mål. Altså velger fylkesmannen å legge mer vekt på andre sentrale signaler enn signaler gitt på barnehageområdet. Bergen kommune og utbygger mener i dette tilfellet at løsningen for Rå barnehage er god, og at barnehagen bør bygges. Når statlige myndigheter så klart har sagt at man ønsker flere barnehager, og lokale myndigheter godkjenner planer, kan det oppleves vanskelig når sentrale myndigheter da representert ved fylkesmannen legger hindringer i veien. Dette er et eksempel. Flere henvendelser om samme problematikk viser at dette ikke er et enkeltstående tilfelle.

Svar:

I lov om barnehager § 8 bestemmes det at kommunen har ansvar for utbygging og drift av barnehager i kommunen og skal sørge for at det finnes et tilstrekkelig antall barnehageplasser i kommunen. Dette medfører at kommunen er forpliktet til å bidra til at barnehager bygges dersom det er underskudd på plasser i kommunen. På den annen side er kommunen forpliktet til å overholde regler i plan- og bygningsloven vedrørende arealutnyttelse i kommunen.

Regjeringen vil drøfte og gjennomgå virkemidler og tiltak som kan bidra til økt utbygging og full behovsdekning. De problemstillingene som nevnes i spørsmålet, vil naturlig være en del av de temaene som vil bli drøftet.

SPØRSMÅL NR. 417

Innlevert 1. februar 2006 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 9. februar 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Trygderetten har i to saker gitt doktorgradsstudenter medhold i at de har kunnet fullføre avhandling utenfor vanlig arbeidstid og samtidig kunnet stå tilmeldt Aetat som arbeidssøker på dagtid med rett til dagpenger.

Mener statsråden disse dommene får bør få konsekvenser for praksis, slik at det er faktisk tilgjengelighet for arbeidsmarkedet og beregningsgrunnlag som er hovedvilkåret for å kunne få dagpenger, og ikke hva en bruker fritiden sin til?»

Svar:

Jeg vil understreke at de som er under utdanning eller opplæring som hovedregel ikke har rett til dagpenger. Begrunnelsen for dette er, som representanten er inne på, at de ikke anses som reelle arbeidssøkere, eller disponible for arbeidsmarkedet så lenge de er under utdanning. Det vil videre stride mot hensikten med dagpengeordningen å finansiere ordinær utdanning med dagpenger. Det vil dessuten føre til en urimelig forskjellsbehandling mellom personer som har tjent opp rett til dagpenger og personer som må finansiere utdanningen gjennom lån eller med egne midler.

Det er imidlertid fastsatt noen unntak fra hovedregelen, jf. folketrygdloven § 4-6 og dagpengeforskriften § 4-3. Det er for eksempel mulig å kombinere utdanning med dagpenger ved deltaking i kortvarig utdanning eller opplæring på dagtid dersom utdanningen/opplæringen i sin helhet er gjennomført innen en tre måneders periode. Det er videre mulig å kombinere utdanning med dagpenger dersom undervisningen foregår utenfor normalarbeidstid, dvs. på kveldstid, i helger og lignende, og vedkommende følger undervisningen. Utdanningen må eksplisitt være lagt opp slik at den kan kombineres med arbeid på fulltid. For at utdanningen skal anses forenlig med fulltidsarbeid, må utdanningen videre ha redusert studieprogresjonen med minst 50 pst. i forhold til tilsvarende utdanning på fulltid med normal studieprogresjon.

Trygderetten har etter en konkret vurdering i to saker gitt doktorgradsstudenter medhold i at de har kunnet fullføre avhandling utenfor vanlig arbeidstid, og samtidig har kunnet stå tilmeldt Aetat som arbeidssøkere på dagtid med rett til dagpenger.

Aetat har overfor meg vist til at rundskriv til etaten har presisert praksis med bakgrunn i bl.a. de to konkrete kjennelsene. En doktorgradskandidat kan nå anses som reell arbeidssøker/ikke under utdanning etter at avhandlingen er innlevert og fram til seks uker før disputasen avholdes, dersom hun/han er tilgjengelig for arbeidsmarkedet i minst åtte uker.

Departementet arbeider med en bredt anlagt melding om stønadsordningene og virkemidlene framover. Meldingen vil drøfte virkemidler og muligheter for alle arbeidssøkergrupper, også i forhold til opplæring og utdanning. I dette arbeidet vil Aetat bli trukket inn som en viktig faglig rådgiver for departementet. Jeg vil i det videre arbeidet be Aetat også gjøre en særskilt vurdering av spørsmål knyttet til dagpengeregelverket og adgangen til opplæring og utdanning.

SPØRSMÅL NR. 418

Innlevert 1. februar 2006 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 7. februar 2006 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Ifølge Dagens Næringsliv 21. og 22. januar 2006 så har det vært en kraftig økning av antall lobbyister i USA de siste årene. I 2004 ble det drevet lobbyvirksomhet for 2,1 mrd. dollar. Mange norske selskaper bruker store beløp på lobbyvirksomhet årlig for å ivareta sine interesser.

Hvordan ivaretar staten norske interesser og næringer, og hvor mye penger bruker norske myndigheter på lobbyvirksomhet i USA og andre land for å ivareta norske interesser, slik som sel og hvalfangst, samt norske fiskeriinteresser?»

BEGRUNNELSE:

Dagens Næringsliv 21. og 22. januar 2006.

Svar:

Spørsmålet ble overført fra nærings- og handelsministeren.

Norske politiske og økonomiske interesser i utlandet ivaretas først og fremst gjennom utenrikstjenestens løpende arbeid. Kontakt med blant annet nasjonale parlamenter, internasjonale og nasjonale organisasjoner tillegges betydelig vekt i denne sammenheng. I all hovedsak er det utenriksstasjonene som står for denne løpende dialogen og fremme av norske interesser og synspunkter.

Bruk av ekstern bistand for kontakt med folkevalgte organer og andre lands forvaltningsapparater vil unntaksvis kunne være aktuelt hvor spesiell ekspertise er påkrevet. Dette behovet må vurderes i lys av kostnadene forbundet ved å kjøpe denne type ekspertise og sakens betydning for norske interesser. Dette gjelder også eventuell bruk av lobbyister.

Norges ambassade i Washington benyttet tidligere advokatbistand til å følge Kongressens arbeid med hvalsaken. En gradvis mindre oppmerksomhet om hvalsaken gjorde det naturlig å avslutte denne avtalen. Det skjedde ved utgangen av 2004, og dette arbeidsområdet er deretter blitt fulgt opp av ambassaden. Ved avtalens avslutning beløp kostnadene seg til USD 2 000 pr. måned.

I fiskerirelaterte saker, og særlig i forbindelse med dumpinganklagene mot norsk oppdrettslaks, har utenriksstasjonene selv hatt som førsteprioritet å være aktive for å formidle norske syn overfor myndigheter i europeiske land for å påvirke beslutningsprosessene.

SPØRSMÅL NR. 419

Innlevert 1. februar 2006 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 9. februar 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«I VG 25. januar i år tar riksadvokaten opp forhold ved "Elektron"-saken som undertegnede finner særdeles interessante. Det vises blant annet til at det er påtalemyndigheten og ingen andre, med unntak av Kongen i statsråd, som kan instruere påtalemyndigheten. Riksadvokaten sier blant annet at "det er påtalemyndigheten og ingen andre som har ansvar for Kystvaktens bruk av tvangsmidler".

Deler statsråden riksadvokatens syn om kystvaktens adgang til å benytte tvangsmidler?»

BEGRUNNELSE:

I brev datert 12. januar 2006 til statsadvokatene, politimestrene, sjefen for Kripos og sysselmannen, gjennomgår riksadvokaten sitt syn på hvordan straffeprosessuelle tvangsmidler skal benyttes. Riksadvokaten klargjør at det blant annet er påtalemyndigheten som skal styre straffeprosessuelle tiltak, herunder f.eks. oppbringelse utført av Kystvakten, jf. kystvaktloven § 34 første punktum. I ettertid av "Elektron"-saken har det fremkommet flere ulike hendelsesbeskrivelser rundt denne saken. Det har vært hevdet fra personell ved ledelsen av FOHK Jåttå, at denne saken lå under det Forsvaret skulle bedrive, og at de hadde utstyr og hjemmel for slik inngripen. Dersom det er slik at Forsvaret har én oppfatning og riksadvokaten en annen, må det være av alles interesse at justisministeren her er sitt ansvar bevisst og avklarer hva som er riktig. I dette bør det også ligge en avklaring om påtalemyndighetens uavhengighet, også fra politisk styring, dog med et unntak.

Svar:

Påtalemyndigheten har ved Kystvaktens bruk av tvangsmidler i etterforskning av straffesaker, full instruksjonsmyndighet. Dette kommer til uttrykk i kystvaktloven § 34 første ledd, som sier:

"Kystvakten er ved etterforskning og anvendelse av tvangsmidler underlagt påtalemyndigheten."

Maktmidler som det ikke hører til påtalemyndigheten å treffe beslutning om, avgjøres av Forsvaret.

Jeg er trygg på at Riksadvokaten og jeg har samme oppfatning av dette viktige prinsipp.

SPØRSMÅL NR. 420

Innlevert 1. februar 2006 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal

Besvart 7. februar 2006 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Vil utenriksministeren ta nødvendige grep for å bringe Utenriksdepartementets informasjonssider opp på et akseptabelt kvalitetsmessig nivå, slik at disse kan virke etter hensikten og gi råd og veiledning som man både kan stole på og rette seg etter?»

BEGRUNNELSE:

Det har fra flere hold vært reist kritikk mot at Utenriksdepartementets informasjonssider var mangelfulle og flere mente faktisk at disse var både misvisende og direkte feilaktige. Etter tsunamien skulle disse gjennomgåes og bringes opp på et mye bedre nivå, og nye "forbedrede" sider ble lagt ut 1. januar 2006.

Etter at disse har vært oppe og gått i noen uker, er kritikken fra fagfolk om mulig blitt enda sterkere. Mange hevder sågar at de nye sidene faktisk er verre enn de gamle. Viser til uttalelser i VG søndag 29. januar hvor dette fremgår.

Svar:

Jeg vil innledningsvis klargjøre at Utenriksdepartementet har omfattende informasjonssider på nett og disse består i hovedtrekk av:

- Utenriksdepartementets sider på Odin har som målsetting å informere om norsk utenriks- og utviklingspolitikk. Den primære målgruppe er det norske samfunn, men engelskspråklig publikum tilbys også informasjon på sidene, som for øvrig er de mest besøkte av alle departementssidene.
- I tillegg til sidene på Odin tilbyr Utenriksdepartementet informasjon om Norge til et utenlandsk publikum gjennom Norgesportalen, som er Norges offisielle ansikt på Internett i utlandet og utenriksstasjonenes hjemmesider. Portalen består av nettsider i 91 land på 18 språk.
- Norgesportalen danner også utgangspunktet for visse temabaserte nettsteder, blant annet Europaportalen og et eget Ibsen-nettsted på 18 språk i anledning Ibsenåret 2006.

Jeg forstår at kritikken som framkom i VG 29. januar d.å. og som representanten viser til omhandlet Utenriksdepartementets nye landsider som ble lansert ved årsskiftet. Kritikken synes å være rettet mot at dette nettstedet opplyser om hvor og når det har vært terrorhandlinger i de enkelte land og at dette vil kunne skremme nordmenn fra å reise til disse områdene.

Utenriksdepartementet tar ikke mål av seg til å ha et altomfattende informasjonstilbud til alle turister. Det er etter mitt syn en viktig oppgave for Utenriksdepartementet å informere om sikkerhetssituasjonen i de enkelte land og områder.

Den gjennomgang som vi har foretatt av disse landsidene etter at kritikken kom har ikke påvist feil i den publiserte informasjonen, sett i lys av det formål disse sidene har. Fra publikum generelt og fra reiselivsbransjen har vi derimot fått positive tilbakemeldinger.

Landsidene representerer som nevnt et nytt informasjonstilbud og vi ser at det er mange måter å presentere denne type land- og reiseinformasjon på. Evaluering og diskusjon om hva som er mest formålstjenlig informasjon er derfor både nødvendig og nyttig. Dette gjelder både sidenes form, innhold og omfang.

Vi tar derfor alle tilbakemeldinger på alvor og vurderer fortløpende tiltak som vil gjøre nettinformasjonstilbudet til publikum enda bedre. Det er mitt overordnede hensyn at det skal være et høyt kompetansenivå på nettbasert informasjon i Utenriksdepartementet og at kvaliteten på det som leveres og vises skal være god.

SPØRSMÅL NR. 421

Innlevert 1. februar 2006 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 15. februar 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Som de første og eneste i landet har Helse Vest i Bergen opprettet et eget akutteam som rykker ut og tar seg av psykiatriske oppdrag til alle døgnets tider. Dermed fritas politiet for oppgaver de ikke er kvalifisert for, og pasientene får en mer profesjonell oppfølging. Politiet er alvorlig bekymret for de stadig hyppigere psykiatriutrykningene de må foreta.

Vil statsråden påvirke til at det opprettes akutteam innenfor alle helseforetakene etter modell av det de nå har opprettet i Bergen?»

BEGRUNNELSE:

I Fredrikstad Blad 1. februar 2006 beskriver avisen det økende problemet med at psykiatriske pasienter nå i økende grad må følges opp av politiet. Dette dreier seg om personer i psykisk ubalanse, ofte kombinert med rusproblem, som ikke får hjelp eller stikker av fra helsevesenet. Tall fra 2005 viser at østfoldpolitiet i gjennomsnitt må rykke ut på to oppdrag daglig som går under kategorien psykiatri/sykdom. Totalt ble det loggført 735 slike utrykninger ved østfoldpolitiets operasjonssentral i 2005. Statistikken røper også at Fredrikstad er den delen av fylket hvor problemet er desidert størst. Her var det 285 rene psykiatrioppdrag i fjor. I tillegg kommer de oppdragene politiet har når det gjelder søk etter pasienter, og stadig oftere må politiet lete i time- og dagevis etter pasienter som stikker av fra psykiatridivisjonen på Veum. Det er et samfunnsproblem hvis politiets knappe ressurser brukes til oppgaver andre burde tatt ansvaret for, og at de som følge av dette må forsømme andre viktige politioppgaver. Politiet har ikke den nødvendige kompetansen til å håndtere alvorlige psykiatripasienter, noe som kan føre til uheldige og farlige situasjoner. Det er helsepersonell som har kompetansen til å håndtere disse situasjonene korrekt og foreta de riktige vurderingene, og det er helsevesenet som er ansvarlige for at psykiatriske pasienter får nødvendig oppfølging. Et akutteam, med psykiatrisk fagkyndige etter modell av hva Helse Vest har opprettet, bør bli et krav innenfor alle helseforetakene. Politiet vil fortsatt være med på enkelte oppdrag der situasjonen er truende, men kan da kjøre bort idet den samme pasienten er kommet inn i ambulansen. Dette vil sikre en riktigere håndtering og oppfølging av pasientene samtidig som politiet kan frigjøre resurser til andre viktige oppdrag.

Svar:

De regionale helseforetakene ble gjennom bestillerdokumentene for 2005 bedt om å etablere ambulante funksjoner ved alle distriktspsykiatriske sentre i løpet av 2005 og 2006, samt å prøve ut akutteam i alle regioner. Hensikten med ambulante akutteam er både å sikre en bedre og mer tilgjengelig spesialisthelsetjeneste i akutte psykiske krisesituasjoner, samt å kunne støtte opp om pasientens egenmestring og sosiale nettverk. Teamenes oppgaver og organisering må tilpasses geografiske og lokale forhold. Det kan nevnes at det også foreligger viktige internasjonale erfaringer fra bruk av ambulante tjenester. Spesielt England og Italia har gjennom flere år hatt en bevisst politikk på å følge opp mennesker med psykiske lidelser gjennom ambulerende virksomhet i kombinasjon med andre lokale tiltak.

Sosial- og helsedirektoratet har på oppdrag fra departementet gjennomgått erfaringene med akuttpsykiatriske team, og vil utgi en veileder til tjenesten om innhold og organisering av slike team. Direktoratet gjennomførte våren 2005 også en kartlegging av akuttjenesten ved 22 utvalgte helseforetak. Gjennom denne kartleggingen framkom det at det var etablert akutteam ved 14 av helseforetakene, og 6 helseforetak var i en prosess for å etablere akuttpsykiatriske team.

I mange tilfeller vil ambulante team kunne redusere belastningen som påføres politiet. Jeg vil likevel presisere at akutteam ikke er forutsatt å overta politiets oppgaver i tilknytning til utrykninger ved akutt psykiatrisk sykdom. Blant annet vil det være situasjoner hvor det må brukes tvang. Utenfor psykiatriske institusjoner er det kun politiet som har en slik myndighet. Politiet vil således fortsatt måtte påta seg oppgaver i tilknytning til psykisk syke personer, på samme måte som overfor andre personer som framviser en atferd eller er i en slik situasjon at det tilsier politiassistanse.

SPØRSMÅL NR. 422

Innlevert 1. februar 2006 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 8. februar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Finansdepartementet har i brev av 21. desember 2005 til Senter for statlig økonomistyring, tatt initiativ til å evaluere økonomistyring og administrasjon av Skattefunn. Resultatet av evalueringen skal foreligge i mai i år.

Betyr dette at finansministeren har ønske om å foreta endringer av Skattefunn før den evalueringen som Statistisk sentralbyrå er i ferd med å foreta for perioden 2002-2006, er ferdig, framlagt og behandlet?»

BEGRUNNELSE:

Skattefunn er en rettighetsbasert ordning innført 1. januar 2002, der foretak kan få skattefradrag for kostnader til forskning og utvikling. Ordningen er ubyråkratisk og er blitt svært populær hos små- og mellomstore bedrifter som den hadde som sin primære målgruppe. Ordningen ble fra 1. januar 2003 utvidet til også å gjelde større foretak. Prosjektene skal godkjennes av Forskningsrådet, og har en begrensning i fradragsrammene på 4 mill. kr på egenutført FoU og 8 mill. kr på innkjøp fra godkjente forskningsinstitusjoner.

Ordningen er blitt populær. Den gir et provenytap på ca. 1,6 mrd. kr årlig. Det synes som om ordningen er et effektivt hjelpemiddel for å øke FoU-innsatsen i bedriftene. Ordningen er ubyråkratisk og enkel for bedriftene å forholde seg til. Dette er en viktig forutsetning for at bedriftene skal ta ordningen i bruk. Man ville neppe ha oppnådd samme respons om ordningen hadde vært tilskuddsbasert med den byråkratisering søknads- og godkjennelsesprosedyrer dette ville ha medført.

Det er allerede iverksatt en evaluering av hele Skattefunn ordningen. Evalueringen er satt ut til Statistisk sentralbyrå. Det er gått forholdsvis kort tid fra Skattefunn ble innført til man gjennomfører en slik bred gjennomgang. Det tar lang tid å endre holdninger til FoU i bedriftene, og det er viktig at rammebetingelsene på dette området oppleves som stabile. At Finansdepartementet bestiller ytterligere en gjennomgang, kan tyde på at man har planer eller ønsker om å framskynde eventuelle endringer i Skattefunn.

Det er delingen av administrasjon (Norges forskningsråd) og styringen av relevante kostnader (Skatteetaten) som i brevet av 21. desember 2005 er satt i fokus. Det er åpenbart at Skattefunn er en ordning som gir Finansdepartementet relativt lite direkte kontroll over ordningens omfang, men dette er sannsynligvis også mye av årsaken til dens popularitet. Størrelsen på bevilgningen over statsbudsjettet avgjør ikke om en bedrift vil få støtte eller ikke. Det er ingen risiko for at tilskuddsbevilgningen blir brukt opp i Skattefunn. Er søknaden godkjent av Norges forskningsråd, så vet bedriften at den kan sette i gang prosjektet.

Forskning dokumenterer at samfunnets avkastning på forskningsinnsats er langt høyere enn den avkastning den enkelte bedrift vil kunne måle og oppnå av et forskningsprosjekt. Det er derfor sterke grunner for at samfunnet skal gi sterke insentiver til forskningsinnsats i bedriftene. Skal målet om 3 pst. forskningsinnsats nås innen 2010, må det ikke sås tvil om viljen til å gi gode vilkår for forskningsinnsats i bedriftene. Det skulle derfor være liten grunn til å foreta en egen evaluering av administrasjon og økonomistyring av Skattefunn i forkant av den igangsatte hovedevalueringen som SSB arbeider med.

Svar:

Jeg vil vise til at Stortinget ble informert om arbeidet med å sette i gang en evaluering av økonomistyringen og administreringen av ordningen med skattefradrag for kostnader til forskning og utvikling (Skattefunn) allerede i forbindelse med Bondevik II-regjeringens forslag til statsbudsjettet for 2006. Bakgrunnen for og hensikten med en slik evaluering er beskrevet i St.prp. nr. 1 (2005-2006) Skatte-, avgifts- og tollvedtak, avsnitt 2.3.7:

"Evalueringen som Statistisk sentralbyrå utfører, kan i noen grad belyse spørsmål knyttet til oppfølging og kontroll av Skattefunn, men er i større grad rettet mot å påvise virkninger for næringslivet. Finansdepartementet arbeider derfor, i samråd med Nærings- og handelsdepartementet, med å sette i gang en mer inngående evaluering av administreringen og økonomistyringen av Skattefunn. Særlig vekt legges på problemstillinger knyttet til delt forvalteransvar. Hensikten er å supplere den pågående evalueringen, og arbeidene må samordnes. Derved vil det kunne etableres et bedre grunnlag for å vurdere resultatene av Skattefunn i sammenheng med administrasjon av ordningen, slik at potensialet for forbedring av ordningen kan avdekkes."

Jeg kan ikke se at det er oppstått forhold etter framleggingen av statsbudsjettet for 2006 som skulle ha endret noe ved de formål som her er beskrevet, og jeg har derfor valgt å gå videre med en evaluering av økonomistyringen og administreringen av Skattefunn. Senter for statlig økonomistyring (SSØ) har på-

tatt seg prosjektet på grunnlag av et brev fra Finansdepartementet av 21. desember 2005. Det er etablert en referansegruppe med deltakere fra Finansdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Norges forskningsråd, Innovasjon Norge og Skattedirektoratet. Ved avslutning av prosjektet skal det legges fram en rapport som vil være offentlig tilgjengelig. Først etter at rapporten er ferdig og vurdert av departementet, vil det være aktuelt å ta stilling til om det er behov for endringer i styringen og administreringen av Skattefunn eller i regelverket for ordningen.

For øvrig vil jeg vise til at evalueringen har et bredere formål enn å vurdere økonomstyring og administrering bare av Skattefunn. Finansdepartementet har et overordnet ansvar for økonomistyring i statsforvaltningen. I forbindelse med evalueringen av økonomistyringen av Skattefunn vil det på et mer generelt grunnlag være interessant å vurdere om økonomiregelverket fanger opp særlige forhold knyttet til forvaltning av støtteordninger gjennom skattesystemet. Det kan også være interessant med en vurdering av i hvilken utstrekning det bør stilles samme krav til økonomistyring for fradragsordninger innenfor skattesystemet som for tilskuddsordninger. Dette er spørsmål som er tatt opp i Finansdepartementets brev av 21. desember 2005, og som jeg regner med å få belyst gjennom SSØs prosjekt om økonomistyringen av Skattefunn.

SPØRSMÅL NR. 423

Innlevert 1. februar 2006 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli

Besvart 21. februar 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Hva vil helse- og omsorgsministeren gjøre for å sikre tilgang til den anbefalte pneumokokkvaksinen for barn?»

BEGRUNNELSE:

Nasjonalt folkehelseinstitutt anbefaler konjugert pneumokokkvaksine for alle barn. Regjeringen har i St.prp. nr. 39 (2005-2006) fremmet forslag om bevilgninger for å dekke tilbud til barn født etter 1. januar 2006. For barn født før dette tidspunktet, må foreldre eller foresatte selv dekke kostnaden ved vaksinering. Direktør for Folkehelseinstituttet, Geir Stene-Larsen, opplyser imidlertid i Aftenposten 31. januar 2006 at vaksinen er utsolgt. Foreldre eller foresatte som allerede har fått resept på vaksinen Prevanar, opplever dermed at vaksinen ikke er tilgjengelig.

Svar:

Siden november i fjor har etterspørselen etter pneumokokkvaksinen Prevenar vært betraktelig høyere enn tidligere. Årsaken til dette var blant annet stor oppmerksomhet i media som verken produsenten av Prevenar eller Nasjonalt folkehelseinstitutt kunne være forberedt på. Alle tilgjengelige doser av vaksinen i norske pakninger ble derfor utsolgt.

Den norske representanten for produsenten fikk imidlertid tak i 8 500 doser vaksine i engelske pakninger som opprinnelig var beregnet for markedet i Storbritannia. Statens legemiddelverk gav tillatelse til at disse pakningene kunne selges i Norge vedlagt et norsk pakningsvedlegg. Under transporten til Norge ble alle vaksinene utsatt for frost og dermed ødelagt.

Jeg er kjent med at representanten for produsenten på nytt har klart å få tak i ytterligere vaksiner, ca. 2 500 doser. Vaksinene forventes å være tilgjengelig fra neste uke av, forutsatt at transporten foregår uten problemer. Folkehelseinstituttet vil da begynne utsendelsen av vaksinen umiddelbart. Bestillinger fra leger og apotek som det dessverre hittil ikke har vært mulig å effektuere, vil bli prioritert først. Det arbeides for at grossistene skal ha norske pakninger av vaksinen tilgjengelig for distribusjon i apotek i mars måned.

SPØRSMÅL NR. 424

Innlevert 1. februar 2006 av stortingsrepresentant Ingvild Vaggen Malvik

Besvart 9. februar 2006 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«Hva gjøres for å sikre nødvendig kartlegging og forebygging av ras i framtida?»

Begrunnelse:

Store mengder nedbør de siste dagene har ført til flom og ras i Trøndelag. Ifølge Adresseavisen (1. februar 2006) hevder forsikringsselskapet Gjensidige at flommen i Trøndelag er verre enn stormen "Narve", og mener uværet har preg av en naturkatastrofe.

Et flertall i næringskomiteen understreket i Budsjett-innst. S. nr. 8 (2005-2006) at "hele det norske samfunnet i større grad må forberedes til å leve med klimaendringer, og dermed økt fare for naturskader. Økt rasfare som følge av økt nedbør og klimaendringer må kartlegges, og hensynet til å redusere konsekvensene av klimaendringer må ligge til grunn i statlig og kommunal planlegging. NGU vil ha en viktig rolle i dette arbeidet".

For å redusere risikoen for liv og helse, samt framtidige utbetalinger fra forsikringsselskap og Naturskadefond, står kartlegging og forebygging helt sentralt. Grunnforholdene gjør Trøndelag spesielt sårbart i forhold til ras (jf. Verdalsraset og Rissaraset).

Svar:

Nærings- og handelsdepartementets arbeid knyttet til kartlegging og forebygging av skred gjennomføres av Norges geologiske undersøkelse (NGU). NGU er en av mange aktører som har en rolle i skredarbeidet. 7-8 departementer med underliggende etater, samt frittstående institusjoner som Norges geotekniske institutt (NGI) og SINTEF er involvert.

Flommen i Trøndelag har utløst flomskred. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har de siste årene utført en risikoklassifisering av kvikkleireområder. Denne klassifiseringen danner grunnlag for prioritering av sikringstiltak langs vassdrag.

NGU har ansvaret for å vedlikeholde den nasjonale skreddatabasen. Skreddatabasen bidrar til at kommuner og utbyggere får informasjon om skred som har gått og om risikoen for nye skred. Innsamling av data skjer både ved egen kartlegging og ved at data blir overført til NGU fra andre etater, institusjoner, universiteter og konsulentfirmaer.

Arbeidet for å forebygge skredulykker kan deles inn i fire faser: Kartlegging - detaljerte undersøkelser - risikovurderinger og beredskapstiltak. NGUs ansvar er knyttet til kartleggingsdelen. Når et rasfarlig område er identifisert, er det den enkelte kommunes ansvar å følge opp arbeidet med detaljerte undersøkelser, risikovurderinger og tiltak. Dette følger av plan- og bygningsloven. NGUs rolle er dermed å identifisere fareobjekter som den enkelte kommune følger opp ved å hente inn/kjøpe eksperthjelp fra fagmiljøer med spesialkompetanse. I samsvar med innstillingen fra flertallet i næringskomiteen til budsjettet for 2006 (Budsjett-innst. S. nr. 8 (2005-2006)) er det satt av penger på NGUs budsjett til kartleggingsarbeid i 2006. I år vil NGU bruke ca. 18 mill. kr til dette. Det utføres også kartleggingsarbeid av konsulentfirmaer på oppdragsbasis.

Det foregår forskning på satellittbasert overvåkningsteknologi. NGU er i samarbeid med Norsk Romsenter, involvert i forskningen på dette området. Dette kan bidra til en tettere kobling mellom kartlegging og overvåking.

NGU deltar også i International Centre of Geohazard. Arbeidet ledes av Norges geotekniske institutt og skal gi bedre grunnlag for å vurdere risiko knyttet til georelaterte naturfarer. Det er et nært samarbeid med andre land.

Det er satt i gang et interdepartementalt utredningsarbeid, ledet av Landbruks- og matdepartementet, for å vurdere statens engasjement knyttet til fjellskred. Kartleggings-, overvåkings- og tiltaksbehovet vil bli vurdert. Underliggende etater, bl.a. NGU og andre fagmiljøer, bidrar med innspill i utredningsarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 425

Innlevert 2. februar 2006 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 8. februar 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Regjeringen har innført midlertidig godkjenningsstopp av alle friskoler. Dette vil også hindre opprettelse av nye internasjonale skoler. I Kristiansand har kommunen sammen med tre private aktører opprettet en stiftelse med det formål å starte en internasjonal skole. Slike skoler er viktig for å trekke til seg utenlandsk kompetanse, noe som blir sett på som et viktig ledd i mange regioners næringsstrategi.

Mener kunnskapsministeren at man skal hindre opprettelsen av slike internasjonale skoler?»

Svar:

Det følger av flertallsregjeringens politiske plattform at Regjeringen vil gjennomgå regelverk og støtteordninger for private skoler for å stramme inn utbredelsen av private skoler som ikke utgjør et religiøst eller pedagogisk alternativ til den offentlige skolen. Jeg er opptatt av å gjennomføre denne politiske kursendringen så raskt og ryddig som mulig. Likevel ser jeg at omfattende forslag til endringer i friskoleloven krever grundige utredninger. Regjeringens politikk på dette feltet vil derfor bli gjennomført i to trinn.

Som trinn 1 i gjennomføringen av en ny politikk på dette feltet tar Regjeringen sikte på senere denne måned å legge frem en odelstingsproposisjon for Stortinget med forslag om en midlertidig lovendring slik at godkjente friskoler som ikke var i drift 13. desember 2005 ikke får drive sin virksomhet etter friskoleloven, og slik at det midlertidig ikke blir godkjent nye skoler. Forslagene til lovendringer ble sendt på offentlig høring i midten av desember 2005, og alle berørte parter har hatt anledning til å uttale seg. Høringsfristen gikk ut 31. januar 2006, og jeg er i disse dager i ferd med å gjennomgå høringsuttalelsene. Stortinget vil få god anledning til å diskutere forslagene til midlertidige endringer i friskoleloven når proposisjonen behandles. Jeg vil peke på at dersom Stortinget treffer vedtak om endringer i friskoleloven i samsvar med det forslaget som har vært til høring, vil de søknader om å få etablere nye friskoler som ligger til behandling i Utdanningsdirektoratet ikke kunne gi rett til å starte opp. Dette er bakgrunnen for at jeg i desember 2005 instruerte direktoratet om å stille behandlingen av søknader om etablering av nye friskoler i bero. En fortsatt søknadsbehandling i perioden frem til Stortinget har behandlet lovforslaget, ville etter min mening ha vært en sløsing med både søkernes og forvaltningens ressurser.

Som trinn 2 i gjennomføringen av en politisk kursendring har jeg satt i gang et større utredningsarbeid med sikte på omfattende og helhetlige endringer i samsvar med Regjeringens politikk. I dette arbeidet vil også de internasjonale skolene bli vurdert. Forslag til mer permanente endringer i friskoleloven vil bli sendt på høring høsten 2006, og lagt frem for Stortinget våren 2007. I "frys-perioden" inntil ny lov er på plass, er jeg opptatt av størst mulig likebehandling. Likevel kan det selvsagt tenkes situasjoner der den midlertidige stansen gir helt urimelige utslag. I høringsutkastet ble det derfor foreslått en snever unntaksbestemmelse. Særlig aktuelt er unntak for såkalte grendeskoler som følger den offentlige læreplanen. Jeg utelukker heller ikke at det kan være helt spesielle tilfeller der det også for andre skoler, som utgjør et reelt alternativ til den offentlige skolen, bør gjøres unntak.

SPØRSMÅL NR. 426

Innlevert 2. februar 2006 av stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen

Besvart 15. februar 2006 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden følge opp rettsutviklingen innen EØS-området når det gjelder åndsverk og tekniske beskyttelsessystemer?»

BEGRUNNELSE:

I flere EØS-land går diskusjonen om tekniske beskyttelsessystemer lagt på åndsverk ganske hardt for seg. For eksempel har en fransk domstol nylig forbudt visse typer beskyttelsessystemer (DRM), med begrunnelse at de ulovlig er i strid med forbrukernes rettigheter. Saken er blant annet omtalt på www.itavisen.no 30. januar d.å.

Tekniske systemer for å begrense tilgang og bruk kan gi rettighetshaverne langt bedre muligheter til å forhindre piratproduksjon og ulovlig tilgjengeliggjøring. Samtidig vil anvendelse av tekniske beskyttelsessystemer kunne få virkning for i utgangspunktet helt legitime brukerinteresser.

Den franske dommen forbyr bruken av tekniske beskyttelsessystem som forhindrer forbrukere i å ta lovlige kopier av eget innhold. Samtidig vises det til at beskyttelsessystemene ikke klarer å forhindre ulovlig piratkopiering.

Det er helt klart et dilemma for innholdsleverandøren at systemer som skal beskytte mot skadelig piratvirksomhet, også legger til dels sterke bånd på den alminnelige forbrukers anvendelse av lovlig ervervet eksemplar. Dette reiser også spørsmål om hvilket vern slike systemer, som nå blir ulovlige i andre EØS-land, skal gis.

Svar:

Spørsmålet har sin bakgrunn i den debatt som det i flere EØS-land har vært omkring gjennomføringen av det såkalte opphavsrettsdirektivets bestemmelser om tekniske beskyttelsessystemer. Representanten viser også til at det nylig er avsagt en fransk underrettsdom om anvendelsen av slike systemer på en CD-utgivelse.

Som kjent er opphavsrettsdirektivet gjennomført i norsk rett ved endringer i åndsverkloven, jf. endringslov 17. juni 2005 nr. 97. Frankrike har på sin side ikke gjennomført direktivet ennå. Dommen det vises til har således begrenset interesse i relasjon til spørsmålet om gjennomføring av direktivets bestemmelser om tekniske beskyttelsessystemer.

På den annen side er det klart at bruk og rettslig vern av tekniske sperrer er omstridt. I tillegg til Frankrike har verken Spania eller Island gjennomført direktivet ennå, og på samme måte som i Norge, har bestemmelsene om tekniske beskyttelsessystemer skapt stor debatt. Det blir således interessant å se hvilke løsninger man kommer frem til på dette punkt.

For egen del vil jeg følge den videre utvikling nøye - ikke bare mht. gjennomføringen i andre EØS-land, men også graden og effekten av anvendt teknisk beskyttelse i Norge. Jeg nevner også at det ved behandlingen av Ot.prp. nr. 46 og Innst. O. nr. 103 (2004-2005) var enighet om at de tekniske beskyttelsessystemene ikke skal utelukke muligheten til kopiering til privat bruk. Det var en forutsetning "at faktisk adgang til privatbrukskopiering også i fremtiden skal være til stede. I den grad utviklingen synes å gå klart i en annen retning, vil departementet se det som naturlig å vurdere en endring i regelverket slik at den lovhjemlede adgang til privatbrukskopiering forblir en realitet", jf. Ot.prp. nr. 46 (2004-2005) side 128.

SPØRSMÅL NR. 427

Innlevert 2. februar 2006 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 10. februar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Endringen i merverdiavgiftsloven § 5b annet ledd, fra 1. mars, vil føre til en fordyring av tannhelsetjenester og enkelte legetjenester. De økte kostnadene vil måtte belastes pasienten, og dette kan føre til at større praksiser med større tilgjengelighet, bredere fagmiljø og mulighet for å gi assistenter praktisk erfaring, forsvinner.

Synes ikke finansministeren at hensynet til likebehandling taler for at alle praksiser unntas fra merverdiavgift og at dette avgrenses mot ren utleie, og hvordan ser hun for seg at grensen eventuelt trekkes opp?»

BEGRUNNELSE:

Fra 1. mars skal lovendringer i merverdiavgiftsloven § 5b annet ledd nytt fjerde, femte og sjette punktum tre i kraft. Disse gjør at lege-/tannlegevirksomheter klassifisert som små unntas fra merverdiavgiftsplikt,

mens store virksomheter blir pliktig. I tillegg rammes fysioterapeuter, veterinærer og kiropraktorer som drives etter samme prinsipper. Den økte avgiften kan komme til å prise dem ut av markedet.

Hvor skillet mellom små og store praksiser skal gå, er i liten grad avklart. En befaring hos Norges største tannlegepraksiser vil dessuten avdekke at selv de største praksisene ikke er veldig store.

Frem til nå har alle lege-/tannlegevirksomheter vært unntatt fra merverdiavgift som følge av at Finansdepartementet innvilget midlertidig fritak i 2003.

Bakgrunnen for det nåværende fritaket er at når slike virksomheter er organisert som flere selvstendige rettsubjekter vil det oppstå merverdiavgiftsplikt når varer og tjenester som ikke er helsetjenester blir omsatt mellom disse.

Det vanlige er at en praktiserende tannlege, som gjerne også eier lokaler, leier ut disse med tilhørende utstyr og administrative tjenester til andre praktiserende tannleger. På denne måten skapes et godt fagmiljø og lettere tilgang til praktisk erfaring for nyutdannede, samt at den økonomiske terskelen for å komme i virksomhet blir lavere.

En slik organisering er hensiktsmessig også med hensyn på å unngå driftsavbrudd ved svangerskap og sykdom, den legger til rette for utdannelsespermisjoner og en fleksibel arbeidsdag, samt bedre utnyttelse av meget kostbart utstyr.

Dersom den forestående lovbestemmelsen praktiseres strengt vil dette innebære at legen/tannlegen som leier ut til andre kolleger må registrere seg som merverdiavgiftspliktig, og beregne utgående merverdiavgift på vederlaget. Dette vil klart bli et fordyrende element for kunden, og følgelig en konkurransevridning i favør av mindre praksiser. De større praksisene har også større tilgjengelighet med utvidete åpningstider og vakt i ferier og er følgelig et verdsatt tilbud både for pasienter med behov for akutthjelp og blant kolleger som får avlastning ved ferieavvikling. Spørsmålet blir om de større praksisene vil overleve denne endringen i en tøff bransje der marginene er små.

Jeg forstår at en ønsker å avgrense lovverket mot ren utleievirksomhet, men ønsker med spørsmålet å bidra til at denne grensen trekkes på riktig sted, slik at tannhelsetjenester ikke blir dyrere for forbruker og bransjen får problemer. Dette er ingen tjent med. Det ønskes derfor besvart hvordan Departementet ser for seg at avgrensningen foretas.

I Ot.prp. nr. 1 (2005-2006) skriver departementet at den hovedsakelige delen av utleiers omsetning må komme fra avgiftsfri omsetning av helsetjenester.

Det ønskes belyst om det med dette menes mer enn 50 pst. av omsetningen, eller eventuelt hva departementet definerer som stor virksomhet.

Svar:

Den lovendring som representanten her viser til, har sin bakgrunn i Dokument nr. 8:95 (2002-2003). Det vises til dette forslaget, samt til Innst. S. nr. 211. Det er på denne bakgrunn departementet, i samarbeid med Skattedirektoratet, har utformet det aktuelle merverdiavgiftsunntaket, som komiteen sluttet seg til i Innst. O. nr. 1 (2005-2006).

Som det vises til, omfatter ikke dette unntaket bare tannlegepraksiser, men også legepraksiser og andre selvstendig næringsdrivende helsepersonell som organiserer sin virksomhet på tilsvarende måte. Jeg vil imidlertid i den forbindelse gjøre oppmerksom på at veterinærer ikke omfattes av dette unntaket. I motsetning til de andre tjenesteområdene er veterinærtjenester merverdiavgiftspliktige tjenester.

Jeg er enig i at de omtalte måter å organisere helsevirksomheter på er både praktisk og hensiktsmessig. Det er nettopp derfor et slikt særskilt unntak er blitt fremmet. Samtidig har det vært de små virksomhetene, der også praksiseier selv benytter utstyret og utfører storparten av det administrative arbeidet, som særordningen først og fremst har hatt til hensikt å

omfatte. Det er spesielt for slike mindre virksomheter at det er blitt ansett som lite hensiktsmessig å måtte inn i merverdiavgiftssystemet, fordi en marginal del av virksomheten er avgiftspliktig. Disse virksomhetene antas å få uforholdsmessig mye merarbeid med å skille ut den avgiftspliktige delen av virksomheten. Der utleievirksomheten drives på en mer profesjonell og forretningsmessig måte, vil disse hensynene ikke gjøre seg like sterkt gjeldende.

Som det framgår av Ot.prp. nr. 1 (2005-2006) Skatte- og avgiftsopplegget 2006 - lovendringer kapittel 25.3.6, fant imidlertid departementet det vanskelig å sette en eksakt grense for hva som er å anse som en mindre praksis. Det ble derfor satt som vilkår at utleier også selv må yte helsetjenester til pasienter i praksisen, og at dette må utgjøre den hovedsakelige delen av utleiers omsetning, sammenlignet med den avgiftspliktige omsetning som utleier har (og ikke den totale utleievirksomheten). For selvstendig næringsdrivende helsepersonell som driver sin virksomhet i kontorfelleskap, og oppretter et felles driftsselskap, er det stilt krav om at eierne av driftsselskapet yter helsetjenester i virksomheten. I begge tilfeller forutsettes det dessuten moderate påslag på utleiebeløpene.

Tannlegeforeningen har reist enkelte spørsmål vedrørende den nærmere avgrensing av unntaket. Skattedirektoratet vil i dialog med foreningen gå gjennom dette. Om nødvendig vil departementet også bidra.

Avslutningsvis vil jeg få bemerke at selv om utleier i slike tilfeller ikke blir merverdiavgiftspliktig for sin utleievirksomhet, vil det likevel ligge merverdiavgiftskostnader i det leiebeløp som betales. Den manglende fradragsrett for inngående avgift som et unntak innebærer, gjør at virksomheten ikke får "løftet av" merverdiavgiften på sine anskaffelser. Eksempelvis for tannleger som bruker dyrt og avansert utstyr i sin virksomhet, vil den manglende fradragsretten utgjøre et betydelig kostnadselement som på vanlig måte må dekkes inn i prisen på helsetjenesten, slik som tilfellet er i dag. Når det gjelder virksomhet som må registrere seg for sin utleievirksomhet, vil disse ha fradragsrett på alle anskaffelser til denne virksomheten. Merkostnadene vil da avhenge av det påslag som tas i denne virksomheten, og dette vil igjen avgjøre i hvilken grad prisen på helsetjenesten påvirkes.

SPØRSMÅL NR. 428

Innlevert 2. februar 2006 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 10. februar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Synes finansministeren det er riktig at private offshore og maritime kurssentre i Norge skal ha vesentlig dårligere rammebetingelser enn sine offentlige utenlandske konkurrenter på grunn av at praktiseringen av den norske merverdiavgiftslovgivningen ikke harmoniserer med reglene i konkurrentlandene?»

BEGRUNNELSE:

Markedet innenfor offshore og maritim sikkerhetsopplæring er delt mellom norske private kurssentre, offentlige kurssentre og utenlandske kurssentre. Disse konkurrerer om de samme kontraktene med oljeselskapene. Det konkurreres først og fremst på pris.

Norske avgiftsmyndigheter anser de norske private kurssenternes kursvirksomhet for å være undervisningstjenester som er unntatt for avgiftsplikt. De har således ikke krav på fradrag for inngående avgift, hvilket blir et fordyrende element i driften.

I motsetning til disse private kurssentrene vil fylkeskommunale skoler få merverdiavgiften kompensert, og avgiften vil dermed ikke være noen kostnad for verken de utenlandske aktørene eller de fylkeskommunale kurssentrene.

Praktiseringen fremstår som inkonsekvent og lite helhetlig.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet er det vist til to forhold. Det ene gjelder det at merverdiavgiftslovgivningen i Norge skiller seg fra lovgivningen i konkurrerende land. Det andre gjelder den omstendighet at kun fylkeskommunale skoler får kompensert merverdiavgiften på anskaffelser av varer og tjenester til bruk i offshore og maritim kursvirksomhet.

Det er riktig at norsk merverdiavgiftslovgivning er forskjellig fra avgiftslovgivningen i EU. Unntaket for undervisningstjenester i den norske merverdiavgiftsloven omfatter både offentlig og privat undervisning, og uten hensyn til formålet med undervisningen, det være seg utdanning, yrke eller hobby. Etter EUs sjette avgiftsdirektiv er det kun undervisning av barn og unge, skole- og universitetsutdanning samt yrkesrettet opplæring eller omskolering som drives av offentligrettslige institusjoner med dette som formål, som er unntatt merverdiavgiften. Undervisning i privat regi er også unntatt dersom den private institusjonen anses å ha samme formål. I Sverige er undervisningsunntaket noe snevrere enn i Norge. Kun yrkesutdanning innenfor rammene av ordinær skoleundervisning omfattes av unntaket, men ikke annen yrkesundervisning. I Danmark omfatter unntaket for undervisning ikke kursvirksomhet som drives på kommersiell basis og som retter seg mot virksomheter og institusjoner mv. EUs sjette merverdiavgiftsdirektiv inngår ikke i EØS-avtalen.

At en tjeneste er utenfor merverdiavgiftsloven innebærer at det ikke skal beregnes merverdiavgift ved omsetning av denne. Motstykket er at det ikke foreligger rett til fradrag for inngående merverdiavgift på anskaffelse av varer og tjenester til bruk i unntatt virksomhet. Ovennevnte forskjell mellom merverdiavgiftslovgivningen i Norge og EU gjør dermed at norske (private eller fylkeskommunale) kurssentre innen offshore og maritim sikkerhetsopplæring ikke har samme rett til fradrag for inngående merverdiavgift på anskaffelse av varer og tjenester til kursvirksomheten som konkurrerende aktører i EU. På den annen side slipper da de norske virksomhetene å legge utgående merverdiavgift på vederlaget for denne tjenesten.

Bakgrunnen for at unntaket for undervisningstjenester i Norge gjelder generelt, er redegjort for i Ot.prp. nr. 2 (2000-2001) Om lov om endringer i lov 19. juni 1969 om merverdiavgift (Merverdiavgiftsreformen 2001) kapittel 7.2.4.5. Siden det blant annet ville oppstå kompliserte spørsmål om fordeling av utgående og inngående merverdiavgift dersom en mindre del av undervisningstjenestene ble gjort avgiftspliktige, ble det ansett for å være den beste løsningen at unntaket for undervisningstjenester i all hovedsak ble gjort generelt. Stortinget sluttet seg til dette, jf. Innst. 0. nr. 24 (2001-2002) avsnitt 3.2.3.

Når det gjelder det andre forholdet - fylkeskommunale skolers rett til kompensasjon for merverdiavgift - må dette ses på bakgrunn av at mye av virksomheten til kommunesektoren er utenfor merverdiavgiftsområdet. Dette gjelder eksempelvis undervisning, helse og sosial omsorg. Når kommunene blir belastet med merverdiavgift ved kjøp av avgiftspliktige tjenester fra andre, kan merverdiavgiften bidra til at egenproduksjon av tjenester blir mer lønnsomt enn å kjøpe tjenestene eksternt.

Den generelle kompensasjonsordningen for kommunesektoren framgår av lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. (kompensasjonsloven). Formålet med den generelle kompensasjonsordningen for kommunesektoren er å nøytralisere merverdiavgiften ved kommuners kjøp av tjenester. Den generelle kompensasjonsordningen innebærer at kommunene og fylkeskommunene får kompensert merverdiavgiften på anskaffelse av i utgangspunktet alle varer og tjenester. Hensikten var å motvirke konkurransevridningene som en mente merverdiavgiften kunne gi opphav til i valget mellom egenproduksjon og kjøp av tjenester fra andre.

Som formålet tilsier, er kompensasjonsordningen ingen støtteordning for kommunesektoren. Ordningen er finansiert av kommunene selv, ved trekk i de frie overføringene fra staten. Kompensasjonsordningen er dermed provenynøytral for staten.

En generell kompensasjonsordning kan medføre nye konkurransevridninger mellom kommunale og private virksomheter når private virksomheter yter tjenester innen områder som ikke er omfattet av merverdiavgiftsplikten. Den generelle kompensasjonsordningen er derfor innrettet slik at private produsenter av oppgaver som kommunene har et lovpålagt ansvar for innenfor helse, sosial og undervisning, også er omfattet. Dersom den generelle kompensasjonsordningen skulle omfatte alle private og ideelle virksomheter som utfører tilsvarende oppgaver som kommunen, ville den bli meget omfattende. Av forarbeidene til kompensasjonsloven, jf. Ot.prp. nr. 1 (2003-2004) Skatte- og avgiftsopplegget 2004 - lovendringer kapittel 20.8.2.2, framgår det at ut fra hensynet til administrasjon og finansiering av ordningen samt usikkerhet knyttet til omfanget av de nye konkurransevridningene, ble det ansett nødvendig å begrense hvilke private virksomheter som skulle være kompensasjonsberettiget. Stortinget sluttet seg til dette, jf. Innst. O. nr. 20 (2003-2004) Innstilling fra finanskomiteen om skatte- og avgiftsopplegget 2004 - lovendringer.

Det er derfor riktig, slik som påpekt i spørsmålet, at private kurssentre som tilbyr offshore og maritim sikkerhetsopplæring, ikke er berettiget til kompensasjon for merverdiavgiften på anskaffelser til kursvirksomheten. Dette i motsetning til fylkeskommunale skoler som tilbyr samme form for undervisning. Som det følger av forannevnte er kommunale og fylkeskommunale berettiget til merverdiavgiftskompensasjon også på kommersielle virksomhetsområder.

EFTAs overvåkingsorgan, ESA, henvendte seg i desember 2004 til Finansdepartementet og ba om

opplysninger om kompensasjonsordningen. ESAs henvendelse har både en side til statsstøtteregelverket og til spørsmålet om kryssubsidiering av kommersielle aktiviteter i fylkeskommunale skoler. Finansdepartementet har gitt ESA informasjon om ordningen.

Før forholdet mellom merverdiavgiften (herunder kompensasjonsordningen) og de aktuelle sikkerhetssentrene vurderes nærmere, ønsker jeg å avvente eventuelle nye innspill fra ESA. Per i dag er denne saken kun på stadiet for innhenting av informasjon.

SPØRSMÅL NR. 429

Innlevert 3. februar 2006 av stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg

Besvart 10. februar 2006 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«Vil statsråden arbeide for at Regjeringen tilfører Skien-området de verdiene som Norske Skog Unions kraftkontrakt representerer, slik at nødvendige ressurser kan stilles til disposisjon i det kommende omstillings/utviklingsarbeidet?»

BEGRUNNELSE:

Den 4. oktober 2005 vedtok Norske Skog å legge ned Union fabrikker i Skien. Norske Skogs planer om nedleggelse av papirfabrikken i Skien ble gjort kjent i juli måned samme år. Union er en hjørnesteinsbedrift i Skien, og som kjent møtte planene om nedleggelse av en lønnsom bedrift ingen forståelse verken blant de ansatte eller hos befolkningen. Det at Norske Skog heller ikke var villig til å la andre overta bedriften, fikk politikere fra de fleste partier til å involvere seg i debatten. Daværende næringsminister Børge Brende kom med både tilbud om omstillingsmidler og kritiske merknader til en eventuell overføring av rimelig konsesjonskraft fra Union til Norske Skogs gjenværende bedrifter.

Når Norske Skog nå stenger maskinene, vil etterbruken av området være av vesentlig betydning for utviklingen av Skien-området. Klosterøya må istandsettes og ny næringsvirksomhet etableres. Kraftavtalen som er knyttet til Unions drift i Skien utgår i 2010, og den representerer en verdi på ca. 120 mill. kr over de gjenværende år. Denne verdien bør tilfalle Skien slik at byen kan bli satt i stand til å skape nye arbeidsplasser, få til ny næringsutvikling og istandsette Klosterøya slik at en får en fremtidig god utforming tilpasset Skien bys utvikling.

Staten har myndighet til å forvalte de verdiene som kraftkontrakten utgjør.

Det vil derfor være viktig at Regjeringen nå sørger for at det avsettes omstillings-/utviklingsmidler til Skien kommune slik at kommunen får muligheter til å bidra til å iverksette en nødvendig omstilling i næringslivet samt stimulere til ny utvikling av området.

Svar:

Norske Skog har søkt Olje- og energidepartementet om å få omdisponere på konsernvilkår to kraftavtaler på myndighetsbestemte vilkår som er bundet til bruk ved Union i Skien. Kontraktene er på totalt 334 GWh/år og løper til 31. desember 2010.

Det er vanlig med lokale bindinger i Statkrafts kontrakter på myndighetsbestemte vilkår. Lokale bindinger innebærer at det er forutsatt i kontraktene at kraften skal brukes på et bestemt sted. Dersom virksomheten på dette stedet legges ned, skal kontraktene i utgangspunktet termineres.

Det er imidlertid lang tradisjon for at det gis tillatelse til omdisponering fra en kontrakt med lokal binding til konsernkontrakt. Dette er nærmere omtalt i St.prp. nr. 52 (1998-99). I begge de aktuelle kontraktene knyttet til Union er det forutsatt at departementet kan gi tillatelse til at kraften kan disponeres på konsernvilkår. En konsernkontrakt innebærer at kraften kan benyttes andre geografiske steder innenfor samme konsern. For at det skal kunne gis tillatelse til slik omdisponering, må det imidlertid tas hensyn til interessene til det lokalsamfunnet som kraften omdisponeres fra.

Staten kan ikke nekte en bedrift eller et konsern å legge ned eller innskrenke driften. Olje- og energidepartementet kan imidlertid sette vilkår for omdisponering av kraften. Skien kommune kan forhandle om å få en del av den verdien kontraktene har ved en omdisponering. Rammen for forhandlingene vil være kontraktenes økonomiske verdi i markedet.

Olje- og energidepartementet har ikke anledning

til å omdisponere kraftkontraktene knyttet til Union til bedrifter utenom Norske Skog, verken i Skien eller andre steder. Muligheten for omdisponering innenfor konsernet er en del av det eksisterende industrikraftregimet. Overføring av kontraktene til nye bedrifter ville reise særskilte EØS-rettslige utfordringer, jf. regelverket for statsstøtte.

Søknaden fra Norske Skog er nå under behandling i Olje- og energidepartementet. Synspunkter fra lokalsamfunnet og fagforeningene vil bli vektlagt i denne behandlingen.

Regjeringen er opptatt av å lette omstillingen i regionen med utgangspunkt i det eksisterende virkemiddelapparatet. Innovasjon Norge deltar i en gruppe som drøfter hvordan man kan få til ny virksomhet på Klosterøya og bidra til god utvikling i Skien. Norske Skog tok initiativ til denne gruppen. Øvrige deltagere er Skien kommune, Telemark fylkeskommune og tillitsvalgte fra Union.

Det er alltid vanskelig for den enkelte arbeidstaker når arbeidsplassen forsvinner. Næringslivet i Grenlandregionen har vært igjennom mange omstillinger de siste årene og har vist god evne til å se nye muligheter og etablere nye arbeidsplasser. Regjeringen er opptatt av å bidra til å sikre lønnsomme arbeidsplasser i regionen.

Aetat i Telemark er i gang med å hjelpe dem som er sagt opp ved Union over i nytt arbeid. Det er gledelig at over 130 av de ansatte ved Union i Skien allerede har fått ny jobb utenfor Norske Skog (pr. 30. januar 2006). 89 personer er sikret videre arbeid i Norske Skog. I tillegg får 25 lærlinger mulighet til å fullføre sin utdanning ved Union eller ved andre industrivirksomheter i regionen.

SPØRSMÅL NR. 430

Innlevert 3. februar 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 15. februar 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Eierne av Borealis har varslet at de vurderer å legge ned 100 arbeidsplasser i Bamble. Viktige utfordringer er blant annet kraftsituasjonen og tilførsel av gass. Bamble-ordfører Anne Blaker mener saken med Borealis aktualiserer arbeidet med å få orden på kraftproblematikken i Grenland og gassrør til regionen. Regjeringen lovet i valgkampen at verktøykassen skulle fylles for å trygge industrien.

Hvilke nye verktøy vil Regjeringen ta i bruk for å sikre Borealis arbeidsplasser og lignende kraftkrevende/gassbasert virksomhet?»

BEGRUNNELSE:

Generalitetene rundt Regjeringens politikk er allerede kjent, man skal satse på gass. Men aktørene, og åpenbart flere av regjeringspartienes egne representanter etterlyser de konkrete tiltakene (refererer oppslag i TA 3. februar 2006 (http://www.ta.no/nyheter/article1935877.ece), hvor Arbeiderpartiets Sigvald Oppebøen Hansen, Gunn Olsen og Terje Aasland fra Telemark påpeker at en "snarlig avklaring om gassrør til Grenland er derfor helt avgjørende, og i tillegg blir det avgjørende å sikre nok gass til industrielle formål". "Stortingspolitikerne ønsker at Regjeringen allerede nå gir løfter som sikrer tilstrekkelig mengder gass til industrielle formål samt at man garanterer for et gassrør til Sør-Østlandet med landfall i Grenland".

I svaret om konkrete tiltak ville det vært fint om statsråden avklarte en del prinsipielle problemstillinger som:

Vil Regjeringen garantere for finansieringen av gassrør?

Vil Regjeringen gjøre hovedinfrastruktur for gass til et myndighetsansvar på linje med strømnettet?

Vil Regjeringen beholde dagens avgiftsfritak på naturgass? (Viser til at finansministeren og miljøvernministeren de siste ukene har antydet at det kan innføres en naturgassavgift).

Svar:

Vi står overfor betydelige utfordringer for å sikre konkurranseevnen i industrien.

Dette er en viktig grunn til at regjeringen vil spille på lag med næringslivet og partene i arbeidslivet. Industrien må ha gode rammebetingelser for verdiskaping.

Gassco leverte 15. desember en rapport om legging av gassrør til Grenland og Skogn. Rapporten var en oppfølging av anmodningsvedtak nr. 270, jf. Innst. S. nr. 135 (2004-2005). Der ble Regjeringen

bedt om å gi et statlig selskap, sammen med kommersielle aktører, i oppdrag å gå inn i konkrete drøftinger med industrien i Grenland og Trøndelag med sikte på å realisere rørløsninger for transport av gass.

Gassco har fått tilstrekkelig tilslutning fra interessenter til å fortsette prosjekteringen av Grenlandsrøret, som er utvidet til å inkludere avgrening til Agder og videreføring til Østfold og Vest-Sverige. Prosessen rundt gassrøret til Skogn videreføres ikke i denne omgang.

I dette prosjektet har det hele tiden vært grunnleggende å undersøke det kommersielle grunnlaget for legging av gassrør. For Grenlandsrøret løper altså dette arbeidet videre i år. Vi bør derfor vente med å ta stilling til spørsmålet om statlige myndigheters rolle i forhold til en infrastruktur for gass til resultatene av Gasscos arbeid foreligger.

SPØRSMÅL NR. 431

Innlevert 6. februar 2006 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 13. februar 2006 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Zimbabwes befolkning lider. Landets håpløse økonomiske utvikling de seneste årene har ført til at den offisielle andelen av befolkningen som lever under fattigdomsgrensen er rundt 80 pst. og arbeidsledigheten er skyhøy. I tillegg lever minst halvdelen av befolkningen med kronisk matvaremangel. Midt i denne elendigheten har landet et regime som i stadig økende grad setter demokratiet og demokratiske verdier til side og beriker seg selv til det absurde.

Hva gjør Norge for å bedre situasjonen i Zimbabwe?»

Svar:

Jeg deler representantens bekymring for situasjonen i Zimbabwe. Den økonomiske og politiske krisen blir stadig dypere, og politisk synes situasjonen om mulig enda mer fastlåst enn tidligere. Opposisjonspartiet MDC er trolig permanent splittet i to fraksjoner og det er for tiden ikke i stand til å spille en konstruktiv rolle.

Det er Regjeringens syn at det primært er afrikanske land som må ha et lederskap i arbeidet for å finne en politisk løsning på krisen i Zimbabwe. Dessverre er imidlertid også afrikanske initiativ blitt avvist. Da Den afrikanske union (AU) oppnevnte tidligere president Chissano som meklingsmann, ga landets president Mugabe beskjed om at mekling ikke var ønsket. Sør-Afrikas tilbud om en lånepakke for å avhjelpe den økonomiske krisen har blitt avvist fordi Zimbabwe ikke vil godta lånebetingelser som forutsetter økonomiske og politiske reformer.

Regjeringen tar systematisk opp situasjonen i Zimbabwe blant annet med afrikanske ledere i bilaterale samtaler. Statssekretær Raymond Johansen drøftet situasjonen med afrikanske ledere under det nordisk-afrikanske utenriksministermøtet som nylig ble holdt i Benin. Zimbabwe var også tema under de bilaterale samtalene mellom statssekretæren og afrikanske ledere under AUs ekstraordinære toppmøte 21.-24. januar i år.

I forhold til AUs videre arbeid er det viktig at Den afrikanske menneskerettighetskommisjonen før jul vedtok en resolusjon som i klare ordelag fordømmer menneskerettighetsovergrep i Zimbabwe og som krever opphevelse av undertrykkende lover og respekt for domstolenes uavhengighet.

Norge slutter som kjent også opp om de internasjonale straffetiltakene mot ledersjiktet i Zimbabwe, og den alvorlige politiske og humanitære situasjonen blir regelmessig drøftet med EU og andre samarbeidspartnere.

FN regner med at rundt 3 millioner mennesker i Zimbabwe vil trenge matvarehjelp i år. Den humanitære situasjonen ble forverret av myndighetenes såkalte opprenskningsaksjoner i fjor sommer, som førte til et stort antall internt fordrevne.

Myndighetene har lagt flere hindringer i veien for hurtig og effektiv humanitær bistand til ofrene for denne aksjonen, noe vi sterkt beklager.

Norge har imidlertid ikke ønsket å gi bistand til prosjekter for bygging av permanente boliger fordi dette i realiteten ville være å støtte myndighetenes aksjoner og akseptere tvangsbosetting av svake grupper.

Stortinget bevilget i høst 300 mill. kr i ekstraordinær bistand til arbeidet med naturkatastrofer, hvor-

av 50 mill. kr ble avsatt til Afrika (St.prp. nr. 3 (2005-2006)). På dette grunnlaget har Utenriksdepartementet gitt støtte til appeller for det sørlige Afrika fra Det Internasjonale Røde Kors (18,6 mill. kr), FNs matvareprogram (10 mill. kr) og FNs landbruksorganisasjon (3,6 mill. kr). Behovet for hjelp til Zimbabwe har stått sentralt i disse appellene.

I tillegg har Norge i fjor bevilget midler til FNs kontor for koordinering av humanitær bistand (OCHA) øremerket Zimbabwe (5 mill. kr) og til norske frivillige organisasjoners arbeid i landet (26 mill. kr).

FNs koordinator for humanitære kriser, Jan Egeland, besøkte Zimbabwe i desember 2005, noe vi håper kunne bidra til å gjøre det internasjonale hjelpearbeidet noe lettere. Vår støtte til OCHAs tilstedeværelse i landet må ses i den sammenheng.

I tillegg til å yte humanitær hjelp støtter vi også krefter og miljøer i det sivile samfunn som arbeider for politisk dialog og gjenreisning av et demokratisk Zimbabwe og vi vil fortsette å holde kontakt med både politiske og andre aktører.

SPØRSMÅL NR. 432

Innlevert 6. februar 2006 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 16. februar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Regjeringspartiene signaliserte i budsjettdebatten vilje til å reversere sin skjerping av avskrivningsreglene for industrien i forhold til forslaget fra Bondevik II-regjeringen. Spørsmålet er nå aktualisert ved at den nye storkoalisjonen i Tyskland stimulerer næringslivet ved økte avskrivninger. Finansministerens "nye kurs og mer aktive næringspolitikk" har så langt vært usynlig.

Når vil finansministeren følge opp signalene fra sine egne i budsjettdebatten og gjennomføre Sosialistisk Venstrepartiets tidligere forslag om økte avskrivningssatser for industrien?»

BEGRUNNELSE:

Etter de gjeldende regler er avskrivningssatsen for maskiner (saldogruppe d) 20 pst. Dette er lavere enn i de fleste av våre konkurrentland og kan således påvirke bedriftenes lokaliseringsbeslutninger. Dette er viktigere enn noen gang i en tid hvor bedrifter i Norge i stadig sterkere grad må konkurrere med industriproduksjon fra land med atskillig lavere lønns- og kostnadsnivå, og hvor vi tidvis ser en betydelig flytting av industriproduksjon til lavkostland. Vårt teknologiske nivå vil da være et viktig fortrinn for å føre en aktiv politikk for å beholde og utvikle denne type arbeidsplasser også i Norge. En stadig fornyelse av produksjonsutstyr og maskiner er i denne sammenheng helt sentralt, og slik fornyelse vil kunne bevare arbeidsplasser og skape nye.

Bondevik II-regjeringen foreslo en økning til 25 pst.-avskrivninger i sitt budsjettforslag for 2006, for øvrig i tråd med forslag Sosialistisk Venstreparti også tidligere har fremmet i Stortinget. Dette ble reversert av den rød-grønne regjeringen, men både finansministeren og andre fra regjeringspartiene signaliserte i Stortinget under budsjettbehandlingen stor vilje til å gjøre noe med dette på et senere tidspunkt.

Nå har den nye storkoalisjonen i Tyskland som sitt første næringsstimulerende tiltak foreslått nettopp en økning i avskrivningssatsene for å bedre bedriftenes likviditet som det heter der.

Dette bør aktualisere at økte avskrivningssatser også kan bli det første aktive næringsstimulerende tiltaket fra den nye regjeringen. Sosialistisk Venstreparti har i sine alternative budsjett og i sitt program tatt til orde for økning i avskrivningssatsene for maskiner. Begrunnelsen fra Sosialistisk Venstreparti har vært at dette har vært det viktigste enkeltgrepet for bedre produktivitet og konkurranseevne. Videre at det fører til mer lønnsomhet for norsk industri ved en modernisering av maskinparken over hele landet. Tiltaket er også godt målrettet i forhold til fremtidsrettet innovasjonsbehov, har man ment. Norsk næringsliv slutter seg helt sikkert til denne begrunnelsen i ventingen på "aktive næringstiltak". Det gjør også Høyre, og Tysklands veivalg burde være en fin anledning til å signalisere vilje til å gjennomføre dette ved første anledning også i Norge.

Svar:

Skattereformen 2004-2006 og utformingen av skattesystemet bygger på prinsippene om at skattegrunnlagene skal gjenspeile reelle økonomiske forhold, skattemessig likebehandling og nøytralitet i bedrifts- og kapitalbeskatningen og skattesatser som ikke er for høye. Disse prinsippene ble klart etablert og bredt politisk forankret med skattereformen i 1992. Regjeringen har fulgt opp den vedtatte skattereformen i tråd med disse grunnleggende prinsippene, blant annet for å bidra til å sikre et stabilt og forutsigbart skatte- og avgiftssystem.

For at skattegrunnlagene skal gjenspeile reelle økonomiske forhold, må avskrivningssatsene gjenspeile faktisk økonomisk verdifall på driftsmidlene. Dersom avskrivningssatsene ikke er basert på et slikt prinsipp, vil det innebære forskjellsbehandling av ulike investeringer samtidig som skattereglene vil bli mindre stabile og forutsigbare. Fra næringslivet har det i en rekke sammenhenger blitt framhevet at det er viktig med forutsigbare rammebetingelser. Uten en klar, prinsipiell forankring for hva avskrivningssatsene skal være, kan det åpnes for hyppige vurderinger av om satsene skal økes eller reduseres.

Stortinget vedtok i budsjettbehandlingen høsten 2002, jf. Budsjett-innst. S. nr. 1 (2002-2003), å øke avskrivningssatsen for saldogruppe d (personbiler, traktorer, maskiner mv.) fra 15 pst. til 20 pst. Finansdepartementet er ikke kjent med nye undersøkelser av verdifallet på maskiner mv. som indikerer at avskrivningssatsen i denne saldogruppen bør økes nå.

Regjeringen er opptatt av at norske bedrifter skal ha gode rammebetingelser, herunder forutsigbare og stabile skattemessige rammebetingelser. Det avgjørende i skattesammenheng er hvordan skattereglene er utformet og virker samlet sett. Enkeltelementer i skattesystemet bør ikke endres utelukkende fordi andre land velger å gjøre det. Det vil bidra til å gi et lite forutsigbart og stabilt skattesystem.

Den nåværende gunstige konjunktursituasjonen for næringslivet taler ikke for at det er aktuelt å foreta lettelser i bedriftsbeskatningen eller tilsvarende økte avskrivningssatser.

SPØRSMÅL NR. 433

Innlevert 6. februar 2006 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 14. februar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Kolsåsbanen er det mest miljøvennlige og viktigste kollektivtilbudet mellom Bærum og Oslo. Nå står banen foran en oppgradering, men dette skaper store problemer for de reisende fordi Oslo og Akershus samarbeider for dårlig.

Hva vil statsråden gjøre på kort sikt med hensyn til fremdriften av oppgradering av Kolsåsbanen og på lang sikt med hensyn til andre samarbeidsproblemer mellom Oslo og Akershus innen samferdselssektoren?»

BEGRUNNELSE:

Oslo Sporveier vil høsten 2006 starte med anleggsarbeider på Kolsåsbanen mellom Sørbyhaugen/Montebello og Lysakerelven stasjon i Oslo. Hensikten er å oppgradere dagens Kolsåsbane til en fullverdig metrostandard i løpet av ca. 1,5 år. Videreføring av Kolsåsbanen inn i Akershus fra Lysakerelven stasjon og videre til Kolsås vil bli drøftet i egen sak i fylkestinget i mars 2006. Dette innebærer at dagens banetilbud fra Kolsås/Bekkestua og inn til Majorstua vil opphøre 1. juli 2006 som følge av Oslo Sporveiers anleggsplaner. På bakgrunn av ovennevnte vedtak sendte Akershus fylkeskommune et brev til Oslo Sporveier angående muligheten for i større grad å komprimere utbyggingstiden i Oslo og Akershus. I svarbrevet fra Oslo Sporveier, datert 12. januar 2006, heter det blant annet:

"Hvis man skulle prøve å trafikkere banen i ytterligere 2 år i sin nåværende forfatning vil man måtte regne med betydelige investeringer for å opprettholde den midlertidige driften. Dette har man også sett bare gjennom den midlertidige driften som har vært det siste året. Både på Oslo-siden og Akershus-siden har man måttet gjennomføre utbedringer for ca. 7 mill. kr for å kunne opprettholde driften.

Sporveien åpner som kjent Ringbanen 20. august 2006. Dette tiltaket setter et ytterligere press på vognparken til T-banen. Sporveien er redd for at dette kan redusere stabiliteten på T-banenettet noe viss man også skulle trafikkere Kolsåsbanen fullt ut. Vi viser også til vårt brev til fylkeskommunen av 30. desember 2005 der vi vedstår oss vårt tilbud for at Akershus fyl-

keskommune får den nødvendige tid til beslutning. Fattes vedtak 8. februar 2006 kan et trikketilbud kjøres fra 20. august 2006.

Sporveien er vel kjent med at et slikt tilbud rent kostnadsmessig er dyrere enn et rent busstilbud. Vi er imidlertid også sikker på at vårt tilbud vil være vesentlig bedre for de reisende enn et rent busstilbud. Sporveien kan ikke se at det er forsvarlig å utsette oppgraderingen av Kolsåsbanen på Oslo-siden ytterligere og fastholder en oppstart av anleggsperioden sommeren 2006."

I Akershus fylkeskommune pågår planarbeid om metroalternativ, og valg av baneløsning vil først finne sted i februar 2006. Deretter starter reguleringsplanarbeidet og til slutt detaljplaner/byggeplaner som en del av anbudsgrunnlaget. Dette innebærer at anleggsarbeidene i Akershus først vil starte i 2007/2008 og vare ut til 2009/2010. Med andre ord vil det være en eller annen form for midlertidig drift fra sommeren 2006 og minst 3-4 år fremover.

Utbyggingen vil foregå i to etapper. Først i 1,5 års tid i Oslo og deretter i 1,5 til 2 års tid i Akershus. Dette skaper store problemer for de kollektivreisende og vil føre til økt bruk av privatbil inn mot Oslo i mange år fremover. Spørsmålet blir derfor hva statsråden vil gjøre for å fremskynde ev. koordinere dette arbeidet bedre.

Svar:

Akershus fylkeskommune tok for om lag 5 år siden initiativ til utarbeidelse av en helhetsplan for Kolsåsbanen i Oslo og Akershus. Denne planen skulle danne grunnlag for valg av løsning. Oslo kommune, Akershus fylkeskommune og trafikkselskapene deltok i arbeidet som ble ledet av Statens vegvesen. Styringsgruppen for helhetsplanen anbefalte oppgradering av Kolsåsbanen til metrostandard fram til Lysakerelven og betjening av Bærum med bybane via Lilleakerbanen.

Oslo kommune legger opp til at konsekvensutredning og reguleringsplaner for oppgradering av strekningen på Kolsåsbanen i Oslo, blir godkjent før sommeren 2006. Byggestart er planlagt til juli 2006 med fullføring ved årsskiftet 2007/2008. Det blir lagt vekt på to forhold som betinger at planlagt framdrift blir fulgt:

1. Vedlikeholdssituasjonen er prekær på store deler av strekningen (inkludert bruer, kjøreledning, m.m.). Dersom arbeidene utsettes, må avbøtende tiltak vurderes.
2. Ved åpning av T-baneringen 20. august 2006 er det behov for flere vogner. En gunstig måte å skaffe disse på, er ved å slippe å betjene Kolsåsbanen det første driftsåret (til flere nye vogner er innkjøpt i 2007/2008).

Akershus fylkeskommune er i sluttfasen av arbeidet med et forprosjekt for valg av løsning i Bærum. Det skal deretter skje en planlegging etter plan- og bygningsloven. Det er ventet at det vil ta minst 1-2 år før bygging kan starte, avhengig av valg av løsning. Akershus fylkeskommune påpeker at det er viktig med koordinert/samtidig utbygging, slik at ulempene for de reisende blir minst mulig.

Oslo Sporveier har i brev av 30. desember 2005 til Akershus fylkeskommune lagt fram et tilbud om kjøring av trikk via Lilleakerbanen til Kolsås i perioden fram til byggestart på arbeidene i Bærum. Fylkesutvalget i Akershus vedtok i møte 8. februar i år å utsette behandlingen av tilbudet, i påvente av nærmere avklaring av planframdrift. Trikkeløsningen må suppleres med et busstilbud fra Bekkestua til Majorstuen. En ren bussløsning vil sannsynligvis bli vesentlig rimeligere enn en kombinert trikk-/bussløsning. En stor ulempe med en ren bussløsning er den dårlige framkommeligheten langs Bærumsveien i rushtiden. Trikkeløsningen må imidlertid avsluttes når anleggsarbeidene i Akershus starter, og det må da uansett etableres et busstilbud i en periode på 1,5-2 år.

På bakgrunn av den prekære vedlikeholdssituasjonen i Oslo anbefaler Statens vegvesen at Oslo gjennomfører sin del av arbeidene som planlagt. Valg av løsning i anleggsperioden må avgjøres av Akershus fylkeskommune, som ansvarlig myndighet.

Det er mange lokale og regionale hensyn som skal tas med i vurderingen både ved valg av framtidig løsning for Kolsåsbanen, og valg av løsning for trafikkavviklingen i anleggsperioden. I tråd med ansvarsdelingen mellom forvaltningsnivåene er det opp til Oslo kommune og Akershus fylkeskommune å komme til enighet om løsninger. Saken skal legges fram for Stortinget når det foreligger endelig kostnadsoverslag og finansieringsplan for prosjektet, og det er enighet om drift av banestrekningen i Akershus, jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006).

Det kan være betydelige ressurser å spare på en best mulig samordning av kollektivtransporten trafikken i Oslo og Akershus. Oslo og Akershus har samarbeidet om kollektivtrafikken i området i mange år, blant annet gjennom Oslopakke 1 og 2. Det legges opp til å videreføre dette samarbeidet gjennom Oslopakke 3. I møte med Oslo kommune og Akershus fylkeskommune 6. februar i år ble jeg orientert om Oslopakke 3-arbeidet og jeg føler meg trygg på at både Oslo kommune og Akershus fylkeskommune er innstilt på å videreføre samarbeidet med sikte på å finne fram til best mulige løsninger innenfor samferdselssektoren. Jeg vil også vise til samarbeidet mellom Oslo, Akershus og staten ved Samferdselsdepartementet i SKØ (Samordningsorganet for kollektivtrafikken i det sentrale Østlandsområdet).

Jeg forutsetter at hensynet til de reisende veier tungt i dette samarbeidet, både når det skal vurderes løsninger på kort sikt og på lang sikt.

Det er naturlig i denne forbindelse å også vise til Regjeringens arbeid med Hovedstadsmeldingen og arbeidet med forvaltningsreformen. Stortingsmeldingene om disse sakene legges etter planen fram høsten 2006.

SPØRSMÅL NR. 434

Innlevert 6. februar 2006 av stortingsrepresentant Eirin Faldet

Besvart 14. februar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre en kvalitetsmessig god føreropplæring samtidig som kostnaden for den enkelte ikke oppleves som urimelig?»

BEGRUNNELSE:

I løpet av 2005 har nye regler gjort at en større del av føreropplæringen er gjort obligatorisk. Dette medfører til dels store økninger i kostnadene for den enkelte som vil skaffe seg førerkort.

Mange steder i landet er det kollektive transporttilbudet dårlig utbygd eller totalt fraværende. På disse stedene er man avhengig av privatbil for å komme seg på jobb og andre aktiviteter. Når blant annet AUF i Hedmark viser at totalprisen på føreropplæring kan bli ca. 23 000 kr, vil dette være en kostnad som mange ikke vil ha råd til å betale. Dette vil i særlig grad ramme ungdom ute i distriktene. Priser for føreropplæring på over 20 000 kr vil uansett ekskludere mange både i byer og distrikter fra å ta førerkort.

Det kan heller ikke være slik at det å ta føreropplæring kun skal være forbeholdt ungdom med foreldre med høy inntekt. Vi kan ikke stille oss i en situasjon der tykkelsen på lommeboka er det bestemmende i forhold til om ungdom skal ta førerkort eller ikke.

Det er viktig å understreke at føreropplæring handler om sikkerhet for trafikantene. Det må være mulig å redusere utgiftene for ungdom som vil ta førerkort uten at sikkerheten nedprioriteres.

Svar:

Som en oppfølging av Nasjonal transportplan 2002-2011 er det med virkning fra 1. januar 2005 iverksatt en ny føreropplæring. På grunn av overgangsordninger i 2005 har den nye opplæringsmodellen først nylig kommet i gang for fullt.

Den overordnede målsettingen med den nye føreropplæringen er at den skal gi nye sjåfører et bedre grunnlag for å ferdes i trafikken på en sikker måte. Opplæringen legger stor vekt på trafikksikkerhet og elevens egen risikoforståelse, og den skal være et viktig bidrag i arbeidet med nullvisjonen. Utviklingen av den nye føreropplæringen er basert på nyere internasjonal forskning. Jeg kan også tilføye at opplæringen vekker internasjonal interesse. Jeg har, etter møte i Verona med flere transportministre, allerede formidlet nærmere informasjon om den nye føreropplæringen til en rekke land i Europa og til Europakommisjonen.

Den nye føreropplæringen består både av obligatoriske deler som må gjennomføres ved trafikkskole, og deler som eleven kan velge om han/hun vil ta ved trafikkskole eller tilegne seg på egen hånd. Det har vært et utgangspunkt at opplæringen skal være obligatorisk bare i de tilfeller lærestoffet av faglige eller praktiske årsaker ikke kan prøves ved førerprøven. Det er flere timer obligatorisk opplæring i den nye føreropplæringen, blant annet må alle gjennomføre et trafikalt grunnkurs før praktisk øvingskjøring ved kjøreskole eller privat kan starte.

Ved utarbeidelsen av den nye føreropplæringen var kostnadene for den enkelte en viktig del av vurderingen. Flere timer obligatorisk opplæring og en fastere struktur i opplæringen behøver ikke å bety gjennomsnittlig flere timer for den enkelte elev. Tvert imot kan en strukturert opplæring gi bedre effekt av hver time. Innlæringsforløpet og hvilke krav som stilles til opplæring og førerprøve er blitt tydeligere for den enkelte. Det er nå tilrettelagt for at opplæring både ved trafikkskole og privat skal kunne bli mer systematisk og målrettet for bl.a. å unngå høye kostnader ved en tilfeldig opplæring og gjentatte førerprøver på grunn av stryk. Vegdirektoratet regner med at når den nye opplæringen har kommet vel i gang, skal den gi mer forberedte kandidater ved førerprøven og dermed også en lavere andel stryk.

Det trafikale grunnkurset kan gjennomføres i den offentlige skolen, og nedre aldersgrense for kurset er

tilpasset skoleåret. Kurset gjennomføres i dag ved en del skoler som ledd i mopedopplæringen, og vil kunne redusere kostnadene for den elevgruppen som kan benytte seg av et slikt tilbud.

Jeg kan opplyse at Samferdselsdepartementet i samarbeid med Kommunal- og regionaldepartementet og Kunnskapsdepartementet har startet forberedelser til et prøveprosjekt som vil vurdere om deler av føreropplæringen, på visse betingelser, skal kunne tilbys i tilknytning til enkelte videregående skoler. Prøveprosjektet vil fokusere på trafikksikkerhet og legge vekt på distriktspolitiske hensyn og kostnader i føreropplæringen. Prøveprosjektet planlegges startet opp i løpet av 2006.

Førerkort er en nødvendighet for de fleste i vårt langstrakte land. Jeg vil derfor følge kostnadsutviklingen for å sikre at alle skal ha mulighet til å ta førerkort.

For øvrig er det svært positivt å registrere at ungdom engasjerer seg i arbeidet for trafikksikkerhet, og jeg er overbevist om at den nye føreropplæringen vil høste gode resultater på sikt.

SPØRSMÅL NR. 435

Innlevert 6. februar 2006 av stortingsrepresentant Ib Thomsen

Besvart 16. februar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for få størst mulig åpenhet rundt utregningen av eiendomsskatt i den enkelte kommune, og hva slags hjemmel har kommunene for å holde slike vurderinger for seg selv?»

BEGRUNNELSE:

Under befaring som gjennomføres av kommunenes takstmenn, fylles det ut et skjema der de har ført opp forhold som kan trekke taksten opp eller ned, for eksempel solforhold, utsikt og støy. Bygningens alder og hvor godt boligen er vedlikeholdt blir vurdert. Dette danner noe av grunnlaget for den endelige eiendomsskattetaksten. Da innbyggerne i Halden og Nittedal tok kontakt med sin kommune for å få en kopi av skjemaene for sine hus, fikk de beskjed om at de var hemmelige. Selv ikke huseier har tilgang til opplysningene, var beskjeden. Innbyggerne reagerer på hemmelighetskremmeriet. Hvis det finnes et skjema knyttet til et gårds- og bruksnummer må det være åpent. Om det blir aktuelt å klage på taksten, må man vite hva slags opplysninger som er lagt til grunn. I og med at takstmennene kun foretar utvendig besiktigelse, kan man også ha klagegrunnlag dersom boligen er slitt eller har skader innvendig.

Svar:

Spørsmålet ble overført fra kommunal- og regionalministeren.

Eigedomsskattelova inneholder ikke egne bestemmelser om innsynsrett i skattegrunnlaget for de eiendomsskattepliktige. Samtidig følger det av eigedomsskattelova § 31 at lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker 10. februar 1967 (forvaltningslova) ikke gjelder ved behandlingen etter eigedomsskattelova. Jeg legger imidlertid til grunn at alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper vil kunne utfylle eigedomsskattelova på de områder hvor denne ikke har egne regler.

Rett til innsyn i saksdokumenter eller partsoffentlighet anses som et alminnelig forvaltningsrettslig prinsipp. Jeg viser til forvaltningsloven § 18 og offentlighetsloven § 5.

Videre følger det av eigedomsskattelova § 33 annet ledd, jf. byskatteloven § 4 at eiendomsskattetakstene kan påklages. Tilgang til opplysninger om hvordan taksten er beregnet vil ofte være av betydning blant annet for effektiv utøvelse av klageretten.

Avgjørende for vurderingen av innsynsrettens rekkevidde i denne sammenhengen, er hensynet til skattyter, og skattyters behov for å kunne sette seg inn i forutsetningene som er lagt til grunn ved beregningen av eiendomsskattetaksten.

Innsynsretten må forstås slik at skattyter, i tillegg til opplysninger som er direkte relevante for takseringen av vedkommendes egen eiendom, også har krav på tilgang til informasjon av generell karakter som er av betydning for å kunne vurdere takseringen av skattyters eiendom.

I brev 9. november 1995 har departementet antatt at en eiendomsskattyter etter forespørsel har krav på opplysninger om hvilke takseringsprinsipper som er benyttet og som ligger til grunn for den fastsatte taksten. I brev 24. oktober 1996 har departementet vist til denne uttalelsen og kommet med følgende utdypning:

"Etter departementets oppfatning bør det være mest mulig åpenhet rundt grunnlaget for eiendomsskattetakstene. Etter departementets syn bør derfor skattyter etter forespørsel få opplyst hvilken type eiendom, hvilket areal og hvilket skjønn som er lagt til grunn ved beregningen av eiendomsskattetaksten for hans eiendom."

Jeg mener på denne bakgrunn at regelverket legger til rette for åpenhet rundt utregning av eiendomsskatt i den enkelte kommune.

SPØRSMÅL NR. 436

Innlevert 7. februar 2006 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 14. februar 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Hvilken fremdrift og prosedyre vil Regjeringen legge til grunn for å gjennomføre verdifastsettelse/taksering av TINE, og hvordan skal kapitalavkastningskravet differensieres på produkter/produktgrupper og følges opp som grunnlag for en melkepris som gir like konkurransevilkår?»

BEGRUNNELSE:

Landbruks- og matdepartementet sendte 17. november 2005 ut på høring forslag om oppheving av etterregningsbestemmelsene i prisutjevningsordningen for melk og innføring av et kapitalavkastningskrav rettet mot TINE. I den forbindelse skal det gjennomføres en "uavhengig verdifastsettelse med utgangspunkt i taksering av TINE BAs melkebaserte industrivirksomhet", ifølge høringsnotatet.

I svar til undertegnede, datert 21. desember 2005, konkluderer departementet med bakgrunn i høringer i saken med at etterregning likevel videreføres i 2006.

En sentral innvending fra mange høringsinstanser var at det var behov for ytterligere konsekvensutredning. Det ble også etterlyst at systemet med etterkontroll og etterregning må være risikobasert. I tillegg ble det også fremhevet at tidsfristen var for kort, og at omleggingen kunne fått store konsekvenser for de uavhengige aktørene.

Finansdepartementet og flere andre høringsinstanser understreket behovet for at kapitalavkastningskravet blir differensiert ned på produkter/produktgrupper for å motvirke kryssubsidiering.

Selve verdifastsettelsen av TINE er sentral for å få like konkurransevilkår i meierimarkedet.

Ulike aktører har anslått ulike verdier og det er av stor betydning at dette gjøres på en faglig forsvarlig og uavhengig måte. Prosessen må være åpen og transparent helt fra mandatutforming til faglig gjennomføring, og slik at de ulike meieribedriftene kan ha tillit til resultatet.

Svar:

Jeg legger opp til at Landbruks- og matdepartementet drøfter utforming av mandatet for den uavhengige verdifastsettelsen av TINE med andre berørte departementer så snart som mulig. Prosessen videre bør etter min mening gi alle berørte aktører mulighet for involvering. Berørte aktører vil få anledning til å komme med merknader til utforming av mandatet før oppdraget legges ut på anbud. De berørte aktørene vil også få anledning til å komme med uttalelser til utredningene når de foreligger.

En prosess som beskrevet ovenfor vil naturlig nok bli forholdsvis tidkrevende. Derfor mener jeg at det ikke er realistisk å sende oppdraget på anbud før om lag 1. april. Selve utredningen mener jeg det bør være realistisk å få ferdig til om lag 1. august.

Regjeringen konkluderte i desember 2005 med at etterkontroll og etterregning skulle videreføres ut 2006. Ut over dette har ikke Regjeringen tatt stilling til spørsmålet om kontrollsystem for meierisektoren fra 2007. Derfor har jeg heller ikke mulighet til å svare på spørsmålet om kapitalavkastningskravet eventuelt skal differensieres på produkter/produktgrupper, og hvordan dette eventuelt skal følges opp.

SPØRSMÅL NR. 437

Innlevert 7. februar 2006 av stortingsrepresentant Lars Sponheim

Besvart 15. februar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Hvor stort er det samlede provenyet for kommunesektoren, gitt en lønnsøkning på 20 000 kr for ufaglærte og fagarbeidere i kommunene ved vårens lønnsoppgjør?»

BEGRUNNELSE:

Leder av Fagforbundet og sentralstyremedlem i Arbeiderpartiet, Jan Davidsen, offentliggjør i dagens utgave av Dagbladet (7. februar 2006) kravene foran vårens lønnsoppgjør. Disse er bl.a. at ufaglærte og fagarbeidere i kommunene skal få 20 000 kr mer i sluttlønn. Går dette kravet gjennom, er det åpenbart snakk om betydelige merutgifter for kommunene. Da vil det ikke være slik at det meste av Stortingets vedtatte økning av kommunenes frie inntekter fra 2005 til 2006 på 5,7 mrd. kr vil gå til skole eller helse, slik Regjeringen stadig hevder, men til å dekke økte lønnskostnader for kommunesektoren. Jeg ber derfor om et provenyanslag samlet for kommunesektoren, gitt en lønnsøkning tilsvarende Fagforbundets krav.

Svar:

Ifølge Fagforbundet har ufaglærte arbeidere med lang ansiennitet (10 år og mer) en minstelønn på 240 000 kr pr. år, mens fagarbeidere med lang ansiennitet har en minstelønn på 255 000 kr pr. år. I oppslaget i Dagbladet omtales disse minstelønnssatsene for arbeidere med lang ansiennitet som "sluttlønn".

De endelige kravene i årets lønnsoppgjør fra Fagforbundet og LO i kommunesektoren er ikke framsatt. Ifølge oppslag i media, som du viser til i ditt spørsmål, vil Fagforbundet bl.a. kreve at minstelønnen for de nevnte gruppene økes med 20 000 kr pr. år.

Ifølge tall fra Kommunenes Sentralforbund er det om lag 80 000 ufaglærte arbeidere og 98 000 fagarbeidere ansatt i kommunesektoren. Av disse har 76 pst. av de ufaglærte arbeiderne og 80 pst. av fagarbeiderne mer enn 10 års ansiennitet. Tallene inkluderer ansatte som arbeider deltid. En har ikke mottatt opplysninger om hvor mange normalårsverk som utføres av ufaglærte arbeidere og fagarbeidere med lang ansiennitet, eller hvilken andel av disse arbeiderne som i dag har minstelønnssatsen.

Gjennomføringen av lønnsoppgjøret er partenes ansvar. Partene bestemmer dermed også hvilke grupper som eventuelt skal prioriteres ved årets oppgjør, hvor store tilleggene skal være og fra hvilket tidspunkt tilleggene skal gjøres gjeldende. Det er på det nåværende tidspunkt ikke mulig å gi noe presist anslag på det samlede utfallet av årets lønnsoppgjør i kommunesektoren. I budsjettopplegget for 2006 har Regjeringen lagt til grunn en årslønnsvekst på 3½ pst. fra 2005 til 2006.

SPØRSMÅL NR. 438

Innlevert 7. februar 2006 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 20. februar 2006 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Vil kultur- og kirkeministeren i lokaliseringssaken for driftsorganisasjonen for digitalt bakkenett jobbe for at denne i størst mulig grad kan plasseres i mediebyen Bergen?»

BEGRUNNELSE:

Bergen har et tungt og kompetent kringkastingsmiljø også på det tekniske området for digital kringkasting. Universitetet i Bergen, NRK Hordaland, TV2 og flere bedrifter, bl.a. Nera. Konsesjonen er allerede utlyst, men det er viktig at statsråden og departementet jobber for å bidra til at nevnte miljø fortsatt kan bestå med den verdien dette representerer også utover arbeidsplassene.

Svar:

Stortingsrepresentant Halleraker har allerede stilt spørsmål til samferdselsministeren om lokalisering av driftsorganisasjonen for det digitale bakkenettet,

jf. skriftlig spørsmål nr. 362 (2005-2006). Jeg har ikke noe å tilføye til samferdselsministerens svar, som for ordens skyld følger vedlagt.

Vedlegg til svar:

Se svar under skriftlig spørsmål nr. 362 (2005-2006). Internett: http://epos.stortinget.no/SpmDetalj.aspx?id=33496

SPØRSMÅL NR. 439

Innlevert 8. februar 2006 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 16. februar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I forbindelse med organisering/finansiering av ambulansetjenesten i Kvinnherad kommune i Hordaland er det satt fokus på et regelverk som hindrer bruk av lokal innkjøpt ambulanse for å supplere ambulansetjenesten i regi av helseforetaket slik at innbyggerne på Varaldsøy kan få egnet syketransport.

Vil statsråden sørge for at regelverket blir endret slik at lokale løsninger basert på lokal ambulanse eller drosje kan brukes til syketransport?»

BEGRUNNELSE:

Helse Fonna har ansvar for ambulansetjenesten i Kvinnherad. Øya Varaldsøy er en del av denne kommunen. Helseforetakets ambulansetjeneste dekker ikke Varaldsøy. Innbyggerne der må ta ferge (bilferge) til fergestedet Gjermundshavn eller Løfallstrand der helseforetakets ambulanse overtar. For å sikre tilfredsstillende ambulansetjeneste på Varaldsøy har den lokale drosjeeier kjøpt ambulanse, men får ikke løyve til å kjøre ambulansebil. Vegdirektoratet vil ikke godkjenne registrering av lokal ambulansebil som drosje. Vegdirektoratet vil heller ikke godkjenne transport av bårepasienter i annet enn ambulansebiler.

Jeg ber statsråden ta initiativ til nødvendig endring i regelverk for godkjenning av lokal ambulansetjeneste for å supplere hovedopplegg for ambulansetjenesten og som gjør at syke også fra distriktene kan transporteres fra eget hjem i ambulanse. Jeg ber også om at statsråden kan se på endring i regelverk som gjør at båretransport kan foretas i bil med drosjeløyve. Det er her snakk om å få praktiske løsninger som fungerer i områder der det er lang transportveg for pasienter og som kan sikre at hele syketransporten kan foregå på en verdig og betryggende måte for den syke. Det må være mulig å tilpasse regelverket til praktisk virkelighet i distriktene i stedet for å tvilholde på regler som ikke lar seg bruke i praksis.

Svar:

Godkjenning og registrering av ambulanse skjer i et samarbeid mellom helsemyndigheter og vegmyndigheter, jf. forskrift 14. februar 1970 nr. 1. Vegvesenets rolle er å vurdere kjøretøytekniske og registreringsmessige forhold når en ambulanse blir framstilt for godkjenning og registrering på trafikkstasjonen. Vegvesenets vedtak vil imidlertid være en konsekvens av det regionale helseforetakets vurdering av behovet for ambulanser i området, herunder om for eksempel et øysamfunn vil kunne være tilstrekkelig hjulpet ved hjelp av ambulansebåt eller luftambulanse. Denne rollefordelingen mellom veg- og helsemyndighetene synes hensiktsmessig, og jeg ser derfor ikke grunn til å foreslå endringer.

Drosje kan, ved et såkalt utvidet drosjeløyve, benyttes til syketransport ved at kjøretøyet tilpasses transport av personer sittende i rullestol eller spesialstol (liggestol, seng o.l.). Kjøretøy som brukes på et slikt utvidet drosjeløyve, må oppfylle særskilte tekniske krav blant annet til innstigningshjelpemiddel (rampe, skinner eller heis), innfesting av rullestol/spesialstol mv. Vegdirektoratet opplyser imidlertid at det ikke har vært hensikten å tillate transport av personer på båre med utvidet drosjeløyve, da slik transport har vært forutsatt å skulle foretas med ambulanse.

Jeg vil likevel be Statens vegvesen om å ta opp spørsmålet om båreplass i drosje med helsemyndighetene, og undersøke nærmere hva som er skjedd i den aktuelle saken. Jeg vil avvente Vegdirektoratets kontakt med helsemyndighetene før jeg vurderer om det er behov for endringer i regelverket.

SPØRSMÅL NR. 440

Spørsmålet ble trukket.

SPØRSMÅL NR. 441

Innlevert 8. februar 2006 av stortingsrepresentant Bent Høie
Besvart 15. februar 2006 av kommunal- og regionalminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«Er det i departementet eller i regi av departementet en gruppe eller et utvalg som arbeider med å se på oppgaver som kan flyttes fra kommunene til et nytt regionalt nivå, eller som har et mandat som innebærer at de kan komme med slike forslag?»

Svar:

Regjeringen varslet i Soria Moria-erklæringen at det skal etableres et fornyet og styrket regionalt forvaltningsnivå. Regjeringen vil etter planen legge fram en stortingsmelding om forvaltningsreformen høsten 2006. I første omgang vil Regjeringen ta stilling til hvilke oppgaver som skal overføres til et nytt folkevalgt regionalt nivå og kommunene. Avklaringer knyttet til inndeling vil tas i neste omgang.

I forbindelse med meldingsarbeidet gjøres det en full gjennomgang av ansvars- og oppgavefordelingen i offentlig sektor. Alle fagdepartementene er involvert i dette arbeidet. Det er imidlertid ikke nedsatt en gruppe eller et utvalg i regi av Kommunal- og regionaldepartementet som har fått i mandat å se på oppgaver som kan flyttes fra kommunene til et nytt regionalt nivå.

Det er Regjeringens klare utgangspunkt at oppgaver ikke skal flyttes fra kommunene til et nytt regionalt folkevalgt nivå. Hensikten med reformen er å sørge for økt desentralisering og styrket folkestyre. Arbeidet i fagdepartementene består således i å vurdere hvilke oppgaver som kan vurderes flyttet fra statlig nivå til et nytt regionalt folkevalgt nivå og/eller kommunene.

SPØRSMÅL NR. 442

Innlevert 8. februar 2006 av stortingsrepresentant Tord Lien
Besvart 15. februar 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Mattilsynet kan komme til å nekte bønder å slippe dyr på utmarksbeite i deler av landet grunnet frykt for store rovdyrtap, spesielt i fylkene Hedmark, Nord-Trøndelag og Nordland. Samtidig sier miljøvernministeren i pressemelding den 3. februar 2006 vedrørende avvisning av felling av ulv i Elverum at "Ulven har heller ikke truet offentlige interesser på en slik måte at felling kan tillates med det som utgangspunkt".

Betyr dette at statsråden kan garantere at Regjeringen vil sikre utmarksbeite i hele landet i 2006?»

BEGRUNNELSE:

Hvis ulven ikke truer offentlige interesser, må det bety at den heller ikke truer retten til å sende sau på utmarksbeite. I Lierne i Nord-Trøndelag er det bjørn som er den største trusselen mot retten til utmarksbeite mens det i Nordland er jerv og gaupe og i Elverum ulven. Felles for de fleste områdene er at de lokale bondeorganisasjonene, jegerlagene og grunneierne har omsøkt økt beskatning av den lokale bestanden. Alle slike søknader er avvist av departementet på bakgrunn av at trusselen mot offentlige interesser ikke er stor nok. Utmarksbeite har av miljøvernmi-

nisteren tidligere blitt beskrevet som en miljøvennlig form for matproduksjon, og det er en rettighet norske bønder har hatt i uminnelige tider. I år kan mange bønder bli fratatt denne rettigheten dersom det ikke gjøres tiltak.

De lokale rovviltnemndene har ansvaret for konfliktdempende tiltak, men ikke full tilgang til virkemiddelapparatet. Denne situasjonen må Regjeringen ta ansvaret for.

Svar:

Felling av fredet rovvilt med bakgrunn i skader på beitedyr reguleres av viltloven § 12 med nærmere detaljer i egen forvaltningsforskrift fastsatt i statsråd 18. mars 2005. Lovens krav for å utløse slik felling er blant annet at alternative tiltak for å avbøte skaden skal være prøvd ut. I tilfeller der sau kan sankes ned fra et område med betydelig risiko for rovviltskader og flyttes over til et område med lav risiko for rovviltskader, skal dette forsøkes før eventuell felling igangsettes. Det er opprettet en egen kompensasjonsordning til de saueeiere som gjennomfører slike tiltak.

Felling av fredet rovvilt kan også gjennomføres for å ivareta offentlige interesser av betydning. Denne bestemmelsen er hjemlet i viltloven § 14 a og gjelder ikke beskyttelse av beitedyr, fordi disse problemstillingene er særskilt regulert i viltloven § 12. Eksempler på offentlige interesser etter viltloven § 14 a er f.eks. å forhindre at mennesker kommer til skade (skade på person), at materielle verdier skades vesentlig (vesentlig skade på eiendom), eller at det oppstår skade på naturlig fauna, flora eller økosystemer. Det kan videre være helsemessige hensyn mer generelt enn det som direkte er knyttet til skade på person, eller sikkerhetsmessige hensyn.

Ikke enhver offentlig interesse gir grunnlag for felling, jamfør ordlyden som sier offentlige interesser "av betydning". Betydningen av den interessen som skal ivaretas må ifølge forarbeidene til § 14 a veies opp mot interessen av å bevare viltet, særlig når det gjelder truede arter.

En viktig oppgave for de regionale rovviltnemndene er å utarbeide en langsiktig regional forvaltningsplan for rovvilt i sin region med utgangspunkt i de fastsatte nasjonale bestandsmålene for rovvilt i regionen. Det er således opp til den regionale rovviltnemnden å vurdere den totale belastningen med rovvilt i ulike deler av regionen innenfor rammene av de nasjonale bestandsmålene. I forvaltningsplanen skal det legges til grunn en arealdifferensiering, slik at forvaltningen av rovvilt skal skje i de deler av regionen som er best egnet for dette. Arealdifferensieringen vil også ligge til grunn for nemndens fordeling av midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak, slik at disse midlene målrettes til de områder som får den største belastningen med faste forekomster av rovvilt. Mange av regionene har nå sendt et utkast til forvaltningsplan på høring i sin region.

I forbindelse med dette arbeidet er det viktig at rovviltnemnden samarbeider godt med de grupper i regionen som er berørt av dette forvaltningsområdet. Dette gjelder både næringsinteresser, jaktinteresser, kommuner og lokalsamfunn. Samtidig er det viktig at det i den løpende forvaltningen skjer en god samordning mellom Mattilsynets vedtak etter dyrevernloven og tilbud om midler til forebyggende tiltak til beitebrukerne. På denne måten kan det skapes en størst mulig forutsigbarhet for alle parter.

SPØRSMÅL NR. 443

Innlevert 8. februar 2006 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 16. februar 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Det er innført en "aldersgrense" for brannslokkingsapparater på 10 år. En ordning for retur av fulle brannslokkingsapparater eksisterer imidlertid ikke. Tømte apparater kan naturlig nok leveres som skrapjern, men da må man altså tømme apparatene på egen hånd. Pulveret som er i slike apparater er ikke spesielt miljøskadelig, men det representerer jo unektelig et praktisk problem.

Hva vil statsråden gjøre for å få på plass en forsvarlig håndtering av brukte og utrangerte brannslokkingsapparater?»

Svar:

Statens forurensningstilsyn (SFT) opplyser at det eksisterer godkjente virksomheter som utfører vedlikehold av brannslukningsutstyr. Virksomhetene tar også gamle apparater i retur. Eventuelt innhold av

skum eller pulver blir håndtert som avfall på vanlig måte. Innholdet i håndslukkere fra forbrukere er ikke å anse som farlig avfall.

Ut fra årlig generert avfallsmengde, og fordi det altså eksisterer systemer for retur, anses ikke forbrukerrelaterte brannslukningsapparater å representere et avfallsproblem.

PFOS-relaterte forbindelser i brannskum kan imidlertid medføre et miljøproblem i bruksfasen. Slikt skum brukes i brannvern hovedsakelig i petroleumsindustrien. Jeg har derfor nylig bedt SFT utarbeide forslag til regelverk som stanser slik bruk.

SPØRSMÅL NR. 444

Innlevert 8. februar 2006 av stortingsrepresentant Steinar Gullvåg

Besvart 16. februar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Står samferdselsministeren fast på de prioriteringene som er gjort i Nasjonal transportplan og den utbyggingsrekkefølge som Jernbaneverket, fylkestinget i Vestfold og Stortinget har sluttet seg til, høyhastighetstog er vanligvis benevnelsen på tog med hastigheter over 200 km/t, er det denne typen tog samferdselsministeren snakker om, og hvordan tenker hun seg høyhastighetstog på dagens intercitystrekninger, herunder altså Vestfoldbanen?»

BEGRUNNELSE:

I NRKs Vestfoldsending 1. februar er samferdselsministeren intervjuet om høyhastighetstog på Vestfoldbanen. Her antyder samferdselsministeren at dette kan innebære nye trasévalg på hele eller deler av banen.

Samferdselsministerens uttalelser har gitt næring til en fornyet debatt om prioriteringer og trasévalg, spesielt relatert til første etappe av utbyggingen, nemlig dobbeltsporet Berkåker-Tønsberg.

Svar:

I St.meld. nr. 24 (2003-2004) Nasjonal transportplan 2006-2015 og i Jernbaneverkets handlingsprogram for samme periode er det lagt til grunn utbygging av Vestfoldbanen til Porsgrunn med en målsetting om sammenhengende dobbeltspor mellom Drammen og Tønsberg. Første byggetrinn i planperioden er parsellen Barkåker-Tønsberg, deretter følger delparsellen Holm-Holmestrand. I Jernbaneverkets handlingsprogram basert på Stortingets vedtak om ekstrasatsing i 10-årsperioden (NTP-ramme), er neste delparsell Holmestrand-Nykirke, samt nytt enkeltspor mellom Larvik og Porsgrunn (Eidangertunnelen) også prioritert.

Samferdselsdepartementet har bedt Jernbaneverket utrede potensialet for høyhastighetstog i Norge. Så langt har de fleste jernbaneutbygginger i Norge ikke hatt som utgangspunkt at det skal drives høyhastighetstrafikk med hastigheter over 200 km/t. Blant annet basert på resultatene av det utredningsarbeidet som nå pågår, tar Samferdselsdepartementet sikte på å omtale potensialet for eventuell utbygging av høyhastighetsbaner (over 200 km/t) overfor Stortinget i forbindelse med neste stortingsmelding om Nasjonal transportplan, som etter planen skal legges fram i 2008. I inneværende periode er det gjeldende Nasjonal transportplan, med prioriterte utbyggingsprosjekter i intercitytriangelet basert på kjørehastigheter opp til 200 km/t, som ligger til grunn for de årlige statsbudsjettene. For at det skal være lønnsomt å bygge høyhastighetsbaner, må togene kjøre lange strekninger uten å stanse, og da må det være langt mellom stasjonene. Utbyggingen av Vestfoldbanen er planlagt for tog som stopper på knuteputer underveis.

Det har imidlertid fra ulikt hold kommet innspill om at den foreliggende traséløsningen for parsellen Barkåker-Tønsberg ikke er optimal i forhold til ev. framtidig dobbeltsporutbygging sør for Tønsberg. Samferdselsdepartementet vil derfor i nært samarbeid med Jernbaneverket foreta en gjennomgang av utbyggingsstrategien på Vestfoldbanen, før parsellen Barkåker-Tønsberg foreslås tatt opp til bevilgning i statsbudsjettsammenheng. Dersom det skulle bli aktuelt å foreslå en annen parsellvis utbyggingsrekkefølge på Vestfoldbanen enn den som ligger til grunn for Nasjonal transportplan 2006-2015, vil saken selvsagt bli forelagt Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 445

Innlevert 8. februar 2006 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 21. februar 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Turnustjeneste på halvannet år er en nødvendig del av utdannelsen for å få autorisasjon som lege. Det blir stadig vanskeligere for medisinerstudenter å få turnusplass. Etter tildelingen av turnusplasser for våren 2006 står 195 medisinerstudenter uten plass.

Hva kan statsråden gjøre for å sette sykehusene i stand til å øke antallet turnusplasser, uten at den faglige kvaliteten på turnustjenesten svekkes?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Statens autorisasjonskontor for helsepersonell (SAFH) står det i dag 195 studenter på venteliste for opptak til turnustjeneste i august 2006. Selv om man erfaringsmessig har et visst frafall frem mot turnusstart, betyr dette at en betydelig del av de disponible plassene (398 plasser hvert halvår) til høsten allerede er belagt. Resultatet blir uvegerlig at køene vokser, og hvis utviklingen får fortsette, vil man i løpet av noen år ha en situasjon hvor et helt kull medisinerstudenter må vente minst et halvt år før de kan begynne sin turnustjeneste.

Både samfunnsmessige og menneskelige hensyn tilsier at det gjøres en ekstra innsats for å øke antallet turnusplasser, og derved hindre at et stort antall medisinerstudenter får et ufrivillig "ventesemester" før de får anledning til å benytte sin lange og kostbare medisinerutdannelse.

Svar:

Jeg vil først redegjøre for ordningen med fordeling av turnusplasser og kandidatenes trekning til de opprettede plassene. Deretter vil jeg kommentere spørsmålet om eventuelt å øke antall turnusplasser i sykehus.

For medisinske kandidater som ønsker å gjennomføre turnustjenesten i Norge er det turnusstart to ganger i året, hhv. 15. februar og 15. august. Siden sommeren 2004 har det vært ca. 395 turnusplasser med start 15. februar, og ca. 405 turnusplasser med start 15. august, til sammen ca. 800 turnusplasser på årsbasis. Etter 12 måneders turnustjeneste på sykehus skal turnuslegene avtjene 6 måneders turnustjeneste i kommunehelsetjenesten.

Tildeling av turnusplass organiseres av Statens autorisasjonskontor for helsepersonell. Første trinn i prosessen er at medisinske kandidater melder seg på til trekning. På en gitt dato foretas trekningen, og de påmeldte kandidatene får et trekningsnummer. Ved trekningstidspunktet denne vinteren var det 595 påmeldte som fikk trekningsnummer for turnusstart 15. august 2006. Det er således ca. 190 kandidater flere enn det antall turnusplasser som er opprettet.

Som representanten selv påpeker er det erfaringsmessig alltid et frafall fra trekningstidspunktet og frem til oppstart av turnustjenesten. Til trekningstidspunktet for oppstart av turnustjeneste hhv 15. august 2004 og 15. august 2005 var det begge ganger påmeldt ca. 555 kandidater. Etter at valg av turnusplass ble foretatt senere på våren, var det både i 2004 og 2005 ca. 105 som ikke fikk turnusplass. Samtlige av disse var garantert å få starte turnustjenesten 15. februar året etter, så sant de hadde bestått eksamen.

Påmeldingen til turnusstart i februar er mye lavere enn påmeldingen til start i august. Dette skyldes i hovedsak at universitetene i Tromsø og Trondheim utdanner medisinske kandidater kun om sommeren, mens Bergen og Oslo utdanner to ganger per år. Etter turnusstart i februar i både 2005 og i 2006 var ingen kandidater på venteliste. Etter 15. februar 2006 vil fortsatt ca. 35 av 395 plasser stå ledige.

Ordningen med venteliste ble innført ved endringer i turnusforskriften gjeldende fra 1. januar 2002. På årsbasis er det ca. 770-780 kandidater som søker og gjennomfører turnustjenesten i Norge. Hvis samtlige medisinske kandidater som består avsluttende eksamen i vårsemesteret skulle være sikret turnusplass i august samme år, ville det innebære at ca. 500-550 turnusplasser måtte stilles til disposisjon fra 15. august, og 220-280 plasser fra 15. februar.

Fram til 1997 var det årlig kun ca. 310-320 turnusleger i året. Antall medisinske kandidater utdannet i så vel Norge som i utlandet som ønsket å avtjene turnustjeneste i Norge, økte suksessivt på slutten av nittitallet og de første årene etter 2000. Konsekvensene av dette var at det ble mer og mer vanskelig for sykehusene og for kommunene å kunne organisere turnusplasser for kandidater som i antall varierte betydelig fra halvår til halvår. Kommunene er dessuten avhengig av å inngå avtale med fastlege som skal veilede turnuslegen i det kliniske arbeidet i turnustjenesten i kommunen. Det innebærer at fastlegen må organisere sin praksis slik at vedkommende kan ta imot og veilede turnuslege hvert halvår, i de to årene som avtalen varer. Hvis antall turnusleger varierer mye fra halvår til halvår vil det dermed få store konsekvenser for både kommunene og for de fastlegene som er veiledere. Både kommunene og sykehusene plikter dessuten å stille bolig til disposisjon for tur-

nusleger. De er dermed interessert i minst mulig variasjon i antall turnusleger fra halvår til halvår.

Som belyst innledningsvis innebærer innføringen av et fast antall turnusplasser fra halvår til halvår at en del kandidater må vente inntil et halvt år på turnusplass. Forslaget om en slik ordning fikk bred tilslutning fra både sykehusene og fra kommunene da dette var på høring i 2001. Av hensyn til sykehusene og kommunene som begge både har et "sørge for"-ansvar og et arbeidsgiveransvar, ser jeg det derfor ikke som aktuelt å utvide antall turnusplasser for de som starter turnus pr. 15. august. En slik økning ville innebære tilsvarende reduksjon i antall plasser ved turnusstart 15. februar året etter. Hensynet til en smidig gjennomføring av turnustjenesten samlet sett går foran hensynet til at enkelte kandidater må vente inntil seks måneder på turnusstart. Hvis det i årene som kommer viser seg at ca. 800 turnusplasser er for lite på årsbasis, vil jeg måtte vurdere å øke antall plasser. Det vil i så tilfelle være aktuelt å øke med omtrent like mange plasser til begge opptakstidspunktene.

SPØRSMÅL NR. 446

Innlevert 8. februar 2006 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 16. februar 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Analyseselskapet ECON utarbeidet i 2004 en rapport om Regelverk og innovasjon i landbruket, på oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet. Rapporten er sterkt kritisk til norsk landbrukspolitikk.

Hvordan har statsråden tenkt å benytte de konklusjoner som fremkommer i rapporten i sitt arbeid med fornyelse og modernisering av norsk landbruk?»

Svar:

ECON Analyse gikk i 2004 gjennom ulike sider av lovverket i landbruket. Formålet var å vurdere virkningen av reglene i forhold til nyskaping og verdiskaping. I rapporten ble det også fremmet en rekke forslag til endringer.

Jeg mener det er viktig at vi foretar en løpende vurdering av hva som kan gjøres for å bidra til økt innovasjon og verdiskaping basert på landbruksressursene. ECONs rapport er et ledd i dette. Målene om økt innovasjon og verdiskaping må samtidig avveies på en nyansert måte i forhold til andre mål for landbrukspolitikken, f.eks. målet om å sikre jordbruksressursene for fremtidige generasjoner, en tjenlig bruksstruktur og mål knyttet til bosettingen. Jeg mener det bør legges vekt på ECONs rapport, men jeg er samtidig oppmerksom på at deres konklusjoner ikke bygger på tilstrekkelig bredde til at de alene egner seg som grunnlag for å ta stilling til endringsbehovet i landbrukslovgivningen.

SPØRSMÅL NR. 447

Innlevert 8. februar 2006 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 14. februar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vil samferdselsministeren ved gjennomgang av ordningen med de såkalte belønningsmidlene for kollektivtrafikk sørge for at Kristiansand kan komme med i ordningen?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til at ordningen i budsjettforslaget fra Bondevik II-regjeringen ble utvidet til å inkludere Tromsø. I en oppfølging av valgkampløfter fra regjeringspartiene om å øke bevilgningene til denne ord-

ningen vil det etter min oppfatning være helt naturlig å ta med landets femte største by, Kristiansand.

Svar:

Kristiansand har, sammen med Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger, vært inkludert i Belønningsordningen for bedre kollektivtransport og mindre bilbruk siden den ble igangsatt i 2004, jf. St.prp. nr. 1 (2003-2004). I 2006 kommer også Tromsø med i ordningen, jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006).

SPØRSMÅL NR. 448

Innlevert 8. februar 2006 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 15. februar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Vil finansministeren ta initiativ til å endre forskrift av 19. november 1999 nr. 1158 til skatteloven slik at statlige fristilte virksomheter sikres fradragsrett for utgifter til offentlig tjenestepensjon også dersom de har tjenestepensjonsavtale hos andre pensjonsleverandører enn Statens Pensjonskasse, og tilsvarende innvilge de ansatte skattefradrag etter skatteloven § 6-47 første ledd bokstav a?»

BEGRUNNELSE:

Manglende fradragsrett for utgifter til offentlig tjenestepensjon for fristilt statlig virksomhet som ønsker å flytte sin pensjonsordning fra Statens Pensjonskasse er et gjenværende hinder for fri konkurranse i markedet for offentlig tjenestepensjon. Dagens regler virker innlåsende ved at offentlig fristilte virksomheter i realiteten ikke fritt kan velge hvilken pensjonsleverandør de ønsker å benytte.

Stortinget har i Innst. S. nr. 255 (2001-2002) gitt klare føringer om at fristilte statlige virksomheter skal få skattefritak også dersom de ønsker å flytte tjenestepensjonsordningen ut av Statens Pensjonskasse.

Det finnes også en del arbeidsgivere uten direkte offentlig tilknytning som på grunn av tariffavtale eller etablert praksis har en pensjonsordning med krav til offentlig pensjonsplan. Disse virksomhetene bør også få skattefradrag for sine pensjonsutgifter, og de ansatte fradrag for sine utgifter til pensjonsordningen.

Dette kan enten gjøres ved forskriftsendring, eller ved å definere virksomhetene inn under forskriften § 6-45 annet ledd bokstav b.

Svar:

For stat og kommune som arbeidsgiver er spørsmålet om det kan gis fradrag for kostnad til sikring av pensjon uten betydning, fordi stat og kommune som hovedregel er fritatt for skatteplikt. Virksomhet kan imidlertid bli skilt ut fra den offentlige forvaltningen og organisert i egne rettssubjekter. Dersom den fristilte virksomheten er skattepliktig, oppstår det spørsmål om foretaket som har slik fristilt virksomhet, kan videreføre den offentlige pensjonsordning for sine ansatte og få inntektsfradrag for kostnadene.

Hovedregelen i skatteloven er at det ikke er hjemmel for fradrag for kostnad til sikring av pensjon. Det følger imidlertid av skatteloven § 6-45 første punktum at det gis fradrag for slike kostnader når de er pålagt eller i medhold av lov eller fyller de vilkårene som følger av §§ 6-46 og 6-47.

Skatteloven § 6-46 regulerer arbeidsgivers fradragsrett. Bestemmelsen henviser direkte til lov om foretakspensjon og innskuddspensjonsloven. Pensjonsordningen må være i overensstemmelse med en eller begge disse lovene dersom det skal gis fradrag. Skatteloven § 6-47 regulerer den ansattes rett til fradrag.

Foretak med fristilt statlig virksomhet kan la de ansatte være medlemmer i Statens Pensjonskasse, jf. lov av 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse. Foretaket vil i så fall gis inntektsfradrag etter skatteloven § 6-45 første punktum fordi pensjonsordningen er lovregulert.

Offentlig pensjonsordning i kommunal sektor er i motsetning til det som er tilfelle i statlig sektor, ikke regulert i lov. Den er tariffestet. Skatteloven § 6-45 første punktum gir derfor ikke hjemmel for inntektsfradrag for fristilt kommunal virksomhet med tariffestet kommunal pensjonsordning.

I Ot.prp. nr. 47 (1998-99) Lov om foretakspensjon ble det uttalt at det ikke var hjemmel i skatteloven for fradrag for arbeidsgiver for innbetalinger til tariffestet kommunal pensjonsordning. Det ble foreslått at foretak med fristilt kommunal virksomhet i

løpet av en overgangsperiode skulle tilpasse sine pensjonsordninger til lov om foretakspensjon for å oppnå inntektsfradrag. Begrunnelsen var at det så langt som mulig skulle være like vilkår for foretak med skattepliktig virksomhet. Det ble ikke foreslått endringer i skatteloven for pensjonsordninger i fristilt statlig virksomhet.

Under Stortingets behandling av Ot.prp. nr. 47 (1998-99) ble det imidlertid lagt til grunn at fristilt kommunal virksomhet i praksis tidligere er gitt inntektsfradrag for innbetalt premie til kommunal pensjonsordning. I Innst. O. nr. 50 (1999-2000) uttalte finanskomiteen at de ønsket en videreføring av denne praksisen, selv om det fra departementets side ble pekt på at den var ulovlig. Det ble deretter vedtatt et nytt annet punktum i skatteloven § 6-45 der det "gis fradrag for kostnad til sikring av pensjon i offentlig pensjonsordning i arbeidsforhold". Departementet har lagt til grunn at bestemmelsen ble tatt inn for å lette omstillingen i kommunal sektor, nærmere bestemt for å kunne fristille virksomhet fra kommunen uten at det fikk pensjonsmessige konsekvenser for de ansatte.

I foretak med fristilt statlig virksomhet er det som nevnt anledning til å opprettholde medlemskap for de ansatte i Statens Pensjonskasse ved utskilling av virksomheten fra den statlige forvaltningen til et eget rettssubjekt. Det gis inntektsfradrag for innbetalingene. Skattereglene er dermed ikke til hinder for at de ansattes pensjonsordning kan videreføres ved en omstilling av statlig sektor, noe som tidligere var tilfelle ved fristilling av kommunal virksomhet. Problemstillingen blir så om det i skattemessig sammenheng skal åpnes for en ny "Statens Pensjonskasse-lik" bruttoordning i fristilt statlig virksomhet. Pensjonsordningen vil bare være basert på avtale. Problemstillingen faller etter min mening utenfor den det vises til i Innst. S. nr. 255 (2001-2002).

Når en pensjonsordning skattlegges etter P-prinsippet, er det viktig å sikre at pensjonsordningen faktisk virker og kommer til å virke i overensstemmelse med forutsetningene for ligning etter dette prinsippet. Det vil ikke nødvendigvis være tilfelle for en ordning som er basert på avtale. (P-prinsippet innebærer at det gis fradrag for innbetalingene, avkastningen skattlegges ikke løpende og pensjonsutbetalingene skattlegges som personinntekt).

Prinsippet om at lovgiver skal være den som setter vilkår for skattefavorisering ble riktignok fraveket av Stortinget ved vedtakelsen av skatteloven § 6-45 annet punktum, men da var det tross alt tale om en tariffestet ordning. Det antar jeg ikke vil være tilfelle her. Etter min vurdering bør det som en hovedregel ikke være opp til partene i arbeidslivet å fastsette vilkår for en gunstig skattemessig behandling. En bør i alle fall vise stor forsiktighet med å utvide en slik adgang.

Jeg mener også at spørsmålet bør sees i sammenheng med arbeidet med ny folketrygd og pensjonsreform, der offentlige pensjonsordninger inngår. Jeg går derfor ikke inn for at det åpnes for en ny kategori bruttoordning nå.

SPØRSMÅL NR. 449

Innlevert 8. februar 2006 av stortingsrepresentant Martin Engeset

Besvart 17. februar 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Kan arbeids- og inkluderingsministeren redegjøre for hvorfor tiltaksforskriften er endret, slik at personer som er innvilget tidsbegrenset uførestønad ikke kan få tilbud om Varig tilrettelagt arbeid (VTA)?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har mottatt brev fra flere arbeidsmarkedsbedrifter om endringene i tiltaksforskriften som ble innført fra 1. januar 2006 og som presiserer at det bare er personer som er innvilget varig uføretrygd som kan få tilbud om tiltaket Varig tilrettelagt arbeid (VTA). Dette innebærer at personer som er innvilget tidsbegrenset uførestønad ikke kan få tilbud om VTA. Arbeidsmarkedsbedriftene hevder at de nye reglene ødelegger muligheten for å hjelpe folk tilbake i arbeid.

Svar:

Målgruppen for arbeidsmarkedstiltaket Varig tilrettelagt arbeid i arbeidssamvirker (VTA) er personer som står langt fra det ordinære arbeidsmarkedet. Dette følger av at andre arbeidsmarkedstiltak skal være

vurdert og funnet uaktuelle og at personen skal ha eller i nær framtid ventes å få innvilget varig uførepensjon. Tiltaket bidrar til å inkludere marginalisert arbeidskraft med en avklart (rest)arbeidsevne i et arbeidsfellesskap som ansatt med lønnsrettigheter og oppsigelsesvern.

Endringen i forskrift av 20. desember 2001 nr. 1544 om arbeidsmarkedstiltak § 7-2, som trådte i kraft 1. januar 2006, var en direkte konsekvens av at uføreytelsen f.o.m. 1. januar 2004 ble delt i en varig uførepensjon og en tidsbegrenset uførestønad. Uførepensjon kan etter dette tidspunktet gis dersom det ikke er utsikt til bedring av inntektsevnen/arbeidsevnen. Dersom det etter en helhetsvurdering er sannsynlig at inntektsevnen kan bedres, skal det gis en tidsbegrenset uførestønad. Ved vurderingen skal det legges vekt på bl.a. sykdommens art, medisinske opplysninger, funksjonsvurderinger, restarbeidsevne, alder og tidligere tilknytning til arbeidslivet.

Et av hovedmålene for arbeidsmarkedspolitikken er å få flest mulig i eller tilbake til ordinært arbeid. For å kunne møte den enkelte brukers behov for bistand har Aetat et bredt spekter av arbeidsmarkedstiltak. VTA er i dag forbeholdt dem som har størst problemer med å komme inn på det ordinære arbeidsmarkedet. Det at personer på tidsbegrenset uførestønad ikke kan delta på VTA, betyr ikke at det ikke er mulighet for å hjelpe dem tilbake i arbeid. Det er flere andre arbeidsmarkedstiltak som kan være aktuelle for denne gruppen som f.eks. arbeidspraksis og arbeid med bistand. Jeg vil likevel i forbindelse med stortingsmeldingen om arbeid, velferd og inkludering, som etter planen skal legges fram sammen med statsbudsjettet for 2007, vurdere om avgrensningen av målgruppen for VTA er hensiktsmessig.

SPØRSMÅL NR. 450

Innlevert 8. februar 2006 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 16. februar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Generasjonsskifter på norske jord-og skogbrukseiendommer kan nå bli pålagt en utilsiktet beskatning. I Innst. O. nr. 10 (04-05) vedtok Stortinget i forbindelse med skattereformen at gevinst ved realisasjon av alminnelig gårdsbruk/skogbruk skulle være fritatt for skatteplikt på nærmere angitte forutsetninger. Skl. § 9-3,6.l. Det er nå kjent at skattemyndighetene ikke aksepterer skattefritak ved familieoverdragelser når eierskapet er i sameieform.

Hvordan vil statsråden bidra for å gjennomføre Stortingets intensjon om skattefritak?»

BEGRUNNELSE:

Det er lang tradisjon i Norge for at landbrukseiendommer ligger i sameier mellom slektninger og naboer. Dette ble særlig aktualisert i 1974 før ikrafttredelsen av konsesjonsloven og odelsloven som begge innførte boplikt som forutsetning for konsesjonsfritt erverv.Det var imidlertid unntak der det dreide seg om erverv av eiendom i sameie der erververen var sameier og kunne erverve sameieparter konsesjonsfritt og dermed uten bo-og driveplikt. Selv om konsesjonsfriheten ble opphevet etter kort tid, besto sameiene, og dette bød ikke på problemer før det etter skattereformen i 1992 ble klart at slike eierkonstella

sjoner ble betraktet som ANS-er og lignet deretter. Dette innebar gevinstbeskatning ved salg av andeler, men det ble vedtatt overgangsregler fra 1992-2002 som førte til at realisasjon av hele eiendommen ble skattefri under den såkalte 10-årsregelen, dog under forutsetning av at alle eierne hadde eid sine andeler i 10 år på salgstidspunktet. Rent teknisk var det ANS-et som solgte eiendommen og gevinsten gikk inn på gevinst-og tapskonto som ved oppløsning av ANS-et fikk en skattefri inntektsføring og ble utdelt til andelseierne. Etter 2002 var eiendommen skattemesig eiet av ANS-et, men eiertiden på 10 år var da oppfylt uansett og salget kunne gjennomføres uten beskatning av gevinsten. Ved oppløsning av det ansvarlige selskapet eller utbetaling til andelshaverne var det skattefritt p.g.a. reglene om at inngangsverdi var lik skattemessig egenkapital, og på den måten fikk andelshaverne nyttiggjort seg 10-årsregelen, hvilket også var lovens og overgangsreglenes intensjon. Etter gjennomføringen av de nye reglene i skattereformen, jfr endringen i skatteloven §9-3 sjette ledd første punktum, vil det være svært mange sameier hvor alle eierne vil tilfredsstille eiertiden på 10 år når det selges til en av de andre andelshaverne. På

den måten ivaretaes tiårsregelen ved familieoverdragelser (alle andeler innenfor lovens gruppe) og ikkekommersielle vilkår er ivaretatt prismessig slik loven fastsetter i lovendringen. Problemet og bakgrunnen for dette spørsmål er at familieoverdragelser på denne måten ikke aksepteres som unntatt fra gevinstbeskatning, slik lovens intensjon var.

Svar:

Problemet i saken oppstår fordi skattereglene for sameie som klassifiseres som ansvarlig selskap, er basert på sameiets forhold, ikke på sameiernes. Et sameie kunne oppfylle vilkåret om minst 10 års eiertid som grunnlag for det gamle skattefritaket, endog uten hensyn til den enkelte sameiers eiertid for sin eierpart. Men sameiet kan ikke oppfylle det nye vilkåret om at bare salg til arveberettiget person etter arveloven kvalifiserer til skattefritak. At kjøperen er slektning og arving av sameierne, teller her ikke etter loven. Ved overdragelse av sameieandel fra foreldre til barn gjelder skattefritaket heller ikke, fordi en slik andelsoverdragelse ikke likestilles med (delvis) salg av sameiets eiendom.

Juridisk sett må det derfor anses korrekt at Skattedirektoratet har konkludert med skatteplikt når landbrukseiendom i sameie som nevnt overdras til slektning av de gamle sameierne. Dette gjelder også ved salg etter lang eiertid.

Resultatet kan synes strengt. Mye kan tale for en lovendring som myker opp dette. En mulig løsning er at overdragelse av landbrukseiendom fra sameie til arving av sameierne likestilles med eiendomsoverdragelse direkte fra sameierne til arvingen, når det gjelder gevinstskattefritaket for landbrukseiendom. Jeg vil vurdere et slikt lovforslag, eventuelt med ikrafttreden allerede fra inneværende år.

SPØRSMÅL NR. 451

Innlevert 8. februar 2006 av stortingsrepresentant Karin S. Woldseth

Besvart 16. februar 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til at det blir fremlagt en hestemelding, og i så tilfelle, når kan man forvente denne meldingen lagt frem for Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for mitt spørsmål er at under Stoltenberg I-regjeringen lovet daværende landbruksminister Bjarne Håkon Hanssen at i løpet av 2002 skulle det fremlegges en hestemelding. Denne meldingen ville gi en avklaring på en lang rekke spørsmål knyttet til hestenæringen, samt å se på rammebetingelser for både hestesport og næring. Dette ble ikke gjort, og heller ikke under Bondevik-regjeringen ble det lagt frem en slik melding. Hestenæringen og hestesporten har mange fasetter i seg, fra landbruk til sosial virksomhet, næring og kultur. Det er derfor svært viktig at man får forutsigbare rammebetingelser, slik at man fanger opp mangfoldet og bredden innenfor næringen.

Svar:

Jeg slutter meg fullt ut til utsagnet om at "Hestenæringen og hestesporten har mange fasetter i seg, fra landbruk til sosial virksomhet, næring og kultur".

Jeg er derfor på lik linje med representanten Woldseth opptatt av at hestehold og hestesport får rammebetingelser og vilkår som kan bidra til å utvikle hesteholdet og tilknyttede aktiviteter og næringer. Jeg mener imidlertid at dette best kan oppnås ved å synliggjøre og tydeliggjøre hesteholdet som et betydningsfullt segment når rammebetingelser og virkemidler blir vurdert innenfor landbruket. Dette er forhold som må diskuteres og gjennomføres i dialog med avtalepartene i jordbruksoppgjøret og med hestenæringen selv.

Det er også sider ved utvikling av hesteholdet som i større grad enn annen landbruksproduksjon er knyttet til andre segmenter av samfunnet enn de jeg har virkemidler overfor. Dette gjelder både innenfor offentlig forvaltning og privat virksomhet. På disse områdene må utviklingen skje i samarbeid og dialog med de ulike aktørene.

Hestesporten vil, etter mitt syn, være best tjent med at de enkelte segmenter av næringen håndteres i løpende dialog med berørte parter, og en hestemelding vil ikke kunne avklare disse spørsmålene. Som det går fram av dette, er jeg av den oppfatning at hestenæringen og hestesporten ikke egner seg for noen

separat melding til Stortinget. Jeg har derfor ingen planer om å fremlegge noen egen hestemelding for Stortinget. Jeg vil imidlertid på egnet måte holde Stortinget orientert om disse spørsmål.

SPØRSMÅL NR. 452

Innlevert 9. februar 2006 av stortingsrepresentant Kåre Fostervold

Besvart 15. februar 2006 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«Undertegnede er gjort kjent med at Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (GIEK) har sendt en søknad til departementet om å få økt sin garantiramme fra 40 til 50 mrd. kr, da garantirammen til GIEK på 40 mrd. kr allerede ser ut til å være brukt opp.

Vil statstråden ta initiativ til at denne søknaden får en rask og positiv behandling i departementet, slik at man kan øke denne rammen senest i revidert budsjett 2006?»

BEGRUNNELSE:

Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (GIEK) er viktig for norske eksportbedrifter, og skal være en aktør som skal fremme norsk eksport av varer og tjenester i utlandet. GIEK er spesielt viktig ved eksport til nyindustrialiserte land og utviklingsland, der norsk statlig medvirkning kan være en nødvendig bidragsfaktor for å få til avtaler. Det er viktig at GIEKs garantiramme økes slik at man kan fortsette å bidra til økt eksport av norske varer og tjenester. Det er også et viktig moment at denne garantiordningen er med på å gi norsk eksportnæring like konkurransevilkår som det eksportnæringer i andre vestlige industriland har.

Svar:

Rammen for GIEKs alminnelige ordning ble ved revidert budsjettbehandling i 2001 økt fra 30 til 35 mrd. kr. I 2002-budsjettet ble rammen økt med ytterligere 5 mrd. kr til dagens nivå på 40 mrd. kr. Historisk sett har rammene for ordningen vært romslige, og de har ikke vært fullt utnyttet. Ved årsskiftet var i underkant av 26 mrd. kr av GIEKs ramme utnyttet i form av tilsagn og poliser.

Jeg er kjent med at GIEK forventer økt etterspørsel etter eksportgarantier som følge av økende aktivitet i eksportnæringene, spesielt innenfor maritim sektor. Regjeringen vil vurdere rammene for GIEKs garantiordninger løpende i forbindelse med de årlige budsjettprosessene.

SPØRSMÅL NR. 453

Innlevert 9. februar 2006 av stortingsrepresentant Trond Helleland

Besvart 20. februar 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«I Drammens Tidende 7. februar kan vi lese om bekymring hos Sødra Cell Tofte for fabrikkens fremtid fordi Regjeringen har utsatt et grønt sertifikatmarked i Norge på ubestemt tid. Sammenlignet med svenske søsterbedrifter taper Sødra Cell Tofte årlig 55 mill. kr på at vi ikke har et grønt sertifikatmarked i Norge. Eierne velger derfor heller å investere i fabrikkene i Sverige enn i Norge.

Hva vil Regjeringen gjøre for å kompensere for denne konkurranseulempen og dermed sikre arbeidsplassene på Tofte?»

BEGRUNNELSE:

De svenske søsterbedriftene til Sødra Cell har store inntekter fra salg av grønne sertifikater. Sertifikatene får de tildelt fordi de produserer energi til produksjonen ved bruk av biobrensel og kan selge over-

skytende kraft. Det kan også bedriften på Tofte, men fordi Norge ennå ikke har innført grønne sertifikater taper fabrikken på Tofte 55 mill. kr i året sammenlignet med sine svenske søsterbedrifter. I en slik situasjon velger de svenske eierne heller å investere i Sverige enn i Norge. Regjeringens utsettelse av et grønt elsertifikatmarked i Norge har derfor vakt stor bekymring for fremtiden til Sødra Cell Tofte og arbeidsplassene på Tofte i Hurum. Dette gav administrerende direktør ved Sødra Cell Tofte uttrykk for på NHO Buskeruds store næringslivskonferanse nylig.

Svar:

Jeg hadde et møte med den svenske samhällsbyggnadsminister Mona Sahlin 16. januar, der etablering av et norsk-svensk elsertifikatmarked var et tema. Hun fortalte at den svenske regjeringen tar sikte på å fremme en proposisjon om en utvidet elsertifikatordning i løpet av mars. Den norske posisjonen i saken må avklares i forhold til denne proposisjonen. Jeg meldte at vi på norsk side var avhengig av å bruke noe mer tid på å ta endelig stilling til saken. Vi er nå i samtale med svenske myndigheter.

Sverige og Norge har tradisjonelt hatt ulike tilskuddsordninger til fornybar elproduksjon. Sødra Cell Tofte fikk investeringsstøtte til etablering av kraftproduksjon fra Enova i 2003. Kraftproduksjonen er integrert del av produksjonsprosessen der de benytter restmateriale fra trevirke. Tilskuddet var på 12 mill. kr og resulterte i en kraftproduksjon på 105 GWh.

I det svenske elsertifikatmarkedet har biobrenselanlegg fått elsertifikater. I lovforslaget om utvikling av elsertifikatsystemet fra juli 2005 foreslår imidlertid Miljö- og samhällsbyggnadsdepartementet å avvikle denne ordningen fra 2014 med følgende begrunnelse:

"När dessa anläggningar byggades baserades beslutet på en investeringskalkyl utan någon form av framtida driftsstöd."

Jeg vil understreke at fornybar energi er et prioritert satsingsområde for Regjeringen, og at vi anser det som en spesielt viktig del av energipolitikken. Regjeringen vurderer flere ulike tiltak, og vil legge fram forslag som kan benyttes i en økt satsing på nye fornybare energikilder.

SPØRSMÅL NR. 454

Innlevert 9. februar 2006 av stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen

Besvart 17. februar 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for at det i Nes kommune kan settes i gang en friskole fra høsten som planlagt?»

BEGRUNNELSE:

Nes kommunestyre la i november 2004 ned kommunens siste grendeskole, Rukkedalen oppvekstsenter, med virkning fra høsten 2006. Etter det har foreldre arbeidet med etablering av en friskole. Vedtaket om endringer i friskoleloven satte en stopper for dette. I en pressemelding fra departementet 16. desember 2005 står det:

"Det foreslås at departementet gis hjemmel til å gjøre unntak i særlige tilfeller, dette for å unngå uheldige utslag av den midlertidige godkjenningstoppen. Unntaket vil først og fremst være aktuelt ved etablering av såkalte grendeskoler."

I et brev til kirke-, utdannings- og forskningskomiteen på Stortinget, datert 7. februar 2006, fra ordfører i Arbeiderpartiet og gruppelederne fra Arbeiderpartiet, Høyre, Bygdelista, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti heter det:

"For å komme i gang med en drift av friskole høsten 2006, burde rammevilkår, ansettelser o.l. være klarlagt på nåværende tidspunkt. Det vi trenger lokalt, er derfor en snarlig avklaring på om etablering av friskole som erstatning for grendeskole blir unntatt fra den midlertidige godkjenningsstoppen."

Svar:

Det følger av flertallsregjeringens politiske plattform at Regjeringen vil gjennomgå regelverk og støtteordninger for private skoler for å stramme inn utbredelsen av private skoler som ikke utgjør et religiøst eller pedagogisk alternativ til den offentlige skolen. Jeg er opptatt av å gjennomføre denne politis-

ke kursendringen så raskt og ryddig som mulig. Likevel ser jeg at omfattende forslag til endringer i friskoleloven krever grundige utredninger. Regjeringens politikk på dette feltet vil derfor bli gjennomført i to trinn.

Som trinn 1 i gjennomføringen av en ny politikk på dette feltet tar Regjeringen sikte på snarlig å legge frem en odelstingsproposisjon for Stortinget med forslag om en midlertidig lovendring slik at godkjente friskoler som ikke var i drift 13. desember 2005 ikke får drive sin virksomhet etter friskoleloven, og slik at det midlertidig ikke blir godkjent nye skoler. Forslagene til lovendringer ble sendt på offentlig høring i midten av desember 2005, og alle berørte parter har hatt anledning til å uttale seg.

Jeg vil peke på at dersom Stortinget treffer vedtak om endringer i friskoleloven i samsvar med det forslaget som har vært til høring, vil de søknader om å få etablere nye friskoler som ligger til behandling i Utdanningsdirektoratet ikke kunne gi rett til å starte opp. Dette er bakgrunnen for at jeg i desember 2005 instruerte direktoratet om å stille behandlingen av søknader om etablering av nye skoler i bero. En fortsatt søknadsbehandling i perioden frem til Stortinget har behandlet lovforslaget, ville etter min mening ha vært sløsing med både søkernes og forvaltningens ressurser.

Som trinn 2 i gjennomføringen av den politiske kursendringen har jeg satt i gang et større utredningsarbeid med sikte på omfattende og helhetlige endringer i samsvar med Regjeringens politikk.

I utkastet til friskolelov som ble sendt ut på høring, er det foreslått en snever unntaksbestemmelse. I den odelstingsproposisjonen, som jeg nevnte ovenfor, vil det bli gitt en nærmere beskrivelse av unntakshjemmelen. Forslag til mer permanente endringer i friskoleloven vil bli sendt på høring høsten 2006, og lagt frem for Stortinget våren 2007. I "frysperioden" inntil ny lov er på plass, er jeg opptatt av størst mulig grad av likebehandling.

Likevel er unntaksbestemmelsen foreslått for at det kan være helt spesielle tilfeller der det bør gjøres unntak. Særlig aktuelt er unntak for såkalte grendeskoler. Med henvisning til det arbeid som pågår i departementet er jeg i dag ikke beredt å gi noen konkrete løfter. Det ville være å foregripe Stortingets behandling av det varslede lovforslaget. Det er Utdanningsdirektoratet som skal behandle den enkelte søknad om friskoleetablering i henhold til det varslede forslaget om midlertidig lov.

SPØRSMÅL NR. 455

Innlevert 9. februar 2006 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 24. februar 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«I omstillingskommunen Lødingen er det nå Lødingen Rehabiliteringssenter som trues med nedlegging, uten at det fra helseforetaket er fremkommet noen klar begrunnelse for nedlegging/flytting. Situasjonen i kommunen preges av stor usikkerhet mht. institusjonens fremtid, og de brutale konsekvenser en nedlegging vil få for lokalsamfunnet.

Vil helse- og omsorgsministeren gjøre noe for å hindre flytting/nedlegging, og vil statsråden sørge for at relevant informasjon om spørsmålet blir tilgjengelig?»

BEGRUNNELSE:

Lødingen Rehabiliteringssenter har plass til 13 pasienter. Stort sett er dette slagpasienter som har behov for spesialistrehabilitering for å komme tilbake til et mest mulig normalt liv. Gjennom de siste år har det vært en turbulent situasjon vedrørende fremtidig utvikling for virksomheten. De siste 8-10 årene har det versert en rekke rykter om planer for lokalisering og utvikling av senteret.

Det har vært gjennomført flere prosjekter mht. fremtidig organisering av rehabiliteringsvirksomheten innenfor helseforetaket. Alle har konkludert med at fortsatt lokalisering i Lødingen var driftsøkonomisk gunstigst. Det faglige nivået i tilbudet har aldri vært trukket i tvil.

Kommunen, institusjonen og dets ansatte gir uttrykk for at det er en betydelig mangel på åpenhet og involvering i spørsmålet om institusjonens videre skjebne. I omstillingskommunen Lødingen ytres det stor forundring over at det denne gangen er en statlig institusjon som representerer trusselen om nedlegging av en stor arbeidsplass i kommunen, uten at det foreligger kjente økonomiske eller pasientfaglige be-

grunnelser. Jeg anmoder derfor sterkt statsråden om å bidra til en avklaring rundt saken.

Svar:

Jeg har i årets bestillerdokument til de regionale helseforetakene understreket at de skal prioritere rehabilitering og habilitering på en slik måte at tilbudet til pasientene utbygges og styrkes i 2006. De regionale helseforetakene, herunder Helse Nord, må sørge for at tjenestetilbudet utvikles slik at det blir en reell prioritering av denne pasientgruppen.

Jeg vil også nevne at departementet i løpet av 2006 skal ferdigstille plan for rehabilitering. Jeg er kjent med at Helse Nord RHF har høy prioritet på å ivareta "sørge for"-ansvaret innen rehabilitering. I 2004 vedtok styret en langsiktig handlingsplan for styrking av rehabilitering, geriatri og tilbud til kronikergruppene. Satsingen er langsiktig og koblet nært opp til våre strategier for styrking av lokalsykehus. Hålogalandssykehuset har i dag rehabiliteringstilbud ved sykehuset i Harstad og ved Lødingen Rehabiliteringssenter. Nye rehabiliteringsplasser inngår i byggeprosjektene ved de to andre sykehusene i Narvik og Stokmarknes. Harstad sykehus har foretakets avdeling for fysikalsk medisin og rehabilitering, og i handlingsplan for rehabilitering er det vedtatt at denne avdelingen skal styrkes.

Sak om døgnbasert rehabilitering i Hålogalandssykehuset HF ble sist behandlet av helseforetakets styre 16. desember 2005. Det ble ikke fattet noe vedtak om nedlegging av Lødingen Rehabiliteringssenter i dette møtet, men administrasjonen vil fremme ny sak for styret med en helhetlig vurdering. I en slik vurdering er behovet for nærhet til andre spesialisthelsetjenester av de forholdene som må vektlegges. Rehabilitering i spesialisthelsetjenesten er et fagområde hvor samarbeid med andre spesialiteter er sentralt for at pasientene skal få det tilbudet de har behov for.

Lødingen Rehabiliteringssenter har også nedslitte og uhensiktsmessige lokaler, og det er nødvendig med omfattende opprusting av bygningsmassen. Samtidig har rehabiliteringssenteret et rehabiliteringsfaglig miljø, og stor betydning som arbeidsplass i lokalsamfunnet. Saken har derfor mange sider som må vurderes. Jeg finner det derfor riktig å avvente den videre behandlingen i Helse Nord av hva som totalt sett er det beste tilbudet for den pasientgruppen det gjelder.

SPØRSMÅL NR. 456

Innlevert 9. februar 2006 av stortingsrepresentant Henning Skumsvoll

Besvart 21. februar 2006 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«I rapport fra arbeidsgruppe i Kystverket vedrørende Nasjonal slepeberedskap av 18. januar fremkommer det at KV "Harstad"s evne til å slepe større fartøyer over noen strekning ikke var så høy som antatt. Problemene ble avdekket under øvelsen Barents Rescue 2005. Det ble etter øvelsen fastslått at Kystvakten skulle utbedre de momenter som kom frem under øvelsen.

Hvordan er disse utfordringene i ettertid håndtert?»

Svar:

Ansvaret for etablering av slepebåtberedskap tilligger Fiskeri- og kystdepartementet. Fremskaffelse av fartøy til kystvakttjeneste er først og fremst basert på Kystvaktens behov. Således ble KV "Harstad" ikke bygget primært som en slepebåt, men som et funksjonelt kystvaktfartøy. Fartøyet fikk allikevel kapasiteter på slepeutrustningen som tilfredsstilte de krav som var satt for å kunne håndtere antatte risikofartøy, og inngå i en slepbåtberedskap.

Kontrakt om bygging og levering av KV "Harstad" til kystvakttjeneste ble inngått 2003, og fartøyet satt i operativ drift februar 2005. Fartøyet har siden da inngått i Kystvaktskvadron Nord, og er ett av to kystvaktvaktfartøy Forsvaret bidrar med i den statlige slepebåtberedskapen i Nord-Norge. Forsvarets bidrag var da det aktualiserte seg høsten 2003 ment å avhjelpe et umiddeltbart behov. Bidraget har imidlertid vært videreført gjennom de årlige budsjettproposisjonene, da oppdaterte analyser ikke sannsynliggjorde at det ville være tilstrekkelig sivil/privat kapasitet tilgjengelig i Nord-Norge.

Med KV "Harstad", og det andre kystvaktfartøyet som inngår i slepebåtberedskapen, bidrar Forsvaret

ved Kystvakten på en god måte i den statlige slepebåtberedskapen. KV "Harstad" er imidlertid ikke spesialbygget som et slepefartøy, og vil derfor ha begrensninger i forhold til et fartøy bygget kun for slepeoppdrag. KV "Harstad" planlegges ikke ombygget, men i forbindelse med at fartøyet skal inn til 1-års klassing i 2006 vil forhold rundt dekksarrangement påpekt i nevnte rapport bli utbedret. Dette vil bidra til å gjøre fartøyet mer funksjonelt.

Det er viktig å presisere at KV "Harstad" har nødvendig slepekapasitet til å kunne stabilisere en akutt situasjon, herunder trekke et fartøy med lav fart. Totalt sett er Kystvaktens erfaringer med fartøyet meget positive.

SPØRSMÅL NR. 457

Innlevert 9. februar 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 20. februar 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Over 300 vassdrag er allerede vernet i Norge. Vefsna er det største vassdraget i Norge som ikke er vernet. Når Vefsna renner ut i Mosjøen, har den samlet et enormt nettverk av bielver og bekker på sine brede skuldrer. I dette nedbørsfeltet finnes flere vannkraftverk, deriblant Røssåga-anleggene. Regjeringen ønsker nå å verne Vefsna, uten å foreta en grundig konsekvensutredning av vassdraget.

Hvilke nasjonale verneverdier finner man i Vefsna som man ikke allerede har vernet i andre vassdrag i Norge.»

BEGRUNNELSE:

John Olav Egeland omtaler elven og kraftpotensialet i Dagbladet 30. juni 2005, og skriver at Statkraft har "lagt ned betydelig arbeid i å finne løsninger som er skånsomme i forhold til landskap og biologisk mangfold. Det blir ingen nye magasiner, vannet hentes høyt oppe i vassdraget, nye kraftverk legges i fjell, fyllmassene fra nye tunneler skal delvis brukes til vei og nytt jordbruksareal, og vannstanden i Vefsna skal "miljøreguleres". Dessuten er det liten tvil om at Statkraft vil bidra til at Vefsna gjenvinner noe av sin posisjon som en av landets beste lakseelver. Den statusen ble tapt da lakseparasitten kom inn i elva allerede på slutten av 70-tallet." "Planene til Statkraft innebærer at kampen om vassdragsvern har fått en ny dimensjon. Den står ikke lenger mellom grotesk rasering av naturverdier og varig vern. Statkraft lanserer i stedet et tredje alternativ: Miljøbasert utbygging. Selskapet benekter ikke at inngrepene vil ha negative konsekvenser, men mener de også må veies mot verdiskapingen og tilgang på energi uten forurensning."

Svar:

Spørsmålet ble overført fra miljøvernministeren.

Vern av Vefsna var oppe til vurdering under arbeidet med Verneplan IV og under supplering av Verneplan for vassdrag. Vefsna er det største vassdraget vi har i Nordland, og det ble konsekvensutredet av Kontaktutvalget kraftutbygging - naturvern forut for Stortingets behandling av verneplan IV. I den forbindelse viser jeg til utredningene om vassdraget i NOU 1991:12 A og B Verneplan for vassdrag IV.

Verneverdiene er også uttrykt i stortingsproposisjonen om supplering av verneplan for vassdrag. Her heter det at de største verdiene i vassdraget er knyttet til nedbørfeltets størrelse i kombinasjon med graden av urørthet, samtidig som feltet spenner over en høydegradient fra nær 1 700 meter over havet til fjorden. Dette gir et svært stort geologisk og biologisk mangfold, store opplevelsesverdier og rike friluftsmuligheter. Det er også knyttet store verdier til kulturminneinteresser, samiske interesser og landbruk.

Det særegne ved Vefsna i et verneperspektiv er at nedbørfeltet inneholder de fleste landskapselementer som er karakteristiske for Nordland og dekker det meste av naturtypene i den sørlige del av fylket. Vefsna er meget godt egnet som typevassdrag i vernesammenheng, og flere av sidegrenene har også stor referanseverdi.

SPØRSMÅL NR. 458

Innlevert 9. februar 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 20. februar 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Det kommer stadig flere advarsler om en kritisk kraftsituasjon i Midt-Norge fra 2009. Det trengs meget store volumer med ny kraft i regionen, og foreløpig har Regjeringen ingen konkrete tiltak. I Sunndal blir Auraverkene nå rehabilitert, uten å installere større effekt. Tidligere ble det vurdert å bygge nye vannveier fra Osbu til stasjonen og fra Reinsvatnet for å redusere falltapet og øke årsproduksjonen.

Vil statsråden vurdere gode tiltak som sikrer at denne og andre oppgraderinger også gir større årsproduksjon?»

BEGRUNNELSE:

Auraverkene produserer ca. 1,8 TWh årlig og har en installert effekt på 300 MW. Anlegget er under rehabilitering og bassengene i fjellet blir nå rustet opp. Selve kraftstasjonen blir også rehabilitert, men det vil ikke bli installert større effekt. Etter rehabiliteringen vil Aura produsere det samme som før.

Svar:

De siste årene har vi sett en sterk vekst i kraftforbruket i Midt-Norge blant annet knyttet til utvidelsen på Hydro aluminium Sunndalsøra. Det ligger an til en ytterligere sterk forbruksvekst i området i årene framover. Dette kombinert med lite ny tilgang av kraft gjør at Midt-Norge i dag er det området i Norge som har størst utfordringer i forhold til forsyningssikkerheten.

Jeg har den siste tiden hatt sterkt fokus på kraftsitasjonen i denne regionen og det er åpenbart behov for tiltak i dette området framover. Arbeidet gjøres i tett samarbeid med både Norges vassdrags- og energidirektorat, Statnett, og kraftselskaper og industribedrifter i Midt-Norge.

Regjeringen prioriterer å få utnyttet det potensialet som ligger i opprusting av eksisterende vannkraftverk. Prosjektene som også innebærer oppgraderinger vil alle ha virkninger på miljøet i større eller mindre grad og involvere forskjellige brukerinteresser. Det må i utgangspunktet være den enkelte kraftverkseier som vurderer hva som er den beste løsningen teknisk/økonomisk når rehabilitering skal foretas. Dersom tiltak trenger konsesjon etter vassdragslovgivningen, er det nå lagt opp til en forenklet og mer effektiv saksbehandling for å få vurdert fordeler og ulemper som vil oppstå. Dersom konsesjon blir gitt, vil rehabilitering av vannkraftverk gi viktige bidrag til kraftbalansen i årene fremover.

SPØRSMÅL NR. 459

Innlevert 10. februar 2006 av stortingsrepresentant Åge Starheim

Besvart 21. februar 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Det er stort behov for meir kraft i Møre og Romsdal. I Sogn og Fjordane er det eit betydeleg småkraftpotensial, men dårleg linjekapasitet gjer at dette potensialet ikkje vert utnytta. Det er ikkje lønnsamt for den enkelte utbyggjar av småkraft å stå for utbetringa av straumnettet i sin region. Senterpartiets lokale stortingsrepresentant, Erling Sande, har uttalt at staten må ta eit større ansvar for å løyse opp i problema.

Kva tiltak vil statsråden fremje for å imøtekomme sin partikollega sitt løfte om linjekapasitet?»

GRUNNGJEVING:

På eit folkemøte i Hyen i november 2005 uttalte stortingsrepresentant Erling Sande frå Senterpartiet at staten må ta eit større ansvar for problema som småkraftutbyggjarane møter. Fokus på møtet var den manglande nettkapasiteten. I Hyen kan det produserast kraft til å forsyne 15 000 husstandar, men det stoppes av dårleg linjekapasitet. I Balestrand kan det byggjast ut småkraftverk nok til å forsyne 10 000 husstander med straum, men også der vert stoppa prosjekta av dårlig linjekapasitet.

Nettdirektør i Sogn og Fjordane Energiverk, As-

geir Aase, meinar at det viktigaste staten kan gjere for å hjelpe desse prosjekta, er å la småkraftverk bli omfatta av elsertifikatordninga.

Fylkesordførar Nils R. Sandal uttalte i desember at han frykta at Sogn og Fjordane kan gå glipp av 700 mill. kr i verdiskaping som følgje av Soria Moria-erklæringas standpunkt om grøne sertifikat.

Kilder for utsegna:

http://www.nrk.no/nyheter/distrikt/nrkogng**jordane/1.69967 http://www.nrk.no/nyheter/distrikt/nrkogng**jordane/1.70572

Svar:

Regjeringen har den siste tiden hatt sterkt fokus på kraftsituasjonen i Midt-Norge. Det er en tett dialog mellom energimyndighetene og aktørene i området for å komme fram til gode og målrettede tiltak for å bedre den framtidige forsyningssikkerheten i området. Det ser ut til at en kombinasjon av tiltak både på produksjons- og nettsiden er den rette veien å gå.

Staten har en viktig rolle gjennom Statnetts arbeid som nå gjøres i Midt-Norge. Som systemansvarlig nettselskap skal Statnett sikre et effektivt og sikkert overføringsnett for kraft med tilstrekkelig kapasitet. Statnett skal investere i det sentrale overføringsnettet etter samfunnsøkonomiske prinsipper. Det vil si at Statnett skal identifisere og gjennomføre investeringer som bidrar til å gi samfunnet størst mulig nytte. Som eier vil jeg bidra til Statnett skal kunne utføre sine oppgaver.

Statnett arbeider aktivt med investeringsplaner for å øke overføringskapasiteten inn til Midt-Norge. Statnetts analyser av situasjonen i området viser at nytten av nettforsterkninger vil være stor. Men analysene viser også at det vil være betydelige nettmessige besparelser ved etablering av ny produksjon i regionen. Statnett er i ferd med å forberede og gjennomføre flere større nettinvesteringer i regionen, men det tar som kjent tid å få realisere slike. En ny overføringslinje til Sverige skal etter planen være på plass i 2009, mens en ny overføringsforbindelse mot Sogn vurderes. En linje mot Sogn vil ifølge Statnett bidra positivt til situasjonen, men vil trolig ikke kunne være på plass før i 2012.

Videre har staten og energimyndighetene et ansvar for å legge til rette for et velfungerende marked, og blant annet legge til rette for at ny lønnsom kraftproduksjon kan realiseres. Regjeringen vil legge til rette for økt kraftproduksjon ved en aktiv satsing på nye miljøvennlige energiformer, både i Sogn og i andre deler av landet. Det innebærer i første rekke å utnytte potensialet som ligger i opprusting av eksisterende vannkraftverk. Videre vil Regjeringen stimulere til økt utbygging av små-, mini- og mikrokraftverk. Med hensyn til elsertifikatordningen pågår det for tiden et arbeid for å vurdere hvilke tiltak som er mest hensiktsmessige i satsningen på fornybar energi.

På kort sikt er det flere virkemidler som kan benyttes for å bidra til at forsyningssikkerheten i Midt-Norge sikres. Blant annet har Statnett, i henhold til NVEs forskrift for systemansvaret av mai 2002, anledning til å innføre prisområder. Jeg viser i denne sammenheng til diskusjonen i Stortinget 16. februar i forbindelse med interpellasjonen om kraftsituasjonen i Midt-Norge.

SPØRSMÅL NR. 460

Innlevert 10. februar 2006 av stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg

Besvart 20. februar 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for at Telemarkskanalen skal komme inn på UNESCOs verdensarvliste?»

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til at det er en omfattende og lang prosess for nominering og behandling av nye steder til UNESCOs verdensarvliste. Forslag til nye verdensarvsteder blir undergitt en streng faglig vurdering nasjonalt, før oppstart av en eventuell nominasjonsprosess, og internasjonalt av UNESCOs verdensarvkomité som avgjør hvilke områder som får verdensarvstatus.

Nominasjonssøknadene baserer seg på en tentativ liste over områder eller objekter som oppfyller kriteriene for vern i henhold til konvensjonen. Gjeldende tentative liste for Norge ble sendt UNESCO 1. oktober 2002 og ble sist revidert 15. april 2004. Miljøverndepartementet har bedt Riksantikvaren i samarbeid med Direktoratet for naturforvaltning om å

fremme forslag til en ny revisjon av den tentative lista. Alle de områder som har blitt brakt opp som mulige nye verdensarvområder vil bli vurdert som ledd i denne prosessen. Miljøverndepartementet tar sikte på å oversende ny revidert tentativ liste til UNESCO i løpet av første halvår 2007.

Under henvisning til det arbeidet som er i gang ønsker jeg ikke å si noe nærmere om hvilke steder det kan være aktuelt å ta inn på en revidert tentativ liste.

SPØRSMÅL NR. 461

Innlevert 10. februar 2006 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 21. februar 2006 av kommunal- og regionalminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«Deler statsråden oppfatningen av at de kommunale kontrollutvalgene må sikres en mer selvstendig stilling ved innføring av f.eks. mindretallsrettigheter, samt en vurdering av andre tiltak som kan iverksettes for å gjøre disse til det effektive kontrollorgan de er forutsatt å være?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til at departementet i Aftenposten den 6. februar 2006 uttrykker støtte til undertegnedes forslag om at kontrollutvalgene i kommunene bør sikres økt grad av selvstendighet, f.eks. ved at det sikres at 1/3 av medlemmene i utvalget gis initiativrett og mulighet til å iverksette gransking etter mønster av ordning etablert for Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité. Det er gledelig og jeg setter pris på statsrådens imøtekommenhet. Slik jeg ser det, er det i kjølvannet av noen av de sakene vi har sett behov for at det etableres mer effektive kontrollordninger i kommunene. Her spiller et uavhengig kontrollutvalg en viktig rolle. Faren er til stede for at dagens ordning ikke fungerer etter hensikten da den kommunale konsensuskulturen gjør at et aktivt kontrollutvalg undertiden oppfattes som et "problem" og at medlemmene av dette i for stor grad blir oppfattet som de politiske partienes forlengede arm. Jeg har selv opplevd hvordan man som kontrollutvalgsleder nesten bruker mer tid på å være "populær" hos enten fylkesrådmann eller fylkestingets gruppeledere, enn å gjøre det som et reelt uavhengig kontrollutvalg bør gjøre. Dette er heldig situasjoner hvor man f.eks. mener at det er behov for å iverksette gransking av sentrale politikere eller byråkrater i den kommunale administrasjon.

Kommunelovens åpning for at "brysomme" kontrollutvalg kan avsettes uten nærmere begrunnelse er undertegnede blitt gjort kjent med at allerede har funnet sted. Jeg håper at statsråden deler min oppfatning om at kontrollutvalgene må sikres en langt mer reell uavhengig rolle enn i dag og at sak på egnet måte legges frem for Stortinget som ledd i bekjempelsen av uheldige forhold i kommunesektoren.

Svar:

Krav om etablering av kontrollutvalg i alle kommuner og fylkeskommuner kom inn i kommuneloven i 1992. Erfaringen viser at lovfestingen av kontrollutvalget som et obligatorisk organ har hatt en gunstig innvirkning på kontrollarbeidet i kommuner og fylkeskommuner.

Senere er det gjort endringer i bestemmelsene om kontrollutvalg, med sikte på å fremheve og styrke utvalgets posisjon ytterligere. I 2004 ble bestemmelsene betydelig utvidet i forhold til tidligere. For å styrke kontakten mellom kommunestyret og kontrollutvalget ble det bl.a. innført krav om at minst ett medlem i utvalget skal velges av og blant kommunestyrets medlemmer. Bakgrunnen for dette var et ønske om å gi utvalget større påvirkningskraft i den politisk/administrative prosessen. Videre ble det innført bestemmelser om kontroll av kommunale selskaper.

Jeg legger stor vekt på den rolle de kommunale kontrollutvalgene har, og deler representanten André Oktay Dahls målsetting om at utvalgene skal være effektive og aktive tilsynsorganer. Ikke minst har enkelte uheldige forhold som er avdekket i den senere tid, ytterligere styrket min oppfatning av at den kontroll- og tilsynsfunksjon som ligger til de kommunale kontrollutvalgene er av stor betydning. Departementet legger derfor vekt på å følge utviklingen, og regelmessig vurdere om lov- og forskriftsverk gir hensiktsmessige rammebetingelser for kontrollutvalgene.

En utfordring for kontrollutvalgene er å balanse-

re mellom hensynet til uavhengighet og behovet for samarbeid med politiske og administrative organer i kommunen. Uavhengighet er avgjørende for å kunne utføre kontroll og tilsynsarbeid på en troverdig måte. Samtidig er det nødvendig med en god dialog mellom kontrollutvalget og beslutningsorganene. Hensynet til uavhengighet har blant annet gitt seg utslag i svært strenge valgbarhetsregler for kontrollutvalget.

I en studie av kontroll- og tilsynsordningene i kommunene fremgår det bl.a. at den entydige tendensen var at "kontrollutvalgene oppfattes å være selvstendige organer, som ikke er "i lomma" på andre deler av det politisk-administrative apparatet i kommunene." (NIBR, "Full kontroll?", prosjektrapport 2000:10, side 52). Videre fremgår det også at det ble funnet enkelte eksempler på at medlemmene i kontrollutvalget benyttet utvalget som en arena for partipolitisk markering, men dette utgjorde ingen dekkende beskrivelse av virkemåten til utvalgene. Det kom bl.a. til uttrykk at "beslutningene i kontrollutvalget stort sett preges av enstemmighet på tvers av partigrenser". (loc cit, side 99). Denne studien ble gjennomført for noen tid tilbake, og det kan ikke utelukkes at det senere har skjedd endringer.

Dersom det skulle vise seg å være et gjennomgående trekk at kontrollutvalgenes uavhengighet er for svak, bør det vurderes lovendringer med sikte på å styrke uavhengigheten. Dette vil jeg se nærmere på, og vurdere behovet for lovendringer.

Her er det flere mulige løsninger som kan vurderes. Spørsmålet om mindretallet i utvalget bør gis rett til å kreve iverksatt bestemte kontrolltiltak er en av de problemstillinger som da kan vurderes. Dette spørsmålet har også en prinsipiell side. I dag gjelder det samme for kontrollutvalgene som for andre organer i kommunen - det vil si at vedtak treffes med alminnelig flertall, og et mindretall kan ikke fremme krav som ikke flertallet har stilt seg bak. Det vil kreve lovendring om et mindretall i kontrollutvalget skal gis slik rett.

I en slik vurdering vil det også måtte tas hensyn til at kontrollutvalget etter loven er direkte underordnet kommunestyret, og utøver tilsyn og kontroll på vegne av dette. Kommunestyret er etter loven det øverste tilsynsorganet i kommunen. Kontrollutvalget utøver sine tilsynsoppgaver på vegne av kommunestyret (jf. kommuneloven § 77 nr. 1). I dette ligger at kommunestyret også i prinsippet kan gi generelle eller spesielle instrukser for kontrollutvalgets virksomhet. Dersom mindretallet i utvalget gis en lovfestet rett til å kreve iverksatt bestemte kontrolltiltak, vil kommunestyrets innflytelse bli avskåret i lov - så langt som mindretallets lovfestede rett strekker seg.

Jeg føler behov for å innhente noe mer forskningsbasert erfaringsgrunnlag før jeg foretar en endelig vurdering av de spørsmålene som er reist. Et slikt systematisert erfaringsgrunnlag vil kunne gi et godt bilde av hvor stort problemet er.

En ordning som praktiseres i enkelte kommuner er at utvalget sammensettes slik at opposisjonen i kommunestyret får flertall. Loven er ikke til hinder for dette. Dette kan styrke tilliten til at kontrollutvalget er uavhengig fra flertallet. Samtidig kan det innebære en risiko for misbruk ved at kontrollutvalget brukes som en arena for politisk "omkamp". Her må kryssende hensyn avveies mot hverandre.

Selv om hensynet til uavhengighet er helt sentralt i kontroll- og tilsynsarbeid, vil det gjerne også være slik at de ressurser som kommunene stiller til rådighet for kontrollutvalget og sekretariatets virksomhet, i praksis utgjør en sentral rammebetingelse. Her er kommunenes bevissthet om viktigheten av kontroll- og tilsynsarbeidet helt avgjørende.

SPØRSMÅL NR. 462

Innlevert 10. februar 2006 av stortingsrepresentant Børge Brende

Besvart 17. februar 2006 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«Arbeiderpartiet og Senterpartiet fremmet i stortingsåret 2004/2005 forslag om at styrets rett til å fastsette utbytte i Statkraft SF på lik linje med et ordinært aksjeselskap blir hjemlet i lov (Dokument nr. 8:25 (2004-2005)).

Er det slik at Regjeringen står ved prinsippet fra opposisjon om at utbyttet i Statkraft skal fastsettes etter samme prinsipper som for ordinære aksjeselskaper, og i så fall når og på hvilken måte vil Stortinget bli forelagt en endring av regelverket for utbytte i Statkraft SF?»

Svar:

Regjeringen Bondevik II satte høsten 2002 ned et utvalg for å vurdere statens forretningsmessige eierskap (Reinertsen-utvalget). Innstillingen ble levert 16. mars 2004 (NOU 2004:7). En av de anbefalingene utvalget gav var at aksjelovens normalregler for utbyttebeslutninger også anvendes for statsaksjeselskaper og statsforetak. Utvalgets innstilling ble ikke fulgt opp av regjeringen Bondevik.

Jeg vil i løpet av vårsesjonen legge fram en melding om statens forretningsmessige eierskap for Stortinget. Et punkt i meldingen vil være Reinertsen-utvalgets innstilling, herunder å drøfte anbefalingen om å endre reglene for utbyttebeslutninger i heleide statlige selskaper og statsforetak. Jeg vil her også drøfte de langsiktige utbytteforventningene til Statkraft.

SPØRSMÅL NR. 463

Innlevert 10. februar 2006 av stortingsrepresentant Børge Brende

Besvart 17. februar 2006 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«Næringsministeren slo fast under et møte med EFTA-parlamentarikerne før jul i Genève at han allerede i januar i år vil ha et opplegg klart for at Norge igjen kan inngå såkalte BITs, bilaterale investeringsbeskyttelsesavtaler. Dette er avtaler som sikrer norsk næringslivs investeringer i andre land på lik linje med f.eks. de andre nordiske land.

På hvilken måte har næringsministeren fulgt opp sitt løfte overfor EFTA, og når vil Stortinget få seg forelagt en sak om disse avtalene?»

Svar:

I referatet fra delegasjonen i Genève sies det: "Fra norsk side ble det indikert at vårt syn på investeringer trolig vil være avklart tidlig neste år." Dette arbeider jeg med.

Norge har ikke inngått bilaterale investeringsbeskyttelsesavtaler siden 1995 fordi det har vært tvil om hvorvidt avtalene kan være i strid med norsk lov. Det har i årenes løp vært gjort et betydelig arbeid for å komme frem til en løsning på disse spørsmålene. Det er sterke og beskyttelsesverdige interesser som står mot hverandre i denne saken. Behovet for å beskytte norske investeringer i utlandet blir satt opp mot norske myndigheters frihet til å regulere. Om, og i hvilken grad, avtalene faktisk reduserer norske myndigheters reguleringsfrihet, er et av temaene som er sentrale i diskusjonen.

Avtaler om investeringsbeskyttelse kan være av stor betydning for norske investeringer i en rekke land. Nærings- og handelsdepartementet har derfor tatt sikte på å utarbeide en standardmal som kan legges til grunn i fremtidige forhandlinger, i samarbeid med berørte departementer.

Stortinget vil bli orientert når de norske posisjonene for fremtidige forhandlinger er avklart.

SPØRSMÅL NR. 464

Innlevert 13. februar 2006 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 22. februar 2006 av kommunal- og regionalminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«Hva er Kommunal- og regionaldepartementet sin begrunnelse for å stoppe deltakelsen i konsernkommuneprosjektet på Sunnmøre?»

BEGRUNNELSE:

I brev av 13. januar ble det meldt fra departementet at en ikke lenger ønsker å følge prosjektet. Den økonomiske støtten til forprosjektet ble ikke trukket tilbake, men det ble gjort klart at deltakelsen fra departementet i styringsgruppen ble trukket tilbake. Dessuten så ble det allerede nå gitt beskjed om at det ikke ble aktuelt å støtte et hovedprosjekt økonomisk.

Brevet var svært kort og ga ingen faglig eller politisk begrunnelse for denne helomvendingen. Jeg er svært overrasket både over måten dette ble gjort på og at departementet åpenbart ikke ønsker denne kunnskapen som prosjektet vil kunne gi.

Det lover ikke godt hvis dette er måten departementet har tenkt å kommunisere med kommune-Norge på. Spesielt ikke i saker der flere kommuner har tatt initiativ sammen for å løse felles oppgaver.

Vi står nå overfor en av de største reformene i offentlig forvaltning. Det er klart at Regjeringen allerede har bestemt seg for hovedlinjene i denne reformen. Det burde allikevel være av interesse å få frem ulike modeller og ny kunnskap. Den modellen som kommunene her ønsker å prøve ut ville jo gjort det mulig å overføre flere oppgaver til kommunene.

Først stoppet den nye regjeringen forskningsprosjektet knyttet til dagens fylkeskommune, og deretter stopper en forsøksprosjekter som kan gi kunnskap om hvordan kommunenes rolle kan utvides innenfor dagens kommunestruktur. Det kan tyde på at Regjeringen ønsker å gjennomføre denne store forvaltningsreformen med utgangspunkt kun i kunnskap som støtter opp om forutinntatte konklusjoner. Det gjør det vanskeligere å få frem nødvendige motforestillinger og korrektiver.

Svar:

I henhold til prosjektplanen for forprosjektet er hovedmålet med det samlede konsernkommuneprosjektet å gjennomføre en kommunereform der kommunene på Sunnmøre blir organisert i en storkommune etter en konsernmodell. Konsernkommunen skal være egnet til å ha en aktiv samfunnsbyggende rolle i regionen.

Forprosjektet skal utdype grunnlaget for å etablere en konsernorganisering av 18 kommuner på Sunnmøre, og utarbeide et beslutningsgrunnlag som er tilstrekkelig for å ta stilling til gjennomføring av hovedprosjektet. Slik jeg oppfatter konsernkommuneprosjektet, kan det på mange måter være et skritt på veien mot kommunesammenslutning. Innhenting av mer kunnskap om aktuelle måter å realisere storkommuner på er ikke noe jeg ønsker å prioritere eller bruke ytterligere ressurser på.

Jeg vil for øvrig peke på at Kommunal- og regionaldepartementet høsten 2005 hadde på høring forslag om nye modeller for interkommunalt samarbeid om myndighetsutøvelse. Siktemålet med eventuelle nye lovregler er å legge til rette for en fleksibel og god tjenesteyting og forvaltning i kommunene. I lys av at departementet nettopp har hatt to nye hovedmodeller for interkommunalt samarbeid ute på høring, ser jeg ikke behov for utprøving av andre modeller nå.

Løftet gitt av den forrige regjeringen om økonomisk støtte til forprosjektet om konsernkommunen er imidlertid opprettholdt. Dette sikrer forutsigbarhet for kommunene.

SPØRSMÅL NR. 465

Innlevert 13. februar 2006 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 23. februar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Hva vil finansministeren gjøre for å gi folk som driver med hestehold, avl og trav et praktiserbart regelverk som både myndighetene og de som driver med hest kan forholde seg til på en skikkelig måte?»

BEGRUNNELSE:

Folk som driver med hest både innen avl og trav har et kronglete og vanskelig praktiserbart regelverk å forholde seg til. Problemene oppstår med merverdiavgift og hestetransport over grensen i forbindelse med trening og veterinærbesøk, der myndighetene på skjønnsmessig basis fastsetter en verdiøkning på hesten som skal avgiftsbelegges.

Reglene er også uklare når det gjelder ligningsmyndighetenes vurderinger i forbindelse med å anse om aktivitet i forbindelse med hestehold, stutteri og trav er næringsvirksomhet eller hobbyvirksomhet. Det oppleves at vurderingene faller nokså vilkårlig.

De som driver med hest ønsker et praktiserbart regelverk som det med forutsigbarhet går an å forholde seg til. Regelverket må også være så fornuftig utformet at det får allmenn aksept.

Svar:

Etter merverdiavgiftsloven § 2 anses levende dyr som vare. Omsetning og innførsel av hest er dermed avgiftspliktig. Merverdiavgiften skal beregnes av tollverdien, jf. merverdiavgiftsloven § 62 første ledd. Tollverdien fastsettes på grunnlag av forskrift 3. desember 1980 nr. 4917 om fastsettelse av varers tollverdi. Etter forskriften er det kjøpesummen som utgjør tollverdien og det skal altså betales 25 pst. merverdiavgift av denne. I tillegg til merverdiavgiften skal det etter den norske tolltariffen betales tollavgift med 5 000 kr pr. hest ved innførsel (uavhengig av hestens antatte markedsverdi). Ansvarlig for avgiftsinnbetaling inn til statskassen er vareeieren, jf. tolloven §§ 1 nr. 3, 37 og merverdiavgiftsloven § 64 (som henviser til tolloven).

Ved import av innkjøpte hester fra utlandet legges hestens kjøpesum/fakturaverdi til grunn ved beregning av innførselsmerverdiavgift. Et problem som gjerne melder seg, gjelder egen avl/oppdrett i utlandet og deretter innførsel til Norge. I dette tilfellet eksisterer det normalt ikke noen faktura å legge til grunn, og Tollvesenet må selv vurdere denne (etter tollverdiforskriften). For disse tilfellene kan det oppstå tvist om hvilken verdi som skal legges til grunn. Useriøse aktører kan dessuten lett falle for fristelsen til å oppgi en for lav tollverdi eller operere med dobbeltfakturering. Dette er imidlertid ikke noe spesielt for hestenæringen, men gjelder for alle næringer.

Toll- og avgiftsetaten har etter fast praksis ansett levende dyr å være en vare som kan innføres toll- og avgiftsfritt som reisegods innenfor en verdigrense på 6 000 kr, jf. forskrift 10. januar 2003 nr. 32 om toll- og avgiftsfri innførsel og forenklet fortolling av reisegods (reisegodsforskriften). Toll- og avgiftsfritaket er bl.a. betinget av at varene ikke innføres med salg eller annen ervervsmessig anvendelse for øye, men at de utelukkende er bestemt til den reisendes eget eller den reisendes families personlige bruk eller forbruk. Dette fritaket gjør det også fristende å oppgi for lav verdi på hesten.

Hestenæringen har tidligere hevdet at det bør etableres et eget verdifastsettelsessystem ved innførsel av hest til Norge. Finansdepartementet deler ikke dette syn. Begrunnelsen er at det foreligger en internasjonal tollverdikonvensjon og at det er utarbeidet en egen tollverdiforskrift som gjelder for alle varer. Det er ikke noe behov for særregler utover dette spesielt for hestenæringen. Finansdepartementet mener heller at det er viktigere at toll- og avgiftsetaten har et nært samarbeid med næringen bl.a. for å fastsette tollverdien på hest. Jeg kan opplyse om at Toll- og avgiftsdirektoratet har hatt fokus på dette lenge.

Når det gjelder spørsmålet om hvorvidt aktiviteten skattemessig er å anse som fritidsaktivitet eller næringsvirksomhet, er dette vurderinger ligningsmyndighetene må gjøre i mange sammenhenger, og som ikke er spesielle i forhold til hestenæringen. Avgjørelsen må treffes på bakgrunn av de alminnelige regler der blant annet varigheten og omfanget av aktiviteten vurderes konkret. Det sentrale vil være om aktiviteten objektivt sett er egnet til å gi overskudd, i alle fall på noe lengre sikt. Tilsvarende vurderinger må gjøres på merverdiavgiftens område.

Som antydet i spørsmålet vil praksis i noen grad kunne variere, som en konsekvens blant annet av desentralisert ligning. Dette er imidlertid et generelt problem, som etter det jeg forstår ikke er spesielt stort for hestenæringen i forhold til andre aktiviteter. For å sikre en mest mulig ensartet praksis har Skattedirektoratet publisert et brev av 13. mars 2002 der en tok stilling til en sak om travsport. Dette brevet er retningsgivende både for spørsmålet om det foreligger næringsvirksomhet og spørsmålet om fradrag for oppstartutgifter.

På denne bakgrunn kan jeg ikke se at det er behov for å endre dagens regelverk.

SPØRSMÅL NR. 466

Innlevert 14. februar 2006 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 22. februar 2006 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«På bakgrunn av svar på skriftlig spørsmål nr. 419, vil jeg ha statsrådens svar på følgende: Hvilke maktmidler kan Forsvaret benytte i fredstid som ikke hører inn under påtalemyndigheten og som således kan avgjøres av Forsvaret, og hvem er i slike tilfeller øverste ansvarlige for beslutning om bruk av slike tvangsmidler?»

BEGRUNNELSE:

Jeg registrerer og er tilfreds med at justisministeren slår fast at det er påtalemyndigheten som har full instruksjonsmyndighet når det gjelder bruk av tvangsmidler i forbindelse med etterforskning av straffesaker. Med andre ord er det politiet og påtalemyndigheten som er rette vedkommende mht. bruk av tvangsmidler. Blir derfor noe usikker på hva statsråden mener med sitt svar på skriftlig spørsmål nr. 419.

Ser derfor frem til en ytterlig klargjøring av ovennevnte forhold.

Svar:

Saken er overført fra justisministeren.

Den relaterer seg til justisministerens svar på skriftlig spørsmål nr. 419 fra representanten Ellingsen. Kystvakten kan for det første utøve makt som ledd i å hevde norsk suverenitet og norske suverene rettigheter, jf. kystvaktloven § 8. Dette er en oppgave som er tillagt Forsvaret under forsvarsministerens konstitusjonelle ansvar. I fiskerisaker vil det dessuten være Kystvakten, som innenfor de rettslige rammer og gitte instrukser, forestår vurderingene knyttet til valg av virkemidler for å gjennomføre påtalemessige beslutninger om bruk av straffeprosessuelle tvangsmidler. Dette er den samme myndighet som det ordinære politiet har til å velge hvilket virkemiddel som, ut fra situasjonen, er best egnet til gjennomføring av et tvangsinngrep, f.eks. for å stanse et kjøretøy. Det bemerkes i denne sammenheng at Kystvakten er underlagt alminnelig instruks for politiet (politiinstruksen) så "langt den passer", jf. politiinstruksen § 1-1 tredje ledd. I alle tilfeller er det henholdsvis Fellesoperativt hovedkvarter (FOHK) og Landsdelskommando Nord (LDKN) som utgjør Kystvaktens operative ledelse.

SPØRSMÅL NR. 467

Innlevert 14. februar 2006 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen

Besvart 23. februar 2006 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Under årets kolmulefiske ble den norske båten "Selvåg Senior" bordet av skotsk kystvakt. De kom om bord med et nytt regelverk om sjekkpunkter og kontroll. Dette stemmer ikke overens med norsk regelverk, og regelendringen er heller ikke videreformidlet til rederiene, noe som kunne ha ført til store kostnader for de aktuelle norske båtene.

Vil statsråden ta initiativ til at regelverket endres i tråd med EUs regelverk, og at informasjonen om endringer i EUs regelverk raskt videreformidles til de aktuelle rederi?»

BEGRUNNELSE:

For kort tid siden ble det kjent at EU-kommisjonen har innført nye rapporteringsregler for fiske i EU-sonen. Flere norske båter har etter dette mottatt "rapporteringsfeil" fra skotske kontrollmyndigheter. Det nye regelverket er slik jeg kjenner saken ikke varslet verken redere eller fører av båt slik fiskeriav-

talens pkt. IV. 3 mht. varsling av regelendringer krever. Dette kan selvfølgelig sette mange redere og førere av båtene i en vanskelig situasjon med påfølgende store kostnader.

Etter min mening bør slike regelendringer uten opphold varsles de aktuelle redere, og raskest mulig oversettes til norsk. Jeg tillater meg videre å be om at det nye regelverket fastsettes i en ny J-melding etter tidligere praksis, noe det er flere grunner til:

- Utøverne får en "autorisert mal" å forholde seg til.
- Utøverne og norske myndigheter har en felles oppfatning av riktig rapportering. Utøverne og norske myndigheter utvikler en mest mulig felles oppfatning av gode og dårlige sider ved nye regler når de skal praktiseres.
- Norske myndigheter får kompetanse i utviklingen av regelverk det er naturig å drøfte med utøverne og den part i fremtidige fiskeriavtaleforhandlinger.
- Språkforståelse i fremmede språklige forordninger kan skape vansker.

Svar:

Jeg viser til ovennevnte spørsmål fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen vedrørende nye regler for rapportering ved fiske i EU-sonen.

I forbindelse med kvoteforhandlingene mellom Norge og EU for 2006, orienterte EU om at det ble arbeidet med nye regler om rapportering, herunder særlige kontrollregler for kolmulefisket.

EUs nye regelverk om rapportering ble formelt vedtatt 22. desember 2005, men var ikke tilgjengelig før publiseringen 20. januar 2006. Norske myndigheter ble orientert om de nye reglene 24. januar. Fiskeridirektoratet sendte 26. januar brev til Norges Fiskarlag og Fiskebåtredernes Forbund med kopi av regelendringene, slik at aktuelle fartøy kunne varsles. Etter vanlig praksis mellom Norge og EU vil nye regler ikke bli håndhevet overfor den annen parts fiskere før det er gått 14 dager etter orientering. Da norske myndigheter ble gjort oppmerksom på episoden med "Selvåg Senior", sendte Fiskeridirektoratet brev til EU-kommisjonen og anmodet om at anvendelse av regelverket overfor norske fartøy skulle utsettes i tråd med gjeldende praksis med 14 dagers utsettelse, noe EU-kommisjonen imøtekom. Jeg mener at norske myndigheter på denne måten har informert næringen og ivaretatt deres interesser på en tilfredsstillende måte. Jeg vil understreke at det er viktig at norske fiskere ikke blir pålagt kontrollregimer som gjør at fisket ikke kan gjennomføres på en rasjonell måte. Norge gjorde det også klart for EU under fjorårets forhandlinger at regelverket må utarbeides slik at det er praktisk gjennomførbart. Det er uansett slik at norske fartøyer må forholde seg til EUs regelverk i EU-sonen, på samme måte som utenlandske fartøy må forholde seg til norske regler når de fisker i norsk farvann. Fiskeri- og kystdepartementet vil likevel følge opp saken overfor EU for å sikre at endringer i regelverk blir gjort kjent før de trer i kraft.

Jeg viser til ditt spørsmål om jeg vil ta initiativ til at regelverket endres i tråd med EUs regelverk. Jeg kan opplyse om at Norge ikke har et eget regelverk om rapportering i EU-sonen. Fiskeridirektoratet har imidlertid hatt en praksis som går ut på å oversette deler av EUs regelverk til norsk og publisere dette som en egen juridisk melding. Denne J-meldingen har ikke status som norsk regelverk.

Dette er imidlertid et tidkrevende arbeid, og myndighetene har etter en avveining kommet til at myndighetenes oppgave avgrenses til å gi rederiene informasjon om hvordan de selv kan søke å holde seg oppdatert om aktuelt regelverk for den virksomhet de driver. Dette gjør norske aktører i stand til å finne EUs interne regelverk både i engelsk og dansk versjon. I tillegg kommer selvfølgelig at Fiskeridirektoratet ved eventuelle tolkningsproblemer yter nødvendig bistand. Jeg vil understreke at jeg, som du, er opptatt av å gjøre hverdagen enklest mulig for fiskerne. Med de utfordringene Norge står overfor i kampen mot overfiske, og for en bærekraftig utnyttelse av ressursene, må likevel vi som myndigheter fortløpende vurdere hvilke oppgaver som skal prioriteres - og hvilke som kan ivaretas av næringen selv.

SPØRSMÅL NR. 468

Innlevert 14. februar 2006 av stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen
Besvart 21. februar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Når kan man forvente at ny/rehabilitert Svelvikvei (Drammen-Svelvik) vil bli stående ferdig dersom den sittende regjering fortsetter?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til artikkel på Drammens Tidendes nettsider 11. februar 2006 med tittel "Har ikke glemt Svelvikveien". I artikkelen heter det at stortingsrepresentant Sigrun Eng (Arbeiderpartiet) sier helt klart at Svelvikveien fremdeles er en del av "Drammenspakka". "Det er helt klart at vi står på at strekningen Eikhaugen-Tørkop skal ferdigstilles før Vegpakke Drammen er sluttført", sier Sigrun Eng. "Vi skjønner at folk i området er frustrerte, men vi i Arbeiderpartiet vil ikke være med på noe avtalebrudd når det gjelder Svelvikveien, som nå må ut av alle skuffer og fram i dagen", sier Sigrun Eng.

Svar:

I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2000 ba samferdselskomiteen om at det ble utarbeidet en omforent og oppdatert framdriftsplan for gjennomføring av Vegpakke Drammen. I august 2000 ble det inngått en avtale mellom Drammen kommune, Buskerud fylkeskommune og Statens vegvesen om videreføring av pakka. I avtalen heter det at partene vil arbeide for at hele pakken skal gjennomføres innen utgangen av 2008. Det ble videre lagt til grunn at den forutsatte fordelingen mellom statlig finansierte og bompengefinansierte prosjekter i St.prp. nr. 1 (1993-94) skulle opprettholdes. Dette innebar at det skulle arbeides med nytt opplegg for tilleggsfinansiering, bl.a. for å kunne gjennomføre den planlagte Konnerudnedføringen.

Drammen kommune vedtok i februar 2004 å utsette Konnerudnedføringen, da det ikke var mulig å komme fram til lokal enighet om nye opplegg for brukerfinansiering. I handlingsprogrammet for perioden 2006-2009 har Buskerud prioritert statlige midler til fullføring av sentrumsringen i Drammen, med bygging av rv 283 Kreftingsgate og rv 283 Øvre Sund bru, samt refusjon av Grønlandstunnelen. Av de prosjektene som var forutsatt statlig finansiert, gjenstår da rv 319 Tørkop-Eik (Svelvikvegen).

Ved at forutsetningen om brukerfinansiering av Konnerudnedføringen ikke er fulgt opp, kan ikke jeg se at grunnlaget for den inngåtte avtalen står ved lag, jf. også Samferdselsdepartementets svar på spørsmål nr. 129 i forbindelse med behandlingen av Nasjonal transportplan 2006-2015. Departementet mener fortsatt at det er ønskelig å følge opp den statlige delen av pakken. Prioritering av rv 319 Tørkop-Eik må imidlertid vurderes i forhold til andre prosjekter som er aktuelle å prioritere innenfor den fylkesfordelte investeringsrammen til øvrige riksveger i Buskerud, der fylkeskommunen/BTV-rådet har avgjørende innflytelse på prioriteringene. Dette kan først skje i forbindelse med utarbeidelsen av handlingsprogrammet for perioden 2010-2019.

SPØRSMÅL NR. 469

Innlevert 14. februar 2006 av stortingsrepresentant Tord Lien
Besvart 23. februar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Vil Regjeringen følge opp Senterpartiets standpunkt om fritak fra merverdiavgift for vedlikehold og restaurering av fredede og bevaringsregulerte bygninger gjennom å fremme en endring av Lov om merverdiavgift som imøtekommer dette, dvs. unntar slike aktiviteter fra lovens omfang?»

BEGRUNNELSE:

Fortidsminneforeningen arrangerte 2. februar en konferanse i Oslo om Norsk kulturminnefond med etterfølgende politiske avklaringer fra stortingspartiene. Senterpartiets representant i konferansen, Magnhild Strand, gav ikke uttrykk for at Senterpartiet har endret politikk etter at de kom i regjering i forhold til

det som partiet var sammen med Fremskrittspartiet om i Innst. S. nr. 227 (2004-2005), som ble avgitt 2. juni 2005, nemlig at kjøp av varer og tjenester i forbindelse med restaurering av fredet og bevaringsregulert bygningsmasse bør unntas fra merverdiavgift.

Svar:

For ordens skyld vil jeg innledningsvis få opplyse om at spørsmålet er overført fra miljøvernministeren.

Merverdiavgiften er en generell avgift på forbruk som bør ha færrest mulige fritak og særordninger. Regelverket på dette området bør derfor være mest mulig nøytralt. En differensiering av satsen på ulike varer og tjenester etter det formål varen eller tjenesten skal benyttes til, bidrar til å svekke merverdiavgiften som en generell skatt på forbruk.

Jeg antar at det først og fremst er merkostnadene ved å ha en fredet bygning som ønskes kompensert. Et generelt merverdiavgiftsfritak for arbeid på fredede bygg i privat eie vil omfatte alle typer tjenester som utføres på bygget, også slike som enhver huseier må sørge for. Støtte til disse eierne oppnås derfor best ved å benytte mer direkte og målrettede støttetiltak prioritert av fagkyndige myndigheter, enn ved et generelt fritak fra å betale merverdiavgift på arbeid på fredede bygninger.

Videre vil et eventuelt fritak for merverdiavgift på varer og tjenester i forbindelse med arbeid på fredede bygg gi betydelige kontrollproblemer. Det vil være svært vanskelig å kontrollere at de fritatte varer og tjenester nyttes i samsvar med formålet. Det vil for eksempel være den enkelte næringsdrivende som omsetter varer og tjenester i forbindelse med arbeid på fredede bygg, som er ansvarlig for å sikre at fritaket er i samsvar med forutsetningene. Fritaket vil påføre disse næringsdrivende administrative kostnader, og de må stå til ansvar overfor avgiftsmyndighetene ved eventuelle urettmessige fritak.

Et eventuelt fritak vil også kunne skape press om et tilsvarende system på andre godt dokumenterte støtteberettigede områder. Et fritak vil dessuten påføre staten et provenytap. Statens bidrag til ulike formål bør derfor gis prioritet innenfor utgiftssiden på statsbudsjettene, og ikke indirekte i form av avgiftsfritak. Dette både synliggjør støttens omfang og gjør at støtten kan administreres av de fagkyndige på det aktuelle området.

Det offentlige gir allerede støtte til private eiere av fredede bygninger og anlegg gjennom ulike tilskuddsordninger. Mange inngrep på vernede bygg må uansett klareres med vernemyndighetene. Eventuell ytterligere støtte bør derfor gis gjennom eksisterende ordninger. Det anses ikke hensiktsmessig å etablere en ny ordning for dette formålet.

Jeg vil på denne bakgrunn fraråde at det gis et generelt fritak fra å betale merverdiavgift av varer og tjenester som brukes i forbindelse med arbeid på fredede bygninger og anlegg i privat eie. Skal det ytes ytterligere støtte til dette formål, må det derfor vurderes opp mot andre gode tiltak i forbindelse med den årlige budsjettbehandlingen.

SPØRSMÅL NR. 470

Innlevert 15. februar 2006 av stortingsrepresentant Lars Sponheim

Besvart 1. mars 2006 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Vil forsvarsministeren vurdere en styrking av de norske ISAF-styrkene i Afghanistan både hva gjelder personell og materiell?»

BEGRUNNELSE:

Etter de dramatiske hendelsene tirsdag 7. februar der de norske ISAF-styrkene i Afghanistan ble angrepet, er det grunn til å stille spørsmål om sikkerheten og den generelle situasjonen for de norske styrkene i Afghanistan er tilfredsstillende. Det gjelder både i forhold til om det er mange nok i den norske styrken gitt oppdragets omfang, selv etter opptrappingen med 200 mann fra Telemarksbataljonen finner sted i neste måned, og om materiellsituasjonen er tilfredsstillende. Blant annet skal nærmeste kirurg i beste fall ha vært 4 timer unna, avhengig av flyvær og helikopterhjelp da norske soldater ble angrepet i Meymaneh i Afghanistan tirsdag 7. februar.

I Bergens Tidende i går (14. februar) utelukker verken tidligere utenriksminister Jan Petersen eller Sosialistisk Venstrepartiets Ågot Valle at norske soldater kan komme hjem i kiste fra Afghanistan. Det er selvfølgelig ingen som kan garantere at ikke dette

kan komme til å skje, gitt oppdragets karakter og innhold, men vi må være sikker på at alle ressurser er satt inn for at dette ikke skal skje.

Svar:

Sikkerhetssituasjonen i Afghanistan har vært, og er, fremdeles utfordrende. Dette gjelder også for det området hvor de norske styrkene har tilholdssted. Deltakelse i operasjoner utenlands vil alltid være forbundet med en viss risiko for deltakende personell. De alvorlige hendelsene 7. februar i år har således understreket dette.

Sikkerheten for norsk militært personell i utlandet vil alltid ha høy prioritet for den militære og politiske ledelsen her hjemme. De rapporter som foreligger etter hendelsene 7. februar i år i Meymaneh i Afghanistan, indikerer i all hovedsak at de sikrings- og selvforsvarstiltak som allerede var på plass før opptøyene, fungerte i tråd med forutsetningene. Som en følge av dette unngikk man alvorlige konsekvenser for liv og helse til det norske personellet i området.

De norske styrkene i Afghanistan er underlagt NATO, som har et ansvar i forhold til å forsterke ved behov. Dette ble gjort under opptøyene siste uke. I tillegg ble enheter fra den afghanske hæren også sendt til området.

Det kan aldri gis garantier for at norsk militært personell på oppdrag i utlandet ikke skal kunne komme ut for episoder hvor liv kan gå tapt. Marginene i forhold til konsekvenser for liv og helse under hendelser som de vi opplevde nylig, vil alltid være små. Sikkerhetssituasjonen og eventuelle tiltak mot trusler vurderes derfor kontinuerlig, både lokalt hos styrkene i utlandet og her hjemme.

Forsvaret har, med bakgrunn i hendelsene, allerede iverksatt en midlertidig styrking av personelloppsettet i Meymaneh, herunder tilførsel av ekstra vakt- og sikringspersonell. I tillegg ble også et stressmestringsteam med kompetanse på debriefing sendt fra Norge til Meymaneh dagen etter hendelsene.

For å øke sanitetsberedskapen vil det medisinske personellet bestående av to leger og en sykepleier, snarest styrkes med en lege med akuttmedisinsk erfaring, og ved tilførsel av avansert medisinsk behandlingsmateriell. Dette vil avhjelpe usikkerheten knyttet til hvor raskt en evakuering til sykehus kan skje med fly eller helikopter. Det vurderes også ytterligere tiltak basert på de erfaringene som ble gjort, herunder både organisatoriske, materiellmessige og infrastrukturmessige endringer.

Avslutningsvis vil jeg igjen understreke at det alltid vil være en risiko forbundet med norske utenlandsoppdrag. Trusselen mot våre styrker vurderes imidlertid kontinuerlig, og nødvendige tiltak settes inn ved behov.

SPØRSMÅL NR. 471

Innlevert 15. februar 2006 av stortingsrepresentant Odd Einar Dørum

Besvart 21. februar 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Når og i hvilken form vil statsråden komme til Stortinget med forslag om inndekning for merkostnadene knyttet til den nylig inngåtte avtalen om klinisk veterinærvakt gjeldende fra 1. juli 2006, og er det videre mulig å få en oversikt over lønnsutviklingen mv. for veterinærene, gitt Stortingets tilslutning til den nye avtalen, jf. oppstillingen i begrunnelsen?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til den nylig inngåtte avtalen mellom Den norske veterinærforening (DNV) og Landbruks- og matdepartementet (LMD) om en ny avtale om klinisk veterinærvakt gjeldende fra 1. juli 2006. På bakgrunn av at avtalen innebærer en ytterligere påplusning på 9 mill. kr utover den eksisterende bevilgningen på kap. 1115 post 71 på om lag 80 mill. kr er det grunn til å stille spørsmål ved lønnsutviklingen for veterinærer de siste årene, spesielt sammenlignet med gruppen de i hovedsak skal betjene, nemlig landets bønder. Jeg ber derfor om å få tilsendt en oversikt knyttet til følgende utviklingstrekk, gitt Stortingets tilslutning til den nye avtalen:

1) De økonomiske rammene for avtalene om klinisk veterinærvakt de siste 5 årene (2002-2006) både i kroner og i prosentvis økning fra foregående år.
2) En oversikt over økning pr. år i vaktgodtgjørelsen pr. vakthavende veterinær i samme perioden (2002-2006).
3) En oversikt over samlet utbetalt bilgodtgjørelse

pr. år til veterinærer i den samme perioden (2002-2006 ev. 2001-2005).

4) En oversikt over gjennomsnittlig utbetaling av bilgodtgjørelse pr. vakthavende veterinær pr. år i den samme perioden (2002-2006 ev. 2001-2005).
5) En oversikt over antall veterinærbesøk til norske bønder i de siste 10 årene, samt en oversikt over hvor stor andel av disse som har foregått utenom ordinær arbeidstid (2002-2006 ev. 2001-2005).

Svar:

Den nye avtalen med Den norske veterinærforening er inngått med forbehold om nødvendige budsjettvedtak i Stortinget. Avtalen gjøres gjeldende fra 1. juli 2006. Jeg tar sikte på å fremme forslag for Stortinget om nødvendige budsjettendringer i Revidert nasjonalbudsjett for 2006.

Veterinærer i klinisk praksis utfører sitt arbeid som selvstendig næringsdrivende. Jeg er ikke kjent med at det foreligger oversikt/statistikk over inntektsutviklingen for veterinærer de senere årene, men har nedenfor gitt svar på de konkrete spørsmålene som ble stilt.

Jeg finner grunn til å understreke at den inngåtte avtalen med Den norske veterinærforening i all hovedsak innebærer en styrking av bemanningen i vaktordningen, samt en forskyving av ressursinnsatsen til produksjonsdyr. Avtalen innebærer en økning av vaktgodgjøringen med 2,5 pst. fra 1. november 2006.

Spørsmål 1:

De økonomiske rammene for avtalene om klinisk veterinærvakt de siste fem årene (2002-2006) både i kroner og prosentvis økning fra foregående år.

Svar:

Nedenstående tabell viser utviklingen i budsjettert ramme for tilskudd til veterinær beredskap, dvs. vaktordninger for veterinærer. Fram til ultimo 2002 var det en kombinert vaktordning der vakthavende både ivaretok offentlige plikter og kliniske tjenester (avløsertjeneste for distriktsveterinærer). Dagens ordning med en rendyrket klinisk veterinærvakt ble etablert ved avtale mellom Den norske veterinærforening og staten ved Statens dyrehelsetilsyn av 3. desember 2002.

Siden 1. september 2002 er det benyttet statlige midler til en spesialvakt for kjæledyr. Dette er inkludert i de budsjettrammene som er angitt nedenfor. Spesialvakt for kjæledyr har hatt en kostnad på årsbasis på 10 mill. kr. Denne ordningen er avtalt avviklet fra 1. juli 2006.

Oppgitte tall for 2006 er beregnet kostnad både for klinisk veterinærvakt hele året og spesialvakt for kjæledyr i første halvår 2006. Tallene forutsetter at vaktordningen blir gjennomført i henhold til den avtalen som nylig ble inngått mellom Den norske veterinærforening og Landbruks- og matdepartementet.

Tabell 1 Utvikling av budsjettert ramme for tilskudd til veterinær beredskap (veterinærvakt). For 2006 er angitt beregnet kostnad forutsatt at vaktordning i henhold til ny vaktavtale iverksettes fra og med 1. juli 2006

År	Samlet ramme (mill. kroner)	Prosentvis endring fra foregående år
2002	45,42	+ 13,6 %
2003	65	+ 43,1 %
2004	66,65	+ 2,5 %
2005	76,88	+ 15,3 %
2006	84,2	+ 9,5 %

Spørsmål 2:

En oversikt over økning pr. år i vaktgodtgjørelsen pr. vakthavende veterinær i samme perioden (2002-2006).

Svar:

Ettersom det fram til desember 2002 var en helt annen vaktordning enn den vi har i dag, vurderes det ikke som relevant å oppgi tall for 2002. Bemanningen i de enkelte vaktområdene har variert gjennom den perioden spørsmålet omfatter. Det har også i en periode vært differensierte satser for vaktgodtgjøring. Jeg finner det derfor mest hensiktsmessig å besvare spørsmålet med en oversikt i tabell 2 over beregnet gjennomsnitt for vaktgodtgjørelse pr. vaktområde pr. år for årene 2003-2006.

Tabell 2 Beregnet gjennomsnittlig årlig vaktgodtgjørelse pr. vaktområde for klinisk veterinærvakt

År	Gjennomsnittlig vaktgodtgjørelse (kroner)
2003	341 600
2004	351 900
2005	415 400
2006	490 000

Spørsmål 3:

En oversikt over samlet utbetalt bilgodtgjørelse pr. år til veterinærer i den samme perioden (2002-2006 ev. 2001-2005).

Svar:

Jeg antar at spørsmålet gjelder den reise- og skyssgodtgjørelse (skyssrefusjon) som er utbetalt til veterinærer i medhold av forskrift om tilskott til ned-

skriving av utgifter til skyssgodtgjørelse og reisetillegg ved veterinærers sjuke-/inseminasjonsbesøk. Samlede utbetalinger over denne tilskuddsordningen er gitt i tabell 3.

Tabell 3 Oversikt over samlede utbetalinger i skyssrefusjonsordningen for veterinære reiser

År	Samlet utbetaling (mill. kroner)
2001	35,12
2002	33,17
2003	35,47
2004	37,75
2005	36,81

Spørsmål 4:

En oversikt over gjennomsnittlig utbetaling av bilgodtgjørelse pr. vakthavende veterinær pr. år i den samme perioden (2002-2006 ev. 2001-2005).

Svar:

Skyssrefusjonsordningen gir utbetaling til veterinærer ved reise over en angitt minimumsavstand (20 km hver vei), uavhengig av når på døgnet reisen er foretatt. Departementet har dessverre ikke tallmateriale som gjør det mulig å avgjøre hvor stor andel av utbetalingene i skyssrefusjonsordningen som har gått til veterinærer som deltar i vaktordningen - eller til reiser som foretas i vakttiden. For å kunne gi en slik oversikt ville det være nødvendig med en svært ressurskrevende gjennomgang av enkeltregninger/bilag.

Spørsmål 5:

En oversikt over antall veterinærbesøk til norske bønder i de 10 siste årene, samt en oversikt over hvor stor andel av disse som har foregått utenom ordinær arbeidstid (2002-2006 ev. 2001-2005).

Svar:

Det foretas ingen offentlig registrering av veterinærers kliniske virksomhet. Det er derfor ikke mulig å gi eksakt svar på dette spørsmålet.

Tall sammenstilt av Budsjettnemnda for jordbruket indikerer at det i 1995 ble ytt om lag 1 million veterinærtjenester i landbruket, mens tilsvarende tall var om lag 530 000 i 2004.

Det er dessverre ikke mulig å angi hvor stor andel av veterinærbesøkene som har foregått utenom ordinær arbeidstid. Registreringer gjort av Den norske veterinærforening i perioden april 2003 - mars 2004 indikerer at det gjennomsnittlig er om lag 1,1 oppdrag på kveld/natt på hverdager i klinisk veterinærvakt og gjennomsnittlig om lag 2,6 oppdrag pr. døgn i helger.

SPØRSMÅL NR. 472

Innlevert 15. februar 2006 av stortingsrepresentant Karin S. Woldseth

Besvart 22. februar 2006 av barne- og likestillingsminister Karita Bekkemellem

Spørsmål:

«Mener statsråden fremdeles at Likestillings- og diskrimineringsombudet ikke har vedtakskompetanse slik hun gjorde i sitt innlegg i Dagbladet 7. januar i år, eller beror denne påstanden på en misforståelse?»

BEGRUNNELSE:

I et debattinnlegg i Dagbladet 7. januar i år hevder statsråden at Likestillings- og diskrimineringsombudet ikke har vedtakskompetanse. Dette er ikke korrekt. I Lov om Likestillings- og diskrimineringsombudet og Likestillings- og diskrimineringsnemnda (diskrimineringsombudsloven) § 4 heter det:

"Dersom partene ikke frivillig innretter seg etter ombudets uttalelse, jf. § 3 tredje ledd, og det antas å medføre ulempe eller skadevirkning å avvente nemndas vedtak, kan ombudet treffe vedtak som nevnt i § 7.

Ombudet skal grunngi vedtaket samtidig med at det treffes. Nemnda skal underrettes om vedtaket.

Ombudets vedtak kan påklages til nemnda."

Det vises videre til i § 7 hvilke vedtak det dreier seg om.

Svar:

Likestillings- og diskrimineringsombudets hovedoppgave som lovhåndhever er å behandle individuelle klager over brudd på diskrimineringslovverket. Ombudet avslutter slik klagebehandling med å avgi en uttalelse, som ikke er juridisk bindende.

Dersom en av partene ikke er enig i ombudets uttalelse, kan saken bringes inn for Likestillings- og diskrimineringsnemnda. Nemnda fatter juridisk bindende enkeltvedtak som partene er rettslig forpliktet til å følge.

Ombudet har altså som hovedregel ikke vedtakskompetanse. Ombudet har imidlertid adgang til å fatte unntaksvise hastevedtak. Forutsetningen er at det dreier seg om en sak der nemndas vedtak ikke kan avventes uten ulempe eller skadevirkning, dvs. der dette antas å bli konsekvensene dersom det ikke blir nedlagt forbud mot en diskriminerende handling før man rekker å samle en vedtaksfør nemnd.

En tilsvarende bestemmelse hadde Likestillingsombudet, forløperen til det nåværende ombudet. Adgangen til å fatte hastevedtak var imidlertid ikke i praktisk bruk, og det er foreløpig ikke grunnlag for å tro at den vil bli brukt i nevneverdig omfang hos det nye ombudet. Bestemmelsen er likevel opprettholdt som en sikkerhetsventil.

Det er derfor korrekt at ombudet formelt sett har en begrenset vedtakskompetanse, noe jeg også påpekte i et senere innlegg i Dagbladet 10. januar i år.

Tilleggssvar 6. mars 2006:

I siste setning i svaret står det en henvisning til et innlegg fra undertegnede i Dagbladet 10. januar i år.

Jeg beklager at det ikke medfører riktighet at et slikt innlegg ble trykket i Dagbladet 10. januar. Innlegget det siktes til ble oversendt Dagbladet den 13. januar med anmodning om spalteplass så snart det lot seg gjøre. Det viser seg at Dagbladet aldri trykket innlegget. For ordens skyld vedlegger jeg det omtalte innlegget.

Selv om jeg beklager feilen, vil jeg likevel understreke at den ikke har noen betydning for realiteten i saken og som ble avklart i mitt forrige svar.

Vedlegg til tilleggssvar:

Replikk til innlegg av Bård Standal, Dagbladet 10. januar 2006

Jo da, loven har jeg lest

Av barne- og likestillingsminister Karita Bekkemellem

I Dagbladet 10. januar trekker Bård Standal fram en unntaksbestemmelse av svært begrenset betydning, som jeg i min første replikk om det nye Likestillings- og diskrimineringsombudets kompetanse ikke omtalte.

Standal har for så vidt et poeng i at ombudet formelt sett er gitt en vedtakskompetanse, fordi en særlig hjemmel i diskrimineringsombudsloven gir ombudet adgang til unntaksvise hastevedtak i saker der nemndas vedtak ikke kan avventes uten skade.

En tilsvarende hjemmel hadde det tidligere Likestillingsombudet fram til 31. desember 2005. Denne hjemmelen var uhyre sjelden i bruk - det er Standal velkommen til å få bekreftet ved en gjennomgang av Likestillingsombudets saker. Vi venter heller ikke større bruk av den tilsvarende hjemmelen hos det nye ombudet.

Ombudets altoverskyggende virkemiddel som lovhåndhever består i å avgi ikke-bindende uttalelser. Ønsker man bindende avgjørelse av en sak, vil veien fortsatt være å gå om nemnda - eller domstolene, om man så foretrekker.

SPØRSMÅL NR. 473

Innlevert 15. februar 2006 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 22. februar 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Husholdningene står for en stor andel av oppvarmingsmarkedet. Det finnes i dag ingen virkemidler for energiomlegging i denne sektoren.

Vil statsråden i forbindelse med revidert statsbudsjett gjeninnføre ordningen med tilskudd til husholdninger som ønsker å kjøpe varmepumpe, pelletskamin eller strømstyringssystem?»

BEGRUNNELSE:

I 2003 ble det etablert en støtteordning for privathusholdninger for anskaffelse av varmepumpe, pelletskaminer og styringssystemer. Enova SF administrerte denne ordningen. Over 50 000 husholdninger søkte støtte om tilskudd til varmepumpe, pelletskamin eller strømstyringssystem da denne ordningen eksisterte. Den store interessen knyttet til Enovas til-

skuddsordning bidro til en betydelig omsetning i denne type oppvarmingsutstyr. Ordningen var derimot en engangsforeteelse.

Husholdninger har i dag hovedsakelig elektrisitet og fyringsolje som sin energikilde. Høyt forbruk og stagnert produksjon har ført til at vi nå har problemer med å dekke elektrisitetsforbruket med egenprodusert vannkraft, samtidig som vi sliter med å få redusert utslippen fra klimagassen CO_2.

Mange husholdninger frykter nye kalde vintre og høye strømregninger, og ser seg om etter nye alternative fyringsformer. Regjeringen må da bidra med å legge til rette for økonomisk og miljøvennlig energi. Bruk av pelletskaminer og nye vedovner gir rimelige, praktiske og miljøvennlige oppvarmningsløsninger.

Erfaring fra 2003 viser at tilskuddsordningen for energiomlegging i husholdningen var en suksess. Regjeringen må derfor gjeninnføre denne. Det er viktig at en slik tilskuddsordning kommer i revidert budsjett, slik at den kan lanseres i forkant av fyringssesongen 2006/2007.

Svar:

Norge har et stort potensial for økt utnyttelse av nye fornybare energikilder, som vind, bioenergi, sol, bølge og tidevannskraft. Gjennom en satsing på energieffektivisering og nye fornybare energikilder, kan Norge få et variert og miljøvennlig energisystem. I Regjeringens politiske plattform (Soria Moria-erklæringen) er det fremhevet at Regjeringen vil gjennomføre en bred økning av innsatsen innenfor energiomleggingen, herunder innsatsen rettet mot husholdningene.

Regjeringens viktigste redskap for å fremme ny fornybar energi og miljøvennlig varmeproduksjon er Enova SF. Jeg vil sørge for at Enova SF har langsiktige og ambisiøse mål å strekke seg etter. Kvantitative mål gir aktørene et mer forutsigbart grunnlag for gjennomføring av nye tiltak.

Jeg vil fremheve at dagens satsing har en rekke virkemidler som retter seg mot husholdningene. Dette gjelder i første rekke et bredt sett av informasjonsvirkemidler som gjør husholdningene i stand til å gjøre enkle, men effektive tiltak som påvirker eget energiforbruk. I 2004 betjente Enova over 35 000 henvendelser om energiomleggingstiltak gjennom sin svartjeneste. I tillegg er husholdningene også en del av varmesatsingen, både som kunder til nye miljøvennlige fjernvarmeanlegg, og som kjøpere av nye foredlede biobrensler som ikke ville vært etablert i markedet uten støtte fra Enova.

Regjeringens visjon er at Norge skal være en miljøvennlig energinasjon og være ledende innenfor utvikling av miljøvennlig energi. Regjeringen har med utgangspunkt i denne visjonen lagt fram en tiltaksliste i Soria Moria-erklæringen som retter seg mot ulike deler av energisektoren. Hvilken konkret utforming vi vil legge opp til for innsatsen på ulike områder, vil vi komme tilbake til bl.a. i forbindelse med utformingen av budsjettopplegget for 2007.

SPØRSMÅL NR. 474

Innlevert 15. februar 2006 av stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund

Besvart 23. februar 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«NAV-reformen innebærer en fusjon mellom trygdeetaten, Aetat og sosialkontorene. Reformen er p.t. i ferd med å bli gjennomført. For at hovedmålene med reformen skal bli nådd, er det viktig å operasjonalisere disse i konkrete resultatmål.

Hvilke konkrete resultatmål har statsråden satt for NAV-reformen, og på hvilken måte vil statsråden holde Stortinget informert om arbeidet med gjennomføringen av reformen?»

Svar:

Arbeidet med å etablere ny arbeids- og velferdsforvaltning (NAV) startet opp umiddelbart etter Stortingets behandling av St.prp. nr. 46 (2004-2005) Ny arbeids- og velferdsforvaltning. En interimsorganisasjon (NAV-interim) som skal planlegge og forberede gjennomføringen av statlige oppgaver innenfor en ny arbeids- og velferdsforvaltning, ble opprettet 22. august 2005. NAV-interim har ansvaret for den konkrete planlegging og gjennomføring fram til en ny statsetat blir opprettet. Etableringen av etaten, som er i tråd med forutsetningene i St.prp. nr. 46 (2004-2005), er forutsatt å skje fra annet halvår 2006. Fram til den nye etaten er etablert, har henholdsvis trygdeetaten og Aetat ansvaret for den løpende driften og dermed for gjennomføringen av arbeids- og velferdspolitikken på sine områder.

Gjennomføringsarbeidet, både det som påhviler Regjeringen og departementet, og det NAV-interim har ansvar for, tar utgangspunkt i de tre hovedmål som lå til grunn ved Stortingets behandling av reformen, jf. St.prp. nr. 46 (2004-2005):

- Flere i arbeid og aktivitet, færre på stønad
- Enklere for brukerne og tilpasset brukernes behov
- En helhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning.

Med utgangspunkt i disse, og de hovedmilepæler for reformen som var satt opp i St.prp. nr. 46 (2004-2005) har departementet gitt NAV-interim resultatmål for sin virksomhet fram til 1. juli 2006. Resultatmålene er gitt i tildelingsbrev til NAV-interim og er knyttet til leveranser og milepæler i gjennomføringen. De viktigste resultatmålene er å:

- Utarbeide en overordnet gjennomføringsplan (høsten 2005).
- Utarbeide en plan for de nødvendige funksjoner i den nye statsetaten, utenom arbeids- og velferdskontorene (innen utgangen av 2005).
- I samarbeid med kommunesektoren, utarbeide en gjennomføringsplan for den felles førstelinjetjenesten (våren 2006).
- I samarbeid med kommunesektoren, utarbeide en kompetanseplan for NAV (våren 2006).
- I samarbeid med kommunesektoren, utarbeide et opplegg for forsøk, utvikling, erfaringsutveksling og læring (våren 2006).

Som forutsatt ved Stortingets behandling av reformen, tas det sikte på at den nye statsetaten formelt blir etablert fra annet halvår 2006 og at etableringen av de lokale felles arbeids- og velferdskontorene starter opp i 2006 og avsluttes innen 2010. Departementet har satt i gang et arbeid med å formulere resultatmål for virksomheten i den framtidige arbeids- og velferdsforvaltningen. Dette arbeidet tar sikte på å finne fram til resultatmål som både kan være egnet til styring og oppfølging av den nye statsetaten og de felles arbeids- og velferdskontorene lokalt. Kommunenes Sentralforbund er trukket inn i arbeidet med å finne fram til egnede resultatmål for arbeids- og velferdskontorene.

Regjeringen tar sikte på å redegjøre nærmere for mål og strategier for NAV i statsbudsjettet for 2007. I St.prp. nr. 1 (2005-2006) for Arbeids- og sosialdepartementet ble det gitt en redegjørelse for gjennomføringen av reformen fram til høsten 2005. Departementet tar sikte på også i de årlige budsjettproposisjonene framover, å redegjøre for gjennomføringsarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 475

Innlevert 16. februar 2006 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 23. februar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Jeg viser til finansministerens uttalelser til media om statlig eierskapsstyring. I Dagsavisen er finansministeren sitert på at "vi kommer ikke tilbake til den tiden der departementsråden ringte til selskapene og sa: "Hør nå her...""

Hvilken tidsperiode og hvilke selskaper er det finansministeren her refererer til?»

BEGRUNNELSE:

Det kan synes som om finansministeren har en oppfatning av det statlige eierskap, og hvilken måte det utøves på, som har liten rot i virkeligheten og som må oppleves som et angrep på integriteten til så vel embetsmenn, tidligere departementsråder og styreledere, jf. også reaksjonene som er kommet etter finansministerens utspill.

Svar:

Jeg legger stor vekt på at det statlige eierskapet utøves innenfor de rammer og spilleregler som følger av selskapslovgivningen og allment aksepterte prinsipper for god eierstyring. Regjeringen vil legge dette til grunn for den varslede stortingsmeldingen om statlig eierskap.

I de første årene etter krigen var det ikke uvanlig at embetsmenn i departementene var styremedlemmer i statlige selskaper. Denne praksisen var uheldig, blant annet ved at den bidro til uklare ansvarsforhold

mellom myndigheter og selskaper. Vi bør ikke vende tilbake til en slik praktisering av statens eierskap.

Min uttalelse var ikke ment som et angrep på integriteten til tidligere departementsråder eller andre embetsmenn eller tidligere styreledere. Uttalelsen var ment å vektlegge den store betydningen av klare roller og en god organisering, som Regjeringen legger til grunn for utøvelsen av det statlige eierskapet.

SPØRSMÅL NR. 476

Innlevert 16. februar 2006 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 22. februar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Er det normal prosedyre ved inngåelse av eiendomsutviklingsavtaler med NSB Eiendom at en bestemt aktør velges uten noen form for offentlig og åpen prosess, og hvis dette ikke er normal prosedyre, hva vil statsråden foreta seg i denne konkrete saken?»

BEGRUNNELSE:

Larvik kommune har siden tidlig på 1990-tallet gitt uttrykk for at de er interessert i å kjøpe deler av NSBs og Jernbaneverkets eiendommer i indre havn. Det har over tid forgått arealplanlegging av indre havn og de aktuelle eiendommene ligger svært strategisk til. I 2001 tok Larvik kommune igjen kontakt med Jernbaneverket for å vise sin interesse for de aktuelle områdene. Det viste seg imidlertid at det var inngått en opsjonsavtale om bortfeste mellom NSB og selskapet By- og sentrumsutvikling AS (heretter BSU) om store deler av det aktuelle området i juni 2001. BSU AS ble registrert i Brønnøysundregistrene i august samme år. Dette er en avtale som ikke har vært offentlig kjent og det har ikke foregått noen offentlighet rundt det faktum at NSB eiendom var interessert i å bortfeste eller selge det aktuelle området. I henhold til avhendingsinstruksen skal denne typen forhold som hovedregel legges ut for offentlig kunngjøring. En antar at avhendingsinstruksen kommer til anvendelse på overnevnte forhold.

Det kan, gjennom medias dekning av saken, virke som om handelen mellom NSB eiendom og BSU AS har vært håndtert på en meget betenkelig måte, særlig fordi handelen ikke har hatt noen offentlighet rundt seg. I lokalavisen Østlandsposten antydes det også muligheten for en viss sammenblanding mellom personer i BSU AS og NSB eiendom.

Etter spørsmålsstillerens syn er det avgjørende at avhending og langsiktige festeavtaler knyttet til eiendommer i offentlig eie direkte eller gjennom offentlig eide selskaper, gjennomføres på en ryddig og åpen måte, slik at en ikke kommer i skade for å mistenkeliggjøre handel med slik eiendom.

Svar:

Innledningsvis vil jeg gi en orientering om regler og prosedyrer som gjelder for NSB-konsernets eiendomsvirksomhet. Deretter vil jeg gi en orientering om den konkrete saken som det vises til i begrunnelsen for spørsmålet.

NSB-konsernets utviklingseiendommer eies i hovedsak av ROM Eiendomsutvikling AS (ROM) som er et heleid datterselskap av NSB AS. Selskapet er opprettet for å drive kommersiell eiendomsutvikling i konkurranse med private aktører. Statlige forvaltningsorganer og bedrifter er underlagt statens avhendingsinstruks. I tillegg inneholder statstøtteretningslinjene fra EFTAs Overvåkningsorgan (ESA) prosedyreregler for avhending av statlig fast eiendom. ROM er heleid av staten, men er på grunn av sin stilling som aksjeselskap med kommersielt formål og virksomhet, ikke underlagt ovennevnte regler om offentlige anskaffelser.

NSB Eiendom AS (NSB Eiendom), som også er et heleid datterselskap av NSB AS, eier hovedsakelig de jernbanerelaterte eiendommene. Selskapet forestår selv forvaltning, drift og utvikling av denne eiendomsmassen. Eiendommenes tilknytning til jernbanedriften gjør at NSB Eiendom følger anskaffelsesreglene (forsyningsforskriften) ved innkjøp av varer, tjenester og bygge- og anleggsarbeider. Statens avhendingsinstruks og statsstøtteretningslinjene fra EFTAs Overvåkningsorgan (ESA) gjelder heller ikke for virksomheten i NSB Eiendom.

ROMs utvikling og realisasjon av eiendom skjer på følgende måter:

1. Salg av tomtearealer. Det bærende prinsippet er at alle eiendommer annonseres, alternativt sendes ut til en rekke interessenter etter databaser

hos eiendomsmeglere. Unntaksvis er det gjennomført direktesalg, men da er det alltid gjennomført takster/verdivurderinger i forkant. Det kan være flere årsaker til direktesalg, eksempelvis at det ikke er et fungerende marked (kun én aktør) eller salg/makeskifte med nabo for mer hensiktsmessig arrondering.

2. Utvikling i fellesskap med samarbeidspartner. ROM inngår samarbeidsavtaler med store solide private aktører for å få tilgang til kompetanse, kvalitet og kapasitet knyttet til eiendomsutvikling. Samarbeidet organiseres ofte i et aksjeselskap der hver av partene eier 50 pst ("Single purpose-selskap"). Tomtearelene kjøpes da av "single purpose-selskapet" basert på forutgående takster og ut ifra arealenes utnyttelsespotensial etter regulering. "Single purpose-selskapet" utvikler og bebygger arealene som deretter realiseres til best mulig pris.
3. Utvikling i egen regi. ROM utvikler stadig flere eiendommer i egen regi. Selskapet kjøper da ekstern konsulentbistand i form av arkitekter, ingeniører og andre rådgivere i den grad dette er nødvendig av kompetanse og/eller kapasitetshensyn. Utviklede eiendommer realiseres i markedet etter tilsvarende prosesser som beskrevet under pkt. 1 ovenfor.

Som det fremgår, skjer all avhending av eiendom enten ved normal utlysing i markedet eller basert på markedskontrollerte priser. Avtaler som ikke omfatter salg eller realisasjon av eiendom eller opsjoner til dette, inngås med ulike aktører på vanlige forretningsmessige prinsipper. Det er ingen særskilt saksbehandling av slike avtaler. Kort oppsummert skjer ROMs utvikling og realisasjon av eiendom på samme måte og etter tilsvarende prosedyrer som private profesjonelle eiendomsselskaper.

NSB Eiendom forestår ikke eiendomsutvikling for salg i markedet. Selskapet beholder selv eiendomsretten til driftsrelaterte eiendommer som utvikles og bebygges. I den grad selskapets eiendommer omdefineres til utviklingsarealer, skjer utviklingen på samme måte som beskrevet under punkt 1 og 3 ovenfor. All slik avhending skjer etter forretningsmessige prosedyrer og med dokumenterbar forutgående markedskontroll av prisene. Ved selskapets kjøp av tjenester følges anskaffelsesreglene (forsyningsforskriften).

Når det gjelder den konkrete saken det blir henvist til i forbindelse med dette spørsmålet, har jeg fått opplyst fra NSB at den første opsjonsavtalen med By- og Senterutvikling AS (BSU) ble inngått i juni 2001. Avtalen var ment å omfatte både NSBs og Jernbaneverkets areal ved stasjonsområdet, og det ble derfor tatt forbehold om sentral godkjennelse i NSB og Jernbaneverket. Da godkjennelse ikke ble gitt fra sentralt hold av verken NSB eller Jernbaneverket, ble avtalen reforhandlet og ny avtale ble inngått i mai 2002. Avtalen ble da begrenset til kun å omfatte ca. 4,5 dekar utviklingsarealer.

NSB har opplyst at forut for avtaleinngåelsen hadde NSB hatt et samarbeid med Larvik kommune og Fylkeskommunen som blant annet resulterte i ny bussterminal ved stasjonen. Larvik kommunes overordnede forslag til øvrig arealdisponering i området var ikke akseptabelt for NSB og Jernbaneverket stilte krav om bygging av jernbaneundergang og vegomlegginger i området som ville bli for kostbart for prosjektet. Samarbeidet med kommunen ble etter hvert avsluttet. Opsjonsavtalen med BSU ble etter dette inngått fordi NSB var av den oppfatning at utvikling av området best kunne ivaretas gjennom samarbeid med en aktør med lokal tilknytning og kompetanse.

Selv om opsjonsavtalen innebar at BSU tok kostnadene og risikoen ved regulering av arealet, er hovedelementet ved avtalen at BSU ble gitt rett til å inngå festekontrakt under gitte forutsetninger. NSB har overfor meg understreket at verken ROM eller NSB Eiendom inngår denne type opsjonsavtaler i dag. Som beskrevet ovenfor skjer all avhending av eiendom etter forretningsmessige prosedyrer og slik at det kan dokumenteres markedskontroll av prisen.

Det vises i begrunnelsen til spørsmålet til at BSU var under stiftelse da avtalen ble inngått. Dette går også klart frem av avtalen mellom NSB og BSU. I tråd med avtalen ble BSU deretter registrert innen rimelig tid, dvs. 2 måneder etter avtalens inngåelse. Etter det jeg har fått opplyst er det ikke uvanlig at dette gjøres innen markedet for utvikling av eiendommer.

Når det gjelder spørsmålet om hvorvidt det har forekommet sammenblandinger mellom personer i BSU og NSB Eiendom, har NSB opplyst at eneste familiære tilknytningsbånd de har greid å spore opp, er at økonomisjefen i NSB Eiendom fra 1991 til 1993 er bror til en av stifterne av BSU. Økonomisjefen i NSB Eiendom sluttet i NSB-konsernet i 1994. Dette var for øvrig ukjent for NSB da avtalen ble inngått i henholdsvis 2001 og 2002.

Når det gjelder spørsmålet om hva jeg vil foreta meg i denne konkrete saken, har jeg tatt saken opp med dem, og har grunn til å forvente at styret i NSB ivaretar denne på en tilfredsstillende måte. De retningslinjer og rutiner som nå er fastsatt for konsernets eiendomsvirksomhet, mener jeg vil sikre god forretningsskikk og best mulig avkastning på statens kapital i NSB-konsernet.

SPØRSMÅL NR. 477

Innlevert 16. februar 2006 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli

Besvart 22. februar 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Hva vil kunnskapsministeren gjøre for å sikre at studenter og elever som arbeider med pasienter i sin studiepraksis er skikket for oppgaven?»

BEGRUNNELSE:

Det fremgår av Aftenposten 16. februar 2006 at høyskoler og andre læresteder ikke forhindrer sine studenter i å gjennomføre praksis som innebærer pasientbehandling, selv om studenten har et kjent rusproblem. Dette utgjør en åpenbar risiko for pasienter og brukere i helse- og omsorgstjenesten. Ifølge direktør for Statens autorisasjonskontor for helsepersonell (SAFH), Per Haugum, viser høyskolene liten forståelse for nødvendigheten av å sikre at deres studenter er skikket for pasientrelatert praksisarbeid. Direktør for Statens helsetilsyn, Lars Hanssen, mener det er behov for holdningsendringer og regelendringer for å sikre at studenter i praksis er i stand til å ivareta pasientbehandling på forsvarlig vis.

Svar:

Med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler § 4-10 kan Kongen fastsette at i enkelte utdanninger skal institusjonen vurdere om den enkelte student er skikket for yrket. Skikkethetsvurdering skal foregå gjennom hele studietiden. I dag er det kun fastsatt forskrift om skikkethetsvurdering i lærerutdanningene.

I 2003 sendte departementet på høring et forslag om å innføre skikkethetsvurdering også i helse- og sosialfagutdanningene. Forslaget fikk bred støtte. Likevel ble det av ulike grunner høsten 2003 besluttet at ordningen ikke skulle utvides på daværende tidspunkt. I forarbeidene til ny lov om universiteter og høyskoler (som trådte i kraft 1. august 2005) heter det blant annet: "Skikkethetsvurdering er foreløpig bare vurdert nødvendig for lærerutdanning. Departementet mener eventuell bruk av skikkethetsvurdering må begrunnes særskilt for hver enkelt utdanning, og vil være restriktiv med innføring av skikkethetsvurdering for andre utdanninger", jf. Ot.prp. nr. 79. (2003-2004) Om lov om universiteter og høyskoler.

Jeg er kjent med at både universitetene og høyskolene og studentene ønsker at det skal innføres skikkethetsvurdering i helse- og sosialfagutdanningene. Jeg kan også se at det foreligger et behov for at skikkethetsvurdering innføres i disse utdanningene. Departementet vil derfor i løpet av kort tid sende ut et oppdatert høringsnotat om å utvide skikkethetsforskriften til også å omfatte helse- og sosialfagutdanninger. Bakgrunnen for at jeg vil sende dette ut på ny høring er at det har gått nærmere tre år siden dette sist var gjenstand for høring, og det er behov for enkelte mindre justeringer som følge av endringer i forbindelse med Kvalitetsreformen i høyere utdanning. Saken vil bli sendt ut med redusert høringsfrist - seks uker. Jeg tar sikte på at den nye ordningen skal kunne innføres allerede til studiestart 2006.

SPØRSMÅL NR. 478

Innlevert 16. februar 2006 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 1. mars 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Lege Svein Høegh Henrichsen sier i en artikkel på TV2 Nettavisen den 10. februar 2006 at revideringen av blåreseptordningen vil føre til at mange pasienter med moderat og alvorlig KOLS mister refusjonsberettigelsen for medisinene Seretide og Symbicort. Ifølge artikkelen er innsparingene med revideringene beregnet til 100 mill. kr.

Akter statsråden å sørge for at KOLS-pasienter ikke blir rammet av revideringen av blåreseptordningen?»

BEGRUNNELSE:

Lege og leder av fagrådet for Lunger i praksis Svein Høegh Henrichsen sier i en artikkel på TV2 Nettavisen 10. februar 2006 at revideringen av blåre-

septordningen vil føre til at store pasientgrupper som lider av moderat eller alvorlig KOLS vil miste retten til refusjon på medisinen de pr. i dag har gjennom blåreseptordningen. Dette vil igjen føre til flere sykehusinnleggelser og økt dødelighet, sier Henrichsen. I første omgang vil 90 pst. av KOLS-pasientene miste retten til refusjon, og må dermed søke på nytt igjen. Når man kutter medisineringen brått, vil det føre til at flere dør, slår Henrichsen fast. Det er medikamentene Seretide og Symbicort som har en god dokumentert effekt for pasienter som lider av moderat og alvorlig KOLS revideringen dreier seg om. Regjeringen skal komme med en strategiplan for KOLS i løpet av vårsesjonen, og jeg stiller meg dermed undrende til at det nå varsles kutt i blåreseptordningen for denne pasientgruppen før strategiplanen foreligger.

Svar:

Statens legemiddelverk har behandlet søknader om forhåndsgodkjent refusjon for KOLS-indikasjonen for de to aktuelle kombinasjonslegemidlene Seretide og Symbicort. Legemiddelverket konkluderte i 2004 med at den behandlingsmessige verdien ikke sto i et rimelig forhold til kostnadene, og søknadene ble avslått. Disse to kombinasjonslegemidlene har således aldri hatt forhåndsgodkjent refusjon etter regelverket i blåreseptforskriften § 9 for bruk mot KOLS.

Ved behandlingen av St.prp. nr. 65 (2004-2005) fattet Stortinget et budsjettvedtak som innebærer at dette bekreftes (jf. Innst. S. nr. 240 (2004-2005). I statsbudsjettet for 2006, jf. St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006), foreslo Regjeringen ingen endring i forhold til dette budsjettvedtaket. Presisering av regelverket ble anslått å gi en innsparing over folketrygden på 100 mill. kroner i 2006.

Muligheten for å frigjøre ressurser skyldes at salgstall kan indikere at det skjer en forskrivning av de aktuelle legemidlene til KOLS-pasienter på blå resept etter § 9 i strid med gjeldende regelverk og vedtak fattet av Statens legemiddelverk. Omfanget kan være stort. I tillegg er det grunn til å tro at det også skjer en forskrivning ikke bare til pasienter med alvorlig KOLS, men også for pasienter med mild til moderat KOLS. Det er ikke vist at denne pasientgruppen har nytte av behandling med kombinasjonslegemidlene. Slik forskrivning er verken i tråd med medisinsk indikasjon, faglige retningslinjer eller refusjonsregelverket.

En av årsakene til at det skjer en gal forskrivning av disse legemidlene på blå resept kan være at regelverket ikke har vært tydelig nok på hvilke legemidler som har forhåndsgodkjent refusjon for astma, og hvilke som kan forskrives på blå resept for KOLS.

Som oppfølging av Stortingets vedtak om KOLS-legemidlene, har Statens legemiddelverk nettopp gjennomført en høring om endring i blåreseptforskriften, som vil presisere hvilke produkter som er forhåndsgodkjent for refusjon etter blåreseptforskriften § 9 for henholdsvis astma og KOLS. I dagens forskrift er det et felles sykdomspunkt for KOLS og astma. Forslaget innebærer at det felles punktet blir gjort om til to separate punkter. Den foreslåtte presiseringen tydeliggjør at Seretide og Symbicort ikke har forhåndsgodkjent refusjon på blå resept. Siden det feilaktig foregår forskrivning på blå resept for disse legemidlene, kan en slik tydeliggjøring i forskriften oppfattes av enkelte leger og pasienter som om de to legemidlene fjernes fra ordningen.

Jeg er opptatt av at denne presiseringen av gjeldende regelverk ikke skal ramme KOLS-pasienter som har god nytte av behandlingen med disse legemidlene. Pasienter med alvorlig KOLS, som legen vurderer har nytte av de aktuelle legemidlene, vil kunne sikres refusjon etter den individuelle refusjonsordningen (blåreseptforskriften § 10a). Det er derfor ikke slik at KOLS-pasientene mister muligheten til blåreseptrefusjon for de aktuelle legemidlene.

Forslaget som har vært på høring fra Statens legemiddelverk, innebærer at det vil etableres en overgangsordning for å sikre at de aktuelle KOLS-pasientene kan få slik refusjon. Overgangsordningen vil legge til rette for at pasienter får refusjon for disse legemidlene inntil en fornyet medisinsk vurdering hos lege, eller inntil pasienten har fått ny resept på et kombinasjonslegemiddel. Overgangsordningen vil videre innebære at fastlege/allmennlege i en overgangsperiode kan søke om individuell refusjon, slik at de aktuelle pasientene ikke behøver å oppsøke spesialist. Trygdeetatens saksbehandlingstid av individuelle søknader er redusert betydelig, og er i dag ca. 2,5 uke i gjennomsnitt. Dette betyr at pasientene ikke behøver å vente lenge på vedtak for søknadene om individuell refusjon. Dersom søknaden om individuell refusjon innvilges, vil pasientene få legemidlene som om de hadde vært på "vanlig blå resept".

Det er således ikke slik at pasienter som har god nytte av behandlingen med kombinasjonslegemidlene, skal måtte slutte brått på grunn av presiseringen av regelverket.

Jeg nevner videre at det finnes en rekke legemidler som har forhåndsgodkjent refusjon etter blåreseptforskriften § 9, både for pasienter med mild og moderat KOLS, og for pasienter med alvorlig KOLS. Dette er nærmere beskrevet i St.prp. nr. 1 (2004-2005).

Jeg vil presisere at det ikke foretas endringer i regelverket nå som fjerner legemidler mot KOLS som har hatt innvilget forhåndsgodkjent refusjon.

Endringen av blåreseptforskriften vil i utgangspunktet være uavhengig av arbeidet med den nasjonale KOLS-strategien. Begrunnelsen er at det nå

gjennomføres en formell presisering av gjeldende regelverk, som spesifiserer hvilke legemidler som har forhåndsgodkjent refusjon for henholdsvis KOLS og astma.

Jeg vil i revidert nasjonalbudsjett for 2006 komme tilbake med en statusrapport om konsekvensen av en forskriftsendring på dette området, samt en omtale av arbeidet med KOLS-strategien mer generelt.

SPØRSMÅL NR. 479

Innlevert 16. februar 2006 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt

Besvart 27. februar 2006 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Hussam Shaheen var påtroppende leder av Fateh-ungdommen i Palestina, da han ble arrestert for 2 år siden. Siden den tid har han sittet 2 år i fengsel uten dom og har tilbrakt lang tid i isolat. Over 9 000 palestinske fanger sitter i israelske fengsler, og mange har sittet lenge uten dom.

Hva vil utenriksministeren gjøre for at Hussam Shaheen og andre politiske fanger som har sittet lenge i israelske fengsler uten dom, får en behandling i overensstemmelse med grunnleggende rettsprinsipper?»

BEGRUNNELSE:

Hussam Shaheen, leder av ungdomsorganisasjonen til Fateh (FYO), har siden 2 år tilbake sittet i isolasjon i israelsk fengsel. Det hevdes at fengselsforholdene er kummerlige. En rekke menneskerettighetsorganisasjoner har engasjert seg i hans sak, og han er nå flyttet til ordinært fengsel.

Svar:

Hussam Shaheen-saken er et eksempel på israelsk bruk av administrativ forvaring. Denne praksisen innebærer frihetsberøvelse uten tilstrekkelig rettslig prøving, og det er i strid med internasjonale menneskerettighetsstandarder. Ifølge israelske menneskerettighetsorganisasjoner befinner om lag 700 palestinere seg i slik administrativ forvaring i dag. Jeg er helt enig med representanten Huitfeldt i at dette er sterkt beklagelig.

Israel har ratifisert flere av FNs menneskerettighetskonvensjoner, og i denne sammenheng står landets forpliktelser etter FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter og FNs torturkonvensjon sentralt. Det er viktig at israelske myndigheter etterlever de internasjonale forpliktelser landet har tatt på seg innenfor menneskerettighetsområdet. Jeg kan legge til at FNs menneskerettighetskomité har slått fast at de forpliktelser som Israel har påtatt seg etter FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter også har gyldighet for den palestinske befolkningen innen de okkuperte områdene. Israelske myndigheter er kjent med de norske holdninger og synspunkter når det gjelder Israels forpliktelser i henhold til folkeretten. Fra norsk side har vi i flere år støttet en israelsk frivillig organisasjon som yter praktisk, juridisk bistand for palestinere i administrativ forvaring.

Vi tar avstand fra den israelske praksis med bruk av administrativ forvaring og de brudd på sentrale rettssikkerhetsgarantier som dette medfører. Fra norsk side vil vi ta opp bruken av administrativ forvaring med israelske myndigheter og anmode om at de personer det gjelder får en behandling som er i samsvar med grunnleggende rettssikkerhetsprinsipper.

SPØRSMÅL NR. 480

Innlevert 16. februar 2006 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 1. mars 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«I Regjeringens Soria Moria-erklæring heter det at "Regjeringen vil styrke sykehusenes økonomi slik at flere pasienter behandles og ventetidene holdes lave". Fra Haukeland Universitetssykehus meldes at pga. økonomiske forhold reduseres antall inngrep ved Kirurgisk klinikk i 2006. Antall operasjoner for rekonstruksjon av bryst reduseres med 194, antall prostataoperasjoner reduseres med 59, tilbakelegging av utlagt tarm reduseres for 61 pasienter.

Hva vil statsråden gjøre for å forhindre en slik planlagt reduksjon i antall operasjoner?»

BEGRUNNELSE:

Når Haukeland Universitetssykehus, som er en del av Helse Bergen og Helse Vest, nå må gjennomføre reduksjon i antall planlagte operasjoner i 2006, skyldes det budsjettrammer som sterkt påvirkes av at Helse Vest fortsatt er hardt rammet av en betydelig skjevdeling. Denne skjevdelingen innebærer som statsråden vel er kjent med at pasienter i Helseregion Vest er "mindre verdt" enn pasienter i andre regioner. Det er faktisk en "tredobbel urettferdighet" i denne systemfeilen, fordi innbyggerne i regionen historisk sett har vært friskere enn befolkningen i andre regioner og at spesielt Haukeland Universitetssykehus er blant de mest effektive og mest veldrevne sykehus i landet. Skjevdeling (les: mindretildeling av helseressurser) har i mange år vært holdt i sjakk med omfattende omstilling, effektivisering og rasjonalisering. Strikken er nå strukket så langt slike prosesser kan bidra; nå gjenstår tiltak som direkte rammer ulike pasientgrupper som enten har behov for øyeblikkelig hjelp eller som etter pasientrettighetsloven har rett til nødvendig helsehjelp. Dårlig sykehusøkonomi som gir færre pasienter behandlet og lengre ventelister står direkte i motstrid til Regjeringens egne løfter.

Pasienter, pårørende og alle ansatte som daglig gjør sitt beste for å gi pasienter nødvendig og trygg behandling må kunne forvente at Regjeringen straks griper inn med opprettende tiltak for å forhindre redusert tilbud til pasienter som trenger sykehusbehandling i 2006.

Svar:

Stortinget har stilt krav om økonomisk balanse i 2006. Etter mitt syn er det viktig og nødvendig at omstilling og effektivisering finner sted også i denne sektoren, slik at helseforetakene kan skape seg et handlingsrom for ytterligere å kunne forbedre sine tjenester til befolkningen både når det gjelder omfang og kvalitet. Jeg er klar over at dette målet byr på utfordringer for helseforetakene i Helse Vest og i andre deler av landet. Jeg vil understreke at alle som har krav på nødvendig hjelp og behandling innen spesialisthelsetjenesten skal få dette også i 2006.

Helse Vest RHF er gitt ansvar for å sørge for at helseregionens befolkning gis tilgang til nødvendige helsetjenester av god kvalitet, innenfor tildelte rammer. Balansekravet gjelder også for Helse Vest, og Helse Bergen HF må ta sin del av omstillingene som er nødvendige for å oppnå balanse i regionen. Dette er også viktig for at helseforetaket skal kunne møte driftskonsekvensene av nye investeringer, bl.a. nytt laboratoriebygg.

Jeg er svært opptatt av hvordan omstillingene som gjennomføres i landets sykehus berører både pasienter og ansatte og har derfor bedt om en orientering fra samtlige regioner for å få en oversikt over hvilke omstillingstiltak som skal gjennomføres. I dialogen med Helse Vest har departementet blitt forsikret om at det ikke vil bli iverksatt tiltak som vil gå ut over pasientbehandlingen eller medisineringen av pasienter. Jeg er gjort kjent med at Helse Vest RHF har igangsatt en bred gjennomgang og kvalitetssikring av budsjettet til Helse Bergen med dette for øyet. Jeg har tillit til at styret for Helse Vest RHF på en fornuftig og klok måte innretter sin virksomhet slik at målet om økonomisk balanse i 2006 kan nås, samtidig som et forsvarlig pasienttilbud ivaretas.

I begrunnelsen for spørsmålet tas fordelingen av inntekter fra staten til de fem regionale helseforetakene opp, og det hevdes at "Helse Vest fortsatt er hardt rammet av en betydelig skjevdeling".

Jeg er enig i at Helse Vest RHF har hatt for lav overføring fra staten pr. innbygger. Forklaringen ligger i historiske forhold; bevilgningsnivået ble videreført ved etablering av de fem regionale helseforetakene i 2002. I tråd med forslaget i St.meld. nr. 5 (2003-2004) er det startet en omlegging av fordelingen mellom de regionale helseforetakene. Omleggingen innebærer at Helse Vest allerede har fått økte bevilgninger i 2005 og 2006 på vel 160 mill. kr i forhold til andre regionale helseforetak. Videre skal Helse Vest få økte bevilgninger også i 2007 og 2008.

Regjeringen er opptatt av skjevfordelingen mellom helseregionene. I Regjeringens tiltredelseserklæring heter det derfor at skjevfordelingen av inntekter mellom helseregionene skal rettes opp raskere

enn det som ble lagt til grunn i St.meld. nr. 5 (2003-2004). Dette er et spørsmål vi må komme tilbake til og vurdere i forbindelse med budsjettforslaget for 2007.

SPØRSMÅL NR. 481

Innlevert 16. februar 2006 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 1. mars 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«LARiNord gir i dag behandling til om lag 140 rusmisbrukere. Dette er 50 flere enn forutsatt. I tillegg venter mer enn 60 personer på tilbud om legemiddelassistert rehabilitering.

Vil statsråden ta initiativ til en gjennomgang av situasjonen for LARiNord, og om nødvendig øke kapasiteten innenfor dette behandlingstilbudet?»

BEGRUNNELSE:

NRK Troms hadde 9. februar et oppslag vedrørende den prekære situasjonen for LARiNord. Fagfolkene opplyste da at de hadde tatt inn om lag 140 rusmisbrukere, men hadde fått ressurser tilsvarende 90 personer. Konsekvensen av at så mange nå var omfattet av legemiddelassistert rehabilitering, var at fagfolkene ikke hadde ressurser til å følge hver enkelt rusmisbruker opp på en betryggende måte. Det er bekymringsfullt dersom denne type behandling med bruk av sterke legemidler som metadon og subutex ikke skjer med tilstrekkelig medisinsk oppfølging. Konsekvensen av det kan være lekkasje av slike legemidler til uvedkommende og at rehabiliteringen mislykkes for dem som inngår i programmet.

Svar:

Det er riktig som representanten Aspaker beskriver i sin begrunnelse for sitt spørsmål, at aktiviteten ved LAR-senteret ved UNN (LARiNord) har vært betydelig høyere enn forventet etter at dette senteret ble etablert i 2005.

Av den grunn er budsjettet for 2006 blitt styrket med 1 mill. kr. Per i dag er det 145 pasienter som er inkludert i aktiv behandling. I tillegg til disse er det 64 personer som står på venteliste. For halvparten av disse er det utarbeidet konkrete planer for snarlig oppstart. Den andre halvparten av pasientene utgjør en ordinær venteliste. Utviklingen av ventelisten følges fortløpende, og behov for tilpasninger i tilbudet vil bli vurdert i forbindelse med utarbeidelse av handlingsplan for rusfeltet for Helse Nord RHF. Denne planen vil være ferdig i løpet av denne våren.

Legerekrutteringen til arbeid med rusmiddelmisbrukere er generelt dårlig, og det arbeides med å få styrket legebemanningen slik at senteret bedre kan imøtekomme behovet for råd og veiledning til fastleger og andre som trenger det i oppfølging av pasientene. Virksomheten vurderes pr. i dag som faglig forsvarlig.

Samtidig er det grunn til å nevne at oppfølgingen og den psykososiale rehabiliteringen i kommunene i en del tilfeller ikke har vært tilfredsstillende nok. Kommunestrukturen i Nord-Norge er preget av mange kommuner med relativt få innbyggere og begrenset kompetanse både i sosial- og helsetjenesten på medisinsk oppfølging og rehabilitering av LAR-pasienter. Ustabil legedekning i kommunehelsetjenesten og sosialtjeneste bestående av enkeltpersoner krever mye av det regionale LAR-senter. Det er grunn til å tro at det i noen grad har vært en ekstrabelastning i det første driftsåret for dette nyeste av de regionale LAR-sentrene, og at situasjonen vil stabilisere seg over tid. Men det vil fortsatt være behov for å styrke opplæring og oppfølgingstjenestene i kommunene som følge av økningen i antall pasienter som blir inkludert i LAR. Det arbeides også med en klargjøring av arbeidsdelingen mellom spesialisthelsetjenestens regionale senter og de kommunale tjenester.

SPØRSMÅL NR. 482

Innlevert 16. februar 2006 av stortingsrepresentant Torbjørn Andersen

Besvart 24. februar 2006 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Containerskipet MS "Tananger" fikk nylig motorstopp utenfor Sørlandet ved Flekkefjord. Det tok 12 timer fra Hovedredningssentralen fikk beskjed om motorhavariet til slepebåtassistanse nådde frem

til havaristen. I 2005 havarerte "Fjord Champion" under dramatiske forhold på samme kyststrekning. Den gang var det bare flaks som hindret en større miljøkatastrofe da det tok lang tid før assistanse nådde frem til havaristen.

Mener statsråden beredskapen og responstiden er god langs Sørlandskysten sett i lys av disse episodene?»

BEGRUNNELSE:

I et møte den 16. februar 2006 med representanter fra Sjømannsforbundet og Norsk Arbeidsmandsforbund med deler av Agder-benken ble det ropt et kraftig varsku om den mangelfulle oljeberedskapen og sikkerheten langs kysten av Sørlandet. Det ble sagt at mye av utstyret er gammelt og utgått på dato. Norsk Arbeidsmandsforbund pekte på at en ulykke langs sørlandskysten kan koste milliarder av kroner. Oljevernberedskapen kan styrkes med bedre utstyr og det er viktig å investere i mer moderne utstyr, ble det uttalt. Samtidig var det i St.meld. nr. 14 (2004-2005), jf. Innst. S. nr. 178 (2004-2005) På den sikre siden - sjøsikkerhet og oljevernberedskap, en klar intensjon om viktigheten av et best mulig beredskapsnivå og sikkerhet langs norskekysten. Fra flere hold er det blitt påpekt at i forhold til den store skipstrafikken utenfor Sørlandskysten så er beredskapen altfor mangelfull på denne kyststrekningen. Det er av disse grunner ønskelig å få Regjeringens vurdering og syn på denne situasjonen og en avklaring om hva Regjeringen eventuelt vil gjøre for å sikre en god og forsvarlig sjøsikkerhet og oljevernberedskap langs denne kyststrekningen.

Svar:

Hendelsen med containerskipet MS "Tananger" den 15. februar 2006 gir innledningsvis grunn til å minne om at det er rederen som har det primære ansvaret for å vurdere situasjonen og iverksette de tiltak som er nødvendig for å hindre en akutt forurensning. Kystverket vil, når de er varslet, følge situasjonen, og dersom det ikke iverksettes nødvendige tiltak fra reders side, kan Kystverket pålegge reder andre tiltak, eller selv iverksette disse dersom reder ikke følger opp pålegget.

Av representantens spørsmål kan man få det inntrykk at MS "Tananger" fikk assistanse først 12 timer etter at den kom i vanskeligheter. Dette stemmer ikke.

Kystverket har opplyst at de først ble gjort oppmerksom på hendelsen gjennom mediene kl. 15:00, og kontaktet da straks både Hovedredningssentralen i Sør-Norge og redningsskøyta "Gjert Wilhelmsen". Det ble opplyst til Kystdirektoratet at kapteinen på MS "Tananger" kl. 09:00 hadde varslet redningsskøyta "Gjert Wilhelmsen" direkte om at fartøyet hadde fått maskinstans og var kommet i drift. Kl. 09:07 varslet redningsskøyta Hovedredningssentralen om at de gikk til assistanse av MS "Tananger". Tilsvarende melding ble sendt Rogaland radio. Redningsskøyta hadde sleper om bord i MS "Tananger" kl. 09:50. Den kunne ikke slepe havaristen til havn under de rådende værforholdene, men holdt fartøyet godt klar av kysten i påvente av tilstrekkelig slepebåtkapasitet. MS "Tananger" fikk således assistanse etter mindre enn én time.

Kystverket fikk også opplyst at reder hadde inngått avtale med slepebåtselskapet Buksér og Bergning, og at slepebåten skulle ankomme MS "Tananger" ca. kl. 20:00. Kystverket kontaktet Buksér og Bergning. De opplyste at de kunne ha avbrutt et annet slepeoppdrag, og gått til assistanse tidligere på dagen, men rederen til MS "Tananger" var av den oppfatning at det var tilstrekkelig med slepeassistanse på kvelden.

Etter at Kystverket var blitt gjort oppmerksom på situasjonen, fulgte de den kontinuerlig utover ettermiddagen. Kapteinen på redningsskøyta anså at situasjonen var under kontroll. Men for å være forberedt på mulige endringer, iverksatte Kystverket også en kartlegging av andre relevante sleperessurser i området. Taubåten "Khan" i Farsund ble kontaktet og var klar til å gå hvis det ble påkrevd. Videre ble kystvaktfartøyet "Lafjord" som befant seg 25 nautiske mil syd for havaristen kontaktet. Det befant seg også 4 større ringnotfartøyer inne på Egersund havn.

Denne hendelsen viser at ikke bare slepebåter må regnes inn blant de tilgjengelige sleperessursene. MS "Tananger" fikk tidlig assistanse fra redningsskøyta, og denne hadde situasjonen under kontroll og holdt MS "Tananger" fram til slepebåten ankom. Kystverket kartla i tillegg andre tilgjengelige sleperessurser i området. For at Kystverket skal kunne gjøre dette må de ha tidlig varsel, og normalt varsles de av Hoved-

redningssentralen og kystradioen ved slike situasjoner. Kystverket har tatt den manglende varslingen den 15. februar opp med Hovedredningssentralen.

Vurderingen av slepebåtberedskapen er en prioritert oppgave i departementet. På bakgrunn av Stortingets behandling av St.meld. nr. 14 (2004-2005) På den sikre siden - sjøsikkerhet og oljevernberedskap ba Fiskeri- og kystdepartementet Kystverket evaluere slepebåtberedskapen langs hele kysten. Kystverkets rapport er nå til vurdering i departementet, og denne vil bl.a. bli sett i sammenheng med Regjeringens arbeid med statsbudsjettet for 2007. I Soria Moria-erklæringen er det framholdt at Regjeringen vil "sikre en god slepebåtkapasitet med rask responstid langs hele kysten." Rapporten vil være et viktig bidrag i dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 483

Innlevert 16. februar 2006 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 24. februar 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Kalkingsprosjekter over hele Sør-Norge står på grunn av manglende bevilgning i fare for å måtte opphøre. Elven Kvina i Vest-Agder blir fortsatt kalket med midler fra i fjor, men kalkingen må snart stoppes på grunn av den dramatiske reduksjonen i bevilgninger til kalking over statsbudsjettet for 2006. Kvina har blitt kalket i 12 år og det er lagt ned i størrelsesorden 30 mill. kr i prosjektet. Stopp i kalkingen vil medføre total utryddelse av laksen i løpet av et par år.

Hva vil statsråden gjøre for å unngå dette?»

BEGRUNNELSE:

Kvina er muligens det beste eksemplet på den dramatiske reduksjonen i kalkingsbevilgningene for 2006, men langt fra enestående.

I Kvina ble det tatt opp 2 000 kilo laks i 2005, noe som var rekord for vassdraget etter kalkingen startet i 1994. Staten har lagt ned i størrelsesorden 30 mill. kr i prosjektet og dugnadsarbeidet har pågått i 12 år. All innsatsen ligger nå an til å være bortkastet. Bakgrunnssurheten i Kvina er mellom pH 5,0 og pH 4,7, surheten bør ikke overskride pH 6,4 dersom smolten skal klare seg godt og ikke under noen omstendighet mer enn pH 6,0. Konsekvensen av pH som Kvina har i dag er at all laks som står i elva vil dø, ny yngel vil dø lenge før smoltifisering og hele stammen vil dø ut i løpet av 2-3 år. Det er verdt å merke seg at både Norges Jeger- og Fiskerforbund og Naturvernforbundet har engasjert seg i saken i håp om å få Regjeringen til å legge mer penger inn i kalkingen av Kvina. Det er også grunn til å peke på Regjeringens klare målsetting om å stoppe tap av artsmangfold innen 2010. Laksestammen i Kvina overlever jo riktignok ikke til 2010 dersom Regjeringen ikke endrer politikk.

Svar:

Jeg er vel kjent med situasjonen for laksebestanden i Kvina og andre forsurede vassdrag på Sør- og Vestlandet. Etter nøye vurdering har jeg kommet til at kalkingen inntil videre skal fortsette i alle nasjonale prosjekter som er igangsatt, og Direktoratet for naturforvaltning har i brev av 20. februar fått beskjed om dette. Jeg vil følge kalkingsvirksomheten nøye i tiden fremover, og komme tilbake til Stortinget med tiltak for å styrke dette arbeidet slik Stortinget ba om under behandlingen av Miljøverndepartementets budsjett for 2006.

SPØRSMÅL NR. 484

Innlevert 16. februar 2006 av stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo

Besvart 24. februar 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«En rekke legeambulansebåteiere beskriver at nye forskrifter for bemanning stiller krav til helsepersonell i ambulansebåtene som i praksis ikke lar seg oppfylle uten bedrede rammevilkår fra helseforetakene til driften av båtene. I Loppa beskriver ambulansebåteieren at han enten må bryte forskriftene for å kunne opprettholde driften, eller stanse driften for å oppfylle forskriften.

Ser statsråden behov for endrede rammevilkår for ambulansebåtdriften med bakgrunn i forskrifter som krever tilgjengelig helsepersonell?»

Svar:

Det generelle utgangspunktet for problemstillingen du reiser i spørsmålet ditt er at de regionale helseforetakene har ansvar for å gi rammevilkår som sikrer at krav stilt i lov og/eller forskrift blir ivaretatt, enten tjenestene ytes i regi av egne helseforetak eller ved kjøp av tjenester hos private aktører.

Departementet er imidlertid kjent med at kompetansekravene i den nye forskriften om krav til akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus, som trådte i kraft 1. april 2005, kommer i konflikt med kravene til utdanning og fartstid innenfor maritimt regelverk. Helse- og omsorgsdepartementet har i årets tildelingsbrev bedt Sosial- og helsedirektoratet gjennomgå dette forholdet. Direktoratet er således bedt om å "utarbeide forslag til omformuleringer av de nye kompetansekravene i akuttforskriftene for (i) å ivareta personell- og kompetansebehov i ambulansebåter på en hensiktsmessig måte". Inntil det foreligger eventuelle endringer i forskriften forutsetter jeg at Helse Nord RHF, som i henhold til spesialisthelsetjenesteloven § 2-1 a er ansvarlige for ambulansebåttjenesten, sikrer et forsvarlig tilbud til befolkningen i samarbeid med ambulansebåteierne i helseregionen.

SPØRSMÅL NR. 485

Innlevert 17. februar 2006 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 2. mars 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Ser finansministeren sammenhengen mellom reduserte bilavgifter og sparte kostnader pga. færre skadde i trafikken?»

BEGRUNNELSE:

I et oppslag i VG den 16. februar vises det til en SINTEF-rapport som fastslår at hele 250 liv kan spares i trafikken de neste 15 årene dersom bilparken fornyes.

Lavere bilavgifter er et direkte insentiv til å bytte bil oftere. 250 liv spart betyr sparte kostnader for samfunnet med om lag 5,2 mrd. kr de neste 15 årene. I tillegg til all den lidelse og sorg mennesker kan skånes for.

Dette er basert på tall fra Transportøkonomisk institutt på kostnader forbundet med en dødsulykke 21 mill. kr. I tillegg kommer kostnadene i forbindelse med trafikkskader.

Antall dødsulykker i 2005 ligger på et lavt nivå. Forutsetter man at dette lave nivået holdes, utgjør reduksjonen i dødsulykker 7 pst. Forutsetter vi samme sammenheng for kategoriene "Meget alvorlig skade", "Alvorlig skade" og "Lettere skade" med tilhørende kostnadsanslag på henholdsvis 14,23 mill. kr, 4,69 mill. kr og 630 000 kr (Kilde: Transportøkonomisk institutt), vil samfunnet de neste årene kunne spare om lag 16 mrd. kr. Det knytter seg selvfølgelig usikkerhet til anslagene.

Når det årlige provenyet av engangsavgiften er på 17,3 mrd. kr, er det nærliggende å se en reduksjon i engangsavgiften i sammenheng med besparelsen av reduserte trafikkskader.

Svar:

Spørsmålet berører både mitt og samferdselsministerens ansvarsområde. Vi har derfor utarbeidet svaret i samarbeid.

Det er i dag seks ulike særavgifter på bil og bilbruk i Norge. Engangsavgiften, årsavgiften, vektårsavgiften og omregistreringsavgiften er avgifter som ikke er avhengig av bruken, og som først og fremst er ment å gi inntekter til staten (fiskale avgifter). Særavgiftene på bensin og autodiesel er bruksavhengige avgifter, og nivået på disse bør derfor i prinsippet tilsvare de eksterne kostnadene knyttet til bruk av bil. Dette er hovedsakelig veibruks-, kø-, ulykkes- og miljøkostnader. I tillegg betales en CO_2-avgift på bensin og autodiesel. Til sammen er det anslått at disse avgiftene vil gi en inntekt til staten på i overkant av 44 mrd. kr i 2006, hvorav inntektene fra engangsavgiften vil utgjøre om lag 17 mrd. kr.

Nivået på disse avgiftene og hvordan de er innrettet vil på ulike måter påvirke sammensetningen av bilparken. Arbeidsgruppen som vurderte bilavgiftene i 2003 viste også til andre forhold som kan påvirke bilparkens sammensetning, bl.a. firmabilbeskatningen, bruksfradragene, vrakpantordningen og ordningen med periodisk kjøretøykontroll (EØS-kontroll). Siden det i spørsmålet vises til at "lavere bilavgifter er et direkte insentiv til å skifte bil oftere", antar jeg at det er sammenhengen mellom lavere engangsavgift og sparte kostnader som etterlyses.

Forskningsorganisasjonen SINTEF har anslått at 250 menneskeliv ville vært spart i løpet av 15 år dersom utskiftingen av bilparken ble forsert med 5 år, jf. artikkel i bladet Samferdsel (nr. 1, februar 2006). Anslaget baseres på en endring i den såkalte passive sikkerheten, det vil si det reduserte skadeomfanget ved gitte kollisjoner. Beregningen tar ikke hensyn til at trafikantene kan endre kjøreatferd som følge av at bilen er sikrere. Dersom sikrere biler fører til mer uforsiktig kjøring, vil gevinsten reduseres.

I samme artikkel peker SINTEF også på en rekke tiltak som i framtiden kan påvirke kjøreatferden. Dette kan være ulike mekanismer som griper inn når føreren kjører for fort, for nær bilen foran osv. Slike mekanismer vil hindre at økt passiv sikkerhet tas ut i mer usikker kjøreatferd.

Arbeidsgruppen som vurderte bilavgiftene i 2003 hadde følgende vurdering av sammenhengen mellom bilens alder og trafikksikkerhet:

"Ved kollisjoner er nyere biler gjennomgående sikrere for de som sitter i bilen. Samtidig kan det argumenteres for at bilføreren helt eller delvis kompenserer for at han sitter i en sikrere bil ved å justere kjøreatferden etter kjøretøyets sikkerhetsegenskaper. Totalvirkningen på sikkerheten av en nyere bilpark er dermed usikker."

Hvis engangsavgiften reduseres betydelig, vil dette sannsynligvis føre til økt salg av nye biler. Dersom de nye bilene kommer til erstatning for eldre biler, vil dette føre til at gjennomsnittsalderen på bilparken går ned. Det er imidlertid grunn til å tro at ikke hele økningen i salget av nye biler vil motsvares av en tilsvarende økning i antall vrakede biler. Det samlede antall biler vil altså kunne øke. De negative effektene av dette når det gjelder bl.a. kø-, ulykkes- og miljøkostnader må også tas med i vurderingen av effekten av en eventuell reduksjon i engangsavgiften.

Jeg ser at den relativt sett høye engangsavgiften i Norge kan bidra til at mange beholder bilene lenge. Imidlertid er gjennomsnittsalderen på bilparken i Norge ikke vesentlig høyere enn i Sverige (10,2 år i Norge og 9,6 år i Sverige). Sverige har som kjent ingen engangsavgift ved kjøp av bil, og bilene er derfor vesentlig billigere enn i Norge. Dette tyder på at også andre forhold enn engangsavgiften er viktige for alderen på bilparken.

Som nevnt i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) tar Regjeringen sikte på å legge fram forslag til omlegging av bilavgiftene i mer miljøvennlig retning i budsjettet for 2007.

SPØRSMÅL NR. 486

Innlevert 17. februar 2006 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 23. februar 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Beregningen nedenfor viser at investering i aksjer gjennom holdingselskap klart er mer lønnsomt enn å investere i aksjer gjennom direkte eierskap for en person.

Vil finansministeren nå avkrefte Finansdepartementets påstand om at det ikke lønner seg å investere gjennom holdingselskap, og for fremtiden sørge for at Finansdepartementet ikke kommer med misvisende utspill som baserer seg på lite relevante forutsetninger i forhold til den aktuelle problemstillingen?»

BEGRUNNELSE:

Finansdepartementet har kommet med en uttalelse om at aksjonærer som en eller annen gang uansett skal ta aksjeutbytte ut til forbruk med dagens norske skatteregler, ikke vil spare skatt ved å la utbyttet ligge i sitt personlige aksjeselskap. Uttalelsen er i beste fall misvisende dersom man gjennom holdingselskap investerer i aksjer.

Fritaksmetoden favoriserer en investor som kjøper og selger aksjer gjennom et holdingselskap fremfor en investor som eier aksjene han kjøper og selger direkte. Dette kommer av at investoren som eier direkte stadig må betale utbytteskatt før hver reinvestering. Fordelen er større jo større avkastningen er.

Et eksempel illustrerer dette, gitt følgende forutsetninger:

Personen A eier aksjer i selskap B, og hans kostpris på aksjene pr 2005 var 1 mill. kroner. Dersom han hadde overført aksjene i B til et E-selskap som aksjeinnskudd, ville hans kostpris på aksjene i E-selskapet vært 1 mill. kroner. Vi legger til grunn at skjermingsfradraget etter skatt er 1,7% (jf. at pr februar 2006 er renten på 3-måneders statskasseveksler etter skatt 1,7%). I dette eksempelet forutsettes det at avkastningen er 10%.

A eier aksjene i B selv

A mottar et utbytte fra B på 10% x 1 mill. = 100 000 kroner
Av dette betaler han en utbytteskatt på 28% x (100 000 - 1,7% x 1 mill.) = 23 240 kroner, slik at han etter skatt sitter igjen med 100 000 - 23 240 = 76 760
Han kjøper aksjer i selskap C for 76 760, og også der er avkastningen 10 %.
Avkastningen på aksjene i selskap C er således 10 % x 76 760 = 7 676 kr.
Av dette betaler han en utbytteskatt på 28% x (7 676 - 1,7% x 76 760) = 1 784, slik at han sitter igjen med et utbytte fra C etter skatt på 7 676 - 1 784 = 5 892.
Av det mottatte utbyttet på 100 000 fra selskap B, som han har reinvestert i selskap C, har han nå 76 760 + 5 892 = 82 652

A eier aksjene i B via selskap E

E mottar utbytte fra B på 10% x 1 mill. = 100 000 kroner
E kjøper aksjer i selskap C for 100 000 kroner, og også der er avkastningen 10 %.
Avkastningen på aksjene i selskap C er således 100 000 x 10% = 10 000, og E betaler ikke skatt av dette utbyttet.
A mottar 100 000 + 10 000 = 110 000 i utbytte fra E.
Av dette betaler han en utbytteskatt med to års skjerming på 28% x (110 000 - 1,7% x 1 mill.-1,7% x 1 mill.) = 21 280
Av det utbyttet på 100 000 kroner fra selskap B som ble utdelt til selskap E og reinvestert i C-aksjer, har A nå mottatt 110 000 - 21 280 = 88.720

Eksempelet viser at det er mer lønnsomt å ha et mellomliggende holdingselskap. Jo høyere avkastningen er, jo mer fordelaktig er det. Men det må selvfølgelig være av en viss skala før det lønner seg ettersom revisor og regnskapsfører mm. innebærer kostnader. I eksempelet ville personen spart 88.720 - 82 652 = 6 068 kroner på å investere gjennom et holdingselskap.

Svar:

Spørsmålet tar utgangspunkt i en artikkel i Aftenposten 9. februar, der en embetsmann i Finansdepartementet ifølge avisen bl.a. uttaler at:

"Aksjonærer som en eller annen gang uansett skal ta aksjeutbytte ut til forbruk, vil med dagens norske skatteregler ikke spare skatt ved å la utbyttet ligge i sitt personlige aksjeselskap."

Jeg vil innledningsvis understreke at uttalelsen dreier seg om hvorvidt det foreligger en ren skattemessig begrunnelse for å benytte holdingselskap under de forutsetningene artikkelen bygger på, ikke om investeringer gjennom holdingselskap av andre grunner kan gi høyere avkastning enn alternative investeringer.

Uttalelsen fra Finansdepartementet, slik den er gjengitt, omhandler først og fremst det tilfellet at utbytte som utdeles fra et aksjeselskap enten samles opp i et holdingselskap og forrentes der (plasseres i bank) inntil all avkastning tas ut til den personlige eieren, eller utbyttet løpende tas ut til den personlige eieren og forrentes hos ham. Aftenpostens eksempel gjelder da også dette tilfellet. Som det framgår av artikkelen vil en skattemessig komme likt ut i tilfellene med og uten bruk av holdingselskap.

I begrunnelsen for spørsmålet er det forutsatt at løpende utbytter ikke plasseres i bank, men i aksjer. Disse gir (langt) høyere avkastning enn skjermingsrenten. Dette fører bl.a. til en utbytteskatt også på avkastningen av investeringene som gjøres på personens hånd.

I regnestykket i begrunnelse for spørsmålet gir investering gjennom holdingselskap høyere avkastning etter skatt enn investering som privatperson. Dette regnestykket gir imidlertid ikke grunnlag for å bedømme i hvilken grad det foreligger en skattemessig besparelse ved å investere gjennom holdingselskap, bl.a. fordi avkastningen før skatt er forskjellig i de to tilfellene. Skal en kunne isolere skatteeffekten, må en sikre at investeringsprosjektet, og dermed avkastningen før skatt, er det samme i de to alternativene. Dette kan gjøres ved å la privatpersonen investere hele utbyttet før skatt i aksjer, og finansiere utbytteskatten midlertidig ved å trekke på andre midler (for eksempel egne bankinnskudd eller låneopptak).

Dessuten er eksemplet utformet slik at skjermingsfradrag for to år er benyttet av investor med holdingselskap, mens skjermingsfradrag for bare ett år er benyttet av investoren uten holdingselskap. Da vil investoren med holdingselskap ved slutten av år 2 i eksemplet ha et høyere skjermingsgrunnlag enn investoren uten holdingselskap. Dette har en verdi som tilsvarer skatteforskjellen. Et mer korrekt regneeksempel blir som følger:

I begge alternativer mottar investoren 100 000 kr i utbytte fra selskap B, med 1 000 000 kr i skjermingsgrunnlag, i år 1. Uansett utbytteskatt investeres 100 000 kr i selskap C i år 1. I år 2 mottar investoren 10 000 kr i utbytte fra selskap C. Investoren med holdingselskap utsetter utbyttet og dermed utbytteskatt til år 2. I regnestykket er det lagt til grunn en skjermingsrente (etter skatt) på 1,7 pst.

For investoren som eier aksjene direkte, påløper en skatt på 23 240 kr i år 1 (0,28 * (100 000 kr - 1 000 000 kr* 0,017)). For at investeringsprosjektet skal være sammenlignbart i de to alternativene, må det legges til grunn at investoren som eier aksjene hhv. direkte og gjennom et holdingselskap, investerer like mye i selskap C (100 000 kroner). Det legges derfor til grunn at investoren som eier aksjene direkte, tar opp et lån på 23 240 kroner, tilsvarende utbytteskatten i år 1, for å finansiere investeringen på 100 000 kr i selskap C. I år 2 mottar investoren 10 000 kr i utbytte på den nye investeringen. Følgelig påløper utbytteskatt på 2 324 kr (0,28 * (10 000 kr - 100 000 kr * 0,017)). Dessuten mottas ikke utbytte fra selskap B, hvilket betyr at skjermingsgrunnlaget i selskap B vokser til 1 017 000 kroner.

For investoren som eier aksjene gjennom et holdingselskap, påløper ingen skatt før periode 2. For at eksemplene skal være sammenlignbare, antas det foreløpig at investoren ikke benytter skjermingsfradraget fra år 1, slik at skjermingsgrunnlaget i likhet med alternativ 1 er 1 017 000 kroner etter periode 2. I dette tilfellet påløper en utbytteskatt på 25 959 kr. (0,28 * (110 000 kr - 1 017 000 kr * 0,017)).

I det første tilfellet sitter investoren igjen med 84 436 kr, mens han i det andre tilfellet sitter igjen med 84 041 kroner. I det første tilfellet må investoren også betale renter på lånet sitt. Med en rente på 1,7 pst. etter skatt blir dette 395 kr (23 240 kr *0,017), og investorene kommer likt ut. Med en høyere rente vil investoren uten holdingselskap komme noe dårligere ut. Dersom investoren uten holdingselskap står overfor en lånerente på for eksempel 5 pst. før skatt (3,6 pst. etter skatt), vil han sitte igjen med 442 kr mindre.

Anta nå at investoren med holdingselskap bruker skjermingsfradraget for både år 1 og år 2, slik at skatten i år 2 blir redusert med 4 760 kr, sammenlignet med tallene over. Da må man imidlertid også ta hensyn til at investoren uten holdingselskap i slutten av år 2 har et ubenyttet skjermingsfradrag fra selskap B på 17 000 kr. Den skattemessige verdien av dette er 4 760 kr. På samme måte som investoren med holdingselskap kunne benytte det ubenyttede skjermingsfradraget fra år 1 og spare skatt, kan investoren uten holdingselskap benytte sitt ubenyttede skjermingsfradrag fra år 2 til å spare skatt på et senere tidspunkt. Det ubenyttede skjermingsfradraget blir lagt til skjermingsgrunnlaget slik at det inngår ved beregningen av neste års skjermingsbeløp. Det tilsvarer en fremføring med rente (lik skjermingsrenten). Det er dermed ikke noe tap forbundet med å ikke benytte skjermingsfradrag.

I beregningen over er det lagt til grunn at investoren som eier aksjene direkte tar opp et lån tilsvarende utbytteskatten, men også dersom investoren bruker oppsparte midler som alternativt ville gi en avkastning lik skjermingsrenten, vil avkastningen etter skatt bli den samme enten investeringen skjer gjen-

nom et holdingselskap eller direkte. Regnet i dagens penger (nåverdi) blir følgelig samlet skatt den samme i de to alternativene.

Sagt på en annen måte: Utsettelsen av skatten (skattekreditten) som oppstår i holdingselskapet, har en kostnad (rente) som tilsvarer skjermingsrenten. Om dette er en billig låneform eller ikke, avhenger av hvilke låne- og innskuddsbetingelser personen for øvrig står overfor. Uansett er det snakk om små forskjeller. Hovedpoenget er derfor at utbyttebeskatningen og skjermingsmetoden spiller liten rolle mht. hvordan det lønner seg å finansiere og organisere næringsvirksomhet.

På denne bakgrunn anser jeg den uttalelsen som ble gitt til Aftenposten 9. februar for å være korrekt og dekkende både i relasjon til de forutsetninger artikkelen bygger på, og i relasjon til det mer generelle tilfellet at løpende utbytte investeres i aksjer eller andre aktiva. Jeg vil selvsagt bidra til at også de uttalelser og svar Finansdepartementet gir i framtiden blir så korrekte og opplysende som mulig.

SPØRSMÅL NR. 487

Innlevert 17. februar 2006 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 28. februar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Påkjørsler og ulykker med biler og vilt er et stort problem. Ved å bygge tilstrekkelig og gode nok viltpassasjer og gjerder med mange porter vil man kunne forebygge menneske- og dyretragedier langs våre veier. E6 fra Gardermoen og nordover er ifølge statistikker en svært farlig strekning. Nå planlegges en ny firefelts E6.

Hva vil statsråden gjøre for å forebygge dette problemet ved bygging av ny E6?»

BEGRUNNELSE:

For elg og annet vilt representerer E6 nordover fra Gardermoen en barriere. Det er dokumentert at 2/3 av det tilgjengelige vinterbeitet for elgen som kommer ned fra høydene i vest, finnes på østsiden av E6. Alle fakta rundt dette er dokumentert i rapporter bl.a. på Høyskolen i Hedmark.

Dette medfører dødsulykker og mange personskader i kollisjon mellom bil og elg. Store mengder påkjørsler kan dokumenteres av viltnemnder i flere kommuner langs E6. Det er lett å sette opp et regnestykke som viser en meget stor samfunnsmessig og økonomisk gevinst ved å sette i verk tiltak. Tar man med de tragediene som ikke lar seg prissette i tillegg, bør ansvarlige myndigheter ta dette på alvor.

Viltnemndene opplever at Vegvesenet har "vært tunge å jobbe mot". De opplever at planleggere i nye veisaker ikke har sett eller ser størrelsen på problemet. Det planlegges for få viltpassasjer og de som bygges/planlegges er for smale.

Svar:

Jeg er i likhet med representanten Tenden opptatt av den ulykkesrisiko som viltkryssinger utgjør. Det er en stor utfordring for Statens vegvesen å ta vare på trafikksikkerheten og samtidig viltets behov for å krysse vegen.

På veger med mer enn 10 000 kjøretøy i døgnet (ÅDT) eller med midtdeler fraråder Statens vegvesen i dag viltgjerder med åpninger (sluser) hvor viltet kan krysse over vegen i plan. Strekningen på E6 fra Gardermoen og nordover mot Kolomoen har i dag en trafikkmengde på mellom 10 000 og 20 000, med størst trafikk ved Gardermoen. Det er mange påkjørsler av elg på E6 fra Gardermoen og nordover. Dagens tiltak med viltgjerder og sluser er ikke tilfredsstillende og avbøtende tiltak blir derfor kontinuerlig vurdert.

I forbindelse med planleggingen av E6-prosjektet fra Gardermoen til Kolomoen ser jeg det som nødvendig å utrede løsninger som vil sørge for at viltet ikke krysser vegen, men gir tilstrekkelige krysningsmuligheter over eller under vegen. Statens vegvesen vil i den videre planleggingen arbeide for å få til gode løsninger i samarbeid med berørte kommuner, lokale viltinteresser og viltfaglig kompetanse hos fylkesmennene i Oslo/Akershus og Hedmark.

Når det gjelder strekningen fra Gardermoen til Tømte-krysset i Eidsvoll kan jeg orientere om at de viltgjerdene med åpninger (sluser) hvor viltet i dag krysser vegen, vil bli stengt. Viltet vil i fremtiden i stedet krysse vegen på overganger eller i underganger.

På strekningen Gardermoen-Dal vil det bli byg-

get to store viltpassasjer over E6. I tillegg vil vegfyllingen over Risa bli erstattet med bru, hvor viltet kan krysse under E6. Videre nordover vil viltet kunne krysse under myrbruene nord for Nebbenes, over Eidsvolltunnelen og under Julsrudbrua. I tillegg vurderer Statens vegvesen å bygge ytterligere en til to underganger hvor viltet kan krysse E6.

Hvorvidt det er behov for spesielle tiltak for viltet mellom Tømtekrysset og Minnesund blir vurdert i pågående planprosess.

Fra Minnesund, videre langs Mjøsa til Skaberud, er planleggingen ikke kommet så langt at vilttiltak er avklart. Videre nordover til Kolomoen vil det bli bygget viltgjerder på hele strekningen, med tre bruer hvor viltet kan krysse under E6.

Tiltak for å ta vare på viltet og hindre viltulykker er på strekningen Gardermoen-Kolomoen kostnadsberegnet til rundt 150 mill. kr.

SPØRSMÅL NR. 488

Innlevert 17. februar 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 1. mars 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«På NRK P1-nyhetene kl. 17.30 den 16. februar 2006 uttalte statsråden at han ikke kunne love at det ikke blir kraftkrise i Midt-Norge, og gav tydelig inntrykk av at Regjeringen ikke kunne kontrollere situasjonen, fordi det var mange uavhengige aktører i dette arbeidet.

Mener statsråden at Regjeringen ikke har noen verktøy i verktøykassen som kan bidra til å fremskynde og/eller stimulere til bygging av gasskraftverk eller annen ny energiproduksjon med store volum?»

BEGRUNNELSE:

Det har vært et politisk mål å bygge 3 TWh vindkraft i nasjonen, og det har medført at det blant annet har vært innført investeringsstøtte til nye vindkraftprosjekt. Det tiltaket har gjort at en del vindkraftprosjekter har blitt lønnsomme og derved utbygd.

Svar:

Situasjonen i Midt-Norge er spesiell. Området har hatt en svært rask forbruksvekst knyttet til industriutviklingen, blant annet gjennom utvidelsen på Hydro aluminium Sunndalsøra. Ut fra dette er Midt-Norge i dag det området i Norge som har størst utfordringer i forhold til forsyningssikkerheten for strøm. Det vil bli ytterligere en betydelig vekst i området i årene framover blant annet knyttet til Ormen Lange-utbyggingen.

Det er viktig at vi finner fram til tiltak som gir en varig løsning på kraftsituasjonen i området. Statnett, NVE og Olje- og energidepartementet arbeider med analyser av situasjonen. Det ser ut til at en kombinasjon av tiltak både på produksjons- og nettsiden er den rette veien å gå.

Statnett har en viktig rolle i arbeidet som nå gjøres. Statnett foretar flere større nettinvesteringer i området konkret knyttet til utvidelsen på Sunndalsøra og Ormen Lange-utbyggingen. Det er også innført en redusert innmatingstariff for nye produksjonsanlegg i området. Statnetts analyser av situasjonen i området viser at nytten av nettforsterkninger vil være stor. Det vil også være betydelige nettmessige besparelser knyttet til etablering av ny produksjon i regionen. Statnett er i ferd med å forberede og gjennomføre investeringsprosjekter i regionen, men det tar som kjent tid å få realisere slike. Økt overføringskapasitet mellom Norge og Sverige skal etter planen være på plass i 2009, mens eventuelle nye overføringsforbindelser som kan dekke det økte forbruket kan være på plass i 2012.

Også ny kraftproduksjon er nødvendig for å styrke forsyningssikkerheten i Midt-Norge. Regjeringen vil legge til rette for økt kraftproduksjon ved en aktiv satsing på nye miljøvennlige energiformer. Det innebærer i første rekke å utnytte potensialet som ligger i opprusting av eksisterende vannkraftverk. Videre vil Regjeringen stimulere til økt utbygging av små-, mini- og mikrokraftverk. Det er for tiden stor interesse for vindkraftutbygging i Norge. Vi har svært gode vindforhold mange steder langs kysten og vi har store arealer hvor det er mulig med utbygging. Det er også et potensial for fremtidige kostnadsreduksjoner innenfor vindkraftteknologi. Også innenfor andre nye fornybare energikilder er det interessante prosjekter.

Jeg vil i tiden framover holde stor fokus på situasjonen i Midt-Norge. Det er viktig at vi utarbeider ytterligere analyser for å få et best mulig grunnlag for å vurdere sårbarheten i området. Samtidig skal vi fortsette arbeidet med planlagte tiltak og løpende vurdere eventuelle nye tiltak som kan bidra i forhold til det økende kraftunderskuddet i regionen.

SPØRSMÅL NR. 489

Innlevert 17. februar 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 28. februar 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Miljøvernministeren har vært meget klar på at det skal være CO_2-rensing fra første dag på eventuelle gasskraftverk på Tjeldbergodden og alle andre nye konsesjoner. På Stortingets talerstol 16. februar 2006 antyder derimot energiministeren at krav om CO_2-håndtering ikke skal forsinke prosjektet på Tjeldbergodden.

Betyr det i klar tale at Regjeringen nå vil tillate at det bygges konvensjonelle gasskraftverk UTEN rensing fra første dag, og nøyer seg med at man skal koble til rensing på et senere tidspunkt?»

BEGRUNNELSE:

I NTB-melding 12. desember 2005 sier miljøvernministeren at

"Det er ikke naturlig for denne regjering å tenke at andre gasskraftverk (enn Kårstø) skal bygges uten rensing".

I NTB-melding 10. januar 2006 står det at energiministeren "er krystallklar på at nye gasskraftverk i Norge må ha CO_2-rensing fra første dag. Han åpner ikke for bygging av gasskraftverkene først, og installering av renseteknologi etterpå, slik han er blitt tolket av travle kraftutbyggere i Møre og Romsdal".

Avisenes Nyhetsbyrå 18. januar 2006:

"Jeg har ingen grunn til å tro at vi skal kunne sette i gang et gasskraftverk her uten renseanlegg fra dag én, sier Bjørnøy til Avisenes Nyhetsbyrå (ANB). Miljøvernministeren viser til regjeringserklæringen fra Soria Moria."

NTB 18. januar 2006:

"Miljøvernminister Helen Bjørnøy (Sosialistisk Venstreparti) krever full CO_2-rensing fra første dag for et gasskraftverk på Tjeldbergodden. Ikke uventet overprøver hun dermed konsesjonen Norges vassdrags- og energidirektoratet har gitt Statoil." og "Bjørnøy sier til NTB at hun forholder seg til Statens forurensningstilsyn, som er hennes rådgivende organ. SFT anbefaler Miljøverndepartementet å stille krav om CO_2-håndtering fra første dag."

Adresseavisen nett 18. januar 2006: Da SFT og NVE presenterte sine konklusjoner onsdag 18. januar 2006 uttalte SFTs Håvard Holm:

"CO_2-håndteringen bør gjøres gjeldende fra første dag for å fremskynde en nødvendig teknologisk utvikling og for at det ikke skal skapes tvil om beslutningen som er fattet."

"Miljøvernminister Helen Bjørnøy sier til NTB at hun vil forholde seg til SFT, som er hennes rådgivende organ. Hun vil ikke la seg stresse av at hennes opprinnelige hjemfylke, Møre og Romsdal, kan oppleve en kraftkrise allerede før 2010."

"SFT har uttalt at de vil anbefale rensing fra første dag på Tjeldbergodden. Det som Regjeringen har sagt, og som ligger til grunn i Soria Moria-erklæringen, er at vi skal bidra til at det blir CO_2-håndtering også når det gjelder framtidige gasskraftverk."

Svar:

Det følger av klimakvoteloven § 3 at utslippene av CO_2 fra gasskraftverket på Tjeldbergodden vil være kvotepliktig. I tillegg til kvoteplikten må gasskraftverket ha en egen utslippstillatelse for kvotepliktig CO_2 etter forurensningsloven. I utslippstillatelsen kan det etter loven stilles teknologikrav, herunder et krav om CO_2-håndtering. I forhold til denne utslippstillatelsen avga Statens forurensningstilsyn sin innstilling til Miljøverndepartementet 18. januar d.å. der de anbefaler at Statoil blir pålagt full CO_2-håndtering fra første dag.

På bakgrunn av at denne utslippstillatelsen nå er under behandling her i departementet vil det ikke være riktig av meg i denne sammenheng å forskuttere det nærmere utfallet av saken.

SPØRSMÅL NR. 490

Innlevert 20. februar 2006 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 28. februar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Når andre enn staten står som byggherre for veg/tunnel/broprosjekt kan det være en aktuell problemstilling med utlysning av anbud på et tidlig tidspunkt for å fremskaffe kostnadsmessig avklaring og/eller for å spare tid.

Kan statsråden bekrefte at byggherren selv kan avgjøre å gjennomføre slik anbudsutlysning dersom nødvendig forbehold er tatt om formelle forhold omkring endelig og nødvendig godkjenning hos overordnet myndighet?»

Svar:

Lov og forskrift om offentlige anskaffelser gjelder både statlige, kommunale og fylkeskommunale byggherrer. Utgangspunktet i forskriften er at en oppdragsgiver kan avlyse en konkurranse dersom det foreligger saklig grunn.

En anbudskonkurranse kan ikke gjennomføres kun med det formål å få en oversikt over potensielle entreprenører eller prisnivået i markedet. Dette følger både av rettspraksis fra Høyesterett, forarbeidene til regelverket om offentlige anskaffelser og juridisk litteratur.

Konkurransen må altså være reell med den hensikt å gjennomføre bygging.

Det kan imidlertid ha gode grunner for seg, først og fremst i forhold til tid, at en anbudskonkurranse om et større prosjekt kunngjøres før finansiering av prosjektet er endelig avgjort med tilhørende nødvendig forbehold om godkjenning hos overordnet myndighet.

Anbudskonkurransen må da kunngjøres med forbehold om slik godkjenning med beskjed til entreprenørmarkedet om at konkurransen ellers vil bli avlyst.

Dersom vedtak i Stortinget er nødvendig for å starte byggingen av et prosjekt, vil det være for tidlig å starte en prosess med anbudskonkurranse før prosjektet er fremmet for Stortinget.

Etter at prosjektet er fremmet for Stortinget, men før vedtak, kan det av og til der det er særlig viktig å spare tid være riktig å starte anbudskonkurransen med forbehold om vedtak i Stortinget. Før utlysing av konkurransen skal byggherren innhente samtykke til å starte prosessen fra overordnet myndighet.

SPØRSMÅL NR. 491

Innlevert 20. februar 2006 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 1. mars 2006 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys

Spørsmål:

«Vil Regjeringen på egnet måte sørge for at reglene for engasjement på pensjonistvilkår i Statens Personalhåndbok blir endret, slik at pensjonister kan engasjeres i statlig virksomhet på lik linje med annen offentlig og privat virksomhet?»

BEGRUNNELSE:

I Statens Personalhåndbok, § 10.12.2, Engasjement på pensjonistvilkåravlønning, er det fastsatt at pensjonister som engasjeres i statlig virksomhet skal p.t. ha en avlønning på 120 kr timen. Dette er uavhengig av kompetanse og arbeid.

Det er vanskelig å se hva som var begrunnelsen for denne regelen da den ble innført, men der må i dagens samfunn være direkte i strid med målsettinger om en god seniorpolitikk i arbeidslivet. Hvis en pensjonert professor med god kompetanse og lang erfaring ønsker å ta oppdrag ved et universitet så vil lønnen være begrenset til 120 kr i timen. Samme personen kan imidlertid jobbe som ufaglært håndverker eller gartner for en høyere timepris. Dette oppleves som urimelig for den enkelte og som en sløsing med god kompetanse og erfaring som er opparbeidet gjennom et langt yrkesliv.

Ordningen praktiseres heller ikke i annen offentlig virksomhet. Kommunenes Sentralforbund har i Brundskriv nr. 27/95 slått fast at slik avlønning ikke er i overensstemmelse med Hovedtariffavtalen. Kirken

som arbeidsgiver praktiserer ikke pensjonistlønn. Tvert imot så har de bestemt at pensjonister som tar arbeid som prestevikarer skal ha lønn som ordinært fastsatt i vedkommende stilling i henhold til Hovedtariffavtalen kap. 3, jf. kap. 1 § 12.10.

Svar:

Etter lov om Statens Pensjonskasse har alle ansatte i statlig virksomhet rett og plikt til medlemskap i Statens Pensjonskasse. Dette følger av lovens § 5. Dette gjelder også statspensjonister som får pensjon fra Pensjonskassa og som tar seg arbeid i staten, selv med kortere arbeidstid enn 14 timer pr. uke. Pensjonen blir da avkortet med hva pensjonisten får i lønn. De samme reglene gjelder og i de kommunale pensjonsordningene, jf. Hovedtariffavtala i Kommunenes Sentralforbund, vedlegg 5 Vedtekter for tjenestepensjonsordning - TPO § 7-6.

I staten har vi en ordning der alderspensjonister kan ta kortvarig arbeid på pensjonistvilkår uten avkorting av pensjonen. Pensjonistlønna er lik for alle og er i dag på 125 kr pr. time, men Fornyings- og administrasjonsdepartementet kan i særlige høve vurdere lønnen. Endring i disse regler slik representanten Høie foreslår, krever lovendring.

Jeg er positiv til at flest mulig av de som har fratrådt med pensjon og som ønsker det, kan ta seg arbeid ved siden av pensjonisttilværelsen. Der det er behov vil vi derfor også vurdere størrelsen på godtgjørelsen for slikt arbeid, uten at dette skal føre til nedsatt pensjon.

Jeg gjør oppmerksom på at spørsmål om avkorting av pensjon der pensjonister fortsetter i arbeid, vurderes i samband med pensjonsreformen. Det er derfor uheldig nå å fastsette nye generelle regler for pensjonistavlønning før pensjonsreformen er vedtatt.

SPØRSMÅL NR. 492

Innlevert 20. februar 2006 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 23. februar 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Vil Regjeringen arbeide for å fjerne kommunegrensene som hinder for å kunne utnytte det samlede VTA-tilbudet i et bo- og arbeidsområde?»

BEGRUNNELSE:

Jeg er blitt gjort kjent med at det statlige tilskuddet til VTA-plasser er knyttet til at tilbudet gis i den kommunen som arbeidstakeren bor. Det betyr for eksempel at hvis en arbeidstaker fra Stavanger får plass på en VTA-bedrift i Randaberg faller den statlige andelen på 70 pst. bort og kommunen må betale hele finansieringen selv. Dette fører til at en har en liten fleksibel utnyttelse av VTA-tilbudet i naturlige bo- og arbeidsområder.

Svar:

Innenfor dagens regelverk er kommunegrensene ingen hindring for å utnytte tiltaksplassene innenfor arbeidsmarkedstiltaket "Varig tilrettelagt arbeid". Det er ikke noe krav i regelverket om at arbeidstakeren bor i den kommunen hvor tilbudet gis, eller bor i den eller de kommunene som eier bedriften.

Arbeidsmarkedstiltaket "Varig tilrettelagt arbeid" (VTA) reguleres av forskrift om arbeidsmarkedstiltak. I henhold til § 7-9 i denne forskriften mottar tiltaksarrangør både et statlig og et kommunalt/fylkekommunalt driftstilskudd. Det statlige tilskuddet er en fast, månedlig sats pr. godkjent tiltaksplass. Det kommunale/fylkeskommunale tilskuddet skal ifølge forskriften gis i henhold til avtale om medfinansiering.

VTA-bedrifter er som hovedregel organisert som aksjeselskap med kommunal/fylkeskommunal aksjemajoritet. Medfinansieringsplikten er knyttet til eierskap, dvs. at de kommunene som eier selskapet skal bidra til å sikre driften av VTA-bedriften. Det kommunale medfinansieringsansvaret skal være på minimum 25 pst. av det til enhver tid gjeldende statlige driftstilskudd.

I tilfeller der flere kommuner står som eiere av selskapet, skal arbeidstakerens bostedskommune pr. 1. januar være avgjørende for hvilken kommune som skal svare for den avtalte medfinansieringsplikten. Dette betyr at den enkelte eierkommune betaler medfinansiering i henhold til hvor mange innbyggere som har en VTA-plass.

Avtale om medfinansiering skal inngås mellom Aetat lokalt og den enkelte eierkommunen. I disse avtalene skal det fremgå hvor mange plasser Aetat kjøper av den aktuelle VTA-bedriften.

Statstilskudd ytes når VTA-plassen blir tildelt gjennom Aetat, dvs. som et arbeidsmarkedstiltak. Målgruppen for tiltaket er personer som har eller i nær fremtid forventes å få innvilget varig uførepensjon, og som har behov for spesiell tilrettelegging og oppfølging. Aetat tildeler plasser til målgruppen ut fra en vurdering av om det ansees som et nødvendig og hensiktsmessig tiltak for den enkelte. Ved utgangen av 2005 var det registrert rundt 7 400 personer innenfor VTA-tiltaket.

I kommuner hvor det ikke er etablert VTA-bedrift eller er inngått avtale om medeierandel i VTA-bedrift i andre kommuner, kan kommunen ev. kjøpe enkeltplasser.

Kommuner kan kjøpe enkeltplasser på to måter:

a) Dersom bedriften ikke har fylt opp alle de faste plassene, kan eierne gjøre avtale med andre kommuner om at de får kjøpe et antall plasser i bedriften. Da mottar bedriften statstilskudd for den godkjente plassen, mens den kommunen som kjøper plassen må betale medfinansiering på 25 pst.
b) Bedriften kan tilby plasser ut over antall godkjente plasser, enten til egen eierkommune eller andre kommuner. Da må kommunen betale alle kostnader etter avtale mellom bedriften og den aktuelle kommunen. Det er ikke fastlagt noe beløp for hvor mye en slik plass koster, men bedriften har ikke anledning til å ta inn deltakere til en så lav pris at det vil gå ut over produksjon og/eller attføringstilbudet til de godkjente plassene. Normalt betales det et beløp som svarer til summen av statstilskudd pluss 25 pst. medfinansiering. Slike kjøpte plasser kommer i tillegg til de ordinære VTA-plassene. Tilbudet er imidlertid som oftest det samme som for VTA, men plassene er ikke Aetats ansvar og registreres derfor heller ikke hos Aetat.

I tillegg kan kommunene også gi tilbud om arbeid og aktivitet til innbyggere som ikke faller innenfor målgruppen for VTA. Slike plasser er det et kommunalt ansvar å opprette for sine innbyggere, og kommunen må da fullfinansiere plassene.

SPØRSMÅL NR. 493

Innlevert 20. februar 2006 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 1. mars 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Kan samferdselsministeren forsikre Stortinget om at utredningen av høyhastighetsbaner i Norge vil foreligge til avtalt tidspunkt, 1. november 2006, slik at denne kan være et grunnlagsdokument for Stortingets behandling av Nasjonal transportplan 2010-2019, og at utredningen vil bli utført uavhengig og av høyt faglig kvalifiserte personer?»

BEGRUNNELSE:

Samferdselsdepartementet gav i brev av 21. mars 2005 Jernbaneverket i oppdrag å gjennomføre en utredning om høyhastighetsbaner i Norge. Hovedhensikten var en ny gjennomgang og vurdering av mulighetene for en ny jernbanestrategi på linje med resten av Europa. Oppdraget skulle utføres innen 1. november 2006 for å kunne være et grunnlagsdokument for Stortingets behandling av Nasjonal transportplan 2010-2019.

Samarbeidsregjeringa formulerte i 2004 følgende målsetting i NTP for 2006-2015 som Stortinget har sluttet seg til:

"I mange europeiske land går utviklingen innen jernbanen i retning av å bygge ut en ny generasjon høyhastighets jernbane. Samferdselsdepartementet vil derfor fram mot neste revisjon av nasjonal transportplan foreta en uavhengig gjennomgang av hva som bør legges til grunn av standarder for framtidig jernbanenett i Norge, særlig sett i lys av ønsket om økt koordinering med utviklingen i en europeisk jernbane på tvers av landegrensene."

Samarbeidsregjeringen satte i gang det vedtatte utredningsarbeidet med høgfartsbaner i Norge. I brev av 23. mars 2006 fikk Jernbaneverket i oppdrag av departementet å gjennomføre arbeidet.

"Frist for levering av utredningsrapport, inkludert vurderinger og ev. forslag til videre oppfølging fra Jernbaneverket settes til 1. november 2006. Fristen er

satt slik at konsekvensene av ev. konklusjoner skal kunne innarbeides og følges opp i tilknytning til neste revisjon av Nasjonal transportplan."

29. april 2005 spurte representanten Jørund Leknes (Sosialistisk Venstreparti) om innholdet i mandatet som Jernbaneverket hadde fått kun var avgrenset til å gjelde Østfoldbanen. Statsråd Torild Skogsholm presiserte i skriftlig svar den 11. mai 2005 at arbeidet var ment å gi grunnlag for å vurdere høyhastighetssatsing utover denne strekningen og at dette var tatt opp med Jernbaneverket.

Representanten er kjent med at anbudsdokument var planlagt ferdigstilt fra Jernbaneverkets side i november 2005 og at anbudet pr. medio februar 2006 ikke er lagt ut.

Svar:

Utredningen av høyhastighetsbaner i Norge vil foreligge slik at den kan inngå som grunnlag for stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2010-2019, som etter planen skal legges fram i 2008. Samferdselsdepartementet har imidlertid gitt aksept for at utredningsfristen 1. november 2006 som ble satt i departementets oppdragsbrev til Jernbaneverket av 21. mars 2005, om nødvendig kan overskrides noe.

Jernbaneverket legger opp til å dele arbeidet med utredning av høyhastighetsbaner inn i to faser. I første fase gjøres en generell kartlegging av aktuelle baner med utgangspunkt i ulike standarder for høyhastighet (200 km/t og oppover). I fase 2 vil enkelte utvalgte strekninger bli nærmere vurdert. Det vil bli lagt opp til en høring og et offentlig møte/seminar i tilknytning til utredningsoppdraget.

Selve utredningen vil bli utført av uavhengige konsulenter. I Jernbaneverkets utlysning av oppdraget vil det bli lagt til grunn en forutsetning om at den konsulenten som får oppdraget med utredningen må kunne dokumentere kunnskap og erfaring på området, og at enten hoved- eller underkonsulent skal være internasjonal.

SPØRSMÅL NR. 494

Innlevert 20. februar 2006 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 28. februar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I den siste tiden har regulariteten til Røst med Kato Air ikke vært tilfredsstillende. samtidig er det satt inn et nytt helikopter på ruten Bodø-Værøy. Avstanden mellom Værøy og Røst er minimal.

Kan samferdselsministeren tenke seg en mulig løsning med å opprette en trekantforbindelse mellom Bodø-Værøy-Røst med bruk av helikopter og på den måten øke regulariteten og en mulig bedret samfunnsøkonomi?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge flere oppslag i nyhetene i Nordland den siste tiden er folk på Røst mildt sagt irritert over mangel på regularitet mellom Bodø-Røst. Flyselskapet som har konsesjon på flyvingen lover bedring og sier at alt snart skal bli bedre. Samtidig er et helt nytt helikopter satt inn på ruta mellom Bodø-Værøy.

Personlig vil jeg tro at dersom man lager en trekantforbindelse mellom Bodø-Værøy-Røst, vil dette kunne bli en totalt sett bedre måte å håndtere denne trafikken på.

Svar:

Staten kjøper rutetrafikk etter anbud med henholdsvis fly og helikopter på Røst og Værøy. Det ble i 2005 inngått nye kontrakter mellom staten og operatørselskapene om ruteflygning på begge disse rutene. Kontrakten med Lufttransport om helikopterrute til og fra Værøy løper frem til og med juli 2008 og kontrakten med Kato Airline om flyrute til og fra Røst løper til og med mars 2009. Disse kontraktene gir operatørselskapene både enerett og plikt til å trafikkere rutene. Samferdselsdepartementet må forholde seg til sine kontraktspartnere på forretningsmessig måte og håndtere eventuelle problemer med regularitet innenfor hver enkelt kontrakt. Det vil ikke være anledning til å gjøre endringer på rutestrukturen innenfor de gjeldende kontraktsperiodene.

Når det gjelder det konkrete forslaget om å benytte helikopter på ruten til Røst, er dette ikke nytt. Da Samferdselsdepartementet lyste ut anbud på ruteflygninger i Norge fra 1. april 2000, ble det i utgangspunktet åpnet for å benytte enten fly eller helikopter på denne ruten. Men etter en fornyet vurdering kom Samferdselsdepartementet den gangen til at helikop-

ter ikke ville gi tilfredsstillende transportstandard for brukerne på Røst, og anbud for ruteområdet ble lyst ut på nytt, kun basert på bruk av fly. Samferdselsdepartementet gjør vurderinger av rutetilbudet foran hver ny utlysing av anbud på flyruter, og vil også gjøre dette neste gang det er tid for å lyse ut anbud på flyrutene til Værøy og Røst. Jeg kan imidlertid ikke si noe nå om hva som vil bli resultatet av slike vurderinger, eller om det vil være aktuelt å vurdere bruk av helikopter på Røstruten igjen. Dette vil blant annet henge sammen med hvilken tilslutning en slik løsning vil ha lokalt.

SPØRSMÅL NR. 495

Innlevert 20. februar 2006 av stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg

Besvart 28. februar 2006 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys

Spørsmål:

«Justisministeren går inn for markedstilpasset lønn og lokal tilpasning. Fornyings- og administrasjonsministeren har gjentatte ganger vært ute og varslet at den lenge varslede overgangen til mer lokal lønnsdannelse i staten ikke blir noe av.

Hvorfor kan ikke prinsippene som justisministeren ønsker å legge til grunn for dommerne også gjelde øvrige statsansatte, og er Regjeringen enige om det ideologiskiftet som er varslet ved gjentatte anledninger av fornyings- og administrasjonsministeren?»

BEGRUNNELSE:

Justisminister Knut Storberget har gått inn for å kunne gi dommere i Høyesterett høyere lønn. Han uttaler til Aftenposten at "Det er ikke å komme unna at for så velkvalifiserte jurister som vi her snakker om, så blir det ikke sett på som spesielt lukrativt å sitte i Høyesterett. Jeg ønsker meg muligheten til å rekruttere kandidater fra et bredt spekter, og sammenligner vi dagens lønn med hva man tjener i det private, så er forskjellen stor. Vi kan ikke prute oss til kvalitet".

Svar:

Innledningsvis vil jeg minne om at lønningene til medlemmene av Høyesterett fastsettes sentralt av Stortinget etter innstilling fra Stortingets presidentskap. Lønningene og prinsippene for lønnsendringer for de aller fleste statlige embets- og tjenestemenn fastsettes for øvrig i hovedtariffavtalen i staten gjennom forhandlinger mellom staten og de statstilsattes organisasjoner.

Hovedtariffavtalen inneholder flere virkemidler for lønnsregulering, og lønnsdannelsen skjer både på sentralt og lokalt nivå, selv om den største delen av lønnsdannelsen skjer sentralt. Hovedtariffavtalen gir muligheter for lokal og markedsmessig tilpasning der dette blir vurdert som nødvendig.

Jeg legger stor vekt på å ha en helhetlig tilnærming i lønns- og personalpolitikken. Hovedtariffavtalen skal ivareta flere hensyn. Det er viktig at Hovedtariffavtalen inneholder virkemidler som statlige virksomheter kan bruke for å nå sine mål i forhold til innbyggerne. Dette skjer ved at arbeidsgiverne kan belønne innsats, kvalitet og resultater, både for individer og grupper, samt å rekruttere og beholde kvalifisert arbeidskraft. Men staten har også et ansvar for den generelle lønnsutviklingen blant de statsansatte, og hensynet til et inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen), likestilling m.m. skal også ivaretas. Dette betyr at markedstilpasning ikke kan vurderes isolert, men må ses i sammenheng med andre viktige formål med lønns- og personalpolitikken.

Det er ikke noen uoverensstemmelse mellom justisministeren og meg. Det vi begge er opptatt av, er å kunne rekruttere og beholde godt kvalifiserte medarbeidere både i Høyesterett og i statsforvaltningen. Jeg er kjent med at presidentskapet, i sin innstilling til Stortinget om regulering av lønningene til Høyesterett, også legger dette til grunn. I statens lønnssystem har vi på samme måte virkemidler for å markedstilpasse lønningene der dette anses nødvendig.

SPØRSMÅL NR. 496

Innlevert 20. februar 2006 av stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad
Besvart 1. mars 2006 av barne- og likestillingsminister Karita Bekkemellem

Spørsmål:

«Det viser seg at tidligere barnehjems- og skolehjemsbarn som har søkt staten om erstatning for ødelagt barndom, må regne med å vente i opptil 3 år før søknaden deres blir behandlet. Da Stortinget vedtok å gi denne gruppen billighetserstatning på inntil 300 000 kr, trodde ingen at behandlingstiden kunne bli så lang. De fleste barna som har opplevd overgrep har måttet vente i mange år på å bli trodd og å få oppreisning fra det offentlige.

Hva vil statsråden gjøre for å få fortgang i disse sakene?»

BEGRUNNELSE:

I de seinere åra har det kommet fram at flere barn ble utsatt for omsorgssvikt og overgrep under opphold i barneverninstitusjoner. Tidligere statsråd Laila Dåvøy satte derfor ned et utvalg som skulle kartlegge omfanget av og bakgrunnen for omsorgssvikt og overgrep mot barnehjemsbarn i perioden 1945 til 1980. Karleggingsutvalget ble ledet av Edvard Befring og la fram rapporten sin 1. november 2004. I utredningen dokumenteres det at mange av barna ble utsatt for alvorlige overgrep og manglende omsorg. Befring-utvalget understreket at det offentlige hadde et særlig ansvar for disse barna siden myndighetene overtok omsorgsansvaret for barn som ble plassert i barnehjem og spesialskoler. Utvalget anbefalte at de generelle velferdsordningene legges til grunn, og at Stortingets billighetserstatningsordning er mest aktuell for dem som er berettiget til erstatning fra det offentlige. Regjeringen Bondevik II fulgte opp utvalgets anbefalinger i St.meld. nr. 24 (2004-2005).

Da Stortinget behandlet saken, var det full enighet om å tilkjenne erstatning på inntil 300 000 kr til tidligere barnehjems- og skolehjemsbarn. Begrunnelsen for erstatningen var å gi en viss økonomisk kompensasjon for den urett som er gjort. Det ble samtidig understreket at ingen pengesum kan kompensere for de overgrepene som disse barna har vært utsatt for. Erstatningsbeløpet blir fastsatt skjønnsmessig basert på en samlet vurdering av hva som er rimelig i det enkelte tilfellet.

Stortinget har nylig vedtatt å opprette et ekstra billighetserstatningsutvalg for å dekke forventet økning i antall søknader om billighetserstatning av statskassen fra nye grupper i samfunnet. Dette gjelder blant annet tidligere barnehjemsbarn og skolehjemsbarn. Det nye utvalget bør kunne bidra til fortgang i disse sakene.

Svar:

Søknader om billighetserstatning rettes til Justissekretariatene, som videresender disse til de ansvarlige faginstansene for forberedende behandling. For Barne- og likestillingsdepartementets ansvarsområder (bl.a. barnehjemssaker) er dette Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir), for spesialskoler for barn med adferdsvansker er dette Utdanningsdirektoratet. Direktoratene innhenter nødvendig dokumentasjon og skriver en uttalelse i saken, som oversendes justissekretariatene. Stortingets billighetserstatningsutvalg skal deretter fatte vedtak i saken.

I forbindelse med utarbeidelsen av St.meld. nr. 24 (2004-2005) Erstatningsordningar for barn i barneheimar og spesialskular for barn med åtferdsvanskar, og stortingsvedtaket om å gjøre tilpasninger i billighetserstatningsordningen for disse gruppene, har det kommet svært mange søknader om erstatning fra disse gruppene. I Bufdir er søknadsmengden fem-doblet det siste året.

Både for å få unna økt saksmengde og å redusere saksbehandlingstid har Bufdir blitt styrket med 7 stillinger, og det vil pr. 15. mars 2006 være 9 personer som arbeider med disse sakene i direktoratet.

Departementet vil i dialog med Bufdir fortløpende vurdere behovet for ytterligere styrking av direktoratet, slik at den forberedende saksbehandlingstiden for søknader om billighetserstatning for gruppen barnehjemsbarn og fosterbarn kan kortes kraftig ned.

Departementet bidrar i tillegg med 1,5 stillinger (775 000 kr) til justissekretariatene, samt 144 000 kr til billighetserstatningsutvalg II i 2006.

SPØRSMÅL NR. 497

Innlevert 20. februar 2006 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt

Besvart 1. mars 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Noen barnehager har også stengt i skolens høstferie, juleferie, vinterferie, påskeferie og opp til 5 uker i sommerferien, og mottar likevel full statsstøtte.

Vil kunnskapsministeren gå gjennom reglene for åpningstider med sikte på å gi barnehager økonomiske incitamenter til å innføre åpningstider i overensstemmelse med normal arbeidstid for foreldrene?»

BEGRUNNELSE:

Reglene for statsstøtte til barnehager omfatter bestemmelser om hvor lenge barnehagene skal være oppe for å oppnå full statsstøtte. Barnehagene skal være åpne minst 41 timer i uka, og holde stengt i skolens ferier og likevel få full statsstøtte. Det fører til at noen barnehager har åpent fra kl. 8.00 til kl. 16.15, noe som er svært knapt for en aleneforsørger i fulltidsjobb

Aleneforsørgere i fulltidsjobb kan ikke benytte en slik barnehage, og familier hvor begge foreldrene arbeider må ta ut ulik ferie for å få tidsregnskapet til å gå opp.

Svar:

Barnehagene i Norge skal først og fremst være en pedagogisk virksomhet som gir barna gode utviklings- og aktivitetsmuligheter. I tillegg er barnehagen en nøkkel til småbarnsforeldrenes yrkesdeltakelse. Jeg mener derfor det er viktig at barnehagetilbudet er tilpasset barnas og foreldrenes behov.

Departementets rundskriv F-02/2006 gir regler for tildeling av statstilskudd til drift av barnehager. I rundskrivets punkt 2.4.3 Midlertidig stengning og reduksjon i antall barn sies følgende:

"Dersom barnehagen blir stengt med hjemmel i barnehageloven § 16 eller av andre grunner holdes stengt i mer enn en kalendermåned utover vanlig ferieavvikling, er ikke barnehageeier berettiget til å motta statstilskudd. Barnehageeier skal umiddelbart melde fra til kommunen dersom hele eller deler av en barnehage holdes midlertidig stengt sammenhengende i mer enn en kalendermåned utover vanlig ferieavvikling. Tilskuddet gis ut den måneden barnehagen ble stengt. Som hovedregel skal det ikke foretas trekk i tilskuddet for barnehager som følger skolens ferier."

Regelen om at det normalt ikke skal foretas trekk i driftstilskuddet dersom barnehagen har stengt i skolens ferier, gir en viss grad av fleksibilitet mht. åpningstid for barnehageeier. Barnehageloven setter heller ingen begrensninger på barnehagens åpningstid, jf. diskusjonen rundt døgnåpne barnehager.

Jeg mener det vil være uheldig å endre vilkårene for det statlige driftstilskuddet i sluttfasen av utbyggingsperioden. Det er viktig for barnehageeiere og -utbyggere med forutsigbare rammevilkår i denne perioden.

Det må imidlertid understrekes at kommunene som barnehagemyndighet har ansvar for å gi et barnehagetilbud som er tilpasset lokale forhold og behov, jf. barnehageloven § 8 andre ledd. Jeg vil følge med på utviklingen av barnehagenes åpningstid og på at kommunene ivaretar sitt ansvar.

SPØRSMÅL NR. 498

Innlevert 20. februar 2006 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 28. februar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Sett i lys av den kommende utredningen om høyhastighetsbaner, vil statsråden avvente avklaring og prioritering i forhold til Østfoldbanen inntil denne utredningen foreligger?»

BEGRUNNELSE:

I brev fra samferdselsdepartementet av 21. mars 2005, fremgår det at Samferdselsdepartementet har "[...] gitt Jernbaneverket i oppdrag å foreta nye vurderinger av om det er samfunnsmessig interessant med oppgradering eller nybygging av banestrekninger for hastigheter over 200 km/t".

For å gi en god illustrasjon av effektene av eventuelt satsing på høyhastighetsbaner har departementet valgt en tilnærming hvor man ser spesielt på en strekning. Arbeidet er imidlertid ment å gi grunnlag for å vurdere høyhastighetssatsing utover den valgte strekningen. Når departementet har foreslått at Østfoldbanen brukes som "case" for en studie omkring utvikling av høyhastighetsbaner i Norge, har det bl.a. sin bakgrunn i at det i årene framover skal investeres betydelige midler til utbedring av Østfoldbanen. Det vil kunne være naturlig at man avventer videre investeringer og avklaring om priorterte strekninger for Østfoldbanen inntil denne utredningen foreligger. Utredningen vil kunne gi nyttige innspill for å vurdere en annen utbygging enn det man i dag har planlagt på Østfoldbanen.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 444 fra stortingsrepresentant Steinar Gullvåg av 16. februar 2006, angående utbygging av Vestfoldbanen. Som opplyst her er det i inneværende planperiode gjeldende Nasjonal transportplan med prioriterte utbyggingsprosjekter basert på kjørehastigheter opp til 200 km/t som ligger til grunn for de årlige statsbudsjettene. Blant annet basert på resultatene av det utredningsarbeidet som nå pågår, tar Samferdselsdepartementet sikte på å omtale potensialet for eventuell utbygging av høyhastighetsbaner (over 200 km/t) overfor Stortinget i forbindelse med neste stortingsmelding om Nasjonal transportplan, som etter planen skal legges fram i 2008.

Ski stasjon, som er første byggetrinn på parsellen nytt dobbeltspor Ski-Kolbotn, er prioritert for oppstart i 2006. Med utgangspunkt i planrammen for jernbaneinvesteringer som er vedtatt av Stortinget, og merknaden om prioriteringer på Østfoldbanen fra flertallet i transport- og kommunikasjonskomiteen i Budsjett-innst. S. nr. 13 (2005-2006), side 55, er parsellen Sandbukta-Moss stasjon (Mossetunnelen) aktuell for oppstart mot slutten av fireårsperioden 2006-2009.

SPØRSMÅL NR. 499

Innlevert 20. februar 2006 av stortingsrepresentant Odd Einar Dørum
Besvart 27. februar 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Hvordan vil dialogen med berørte parter, blant annet Elevorganisasjonen, bli gjennomført i tilknytning til utredningen om gratis læremidler i videregående opplæring?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden tok tidlig til orde for en åpen dialog med berørte parter innenfor utdanningsfeltet for dermed å kunne finne best mulige løsninger i forbindelse med viktige utdanningsspørsmål.

I forbindelse med spørsmålet om gratis læremidler i videregående opplæring ble det i tilleggsproposisjonen til statsbudsjettet, kap. 226, bebudet en utredning av mulige modeller for og økonomiske konsekvenser av å innføre en slik ordning, og at man ville komme tilbake til Stortinget med saken i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2006.

Svar:

Regjeringen vil innføre gratis læremidler i videregående opplæring. I arbeidet med å utrede mulige modeller for- og økonomiske konsekvenser av å innføre gratis læremidler, har departementet fått innspill fra flere berørte parter. Departementet er opptatt av at de berørte parter skal få mulighet til å utdype sine synspunkter og har derfor invitert til eget møte. I tillegg til Elevorganisasjonen, er Utdanningsforbundet, Den norske forleggerforening, Den norske bokhandlerforening, Norsk Lektorlag, Handel og kontor media, Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, Skolenes landsforbund og Kommunenes Sentralforbund invitert. Møtet gir anledning til å utdype synspunkter på modeller og konsekvenser knyttet til innføring av gratis læremidler i videregående opplæring.

SPØRSMÅL NR. 500

Innlevert 21. februar 2006 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal
Besvart 28. februar 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Hva vil samferdselsministeren gjøre for å bringe norsk luftfart opp på et akseptabelt nivå, og hva vil samferdselsministeren gjøre for å skape mer konkurranse innen norsk luftfart?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til mitt spørsmål til samferdselsministeren datert 6. desember 2005, der jeg påpekte problemene innen norsk luftfart og hva dette kostet både næringsliv og offentlige etater i form av at verdifull arbeidstid blir kastet bort i venting. Jeg tok videre opp at manglende konkurranse på enkelte destinasjoner gjør at flyselskapet som har monopol nedprioriterer disse destinasjoner til fordel for de destinasjoner man har konkurranse.

I svaret fra samferdselsministeren, datert 14. desember 2005, hevder samferdselsministeren at hun er enig med representanten Vaksdal i at en godt fungerende luftfart er viktig både for privatpersoner, næringsliv og offentlige etater. Utover dette ble det dessverre vist liten forståelse for de tusener av passasjerer som til stadighet blir utsatt for forsinkelser og kanselleringer, og liten vilje til å ta nødvendige grep. Vi ser dessverre fortsatt store problemer innen luftfarten med forsinkelser og kanselleringer uten noen som helst logisk forklaring. Siste uke er det hevdet i media at problemene skal skyldes sykdom blant flygere, samt ferieavvikling. Man skulle tro at ethvert seriøst flyselskap planlegger ferieavvikling uten at dette går ut over regulariteten. Også denne gang ser vi at destinasjoner der man har monopol blir nedprioritert til fordel for der man har konkurranse, og vi ser en rekke tilfeller av såkalt økonomisk motiverte kanselleringer.

Svar:

Jeg velger å ta utgangspunkt i den siste delen av spørsmålet. Norsk luftfart, i likhet med hele luftfartsmarkedet innenfor EØS-området, er tilnærmet totalt liberalisert. Ethvert flyselskap som tilfredsstiller kravene til sikkerhet og økonomisk soliditet har krav på lisens. Og ethvert selskap som har lisens kan når som helst etablere nye flyruter der det selv måtte ønske innenfor EØS-området, gitt at tekniske forhold og lignende ved lufthavnene ligger til rette for det.

Denne friheten fører selvsagt ikke til at flyselskapene etablerer eller opprettholder flyruter som ikke er kommersielt interessante. Derfor åpner EØS-reglene for at staten (eller andre offentlige organer) arrangerer anbudskonkurranser om tildeling av offentlig tilskudd til flyselskaper som er villige til å påta seg en avtalefestet plikt til å trafikkere flyruter som ellers er ulønnsomme.

Norsk luftfart er med andre ord basert på et regelverk som har etableringsfrihet og konkurranse som sine bærende prinsipper. Spørsmålet er nok snarere hva som gjøres for å forhindre at denne friheten ikke misbrukes.

Innenfor rammen av den gamle og den nye konkurranseloven har Konkurransetilsynet de senere årene brukt betydelige ressurser på å føre kontroll med at store flyselskaper ikke misbruker sin markedsposisjon. Som kjent har dette ført til at Konkurransetilsynet har nedlagt forbud mot videreføring av bonusprogrammer på innenlandsrutene, og at SAS Braathens har blitt ilagt overtredelsesgebyr for å ha underpriset tjenestene sine på ruten Oslo-Haugesund.

Den siste forutsetningen for konkurranse og gode tjenester er at passasjerene har klare rettigheter og at de settes i stand til å håndheve dem. Nettopp derfor ble det for ett år siden innført nye regler som sikrer passasjerene et minimum av rettigheter ved nektet ombordstigning, kanselleringer og forsinkelser. I samarbeid med EU-kommisjonen og EU-medlemslandene arbeider vi nå med å utvikle felles tolkninger av disse reglene. Praktiseringene av disse tolkningene vil igjen bidra til at både passasjerene og flyselskapene vet hva de har å forholde seg til.

Endelig vil jeg om kort tid sende ut et forslag til endringer i luftfartsloven som legger grunnlaget for en ny generell klageordning for flypassasjerene, med oppretting av ett klageorgan som alle reisende med alle flyselskaper kan henvende seg til, og styrker det offentlige tilsynet med at flyselskapene faktisk gir passasjerene det de har krav på. Herunder vil både klageorganet og tilsynsorganet blant annet kunne kreve dokumentasjon for hva som er årsaken til at flygninger kanselleres. Viser det seg etter dette at flyselskapene fører en praksis i strid med regelverket, vil de kunne ilegges tvangsgebyr inntil ulovligheten opphører.

SPØRSMÅL NR. 501

Innlevert 21. februar 2006 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 2. mars 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Regjeringens innstramming i beskatningen av mobil ser ut til å medføre at viktige samfunnsoppgaver trues fordi folk ikke vil ha tjenestetelefon pga. den økte skattebyrden forbundet med dette.

Vil finansministeren snarlig sørge for at det fortsatt er skattefritak for å bruke mobiltelefon dersom arbeidstakeren har behov for telefon av hensyn til sitt arbeid, og det er samfunnsinteresser som tilsier at det er viktig at arbeidstakeren er tilgjengelig på telefon?»

BEGRUNNELSE:

Det har tidligere vært skattefritak for telefonutgifter dersom arbeidstaker har behov for telefon av hensyn til sitt arbeid. I mange tilfeller vil det overhodet ikke være å anse som en fordel at arbeidsgiver pålegger en å være tilgjengelig på telefon utover den vanlige arbeidstiden, men snarere en ekstra byrde og arbeidsinnsats. Samtidig er det ofte viktig for arbeidsgiver at medarbeideren er tilgjengelig.

VG skriver tirsdag 21. februar at politifolk vil legge fra seg mobiltelefonen etter endt tjeneste hvis de ikke får mulighet til unntak fra de nye skattereglene for mobiltelefon.

I St.prp. nr. 1 (2005-2006) i forbindelse med statsbudsjettet om skatte og avgiftsendringer problematiserte ikke Finansdepartementet dette forholdet, og anga heller ikke tydelig at det ville bli en slik innstramming for arbeidstakere som hadde særskilt behov for å være tilgjengelig av hensyn til jobben.

I forskriftene til skatteloven bør departementet derfor opprettholdes unntak for beskatning av telefon for arbeidstakere som har særskilt behov for å være tilgjengelig av hensyn til sitt arbeid.

Svar:

I utgangspunktet skal alle ytelser fra arbeidsgiver som utgjør en privat fordel anses som skattepliktig inntekt for arbeidstakeren, uavhengig av om ytelsen blir gitt i form av kontanter eller som en naturalytelse. Dette gjelder selv om tjenesten/ytelsen også er et helt nødvendig arbeidsredskap.

Stortinget har enstemmig vedtatt en omlegging av regelverket for beskatning av privat bruk av elektronisk kommunikasjon (fasttelefon, mobiltelefon og bredbånd mv.) finansiert av arbeidsgiver. Endringen betyr en klar forenkling for de fleste som forholdt seg lojalt til det tidligere regelverket, og klargjør at alle som har en privat fordel av arbeidsgiverfinansiert telekommunikasjon skal beskattes for denne.

Sjablonmetoden innebærer et inntektspåslag for den ansatte på inntil 4 000 kr hvis arbeidsgiver dekker en tjeneste, som oftest mobiltelefon, og inntil 6 000 kr hvis arbeidsgiver dekker to eller flere tjenester, for eksempel mobiltelefon og bredbånd. Det er verdien av tjenesten som er utgangspunktet for inntektspåslaget. Eventuell egeninnbetaling fra den ansatte reduserer den skattepliktige fordelen tilsvarende. Dekning på inntil 1 000 kr til slike utgifter kan skje skattefritt. Arbeidsgiverens kostnader til apparatanskaffelse og vedlikehold inngår ikke i inntektspåslaget.

Hvis arbeidsgiver dekker en tjeneste med en verdi på 2 000 kr, blir den skattepliktige fordelen satt til 1 000 kr. Hvis verdien er 4 000 kr, blir inntektspåslaget 3 000 kr. Hvis arbeidsgiver dekker mer enn 5 000 kr, vil aldri inntektspåslaget bli mer enn 4 000 kr, såfremt arbeidsgiver bare dekker en elektronisk kommunikasjonstjeneste. Et maksimalt inntektspåslag på 4 000 kr innebærer at den ansatte må betale ca. 1 800 kr pr. år i skatt ved en skattesats på 44,8 pst. (toppskatt trinn 1).

Til sammenligning er den gjennomsnittlige private kostnaden til mobiltelefon, ifølge Post- og teletilsynets prisoversikt, 3 800 kr pr. år, jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006) Skatte-, avgifts- og tollvedtak.

Etter det tidligere regelverket ble ikke arbeidsgivers dekning av arbeidstakers private telefonutgifter ansett som skattepliktig inntekt når arbeidstakeren hadde behov for telefon av hensyn til sitt arbeid, og dekningen ikke oversteg 800 kr per kvartal. Hvis sterke tjenestlige grunner tilsa at arbeidstaker hadde behov for to abonnementer, kunne arbeidsgiver dekke inntil 1 600 kr i kvartalet skattefritt.

Disse tidligere regler medførte at et dekningsnivå som tilsvarte normal privatbruk for de fleste, ble skattefritt. Overskytende dekning, som faktisk meget vel kunne skyldes ekstrabruken på grunn av yrket, ble skattepliktig hvis ikke den ansatte oppfylte særlige og strenge dokumentasjonskrav. Dette systemet var nærmest bakvendt i forhold til den alminnelige skattepolitiske målsetting om å skattlegge privatfordeler, men ikke yrkesrelatert kostnadsdekning. Derfor var det all grunn til å revidere systemet i den retning som nå gjelder, nemlig at skatteplikten er siktet inn mot den normale privatfordel som inntrer når arbeidsgiveren betaler telefonholdet for den ansatte. Overskytende dekning, som oftest vil skyldes tjenestesamtaler, blir nå skattefri.

Det er velkjent at beredskapshensyn mv. kan lede til tjenestlig behov for å være tilgjengelig på en tildelt mobiltelefon hele døgnet. Dette reduserer ikke den private fordel av telefonen, gitt at den også kan brukes privat. Noen grunn til skattemessige særregler på dette beredskapsområde er det neppe. Heller ikke tidligere var det slike særregler.

Jeg har merket meg innvendingen om at viktige samfunnsoppgaver kan bli svekket hvis nye skatteregler fører til vegring mot å ha med seg tjenestetelefon utenom vanlig arbeidstid. Det er imidlertid arbeidsavtalen og stillingens nærmere innhold som må avgjøre behovet for slik tjenestetelefon og beredskap. Dersom skatteplikten skulle være det moment som avvikler beredskapen, tyder det på at beredskapsbehovet ikke prioriteres av partene i arbeidsavtalen.

Det kan antas at reaksjonene mot de nye skattereglene særlig er knyttet til tilfeller av liten faktisk privatbruk av tjenestetelefonen. Da kan sjablonbeløpet for fordelsberegning oppleves som høyt i forhold til privatnytten av telefonen. Kritikk på dette grunnlag overser imidlertid to ganske sentrale punkter i begrunnelsen for de nye reglene.

Det ene punktet er at adgang til privatbruk av tildelt tjenestetelefon normalt sparer den ansatte for kostnadene til tilsvarende, privatbetalt telefon. Sjablonbeløpet for fordelsbeskatning er fastsatt under hensyntagen til slike normale privatkostnader ved egen telefon. Alminnelig adgang til å benytte tildelt tjenestetelefon privat må generelt kunne anses å medføre en reell fordel i samme størrelsesorden som (de sparte) kostnadene ved tilsvarende privat telefonhold. Det er da ikke grunnlag for noen rabatt i fordelsberegningen fordi om den faktiske privatbruk av telefonen er mindre enn gjennomsnittet.

Det andre punktet som overses, er at omfanget av den faktiske privatbruk av en tildelt tjenestetelefon oftest vil være svært arbeidskrevende å måle i praksis. Den generelle beskatningen av mobiltelefon kan ikke baseres på slike målinger, og en sjablonfastsetting av fordelen, lik for alle, framtrer da som det eneste reelle alternativ.

Ved tilstrekkelig bevisføring for at en tildelt tje-

nestetelefon ikke brukes privat overhodet, skal fordelsbeskatningen frafalles. Det ligger imidlertid i sakens natur at beviskravene her må være høye. Det blir skattemyndighetene som må håndtere slike bevisspørsmål.

Alt i alt har vi fått et mye bedre skattesystem for telefonhold enn tidligere. Den enstemmige holdningen i Stortinget til dette er det all grunn til å videreføre.

SPØRSMÅL NR. 502

Innlevert 21. februar 2006 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 2. mars 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Deler statsråden administrerende direktør i Sparebankforeningen, Arne Hyttnes, og Fremskrittspartiets kritikk av beregningsgrunnlaget for lønnsomheten i veginvesteringene, vil Regjeringen i fremtidige budsjetter støtte Fremskrittspartiets forslag om langt større bevilgninger til veier, innser Regjeringen samtidig at statlige vegprosjekter er et statlig finansielt ansvar, og vil Regjeringen av den grunn avvise statlig bompengefinansierte vegprosjekter?»

BEGRUNNELSE:

I Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2006 er det avsatt 7,5 mrd. kr mer til veginvesteringer enn Regjeringen. Dette forslaget ble karakterisert som uansvarlig av samtlige øvrige partier. Dette fordi en slik satsning ville skape "press i norsk økonomi".

I mediene den senere tiden har vi observert at stadig flere økonomer deler Fremskrittspartiets syn om at det må satses betydelig mer på veginvesteringer. Sist ute er administrerende direktør i Sparebankforeningen, Arne Hyttnes, som ønsker å øke vegbevilgningene med 4,5 mrd. kr årlig.

I likhet med Fremskrittspartiet påpeker Arne Hyttnes at en dobling i veginvesteringene vil være samfunnsøkonomisk lønnsomt, og hevder at de reduserte transportkostnadene vil være betydelig høyere enn det Regjeringen benytter som beregningsgrunnlag.

Svar:

I Samferdselsdepartementets brev av 27. februar i år til underliggende etater gis det nye retningslinjer for bruk av kalkulasjonsrente i nytte-/kostnadsanalyser for transportetatene og Avinor AS. Med utgangspunkt i Finansdepartementets veileder i samfunnsøkonomiske analyser har Samferdselsdepartementet fastsatt kalkulasjonsrenten ved lønnsomhetsberegninger i vegsektoren til 4,5 pst., mot tidligere 8 pst. I hovedsak vil en lavere kalkulasjonsrente isolert sett føre til at den samfunnsøkonomiske lønnsomheten i beregningene vil øke. I tillegg kan en lavere kalkulasjonsrente få betydning for hvordan prosjekter rangeres etter samfunnsøkonomisk lønnsomhet.

I St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) foreslo Regjeringen å øke bevilgningene til riksveginvesteringer og forsøk med til sammen 125 mill. kr og bevilgningen til rassikring med 50 mill. kr sammenlignet med budsjettforslaget til regjeringen Bondevik II. Forslaget ble vedtatt av Stortinget.

Bompengefinansiering av prosjekter kommer i tillegg til den statlige rammen til samferdselsinvesteringer over statsbudsjettet. Bompengefinansiering har bidratt til at nye vegprosjekter er blitt gjennomført raskere enn om vegene i sin helhet var blitt finansiert over statsbudsjettet. Dersom det er lokal tilslutning til et bompengeprosjekt, kan det ses som et uttrykk for at den lokale nytteverdien av å gjennomføre prosjektet overstiger bompengebetalingene.

Regjeringen vil legge fram forslag til bevilgninger til samferdselsinvesteringer i de årlige forslagene til statsbudsjett.

SPØRSMÅL NR. 503

Innlevert 22. februar 2006 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 1. mars 2006 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Under komitébehandlingen av opprettelsen av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder (Innst. S. nr. 134 (2002-2003)) pekte et stort flertall av komiteens medlemmer på at opprettelse av en statlig havarikommisjon var en forutsetning for opprettelsen av nasjonale laksefjorder. Siden har ingenting skjedd.

Når vil statsråden sørge for at Stortingets ønske blir innfridd og en statlig havarikommisjon blir etablert?»

Svar:

I Innst. S. nr. 134 (2002-2003) la komiteen vekt på å etablere en undersøkelseskommisjon for alvorlig rømming og anleggshavari ved å vise til fiskeriministerens svar i Stortingets spørretime 22. januar 2003.

Fiskeridirektoratet har fra og med 2003 gjennomført en prøveordning med tekniske havariundersøkelser der det bl.a. er blitt kjøpt eksterne, uhildete tekniske undersøkelser etter en konkret kost-/nyttevurdering i det enkelte tilfelle. Fiskeridirektoratet har imidlertid ennå ikke funnet det riktig å bruke midler til de faste kostnadene ved etablering av en permanent havarikommisjon for oppdrett innenfor de gitte budsjettrammer. Dette har skjedd i forståelse med departementet.

Det har i de seneste månedene vært mange havarier av oppdrettsanlegg med rømming av et stort antall laks og torsk. Jeg har på denne bakgrunn bedt om en ny utredning av spørsmålet. Saken er nå til vurdering og jeg tar sikte på å konkludere i løpet av kort tid.

SPØRSMÅL NR. 504

Innlevert 22. februar 2006 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 28. februar 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«En person som er 50 pst. varig ufør og har 50 pst. rehabilitering, går over til 50 pst. uføretrygd og 50 pst. attføring. Denne overgangen har medført at samlet ytelse er redusert med 4 746 kr pr. måned. Overgangen til attføring skulle muliggjøre attføring til arbeid, men kuttet i ytelsene gjør at vedkommende er bedre tjent på å fortsette på rehabiliteringspenger eller gå over til 100 pst. uføretrygd, som i dette tilfelle er en reell opsjon.

Er regelverket for ytelsen anvendt korrekt i dette tilfellet, slik at inntektstapet er villet?»

Svar:

Som hovedregel fastsettes rehabiliterings- og attføringspenger ut fra medlemmets pensjonsgivende inntekt året før arbeidsevnen/inntektsevnen ble nedsatt med minst 50 pst., ev. av gjennomsnittet av de tre siste kalenderårene dersom dette gir et bedre resultat.

Denne hovedregelen benyttes ikke ved fastsettelse av beregningsgrunnlaget for rehabiliteringspenger når dette skal gis i kombinasjon med gradert uførepensjon. Grunnlaget for rehabiliteringspenger fastsettes i disse tilfellene ut fra inntekten/sykepengegrunnlaget i deltidsstilling på uføretidspunktet for rehabiliteringspenger, altså det tidspunktet da arbeidsevnen ble ytterligere nedsatt. Inntekten på uføretidspunktet omregnes til årsinntekt og oppjusteres til 100 pst. stillingsgrad, og ytes etter den uføregraden som vedkommendes restarbeidsevne er satt ned med. Dersom vedkommende har 60 pst. uførepensjon og er 100 pst. arbeidsufør i forhold til restarbeidsevnen, vil vedkommende få 40 pst. rehabiliteringspenger. Den samlede uføregraden for de to ytelsene vil da bli 100 pst.

Ved beregning av attføringspenger fastsettes det ikke noen uføregrad slik som for rehabiliteringspenger. Grunnlaget for attføringspenger fastsettes alltid ut fra den pensjonsgivende inntekten i deltidsstilling på det tidspunktet inntektsevnen ble nedsatt med minst 50 pst. I de tilfeller hvor stønadsmottaker tidli-

gere har fått innvilget 50 pst. uførepensjon, vil det dermed være det tidspunktet som inntektsevnen ble redusert forut for innvilgelsen av uførepensjonen som vil bli lagt til grunn. Dersom vedkommende mottar en gradert uførepensjon, samordnes attføringspengene med den graderte ytelsen ved å beregne en full dagsats etter reglene for beregning av attføringspenger. Deretter trekkes den graderte ytelsen, omgjort til dagsats, fra attføringspengene krone for krone. Det er kun grunnpensjon og tilleggspensjon og eventuelt særtillegg som er med i denne samordningen. Barne- og ektefelletillegg til uførepensjonen holdes utenfor samordningen. Det samme gjelder barnetillegget til attføringspengene.

Når det gjelder stønadsmottakere som mottar graderte uføreytelser i kombinasjon med rehabiliterings- eller attføringspenger, vil noen komme økonomisk mest gunstig ut ved rehabiliteringspengeberegningen, mens andre vil komme best ut ved en attføringspengeberegning. Det er ikke noe som tilsier at flere kommer gunstig ut ved rehabiliteringspengeberegningen i forhold til attføringspengeberegningen. Det har dermed ikke vært grunnlag for å kunne si at den ene måten å beregne dette på er mer gunstig for stønadsmottakerne enn den andre.

Jeg er kjent med at det i dag er en slik ulikhet i beregningen av rehabiliterings- og attføringspenger i kombinasjon med gradert uførepensjon. I forbindelse med stortingsmeldingen om arbeid, velferd og inkludering, som etter planen skal legges fram sammen med statsbudsjettet for 2007, skal det gjøres en gjennomgang av en rekke av folketrygdens korttidsytelser. I denne forbindelse vil jeg også gjennomgå regelverket for samordning av rehabiliterings- og attføringspenger med gradert uførepensjon for å sikre likebehandling.

SPØRSMÅL NR. 505

Innlevert 22. februar 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 1. mars 2006 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«Regjeringen jobber med å sikre dørproduksjon i Årdal, for å erstatte tapte Hydro-arbeidsplasser. Det eksisterer allerede en rekke dørprodusenter i Norge, hvorav flere i Rogaland. Flere av disse frykter for sin fremtid når en konkurrent etablerer seg ved hjelp av statlige midler. Arbeidsplasser i Årdal kan fort medføre nedleggelser andre steder.

Hvor store beløp vil Dooria motta fra offentlige ordninger, og hvilke vurderinger er gjort om hvordan dette påvirker eksisterende produsenter og konkurransen i dørmarkedet i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Viser til artikkel i Teknisk Ukeblad:
http://www.tu.no/nyheter/produksjon/article47194.ece

Reddet planene om dørfabrikk

Innovasjon Norge har snudd i døra og besluttet å åpne lommeboka for en ny fabrikketablering i Årdal. Dermed ser det lyst ut for en stor dørfabrikk.

I desember signaliserte Innovasjon Norge skepsis til å støtte Doorias fabrikk-planer i Sogn og Fjordane.

Men nå har styret i Innovasjon Norge likevel vedtatt å støtte etableringen med i alt 79 millioner kroner i lån og tilskudd.

– En ny fabrikk i Årdal vil være svært viktig for omstillingsprosessen i Årdal. Den gir arbeid til mange av de som mister jobben hos Norsk Hydro når aluminiumsproduksjonen blir trappet ned fra 2007, sier, Steinar Olsen, styreleder i Innovasjon Norge.

Etableringen vil i første omgang gi bortimot 60 arbeidsplasser. Dermed erstattes nesten halvparten av de 130 arbeidsplasser som går tapt når den gamle ovnshallen på Hydro-fabrikken stenger. Og det skal være muligheter for utvidelser innen få år.

Dooria har vurdert å plassere fabrikken i Sverige eller Finland, men anser Årdal som det beste stedet på grunn av tilgjengelig kompetanse og god tilgang til underleverandører. Konsernet planlegger å investere i alt 100 millioner kroner i maskiner og opplæring.

Regjeringen har bevilget 100 millioner kroner til å skape nye arbeidsplasser i Høyanger og Årdal etter at Hydro bestemte seg for å legge ned deler av aluminiumsverket. Innovasjon Norge har ansvaret for oppfølging av omstillingen. Norsk Hydro, SIVA og År-

dal kommune skal også bidra vesentlig til etableringen.

Dooria er en av de største produsentene av dører til boligmarkedet i Norden. Konsernet omsatte for i overkant av 300 millioner kroner i 2004.

Svar:

Innovasjon Norges styre vedtok 1. februar å støtte to prosjekter knyttet til Dooria. Dooria Årdal AS (selskap under stiftelse) har fått innvilget lavrisikolån på 20 mill. kr, distriktsrettet risikolån på 10 mill. kr, bedriftsutviklingstilskudd på 5 mill. kr og investeringstilskudd på 8 mill. kr. SIVA Dooria Eiendom AS (selskap under stiftelse) har fått innvilget lavrisikolån på 15 mill. kr, distriktsrettet risikolån på 15 mill. kr og investeringstilskudd på 6 mill. kr. Dette innebærer at det totalt fra Innovasjon Norge er gitt 60 mill. kr i lån og 19 mill. kr i tilskudd til Doorias etablering i Årdal. Innovasjon Norge setter i tillegg av 11 mill. kr i tapsfond for risikolånene.

SIVAs styre vedtok 2. februar å føre opp et industribygg i Årdal. Bygget er beregnet å koste 60 mill. kr. SIVA vil gå inn med inntil 22 mill. kr i egenkapital. Resten av bygget vil blant annet bli finansiert med lån fra Innovasjon Norge. Dooria skal leie bygget av SIVA og skal selv finansiere tekniske anlegg, maskiner og utstyr.

I tillegg vil Aetat bidra med midler til lønnskompensasjon i en overgangsperiode for personer som blir overtallige hos Hydro.

Byggevarebransjen er en moden bransje i den forstand at det er begrensede forventninger til vekst i etterspørselen. Samtidig er det en bransje i stor omstilling. I løpet av få år har bransjen gått fra å være preget av regionale til nasjonale aktører. I dag er bransjen dominert av internasjonale aktører blant kjedene, entreprenørene og leverandører. Denne utviklingen gjør at det ikke lenger er et eget norsk, men et nordisk marked for byggevarer.

Innovasjon Norge vurderer det slik at man i dette nordiske markedet i fremtiden sannsynligvis vil ha noen dominerende internordiske dørleverandører, i tillegg til et antall spesialiserte nisjeprodusenter. Det pågår allerede en betydelig utfasing av produksjonskapasitet gjennom oppkjøp, nedtrapping og nedlegging. Trenden forventes å vedvare.

Dooria har vurdert flere alternative lokaliseringer for sin nye fabrikk, blant annet i Finland og Nord-Sverige. Dersom Dooria hadde etablert seg i et av disse landene, ville de respektive myndighetene kunnet ha gitt støtte til bedriften. Innovasjon Norges vurdering er at konkurransevridningseffekten inn mot andre norske bedrifter av Dooria Årdal isolert sett er begrenset og at en restrukturering i denne industrien uansett vil skje som følge av økende importkonkurranse. Dooria-prosjektet kan være med på å styrke den norske bransjen i konkurranse med de store internasjonale aktørene.

SPØRSMÅL NR. 506

Innlevert 23. februar 2006 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 1. mars 2006 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«En rekke oppslag i media i den senere tid viser at elbilprodusenten Think på Aurskog igjen har problemer. Denne gangen tyder det på at en utenlandsk eier ikke ønsker å satse videre på virksomheten. Think er et lite norsk industrieventyr som har skapt arbeidsplasser i Aurskog-Høland kommune.

Vil statsråden, i tråd med den varslede aktive næringspolitikken, ta kontakt med eier for å se på alternative løsninger for videreføring av bedriften?»

Svar:

Jeg er kjent med at det i Nedre Romerike tingrett ble avsagt kjennelse om åpning av konkurs i Think Nordic 28. februar 2006. Virksomheten ved Think Nordic i Aurskog har fra oppstarten av vært fulgt med betydelig velvilje fra myndighetenes side. Gjennom blant annet SND har staten gitt bedriften investeringsmidler på over 140 mill. kr frem mot Fords overtagelse i 1999. I tillegg har myndighetene gjennomført en rekke lempninger i avgifts- og trafikkbestemmelsene for å tilrettelegge for økt anskaffelse og bruk av elbiler.

Etter hva jeg forstår har det vært vanskelig for Think Nordic å få til lønnsom virksomhet over tid. Dette har medført en betydelig usikkerhet, og jeg har stor forståelse for at dette er vanskelig for de ansatte. Det pågår imidlertid for tiden en prosess med avklaring av ulike forhold knyttet til selskapet.

SPØRSMÅL NR. 507

Innlevert 23. februar 2006 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 28. februar 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Landsforeningen for trafikkskadde mener at det såkalte "kan-fradraget" i skadeerstatningsloven § 3-1 tredje ledd annet punktum bør oppheves. Bakgrunnen for dette er at det oppleves urimelig for skadede at erstatningen ikke sjelden reduseres som følge av et kjøpt forsikringsprodukt som også gir utbetaling ved samme skade.

Hvordan vurderer statsråden behovet for endringer i skadeserstatningsloven § 3-1 tredje ledd?»

Svar:

Lov 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning § 3-1 om erstatning for skade på person sier følgende i tredje ledd:

"Ved erstatningsutmålingen gjøres fradrag for lønn under sykdom og liknende ytelser, trygdeytelser, ytelser fra pensjonsordning i arbeidsforhold eller yrke og for forsikringsytelser i den utstrekning den erstatningsansvarlige har betalt premien. Videre kan tas hensyn til forsikringsytelser som ikke går inn under foregående punktum, til annen vesentlig økonomisk støtte som skadelidte har fått eller kommer til å få som følge av skaden og til forholdene ellers."

Det grunnleggende hensynet som ligger bak fradragsreglene i tredje ledd er at den skadelidte skal ha erstattet det økonomiske tapet som er en følge av skaden, verken mer eller mindre. Når den skadelidte som følge av skaden har mottatt ytelser som faller under første punktum, går dette fullt ut til fradrag. Dette skjer ut fra den tanke at ytelsene reduserer den skadelidtes faktiske tap. Dette gjelder også når den skadelidte selv, helt eller delvis, ved egen premiebetaling eller ved betaling gjennom egen arbeidsytelse, selv har finansiert en ytelse som faller under første punktum. Når det gjelder ytelser som faller under reglene i andre punktum, virker også disse slik at de reduserer det faktiske tapet som følge av skaden. Men i disse tilfellene har lovgiver likevel ikke funnet det rimelig at ytelsene nødvendigvis kommer til fradrag eller fullt ut til fradrag. Ved "kan"-regelen er spørsmålet om fradrag overlatt til en totalvurdering. Totalvurderingen hører under domstolene, dersom partene ikke blir enige (med bakgrunn i den domstolspraksis som foreligger om dette).

Spørsmålet om endringer knyttet til skadeserstatningsloven § 3-1 tredje ledd er tatt opp i NOU 1994:20 Personskadeerstatning og i Justisdepartementets høringsbrev 15. november 1995, uten at det i den forbindelse var utarbeidet konkrete lovforslag. Fra høringen av disse dokumentene er departementet kjent med Landsforeningen for trafikkskaddes syn knyttet til "kan"-regelen i andre punktum. Flere grunner taler etter Justisdepartementets vurdering for å vurdere endringer knyttet til § 3-1 tredje ledd i sammenheng, altså å ikke vurdere andre punktum isolert. Endringer som gjelder § 3-1 tredje ledd bør også ses i sammenheng med spørsmålet om man mer generelt bør standardisere utmålingsreglene for personskadeerstatning til en viss grad, derunder også slik at det sikres større rettslig homogenitet i relasjon til de særskilte utmålingsreglene for yrkesskadeerstatning, jf. forskrift 21. desember 1990 nr. 1027 om standardisert erstatning etter lov om yrkesskadeforsikring.

Jeg er opptatt av de ulike problemstillingene knyttet til personskadeerstatningsutmåling, og Justisdepartementet vil gå inn i problemstillingene knyttet til dette. Mitt ønske er å få vurdert regelen i skadeserstatningsloven § 3-1 tredje ledd andre punktum nærmere, og dette bør skje i en slik bredere sammenheng som nevnt foran.

SPØRSMÅL NR. 508

Innlevert 23. februar 2006 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 7. mars 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Togpendlere på Eidsvollsbanen vurderer nå om de kan fortsette å reise med toget på grunn av stadig tilbakevendende bilinnbrudd på parkeringsplassene på togstasjonene. Innbrudd skaper utrygghet og frustrasjon, samtidig med at lysten til å ta tog mistes. For svært mange er det helt nødvendig å sette fra seg bil på stasjonen. Med enkle midler kan dette stoppes.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre parkeringsplassene mot innbrudd?»

Svar:

Jernbaneverket har ansvaret for parkeringsplassene på stasjonene. Innfartsparkeringsplasser med tilstrekkelig kapasitet er gratis. På parkeringsplasser i pressområder er det innført oblatordninger for å sikre at parkeringsplassene forbeholdes togreisende. Her leier Jernbaneverket inn parkeringsselskaper til å kontrollere om ordningen etterleves. Parkeringsselskapene patruljerer plassene flere ganger daglig. Dette antas også å ha en viss avvisende effekt på kriminalitet på området.

For omtrent et år siden inngikk Jernbaneverket et samarbeid med politiet, NSB og to forsikringsselskaper om overvåking og oppfølging av parkeringsplassen på Eidsvoll stasjon etter at politiet hadde fått inn flere anmeldelser av tyveri og innbrudd. Det er montert 13 kameraer på parkeringsplassen som hjelper politiet å avdekke hvem som står bak kriminelle handlinger på området. Kostnadene til kameraovervåkningen er fordelt på samarbeidspartnerne. Tiltaket viser allerede en positiv effekt, og det er helt vesentlig at politiet er sterkt engasjert. Ordningen er et toårig prøveprosjekt og skal evalueres i sommer. Jernbaneverket vil da vurdere muligheten for å innføre tilsvarende ordning også på andre stasjoner.

Tilstrekkelig belysning, åpne arealer og mye trafikk av folk bidrar til å gjøre parkeringsplassene mindre attraktive for kriminelle. Ved ombygging og nybygging av stasjoner legges det vekt på å gi stasjonene en fysisk utforming som bidrar til økt trygghetsfølelse for de reisende med lys og beplantning som ikke skjermer av områder for innsyn. Det gjøres også tiltak på eldre stasjoner for å fjerne vegetasjon og bedre belysningen, blant annet vil sju av stasjonene på Hovedbanen få bedre belysning i år. Disse tiltakene vil bidra til å gjøre det mindre attraktivt å gjøre hærverk på stasjonene.

Tyveri og innbrudd i biler på parkeringsplasser er et samfunnsproblem som Jernbaneverket ikke kan løse alene. Det er helt essensielt å ha politiet med seg for å få bukt med problemene. Det er også politiet som mottar anmeldelser og dermed sitter med oversikten over hvilke steder tyverier og innbrudd i biler er et problem. Jernbaneverket vil i nærmeste framtid kontakte de ulike politidistriktene for å få en oversikt over hvilke parkeringsplasser som er mest utsatt for tyveri og innbrudd, og bruke denne oversikten som et utgangspunkt for å vurdere tiltak.

SPØRSMÅL NR. 509

Innlevert 23. februar 2006 av stortingsrepresentant Ib Thomsen

Besvart 3. mars 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Norske feiere har ingen klare retningslinjer til hvordan de skal forholde seg til utette tresjikts elementpiper fra perioden 1969 til 1987, og opplever ofte at de må godkjenne ildsteder tilknyttet piper av tvilsom kvalitet. Statsråden viser til feiervesenets viktige oppgave med å sikre forsvarlig fyring rundt om i de tusen hjem i sitt svar på spørsmål av 31. januar.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at norske feiere slipper å gå på akkord med sin faglige stolthet og integritet?»

BEGRUNNELSE:

Det er en stor frustrasjon blant norske feiere over hvordan de skal forholde seg til tresjikts elementskorsteiner fra 1969 til 1987. Feierne opplever ofte at

de må godkjenne nye ildsteder som i seg selv oppfyller alle kravene, men som er tilknyttet utette tresjikts elementskorsteiner fra før 1987.

Piper skal i utgangspunktet være tette, fordi utette piper skaper kondens av bek og sot som legger seg som et tykt lag på innsiden av pipen. Disse avleiringene kan være eksplosjonsfarlige, og det er derfor ekstremt viktig at problemet oppdages før det er for sent.

I Norge hadde vi i mange år mye lavere krav til pipetetthet enn de andre nordiske landene. I 1979 ble det foreslått å innføre en ny målemetode for pipetetthet, som allerede da hadde blitt brukt i Danmark, Sverige og Finland i mange år. Leca fremmet en klage på den nye målemetoden, og den nye målemetoden for pipetetthet ble først innført i Norge i 1987. Leca-pipene som hadde blitt produsert fra 1969 til 1987 levde ikke opp til disse nye kravene, og Leca kom derfor med ny modell på markedet.

Første november 2003 kunne vi lese i Dagbladet at feiermester Kjetil Høgetveit fikk livet sitt ødelagt etter at han på begynnelsen av 90-tallet avdekket at alle de 204 pipene på et byggefelt i Akershus var feilmontert. Også andre feiere har møtt veggen etter at de har lagt ned fyringsforbud der de har avdekket feilmonterte Leca-piper. Det er derfor god grunn til å tro at mange feiere fortsatt kvier seg for å ilegge fyringsforbud, og at det er store mørketall når det gjelder feilmonterte Leca-piper.

Dessverre er det slik at norske myndigheter har tvunget norske feiere til å akseptere sprekker i Leca-piper, gjennom at man i 1992 gav AS Norsk Leca en velsignelse fra SINTEF NBL på at mindre sprekker i piperørene ikke er brannfarlig. Leca-pipene er for øvrig de eneste pipene som er godkjent med sprekker.

I "Skorsteinsteknikk og verktøylære" (ISBN 82-492-0001-2), en lærebok for norske feiere, står det faktisk følgende på side 53: "Vi må være forsiktige når vi bruker røyk for å teste utette elementskorsteiner som er godkjent før 1987. Røyken siver ut gjennom disse skorsteinene selv om de er hele, og det er derfor vanskelig å si noe sikkert om tilstanden til skorsteinen ut fra slik testing." I den samme boken kan vi lese at piper skal være så tette som mulig. I utgangspunktet skal altså piper være tette, men man skal altså ikke teste Leca-piper fra før 1987 nettopp fordi de ikke er tette. Forstå det den som kan.

Svar:

Stortingsrepresentantens spørsmål er et oppfølgingsspørsmål i forhold til spørsmål nr. 415 til skriftlig besvarelse om utredning om tresjikts elementskorsteiner, stilet til kommunal- og regionalministeren. Regler om oppsetting av fyringsanlegg sorterer inn under Kommunal- og regionaldepartementet, mens brannforebyggende tiltak og tilsyn med fyringsanleggene hører inn under mitt departement.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) forvalter brann- og eksplosjonsvernloven med forskrifter. Feiernes tilsyn med private fyringsanlegg faller inn under denne, og direktoratet fører derfor tilsyn med at de kommunale brann- og feiervesen oppfyller minstekravene. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap fører også den nasjonale brannstatistikken som viser at svært få boligbranner har piper/ildsted som brannårsak. I 2004 var det om lag 4 pst. av brannene som hadde sitt utgangspunkt i pipen/ildstedet. Feilmontering og feil bruk av ildstedet som sådan er oppgitt som de to hovedårsakene til at brannen oppsto.

Stortingsrepresentanten henviser i begrunnelsen for spørsmålet til en del problemstillinger som må sies å være besvart i forbindelse med Brannvernforeningens utredning om tresjikts elementskorsteiner. Brannvernforeningens utredning er gjort i samarbeid med uavhengige fagpersoner fra Sverige og Norge. Som kommunal- og regionalministeren redegjorde for i sitt svar til spørsmål nr. 415, så er konklusjonen om at det ikke er knyttet større brannfare til slike skorsteiner så fremt de er riktig montert, gjort på bakgrunn av et omfattende teknisk og statistisk materiale. Jeg ser derfor ingen grunn til å gå nærmere inn i dette.

Når det gjelder feietjenestene, så har det fra 1998 vært en omlegging av tjenestene fra årlig feiing til behovsprøvet feiing og tilsyn med fyringsanlegget, noe som forutsetter større faglig kompetanse hos feierne. Parallelt med at det ble gitt nye forskrifter, ble det også utarbeidet utfyllende veiledningsmateriell til forskriftene, og det har det vært drevet utstrakt informasjonsvirksomhet rettet mot og sammen med feiermiljøet selv.

Tilsyn med fyringsanlegg er, med utgangspunkt i feierens faglige utdannelse, et spørsmål om bruk av skjønn. For å støtte brann- og feiervesenet under deres utøvelse av myndighet (tilsyn), utarbeider nå Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap en veileder for myndighetsutøvelse. Denne veilederen har som målsetting å bedre kvaliteten på det forvaltningsmessige området ved å gi føringer som bidrar til å tydeliggjøre de faglige vurderinger feieren selv må gjøre. Skorsteinens tilstand er, sammen med fyringsmønster og type ildsted, de mest sentrale elementer i vurdering av brannfare. Disse elementene må vurderes konkret i det enkelte tilfelle og det kan derfor ikke gis faste oppstilte retningslinjer for dette skjønnet. Feieren må, med sitt faglige skjønn, avgjøre om det skal gis fyringsforbud, settes krav til retting av avvik for eksempel rehabilitering, eller om fyringsanlegget skal undergis hyppigere tilsyn.

På bakgrunn av Brannvernforeningens avgitte ut-

redning om tresjikts elementskorsteiner, og direktoratets kommende veileder for myndighetsutøvelse, er jeg trygg på at brann- og feiervesenet i fremtiden ikke vil oppleve situasjonen rundt deres skjønnsutøvelse så uklar som stortingsrepresentanten refererer.

SPØRSMÅL NR. 510

Innlevert 24. februar 2006 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 6. mars 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Det er tøffe og store omstillinger Årdalsamfunnet står overfor. Den forrige Stoltenberg-regjeringen avviste en anke fra Hydro om å kunne få videreføre Søderbergovnene i Årdal etter 2007. Det har nå kommet ønske fra bl.a. Arbeiderpartiet lokalt om at man ønsker at SFT skal gi en slik utsettelse og derigjennom åpne opp for en videreføring av arbeidsplasser og produksjon hvis Hydro ønsker det.

Vil miljøvernministeren være positiv, i likhet med SFT, til at det gis utsettelse av nedstenging?»

Svar:

Statens forurensningstilsyn endret i 2000 utslippstillatelsen til Hydro Aluminium Årdal og alle øvrige aluminiumsverk i Norge. Hydro Aluminium påklaget utslippstillatelsen til Årdal, og ba om utsatt frist for utslippskravene. Miljøverndepartementet opprettholdt SFTs vedtak i avgjørelse av klagesaken 2. august 2001. Kravene som er stilt til reduserte utslipp av PAH medfører at den delen av aluminiumproduksjonen som er basert på såkalt Søderbergteknologi må forbedres betydelig innen 2007.

Jeg vil understreke at SFT ikke har uttalt seg om utfallet av en eventuell søknad om endring av utslippstillatelsen. SFT har, i likhet med medlemmer av Regjeringen, kun gitt utrykk for hva som er forurensningslovens system. Dersom det foreligger nye opplysninger eller endrede forhold i saker etter forurensningsloven, kan forurensningsmyndigheten etter søknad vurdere endringer i vilkårene. Det er Hydro Aluminium Årdal selv som må avgjøre om de ønsker å søke om endring i sin utslippstillatelse etter forurensningsloven for aluminiumsverket i Årdal. Når forurensningsmyndigheten avgjør søknader om tillatelser og fastsetter vilkår, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulempene sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Virksomhetens økonomi og samfunnsmessige forhold er av de hensyn som er relevant i denne vurderingen. Vurdering av internasjonalt rammeverk vil også inngå i en eventuell ny behandling.

En eventuell søknad fra Hydro vil behandles av SFT på vanlig måte, og Miljøverndepartementet vil være klageinstans for SFTs vedtak. Det vil ikke være riktig av meg å forskuttere denne behandlingen, og jeg kan derfor ikke kommentere utfallet av en eventuell søknad nå.

SPØRSMÅL NR. 511

Innlevert 24. februar 2006 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter
Besvart 7. mars 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Mange personer opplever at ligningsmyndighetene er ute etter å "ta" dem. Skattytere har også opplevd å bli nær truet med tilleggsskatt på 60 pst. dersom de ikke godtar ligningsmyndighetenes skjønnsmessige vurderinger i en skattesak. Dette er en meget uheldig situasjon og et klart maktmisbruk overfor skattyter i de tilfeller der dette er en person som står alene overfor myndighetene.

Hvilke tiltak vil finansministeren iverksette for å forhindre denne type atferd hos landets mange ligningskontorer?»

Svar:

Ligningssystemet er basert på tillit til at de opplysninger som skattyter selv gir for at ligningsmyndighetene skal kunne foreta en riktig ligning, er riktige og fullstendige nok. Skattyterne skal også bidra til å rette opp feil i det samlede opplysningsgrunnlag. De har blant annet et ansvar for å korrigere uriktige og ufullstendige opplysninger i den forhåndsutfylte selvangivelsen som er innrapportert av for eksempel bank, arbeidsgiver og lignende. Ligningsmyndighetenes oppgave er å vurdere de mottatte opplysningene og foreta en ligning som i størst mulig grad er basert på skattyters faktiske formues- og inntektsforhold.

Dersom skattyters selvangivelse eller andre oppgaver ikke gir et forsvarlig grunnlag å bygge fastsettingen på, kan ligningsmyndighetene sette disse til side og fastsette grunnlaget for ligningen ved skjønn. Før skattyters oppgaver fravikes eller settes til side, skal vedkommende varsles og gis en passende frist for å uttale seg.

Skattyter skal ilegges tilleggsskatt når han i selvangivelse, næringsoppgave mv. har gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger til ligningsmyndighetene, og dette har ført til eller kunne ha ført til fastsetting av for lav skatt. Det skal også ilegges tilleggsskatt når skattyter har unnlatt å levere pliktig selvangivelse eller næringsoppgave. Tilleggsskatt skal likevel ikke fastsettes dersom det foreligger unnskyldelige forhold eller noen av de øvrige unntaksbestemmelsene i ligningsloven § 10-3 kommer til anvendelse.

Tilleggsskatt skal i alminnelighet beregnes med 30 pst. av beregningsgrunnlaget. Dersom skattyter har handlet grovt uaktsomt eller forsettlig ved å gi uriktige eller ufullstendige opplysninger, kan det ilegges tilleggsskatt med inntil 60 pst. av beregningsgrunnlaget. Det er ligningsmyndighetene som må godtgjøre at skyldkravet for bruk av forhøyet sats er oppfylt.

Skattyter skal alltid varsles med en passende frist for å uttale seg før tilleggsskatt ilegges. I varselet får skattyter informasjon om grunnlaget for eventuell tilleggsskatt, om vilkårene for å ilegge tilleggsskatt og om hvilke rettigheter vedkommende har. Skattyter blir også oppfordret til å redegjøre for eventuelle unnskyldelige forhold som kan medføre at tilleggsskatt ikke blir ilagt. Ligningsmyndighetene skal deretter foreta en konkret vurdering av om vilkårene for tilleggsskatt er oppfylt i den enkelte saken, der også den enkelte skattyters uttalelser og eventuelle innvendinger vurderes.

Et varsel om fravik fra selvangivelse og ileggelse av tilleggsskatt er ikke ment som trusler fra ligningsmyndighetenes side. Tvert imot skal varsel gis av hensyn til skattyteren selv, slik at vedkommende får mulighet til å imøtegå ligningskontorets oppfatning av saken og eventuelt redegjøre for andre forhold av betydning for ligningsmyndighetenes vurdering av spørsmålet om tilleggsskatt. Det ville være en svært kritikkverdig feil dersom noen ligningskontorer lar varselet avhenge av om skattyteren gir seg eller ei i det materielle spørsmålet om forhøyelse av lignet inntekt eller formue på grunn av mulig opplysningssvikt. Uten nærmere dokumentasjon er det vanskelig å anta at slike feil forekommer i noen utstrekning. Dersom det kan skaffes dokumentasjon på slik feil, bør den tas opp med ligningssjefen eller overordnet ligningsmyndighet (fylkesskattekontoret eller Skattedirektoratet). Det vil da vise seg om feilen består i at tilleggsskatt er varslet på et for tynt grunnlag, eller i at en vel begrunnet tilleggsskatt er frafalt uten god grunn for det.

Det er viktig at ligningsmyndighetene i sin virksomhet opptrer i tråd med regelverket og god forvaltningsskikk. Skattedirektoratet har blant annet utarbeidet brevmaler som er inkorporert i det saksbehandlingssystemet som brukes ved ligningskontorene. Bruk av disse er et middel for å sikre at lovfestede saksbehandlingsregler og god forvaltningskikk ivaretas i den enkelte saken. Hensynet til likebehandling står også sterkt i ligningsbehandlingen, og søkes ivaretatt blant annet ved at Skattedirektoratet årlig utgir Lignings-ABC og andre retningslinjer til bruk for ligningskontorene ved gjennomføringen av ligningen.

Etatens eget saksbehandlingssystem og sentrale myndigheters retningslinjer vurderes kontinuerlig med sikte på å opprettholde en forsvarlig saksbe-

handling. Jeg har tillit til at dette arbeidet generelt utføres på en betryggende måte, og ser ikke grunn til å iverksette nye tiltak herfra rettet mot ligningskontorenes saksbehandling. Oppretting av mulige lokale feil i strid med generelle retningslinjer bør i tilfelle skje på grunnlag av dokumentasjon og forfølgning av slike feil.

SPØRSMÅL NR. 512

Innlevert 24. februar 2006 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 2. mars 2006 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«I NRKs Her og Nå 16. februar 2006 fremsetter statssekretær Yrvin påstander som jeg vil be statsråden klargjøre. Yrvin hevdet: "når vi vet at de (Høyre) solgte, - holdt på å selge ut hele Norge".

Mener statsråden at det er en dekkende beskrivelse?»

BEGRUNNELSE:

Yrvin viste til at den forrige regjeringen privatiserte for 40 mrd. kr. Jeg ber om dokumentasjon på dette, og en oversikt over verdien på den privatisering som Stoltenberg I-regjeringen foretok, og en oversikt over markedsverdien på de fullmakter til nedsalg Stoltenberg I-regjeringen fikk.

Svar:

Samarbeidsregjeringen foretok etter regjeringsskiftet i 2001 nedsalg i selskapene Arcus Gruppen ASA, NOAH Holding AS, Olivin AS, SND Invest AS, Telenor ASA, Statoil ASA og Grødegaard AS. Til sammen innbrakte dette 40,605 mrd. kr til staten. Jeg konstaterer at faktaunderlaget er korrekt.

Under regjeringen Stoltenberg I ble det gjennomført nedsalg som innbrakte 22 mrd. kr til staten. Det kom fra selskapene Kreditkassen, Kommunalbanken AS, Telenor ASA, Den Norske Bank ASA, AS Olivin, Arcus AS, Statoil ASA og Norsk Medisinaldepot ASA.

Nærmere detaljer om alle disse transaksjonene og tilhørende fullmakter fremgår fra budsjettproposisjoner fra hhv. Nærings- og handelsdepartementet, Olje- og energidepartementet og Finansdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 513

Innlevert 24. februar 2006 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 3. mars 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Leger sammen med prester er eneste yrkesgruppe som blir tvunget til å praktisere eget yrke i vernepliktsperioden. Leger som velger militær verneplikt blir kompensert med løytnantsgrad og om lag 250 000 kr årlig. En sivil vernepliktig lege vil kun bli kompensert med om lag 60 000-70 000 kr årlig. Det er inklusiv dagpenger, kostpenger og klesgodtgjørelse.

Hva vil statsråden umiddelbart gjøre for å rette opp i denne åpenbare forskjellsbehandlingen?»

BEGRUNNELSE:

Menn som av samvittighetsårsaker ikke kan avtjene militær verneplikt må avtjene en sivil samfunnstjeneste. Det skal prinsipielt foregå en minimal forskjellsbehandling mellom sivile og militære vernepliktige.

Svar:

Tjenesteplassering

Mannskap som fritas for militærtjeneste av overbevisningsgrunner, utskrives til 13 måneder sivil verneplikt.

Siviltjenesten (Justisdepartementets underliggende etat) har beordringsmyndighet, og vil således kunne tjenesteplassere mannskap innenfor de ulike sektorer som er valgt for denne tjenesten. Det tilstrebes at tjenesten er samfunnsnyttig, og at sivile vernepliktige tjenesteplasseres ut fra de kvalifikasjoner som de har tilegnet seg. For sivile vernepliktige leger har denne vurdering resultert i at mannskapene avtjener førstegangstjenesten i henhold til sin sivile utdanning. Mannskapene vil her kunne tilegne seg verdifull kompetanse under tjenesten, hvilket må anses som et gode for de mannskap det gjelder.

Godtgjøringsvilkår under tjenesten

Ifølge innhentede opplysninger fra Forsvarsdepartementet, vil leger under førstegangstjeneste i Forsvaret bli tillagt løytnants grad, og gis en lønnskompensasjon i størrelsesorden 250 000 kr pr. år. Gradsbenevnelse er valgt ut fra de overordningsforhold som leger vil inneha i sitt virke under tjenesten.

Godtgjøring for sivile vernepliktige mannskap, herunder vernepliktige leger, reguleres av § 18 i lov av 19. mars 1965 nr. 3 om fritaking for militærtjeneste av overbevisningsgrunner:

"De vernepliktige tilkommer under tjenesten underhold og bekledning eller godtgjøring herfor etter regler som Stortinget fastsetter. De tilkommer videre reisegodtgjøring, innkommanderingstillegg, forsørgertillegg og sykeforpleining etter samme regler som for korporaler og menige i Hæren."

Bestemmelsen anses som et prinsipielt uttrykk for de godtgjøringsvilkår som sivile vernepliktige underlegges under tjenesten. Det foreligger således ingen rettslige forpliktelser til å følge de samme satser som befal under militær tjenestegjøring.

Militære leger forutsettes å dekke alle utgifter gjennom den godtgjøring som de er tillagt i Forsvaret. Dette innebærer, slik departementet har fått opplyst, at de ikke innehar ytelser som dagpenger, kostpenger, klesgodtgjøring, bostønad, forsørgertillegg, dimisjonsgodtgjøring etc. En vurdering av godtgjøringsnivå under de ulike vernepliktsformer må derfor ta i betraktning disse forskjeller.

Samtlige mannskap under sivil verneplikt tilstås dagpenger, kostpenger (hvis de ikke har fri kost på stedet), klesgodtgjøring og dimisjonsgodtgjøring. Totale utbetalinger til det enkelte mannskap vil være rundt 94 000 kr pr. 13 måneders tjeneste. Sivile vernepliktige leger er normalt i høyere alder enn øvrige mannskap, og vil derfor kunne nyte godt av en rekke øvrige ytelser. Dersom vi legger til grunn at et mannskap er gift og har ett barn, og har månedlige boutgifter på 8 000 kr, vil han under tjenesten motta i overkant av 300 000 kr pr. år i forskjellige stønader.

I tillegg vil det enkelte mannskap nyte godt av frie permisjonsreiser, og etter forholdene kunne få dekket tannlegeregning, forsikringspremie, gjeldsrenter, synsprøve/briller m.m.

En eventuell endring av dette godtgjøringssystemet krever endringer i militærnekterloven. Etter mitt syn foreligger det ingen spesielle grunner som tilsier at det bør fravikes fra dette likebehandlingsprinsippet av mannskap i siviltjeneste.

SPØRSMÅL NR. 514

Innlevert 24. februar 2006 av stortingsrepresentant Petter Løvik

Besvart 6. mars 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vurderer statsråden å legge store ekstraavgifter på ferjer med vanlege dieselmotorar, og vil ho ev. kompensere for desse avgiftene gjennom auka statlege tilskot til ferjedrifta?»

GRUNNGJEVING:

Det har i lang tid vore ønske om at gassferjer etter kvart skal erstatte ferjer med meir konvensjonelt maskineri. Sentrum-Høgreregjeringa fekk skifta ut fleire ferjer på Sør-Vestlandet, og transport- og kommunikasjonskomiteen på Stortinget seier i si budsjettinnstilling hausten 2005:

"Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener det er viktig å redusere miljøskadelige utslipp fra skipsfarten. Flertallet viser til at Norge blant annet har en forpliktende målsetting om å redusere de årlige utslippene av nitrogenoksider og andre utslipp. Flertallet mener at et viktig virke-

middel kan være fornyelse av ferjeflåten, slik at ferjer drives med naturgass eller annen teknologi som bidrar til reduksjoner av miljøskadelige utslipp.

Ut ifra disse hensyn ber flertallet Regjeringen vurdere om det bør stilles krav om bruk av naturgass eller annen miljøvennlig teknologi på sambandene som planlegges lagt ut på anbud. Dette gjelder blant annet de sambandene som planlegges lagt ut på anbud i Romsdalsfjorden i løpet av 2005."

Komiteen ber altså om at det blir vurdert å stille krav til meir miljøvenleg teknologi. Soria Moria-erklæringa går endå lenger og seier at "Regjeringen vil gjennomføre utskifting av riksvegferjer med nye gassferjer".

Det er på bakgrunn av dette med ei viss undring eg ser i statsråden sitt svar til meg 6. februar i år på skriftlig spørsmål nr. 413 at ho vurderer å ikkje stille krav om miljøvenleg framdrift for ferjene, men derimot å legge så mykje ekstraavgifter på konvensjonelle ferjer at dei blir like dyre som gassferjer. Sidan dei aller fleste ferjene i mange år enno vil ha tradisjonelt maskineri, vil ei slik avgift kunne medføre svært store ekstrakostnader i ferjedrifta. Og dersom det er slik at ikkje berre ferjene, men også all annan skipstrafikk skal få auka kostnadane ved ei slik avgift, så vil dette kunne få sterk innvirkning på konkurransen mellom transport på sjø og land.

Svar:

I det skriftlege svaret på spørsmål nr. 413 i februar i år viste eg til at det i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) er gjort greie for at Finansdepartementet arbeider med å utgreie ei avgift som er differensiert etter utslepp av NO_x. Føremålet med avgifta er å stimulere til reduksjon i utsleppa, såleis at Noreg kan overhalde sine internasjonale forpliktingar med omsyn til NO_x-utslepp. Med omsyn til spørsmålet om kompensasjon for desse avgiftene, så vil det bli vurdert i samanheng med dei årlege statsbudsjetta.

SPØRSMÅL NR. 515

Innlevert 24. februar 2006 av stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen

Besvart 3. mars 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«På bakgrunn av erfaringene med kommisjonsarbeidet knyttet til "Utvik Senior" og "Western"s forlis, hva vil justisministeren gjøre for å bedre havarikommisjonsordningen for ulykker i fiskeflåten?»

BEGRUNNELSE:

To fiskebåtforlis utenfor kysten av Troms og Nordland, "Utvik Senior" i 1978 og "Western" i 1981, har ført til ny gjennomgang og gransking av omstendighetene rundt ulykkene.

17. februar 1978 forliste fiskebåten "Utvik Senior" utenfor Senja, og båtens mannskap på ni omkom. Samme år ble det nedsatt en undersøkelseskommisjon som fikk i oppdrag å klarlegge og vurdere årsaksforholdene omkring forliset. Kommisjonen avga sin rapport i januar i 1979, og konkluderte med at feilnavigering og grunnstøting var årsak til "Utvik Senior"s forlis. Det ble imidlertid etter hvert en vanlig oppfatning, både blant kystens folk og fagpersoner for øvrig, at denne teorien var svært lite sannsynlig. Da båtens hovedmotor ble funnet i 2002 på 30 meters dyp i åpent farvann, ble kommisjon nummer to oppnevnt. Denne kommisjonen konkluderte med at kollisjon med annet skip var den mest sannsynlige årsaken til "Utvik Senior"s forlis.

Fiskebåten "Western" forliste 6. februar 1981 utenfor Lovund i Nordland, og syv fiskere omkom. Forliset ble gransket av den faste undersøkelseskommisjonen for ulykker innen fiskeflåten i 1981-1982. På bakgrunn av usikkerhet knyttet til konklusjonene vedrørende forliset, besluttet Justisdepartementet i 2004 ny gjennomgang av ulykken, med tanke på å vurdere grunnlaget for å gjenoppta undersøkelsene omkring forliset. I april 2005 konkluderte man med at de uklare omstendighetene rundt "Western"-ulykken tilsier nye undersøkelser. I februar 2006 meldte justisminister Knut Storberget at midler er bevilget og at gransking skal iverksettes.

Både "Utvik Senior"s forlis og "Western"-ulykken førte til beslutning om ny gransking. Omstendighetene rundt disse to ulykkene, og det faktum at ny gransking har vist seg å være nødvendig for å finne årsakene til fartøyenes forlis, bør tilsi at man nå gjennomgår grundig erfaringene med det arbeidet havarikommisjonene har utført. Det kan være grunn til å se både på kommisjonenes sammensetning og arbeidsmåte, med tanke på forbedringer.

Svar:

Ordningen med undersøkelseskommisjoner etter sjøloven var gjenstand for vurdering i forbindelse med sjølovkomiteens arbeid, jf. NOU 1999:30 Undersøkelse av sjøulykker.

Sjølovkomiteen uttalte blant annet følgende:

"Uansett hvilken modell som velges for en ny havarikommisjon, mener Sjølovkomiteen at Den faste undersøkelseskommisjonen for visse ulykker innen fiskeflåten bør søkes innarbeidet. Mandatet med fiskebåter bør imidlertid omfatte flere ulykker med fiskebåter enn det som er tilfellet i dag for å møte det behov kommisjonen gjennom praksis har sett nødvendigheten av. Samtidig bør formålet med undersøkelsene reduseres til å dreie seg om å avdekke forhold av betydning for sjøsikkerheten."

Sjølovkomiteens utredning ble fulgt opp av departementet gjennom Ot.prp. nr. 78 (2003-2004) Om lov om endringer i lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven) og enkelte andre lover (undersøkelse av sjøulykker). Departementet vurderte det slik at komiteens forslag om å innlemme Den faste havarikommisjonen for visse ulykker innen fiskeflåten i den faste havarikommisjonen ville innebære en styrking av undersøkelsene etter ulykker med fiskebåter. Forslaget ble i høringsrunden støttet av fiskerinæringen. Departementet gikk derfor inn for at disse ulykkene legges inn i den nye havarikommisjonen, i tråd med Sjølovkomiteens forslag. Reglene i gjeldende sjølov § 485 annet ledd om en særskilt havarikommisjon for fiskeflåten ble derfor foreslått opphevet.

Av Ot.prp. nr. 78 (2003-2004) fremgår videre:

"De reglene som foreslås når det gjelder hvilke ulykker den faste havarikommisjonen kan eller skal undersøke, jf. utkastet § 476 annet til fjerde ledd, innebærer at det skal skje undersøkelser av alle ulykker der noen som følger med skipet, har eller antas å ha mistet livet eller kommet betydelig til skade. Forslaget innebærer at området for når det skal skje undersøkelser etter ulykker med fiskebåter utvides vesentlig i forhold til i dag. I tillegg kan havarikommisjonen ellers foreta undersøkelser av andre ulykker når den finner grunn til det. Dette kan være aktuelt i forhold til fiskebåter, hvor for eksempel en undersøkelse av visse typer nestenulykker over en periode kan gi havarikommisjonen verdifull innsikt i risikofaktorer knyttet til fiskefartøyer."

Stortinget fattet vedtak om endringer i sjøloven høsten 2004 i tråd med forslagene i Ot.prp. nr. 78 (2003-2004), jf. Besl. O. nr. 21 (2004-2005) og Innst. O. nr. 26 (2004-2005).

Ikrafttredelse av loven er under forberedelse i berørte departementer. Endringene har budsjettmessige konsekvenser, og Regjeringen vil derfor komme tilbake til ikrafttredelsestidspunktet i forbindelse med den ordinære budsjettprosessen.

SPØRSMÅL NR. 516

Innlevert 24. februar 2006 av stortingsrepresentant Petter Løvik

Besvart 3. mars 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Omsetning av kjøt i Noreg er tungt regulert. Ein av dei mange aktørane, Gilde, er tildelt rolla som marknadsregulator. ECON Analyse har sett på verknadene av dette, og konkluderer m.a. med at "dagens markedsreguleringsordning for kjøtt åpner for konkurransevridning på flere måter mellom markedsregulator Gilde og frittstående aktører".

Kva vil statsråden gjere for å få meir rettferdig konkurranse mellom dei ulike kjøtvareprodusentane?»

GRUNNGJEVING:

I ein rapport frå ECON Analyse om marknadsreguleringa for kjøt blir det mellom anna sagt i konklusjonen:

"Offentlige reguleringer som subsidier, skatter og avgifter, kan påvirke bedrifter ulikt, selv om bedriftene er i samme marked. Dersom dette er tilfelle, virker myndighetenes politikk konkurransevridende. Dagens markedsreguleringsordning for kjøtt åpner for konkurransevridning på flere måter mellom markedsregulator Gilde og frittstående aktører. Åpningene for konkurransevridninger følger av at markedsreguleringen gir Gilde mulighet til å

- få dekket kostnader til regulering som en kommersiell aktør i markedet uansett vil ha,
- utnytte markedsregulatorinformasjon til å tilpasse seg kommersielt i markedet,
- utnytte god råvaretilgang som følge av markedsreguleringsansvaret, og utnytte avsetningskanaler som frittstående aktører ikke har."

Når ein veit at effektiv og rettferdig konkurranse er viktig for å kunne gi kundane eit godt og rimeleg

tilbod, er dette skremmande og svært interessante konklusjonar som, dersom dei er rette, bør få følgjer for den framtidige utforminga av marknadsreguleringa.

Svar:

Det vises i brevet til en rapport utarbeidet av ECON Analyse og at det i rapporten bl.a. er konkludert med at "dagens markedsreguleringsordning for kjøtt åpner for konkurransevridning på flere måter mellom markedsregulator Gilde og frittstående aktører". Med grunnlag i rapporten stilles det spørsmål om hva statsråden vil gjøre for å få en mer rettferdig konkurranse mellom de ulike kjøttvareprodusentene.

Landbrukssamvirket er tillagt ansvar som markedsregulator. Dette innebærer for det første at samvirket er pålagt plikter i form av ansvar for å kjøpe landbruksråvarer fra primærprodusenter, både store og små og over hele landet (mottaksplikt) og ansvar for å selge over hele landet (forsyningsplikt). Med finansiering fra omsetningsavgift dekkes kostnadene knyttet til reguleringsaktiviteter for å håndtere temporære overskudd i markedet samt sørge for å utjevne regionale og sesongmessige svingninger i tilbud/etterspørsel. Landbrukssamvirket gjennomfører reguleringstiltak som hele bransjen nyter godt av. Jeg vil her understreke at landbrukssamvirket ikke mottar støtte til sin forretningsvirksomhet, men kun gis dekning for medgåtte kostnader til gjennomførte reguleringstiltak. Det er Omsetningsrådets ansvar å fastsette aktuelle satser og evaluere de ulike reguleringstiltakene, og herunder kun kompensere markedsregulatorene for tiltak som er gjennomført med grunnlag i deres reguleringsansvar.

Jeg vil også understreke at markedsreguleringen gir fordeler for alle primærprodusenter og markedsaktører, både landbrukssamvirket og andre markedsaktører. Dette gjennom større grad av stabilitet og forutsigbarhet i markedet, som gjør det mulig å drive planmessig omsetning av varer, med minst mulig ekstrakostnader. Omsetningsavgiften brukes også til å finansiere felles bransjevise tiltak som bidrar til heving av kompetanse og kvalitet.

Jeg vil framheve at det viktigste tiltaket som markedsregulator gjennomfører, ikke er reguleringstiltakene isolert sett, men den løpende prisfastsettingen, som er hovedvirkemiddelet for å unngå permanente overskuddsproblemer. For at prisfastsettingen skal kunne være et effektivt instrument for tilpasning av tilbud og etterspørsel, er det viktig at markedsregulator er en operativ aktør i den løpende varestrømmen i verdikjeden for landbruksvarer. Videre må markedsregulator ha en relativt stor andel av førstehåndsomsetningen for at prissignalene skal kunne ha den nødvendige effekt på samlet tilbud og etterspørsel.

Etter bestemmelsene i jordbruksavtalen har jordbruket selv det økonomiske ansvaret knyttet til overproduksjon av jordbruksvarer. Omsetningsloven hjemler innkreving av omsetningsavgiften. Tilbudsoverskudd vil presse markedet og gi lavere priser, og det kan da kreves inn omsetningsavgift fra produsentene til reguleringstiltak. Tilbudsoverskudd vil derfor kunne gi store inntektstap. For jordbruket er det derfor avgjørende å ha et marked i balanse og en effektiv varestrøm dersom bøndene skal evne å oppnå en inntektsutvikling som forutsatt i jordbruksoppgjørene.

Balansering av matvaremarkedene er en hovedutfordring i landbrukspolitikken, og overproduksjon har ofte vært et problem i mange land. I Norge har som nevnt jordbruket økonomisk ansvar for overproduksjon. Dette systemet skiller seg fra de fleste andre land, bl.a. EU, hvor offentlige myndigheter ofte garanterer en minstepris (intervensjonspris) og selv har det økonomiske ansvar for reguleringstiltakene. Siden samvirkeorganisasjonene er produsenteid, ligger det sterk stimulans i systemet til å hindre at tilbudsoverskudd oppstår. Sammenliknet med offentlig intervensjon har regulering i regi av aktørene vist seg å være et konkurransedyktig system.

Landbrukssamvirket iverksetter reguleringstiltak på vegne av totalmarkedet for å sikre et prisnivå i samsvar med jordbruksavtalens målpriser. Denne rollen følges av forpliktelser i forhold til både produsenter og forbrukere, herunder som nevnt mottaksplikt og forsyningsplikt. I forhold til rapporten fra ECON Analyse vil jeg understreke at for markedsregulator er dette rettigheter og plikter som utgjør en helhet. Ved en evaluering av markedsreguleringssystemet for jordbruket er det derfor viktig å se på hele systemet samlet, og ikke vurdere enkeltelementer i markedsreguleringen isolert.

Jeg vil framheve at det er en viktig oppgave å sørge for at markedsreguleringen har en konkurransenøytral effekt når en ser alle rettigheter og plikter under ett, og at det regulerte førstehåndsutbudet ikke må forhindre konkurranse videre i verdikjeden. Det må opprettholdes balanse i ansvars- og myndighetsforhold, samtidig som det vektlegges at systemet skal fungere konkurransenøytralt mellom samvirke og ikke samvirkebaserte markedsaktører. Det er av stor betydning at det finnes andre markedsaktører enn samvirket innen omsetning og foredling for å oppnå konkurranse og mulighet for korrektiv på dette leddet i varekjeden.

I rapporten fra ECON Analyse om markedsreguleringen for kjøttsektoren foreligger det ikke noen påvisning av at markedsregulator, Gilde Norsk Kjøtt, faktisk har misbrukt reguleringssystemet for kjøtt. Når det gjelder hvilke aktiviteter markedsregulator skal få utbetalt kostnadskompensasjon for, vil jeg understreke at det innenfor rammer fastsatt av departementet er Omsetningsrådets ansvar å evaluere de uli-

ke reguleringstiltakene, og på dette grunnlag kun kompensere markedsregulator for tiltak som er gjennomført med grunnlag i reguleringsansvaret.

Jeg vil vise til at departementet 1. juli 2003 fastsatte en forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksvarer. I forskriften ble det fastsatt rammer for Omsetningsrådets vedtak om forsynings-, mottaks- og informasjonsplikt. Med grunnlag i denne rammeforskriften er det fastsatt endringer i de forskrifter og retningslinjer som regulerer markedsreguleringen på sektorene fjørfe, kjøtt, melk og korn/oljefrø.

Etter forskriftens bestemmelser om markedsregulators informasjonsplikt, skal alle markedsaktører sikres lik tilgang på informasjon om aktiviteter som markedsregulator utfører i kraft av reguleringsansvaret, herunder produksjons- og forbruksprognoser, prisnoteringer og reguleringsaktiviteter. Informasjon skal gjøres tilgjengelig umiddelbart etter at vedtak om endring/tiltak er foretatt. Omsetningsrådets sekretariat har utarbeidet lister over hva slags informasjon dette gjelder, samt rutiner for avlevering av informasjonen (hyppighet, tidsfrister mm.). Samtidig vil jeg påpeke at for stor grad av informasjonsutveksling mellom markedsaktørene vil kunne gi redusert konkurranse. Konkurransetilsynet har eksempelvis i vedtak av 24. juli 2002 avgrenset den tilgang ikkesamvirke markedsaktørene skal ha fra Gilde Norsk Kjøtt på prisinformasjon vedrørende skåret kjøtt, når dette ikke er reguleringsvare.

Bestemmelsene i overnevnte forskrift om markedsregulators forsyningsplikt skal sikre forsyninger til alle forbruksområder til noenlunde ens priser, og gi uavhengige aktører tilgang til råvarer til likeverdige vilkår. Med grunnlag i denne rammeforskriften har Omsetningsrådet fastsatt mer detaljert regelverk på dette området.

I ECON-rapporten pekes det på at markedsregulator kan utnytte avsetningskanaler som andre aktører ikke har. Reguleringseksport er eksempel på dette. Jeg vil her igjen understreke at landbrukssamvirket har myndighet til å iverksette reguleringstiltak på vegne av totalmarkedet for å sikre et prisnivå i samsvar med jordbruksavtalens målpriser. Videre at markedsreguleringen gir fordeler for alle primærprodusenter og markedsaktører, både landbrukssamvirket og andre markedsaktører. I denne sammenheng vil jeg markere at man ikke kan analysere enkeltelementer innen markedsreguleringen, men man må se på hele systemet samlet, inklusive de plikter som markedsregulator er pålagt.

Jeg vil vise til at Gilde Norsk Kjøtt i 2005 selv tok initiativet til å forbedre sin egen håndtering av markedsreguleringen for kjøtt. Veritas utførte en gjennomgang av Gilde Norsk Kjøtt sin reguleringsfunksjon. Etter dette har konsernet som markedsregulator iverksatt tiltak for å fjerne effekter som isolert sett ble vurdert som konkurransevridende.

Jeg vil i denne sammenheng også påpeke at Veritas fant at Gilde Norsk Kjøtt som utøvende ansvarlig for markedsreguleringen av kjøtt, har en betydelig forretningsmessig ulempe. Konsernet følger opp forretningsmessig forebyggende reguleringstiltak der uavhengige aktører kan opptre utelukkende fra et lønnsomhetsperspektiv. Veritas pekte også på at Gilde Norsk Kjøtt som markedsregulator bærer en betydelig omdømmemessig risiko med forretningsmessige konsekvenser som uavhengige aktører ikke har. Dette viser at vi som nevnt ikke kan vurdere de ulike delene av markedsreguleringen separat, men at vi må se på helheten i reguleringssystemet.

Ut fra den vurdering jeg her har gitt vedrørende markedsreguleringen for kjøtt, finner jeg ikke at det foreligger konkurransevridningsproblemer som gir grunnlag for større endringer i markedsreguleringssystemet for kjøtt.

På det grunnlag jeg har nevnt over, ønsker jeg at samvirket fortsatt skal ha en viktig rolle innenfor norsk landbruk, og mener det ikke er aktuelt å opprette eksempelvis nye statlige markedsreguleringsapparater.

SPØRSMÅL NR. 517

Innlevert 27. februar 2006 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 3. mars 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Ønsker om innføring av tilstedevakt ved 330 skvadronens baser er fortsatt like uavklart med unntak av Solabasen. Blant annet har basen på Banak vært omtalt som den neste for innføring av nevnte vaktordning.

Foreligger det planer eller vurderinger om å innføre tilstedevakt på Banak med typer av ekstern finansiering?»

BEGRUNNELSE:

Det er antydet at Hydro, som mulig operatør på norsk og russisk side i Barentshavet, kan være med på å finansiere tiltak som muliggjør innføring av tilstedevakt ved basen på Banak. Dersom dette er korrekt, åpner Regjeringen for en ny type av samrøre mellom det offentlige og private aktører innen redningstjenesten.

Dette er i så fall prinsipielt interessant og utfordrende siden den nye Regjeringen har vært opptatt av at offentlige oppgaver skal utføres av det offentlige selv. Man skulle jo tro at det samme ville være tilfelle med sponsing fra private selskaper.

Jeg imøteser derfor statsrådens avklaring på nevnte spørsmål og problemstilling.

Svar:

Det foreligger ingen planer om å innføre tilstedevakt på Banak med typer av ekstern finansiering.

Departementet arbeider med sikte på å få etablert døgnkontinuerlig tilstedevakt ved redningshelikopterbasene på fastlandet, herunder også Banak (jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006)).

Justisdepartementet har fått en henvendelse fra en norsk oljeboreoperatør med forespørsel om bedret tilgjengelighet på redningshelikopter over en begrenset periode på ca. 75 dager i sommerhalvåret 2006 mens boreoppdraget skal utføres i Barentshavet.

Boreoperatøren beskriver at det er vanskelig å finne en sivil redningsberedskap for formålet og har forespurt Justisdepartementet om det er mulig å finne en midlertidig løsning med tilfredsstillende kapasitet. Dersom ønsket, er boreoperatøren villig til å kompensere for ev. merkostnader.

Justisdepartementet har denne henvendelsen til vurdering.

SPØRSMÅL NR. 518

Innlevert 27. februar 2006 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 7. mars 2006 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Vil statsråden ta et initiativ til å få fremskyndet utrettingen av seilingsleden i Brevikstrømmen, ser ikke statsråden at dette vil kunne være et viktig verktøy for fortsatt næringsutvikling i industrien og regionen, er det slik at statsråden eller politisk ledelse i departementet har vært inne og omprioritert midler fra dette prosjektet til andre, og eventuelt, dersom det stemmer, hvilke prosjekter er da prioritert opp til fordel for dette prosjektet og eventuelt hvorfor?»

BEGRUNNELSE:

Utretting av Brevikstrømmen har ligget inne som et prioritert prosjekt hos Kystverket siden 2005, men falt dessverre ut under behandlingen av statsbudsjettet for 2006. Jeg har også fått signaler om at det kan se ut som om utbedringen av Brevikstrømmen også er tatt ut av Kystverkets planer for 2007. Dette er svært uheldig for brukerne av farleden, og industrien som allerede har brukt flere millioner på mudring og utbedring av kaiområdene for å kunne ta imot større skip. Denne innseilingsleden er av svært stor betydning for store deler av industrien og næringslivet i Grenlandsområdet som konkurrerer i et svært konkurranseutsatt marked, med blant annet en rekke lavkostland. Det er også foretatt en nyttekostnadsanalyse som klart slår fast at dette er et lønnsomt prosjekt som burde vært gjennomført. Seilingsleden i dag har

også en innseiling som innebærer en viss sikkerhetsrisiko. Det er derfor svært viktig å få fortgang i utbedringen av farleden for å redusere sikkerhetsrisikoen i området, men det er også svært avgjørende for at eksportbedriftene i området skal kunne ta imot større skip på sine anlegg for å få ut større mengder av gangen, og for å få redusert bedriftenes transportkostnader.

Svar:

St.meld. nr. 24 (2003-2004) Nasjonal transportplan 2006-2015 og Stortingets behandling av denne skal følges opp av transportetatene med sektorvise handlingsprogrammer. Kystverket har på denne bakgrunn utarbeidet et handlingsprogram for 2006-2015.

Ved Stortingets behandling av Nasjonal transportplan ble planrammen for Kystverket satt til 6 mrd. kr i 2004-kroner for hele planperioden. Planrammen for farleder, fiskerihavner, planlegging og mindre vedlikehold er i henhold til Nasjonal transportplan ca. 235 mill. kr for 2006.

Som kjent vedtas statsbudsjettet for ett år av gangen, og gjennomføringstakten av Kystverkets handlingsprogram er avhengig av handlingsrommet i økonomien og den årlige budsjettprosessen. Jeg vil i denne sammenheng også understreke at Nasjonal transportplan angir årlige planrammer, og at oppfølgingen i de årlige budsjettene derfor varierer som følge av ulike prosjekters størrelse og kontantstrøm. Som et eksempel kan nevnes at det for 2006 er satt av 75 mill. kr til bygging av en trafikksentral i Nord-Norge i 2006, mens den gjennomsnittlige planrammen for dette ansvarsområdet er på ca. 10 mill. kr pr. år.

I handlingsprogrammet for Kystverket 2006-2015 er det foreslått å utbedre farleden i Brevikstrømmen i perioden 2006-2008. Kostnadsoverslaget for dette tiltaket er 80 mill. kr.

I statsbudsjettet for 2006 er den tildelte budsjettrammen for farleder, fiskerihavner, planlegging og mindre vedlikehold 182,1 mill. kr. Ettersom utbyggingen av fiskerihavna i Værøy ble foreslått tatt inn i budsjettet i 2006 i stedet for i 2008, ble det nødvendig å endre noe på den foreslåtte prioriteringen som ligger i Kystverkets handlingsprogram. Ut fra de foreliggende budsjettmessige rammer var det ikke mulig å foreslå å starte opp både prosjektet i Værøy og i Brevikstrømmen samme år, selv om begge tiltakene er beregnet å være lønnsomme.

Som nevnt over kan rammene på de enkelte områdene varierer år for år. Totalt sett er Kystverkets budsjett for 2006 på nivå med den gjennomsnittlige årlige planrammen i Nasjonal transportplan. Jeg vil derfor vurdere muligheten for å starte opp prosjektet i Brevikstrømmen i de kommende budsjettår.

SPØRSMÅL NR. 519

Innlevert 27. februar 2006 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 8. mars 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Et oppslag i VG 24. februar signaliserer at "Kontrollsentralen på Røyken består". En intern arbeidsgruppe i Avinor skal ha utarbeidet et forslag som medfører at den planlagte Kontrollsentral Sør, som er vedtatt lokalisert til Stavanger flyplass, Sola, reduseres og innflygningstjenesten til Gardermoen beholdes på Røyken. Det er med dette gitt inntrykk av at vedtaket om etableringen av Kontrollsentral Sør i Stavanger kan reverseres.

Kan statsråden forsikre om at tidligere vedtak ligger fast og skal gjennomføres som planlagt?»

BEGRUNNELSE:

Kristelig Folkeparti forutsetter at de vedtak Avinors styre allerede har fattet om flytting av kontrollsentralen til Sola ligger fast og at Kontrollsentral Sør i Stavanger fortsetter i samsvar med tidligere vedtak, uten modifisering eller endringer.

Svar:

Jeg viser til at det er redegjort for Avinors omstilling i eiermeldingen om selskapet (St.meld. nr. 36 (2003-2004), jf. Innst. S. nr. 262 (2003-2004)). Det framgår her at Avinors styre har besluttet å redusere antall kontrollsentraler fra fire til to. På det tidspunktet var det ikke tatt stilling til lokalisering av kontrollsentral Sør. Det ble vist til at omstillingstiltakene etter Samferdselsdepartementets vurdering lå innenfor styrets ansvarsområde. I St.prp. nr. 1 (2005-2006) er det orientert om omstillingen, herunder at Avinors styre har vedtatt nedlegging av Oslo kontrollsentral i

Røyken, og at ansvaret overføres til Stavanger kontrollsentral i 2008. Innflygingskontrollen for Gardermoen ligger i dag i Røyken. Det er fra Avinors styre og ledelse forutsatt at denne skal flyttes til Gardermoen.

I august 2005 ble det igangsatt en vurdering av omorganisering av luftrommet i Østlandsområdet, herunder hvordan grensesnittet mellom innflygingskontrollen og andre funksjoner som pr. i dag er lagt til kontrollsentralen i Røyken, best kan ivaretas.

Arbeidet tar utgangspunkt i et arbeid som ble påbegynt i 2001. Dette prosjektet er benevnt SOL/NORSIM. Implementeringen av SOL/NORSIM var ett av de tiltak som Havarikommisjonen for transport tok opp i sin rapport om sikkerhet i luftfarten. Avinor opplyser at arbeidet vil være tidkrevende, og selskapet vil derfor i mellomtiden iverksette kompenserende tiltak, slik at sikkerheten ivaretas. Luftfartstilsynet har blant annet stilt krav om økt vertikal separasjon av flytrafikken i Østlandsområdet i påvente av at ny organisering av luftrommet gjennomføres. Ifølge Avinor vil det være mest formålstjenlig å gjennomføre arbeidet med omorganisering av luftromstrukturen på Østlandet før selve flyttingen av kontrollsentralen til Stavanger. Dette vil kunne innebære en noe senere oppstart av ny kontrollsentral i Stavanger enn opprinnelig forutsatt.

Avinors interne arbeidsgruppe har anbefalt at man for Østlandsområdet samlokaliserer den såkalte matesektorfunksjonen med innflygingskontrollen, som allerede er vedtatt flyttet til Gardermoen. I en rapport fra SINTEF til Avinor pekes det på at en eventuell separat organisering av disse funksjonene vil kunne være utfordrende. Videre har den danske flysikringstjenesten Naviair kvalitetssikret Avinors vurdering om sikkerhets- og kapasitetsmessige gevinster ved samlokalisering av matesektorene og innflygingskontrollen. Avinor opplyser at en eventuell lokalisering av matesektorene for Østlandsområdet til Gardermoen i tråd med arbeidsgruppens anbefaling, vil kunne innebære at om lag 40 færre flygeledere enn opprinnelig planlagt, overføres til den nye kontrollsentralen i Stavanger. Avinor gjør oppmerksom på at tallet er usikkert.

Vedtaket om lokalisering av kontrollsentral Sør i Stavanger står fast. Avinor forventer en vekst i underveistrafikken over Sør-Norge. Denne veksten forutsettes ivaretatt av den nye kontrollsentralen i Stavanger og kan medføre behov for utvidelse av tjenesten der. Gjennomføring av byggearbeider og romprogram i Stavanger videreføres derfor i samsvar med opprinnelig plan. Avinors utredningsarbeid må i denne sammenheng anses å være en normal del av det løpende arbeid med å finne de sikreste og mest effektive løsningene for avvikling av flytrafikken.

Avinor har opplyst at styret vil bli orientert om status i saken i møte 13. mars 2006. Eventuelt forslag om endringer i planlagt oppgavefordeling vil kunne bli lagt fram for styret senere i år.

Jeg kan på bakgrunn av ovenstående bekrefte at kontrollsentralen i Røyken vil bli lagt ned og flyttet til Stavanger. Hvorvidt pågående vurderinger med siktemål å optimalisere kapasitet og sikkerhet vil kunne innebære endringer i oppgavefordelingen mellom kontrollsentralen i Stavanger og de funksjonene som er planlagt flyttet til Gardermoen er et forhold som ennå ikke er behandlet av Avinors styre.

SPØRSMÅL NR. 520

Innlevert 27. februar 2006 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 7. mars 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Undersøkelser foretatt av Dyrevernalliansen viser at det foregår brudd på dyrevelferden på reinsdyr i flere områder i Finnmark. Det er bl.a. konstatert brudd på dyrevernloven og andre åpenbare brudd på dyrevern.

Hvilke tiltak mener statsråden det bør iverksettes slik at det kan bli slutt på de brudd på dyrevelferden på reinsdyr som i dag skjer i samiske områder i Finnmark?»

Svar:

Landbruks- og matdepartementet har mottatt en henvendelse fra Dyrevernalliansen med informasjon og dokumentasjon fra et besøk i Finnmark for å undersøke forhold knyttet til dyrevelferd i reindriften. Departementet er også kjent med en rapport utgitt av den tyske dyrevernorganisasjonen Animals' Angels i forbindelse med det samme besøket. Gjennom disse er departementet gjort oppmerksom på dyrevernmessig kritikkverdige forhold som det er grunn til å reagere på.

Dokumentasjonen avdekker brudd på dyrevernregelverket. Departementet tar de omtalte forholdene svært alvorlig, og vil følge dem opp i samarbeid og samråd med Mattilsynet og Reindriftsforvaltningen. Det vil herunder bli vurdert hvordan tilsynet kan gjøres mer effektivt både med hensyn til hold og håndtering av dyrene, og i forbindelse med avliving i og utenfor slakterier. Det kan videre bli aktuelt å se nærmere på behovet for mer spesifikt regelverk om dyrevelferd innen reindriften.

Mattilsynet vil gjennom en løpende dialog med næringen sette fokus på holdningsskapende arbeid innen reinnæringen. I forbindelse med et allerede avholdt møte mellom Mattilsynet regionalt og Reindriftsforvaltningen, er det tatt initiativ til at næringsutøvere skal innkalles til kurs/informasjonsmøte om velferd, der temaer som bedøving/avliving av rein, kastrering og gjeldende regelverk skal tas opp.

SPØRSMÅL NR. 521

Innlevert 27. februar 2006 av stortingsrepresentant Dag Terje Andersen

Besvart 7. mars 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Jeg viser til at spørsmålet om negativ effekt av samordning av pensjoner en rekke ganger er tatt opp i Stortinget. Daværende statsminister Bondevik lovte 14. mai 2002 at vedtaket om å fjerne negativ effekt skulle gjennomføres, uten at dette er fulgt opp.

Hva er kostnaden ved å gjennomføre tidligere stortingsvedtak, altså det pensjonsmottakerne i dag får for lite utbetalt?»

Svar:

Tjenestepensjonsordningene i offentlig sektor er såkalte bruttoordninger, der en alders- eller uførepensjonist med full opptjening er garantert en pensjon (folketrygd + tjenestepensjon) på 66 pst. av sluttlønnen (bruttogarantien). Dette gjelder også i de tilfellene der pensjonisten er etterlatt ektefelle og har en tilleggspensjon fra folketrygden som er basert både på egen og avdød ektefelles opptjening. Det er her det fenomenet som betegnes "negativ effekt" kan oppstå. Samordning av tjenestepensjon til etterlatte ektefeller med tilleggspensjon fra folketrygden er et av de områdene innenfor samordningen som det etter min mening kan reises spørsmål ved, men jeg vil presisere at pensjonistene også i disse tilfellene får oppfylt bruttogarantien. Spørsmålet er således hvor stor pensjon som skal utbetales i tillegg til 66 pst. av sluttlønnen. Samordningsloven gir klare regler om hvordan samordningen med tilleggspensjon skal foretas, og Høyesterett slo i 1994 fast at samordningen foretas på en korrekt måte. Det er således ingen som får for lite utbetalt i forhold til gjeldende lovgivning.

Problemstillingen blir da om samordningsreglene bør endres, slik at samordningen med tilleggspensjon i den aktuelle konstellasjonen foretas på en annen måte enn i dag. Dette spørsmålet har vært utredet flere ganger, sist gang da regjeringen Bondevik II fulgte opp et stortingsvedtak av 15. juni 2001. I en høringssak ble det bedt om synspunkter på flere alternativer til endret samordning der "negativ effekt" unngås, se nærmere omtale av saken som ble gitt i St.prp. nr. 65 (2002-2003) side 66 flg. i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2003. Som det framgår, vil flere av alternativene der "negativ effekt" unngås gi noe skjerpet samordning for en del pensjonister. Et alternativ, som flere pensjonistorganisasjoner støtter (fridelsløsningen), vil innebære en betydelig liberalisering av samordningen for mange. Kostnadene ved å gjennomføre en slik endring vil være betydelige for de offentlige tjenestepensjonsordningene. I St.prp. nr. 65 (2002-2003) er de kapitaliserte utgiftene for statlig og kommunal sektor til sammen anslått til å ligge mellom 8,9 og 13,1 mrd. kr.

Som kjent er det nå i gang et omfattende arbeid med å reformere hele det norske pensjonssystemet, noe som reiser en rekke svært krevende og vanskelige spørsmål. Regjeringen tar sikte på å legge fram en stortingsmelding i løpet av 2006 med forslag til ny modell for opptjening og fleksibilitet i folketrygdens alderspensjon. Stortingets behandling av denne meldingen vil danne grunnlaget for det videre arbeidet med pensjonsreformen, herunder tilpasning av de offentlige tjenestepensjonene til en ny modell for alderspensjon i folketrygden.

Som et ledd i arbeidet med de offentlige tjenestepensjonene i denne prosessen, vil det også være naturlig å se nøye på visse sider ved dagens regler, herunder slike utslag som det er vanlig å betegne som "negativ effekt".

SPØRSMÅL NR. 522

Innlevert 28. februar 2006 av stortingsrepresentant Finn Martin Vallersnes

Besvart 9. mars 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Fylkestinget i Rogaland sluttet 8. desember 2004 seg til forslag til utbyggings- og finansieringsplan for transportsystemet på Haugalandet, Handlingsplan 2006-2020, inkludert forslag til bompengeordning, - oversendt samme dag til Statens vegvesen, med ønske om rask stortingsbehandling. Prioriteringen av statlige midler i planen er bekreftet ved behandlingen av handlingsprogrammet for Nasjonal transportplan 2006-2015 i fylkestinget og Vestlandsrådet.

Vil samferdselsministeren ta initiativ for å få fremmet saken for Stortinget i vårsesjonen 2006?»

Svar:

Forslaget til en Haugalandspakke med delvis bompengefinansiering er fortsatt til behandling i Vegdirektoratet. Forslaget er bygd opp av flere delpakker. Ifølge Vegdirektoratet er det flere problemstillinger ved forholdet mellom delpakkene som må avklares nærmere, blant annet trafikkgrunnlag og inntekter i hver enkelt delpakke, sammenhengen mellom nytte og betaling og hvordan organiseringen av bompengeselskap bør skje for at hver delpakke skal få egen, selvstendig økonomi. Videre har Karmøy kommune gått i mot bompengeinnkreving i kommunen. Jeg vil ta stilling til Haugalandspakken, herunder omfanget av pakken, når Vegdirektoratet har oversendt saken til Samferdselsdepartementet. Saken vil bli lagt fram for Stortinget så snart det faglige og politiske grunnlaget er avklart.

SPØRSMÅL NR. 523

Innlevert 28. februar 2006 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 9. mars 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil statsråden ta nødvendige initiativ for å avhjelpe driftsproblemene knyttet til SIAN, herunder eventuelt vurdere å stille den nærmere innføringen av systemet i bero inntil systemet er tilstrekkelig kvalitetssikret?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med innføringen av det nye saksbehandlingssystemet SIAN, har det oppstått en situasjon som i verste fall er rettsikkerhetsmessig betenkelig. Stadige endringer, driftsavbrudd, utkasting av systemet, nedetid, treghet osv. medfører at saker hoper seg opp og gjør at det er grunn til å frykte at andre oppgaver som hører inn under den sivile rettspleien kan bli skadelidende. Ved eksempelvis Romerike politidistrikt preges arbeidet med innføringen av et uferdig system av stress, frykt for fysiske skader grunnet manglende funksjonalitet og økte restanser. Distriktet melder at de er langt fra å nå målene for saksbehandling.

Svar:

Den sivile rettspleie på grunnplanet er omorganisert fra 1. januar 2006, og samlet under politiet. Justisdepartementet har i samråd med Finansdepartementet besluttet at Statens innkrevingssentral (SI) skal levere et dataverktøy SIAN (Statens innkrevingssentral - System for alminnelige namsmenn) som skal understøtte politiets arbeid med den sivile rettspleie på grunnplanet.

Spørsmålet om status på SIAN er forelagt Politidirektoratet. Politidirektoratet har, i samarbeid med blant annet SI, oppgaven med å legge forholdene til rette for gjennomføringen av reformen i politi- og lensmannsetaten.

SIAN har etter Politidirektoratets vurdering så langt ikke hatt den stabilitet, eller funksjonelle og tekniske kvalitet som var forutsatt. Det er satt i verk

en rekke tiltak for å forbedre saksbehandlingssystemet, og ytterligere tiltak vil bli iverksatt fremover. Det er også opprettet en brukerstøtteordning, og det vil bli gitt ytterligere opplæring i bruk av systemet.

SI har satt av betydelige ressurser til fortløpende utbedring av feil og mangler i SIAN.

Politidirektoratet forventer at SIAN i nær fremtid vil oppnå en tilfredsstillende kvalitet. Politiet støtter SI med fagressurser i prosjektet, og politiet har iverksatt diverse opplæringstiltak for å styrke fagkompetansen lokalt. Konseptet er tuftet på lokal behandling, med sentrale hjelpefunksjoner som blant annet vasking av informasjon mot SIs systemportefølje, bruk av sentralt elektronsk arkiv og masseutsendelsesfunksjoner.

Politidirektoratet har gjennom innføring av flere store IKT-prosjekter erfart at tiden fra oppstart til full produksjon oppleves som vanskelig for sluttbrukerne. Erfaring viser at organisasjonsmessige endringer/tilpasninger og behov for ny kompetanse hos sluttbruker kan gi til dels stor produksjonsnedgang det første året med ny dataløsning.

SI og Politidirektoratet vurderer at det ikke er hensiktsmessig å stoppe innføringen av SIAN.

Politidirektoratet vil i disse dager gjennomføre en samling med prosjektledere fra alle politidistrikt og SI, hvor det nye saksbehandlersystemet vil være et viktig tema.

Namsfogden i Oslo har foreløpig ikke startet full saksbehandling i SIAN. De har stor saksportefølje og vil være helt avhengig av rutiner for masseproduksjon for å sikre at det ikke oppstår uhåndterlige restanser. Hvorvidt Namsfogden i Oslo skal ta i bruk saksbehandlingssystemet nå eller vente til det er fullt ut funksjonelt, vil bli avgjort i nær fremtid.

SPØRSMÅL NR. 524

Innlevert 28. februar 2006 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 13. mars 2006 av kommunal- og regionalminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«Vil kommunalministeren ta initiativ til at Naranas-veien blir finansiert og bygd, slik at nye og sårt tiltrengte arbeidsplasser i Kautokeino kommune kan etableres?»

BEGRUNNELSE:

Mineralutvikling AS produserer granittblokker i sitt steinbrudd i Kautokeino kommune. Materialet kalles Masikvartsitt og selges hovedsakelig internasjonalt. Cirka 70 pst. brukes til benkeplater i kjøkken i USA. Masikvartsitten er priset som verden nest dyreste granitt, og framtidsutsiktene er positive. I 2005 arbeidet 21 personer fra Kautokeino kommune i steinbruddet i sesongen fra 1. mai-1. november. Selskapet er den største private arbeidsgiveren i kommunen.

Mineralutvikling AS planlegger å starte lokal videreforedling av Masikvartsitten. Bruddvirksomheten og den lokale videreforedlingen vil samlet utgjøre over 50 arbeidsplasser. En forutsetning for videreføringen av virksomheten i steinbruddet og etableringen av videreforedlingsvirksomheten er at det bygges en 4 km lang vei og en 120 meter lang bru over Kautokeino-elva. Et annet selskap, Fuxite AS, vil i tillegg starte opp igjen sin bruddvirksomhet i det samme området dersom veien blir bygget. Veiprosjektet er kalt Naranas-veien og er ferdig prosjektert og kostnadsberegnet til 17,4 mill. kr. Finnmark fylkeskommune har bevilget 3 mill. kr til prosjektet, mens Kautokeino kommune har vedtatt en kommunal lånegaranti på inntil 7 mill. kr.

Veiprosjektet er organisert i Naranas Veilag, hvor Kautokeino kommune, Midtre Sone Reinbeitedistrikt, Fuxite AS og Mineraltuvikling AS deltar. Planlegging og prosjektering av prosjektet, samt innhenting av anbud, er allerede utført og finansiert av deltakerne i vellaget samt Statskog. Byggearbeidene må starte opp senest 1. mai dersom man skal rekke å bygge veien i år.

Narans Veilag har tidligere søkt om 14,4 mill. kr i tilskudd til prosjektet. Begge selskapene som skal drive bruddvirksomhet har sagt seg villig til å gå inn med noe ytterligere egenkapital i prosjektet dersom det er nødvendig.

Svar:

Jeg er enig i at det er viktig å arbeide med positive tiltak som kan gi nye arbeidsplasser i Kautokeino.

Kautokeino kommune søkte i desember 2004 om

et tilskudd fra Kommunal- og regionaldepartementet til bygging av Naranas-veien. Finansieringsplanen var på 17,4 mill. kr. Selskapenes andel (Fuxites og Mineralutvikling) var 7,4 mill. kr. Finnmark fylkeskommune bevilget 3 mill. kr. og kommunen søkte Kommunal- og regionaldepartementet for å dekke de resterende 7 mill. kr.

Kommunal- og regionaldepartementets midler er i hovedsak delegert til fylkeskommunene og de nasjonale virkemiddelaktørene Innovasjon Norge, SIVA og Norges forskningsråd. Kommunal- og regionaldepartementet disponerer ikke selv midler som kan brukes til denne typen prosjekter.

I desember 2004 bevilget Stortinget over Kommunal- og regionaldepartementets budsjett 75 mill. kr til utsatte kommuner i Finnmark. Det ble satt ned en gruppe, under ledelse av Erling Fløtten, som utarbeidet handlingsplan med konkrete prosjekter som skulle vurderes. Dette prosjektet ble ikke prioritert innenfor handlingsplanen som ble fremlagt april 2005. Innovasjon Norge fikk i oppdrag fra departementet det operative ansvaret for å forvalte de midlene som ikke var satt av til kommunale næringsfond eller til tiltak gjennom andre. Konkret innebærer dette at Innovasjon Norge vurderer både de prosjekter som lå i handlingsplanen og ev. nye prosjekter som ikke var tatt med, sluttbehandler søknader og følger opp de prosjektene som blir innvilget.

Departementet oversendte søknaden om Naranas-veien til Innovasjon Norge i juni 2005. Jeg har fått informasjon om at bedriftene, kommunen og Innovasjon Norge har vært i dialog fra høsten 2005 for å finne en løsning på de midler som manglet før finansieringen var på plass.

Kommunal- og regionaldepartementet har ikke selv midler som kan brukes til denne typen prosjekter. I tråd med prinsippene for ansvarsreformen som ble innført i 2003, mener jeg det dessuten er viktig å holde fast ved at avgjørelser i enkeltsaker bør tas nærmest mulig dem som blir berørt.

Jeg mener derfor det er riktig og positivt at de ulike involverte aktørene i Finnmark samarbeider for å få til en løsning på dette prosjektet. Jeg har fått informasjon om at finansieringen enda ikke er avklart, men håper at det er et fortsatt konstruktivt samarbeid mellom bedriftene, virkemiddelapparatet og de lokale og regionale myndigheter for å finne gode løsninger.

SPØRSMÅL NR. 525

Innlevert 1. mars 2006 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 8. mars 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Regjeringen har besluttet å ikke innføre et grønt sertifikatmarked. Olje- og energiministeren begrunner dette med at norske forbrukere da ville betalt dobbelt så mye som svenskene i et slikt marked. Norsk fagekspertise på dette område stiller seg undrende til et slikt utsagn, da ingen av deres beregninger viser dette.

Kan statsråden legge frem hvilke tallberegninger som er lagt til grunn for avgjørelsen?»

BEGRUNNELSE:

Mandag 27. februar avlyste Regjeringen det norsksvenske markedet for elsertifikater. Ifølge olje- og energiministeren ville norske forbrukere betalt dobbelt så mye som svenske, og den nye utbyggingen ville kommet i Sverige.

Analyseselskapet ECON stusser over påstandene fra statsråden, da ingen av deres beregninger har vist noe tilsvarende. Også kraftaktøren GreenStream mener at påstandene fra statsråden mangler rot i virkeligheten. GreenStream kan dokumentere at en norsk husholdning under gitte forutsetninger i 2007 ville gi en norsk gjennomsnittshusstand økte strømkostnader på 43 kr i året. Det kan se noe underlig ut at Regjeringen mener dette er en for høy pris for norske forbrukere og det norske samfunn å betale for å få en bærekraftig, økt elproduksjon basert på vindkraft, liten vannkraft og biokraft.

Energibedriftenes Landsforening (EBL) melder nå i en pressemelding om at mange prosjekter nå er skrinlagt, og at dette øker både usikkerheten og faren for prisstigning.

Avisen Nationen ba 28. februar departementet om innsyn i beregningene som ligger til grunn for beslutningen om å ikke innføre grønne sertifikater, men fikk avslag.

Svar:

Det er gjort mange ulike analyser av de økonomiske konsekvensene av et elsertifikatmarked. Analysene har gitt noe ulike resultater, og dette belyser noe av den usikkerheten som er knyttet til beregninger av denne typen. Jeg vil framheve at det er grunn

til å vise varsomhet ved bruk av resultater fra slike analyser.

Det har på bakgrunn av ulike slike analyser kommet fram motforestillinger til min begrunnelse for å ikke gå inn i et samarbeid om et elsertifikatmarked med Sverige. Regjeringens vurdering er at en slik ordning ville blitt dyr for norske forbrukere og næringsliv. Samarbeidet om et elsertifikatmarked ville ha startet fra 2007. I drøftingene om byrdefordeling var det enighet mellom landene om å holde eksisterende produksjon utenfor. Drøftingene har derfor vært knyttet til hvor mye ny elproduksjon landene skulle finansiere i perioden 2007 til 2016. Sverige la opp til å påta seg en økt betalingsforpliktelse på 12 TWh i denne perioden. Svenske myndigheter stilte krav om at Norge skulle ta en tilsvarende betalingsforpliktelse.

Regjeringen mener at det ikke er rimelig å legge opp til en tilsvarende betalingsforpliktelse i Norge som i Sverige. Norge har halvparten så mange mennesker som Sverige. Ved lik betalingsforpliktelse for Norge og Sverige må Norge per innbygger kjøpe dobbelt så mange elsertifikater. Dette vil igjen gi langt høyere kostnader for nordmenn enn for svensker.

La meg illustrere fordelingen av betalingsforpliktelsen ved å gi et regneeksempel der begge land har en betalingsforpliktelse på 12 TWh fra 2007 til 2016, totalt 24 TWh i det felles markedet. I regneeksempelet er det videre lagt til grunn en elsertifikatpris på 20 øre pr. kWh. Dette er nær gjennomsnittsprisen i det svenske markedet. Begge land ville da ha bidratt med 2,4 mrd. kr til finansieringen av ordningen i 2016. For Norge utgjør dette om lag 520 kr pr. innbygger, for Sverige om lag 260 kr pr. innbygger.

SPØRSMÅL NR. 526

Innlevert 1. mars 2006 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 8. mars 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Er det aktuelt for Regjeringen å redusere eller fjerne rentefradraget?»

BEGRUNNELSE:

Rentefradraget som det eksisterer i dag sikrer at rentekostnadene ved boligkjøp blir redusert ved det gis et skattefradrag på 28 prosent av rentekostnadene.

Det er nå skapt usikkerhet rundt fremtiden til rentefradraget etter at Sosialistisk Venstrepartis medlem av finanskomiteen Magnar Lund Bergo ifølge Dagbladet 1. mars åpner for å redusere rentefradraget og mener at en slik endring vil være fornuftig.

Reduseres eller fjernes rentefradraget vil det skape store utfordringer for mange av de unge som i dag vil inn på boligmarkedet, ved at det øker kostnaden ved boligkjøpet. Det kan tenkes at en fjerning av rentefradraget på lang sikt vil medføre at boligprisene vil gå noe ned, men det er ingen hjelp for de som i dag ønsker å kjøpe sin egen bolig.

Reduserer eller fjerner Regjeringen rentefradraget kan det også tvinge mange av de som i dag eier en bolig til å måtte selge boligen. Spesielt barnefamilier med presset økonomi og unge personer som nylig har etablert seg på boligmarkedet står utsatt til om rentefradraget fjernes.

Svar:

Spørsmålet tar utgangspunkt i en artikkel i Dagbladet 1. mars, hvor Sosialistisk Venstrepartis medlem av finanskomiteen, Magnar Lund Bergo, peker på at en reduksjon av rentefradraget vil kunne virke for å dempe veksten i boliggjelden, og at det derfor bør være en del av debatten.

Diskusjonen i media om rentefradragets berettigelse, herunder muligheten for å begrense det, må ses i sammenheng med at begrunnelsen for fradraget er svekket som følge av at fordelsbeskatningen av bolig ble fjernet i 2005 av regjeringen Bondevik II, med støtte fra Fremskrittspartiet. Også Skaugeutvalget understreker dette, jf. avsnitt 12.4.4.2 i NOU 2003:9:

"Prinsippet om symmetri i beskatningen tilsier at avkastningen på all kapital blir skattlagt som inntekt. Begrunnelsen for det generelle rentefradraget er at hoveddelen av private gjeldsrenter er knyttet til bolig, som fordelsbeskattes. Hvis inntektsbeskatningen av egen bolig avvikles (uten å erstattes med for eksempel en eiendomsskatt), vil det faglige grunnlaget for (ubetinget) fradragsrett for private gjeldsrenter falle bort."

Skaugeutvalget peker også på at i de fleste OECD-land der en ikke har inntektsskatt på egen bolig (eller tilsvarende), er fradragsretten for private gjeldsrenter avskaffet eller betydelig begrenset.

Utgangspunktet for fradragsrett for renteutgifter er at det er nettoavkastningen (kapitalinntekter fratrukket kapitalkostnader) av kapitalen som bidrar til skatteevnen, og som derfor bør beskattes. Rentefradraget gis i alminnelig inntekt, som skattlegges med 28 pst. Kapitalinntekter inngår i alminnelig inntekt. Skattesystemet legger dermed til rette for en symmetrisk behandling av kapitalinntekter og kapitalutgifter, herunder renteinntekter og renteutgifter. Denne symmetrien undergraves imidlertid av at avkastningen (i vid forstand) av viktige deler av husholdningenes kapital skattlegges mangelfullt, herunder bolig.

Det var et misforhold mellom skattlegging av bolig og fradraget for renteutgifter også før 2005, bl.a. på grunn av lave ligningsverdier på bolig. Etter at fordelsbeskatningen av egen bolig ble fjernet, har imidlertid grunnlaget for en (ubetinget) fradragsrett for private gjeldsrenter blitt ytterligere svekket. Kombinasjonen av et ubegrenset rentefradrag og manglende beskatning av husholdningskapitalen er uheldig. Avviklingen av fordelsbeskatningen av egen bolig fra 2005, kan isolert sett ha bidratt til veksten i boliggjelden og til å forsterke incentivene til å overinvestere i bolig på bekostning av andre investeringer (for eksempel i næringsvirksomhet).

Etter mitt syn bør rentefradraget ses i sammenheng med skattleggingen av de objekter låneopptaket går til anskaffelse av. Det er i utgangspunktet ikke rentefradraget som sådan, men manglende skattlegging av avkastningen av særskilte kapitalobjekter, især bolig, det kan stilles spørsmål ved.

Regjeringen har verken vurdert å fjerne eller begrense rentefradraget. I budsjettet for 2006 ble noe av skjevheten i boligbeskatningen motvirket ved å øke formuesbeskatningen av bolig. Jeg vil imidlertid ikke nå forskuttere framtidige skatteforslag fra Regjeringen.

SPØRSMÅL NR. 527

Innlevert 1. mars 2006 av stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund

Besvart 10. mars 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Personer som arbeider i en VTA-bedrift får utbetalt uførepensjon fra Folketrygden, samt en mindre godtgjørelse/bonus fra bedriften. I enkelte tilfeller utgjør godtgjørelsen fra bedriften mindre enn den ansattes reiseutgifter til og fra VTA-bedriften, og dette virker demotiverende for enkelte.

Mener statsråden det er behov for tiltak som bidrar til at deltakelse i VTA-tiltak lønner seg også for dem som har utgifter til reise fra hjemmet til bedriften?»

Svar:

Varig tilrettelagt arbeid (VTA) er rettet mot personer som har eller i nær fremtid ventes å få innvilget uførepensjon, og som har behov for spesiell tilrettelegging og tett oppfølging. Deltakeren mottar i henhold til forskrift av 20. desember 2001 om arbeidsmarkedstiltak § 7-8 (tiltaksforskriften) uførepensjon etter folketrygdloven, eller annen ytelse personen mottar i påvente av innvilget uførepensjon. Dersom man er tilstått 100 pst. uførepensjon, er det i utgangspunktet en forutsetning at inntektsevnen er helt bortfalt. Det godtas likevel at uførepensjonister har en såkalt "friinntekt" tilsvarende folketrygdens grunnbeløp ved siden av uførepensjonen uten at uførepensjon reduseres. Det står ikke noe i tiltaksforskriften om at det skal utbetales bonuslønn og dermed heller ikke om størrelsen på en eventuell bonuslønn.

Mange deltakere mottar likevel en bonuslønn fra bedriften. Ifølge Aetat Arbeidsdirektoratet tar beregningen av bonuslønnen alltid utgangspunkt i tiltaksbedriftens økonomiske bæreevne, og kriteriene for opptjening er enten knyttet til ansiennitet, produksjon, arbeidsoppgavenes art eller en kombinasjon av disse forholdene. Det går fram av tiltaksforskriften § 7-4 at et eventuelt overskudd skal forbli i virksomheten og komme formålet og deltakerne til gode. Det skal derfor ikke betales utbytte til aksjonærene. Bedriften kan dermed velge å bruke hele eller deler av overskuddet til å betale ut bonuslønn til deltakerne. Bedriften kan imidlertid også velge å prioritere andre sosiale goder eller trivselstiltak i virksomheten eller investeringer knyttet til virksomhetens drift.

Jeg vil imidlertid understreke at en må se på den samlede utbetalingen til tiltaksdeltakeren. Uførepensjonen skal sikre inntekt for personer som har fått sin inntektsevne eller arbeidsevne varig nedsatt pga. sykdom, skade eller lyte. Dette innebærer at mottakeren

i likhet med ordinære lønnsmottakere må dekke alle sine utgifter innenfor dette beløpet. Formålet med tiltaket er å bidra til å utvikle ressurser hos deltakerne gjennom kvalifisering og tilrettelagte arbeidsoppgaver og ikke primært å sikre personen arbeidsinntekt.

I forbindelse med stortingsmelding om arbeid, velferd og inkludering skal vi gå gjennom stønadsordningene. Spørsmålet om bonuslønn ved siden av full uførepensjon og eventuelle rettigheter knyttet til denne vil også bli vurdert der.

SPØRSMÅL NR. 528

Innlevert 1. mars 2006 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 9. mars 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere ventestønadsordningen, slik at eldre arbeidsledige ikke mister opptjening av pensjonspoeng og fortsatt kan kredittvurderes?»

BEGRUNNELSE:

Antall langtidsledige eldre stiger. Når retten til dagpenger opphører, er det bra at denne gruppen ikke skyves over på sosialhjelp eller uføretrygd, men kan ha såkalt ventestønad. Imidlertid gir denne stønaden ingen pensjonspoeng. Den vurderes ikke som inntekt og er skattefri. Dermed opplyser mottakere at de heller ikke kan kredittvurderes. Det innebærer at mange mister mulighet til vanlig betalingskort.

Mens en mottar ventestønad er en pålagt å dokumentere aktiv jobbsøking helt til fylte 67 år. Dette innebærer at en ikke kan dra bort uten å trekkes i stønad.

Det kan være tungt for eldre arbeidssøkere å få bekreftet hvor vanskelig det er for eldre å få jobb over lang tid. Noen tar imot tilbud om jobb med

lønnstilskudd, men dersom det ikke fører til varig tilsetting, så blir ny beregning av dagpenger oftest med et lavere grunnlag enn tidligere. Det er uheldig hvis arbeidsforsøk kan innebære lavere ytelser.

Svar:

Betegnelsen "ventestønad" finnes verken i lov eller forskrift, men er et innarbeidet begrep. Reglene om ventestønad er regulert i forskrift av 20. desember 2003 om arbeidsmarkedstiltak.

Formålet med ventestønad er bl.a. å kompensere for tapt inntekt for arbeidssøkere som har avsluttet en lang dagpengeperiode og som fortsatt er arbeidsledig når dagpengeperioden avsluttes. Videre vilkår for ventestønad er at vedkommende har vært i arbeid i minst 36 måneder av de siste fire årene for dagpengeperioden tok til, er reell arbeidssøker og står tilmeldt Aetat som arbeidssøker.

Regjeringen vil høsten 2006 legge fram en stortingsmelding om arbeid, velferd og inkludering. I denne meldingen vil ulike sider ved en rekke arbeidsrettede stønads- og velferdsordninger bli vurdert.

Også problemstillinger knyttet til ventestønad vil bli vurdert i denne sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 529

Innlevert 1. mars 2006 av stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad

Besvart 14. mars 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Geiranger i Stranda kommune har kome med I UNESCO si verdsarvliste. Området vert rekna mellom dei framifrå vakraste fjordlandskapa. For å gi mange høve til å oppleve dette er det viktig med trygg og sikker veg. Det er viktig å fullføre rassikringsarbeidet på riksveg 63 mellom Geiranger og Grotli, Stavbrekkfonna. Dette arbeidet vart starta opp i 2005.

Kva bidrag kan statsråden kome med for at ein nasjonal turistveg til Geiranger vert sikker, open og tilgjengelig, og at arbeidet med rassikring av riksveg 63 vert fullført?»

GRUNNGJEVING:

Det var ei stor glede at arbeidet med å få Geiranger med på UNESCO si liste lukkast. Det er viktig at det potensialet det gir for turisme nasjonalt og internasjonalt vert utnytta. Skal turismen få blomstre i området, er ein avhengig av sikker framkomelegheit, og at vegen er open så tidleg som mulig til sommarsesongen. Til vanleg blir vegen opna i siste halvdel av mai, men i 2005 vart han ikkje opna før den 21. juni. Det kan vere tale om ein ny metode for rassikring i Stavbrekkfonna, og kanskje kan ein i slik samanheng nytte FoU-midlar. Eg har forstått det slik at det var FoU-midlar som vart nytt i 2005 for oppstart. No haster det med fullføring, slik at turistnæringa ikkje blir ytterlegare skadelidne. Statens vegvesen har rekna med at kostnadene for fullføring vil vere i overkant av 10 mill. kr.

Svar:

Riksveg 63 Geirangervegen er viktig for turistnæringa i fylka Møre og Romsdal, Oppland og Sogn og Fjordane. Vegen ligg utsett til både for snø- og steinras, spesielt om våren ved Stavbrekka i Oppland og Kvanndalsbotnen i Møre og Romsdal. I Stavbrekka går det normalt eit om lag 300 meter breitt ras, utløyst 250 meter over vegbanenivå, kvar vår. Det blir ikkje vurdert som forsvarleg å brøyte/opne vegen for trafikk før rasområdet i Stavbrekka er vurdert som ufarleg. Statens vegvesen sitt mål er å opne vegen innan 1. juni. Dei siste 30 åra har opning gjennomgåande vore i andre halvdel av mai. I 1976 opna vegen fyrst 25. juni, i 1997 10. juni og i 2005 21. juni.

Som følgje av ekstraløyvinga på 50 mill. kr til rassikringstiltak i samband med Revidert nasjonalbudsjett 2005, blei det løyvd 3 mill. kr til å prøve ut sikring av Stavbrekkfonna. Planen er å prøve ut om bygging av kraftige fanggjerde oppe i rasområdet kan hindre at snømassane glir ut. Dette er ei løysing på forskingsstadiet, og må derfor prøvast ut i liten skala for å sjå om det fungerar.

Det er to område som er planlagt sikra på Stavbrekkfonna. I løpet av hausten 2005 blei den austlege delen sikra med snøanker, som er paraplyliknande stålkonstruksjonar. Arbeidet måtte stansast på grunn av snøfall 1. oktober. Då stod det att å montere 58 snøanker av totalt 230.

Det er føresett at forsøket skal evaluerast våren 2006. I april 2006 er det lagt opp til å synfare området med helikopter. Det er fyrst når området er trygt for ras at området kan synfarast til fots. På tre snøanker er det montert sensorar for å kunne påvise faktisk belasting på stålkonstruksjonen. I tillegg skal kvart enkelt snøanker undersøkjast for å kunne fastslå om dei har tålt vinteren og trykket frå den store snømengda.

Dersom forsøksprosjektet viser seg å vere vellukka, vil Statens vegvesen vurdere om ein skal gå vidare med prosjektet. Dei faktiske kostnadene for arbeidet som er utført er på 4,3 mill. kr. Det står att å sikre det største rasområdet i vest, og å fullføre sikringa som er starta opp i aust. Dette inneber at det må monterast 500-600 snøanker i det eine rasområdet, og om lag 60 snøanker i området der rassikringa er starta opp. Kostnadene for å sikre begge områda ved Stavbrekka er rekna til 15-20 mill. kr. Dette ligg ikkje inne i handlingsprogrammet for perioden 2006-2009.

Samferdselsdepartementet vil kome tilbake til saka etter evalueringa våren 2006.

SPØRSMÅL NR. 530

Innlevert 1. mars 2006 av stortingsrepresentant Gerd Janne Kristoffersen

Besvart 9. mars 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Det pågår for tiden en debatt vedrørende medisinering og behandling av barn og unge med ADHD. Det er viktig å sikre at de som trenger hjelp faktisk får det. I tillegg er det nødvendig med god diagnostikk og utredning, og at vi har et grunnlag for diskusjon om behandlingsmåter som er til beste for ADHD-barn og andre barn i skolen.

Vil kunnskapsministeren gå igjennom de evalueringer og erfaringer som er trukket av å inkludere ADHD-barn i skolen?»

BEGRUNNELSE:

Et ukjent antall barn med ADHD får hjelpetiltak i skole og barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk. Det er viktig at kunnskap om erfaringer med hjelpetiltak i skolen for barn og unge med ADHD blir samlet og brukt for å sikre best mulig behandling.

Svar:

Barn og unge med ADHD er en gruppe elever som først og fremst sliter med oppmerksomhets- og konsentrasjonsproblemer og/eller hyperaktivitet. Dette fører til at læring kan forstyrres, både skolefaglig og sosialt.

Sosial- og helsedirektoratet har nylig utarbeidet en veileder for diagnostisering og behandling av ADHD. Veilederen er utarbeidet for primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten. Her understrekes det at et legemiddel aldri skal gis uten at det iverksettes andre aktuelle hjelpetiltak, som for eksempel støttetiltak i skolen. Behandlende lege må følge opp pasientene for å avdekke mangler ved behandlingen, eventuelle bivirkninger, og for å registere nytten av behandlingen. Individuell plan kan samordne tiltakene. Veilederen og nye forskrivningsregler fra sosial- og helsedirektoratet strammer inn medikamenttilbudet til barn. En funksjonsutredning med tanke på skolebaserte støttetiltak skal foreligge før eventuell medikamentell behandling. SINTEF har fått i oppdrag å evaluere regelverket, veilederen og at utviklingen med bruk av legemidler foregår etter intensjonen.

Det er et økende behov for tjenester til elever med ADHD. Det spesialpedagogiske støttesystemet har etterspørsel etter tjenester fra lokale instanser. Dette gjelder tradisjonell kunnskapsspredning om ADHD, utviklingsarbeid på området og tiltak rettet mot enkeltpersoner.

Stortinget ba i Budsjett-innst. S. nr. 12 (2005-2006) Regjeringen gjøre rede for hvordan forskningsinnsats og praktisk arbeid, tverrfaglig og på tvers av forvaltningsnivåer, kan styrkes for å hjelpe barn og unge med ADHD og lignende atferdsvansker. Utdanningsdirektoratet har fått i oppdrag å utarbeide en rapport innen 15. april 2006.

Rapporten vil være med på å danne grunnlaget for det videre arbeidet på feltet.

SPØRSMÅL NR. 531

Innlevert 2. mars 2006 av stortingsrepresentant Børge Brende

Besvart 15. mars 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Helse Midt-Norge gikk i 2005 på et stort underskudd på nærmere en halv milliard kroner. En av grunnene er de økonomiske skjevhetene mellom helseregionene, som det også vises til i Soria Moria. Helse Midt-Norge mottar om lag 437 mill. kr årlig mindre enn de andre helseforetakene. Driftsunderskuddet fører i tillegg til at Arbeiderpartiets garanti om nytt psykiatrisenter er i det blå.

Når vil skjevheten rettes opp som bidrar til at Midt-Norge får lavere tilskudd fra staten, med hvilket beløp, og når kommer psykiatribygget?»

Svar:

Stortinget behandlet St.meld. nr. 5 (2003-2004) i desember 2003. Det var bred tilslutning i komiteen om at en skulle øke inntektene til to regioner, Helse Midt-Norge og Helse Vest RHF, slik at skjevforde-

lingen skulle bli rettet opp. I tråd med forslaget i St.meld. nr. 5 (2003-2004) er det startet en omlegging av fordelingen mellom de regionale helseforetakene i 2005.

Nedenfor følger en tabell som viser de samlede omfordelingsvirkningene, dvs. når overgangsordningen er avviklet, og virkningen i 2005 og 2006. Oppgaveendringer, endringer i inntektsstrømmer (ISF-sats mv.) og demografisk utvikling mv. har påvirket omfordelingsvirkningene i 2006 i forhold til 2005.

(i mill. 2006 kr.)	Helse Øst RHF	Helse Sør RHF	Helse Vest RHF	Helse Midt-Norge RHF	Helse Nord RHF
Samlet endring	-92	-219	+251	+134	-74
Endring i 2005	-76	-69	+120	+53	-29
Endring i 2006	-5	-50	+43	+27	-15

Tabellen viser at Helse Vest og Helse Midt-Norge isolert sett vil få økte overføringer, mens Helse Øst, Helse Sør og Helse Nord isolert sett vil få reduserte overføringer som følge av ny inntektsfordeling i tråd med Stortingets behandling av St.meld. nr. 5 (2003-2004). Omleggingen innebærer at Helse Midt-Norge allerede har fått økte bevilgninger i 2005 og 2006 på 80 mill. kr i forhold til andre regionale helseforetak. Videre skal Helse Midt-Norge få økte bevilgninger også i 2007 og 2008. Regjeringen er opptatt av skjevfordelingen mellom helseregionene. I Regjeringens tiltredelseserklæring heter det derfor at skjevfordelingen av inntekter mellom helseregionene skal rettes opp raskere enn det som ble lagt til grunn i St.meld. nr. 5 (2003-2004). Dette er et spørsmål vi må komme tilbake til og vurdere i forbindelse med budsjettforslaget for 2007.

Samtidig må jeg få understreke at denne skjevfordelingen i liten grad forklarer det økonomiske underskuddet i Helse Midt-Norge i 2005, som ifølge det siste estimatet blir på om lag -570 mill. kr. De regionale helseforetakene har ansvar for å sørge for helsetjenester til sin befolkning innenfor de vedtatte økonomiske rammer, og jeg har forsikret meg om at styret i Helse Midt-Norge nå følger opp den økonomiske situasjonen i regionen og tar nødvendige og kloke grep.

Når det gjelder utbygging av et eventuelt psykiatrisenter ved St. Olavs Hospital, bygger helseforetaksmodellen på at de regionale helseforetakene har et helhetlig ansvar for investeringer og drift i egen region, og at dette skjer innenfor vedtatte rammer. I foretaksmøtet i Helse Midt-Norge den 19. desember 2005 ble det fattet vedtak om at Regjeringen i løpet av inneværende stortingsperiode vil foreslå en økning i de årlige, samlede bevilgningene til Helse Midt-Norge RHF på 140 mill. 2005-kroner. Det er styret i Helse Midt-Norge som må ta stilling til regionens samlede økonomi og vurdere mulig prioritering av et psykiatrisenter samt andre investeringsprosjekter i regionen.

SPØRSMÅL NR. 532

Innlevert 2. mars 2006 av stortingsrepresentant Børge Brende

Besvart 13. mars 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Da man vedtok byggingen av St. Olavs Hospital i 1999 var det en forutsetning at staten skulle dekke "pukkelkostnadene". Det er ekstra utgifter som følger av dobbel drift i gamle og nye bygg. Disse kostnadene vil i år utgjøre vel 200 mill. kr. I slutten av januar kommer det kontrabeskjed fra departementet, pukkelkostnadene må sykehuset ta på egen kappe. Det er uholdbart at spillereglene for et så stort sykehus endres under veis.

Står helseministeren ved garantien om at staten dekker merkostnadene?»

Svar:

Helseforetaksmodellen bygger på at de regionale helseforetakene har et helhetlig ansvar for investering og drift i egen region, og at dette skjer innenfor vedtatte rammer. Da Stortinget våren 2002 gav klarsignal for igangsetting av byggefase 1 av nye St. Olavs Hospital, fikk Helse Midt-Norge et helhetlig

ansvar for utbyggingsprosjektet. For å kunne håndtere denne investeringen har regionen mottatt særskilte bevilgninger utover ordinære rammer på 4,4 mrd. kr. Denne særskilte "finansieringspakken" til St. Olavs Hospital-prosjektet strekker seg langt utover bevilgninger andre regioner mottar til gjennomføring av større investeringsprosjekter. Dette har bl.a. bakgrunn i spesielle avtaleforhold som lå forut for sykehusreformen.

Jeg vil også vise til foretaksmøte med Helse Midt-Norge RHF i desember 2005 hvor det ble gitt særskilte lovnader om økte årlige bevilgningsrammer til regionen bl.a. for å kunne håndtere den økonomiske belastningen som påhviler regionen i forbindelse med utbyggingen.

Som du opplyser, lå to forutgående avtaler mellom staten og Sør-Trøndelag fylkeskommune til grunn for utbyggingen av St. Olav Hospital, hvor den seneste var fra 1999. I denne avtalen lå det inne en rekke gjensidige forpliktelser samt en statlig "finansieringspakke" som besto av ulike tilskudd fra hele tre departementer. Bare fra daværende Sosial- og helsedepartements side forelå fire ulike enkeltilskudd, hvorav en av komponentene (ulempestilskudd) var lagt inn for å for å kompensere for ekstra investeringskostnader til bygging i nærheten av eksisterende sykehusanlegg og eventuelle merutgifter i driften. Avtalen satte imidlertid rammer for statens medfinansiering - og innenfor denne avtalen hadde Sør Trøndelag fylkekommune et helhetlig ansvar for utbyggingen. Avtalen ble utfaset i 2002 da Helse Midt-Norge overtok det ansvaret.

Stortinget gav klarsignal til igangsetting av fase 1 ved behandling av St.prp. nr. 53 (2001-2002). I etterkant av denne beslutningen sendte departementet et brev til Helse Midt-Norge høsten 2002 hvor en presenterte et samlet opplegg for styringsoppfølging av utbyggingen. I brevet ble det gjort oppmerksom på at "fra og med neste år vil det ikke bli utbetalt særskilte midler til FoU-virksomhet eller ulempestilskudd."

Det har dermed hele tiden vært en klar forutsetning at de nevnte merkostnadene er en del av det helhetlige ansvaret som Helse Midt-Norge har. Jeg er kjent med at det er en utfordring for Helse Midt-Norge å håndtere de økonomiske utfordringene som påhviler dem i forbindelse med realisering av prosjektet inkl. merkostnader i mellomperioden mellom fase 1 og fase 2. Derfor har departementet gjentatte ganger presisert overfor Helse Midt-Norge at av hensyn til langsiktige bindinger og økonomisk forsvarlighet må det foreligge planer for hvordan regionalt helseforetak skal håndtere den økonomiske belastningen som påhviler dem.

SPØRSMÅL NR. 533

Innlevert 2. mars 2006 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 8. mars 2006 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«Næringsministeren har påstått at statlige subsidier til etablering av dørproduksjon i Årdal ikke er konkurransevridende fordi den aktøren det her er snakk om, har bestemt seg for å etablere en produksjonsenhet i et land i Norden uansett.

Tror næringsministeren at dette er så enkelt, og hvorfor legges i så fall en slik enhet til et sted der man ikke har miljø, kompetanse eller andre naturlige fortrinn for denne type produksjon enn en stor statlig kapitalinnsprøyting?»

BEGRUNNELSE:

Trebearbeiding og skognæringen er en betydelig verdiskaper i Innlandet og ressursgrunnlaget gir muligheter for vekst. Næringsministeren må åpenbart tro på lønnsomme muligheter innen trebearbeiding som dørproduksjon siden han stimulerer til ny produksjonskapasitet i Årdal.

Trebearbeidingsbransjen, og deriblant dørprodusenter, består av mange mindre og mellomstore produsenter som konkurrerer i et meget tøft og konkurranseutsatt marked. Det er mange enheter med lokalt eierskap og det er en bransje som sårt trenger stimulans til å utvikle kritiske klyngeegenskaper som kan danne grunnlag for bedre økonomi, økt produksjon og økt sysselsetting i Innlandet.

I dette lyset framstår det som underlig at næringsministeren velger å satse på å bygge opp ny produksjonskapasitet gjennom massiv statlig støtte innen en produksjon der sjansene for ødeleggende konkurransevridning er meget stor. Bedrifter innen trebearbeiding lever med og under stort press fra konjunktur-

svingningene. En rekke produsenter har måttet legge ned de siste årene, og en massivt statlig støttet produsent i Årdal vil ha et betydelig konkurransefortrinn ved neste konjunkturnedgang.

Statlige subsidier vil kunne bli brukt til å utkonkurrere bedrifter som har etablert og bygget seg opp over lang tid. Næringsministeren kan komme til å flytte arbeidsplasser fra et næringssvakt innland til et Årdal med omstillingsbehov, men med mange muligheter og mye kompetanse på andre områder skal en tro diverse presseoppslag. Dette er ikke aktiv næringspolitikk fra næringsministerens side, men bør heller kalles aktiv næringskannibalisme om det gjennomføres.

Svar:

Innovasjon Norge er et særlovselskap som forvalter midler til næringsutvikling fra flere departementers budsjetter. Departementene deltar ikke i saksbehandling av de enkelte søknadene og gir heller ikke uttalelse til de sakene som behandles av Innovasjon Norge. Nærings- og handelsdepartementet er ikke en klageinstans for vedtak som fattes i Innovasjon Norge.

De i alt 100 mill. kronene som er øremerket omstilling i Årdal og Høyanger, ble bevilget over Kommunal- og regionaldepartementets budsjett i 2004 og 2005. Midlene forvaltes av Sogn og Fjordane fylkeskommune som igjen har stilt en del av midlene til rådighet for Innovasjon Norge. Til omstillingsarbeidet i Årdal er det satt av 70 mill. kr.

Dooria har selv vurdert Årdal som en egnet lokalisering for sin nye fabrikk. Jeg har ikke detaljert kjennskap til selskapets egen vurdering av fortrinnene ved en etablering i Årdal.

Bevilgninger til Dooria ble gitt av styret i Innovasjon Norge på styremøte 1. februar 2006. Styret har vurdert prosjektet til å ha bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomhet.

SPØRSMÅL NR. 534

Innlevert 2. mars 2006 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 14. mars 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Nødvendig arbeid for å gi vegtunnelene over Haukeli kjørehøyde på 4,2 meter skal gjennomføres i 2006. Lokal vegmyndighet har varslet at henholdsvis Haukelitunnelen og Rølldaltunnelen skal stenges mellom kl. 16:00 og kl. 07:00 slik at arbeidet kan utføres på kvelds- og nattid. På denne måten rammes over 80 pst. av trafikken av vogntog med lengde på over 16 meter og arbeidet gjennomføres med skift- og nattillegg som er sterkt fordyrende.

Vil statsråden gripe inn for å sikre at arbeidet ikke urimelig rammer varetransporten over E134 Haukeli?»

BEGRUNNELSE:

Tellinger av transport som jeg har fått tilgang til viser en gjennomsnittlig daglig trafikk på 87 kjøretøy på over 16 m mellom kl. 16:00 og kl. 07:00. På dagtid mellom kl. 07:00 og kl. 16:00 er tilsvarende tall 17 kjøretøy. Grunnen er jo åpenbart den at både ferskvarer og andre varer kjøres på kvelds/nattid etter opplastning på dagtid. Vogntog med gods er storbrukere av E134 over Haukeli; vogntogenes kjøremønster avspeiler behovet. Det blir derfor uforståelig og uakseptabelt at lokale vegmyndigheter velger å varsle stenging av tunnelene for trafikk i det tidsintervallet da det er størst behov og derfor størst trafikk.

Jeg ber derfor statsråden straks gripe inn for å sikre at omgjøring av varslet stengingstid kombineres med mulighet for å bruke deler av gammel veg (Dyreskar) som avlastningsveg slik det er blitt gjort i første etappe av arbeidet med økt tunnelhøyde.

Når vegmyndighetene har valgt anleggsdrift på kvelds- og nattetid medfører dette også en sterk kostnadsøkning gjennom skift- og nattillegg. Samlet er det grunn til å anta at kostnadene ved slik drift kontra regulær dagdrift øker mellom 70 og 80 pst. Jeg minner om at sak om utvidet tunnelhøyde på Haukeli har en lang forhistorie, jf. Innst. S. nr. 150 (2004-2005) og Dokument nr. 8:32 (2004-2005) som ble behandlet i Stortinget 4. april 2005.

Jeg viser videre til at vegkontoret i to regioner er involvert i saken og at man i regionen som omfatter Hordaland fylke har valgt en løsning gjennomført i to etapper mens vegmyndighet som er ansvarlig i nabofylket Telemark har valgt en løsning der arbeidet

gjennomføres i én etappe. Det er naturlig å anta at løsning i to etapper blir dyrt. Dette sett i sammen

heng med den løsning som nå er valgt for siste etappe av arbeidet, og som er sterkt fordyrende, gir grunn for å vurdere om gjennomføringen av prosjektet bør underlegges særlig gransking.

Svar:

Den 21. februar i år fremla Statens vegvesen i et møte med transport- og bussnæringen et forslag til hvordan trafikkavviklingen kan foregå i forbindelse med hevingen av tunnelhøyden til 4,2 meter. Forslaget var basert på erfaringene fra tilsvarende arbeid på E16 ved Vaksdal. I nevnte møte ble det presisert at stengning mellom kl. 16:00 og kl. 07:00 kun var et forslag, og det ble bedt om tilbakemelding innen 2. mars, gjerne med forslag til andre løsninger. Det er kommet 10 innspill som Statens vegvesen nå vurderer.

Statens vegvesen ser bl.a. på muligheten for at trafikken kan gå over vegen i Dyrskaret. En slik løsning vil kreve midler både til opprustning av strekningen, og til trafikkavvikling.

Dersom dette blir aktuelt, vil Haukelitunnelen bli helt stengt i den perioden arbeidet blir utført. Stengningen vil gi størst effektivitet og dermed kostnadsbesparelse sett i forhold til arbeidet i tunnelen.

Når det gjelder trafikken gjennom Røldalstunnelen har det kommet innspill om at tunnelen bør være åpen mellom kl. 12:00 og 20:00, særlig av hensyn til tungtransporten og busstransporten. I den delen av døgnet tunnelen er stengt, vil småbiler og minibusser med arbeidstransport kunne kjøre over Røldalsfjellet (maks kjøretøybredde 2,0 meter).

Både når det gjelder Røldalstunnelen og Haukelitunnelen, er Statens vegvesen spesielt bedt om å ta hensyn til ekspressbussruten som over år har opparbeidet et kundegrunnlag som det er ønske om å opprettholde. Det legges derfor opp til en løsning hvor ekspressbussen kan slippe igjennom tunnelene også i stengningstiden.

Det er videre tatt opp med næringen at tungtransporten kan gå riksveg 13 ned Brattlandsdalen til Sand, ferje til Ropeid og videre til Haugesund, Haugalandet og Sunnhordland. Næringen har reagert positivt på forslaget og Statens vegvesen vil se på regulariteten i dette sambandet.

Statens vegvesen har lovet tilbakemelding til trafikantene den 15. mars om hvilke løsninger etaten vil legge til grunn for gjennomføringen av opprustningsarbeidet.

Det vil ikke være mulig å gjennomføre utbedringsarbeidene uten ulemper for trafikantene og dermed også varetransporten. Som det fremgår over, arbeides det imidlertid i tett dialog med transport- og bussnæringen for at ulempene skal bli minst mulig, samtidig som det vil bli lagt vekt på kostnadseffektiv gjennomføring av tiltakene.

SPØRSMÅL NR. 535

Innlevert 2. mars 2006 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 20. mars 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Medieoppslag den siste uken har beskrevet den dårlige økonomien til Cerebral Parese-foreningen som gjør at mange barn ikke får tilbud om å delta på den årlige sommerleiren.

Vil statsråden sørge for at disse barna får dette svært verdifulle tilbudet?»

BEGRUNNELSE:

TV2-nyhetene mandag 28. februar 2006 hadde et innslag som viste at mange barn som lider av cerebral parese, på grunn av manglende finansiering ikke får tilbud om å delta på den årlige sommerleiren som arrangeres av Cerebral Parese-foreningen. Undertegnede har vært i kontakt med Cerebral Parese-foreningen for å forhøre seg om tingenes tilstand. Til nå har de måttet gi avslag til 25 barn som ønsker å delta på denne leiren. For disse barna er den årlige sommerleiren et klart høydepunkt. Her får de treffe barn som har samme diagnose som seg selv. Det knyttes nettverk, skapes et godt miljø og det utvikles verdifulle vennskap. Cerebral Parese-foreningen beskriver leiren som et særs viktig tiltak som barna tar med seg som en vitamininnsprøytning gjennom hele året. De økonomiske utgiftene er beregnet til å være omlag 20 000 kr pr. barn som deltar på leiren. Det er etter undertegnedes syn umulig å sette en økonomisk verdi

på barnas opplevelser på en slik leir, der man både utvikler seg selv, men også bidrar til å utvikle andre med samme diagnose. Dette er barn som ikke har like store muligheter til å være aktive med jevnaldrende som andre barn, det er derfor særs viktig at slike tilbud blir sett på som svært verdifulle.

Svar:

Spørsmål om støtte til ferieleir for barn med cerebral parese ønsker jeg å se i en større sammenheng. I St.meld. nr. 40 (2002-2003) Nedbygging av funksjonshemmende barrierer er kostnader knyttet til ferie for personer med store bistandsbehov omtalt. Et av tiltakene som der er foreslått er at det iverksettes en kartlegging for å se nærmere på tiltak og modeller som gjør det mulig for personer med store bistandsbehov å dra på ferie til en overkommelig kostnad.

På vegne av Sosial- og helsedirektoratet fikk konsulentselskapet ECON Analyse i oppdrag å undersøke ferievaner, feriebehov og ferietilbud for personer med store bistandsbehov. Oppdraget ble sluttført våren 2005. Sosial- og helsedirektoratet har arbeidet videre med de problemstillingene som ble tatt opp i undersøkelsen. Sosial- og helsedirektoratet har med brev av 1. mars 2006 oversendt sine vurderinger. Før det kan tas stilling til en ordning med økonomisk støtte til ferie for personer med store bistandsbehov, er det imidlertid mange forhold som må vurderes og konkretiseres.

Undersøkelsen fra ECON er avgrenset til å gjelde personer i alderen 18 til 67 år.

Sosial- og helsedirektoratet har på bakgrunn av ulike innspill vurdert betydningen av, og behovet for, arenaer der ungdom med ulike funksjonsnedsettelser kan møte andre i tilsvarende situasjon. Helse- og omsorgsdepartementet vil på bakgrunn av rapporten og Sosial- og helsedirektoratets tilrådning vurdere mulige tiltak.

Når det gjelder støtte til Cerebral Parese-foreningen, ble det ved behandlingen av statsbudsjettet for 2005, jf. Budsjett-innst. S. nr. 11 (2004-2005), besluttet å bevilge 1 mill. kr til Cerebral Parese-foreningen som støtte til ferie- og rekreasjonstilbud på Eidene i Vestfold. Denne bevilgningen er videreført i 2006.

Det er mange barn og unge med funksjonshemning, ev. også andre med særskilte behov, som kan ønske, og som kan ha stor nytte av, å delta på sommerleir. Cerebral Parese-foreningen mottar, som nevnt, allerede 1 mill. kr som særskilt støtte til ferie- og rekreasjonstilbud. Dette kommer i tillegg til tilskudd til drift og likemannsarbeid som bevilges over Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjett. Jeg vil vurdere mulige tiltak som kan rettes mot barn og unge med funksjonsnedsettelser i en større sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 536

Innlevert 2. mars 2006 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 10. mars 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere å fremme forslag som muliggjør testing av arbeidstakere, der det foreligger sterk mistanke om narkotikamisbruk på arbeidsplassen, som ledd i en samlet strategi for forebygging av slikt misbruk?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Landsforbundet mot narkotikamisbruk er bruk av narkotika på arbeidsplassen et betydelig problem og mørketallene er store. Landsforbundet påpeker at problemet er økende grunnet liberalisering av synet på narkotika i samfunnet, økte krav til effektivitet og prestasjoner i arbeidslivet. Misbruk av narkotika kan i verste fall føre til ulykker i et stadig mer teknologifølsomt arbeidsliv, men tas ifølge Landsforbundet mot narkotikamisbruk ikke på alvor av næringslivet, og problemet skyves under teppet. I motsetning til alkoholmisbruk er denne form for misbruk vanskelig å oppdage, noe som stiller store krav til arbeidsgiver, men også til at man har et regelverk som kan virke preventivt. I Sverige er det i motsetning til i Norge adgang til å teste arbeidstakere der det foreligger sterk mistanke om misbruk av narkotiske stoffer for å forebygge økende misbruk. Gjennom Lov

om integritet i arbeidslivet har Sverige regulert klare prosedyrer for hvordan man skal søke å motvirke misbruk av narkotika på arbeidsplassene i nær dialog med partene i arbeidslivet. Målet er å rehabilitere og sikre at arbeidsplassene oppfattes som trygge og at det råder tillit mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. Kravene til rettssikkerhet, uavhengige og faglige begrunnelser er i dette regelverket sterkt understreket.

Svar:

Jeg er enig med representanten Oktay Dahl i at det i større grad er nødvendig å rette oppmerksomheten mot rusmiddelmisbruk i arbeidslivet. Dette gjelder både alkohol- og narkotikamisbruk. Økt arbeidstempo, utvikling av ny teknologi og stadig nye grensesprengende prosjekter, herunder utviklingen i den offshorebaserte oljeindustrien, fører også til at man i sterkere grad kan bli eksponert for fare på arbeidsplassene.

Etter min oppfatning tar nettopp den nye loven om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) som trådte i kraft 1. januar d.å., sikte på å sikre et arbeidsmiljø som bl.a. kan gi full trygghet mot fysiske og psykiske skader hos arbeidstakere. Arbeidsmiljøloven gir også grunnlag for at man i virksomhetene selv kan ivareta og utvikle arbeidsmiljøet i et samarbeid mellom arbeidslivets parter og med nødvendig veiledning og kontroll fra offentlige myndigheter. Av lovens kapittel 9 framgår det at arbeidsgiverne kan iverksette kontrolltiltak overfor arbeidstakere, men bare når tiltaket har en saklig grunn og ikke innebærer en uforholdsmessig belastning for arbeidstakeren. Paragraf 9-4 gjør det mulig at arbeidsgiver kan kreve medisinske undersøkelser av arbeidstaker, men bare når det følger av lov eller forskrift, ved stillinger som innebærer særlig risiko, eller når arbeidsgiver finner det nødvendig å verne liv og helse. De medisinske undersøkelsene vil også kunne omfatte rusmiddeltesting, dersom vilkårene er til stede. Imidlertid har enkelte typer testing for rusmiddelbruk vært kontroversielle, fordi slike undersøkelser og testinger vil være så inngripende overfor en persons integritet at de bør begrenses til det strengt nødvendige.

Tilfeldig testing har for eksempel innen oljeindustrien blitt gjennomført i flere år, når vilkårene for det har vært til stede. Dette har blitt gjort når det for det første har foreligget en avtale med arbeidstakerne om at slik testing kan gjennomføres, og for det andre at arbeidstakeren innehar en såkalt sikkerhetskritisk stilling. Også testing for rusmiddelbruk før ansettelse er betraktet som kontroversiell. Imidlertid har testing på grunnlag av mistanke innen deler av arbeidslivet ikke vært sett på som kontroversiell.

Etter min oppfatning foreligger det derfor lovlig adgang til testing av arbeidstakere ved sterk mistanke om narkotikamisbruk på arbeidsplassen, når det gjelder arbeidsplasser der slik testing vil kunne forebygge fare for liv og helse for arbeidstaker selv, andre arbeidstakere eller tredjeperson. I tillegg kommer at hvis det først foreligger en sterk mistanke om narkotikamisbruk, vil det også kunne være en politisak. Det vil da være adgang til å ta blodprøve etter straffeprosessloven § 157. Men etter min mening skal det fortsatt være slik at man må vurdere om det er strengt nødvendig å foreta testing for rusmiddelmisbruk, selv om det også skulle foreligge samtykke fra arbeidstaker, fordi slik testing vil representere en krenkelse av integriteten. Etter min oppfatning er det på bakgrunn av hjemlene man har i den nye arbeidsmiljøloven unødvendig at det skal fremmes forslag til en generell adgang til testing av arbeidstaker ved mistanke om narkotikamisbruk.

Jeg vil understreke at det er viktig å ta fatt i problemene som rusmiddelmisbruk både blant arbeidstakere og ledere i arbeidslivet fører til. Imidlertid er det meg bekjent ikke dokumentert at såkalt tilfeldig testing for narkotika har høynet sikkerhetsnivået på arbeidsplasser. Etter min oppfatning finnes det bedre måter å arbeide mot slikt misbruk og forebygge fare for skade på liv og helse. Jeg vil i den sammenheng peke på at Arbeidslivets komité mot alkoholisme og narkomani (AKAN) har en framtredende plass for å forebygge og håndtere rusmiddelspørsmål i arbeidslivet. Norsk arbeidsliv er i denne sammenhengen relativt unikt som har hatt denne ordningen over mange år. I Sverige har man ikke hatt noe tilsvarende på landsbasis. Med økt tilgang på rusmidler, kombinert med endrede drikkevaner relatert til arbeidslivet, oppstår nye utfordringer i det forebyggende arbeidet og AKAN bør her være en del av den forebyggende innsatsen. Videre vil jeg nevne at Næringslivets sikkerhetsorganisasjon har engasjert seg i arbeidet mot rusmiddelmisbruk på arbeidsplassen.

Selv om det ikke er noen som helst grunn til å minimalisere rusproblemene i arbeidslivet, er det likevel slik at det fortsatt er relativt få som misbruker narkotika, både i befolkningen generelt og i arbeidslivet spesielt. Jeg finner det derfor på bakgrunn av ovenstående ikke hensiktsmessig å fremme forslag som utvider den muligheten som alt foreligger i arbeidsmiljøloven, til å teste arbeidstakere for narkotikamisbruk. Langt mer virkningsfullt vil det sannsynligvis etter min oppfatning være å fortsette den forebyggende innsatsen mot rusmiddelmisbruk innen arbeidslivet.

SPØRSMÅL NR. 537

Innlevert 2. mars 2006 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 15. mars 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Det bor i dag cirka 16 000 mennesker på Nesodden. Det tar i gjennomsnitt 25 minutter før en ambulanse når frem til syke eller skadete på Nesodden. Et utvalg som har hatt som mandat å forbedre responstiden har foreslått at man kombinerer en "hjelpeambulanse" med ambulansebåt. Båten fra Oslo vil kunne være på Tangen brygge i løpet av 14 minutter.

Vil statsråden forsikre seg om at rapporten blir fulgt opp slik at Nesoddens befolkning får et bedre ambulansetilbud?»

BEGRUNNELSE:

Nesoddens geografiske forhold gjør at kommunen kommer dårligst ut i Akershus fylke når det gjelder responstid etter meldt behov for ambulanse. Gjennomsnittlig utrykningstid er på 25 minutter, men ofte tar det lengre tid. I Akershus Amstidende 21. februar sier Hans Martin Aase, tillitsvalgt for ambulansesjåførene at det bare var i 56 pst. av tilfellene av utrykningsoppdragene i 2004 at responstiden var så "kort" som 25 minutter. Det har vært et sterkt ønske om å gjøre noe med dette ved å ha en bemannet ambulanse, men Ambulansetjenesten i Akershus har ment at det var urealistisk. Nå har et arbeidsutvalg med mandat for å finne løsninger på problemet foreslått at det anskaffes en firehjulstrekker innredet med båre og medisinsk utstyr. Den skal stasjoneres på Brannstasjonen og brannvesenets folk kan kjøre den. I kombinasjon med ambulansebåt kan dette medvirke til et bedre tilbud.

Svar:

Departementet har flere ganger fått spørsmål angående ambulansetilbudet til innbyggerne i Nesodden kommune. Ullevål Universitetssykehus HF, som har ansvaret for de prehospitale tjenestene for kommunens befolkning, mener at tilbudet pr. i dag totalt sett ikke er avvikende i forhold til befolkningen for øvrig. Likevel har helseforetaket gått sammen med Nesodden kommune om å finne fram til tiltak som kan styrke den akuttmedisinske beredskapen ytterligere.

Jeg er således kjent med at det er igangsatt et prosjekt som kalles "God akuttmedisin på Nesodden". Prosjektet ble igangsatt i november 2005, og prosjektgruppa består av representanter fra Ullevål Universitetssykehus HF, Nesodden kommune samt en brukerrepresentant fra Nesodden.

Det er fastsatt følgende mandat for prosjektet:

- Foreslå tiltak som vil styrke den akuttmedisinske beredskapen i Nesodden kommune.
- Herunder å foreslå samarbeidsordninger og felles prosedyrer som Nesodden kommune og UUS kan forplikte seg på i en samarbeidsavtale.
- Tiltakene skal primært kunne iverksettes innenfor eksisterende budsjettrammer.
- Eventuelle tiltak med økonomiske konsekvenser skal kostnadsberegnes.

Prosjektet har et spesielt fokus på hensiktsmessige ordninger som kan sikre at samhandlingen mellom AMK, brannvesen, ambulanse, båtambulanse og ambulansehelikopter gir et bedre akuttmedisinsk tilbud til Nesoddens innbyggere. Det forventes at prosjektgruppen leverer endelig rapport til oppdragsgiverne innen 3-4 uker.

Helse Øst RHF rapporterer at de sammen med kommunen vil følge opp utfordringene som prosjektet avdekker. Jeg forutsetter dermed at de konklusjoner man kommer frem til, blir fulgt opp av Helse Øst overfor det ansvarlige helseforetak sammen med gjeldende kommune på en hensiktsmessig måte.

SPØRSMÅL NR. 538

Innlevert 2. mars 2006 av stortingsrepresentant Berit Brørby

Besvart 15. mars 2006 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Hvor langt har departementet kommet i utvikling av teknologi for talegjenkjenning?»

BEGRUNNELSE:

Det ble over Kulturdepartementets budsjett for 2006 bevilget 4 mill. kr til utvikling av talegjenkjenningsteknologi. Med slik teknologi kan TV-selskapene tekste også direktesendte TV-programmer. Dermed vil landets 600 000 hørselshemmede få tilgang til også nyhets- og aktualitetsprogrammer. Det ble foreslått en ordning hvor utgiftene deles mellom staten og allmennkringkasterne (NRK og TV2).

Hørselshemmede er avhengige av at TV-programmer er tekstet. Det er derfor gledelig at det nå er avsatt midler til utvikling av teknologi for talegjenkjenning. Med slik teknologi vil TV-kanalene bli i stand til å tekste også direktesendte programmer. I Danmark har man et tilsvarende spleiseprosjekt mellom statlige myndigheter og kringkasterne. Der er i tillegg Videnskabsministeriet koplet inn. Tidsrammen i Danmark er på ca. ett år, og man har satt ut jobben på anbud. Dette synes å være en god løsning for å sikre rask teknologiutvikling. TV2 skal ifølge konsesjonen tekste alle programmer i tidsrommet 18:00-22:00 når teksting er teknisk og praktisk mulig i forhold til produksjonstiden. Med talegjenkjenningsteknologi vil det bli mulig også å tekste direktesendte programmer. For å sikre at alle TV-programmer både på NRK og TV2 tekstes, er det derfor viktig at talegjenkjenningsteknologien kommer på plass så fort som mulig.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet viser representanten Brørby til bevilgningen på 4 mill. kr for 2006 over kap. 334 Film og medieformål til utvikling av teknologi for talegjenkjenning. Tiltaket skal sikre at hørselshemmede får samme tilgang til nyheter og aktualitetsstoff i fjernsynssendinger som andre. Det er forutsatt at utgiftene skal deles mellom staten og allmennkringkasterne (NRK og TV2).

Prosjektet ble initiert av NRK og TV2 i fellesskap med utgangspunkt i den danske modellen som representanten Brørby viser til i sin begrunnelse for spørsmålet. Det er ikke lagt opp til at departementet skal ha ansvaret for å gjennomføre prosjektet. Det er naturlig at dette ligger hos allmennkringkasterne. Midlene vil derfor bli utbetalt til NRK/TV2 så snart de har lagt fram en tilfredsstillende plan for prosjektet. Departementet har invitert NRK og TV2 til et møte om saken.

Jeg vil selvsagt følge prosjektet og dets framdrift nøye.

SPØRSMÅL NR. 539

Innlevert 2. mars 2006 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 10. mars 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Med bakgrunn i forhold som har kommet til syne i drosjesvindelsaken, hva vil samferdselsministeren gjøre for å sikre kompetanse, kvalitet og konkurranse i drosjenæringen, i byer og tettsteder av ulik størrelse?»

Svar:

For å kunne drive yrkesmessig persontransport med drosje må man ha løyve etter yrkestransportloven. Loven avløste den tidligere samferdselsloven med virkning fra 1. januar 2003, og innførte nye og skjerpede krav til den som skal få/inneha drosjeløyve.

Det kreves for det første at løyvesøkere fremlegger politiattest, og ny oppdatert politiattest skal senere fremvises i tidsintervall som ikke overskrider fem år.

Det er også innført krav om teoretisk kompetanse for å kunne få løyve, enten ved å avlegge spesielt tilrettelagte kurs innrettet for drosjenæringen eller å ha

gjennomført annen utdanning som anses likeverdig med kurs.

Når det gjelder den økonomiske siden, er det nå et obligatorisk krav for å få/beholde løyve at løyvehaver stiller en (løpende) økonomisk garanti tilsvarende et beløp på tilsvarende 9 000 euro, svarende til NOK 75 000 (avrundet).

Kravene som ble innført for drosjeløyve ved iverksettelsen av den nye yrkestransportloven er de samme som vi har hatt for gods- og bussløyver i en årrekke.

Når det gjelder sjåførsiden, må de som skal kjøre drosjen ha kjøreseddel utstedt av politiet. Kjøreseddel kan utstedes til den som har slik vandel at politiet ikke finner vedkommende uskikket til å kjøre i yrkesmessig persontransport. For å kunne få kjøreseddel for drosje kreves det i tillegg ofte at vedkommende søker har avlagt en kjentmannsprøve i løyvedistriktet.

Løyvehaver må også ha kjøreseddel i tillegg til politiattesten hvis han/hun selv skal kjøre drosjen.

Det er fylkeskommunene (i Oslo kommune) som administrerer løyveordningen for bl.a. drosjer. Dette ansvaret omfatter bl.a. behovsprøving, tildeling og tilbakekalling av løyver i den grad vilkårene for å inneha løyver ikke lenger er til stede. I forbindelse med tilbakekalling av løyver kan det ilegges inntil tre års karantene før løyve eventuelt kan tildeles på nytt.

Jeg mener at løyvemyndighetene og politiet gjennom kjøreseddelordningen rår over tilstrekkelige virkemidler til å sikre nødvendig kvalitet i drosjenæringen.

Så lenge politiattesten anses tilfredsstillende og de øvrige løyvevilkår er til stede, kan myndighetene ikke nekte tildeling av løyve. At løyvehaver oppfyller lovens krav ved tildeling av løyve, som ledd i en forutgående kontroll, er heller ikke noen garanti for at løyvehaver senere forholder seg til lover og regler. Tilsvarende gjelder for politiets vurdering av sjåfører i tilknytning til søknad om kjøreseddel. På samme måte som med andre næringsdrivende vil derfor skatte- og avgiftsmyndighetene måtte utøve kontroll av drosjenæringen. Ved mulige lovbrudd må dette etterforskes og straff ilegges på vanlig måte. Krav om løyve og kjøreseddel for sjåfør gir imidlertid hjemmel for at henholdsvis løyvemyndigheten eller politiet på et senere tidspunkt kan kalle tilbake løyve/kjøreseddel om vilkårene ikke lenger er til stede.

Generelle krav til rettssikkerhet gjelder selvfølgelig også i forhold til denne yrkesgruppen, dvs. at man må kreve at det enten foreligger en rettskraftig dom, vedtatt forelegg eller erkjennelse før eventuelle administrative tiltak som for eksempel tilbakekalling av løyve settes i verk.

Per i dag er det avsagt en underinstansdom som angår to personer som har hatt med drosjeregnskaper å gjøre. I de saker som ventes reist mot løyvehavere i kjølvannet av disse sakene er det foreløpig ikke avsagt noen dommer.

De krav som stilles til de som skal drive drosjevirksomhet eller annen løyvepliktig virksomhet etter yrkestransportloven, er strengere enn de som gjelder for etablering og drift av næringsvirksomhet generelt. Ut fra at myndighetene ved lovovertredelser som nevnt ovenfor kan ilegge straff, og i tillegg kan benytte administrative sanksjoner som tilbakekalling av kjøreseddel og løyve, mener jeg regelverket i dag er tilstrekkelig og tilfredsstillende.

Løyvemyndigheten styrer tilbudet av drosjer gjennom behovsprøvingen. De kan videre godkjenne etablering av nye konkurrerende sentraler, eller beslutte sammenslåing av løyvedistrikt med flere sentraler for å oppnå konkurranse. Behovsprøving innebærer imidlertid at det er løyvemyndigheten som fastsetter antall drosjeløyvehavere i det enkelte løyvedistrikt. Spørsmålet om fortsatt behovsprøving av drosjeløyver er for tiden til utredning i departementet.

SPØRSMÅL NR. 540

Innlevert 2. mars 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 10. mars 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«I Stortingets spørretime 1. mars 2006 uttalte statsministeren at "poenget med grønne sertifikater er å øke strømprisen", og eksemplifiserte dette med at "først må vi betale 25 øre for strømmen, og så må vi betale for eksempel 15 øre for grønne sertifikater. Det blir 40 øre." 15 øre i påslag på strømprisen ved et sertifikatmarked er opptil 15 ganger høyere enn analyser fra ECON og andre antyder.

På hvilket grunnlag har Regjeringen kommet frem til at strømprisen vil stige med anslagsvis 15 øre pga. et grønt sertifikatmarked?»

BEGRUNNELSE:

Jeg antar at statsministerens eksempel om 15 øre/kWh høyere strømpris ved grønne sertifikater er begrunnet i et realistisk estimat. I debatten rundt grønne sertifikater har derimot ingen fagpersoner eller utredningen antydet at grønne sertifikater kan medføre så mye som 15 øre/kWh i økning på strømprisen. I Finansavisen stiller Arne Jacobsen fra Greenstream Network seg sterkt tvilende til en slik beregning, og Dagens Næringsliv på lederplass ønsker å se beregningsgrunnlaget for påstanden om at grønne sertifikater ville bli så utrolig dyrt for Norge.

ECONs rapport 108/2004 har vurdert antatt sertifikatpris basert på norsk ambisjonsnivå rundt 8 TWh og 12 TWh i 2015 (og 16 TWh i Sverige). ECON antyder at påslaget på sluttbrukerprisen blir rundt 1-2 øre/kWh med de ambisjonsnivåene de analyserte.

Svar:

Beslutningen om å ikke gå inn i et felles elsertifikatmarked med Sverige var ikke i første rekke basert på en vurdering av et konkret utgiftsnivå for norske forbrukere, men at Regjeringen mente det er urimelig å legge opp til en tilsvarende betalingsforpliktelse i Norge som i Sverige.

Drøftingene med Sverige har vært knyttet til hvor mye ny elproduksjon landene skulle finansiere i perioden 2007 til 2016. Sverige la opp til å påta seg en økt betalingsforpliktelse på 12 TWh i denne perioden. Svenske myndigheter stilte krav om at Norge skulle ta en tilsvarende betalingsforpliktelse. Norge har halvparten så mange mennesker som Sverige. Ved lik betalingsforpliktelse for Norge og Sverige må den norske forbruker kjøpe dobbelt så mange elsertifikat som den svenske forbruker. Dette ville igjen gitt langt høyere kostnader for nordmenn enn for svensker.

Det er gjort mange ulike analyser av de økonomiske konsekvensene av et elsertifikatmarked. Analysene har gitt noe ulike resultater, og dette belyser noe av den usikkerheten som er knyttet til beregninger av denne typen.

Statsministeren presenterte en illustrasjon av mulige konsekvenser for prisen til produsenter av fornybar elektrisitet i Stortingets spørretime 1. mars i år. I illustrasjonen ble det tatt utgangspunkt i en strømpris på 25 øre pr. kWh og en elsertifikatpris på 15 øre pr. kWh. Dette er noe lavere enn gjennomsnittsprisen for henholdsvis el og elsertifikater i det svenske markedet det siste året. En produsent av fornybar energi, som er berettiget til å få elsertifikater, vil etter dette eksempelet få 40 øre pr. kWh.

Det resulterende påslaget på sluttbrukerprisen ville ut fra en elsertifikatpris på 15 øre pr. kWh være avhengig av størrelsen på elsertifikatplikten og av i hvilken grad deler av næringslivet ville blitt fritatt for plikten til å kjøpe elsertifikater.

SPØRSMÅL NR. 541

Innlevert 2. mars 2006 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 10. mars 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«I spørretimen 1. mars gav statsråd Terje Riis-Johansen uttrykk for at et viktig virkemiddel for å unngå beitenekt i Nord-Trøndelag og Nordland ville være økt uttak av jerv i disse områdene.

Hvilke tiltak vil miljøvernministeren sette inn for å oppnå økt uttak av jerv i disse områdene før beitesesongen er i gang?»

BEGRUNNELSE:

Jerven står for mer enn 50 pst. av tapene blant norsk sau på utmarksbeite. Det vedtatte bestandsmålet er 39 og antallet som ynglet sist sesong er 49, altså en måloppnåelse på mer enn 125 pst. Det finnes mer enn 300 jerv i Norge og den er en økonomisk belastning for en del områder og en direkte trussel mot livsgrunnlaget i andre områder av landet. Jerven er imidlertid et dyr som er svært vanskelig å ta ut ved vanlig jakt.

Svar:

Ved behandlingen av St.meld. nr. 15 (2003-2004) Rovvilt i norsk natur fastsatte Stortinget nasjonale bestandsmål for store rovdyr i Norge, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004). Disse bestandsmålene er fordelt på åtte rovviltregioner etter en bred høringsprosess. Det nasjonale bestandsmålet for jerv er ti årlige ynglinger både i region 6 (Møre og Romsdal, Sør-Trøn-

delag og Nord-Trøndelag) og i region 7 (Nordland). Med utgangspunkt i dokumenterte ynglinger i perioden 2003-2005 er bestandsmålet for jerv nådd i region 7, men ikke i region 6.

Jeg ønsker i tråd med forliket i Stortinget våren 2004 en størst mulig alminneliggjøring av rovviltforvaltningen. For å bidra til økt lokal medvirkning er fellingen koblet til grunneierretten på linje med andre jaktformer. Felling av jerv bør derfor i størst mulig grad foregå med de samme metodene som benyttes på annet jaktbart vilt. Hovedvirkemiddelet for bestandsregulering av jerv er lisensfelling. Under årets lisensfelling ble det gitt en kvote på åtte jerv i Nord-Trøndelag, hvorav sju ble felt. I Nordland satte den regionale rovviltnemnda lisenskvoten til 22 jerv, og ti ble felt.

Det kan være områder der resultatene av en lisensfelling ikke gir tilstrekkelig måloppnåelse i forhold til skadepotensialet. Skadefelling vil da være et virkemiddel for å kunne avverge en alvorlig skadesituasjon. Direktoratet for naturforvaltning vil gjennom våren 2006 løpende vurdere om det skal iverksettes hiuttak av jerv, blant annet i Nord-Trøndelag og Nordland. Denne vurderingen vil bli foretatt i samråd med de regionale rovviltnemndene. De regionale rovviltnemndene utarbeider nå langsiktige regionale forvaltningsplaner for rovvilt innenfor sin region, med utgangspunkt i vedtatt nasjonal rovviltpolitikk. Disse planene vil bidra til å sikre en differensiert forvaltning av rovvilt innen den enkelte region. Formålet med en differensiert forvaltning er bl.a. økt forutsigbarhet og reduksjon av skadeomfang og konfliktnivå.

SPØRSMÅL NR. 542

Innlevert 3. mars 2006 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 14. mars 2006 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys

Spørsmål:

«Hva vil Regjeringen gjøre for å sikre en forsvarlig saksbehandlingstid i Klagenemnda for offentlige anskaffelser, for å sikre en bedre etterlevelse av regelverket for offentlige anskaffelser, og er det aktuelt å innføre overtredelsesgebyr eller andre sanksjonsmuligheter ved brudd på innkjøpsregelverket i offentlig sektor?»

BEGRUNNELSE:

Dagens Næringsliv meldte 28. februar at behandlingstiden hos Klagenemnda for offentlige anskaffelser er 7 måneder på inngåtte kontrakter, og at næringsdrivende av den grunn oppfatter det som meningsløst å sende inn klage. Oppslaget forteller også at staben i Klagenemnda for offentlige anskaffelser er på fire personer mens antall saker levert inn siden 2003 er 850. Det fremgår også at tre av fire saker har gitt medhold til klager. Antall saker som gis medhold gir lite grunnlag for å anta at klagemengden er uforholdsmessig stor i forhold til antall brudd på regelverket.

Klagenemnda for offentlige anskaffelser er et rådgivende organ og har i dag ingen sanksjonsmidler. Samarbeidsregjeringen hadde i 2005 på høring et forslag om å gi Klagenemnda for offentlige anskaffelser mulighet til å ilegge overtredelsesgebyr ved brudd på regelverket, blant annet etter at Riksrevisjonen hadde avdekket en rekke alvorlige og omfattende brudd på regelverket. Forslaget gikk ut på å gi Klagenemnda for offentlige anskaffelser mulighet til å ilegge et overtredelsesgebyr på inntil 15 pst. av anskaffelsens verdi, noe som må antas å kunne oppmuntre til en bedre etterlevelse av regelverket. Høringsfristen var 6. juli 2005.

Svar:

Ved utgangen av januar 2006 var gjennomsnittlig saksbehandlingstid i klagenemnda 118 dager. De sakene der oppdragsgiver venter med å inngå kontrakt, blir prioritert tidsmessig av nemnda. I disse sakene var gjennomsnittlig saksbehandlingstid 51 dager. Dette er en viss økning fra 2004.

Saksinngangen har helt siden opprettelsen i 2003 vært stor, og etterspørselen etter tvisteløsningen har økt, og det har skapt kapasitetsproblemer i sekretariatet.

2005 var et omskiftelig år for klagenemnda. Fra opprettelsen av var nemnda administrativt underlagt departementet med kontorer i Regjeringskvartalet. I mars 2005 ble det administrative ansvaret flyttet over til Konkurransetilsynet, blant annet for å tydeliggjøre

at nemnda er faglig uavhengig. Tilsynets flytteprosess til Bergen medførte en nærmest full utskiftning av sekretariatet i løpet av 2005. Fra årsskiftet 2005/2006 er hele sekretariatet med nyansatte etablert i Bergen, og nemndas bevilgning for 2006 er økt med 800 000 kr i forhold til året før. Det vil nå bli lagt vekt på å få ned restansene og behandlingstiden generelt.

I forbindelse med revisjonen av innkjøpsregelverket vurderer jeg spørsmålet om innføring av sanksjoner. Jeg vil om kort tid fremme forslag til endringer i lov om offentlige anskaffelser hvor jeg vil ta stilling til dette spørsmålet.

Departementet vil i løpet av 2006 evaluere Klagenemnda for offentlige anskaffelser. Der vil vi blant annet se på om det bør gjøres endringer for ytterligere å effektivisere nemndas arbeid. Blant annet vil dagens saksbehandlingsregler, nemndas kompetanse, organisering og klageutgifter, bli vurdert.

SPØRSMÅL NR. 543

Innlevert 3. mars 2006 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 10. mars 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Hvilke praktiske konsekvenser får det for jordskifteretten og hvilke økonomiske konsekvenser får det for fordeling av verdier og kostnader når samme

markedspris skal gjelde for hyttetomter som for opparbeidede skiløyper og lignende som følge av endringer i jordskifteloven vedtatt av Odelstinget 2. mars 2006?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med Odelstingets behandling av Innstilling fra næringskomiteen om lov om endringer i jordskifteloven mv. (Innst. O. nr. 30 (2005-2006), jf. Ot.prp. nr. 8 (2005-2006) og Ot.prp. nr. 78 (2004-2005)) torsdag 2. mars holdt representanten Per Olaf Lundteigen et innlegg om hvordan de lovendringer som Odelstinget vedtok, skulle forstås - særlig i forhold til bruk av nærliggende friarealer til skiløyper osv. Lundteigen sa bl.a. at "når jordskifteretten som domstol skal fordele arealverdier og kostnader mellom dem som får utbyggingsrettigheter, altså f.eks. tomter og næringsareal, utlagt på sin eiendom og dem som ikke får det, må det legges til grunn markedspris på disse arealene, altså markedspris innenfor strøket eller det som i høyesterettsterminologi kalles strøkspris. Strøksprisen som oppnås for f.eks. hyttetomter, må derfor også brukes på de arealer som trengs for aktivitet på tilgrensende ikke byggearealer, eksempelvis arealer som brukes til opparbeidede skiløyper, som tidligere nevnt".

På spørsmål fra representanten Torbjørn Hansen bekreftet statsråden at han delte Lundteigens tolkning. Statsråden sa bl.a. at "hele intensjonen bak lovforslaget er at en skal kunne se områder i større sammenheng, og at en skal kunne finne felles løsninger som et gode der hvor det er vanskelig, og bruker Jordskifteverket som institutt for å finne felles løsninger. Jeg oppfattet at det også var intensjonen til representanten Lundteigen og det han var opptatt av i sitt innlegg. Det er en intensjon og en premiss for lovverket som jeg selvsagt støtter, og som er en del av hele den prosessen vi har vært igjennom".

Svar:

Spørsmålet gjelder tolkingen av mitt svar til stortingsrepresentant Torbjørn Hansen under behandlingen av Ot.prp. nr. 8 (2005-2006) i Odelstinget 2. mars 2006.

I begrunnelsen for spørsmålet er det vist til stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigens innlegg i forbindelse med Odelstingets behandling torsdag 2. mars av innstilling fra næringskomiteen om lov om endringer i jordskifteloven mv. (Innst. O. nr. 30 (2005-2006), jf. Ot.prp. nr. 8 (2005-2006) og Ot.prp. nr. 78 (2004-2005). I innlegget drøftet representanten hvordan lovendringene måtte forstås. Han sa bl.a. at:

> "når jordskifteretten som domstol skal fordele arealverdier og kostnader mellom dem som får utbyggingsrettigheter, altså f.eks. tomter og næringsareal, utlagt på sin eiendom og dem som ikke får det, må det legges til grunn markedspris på disse arealene, altså markedspris innenfor strøket eller det som i høyesterettsterminologi kalles strøkspris. Strøksprisen som oppnås for f.eks. hyttetomter, må derfor også brukes på de arealer som trengs for aktivitet på tilgrensende ikke byggearealer, eksempelvis arealer som brukes til opparbeidede skiløyper, som tidligere nevnt".

Stortingsrepresentant Thorbjørn Hansen spurte på dette grunnlaget meg om jeg delte Lundteigens

tolkning, og om Regjeringen ville følge opp loven i samsvar med det innlegget som Lundteigen holdt. Jeg gav følgende svar:

"Hele intensjonen bak lovforslaget er at en skal kunne se områder i større sammenheng, og at en skal kunne finne felles løsninger som et gode der hvor det er vanskelig, og bruker Jordskifteverket som institutt for å finne felles løsninger. Jeg oppfattet at det også var intensjonen til representanten Lundteigen og det han var opptatt av i sitt innlegg. Det er en intensjon og en premiss for lovverket som jeg selvsagt støtter, og som er en del av hele den prosessen vi har vært igjennom."

I spørsmålet som er forelagt meg til skriftlig besvarelse forutsettes det at jeg med dette svaret delte Lundteigens tolkning av spørsmålene om fordeling av verdier og kostnader i de nye jordskiftesakene. I mitt svar i Odelstinget tok jeg imidlertid ikke stilling til spørsmålet om verdsetting. Det jeg sa var at intensjonen med lovforslaget var å se områder i større sammenheng for å finne gode fellesløsninger. Jeg forutsatte at dette også var intensjonen i representanten Lundteigens innlegg, og støttet denne intensjonen.

Jeg gjør oppmerksom på at de endringene som ble vedtatt av Odelstinget 2. mars ikke fastsetter noe om verdsettingen. Det blir, som etter gjeldende lov, opp til domstolen å foreta verdsetting, og bruke de verdsettingsprinsipper som gjelder for jordskifte. Det som ble vedtatt av Odelstinget var å innføre to nye sakstyper for jordskifteretten innenfor områder som i reguleringsplan er regulert til byggeområde. Jordskifte i slike tilfeller kan gi eiere som sitter med areal som ikke blir selvstendige tomter del av utbyggingsverdien, enten ved at "skalker" og "døde" arealer byttes slik at arealene får større bruksverdi, eller ved at domstolen fordeler kostnader og gevinster i samsvar med de verdsettingsprinsipper som gjelder for jordskifte.

SPØRSMÅL NR. 544

Innlevert 3. mars 2006 av stortingsrepresentant Torbjørn Andersen

Besvart 14. mars 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«I spørretimen onsdag 1. mars uttaler statsminister Jens Stoltenberg at "hensikten med grønne sertifikater er å øke strømprisene". Denne uttalelsen må bero på en åpenbar misforståelse. Hovedintensjonen med elsertifikater er å stimulere til økte investeringer i ny kraftproduksjon i et omfang stort nok til at det skal virke dempende på strømprisene totalt sett.

Har Regjeringen virkelig sett det slik at hovedpoenget med grønne elsertifikater er å øke strømprisene, og hvordan kan man i så fall dokumentere et slik påstand?»

BEGRUNNELSE:

Det er stor skuffelse over at Regjeringen har gravlagt planene om å innføre et system med grønne elsertifikater. I en tid der det er viktig å stimulere til økt kraftproduksjon i Norge synes Regjeringen å gå motsatt vei. Dersom statsministerens uttalelser, om at hensikten med elsertifikatordningen var å skape dyrere strøm, deles av olje- og energiministeren, så krever dette en nærmere forklaring. For var ikke hensikten heller å stimulere til økt kraftproduksjon, der den nye produksjonen riktig nok ville koste noe mer avhengig av sertifikatprisene, men dog slik at ny kapasitet i markedet ville virke prisdempende fordi det skapte en bedre kraftbalanse samlet sett. Er det slik at statsråden mener at strømprisene samlet sett ville øke med innføring av en elsertifikatordning? Selvsagt kan man se svakheter ved det svenske forslaget slik det forelå og som gjorde det vanskelig å godta for Norge! Men da burde man jo heller forhandlet langt hardere med svenskene for deretter å vurdere om det var mulig å skape en egen nasjonal ordning for elsertifikater i Norge. Hva Regjeringen mener om forutsetningene og konsekvensene av en egen norsk ordning for elsertifikater, bør også fremgå av dette svar.

Svar:

Det relevante referatet av statsministerens uttalelse i spørretimen 1. mars 2006 er så vidt jeg kan se følgende:

"For det andre: Poenget med grønne sertifikater er å øke strømprisen. Hvis representanten ikke har forstått det, må vi tenke oss om. Poenget her er at grønne sertifikater er et påslag i strømprisen."

(Svar til representant Solvik-Olsen ifølge midlertidig versjon av referat fra møte 1. mars 2006 kl. 10:00).

Et elsertifikatmarked er et virkemiddel for å øke produksjonen av elektrisitet fra fornybare energikilder. Økningen av produksjonen finansieres ved at sluttbrukerne av strøm, husholdninger og næringsliv må kjøpe elsertifikater for en viss andel av sitt strømbruk. Inntekten fra elsertifikatene går til produsentene av elektrisitet som selger elsertifikatene.

Det er således et hovedpoeng med et elsertifikatmarked å skaffe finansiering til nye anlegg for produksjon av fornybar elektrisitet. Denne finansieringen blir betalt av strømbrukerne, og isolert sett vil plikten til å kjøpe elsertifikater øke de totale strømutgiftene.

SPØRSMÅL NR. 545

Innlevert 3. mars 2006 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 9. mars 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«I VG 3. mars 2006 omtales en episode hvor en ansatt i politiet skal ha spredt de mye omtalte Muhammed-karikaturene. I reportasjen står det videre at det nå foregår en omfattende "jakt" på vedkommende, og at det allerede er funnet frem til en "mistenkt". Visstnok skal ovennevnte handling kvalifisere til en disiplinær reaksjon. Dette er både skremmende og overraskende.

Vil justisministeren be politiet om å avslutte sin "etterforskning" i denne saken, og fremholde at ytringsfriheten også gjelder for ansatte i politiet?»

BEGRUNNELSE:

Som justisministeren sikkert er klar over, foregår det en omfattende distribusjon av Muhammed-karikaturer i alle former og fasonger, ikke minst på Internett. Disse karikaturene videredistribueres naturlig nok på svært mange arbeidsplasser. Så vidt jeg vet har samtlige arbeidsgivere vurdert dette å være en naturlig konsekvens av å leve i et land med ytringsfrihet, og disiplinære reaksjoner har så langt aldri vært vurdert eller antydet. I Norge garanteres ytringsfriheten gjennom Grunnloven § 100, hvor også unntakene spesifiseres. Distribusjon av ovennevnte karikaturer faller ikke inn under noen av disse unntaksbestemmelsene. Ingen skal trues til taushet, ei heller ansatte i politiet.

Svar:

Sjefen for Politiets utlendingsenhet (PU) sendte den 17. februar 2006 en redegjørelse til Spesialenheten for politisaker om at det hadde kommet frem opplysninger om at ansatte ved utlendingsenheten har lastet ned fra Internett, kopiert og distribuert karikaturtegninger av profeten Muhammed.

Jeg har fått opplyst at Spesialenheten for politisaker 7. mars 2006 besluttet å henlegge saken med den begrunnelse at det ikke er rimelig grunn til å undersøke om det foreligger straffbart forhold, jf. straffeprosessloven § 224 første ledd. I sin avgjørelse legger spesialenheten blant annet vekt på at de omtalte tegningene ikke er ulovlige å inneha eller å distribuere, og at det ikke foreligger opplysninger om at tegningene skal ha vært eksponert for noen i en krenkende hensikt.

Polititjenestemenn omfattes, i likhet med øvrige statsansatte, av tjenestemannsloven. Loven har i § 14 bestemmelser om disiplinære reaksjoner vedrørende forhold som har tilknytning til tjenesten. Om et forhold fra en polititjenestemann gir grunnlag for disiplinærforføyning, vil bero på en konkret vurdering fra ansettelsesmyndigheten.

Norsk politi skal opprettholde høy integritet i et samfunn preget av kulturelt mangfold. Derfor skal alle behandles med respekt uansett etnisitet, seksuell legning, religiøs tilhørighet og sosial bakgrunn i møte med politiet. Holdningsspørsmål og etikk er derfor prioritert i politiets utdanning, så vel som i den øvrige virksomhet.

SPØRSMÅL NR. 546

Innlevert 3. mars 2006 av stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen

Besvart 15. mars 2006 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å få fortgang i avklaringen av lokalisering av nytt nasjonalt motorsportssenter?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til meldinger i lokalmedia om at ovennevnte sak var utsatt blant annet på grunn av statsrådens OL-tur. Det vises også til brev fra Buskerud fylkeskommune til Kultur- og kirkedepartementet 15. desember 2005 vedrørende nasjonalt motorsportsenter på Eggemoen.

I brevet heter det at Fylkesutvalget stiller seg bak kandidaturet for nytt nasjonalt motorsportssenter på Eggemoen. I lys av idrettstyrets innstilling om valg av Rudskogen fremholder Buskerud fylkeskommune at Eggemoen fremdeles fremstår som et særlig godt egnet område med sin lokalisering til befolkningstettede områder sentralt på Østlandet og hovedstaden. Dette vil være akseptabel reiseavstand til å dekke rekrutteringsgrunnlaget blant barn og ungdom i hele regionen. Områdets størrelse og eksisterende virksomhet vil kunne dekke behovet for en rekke støtte- og bifunksjoner. Kandidaturer har også støtte i motorsportens egen organisasjon Norges motorsportforbund sammen med en rik støtte i regionen. Buskerud fylkeskommune er forundret over at idrettsstyret ikke støtter sin egen motororganisasjons støtte til Eggemoen.

Ved godkjenningen av kjøpekontrakten og avtalen var kommunestyret i Ringerike kjent med at departementet hadde gitt svært positive signaler om programsatsingsmidler til Eggemoen Motorsportsenter, noe som bl.a. kom til uttrykk i departementets brev av 11. mai 2004 til Norges Motorsportsenter og 1. juli 2004 til Skifte Eiendom.

Svar:

Den avklaringen representanten Knudsen etterspør ble offentliggjort tirsdag 7. mars 2006. Da gjorde jeg det kjent at prosjektet på Rudskogen vil bli tildelt inntil 20 mill. kr fra spillemidlene til utvikling av et hovedanlegg for motorsport. Vedtaket er fattet etter en grundig gjennomgang av saken, der alle berørte parter har fått anledning til å fremme sine synspunkter.

SPØRSMÅL NR. 547

Innlevert 3. mars 2006 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 9. mars 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Det blir mer og mer vanlig at privatpersoner leaser biler. Men de får i disse dager tilsendt faktura på årsavgift tillagt merverdiavgift fra firmaet de leaser av. De må da betale hele 3 581 kr istedenfor de vanlige 2 865 kr i årsavgift.

Synes finansministeren det er rimelig at årsavgiften er gjenstand for merverdiavgift, hva er begrunnelsen for at det er slik, og vil finansministeren sørge for at årsavgift fra nå av ikke blir gjenstand for merverdiavgift?»

Svar:

Årsavgiften skrives ut til den som står oppført som eier av kjøretøyet pr. 1. januar i avgiftsåret. Leasede kjøretøy eies av leasingselskapet, og følgelig er det leasingselskapet som er ansvarlig for avgiften. Den som leaser bilen har i utgangspunktet ikke noe å gjøre med årsavgiften. For leasingselskapene vil årsavgiften være en omkostning ved driften på lik linje med andre omkostninger. Det er selvsagt ingen merverdiavgift på den årsavgift som skrives ut til leasingselskapene.

Bilutleie, herunder leasing, er en merverdiavgift-

pliktig tjeneste. Etter merverdiavgiftsloven § 18 skal merverdiavgift beregnes av vederlaget på den avgiftspliktige omsetningen. Det er uten betydning hva man kaller vederlaget i fakturaen. At en del leasingselskaper fremstiller deler av leievederlaget som en viderefakturering av den årsavgift selskapet betaler til statskassen, fritar altså ikke for merverdiavgiftsplikt.

Etter min oppfatning ville det være en klar fordel om leasingselskapene hadde innbakt omkostningene ved årsavgiften i de øvrige terminbeløpene, og på den måten unngått de misforståelser som dagens faktureringspraksis medfører. Begrunnelsen for å holde fast ved dagens praksis er imidlertid selskapene nærmere til å svare på enn meg.

SPØRSMÅL NR. 548

Innlevert 3. mars 2006 av stortingsrepresentant Marianne Aasen Agdestein

Besvart 9. mars 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Er en sammenslutning som Sambyggelag Vakås I, som fester på vegne av mange festere, å betrakte som en juridisk enhet som er omfattet av tomtefesteloven?»

BEGRUNNELSE:

I 1956 ble det tegnet en festekontrakt mellom KUF og Sambyggelag Vakås I AS i Asker kommune. Nedre Vakås Vel forvalter denne, på vegne av sine medlemmer som hver for seg fester av velet. I dag forvaltes festekontrakten til KUF, som i dag er Opplysningsvesenets fond, av Statskog Kontraktservice.

Nedre Vakås Vel henvendte seg skriftlig den 30. juni 2003 til Statskog Kontraktsservice og ba om tilbud på innløsning av tomtene.

De fikk svar den 18. februar 2004 om at dette skulle bli vurdert. Noen konkret vurdering av innløsningsrett har ikke kommet. Derimot er festeavgiften regulert, og i den forbindelse (brev av 25. januar 2005), svarer Statsskog:

"Hvorvidt festeren rettslig sett er å anse som en sammenslutning for boligeiere er ikke uten videre et faktum. Det er dermed ikke sikkert at regelen om høyeste lovlige festeavgift, ifølge § 15 annet ledd nr. 2 får anvendelse. Bortfester vil allikevel med dette komme med et tilbud om regulert festeavgift som reflekterer disse reglene."

Noe annet svar på om de kan få innløsning, har Nedre Vakås Vel altså ikke fått.

På denne bakgrunn er det vesentlig for Nedre Vakås Vel å vite om de er å betrakte som en juridisk enhet som er omfattet av tomtefesteloven og om den enkelte huseier som fester av sameiet har rett til å få innløst sin festekontrakt.

Svar:

Lov 20. desember 1996 nr. 106 om tomtefeste inneholder ikke særegne regler om hvem som kan anses som en person med partsrettigheter som for eksempel bortfester eller fester, eller hvem som kan opptre som fullmektig for andre parter. Slike spørsmål reguleres av alminnelig lovfestet og ulovfestet sammenslutningsrett og avtalerett.

Et aksjeselskap kan for eksempel være fester eller bortfester, eller fullmektig for andre, dersom dette følger av foretatte rettslige disposisjoner mellom involverte parter.

I prinsippet kan enhver fysisk eller juridisk person være part i et tomtefesteforhold. Om en bestemt fysisk eller juridisk person er part i et bestemt tomtefesteforhold, må vurderes konkret. Slik konkret avklaring kan ikke jeg som statsråd foreta. Eventuelle tvister mellom involverte fysiske eller juridiske personer om dette, og om andre spørsmål som det saksforholdet som er kort referert i begrunnelsen for spørsmålet kan reise, hører under domstolene. For konkret rettshjelp kan partene i tilfelle søke bistand hos advokat eller annen rettshjelper.

SPØRSMÅL NR. 549

Innlevert 3. mars 2006 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 16. mars 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Samferdselsministeren har tidligere gått ut og lovet satsing på høyhastighetsbaner i Norge.

Vil samferdselsministeren nå sørge for å dra nytte av resultatene fra den uavhengige rapporten Interreg IIIA "Ny jernbane Oslo-Gøteborg" for å få fortgang i utredningsarbeidet med høyhastighetsbaner på strekningen og om mulig sørge for at planlagte investeringer på Østfoldbanen kan sees i sammenheng med en eventuell fremtidig utbygging av høyhastighetsbane?»

BEGRUNNELSE:

Jernbanen har i prinsippet tapt konkurransen mot veitransport på strekningen Oslo-Göteborg. I forbindelse med behandlingen av Nasjonal transportplan, jf. Innst. S. nr. 240 (2003-2004), ba Stortinget Regjeringen om å komme tilbake til Stortinget med konkrete planer for en sammenhengende høyhastighetsbane på strekningen Oslo-Göteborg med tanke på økt person- og godstrafikk. I brev fra Samferdselsdepartementet av 21. mars 2005, fremgår det at Samferdselsdepartementet har "[...] gitt Jernbaneverket i oppdrag å foreta nye vurderinger av om det er samfunnsmessig interessant med oppgradering eller nybygging av banestrekninger for hastigheter over 200 km/t". For å gi en god illustrasjon av effektene av eventuell satsing på høyhastighetsbaner har departementet valgt en tilnærming hvor man ser spesielt på en strekning. Arbeidet er imidlertid ment å gi grunnlag for å vurdere høyhastighetssatsing utover den valgte strekningen. Når departementet har foreslått at Østfoldbanen brukes som "case" for en studie omkring utvikling av høyhastighetsbaner i Norge, har det bl.a. sin bakgrunn i at det i årene framover skal investeres betydelige midler til utbedring av Østfoldbanen.

Det vil kunne være naturlig at man avventer videre investeringer og avklaring om priorterte strekninger for Østfoldbanen inntil denne utredningen foreligger. Utredningen vil kunne gi nyttige innspill for å vurdere en annen utbygging enn det man i dag har planlagt på Østfoldbanen. Det foreligger nå en uavhengig rapport "Interreg IIIA - Ny jernbane Oslo-Gøteborg", datert 22. november 2005, som skisserer nødvendige investeringsnivå for å styrke jernbanens konkurransekraft på den aktuelle strekningen. Rapporten bringer nyttig informasjon til bordet. I samtaler med Samferdselsdepartementet fremkommer det at rapporten foreløpig ikke er kjent i departementet.

Svar:

Rapporten Interreg IIIA "Ny jernbane Oslo-Gøteborg" vil være interessant som bakgrunnsmateriale for den utredningen av høyhastighetsbaner som Samferdselsdepartementet har gitt Jernbaneverket i oppdrag å utføre i tilknytning til neste revisjon av Nasjonal transportplan. Etter det jeg har fått opplyst vil det i løpet av mars komme en endelig versjon av rapporten, der høringsuttalelser fra Jernbaneverket og Banverket i Sverige er innarbeidet. Rapporten vil i hovedsak være i samsvar med høringsutgaven av november 2005. Interreg IIIA-rapporten vil bli ført på listen over referanselitteratur for Jernbaneverkets utredning. For utredningen av høyhastighetsbaner er det også en premiss at planlagte investeringer i eksisterende infrastruktur og eventuelle høyhastighetsbaner ses i sammenheng. For øvrig vises til mine svar til Stortinget på skriftlige spørsmål nr. 493 og 498.

SPØRSMÅL NR. 550

Innlevert 6. mars 2006 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 13. mars 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Strenge hygienekrav og et velfungerende mattilsyn er avgjørende for tilliten til norsk mat og norske matprodusenter.

Mener statsråden at regelverket for virksomhetskontroll og hygienekrav er godt nok i dag og at kontrollen som utføres av Mattilsynet er tillitvekkende?»

BEGRUNNELSE:

EFTAs overvåkningsorgan ESA kritiserer Mattilsynets tilsyn på norske slakterier i rapport som er referert i Nationen 2. mars 2006. Rapporten peker på en rekke svakheter i forhold til interne informasjons- og styringsrutiner, i tillegg til en etterlysning av hvilke kriterier som ligger til grunn for den risikoanalysen som skal føre til prioriteringer av tilsynsoppgaver. Det pekes også på behov for ytterligere heving av kompetansen knyttet til forståelsen av lovfestede krav til virksomhetenes organisering, drift, vedlikehold og egenkontroll. Det samme gjelder også for sporbarhet og dyreidentifikasjon.

Ved alle de anleggene ESA besøkte ble det funnet mangler av til dels graverende karakter. I forhold til den pågående granskingen av flere tilfeller av barn med nyresvikt som følge av E. coli-bakterier er dette en alvorlig situasjon både for Mattilsynet og for norsk kjøttindustri.

Landbruksdepartementet skriver på sine nettsider at Mattilsynet skal melde tilbake til ESA innen 7. april om hvilke tiltak som er iverksatt og en handlingsplan for tiltak som skal iverksettes. Ut fra den situasjon som er oppstått i Norge som følge av E. coli-saken, ESA-rapporten og trusselen om spredning av fugleinfluensa, vil det være behov for en raskere og tydeligere håndtering av dette før dette tidspunkt.

Svar:

Norge har en gunstig situasjon når det gjelder alvorlige smittsomme dyresykdommer. Vår evne til å oppdage og bekjempe fremmede dyresykdommer, gjennomføre god kontroll med slaktehygiene og ha en høy og god standard på mathåndtering langs hele produksjons- og distribusjonskjeden frem til forbruker, har vært viktige forutsetninger for å skape trygghet og tillit til mat. De siste årene har det som følge av ulike matskandaler internasjonalt, vært en stigende interesse for mattrygghet også blant norske forbrukere. Det er i den forbindelse stilt spørsmål om mattryggheten og om kontrollen med mat er tilstrekkelig god i Norge.

Vi må erkjenne at mat alltid vil være en mulig smittevei for overføring av sykdom til mennesker. Selv friske dyr og godt husdyrhold vil under uheldige omstendigheter kunne overføre smitte til mat uten at dyra selv er syke, slik episoden med E. coli kan være et eksempel på. Der antar man at sykdomsårsaken er overføring av bakterier fra tarmen. De aktuelle bakteriene i denne saken kan gi sykdom selv om de forekommer i svært lavt antall, og selv en liten forurensning kan overføre smitte til kjøttet. For å minske risikoen for at slike tilfeller skal skje igjen, må vi fortsette å arbeide med gode forebyggende tiltak. Tilstrekkelige barrierer må være etablert mellom de som skal spise maten og de potensielle smittekildene. Det skjer blant annet gjennom et modernisert og målrettet regelverk, god styring og kontroll hos aktørene langs hele produksjonskjeden og ved god kjøkkenhygiene.

Mattilsynet skal sørge for at vi til enhver tid har et formålstjenlig og effektivt regelverk. Det skal også føre tilsyn med at det etterleves. Når vi vet at en urein kniv eller et feil snitt under slaktebehandlingen kan ha store følger med tanke på overføring av uønskete bakterier, sier det seg selv at god kompetanse, innøvde arbeidsrutiner og resolutt avvikshåndtering i slakteriene er viktig suksessfaktor for å sikre produksjon og omsetning av trygg mat. Reine dyr er også en viktig faktor i dette bildet. Selv om synlig forurensning på et slakt skjæres bort, og slaktehygienen er god, kan et hår eller små partikler fra huden overføre smitte.

Ansvaret for regelverksetterlevelse ligger på virksomheten. Det er virksomhetene som skal dokumentere at arbeidstakerne er opplært og trent i utførelse av sikre arbeidsprosedyrer og at regelverket til enhver tid følges. Mattilsynets inngående revisjon av virksomhetens internkontrollsystem og at dette fungerer i praksis skal være en ekstra sikkerhet for at dette er regelen og ikke unntaket.

Vi står overfor en snarlig omlegging av hele regelverket på matområdet, når EUs nye hygieneregelverk blir vedtatt i Norge. Da vil fokus på virksomhetens ansvar og dokumentasjon av systemer for styring og kontroll med at all relevant risiko av betydning for mattrygghet, styrkes ytterligere.

Tross effektive regler, krav om internkontroll for at de etterleves og tydelig rollefordeling mellom virksomhet og tilsynsmyndighet, vil det ikke være en nullrisiko ved matproduksjon. Saken vedrørende E.

coli-smitten, og andre hendelser som kan være egnet til å stille et spørsmål ved mattryggheten, blir dessverre påminnelser om at vi aldri kan tillate oss å slakke av arbeidet med å sikre trygge matvarer. Mattilsynet arbeider ut ifra målsettingen om at all mat som presenteres forbruker, skal være trygg. Dette skal norske forbrukere kunne stole på også i fremtiden. Jeg er trygg på at Mattilsynet vil be om de hjemler og virkemidler som er nødvendig, for til enhver tid føre en effektiv kontroll med at disse forutsetningene blir oppfylt.

Norge er gjennom EØS-avtalen forpliktet til at EFTAs overvåkningsorgan ESA inspiserer norske myndigheters anvendelse av regelverk blant annet på matområdet. Tilsvarende finner sted også i EU, hvor Food and Veterinary Office (FVO) gjennomfører inspeksjonene.

Det finnes ikke noen tilsynsetat i Norge som er blitt revidert så hyppig som Mattilsynet. Mattilsynet ble etablert i 2004 etter en sammenslåing av ulike fem etater. Den består av tre forvaltningsledd, hovedkontor i Oslo, regionleddet med åtte kontorer og distriktsleddet med 64 kontorer, i tillegg til nasjonale sentre på Ås, i Sandnes og i Bergen med ulike roller og ansvar for nasjonale faglige oppgaver.

I 2005 gjennomførte ESA fem inspeksjoner i Norge. De omfattet revisjoner av områdene fiskeprodukter, fiskesykdommer, kjøtt, sæd - embryo og beredskap.

For 2006 er det planlagt i alt åtte inspeksjoner hvorav to allerede er gjennomført (generell næringsmiddelhygiene og tilsyn, og skrapesyke). Videre omfatter årets inspeksjonsplan områder innenfor fjørfesykdommer (aviær influensa og Newcastle disease), kjøtt, reststoffer, veterinær grensekontroll og dyrevern, samt en generell oppsummeringsinspeksjon på alle felter som tidligere er blitt revidert.

Ved inspeksjonen er det myndighetenes praktiske anvendelse av EØS-regelverket som revideres "on the spot".

ESAs kritikk har dels rettet seg mot funksjonelle forhold i Mattilsynet og dels mot detaljer på det enkelte regelverksområde. En gjennomgående anmerkning har vært mangler ved instruksjons- og rapporteringsrutinene mellom de ulike nivåer i Mattilsynet med det resultat at signaler fra sentralleddet ikke alltid gjenspeiles i praksis og at avvik i ytre ledd ikke så lett blir oppdaget og korrigert.

Endelige inspeksjonsrapporter er offentlig tilgjengelige på ESA sine nettsider.

ESA kontrollerte Mattilsynets tilsyn på kjøttområdet i september 2005. I henhold til ESAs prosedyrer skal MT gi tilbakemelding til ESA innen to måneder etter at endelig rapport om inspeksjonen er mottatt.

ESAs inntrykk var at slaktehygienen generelt sett er tilfredsstillende. De påpekte imidlertid enkelttilfeller av bl.a. dårlig renhold og dårlig skille mellom ren og uren sone. Mattilsynet vil styrke sin aktivitet på dette området, og vil om nødvendig benytte strengere reaksjonsformer.

I rapporten får Mattilsynet kritikk på flere punkter og det pekes på forbedringspunkter. Det vises til svakheter i forhold til mangelfull styring av Mattilsynets distriktskontorer, manglende system for kompetanseutvikling av eget personell og mangler ved autorisasjoner/godkjenninger ved enkelte anlegg. Mattilsynet har i all hovedsak rettet opp i avvikene som ble påpekt i forhold til mangler ved autorisasjoner/godkjenninger. Når det gjelder mangelfull styring har Mattilsynet satt økt fokus på dette og igangsatt utvikling av nytt kvalitetssystem og fagsystem. Mattilsynet har for 2006 planlagt å øke innsatsen betydelig for å styrke kompetansen hos egne medarbeidere.

Landbruks- og matdepartementet hadde sammen med Helse- og omsorgsdepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet møte med Mattilsynet for å sikre at Mattilsynet ser på rutinene rundt inspeksjonene. Departementene har i årets tildelingsbrev til Mattilsynet også presisert at Mattilsynet må påse at Norges internasjonale forpliktelser etter EØS-avtalen blir ivaretatt hva angår konkrete tilsyns- og kontrolloppgaver. Landbruks- og matdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet har også hatt møte med kjøttbransjens organisasjoner, Gilde og Mattilsynet for å gjennomgå behovet for tiltak. Bransjen er enig om å iverksette tiltak og prosesser på flere områder som ytterligere skal heve kompetansen og skjerpe rutinene ved slakting.

Samlet sett mener jeg at de tiltak som nå både på kort og lang sikt er iverksatt er grunnlag for at den sterke tilliten Mattilsynet som tilsynsetat har, fremdeles opprettholdes.

SPØRSMÅL NR. 551

Innlevert 6. mars 2006 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 13. mars 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Stadig flere bønder organiserer sin landbruksproduksjon i aksjeselskaper. Dette er aktive bønder som fokuserer på effektiv drift og verdsetter betydningen av å arbeide i fellesskap. Bønder som organiserer sin virksomhet på denne måten går dessverre glipp av virkemiddelbruken i landbrukspolitikken, slik som jordbruksfradraget ved skatteligningen og tilskudd til avløser.

Vil statsråden ta initiativ til at alle bønder vil være berettiget til samme tilskudd og kompensasjonsordninger, uavhengig av organisasjonsform?»

BEGRUNNELSE:

Norsk jordbruk står overfor store utfordringer. Utfallet av WTO-forhandlingene er ikke klart, men det er av stor betydning for Norge og for verdenshandelen at man kommer fram til en løsning. Medieoppslag tyder på at Stoltenberg II-regjeringen ikke vil innta en posisjon som ikke vil medføre store omstillingskrav til jordbruket.

I dette bildet er det viktig at den enkelte bonde får stor frihetsgrad til å finne fram til nye og gode løsninger for seg selv. Det er viktig at vi lar den enkeltes kreativitet komme fram og at den enkelte får en følelse av selv å kunne påvirke hvordan virksomheten skal drives.

Mange vil velge en annen organisasjonsform enn enkeltmannsforetak og mange vil ønske å drive i samdrift med naboer etc. Skattereformen har også gjort det til et aktuelt spørsmål for bonden å velge andre organisasjonsformer enn enkeltmannsforetak. Da er det uakseptabelt at man i forhold til virkemiddelbruken diskriminerer visse organisasjonsformer i forhold til andre. Dette vil hemme den kreativitet som jordbruket er avhengig av for å finne fram til en mer robust og sterk jordbruksnæring i framtiden.

Svar:

Det sies i spørsmålet at de som velger å organisere virksomheten som aksjeselskap går glipp av virkemiddelbruken i landbrukspolitikken. Dette er ikke riktig. Når regelverket for produksjonstilskudd ble revidert i 2002/2003, var noe av hovedhensikten med endringen at det skulle bli anledning for jordbruket til å organisere virksomheten sin på den mest hensiktsmessige måte og en tilskuddsmessig likebehandling av ulike organisasjonsformer. Det har vi fått, og det synes jeg er bra. Aksjeselskap som driver vanlig jordbruksdrift søker og mottar i dag nesten alle tilskudd på lik linje med enkeltpersonforetak og ansvarlige selskap.

Det er riktig at aksjeselskap ikke er omfattet av de to ordningene som er omtalt i spørsmålet. Det skyldes at dette er ordninger som er innrettet mot enkeltpersoner, og derfor vanskelig kan overføres til aksjeselskap. Det har igjen blant annet sammenheng med statens økonomiregelverk som blant annet setter krav til at det skal være samsvar mellom formålet med en ordning og hvem som mottar tilskudd. Tilskudd til avløsning for ferie og fritid (og ved sykdom) har som formål at det skal sette mottakeren (en selvstendig næringsdrivende) i stand til å kunne ta ut ferie og fritid som andre (for eksempel lønnsmottakere). Et aksjeselskap kan vanskelig ta ferie. De som har organisert virksomheten sin som aksjeselskap henter normalt ut lønnsinntekt og/eller utbytte. Som lønnsmottaker har man etter arbeidsmiljøloven krav på ferie og feriepenger, og er da allerede omfattet av et regelverk som gir mulighet for ferie. I avløserordningen er det et krav om at det skal dokumenteres avløsning gjennom at det er leid inn arbeidskraft. I regnskapet til et aksjeselskap vil alt arbeid fremkomme som lønnskostnader. På tilsvarende måte passer ikke aksjeselskap inn i regelverket for sikkerhet ved sykdom, men de ansatte er også her omfattet av regelverket for lønnsmottakere.

Ordningen med jordbruksfradrag er på tilsvarende måte innrettet mot skatt på næringsinntekt fra jordbruk. Fradraget trekkes fra næringsinntekt fra jordbruk samt inntekter fra bioenergi ved personskatteligningen. Det vil si at enkeltpersonforetak og deltakere i ansvarlige selskap kan få nytte av ordningen. Dersom aksjeselskap som driver jordbruksvirksomhet også skal få jordbruksfradrag, vil det kreve en helt annen innretning på ordningen da det blant annet i dagens skattesystem ikke er særskilte oppgaver over inntekter fra jordbruksvirksomhet ved beskatningen av aksjeselskap. Dette ville i så fall kreve tekniske omlegginger i skattesystemet og definisjoner av hvordan landbruksinntekter og kostnader regnskapsmessig skal skilles fra andre virksomheter innenfor et aksjeselskap. Jeg vil i denne forbindelse minne om at noen av Norges største aksjeselskap også driver jordbruksvirksomhet. Det er også flere andre forhold i skattesystemet som er ulikt mellom aksjeselskap og enkeltpersonforetak, og som kan vurderes å være til fordel for aksjeselskapene.

Jeg er klar over at mange jordbruksforetak vurde-

rer å organisere virksomheten sin som aksjeselskap. For de som finner det hensiktsmessig, kan det være en grei løsning. Normalt vil det innebære både fordeler og ulemper som må avveies mot hverandre. Dette må imidlertid skje innenfor de eksisterende rammebetingelser, og det er ikke uten videre gitt at man gjennom for eksempel å redusere risiko gjennom å organisere virksomheten i et aksjeselskap, samtidig skal ha krav på alle ordninger som blant annet har som formål å sikre inntekt og levekår for enkeltpersoner som har både eiendom og bolig som risiko.

SPØRSMÅL NR. 552

Innlevert 6. mars 2006 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 13. mars 2006 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«Statsråd Eriksen har uttalt at han forutsetter at Innovasjon Norge har gjennomført en analyse av dørmarkedet før støtte som ble vedtatt gitt til oppstart av ny dørfabrikk i Årdal. Dette i henhold til Innovasjon Norges tildelingsreglement.

Vil statsråden gjøre denne informasjonen tilgjengelig for Stortingets medlemmer umiddelbart?»

Svar:

Innovasjon Norge er organisert i henhold til lov om Innovasjon Norge. Politiske føringer for virksomheten gis gjennom myndighetenes oppdragsbrev og regelverk for støtteordninger. I enkeltsaker fatter Innovasjon Norge avgjørelser på et på fritt og uavhengig grunnlag.

Støtten til en dørfabrikk i Årdal er gitt under ordninger som er notifisert og godkjent av EFTAs overvåkingsorgan. Støtten er gitt i henhold til tilskuddsregelverket for ordningene og ligger innenfor rammene av EØS-regelverket for statsstøtte. Innovasjon Norges støtte er bevilget etter at prosjektet er vurdert i forhold til faktorer som påvirker den bedrifts- og samfunnsøkonomiske lønnsomheten i prosjektet. Offentlighetsloven gjelder for Innovasjon Norge. Dokumenter som gjelder konkrete søknader om finansiering, kan imidlertid unntas fra offentligheten. Dette unntaket gjelder dog ikke selve vedtaket ved positiv avgjørelse. Jeg viser for øvrig til § 6 i lov om Innovasjon Norge.

Saksinnstillingene til Innovasjon Norges styre er å anse som interne dokumenter etter offentlighetsloven § 5 og kan unntas offentlighet. I henhold til offentlighetsloven § 2 plikter imidlertid Innovasjon Norge å vurdere om offentligheten allikevel skal gis adgang til innsyn i et dokument.

Jeg har fått opplyst fra Innovasjon Norge at innholdet i saksinnstillingene i vesentlig grad er undergitt taushetsplikt. Slike opplysninger kan derfor ikke offentliggjøres. Innovasjon Norge har for øvrig vurdert om de øvrige opplysninger i saksinnstillingene kan offentliggjøres, men har kommet til at de gjenværende opplysningene vil gi et åpenbart misvisende bilde av saken.

Myndighetenes eventuelle etterfølgende kontroll med enkeltsaker må skje i henhold til formelle krav til slik kontroll. I henhold til § 35 i lov om Innovasjon Norge kan foretaksmøtet i særlige tilfelle beslutte granskning av virksomheten. Etter min vurdering er det ingenting ved Innovasjon Norges behandling av den aktuelle saken som gir grunnlag for foretaksmøtet til å iverksette en granskning av saksbehandlingen.

SPØRSMÅL NR. 553

Innlevert 6. mars 2006 av stortingsrepresentant Laila Dåvøy

Besvart 15. mars 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Ifølge Aftenposten 6. mars 2006 retter FN-organisasjonen, ICNB, i sin årsrapport direkte kritikk mot at Norge har etablert et forsøksprosjekt med sprøyterom. Det hevdes at dette bryter med bestemmelsene i internasjonale kontrollavtaler. ICNB oppfordrer Regjeringen til øyeblikkelig å treffe tiltak for å komme i overensstemmelse med avtalene.

Hvordan vil Regjeringen sørge for at Norge ikke bryter internasjonale forpliktelser etter narkotikakontrollavtalene?»

BEGRUNNELSE:

Et flertall på Stortinget vedtok en midlertidig lov om prøveordning med lokaler for injeksjon av narkotika i 2004. Det var stor politisk debatt og uenighet om denne loven. Kristelig Folkeparti støttet ikke flertallsvedtaket om en prøveordning med sprøyterom. Kristelig Folkeparti prioriterer å tilby lavterskel helsetilbud og omsorgstiltak som har som hovedmål å redusere skadevirkningene ved rusmisbruk, og som ikke opprettholder rusmisbruk. Vi er imot forsøk med sprøyterom der myndighetene er med på å legalisere bruk av illegale stoffer. Sprøyterom løser ikke utfordringene i ruspolitikken. I komiteens innstillinger (Innst. O. nr. 41 (2004-2005) og Innst. O. nr. 104 (2003-2004)) påpekte Kristelig Folkeparti i samarbeid med Høyre at forslaget ikke ble vurdert opp mot internasjonale avtaler:

"Disse medlemmer mener det er en svakhet at flertallet i sine merknader ikke berører forholdet til internasjonale narkotikakonvensjoner. Etter disse medlemmers syn strider flertallets utvidede sprøyteromsforslag mot FNs narkotikakonvensjoner. Det er bemerkelsesverdig at flertallet foreslår mer liberale ordninger, uten å berøre forholdet til våre internasjonale konvensjonsforpliktelser på narkotikaområdet."

Svar:

Forholdet til narkotikakonvensjonene ble nøye drøftet i lovforslaget om forsøksordning med sprøyterom som ble fremmet av Bondevik II-regjeringen. Forsøksordningen ble søkt utformet slik at den ikke skulle være i strid med konvensjonene. Etter henvendelse fra det internasjonale narkotikakontrollbyrået, INCB, ble det i brev av 13. oktober 2005 fra Utenriksdepartementet gitt en bred redegjørelse om den norske sprøyteromsordningen. Det ble blant annet lagt vekt på at tiltaket er en tidsavgrenset forsøksordning som blir gjenstand for evaluering fra dag en.

Jeg tar til etterretning at INCB i årsrapporten for 2005 fastholder, som representanten Dåvøy påpeker, sin tolkning dit hen at en ordning med sprøyterom ikke er i overensstemmelse med FNs narkotikakonvensjoner, og at byrået ber Norge om å sørge for overensstemmelse med disse avtalene. Byrået har også i tidligere rapporter omtalt sprøyterom og bedt land som har tillatt etablering av slike om å sørge for full overensstemmelse med konvensjonene. Selv om sprøyterom fortsatt er i drift i disse andre landene, nevnes de ikke i årets rapport.

Det skal understrekes at prøveordningen med sprøyterom er tidsavgrenset. Formålet er å bidra til økt verdighet for tungt belastede misbrukere, økt mulighet for kontakt med hjelpeapparatet, forebygge infeksjoner og smitte og redusere antallet overdoser og overdosedødsfall. Ordningen er strengt regulert i midlertidig lov 2. juli 2004 nr. 64 om prøveordning med lokaler for injeksjon av narkotika (sprøyteromsloven). Besittelse og bruk av narkotika er fortsatt ulovlig, men det er gjort et begrenset unntak knyttet til at personer som besitter én brukerdose narkotika til eget bruk i et godkjent sprøyterom eller tilstøtende venterom, samtalerom eller behandlingsrom, ikke vil bli strafferettslig forfulgt. Sprøyteromsordningen er en helsetjeneste, og det stilles krav til bl.a. lokaler, åpningstider, innhold og bemanning.

Ordningen evalueres av Statens institutt for rusmiddelforskning. Evalueringen skal avdekke om prøveordningen har oppfylt målsettingene og gi Regjeringen grunnlag for å vurdere om den vil foreslå overfor Stortinget at ordningen gjøres permanent. Dette vil det tidligst bli tatt stilling til i 2007.

Denne regjeringen har satt tiltak for rusmiddelavhengige på den politiske dagsorden. I Soria Moria-erklæringen varsles en lang rekke tiltak både av forebyggende, skadereduserende og behandlende karakter. Dette vil jeg komme nærmere tilbake til gjennom den varslede Opptrappingsplanen for rusfeltet. Lavterskel helsetiltak og omsorgstiltak vil således også innenfor en helhetlig ramme ha høy prioritet hos denne regjeringen.

Jeg kan forsikre representanten Dåvøy om at Regjeringen tar INCBs merknader på største alvor og vil drøfte saken nærmere med INCB i den grad det blir aktuelt. Enn så lenge vil jeg imidlertid understreke at sprøyterom er en tidsavgrenset forsøksordning og skal evalueres for å gi Regjeringen grunnlag for å vurdere et eventuelt forslag om en permanent ordning. Dette vil i så fall bli lagt fram for Stortinget. Forholdet til narkotikakonvensjonene vil da også fortsatt være et viktig punkt.

SPØRSMÅL NR. 554

Innlevert 6. mars 2006 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 13. mars 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil Regjeringen ta initiativ til å utarbeide en nasjonal antidopinglov som forebygger bruk av doping, samtidig som grunnleggende personvernhensyn og rettssikkerhet ivaretas?»

BEGRUNNELSE:

Datatilsynet har fattet vedtak om å stanse de frivillige dopingkontrollene på norske treningssentra da tilsynet mener at dette er i strid med personregisterloven. Antidoping, Norges antidopingprogram, hvor 50 sentra over hele landet deltar, vil eksempelvis bli rammet av dette vedtaket med mindre politiske myndigheter legger til rette for at en ordning som støttes av 70 pst. av Norges befolkning kan videreføres. Regjeringen uttalte med bred penn i Soria Moria-erklæringen at den ønsker "å intensivere antidopingarbeidet, også utenfor den organiserte idretten". Holdningsskapende arbeid er viktig. Dette prosjektet samt liknende opplegg er viktig i et helhetlig arbeid mot bruk av doping og narkotikabruk og det kan stilles spørsmål ved om det er behov for en egen nasjonal antidopinglov.

Svar:

For regjeringen er det en klar prioritering å bidra til en effektiv bekjempelse av doping, både innenfor og utenfor den organiserte idretten.

Innenfor den organiserte idretten er det i løpet av de siste årene utviklet en velfungerende og effektiv dopingbekjempelse. Kultur- og kirkedepartementet og Norges Idrettsforbund og Olympiske Komité (NIF) opprettet i 2003 Stiftelsen Antidoping Norge. Formålet med opprettelsen var å sikre at kontroll- og påtalevirksomheten i dopingsaker innenfor idretten skulle foregå uavhengig av både idretten og staten.

Kultur- og kirkedepartementet gir årlig et betydelig grunntilskudd til Antidoping Norges virksomhet. I 2006 ble det gitt et tilskudd på 18,5 mill. kroner. Det er Antidoping Norges arbeid overfor den organiserte idretten som utgjør grunnlaget for tilskuddet fra Kultur-ogkirkedepartementet.

De siste årene har det vært en økende erkjennelse av at en effektiv bekjempelse av doping som samfunnsproblem forutsetter et økt fokus på dopingmisbruk i miljøer utenfor den organiserte idretten. Derfor koordineres i dag de berørte departementers innsats mot doping som samfunnsproblem gjennom en tverrdepartemental gruppe. Helse- og omsorgsdepartementet har koordineringsansvaret for gruppens arbeid.

I brev 6. februar 2006 til Helse- og omsorgsdepartementet og Kultur- og kirkedepartementet har Antidoping Norge fremmet forslag om å innføre en lovhjemmel for antidopingarbeidet i Norge. Kultur- og kirkedepartementet vurderer nå de problemstillingene som knytter seg til et slikt forslag. Forslaget vil bli sett i sammenheng med Justisdepartementets gjennomgåelse av straffeloven § 162 b som ledd i arbeidet med en ny straffelov. Dette gjelder særlig spørsmålet om å kriminalisere erverv, besittelse og bruk av dopingmidler som for eksempel anabole steroider og testosteron.

SPØRSMÅL NR. 555

Innlevert 7. mars 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 14. mars 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«På Stortingets talerstol 16. februar 2006 antyder energiministeren at krav om CO_2-håndtering ikke skal forsinke prosjektet på Tjeldbergodden. Dette har blitt gjentatt i lokale media i Midt-Norge. Samtidig har miljøvernministeren gjort det klart ovenfor media at hun vil stille krav om CO_2-rensing fra første dag, i tråd med anbefalingen fra SFT. Mye tyder på at CO_2-rensing ikke er klart til bruk i Midt-Norge i 2009.

Vil Regjeringen gi konsesjon for bygging av gasskraftverk UTEN rensing for å unngå kraftkrise i Midt-Norge?»

BEGRUNNELSE:

Man kan ikke både stille krav om CO2-rensing fra dag 1, og samtidig si at dette rensekravet garantert ikke vil forsinke bygging av gasskraftverk.

Man antar at CO_2-rensing på Kårstø-anlegget skal være i drift i løpet av 2009. Det er lite trolig at noen private aktører vil investere i et parallelt "pilotprosjekt" før man kjenner erfaringene fra Kårstø. Ergo blir 2009 deadline'n vanskelig å nå, med mindre staten tar alle ekstrakostnader. Det har Regjeringen foreløpig avslått. Hensikten med dette spørsmålet er derfor å finne ut hva som blir Regjeringens politikk dersom CO_2-rensing ikke blir en realitet i Midt-Norge innen 2009. Vil man da tillate at et gasskraftverk kan drives fra 2009 uten rensing, eller vil rensekravet stå fast. Dette er et rent prinsipielt spørsmål som kan besvares uten å grave seg ned i konsesjonsbehandlingen til prosjektet på Tjeldbergodden eller andre steder. Det er også nødvendig å avklare dette på et meget tidlig tidspunkt, fordi det blir for sent å tillate bygging av gasskraftverk uten CO_2-rensing når krisen er et faktum.

I NTB-melding 12. desember 2005 sier miljøvernministeren at "Det er ikke naturlig for denne regjering å tenke at andre gasskraftverk (enn Kårstø) skal bygges uten rensing".

I NTB-melding 10. januar 2006 står det at energiministeren "er krystallklar på at nye gasskraftverk i Norge må ha CO_2-rensing fra første dag. Han åpner ikke for bygging av gasskraftverkene først, og installering av renseteknologi etterpå, slik han er blitt tolket av travle kraftutbyggere i Møre og Romsdal".

Avisenes Nyhetsbyrå 18. januar 2006: "Jeg har ingen grunn til å tro at vi skal kunne sette i gang et gasskraftverk her uten renseanlegg fra dag én, sier Bjørnøy til Avisenes Nyhetsbyrå (ANB). Miljøvernministeren viser til regjeringserklæringen fra Soria Moria."

NTB 18. januar 2006: "Miljøvernminister Helen Bjørnøy (Sosialistisk Venstreparti) krever full CO_2-rensing fra første dag for et gasskraftverk på Tjeldbergodden. Ikke uventet overprøver hun dermed konsesjonen Norges vassdrags- og energidirektorat har gitt Statoil." og "Bjørnøy sier til NTB at hun forholder seg til Statens forurensningstilsyn, som er hennes rådgivende organ. SFT anbefaler Miljøverndepartementet å stille krav om CO_2-håndtering fra første dag."

Adresseavisen nett 18. januar 2006: Da SFT og NVE presenterte sine konklusjoner onsdag 18. januar 2006 uttalte SFTs Håvard Holm: "CO_2-håndteringen bør gjøres gjeldende fra første dag for å fremskynde en nødvendig teknologisk utvikling og for at det ikke skal skapes tvil om beslutningen som er fattet." "Miljøvernminister Helen Bjørnøy sier til NTB at hun vil forholde seg til SFT, som er hennes rådgivende organ. Hun vil ikke la seg stresse av at hennes opprinnelige hjemfylke, Møre og Romsdal, kan oppleve en kraftkrise allerede før 2010." "SFT har uttalt at de vil anbefale rensing fra første dag på Tjeldbergodden. Det som Regjeringen har sagt, og som ligger til grunn i Soria Moria-erklæringen, er at vi skal bidra til at det blir CO_2-håndtering også når det gjelder framtidige gasskraftverk."

Svar:

Regjeringens politikk når det gjelder gasskraft er basert på at gitte konsesjoner står ved lag og at produksjonen av gasskraft skal inngå i det internasjonale kvotesystemet som sikrer at de totale utslippene ikke øker.

Regjeringen vil gjennom økonomiske virkemidler og satsing på ny teknologi sørge for at nye konsesjoner til gasskraftverk skal basere seg på CO_2-fjerning. Regjeringen vil samarbeide med utbyggerne av gasskraft om anlegg for CO_2-fangst, og bidra økonomisk til at dette kan gjennomføres så snart som mulig.

Når det gjelder spørsmål om behandlingen av søknadene knyttet til gasskraftverket på Tjeldbergodden, vil jeg vise til at NVE gav konsesjon etter energiloven. NVEs vedtak er ikke påklaget innen klagefristen. SFT avga sin innstilling til Miljøverndepartementet samtidig med NVEs energikonsesjon, og anbefalte der at det stilles krav om rensing. Miljøverndepartementet behandler nå søknaden. Det er derfor ikke riktig av meg nå å kommentere konsekvensene av hva som kan bli utfallet av den endelige behandlingen av søknaden.

Jeg er svært positiv til at tunge industriaktører som Statoil og Shell går sammen om et storskalaprosjekt for bruk av CO_2 fra gasskraftverk til økt oljeutvinning. Prosjektet viser at industrien tar Regjeringens politikk om CO_2-rensing på alvor. Prosjektet vil være bra for miljøet, samtidig vil vi få større verdier ut av olje- og gassfeltene Draugen og Heidrun, og feltene vil få lengre levetid. På sikt kan prosjektet også være med på å sikre kraftbehovet i Midt-Norge

Regjeringen vil i tiden fremover følge utviklingen i prosjektet. Jeg ser fram til å få flere avklaringer rundt de kommersielle og teknologiske sider forbundet med prosjektet, og forutsetningene for lønnsomhet i løpet av 2006.

SPØRSMÅL NR. 556

Innlevert 7. mars 2006 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 16. mars 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Helsedepartementet oppnevnte et utvalg som skulle gjøre rede for ansvar, omfang og erstatning med tanke på transfusjonssmittede pasienter med diagnosen hepatitt C. Utvalget konkluderer med at det bør innføres en ny samordnet erstatningsordning for denne gruppen. På tross av dette vil ikke Helse- og omsorgsdepartementet følge utvalgets tilrådninger.

Synes statsråden det er riktig av departementet å håndtere saken på denne måten?»

BEGRUNNELSE:

Under ledelse av daværende helseminister Dagfinn Høybråten satte departementet ned et utvalg som skulle redegjøre for ansvar, omfang og erstatning rundt hepatitt C-smittede i det norske helsevesen. Utvalget konkluderer med at et samlet erstatningsoppgjør bør finne sted for de pasientene som er blitt smittet ved opphold ved norske sykehus.

Gjennom de siste ukers medieoppslag har undertegnede fått rede på departementets syn på utvalgets tilrådning, som konkluderer med at et samordnet erstatningsoppgjør ikke vil anbefales for denne gruppen. Mange av de pasientene dette gjelder har ikke hatt mulighet til å søke innenfor tidsrammen, på grunn av manglende diagnostisering. Etter undertegnedes syn har helsevesenet hatt flere oppgaver å ivareta for denne gruppen: Pasientene er blitt smittet som følge av manglende rutiner i helsevesenet, og helsevesenet har også ansvaret for diagnostiseringen for pasientene.

Etter undertegnedes syn kan ikke en frist på 20 år være gjeldende da manglende diagnostisering er årsaken til at tidsfristen for å søke erstatning er utløpt.

Rapporten sier videre at helsevesenet helt siden 1990 har vært klar over at det å ha mottatt blodoverføringer før 1990 har vært en viktig risikofaktor for HCV-smitte. Utvalget tilrår på dette grunnlag å umiddelbart starte arbeidet med å identifisere hvem som kan være smittet av HCV.

Denne pasientgruppen har lidd store økonomiske tap som en følge av sin sykdom. Undertegnede ser på denne saken som ansvarsfraskrivelse fra statens side om ikke utvalgets tilrådning blir etterfulgt.

Svar:

Innledningsvis skal bemerkes at jeg i brev av 6. mars 2006 til Fremskrittspartiets stortingsgruppe har gitt en nærmere redegjørelse for Regjeringens beslutning om ikke å opprette en særskilt erstatningsordning for mennesker som er smittet med hepatitt C etter blodoverføring i perioden 1998-1994. I brevet viste jeg til at denne saken reiser prinsipielle spørsmål knyttet til i hvilken utstrekning staten skal påta seg et generelt ansvar, med tilbakevirkende kraft, for skader som man ikke hadde metoder eller systemer for å unngå på smittetidspunktet. Det blir et spørsmål om hvor hensiktsmessig det er å opprette en særordning, hvor en gruppe behandles i henhold til andre kriterier og gis utvidede rettigheter i forhold til andre pasientgrupper som er blitt skadet i helsetjenesten.

I brevet av 6. mars 2006 viste jeg videre til St.meld. nr. 44 (2003-2004) Erstatningsordning for krigsbarn og erstatningsordninger for romanifolk/tatere og eldre utdanningsskadelidende samer og kvener. Det ble her foretatt en vurdering knyttet til den generelle behandlingen av erstatningskrav fra ulike grupper i samfunnet. Hovedkonklusjonen i meldingen er at erstatningsrettslige krav mot staten, herunder krav fra grupper, skal løses gjennom eksisterende regelverk for behandling av slike krav. Rimelighetsbaserte erstatningskrav bør kanaliseres gjennom billighetserstatningsordningen. I Innst. S. nr. 152 (2004-2005) sluttet justiskomiteen seg til at oppretting av flere særskilte erstatningsordninger er lite hensiktsmessig.

Ved beslutningen om ikke å opprette en egen erstatningsordning for disse tilfellene, har Regjeringen på dette punkt kommet til et annet resultat enn tilrådningen fra utvalget. Dette skyldes spørsmål knyttet til grunnlaget for å etablere en egen erstatningsordning for transfusjonssmittede med hepatitt C. Ved å innføre en egen erstatningsordning her, ville vi bevege oss bort fra de prinsipper som er nedfelt i St.meld. nr. 44 (2003-2004).

SPØRSMÅL NR. 557

Innlevert 7. mars 2006 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 15. mars 2006 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Hva vil utenriksministeren gjøre for å markere Norges motstand mot de overgrep mot menneskerettighetene som nå skjer på Filippinene som følge av unntakstilstanden?»

BEGRUNNELSE:

Filippinenes president Gloria Macapagal Arroyo erklærte 24. februar unntakstilstand i landet, etter rykter om kuppforsøk og arrestasjon av militære kupplanleggere. Arroyo er en omstridt president, og det hersker tvil om hvorvidt presidenten virkelig vant valget i 2004, eller sørget for å vinne gjennom omfattende valgfusk. Enkelte i opposisjonen hevder kretser rundt Arroyo lanserte ryktene om kuppforsøk for å kunne erklære unntakstilstand og på denne måten få kontroll over opposisjonelle aktivister nå 20 år etter at Marcos ble styrtet. I erklæringen av unntakstilstand åpner Arroya for brudd på grunnleggende menneskerettigheter og rettsprinsipper, og politiet har allerede arrestert mistenkte kritiske opposisjonelle aktivister uten hjemmel i lov, og det er satt demonstrasjonsforbud.

Svar:

President Gloria Macapagal Arroyo erklærte 17. februar 2006 unntakstilstand i Filippinene med den begrunnelse at man hadde oppdaget og avverget et forsøk på å styrte regjeringen. Presidenten opphevet unntakstilstanden 3. mars. Filippinsk høyesterett har satt i gang behandling av flere saksanlegg vedrørende lovmessigheten av erklæringen om unntakstilstand. Fra norsk side følger vi situasjonen nøye.

I jevnlig kontakt med filippinske myndigheter oppfordrer Norge til respekt for menneskerettighetene og rettsprinsipper.

Gjennom vår ambassade i Manila har vi tett kontakt også med menneskerettighetsorganisasjoner og menneskerettighetsforkjempere på Filippinene.

Gjennom disse gir Norge støtte til flere prosjekter med fokus på menneskerettigheter, humanitærrett - og særlig ytringsfrihet.

For eksempel har ambassaden avtalt et møte med en besøkende delegasjon fra Amnesty International for ytterligere å få belyst situasjonen på Filippinene generelt og høre deres erfaringer og synspunkter på situasjonen omkring unntakstilstanden.

Jeg kan også nevne her at Norge er tilrettelegger for fredsprosessen mellom National Democratic Front (NDF) og filippinske myndigheter. Som en del av denne tilretteleggingen, støtter vi en såkalt Joint Monitoring Committee, en overvåkningsmekanisme for menneskerettighetsavtalen partene imellom. En politisk forhandlet løsning på konflikten ville være svært viktig for menneskerettighetssituasjonen i landet. Det har imidlertid ikke vært formelle forhandlinger mellom den filippinske regjeringen og NDF siden våren 2004, og det er fortsatt uklart hvordan situasjonen rundt unntakstilstanden og nå etter dette vil kunne påvirke utsiktene for gjenopptakelse av forhandlingene.

Norge følger menneskerettighetssituasjonen på Filippinene nøye og ser med stor bekymring på den siste tidens utvikling med omstridte pågripelser og trusler mot ytringsfriheten.

SPØRSMÅL NR. 558

Innlevert 7. mars 2006 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 15. mars 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Det blir stadig hevdet at oljepengebruk skaper press i økonomien. Dette burde da også gjelde bruk av bistandspenger i u-land som har stor inflasjon.

Hvordan vurderer finansministeren risikoen for at bistand kan føre til press i økonomiene i mottakerland, og dermed eventuelt skape arbeidsledighet, svekket konkurranseevne, gjeldskriser m.m, og hva gjør Regjeringen for å analysere bistandens virkning på mottakerlandenes økonomi?»

Svar:

De norske samarbeidslandene er kjennetegnet ved utbredt fattigdom, høy arbeidsledighet og mangel på kapital. På tross av reformer i skattesystemene finansierer skatteinngangen bare om lag halvparten av de offentlige utgiftene og investeringene. Disse landene er derfor helt avhengig av bistandsmidler i form av tilskudd og lån for å kunne finansiere offentlige utdannings- og helsetjenester og investeringer i bl.a. infrastruktur. Bistandsmidler tilfører landet kapital som bidrar til å redusere det innenlandske rentenivået. Dette er viktig for at det lokale næringslivet skal kunne utnytte ledige arbeidskraftsressurser.

Bistand til utviklingslandene er helt nødvendig for å redusere fattigdommen og øke verdiskapingen. På samme måte som bruk av oljepenger kan skape press i norsk økonomi, kan imidlertid bistandsmidler i noen tilfeller bidra til å skape press i deler av mottakerlandets økonomi. Faren for dette er imidlertid begrenset da de norske samarbeidslandene preges av høy arbeidsledighet og betydelig undersysselsetting.

De norske samarbeidslandene har gjennomgått store omstillinger de senere år. Det er gjennomført omfattende tiltak for å begrense veksten i offentlige utgifter, for å bedre rammebetingelsene for det lokale næringslivet mv. Tiltakene har vært støttet av Det internasjonale valutafondet (IMF), multilaterale bistandsaktører og bilaterale givere, herunder Norge. Politikkendringen har bidratt til at samarbeidslandene enten har fått inflasjonen under kontroll eller er på god vei til å gjøre det.

Sammen med de andre bistandsaktørene har Norge en dialog med samarbeidslandene for å sikre at de fører en god makroøkonomisk politikk. Det er en løpende vurdering av makroøkonomiske forhold som inflasjon, valutakurs og handel. Her trekker bistandsgiverne på IMFs kompetanse, samt rapporter og vurderinger gjort av andre bistandsaktører og institusjoner som for eksempel OECD.

Utformingen av den økonomiske politikken er landenes eget ansvar. Regjeringen legger derfor vekt på at bistanden også brukes til å assistere mottakerlandene i deres arbeid med å utvikle bl.a. gode budsjettsystemer og nasjonalregnskapsstatistikk. På den måten vil norsk bistand gi landene et bedre beslutningsgrunnlag for gjennomføringen av den økonomiske politikken.

SPØRSMÅL NR. 559

Innlevert 7. mars 2006 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 16. mars 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«God trafikkflyt og et høyt sikkerhetsnivå på E16 gjennom Valdres er viktig for lokalbefolkningen og det lokale næringslivet.

Når kan vi forvente at samferdselsministeren kommer med en tilbakemelding til det lokale initiativet om delvis bompengefinansiering av deler av strekningen for å få utbedret E16 gjennom Valdres?»

BEGRUNNELSE:

Framdriften i arbeidet med utbedring av E16 gjennom Valdres går svært sakte. Det er stort press på veien når andre fjelloverganger stenges på grunn av vær og føreforhold. Det generelle trafikknivået på veien er også økende. Oppland Arbeiderblad rapporterte 2. mars i år at hittil i vinter har 350 trailere kjørt ut av veien. Det er derfor et sterkt behov for en utbedring av strekningen. Nå er det betydelig lokal vilje til å se på bompengefinansiering for å få gjort noe med veien. Vegdirektoratet har enda ikke ferdigbehandlet et forslag om delvis bompengefinansiering av deler av strekningen Bang-Øye utarbeidet av Næringsforum Valdres i samarbeid med Nordea. Forslaget er fremmet lokalt og man har ventet siden september på tilbakemelding fra direktoratet.

Svar:

Ifølge Vegdirektoratet arbeider Statens vegvesen med en mulighetsstudie for delvis bompengefinansiering av framtidig utbygging av E16 i Valdres. Jeg forutsetter at Statens vegvesen raskt sluttfører dette arbeidet, i samarbeid med lokale myndigheter.

Jeg vil imidlertid understreke at det er en forutsetning at bompengeprosjekter undergis samme prioriteringer som ordinære prosjekter. Dette innebærer at statlige midler må være prioritert i Nasjonal transportplan og etterfølgende handlingsprogram.

Det er ikke forutsatt midler til utbygging av E16

i Valdres i Nasjonal transportplan for perioden 2006-2015. En eventuell sak om bompengefinansiering av en slik utbygging vil derfor ikke være aktuell å behandle før tidligst etter at Nasjonal transportplan for perioden 2010-2019 er lagt fram. Jeg ser det likevel som positivt at det arbeides med å avklare om det er grunnlag for og lokal tilslutning til et opplegg basert på bompengefinansiering. Dette vil utgjøre et av grunnlagsdokumentene ved fremtidige prioriteringer.

SPØRSMÅL NR. 560

Innlevert 7. mars 2006 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 13. mars 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Hvorfor tar denne saksbehandlingen så lang tid, og hvilke konkrete tiltak vil statsråden iverksette for å få fjernet nevnte problemstilling?»

BEGRUNNELSE:

Stavanger politidistrikt har utarbeidet en "ti på topp"-liste over kriminelle gjengangere blant utlendinger. Per dato er dette 26 personer. Alle disse har blitt gitt forhåndsvarsel om utvising fra Norge. Sakene ligger for tiden til behandling i UDI. De 26 personene på listen er oppført i straffesaksregisteret med til sammen 774 saker. Videre har de totalt 49 dommer, 23 bøter og 88 ikke avgjorte straffesaker. I påvente av UDI saksbehandling går de fleste av dem fri og produserer stadig nye straffesaker. Dette er for Stavanger politidistrikt et stort problem.

Svar:

Utlendingsdirektoratet (UDI) prioriterer behandling av saker som vedrører kriminelle utlendinger på bakgrunn av henvendelse fra politiet og i henhold til løslatelsesdato. UDI har egne retningslinjer for hurtigbehandling av saker som gjelder personer som har utøvd grov vold eller vold i nære relasjoner, samt at det finnes en hastevaktordning som i løpet av samme dag behandler saker vedrørende personer uten tilknytning til riket. Det presiseres imidlertid at UDI kun kan legge vekt på de straffbare forholdene som en person faktisk er dømt for. Straffbare forhold hvor saken er henlagt eller hvor vedkommende er frikjent vil ikke kunne vektlegges.

Selv om de objektive vilkårene for utvisning er oppfylt, skal det i henhold til utlendingsloven foretas en forholdsmessighetsvurdering av om utlendingen likevel bør utvises, på bakgrunn av forholdets alvor og utlendingens tilknytning til riket. Hvorvidt utvisning vil være et uforholdsmessig tiltak overfor utlendingen selv eller de nærmeste familiemedlemmene, beror på en sammensatt vurdering. Viktige momenter er bl.a. forbrytelsens art, straffebudets øvre straferamme, den utmålte straffen, hvor lenge utlendingen har oppholdt seg i landet, om og eventuelt hvor mange eller hvor nære slektninger som er bosatt i Norge, graden av integrering, hvorvidt utlendingen ankom Norge i ung alder og tilknytningen til hjemlandet. Etter loven er det ikke adgang til å utvise utenlandske borgere som er født i Norge, og som senere uavbrutt har hatt fast bopel her. Videre gir utlendingsloven et absolutt vern mot utvisning til utlending som har krav på beskyttelse i henhold til Norges internasjonale forpliktelser.

Når det gjelder listen representanten henviser til har verken departementet eller Utlendingsdirektoratet mottatt denne. Jeg kan derfor ikke kommentere de nevnte sakene. Jeg vil imidlertid si at det er viktig med godt og tett samarbeid mellom UDI og politiet i denne type saker. Jeg kan nevne at Utvisningsenheten i UDI i dag har et nært samarbeid med Sentrum politistasjon, hvor polititjenestemenn, politijurister, Politiets Utlendingsenhet (PU) og UDI samarbeider i forhold til kriminelle utlendinger, slik at sakene raskt blir fremmet for retten og UDI får informasjon om dommen umiddelbart samtidig som PU arbeider med identifisering for uttransport. UDI har også et samarbeidsprosjekt med Oslo Fengsel for å avklare straffedømte utlendingers videre oppholdsstatus i Norge på et så tidlig stadium som mulig, slik at en eventuell uttransport kan skje så tett opp til løslatelsestidspunktet som mulig.

Som det fremgår av overnevnte finnes det vilje, retningslinjer og muligheter for å få gjort noe i forhold til problemene Stavanger politidistrikt sliter med. Dette fordrer imidlertid et samarbeid mellom politiet og UDI, og at UDI varsles raskt i tilfelle det reises en utvisningssak mot en utlending. Jeg vil oppfordre politidistrikt som opplever problemer i tilknyt-

ning til kriminelle utlendinger om å ta kontakt med UDI for å innlede et samarbeid, og vil ta initiativ ovenfor justisministeren til at samarbeidsordningene blir bedre kjent og til at mulighetene blir anvendt i større grad enn i dag.

Jeg vil i tillegg opplyse om at jeg i samarbeid med justisministeren har tatt initiativ til å igangsette et prosjekt for å effektivisere arbeidet med returer av utlendinger som ikke har oppholdsgrunnlag i Norge. Et effektivt returarbeid er en forutsetning for en troverdig og god innvandrings- og inkluderingspolitikk. Berørte departementer som Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Justisdepartementet og Utenriksdepartementet deltar i prosjektet, i tillegg til bl.a. politiet og Utlendingsdirektoratet. Her vil man fokusere på de ulike sakstyper og konkrete problemstillinger. Gjennomgangen vil følgelig også kunne ha betydning for de problemstillinger som er omtalt i spørsmålet.

Første fase i prosjektet skal være sluttført før sommeren.

SPØRSMÅL NR. 561

Innlevert 7. mars 2006 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 14. mars 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Innenfor internasjonalt arbeid med utviklingen av moderne og passasjervennlige kollektivløsninger i større byer er flerleddet buss med lengde på inntil 25 meter en aktuell løsning. I Norden er Göteborg nå først ute med å sette i drift fire busser med dobbeltledd og total lengde på 24 meter. Også norske bussoperatører har testet slike busser og vurderer drift.

Vil statsråden ta initiativ til at vegtrafikklov og forskrifter endres slik at det på visse vilkår kan gis dispensasjon for bruk av flerleddet buss i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Göteborg som er kjent som "sporvognsby" valgte busslinje ved utbygging av forbindelse til nye bydeler nord for Götaelven. Det ble hevdet at dette gav langt rimeligere løsning og hurtigere løsning enn bygging av ny sporvognslinje. Offentlig godkjenning fra vegmyndighet er gitt etter dispensasjonsadgang.

Ingen land i Europa har generell godkjennelse av busser på over 18,5 meters lengde, men flere land har åpnet for dispensasjon på visse vilkår.

I Bergen har busselskapet Gaia testet flerleddet buss med totallengde på 24,78 meter og med godt resultat i ordinær rutetrafikk.

Slike busser kan ta mer enn 165 passasjerer, og vil åpenbart kunne være et effektivt virkemiddel for å sikre stor kapasitet kombinert med god komfort og rimelig utbygging med stor fleksibilitet når kollektivtilbudet i våre største byer utvikles videre. For operatørene innenfor bussbasert kollektivtransport er det viktig å få klargjort rammeverk som sikrer at slike busser faktisk kan brukes, selv om det knyttes spesielle vilkår til godkjenning. Slik jeg forstår det åpner dagens norske lov- og regelverk ikke for slik dispensasjon, og jeg håper derfor statsråden kan sørge for at en slik dispensasjonsadgang raskt kommer på plass for å sikre at fremtidsrettede bussbaserte kollektivløsninger også kan utvikles videre i de største norske byene.

Svar:

Det er riktig at Gaia trafikk AS i Bergen i ett tilfelle er blitt gitt dispensasjon for kortvarig utprøving av buss med dobbelt ledd. Jeg vil ikke gå inn for at det gis dispensasjon på generelt grunnlag for bruk av slike busser i Norge. Bakgrunnen for det er at slike busser har enkelte egenskaper som reiser spørsmål knyttet til bl.a. trafikksikkerhet. Dette gjelder spesielt manøvreringsdyktighet under vinterforhold.

Dersom visse forutsetninger er oppfylt, vil jeg likevel være åpen for å vurdere ev. prøvedrift med buss med dobbelt ledd på utvalgte kollektivtraseer i enkelte større byer. For at dette skal være aktuelt må det foretas helhetsvurderinger av tilgjengelig infrastruktur, trafikksikkerhetsimplikasjoner og andre relevante forhold. I dette inngår bl.a. forhold som andelen av kollektivtrasé, utforming av kjøreveg, busslommer/terminaler, fartshumper, rundkjøringer, signalprioritering, samt muligheter for forbikjøring og havariberedskap. Tilfredsstillende avklaring om slike forhold må foreligge før det er naturlig å vurdere ev. endringer i vegtrafikkloven.

Samtidig vil jeg benytte anledningen til å gjøre

oppmerksom på at bruk av busser med dobbelt ledd kan ha uforutsette virkninger i forhold til fremkommelighet for den øvrige trafikken. Jeg er blitt gjort kjent med at byer som f.eks. Edinburgh har gått den motsatte veien og tatt i bruk kortere og smalere busser som har bedre fremkommelighet i smale og trange gater. Hensynet til en smidig trafikkavvikling virker også inn på kapasitet.

På bakgrunn av ovennevnte momenter vil jeg derfor ikke gi generell dispensasjon for bruk av busser med økede vekter og dimensjoner enn det som er bestemt innenfor dagens regelverk.

SPØRSMÅL NR. 562

Innlevert 7. mars 2006 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 15. mars 2006 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Hvilke kriterier kan saklig sett legges til grunn for å nekte oppkjøp i oppdrettsnæringen, basert på forskrift om kontroll med eiermessige endringer, hva mener Regjeringen om Regjeringens dobbeltrolle som reguleringsmyndighet og hovedaksjonær i en konkurrerende oppdrettsvirksomhet til Pan Fish som planlegger fusjon med Marine Harvest, og kan et eventuelt avslag ha EØS-rettslige konsekvenser?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen strammet inn forskrift om eiermessige endringer i oppdrettsnæringen 21. desember 2005 begrunnet i et ønske om bedre kontroll med endringer i markedet som fører til store eierkonstellasjoner. Oppkjøp som gir kontroll over 15 pst. til 25 pst. av konsesjonsbiomasse må søke Regjeringen om tillatelse. Oppkjøp som gir markedsandel utover dette er ifølge forskriften forbudt.

Kriteriene for å gi tillatelse til oppkjøp mellom 15 pst. og 25 pst. er oppgitt i forskriften § 3:

"I vurderingen av om tillatelse skal gis skal det legges vekt på om ervervet bidrar til å oppnå nasjonale målsettinger for næringen, herunder å øke verdien av norsk fiskeeksport, økt verdiskaping og å utløse næringens potensial som helhet. Videre om ervervet bidrar til å opprettholde næringen som en lønnsom og livskraftig kystnæring."

Forskriftens kriterium for å gi tillatelse til oppkjøp fremstår ifølge Konkurransetilsynets høringsuttalelse av 12. desember 2005 om innstrammingen i forskriften som noe uklare. Det er derfor et behov for å få klarlagt hvilke kriterier som kan legges til grunn for å nekte oppkjøp ut fra normale krav til saklig saksbehandling. Det er også av interesse om Regjeringen mener det er krav til saklighet i vurderingen av slike spørsmål eller om dette er saker hvor Regjeringen står fritt til å bruke politisk skjønn.

Det hevdes i media, blant annet Dagens Næringsliv 7. mars 2006 side 12, at Cermaq har vært i kontakt med Nutreco, selger av Marine Harvest, med tilbud om å kjøpe selskapet for rundt 8 mrd. kr. Staten eier ved Nærings- og handelsdepartementet 43,54 pst. av aksjene i Cermaq og er representert i styret gjennom styreformann Sigbjørn Johnsen, tidligere finansminister for Arbeiderpartiet. Hvis opplysningene i Dagens Næringsliv er korrekt, er det grunn til å anta at Regjeringen som eier i Cermaq har sterke og direkte økonomiske interesser i spørsmålet om tillatelse av fusjon mellom Marine Harvest og Cermaqs konkurrent Pan Fish. Denne dobbeltrollen reiser spørsmål om Regjeringens troverdighet som reguleringsmyndighet og beslutningstaker i forhold til forskriften om eierbegrensning i oppdrettsnæringen.

Et eventuelt avslag på en søknad om oppkjøp vil kunne ha betydelige økonomiske konsekvenser for de berørte parter, herunder nederlandske Nutreco. Derfor er det relevant å få en vurdering av om Regjeringen står fritt i bruken av forskriften i forhold til EØS-avtalens forpliktelser.

Svar:

Den aktuelle saken reguleres av forskrift 22. desember 2004 om kontroll med eiermessige endringer i selskap mv. som innehar tillatelse til oppdrett av matfisk av laks og ørret i sjø. Forskriften ble endret 21. desember 2005.

Det må etter forskriften innhentes tillatelse fra Fiskeri- og kystdepartementet dersom et erverv vil medføre at erververen får kontroll med mer enn 15 pst. av samlet konsesjonsbiomasse. Det kan etter forskriften ikke gis tillatelse til erverv som innebærer at erververen får kontroll med mer enn 25 pst. av samlet konsesjonsbiomasse.

Formålet med forskriften om eierkontroll er å bygge opp under nasjonale målsettinger for hav-

bruksnæringen. Kriteriene framgår av forskriften § 3, tredje avsnitt:

"I vurderingen om tillatelse skal gis skal det legges vekt på om ervervet bidrar til å oppnå nasjonale målsettinger for havbruksnæringen, herunder å øke verdien av norsk fiskeeksport, økt verdiskaping og å utløse næringens potensial som helhet. Videre om ervervet bidrar til å opprettholde næringen som en lønnsom og livskraftig kystnæring."

Det følger av dette at departementet skal foreta en helhetsvurdering basert på kriteriene i forskriften. Sammenslåingen av Pan Fish og Marine Harvest vil bli vurdert ut fra om de angitte kriterier er oppfylt. Statens eierinteresse i Cermaq eller andre oppdrettsselskaper vil derfor ikke få betydning for Fiskeri- og kystdepartementets vurdering av om tillatelse til erverv utover 15 pst. bør gis.

Departementet legger til grunn at forskriften er i samsvar med Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen. Slik vurdering inngår i rutinene ved fastsetting og endring av forskrifter.

SPØRSMÅL NR. 563

Innlevert 7. mars 2006 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal

Besvart 16. mars 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Vil olje- og energiministeren ta de nødvendige grep for å sikre norsk kraftforedlende industri nok kraft til konkurransedyktig pris, og vil olje- og energiministeren snarest avklare muligheten for å få etablert et nytt industrikraftregime?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok i vårsesjonen, med stemmene fra de nåværende regjeringspartier og Fremskrittspartiet, å be Regjeringen å utrede i den hensikt å etablere et nytt industrikraftregime. Representanter fra regjeringspartiene brukte dette vedtak aktivt i høstens valgkamp, og hevdet at dersom disse partier kom i posisjon, så skulle man berge verdiskapingen og arbeidsplassene innen kraftforedlende industri.

Regjeringen har så langt ikke bidratt til en nødvendig økning i kraftproduksjonen, men snarere det motsatte. Dette ved å verne det siste vassdrag som kunne gitt noe kraft av betydning, ved å skape usikkerhet ved å stille umulige teknologikrav til gasskraftverk, og ved å stoppe et grønt sertifikatmarked som kunne stimulert til produksjonsøkning.

Regjeringen har heller ikke levert noen sak til Stortinget om å etablere et nytt industrikraftregime.

Vi ser stadig oftere at verdiskapingen som vi tidligere hadde i Norge nå flyttes ut av landet. Dette skyldes bl.a. særnorske miljøkrav og mangel på kraft til konkurransedyktig pris. Norsk Hydros aluminiumsverk på Karmøy må om få år modernisere, grunnet miljøkrav, dersom man fortsatt skal ha drift. Her trengs kraftmengder langt ut over dagens forbruk, og til konkurransedyktig pris, dersom selskapet skal finne det lønnsomt å vedta en modernisering.

Svar:

Norge har svært gode forutsetninger for energiproduksjon. Energikildene våre vil i lang tid framover være meget viktige for verdiskaping og velstand. Det er derfor et hovedmål i energipolitikken å sikre en effektiv, konkurransedyktig og sikker energiforsyning med en tilstrekkelig tilgang på energi.

Regjeringen vil legge til rette for økt kraftproduksjon. En bedring av kraftbalansen gjennom økt produksjon er viktig for å oppnå en sikker energiforsyning med akseptable priser til industri, næringsliv, offentlig sektor og husholdningene.

Den kraftintensive industriens kontrakter på myndighetsbestemte vilkår løper i hovedsak ut i perioden fram til og med 2011. En betydelig del av kontraktene som fases ut er erstattet av langsiktige kommersielle avtaler. De siste årene har markedsprisene på kraft i Norge vært på et høyere nivå enn tidligere, men likevel fortsatt lavere enn på kontinentet hvor prisene også har økt. Denne situasjonen er en utfordring for den kraftintensive industrien som konkurrerer i et globalt marked. Utfordringen er ikke særnorsk, men gjelder kraftintensiv industri innenfor hele EØS-området.

Det er et mål for Regjeringen å sikre norsk industri forutsigbare rammebetingelser, som kan legge til rette for langsiktig industriell aktivitet. Vi har en aktiv holdning til dette arbeidet i tråd med Soria Moria-erklæringen.

Regjeringen arbeider for å finne gode ordninger for den kraftintensive industrien, herunder treforedlingsindustrien, som er innenfor EØS-avtalen. Det er imidlertid nødvendig å bruke noe tid på å vurdere hvilket handlingsrom som foreligger.

Denne industriens konkurranseevne er på agendaen i EU. Den nylig opprettede High-Level Group on Energy, Environment and Competitiveness vil arbeide med blant annet dette og den nye grønnboken fremlagt 8. mars 2006 adresserer også problemstillingen. Jeg følger det som skjer i EU på dette området tett.

SPØRSMÅL NR. 564

Innlevert 7. mars 2006 av stortingsrepresentant Kåre Fostervold

Besvart 13. mars 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Avtalen mellom Telemark politidistrikt og distriktets politihundeførere ble sagt opp med virkning fra den 23. februar 2006, på grunn av uenighet om godtgjøring for hundehold. Siden den datoen har Telemark politidistrikt stått uten politihundberedskap.

Vil statsråden intervenere overfor partene i denne konflikten, slik at innbyggerne i Telemark kan få det samme beredskapstilbudet som resten av landet har?»

BEGRUNNELSE:

Politihunder er et viktig verktøy for politiet i forbindelse med skarpe oppdrag, leteaksjoner og narkotikasøk. Spesielt i forhold til skarpe oppdrag og leteaksjoner, så er det ingen tvil om at menneskeliv er spart.

Senest 29. januar 2006 ble en 19 år gammel Skiensgutt funnet sterkt nedkjølt i snøen etter en storstilt leteaksjon, av politihunden Ærø fra Telemark politidistrikt.

Politihunder er også et viktig bidrag til å forebygge alvorlige hendelser og oppklaring av forbrytelser der sporsøk er viktig for å finne gjerningsmannen.

Dessverre foreligger det ingen statlige føringer for godtgjøring til hundeførere, for å stille sin private hund til disposisjon for politiet. Dette ser ut til å forårsake ulik praktisering av godtgjøring fra politidistrikt til politidistrikt, og kan være en kime til konflikt.

Svar:

Telemark politidistrikt har for tiden ingen avtale med hundeførere i politidistriktet etter at samtlige hundeførere har sagt opp sine avtaler med arbeidsgiver den 23. februar 2006.

Politidirektoratet opplyser at Telemark politidistrikt har iverksatt nødvendig tiltak for å sikre hundeberedskapen. Om det skulle være behov for hundestøtte, kan politidistriktet på kort varsel be om bistand fra andre distrikter og eksterne interesseorganisasjoner.

Telemark politidistrikt ønsker å opprettholde en hundetjeneste på tilfredsstillende nivå. Politidistriktenes lokale forhandlingsrett medfører imidlertid at det vil kunne bli forskjeller på dette området for de ulike distrikter imellom.

Telemark politidistrikt har imøtekommet kravet om økonomisk dekning for faktiske utgifter ved å ha hund, herunder også etableringstilskudd. Politidistriktet har imidlertid ikke etterkommet kravet om lønnsmessig kompensasjon, og opplyser at dette er en sak som må ses i sammenheng med lokale lønnsforhandlinger.

Jeg er selvsagt opptatt av at befolkningen i Telemark skal ha tilgang på de samme nødvendige polititjenester som resten av landet. Inngåelse av slike avtaler, som nevnt her, er delegert til de enkelte politidistrikt og det vil ikke være riktig av meg å gi føringer for slike forhandlinger.

SPØRSMÅL NR. 565

Innlevert 7. mars 2006 av stortingsrepresentant Kåre Fostervold

Besvart 14. mars 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«De siste tallene på antall straffedømte i soningskø, viser at man fortsatt sliter med lange køer. Selv med planene om bygging av nytt fengsel i Halden, vil det være behov for å øke antall tilgjengelige soningsplasser i norske fengsler. En mulighet til å øke antall soningsplasser, kan være å bygge ut nye soningsplasser i eksisterende fengsler.

Vil statsråden ta i bruk muligheten til å bygge ut soningskapasiteten i Skien fengsel, for å redusere soningskøen?»

BEGRUNNELSE:

Dagens soningskø er et stort problem for mange av de som ønsker å gjøre opp for sine ugjerninger. Dessverre er soningskapasiteten altfor dårlig i forhold til antall straffedømte i Norge.

Statsbygg gjorde i 2002 en analyse av utvidelsesmulighetene for Skien fengsel, på oppdrag fra Justisdepartementet (prosjekt 10262). Analysen konkluderte med at det var mulig å utvide med 72 nye soningsplasser, og 12 plasser i overgangsboliger. Kostnadene for utvidelse, inkludert oppgradering av eksisterende bygningsmasse og tilrettelegging, ble estimert i 2002 til 110 mill. kr. Selv om summen må inflasjonsjusteres, vil dette gi en kostnad pr. soningsplass som vil ligge langt under den kostnaden pr. plass et nytt fengsel vil gi.

Utvidelsen som kan skje innenfor eksisterende ringmur, vil også kunne gjennomføres uten en reduksjon av eksisterende soningsplasser i byggeperioden.

Svar:

Regjeringen vil jobbe aktivt for å øke kapasiteten i fengslene på kort og lengre sikt og tar sikte på å komme tilbake til Stortinget i den ordinære budsjettprosessen med en plan for å redusere soningskøen. En eventuell utvidelse av Skien fengsel er et tiltak som det er aktuelt å vurdere i tilknytning til dette arbeidet.

Styrking av kriminalomsorgen er den største utfordringen i straffesystemet. Mangel på tilstrekkelig varetekts- og soningskapasitet og knappe ressurser til innhold i soningen forsterker problemet med gjengangerkriminelle. I dag står det nesten like mange personer i kø for å komme inn til soning som det er innsatte i norske fengsler. Sånn kan vi ikke ha det. Soningskøene svekker straffens forebyggende virkning. Når ny kriminalitet begås av straffedømte eller tiltalte som venter på dom og soning, svekkes tilliten til vårt straffesystem og vår kriminalpolitikk. Vi må derfor øke kapasiteten i fengslene, både ved å bygge nytt, ved å bygge om og ved å se på alternative soningsformer.

Allerede i 2006 kommer vi til å etablere 98 nye fengselsplasser i Norge. Noen av dem er allerede på plass, resten vil komme ut over året. Før sommeren vil regjeringen legge fram en plan for Stortinget for hvordan en kan avvikle soningskøen i Norge.

SPØRSMÅL NR. 566

Innlevert 7. mars 2006 av stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen

Besvart 17. mars 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Eg viser til helse- og omsorgsministeren og landbruks- og matministeren sine utgreiingar om tiltak i høve fugleinfluensaen 7. mars 2006, og spørsmålet underteikna stilte til statsråd Brustad og hennar svar.

På bakgrunn av dette, kan eg få ei fullstendig oversikt over isolatkapasiteten ved norske sjukehus?»

Svar:

Behov for isolat vil variere med talet på innlagde pasientar med isoleringstrengande diagnosar. I tilfelle det oppstår behov for å hjelpe svært mange menneske med smittsame sjukdommar samtidig, som til dømes ved pandemiar (epidemiar som blir spreidd over heile verda), er det etablert lokale, regionale og nasjonale system som skal tre i kraft. Dei viktigaste tiltaka som blir sett i verk i ein slik situasjon er foran-

kra i den Nasjonale beredskapsplanen for pandemisk influensa, som vart revidert 16. februar 2006, og etter råd frå pandemikomiteen. Komiteen skal gi råd til departementet ved førebuing til, under og etter pandemiar.

Kommunane, fylkeskommunane og dei regionale helseføretaka er i lov om helsemessig og sosial beredskap pliktige til å utarbeide beredskapsplanar for dei helse- og sosialtenestene dei har ansvar for. Tal frå Statens helsetilsyn mars 2006 viser at alle fem regionale helseføretak, alle 32 helseføretak og 400 av 431 kommunar har slike planar. Alle dei regionale helseføretaka og alle kommunane, med eit unntak, har beredskapsplanar etter smittevernlova.

Sosial- og helsedirektoratet, Statens helsetilsyn og fylkesmannen følgjer opp for å sikre at nødvendig planverk er på plass i løpet av 2006. Dei følgjer samtidig opp kommunane og helseføretaka sitt arbeid med å betre kvaliteten på eksisterande planar.

Det er eit mål å utvikle beredskapen mot atombiologiske og kjemiske hendingar (ABC). Regjeringa har difor sett av eigne midlar for 2006 slik at landsfunksjonen for behandling av ABC-skader ved Ullevål universitetssykehus skal utviklast vidare.

Nasjonalt folkehelseinstitutt og Sosial- og helsedirektoratet har i fellesskap revidert ein eigen vegleiar som er utarbeidd; 'Isoleringsveilederen - Bruk av isolering for å forebygge smittespredning i helseinsitusjoner'. Den reviderte versjonen vart ferdig i april 2004. I vegleiaren står det mellom anna at smitte kan skje på ulike måtar og i ulikt omfang, og at beredskap for isolering må ta høgde for dette. Der står mellom anna:

"Det kan ikke angis et nasjonalt normtall for hvor mange isolater av ulike kategorier som er nødvendig ved den enkelte helseinstitusjon. Det regionale helseforetaket har det overordende ansvaret for behovsvurderingen og skal sørge for at det finnes et tilstrekkelig antall rom til isolering. [...] Det skal gjøres en risiko- og behovsvurdering der en rekke faktorer må tas med i beregningen."

Grove estimat syner at det er meir enn 550 isolat i Noreg pr. i dag. Enkelte regionale helseføretak melder til departementet at dei planlegg å lage fleire isolat. I pandemiplanen er eitt av elementa også at det skal ligge føre retningslinjer for plassering av pasientar i sjukehusa, inkludert reservelokale i og utanfor institusjonen.

Det viktigaste i denne situasjonen er at vi er godt førebudde på å bruke dei ressursane vi har på beste måte. Eg kjenner meg trygg på at vi har ei god ramme med dei beredskapsplanane som no er utarbeidd, og har tillit til at vi er førebudde så godt som råd for å handtere spreiing av smittsame sjukdommar både i liten og stor skala.

SPØRSMÅL NR. 567

Innlevert 7. mars 2006 av stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen

Besvart 20. mars 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Hvilke tiltak vil samferdselsministeren iverksette for å endre samarbeidsforholdene og avklare ansvarsområdene mellom NSB og Jernbaneverket?»

BEGRUNNELSE:

Det kraftige snøfallet på Sørlandet 28. februar, skapte store problemer for mange hundre togpassasjerer. "Arbeidstoget" som skulle rydde snø, kjørte seg fast ved Gjerstad i Aust-Agder. Dette medførte en 5-timers busstur, og fordi E18 også var stengt, ble det retur og hotellopphold i Kristiansand. Noen fikk tilfeldigvis plass på et forsinket kveldsfly fra Kjevik.

I Fædrelandsvennen 3. mars blir det hevdet at de nye togsettene ikke tåler snø og at snøfreser til opprydding måtte hentes fra Bergensbanen. I samme artikkel gir NSB Jernbaneverket skylden for elendig snørydding og tap av kunder. Det henvises også til et oppklaringsmøte denne uka. Mange hundre togpassasjerer ble rammet, Sørlandsbanen var stengt i over ett døgn. NSB og Jernbaneverket skylder på hverandre og diskuterer ansvarsforhold.

Svar:

Spørsmålet er stilt med bakgrunn i driftsproblemene på Sørlandsbanen i den siste tiden som skyldes ekstraordinært store snømengder langs banestrekningen i vinter. Ansvarsforholdene mellom NSB og Jernbaneverket er på dette området helt klare. Jernbaneverket har ansvaret for å holde jernbanelinjene far-

bare, herunder å stenge banestrekningene for trafikk hvis de ikke er farbare.

Som statsråd er jeg opptatt av at Jernbaneverket og togselskapene (herunder NSB AS) skal samarbeide godt, både løpende og særlig i situasjoner med vanskelige driftsforhold. Etter møtene som er avholdt i det siste, er NSB og Jernbaneverket enige om et tettere samarbeid rundt de beslutninger som fattes i tilknytning til vinterberedskapen. Jernbaneverkets plan for vinterberedskapen drøftes med togselskapene hver høst. Dette ble også gjort før vinteren 2005/2006. Sist høst gjennomgikk Jernbaneverket muligheten for å få til en mer fleksibel bruk av det store snøryddingsutstyret. Jernbaneverket vurderer også løpende tiltak i forhold til infrastruktur og snøryddingsutstyr for å redusere problemene og å styrke beredskapen. I inneværende år iverksettes oppgradering av en av de store Beilhach-maskinene (sporgående snøfres) og arrondering av terrenget (utjevne/avrunde terrenget omkring sporet samt heve sporet i terrenget slik at det blir mindre ansamling av snø langs og i sporet) i noen snøtunge partier på utsatte strekninger. I tillegg vil Jernbaneverket vurdere om det i spesielle situasjoner skal legges restriksjoner på hvilke togtyper som kan trafikkere strekningene. Jernbaneverket vil før neste sesong styrke snøberedskapen.

Jeg har tiltro til at både Jernbaneverket og NSB, på bakgrunn av årets erfaringer, gjør sitt ytterste for å unngå slike situasjoner i framtida. Jeg er innstilt på å følge opp planleggingen av beredskapen for neste vintersesong for å sikre meg at dette samarbeidet utvikler seg positivt til beste for jernbanens kunder.

SPØRSMÅL NR. 568

Innlevert 7. mars 2006 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 15. mars 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«1. januar 2009 inntrer forbudet mot å kastrere smågris. I svinenæringen er det tvil om man kan fjerne rånesmaken i kjøttet på de griser som ikke blir kastrert. Dersom nye metoder ikke blir funnet innen forbudet trer i kraft vil dette bety en økonomisk katastrofe for svinenæringen.

Hvordan tenker statsråden å løse denne utfordringen som svinenæringen da står overfor?»

Svar:

Våren 2002 vedtok Stortinget som kjent forbud mot kastrering av hanngris fra 1. januar 2009. På denne bakgrunn ble det i 2004/2005 iverksatt forskning med midler fra Norges forskningsråd, fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter samt jordbruksavtalen for å forsøke å løse problemene knyttet til uønsket lukt og smak (rånelukt og rånesmak) på kjøtt fra ukastrert hanngris. I fase 1 (2004-2006) er det avsatt 18 mill. kr og for fase 2 (2007-2009) er det avsatt 27 mill. kr I fase 1 er det iverksatt 5 prosjekter knyttet til genetikk, fysiologi, fôring/drift/miljø, deteksjon og forbrukeroppfatning/produktutvikling.

Disse prosjektene skal evalueres i løpet av 2006. Departementet har nylig hatt et møte med næringen. Jeg vil videre kalle inn til et møte med Norges forskningsråd for å få presentert de foreløpige resultatene fra de igangsatte prosjektene. På bakgrunn av dette møtet og nødvendig skriftlig dokumentasjon vil jeg rapportere til Stortinget i høstens budsjettproposisjon.

Det har vist seg at tiltakene som ble iverksatt i 2002 knyttet til bedøvelse og bruk av veterinær ved kastrering av hanngris, har hatt dyrevelferdsmessig positive effekter. Jeg er fornøyd med næringens fokus på dyrevelferd. På bakgrunn av tidligere forskning både i Norge og utlandet, er jeg klar over at problemene knyttet til rånelukt/rånesmak i hanngris er vanskelige å løse. Jeg er således vel kjent med næringens bekymring med hensyn til forbrukerpreferanser, etiske forhold i relasjon til produksjonen og produksjonsøkonomien knyttet til kastreringsforbudet som er tenkt iverksatt i 2009. Disse og andre forhold, samt forslag til oppfølging vil jeg som nevnt komme tilbake til i St.prp. nr. 1 til høsten.

SPØRSMÅL NR. 569

Innlevert 8. mars 2006 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 23. mars 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Når vegprosjekter planlegges er det viktig at beste estimat for trafikkveksttall benyttes, ellers blir vegplanleggingen feil, med konsekvenser for bl.a. dimensjonering og forventet vedlikehold. Man vil også få et galt bilde av kostnad i forhold til nytte ved prosjekter.

Hvilke trafikkveksttall pålegger Finansdepartementet Vegdirektoratet å benytte, og hvorledes står disse i forhold til reell trafikkvekst?»

Svar:

Finansdepartementet pålegger ikke Vegdirektoratet eller andre transportetater å bruke noen bestemte anslag for vekst i trafikken. Det er derfor naturlig at jeg som samferdselsminister svarer på spørsmålet.

Jeg er helt enig i at det er viktig at beste estimat brukes for trafikktall og også for andre størrelser som inngår i analyse og planlegging. Dette gjelder heller ikke bare vegsektoren, men også for de andre transportsektorene. Det er likevel ingen enkel oppgave å lage gode prognoser eller framskrivinger om framtiden. Framtidig vekst i trafikken er ikke noe unntak.

I arbeidet med Nasjonal transportplan har Samferdselsdepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet blant annet et ansvar for at de forutsetningene som brukes i analysene er i samsvar med framskrivinger av den økonomiske utviklingen slik den presenteres av Finansdepartementet i Langtidsprogram, og i senere tid i Perspektivmeldingen. For å lage prognoser eller framskrivinger av utviklingen i trafikk med ulike transportmidler har vi fått framskrivinger av en rekke økonomiske variabler som påvirker etterspørselen av transport fra Finansdepartementet. Disse inngår i grunnlaget for trafikkprognoser som lages ved hjelp av transportmodeller, blant annet den nasjonale persontransportmodellen og den nasjonale godstransportmodellen.

Det er på denne måten Finansdepartementet kommer inn og formålet er at det skal være samsvar mellom forutsetningene som blir gjort om overordnet økonomisk utvikling i Finansdepartementet og de forutsetningene som blir lagt til grunn innenfor én sektor.

Samferdselsdepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet har begynt på arbeidet med Nasjonal transportplan 2010-2019. Det er gitt retningslinjer for transportetatenes arbeid. I retningslinjene heter det blant annet: "Som ett grunnlag for planarbeidet må det utarbeides mest mulig forventningsrette prognoser for trafikkutvikling. Prognosene utarbeides i samarbeid mellom etatene/Avinor AS og departementene." Dette arbeidet er igangsatt, og det innhentes bl.a. framskrivninger for økonomiske variabler fra Finansdepartementet i henhold til ovenstående.

I arbeidet med Nasjonal transportplan 2006-2015 ble det laget prognoser for planperioden. Prognosen gir uttrykk for en langsiktig trend, mens realisert trafikkarbeid vil variere. Det er bare for årene 2002 til 2005 vi kan sammenholde prognosen med realiserte størrelser. Årsaken til at det finnes prognoser for disse årene som kommer før planperioden er at arbeidet med trafikkprognosene startet tidlig. Disse prognosene var en forutsetning for mye av det andre analysearbeidet. For vekst i kjøretøykilometer på veg (gods- og persontrafikk) har vi en beregnet gjennomsnittlig vekst på 1,6 pst. pr. år for disse årene. Den faktiske veksten har vært:

2002 - 3,0 pst.
2003 - 1,8 pst.
2004 - 2,0 pst.
2005 - 2,6 pst.

Det er gjennomført et FoU-prosjekt for å se nærmere på tidligere prognoser, sammenholde med den faktiske utviklingen og å komme med mulige forklaringer på avvik. Det er ikke funnet én enkel forklaring til at vi finner klare og til dels systematiske avvik mellom prognoser og virkeligheten. Problemet er sammensatt, og vi vil aldri kunne treffe helt presist med prognoser, men jeg legger vekt på at det ved prognosearbeidet i tilknytning til Nasjonal transportplan 2010-2019 blir tatt hensyn til de erfaringene og kunnskapene som man har tilegnet seg i dette arbeidet.

Det er et mål at dette skal gjøre prognosene bedre i den kommende Nasjonal transportplan.

SPØRSMÅL NR. 570

Innlevert 8. mars 2006 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 14. mars 2006 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«Rederiskatteutvalget har nå lagt frem sin innstilling. Innholdet fra flertallet i utvalget har sjokkert den maritime næringen fordi dersom flertallsinnstillingen blir fulgt opp politisk vil dette bety en rasering av Norge som skipsfartsnasjon.

Hvordan vil statsråden sikre at Norge i fremtiden skal være en av verdens tre fremste skipsfartsnasjoner?»

Svar:

I Soria Moria-erklæringen har regjeringspartiene sagt at vi gjennom gode og stabile rammebetingelser vil bidra til å sikre arbeidsplasser og vekst i de maritime næringer, herunder videreføre og utvide ordninger for sjøfolk. Tilskuddsordningen for sjøfolk er økt med 165 mill. kr i 2006 og bevilgningen for budsjettåret 2006 utgjør 1 225 mill. kr. Regjeringen har videreført den gjeldende ordningen første halvår 2006, og utvider ordningen for flere sjøfolk om bord på konkurranseutsatte skip i NOR-registeret fra 1. juli 2006.

Den norske rederibeskatningen er til vurdering. Rederiskattutvalget ble satt ned under Bondevik II-regjeringen. Finansdepartementet vil sende innstillingen fra utvalget på høring, og Regjeringen vil foreta en grundig vurdering av utvalgets forslag og høringsuttalelsene.

SPØRSMÅL NR. 571

Innlevert 8. mars 2006 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 15. mars 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Ifølge Dagens Næringsliv 7. mars behandler skattedirektoratet weekendturer betalt av arbeidsgiver skattemessig ulikt avhengig av om turen er påbegynt før eller etter arbeidstidens slutt.

Mener finansministeren at firmaturer der avreise er før arbeidstidens slutt skal innberettes som naturalytelse, og synes ikke finansministeren dette innebærer distriktsfiendtlighet, ettersom reisende fra distriktene som regel vil bruke lengre reisetid til aktuelle reisemål?»

BEGRUNNELSE:

Det går frem av oppslaget i Dagens Næringsliv at Skattedirektoratet har uttalt at reiser som arrangeres som velferdstiltak med avreise før arbeidstidens slutt blir regnet som en skattepliktig fordel. Slike sosiale arrangementer stelles gjerne i stand med sikte på å styrke samholdet på en arbeidsplass, samt øke de ansattes trivsel. Dette vil også være en god motivasjonsfaktor som kan bidra til å styrke bedriften som helhet og skape bedre relasjoner. En slik regel medfører i praksis at bedrifter i Distrikts-Norge vil ha langt mindre mulighet til å arrangere skattefrie utenlandsturer enn bedrifter lokalisert i mer sentrale deler av landet.

Svar:

I utgangspunktet er alle ytelser av privat, økonomisk verdi fra arbeidsgiver til arbeidstaker skattepliktige som lønnsinntekt, uavhengig av om de har form av rene penger eller annet. Ulik sammensetning av avlønningen, kontant lønn med tillegg av et større eller mindre innslag av naturalytelser, bør ikke påvirke den skattemessige behandlingen av verdien av de totale ytelser arbeidstakeren mottar fra arbeidsgiveren. Dette er viktig for ikke å skape muligheter for skattemessig tilpasning ved valg av ulike avlønningsformer. En konsekvent skattlegging gjennom et bredest mulig skattegrunnlag har dessuten gode fordelingsmessige virkninger.

Dels på grunn av verdsettingsproblemer, og dels ut fra rimelighetsbetraktninger, må det aksepteres enkelte unntak fra dette prinsipp. Området for skattefrie naturalytelser i arbeidsforhold er for størstedelen regulert i Finansdepartementets forskrift til skatteloven § 5-15.

Et slikt unntak er forskriften § 5-15-6 første ledd,

som gir skattefritak for naturalytelser som kan anses som rimelige velferdstiltak for alle eller en betydelig andel av de ansatte i bedriften. I Lignings-ABC 2005 sidene 1295-1300 har Skattedirektoratet gitt nærmere anvisninger på praktisering og avgrensning av dette skattefritaket.

Et rekreasjonspreget (ikke tjenstlig) hotelloppphold finansiert av arbeidsgiver kan enten være skattefritt som et rimelig velferdstiltak, eller skattepliktig som feriereise. Grensen kan i mange tilfeller være vanskelig å trekke. Ved grensedragningen legges det vekt både på tidspunkt, varighet, hyppighet og kostnadsnivå. Som skattefritt velferdstiltak kan godtas helgeopphold på hotell en eller to ganger i året, forutsatt at oppholdene ligger innenfor den ordinære fritid som arbeidstakerne normalt har i helgen. Dersom arbeidsgiver betaler gratis hotelloppphold i normale arbeidsperioder (og gir fri til dette), anses betalingen som skattepliktig feriedekning. At betalingen gjelder fellesopphold for alle eller de fleste ansatte, og at oppholdet ikke varer lenger enn det en skattefri helgetur ville ha gjort, hindrer ikke klassifisering som feriedekning.

Begrunnelsen for å skille mellom opphold i ordinær fritid og opphold hvor det gis fri i deler av vanlig arbeidstid, ligger i at de sistnevnte opphold rett og slett har mer feriekarakter enn den førstnevnte. Ferie kjennetegnes som kjent av å ha fri i perioder, også korte, som ellers er vanlig arbeidstid. Regelverket sier ikke noe om tilfeller der personalet "bytter" arbeidstid og fritid, ved å få fri til en midtuketur eller lignende mot helgearbeid i stedet. Fordi turen da får mer preg av fritidstur, og mindre preg av ferie (i tillegg til ordinær helgefri), kan det nok her reises spørsmål om å godta klassifisering som skattefritt velferdstiltak til tross for tidspunktet. Jeg går ikke nærmere inn på det.

Også kostnadsnivået må holdes innenfor rimelige rammer for at arbeidsgiverdekningen skal kunne anses som skattefri. Nærmere beløpsgrenser er ikke angitt i Lignings-ABCen, men noe kan sikkert utledes av reiselivsnæringens stadige tilbud om rimelige helgepakker mv. Dersom kostnadsgrensene overholdes, er det ikke noe i veien for å legge et skattefritt fritidsopphold til utlandet.

Det framsatte spørsmålet er særlig knyttet til helgeturer som innebærer så lang reisetid at deler av ordinær arbeidstid må tas i bruk for å kunne gjennomføre turen.

For det første er det klart nok at også selve reisekostnadene (billetter mv.) må inngå i den samlede vurdering av om turkostnadene totalt sett er rimelige. Det kan heller ikke opereres med en høyere kostnadsnorm per person for bedrifter beliggende i distrikter med lang reiseavstand og mer kostbart kommunikasjonstilbud, enn for bedrifter med gode og billige tilbud. Det er ikke hensikten med skattereglene for rimelige velferdstiltak å kompensere for at enkelte sosiale bedriftstiltak kan falle dyrere for noen bedrifter enn for andre. Vi må her legge opp til at alle holder seg innenfor en moderat kostnadsnorm, og velger velferdstiltak som gir mest valuta for pengene i forhold til dette. Dekning av høye reisekostnader er for øvrig også helt generelt en større fordel enn dekning av lave reisekostnader, selv om forskjellen skyldes beliggenhet.

For det andre registrerer jeg at Skattedirektoratet anser reisetiden som en integrert del av turen og hotelloppholdet, og at bruk av for eksempel fredag før arbeidstidens slutt til å reise til hotellet derfor gjør turen til feriereise istedenfor helgereise. Begrunnelsen ligger da i det som er sagt ovenfor, nemlig at fri i deler av arbeidstiden for å kunne avvikle turen, gjør feriepreget mer framtredende enn ellers. Det kan her diskuteres hvor grensen bør gå, men ett sted må den gå, slik regelverket er bygd opp. Flyttes grensen f. eks. slik at inntil 3 timer av ellers ordinær arbeidstid kan benyttes til reisetid uten at turen derved blir en skattepliktig ferietur, oppnår vi bare at de forskjeller som grensedragningen skaper, er flyttet tilsvarende, uten å være fjernet.

Jeg ser det derfor ikke som aktuelt å gripe inn overfor direktoratets valg av grensedragning på dette punkt. Jeg ser det heller ikke som aktuelt å fjerne behovet for en slik grensedragning, ved å godta at også ferieturer i ellers ordinær arbeidstid skal kunne kvalifisere som skattefrie velferdstiltak. Det bør fastholdes at dette skattefritaket ikke omfatter ferieturer, selv om de skjer samlet for bedriftens personale.

SPØRSMÅL NR. 572

Innlevert 8. mars 2006 av stortingsrepresentant Lars Sponheim

Besvart 17. mars 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil Regjeringen sørge for at det utarbeides et nødvendig regelverk, f.eks. lovfesting av forbud mot genetisk diskriminering, som hindrer forsikringsselskapene fra å nekte barn med Downs syndrom eller andre genetiske sykdommer fullverdig barneforsikring?»

BEGRUNNELSE:

Stadig flere opplever at det ikke er mulig å få ulike forsikringer på grunn av medfødt sykdom eller funksjonshemming. I Avisa Nordland kan vi 7. mars lese om en familie fra Sandhornøy som ikke får tegne samme fullverdige barneforsikring i Gjensidige for sin yngste sønn som de har fått for hans tre eldre søsken. Dette fordi denne sønnen har Downs syndrom. Tilsynelatende er det enklere å få forsikret hunder enn barn med Downs syndrom.

På mange samfunnsområder skjer det unødvendig diskriminering av denne typen. Det er derfor etter mitt og Venstre syn behov for en helhetlig gjennomgang av norsk antidiskrimineringslovgivning. Et egnet virkemiddel kan være å lovfeste forbud mot genetisk diskriminering. Dette vil føre til at forsikringsselskaper ikke kan kreve tilgang til genetisk informasjon før man kan tegne forsikring, slik tilfellet er for gutten fra Sandhornøy og hans familie.

Svar:

Spørsmålet er stilt til helse- og omsorgsministeren. Siden spørsmålet gjelder nektelse av forsikring, som hører under Justisdepartementet som ansvarlig for forsikringsavtaleloven, er spørsmålet overført justisministeren for besvarelse.

Forsikringsselskapene er private aktører som driver sin virksomhet etter forretningsmessige prinsipper, og i den forbindelse er selskapenes risikovurderinger viktige. Man kan vanskelig tenke seg lovregler som pålegger forsikringsbransjen å tilby et forsikringsprodukt generelt eller i et enkelt tilfelle. I de senere årene har man i media sett omtalt eksempler på saker der det har vært reist spørsmål om forsikringsselskapenes nektelse av å tilby forsikring har vært tilstrekkelig saklig begrunnet. Selv om jeg bare kjenner disse sakene fra media, og dermed ikke har grunnlag for å uttale meg om omfanget av dette problemet, mener jeg det er grunn til å vurdere en regulering av adgangen til å nekte forsikring. Justisdepartementet arbeider for tiden med en oppfølging av høringsbrevet som regjeringen Bondevik II sendte ut 31. mai 2005, med forslag til nye regler i forsikringsavtaleloven om at forsikringsselskaper ikke uten saklig grunn skal kunne nekte en person forsikring på vanlige vilkår. I høringsbrevet fremgår det at risikobetraktninger kan være å anse som saklig grunn, forutsatt at den risikovurderingen som er gjort, er forsvarlig. Jeg vil vurdere disse spørsmålene nærmere i forbindelse med utarbeidelsen av et lovforslag.

Spørsmålet om genetiske opplysninger står i en særstilling i denne forbindelse på grunn av reglene i lov 5. desember 2003 nr. 100 om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. (bioteknologiloven). Bioteknologiloven kap. 5 regulerer i hvilken utstrekning det kan foretas genetiske undersøkelser av fødte, herunder undersøkelser for å finne mulige gen- og kromosomfeil. Av reglene fremgår det at genetiske undersøkelser kun kan anvendes til medisinske formål. Etter loven § 5-8 er det forbudt å be om eller bruke opplysninger om en person som er fremkommet ved genetiske undersøkelser eller systematisk kartlegging av arvelig sykdom. Det er videre forbudt å spørre om genetiske undersøkelser har vært utført. Forsikringsselskapene kan ikke be om slik genetisk informasjon som er omfattet av forbudet i bioteknologiloven § 5-8.

Jeg mener at det i forlengelsen av dette, og i tråd med forslagene i høringsbrevet 31. mai 2005, bør vurderes å gi regler i forsikringsavtaleloven som presiserer at forhold som loven forbyr selskapene å kreve opplysninger om, ikke skal kunne begrunne avslag på forsikring.

SPØRSMÅL NR. 573

Innlevert 8. mars 2006 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 15. mars 2006 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Ifølge Soria Moria-erklæringen skal hovedlinjene i norsk utenrikspolitikk ligge fast, deriblant EØS-avtalen. I saken om grønne sertifikater reforhandlet Regjeringen Soria Moria-avtalen til å øke øvre grensen for småkraftverk. I Aftenbladet 7. mars 2006 uttaler Hallgeir H. Langeland at "dersom Norge skal tvinges til privatisering av vannkraften, må vi få stengt hele ESA-kontoret og kvitte oss med EØS-avtalen".

Kan man forvente at EØS-avtalen er neste område hvor Regjeringen vil reforhandle Soria Moria- erklæringen?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge flere medier var det enighet i Regjeringen om at et grønt sertifikatmarked skulle gjelde for småkraft opptil 5 MW installert effekt, selv om Soria Moria-erklæringen unnlot småkraftverk fra grønne sertifikater. Nå ble det riktignok ikke noe av sertifikatordningen, siden energiministeren la den på is, men hendelsen viser at Regjeringen har åpnet for å reforhandle konkrete standpunkter fra Soria Moria.

Det ville selvsagt være meget betenkelig om man også åpner for den samme reforhandling av en så viktig grunnpilar i norsk utenrikspolitikk. Det er derfor viktig å få avklart om Langelands utspill er en uoffisiell prøveballong fra Regjeringen eller om det er et soloutspill fra en enkeltrepresentant.

Svar:

Soria Moria-erklæringen slår fast at Regjeringen vil føre en aktiv, tydelig og åpen europapolitikk. Vi vil samarbeide med EU basert på eksisterende tilknytningsformer, hvor EØS-avtalen danner den viktigste rammen for vårt samarbeid.

Den forståelse om EØS-avtalen som kommer til uttrykk i Soria Moria-erklæringen og i min utenrikspolitiske redegjørelse 8. februar 2006 ligger fast for Regjeringens europapolitikk.

SPØRSMÅL NR. 574

Innlevert 8. mars 2006 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 15. mars 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Etterslep i vedlikehold av stam- og riksvegnettet er på ca. 12 mrd. kr, og ifølge fagetaten øker det med ca. 0,5 mrd. kr pr. år. Samtidig er det varslet utskifting av vegskilt for å sikre bruk av "kjønnsnøytrale" figurer, et tiltak som angivelig vil koste ca. 300 mill. kr.

Mener statsråden at bruk av knappe vegressurser til en slik utskifting av velfungerende vegskilt er en forsvarlig ressursbruk i forhold til stort etterslep i vegvedlikeholdet?»

BEGRUNNELSE:

Etterslep i vegvedlikehold på fylkesveger utgjør i tillegg ca. 11 mrd. kr.

Samlet er altså etterslepet på hele 23 mrd. kr, og det innebærer at den nasjonale vegkapital går i oppløsning! Det er grunn til å frykte trafikkulykker og mer skader på både personer, gods og transportmateriell pga. ødelagt vegdekke og andre vedlikeholdsmangler. Dette gir alvorlige og kostbare følger for samfunnet generelt, for næringslivet, for transportbransjen og for den enkelte trafikant.

På denne bakgrunn fremstår bruk av knappe ressurser til å skifte ut trafikkskilt som helt og fullt fungerer og som ivaretar varslingsoppgaven med nye skilt som har justert symbolbruk knyttet til "kjønnsnøytralitet" som uforståelig og uforsvarlig. Jeg ber statsråden vurdere tiltaket på nytt for å sikre at knappe ressurser innenfor vegsektoren blir brukt til nødvendige og ikke unødvendige vegformål.

Svar:

Premisset i spørsmålet er galt. Utskifting av vegskilt skal ikke skje for å sikre bruken av kjønnsnøytrale figurer. Det er nå over 30 år siden det ble foretatt en systematisk stor utskifting av offentlige trafikkskilt i riksvegnettet. Etter mange år hvor andre vedlikeholdstiltak er blitt prioritert foran utskifting av skilt, har deler av "skiltparken" fått en standard som nå må oppgraderes og skiftes ut. Skiltingen har begrenset levetid, og refleksfolien blir gradvis dårligere etter noen år. Skilt med dårlig refleks, falmede farger, samt skjeve og trafikkfarlige skiltstolper og master, går ut over trafikksikkerheten. En oppgradering av trafikkskiltene vil derfor bidra til reduksjon av personskadeulykker på riksvegene, samt bedre trafikkavviklingen.

Dette er bakgrunnen for at Vegdirektoratet i 2005 startet opp et program for fornying av skiltingen på de viktigste riksvegene. Direktoratet har intensjoner om å la programmet gå over seks år. Ut fra behovet vil det være ønskelig med en årlig bevilgning på 50 mill. kr, noe som inkluderer utskifting av trafikkfarlige skiltstolper og master. Skiltfornyingsprogrammet er en del av Statens vegvesens trafikksikkerhetsarbeid og er forankret i Nasjonal transportplan. Hvor stor den årlige bevilgningen vil bli, bestemmes i de årlige statsbudsjett.

Utskifting av skilt på den øvrige del av vegnettet vil skje som ledd i det løpende vedlikeholdet, etter hvert som skilt må skiftes ut på grunn av skader og aldring av refleksfolien eller endringer av veg- og trafikkforholdene.

Formålet med de forenklingene som er gjort for noen skiltsymboler, er først og fremst å gjøre skiltene lettere å oppfatte på lang avstand og under vanskelige kjøreforhold, særlig i mørke når symbolene skal ses på en reflekterende bakgrunn. Kostnadene til denne delen av arbeidet utgjør en svært liten andel av de totale kostnadene til skiltprosjektet.

Som det vil ha fremgått, er det altså ikke slik at Statens vegvesen skal skifte ut trafikkskilt for ca. 300 mill. kr fordi en del skiltsymboler er endret, eller for å sikre bruk av såkalt "kjønnsnøytrale" figurer.

SPØRSMÅL NR. 575

Innlevert 8. mars 2006 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal

Besvart 15. mars 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«I forbindelse med en gisselsak i Sandnes har det vært debatt om norsk ayslpolitikk og behandlingen av asylsøknader. Det er en stor utfordring at noen asylsøkere som har fått avslag og venter på å bli sendt ut, begår kriminelle handlinger.

Hvordan stiller statsråden seg til dagens praksis i utvisningssaker?»

BEGRUNNELSE:

Gisselsaken i Sandnes, der en asylsøker som hadde fått avslag, tok en kvinnelig ansatt på asylmottaket som gissel i flere timer, er veldig alvorlig. Det er en stor utfordring at noen asylsøkere som har fått avslag og venter på å bli sendt ut, begår kriminelle handlinger. Vi leser i Stavanger Aftenblad at politiet mener at UDI må ha større tempo i utvisningssaker. Men Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS) mener at det må foretas grundige vurderinger i utvisningssaker og at UDI må ha god tid i utvisningssaker.

Vern mot forfølgelse er viktig når UDI vurderer utvisningssaker. Er det fare for at utlendinger kan forfølges i hjemlandet ved utsendelse, kan de ikke sendes ut, selv om de har begått lovbrudd som kvalifiserer for utvisning.

Svar:

Jeg er opptatt av at Norge har et regelverk og en praksis som i størst mulig grad sikrer at utlendinger som ikke har en oppholdstillatelse i Norge raskest mulig uttransporteres. Det fremgår også i Soria Moria-erklæringen at "Regjeringen vil styrke arbeidet med utsendelse av utlendinger med ulovlig opphold og intensivere innsatsen for å få til returavtaler med flere land". Jeg har derfor sammen med justisministeren tatt initiativ til et prosjekt for å effektivisere returarbeidet. Berørte departementer, som Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Justisdepartementet og Utenriksdepartementet vil delta i prosjektet, i tillegg til politiet og Utlendingsdirektoratet (UDI). Her vil man gjennomgå ulike sakstyper og konkrete problemstillinger. Gjennomgangen vil følgelig også

kunne ha betydning for de problemstillinger som er omtalt i spørsmålet. Første fase i prosjektet skal være sluttført før sommeren.

Asylsøknader fra personer som er anmeldt, tiltalt, siktet eller dømt for kriminelle handlinger i Norge eller utlandet blir prioritert av UDI og UNE. I tillegg prioriterer UDI behandling av utvisningssaker som vedrører kriminelle utlendinger på bakgrunn av henvendelse fra politiet og i henhold til løslatelsesdato. En hurtigbehandling hos UDI forutsetter at saken er godt forberedt fra politiets side, og at UDI holdes informert om utlendingens kriminelle forhold. Det er allerede etablert gode samarbeidsrutiner med politiet i flere distrikter.

Når det gjelder personer som er dømt for grov vold og vold i nære relasjoner, gjelder det særskilte hurtigprosedyrer. Prosedyrene innebærer blant annet at behandlingen av utvisningssaken skal påbegynnes senest innen 5 dager etter opprettelse av en utvisningssak. Det eksisterer også en hastevaktordning i UDI som i løpet av samme dag behandler utvisningssaker vedrørende personer uten tilknytning til Norge.

For utlendinger som ikke har oppholdstillatelse i Norge, vil det være mulig å bortvise vedkommende dersom dette er nødvendig av hensyn til Norges eller annet Schengenlands nasjonale sikkerhet, offentlig orden eller internasjonale forbindelser. Dette er en viktig bestemmelse hva gjelder utlendinger uten oppholdstillatelse som for eksempel truer den offentlige orden.

Jeg mener at det er viktig å sikre at utlendingsmyndighetene, i tillegg til å behandle saker raskt, sikrer en god og forsvarlig saksbehandling. Enkelte saker vil imidlertid være mer tidkrevende enn andre. Det er blant annet et krav om at det foreligger en rettskraftig dom for å utvise på grunnlag av straffbare forhold. Det vil dermed ikke være mulig å utvise på grunnlag av straffbare forhold før dommen, eventuelt forelegget er rettskraftig. Videre skal det alltid foretas en vurdering av om en utvisning vil innebære et uforholdsmessig tiltak overfor utlendingen selv eller dennes nærmeste familie. I tillegg må det foretas vurderinger av om det er andre skranker for utvisning i den konkrete saken. Både utlendingsloven og forskjellige menneskerettighetskonvensjoner setter skranker mot å sende en utlending til et område hvor vedkommende risikerer å miste livet eller bli utsatt for en umenneskelig behandling. Alle disse forholdene er etter min mening viktige rettssikkerhetsgarantier som fortsatt må stå sterkt i utvisningssaker.

Jeg er enig med representanten Bjørg Tørresdal i at gisselsaker som den i Sandnes er alvorlig. Jeg er bl.a. av den grunn opptatt av fortsatt å arbeide for rask saksbehandling og rask retur av utlendinger i slike saker.

SPØRSMÅL NR. 576

Innlevert 8. mars 2006 av stortingsrepresentant May-Helen Molvær Grimstad

Besvart 15. mars 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Åknes i Stranda kommune og Heggeruaksla i Norddal kommune er ein svært alvorleg trussel for liv og helse for befolkninga i mange kommunar langs Storfjorden. Trusselen frå desse fjellskredområda må takast på alvor av Regjeringa, då dette kan vere Noregs største moglege fareområde for ei stor naturkatastrofe med dertil svært alvorlege flodbylgjer. Gjennom media har ein fått inntrykk av at Regjeringa ikkje vil følgje opp med ekstra løyvingar for 2006.

Kva vil statsråden gjere for at sikringsarbeidet ikkje vert utsett?»

GRUNNGJEVING:

Åknes/Tafjord-prosjektet er godt i gang med kartlegging av dei ustabile fjellområda samt etablering av eit operativt beredskapssystem. Viss Regjeringa ikkje følgjer opp med meir midlar, vil det føre til at prosjektet må utsetjast og halverast. Prosjektet går no over i ein beredskapsfase, og på Åkerneset krev det plassering av omfattande beredskapsutstyr og plassering av overvakingsutstyr. Ein treng meir midlar for å få fortgang i overvakinga av rasfaren i indre Storfjorden. Bondevik II-regjeringa foreslo 15 mill. kr i midlar i 2006, og ville kome med den resterande løyvinga i Revidert nasjonalbudsjett 2006, når ein ville få oversikt over kor mykje ein eksakt

trengte for å få fullført dette viktige arbeidet, og om der var midlar til overs for 2005. Det har no kome fram informasjonan at ein treng totalt 31 mill. kr til sikringsarbeidet for 2006.

Svar:

To store fjellparti, Åknest i Stranda kommune og Hegguraksla i Norddal kommune, er ustabile og det er risiko for fjellskred med påfølgjande flodbølgje. Staten har engasjert seg i arbeidet med etablering av overvakings- og beredskapstiltak i samband med desse fjellpartia.

Styret for Statens naturskadefond som administrerer statens naturskadeordning vedtok å gi 3 mill. kr i tilskott til undersøkingar og installering av overvakingsutstyr i 2004.

I 2005 søkte kommunane gjennom Åknes-/Tafjordprosjektet om 21,85 mill. kr i tilskott. For å gjere det mogleg å prioritere dette arbeidet blei løyvinga til sikringstiltak mot naturskadar auka med 21,5 mill. kr frå 8,089 mill. kr til 29,589 mill. kr i samband med Stortinget si behandling av Revidert nasjonalbudsjett våren 2005.

I budsjettproposisjonen for 2006 blei det gjort framlegg om ei løyving til sikringstiltak mot naturskadar på totalt 23,348 mill. kr. Av dette var 15 mill. kr i si heilheit øyremerka til vidareføring av Åknes-/Tafjordprosjektet. Stortinget gjorde vedtak i tråd med dette.

Staten har altså så langt løyvd til saman 39,5 mill. kr til prosjektet. Det er no ein vesentleg del av den årlege løyvinga til sikringstiltak mot naturskadar som går til dette sikringsprosjektet. Dette viser at staten tar ansvar, og at prosjektet har høg prioritet frå staten si side, i konkurranse med mange andre viktige sikringsprosjekt i fleire andre kommunar rundt om i landet.

Departementet legg til grunn at dei undersøkingane og overvakingstiltaka som til no er gjennomførte allereie gir befolkninga ein betre tryggleik som grunnlag for evakuering ved eit eventuelt fjellskred enn det som var situasjonen før prosjektet blei satt i gang. Eg er klar over at utfordringane som kommunane her står overfor er krevjande både med omsyn til kompetanse og økonomi og at arbeidet er avhengig av statleg medverknad i investeringsperioda. Når det gjeld staten sitt engasjement i dette arbeidet, vil vidare løyvingar bli avgjort gjennom dei ordinære budsjettprosessane.

SPØRSMÅL NR. 577

Innlevert 8. mars 2006 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 13. mars 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Dersom en forbruksartikkel gir helseskade skal det i Norge svært mye til før det ytes erstatning ut over det direkte økonomiske tap. Praksis viser f.eks. at dersom man mister alt håret som følge av farging, ytes ikke erstatning for tort og svie. I Ot.prp. nr. 93 (2004-2005) ble det uttalt at Justisdepartementet i løpet av 2005 ville nedsette et erstatningslovutvalg for bl.a. å vurdere en ny regel om erstatning for tort og svie i tråd med dansk lov. Et slikt utvalg er imidlertid ennå ikke nedsatt.

Vil statsråden nedsette et utvalg som nevnt?»

Svar:

Ot.prp. nr. 93 (2004-2005) ble fremmet av Regjeringen Bondevik II, som gikk av høsten 2005 uten å ha nedsatt et slikt utvalg. Som det fremgår av mitt brev 28. februar 2006 til Stortingets presidentskap, jf. skriftlig spørsmål nr. 507 fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, er jeg opptatt av ulike problemstillinger knyttet til personskadeerstatningsutmåling, og Justisdepartementet vil gå inn i problemstillinger knyttet til dette. Jeg vil som en del av dette arbeidet ta stilling til spørsmålet om det skal bli nedsatt et erstatningslovutvalg, bl.a. for å se på spørsmålet om en ny regel om erstatning for tort og svie i tråd med dansk lov.

SPØRSMÅL NR. 578

Innlevert 8. mars 2006 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 14. mars 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Mørkhudede personer har gjennom år fortalt at de blir hyppigere kontrollert av politi og tollere ved ankomst til Norge enn reisende som er lyse i huden. Nylig har arbeidsgivere og interesseorganisasjoner fortalt at problemet er økende. Dersom politi og tollere velger ut personer for kontroll utelukkende pga. deres utseende, er det uakseptabelt. Norske myndigheter skal ikke ha en diskriminerende praksis.

Hva vil statsråden gjøre for å kartlegge problemet, og hvilke tiltak mener han bør settes i verk?»

Svar:

Som kjent er det politiets ansvar å føre kontroll med innreisende til Norge som kommer fra land utenfor Schengen-samarbeidet, jf. Schengenkonvensjonen artikkel 5 og 6.

Politiets kontroll, som blant annet innebærer å fastlegge korrekt identitet (passkontroll), skal bidra til den ordinære kriminalitetsbekjempelse, herunder ulovlig innvandring.

Kontrollvirksomheten er regulert i Politidirektoratets rundskriv 01/021 av 3. august 2001. Av rundskrivets kapittel 4 nr. 5 fremgår følgende:

"Når politiet utfører utlendingskontroll, spontant eller planlagt, kan det benyttes mistankeprofiler som er bygget på innhentet kvalitetssikret informasjon, og/eller tidligere saker/erfaring. Kontrollen må ikke ha som eneste utvelgelseskriterium at personen(e) som kontrolleres tilhører en bestemt etnisk gruppe eller religion, eller har utenlandsk utseende eller kjennetegn."

Når det gjelder kontrollen ved landets hovedflyplass Oslo lufthavn Gardermoen har politimesteren i Romerike, som ansvarlig kontrollmyndighet, utarbeidet instruks for gjennomføring av kontroll. Politimesteren fremhever at Gardermoen politistasjon, som utfører selve kontrollen, vektlegger etikk og holdninger, både ved opplæring av nyansatte og som tema på paroler og morgenmøter. I 2004 var det rundt 14 millioner passasjerer på Oslo lufthavn Gardermoen. I 2005 økte dette til ca. 15 millioner, og prognosen for 2006 ligger i overkant av 16 millioner. Sett i relasjon til det store antall reisende er tallet på klager på politiets kontrollvirksomhet lavt.

Norsk politi skal ha høy integritet i et samfunn preget av stadig større kulturelt mangfold. Derfor arbeider politiet aktivt for at ansatte skal ha høy bevissthet om etatens grunnleggende fellesverdier i tjenesteutøvelsen. Det innebærer blant annet å behandle alle med respekt uansett etnisk bakgrunn, seksuell legning, religiøs tilhørighet, og sosial bakgrunn. Det er imidlertid viktig å huske at politiet skal utføre en del oppgaver, som kontroll ved innreise til landet, som i seg selv kan oppleves som ubehagelig og stigmatiserende, av de som utsettes for det.

Jeg har tillit til at norsk politi i de aller fleste tilfeller utfører sine plikter på en korrekt og god måte. Men undertiden vil enkeltpersoner kunne oppfatte seg forskjellsbehandlet av politiet. Jeg ser det som beklagelig at dette skjer, og det er viktig at saker hvor politiets håndtering oppfattes ikke å være tilfredsstillende, rapporteres til politidistriktet. Det er også mulig å sende klager på politiet i saker som gjelder diskriminering på grunn av etnisitet til Likestillings- og diskrimineringsombudet.

Politidirektoratet mottok i 2005 166 klager på politiets virksomhet. Dette inkluderer alle typer klager. Direktoratet har ikke oversikt over det totale antall årlig innleverte klager på politiets virksomhet. Som følge av Justisdepartementets "Instruks for behandling av henvendelser om kritikkverdige forhold utført i tjeneste i politi- og lensmannsetaten", som trådte i kraft 16. januar d.å., vil direktoratet føre saksspesifikk statistikk over klager på politiets virksomhet fra og med 2006.

Politidirektoratet anslår antall klagesaker som gjelder kontroll av innreisende til Norge å være svært lavt. Ut fra dette vurderer jeg at det ikke er grunnlag for verken kartlegging eller iverksetting av tiltak. Det er imidlertid viktig at informasjon om publikums adgang til å klage på politiets virksomhet er gjort godt tilgjengelig, og jeg vil forsikre meg om at dette ivaretas på en tilfredsstillende måte.

Politisk ledelse i Justisdepartementet har jevnlig kontakt med organisasjoner som arbeider med og har kunnskap om spørsmål relatert til innvandrergrupper. Forholdet mellom politiet og personer med etnisk minoritetsbakgrunn tas jevnlig opp i møter med disse gruppene, som inkluderer Likestillings- og diskrimineringsombudet. I tillegg har Politidirektoratet etablert et dialogforum med representanter fra politiet og minoritetsorganisasjoner hvor man drøfter spørsmål relatert til forholdet mellom politiet og personer med etnisk minoritetsbakgrunn. Jeg tror at en konstruktiv dialog er den beste måten både å sette fokus på uheldige situasjoner som oppstår, og å finne praktiske løsninger på problemer.

SPØRSMÅL NR. 579

Innlevert 8. mars 2006 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal

Besvart 17. mars 2006 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Viser til avisen Valdres sitt oppslag 2. mars angående Norsk Tippings avgjørelse om å legge ned lokalkontoret på Fagernes. Det er svært uheldig å legge ned disse relativt nylig opprettede 13 distriktsarbeidsplasser.

Hvordan stiller statsråden seg til denne nedleggelsen?»

BEGRUNNELSE:

Norsk Tipping på Hamar ble i sin tid ble flyttet fra Oslo til Hamar av distriktspolitiske grunner.

Bakgrunnen for opprettelsen av Norsk Tipping sine lokalkontor på Fagernes var også et stortingsvedtak. I Innst. O. nr. 124 (2002-2003) står det følgende:

"Flertallet konstaterer at de ansatte i Norsk Lotteridrift AS representerer relevant kompetanse det kan være av verdi å ivareta. Flertallet viser også til Stortingets høringer der Norsk Tipping AS bekreftet at deler av selskapets fremtidige operatørvirksomhet for spilleautomater kan legges til Fagernes, dersom dette er ønsket fra Stortingets side. Flertallet mener i lys av dette det vil være riktig å videreføre spillrelatert virksomhet på Fagernes, således at Norsk Tipping AS lokaliserer aktuelle deler av sin virksomhet dit. Flertallet vil understreke at når det gjelder videreføring av spillrelatert virksomhet på Fagernes, bør dette være en betydelig enhet med potensial for videre utvikling. Flertallet forutsetter at departementet gjennom Norsk Tipping AS legger til rette for dette."

De arbeidsplassene er i tillegg servicefunksjoner som ikke trenger å være på Hamar. Det er med andre dårlig distriktspolitikk å legge ned disse arbeidsplassene.

Bakgrunnen for avviklinga av avdelinga på Fagernes, er ifølge Norsk Tipping, at de ikke har fått monopol på drift av spilleautomater. Lotteribransjen har gått rettens vei i forbindelse med monopolspørsmålet. Saken har nå gått til Høgsterett, men de vil ikke behandle saka før EFTA-domstolen har felt sin dom. Det vil trolig ikke skje før i 2007.

Det er også svært alvorlig at de ansatte ikke fikk beskjed om avviklinga før 9. og 10. februar etter styremøtet i Norsk Tipping 8. februar. Det har med andre ord vært svært dårlig informasjon om denne prosessen.

Ved Norsk Tipping sin åpning på Fagernes 1. august 2004 inngikk man leiekontrakt på ti år med Valdres Næringshage.

Det virker med andre ord som om Norsk Tipping, på tross av god tid, har forhastet seg i denne saken.

Svar:

Norsk Tippings virksomhet på Fagernes ble opprettet som ledd i etableringen av Norsk Tippings enerett for drift av automater, jf. Stortingets forutsetninger i Innst. O. nr. 124 (2002-2003) side 18. Stillingene skulle kompensere for stillinger knyttet til Norsk Lotteridrifts virksomhet på Fagernes, som var ventet avviklet fra 1. januar 2005 i forbindelse med avviklingen av de nåværende gevinstautomater.

Som følge av ESAs behandling av saken, er etablering av Norsk Tippings enerett for automater foreløpig innstilt, og den nåværende automatvirksomheten vil bli midlertidig forlenget. I en slik situasjon har det ikke vært grunnlag for å pålegge Norsk Tipping å opprettholde sin virksomhet på Fagernes, med mindre selskapet selv finner en slik videreføring ønskelig. Stortingets forutsetninger om å legge til rette for spillrelatert virksomhet i regi av Norsk Tipping på Fagernes vil igjen bli fulgt opp når Stortingets lovvedtak fra 2003 om et endret automatregime kan gjennomføres.

Når det gjelder Norsk Tippings håndtering av den avvikling som er gjennomført, har selskapet forsikret meg om at de arbeidsrettslige regler for slike prosesser er fulgt.

SPØRSMÅL NR. 580

Innlevert 9. mars 2006 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 16. mars 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Oljesølet i Glomma de siste dagene er meget beklagelig for fuglereservatet på Øra og fuglene i Glomma-vassdraget. Det er forurenseren som har ansvar ved olje eller andre ukontrollerte utslipp.

På bakgrunn av de siste dagers hendelse, kan miljøvernministeren vurdere om det er behov for en gjennomgang av beredskapsplanene for industri som ligger i nærheten av spesielt sårbare områder?»

BEGRUNNELSE:

Under lossing av olje fra båt natt til lørdag 4. mars, oppstod det en lekkasje i et tilførselsrør til en lagertank for tungolje. Oljelekkasjen skjedde ved Borregaard fabrikker i Sarpsborg i Østfold. Tilførselsrøret ligger i en kulvert i kaianlegget på Melløs havn, og oljen har så rent ned i Glomma.

Borregaard kan ikke si nå hvor mye olje som har rent ut i Glomma. Det anslås at rundt 3 000 liter tung bunkersolje skal ha havnet i elva. Over 100 fugler, først og fremst svaner, ender og skarver, er rammet av utslippet. Fuglene må trolig avlives.

Svar:

All landbasert industri som har utslippstillatelse fra SFT, samt tankanlegg og andre virksomheter med potensial for akutt forurensning, har beredskapskrav. Bedriftene skal kartlegge mulighetene for at utslipp kan skje og hvilke konsekvenser utslippene kan ha for miljøet. Basert på disse analysene skal bedriftene etablere sikringssystemer som hindrer eller begrenser utslipp. Det skal også etableres en beredskap med personell og materiell som kan begrense skadevirkningene når utslippet er et faktum. Bedriftene skal se til at sikringssystemene og beredskapen er tilstrekkelig dimensjonert og operativ til enhver tid. De nødvendige rammer er således etablert i gjeldende regelverk, og SFT følger opp beredskapskravene til industrien gjennom kontroller.

Jeg er opptatt av at oljeutslipp ikke skal forekomme, og at beredskapen skal være god dersom uhell skjer. Dette gjelder særlig virksomhet som ligger i nærheten av sårbare områder. Dette vil være viktig i arbeidet framover. Når det gjelder oljeutslippet i Glomma, ser jeg med bekymring på dette. SFT har i denne saken bedt om nærmere dokumentasjon, som vil danne grunnlag for videre oppfølging av hendelsen. I lys av denne saken vil det være viktig å vurdere om industriens forebygging og beredskap mot akutt forurensning fungerer etter intensjonen, særlig i områder med sårbar natur.

SPØRSMÅL NR. 581

Innlevert 9. mars 2006 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 17. mars 2006 av statsminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

«Å sikre åpne grenser i Norden er et viktig mål for det nordiske samarbeidet. Både privatpersoner og bedrifter opplever hindringer i offentlig byråkrati og regelverk. For å få til en god utvikling i grenseregionene, gjelder det å utvikle felles arbeids- og næringsregioner.

Hva vil det norske formannskap i Nordisk Ministerråd gjøre for å lette personers og bedrifters virksomhet i grenseregionene?»

BEGRUNNELSE:

Over flere år har det nordiske samarbeidet fokusert på å redusere grensehindringene mellom våre land for å gjøre det lettere for personer og bedrifter å arbeide på tvers av statsgrensene. I 2006 har det norske formannskapet i Nordisk Ministerråd sagt de vil videreføre dette arbeidet, og i formannskapsprogrammet skisseres det noen områder som skal fokuseres. Tidligere formannskap har oppnevnt egne rapportører for å få fart på dette området, og den tidlige-

re danske statsminister Poul Schlüter har gitt gode bidrag. I formannskapsprogrammet heter det at formannskapet vil "løpende vurdere behov for organisatoriske tilpasninger i ministerrådets arbeid med å fjerne grensehindre". Jeg kjenner ikke til at Norge har utpekt noen ny rapportør, og den siterte formulering kan tyde på nye grep fra formannskapet. Det hadde vært interessant med en redegjørelse for hva denne formuleringen innebærer.

Jeg er også kjent med at Ministerrådet gjennomfører korte kampanjer for å få opplysninger om grensehindringer mellom Norge og Sverige. I formannskapsprogrammet ønsker man å vurdere muligheten for nærmere samarbeid mellom ministerrådet og grensekomiteene om slike hindringer.

En mer strukturert kartleggings- og tilbakemeldingsprosess vil kunne synliggjøre grensehindringene og øke oppmerksomheten om de utfordringer grensehindringene skaper.

Jeg håper statsministeren kan konkretisere dette punktet i formannskapsprogrammet ytterligere i svaret på spørsmålet.

Svar:

Regjeringen deler synspunktet om betydningen av fortsatt nedbygging av grensehindringer mellom de nordiske land, både for privatpersoner og bedrifter. Målsettingen er at den enkelte borger i Norden skal kunne leve og virke på tvers av grensene i Norden uten å oppleve unødige hindringer. Dette er av betydning for den generelle utviklingen i de nordiske land og for innbyggernes levekår. Regjeringen vil derfor videreutvikle grensehindersamarbeidet i regi av Nordisk Ministerråd under det norske formannskapet i 2006, også for grenseregionene.

Den tidligere danske statsminister Poul Schlüter, ble i 2003 utnevnt til samarbeidsministrenes særlige representant for nedbygging av grensehindringer.

Når han avsluttet sin gjerning ved årsskiftet kan vi utvilsomt konkludere med at hans virksomhet har resultert i politiske vedtak og administrative løsninger som har redusert eller fjernet grensehindringer. Erfaringene den siste tiden tyder allikevel på at det ikke vil være formålstjenlig å videreføre modellen med én særlig representant for det samlede grensehindersamarbeidet. Ikke bare vil det være vanskelig å finne en etterfølger etter Schlüter som kan gi et nytt løft, men selve modellen synes å ha nådd sitt metningspunkt og ha et begrenset potensial for fornyet dynamikk. Det er derfor aktuelt å tenke nytt når det gjelder samarbeidsformer som kan sørge for den nødvendige politiske og administrative tyngde og fremdrift i samarbeidet om grensehindringer.

Etter min oppfatning kan det nå være mer hensiktsmessig å vurdere tiltak som gjør det mulig å gå dypere inn i problemområder. Jeg er f.eks. kjent med at noen av medlemmene i Nordisk Råds næringsutvalg i et møte med den norske næringsministeren tidligere i år nevnte en ide om å etablere en komité e.l. med medlemmer fra de nordiske land som en pådriverordning angående grensehindringer i næringssektoren. Det kan være en av flere mulige modeller som Regjeringen vil vurdere nærmere for å videreføre grensehindersamarbeidet, også innen andre områder.

Fjerning av grensehindringer er også av betydning for målsettingen om et "grenseløst" Norden som en konkurransekraftig og dynamisk næringsregion på det internasjonale markedet. Skal Norden fremstå som et "hjemmemarked" må det følges opp av en tettere integrasjon mellom landene. Ut fra denne synsvinkelen har Nordisk Ministerråd ved næringsministrene i de tre siste årene prioritert arbeidet med å fjerne grensehindringer innen næringssektoren, og dette videreføres aktivt under årets norske formannskap.

Det nordiske arbeidsmarkedet bidrar til å jevne ut svingningene i etterspørselen etter arbeidskraft over konjunktursvingningene. Det er et tett samarbeid mellom arbeidsformidlingene i de nordiske land for å hjelpe arbeidssøkere og arbeidsgivere å finne ledige stillinger eller arbeidssøkere. Det er et særlig tett samarbeid mellom de offentlige formidlingene i grenseregionene. Siden det er små praktiske barrierer knyttet til å ta arbeid i et annet nordisk land er det betydelig mobilitet mellom blant annet det norske og det svenske arbeidsmarkedet.

I denne situasjonen er det viktig at det ikke oppstår nye hindringer. Det norske formannskapet vil prioritere samarbeidet om tolking og implementering av EU-regelverk i nasjonalt regelverk for å unngå å skape unødvendige forskjeller, og dermed grensehindringer, mellom de nordiske land. Det er også nær kontakt i forbindelse med det arbeidet som nå pågår om å vurdere overgangsordningene knyttet til arbeidskraft fra de nye EU/EØS-landene, bl.a. for å unngå å lage nye grensehindringer.

I Nordisk Ministerråds grenseregionale innsats er det overordnede formålet å bidra til å utnytte muligheter og redusere utfordringer som skapes av flere riksgrenser i en region. Ministerrådet har nylig vedtatt en ny strategi for det grenseregionale samarbeidet hvor man bl.a. prioriterer fortsatt arbeid med grensehindringer i et bredt perspektiv. I dette inngår barrierer for både personer og næringslivsutvikling. Det er intensjonen at de grenseregionale samarbeidsorganisasjonene skal fungere som Ministerrådets forlengede arm i arbeidet med grensehindringer, rapportere om nye problemer og komme med forslag til løsninger. Det videre arbeidet med grensehindringer skal integreres på en systematisk måte i det nordiske grenseregionale samarbeidet. Det er f.eks. nå under utvikling et nytt sett av kriterier med resultatindikatorer for den nordiske støtten til grenseregionene hvor ak-

tivt arbeid for å fjerne grensehindringer blir en viktig del. Dette planlegges gjort gjeldende fra 2007.

Minst to ganger i året er det møter i et forum for grenseregionene hvor spørsmål av felles interesse drøftes. Her er problemene med grensehindringer et viktig tema. Dette forumet er nå slått sammen med det tidligere grensepolitiske forum som fokuserte spesielt på arbeidet med grensehindringer og informasjonsarbeid i den sammenheng. I opplegget av disse møtene er Nordisk Ministerråd en pådriver.

Det norske formannskapet i regionalsektoren har aktivt støttet dette integrasjonsarbeidet. Gjennom de nye kriteriene for nordisk støtte og det grenseregionale forumet vil man kunne oppnå et systematisk, bredere og bedre forankret arbeid.

Når det gjelder kartlegging og tilbakemeldingsprosessene i grensehindersamarbeidet er både informasjonstjenesten Hallo Norden og Nordisk Ministerråds sekretariat i København sentrale. Hallo Norden opererer i alle de nordiske land, og drives på Ministerrådets oppdrag av Foreningen Norden. Fra 2005 har de drevet en betydelig større markedsføring av tjenesten, noe som har resultert i et langt større antall henvendelser. Dette videreføres i 2006. Hallo Norden har også ansvaret for å drive den nye næringslivsportalen for grensehindringer. Dessuten har Hallo Norden en koordineringsenhet i Ministerrådets sekretariat hvor de nasjonale tjenestene melder tilbake om sitt arbeid og på den måten får kanalisert sine erfaringer og aktuelle grensehindringer tilbake til ministerrådssystemet for videre håndtering.

Ministerrådssekretariatet har for øvrig også det løpende ansvar for å koordinere grensehinderarbeidet, noe som bl.a. innebærer å fange opp nye problemer som identifiseres gjennom det brede nettverk av interessenter for grensehindringer. Sekretariatet har også et løpende samarbeid med bilaterale informasjonstjenester, som f.eks. Grensetjenesten Morokulien mellom Norge og Sverige.

Blant annet på dette grunnlag vil det norske formannskapet i 2006 bidra til fortsatt fremdrift i arbeidet med å fjerne grensehindringer mellom de nordiske land, også i grenseregionene.

SPØRSMÅL NR. 582

Innlevert 9. mars 2006 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 14. mars 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Det har på nytt oppstått diskusjon om hvorvidt den nye Regjeringen vil følge opp sine og Stortingets ambisjoner om etablering av et nytt lukket fengsel på Fauske i Nordland.

Kan statsråden bekrefte at arbeidet med etableringen går videre på tross av signaler som peker i motsatt retning?»

Svar:

Justisdepartementet gav i brev av 19. september 2005 Statsbygg i oppdrag å utrede på et overordnet nivå ulike alternativer for et nytt fengsel i Indre Salten. I utredningen skal Statsbygg vurdere et fengsel med 100-125 lukkede plasser som skal ses i sammenheng med Bodø fengsel. Fauske kommune har stilt tomt til disposisjon.

Statsbygg var på befaring på tomten 13. oktober 2005 og har gjennomført geotekniske undersøkelser. Statsbygg skal ferdigstille rapporten innen utgangen av mars 2006. I rapporten vil det fremkomme mulige alternativer for et fengsel i Indre Salten og en vurdering av tomtens egnethet til fengselsformål.

Et fengsel i Indre Salten på 100-125 plasser er et stort fengsel i norsk sammenheng. Som statsråd er jeg opptatt av at fengsler i denne størrelsesorden vurderes grundig med hensyn til ulike bygningsalternativer, kostnader mv. Statsbyggs rapport vil gi meg et godt utgangspunkt for å vurdere dette fengselsalternativet i en helhetlig sammenheng. Jeg tar sikte på å komme tilbake til saken i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2006.

SPØRSMÅL NR. 583

Innlevert 9. mars 2006 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 16. mars 2006 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Hva vil utenriksministeren gjøre for å sikre at det blir mulig å inngå partnerskap ved flere norske ambassader i utlandet?»

BEGRUNNELSE:

I forrige stortingsperiode ble det stilt spørsmål om hvorvidt den daværende regjering ville jobbe aktivt for at det skulle bli mulig å inngå partnerskap ved norske ambassader i utlandet. Arbeid med dette ble igangsatt, men i dag er det fortsatt slik at det på mange norske ambassader ikke er mulig å inngå partnerskap. Regjeringen har i en rekke sammenhenger uttrykt at den ønsker økt fokus på likeverd og like rettigheter uavhengig av seksuell legning. Dette er et av områdene hvor den har muligheten til å vise dette i praksis.

Svar:

I dag kan man inngå partnerskap ved ambassadene i Stockholm, Brussel og Haag.

Årsaken til at det i dag kan skje ved bare tre norske ambassader i utlandet, er at partnerskapsinngåelse er kun aktuelt i de land som selv anerkjenner partnerskap i sin lovgivning. Men innføring av partnerskapslovgivning innebærer heller ikke uten videre at en stat gir andre staters utenriksstasjoner anledning til å foreta registrering av partnerskap. Vertslandets myndigheter vil måtte godkjenne at slike rettsakter blir foretatt ved utenriksstasjonen, og det kan settes vilkår for dette.

Vi arbeider nå for at det skal bli mulig å inngå partnerskap ved ytterligere to norske utenriksstasjoner; i København og i Madrid.

I Danmark ble loven om partnerskap endret i fjor slik at det nå er anledning til å registrere partnerskap ved utenlandske ambassader i København. Fra dansk side ønskes dette gjennomført i forhold til Norge ved å endre den eksisterende bilaterale avtalen om vigselsrett. Så snart avtalen er blitt endret ved utveksling av diplomatiske noter, vil vår ambassade i København bli bemyndiget til å registrere partnerskap.

I Spania vedtok parlamentet i fjor å gi homofile like rettigheter som heterofile til å inngå ekteskap. Jeg kan i den sammenheng nevne at statssekretær Øye i Barne- og likestillingsdepartementet reiser til Madrid i slutten av neste måned for å bli orientert om hvordan partnerskapsloven fungerer i Spania. Vår ambassade i Madrid har jevnlig kontakt med spanske myndigheter med sikte på at det skal kunne bli mulig å registrere partnerskap på ambassaden.

Jeg regner derfor med at det relativt snart vil bli mulig å registrere partnerskap ved i alt fem norske ambassader. Etter hvert som enda flere land innfører partnerskapslovgivning, vil jeg arbeide for at enda flere av våre utenriksstasjoner kan tilby dette.

SPØRSMÅL NR. 584

Innlevert 9. mars 2006 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 15. mars 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«De rundt 1 300 jødene som bor i Norge har i flere år opplevd problemer med å få tak i mat som er tilberedt på en slik måte at de kan spise den uten å komme i konflikt med sin religiøse overbevisning. Dels blir basisvarer som kosherkylling ikke importert, og dels er koshermat svært dyrt.

Hva vil Arbeids- og inkluderingsministeren gjøre for at koshermat skal bli lettere tilgjengelig for den jødiske befolkningen i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Da den jødiske befolkningen i Norge er forholdsvis liten, og fordi det ikke er tillatt å slakte på jødisk vis i Norge, er norske jøder avhengig av å importere det meste av maten fra utlandet. Denne importen mø-

ter problemer i form av regelverk og kontroll som er tilpasset storimport, og ikke import av små kvanta som det her er snakk om. Utvalget i Norge er dårlig og prisene er høye. Kosherkylling er ikke mulig å få tak i etter at importen ble stanset i 2004 på grunn av salmonellafunn i slik kylling. Det er alvorlig dersom et dårlig tilpasset norsk regelverk og byråkrati legger så store hindringer i veien at den jødiske befolkningen får problemer med å få tak i mat som er godtatt etter deres religion.

Svar:

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har samordningsansvaret for statlig politikk som berører de nasjonale minoritetene i Norge. Samtidig gjelder prinsippet om departementenes sektoransvar, også for politikk som berører disse gruppene. Landbruks- og matdepartementet har ansvaret for regelverket om dyrevelferd, dyrehelse, plantehelse og primærproduksjon av landbruksvarer, samt for importvernet for landbruksvarer. Landbruks- og matdepartementet har også det administrative ansvaret for Mattilsynet. Helse- og omsorgsdepartementet har ansvaret for regelverket om mattrygghet etter primærproduksjon.

Det mest akutte problemet er, som det antydes i spørsmålet, tilgang til kosherkylling. Dette skyldes blant annet at det de siste årene har blitt påvist salmonella i flere partier som har vært forsøkt importert. Partiene har på dette grunnlaget blitt avvist. Videre er antallet produsenter av kosherkylling i EU/EØS-området begrenset. Dette har igjen medført at det er vanskelig å finne produsenter som er villige til å eksportere til Norge, som er et lite marked i denne sammenhengen.

Jeg har derfor tatt et initiativ for å hjelpe jødene å skaffe seg kosherkylling til den kommende høytiden pesach (jødisk påske). Det har på den bakgrunn vært tett dialog mellom Det Mosaiske Trossamfund, Mattilsynet og de tre ovennevnte departementene med sikte på å finne en løsning.

Den mest aktuelle løsningen vi arbeider med for påsken i år, er at Det Mosaiske Trossamfund, gjennom sitt importselskap Kosher Mat AS, får tillatelse til å importere et parti varmebehandlet kylling fra en produsent i USA. Varmebehandlingen eliminerer blant annet faren for salmonella. Landbruks- og matdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet har dermed funnet det forsvarlig å fravike visse bestemmelser i det gjeldende regelverket om import av animalske næringsmidler fra tredjeland (land utenfor EU/EØS-området).

Når det gjelder arbeidet med å finne en mer helhetlig og varig løsning for tilgangen til koshermat for jøder i Norge, vil jeg vise til arbeidsgruppen som ble opprettet under forrige regjering. Arbeidsgruppen ledes av Arbeids- og inkluderingsdepartementet med deltagelse fra Helse- og omsorgsdepartementet og Landbruks- og matdepartementet.

Arbeidsgruppen har følgende mandat:

Arbeidsgruppen skal:

- beskrive mulighetene for å fremskaffe koshermat innenfor eksisterende regelverk.
- beskrive de delene av nasjonal og internasjonal rett som er relevante for spørsmålet om den jødiske minoritets tilgang til koshermat.
- vurdere dagens situasjon, og eventuelt komme med forslag til tiltak.

Arbeidet skal skje i dialog med den jødiske minoritet, representert ved Det Mosaiske Trossamfund i Oslo.

Det tas sikte på at rapporten fra arbeidsgruppen skal foreligge første halvår 2006 (jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006)).

SPØRSMÅL NR. 585

Innlevert 9. mars 2006 av stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo

Besvart 27. mars 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«En sykepleier i Finnmark hadde på 80-tallet noen års permisjon fra sin stilling i Finnmark fylkeskommune, med opphør av pensjonsinnbetaling i permisjonsperioden. Etter tilbakekomst etter permisjonen meldte arbeidsgiver henne ikke inn i Kommunal Landspensjonskasse igjen, med den konsekvens at når hun nå blir pensjonist får hun reduksjon i pensjonen med 3/30. Hun er selv helt uskyldig i det inntrufne, og av lønnsslippen framkom den gang trekk til pensjon.

Hvem bærer etter statsrådens syn ansvar for å rette opp for hennes pensjonstap?»

BEGRUNNELSE:

På det tidspunkt hun tok permisjon, inkludert tidspunktet for tilbakekomst fra permisjonen, var hun tilsatt i Finnmark fylkeskommune. Etterpå ble familie- og daghjemmet der hun arbeidet overtatt av Karasjok kommune. Kvinnen har aldri vært tilsatt i Helse Finnmark, men saken ble oversendt dit fra Finnmark fylkeskommune. Siste år har intet skjedd i saken, fordi det er uenighet mellom Helse Finnmark og Finnmark fylkeskommune om hvem som bærer ansvaret for å rette opp i saken. Finnmark fylkeskommune har erkjent at de har begått en feil, men vil ikke i ettertid betale inn tidligere uteblitt pensjonsinnbetaling slik at kvinnen kan motta pensjon uten innkorting i ytelsen.

Svar:

Så vidt jeg kan forstå har ikke familie- og daghjemmet som sykepleieren var ansatt i, noen gang vært en del av spesialisthelsetjenesten. Dette innebærer at det ikke kan være slik at Helse Finnmark overtok arbeidsgiveransvaret for sykepleieren og ansvaret for feilen i forbindelse med sykehusreformen.

På bakgrunn av de opplysningene som fremgår av spørsmålet, kan det synes som om familie- og daghjemmet ble overført til kommunen i og med HVPU-reformen i 1991. Departementet har forsøkt å innhente opplysninger om hvordan fylkeskommunalt ansvar og forpliktelser knyttet til familie- og daghjemmet ble ordnet mellom Finnmark fylkeskommune og Karasjok kommune i forbindelse med overføringen, men det har foreløpig ikke vært mulig å komme i kontakt med noen som har konkret kjennskap til saken.

Det fremgår av midlertidig lov om avvikling av fylkenes HVPU at ansatte i fylkeskommunen fikk rett til ansettelse i liknende stilling i den kommune som overtok eiendomsretten til institusjonen. Gitt denne bakgrunnen er det nærliggende å anta at enten fylkeskommunen eller kommunen må bære ansvaret for feilen. Siden det opplyses at fylkeskommunen har erkjent at det er begått en feil, kan det synes naturlig at fylkeskommunen bærer ansvaret for å rette opp for hennes pensjonstap.

SPØRSMÅL NR. 586

Innlevert 9. mars 2006 av stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund

Besvart 17. mars 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«For 210 000 kr kan allmennheten få tilgang til strandperlen Kibbevika i Tvedestrand. Området utgjør totalt 12,5 mål. Staten mener imidlertid at prisen er altfor høy og har takket nei til kjøp. Sammenlignet med at Regjeringen sist høst kjøpte 100 meter strandlinje for 30 mill. kr på beste vestkant i Oslo, synes statens nei til kjøp av Kibbevika underlig.

Mener statsråden at forvaltningens likebehandlingsprinsipp er fulgt i saken, og hvorfor mener statsråden at staten bør takke nei til den rimelige strandperlen Kibbevika?»

Svar:

Tvedestrand kommune har i brev av 4. januar 2006 søkt fylkesmannen i Aust-Agder om statens medvirkning til kjøp av ca. 12,5 dekar friluftsarealer i to bukter i Kibbevika på Askerøya. Arealene grenser til skjærgårdsparkarealer og har sandstrand og grasmark med godt potensial når det gjelder tilrettelegging for friluftsliv. De aktuelle arealene i Kibbevika er uregulert, og satt av til landbruks-, natur- og friluftsområde i kommuneplanens arealdel. Normalt vil landbruksverdien legges til grunn for statlig erverv til friluftslivsformål i en slik sak.

Fylkesmannen forbereder saken for avgjørelse i Direktoratet for naturforvaltning, og har i den forbindelse i brev av 24. februar 2006 til kommunen bedt om at det arbeides noe videre med kjøpsavtale når det gjelder prisgrunnlag og avklaring av rettighetsforhold til private brygger mv. Fylkesmannen har også pekt på at det er behov for en reguleringsplan for området, bl.a. for å legge grunnlag for sikring av en turstiforbindelse mellom de to buktene.

Det er ikke fattet endelig beslutning om kjøp fra statens side. Saken er fortsatt under behandling, og jeg vil ha kontakt med Direktoratet for naturforvaltning før endelig beslutning fattes.

SPØRSMÅL NR. 587

Innlevert 9. mars 2006 av stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund

Besvart 17. mars 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Det er uenighet om hvordan tjenestedirektivet skal forstås etter behandlingen i Europaparlamentet 16. mars. Enkelte hevder direktivet vil gjøre det mulig for utenlandske arbeidere å tilby sine tjenester i Norge til hjemlandets lønns- og arbeidsvilkår, og mener vi derfor bør benytte reservasjonsretten. Andre hevder at direktivet gjør det mulig for oss å videreføre dagens situasjon.

Hvilke konsekvenser mener statsråden direktivet har for Norge, og i hvilken grad mener han vi bør benytte reservasjonsretten?»

Svar:

Et utkast til direktiv om tjenester i det indre marked har vært til behandling i EU-systemet i lengre tid. Den opprinnelige direktivteksten fra Kommisjonen i januar 2004 har blitt vesentlig endret i prosessen fram mot førstegangs behandling i Europaparlamentet medio februar i år. For Norge er det sentralt å påvirke prosessen i EU. Det er spilt inn norske synspunkter/posisjoner til direktivforslaget ved flere anledninger, senest i brev 3. februar 2006 til Parlamentet, Kommisjonen og Rådet i forbindelse med plenumsbehandlingen i Europaparlamentet.

Med et tjenestedirektiv i tråd med det kompromissforslaget som Europaparlamentet med stor majoritet sa ja til 16. februar, vil vi fortsatt kunne legge til grunn bestemmelser om norske lønns- og arbeidsvilkår for utenlandske arbeidstakere, på samme måte som i dag. Prosessen med tjenestedirektivet så langt har gått i riktig retning i forhold til bekymringene om at direktivet kunne føre til en svekkelse av arbeidstakernes lønns- og arbeidsvilkår og fare for sosial dumping.

I det foreliggende forslaget til tjenestedirektiv er arbeidsretten helt unntatt fra direktivet, noe som innebærer at nasjonal arbeidsrettslig regulering vil komme til anvendelse, i samme utstrekning som i dagens situasjon. Dette vil f.eks. også gjelde den såkalte "antikontraktørbestemmelsen" i arbeidsmiljøloven § 15-7 nr. 3, som fastsetter at det ikke er adgang til å si opp arbeidstakere for å erstatte dem med selvstendige oppdragstakere/kontraktører. Lønns- og arbeidsvilkår skal fortsatt følge reglene i det såkalte utsendingsdirektivet. Dette betyr at blant annet regler om lønn, i den grad det følger av lov eller allmenngjorte tariffavtaler, og om helse, miljø og sikkerhet m.m. i det landet tjenesten utføres, fremdeles skal komme til anvendelse for utsendte arbeidstakere. På disse områdene vil derfor ikke tjenestedirektivet medføre behov for endringer i norsk rett.

I direktivutkastet listes det opp visse "forbudte" krav, som ikke kan stilles til utenlandske tjenesteytere. Det er imidlertid verdt å merke seg at utkastet ikke inneholder et forbud mot at vertslandet kan kreve at en tjenesteleverandør har fast adresse eller en kontaktperson/representant i landet. Videre er direktivets anvendelsesområde vesentlig mer begrenset i det foreliggende utkastet, ved at enkelte former for tjenesteyting er særskilt unntatt. I denne sammenheng er det verd å merke seg at vikarbyråer er blant unntakene.

Det er likevel fortsatt viktig å ha fokus på konsekvenser en nedbygging av hindrene for handel med tjenester kan tenkes å ha.

Tjenestedirektivet er foreløpig ikke endelig vedtatt i EU og det er fortsatt knyttet uklarheter til innholdet og det endelige utfallet av direktivet. Det er derfor for tidlig å ta endelig standpunkt til det. Regjeringen følger den videre prosessen i EU fram mot et endelig direktiv tett, og vi vil fortsette å bruke de muligheter vi har til å påvirke, slik at direktivet til slutt blir mest mulig i tråd med hva vi i Norge mener er riktig.

SPØRSMÅL NR. 588

Innlevert 10. mars 2006 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 16. mars 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Årsavgiften for bil utgjør nå 2 865 kr og forfaller 15. mars. Dersom betalingen er én dag forsinket vil det påløpe et ekstragebyr på 250 kr. Dette vil være spesielt belastende for trygdede og pensjonister.

Vil finansministeren iverksette tiltak som gjør at denne belastningen blir mindre, enten ved å sette betalingsfristen til 20. mars, eller ved å redusere straffegebyret?»

BEGRUNNELSE:

Årsavgiften for bil er blitt høy, og mange sliter med å betale den i tide. Oversitter man fristen påløper et ekstragebyr på 250 kr. Dette kan være en tung ekstrakostnad for de med lav trygd. Trygden utbetales den 20. mens årsavgiften forfaller til betaling den 15. mars. Dette gjør at noen tvinges til å vente fem dager med å betale.

En forskyvning av betalingsfristen er et enkelt grep som vil være til glede for mange.

Svar:

Det fremgår av forskrift 4. juli 1986 om årsavgift for motorvogn § 2 at årsavgiften forfaller til betaling 15. mars, eventuelt den nærmeste påfølgende virkedag. Forfallstidspunktet for betaling av årsavgiften er det samme hvert år, og det har stått uendret i en årrekke. Det er derfor mulig å innrette seg etter dette i god tid på forhånd. Å kunne forholde seg til en dato som er godt kjent og innarbeidet er en fordel for alle parter. Det er i denne sammenheng vanskelig å legge avgjørende vekt på datoer for lønns- og trygdeutbetalinger, som vil variere for de enkelte avgiftspliktige. Valget av forfallstidspunkt vil derfor uansett være en kompromissløsning. Det foreligger ingen planer om endring av innbetalingsdato på nåværende tidspunkt.

Avgift som ikke er betalt innen forfall, forhøyes med 250 kr, etter Stortingets vedtak om årsavgift § 4. Det er altså Stortinget som hvert år vedtar størrelsen på tilleggsavgiften, som ble innført med 250 kr fra 1. januar 1984. Satsen har siden stått uendret.

På grunn av det store antall utsendte krav på innbetaling av årsavgift, over 3 mill. kr for 2006, er det ansett nødvendig å ha regler som stimulerer til rettidig betaling. Et system med høye standardiserte tilleggsavgifter bidrar til dette. Antallet utsendte krav tilsier at det ikke er ønskelig å operere med individuelle satser som varierer med den aktuelle forsinkelsens lengde. I 2005 ble det til orientering sendt ut over 230 000 purringer. Tilleggsavgiften erstatter både ordinære innkrevingsgebyrer etter inkassoloven og forsinkelsesrenter. Som nevnt har satsen stått uendret i over 20 år, og det foreligger ingen konkrete planer for å sette den ned.

SPØRSMÅL NR. 589

Innlevert 10. mars 2006 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn

Besvart 15. mars 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Hva vil statsråden bidra med slik at Agderfly kan komme videre i prosessen med etablering av en toårig fagskoleutdanning som trafikkflyger?»

BEGRUNNELSE:

Agderfly har drevet trafikkflyverskole på Kjevik siden 1977, og har til sammen hatt ca. 2 000 elever. Agderfly har søkt om å bli godkjent som fagskole.

Etter ca. 1 1/2 års saksbehandling i Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen, skriver NOKUT i brev av 22. november 2005 blant annet:

"NOKUT har gjennomgått all dokumentasjon og konstaterer at Agderfly tilfredsstiller NOKUTs kriterier for godkjenning som fagskoleutdanning. Så snart de nødvendige tillatelser fra Luftfartstilsynet er på plass, vil NOKUT kunne godkjenne den toårige trafikkflygerutdanningen som fagskoleutdanning. Det er en forutsetning at det i mellomtiden ikke er skjedd ve-

sentlige endringer i tilbudet i forhold til den dokumentasjonen som nå foreligger."

I klar tekst betyr dette at når den nye og oppdaterte infrastrukturen (ny driftsbygning, skolefly og simulatorer), er på plass og godkjent av Luftfartstilsynet vil NOKUT godkjenne utdanningstilbudet. Agderfly har fått tilsagn om finansiering fra Nordea Bank og Innovasjon Norge i Kristiansand under forutsetning av at det blir etablert en tilfredsstillende tilskuddsordning fra det offentlige. (jf. § 8 i Lov om fagskoleutdanning).

Utdannings- og forskningsdepartementet har ikke fått midler til nye godkjente fagskoletilbud. På grunn av endringer av lovverk, og manglende avklaring av finansieringsmodell kommer Agderfly ikke videre i etableringsprosessen. Agderfly har selv skissert følgende forslag:

"Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet fra 2007 gir tilsagn om 1,9 mill. kr pr. år i husleietilskudd til fagskolen for trafikkflygere ved Agderfly AS på Kristiansand lufthavn, Kjevik. (Husleietilskuddet vil opphøre når bygningen er betalt).

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet fra 2007 etablerer en stipendordning som er øremerket studentene ved den toårige trafikkflygerutdanningen ved fagskolen til Agderfly AS på Kristiansand lufthavn, Kjevik. Beløpet er 4 250 kr (2005-kroner) pr. studiepoeng og er begrenset til 1 920 studiepoeng pr. år. Stipendene administreres av fylkesmannen i Vest-Agder."

Fordi arbeidet med å oppdatere skolen vil ta omkring ett år, er det av største betydning at Agderfly får et positivt signal fra Stortinget/Utdannings- og forskningsdepartementet snarest mulig. Behovet for denne typen utdanning skulle være åpenbart, basert på den siste tids hendelser.

Svar:

Kunnskapsdepartementet utreder sammen med Samferdselsdepartementet og Forsvarsdepartementet trafikkflygerutdanningen. Utredningen vil være ferdig før behandling av revidert nasjonalbudsjett slik Stortinget tidligere har bedt om.

Gjennom utredning er vi kjent med situasjonen for Agderfly. Det er imidlertid mange faktorer som spiller inn når trafikkflygerutdanningen skal utredes og også mange fagmiljøer og flygerutdanninger som skal involveres. Jeg ber om forståelse for at så lenge utredningen ikke er ferdig, vil det være vanskelig å gå inn på konkrete tiltak for en enkelt institusjon. Regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett vil inkludere forslag til videre organisering og finansiering av trafikkflygerutdanning.

SPØRSMÅL NR. 590

Innlevert 10. mars 2006 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 17. mars 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«I dagens Aftenposten meldes det om at Politidirektoratet har avvist en forespørsel fra Oslo-politiet om muligheten til å prøve ut nye gule uniformsjakker. Dette har Politidirektoratet avslått med begrunnelse av at hele landet skal ha samme uniformering. Oslo-politiet hadde slik jeg ser det gode grunner for sin forespørsel. Vil statsråden ta initiativ til å omgjøre vedtaket fra Politidirektoratet og la politiet i Oslo få prøve ut nye uniformsjakker slik de ønsker?»

BEGRUNNELSE:

Justisministeren har så langt fremstått som både kreativ og uredd. Det blir derfor interessant å se hva statsråden gjør i denne saken. Oslo-politiet har påpekt at de jakkene som blant annet politiet i London benytter ville gi mer synlighet og således ivareta en av politiets primæroppgaver: være synlige. Statsråden har utfordret flere deler av justissektoren og introdusert nye muligheter for å løse oppgaver og ikke minst sammensetting av f.eks. Høyesterett. Jeg ber derfor justisministeren gripe inn i denne saken og la politiet i Oslo få testet disse jakkene ut og derigjennom å kunne få et grunnlag for vurdering om slike bør tilbys i hele landet.

Imøteser statsrådens svar med interesse.

Svar:

Statsråden ønsker et mest mulig synlig politi og i den forbindelse er uniformering viktig. Politiets nåværende uniformering er fastsatt ved kgl.res. av 5. august 1994.

Politidirektoratet opplyser at de for tiden utreder

nye retningslinjer for produktutvikling av materiell og utstyr. Retningslinjene vil foreligge tidlig høsten 2006.

I forbindelse med dette arbeidet har Politidirektoratet mottatt flere endringsforslag til dagens uniformering, herunder forslaget fra Oslo politidistrikt om gul uniformsjakke.

Politidirektoratet opplyser at de ønsker å foreta en helhetlig vurdering av politiets uniformering når ovennevnte retningslinjer foreligger, og i den forbindelse også ta stilling til de endringsforslag som er kommet.

Jeg har ingen ønsker om å gripe inn i den prosessen som nå foregår og vil avvente direktoratets arbeid på dette området.

SPØRSMÅL NR. 591

Innlevert 10. mars 2006 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 24. mars 2006 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Kan statsråden forsikre om at NRK følger "Tekstreklameplakaten", for eksempel i forbindelse med den kommende serien om oljenæringen?»

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten 9. mars vises det til at halvparten av produksjonskostnadene i forbindelse med NRKs kommende serie om oljenæringen er finansiert av Oljeindustriens Landsforening, Norges Rederiforbund og Teknologibedriftenes Landsforening.

I "Tekstreklameplakaten", som er et tillegg til Vær Varsom-plakaten og en del av mediebransjens etiske regelverk, går det klart frem at "publikum skal være trygg på at det redaksjonelle stoffet springer ut av en selvstendig og uavhengig journalistisk vurdering, og at innhold og presentasjon er uten bindinger til utenforstående interesser". Videre heter det at nyhets- og aktualitetsprogrammer ikke skal sponses.

Generalsekretær Per Edgar Kokkvold i Norsk Presseforbund påpeker i nevnte artikkel i Aftenposten at "en programserie om oljehistorien må være på grensen til et aktualitetsprogram".

Venstre er enig i denne vurderingen, og er opptatt av at fjernsynskanaler og andre programprodusenter har klare retningslinjer å forholde seg til slik at det ikke oppstår noen form for tvil i forbindelse med integritet, troverdighet og den redaksjonelle frihet.

Svar:

Tilsynet med medieetiske standarder i Norge skjer dels gjennom kringkastingsloven og dels gjennom det privatrettslige, bransjestyrte selvjustissystemet som organiseres av Pressens Faglige Utvalg. NRK meldte seg i 1992 inn i Norsk Presseforbund. Staten tok verken som eier av NRK eller på annen måte del i denne beslutningen.

Som eier og lovgivende myndighet består mine oppgaver overfor NRK i første rekke av å føre tilsyn med at lovpålagte vilkår, vedtekter og føringer gitt av eier overholdes. Jeg kan ikke se at det er min oppgave å kommentere på hvilken måte NRK følger opp privatrettslige forpliktelser selskapet har påtatt seg. Jeg konstaterer imidlertid at NRK som medlem av Norsk Presseforbund har forpliktet seg til å arbeide etter "Tekstreklameplakaten" og legger til grunn at selskapet følger opp forpliktelser det påtar seg.

Jeg viser for øvrig til at de forhold som er opphav til spørsmålet ble utførlig drøftet i spørretimen 15. mars 2006, nærmere bestemt spørsmål nr. 25.

SPØRSMÅL NR. 592

Innlevert 10. mars 2006 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 23. mars 2006 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Under behandlingen av St.meld. nr. 19 (2004-2005) Marin næringsutvikling - Den blå åker, ble det satt fokus på ny rekruttering til fiskeflåten. Et samlet storting mente at det er viktig med rekrutteringskvoteordning slik at unge yrkesutøvere kan få prøve seg som fiskere i egen båt. Stortinget vedtok følgende: "Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en modell for rekrutteringskvoter for ungdom."

Når vil statsråden følge opp Stortingets vedtak?»

Svar:

Regjeringen ønsker å sikre bærekraftig utvikling av fiskeriavhengige kystsamfunn. På denne bakgrunn vil Regjeringen legge til rette for rekrutteringsordninger som kan bidra til at ungdom finner en vei inn i næringen av eget ønske.

For å sikre at en rekrutteringsmodell har den nødvendige tilslutning i næringa er det hensiktsmessig først å få spørsmålet uavhengig utredet av næringas organisasjoner. Årsaken er for det første at det er rimelig at næringen får være med å beslutte ettersom eventuelle rekrutteringskvoter nødvendigvis må tas fra det generelle kvotegrunnlaget. En selvstendig utredning vil dessuten bidra til å forankre de løsninger som foreslås i næringa selv.

Jeg vil i nær framtid fastsette et mandat for en gruppe som skal foreta en gjennomgang og vurdering av saksfeltet, med sikte på å komme tilbake til Stortinget på et senere tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 593

Innlevert 10. mars 2006 av stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg

Besvart 15. mars 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«UDI får kritikk når det gjelder vurderingen av proforma ekteskap.

Hva vil statsråden gjøre i forhold til det utspillet som nylig har kommet fra ambassadøren i Marokko, og hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å forhindre proforma ekteskapene?»

BEGRUNNELSE:

Flere medier har den siste tiden formidlet kritikk av UDIs praksis når det gjelder å vurdere proforma ekteskap. Det vises i den forbindelse til brev fra ambassadøren i Marokko der det hevdes at UDI neglisjerer råd og innspill fra ambassaden og godkjenner ekteskap som ikke er reelle.

Problematikken rundt proforma ekteskap har lenge vært et aktuelt tema. Når saken nå har blitt reist etter innspill fra en ambassade, må den tas alvorlig.

Svar:

Det ligger betydelige utfordringer i en avgjørelse der et formelt gyldig inngått ekteskap ikke skal danne grunnlag for familieinnvandring fordi utlendingsmyndighetene ikke anser ekteskapet å ha noen realitet ut over å skaffe den ene parten en oppholdstillatelse i Norge. Utfordringene knytter seg særlig til tidkrevende undersøkelser, vurdering og vektlegging av kriterier, og konkret bevisvurdering i den enkelte sak. Helt siden utlendingslovens vedtakelse har det vært arbeidet på forskjellige måter både i politiet og Utlendingsdirektoratet (UDI) for å avdekke slike tilfeller av alvorlig misbruk av regelverket.

Umiddelbart etter at jeg mottok brevet fra ambassadøren i Marokko, ba jeg om å få en redegjørelse fra UDI om deres håndtering av saker der det er mistanke om proforma ekteskap. UDI leverte sin redegjørelse kort tid etterpå.

På bakgrunn av opplysningene som har kommet frem, vil jeg utarbeide en instruks til Utlendingsdirektoratet om deres behandling av proformasaker. Instruksen skal sikre at direktoratet tar i betraktning alle relevante vurderingskriterier i disse sakene, slik at man så langt mulig kan forhindre at ekteskapsinstituttet misbrukes for å oppnå oppholdstillatelse i Norge. Jeg viser også til at Utlendingslovutvalget i sin

innstilling til ny utlendingslov (NOU 2004:20 Ny utlendingslov) har foreslått en ny bestemmelse om proforma ekteskap i saker om familieetablering. Forslaget opererer med et videre bevistema enn gjeldende rett, og skal således gjøre det lettere for myndighetene å avslå søknader på dette grunnlaget. På bakgrunn av Utlendingslovutvalgets forslag og høringsinstansenes syn, vurderer jeg hvordan forslaget bør følges opp i den nye utlendingsloven. Jeg tar sikte på å fremme forslag til ny utlendingslov innen utgangen av 2006.

SPØRSMÅL NR. 594

Innlevert 10. mars 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 22. mars 2006 av utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Matmangel, ørkenspredning og avskoging er store utfordringer. Statsråden er intervjuet i Stavanger Aftenblad 9. mars 2006 hvor det står at "varige tiltak er det aller beste. Mer moderne dyrking, vanningsmetoder og bruk av kunstgjødsel er blant tiltakene". Teknisk Ukeblad nr. 6/2006 omtaler testresultater av en biomembran som bidrar til å gjøre ørken til fruktbar jord.

Tror statsråden dette kan være en teknologi som bør vurderes brukt/videreutviklet i forbindelse med norsk u-hjelp, som et kombinert mat-, miljø- og klimatiltak?»

BEGRUNNELSE:

Det er viktig at den hjelp som gis kan støtte opp om den langsiktige utviklingen i et land. Det er i tillegg positivt om tiltak er kostnadseffektive, har enkel logistikk, og kan forankres på mottaksområdet. Biomembranen fremstår som et fremragende eksempel som kombinerer dette, og burde derfor fremstå som et interessant virkemiddel i Norges bistand til å bekjempe matmangel, avskoging og ørkenspredning. I tillegg har Johnsen flere ganger understreket at biomembranen også kan sees som et bidrag til å motvirke eventuelle klimaendringer, og fremstår som et kostnadseffektivt alternativ til dyre CO_2-løsninger.

Ifølge gründer Torfinn Johnsen fra Sandnes har biomembranen flere funksjoner. Den kan gi ørkenområder nytt liv ved å hindre vann i å fordampe eller synke dypt ned i jorden. Den regulerer også jordtemperaturen. Dette gjøres ved å tilsette hvite eller svarte pigmenter til membranen.

Disse egenskapene gjør at biomembranen kan redusere behovet for vanning med opptil 80 pst. I tillegg skal den kunne redusere vinderosjon av matjord fordi den binder jordsmonnet sammen.

I Teknisk Ukeblad nr. 6/2006 kommenterer Johnsen tester som er utført i Nigeria:

"Etter tre døgn var spiringen 100 prosent i felter dekket med biomembranen. Vanninnholdet var 31 prosent og temperaturen på jordoverflaten 33 grader celsius. I referansefeltene var det kun 35 prosent spiring. Og vanninnholdet i bakken var kun 15 prosent uten membran. Temperaturen var hele 47 grader celsius, forteller Torfinn Johnsen."

Svar:

Afrika står overfor store utfordringer innen landbruket. Matvaremangel og underernæring er problemer som ofte rammer mange afrikanske land. Tørke regnes som den viktigste årsaken til disse problemene. For lite nedbør og manglende systemer for vannforvaltning rammer både landbruket og miljøet generelt. Et norsk engasjement på disse områdene er nødvendig for at vi skal kunne nå de ambisiøse tusenårsmålene som det internasjonale samfunn har satt seg.

Det er derfor prisverdig at et flerfaglig miljø i Norge, representert ved institusjoner som Universitetet i Stavanger, Statoil, Felleskjøpet og Interkommunalt vann-, avløps- og renovasjonsverk, arbeider med teknologiske løsninger som kan sikre bøndene bedre avlinger gjennom å nyttiggjøre seg fuktighet i jordsmonnet på en bedre måte. Teknologien virker lovende, og forsøksvirksomhet har vist at det er mulig å sikre bonden en betydelig økning i produksjonen. Teknologien kan også forhindre jorderosjon.

Det er viktig at denne teknologiske nyvinningen vurderes i forhold til andre faktorer. Det er totalbildet som påvirker i hvilken grad ny teknologi blir akseptert av lokale bønder. Det betyr at også økologiske, institusjonelle, kulturelle og ikke minst økonomiske faktorer må vurderes. Derfor er det viktig at teknologien utprøves lokalt og i liten skala.

Det er uklart i hvilken grad teknologien som presenteres er å betrakte som et kommersielt produkt eller om dette er teknologi som vil være tilgjengelig for alle uten vederlag. Dersom dette er et kommersielt produkt, har bistandsforvaltningen virkemidler som støtter opp om private investeringer i utviklingsland. Her vil NORAD kunne være behjelpelig med nærmere informasjon om fremgangsmåte for å søke støtte. Dersom dette er teknologi som vil være tilgjengelig uten vederlag, er det naturlig at internasjonale kompetansesentra som FNs landbruksorganisasjon, FAO, i Roma blir kontaktet for et nærmere samarbeid. Både Utenriksdepartementet, ambassaden i Roma og NORAD kan være behjelpelig med å etablere kontakt med FAO.

Norske myndigheter er ikke direkte involvert i utvikling av teknologiske løsninger innen landbruket, men støtter en rekke internasjonale fagsentra og nasjonale forskningsinstitusjoner som jobber med slike problemstillinger. Enkelte norske frivillige organisasjoner fremmer også teknologiske innovasjoner innen landbruket og kan bli viktige støttespillere for å teste ut og eventuelt fremme teknologien lokalt. Dersom den foreslåtte teknologiske løsningen blir betraktet som relevant for de problemer bøndene i utviklingsland står overfor, så vil det være naturlig at norske myndigheter følger opp via disse institusjonene.

SPØRSMÅL NR. 595

Innlevert 10. mars 2006 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 22. mars 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«I eigedomsskattelova § 13 første ledd andre punktum står det at skatten ikke i noe år kan økes mer enn 2 kr for hver 1 000 kr. Siktepunktet med bestemmelsen er at skattyterne ikke skal få for sterke forhøyelser av skatten. Men skatten kan også forhøyes på en annen måte, gjennom økning av taksten på en eiendom. Og taksten utgjør skattegrunnlaget.

Er finansministeren enig i at heller ikke taksten på en eiendom et år bør kunne økes så mye at den for skattyter utgjør en økning i kroner på 2 promille?»

Svar:

Som for andre skattearter framkommer den eiendomsskatt som faktisk skal betales gjennom en kombinasjon av et skattegrunnlag og en skattesats. Lov om eigedomsskatt til kommunane 6. juni 1975 nr. 29 (eigedomsskattelova) § 13 første ledd fastsetter at skattesatsen ikke kan økes med mer enn 2 promille pr. år inntil en når maksimum på 7 promille. Bakgrunnen for bestemmelsen er, som påpekt, at økningen i skattebyrde ikke skal bli for stor de første årene skatten skrives ut.

Etter eigedomsskattelova § 8 første ledd skal ligningsverdien fra året før skatteåret utgjøre skattegrunnlaget for eiendomsskatten. Som kjent er denne bestemmelsen ikke trådt i kraft, med unntak for vannkraftverk. I henhold til eigedomskattelova § 33 annet ledd skal fortsatt reglene i byskatteloven av 1911 anvendes med hensyn til fastsettelse av skattegrunnlaget for eiendomsskatten. Det følger av byskatteloven § 5 at takseringen skal baseres på den objektive omsetningsverdi på eiendommene. Byskatteloven § 4 fastsetter at alminnelig taksering skal foretas hvert tiende år.

Det forhold at ny alminnelig taksering kun foretas hvert tiende år innebærer at takstene ligger fast i mange år. Prisene på fast eiendom i Norge har med få unntak steget i hele etterkrigstiden. Dette har medført at eiendomsskattetakstene får et "etterslep" i tiårsperioden i forhold til lovens bestemmelse om bruk av omsetningsverdi. Undersøkelser har også vist at det faktiske skattegrunnlaget som kommunene bruker for boligeiendommer utgjør omkring 40 pst. av reell omsetningsverdi, jf. NOU 1996:20, side 99. I de år det foretas utskriving på grunnlag av ny alminnelig taksering vil imidlertid de eiendomsskattepliktige kunne oppleve en prosentvis betydelig økning i skattebyrden. Dette vil da være en oppjustering i forhold til nevnte etterslep, og kan ikke overstige eiendommens omsetningsverdi.

Som et alternativ til ny alminnelig taksering hjemler lov om mellombels tillegg til lov av 6. juni 1975 nr. 29 om eigedomsskatt til kommunane adgang til såkalt kontortaksering. I medhold av denne loven kan kommunestyret vedta at det opprinnelige skattegrunnlaget skal økes med inntil 10 pst. pr. år et-

ter utløpet av tiårsperioden. Slik kontortaksering kan gi en merkbart høyere skattebyrde hvor flere års påslag gjøres under ett. Men heller ikke disse bestemmelsene gir adgang til å sette skattegrunnlaget høyere enn omsetningsverdien.

På bakgrunn av det ovenstående kan jeg ikke se at det er behov for å fastsette en egen regel om at eiendomsskattetakstene ikke skal kunne økes med mer enn det som tilsvarer en satsøkning på 2 promille pr. år.

SPØRSMÅL NR. 596

Innlevert 10. mars 2006 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 22. mars 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Skattegrunnlaget for eiendomsskatten er ligningstakst ved utgangen av året før skatteåret. Ligningsverdien er 30 pst. av eiendommens markedsverdi. I enkelte tilfeller settes imidlertid ligningsverdien fast ved et fast beløp pr. kvadratmeter, uavhengig av boligens standard. Således vil et nedslitt hus på 100 kvadratmeter får samme ligningstakst som et nyere hus på 100 kvadratmeter.

Mener finansministeren ligningsmyndighetene har adgang til å benytte en slik forenklet sjablonmetode som til de grader forskjellsbehandler skattytere?»

Svar:

Eigedomsskattelova § 8 bestemmer at eiendomsskatten skal regnes ut fra den verdien som de eiendomsskattepliktige eiendommene blir fastsatt til ved ligningen (ligningsverdien). Denne bestemmelsen er imidlertid kun trådt i kraft for anlegg for produksjon av elektrisk kraft. For annen eiendom fastsetter eigedomsskattelova § 33 annet ledd at taksering skal skje etter reglene i byskatteloven av 18. august 1911.

Etter byskatteloven § 4 skal kommuner fastsette enhver eiendoms eiendomsskatteverdi ved taksering. I byskatteloven § 5 første ledd fremgår det at eiendommens takstverdi skal settes til "[...] det beløp, som eiendommen efter sin beskaffenhet, anvendelighet og beliggenhet antages at kunne avhændes for under sedvanlige omsætningsforhold ved frit salg." Dette innebærer at det er eiendommens objektive omsetningsverdi som skal legges til grunn.

Taksering skal normalt skje hvert tiende år, og skjer ved at kommunen oppnevner særskilte takstmenn, eventuelt en sakkyndig nemnd som fastsetter verdien etter forslag fra besiktigelsesmenn.

Av praksis følger det at taksten ikke må tilsvare den fulle omsetningsverdien, men at den kan settes til en viss andel av denne, jf. departementets uttalelse i brev 9. november 1995:

"Departementet er kjent med at en rekke kommuner fastsetter eiendomsskattetakstene til en bestemt brøkdel av eiendommenes reelle omsetningsverdi. Departementet har ingen innvendinger mot en slik praksis."

Når det gjelder spørsmålet om kommuners bruk av sjabloner ved takseringen, viser jeg til departementets standpunkt i brev 24. oktober 2005:

"I mange kommuner anvendes det ved takseringen for eiendomsskatteformål ulike typer sjabloner til bruk ved fastsettelsen av takstene. Departementet har tidligere uttalt at en ikke har innvendinger til dette, så lenge takstene er et hjelpemiddel som kommer i tillegg til befaring av eiendommene."

Etter min mening er det gode grunner til å bruke sjabloner som et hjelpemiddel ved fastsettelsen av eiendomsskattetakstene.

Ligningsverdien for fast eiendom benyttes for formuesskatteformål, og jeg vil for oversiktens skyld si følgende om fastsettingen av slike verdier:

Utgangspunktet i skatteloven er at formue, herunder fast eiendom, skal verdsettes til omsetningsverdien pr. 1. januar i ligningsåret. Verdien av bolig- og fritidseiendommer kan etter skatteloven settes lavere enn omsetningsverdien, og etter gjeldende regler skal ligningsverdien for bolig- og fritidseiendommer ikke settes høyere enn 30 pst. av markedsverdien. Ligningsverdien fastsettes i utgangspunktet i forbindelse med nybygg (med ev. generell prosentvis justering etterfølgende år), og endres ikke i forbindelse med omsetning.

SPØRSMÅL NR. 597

Innlevert 10. mars 2006 av stortingsrepresentant Erna Solberg

Besvart 16. mars 2006 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Karikaturene av profeten Muhammed har virket provoserende på muslimer verden over, noe Norge med rette har uttrykt forståelse for. Karikatursaken har imidlertid ført til at avisredaktører i bl.a. Jordan og Jemen er fengslet, sistnevnte risikerer dødsstraff.

Dersom utenriksministeren er enig i at karikaturene faller innenfor det ytringsfriheten bør tillate, vil han selv, eller i samarbeid med andre nærstående land, kommunisere dette til de to landene?»

BEGRUNNELSE:

Det er viktig å ha en balansert politikk i forhold til karikatursaken. Norge skal uttrykke forståelse for at tegningene virker støtende på mange muslimer. Imidlertid skal Norge ikke akseptere at ytringsfriheten svekkes ved at en fri presse utsettes for overgrep. Blant annet i VG 10. mars 2006 står det om en avisredaktør i Jemen som risikerer dødsstraff for å ha trykket tegningene. To jordanske journalister er blitt fengslet for det samme. Når vestlige land nå styrker dialogen med muslimske religiøse og politiske ledere, må ytringsfriheten stå på dagsordenen.

Svar:

Etter min syn er det nå viktig å bidra aktivt til at karikatursaken ikke utnyttes til å legitimere innskrenkninger i ytringsfriheten eller andre grunnleggende menneskerettigheter. Vi skal være årvåkne overfor saker hvor enkeltpersoner risikerer straffereaksjoner i strid med grunnleggende menneskerettigheter som følge av publisering av karikaturtegningene. Dette er et helt grunnleggende hensyn for meg.

Norge kan på ulike måter og i ulike fora bidra til at ytringsfriheten ikke svekkes som følge av striden omkring karikaturtegningene ved å omtale dette der det er nødvendig. Dette er da også en del av det løpende arbeidet for å styrke menneskerettighetene, som alltid har høyeste prioritet i norsk utenrikspolitikk.

Den konkrete situasjonen representanten Solberg tar opp i sitt spørsmål om avisredaktører i Jordan og Jemen, gir grunn til stor bekymring, og departementet arbeider med å kartlegge deres situasjon nærmere.

Dersom det er grunn til å tro at de to redaktørene vil bli utsatt for straffeforfølgelse i strid med grunnleggende menneskerettighetsprinsipper, vil vi ta dette opp med de respektive lands myndigheter.

Samtidig er det viktig å være klar over at et svekket norsk omdømme i enkelte muslimske land, som følge av karikatursaken, kan innebære at visse former for norsk inngripen til fordel for fengslede enkeltpersoner kan virke mot sin hensikt.

Det er derfor nødvendig å avveie i hver enkelt situasjon hvilken tilnærmingsmåte som synes mest hensiktsmessig og virkningsfull. Jeg vil her føye til at i menneskerettighetsarbeidet har norske myndigheter et nært samarbeid med norske og internasjonale frivillige organisasjoner og det sivile samfunn, i tillegg til vårt arbeid gjennom FN-systemets organisasjoner, om hvilke kanaler og hvilke former for menneskerettighetsinnsats som er mest hensiktsmessig.

SPØRSMÅL NR. 598

Innlevert 13. mars 2006 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 17. mars 2006 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«Rederiskatteutvalgets flertall har foreslått endringer i rammebetingelsene til norsk utenriks sjøfart som vil medføre en massiv utflagging fra Norge. Regjeringen har sendt utvalgets utredning på høring uten nærmere kommentarer. Forslaget bryter fundamentalt med gjeldende norsk skipsfartspolitikk.

Står Regjeringen fast på hovedlinjene i norsk skipsfartspolitikk?»

BEGRUNNELSE:

Stortingets behandling av skipsfartsmeldingen slår fast at det er bred enighet om at den maritime bransjen er en av Norges viktigste næringer, og at den

norske maritime klyngen er en av de mest komplette i verden med et vidt spekter av tjenester, utdanningstilbud, utstyrsleverandører og verft. En enstemmig næringskomité støttet Bondevik II-regjeringen sitt ønske om stabile og fremtidsrettede rammevilkår for skipsfarten og de maritime næringer i Norge. Komiteen mente også det var sentralt å beholde hovedkontor og eierskap i Norge.

Rederiskatteutvalget la frem sin utredning 7. mars. Der foreslår et flertall i utvalget en avvikling av rederiskatteordningen med overgang til ordinær beskatning for skipseiende selskaper. Motivet oppgis å være å reallokere ressurser som kapital og arbeidskraft over i annen virksomhet. I den sammenheng anbefales også at tilskuddsordningene for sysselsetting av sjøfolk og sjømannsfradraget bør avvikles. Utvalgets konklusjoner bryter således grunnleggende med de målsettinger Stortinget har lagt for skipsfartspolitikken.

Forslagene ser også ut til å bryte med skipsfartspolitikken som er omtalt i Soria Moria-erklæringen.

Regjeringen mottok utredningen og sendte den på høring med frist 12. juni. Regjeringen har ikke gitt signaler knyttet til utvalgets anbefalinger til tross for at disse bryter totalt med gjeldende skipsfartspolitikk. Dette kan skape usikkerhet rundt landets skipsfartspolitikk i en tid hvor mange selskaper fortløpende vurderer lokaliseringsspørsmål og nye investeringer.

Derfor er det viktig at Regjeringen i all enkelhet bekrefter at hovedlinjene i norsk skipsfartspolitikk ligger fast i samsvar med en enstemmig konklusjon i behandlingen av skipsfartsmelding.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 570 fra representanten Hans Frode Kielland Asmyhr som også gjelder Regjeringens oppfølgingen av utredningen fra rederiskatteutvalget.

Som det fremgår i svaret på spørsmål nr. 570 har regjeringspartiene i Soria Moria-erklæringen sagt at vi gjennom gode og stabile rammebetingelser vil bidra til å sikre arbeidsplasser og vekst i de maritime næringer, herunder videreføre og utvide ordninger for sjøfolk.

Rederiskatteutvalget ble satt ned under Bondevik II-regjeringen, og utvalget fikk som mandat å vurdere den samlede beskatningen av rederinæringen samt vurdere eventuelle endringer i regelverket. Utvalget har i tråd med dette lagt frem sin vurdering av de skattemessige særordningene for næringen. Finansdepartementet har sendt innstillingen fra Rederiskatteutvalget på høring med høringsfrist 14. juni 2006. Regjeringen tar sikte på å foreta en grundig og seriøs vurdering både av utvalgets forslag og av høringsuttalelsene, og vil deretter komme tilbake til Stortinget med sin vurdering av utvalgets innstilling.

SPØRSMÅL NR. 599

Innlevert 13. mars 2006 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 20. mars 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Statens vegvesen anslår nå at Ring 3 Ulven-Sinsen-prosjektet vil få en kostnadssprekk på 500 mill. kr. Skal prosjektet ikke bli utsatt, trenger Vegvesenet en godkjent finansieringsplan i løpet av våren.

Hvordan ser samferdselsministeren på muligheten for at Ring 3-prosjektet kan gå som forutsatt?»

Svar:

Byggstart for entreprisen som blant annet omfatter fjelltunnelen på Ring 3 mellom Økern og Sinsen (Lørentunnelen) og betongtunnelen på Østre Aker vei (Økerntunnelen) var planlagt til mai 2006. På grunn av at tilbudene på entreprisen er høyere enn forutsatt, har Statens vegvesen bedt entreprenørene om å stå ved tilbudene tre måneder lenger enn opprinnelig angitt. I mellomtiden vil Statens vegvesen gå gjennom prosjektet, både for å vurdere årsaker til kostnadsøkningene og for å vurdere mulige justeringer av prosjektet med sikte på innsparinger. Etaten er også i dialog med Oslo kommune om det videre opplegget, inkludert finansieringen av prosjektet.

Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til kostnader og framdrift for prosjektet i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2006.

SPØRSMÅL NR. 600

Innlevert 13. mars 2006 av stortingsrepresentant Morten Høglund

Besvart 22. mars 2006 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«En norsk uføretrygdet statsborger som er bosatt i Kristiansand, ligger på sykehus i Thailand og klarer ikke på egen hånd å komme seg hjem til Norge. Han er ved dårlig helse og trenger kontinuerlig medisinsk oppfølging, han har ikke gyldig forsikring og hans visum til Thailand har gått ut. Hans situasjon vil kunne bli kritisk hvis han ikke får nødvendig behandling.

Hvordan kan den norske ambassaden i Bangkok være behjelpelig for å få den norske pensjonisten trygt hjem?»

BEGRUNNELSE:

Mannen ble den 23. januar i år erklært "not fit for travel" av Lufthansa og har siden måttet oppholde seg i Thailand med svært dårlig helse. Han er uten gyldig reiseforsikring. Ambassaden i Bangkok har assistert i å få ham overført til et sykehus med god kompetanse. Mannen er uføretrygdet hjemme og er således i en vanskelig økonomisk situasjon. Med dårlig helse, kombinert med dårlig økonomi, er utsiktene dårlige. Det er selvfølgelig enhver borgers plikt å ordne nødvendig forsikring ved et utenlandsopphold, når dette ikke er skjedd så blir situasjonen kritisk.

Prinsippene knyttet til den enkeltes eget ansvar er viktige, men vi må gjøre noe når situasjonen er slik at vedkommende ikke har tatt dette ansvar, og bør komme seg hjem på egnet måte.

Svar:

Den omtalte norske borgeren ble med bistand fra Sjømannskirken og ambassaden i Bangkok overført fra et lokalt sykehus til et sykehus i Bangkok 10. mars d.å. Han har fått besøk fra ambassaden flere ganger.

Jeg vil innledningsvis benytte anledningen til å peke på at denne konsulære saken er en av flere vanskelige sykesaker hvor våre utenriksstasjoner bistår nordmenn som ikke har reiseforsikring eller tilstrekkelige midler til selv å dekke de utgifter som påløper.

Utenriksdepartementet har ikke midler til å dekke sykehusutgifter for nordmenn som legges inn på sykehus i utlandet.

Det er den reisende selv, enten ved egne midler eller via sin reiseforsikring, som må dekke slike utgifter, eller eventuelt at pårørende eller andre dekker eller garanterer for disse utgiftene.

I denne konkrete saken har ambassaden bistått den norske borgerens familie i Norge med pengeoverføring. Men sykehusutgiftene har nå nådd et beløp som overstiger de overførte midlene.

Norske helsemyndigheter hadde tidligere en hjemmel for dekning av utgifter til helsetjenester i utlandet. Denne hjemmelen ble opphevet i forbindelse med endringen av folketrygdloven § 5-24 annet ledd, jf. Ot.prp. nr. 5 (2002-2003) side 10, under henvisning til at reisende kunne tegne forsikring.

Dette hovedprinsipp er gjentatt og fastslått i forbindelse med tsunamikatastrofen og behandlingen i Stortinget (Reinås-utvalgets rapport, St.meld. nr. 37 (2004-2005) og Innst. S. nr. 265 (2004-2005)).

Trygdekontoret har i den konkrete saken avslått å forskuttere utgifter til sykebehandling i Thailand.

Utenriksdepartementet og ambassaden i Bangkok har i denne saken vært i kontakt med familie, vedkommendes advokat, trygdemyndigheter og andre på hjemstedet i Norge, Sjømannskirken, og flere sykehus i Thailand.

Ambassaden vil naturligvis også framover kunne bistå med råd, praktisk informasjon og sykehusbesøk.

Dersom utgiftene blir betalt eller garantert for, vil ambassaden også kunne bistå med de praktiske sider ved hjemtransport.

SPØRSMÅL NR. 601

Innlevert 14. mars 2006 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 17. mars 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«En ukrainsk/armensk trebarnsfamilie som har vært på flukt i ni år, ble på tross av tidligere avslag på asyl i Frankrike, sendt dit før helgen. Familien ser ut til å ha blitt kasteball mellom internasjonale konvensjoner og regelverk. De er nå satt på gata i Frankrike og franske myndigheter vil ikke ta ansvar for dem. Amnesty har bedt Norge å ta ansvar for familien fordi situasjonen er spesiell.

Vil statsråden ta initiativ til at denne barnefamilien får komme tilbake til Norge?»

BEGRUNNELSE:

Familien har tre barn som aldri har opplevd annet en evig flukt. Det virker som om alle land kun skjeler til å finne en regel som gjør at en kan sende dem videre, og at heller ikke Norge tar det ansvar vi har etter barnekonvensjonen for barn som er her i landet lenge.

Det er også helt uklart hvilket ansvar norske myndigheter mener de har for at personer som sendes til et annet land, og da særlig barnefamilier, får sin sak behandlet på skikkelig vis og at de ikke utsettes for umenneskelig og fornedrende behandling, slik våre forpliktelser etter Den europeiske menneskerettighetskonvensjon (EMK) pålegger oss.

Svar:

Norge er knyttet til det såkalte Dublin-regelverket og samarbeider om anvendelsen av dette gjennom en tilknytningsavtale med EU og Island. Regelverket regulerer blant annet hvilken stat som er ansvarlig for behandlingen av en asylsøknad som fremsettes i en av medlemsstatene i EU, Norge eller Island. Et av Dublin-regelverkets formål er å forhindre at asylsøkere blir henvist fram og tilbake mellom stater uten å få søknaden behandlet, med andre ord at de blir slike "kasteballer" som representanten mener denne familien er blitt. Regelverket skal derfor sikre at asylsøkere får saken sin realitetsbehandlet i én stat. Dette er viktig for asylsøkeres rettssikkerhet.

Et annet viktig formål med Dublin-regelverket er å forhindre såkalt "asyl-shopping", ved at personer søker om asyl og får realitetsbehandlet saken i flere land. Dette kan bidra til en undergraving av asylinstituttet som jeg mener vil være svært uheldig.

Representanten fremholder at familien har fått avslag på sin søknad om asyl i Frankrike. Ifølge opplysninger fra Utlendingsdirektoratet er det også på dette grunnlaget Frankrike har akseptert ansvar for familien. Dette betyr at familien har fått realitetsbehandlet sin søknad om asyl i Frankrike. Frankrike har akseptert ansvar for familien, og norske myndigheter legger til grunn at Frankrike overholder sine folkerettslige forpliktelser.

Slik representanten påpeker, er Norge bundet av forpliktelser i henhold til Den europeiske menneskerettighetskonvensjon. I tillegg er vi bundet av en rekke andre menneskerettighetskonvensjoner, samt flyktningkonvensjonen. Norge er derfor bundet av prinsippet om non-refoulement, og av for eksempel Den europeiske menneskerettighetskonvensjon art. 3. Etter denne artikkelen er vi forpliktet til ikke å sende personer til land hvor de kan risikere tortur eller umenneskelig behandling. Dette gjelder enhver, ikke bare flyktninger som kan risikere forfølgelse i medhold av flyktningkonvensjonen. En slik vurdering må foretas av norske utlendingsmyndigheter i enhver sak som innebærer en plikt til å forlate riket.

Alle landene som deltar i Dublin-samarbeidet er bundet av Den europeiske menneskerettighetskonvensjon. Jeg legger til grunn at de overholder sine forpliktelser etter denne konvensjonen.

SPØRSMÅL NR. 602

Innlevert 14. mars 2006 av stortingsrepresentant Bjørn Jacobsen

Besvart 22. mars 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Fylkesarbeidssjefen i Møre og Romsdal har vedtatt å legge ned Smia kompetansesenter i Molde på tross av gode resultater for brukerne og stor medvirkning fra Molde kommune.

Mener statsråden det er riktig og i tråd med Regjeringas politikk at vellykkede samarbeidstiltak nå legges ned slik at det blir færre tiltak til denne målgruppen, og hva vil statsråden gjøre for å sikre at brukerne av Smia og andre tiltak får tilbudet sitt opprettholdt?»

BEGRUNNELSE:

Fylkesarbeidssjefen i Møre og Romsdal har vedtatt å legge ned samarbeidstiltaket Smia kompetansesenter i Molde. Soria Moria-erklæringen har gode og tydelige ambisjoner i forhold til å redusere forskjellene i samfunnet med virkemidler som NAV-satsing og tiltak for fattigdomsbekjempelse.

Smia er et arbeidsmarkedstiltak for arbeidsledige sosialhjelpsmottakere, som siden juni 2002 har vært finansiert i fellesskap av Aetat og sosialtjenesten i Molde kommune. Gjennom et fireårig forsøksprosjekt i regi av Sosial- og helsedirektoratet og Arbeidsdirektoratet, har Molde kommune fått muligheten til å utvikle en solid kompetanse og erfaring med drift av arbeidsretta tiltak overfor sosialhjelpsmottakere.

Våren 2001 ble Molde kommune utvalgt som 1 av 13 forsøkskommuner ved gjennomføring av det såkalte "Tiltaksforsøket" i regi av Sosial- og helsedirektoratet og Arbeidsdirektoratet. Tiltaksforsøket var ved siden av "Samordningsforsøket" ett av to store forsøk som staten gjennomførte i samarbeid med utvalgte kommuner i forkant av NAV for å samle verdifulle erfaringer før gjennomføringen.

Tiltaksforsøket varte ut 2004 og prøvde ut ulike modeller for økt kommunalt ansvar for arbeidsretta tiltak for langtidsmottakere av sosialhjelp. I Molde ble forsøket gjennomført i nært samarbeid med Aetat. Den første analysen i Molde avdekket to viktige flaskehalser for effektivt arbeid overfor målgruppen. Den første var sosialkontorets manglende oppfølgingskapasitet overfor enkeltklienter, og den andre var ventetid hos Aetat på ¾ til 1 år på relevante tiltak. I prosjektets første år ble det jobbet målrettet for å fjerne disse flaskehalsene. Sosialkontoret omprioriterte sine bemanningsressurser i samarbeid med Sosial- og helsedirektoratet slik at oppfølgingskapasiteten gikk fra dårlig til god. I tillegg ble det i samarbeid med Aetat lokalt søkt Arbeidsdirektoratet om ekstra tiltaksplasser på bakgrunn av at Molde kommune var forsøkskommune. Arbeidsdirektoratet innvilget søknaden med 10 tiltaksplasser innen kategorien "Arbeidspraksis i skjermet virksomhet" (APS) under prosjektperioden. Dette muliggjorde opprettelsen av Smia kompetansesenter fra juni 2002.

Smia kompetansesenter er et APS-tiltak som innebærer at Aetat finansierer 2 hele arbeidslederstillinger med driftsutgifter pr. 10 deltakerplasser. Molde sosialkontor har i tillegg finansiert 2 hele stillinger samt resterende driftsutgifter, dette for å styrke tiltaket som gir et bredt sammensatt tilbud med skreddersøm til målgruppens behov.

Smias tilbud omfatter deltakerlønn, praktisk arbeid, tett individuell oppfølging der deltakeren meisler ut personlig yrkesmål og handlingsplan, aktiv problemløsning, relevant temaundervisning, friluftsliv/trim, sunn lunsj, bedriftsbesøk, samarbeid med andre aktuelle hjelpeinstanser, døråpning til arbeid, henvisning til behandling og oppfølging videre etter utskrivning.

I 2005 har 32 pst. av deltakerne på Smia kommet i ordinært arbeid, noe som er meget gode tall sett i forhold til tilsvarende tiltak. Gjennomsnittstiden inne i tiltaket var på 4 måneder. Flesteparten av de øvrige deltakerne har fått avklart sin livssituasjon og blitt henvist videre til aktuelle hjelpetjenester. Noen har gått over i andre arbeidsmarkedstiltak, medisinrehabilitering, søkt rusbehandling, søkt uføretrygd, startet på utdanning eller militærtjeneste.

Svar:

Aetat har informert meg om at hovedkontoret i Møre og Romsdal har besluttet å ikke videreføre 10 APS-plasser (Arbeidspraksis i skjermet virksomhet) ved Smia kompetansesenter fra 1. juli 2006. Tiltaket ble i sin tid startet som en del av et samordningsforsøk mellom kommuner og Aetat om aktive, arbeidsrettede tiltak for langtids sosialhjelpsmottakere. Forsøket ble iverksatt i 16 kommuner innenfor rusomsorgen som et ledd i oppfølging av Utjamningsmeldinga (St.meld. nr. 50 (1998-99)). Tiltaket var finansiert ved prosjektmidler de 2 første årene og skulle etter planen vært nedlagt i fjor sommer. Etter avtale med kommunen gikk driften over til å være ordinær APS og tiltaket ble videreført ett år.

Bevilgningen dette året gir et nivå på 26 300 tiltaksplasser for yrkeshemmede for 2006. Ved inngangen til 2006 hadde Aetat et tiltaksnivå noe over dette.

Dette har medført at Aetat må justere aktiviteten i 2006 i forhold til nivået ved årsskiftet for å holde seg innenfor vedtatt bevilgning. Dette er også tilfellet i Møre og Romsdal.

Aetat opplyser at de derfor har søkt å justere aktiviteten der etaten har inngått midlertidige avtaler med tiltaksarrangører. Smia er en av de tiltaksarrangørene som har slik midlertidig avtale. Smia kompetanse har heller ikke andre tiltak som yrkeshemmede kan gå over til. Aetat ser seg derfor ofte tjent med å anvende tiltaksarrangører som har en bredere tiltaksportefølje. Etaten viser videre til et møte med Molde kommune hvor videre samarbeid med Aetat og kommunen ble diskutert. På dette møtet stilte Aetat seg positiv til et videre samarbeid med Smia kompetansesenter for en annen målgruppe knyttet til fattigdomssatsingen.

Jeg er opptatt av å bistå utsatte grupper på arbeidsmarkedet ved å gi dem et best mulig tilbud. Samtidig må etaten ha lokal frihet til å foreta de vurderinger som er nødvendig for å kunne gjennomføre den omfattende tiltaksaktiviteten, herunder at aktiviteten ligger innenfor bevilgningsrammen. Jeg har merket meg at etaten har stilt seg positiv til fortsatt samarbeid knyttet til brukere som kommer inn under fattigdomssatsingen. Etaten har også forsikret meg om at brukerne vil få et tilfredsstillende tilbud også etter avviklingen av APS-plassene ved Smia.

SPØRSMÅL NR. 603

Innlevert 14. mars 2006 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 21. mars 2006 av statsminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

«Statsråd Helen Bjørnøy er pekt på som en mulig bispekandidat i Hamar bispedømme.

Hvilke retningslinjer vil Regjeringen legge til grunn dersom det er aktuelt for noen av dens statsråder, statssekretærer eller politiske rådgivere å søke stillinger, der Regjeringen/Kongen i Statsråd selv eller et av departementene tar den endelige avgjørelsen?»

BEGRUNNELSE:

Sosialistisk Venstrepartiets kirkepolitiske talsmann, Rolf Reikvam, har lansert miljøvernminister Helen Bjørnøy som ny biskop i Hamar. En bispeutnevnelse skjer som kjent etter en omfattende forutgående kirkelig avstemningsprosess. Forslaget aktualiserer spørsmålet om hvilke retningslinjer statsministeren akter å praktisere når det er aktuelt for statsråder, statssekretærer eller politiske rådgivere å søke stillinger, der endelig utnevning eller ansettelse foretas av departement eller Kongen/Regjeringen.

Svar:

Under ulike regjeringer i etterkrigstiden har en fulgt den praksis at statsråder, statssekretærer og politiske rådgivere må ha sluttet i stillingen i en viss tid før regjeringen eller departementet foretar utnevning eller ansettelse i ny høyere stilling i staten.

Det sentrale har vært at vedkommende har fratrådt sin stilling en viss tid før tilsettingen avgjøres, og ikke at fratredelsen har funnet sted før vedkommende søker.

Dersom det skulle oppstå en situasjon hvor en statsråd, statssekretær eller politisk rådgiver søker en stilling hvor Kongen i statsråd eller et av departementene er tilsettingsmyndighet, tar Regjeringen sikte på å videreføre den praksis som er etablert under tidligere regjeringer.

SPØRSMÅL NR. 604

Innlevert 14. mars 2006 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal

Besvart 23. mars 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Stortinget vedtok i 2004 at barn som hadde vært lenger enn 3 år i mottak som et engangstilfelle skulle få bli, og at det skulle unngås at barn seinere havnet i samme situasjon. I dag er det likevel over 200 asylsøkende barn som har vært mer enn 3 år i Norge.

Vil statsråden vurdere en tilsvarende håndtering?»

BEGRUNNELSE:

Det er uheldig at noen barn blir sittende i mange år i mottak. Uavhengig av grunn, har norske myndigheter et ansvar for å sikre barn de rettigheter som er nedfelt i norsk lov, blant annet gjennom implementeringen av FNs konvensjon for barns rettigheter.

Svar:

Stortingets vedtak i 2004 gikk ut på at barn og barnefamilier som hadde vært 3 år eller mer i asylmottak, hvorav minst 1 år etter at det var fattet et endelig avslag på asylsøknaden, skulle få vurdert saken på nytt med fokus på barnas situasjon. Dette var ikke et amnesti, men det ble sagt at sakene skulle gis en sjenerøs vurdering. Som representanten viser til, ble det også presisert at dette skulle være et engangstilfelle. Da dette lå utenfor departementets instruksjonsmyndighet og sakene lå til behandling i Utlendingsnemnda (UNE), ble det vedtatt en midlertidig forskrift som sakene skulle behandles etter. UNE behandlet totalt 105 familiesaker etter den midlertidige forskriften, fordelt på 163 voksne og 242 barn. Med unntak av to saker, fikk alle innvilget oppholdstillatelse på humanitært grunnlag.

I likhet med mange andre er jeg bekymret for barn som blir værende lenge i asylmottak. Mottakene er ment å være et midlertidig botilbud, og egner seg ikke for årelange opphold, spesielt ikke for barn. Det er flere årsaker til at oppholdstiden i mottak kan bli lang. Mens søknaden er til behandling kan utlendingsmyndighetene ha behov for å foreta verifiseringer i søkerens hjemland, foreta praksisavklaringer m.m. Selv om Utlendingsdirektoratet (UDI) behandler sakene i et differensiert løp på hhv. 48 timer, 3 uker eller 7 uker, trenger en del saker lenger tid pga. behov for avklaringer som nevnt over. Så og si alle asylsaker som avslås i UDI blir også påklaget til UNE, som igjen trenger tid til å behandle saken. Mange barn oppholder seg imidlertid lenge i mottak også etter at asylsøknaden er ferdig behandlet. Noen må vente lenge på bosetting i en kommune. Selv om det generelt ser ut til å gå raskere med bosetting av barnefamilier enn av enslige, er det utfordringer knyttet til helseproblematikk også når det gjelder bosetting av barn. En stor utfordring ligger også i at mange med endelig avslag på asylsøknaden, barnefamilier inkludert, ikke forholder seg til vedtak som innebærer at de skal forlate landet.

UDIs statistikk viser at pr. 1. februar 2006 bodde 419 barn i asylmottak som fikk opprettet asylsak for mer enn tre år siden. 78 av disse har fått oppholdstillatelse og venter på bosetting i en kommune. Av de resterende har 204 fått avslag på klagesak i Utlendingsnemnda (UNE). 96 barn har saken til ordinær klagebehandling i UNE. De øvrige 41 barna fordeler seg i flere ulike kategorier, for eksempel at de har andre typer søknader til behandling (familiegjenforening), er født i mottak av foreldre med avslag, registrert som henlagt fordi de har forlatt mottak og senere kommet tilbake etc.

Selv om jeg er bekymret for situasjonen med barn som har vært lenge i mottak, mener jeg verken et amnesti eller en ny runde med en midlertidig forskrift tilsvarende den fra 2004, er veien å gå. Faren er at en engangsforeteelse gir barnefamilier håp om nye, tilsvarende ordninger hvis de bare holder ut lenge nok etter å ha fått et endelig avslag. Dette bidrar til å øke oppholdstiden i mottak, og svekker motivasjonen for retur, noe som igjen går utover barna.

For meg er det viktig å ha en kortest mulig saksbehandlingstid som likevel er forsvarlig og individuell. I tillegg må avslag følges opp med raske returer, og innvilgelser med raskere bosetting. En tverrdepartemental, hurtigarbeidende arbeidsgruppe skal vurdere ulike tiltak for å få ned oppholdstiden for barn og barnefamilier i mottak. Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Justisdepartementet og Utenriksdepartementet samarbeider også om et returprosjekt som skal gå bredt inn i returproblematikken både politi- og utlendingsmyndighetene står overfor på ulike nivåer.

Jeg har håp om at vi gjennom dette arbeidet vil finne fram til effektive tiltak som vil redusere omfanget av saker der barn blir boende lenge i asylmottak.

SPØRSMÅL NR. 605

Innlevert 14. mars 2006 av stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen

Besvart 24. mars 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre at ny lovgivning tar høyde for at Kongsberg International School kan opprettholdes og videreutvikles med IB-linje?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til brev til storting og regjering av 13. februar 2006 fra ordføreren i Kongsberg kommune. I brevet heter det: Kongsberg International School ble opprettet etter initiativ fra Kongsbergs teknologibedrifter som et virkemiddel for å kunne rekruttere nødvendig internasjonal kompetanse, og lettere kunne ivareta samarbeidet med internasjonale partnere.

Kongsbergs bedrifter opererer i dag i et globalt marked og en stor del av verdiskapingen er eksport av høyteknologiske produkter til alle verdenshjørner. For å kunne opprettholde markedsposisjoner og konkurransekraft er det avgjørende å hente den beste kompetansen der den finnes, og å samarbeide med internasjonale partnere. Det betyr at mange utenlandske arbeidstakere jobber i Kongsberg i tidsavgrensede perioder, eller flytter dit permanent, og at mange av innbyggerne flytter til utlandet i perioder i forbindelse med prosjekter. For å opprettholde denne fleksibiliteten med utveksling av arbeidskraft og sikre nødvendig rekruttering, er det av avgjørende betydning at Kongsberg som internasjonal teknologiby kan opprettholde et alternativt undervisningstilbud hvor undervisningen foregår på engelsk.

Kongsbergbedriftene sysselsetter i dag over 8 000 ansatte og omsetter for rundt 15 mrd. kr pr. år. Hvis en ser dette i sammenheng med nasjonale ringvirkninger for hundrevis av underleverandører og samarbeidspartnere, bidrar Kongsbergindustrien vesentlig til sysselsettingen og tryggingen av velferdssamfunnet i Norge.

Svar:

Kongsberg International School har fått godkjent et grunnskoletilbud etter friskoleloven, og skolen har drevet sin virksomhet etter denne loven i om lag to år. Kunnskapsdepartementet har oversendt forslag til Stortinget om midlertidige endringer i friskoleloven og fagskoleloven, jf. Ot.prp. nr. 43 (2005-2006). I proposisjonen foreslås det bl.a. at adgangen til å godkjenne nye friskoler midlertidig oppheves. Det foreslås videre at godkjente skoler som ikke var i drift 13. desember 2005, ikke får drive virksomhet etter friskoleloven. I punkt 7.1 i proposisjonen heter det bl.a. følgende:

"Godkjente skoler som er i drift kan etter søknad få endret godkjenningen. Endringen kan for eksempel være justering av årstrinn, flere elevplasser eller nye tilbud. Departementet vil være restriktive når det gjelder godkjenning av flere plasser. Tillatelse til dette vil normalt gis der det ligger en opptrappingsplan til grunn for godkjenningen eller det ellers er velbegrunnet. Søknader om flere plasser som etter departementets skjønn må ansees å gå utover en vanlig opptrapping vil bli avslått. Departementet vil ikke være like restriktiv når det gjelder tillatelse til endring i tilbud eller årstrinn."

Ut fra beskrivelsen som blir gitt av Kongsberg International School kan jeg ikke se at dette lovforslaget vil få noen betydning for muligheten til å opprettholde skolen. Som det fremgår av sitatet ovenfor vil det også være mulig å videreutvikle skolen.

Forslag til mer omfattende og permanente endringer i friskoleloven er under utarbeidelse i departementet og vil bli sendt på høring høsten 2006 og lagt frem for Stortinget våren 2007. I dette arbeidet vil også de internasjonale skolene bli vurdert.

SPØRSMÅL NR. 606

Innlevert 14. mars 2006 av stortingsrepresentant Åse Gunhild Woie Duesund

Besvart 22. mars 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Arbeids- og inkluderingsministeren tok tidligere i år initiativ for å få flere statlig eide virksomheter til å rekruttere personer med minoritetsbakgrunn. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet uttaler imidlertid til LO-Aktuelt nr. 5 for 2006 at dette initiativet ikke har medført at mangfoldsperspektivet inkluderes i stillingsannonser fra disse virksomhetene. Videre sier Integrerings- og mangfoldsdirektoratet at statlige bedrifter er langt dårligere på dette området enn både stat og kommune.

Hvilke konkrete tiltak vil statsråden iverksette for å sikre likeverd og mangfold i statlig eide virksomheter?»

Svar:

Den 7. februar 2006 inviterte jeg lederne i heleide statlige selskaper til et møte om rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn. Dette gjorde jeg fordi Regjeringen forventer at staten og statlige selskaper går foran med et godt eksempel og bidrar til å løse en av vår tids største utfordringer: å få innvandrere og personer med innvandrerbakgrunn i jobb. De statlige selskapene som deltok på møtet sysselsetter om lag 150 000 personer. Staten som arbeidsgiver må ta samme ansvar som Regjeringen forventer at andre arbeidsgivere tar. Vi har som langsiktig mål at like mange blant innvandrerbefolkningen skal være i jobb som i befolkningen som helhet.

På møtet utfordret jeg lederne i selskapene i forhold til 3 konkrete aktiviteter:

1. Inkluderende rekruttering;
   a. tekst i annonser med oppfordring til personer med innvandrerbakgrunn om å søke
   b. å innkalle minimum en kvalifisert person med innvandrerbakgrunn til intervju.
2. Praksisplasser; stille selskapet/virksomheten til disposisjon for praksisplasser, språkpraksisplasser mv.
3. Mål og planer for inkludering; sette konkrete tidfestede mål for andel ansatte med innvandrerbakgrunn på alle nivåer i virksomheten.

Jeg gjorde det også klart at jeg tar sikte på å invitere selskapene til et nytt møte tidlig neste år for å drøfte resultater og erfaringene med de virkemidler som skal iverksettes og prøves ut.

På møtet med selskapene deltok også Integrerings- og mangfoldsdirektoratet. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet har en rekke oppgaver på integreringsfeltet. Én viktig oppgave for Integrerings- og mangfoldsdirektoratet er å veilede og bistå offentlige og private arbeidsgivere i arbeidet med å integrere og inkludere innvandrere, herunder å ansette flere innvandrere. For å følge opp dette arbeidet har Integrerings- og mangfoldsdirektoratet etter møtet etablert en tjeneste på Internett som gir råd og konkrete eksempler på formuleringer som kan brukes i stillingsannonser og i ansettelsesprosessen for å sikre at kvalifiserte søkere med innvandrerbakgrunn får en reell vurdering av sin søknad. Tjenesten heter www.rekrutteringstips.no (pr. 15. mars hadde over 2 000 brukere besøkt denne tjenesten). Flere av virksomhetene har gitt positive tilbakemeldinger til Integrerings- og mangfoldsdirektoratet på rekrutteringstjenesten, herunder at de vil bruke inkluderende formuleringer i sine stillingsannonser fremover. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet har også gjennomgått stillingsannonser i utvalgte medier. Flere virksomheter hadde store annonsekampanjer uten inkluderende formuleringer umiddelbart etter møtet. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet har kontaktet virksomhetene og gjort dem oppmerksom på denne mangelen i annonsene.

En annen viktig oppgave for Integrerings- og mangfoldsdirektoratet er å følge med i integreringsarbeidet og å rapportere tilbake til departementet om hvordan arbeidet går, herunder om selskapene følger opp i forhold til det jeg ba dem om på møtet. Jeg har notert meg artikkelen i LO-Aktuelt hvor det fremgikk at selskapene ikke hadde tatt inn inkluderende formuleringer i stillingsannonsene. Intervjuet med LO-Aktuelt som det refereres til i spørsmålet, ble imidlertid foretatt relativt kort tid etter mitt møte med selskapene. Selv om jeg er utålmodig i integreringsarbeidet vil jeg gi de statlige selskapene noe lengre tid. Jeg har forståelse for at det i store organisasjoner kan ta noe tid å utarbeide nye mål, planer og rutiner i integreringsarbeidet. I artikkelen i LO-Aktuelt fremgår det også at Posten jobber med å utforme stillingsannonser som inkluderer både mangfold og kvinner. Jeg kan imidlertid forsikre om at både departementet og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet følger med i det som skjer, og at vi vil vurdere nye tiltak dersom vi ikke er fornøyd med utviklingen.

Som et ledd i det videre arbeidet med å sikre arbeid og inntekt til flere innvandrere vil jeg også avholde møter med store private virksomheter og kommunesektoren for å gi tilsvarende utfordring til disse.

Jeg kan også nevne at Kunnskapsdepartementet har oppnevnt et utvalg som skal utrede problemstillinger knyttet til dagens system for godkjenning og godskriving av høyere utdanning i Norge. Utvalget skal blant annet foreslå tiltak som kan gjøre saksbehandlingen av søknader om godkjenning av utenlandsk høyere utdanning enklere, raskere og mer brukervennlig og samtidig sikre at den er rettferdig. Utvalget skal spesielt vurdere behov for endringer som kan bidra til bedre integrasjon av innvandrere i det norske arbeidsmarkedet. Utvalget skal levere sin innstilling innen 1. desember 2006.

SPØRSMÅL NR. 607

Innlevert 14. mars 2006 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 22. mars 2006 av barne- og likestillingsminister Karita Bekkemellem

Spørsmål:

«Under Bondevik II-regjeringen ble det nedsatt et boligtakstutvalg. En av målsettingene var blant annet at forbrukerne lettere skulle lese ut av taksten hva reelt boareal ville være.

Hvordan vil statsråden følge opp Boligtakstutvalgets anbefalinger?»

Svar:

Boligtakstutvalgets rapport ble i august 2005 overlevert daværende barne- og familieminister Laila Dåvøy. I rapporten drøftes og foreslås flere tiltak med sikte på å bedre forbrukernes stilling på boligmarkedet. Et av spørsmålene som tas opp, er om arealangivelsen av boliger kan gjøres mer presis.

Utvalget drøftet særlig problemene knyttet til bruken av boligareal, og konkluderte med at dette begrepet ikke lenger burde brukes. I stedet foreslo utvalget at man bør gå over til å benytte bruksareal, eventuelt med tilleggsinformasjon om størrelsen på mulige uinnredede rom (boder, tekniske rom mv.) i form av nettoareal. Boligtakstutvalget mente at kjøperne på denne måten kunne orientere seg om boligens ulike arealer ved å sammenholde bruksarealet med nettoarealet på de uinnredede rommene.

Når det gjelder den videre oppfølging av Boligtakstutvalgets forslag på dette punkt, vil jeg vise til at Standard Norge har foreslått at boligareal skal gå ut av NS 3940 (standard for "areal og volumberegninger av bygninger"). Et forslag om å gå over til bruksareal i stedet for boligareal har nylig vært på høring, og ny versjon av standarden ventes å foreligge i løpet av første halvår 2006.

Jeg er enig i at begrepet boligareal bør byttes ut med bruksareal, som er et mer entydig og presist begrep. Det er imidlertid viktig at det i annonsering og annen markedsføring også finnes opplysninger om hvor mye av boligen som kan anvendes til rene boligformål.

Forbrukerombudet vil i løpet av året ta kontakt med bransjen for å se nærmere på mulighetene for å fremforhandle retningslinjer på dette området. Det vil da bli tatt utgangspunkt i bruksareal i stedet for boligareal, og samtidig sett hen til markedsføringslovens krav om at annonser både skal være tilstrekkelig veiledende og ikke villedende, jf. markedsføringsloven §§ 2 og 3.

SPØRSMÅL NR. 608

Innlevert 14. mars 2006 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 17. mars 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil justisministeren ta initiativ til at Østfold politidistrikt får bevilget egne øremerkede midler til de oppgaver som distriktet blir pålagt når Moss Lufthavn Rygge åpner for innenlands- og internasjonal flytrafikk?»

BEGRUNNELSE:

Moss Lufthavn Rygge vil etter all sannsynlighet åpne for sivil lufttrafikk i løpet av 2007, noe som er meget positivt for hele regionen. Østfold politidistrikt vil da få en ny "grense" som man skal bevokte og håndtere nye oppgaver i tilknytning til. Dette kommer i tillegg til dagens grenseoverganger i Østfold fylke som Østfold politidistrikt har ansvaret for. En åpning for sivil lufttrafikk på Moss Lufthavn Rygge vil kreve betydelige ressurser, og innenfor dagens ressurssituasjon for Østfold politidistrikt vil det ikke være mulig at politiet skal håndheve oppgavene ved den sivile lufthavnen på en tilfredsstillende måte.

Svar:

Det foreligger ingen avklaring av kommende omfang av sivil flytrafikk ved Rygge flystasjon. Det har derfor ikke vært mulig for Østfold politidistrikt å planlegge nærmere for den polititjenesten som sivil flytrafikk fra Rygge flystasjon vil måtte medføre, herunder de kostnadene som slik polititjeneste vil innebære for distriktet. Politimesteren i distriktet forventer at flere avklaringer vil foreligge i løpet av første halvår 2006 slik at planlegging av polititjenesten ved en ny sivil lufthavn på Rygge kan påbegynnes.

Politidirektoratet vil følge opp spørsmålet om kostnader ved nye politioppgaver for Østfold politidistrikt i det kommende styringsmøtet for driftsbudsjettet 2007. På nåværende tidspunkt er det imidlertid ikke tilstrekkelig grunnlag for å fatte beslutning om driftskonsekvenser, og dermed heller ikke hvorvidt det vil bli behov for øremerkede midler.

SPØRSMÅL NR. 609

Innlevert 15. mars 2006 av stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn

Besvart 23. mars 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Smitta kjøt med den farlege E. coli-bakterien har gjeve fleire tilfelle av alvorleg nyresvikt hjå born. Mattilsynet leiter framleis etter smittekjelda. Dei meiner at det er stor sannsynlighet for at den kjem frå slakteri i Gilde. Ifølgje media vart tonnevis med kjøt, som kan vere smitta, aldri trekt tilbake frå marknaden. Dette skjedde i forståing med Mattilsynet.

Korleis vurderer landbruks- og matministeren Mattilsynet si rolle i denne saka?»

GRUNNGJEVING:

Fleire born har den siste tida vorte sjuke med alvorleg nyresvikt. Desse er smitta med den farlege E. coli-bakterien. Mattilsynet meiner at kjelda er smitta kjøt frå Gilde.

Ifølgje media har Mattilsynet tillate sal av kjøt som kan vera smitta med den farlege E. coli-bakterien til industrikundar. Gilde og Mattilsynet skal ha vorte samde om dette, med den grunngjeving at når kjøtet vart varmebehandla ville E. coli-bakterien verta drepen. Produkta kunne såleis seljast som ferdig steikt vare.

Det er svært alvorleg dersom Mattilsynet har gitt slike råd. Det kan svekka både tilliten til Mattilsynet, og det kan gjera noko med tryggheten for at den maten som vert omsett trygt kan etast, utan frykt for at den er smitteinfisert.

Her må omsynet til folkehelsa gå føre økonomiske omsyn i næringa. Folk må kjenna seg sikre på at maten er trygg.

I tillegg kjem det faktum at smittekjelda enno ikkje er funnen. I denne situasjonen må restriksjona-

ne vera svært strenge, og søket etter smittekjelda må utførast i stor bredde.

Svar:

Det er påvist fleire alvorlege tilfelle av hemolytisk-uremisk syndrom (HUS) hos barn i Noreg som følgje av smitte frå bakterien E. coli 0:103. Eitt barn har dødd av sjukdommen. Ut i frå epidemiologiske undersøkingar vurderte Folkehelseinstituttet den 24. februar 2006 at den mest sannsynlege smittekjelda for E. coli 0:103 var kjøttdeig frå Gilde.

Mattilsynet og Folkehelseinstituttet har halde helse- og omsorgsministeren og meg fortløpande orientert. Mattilsynet og Folkehelseinstituttet har gitt meg denne framstilling av saka:

Fredag 24. februar 2006 varsla Folkehelseinstituttet Mattilsynet om at Gilde kjøttdeig truleg var årsak til HUS hos seks barn. Mattilsynet kontakta Gilde same dag, og ut i frå opplysningar om bustadane til dei smitta barna samt distribusjonsmønsteret til Gilde, vurderte ein at Gilde sitt anlegg nr. 103 på Rudshøgda var den mest aktuelle smittekjelda. Gilde sette umiddelbart i verk tiltak. Produkt vart enten trekte attende eller tillate for varmebehandling hos verksemder godkjende for dette. Ifølgje Mattilsynet vil industriell varmebehandling i godkjende produksjonsanlegg normalt eliminere smittefare. Tiltaka som Gilde sette i verk, vart av Mattilsynet vurdert som tilstrekkelege og høvelege for å hindre ytterlegare smittespreiing, basert på dei vurderingane og den informasjon som var tilgjengeleg om aktuell smittekjelde. Saka tok ei ny vending mandag 20. mars 2006 då Folkehelseinstituttet på grunnlag av ytterlegare pasientopplysningar, som hadde kome etter kvart som fleire pasientar og pårørande har vorte intervjua, endra si vurdering av kva som er den mest aktuelle smittekjelda. Mattilsynet sette då umiddelbart i verk mellom anna tiltak i forhold til Folkehelseinstituttets nye vurdering av saka. Dette førte til at Mattilsynet ikkje gjorde vedtak om å trekkje tilbake ein del produkt som Gilde skulle ha trekt tilbake umiddelbart etter 24. februar.

Matlova slår fast at det er verksemdene som har ansvar for at alt relevant regelverk og alle krav etter loven vert følgde. Verksemdene skal umiddelbart sette i verk tiltak for å førebyggje, redusere eller eliminere eventuelle skadeverknader ved mistanke om helseskadelege næringsmiddel m.m., inkludert stansing av omsetjing og tilbaketrekking. Verksemdene har òg ei plikt til å varsle Mattilsynet.

Mattilsynet har ansvar for tilsyn og kontroll med verksemdene, men har òg eit ansvar for å påleggje verksemdene å trekkje tilbake, destruere m.m. dersom verksemdene ikkje i tilstrekkeleg grad gjennomfører sine plikter etter lova. Mattilsynet har òg ansvar for tilstrekkeleg og relevant informasjon til allmenta.

Denne ansvarsfordelinga er i tråd med prinsipp om moderne tilsynsfilosofi som er nedfelt i St.meld. nr. 17 (2002-2003) Om statlige tilsyn. Eit grunnleggjande prinsipp, og føresetnad for Mattilsynets virke, er omsynet til å sikre forbrukaranes liv og helse. Det går klart frem av både Ot.prp. nr. 100 (2002-2003) Om lov om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) og av matlova sjølv, at lovens hovudformål er å sikre at næringsmiddel er trygge. Ved interesseavveging mellom ulike omsyn, skal omsynet til helse ha avgjerande vekt.

Ved etableringa av Mattilsynet og vedtakinga av ei ny matlov var behovet for ei klar og ryddig rollefordeling mellom aktørane på matområdet eit sentralt tema. Å skape ein klarare skilnad mellom fag, forvaltning og politikk var eitt av prinsippa som vart lagt til grunn. Tilsynet har høg grad av sjølvstende i tilsynsarbeidet. Det leggjast vidare til grunn at departementa normalt ikkje instruerer eller grip inn i enkeltvedtak fatta av Mattilsynet i sitt ordinære tilsynsarbeid. Klagebehandling i enkeltsaker avsluttes i all hovudsak internt i Mattilsynet. På denne måten skapast den naudsynte tillit til tilsynets arbeid og forvaltning av regelverket.

Det parlamentariske ansvaret for Mattilsynets virke er delt mellom helse- og omsorgsministeren, fiskeri- og kystministeren og meg sjølv. Denne konkrete saken rører ved ansvarsområda til helse- og omsorgsministeren og meg, men i all hovudsak tilhøyrer den konkrete saka helse- og omsorgsministeren sitt parlamentariske ansvarsområde. Etter matlova har helse- og omsorgsministeren blant anna ansvaret for regelverk som regulerer omsynet til human helse etter primærproduksjon, det vil si frå og med slakting til og med at dei ferdige produkta vert omsett til endeleg forbruker i butikkane. Mitt ansvar etter matlova strekk seg stort sett fram til og med primærproduksjonen. I tillegg er Landbruks- og matdepartementet administrativt ansvarleg for Mattilsynet.

Det er Mattilsynet som på fagleg grunnlag, om nødvendig etter samråd med aktuelle faglege organ, som for eksempel Folkehelseinstituttet, fattar avgjerder og vurderer nødvendige tiltak i tråd med det tilsynsansvar dei har etter matlova. Mattilsynets rolle er dermed etter mi vurdering ivaretatt slik Stortinget har føresett at den skal utøves.

SPØRSMÅL NR. 610

Innlevert 15. mars 2006 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 24. mars 2006 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Mener statsråden ett års behandlingstid for opptak i den nasjonale tilskuddsordningen for kulturhistoriske museer er et minimum, og når kan en forvente en statlig økonomisk likebehandling av alle landets tre fartøyvernsentre?»

BEGRUNNELSE:

Bredalsholmen Dokk og Fartøyvernsenter (BDF) i Kristiansand er nasjonalt fartøyvernsenter for verneverdige fartøy bygget i stål. Det er i tillegg to andre fartøyvernsentre i Norge som mottar årlig om lag 1,5 mill. kr i statlig museumsstøtte. Disse driver utelukkende med treskip. BDF søkte departementet om opptak i den nasjonale tilskuddsordningen for kulturhistoriske museer i april 2005.

Svar:

Vest-Agder fylkeskommune bad i brev til Kultur- og kirkedepartementet av 29. mars 2005 om at Bredalsholmen Dokk og Fartøyvernsenter som et ledd i gjennomføringen av museumsreformen i Vest-Agder får status som egen konsolidert museumsinstitusjon med statlig driftstilskudd på lik linje med de andre fartøyvernsentrene. Søknad om statlig driftstilskudd av 7. februar 2005 stillet til Kultur- og kirkedepartementet fra Bredalsholmen Dokk og Fartøyvernsenter var vedlagt brevet fra fylkeskommunen. Søknaden er blitt vurdert i forbindelse med gjennomføringen av museumsreformen og arbeidet med statsbudsjettet for 2006.

Ansvaret for gjennomføringen av den landsomfattende museumsreformen er delegert til ABM-utvikling - Statens senter for arkiv, bibliotek og museer. ABM-utvikling har siden reformarbeidet og prosessene med regional konsolidering av museumssektoren ble satt i gang, gjennomført årlige møter med samtlige fylkeskommuner og aktuelle museer og kommuner. Det siste møtet med Vest-Agder fylkeskommune ble gjennomført 21. mars i år. I møtene med Vest-Agder fylkeskommune har ABM-utvikling hele tiden signalisert at de ut fra prinsippene for museumsreformen ikke kan støtte forslaget om at Bredalsholmen Dokk og Fartøyvernsenter bør ha status som egen konsolidert enhet i Vest-Agder.

Hovedprinsippene for den landsomfattende omstruktureringen av museumssektoren er regional konsolidering og nasjonal nettverksbygging. Dette innebærer at små og mellomstore museer går sammen i større regionale enheter som kan gå inn i nasjonale nettverk, noe som gir en mer robust økonomisk-administrativ basis og bredere og sterkere fagmiljøer.

Siden konsolideringsarbeidet kom i gang har antallet museumsenheter under Kultur- og kirkedepartementets budsjett blitt redusert fra om lag 280 museer til vel 90 konsoliderte enheter. I tråd med føringene for reformen er for eksempel Hardanger fartøyvernsenter nå konsolidert med Hardanger Museum og Nord-norsk fartøyvernsenter er konsolidert med Indre Sør-Troms museum. Det har i reformperioden ikke vært aktuelt for departementet å foreslå statstilskudd til nye museer med mindre disse er blitt opprettet som avdelinger ved større regionale museer. Det har på denne bakgrunn også vært en klar forutsetning for et eventuelt statstilskudd til Bredalsholmen Dokk og Fartøyvernsenter at senteret i likhet med de to andre nasjonale fartøyvernsentrene konsolideres med en større regional museumsinstitusjon, for eksempel Vest-Agder-museet.

Kultur- og kirkedepartementet har i samråd med ABM-utvikling fordelt stimuleringsmidler til reformprosessene i form av økte permanente driftstilskudd til de konsoliderte museene. Det er her lagt vekt på å prioritere institusjoner som kan vise til substansielle resultater med hensyn til gjennomført konsolideringsarbeid. I denne sammenheng er Vest-Agder-museet i statsbudsjettet for 2006 styrket med 2,5 mill. kr. Dersom Bredalsholmen Dokk og Fartøyvernsenter konsolideres med dette museet, er departementet innstilt på å vurdere ytterligere økning i tilskuddet til Vest-Agder-museet.

SPØRSMÅL NR. 611

Innlevert 15. mars 2006 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 23. mars 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Hva vil samferdselsministeren gjøre for å få åpnet for vogntog på 25,25 meter på strekningen fra Svinesund til den landsviktige Alnabruterminalen og andre sentrale vegstrekninger?»

BEGRUNNELSE:

Nå kan man kjøre fra Kastrup Cargo terminal til Svinesund med 25,25 meter uten å laste om, men ikke til Alnabru, vår viktigste nasjonale godsterminal. Det illustrerer avstandsulempens dobbelteffekt og er svært viktig å få gjort noe med. Det er viktig med harmonisering av vekter og dimensjoner med Sverige, som er normgivende for utviklingen i Europa. (jf. Finland, Danmark, Nederland og Tyskland).

Svar:

Tillatt maksimal lengde på trekkbil og slepvogn er i henhold til harmonisert regelverk i EØS-området 18,75 meter, jf. direktiv 96/53/EF. Kjøretøy som var tatt i bruk før 17. september 1997 kan likevel benyttes med avvikende dimensjoner fram til 1. januar 2007. Det er videre gitt unntak for transport av tømmer med opptil 22 meter lange vogntog.

Direktivet gir statene adgang til å åpne sine nasjonale vegnett for vogntog med totallengde inntil 25,25 meter etter det såkalte "modulsystemet". Svært få av de europeiske landene har imidlertid åpnet vegnettet for slike vogntog. Fra danske myndigheter blir det opplyst at det pr. i dag ikke er åpnet for kjøring fra Kastrup Cargo terminal til Sverige over Øresundsbroen med 25,25 meter lange vogntog, men at dette skal vurderes i løpet av sommeren.

Vegdirektoratet gjennomførte i 2001 høring av forslag om å åpne for slike lange vogntog i Norge, og spørsmålet er også senere vurdert for enkelte særlige vegstrekninger. Samferdselsdepartementet har imidlertid ikke funnet grunnlag for å åpne det norske vegnettet for vogntog på 25,25 meter. Det er lagt særlig vekt på trafikksikkerhetsmessige hensyn og usikkerheter knyttet til miljømessige og samfunnsøkonomiske konsekvenser. Et ytterligere moment har vært at en eventuell åpning av deler av vegnettet for slike vogntog vil medføre økt press for dispensasjoner på tilgrensende vegnett.

Jeg kan ikke se at saken stiller seg annerledes i dag. Et av Regjeringens hovedmål er økt trafikksikkerhet. Jeg ønsker derfor som et utgangspunkt ikke transport med vogntog utover gjeldende vekter og dimensjoner, og vil føre en restriktiv praksis når det gjelder bruk av dispensasjoner fra disse bestemmelsene.

I tilknytning til arbeidet med neste Nasjonal transportplan, for perioden 2010-2019, skal Vegdirektoratet gjøre en utredning om enkelte problemstillinger knyttet til lengde, bredde, høyde og vekt på kjøretøy. I tillegg deltar Vegdirektoratet i et nordisk samarbeid om dimensjoner for kjøretøy. Direktoratet vil vurdere om det som oppfølging av disse arbeidene eventuelt skal gjøres en fornyet vurdering av spørsmålet om største lengde på kjøretøy.

SPØRSMÅL NR. 612

Innlevert 15. mars 2006 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 23. mars 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Venstre er opptatt av å ivareta en rettferdig konkurranse i mobilmarkedet og gjennom dette sikre lavere priser til forbrukere. Denne aktuelle saken har nå ligget til behandling i snart 4 måneder i departementet.

Støtter statsråden tiltak som medfører en friere og mer effektiv konkurranse i mobiltelefonimarkedet og samtidig lavere priser til forbrukerne, og når kan man forvente at et eventuelt vedtak blir fattet av statsråden i denne konkrete saken?»

BEGRUNNELSE:

Post- og teletilsynets markedsanalyser har vist at det ikke finnes mulighet for andre aktører å tilby konkurrerende produkter i deler av mobilmarkedet. Den 19. september 2005 fattet Post- og teletilsynet vedtak om å pålegge en rekke aktører i mobilmarkedet særskilte forpliktelser med hensikt om å styrke konkurransen i markedet. Jeg viser til "Vedtak om utpeking av tilbydere med sterk markedsstilling og pålegg om særskilte forpliktelser i markedene for terminering av tale i individuelle offentlige mobilkommunikasjonsnett (marked 16)".

Vedtaket er påklaget av aktørene som er omfattet av pålegg. Saken ligger derfor til behandling i samferdselsdepartementet. Aftenposten har beregnet at nåværende situasjon påfører forbrukere årlige merkostnader på om lag 420 mill. kr. Dette er store og unødvendige belastninger på forbrukerne.

Svar:

Jeg stiller meg bak ekomlovens formålsbestemmelse som legger vekt på å sikre brukerne i hele landet gode, rimelige og fremtidsrettede elektroniske kommunikasjonstjenester. Når det gjelder departementets behandling av klager på Post- og teletilsynets vedtak i marked 16 (mobilterminering) som synes å være grunnlag for representanten Tendens spørsmål, kan det være verdt å merke seg at Post- og teletilsynets vedtak i marked 16 er vedtak i de første av i alt 18 ulike markeder som skal vurderes etter den nye ekomreguleringen. Markedsvedtakene har i utkasts form vært gjenstand for nasjonale, så vel som EØS-høringer. Dette har ført til at klagesakene både er svært veldokumenterte og omfattende. Siden dette er de første klagesakene under den nye reguleringen, stiller klagene i marked 16 ekstra utfordringer til departementet i form av nye prosedyrer for klagebehandling.

Samferdselsdepartementet fikk vedtaket, klagene og innstillingen i marked 16 fra Post- og teletilsynet 1. desember 2005. Post- og teletilsynets vedtak har ført til to klagesaker; en fra Telenor og en fra NetCom. Telenor oversendte sine merknader vedrørende innstillingen til departementet 15. desember 2005. NetCom oversendte sine merknader vedrørende innstillingen 2. januar 2006. Departementet har således vært i besittelse av alle saksdokumentene siden 2. januar 2006. De to klagesakene i marked 16 må samordnes og vedtakene fattes samtidig. De økonomiske og juridiske realitetene i sakene er imidlertid ikke parallelle og må behandles separat (dvs. fordrer to ulike subsumsjoner). Dette kompliserer saksbildet og resulterer i behov for lengre saksbehandlingstid enn ved behandlingen av en enkel klagesak.

Klagesakene gjelder først og fremst de priser som tilbyderne av mobiltjenester betaler til hverandre for å avslutte samtalene i hverandres nett. Avgjørelsene i klagesakene vil derfor ha stor betydning for de økonomiske vilkårene tilbyderne imellom. Det er viktig at departementet gjennomarbeider klagesakene grundig slik at det kan fattes gode og riktige klagevedtak, og at klagesakene avgjøres så snart som mulig. Jeg er svært opptatt av både å ta hensyn til kravet om grundig saksbehandling og til det tidsmessige aspektet. På denne bakgrunn kan jeg opplyse at departementet tar sikte på at begge klagesakene vil være ferdigbehandlet og klare for utsendelse før påske.

SPØRSMÅL NR. 613

Innlevert 15. mars 2006 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 24. mars 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Som statsråden vil være kjent med står Midt-Norge overfor en krise i forhold til forsyningssikkerheten for elektrisitet i de nærmeste årene. Årsaken til dette er blant annet manglende utbygging av elektrisk kraft i regionen. Det kan pekes på at en av de mest kraftpotente elvene i regionen Gaula, er vernet mot utbygging. Bare sidevassdragene i Gaulas nedslagsfelt ville kunne forsyne markedet med opp mot 1 TWh.

Vil statsråden åpne for kraftutbygging i Gaulas nedbørsfelt i de deler av vassdraget som ikke er lakseførende?»

BEGRUNNELSE:

Det har ikke i Midt-Norge, som i resten av landet, blitt utbygget noe særlig ny kraft siden 1994. De få hederlige unntak finnes i vindkraftutbygging i øyregionen vest i Trøndelag. De meget kraftpotente elvene har imidlertid ikke blitt bygget videre ut. Det har

blitt slått fast at man ikke skal gjennomføre flere "større vannkraftutbygginger" i landet. Blant annet for å ivareta villaksens interesser. Nettopp lakseturismen er en viktig binæring i den meget kraftpotente elven Gaula. Men en utbygging av små-, mikro- og minikraftverk i Gaulas sidevassdrag ville kunne skje i harmoni med villaksen i elva. Utbygging av elva alene ville ikke være et bidrag som kunne avhjelpe krisen. Det ville imidlertid være et godt distriktspolitisk tiltak, da det ville kunne gi grunneierne en ekstra inntekt. Men først og fremst ville det være et viktig bidrag til å gi landsdelen tilbake et overskudd av fornybar energi som vi på lang sikt bør ha i alle landets regioner. Vi kan uansett ikke basere den langsiktige energiforsyningen på gass som er en ressurs som vil være borte fra Norskehavet om 30-50 år.

Svar:

Spørsmålet ble overført fra miljøvernministeren.

Det er viktig at vi finner fram til tiltak som gir en varig løsning på kraftsituasjonen i Midt-Norge. Å stimulere til økt utbygging av små-, mini- og mikrokraftverk vil være ett av flere relevant tiltak.

Stortinget har gjennom fire verneplaner i tillegg til en supplering i februar 2005 vernet en rekke vassdrag, deriblant Gaula. I vernet inngår også sidevassdragene. Planen innebærer en bindende instruks fra Stortinget til forvaltningen om ikke å gi konsesjon til kraftutbygging i vernede vassdrag. Ved Stortingets supplering av verneplanen i fjor ble det imidlertid åpnet for å konsesjonsbehandle kraftverk med installert effekt opp til 1 MW, dvs. mikro- og minikraftverk. Stortinget har med dette satt en absolutt generell grense for hvilke kraftverk forvaltningen kan gi konsesjon til i vernede vassdrag.

Konsesjon kan bare gis dersom hensynet til verneverdiene ikke taler imot. Om verneverdiene er truet må vurderes konkret i hver enkelt sak. Selv om Stortinget har satt strenge krav til hva som kan tillates i de vernede vassdragene, vil jeg ikke se bort fra at mikro- og minikraftverk i enkelte av sidevassdragene til Gaula vil kunne være forenlig med vernet. Om konsesjon skal kunne gis vil bero på en helhetsvurdering der alle relevante verneverdier blir vurdert. Forvaltningen må også se på de samlede miljøvirkninger ved utbygging av flere småkraftverk i ett område.

SPØRSMÅL NR. 614

Innlevert 16. mars 2006 av stortingsrepresentant Jan Sahl

Besvart 27. mars 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«15. mars 2006 har bomanlegget på Sokn vært i drift i ca. 13 år, og Rennfast er fullfinansiert. Regjeringen foreslo i St.prp. nr. 38 (2005-2006) at bompengeperioden på Sokn skulle forlenges for å delfinansiere Finnfastprosjektet. I forbindelse med Stortingets behandling av saken, ble noen alternative finansieringsløsninger foreslått for å forhindre en slik forlengelse.

Kan statsråden redegjøre for utviklingen i saken, og klargjøre om hvorvidt Regjeringen har lyktes med å komme frem til bedre løsninger?»

BEGRUNNELSE:

Kristelig Folkeparti mener at bompengeinnkreving skal opphøre når nedbetaling er fullført. Forlenging av bompengeperioden på Sokn for å delfinansiere Finnfastprosjektet, slik Regjeringen foreslo, har skapt sterke reaksjoner i Rennesøy.

Finnfast AS har nå sikret en rente på prosjektet som ligger 1 pst. under nivået som ligger til grunn i proposisjonen. Det betyr at man allerede har kommet et stykke på vei når det gjelder å forhindre utvidelse av bompengeperioden på Rennesøy, med rentenedsettelsen ligger alt til rette for en halvering av den foreslåtte utvidelsen. Under stortingsbehandlingen av prosjektet foreslo Kristelig Folkeparti sammen med Høyre og Venstre at Regjeringen også vurderer andre muligheter for å komme ytterligere ned, slik at det til slutt ender med at man slipper å videreføre bompengeinnkrevingen på Sokn. Vi foreslo i innstillingen noen løsninger, og det så også ut til at det var gode muligheter for at vi kan unngå at bompengeperioden på Rennesøy utvides med 8 måneder. Kristelig Folkeparti uttalte i stortingsdebatten at vi setter vår lit til at statsråden følger opp dette, og at vi håper hun lykkes med å få på plass alle mulige forbedringer.

Det står vi ved. Vi ønsker at vi skal få fastlandsforbindelsen til Finnøy realisert så raskt som mulig,

på en måte som gjør at flest mulig ser seg tjent med den løsningen som kommer.

Kristelig Folkeparti ønsker nå at Regjeringen redegjør for om arbeidet med alternative finansieringsløsninger har ført frem.

Svar:

Jeg viser til at Stortinget behandlet proposisjonen om Fastlandssamband til Finnøy (Finnfast) med tilknytning til Talgje 28. februar 2006, jf. St.prp. nr. 38 (2005-2006) og Innst. S. nr. 95 (2005-2006). I proposisjonen er det lagt til grunn et finansieringsbidrag på 65 mill. 2006-kr fra forlenget innkreving i Sokn bomstasjon på E39 i Rennesøy kommune. Stortinget har bedt Regjeringen vurdere justeringer i finansieringsopplegget for å redusere perioden med forlengelse på 7-8 måneder som innkreving av 65 mill. kr innebærer, jf. Innst. S. nr. 95 og uttalelser under Stortingets behandling 28. februar, bl.a. fra saksordføreren.

Mulige justeringer er å benytte lavere lånerente enn det som er lagt til grunn i St.prp. nr. 38 og raskere utbetaling av innsparte ferjetilskudd.

Jeg er gjort kjent med at bompengeselskapet har inngått fastrenteavtale med Nordea for en periode på 10 år regnet fra 2. juli 2007, basert på tilbud av 2. mars 2006 om 4,2395 pst. rente. I tillegg skal det legges til en margin. Vegdirektoratet legger etter dette til grunn at "brutto" rente ikke vil overstige 4,40 pst. Dette er en del lavere enn det som er lagt til grunn for beregningene i St.prp. nr. 38. Dersom virkningene av lavere lånerente i tiårsperioden 2007-2017 i sin helhet godskrives trafikantene i Sokn bomstasjon, kan finansieringsbidraget på 65 mill. kr reduseres til 44 mill. kr (forutsatt at alle andre forutsetninger er uendret).

Etter min oppfatning bør virkningene av en lavere lånerente enn den som er lagt til grunn i St.prp. nr. 38 (2005-2006), i sin helhet godskrives trafikantene i Sokn bomstasjon. Dette fører til at finansieringsbidraget på 65 mill. kr kan reduseres med 21 mill. kr, til 44 mill. kr. Basert på at innkrevingen får med sommertrafikken, kan innkrevingsperioden på Sokn reduseres til om lag 5 måneder, regnet fra 15. mars 2006. Stortinget vil bli informert om dette i Revidert nasjonalbudsjett.

Når det gjelder utbetaling av innsparte ferjetilskudd, er denne problemstillingen til vurdering i Samferdselsdepartementet. Jeg vil derfor komme tilbake til Stortinget vedrørende dette spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 615

Innlevert 16. mars 2006 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 27. mars 2006 av kommunal- og regionalminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«I statsbudsjettet for 2005 ble det etablert en rentekompensasjonsordning for istandsetting av kirkebygg. Investeringsrammen som det kan gis rentekompensasjon for er satt til 500 mill. kr.

Hvor stort beløp ble i 2005 faktisk utbetalt fra staten til kommuner i rentekompensasjon for istandsetting av kirker?»

BEGRUNNELSE:

Mange kirker er preget av forfall over tid. For disse er det behov for en ekstraordinær innsats for istandsetting. Formålet med en særskilt ordning med rentekompensasjon for kirkebygg er å styrke innsatsen for istandsetting av kirker og dens utsmykning. Et flertall på Stortinget har i forbindelse med Budsjett-innst. S. nr. 12 (2004-2005) uttrykt at fredet eller verneverdige kirker bør ha høy prioritet. Flertallet uttrykker også her at ordningen med rentekompensasjon bør tilsvare den ordning med rentekompensasjon som gjelder for skolebygg.

Svar:

Den faktiske utbetaling i 2005 var på kun 289 000 kr av den opprinnelige bevilgningen over statsbudsjettet på 7,8 mill. kr. Imidlertid ble det gitt tilsagn for hele investeringsrammen på 500 mill. kr i 2005. Husbanken mottok dette første året i alt 134 søknader om utbedring av kirkebygg. Dette var fordelt med 93 søknader på fredede eller verneverdige bygg og 41 på ordinære kirkebygg. På slutten av 2005 ble mange søknader avslått fordi investeringsrammen var disponert fullt ut.

Søknads- og utbetalingsprosedyrene for midlene er todelt. Først søker kommune/kirkeeier om godkjenning av prosjektet. Når prosjektet er ferdigstilt, kan de søke om utbetaling av rentekompensasjonen.

Den lave utbetalingen i 2005 må sees i sammen-

heng med at Husbanken ikke utbetaler midler før prosjektene er ferdigstilt. 2005 var ordningens første år. Det tar tid for kommuner og kirkeeiere å ferdigstille prosjekter. Vi erfarte den samme situasjonen i oppstartingsåret for ordningen med rentekompensasjon til skolebygg og skoleanlegg. Også for skoleanleggsordningen var utbetalingen lav det første året. Denne ordningen har vært modell for rentekompensasjonsordningen for kirkebygg.

Forbruket av bevilgningen reflekterer med andre ord bare de prosjekter som er ferdigstilt, mens forbruket av investeringsrammen angir de samlede prosjekter som er godkjent. Forbruket på investeringsrammen illustrerer derfor bedre den totale etterspørselen.

SPØRSMÅL NR. 616

Innlevert 16. mars 2006 av stortingsrepresentant Ola T. Lånke

Besvart 24. mars 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Det er kjent at departementet har åpnet for mer fordypning i musikk i Vg1 for programområdene musikk, dans og drama. Det er imidlertid ikke gitt tilsvarende åpning for mer fordypning i dans og drama. Dette har vakt reaksjoner i fagmiljøene.

Vil statsråden lytte til fagmiljøene og åpne for mer fordypning også i dans og drama?»

BEGRUNNELSE:

Departementet har tidligere foreslått strukturendringer som vil føre til en reduksjon i faglig fordypning på 266 timer i Vg1 for programområdene musikk, dans og drama. Endringene ville kunne få store faglige konsekvenser i forhold til innhold, progresjon og måloppnåelse for elevene.

I en pressemelding fra Kunnskapsdepartementet 13. mars ble det annonsert at statsråden etter å ha lyttet til fagmiljøenes bekymring åpner for større mulighet til fordypning i musikk i videregående skole. Dette vil innebære en forfordeling innenfor samme utdanningsprogram.

De tre læreplanutkastene som ble utarbeidet under den forrige regjering, og som hadde høringsfrist 1. desember 2005, likestilte fagene og foreslo en tydelig og lik fordypning for alle. Dette var det bred enighet om i fagmiljøene imellom, og i samarbeidet mellom direktoratet og læreplangruppene.

Svar:

Departementet er nå, i nært samarbeid med Utdanningsdirektoratet, i sluttfasen av arbeidet med å fastsette strukturen og fag- og timefordelingen i videregående opplæring. Samtidig blir de siste av læreplanene for Vg1 fastsatt. Arbeidet baserer seg på de overordnede rammer som ble fastsatt i St.meld. nr. 30 (2003-2004) Kultur for læring og Stortingets behandling av meldingen.

I stortingsmeldingen ble det lagt vekt på at dagens ordning med ett utdanningsprogram for musikk, dans, drama fungerer godt. Ordningen ble derfor foreslått videreført. Stortinget sluttet seg til dette forslaget. Videre ble det foreslått i meldingen å øke kravene til generell studiekompetanse, blant annet med krav om flere obligatoriske timer i matematikk. Dette fikk også tilslutning i Stortinget. På bakgrunn av disse forutsetningene ble det i stortingsmeldingen foreslått at utdanningsprogrammet musikk, dans, drama skulle ha 25 uketimer fellesfag og 5 uketimer i felles programfag i Vg1. I tillegg ble det foreslått at utdanningsprogrammet skulle ha 5 uketimer valgfrie programfag. Dette forslaget sluttet Stortinget seg til. Denne strukturen, slik den ble fastsatt av Stortinget, har vært utgangspunktet for departementets arbeid med struktur, fag- og timefordeling og læreplaner.

Etter at arbeidet med læreplaner kom i gang har det fremkommet en del motforestillinger mot denne strukturen. Dette synes å basere seg på to forhold. Det ene at timene til felles programfag er redusert i forhold til dagens ordning, noe som innebærer færre timer til musikk, dans og drama. Det andre at det utkast til læreplan som ble sendt på høring disponerte timene til felles programfag slik at de i realiteten fungerte som valgfag, noe som førte til forventninger som det er umulig å oppfylle innenfor de rammer som er fastsatt av Stortinget og som følger av at dette er ett utdanningsprogram.

For å imøtekomme deler av innvendingene mot strukturen har departementet gjort to endringer for å øke tiden til fordypning. Det første var å frita elevene innenfor studieprogrammet for musikk, dans, drama for kroppsøvingsfaget. I stedet for fellesfaget kroppsøving fikk Utdanningsdirektoratet i oppdrag å utar-

beide en egen læreplan i et felles programfag med 2 uketimer i bevegelse. Et slikt fag vil særlig være egnet til å ivareta deler av opplæringen knyttet til bevegelse og bruk av kroppen innen dans, men også innen drama. Denne endringen ble ikke oppfattet i musikkmiljøene som et egnet virkemiddel for å bedre fordypningen i musikk. I tillegg anførte disse miljøene at fag- og timefordelingen i dagens grunnkurs gir en overvekt av timene i studieretningsfag til musikk. For å ivareta disse hensyn gav departementet utdanningsdirektoratet et nytt oppdrag om å lage en ny læreplan for et nytt valgfritt programfag i musikk på 2 uketimer. Samtidig ble faget på 2 uketimer i bevegelse omdefinert til valgfritt programfag.

I sammenligning med dagens ordning vil denne strukturen innenfor en lavere timeramme i stor grad opprettholde muligheten til å velge fordypning innenfor Vg1. For eksempel vil en elev som ønsker fordypning i dans i dagens ordning kunne ha 2 uketimer i dans innenfor studieretningsfagene og 4 uketimer til dans i valgfagene, til sammen 6 uketimer. I den nye strukturen inngår dans som en del av det nye felles programfaget på 5 uketimer. Andelen dans er ikke fastsatt i planen, men de tre områdene har om lag samme vekt og kan anslås til i overkant av 1,5 uketime hver. I tillegg kan eleven velge 5 uketimer dans i valgfritt programfag i tillegg til 2 uketimer bevegelse på fagets premisser, til sammen 8,5 uketimer. Tilsvarende vil gjelde for en elev som velger fordypning i drama. Denne strukturen vil gi 0,5 uketime mer til fordypning i henholdsvis dans og drama enn dagens ordning, i tillegg til at de har 2 uketimer i bevegelse tilpasset fagets premisser. Imidlertid vil disse elevene få noe mindre tid til opplæring innen musikk enn det de får innenfor dagens struktur.

For en elev som ønsker mest mulig opplæring i musikk har dagens ordning 2 uketimer i kor/stemmebruk og 3 uketimer i musikklære/hørelære/lytting innenfor studieretningsfag. I tillegg kan eleven velge 4 uketimer instrumentalopplæring/ensembler i valgfag, til sammen 9 uketimer. I den nye strukturen inngår musikk som en del av det nye felles programfaget på 5 uketimer. Andelen musikk er ikke fastsatt i planen, men de tre områdene har om lag samme vekt og kan anslås til i overkant av 1,5 uketime hver. I tillegg kan eleven velge 5+2 uketimer musikk i valgfritt programfag, til sammen gir dette 8,5 uketimer musikk. Disse elevene vil altså få 0,5 uketime mindre i musikk i den nye strukturen enn i dagens ordning og noe mindre tid til dans og drama.

Fordi antallet timer i valgfrie programfag er økt til 7 uketimer i den nye strukturen, sammenlignet med 4 uketimer i dagens struktur, blir valgfriheten større for elevene.

I denne prosessen har jeg lyttet til de innspillene som har kommet fra fagmiljøene, og de har vært mange. Derfor har jeg også iverksatt de justeringene som er nevnt ovenfor. Slik strukturen nå foreligger mener jeg den på en god måte ivaretar de mange kryssende hensyn som må vektlegges når fag- og timefordelingen skal fastsettes. Ønsket om spesialisering og bredde innenfor utdanningsprogrammet blir rimelig godt ivaretatt samtidig som de økte kravene til generell studiekompetanse blir oppfylt. Dette illustreres av eksemplene ovenfor. Samtidig ivaretar strukturen både formelt og reelt elevenes lovfestede rett til å kunne søke seg inn på alle Vg2 som bygger på Vg1.

Utdanningsdirektoratet har tidligere planlagt å fastsette læreplanene innenfor Vg1 musikk, dans, drama den 22. mars. Etter det siste oppdraget har jeg forståelse for at direktoratet kan trenge noe mer tid. Jeg legger imidlertid til grunn at de endelige planene er fastsatt om svært kort tid, og at alle etter det kan rette all oppmerksomhet mot å planlegge en best mulig opplæring for elevene fra høsten av, innenfor de rammer som nå er fastsatt.

SPØRSMÅL NR. 617

Innlevert 16. mars 2006 av stortingsrepresentant Ib Thomsen

Besvart 23. mars 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Frogn kommune i Akershus er en typisk pendlerkommune med få arbeidsplasser lokalt. Et enstemmig kommunestyre i Frogn har to ganger gått inn for å etablere et næringsområde som vil gi 400 arbeidsplasser, men er blitt stoppet av fylkesmannen og Statens vegvesen region øst.

Synes miljøvernministeren at det er et statlig ansvar å hindre etablering av lokale arbeidsplasser i norske kommuner gjennom å innskrenke retten til lokalt forankret nærings- og arealpolitikk?»

BEGRUNNELSE:

Et hovedmål med kommuneplanen i Frogn kommune er å redusere pendlingen til Oslo gjennom å legge forholdene til rette for en betydelig ny næringsutvikling. På bakgrunn av dette, har kommunen laget en arealstrategi for å tiltrekke seg tre ulike typer virksomheter til forskjellige deler av kommunen:

1. Arealintensive kunnskaps- og høykompetansevirksomheter med nærhet til Drøbak og sjøen - god kommunikasjon og lett gangadkomst.
2. Arealkrevende småindustri og håndverksbedrifter med nærhet til etablerte likeverdige virksomheter - Holter nord/øst - god kommunikasjon, lett gangadkomst og enkel adkomst for lett varetransport.
3. Arealkrevende produksjons- og lagervirksomhet med stort behov for nærhet til hovedveinett - Horgen - god kommunikasjon, overkommelig sykkeladkomst, enkel adkomst for store kjøretøy og varetransport fra hovedstamveinett (E6).

Det har vært stor enighet blant lokalpolitikerne om de valgte strategier, og samtlige vedtak i saksbehandlingen har vært enstemmige. På Horgen foreligger det konkrete planer om å etablere ca. 400 arbeidsplasser, og interessentens alternativ er flytting til Sverige.

Saken startet i oktober 2004 da det ble fattet et enstemmig vedtak om at regulering kunne iverksettes. I november samme år kom det kom varsel om innsigelse fra Statens vegvesen, fylkesmannen i Oslo og Akershus-landbruksavdelingen og Beredskapsstaben, og fra Akershus fylkeskommune ved oppstart av planarbeidet. Det ble fattet et enstemmig vedtak om å innlede forhandlinger med innsigelsesmyndighetene i et forsøk på å avklare innsigelsene. Siden da har det vært en rekke møter mellom Frogn kommune, Statens vegvesen og fylkesmannen, uten at dette har ført frem. Endelig vedtak i kommunestyret ble fattet 28. november 2005, og planforslaget ble enstemmig vedtatt mot Vegvesenets innsigelser. 22. februar 2006 oversender fylkesmannen saken til Miljøverndepartementet med anbefaling om at innsigelsen tas til følge. Dette er bl.a. begrunnet med at det ikke bør treffes beslutninger om lokalisering av omfattende ny næringsvirksomhet utenfor de etablerte utbyggingsstrukturene uten at det foreligger en regional avklaring av hvor slike etableringer skal lokaliseres.

Kommuneadministrasjon og lokalpolitikere føler at de er blitt umyndiggjort, og det virker som om lokaldemokratiet gradvis blir fratatt sin viktige rolle innen arealforvaltning. Det ville være fint om miljøvernministeren kunne klargjøre hvorvidt det er en ønsket og bevisst politikk at fylkesmannen og Vegvesenet hindrer etablering av lokale arbeidsplasser i norske kommuner gjennom å innskrenke retten til lokalt forankret nærings- og arealpolitikk.

Svar:

Miljøverndepartementet fikk oversendt innsigelsessaken vedrørende reguleringsplan for næringsområde Horgen i Frogn kommune fra fylkesmannen i Oslo og Akershus i brev datert 22. februar 2006.

Saken gjelder Statens vegvesens innsigelse til reguleringsplanen. Konflikten gjelder kommunens planvedtak av 28. november 2005 om næringsareal på Horgen, rett vest for E6 og sør for kryss mellom E6 og rv 76. Innsigelsen er begrunnet i flere forhold, blant annet at reguleringsplanen er i strid med statlige og regionale føringer og planer, at den er i konflikt med vedtatt byggegrense/miljøsone langs E6, at den ikke har akseptable kryssløsninger og at de trafikale konsekvensene av planen er uheldige.

I oversendelsen til Miljøverndepartementet anbefaler fylkesmannen at innsigelsen tas til følge.

Miljøverndepartementet tar sikte på å gjennomføre møte og befaring i saken rett over påske. På befaringen vil også Samferdselsdepartementet delta.

Jeg vil for øvrig ikke kommentere forhold som kan foregripe min avgjørelse i saken.

SPØRSMÅL NR. 618

Innlevert 16. mars 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 24. mars 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Det vises til Stortingets spørretime 15. mars 2006 hvor statsråden ved en inkurie glemte å svare på mitt spørsmål vedrørende grønne sertifikater. Tilhørere av spørretimen 1. mars 2006 ble villedet av statsministerens utsagn rundt forbrukers kostnad ved grønne sertifikater. Nå fremstilles det som at statsministeren mente at forbrukers kostnad ble bare 1,5 øre/kWh. Statsministeren sa at dette ville være en kraftig prisøkning på strøm.

Ut fra dette, hvor høy kostnad pr. kWh for forbruker vil Regjeringen akseptere i sitt alternative system?»

BEGRUNNELSE:

Det vises også til statsrådens svar på skriftlig spørsmål nr. 540, datert 2. mars 2006, hvor statsråden endrer på innholdet i statsministerens svar til undertegnede i Stortingets spørretime 1. mars 2006. Mens statsministeren åpenbart forsøkte å gi inntrykk av at strømprisen ville øke med 15 øre/kWh for forbruker, så omtolket statsråden utsagnet nå som om det var 15 øre/kWh som skulle gå til produsent og at forbrukers kostnad ville bli 1,5 øre/kWh. Dersom det er sistnevnte som er tilfelle i statsministerens utsagn, så harmonerer det dårlig med hans kraftige utfall, i samme spørretime, mot Fremskrittspartiets energipolitikk og kraftig økning i strømprisen. 1,5 øre/kWh kan ikke sees på som en kraftig økning, når elavgiften er 10 øre/kWh i dag, og strømprisen nå passerer 50 øre/kWh.

Sitater fra statsministerens innlegg 1. mars 2006:

"Det rare er at det Fremskrittspartiet går inn for, er en vesentlig økning i strømprisen, uten påviselig miljøeffekt i Norge." (ca. kl. 11.00).

"Poenget her er at grønne sertifikater er et påslag i strømprisen. Det er jo derfor vi utsteder. Først må vi betale 25 øre for strømmen, og så må vi betale f.eks. 15 øre for grønne sertifikater. Det blir 40 øre." (ca. kl. 11.03).

Da er det grunnlag for å gjenta spørsmålet om hvor mye Regjeringen er villig til at tiltak i fornybar energi skal koste forbruker pr. kWh, og om Regjeringens"ypperlige" alternativ til grønne sertifikater vil ha en gjennomsnitts kostnad til forbruker (finansiert over strømregning eller skatteseddel), som er vesentlig lavere enn 1,5 øre kWh i snitt.

Svar:

Jeg vil først presisere at beslutningen om å ikke gå inn i et felles elsertifikatmarked med Sverige ikke ble tatt på grunnlag av en vurdering av et konkret utgiftsnivå for norske forbrukere. Regjeringens begrunnelse er at det var urimelig å legge opp til en tilsvarende betalingsforpliktelse i Norge som i Sverige. Norge har halvparten så mange mennesker som Sverige, og dette ville igjen gitt langt høyere kostnader for nordmenn enn for svensker.

Representanten Solvik-Olsen antyder at en elsertifikatpris på 15 øre pr. kWh vil gi et påslag på 1,5 øre pr. kWh på strømprisen. Jeg vil understreke at påslaget på sluttbrukerprisen på strøm vil være avhengig av den norske betalingsforpliktelsen og av i hvilken grad deler av næringslivet ville blitt fritatt for plikten til å kjøpe elsertifikater. Dette gikk også fram av mitt svar på spørsmål nr. 540 til skriftlig besvarelse fra representanten. Elsertifikatprisen er bare en av flere faktorer som ville påvirket en eventuell økning av sluttbrukerprisen på strøm som kunne vært forårsaket av et elsertifikatmarked.

Regjeringen arbeider nå for å få på plass en alternativ ordning til et elsertifikatmarked. Et viktig hensyn er at vi kan få mest mulig fornybar produksjon og energieffektivisering for minst mulig av skattebetalernes penger. Det er ikke tatt stilling til hvor høy kostnad pr. kWh en slik ordning kan ha for forbruker. Dette vil bli en del av en helhetlig vurdering i den pågående prosessen med en ordning for å øke satsingen på fornybar energi og energieffektivisering.

SPØRSMÅL NR. 619

Innlevert 16. mars 2006 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 23. mars 2006 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Forsknings- og bokprosjektet "Norges kirker" ble innstilt grunnet manglende statlige bevilgninger. Til nå har bare bøkene fra Østfold, Akershus og Buskerud kommet ut. I Hordaland er seks av syv planlagte bøker kommet. Et bind om Valdres i Oppland er trykkeklart, men man har ikke funnet penger til selve trykkingen. Regjeringspartiene har tidligere uttrykt nødvendigheten av å fullføre dette prosjektet.

Vil statsråden bevilge penger slik at "Norges kirker "blir fullført, og at bindet om Valdres blir trykket?»

BEGRUNNELSE:

Norsk kunsthistorie blir ikke forståelig uten kirkens kulturskatter. Det vil være av stor verdi for den norske befolkning å få et bokverk som dekker denne viktige kulturminnekategorien fra Agder i sør til Finnmark i nord. Slik forskningsbasert dokumentasjon vil være uvurderlig for kommende generasjoner i deres forvaltning av kirkens kulturskatter.

Forsknings- og bokprosjektet "Norges kirker" ble innstilt, grunnet manglende statlige bevilgninger. Forskningsarbeid rundt kirkene skal blant annet videreføres i kirkedatabasen. Kirkedatabasen er et viktig initiativ, men vil ikke kunne følge opp den dyptpløyende kirkeforskningen som "Norges kirker" har stått for. Databasen vil heller ikke ha samme verdi i forhold til publikums interesse for sine lokale kirker.

I innstillingen til kulturminnemeldingen (Innst. S. nr. 227 (2004-2005)) skriver også dagens regjeringspartier følgende:

"Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vil understreke nødvendigheten av at bevilgningene til Norsk institutt for kulturminnevern blir styrket, slik at de blant annet kan fullføre forsknings- og bokprosjektet "Norges kirker"."

Svar:

Prosjektet "Norges kirker" ble påbegynt omkring 1950 med målsetting å samle inn, registrere og formidle i bokform en fullstendig dokumentasjon om alle kirker og alt kirkeinventar. Etter at prosjektet lenge hørte inn under Riksantikvaren, ble det for noen år siden overført til Norsk institutt for kulturminneforvaltning.

Intensjonen med "Norges kirker" var å fremskaffe forskningsbasert kunnskap og dokumentasjon om kirkebyggene. Tilnærmingsmåten var å fremskaffe slik kunnskap og dokumentasjon gjennom systematisk gjennomgang av hvert enkelt kirkested fra landsdel til landsdel og publisere resultatene i en bokserie. Denne tilnærmingsmåten er svært ressurskrevende. Selv med en økning i bevilgningene til prosjektet ville arbeidet ha tatt uforholdsmessig lang tid, og det ville i mellomtiden manglet viktig dokumentasjon om de kirkesteder som ikke ennå var gjennomgått.

Med dagens teknologi er det kommet andre og mer hensiktsmessige former for lagring og publisering av dokumentasjon enn bokutgivelser, og til lavere kostnad. Videre må tilnærmingen til dette saksfeltet i dag være slik at en så raskt som mulig, innenfor de budsjettrammer som er tilgjengelige, framskaffer den viktigste dokumentasjonen om kirkene der denne ennå ikke finnes eller er systematisert. Dette betyr at det må skje en faglig og overordnet utvelgelse og prioritering av dokumentasjonsarbeidet. Etter det jeg kjenner til, er det disse forhold og hensyn som har medført at Norsk institutt for kulturminneforvaltning i samråd med Riksantikvaren ikke har sett det som tjenlig å videreføre bokprosjektet "Norges kirker" i den form det opprinnelig hadde. Som det framgår, betyr ikke dette at det forskningsbaserte dokumentasjonsarbeidet overfor kirkene er avviklet. Jeg viser i denne sammenheng til at det over statsbudsjettet 2006 er bevilget 1 mill. kr over Kultur- og kirkedepartementets budsjett til Norsk institutt for kulturminneforvaltning begrunnet bl.a. i dokumentasjonsarbeidet overfor kirkene, jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006) og omtalen under kap. 340 post 72.

Etter dette vil bl.a. Norsk institutt for kulturminneforvaltning fortsette med forskningsrelaterte oppgaver, registrering og dokumentasjon knyttet til landets kirkebygg og kirkeinventar. Nye verktøy, som databaser og internettportaler, vil bli tatt i bruk, noe som vil gi andre og bedre muligheter for systematisering og oppdatering av kunnskap og informasjon om kirkene. En særskilt nettportal, som etablerer en internettbasert kunnskapsportal for kirkedokumentasjon, er planlagt lansert av Norsk institutt for kulturminneforvaltning i 2006. Den aktuelle databasen vil ha data, foto, tegninger og annen informasjon om kirkene. Data fra bokprosjektet Norges kirker er i ferd med å bli lagt inn i databasen, sammen med ny dokumentasjon som etter hvert framskaffes. Jeg nevner også at informasjon fra det upubliserte Valdres-bindet i bokserien Norges kirker, inngår i en pilotversjon av internettportalen og vil bli publisert via denne.

Det pågår ellers et utstrakt samarbeid mellom den

kirkelige arbeidsgiver- og interesseorganisasjonen KA, Riksantikvaren og Norsk institutt for kulturminneforvaltning, blant annet ved at Norsk institutt for kulturminneforvaltning får tilgang til informasjon i den kirkebyggdatabasen som KA har etablert, og ved at det legges linker mellom databasene. Jeg vil i denne sammenheng nevne at Norsk institutt for kulturminneforvaltnings database har en forskningsmessig tilnærming, mens kirkebyggdatabasen mer er et verktøy for å styrke og profesjonalisere innsatsen i den lokale kirkebyggforvaltningen. Men også kirkebyggdatabasen vil inneholde viktig dokumentasjon om kirkene.

Som det framgår, vil det forskningsbaserte arbeidet med dokumentasjon av kirkebygg og kirkekunst fortsette i tråd med de målsettinger som gjaldt for bokprosjektet "Norges kirker", men i andre former og etter andre retningslinjer.

SPØRSMÅL NR. 620

Innlevert 16. mars 2006 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 23. mars 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«I Saltenposten den 15. mars 2006 uttaler stortingsrepresentant for Arbeiderpartiet og miljøpolitiker Torny Pedersen at hun vil jakte jerv med helikopter. Videre uttaler Pedersen at 10 ynglende jerv i Nordland, slik rovdyrforliket legger opp til, "kan være i overkant". Til sist uttaler Pedersen at "det ikke går an å leve med at Mattilsynet bestemmer hvor sauen skal gå".

Er disse utsagnene i tråd med Regjeringens politikk på området?»

BEGRUNNELSE:

Skadedyrsuttak fra helikopter kan ikke sammenlignes med jakt. Lisensjakt på jerv hadde, dersom den hadde blitt utvidet og forenklet, kunnet løst dette problemet på en tilfredsstillende måte. Beitenekt bør unngås, nesten for enhver pris, men det er oppsiktsvekkende når man vil ha helikopterjakt på norske rovdyr. Dette vet man er en "jaktform" som fører til stort mediefokus i utlandet, med dertil hørende eksportsvikt og tap av anseelse i utlandet.

At 10 ynglende jerv i Nordland kan være mye er i og for seg et godt poeng. 16 er i hvert fall det. Fokuset bør i første omgang ligge på å komme ned mot det vedtatte bestandsmålet.

Mattilsynet har fått i oppgave fra Stortinget, med Torny Pedersens stemme, å ivareta dyrevelferd og dyreetiske spørsmål. Å frata tilsynet retten til å innføre beitenekt medfører ikke færre tap.

Svar:

Jeg vil videreføre de bestandsmålene for rovvilt som ble fastlagt av Stortinget våren 2004. Jeg vil også videreføre den fordelingen av bestandsmålene som i etterkant ble gjort mellom de åtte rovviltregionene ved vedtak i statsråd 18. mars 2005. For region 7, Nordland, innebærer dette at det årlig skal være 2 ynglinger av bjørn, 10 ynglinger av gaupe, 10 ynglinger av jerv og en videreføring av dagens bestand av kongeørn.

I flere regioner er bestanden av jerv i dag høyere enn måltallene. Det er de regionale rovviltnemndene som har hovedansvaret for å fastsette fellingskvoter og for å legge til rette for effektiv felling og jakt slik at bestanden over tid forvaltes i tråd med de fastsatte mål. Der bestanden fortsatt ligger for høyt etter at lisensfellingsperioden er utløpt, eksempelvis i region 1, 6, 7 og 8, vil det fortløpende bli vurdert ekstraordinære uttak gjennom felling av enkeltindivider eller hiuttak. Dette er viktig for å beskytte kalvingsområdene til tamrein og for å redusere tap av lam nå som beiteslipp nærmer seg. Siste år var jerv skadevolder i over 40 pst. av de erstattede rovvilttapene både av sau og tamrein på landsbasis.

Mattilsynet har ansvaret for forvaltningsvedtak etter dyrevernloven. Denne loven forplikter dyreeier til å hindre at dyr lider unødig, uansett årsak. Dyrevernloven gjelder også for beitedyr i utmark. Det er en målsetting å samordne statlig forvaltning på en slik måte at dyreeier får dekket merkostnadene ved å gjennomføre nødvendige tiltak for å hindre at beitedyr lider som følge av rovviltangrep.

SPØRSMÅL NR. 621

Innlevert 16. mars 2006 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 24. mars 2006 av kommunal- og regionalminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«Fylkestingspolitikere fra alle partier begynner i disse dager programarbeidet før det kommende fylkestingsvalget i 2007. Det er stor usikkerhet om hvilken periode programmet skal lages for.

Skal programmet skrives frem til 2009 eller frem til ordinært valg i 2011, hva vil statsråden gjøre for å skape klarhet i dette spørsmålet, og dersom dette ikke presiseres, hvilke lovmessige konsekvenser har det for valget at perioden det velges for ikke er fastsatt?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden har i forbindelse med sitt arbeid med regionsreformen lagt opp til at regionene skal stå klare i 2009. Statsråden har også bekreftet at fylkestingsvalg skal avholdes som vanlig i 2007 og ikke utsettes til 2009. Fylkespolitikere fra alle partier har nå startet sitt programarbeid for sin neste periode. Et program skal speile hva en ønsker å gjennomføre i den perioden en sitter i fylkestinget og flere fylkestingspolitikere er nå svært usikre på om de skal lage program for to eller fire år. Velgerne har krav på å vite hva partiene vil prioritere i den kommende valgperioden, men det er naturlig nok forskjell på hva en rekker å gjennomføre på to år fremfor fire år. Det er svært viktig at dette presiseres umiddelbart slik at både velgerne og politikerne får klarhet i dette spørsmålet.

Svar:

En konsekvens av at det planlegges endringer er at alle berørte, i mer eller mindre grad, må leve med en viss usikkerhet. Dette er Regjeringen fullstendig klar over og vi har derfor også lagt opp til en stram tidsplan med en stortingsmelding til høsten hvor ansvars- og oppgavefordelingen mellom de tre forvaltningsnivåene avklares. Deretter vil en kunne starte arbeidet med sikte på å avklare den geografiske inndelingen slik at reformen kan iverksettes fra 1. januar 2010.

Regjeringen har bestemt at fylkestingsvalget i 2007 skal avholdes på ordinær måte. Det planlegges nytt valg til et fornyet og styrket regionalt forvaltningsnivå i 2009. Det legges altså opp til at neste valgperiode vil bli på to år. Hvorvidt de enkelte partier vil anlegge et lengre tidsperspektiv på partiprogrammet, vil de selv måtte avgjøre.

SPØRSMÅL NR. 622

Innlevert 16. mars 2006 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 24. mars 2006 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for at vi i framtiden kan slippe å bli orientert om denne og tilsvarende avhendingsmetoder i Forsvaret, men at utstyret i den grad det er mulig tilføres andre i samfunnet?»

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten av 15. mars 2006 kan vi lese at Forsvaret har kvittet seg med 39 000 kg uniformseffekter. Av disse er det også uniformer som brukes i dag, bl.a. M-77 og M-98. Grunnen til denne merkelige avgjørelsen var at man ikke hadde lagringskapasitet og at man var redd for at de skulle havne i feil hender ved f.eks. innbrudd. Spørsmålet til denne sløsingen av fellesskapets ressurser blir dermed mange, men vil her nevne noen:

1. Hvilket omfang, dvs. type og betegnelser, hadde de forskjellige typer klær?
2. Hvor mange av disse brukes av Forsvaret i dag i de forskjellige våpengrener?
3. Hvem gav ordre om å brenne disse uniformene?
4. Har man sett på mulighetene for at noe av disse kunne overføres til andre statlige etater så som Sivilforsvaret etc.?

5. Kunne noe av dette blitt tatt vare på og brukt ute i verden i forbindelse med eventuelle naturkatastrofer?
6. Har Forsvarets rutiner ved avhending blitt fulgt?
7. Kunne noe av disse uniformene vært solgt til oppkjøpere/andre?

Svar:

En konsekvens av den vedtatte forsvarsstrukturen, med betydelige personellreduksjoner i Forsvarets oppsetning og oppsetningsplaner, er at materiellbeholdningene må reduseres.

De omtalte kamuflasjeuniformene ble anskaffet til Forsvaret i et antall som var tilpasset den tidligere mobiliseringsoppsetningen. Den reduserte oppsetningen i den nye forsvarsstrukturen medførte derved et antall overflødige kamuflasjeuniformer. Forlenget lagring av overflødig materiell påfører dessuten Forsvaret driftskostnader, og hindrer rettidig og riktig bruk av ressursene på operativ virksomhet og øving.

Avhending av materiell gjennomføres av Forsvarets logistikkorganisasjon i henhold til instruksen for blant annet avhending av materiell som tilhører staten, fastsatt ved kongelig resolusjon 17. mars 1978 i henhold til stortingsvedtak av 9. februar 1978 (Innst. S. nr. 156 (1977-78)), endret 18. desember 1987 og 2. april 1993. På grunnlag av denne instruksen og Forsvarsdepartementets tidligere tjenesteforskrifter for materiellforvaltningen i Forsvaret, har departementet utgitt interne retningslinjer for materiellforvaltningen, herunder for utrangering og avhending, som gjelder for hele forsvarssektoren. Forsvarssjefen har, basert på departementets retningslinjer, utgitt et eget direktiv for materiellforvaltningen i Forsvarets militære organisasjon.

I denne aktuelle saken har jeg fått opplyst av Forsvaret at det var ca. 16 000 kamuflasjeuniformer som ble destruert, og at regler og retningslinjer er blitt fulgt. Ifølge Forsvaret var dette brukte og delvis defekte uniformer som det ikke var regningssvarende å reparere og beholde. Forsvaret har også i de nærmeste årene behov for å erstatte flere av de eldre kamuflasjeuniformene med mer hensiktsmessige modeller. Norsk deltakelse i internasjonal tjeneste krever blant annet kamuflasjeuniformer som er bedre tilpasset klima og sikkerhetskrav i de aktuelle operasjonsområdene. Ifølge Forsvaret er de gjenværende beholdninger tilstrekkelige for å dekke behov og forbruk fram til de nye kamuflasjeuniformene er anskaffet.

Forsvaret har hatt og har jevnlig dialog og kontakt med andre etater i staten vedrørende deres eventuelle behov for materiell som kan bli eller er blitt overflødig i forsvarssektoren.

I sivil sektor har hjelpeorganisasjonene fått telt, soveposer, ulltepper, kjøretøy, proviant etc. For eksempel ble et større antall soveposer og ulltepper donert som humanitær støtte til de jordskjelvrammede områdene i Pakistan rett før jul i 2005.

Forsvaret har tidligere solgt utrangerte kamuflasjeuniformer for videreomsetning i det åpne markedet. Av sikkerhetsmessige grunner har imidlertid Forsvaret besluttet å destruere kamuflasjeuniformene, fremfor å fortsette å spre disse på det sivile markedet. Forsvaret unngår derved at uvedkommende får tilgang til flere kamuflasjeuniformer enn det som allerede er i omløp.

Forsvaret opplyser at det er fastsatt interne kriterier for å identifisere overflødig materiell nøyere for blant annet å redusere risikoen som er knyttet til all materiellavhending, spesielt ved avhending av materiell som kan bli misbrukt innen- og utenfor landets grenser.

I kjølvannet av den aktuelle saken som det refereres til i spørsmålet har jeg bedt om å få en rapport fra Forsvaret om rutinene for avhending av utstyr. Når denne rapporten foreligger, vil jeg gå grundig gjennom rutinene for å se om det er behov for å gjøre endringer.

SPØRSMÅL NR. 623

Innlevert 16. mars 2006 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 23. mars 2006 av nærings- og handelsminister Odd Eriksen

Spørsmål:

«Regjeringen har endelig besluttet at Norge skal søke medlemskap i Den europeiske patentorganisasjon (EPO).

Når skal Regjeringen søke og når forventer Regjeringen at Norge er medlem i EPO?»

Svar:

Norge signerte i oktober 1973 Den europeiske patentkonvensjonen, EPC, men har siden ikke ratifisert avtalen. Det betyr at det ikke er nødvendig å søke om medlemskap i EPO, men at vi har krav på å bli medlem ved å ratifisere avtalen.

Regjeringen har besluttet å sende saken om norsk tiltredelse til EPC på høring med sikte på å ratifisere avtalen. Slik ratifikasjon vil innebære at vi blir medlem i EPO. Nærings- og handelsdepartementet vil i nær fremtid sende forslaget på nasjonal høring.

Etter at høringen er gjennomført, vil det bli utarbeidet en odelstingsproposisjon om de nødvendige lovendringer og en stortingsproposisjon om ratifikasjon av EPC. Det tas foreløpig sikte på at disse proposisjonene kan legges frem for Stortinget i løpet av høstsesjonen 2006 slik at norsk tiltredelse til Den europeiske patentorganisasjonen kan skje senest innen 1. januar 2008.

SPØRSMÅL NR. 624

Innlevert 16. mars 2006 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn

Besvart 30. mars 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Er det sykehjemmet, kommunen eller pasienten selv som skal betale fastlegen for å få medisinske opplysninger ved innleggelse i sykehjem?»

BEGRUNNELSE:

Ved innlegging på sykehjem kreves det at pasienten har med seg ajourførte medisinske opplysninger fra fastlegen, slik at institusjonen kan legge opp ett faglig forsvarlig pleie- og omsorgstilbud til vedkommende.

Flesteparten av de som legges inn på sykehjem i dag er blant de sykeste syke, og de har som oftest behov for bistand til å anmode om å få de nødvendige helseopplysninger.

Svar:

Jeg forutsetter at nødvendige medisinske opplysninger om pasienten foreligger ved søknad om opphold i sykehjem og når kommunen fatter det aktuelle vedtaket. Jeg forstår derfor spørsmålet dit hen at det gjelder tilsynslegens behov for ytterligere medisinske opplysninger fra fastlegen ved første gangs undersøkelse av pasienten ved innleggelse i sykehjem.

Det følger av helsepersonelloven §§ 39 og 40 at den som yter helsehjelp skal føre journal for den enkelte pasient i samsvar med god yrkesskikk. Departementet har i forskrift av 21. desember 2000 nr. 1385 (journalforskriften) fastsatt nærmere regler om innhold og ansvar for journal, herunder om oppbevaring, overføring og tilintetgjøring av journal.

I henhold til helsepersonelloven § 45 skal, med mindre pasienten motsetter seg det, helsepersonell som nevnt i § 39 gi journalen eller opplysninger i journalen til andre som yter helsehjelp etter denne loven, når dette er "[...] nødvendig for å kunne gi helsehjelp [...]" på forsvarlig måte. Det følger av merknadene til bestemmelsen at journalen eller opplysninger i journalen kan gis i form av muntlig eller skriftlig kommunikasjon. Overføring kan også skje ved hjelp av elektroniske medier der partene har system som ivaretar konfidensialitetshensyn i tilstrekkelig grad.

Det er bare de opplysninger annet helsepersonell behøver for å gi pasienten forsvarlig helsehjelp som skal utleveres, med mindre pasienten samtykker til at

opplysninger fra, eller hele journalen, utleveres. Det må med andre ord foretas en konkret vurdering av nødvendigheten av å utveksle taushetsbelagte opplysninger.

Departementet har i brev av 26. juni 2001 til Helsetilsynet tolket denne bestemmelsen dithen at slik utveksling av taushetsbelagte opplysninger kan skje vederlagsfritt (som oversendelse av medisinsk informasjon mellom kollegaer på linje med kopi av epikrise fra sykehus). Det vil i disse tilfellene heller ikke vil være tilstrekkelig grunnlag for å avkreve pasienten betaling. Brevet følger vedlagt i kopi.

På dette grunnlaget er det min oppfatning at dersom tilsynslegen etter ovennevnte vurdering finner det påkrevet å innhente opplysninger fra fastlegen, skjer overføringen av opplysninger vederlagsfritt.

Vedlegg til svar:

Brev fra Sosial- og helsedepartementet til Statens helsetilsyn vedrørende betaling ved overføring av journal mv. Datert 26. juni 2001. Referansenummer: 01/03424 HA 2-AnM.

SPØRSMÅL NR. 625

Innlevert 16. mars 2006 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 27. mars 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Stadig flere bompengefinansierte vegprosjekter bygges. Blant mange problemstillinger en slik utvikling reiser er hvordan nye bomringer rammer nødvendig bilbruk i bomringenes nærområder. Innbyggere som før etablering av bomring fritt kunne bruke bil fra eget hjem til transport av barn til skole, legebesøk og nødvendig besøk til offentlige serviceinstitusjoner i sitt nærområde vil gjennom bompassering bli pålagt en betydelig ekstrakostnad.

Vil statsråden sikre generelle fritaksordninger for slike forhold?»

BEGRUNNELSE:

Bompengefinansierte vegprosjekter gjelder nesten utelukkende riks- eller fylkesvegprosjekter som skal sikre gjennomgangstrafikk og regional trafikk.

Når bomringene "inntektssikres" gjennom fysisk lukking av omkringliggende veger kan de som bor i nærområdene bli urimelig rammet. Dersom daglige, ja, til og med mange daglige men nødvendige ærend i nærmeste lokalmiljø til og fra skole, til og fra barnehage, til og fra tilsyn med annen familie samt nødvendige legebesøk og besøk til offentlig serviceinstitusjon i nærområder gjør det nødvendig å krysse bomring og betale for det, blir dette åpenbart urimelig. Det vil trolig heller ikke være i tråd med intensjonene for bompengeinnkreving som først og fremst vil være innrettet på at brukerne av hele bompengeobjektet skal betale.

Dersom hver eneste innbygger skal måtte søke om fritak med individuell behandling av hver søknad kan det lett bli både byråkrati og ulik behandling. Det ser også ut til å kunne bli ulik behandling av slike søknader når flere kommuner omfattes av en bomring.

Jeg håper derfor at statsråden vil ta initiativ til at alle bomselskaper bruker felles regler for fritak som sikrer at ikke nødvendig transport knyttet til barnehage/skole/liv/helse/offentlig service i nærområder ikke rammes av krav om bompengebetalig når det er nødvendig å krysse og/eller delvis bruke bompengefinansiert veg.

Vel er det slik at bompengefinansierte vegprosjekter angivelig bygger på lokale initiativ og vedtak. Det er bare delvis riktig; det bør presiseres at det bygger på lokale politiske initiativ og lokale politiske vedtak. Folk flest er nesten uten unntak ikke spurt. De praktiske og økonomiske problemer knyttet til betaling av bompenger for nødvendige nærmiljøfunksjoner er i liten utstrekning vurdert og tatt hensyn til.

I Soria Moria-erklæringen heter det: "Velfungerende, trygge og identitetsskapende lokalsamfunn er en avgjørende forutsetning for et godt velferdssamfunn." Videre heter det at man skal "sikre arbeidsplasser og velferd der folk bor".

Dersom økende bruk av bompengefinansierte vegprosjekter medfører avgift på nødvendig daglige bilbruk i eget nærmiljø sikrer det ikke velferden for folk flest.

Svar:

Jeg vil først understreke at i utgangspunktet er alle investeringer i riksvegnettet et statlig ansvar. Finanspolitiske hensyn setter begrensninger for finansiering over statsbudsjettet slik at bompenger har oppstått som en supplerende finansieringsform.

Innkreving av bompenger har ført til forsering av en rekke prosjekter som det ville tatt lang tid å gjennomføre hvis de skulle finansieres med ordinære bevilgninger.

Hovedformålet med bompengeinnkreving er å bidra til finansiering av vegprosjekter og annen infrastruktur i tilknytning til, eller som alternativ til vegutbygging. Bak bompengeprosjektene ligger lokale initiativ og ønsker om blant annet bedre vegstandard og bedre miljø samt lokal vilje til at prosjektene blir realisert.

Retningslinjer for bompengefinansiering har vært forelagt Stortinget ved ulike anledninger, seinest i St.meld. nr. 24 (2003-2004) Nasjonal transportplan 2006-2015. Når det gjelder takster, rabatter, fritaksordninger m.m., er dette nedfelt i Statens vegvesens håndbok 199: Takstretningslinjer for bompengeprosjekter på offentlig veg. Her gis det blant annet bestemmelser om fritak for betaling av bompenger. Følgende grupper skal som hovedregel ikke betale bompenger:

- Syklende og gående
- Passasjerer i alle typer kjøretøy (passasjerbetaling kan allikevel være nødvendig i ferjeavløsningsprosjekter)
- Uniformerte utrykningskjøretøy, samt sivile utrykningskjøretøy i tjenesteoppdrag
- Kjøretøy i merket begravelsesfølge
- Elektriske biler med drivstoffkode 5 i vognkortet
- Kollektivtransportkjøretøy i rute (i ferjeavløsningsprosjekter kan det være aktuelt med betaling)
- Kjøretøy som i forbindelse med arbeid på bomvegen må passere bomstasjonen, gjelder ikke i bompengeringer
- Forflytningshemmede (fritaket gjelder kun i bompengeringer)
- Mopeder og motorsykler kan fritas for betaling når praktiske hensyn tilsier dette

Både av hensyn til innkrevingskostnader og trafikkavvikling gjennom bomstasjonene bør takst- og rabattsystemene være enkle og standardiserte. Alle bompengeprosjekter skal i utgangpunktet følge gjeldende takstretningslinjer og dermed retningslinjene om fritak som er nevnt ovenfor. Hvis det skal avvikes fra gjeldende takstretningslinjer, må det vedtas av Stortinget når takstsystemet for bompengeprosjektet vedtas.

Jeg mener at for mange fritaksordninger vil både svekke prosjektets inntektsside og øke administrasjons- og innkrevingskostnadene. Uten klare avgrensninger på dette området vil det lett oppstå press fra ulike grupper for å få fritak eller særskilte rabattordninger. Det vil dessuten være praktisk vanskelig å lage fritaksordninger for den type trafikk som er nevnt i spørsmålet.

Ett av hovedprinsippene i norsk bompengeforvaltning er nytteprinsippet, jf. St.meld. nr. 24 (2003-2004) Nasjonal transportplan 2006-2015 og Innst. S. nr. 240 (2003-2004). De som betaler bompenger skal ha nytte av den infrastrukturen som bygges, samtidig skal de som har nytte av et prosjekt betale bompenger.

Trafikantene kan ifølge gjeldende takstretningslinjer inngå rabattavtale og oppnå inntil 50 pst. rabatt i forhold til prisen på enkeltbillett. Denne rabattstrukturen gjelder i hovedsak for alle bompengeprosjekter her i landet. Jeg mener at den økonomiske belastningen til de som har behov for å passere bompengestasjonene ofte, på den måten vil kunne reduseres. Jeg ser det på denne bakgrunn ikke som hensiktsmessig å utvide gjeldende fritaksordning for betaling av bompenger.

SPØRSMÅL NR. 626

Innlevert 16. mars 2006 av stortingsrepresentant Vidar Bjørnstad

Besvart 27. mars 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Det vises til den vanskelige situasjonen for rehabiliteringsinstitusjonene i Akershus, blant annet Godthaab og Sjømennenes Helseheim, etter at disse ikke fikk fornyet avtale med Helse Øst i 2006.

Kan statsråden redegjøre for status og mulighetene for å opprettholde tilfredsstillende drift ved disse institusjonene i inneværende år, herunder finansieringsgrunnlag?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) gitt uttrykk for at etablerte opptreningsinstitusjoner som ikke har fått fornyet driftsavtale i 2006, og som har tilfredsstillende kvalitet, gis mulighet for å delta når kontrakter skal inngås for 2007. Dette forutsetter at tilfredsstillende drift og kompetanse kan opprettholdes i 2006.

Svar:

Som kjent ble det vedtatt et eget tilskudd på om lag 35 mill. kr til utvikling av opptreningstilbudet i institusjonene som et prøveprosjekt. Sosial- og helsedirektoratet utarbeidet kriterier for tilskudd, og hadde møte med de institusjonene som ikke hadde fått avtale med regionalt helseforetak. Søknadsfristen var 20. januar 2006, og søknadsbehandlingen ble avsluttet i februar 2006. Av disse prosjektmidlene fikk Godthaab Rehabiliteringssenter 12 mill. kr, og Sjømennenes Helseheim 8 mill. kr. En utfordring for institusjonene er å knytte kontakter til både private og offentlige aktører i prosjektperioden. For å opprettholde et tilbud i dette området etablerer Helse Øst et pilotprosjekt der Sykehuset Asker og Bærum HF og kommunene Asker og Bærum samarbeider, og der ovennevnte midler er en vesentlig del av finansieringen. Pilotprosjektet skal tilby tjenester til pasienter som trenger et tilbud som faglig ligger i skjæringspunktet mellom sykehusnivå og kommunenivå. Pilotprosjektet bidrar til å sikre drift ved de to institusjonene i 2006, med sikte på å kunne delta når kontrakter skal inngås for 2007.

SPØRSMÅL NR. 627

Innlevert 16. mars 2006 av stortingsrepresentant Anne Marit Bjørnflaten

Besvart 24. mars 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil justisministeren sette i verk tiltak for å skjerpe overvåkningen av narkotikaforbrytelser på Internett?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge NRK Troms 14. mars tyder mye på at Internett er blitt den nye markedsplassen for omsetning av narkotika.

Fra Tolldirektoratet blir det opplyst at de for to år siden beslagla 16 000 narkotiske piller som kom via posten og som var bestilt fra Internett. I fjor økte beslagene til 30 000. Tollvesenet forventer en ytterligere økning i årene som kommer.

Rikspolisen i Sverige har, sammen med tollvesenet og påtalemyndigheten, på oppdrag fra Regjeringen gjennomført et prosjekt hvor målet var å avsløre omsetning av narkotiske stoffer på nettet og finne aktørene bak denne handelen.

Både Norsk Narkotikapolitiforening og Politiets Fellesorganisasjon vil ha skjerpet overvåkning og økt kunnskap om narkotikahandel på Internett, men verken Politidirektoratets handlingsplan fram til 2008, eller stortingsmeldingen om politiets rolle i framtiden, sier noe spesielt om at politiet vil skjerpe etterforskning av nettet og narkotikaforbrytelser.

Svar:

Jeg deler representanten Bjørnflatens bekymring for at Internett synes å få økt betydning som marked der narkotika tilbys. Selv om narkotikaen i seg selv ikke sendes via Internett, er det alvorlig at narkotika-

forbrytelser i stor grad kan initieres over Internett. En slik markedsplass vil derfor med stor sannsynlighet føre til et enda større press på politi- og tollmyndigheter som er de instansene som må kontrollere forsendelser også i denne sammenhengen og eventuelt avdekke brudd på narkotikalovgivningen. For norsk politi er narkotikakriminalitet en prioritert oppgave. Politiet samarbeider tett med flere relevante etater og fagmiljøer, herunder tollvesenet, om både forebygging og bekjempelse av denne typen alvorlig kriminalitet. Som ledd i politiets innsats mot narkotikakriminaliteten utarbeidet Politidirektoratet i 2003 handlingsplanen "Politiets narkotikabekjempelse 2003-2008". Denne handlingsplanen følges opp og behandler i kapitel 6.1 særskilt omsetning av narkotika over Internett. Planen framhever nettopp behovet for en opptrapping av kontrollvirksomheten på postomfordelingssentraler for å avdekke forsendelse av narkotika. Handlingsplanen fastslår videre at politiet skal følge utviklingen av narkotikaomsetning på Internett nøye.

Som en videre oppfølging av ovennevnte handlingsplan kan jeg nevne at Politidirektoratet i nær framtid vil nedsette en arbeidsgruppe som skal vurdere omfanget av narkotikaforbrytelser som initieres over Internett. Arbeidsgruppen vil ha deltagelse fra relevante etater og fagmiljøer som Tolldirektoratet og politiets datakrimsenter. Arbeidsgruppen skal innen ett år fremme forslag til tiltak for å styrke bekjempelsen av narkotikahandel over Internett.

Avslutningsvis vil jeg kort nevne at Helse- og omsorgsdepartementet har nedsatt en arbeidsgruppe med deltakelse bl.a. fra Justisdepartementet for å få vurdert hvordan man best kan koordinere myndighetenes arbeid med salg av legemidler på Internett, og hvilke virkemidler som kan tenkes tatt i bruk for å få til forsvarlig salg over Internett. I denne sammenheng vil man bl.a. vurdere regelverket, kontroll og innsyn, samt spørsmålet om forfalskninger med resepter. Jeg antar at denne arbeidsgruppens vurderinger og forslag kan være relevant også for den problematikk som reises i forbindelse med tilbud om narkotika på Internett.

Jeg finner det på denne bakgrunn derfor hensiktsmessig å avvente henholdsvis Politidirektoratets og Helse- og omsorgsdepartementets arbeid for å se om det er tiltak som kan iverksettes ut over de allerede eksisterende tiltakene man har på dette området i politiet og tollvesenet.

SPØRSMÅL NR. 628

Innlevert 16. mars 2006 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 27. mars 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«I Dagsavisen 16. mars kan vi lese at finansministeren varsler økt skatt for de rike fra 2007.

Hva er finansministerens definisjon på en rik person, og kan finansministeren garantere at neste års varslede skatteøkning for de rike ikke går utover folk med vanlig lønnsinntekt?»

BEGRUNNELSE:

Veldig ofte er det vanlige folk som rammes av skatte- og avgiftsøkninger. Eksempler er økt transportmoms og økt matmoms og skatt på mobiltelefon betalt av arbeidsgiver ved siste budsjett. Det er derfor grunn til å frykte at vanlige folk rammes også denne gangen. Derfor er det betimelig å spørre hva som er finansministerens definisjon på en rik person.

Svar:

Jeg antar at det siktes til min uttalelse i Dagsavisen 16. mars om at jeg jobber med å få til en bedre fordelingsprofil i skatteopplegget for 2007.

Med en god fordelingsprofil mener jeg skatteendringer som bidrar til at de med høy skatteevne (som følge av høy inntekt eller formue) betaler relativt mer i skatt enn personer med lavere skatteevne.

I analyser av fordelingsvirkninger er det også relevant å ta hensyn til forsørgeransvar og stordriftsfordeler, for å belyse virkningene på forbruksmulighetene til den enkelte. Dette gjøres ofte ved å benytte såkalte forbruksenheter som analyseenhet, dvs. at hvert husholdningsmedlem får tilordnet en andel av husholdningens bruttoinntekt justert for stordriftsfordeler. Et skatteopplegg med en god fordelingsprofil vil innebære at det først og fremst er de øvre inntekts-

gruppene som får gjennomsnittlige skatteskjerpelser av en viss størrelse.

I budsjettet for 2006 gjennomførte Regjeringen en rekke endringer som bidro til å bedre fordelingsprofilen i forhold til Bondevik II-regjeringens forslag. Et sentralt element i 2006-budsjettet var gjennomføringen av skattereformen. Det har gitt en tilnærming av marginalskattene på arbeids- og kapitalinntekt, slik at det ikke lenger er mulig å sikre seg store skattelettelser gjennom å omgjøre lønnsinntekt til kapitalinntekt.

Skattereformen illustrerer betydningen av å se ulike elementer i skatte- og avgiftsopplegget under ett. For eksempel vil det gi et svært feilaktig bilde av fordelingsvirkningene av skattereformen dersom en kun fokuserer på beskatningen av lønnsinntekter. Vi vet at for dem som har over 1 mill. kroner i samlede inntekter, utgjør aksjeinntekt i gjennomsnitt nesten halvparten av inntekten. Skatt på aksjeinntekter har derfor gode fordelingsvirkninger, og vil ha stor betydning for den samlede skatten for dem med svært høye inntekter. Formue er også svært skjevt fordelt i befolkningen. De ti prosent av befolkningen med høyest inntekt har nesten to tredeler av all aksjeformue. Regjeringen legger vekt på at formuesskatten fortsatt skal spille en sentral rolle i fordelingspolitikken.

For personer med lave inntekter, og som dermed også betaler lite skatt, er det tiltak på utgiftssiden av statsbudsjettet som vil bety mest. Regjeringen har varslet at skatte- og avgiftsnivået skal bringes tilbake til 2004-nivå. Det vil gi rom for å styrke velferdsordningene og det offentlige tjenestetilbudet.

Regjeringen vil videreføre arbeidet med å styrke fordelingsprofilen i skattesystemet som den påbegynte i budsjettet for 2006. Det krever at de som har høye inntekter og formuer bidrar mer til fellesskapet enn i dag. Vi vil komme tilbake med konkrete forslag til skatte- og avgiftsendringer i budsjettet for 2007.

SPØRSMÅL NR. 629

Innlevert 16. mars 2006 av stortingsrepresentant Gunn Berit Gjerde

Besvart 23. mars 2006 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Når og i hvilken form vil Regjeringen legge fram en sak om realisering av Stad skipstunnel for Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til St.prp. nr. 1 (2005-2006) fra regjeringen Bondevik II hvor det fremgår at Regjeringen vil legge fram en realisering av Stad skipstunnel for Stortinget i 2006. Regjeringen Bondevik II slår her fast at en skipstunnel gjennom Stad vil ha positive virkninger ut fra en sikkerhetsmessig og regional synsvinkel og at Kystverket er bedt om en oppdatert kostnadsanalyse, vurdering av inntektspotensialet og en vurdering av organisasjonsform for Stad skipstunnel.

Selv om det er uenighet blant dagens regjeringspartier i synet på Stad skipstunnel har jeg ikke registrert at Regjeringen har varslet noen endringer i forhold til det som ble varslet i St.prp. nr. 1 om framdrift av prosjektet.

Snarere refser samferdselsminister Liv Signe Navarsete Sosialistisk Venstrepartiets Bjørn Jacobsens oppfordring til finansministeren om å ikke prioritere Stad skipstunnel i et oppslag i Sunnmørsposten 16. februar i år. Navarsete viser i den samme artikkelen til en god dialog mellom samferdselsministeren og fiskeriministeren og fastslår at det vil bli fremmet en egen sak om Stad skipstunnel for Stortinget.

Svar:

I St.prp. nr. 1 (2005-2006) er det redegjort for status og videre opplegg i forhold til utredninger om Stad skipstunnel. Det fremkommer her at det i 2001 ble ferdigstilt et forprosjekt for en skipstunnel gjennom Stad, og at en konsekvensutredning ble sendt på høring. Videre vises det til at det har vært orientert om Stad skipstunnel i St.prp. nr. 1 for Fiskeri- og kystdepartementet i påfølgende år. I St.meld. nr. 24 (2003-2004) Nasjonal transportplan 2006-2015 ble det vist til at nytte-kostnadsberegninger tilsier at prosjektet ikke er samfunnsøkonomisk lønnsomt. Det ble likevel lagt til grunn at man skulle fortsette arbeidet med å vurdere Stad skipstunnel da en nytte- kostnadsanalyse ikke nødvendigvis fanger opp alle positive virkninger av prosjektet.

I St.prp. nr. 1 for 2006 er det pekt på en del oppfølgingsmomenter av betydning for å sikre et bredest mulig underlagsmateriale, herunder oppdaterte kostnadsanalyser, vurdering av inntektspotensialet for Stad skipstunnel, og vurdering av ulike organisasjonsformer (eksempelvis OPS, dvs. offentlig/privat samarbeid).

På bakgrunn av nye retningslinjer fra Finansdepartementet for fastsetting av kalkulasjonsrenten som benyttes i samfunnsøkonomiske beregninger, vil det også bli foretatt oppdaterte nytte-kostnadsberegninger.

I tråd med St.prp. nr. 1 (2005-2006), og som jeg tidligere har redegjort for i svar på spørsmål til Stortingets spørretime 23. november 2005, vil spørsmålet om eventuell realisering av Stad skipstunnel bli lagt fram for Stortinget i 2006. Et naturlig tidspunkt kan være i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet for 2007.